

Lietuvos Respublikos Seimo *aštuntoji sesija*

2024 m. gegužės 14 d. – birželio 6 d.
374–385 posėdžiai

Stenogramos

29

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji sesija

2024 m. gegužės 14 d. – birželio 6 d.

374–385 posėdžiai

TURINYS

VIII (PAVASARIO) SESIJA

2024 m. gegužės 14 d. – birželio 6 d.

Rytinis posėdis Nr. 374 (2024 m. gegužės 14 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 14 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	29
Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2437(2) priėmimas	29
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3594(2) priėmimas	30
Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3056(2) priėmimas	30
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3057(2) priėmimas	30
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3605(2) svarstymas	30
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 180 ¹⁵ ir 180 ²¹ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3301(2) svarstymas	30
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 206 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-2690(3) svarstymas	31
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 4, 5, 11, 21, 22 ¹ , 26, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103 ¹ , 104, 105 ² , 105 ³ , 105 ⁴ , 106 ¹ , 108, 113, 114, 115, 115 ¹ , 118, 123, 125, 127, 140 ² , 140 ⁸ , 140 ⁹ , 140 ¹⁸ , 140 ¹⁹ , 140 ²¹ , 140 ²⁸ straipsnių ir priedo pakeitimo, 140 ¹⁶ , 140 ¹⁹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2797(2) ir Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2798(2) svarstymas	31
Seimo nario G. Kindurio kalba	32
Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3715 ir Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624 ¹ , 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 15 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3716 pateikimas (E. Dobrowolska)	33
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3712 pateikimas (M. Lingė)	34
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 342 ¹ , 342 ² , 342 ³ , 342 ⁴ , 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 342 ¹⁰ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3740 pateikimas (K. Navickas)	36
Garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3665 pateikimas (M. Ošmianskienė)	37
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2, 5 ir 13 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3757 pateikimas (J. Urbanavičius)	37
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3744 pateikimas (V. Rakutis)	38
Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2437(2) priėmimo tęsinys	41
Šio įstatymo priėmimas	41

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3594(2) priėmimo tęsinys	41
Šio įstatymo priėmimas	41
Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3056(2) priėmimo tęsinys	41
Šio įstatymo priėmimas	41
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3057(2) priėmimo tęsinys	41
Šio įstatymo priėmimas	41
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3605(2) svarstymo tęsinys	42
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 180 ¹⁵ ir 180 ²¹ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3301(2) svarstymo tęsinys	42
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 206 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-2690(3) svarstymo tęsinys	42
Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3715 ir Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624 ¹ , 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 15 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3716 pateikimo tęsinys	42
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3712 pateikimo tęsinys	42
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 342 ¹ , 342 ² , 342 ³ , 342 ⁴ , 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 342 ¹⁰ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3740 pateikimo tęsinys	43
Garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3665 pateikimo tęsinys	43
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2, 5 ir 13 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3757 pateikimo tęsinys	43
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 4, 5, 11, 21, 22 ¹ , 26, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103 ¹ , 104, 105 ² , 105 ³ , 105 ⁴ , 106 ¹ , 108, 113, 114, 115, 115 ¹ , 118, 123, 125, 127, 140 ² , 140 ⁸ , 140 ⁹ , 140 ¹⁸ , 140 ¹⁹ , 140 ²¹ , 140 ²⁸ straipsnių ir priedo pakeitimo, 140 ¹⁶ , 140 ¹⁹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2797(2) ir Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2798(2) svarstymo tęsinys	43
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5, 10, 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3546(2) svarstymas	49
Seimo nario R. Šarknicko kalba	50
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 63, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3210(2) ir Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3212(2) svarstymas	52
Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Memorialinių muziejų metais“ projekto Nr. XIVP-3430 pateikimas (V. Juozapaitis)	53
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 9, 10, 11, 12, 17 ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3759 pateikimas (V. Dmitrijev)	53

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	56

Vakarinis posėdis Nr. 375 (2024 m. gegužės 14 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Sveikatos apsaugos ministro Arūno Dulkio pranešimas

Sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio pranešimas	57
Sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio atsakymai į Seimo narių klausimus	59
Įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobi tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3745 pateikimas (A. Vaiciukevičiūtė)	62
Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73 ir 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3697, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26 ¹ , 26 ³ , 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3698, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3699, Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3700, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3701, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3702, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12 ¹ ir 12 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3703, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3704 ir Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3705 pateikimas (D. Sadeckas)	64
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3738 ir Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3739 pateikimas (D. Sadeckas)	67
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 31, 39, 69, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3731, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19 ¹ , 22, 24 ¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3732 ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3733 pateikimas (I. Žilienė)	69
Įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobi tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3745 pateikimo tęsinys	72
Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73 ir 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3697, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26 ¹ , 26 ³ , 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3698, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3699, Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3700, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3701, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3702, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12 ¹ ir 12 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3703, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3704 ir Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3705 pateikimo tęsinys	72
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3738 ir Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3739 pateikimo tęsinys	73

Rytinis posėdis Nr. 376 (2024 m. gegužės 16 d.)

*Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įteikimo
ilgametei Lietuvos Respublikos Seimo narei, buvusiai Seimo Pirmininkei Irenai Degutienei
ir demokratijos gynėjai, disidentei, vienuolei Felicijai Nijolei Sadūnaitei (po mirties)
iškilminga ceremonija*

Seimo nario, Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos pirmininko A. Vinkaus kalba	74
Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba	76
Ilgametės Lietuvos Respublikos Seimo narės, buvusios Seimo Pirmininkės I. Degutienės kalba	77
Seimo Pirmininko pavaduotojo P. Saudargo kalba	79
Demokratijos gynėjos, disidentės, vienuolės F. N. Sadūnaitės dukterėčios M. Sadūnaitės kalba	80
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	80
Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3213(2) priėmimas	81
Šio įstatymo priėmimas	82
Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3214(2) priėmimas	82
Šio įstatymo priėmimas	82
Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 7, 8, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3215(2) priėmimas	82
Šio įstatymo priėmimas	82
Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3216(2) priėmimas	83
Šio įstatymo priėmimas	83
Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3217(2) priėmimas	83
Šio įstatymo priėmimas	83
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 6, 8, 18, 19 ir 22 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3218(2) priėmimas	83
Šio įstatymo priėmimas	83
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 4, 9, 10, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3219(2) priėmimas	83
Šio įstatymo priėmimas	83
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37 ² , 45, 46 ¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3220(2) priėmimas	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Individualių įmonių įstatymo Nr. IX-1805 5 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3221(2) priėmimas	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 4, 6, 6 ¹ , 10 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3222(2) priėmimas	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 4, 5, 7 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3223(2) priėmimas	84

Šio įstatymo priėmimas	85
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3224(2) priėmimas	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Privačios detektyvinės veiklos įstatymo Nr. XII-1615 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3225(2) priėmimas	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 4, 6 ¹ ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3226(2) priėmimas	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3227(2) priėmimas	86
Šio įstatymo priėmimas	86
Tarptautinių sankcijų įstatymo Nr. IX-2160 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3228(2) priėmimas	86
Šio įstatymo priėmimas	86
Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3229(2) priėmimas	86
Šio įstatymo priėmimas	86
Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projekto Nr. XIVP-3629(2) priėmimas	86
Šio įstatymo priėmimas	88
Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3630(2) priėmimas	88
Šio įstatymo priėmimas	89
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 21, 24, 25, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3631(2) priėmimas	89
Šio įstatymo priėmimas	90
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3632(2) priėmimas	90
Šio įstatymo priėmimas	90
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 2, 4, 5 ¹ , 16, 17, 20, 24, 25, 30 ¹ , 30 ² , 31, 32, 35, 38, 39 ³ , 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 48 ¹ , 50 straipsnių ir IV skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3257(3) priėmimas	90
Šio įstatymo priėmimas	93
Civilinio proceso kodekso 626, 663 ir 736 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3258(2) priėmimas	93
Šio įstatymo priėmimas	94
Administracinių nusižengimų kodekso 95, 362 ¹ , 589 straipsnių, priedo pakeitimo ir 96 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3259(2) priėmimas	94
Šio įstatymo priėmimas	94
Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 22 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3260(2) priėmimas	94
Šio įstatymo priėmimas	94
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3261(2) priėmimas	95
Šio įstatymo priėmimas	95

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3262(2) priėmimas	95
Šio įstatymo priėmimas	95
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 3 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3263(2) priėmimas	95
Šio įstatymo priėmimas	95
Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 papildymo 13 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3264(2) priėmimas	96
Šio įstatymo priėmimas	96
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3265(2) priėmimas	96
Šio įstatymo priėmimas	96
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 8, 19 ⁴ , 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3292(2) priėmimas	96
Šio įstatymo priėmimas	97
Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3293(3) priėmimas	97
Šio įstatymo priėmimas	98
Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3294(2) priėmimas	98
Šio įstatymo priėmimas	98
Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3514(2) svarstymas	98
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14 ³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3472 pateikimas (L. Jonauskas)	99

Vyriausybės valanda

Susisiekimo ministro M. Skuodžio, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės ir sveikatos apsaugos ministro A. Dulcio atsakymai į Seimo narių klausimus	102

Vakarinis posėdis Nr. 377 (2024 m. gegužės 16 d.)

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 1, 2, 3, 7 ² ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2805(2) priėmimas	106
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3735, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3736 ir Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3737 pateikimas (K. Navickas)	107
Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos įstatymo projekto Nr. XIVP-3734 pateikimas (E. Kuročkina)	108
Seimo 2024 m. gegužės 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (J. Razma)	109
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3608(2) svarstymas	110

Seimo nario L. Kukuraičio kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	110
Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3418 pateikimas (A. Širinskienė)	111
Kelių įstatymo Nr. I-891 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3577(2) priėmimas	112
Šio įstatymo priėmimas	113
Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 1, 2, 3, 7 ² ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2805(2) priėmimo tęsinys	113
Šio įstatymo priėmimas	114
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3236(2) priėmimas	114
Šio įstatymo priėmimas	114
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1214(2) priėmimas	114
Šio įstatymo priėmimas	116
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3608(2) svarstymo tęsinys	116
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3735, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3736 ir Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3737 pateikimo tęsinys	119
Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos įstatymo projekto Nr. XIVP-3734 pateikimo tęsinys	120
Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3418 pateikimo tęsinys	120

Rytinis posėdis Nr. 378 (2024 m. gegužės 21 d.)

Informaciniai pranešimai	121
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	121
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3605(2)ES priėmimas	122
Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3514(2) priėmimas	122
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3719(2) svarstymas	122
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3649(2) svarstymas	122
Seimo narės I. Pakarklytės kalba	123
Seimo nario K. Masiulio kalba	123
Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3001(2) svarstymas	124
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21 ¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3595(2) svarstymas	125
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3245(2) svarstymas	126

Seimo rezoliucijos „Dėl Sakartvelo europinės integracijos“ projekto Nr. XIVP-3798 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	126
Seimo nario V. Ažuolo kalba	128
Seimo nario M. Puidoko kalba	129
Šios rezoliucijos priėmimas	132
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3605(2)ES priėmimo tęsinys	132
Šio įstatymo priėmimas	132
Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3514(2) priėmimo tęsinys	133
Šio įstatymo priėmimas	133
Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3001(2) svarstymo tęsinys	133
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3719(2) svarstymo tęsinys	133
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3649(2) svarstymo tęsinys	133
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21 ¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3595(2) svarstymo tęsinys	133
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3245(2) svarstymo tęsinys	133
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 30, 36, 36 ³ , 36 ⁴ ir 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36 ⁶ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3764 ir Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3765 pateikimas (M. Navickienė)	134
Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3748, Administracinių nusižengimų kodekso 98 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3749, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 16 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3750, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3751, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3752, Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3753, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3754, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3755 ir Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1540 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3756 pateikimas (A. Zedelytė-Kaminskė)	139
Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 V skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3767 pateikimas (E. Dobrowolska)	143
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 16, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 31, 35, 36, 37, 40, 42, 43, 46, 48, 49, 53, 60, 65, 66, 67, 73, 74, 75, 79, 80, 92, 93, 94, 98, 99, 100, 104, 106, 108, 124, 134, 139 straipsnių ir V skyriaus šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3761 ir Geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3762 pateikimas (S. Gentvilas)	144
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 30, 36, 36 ³ , 36 ⁴ ir 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36 ⁶ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3764 ir Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3765 pateikimo tęsinys	148

Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3748, Administracinių nusiųengimų kodekso 98 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3749, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 16 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3750, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3751, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3752, Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3753, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3754, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3755 ir Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1540 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3756 pateikimo tęsinys	149
Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 V skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3767 pateikimo tęsinys	149
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 ³ , 43 ⁶ , 43 ⁷ , 47 ⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43 ⁴ straipsnių įstatymo projekto Nr. XVP-3766 pateikimas (G. Skaistė)	149
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3763 pateikimas (G. Skaistė)	152

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ažuolo pareiškinas	155

Vakarinis posėdis Nr. 379 (2024 m. gegužės 21 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-3774 pateikimas (I. Šimonytė, G. Skaistė, M. Macijauskas)	156
Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės kalba	156
Finansų ministrės G. Skaistės kalba	162
Valstybės kontrolieriaus M. Macijausko kalba	162
Atsakymai į Seimo narių klausimus	163
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-3772 pateikimas (M. Navickienė, M. Macijauskas)	167
Socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės kalba	167
Valstybės kontrolieriaus M. Macijausko kalba	168
Atsakymai į Seimo narių klausimus	169
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-3773 pateikimas (M. Navickienė, M. Macijauskas)	171
Socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės kalba	171
Valstybės kontrolieriaus M. Macijausko kalba	172
Atsakymai į Seimo narių klausimus	172
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XVP-3771 pateikimas (A. Pečkauskas, M. Macijauskas)	173
Sveikatos apsaugos viceministro A. Pečkausko kalba	173
Valstybės kontrolieriaus M. Macijausko kalba	173
Atsakymai į Seimo narių klausimus	174
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-3797 pateikimas (A. Pečkauskas)	175

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3452 pateikimas (L. Jonauskas)	177
Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3671 pateikimas (J. Baublys)	180
Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3784 ir Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 18, 22, 24, 26, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3785 pateikimas (Z. Balčytis)	183
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 2, 7, 20, 21, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ¹ , 4 ² , 6 ¹ , 6 ² , 7 ¹ , 7 ² , 16 ¹ , 16 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3248 svarstymas	184
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 pirmojo skirsnio, 8, 10, 11, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ , 13 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3466 svarstymas	184
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projekto Nr. XIVP-3781 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	184
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-10“ projekto Nr. XIVP-3782 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	185
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-97 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3794 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	186
Seimo 2024 m. gegužės 30 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	186
Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projekto Nr. XIVP-3713(2) svarstymas	187
Seimo nario J. Razmos kalba	187
Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3671 pateikimo tęsinys	190
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3797 pateikimo tęsinys	190
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3452 pateikimo tęsinys	190
Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3784 ir Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 18, 22, 24, 26, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3785 pateikimo tęsinys	191
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 2, 7, 20, 21, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ¹ , 4 ² , 6 ¹ , 6 ² , 7 ¹ , 7 ² , 16 ¹ , 16 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3248 svarstymo tęsinys	191
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 pirmojo skirsnio, 8, 10, 11, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ , 13 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3466 svarstymo tęsinys	191
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projekto Nr. XIVP-3781 priėmimo tęsinys	191
Šio nutarimo priėmimas	191
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-10“ projekto Nr. XIVP-3782 priėmimo tęsinys	191
Šio nutarimo priėmimas	192
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-97 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3794 priėmimo tęsinys	192
Šio nutarimo priėmimas	192

Rytinis posėdis Nr. 380 (2024 m. gegužės 30 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 30 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	193
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 4, 5, 11, 21, 22 ¹ , 26, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103 ¹ , 104, 105 ² , 105 ³ , 105 ⁴ , 106 ¹ , 108, 113, 114, 115, 115 ¹ , 118, 123, 125, 127, 140 ² , 140 ⁸ , 140 ⁹ , 140 ¹⁸ , 140 ²¹ , 140 ²⁸ straipsnių ir priedo pakeitimo, 140 ¹⁶ , 140 ¹⁹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2797(2) priėmimas	195
Šio įstatymo priėmimas	202
Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2798(2) priėmimas	202
Šio įstatymo priėmimas	203
Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3533(2)ES svarstymas	203
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ⁵ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3534(2) svarstymas	203
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3535(2) svarstymas	204
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 6, 9, 10, 11, 12, 17, 18 ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3759(2) svarstymas	204
Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3670(2) svarstymas	204
Seimo nario A. Kupčinsko kalba	205
Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3592(2) svarstymas	205
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3744(2) svarstymas	206
Seimo nario A. Kupčinsko kalba	206
Seimo nario V. Rakučio kalba	206
Seimo narės L. Nagienės kalba	207
Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo (projekto Nr. XIVP-3354GR) (<i>Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (A. Kabišaitis)	207
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3809 pateikimas (M. Navickienė)	209
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 11, 18, 22, 32 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3786, Vidaus tarnybos statuto 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3787, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3788, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3789, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3790 ir Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22, 26 ir 29 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3791 pateikimas (S. Ščajevienė)	212
Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo (projekto Nr. XIVP-3354GR) (<i>Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimo tęsinys	216

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3809 pateikimo tęsinys	216
Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3795 ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2341 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3796 pateikimas (V. Šilinskas)	216
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3720 pateikimas (J. Pinskus)	219
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 pavadinimo, 1, 2, 4, 5, 6, 8 straipsnių pakeitimo ir 11 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3779 pateikimas (L. Savickas)	221
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 5, 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3836 pateikimas (G. Skaistė)	226

Vyriausybės valanda

Laikinais einančios švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigas socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, energetikos ministro D. Kreivio ir žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	229

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario M. Puidoko pareiškimas	234
Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	235
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	235

Vakarinis posėdis Nr. 381 (2024 m. gegužės 30 d.)

Opozicinių Darbo partijos frakcijos ir Mišrios Seimo narių grupės darbotvarkė

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3204(2) pateikimas (V. Bakas)	237
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3451 pateikimas (V. Giraitytė-Juškevičienė)	242
Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunosms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3517 pateikimas (R. Tamašunienė)	243
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3072 pateikimas (V. Giraitytė-Juškevičienė)	245
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3522 pateikimas (R. Tamašunienė)	247
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3837 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	249
Šio nutarimo priėmimas	249
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3841 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	249
Šio nutarimo priėmimas	250
Seimo savaitės (2024-06-03 – 2024-06-07) – 2024 m. birželio 4 d. (antradienio) ir 6 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	250

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1049(2) pateikimas (V. Fiodorovas)	250
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 46 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1125(4) svarstymas	253
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2445(2) pateikimas (V. Giraitytė-Juškevičienė)	254
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3658 pateikimas	255
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 31, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3806 pateikimas	255
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3769 pateikimas (S. Gentvilas)	255
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3746 ir Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3747 pateikimas (K. Starkevičius).....	256

Rytinis posėdis Nr. 382 (2024 m. birželio 4 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 4 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	259
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projekto Nr. XIVP-3578 priėmimas	259
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3640(2), Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3641(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3642(2), Administracinių nusižengimų kodekso 47 ¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3643(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8, 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3644(2) ir Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3645(2) svarstymas	260
Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3697(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26 ¹ , 26 ³ , 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3698(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3699(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3700(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3701(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3702(2), Įmonių priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12 ¹ ir 12 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3703(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3704(2) ir Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3705(2) svarstymas	261

Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3738(2) ir Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3739(2) svarstymas	262
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3763(2) svarstymas	262
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 44, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2386(2) svarstymas	262
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 37 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3495(3) svarstymas	263
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projekto Nr. XIVP-3875 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	263
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projekto Nr. XIVP-3578 priėmimo tęsinys	266
Šio nutarimo priėmimas	269
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3640(2), Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3641(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3642(2), Administracinių nusižengimų kodekso 47 ¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3643(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8, 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3644(2) ir Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3645(2) svarstymo tęsinys	270
Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3697(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26 ¹ , 26 ³ , 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3698(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3699(2), Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3700(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3701(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3702(2), Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12 ¹ ir 12 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3703(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3704(2) ir Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3705(2) svarstymo tęsinys	271
Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3738(2) ir Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3739(2) svarstymo tęsinys	271
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3763(2) svarstymo tęsinys	271

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 44, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2386(2) svarstymo tęsinys	271
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 37 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3495(3) svarstymo tęsinys	271
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 59 ² ir 59 ⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3564(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59 ¹ , 59 ² , 59 ³ , 59 ⁴ , 59 ⁵ , 59 ⁶ , 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3565(2) svarstymas	272
Seimo nario S. Tumėno kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	272
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3402(2), Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 1, 2, 8, 12, 14, 17, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3403(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3404(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 5 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3405(2), Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3406(2), Administracinių nusižengimų kodekso 517 ⁴ , 560, 560 ¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3407(2), Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3408(2), Baudžiamojo kodekso 316, 330 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 314 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3409(2), Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 18 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3410(2), Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3411(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3412(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10 ¹ , 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3692(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3693(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3694(2), Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3695(2) ir Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3696(2) svarstymas	276
Seimo nario A. Anušausko kalba	277
Seimo nario V. Ažuolo kalba	278
Seimo nario P. Saudargo kalba	279
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3808 pateikimas (D. Kreivys)	280
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3658 pateikimo tęsinys (R. Šarknickas)	284
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3808 pateikimo tęsinys	287
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3402(2) svarstymo tęsinys	287
Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3831 pateikimas (L. Kasčiūnas)	288

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	291
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	292

Vakarinis posėdis Nr. 383 (2024 m. birželio 4 d.)

Vyriausybės pusvalandis

*Krašto apsaugos ministro Lauryno Kasčiūno pranešimas
dėl 2023 metų Nacionalinės kibernetinio saugumo būklės ataskaitos*

Krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno kalba	294
Nacionalinio kibernetinio saugumo centro direktoriaus pavaduotojo A. Aleknavičiaus kalba	296
Krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno atsakymai į Seimo narių klausimus	297
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 31, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3806 pateikimo tęsinys (A. Mazuronis)	303
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3815ES, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3816ES, Administracinių nusižengimų kodekso 479, 480 ir 589 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3817ES, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 36, 45, 51, 74, 82 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3818ES, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 13 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3819ES, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3820ES, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 7, 14, 15, 26, 27, 39, 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3821ES, Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 37, 47 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3822ES, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 50 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3823ES ir Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3824ES pateikimas (L. Kasčiūnas)	308
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3802 pateikimas (A. Žukauskas)	310
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 31, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3806 pateikimo tęsinys	312
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3815ES, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3816ES, Administracinių nusižengimų kodekso 479, 480 ir 589 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3817ES, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 36, 45, 51, 74, 82 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3818ES, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 13 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3819ES, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3820ES, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 7, 14, 15, 26, 27, 39, 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3821ES, Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 37, 47 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3822ES, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 50 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3823ES ir Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3824ES pateikimo tęsinys	312

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3402(2), Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 1, 2, 8, 12, 14, 17, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3403(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3404(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 5 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3405(2), Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3406(2), Administracinių nusižengimų kodekso 517 ⁴ , 560, 560 ¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3407(2), Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3408(2), Baudžiamojo kodekso 316, 330 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 314 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3409(2), Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 18 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3410(2), Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3411(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3412(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10 ¹ , 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3692(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3693(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3694(2), Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3695(2) ir Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3696(2) svarstymo tęsinys	313
Įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3745(2) svarstymas	320
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3669(2) svarstymas	320
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3032(2) svarstymas	320
Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3628(2) svarstymas	320
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁵ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3441(4) svarstymas	321
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 172, 175 ir 177 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3525(2) svarstymas	321
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3457 svarstymas	321
Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3469(2) svarstymas	322
Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3353(2)ES svarstymas	322
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3329(2) svarstymas	322
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3573(3) svarstymas	323
Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3839 pateikimas (E. Dobrowolska)	323

Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projekto Nr. XIVP-3800 pateikimas (V. Česnulevičiūtė-Markevičienė)	327
Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projekto Nr. XIVP-3810ES, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2, 19, 22 ¹ straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3811ES, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 21, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3812ES, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3813ES ir Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3814ES pateikimas (V. Česnulevičiūtė-Markevičienė)	328
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3807 pateikimas (P. Kuzmickienė)	329
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3792 pateikimas (V. Kernagis)	330
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3832 pateikimas (P. Kuzmickienė)	330
Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3741 pateikimas (M. Danielė)	331
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3805 pateikimas (V. Pranckietis)	334
Įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3745(2) svarstymo tęsinys	336
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivų įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3669(2) svarstymo tęsinys	337
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3032(2) svarstymo tęsinys	337
Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3628(2) svarstymo tęsinys	337
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁵ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3441(4) svarstymo tęsinys	337
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 172, 175 ir 177 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3525(2) svarstymo tęsinys	337
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3457 svarstymo tęsinys	337
Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3469(2) svarstymo tęsinys	337
Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3353(2)ES svarstymo tęsinys	338
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3329(2) svarstymo tęsinys	338
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3573(3) svarstymo tęsinys	338
Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3839 pateikimo tęsinys	338

Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projekto Nr. XIVP-3800 pateikimo tęsinys	338
Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projekto Nr. XIVP-3810ES, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2, 19, 22 ¹ straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3811ES, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 21, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3812ES, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3813ES ir Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3814ES pateikimo tęsinys	339
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3807 pateikimo tęsinys	339
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3792 pateikimo tęsinys	339
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3832 pateikimo tęsinys	339
Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3741 pateikimo tęsinys	340

Rytinis posėdis Nr. 384 (2024 m. birželio 6 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 6 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	341
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 6, 9, 10, 11, 12, 17, 18 ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3759(2) priėmimas	341
Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3533(2)ES priėmimas	342
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ⁵ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3534(2) priėmimas	342
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3535(2) priėmimas	342
Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo (projekto Nr. XIVP-3354GR) (<i>Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas ir priėmimas	343
Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3001(2) priėmimas	343
Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3628(2) priėmimas	343
Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3670(2) priėmimas	345
Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3592(2) priėmimas	345
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3744(2) priėmimas	346
Šio įstatymo priėmimas	346
Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 6, 9, 10, 11, 12, 17, 18 ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3759(2) priėmimo tęsinys	347
Šio įstatymo priėmimas	347

Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3533(2) priėmimo tęsinys	347
Šio įstatymo priėmimas	347
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188 ⁵ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3534(2) priėmimo tęsinys	347
Šio įstatymo priėmimas	347
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3535(2) priėmimo tęsinys	347
Šio įstatymo priėmimas	347
Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3001(2) priėmimo tęsinys	347
Šio įstatymo priėmimas	348
Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3628(2) priėmimo tęsinys	348
Šio įstatymo priėmimas	348
Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3670(2) priėmimo tęsinys	348
Šio įstatymo priėmimas	348
Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3592(2) priėmimo tęsinys	348
Šio įstatymo priėmimas	348
Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo (projekto Nr. XIVP-3354GR) (<i>Respublikos Prezidento grąžinto Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimo tęsinys	348
Šio įstatymo priėmimas	349
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 4, 5, 21 ¹ , 26, 28, 35, 36, 40, 44, 44 ¹ , 49 ⁵ , 50, 53, 57, 57 ¹ , 58, 59, 61, 62, 62 ¹ , 63, 94, 95, 103, 128, 133, 137, 138, 139, 140 ¹ , 140 ⁵ , 140 ²⁵ , 140 ²⁶ , 140 ²⁷ straipsnių pakeitimo ir 61 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3635(2) ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 16, 30 ¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3636(2) svarstymas	349
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir 57 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3335 svarstymas	352
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 63, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3210(2) priėmimas	353
Šio įstatymo priėmimas	357
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3212(2) priėmimas	357
Šio įstatymo priėmimas	357
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 180 ¹⁵ ir 180 ²¹ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3301(2) priėmimas	357
Šio statuto priėmimas	358
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 206 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-2690(3) priėmimas	358
Šio statuto priėmimas	358
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3719(2) priėmimas	359
Šio įstatymo priėmimas	359

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3649(2) priėmimas	359
Šio įstatymo priėmimas	359
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21 ¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3595(2) priėmimas	359
Šio įstatymo priėmimas	359
Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projekto Nr. XIVP-3713(2) priėmimas	359
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5, 10, 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3546(2) priėmimas	361
Šio įstatymo priėmimas	363
Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projekto Nr. XIVP-3713(2) priėmimo tęsinys	363
Šio nutarimo priėmimas	364

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario T. V. Raskevičiaus pareiškimas	364
Seimo savaitės (2024-06-10 – 2024-06-14) – 2024 m. gegužės 11 d. (antradienio) ir 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas	365

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, finansų ministrės G. Skaistės, žemės ūkio ministro K. Navicko, susisiekimo ministro M. Skuodžio, kultūros ministro S. Kairio ir krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno atsakymai į Seimo narių klausimus	365

Vakarinis posėdis Nr. 385 (2024 m. birželio 6 d.)

Seimo rezoliucijos „Dėl tvarios miškų politikos“ projekto Nr. XIVP-3850 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. Tomilinas)	375
Seimo nario S. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	380
Seimo nario K. Vilkauskio kalba	381
Seimo nario V. Semeškos kalba	382
Seimo nario K. Mažeikos kalba	383
Seimo narės A. Gedvilienės kalba	383
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	384
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19 ir 34 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3633(2) ir Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3634(2) svarstymas	390
Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3487(2) ir Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3488(2) svarstymas	391

Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3421(2) ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3422(2) svarstymas	391
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 ³ , 43 ⁶ , 43 ⁷ , 47 ⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3766(2) svarstymas	392
Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3830 pateikimas (G. Skaistė)	392
Kriptoturto rinkų įstatymo projekto Nr. XIVP-3851, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42, 43 ⁷ , 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3852, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3853, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3854, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36 ¹ straipsniu ir 25 ¹ , 25 ³ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3855, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25 ³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3856, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3857, Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3858, Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3859, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15 ⁴ , 15 ⁵ , 29, 30, 41 ¹ , 41 ² , 41 ³ , 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3860, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3861, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41, 41 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3862, Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3863, Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3864, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3865, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21 ¹ , 22, 23, 25, 25 ¹ , 25 ² , 25 ³ , 26 ³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3866 ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3867 pateikimas (G. Skaistė)	394
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 1, 2, 7 ³ , 10, 10 ¹ , 16, 20, 20 ³ , 21, 22, 23, 26, 28, 29 ¹ , 29 ² straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 2 ¹ , 10 ⁴ , 15 ¹ straipsniais ir 20 ⁴ , 20 ⁶ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3843 pateikimas (G. Skaistė)	396
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3897(3) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	401
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3898(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	402
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3899(3) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	403
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 8, 13, 44, 56 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3826, Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 18, 22, 25 ¹ , 27, 37, 39, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3827, Notariato įstatymo Nr. I-2882 3, 4, 6, 7, 10 ¹ , 10 ³ , 10 ⁴ , 22, 23, 27 ¹ , 28, 28 ¹ , 34, 42, 66, 72, 73 straipsnių ir V skyriaus pavadinimo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 7 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3828 ir Teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 5, 7, 9, 10, 11, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3829 pateikimas (E. Dobrowolska)	403

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19 ir 34 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3633(2) ir Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3634(2) svarstymo tęsinys	404
Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3421(2) ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3422(2) svarstymo tęsinys	405
Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3487(2) ir Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3488(2) svarstymo tęsinys	405
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 ³ , 43 ⁶ , 43 ⁷ , 47 ⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3766(2) svarstymo tęsinys	405
Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3830 pateikimo tęsinys	405
Kriptoturto rinkų įstatymo projekto Nr. XIVP-3851, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42, 43 ⁷ , 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3852, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3853, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3854, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36 ¹ straipsniu ir 25 ¹ , 25 ³ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3855, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25 ³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3856, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3857, Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3858, Centrinį kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3859, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15 ⁴ , 15 ⁵ , 29, 30, 41 ¹ , 41 ² , 41 ³ , 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3860, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3861, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41, 41 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3862, Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3863, Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3864, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3865, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21 ¹ , 22, 23, 25, 25 ¹ , 25 ² , 25 ³ , 26 ³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3866 ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3867 pateikimo tęsinys	406
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 1, 2, 7 ³ , 10, 10 ¹ , 16, 20, 20 ³ , 21, 22, 23, 26, 28, 29 ¹ , 29 ² straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 2 ¹ , 10 ⁴ , 15 ¹ straipsniais ir 20 ⁴ , 20 ⁶ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3843 pateikimo tęsinys	406
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3897(3) priėmimo tęsinys	406
Šio nutarimo priėmimas	407
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3898(2) priėmimo tęsinys	407
Šio nutarimo priėmimas	407

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3899(3) priėmimo tęsinys	407
Šio nutarimo priėmimas	407
Seimo savaitės (2024-06-10 – 2024-06-14) – 2024 m. birželio 11 d. (antradienio) ir 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	407
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 22 d. išvados Nr. 250-I-12“ projekto Nr. XIVP-3885 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	407
Šio nutarimo priėmimas	408
Kelių transporto kodekso 8 ² ir 18 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3479(2) pateikimas (G. Paluckas)	408
Valstybinės kalbos įstatymo Nr. I-779 papildymo 8 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3667 pateikimas (D. Asanavičiūtė)	411

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	414
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	416

SANTRUMPOS

- DFVL* – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
- DPF* – Darbo partijos frakcija
- LF* – Laisvės frakcija
- LSDPF* – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF* – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF* – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG* – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF* – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

- A* – alternatyvus teisės aktas
- ES* – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR* – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- NKL* – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus įsipareigojimus
- VK* – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 374 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame gegužės 14 dienos (antradienio) rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 85 Seimo nariai.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 14 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labas rytas, norėčiau paprašyti įtraukti į darbotvarkę Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą Nr. XIVP-3712 dėl investicinės sąskaitos pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Labas rytas. Dėl LRT įstatymo projekto Nr. XIVP-3546. Kadangi šis klausimas yra atsidūręs Etikos ir procedūrų komisijoje, siūlau laikinai išbraukti.

PIRMININKĖ. Kuris čia yra klausimas? Darbotvarkės 1-10 klausimas. Frakcijos vardu. Daugiau pasiūlymų nematau. Tuomet apsispręskime. M. Lingė siūlo įtraukti į šios dienos darbotvarkę Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIVP-3712 dėl investicinės sąskaitos. Kas pritariate, kad šis klausimas būtų įtrauktas, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 81, prieš – 1, susilaikė 6. Pritarta, kad būtų įtrauktas.

Kitas pasiūlymas yra R. Šarknicko – išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 1-10 klausimą – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIVP-3546. Atkreipiu dėmesį, kad tai tikrai svarstymo stadija, dar ne priėmimas.

Balsuojame. Kas pritariate, kad būtų išbrauktas, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 92: už – 35, prieš – 36, susilaikė 21. Nepritarta, kad būtų išbrauktas. Lieka darbotvarkėje.

Toliau yra nemažai klausimų, kurie nebuvo įrašyti į Seimo pavasario sesijos darbų programą, tai yra darbotvarkės 1-12.1 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimas, darbotvarkės 2-9 klausimas – Garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo pakeitimas, darbotvarkės 2-10 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimas, darbotvarkės 2-11 klausimas – Veterinarijos įstatymo pakeitimas ir darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo nutarimas dėl 2027 metų. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad visi šie klausimai būtų svarstomi šios dienos darbotvarkėje? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta. Ir dėl visos darbotvarkės. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? Negirdžiu prieštaraujančių, galime pritarti. Taigi darbotvarkei pritarta.

10.04 val.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2437(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2437(2). Priėmimo stadija. Kiek matau, pasiūlymų čia nėra visiškai. Yra 24 straips-

niai, nè dėl vieno iš tų straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl Asmenų duomenų teisinės apsaugos įstatymo niekas neužsirašė kalbėti. Balsuosime numatytu laiku. Primenu, kolegos, kad balsavimo langas šiandien prasideda nuo 10 val. 50 min.

10.04 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3594(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3594(2). Priėmimo stadija. Du straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl darbotvarkės 1-3 klausimo niekas neužsirašė. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

10.05 val.

Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3056(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3056(2). Priėmimo stadija. Sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Motyvai. G. Burokienė kalba už.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, Pirmininke. Labai džiugu, kad nepraėjo net metai ir įstatymo projektas pagaliau bus priimtas, kad pilnateisiai vaikus auginantys globėjai taip pat galės išeiti motinystės, tėvystės atostogų ir taip palaikyti savo vaikus, globojamus vaikus, kurie nėra užmiršti ir kai jiems sukanka 18 metų. Gerbiami kolegos, labai dėkoju ir kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

10.06 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3057(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.2 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3057(2). Priėmimo stadija. Projektą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

10.06 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3605(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3605(2). Svarstymo stadija. Norėčiau pakvieti pranešėją R. Vaitkų, jis pristatys Aplinkos apsaugos komiteto išvadą dėl šio projekto.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gegužės 8 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė įstatymo projektą ir buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pasiūlymų dėl šio projekto taip pat nėra, dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

10.07 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 180¹⁵ ir 180²¹ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3301(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-3301. Pranešėjai. Pirmoji pranešėja yra I. Haase, ji pristatys Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl šio projekto.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos Seimo statuto 180¹⁵ straipsnio pakeitimo projektą Nr. XIVP-3301 ir komiteto sprendimas yra pritarti patobulintam projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat kviečiu A. Lydeką, jis pristatys Užsienio reikalų komiteto išvadą.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas labai atsakingai apsvarstė šį Seimo statuto pakeitimo projektą ir jam pritarė. Ir nepatikėsite, kolegos, pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas nebuvo užsirašęs. Pataisų nėra, dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.08 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 206¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-2690(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-2690. Svarstymo stadija. Vėlgi kviečiu gerbiama I. Haase, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos Seimo statuto papildymo 206¹ straipsniu projektą Nr. XIVP-2690 ir komiteto sprendimas – pritarti patobulintam Seimo statuto projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.09 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 4, 5, 11, 21, 22¹, 26, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103¹, 104, 105², 105³, 105⁴, 106¹, 108, 113, 114, 115, 115¹, 118, 123, 125, 127, 140², 140⁸, 140⁹, 140¹⁸, 140¹⁹, 140²¹, 140²⁸ straipsnių ir priedo pakeitimo, 140¹⁶, 140¹⁹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2797(2), Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2798(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-2797. Čia yra nemažai Seimo narių pasiūlymų, bet pradėsime, bent jau išklausysime išvadas ir diskutuosime. Tai pirmiausia A. Ažubalis – Užsienio reikalų komiteto išvada.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, kolegos, Užsienio reikalų komitetas įstatymo projektą svarstė šių metų balandžio 24 dieną ir bendru sutarimu priėmė tokį sprendimą: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Mazuronį. Jo dabar salėje nematau. Galbūt kuris nors Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto kolega galėtų pristatyti? Yra pirmininkas? Ne, pirmininko nėra. Galiu pristatyti aš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą. (*Balsai salėje*) Virgilijus, teisingai. Prašau, gerbiamas Virgilijau. Pristatykite Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“.

V. ALEKNA (LSF). Komitetas balsavo. Balsavimo rezultatai: 8 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. J. Džiugelis pristatys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė šį įstatymo projektą ir pasiūlė pagrindiniam Užsienio reikalų komitetui jį tobulinti pagal Teisės departamento, Raudonojo Kryžiaus, Sienos grupės ir kitų socialinių partnerių pastabas. Balsavimo rezultatai: už – 7, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš dar noriu atkreipti dėmesį, kad pristatomos išvados ir dėl pagrindinio, ir dėl lydimosio.

Kviečiu T. V. Raskevičių, kad pristatytų Žmogaus teisių komiteto išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Laba diena, gerbiami kolegos. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Žmogaus teisių komitetas svarstė praėjusių metų gruodžio 6 dieną. Komitetas priėmė sprendimą pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Žmogaus teisių stebėjimo instituto, Jungtinių Tautų pabėgėlių agentūros, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus, Sienos grupės, Seimo kontrolierių įstaigos, Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos ir Seimo narių pateiktas pastabas ir pasiūlymus, kuriems Žmogaus teisių komitetas pritarė, ir pritarti komiteto išvadoms. Šis komiteto sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą.

Pereiname prie diskusijos. G. Kindurys yra užsirašęs kalbėti diskusijoje. Kviečiu į tribūną.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šiuo įstatymu įvedamos naujos sąvokos ir apgyvendinimo bei kitų priėmimo sąlygų užtikrinimo sistema. Nustatoma, kad laikino apgyvendinimo vieta yra pagal šį įstatymą apgyvendinamų užsieniečių apgyvendinimo vieta, kurią valdo, administruoja arba parenka priėmimą užtikrinanti įstaiga. O priėmimą užtikrinanti įstaiga – tai Vyriausybės paskirta biudžetinė įstaiga, teikianti socialines, apgyvendinimo ir kitas priėmimo sąlygas užtikrinančias paslaugas prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, nurodytiems šiame įstatyme. Priėmimą užtikrinančios įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendins Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Taigi įstatyme nurodyti asmenys bus sulaikomi Valstybės sienos apsaugos tarnyboje ir apgyvendinami priėmimą užtikrinančios įstaigos laikino apgyvendinimo vietose.

Šis projektas, tapęs įstatymu, tikrai gali sukelti tam tikrų problemų, problemų jo įgyvendintojams ir naujos kadencijos valdžiai, nes tas problemas reikės spręsti taisant šį įstatymą. Problemų kils, nes šiose apgyvendinimo vietose bus apgyvendinti ir tie, kuriems bus nustatyta pareiga neišvykti iš laikino apgyvendinimo vietos teritorijos be laikino apgyvendinimo vadovo ar jo įgalioto asmens leidimo. Taigi dėl užsieniečio, nelegalaus migranto, dėl kurio priimtas sprendimas išsiųsti į kilmės šalį, teismui pritaikant siūlomą pakeitimą, bus priimtas sprendimas čia jį apgyvendinti. Neaišku, kaip socialinė įstaiga užtikrins tokiam užsieniečiui atitinkamą režimą bei parengs jį numatytai išsiuntimo dienai, o svarbiausia – užtikrins, kad užsienietis nepasišalintų. Akiivaizdu, kad šios funkcijos negalės užtikrinti jokios saugos tarnybos, nes jos neturi jokių administracinių įgaliojimų, pagal kokius tai gali padaryti pareigūnai.

Kita vertus, pareigūnai negali teikti apsaugos režimo užtikrinančios funkcijos socialinėje įstaigoje. Taigi, atsiras grėsmė nevaldomai antrinei migracijai iš priėmimą užtikrinančios įstaigos laikino apgyvendinimo vietų, bus mažesnis sėkmingų išsiuntimų į kilmės šalį operacijų skaičius. Atsiras didelė administracinė našta Valstybės sienos apsaugos tarnybai, ji reikalaus papildomų žmogiškųjų ir finansinių išlaidų. Atvykęs į priėmimą užtikrinančios įstaigos laikino apgyvendinimo vietą, galimos situacijos, kai užsienietis tiesiog pasišalins. Kai pasišalinęs užsienietis bus sulaikytas, Valstybės sienos apsaugos tarnybai teks kreiptis į teismą ir vėl iš naujo organizuoti visą išsiuntimo procesą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu teismai gana dažnai keičia užsieniečiui taikytą sulaikymo priemonę į alternatyvią sulaikymui, nustatydami pareigą neišvykti iš apgyvendinimo vietos. Teismas savo praktikoje yra pažymėjęs, kad sulaikymas ir alternatyvi sulaikymui mano paminėta priemonė iš esmės pagal savo intensyvumą ir sąlygas prilyginama sulaikymui. Taigi, ši socialinė įstaiga ir toliau turės užtikrinti tam tikrą režimą ir saugumą, ką, kaip minėjau, bus sunku užtikrinti.

Įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje yra nurodyta, kad prieglobsčio prašytojai prašymus suteikti prieglobstį pateikia pasienio kontrolės punktuose, tranzito zonose netrukus po neteisėto Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimo, iki priimamas sprendimas įleisti juos į Lietuvos Respubliką apgyvendinant laikino apgyvendinimo vietose. Taigi, vėl neaišku, kaip socialinė įstaiga tokiems prieglobsčio prašytojams užtikrins atitinkamą režimą bei užtikrins Migracijos departamento vykdomų procedūrų tęstinumą. Dėl to per prieglobsčio procedūros nagrinėjimo laikotarpį prieglob-

sčio prašytojai pasišalins iš laikino apgyvendinimo vietų į kitas Europos Sąjungos šalis, tačiau vėliau pagal reglamentą „Dublinas III“ bus grąžinti atgal į Lietuvą. Migracijos departamentas vėl atnaujins ir nagrinės prieglobsčio prašymą. Kaip ir minėjau, tai sukels didesnę administracinę našą Migracijos departamentui, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, ji reikalaus papildomų žmoniškųjų ir finansinių išlaidų. Taigi, projektas labai abejotinas, galintis sukelti daugiau problemų nei naudos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, dėl šio projekto yra nemažai pataisų, kaip jau minėjau, todėl mes svarstysime balsuoti numatytu laiku, kuris prasidės nuo 10 val. 50 min.

10.18 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3715, Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624¹, 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 15 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3716 (pateikimas)

O dabar norėčiau pakviesti į tribūną gerbiamą ministrę E. Dobrowolską, kad pristatytų 1-12.1 klausimą bei lydimąjį. Tai yra Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3715 bei lydimasis. Prašau.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiami kolegos, dėkoju už galimybę pateikti įstatymų projektus kartu su kolegomis. Parengimą paskatino Generalinės prokuratūros identifiikuotas teisinio reguliavimo neišsamumas taikant laikiną nuosavybės teisės apribojimą ir dėl to galinčios susiklostyti nukentėjusiųjų baudžiamajame procese teisės pažeidžiančios situacijos. Kaip mes matome, atsižvelgiame į tai, kad pagal Civilinio proceso kodekse nustatytą reikalavimo patenkinimo eilę civiliniai ieškiniai baudžiamojoje byloje dažniausiai priskiriami paskutinei kreditorinei reikalavimų patenkinimo eilei. Atitinkamai įsigaliojus naujai redakcijos nuostatai susiklostytų situacija, kai, kaltininkui turint kitų kreditorinių reikalavimų, dėl kurių jau vyksta priverstinis išieškojimas, vykdymo procesas nebūtų stabdomas net ir tuo atveju, jeigu byloje būtų pareikštas civilinis ieškiny dėl žalos atlyginimo. Atitinkamai norėtume ištaisyti šias klaidas.

Taip pat vertėtų atkreipti dėmesį, kad susiklosčiusi praktika teisiškai nėra teisinga, kadangi nėra būtina kiekvienu atveju reikšti civilinį ieškinį baudžiamajame procese, kad nusikalstamu būdu užvaldytas turtas būtų grąžinamas savininkui ar teisėtam valdytojui. Šie įstatymų pakeitimai gana techninio pobūdžio, bet leistų užtikrinti galimybę, kad būtų būtent papildomi pagrindai, tai yra nusikalstamu būdu užvaldyto turto grąžinimas savininkui ar teisėtam valdytojui. Teisės departamentas nei dėl pagrindinio įstatymo, nei dėl lydimąjo pastabų neturi. Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus, jeigu turėtumėte.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti tik vienas kolega – V. Mitalas. Prašau.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Ačiū ministrei už pristatymą. Džiaugiuosi, kad projektas parengtas įsiklausius į Generalinės prokuratūros pastabas.

Norėčiau paklausti, ar bendradarbiaujant Generalinei prokuratūrai ir Teisingumo ministerijai planuojama dar daugiau tokių bendradarbiavimo vaisių, kokių nors įstatymų, pateikti? Ačiū.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už klausimą. Tiek Teisingumo ministerija, tiek atskiri Seimo nariai tikrai gauna tiek didesnės, tiek mažesnės apimties pasiūlymų iš institucijų. Jeigu kalbėtume apie didesnės apimties, tai trys Baudžiamojo kodekso dalys jau yra pateiktos Seime: dvi yra priimtose, trečioji dar yra svarstoma TTK. Dėl atskirų mažesnių straipsnių pakeitimo kiekvieną kartą yra diskutuojama arba ministerijoje, arba Seime su atskirais Seimo nariais, kaip mes, įvertinę poreikį, galėtume judėti, ypač kad šiandien mūsų teikiami du įstatymų projektai turėtų būti priimti ir svarstomi dar pavasario sesijoje. Priešingu atveju, įsigaliojus kitoms nuostatoms, liepos 3 dieną turėtume situaciją, kai nebūtų galima užtikrinti nukentėjusiųjų teisių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų daugiau niekas nenori klausti. Motyvai po pateikimo. Niekas neužsirašė. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

10.21 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3712 (pateikimas)

Matau, kad salėje yra M. Lingė, tai dabar norėčiau pakviesti jį į tribūną, kad pristatytų 2-6 klausimą – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3712.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kaip buvo apsispręsta, yra teikiamas Seimui svarstyti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Turiu iš anksto pasakyti, kad Seimas dėl šios dalies jau yra balsavęs, kai pritarė po pateikimo Vyriausybės mokesčių reformos paketui. Šie pasiūlymai buvo įtraukti kaip sudedamosios dalys. Matant, kad dar nėra visiško politinio sutarimo dėl viso paketo, norima bent jau išbraukti iš jo dalį ir pateikti tos apimties, dėl kurios gali atsirasti didesnis konsensusas ir sutarimas. Juo labiau kad po šia kelių Seimo narių iniciatyva, kurią inicijavo ministrė G. Skaistė, pasirašė įvairių frakcijų atstovai.

Sprendžiama problema, kad, rinkos dalyvių nuomone, viena iš pasyvaus investavimo į finansinius produktus priežasčių yra sudėtingas pajamų iš tokių produktų apmokestinimo režimas. Investavimo pajamos, viršijančios 120 VDU, jei netaikomos lengvatos, yra apmokestinamos 15 % arba 20 % tarifu. Šios pajamos apmokestinamos tuo mokestiniu laikotarpiu, kada yra gaunamos. Tačiau produktų įsigijimo išlaidas leidžiama atimti tik tada, kai produktai parduodami arba perleidžiami. Taigi nutinka atveju, kai pardavus produktą patiriama nuostolių, o investavimo pajamos vis tiek yra apmokestinamos. Matome tendencijas, kad atsiranda vis naujų finansinių rinkos produktų, taigi plėsti ir supaprastinti investicijų aplinką, investavimo aplinką tikrai yra prasmingas ir svarbus kelias, norint išlaikyti ir šalies konkurencingumą. Paminėtina, kad toks šiuo projektu siūlomas mechanizmas Latvijoje, Estijoje jau galioja apie dešimt metų.

Taigi pagrindiniai pasiūlymo elementai yra šie. Siūloma keisti pajamų iš finansinių investicijų apmokestinimo tvarką. Apmokestinamas būtų tik galutinis investavimo į įvairius finansinius produktus rezultatas – iš sąskaitos išimtos ir uždirbtos pelno lėšos. Gyventojų pajamų mokestis atsirastų tik tada, jei išimama įnašą viršijanti suma ir tik nuo uždirbto pelno. Pavyzdžiui, jeigu įnašas į investicinę sąskaitą yra 4 tūkst., išimame 5 tūkst. 200, tai gyventojų pajamų mokestis būtų mokamas nuo 1 tūkst. 200 eurų, pritaikius tą 15 % tarifą. Gyventojai neprivalėtų atidaryti specialios tikslinės sąskaitos. Kaip investicinę sąskaitą būtų laikoma bet kuri gyventojų sprendimu VMI deklaruota sąskaita.

Siūloma neriboti per investicinę sąskaitą galimų investuoti lėšų sumos. Jei gyventojas kaip investicinę sąskaitą deklaruotų kelias sąskaitas, per šias sąskaitas gautas investicijų rezultatas būtų apskaičiuojamas bendrai, o pajamos iš investicijų ne per investicinę sąskaitą būtų apmokestinamos bendra galiojančia tvarka (iki šiol galiojančia tvarka). Taip pat projekte peržiūrimos atskiriems investavimo produktams taikomos pajamų lengvatos. Lengvatos yra dvi: pirmoji lengvata – III pensijų pakopos pensijų fondų produktams, antroji lengvata – gyvybės draudimo produktams. Šiuo metu gyventojas iš savo apmokestinamųjų pajamų gali atimti pagal investicinio gyvybės draudimo sutartį, taip pat į pensijų fondus per mokestinį laikotarpį sumokėtas sumas, nevirsijančias 1 tūkst. 500 eurų.

Lietuvos bankas yra teigęs ir konstatavęs, kad lengvatos prisideda prie investicinių paslaugų rinkos iškraipymo ir nėra efektyvios. Gyvybės draudimo įmonės ir III pakopos pensijų fondai yra įgiję konkurencinį pranašumą, palyginti su kitomis finansinėmis įmonėmis, dėl to gali nustatyti didesnius paslaugų mokesčius. 2023 metais Lietuvos bankas, atlikęs investicinio gyvybės draudimo produkto platinimo tyrimą, nurodė, kad dažnai klientui yra siūloma jo poreikių neatitinkanti gyvybės draudimo sutartis, taip pat nenurodoma, kad tiesiogiai ar netiesiogiai atsiskaitymai gali sudaryti nuo 20 iki 51 % sumokėtų draudimo įmokų, tačiau kaip vienas pagrindinių sutarties privalumų beveik visais atvejais pateikiama galimybė pasinaudoti gyventojų pajamų mokesčio lengvata.

Taigi siūlymas dėl šios dalies skambėtų taip, kad ilgalaikio draudimo ir III pakopos pensijų įmokos taikomos lengvatos būtų siūloma atsisakyti palaipsniui, o lengvatą taikyti ateinančius dešimt metų iki 2024 metų pabaigos sudarytoms gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo sutartims.

Taigi šio pasiūlymo bendrą naudą galima vertinti taip, kad 83 % investuotojų, dalyvavusių apklausoje, nurodė, kad investicinės sąskaitos įteisinimas labiausiai paskatintų esamų investuotojų aktyvumą ir padėtų pritraukti daugiau naujų investicijų į Lietuvos kapitalo rinką. Patrauklumą lems deklaracijos paprastumas ir patogumas, todėl ypač svarbu, kaip tai bus įgyvendinta jau po įstatyminiais aktais. Kviečiu palaikyti šį teikiamą projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą projektą. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Mitalas, ruošiasi E. Pupinis.

V. MITALAS (LF). Dėkoju. Dėkoju už pristatymą. Be abejo, kad investicinė sąskaita – seniai lauktas instrumentas. Jam būtinai reikia pritarti, bet jūsų norėčiau paklausti apie III pakopą mūsų dabar svarstomų ir kitų įstatymų šviesoje. Visi supranta, kad *pay as you go* principu grįsta „Sodros“ sistema nebegalės išvežti tiek daug, matydami demografines tendencijas. Dėl to kitos Vakarų valstybės kaupimo sistemą natūraliai laiko sudėtine pensijų sistemos dalimi. Lietuvoje turime situaciją, kur II pakopa yra taranuojama viešosios opinijos ir įvairių sprendimų, jos ateitis šiek tiek neaiški. Pasakysiu taip, kad dabar III pakopos lengvatą siūloma naikinti šiuo įstatymu. Kaip čia pasakyti, Mindaugai, ar jums nėra baisu, kad mes neinformuotiems, mažiau informuotiems žmonėms, kurie nori kaupti, taip, kaip sakyti, sumažinsime paskatas ir iš tikrųjų tą kaupimą tikrai dar labiau apribosime, naikindami šitą III pakopos lengvatą? Ačiū.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Matyt, būtų kelios dalys. Informuotumas, be abejo, yra labai svarbus. Svarbiausia, kad tas informuotumas būtų pagrįstas paties produkto tikslingumu, kodėl jisai yra reikalingas ir naudingas gyventojui. Turbūt yra tikrai nenuneigiamas tikslas, kad kaupti yra svarbu ir kad žmonės kauptų ne dėl kokių nors kitų paskatų – būtent dėl papildomų pajamų senatvėje, o ne dėl gyventojų pajamų mokesčio lengvatos, kuri dažnai tarsi yra pateikiama kaip toks susigundymo momentas. Išties toms sutartims, kurios jau sudarytos dabar ir kurios būtų sudarytos iki šių metų pabaigos, tiesiog išliktų tokia tvarka dešimt metų, galiotų ir būtų taikoma ta paskata, tikrai dar, matyt, būtų aiškos įvedamos iš anksto taisyklės, bet ateityje bet kokius finansinius produktus turime gryninti taip, tai yra eidami tuo keliu, kad jie turėtų tik savo tikslingumą ir pirminę paskirtį.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi L. Nagienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų turbūt jau visi žinome, kad priimant įstatymus būna tam tikrų finansinių problemų. Jeigu nėra problemų dėl biudžeto pajamų, tai atsiranda dėl administravimo tam tikrų kaštų. Ar tos pasekmės, biudžeto netekimai ir administraciniai kaštai, iš tikrųjų pasikeis, ar tą patį darysime ir su tais pačiais resursais? Ačiū.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Lengvatos, be abejonės, lengvatų įstatymas netgi taupyti biudžeto pinigų ir būtų galima nukreipti toms reikmėms, kurioms trūksta, o trūksta, visi susiduriame ir žinome, daug kam, čia būtų daugiau net ir galimybė sutaupyti iš lengvatų. Pati investicinė sąskaita, suprantame, yra tik patogesnis būdas administruoti, kas dabar yra tikrai gana sudėtinga ir keblu, ir patiriama netgi nuostolių. Tai ta pasikeitusios formos apmokestinimo tvarka, kai yra apmokestinamas tik galutinis produktas, tai yra iš investavimo uždirbtas pelnas, tikrai supaprastintų ir palengvintų pačią tvarką tiems žmonėms, kurie norėtų pabandyti investuoti į įvairius produktus, iš to uždirbti ir tiesiog atsiskaityti. Dažniausiai dėl ko yra priimami tie sprendimai nesiimti vienos ar kitos aktyvesnės investavimo veiklos? Būtent dėl sudėtingų procedūrų. Šiuo projektu tikrai einame paprastinimo keliu.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi T. Tomilinas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamas kolega, trūksta informavimo, ir šiandien to informavimo trūksta. Tarkime, kalbėsiu apie III pakopą, aš įnešu savo pinigus, įnešu, sakysime, prikalbina, investuoju į III pakopos pensijų fondus ir po to noriu nutraukti sutartį anksčiau, negu numatyta sąlygose, ir niekas nepasako, kad man reikės dar sumokėti 15 % pajamų mokesčio. Realiai šiandien, jeigu mes priimame ir naikiname lengvatą, man labai įdomu, kaip dėl pensijų investicinės sąskaitos, kaip bankai, kaip III pakopos fondai informuos gyventojus ir informuos dalyvius? Būtent, ne tai kad smulkiomis raidelėmis... Kaip jūs įsivaizduojate, kokia ta diskusija bus? Dažniausiai parašoma taip, kad vos įskaitai tas papildomas sąlygas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Manau, kad kai eisime į komitetą, tikrai galėsime aptarti tą klausimą, išsikelti vieną ir aptarti, ar galbūt reikėtų papildomo įstatymo nuostatos patikslinimo, ar pakaktų aiškiau patvarkyti įgyvendinimo tvarką.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas komiteto pirmininke, pranešėjau, aš turiu tokį platesnį klausimą. Kaip mes žinome, investicinė sąskaita yra tik tos sudužusios mokesčių reformos šukės. Man įdomu, o kodėl jūs neatėjote su projektu dėl kitų mokesčių reformos elementų, galbūt kai kas būtų perėję? Mes gi dabar visi ieškome tų papildomų pinigų ir galvojame, kaip finansuoti krašto apsaugą ir nemažinti finansavimo visam kitam. Galbūt kai kurie elementai tos mokesčių reformos, kad ir pajamų sumavimas, galėtų pereiti bent jau po pateikimo? Tai kodėl priėmėte tokį sprendimą visiškai distiliuoti mokesčių reformą ir atnešti tik vieną jos gabalėlį? Ačiū.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Netgi sprendžiant dėl šios dalies buvo tokių matymų, kad gali eiti tik viena investicinė sąskaita, tiesiog įteisinkime tokį produktą ir turėkime. Mes bandėme vis tiek sistemiškiau pasižiūrėti. Kadangi kalbama apie investavimo produktus, tai kad tą investavimo aplinką turėtume lygesnę, konkurencingesnę, be kokių nors išskirtinių privilegijų atskiroms produktams, pasiūlėme dar prijungti ir lengvatos dalis, kurios netgi būtų naujingos ir valstybės biudžetui. Tai toks mažas komplektėlis supaketuotas.

Dėl platesnio, aš manau, klausimas yra artimoje perspektyvoje svarstytinas, dar netgi šitoje sesijoje, kai ateis išgrynintas Vyriausybės matymas dėl to vadinamojo paketo, kaip iš atskiro fondo finansuoti gynybos biudžetą, jame gali būti pačių įvairiausių priemonių. Akcentuoju, matyt, tą momentą, kad norima teikti tai, kas turėtų palaikymą ir tą reikalingą balsų skaičių, kad neturėtume tik teikimo proceso, bet kad galėtume turėti rezultatą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų po pateikimo užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.34 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 342¹, 342², 342³, 342⁴, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 342¹⁰ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3740 (pateikimas)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą K. Navicką, kad pristatytų darbotvarkės 2-8 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3740. Prašau.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Dar praeitą Seimo rudens sesiją, paskutinėmis dienomis, buvo pateiktas Augalų apsaugos įstatymo pakeitimų paketas, kuriame yra numatytos sankcijos ir instrumentai vykdyti prevencinę veiklą, kad į rinką nepatektų falsifikuotų ar savo sudėtimi neidentiškų augalų apsaugos priemonių. Svarstymo metu Seimo Teisės departamentas pateikė pastabą, kad šiam įstatymui trūksta įgalinimo, teisinio įgalinimo instrumento. Tai yra teikiami susiję Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimai, kuriuose yra nustatyta administracinė atsakomybė už augalų apsaugos produktų įvežimą, vežimą, saugojimą, tiekimą į rinką ir naudojimą.

Aš galiu tik kelis aspektus paminėti, kad dabar, kai tarnyba išaiškina neteisėtus arba galimus atvejus dėl falsifikuotų produktų, ji negali priimti, taikyti administracinės atsakomybės, įvertinusi tai, kad galiojančiame teisiniame reglamente, įtvirtintame Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse, nėra numatyta administracinių nuobaudų, susijusių su tarnybos pareigūnų privalomojo nurodymo uždrausti įvežti, vežti, saugoti, tiekti rinkai, naudoti augalų apsaugos produktus...

Kita dalis. Suteikiama ir muitinės pareigūnams instrumentų tais atvejais, kai į rinką yra bandoma įvežti produktų iš trečiųjų šalių, ne iš Europos Sąjungos narių. Tai čia tiek būtų trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti tik vienas kolega. Prašau. Klausia gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų turbūt sertifikuoti labai svarbu, bet ir kokybė labai svarbu, nes buvo čia tokių įvairių pamąstymų, kuomet kai kurie verslininkai

vežė ne visai kokybiškus produktus. Tai iš tikrųjų kaip šioje srityje? Ar tikrai Administracinių nusižengimų kodeksas visiškai sutvarkytas, ar taip pat reikėtų bausti, kadangi nuo to kenčia ir ūkininkai? Ar šioje srityje yra pakankamas patikrinimas? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Matote, dėl šios problemos sprendimo čia vyksta dabar diskusijos bendra apimtimi. Augalų apsaugos įstatymo svarstymas rytoj bus tęsiamas, nagrinėjamas Kaimo reikalų komitete. Čia Administracinių nusižengimų kodekso dalis yra susijusi su įgalinimo instrumentais. Bet tai, ką jūs paminėjote, pati problema, aišku, yra didelė, nes falsifikuoti arba chemine sudėtimi neatitinkantys... augalų apsaugos preparatai kelia riziką, didelę riziką per maistą patekti į žmonių organizmą arba į gyvąją aplinką. Tai toks būtų mano atsakymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.38 val.

Garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3665 (pateikimas)

Dabar norėčiau paprašyti įstatymo projektą pristatyti gerbiamą M. Ošmianskiene. Tai yra 2-10 klausimas – Garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3665. Prašau.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiami Seimo nariai ir narės, šiuo metu teisę gauti antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą turi visi asmenys, kuriems nustatytas sunkus neįgalumo lygis, arba kitaip dar – 0,25 % dalyvumo lygis. Tačiau senatvės pensijos amžių sukakę asmenys tokią teisę turi tik tada, jeigu jiems nustatytas nuo 0 iki 15 % dalyvumas. Ši nuostata atsirado, matyt, besikeičiant teisės aktams, ji yra diskriminacinė amžiaus ir negalios atžvilgiu. Todėl siūlau šią neteisybę ištaisyti ir numatyti, kad antrinę teisinę pagalbą turėtų teisę gauti visi asmenys su negalia, kuriems yra nustatytas nuo 0 iki 25 % dalyvumo lygis, arba, kitaip sakant, sunki negalia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų paklausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat užsirašiusių nėra. Ar yra? Labai atsiprašau. E. Pupinis kalba už. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų norėčiau pasakyti tik tiek, kad Peticijų komisija taip pat svarstė šį pasiūlymą, gautą iš piliečio, ir buvo priimtas Seimo nutarimas vis dėlto pritarti tam siūlymui. Tai tikrai pritariame. Mes irgi rengėme įstatymo projektą, bet dabar jau jo nereikės rengti. Dėkui už tai, kad rengėte. Ačiū, sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

10.40 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2, 5 ir 13¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3757 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, dar turime šiek tiek laiko iki balsavimo lango, todėl norėčiau paprašyti gerbiamą J. Urbanavičių, kad pristatytų 2-12 klausimą – Veterinarijos įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIVP-3757. Pateikimas. Prašau.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Tai labai trumpas ir aiškus Veterinarijos įstatymo projektas. Yra susiklosčiusi tokia situacija, kad perskirstytos funkcijos tarp Žemės ūkio ministerijos ir Aplinkos ministerijos: ūkiniai gyvūnai yra likę Žemės ūkio ministerijos žinyboje, o gerovės gyvūnai, sakykime, augintiniai gyvūnai, perėjo į Aplinkos ministerijos žinybą. Liko Veterinarijos įstatymas nepakeistas ir dėl rezidentų atlyginimų finansavimo – taip pat liko Žemės ūkio ministerijai, nors jau kuruoja gyvūnų gerovės sritį Aplinkos ministerija. Tai tiesiog norime patobulinti, patikslinti šį įstatymo projektą, kad būtų galima finansuoti rezidentų atlyginimus ir kitas išlaidas, suderinus su Aplinkos ministerija, iš Aplinkos ministerijos lėšų. Šiaip tikrai tam įstatymui yra pritaręs ir aplinkos ministras, ir žemės ūkio ministras, yra viskas suderinta. Tai tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti vienas kolega. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Smagu, kad suderinta, bet iš tikrųjų, na, sistema funkcionavo iki šiol, kodėl čia tos didelės problemos, nes čia, kiek suprantu, daugiau kaip ir žemės ūkio – vis tiek, na, augintiniai, vienaip ar kitaip jie daugiau yra žemės ūkio sritis, negu aplinkos. Tai kokia šiuo atveju pagrindinė problema buvo, kodėl toks perskirstymas reikalingas? O paprasčiausiai, na, žinote, yra ir tokia nuostata: jeigu gali nekeisti, tai nekeisk. Tai koks čia tas pagrindinis reikalas? Ačiū.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Gerai. Gerbiamas Edmundai, labai trumpai. Kaip žinote, yra ir Gyvūnų gerovės namai atidaryti Kauno rajone, ir Aplinkos ministerija ten nemažą dalį finansavo. Buvo tarp ministerijų susitarimas, kad būtent šią sritį daugiau prižiūrės ir finansuos Aplinkos ministerija. Tai čia to pasekmė ir toliau einant tęsiami darbai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau jūsų niekas neužsirašė klausti. Dėl motyvų taip pat užsirašiusiųjų nėra. Apsisprendime balsuoti numatytu laiku.

10.43 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3744 (pateikimas)

Matau, kad gerbiamas V. Rakutis yra salėje, tai norėčiau pakviesti pristatyti Švietimo įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIVP-3744, darbotvarkės 2-11 klausimą. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Šviesiausias Seime, noriu pristatyti pakeitimą, kokį buvome priversti padaryti ir Jaunimo pilietinio patriotinio ugdymo laikinojoje grupėje kartu su Krašto apsaugos ministerija, taip pat su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Problema yra tokia, kad prieš daugiau nei metus Seime buvo priimtas toks konceptas, kad kadetų mokyklos, regioninės mokyklos, turi būti savivaldybės žinioje. Jau tuo metu ir aš reiškiau didelę kritiką, kad toks sprendimas neatitinka realios mokyklos padėties, nes mokyklos yra regioninės ir labai retai kada yra sprendžiamas bendrabočio klausimas, kadangi savivaldybė nėra suinteresuota rūpintis vaikais, atvažiuojančiais iš kitų savivaldybių.

Mūsų situaciją paskatino taip pat ir padėtis Kaune, kai tiek Švietimo ministerija, tiek Kauno savivaldybė tos mokyklos tiesiog nenorėjo ir gerai veikiančios mokyklos padėtis pasidarė labai neaiški, nes abu steigėjai nemato galimybės ją rūpintis. Na ir šiuo atveju kilo idėja, kad... ir ne tik idėja, bet ir Krašto apsaugos ministerijoje vyko tam tikri pokyčiai, kurie nulėmė, kad buvo sugalvotas kitas modelis, tai yra šalia savivaldybių kadetų mokyklų atsiranda vyriausybės kadetų mokyklos, kurios jau iš tikrųjų turi regioninių mokyklų ar net nacionalinių mokyklų pobūdį. Tai gi Krašto apsaugos ministerija, kaip vienintelis steigėjas, prisiima atsakomybę už tolesnį šios mokyklos vystymą. Tai mūsų pakeitimas Švietimo įstatymo: būtent kad atsiranda naujas tipas – valstybinės kadetų mokyklos, o Krašto apsaugos ministerija pradžioje Povilo Plechavičiaus mokyklos imtusi, bet prisidėtų prie viso tinklo vystymo. Tokia yra šiandieną padėtis, toks yra sprendimas. Kaip ilgai dirbęs prie šio klausimo galiu pasakyti, kad iš tikrųjų tai yra vienintelis teisingas sprendimas mūsų kultūrinėje situacijoje, kurioje kadetų mokyklos visada yra siejamos ne su savivaldybe, bet su valstybe. Dėkoju. Pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmas klausia E. Pupinis. Ruošiasi L. Nagienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų labai šaunu, kad atsiranda politinė valia, nes pagrindinis klausimas buvo, kas finansuos tas mokyklas. Kaip žinome Kauno variantą, tai savivaldybė kažkodėl atsisako.

Norėčiau paklausti: kiek, jūsų manymu, vis dėlto galėtų atsirasti tokių regioninių mokyklų? Aš tikrai galvoju, kad Aukštaitijoje, pavyzdžiui, Utenos centre galėtų atsirasti kadetų mokykla, nes manyčiau, kad jie galėtų rengti ne tik galbūt kariuomenei, bet apskritai kitoms šiek tiek sukarintoms struktūroms žmones, kurių tikrai trūksta. Šiuo atveju tikrai sveikinu. Vis dėlto, kaip jūs galvojate, kiek gali Krašto apsaugos ministerija tokių regioninių mokyklų turėti? Ačiū.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas Edmundai, iš tikrųjų kadetų mokyklos nėra karo mokyklos, kaip kartais yra galvojama. Tai yra mokyklos, naudojančios kadetų ugdymo metodą. Iš esmės

tai visos dienos mokykla, kurioje yra tam tikros taisyklės, uniformos ir taip toliau, bet jos nerenigia karių. Jų visiškai ne toks uždavinys, bet jos parengia valstybės žmones. Iš patirties yra žinoma, kad būtent šita savybė yra tų mokyklų išskirtinis bruožas.

Dabar kokio dydžio galėtų būti tinklas? Mes ne vieną kartą diskutavome tuo kūrimo klausimu ir yra kalbama apie kelias mokyklas, kad nebūtų jų be galo, nes tada nebus įmanoma jų visų išlaikyti, tai labai prislėgs KAM'o biudžetą. Bet reikėtų žiūrėti du dalykus, kas nori ir kas gali, nes, kaip rodo patyrimas, mažame miestelyje sunku tokiai mokyklai išlikti. Jūs teisingai pastebėjote, kad Aukštaitijos regione tikrai panašios mokyklos nėra. Žinau, buvo kelios iniciatyvos iš Utenos, kad ten steigtų tokią mokyklą. Reikia žiūrėti, nes vis tiek tai yra vaikai. Tai nėra žmonės, turintys jau 19 ar kiek metų, jiems reikia ir namo parvažiuoti.

Kas, mano supratimu, dar yra labai svarbu, kad jie formuoja tam tikrą regioninę sąmonę. Tai yra labai svarbu, kad žmonės susiję su savo kraštu per žygius, per stovyklas, per susitikimus su garsiais žmonėmis. Tokiu būdu mes formuojame ir stiprią regioninę sąmonę, ko Lietuvoje labai reikia.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi V. Targamadzė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, man vakar kaip tik teko būti Alsėdžiuose, dėl kurių, mes žinome, dabar kolega Jonas yra įregistravęs įstatymo pataisą, kad skyrius būtų pripažintas kaip kadetų skyrius.

Kaip jūs galvojate, ar nereikėtų mums jų visų (mes šiandien turime tris kadetų mokyklas) vienodai padaryti taip, kad jos būtų valstybinės?

Dar kitas klausimas. Kadangi ten yra problema, mes žinome, dėl ko jie daro tą skyrių, dėl to, kad išspręstų klausimą dėl 3–4 klasės 21 moksleivio. Kaip galvojate, galbūt net ir tinklo pertvarikos taisyklėse, kuriose yra numatytas mokinių skaičius, jis galėtų būti mažesnis tol, kol mes įsivažiuosime, kaip aš sakau, sukurdami šitą tinklą tų mokyklų, nes patriotinis auklėjimas yra labai svarbu, ypač šiandien esant tokiai geopolitinei situacijai? Ačiū.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Kalbant apie kolegą Jono pasiūlymą dėl tam tikrų filialų, tai aš pritarčiau dėl kelių priežasčių. Visų pirma, yra tokių mokyklų, ypač mažesniuose miesteliuose, kurios turi stiprias tradicijas ir galėtų tą daryti, bet ten negalima priversti visų žmonių būti kadetais. Tai būtų labai didelė klaida. Jie tiesiog ieškos kitos mokyklos, jeigu nėra. Dėl to tas filialas gali būti tinkamas, pavyzdžiui, Smalininkų mokykloje. Ten oro pajėgos jau nuo seno, keliolika metų, vysto tam tikrą veiklą, ir ji galėtų būti, pavyzdžiui, Povilo Plechavičiaus mokyklos filialas. Čia seniai mes apie tokius dalykus kalbame. Lygiai taip pat Aukštaitijoje. Todėl manau, kad filialas suteikia tam tikro lankstumo, bet neprivertia vaikų būti kadetais. Čia yra labai svarbus dalykas, nes per prievartą kadetas negerai.

Kitas dalykas dėl to, kad reikia visą tinklą apgalvoti, kaip jis galėtų veikti vizijos prasme, visiškai jums pritariu. Iš tikrųjų kur yra pavojus? Jeigu mes sumažiname mokinių skaičių, atsiranda pagunda mažoms mokykloms tyčia tapti kadetų, kad išgyventų. Mes ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija šito bijome ir visi kiti bijo, kad dėl tokio utilitarinio tikslo nebūtų kuriami kokie nors padaliniai, vaikai užkrečiami kadetų idėja, pasiuvamos uniformos, o paskui viskas užsidaro, nes pradingsta tas reikalas. Taip atsitiko su Klaipėdos laivininkų mokykla. Man teko matyti, kaip jau nurengė tuos vaikus.

Reikia gerai pagalvoti. Aš labai pritariu dėl platesnės diskusijos nubrėžiant aiškia viziją, kaip turėtų vystytis sistema. Visiškai pritariu.

PIRMININKĖ. Klausia V. Targamadzė. Ruošiasi V. Semeška.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Kadetų mokyklos konceptas geras. Įgyvendinimas tikrai būna įvairus, ne visada gal ir pavyksta taip, kaip koncepte numatyta. Aš iš tiesų pritariu šitam dalykui, kad būtų tas pavaldumas. Bet jeigu dabar keičiasi kadetų mokyklų... ir filialų atsiranda, ir taip toliau, ar nėra laikas peržiūrėti tinklo taisyklės ir baigti naikinti... pakeisti reikalavimus dėl 21 vaiko 3 klasėje?

Šiaip klausimas yra dėl finansavimo: kaip bus finansuojama? Tai yra labai svarbus klausimas. Savivaldybių tai viskas suprantama, kaip yra finansuojamos, bet kaip valstybinės mokyklos bus finansuojamos? Ačiū.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Valstybinių mokyklų finansavimas, ta bendrojo švietimo sudedamoji dalis, bus kaip ir visų kitų mokyklų, tai yra tas bendrasis ugdymas, kuris vyksta, ir vyks finansuojamas Švietimo ministerijos teikiamomis lėšomis. O kitas išlaidas, susijusias su infrastruktūra, su specialiuoju rengimu, su neformaliuoju ugdymu, prisiimtų krašto apsaugos sistema šitas išlaidas. Toks yra nusiteikimas. Kadangi tai yra biudžete nesuplanuotos lėšos ir taip toliau, tikėtina, kad pirmiausia tas modelis bus išbandytas su Generolo Povilo Plechavičiaus mokykla, o paskui, matyt, reikalui esant, bus plečiama ir į visą tinklą.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, tikrai pritartinas projektas. Norėčiau jūsų paklausti, kodėl savivaldybės taip nenoriai rūpinosi kadetų mokyklomis ir kur čia jūs matote esmę? Juk savivaldybės lygiai taip pat yra valstybės dalis, prideda prie krašto apsaugos. Dabar norima ir pareigas, ir teises perkelti į Krašto apsaugos ministeriją, kuri realiai turėtų rūpintis ginkluota gynyba. Kur čia nefunkcionuoja savivaldos atsakomybė ir pareiga tokias kadetų mokyklas prižiūrėti, deramai finansuoti ir rūpintis, kad jos veiktų tinkamai ir klestėtų?

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Čia, manyčiau, būtų kokie trys atskiri aspektai, kurie nulėmė tokią situaciją, kokia susidarė. Yra tokia problema. Kada mokyklą steigia vienas meras, o jo vietą po rinkimų užimta kitas meras, ir jų tarpusavio santykiai nebūtinai labai geri, ta mokykla tampa nemylimu vaiku. Čia yra toks paprastas paaiškinimas. Tarp kitko, bet kurioje savivaldybės pavaldumo kadetų mokykloje tokia padėtis gali susidaryti. Tai yra tiesiog gyvenimiškas reikalas ir visi, kas susidūrę su savivalda, tai žino.

Antra priežastis yra visai objektyvi. Reikalas tas, kad regiono vaikai, o Kauno Generolo Povilo Plechavičiaus mokykloje iš tikrųjų yra vaikų iš regionų, iš Marijampolės atvažiuoja, iš labai daug kur, ta geografija yra plati, miestui kyla klausimas: o kodėl mes turime statyti, pavyzdžiui, bendrabutį ir jį išlaikyti, jeigu mūsų savivaldybės vaikai gali namo pareiti ir nereikia jiems tų bendrabučių? Čia kyla toks ūkinis klausimas. Pavyzdžiui, Klaipėdos jūrų kadetų mokykloje yra susidariusi tokia situacija, bet ten tas bendrabutis neatsiranda, nors yra vietos, kur būtų galima statyti.

Ir trečia priežastis yra ta, kad mes kartais norime, kad savivaldybės vykdytų valstybės lygio politiką. Nebūtinai taip turi būti. Savivaldybė yra mažas vienetas ir jina turi savo prioritetus. Šiuo atveju Kauno miestui prioritetas yra miesto ūkinis vystymasis, ir jie tada jau mano, kad ta mokykla, na, kaip jie sako: be mūsų niekam jos nereikia, tos mokyklos. Toks klausimas yra užduodamas ir, tiesą sakant, konkretaus atsakymo į jį nėra. O kitose savivaldybėse, čia paminėčiau ypač Plungės savivaldybę, meras turi labai stiprų tą tokį suvokimą ir savo pastangomis tą mokyklą palaiko ir ja rūpinasi. Bet tai yra subjektyvus faktorius, merai keičiasi, o mokyklos turi gyventi tikrai daugiau negu dešimt metų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų užsirašė labai daug Seimo narių kalbėti už. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolegose, tikrai tenka pasidžiaugti, kad atsiranda politinė valia steigti mokyklas, kurios tikrai turi tam tikrą paklausą. Galbūt ne visi vaikai nori rengtis uniformas iš anksto, tačiau kadetai – kaip tik tie, kurie galėtų papildyti mūsų įvairias struktūras, ir ne tik sukarintas. Kaip čia buvo paminėta, rengtume žmones, kurie tarnautų valstybei ir kurie galbūt be baimės dėvėtų uniformą, nes šiuo metu kai kurios struktūros susiduria su tam tikra problema, ieškodamos žmonių. Tai tikrai sveikinu. Manau, kad iš tikrųjų reikia svarstyti galimybę regionuose steigti tam tikras mokyklas. Galbūt ne visi regionai galės pavežti, bet iš tikrųjų tartis su savivaldybėmis. Aš, ko gero, tikrai kalbėsiu su Utenos savivaldybe, galbūt būtų galimybė ir čia įgyvendinti tą idėją, nes tikrai žinau nemažai jaunų žmonių, kurie renkasi Karo akademiją arba kitaip žengia į tarnybą, kur dėvimos uniformos. Tai pritariu ir tikrai siūlau visiems palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mieli kolegos, prasidėjo balsavimo langas. Balsuokime dėl Švietimo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-3744, tai yra darbotvarkės 2-11 klausimas. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 106: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 6. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

10.57 val.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2437(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar grįžtame į pačią darbotvarkės pradžią ir apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-2 klausimo – Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2437(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 102, prieš – 2, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2437) priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3594(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3594. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 113, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3594) priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Darbo kodekso 134 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3056(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Darbo kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3056(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3056) priimtas. (*Gongas*)

10.59 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3057(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar balsuodami apsispręskime dėl lydimąjo darbotvarkės 1-4.2 klausimo – projekto Nr. XIVP-3057. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 109, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3057) priimtas. (*Gongas*)

10.59 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3605(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3605. Balsuojame.

Balsavo 113: už – 110, prieš – 1, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

11.00 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 180¹⁵ ir 180²¹ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3301(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau 1-6 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-3301. Balsuojame.

Balsavo 110: už – 82, prieš nebuvo, susilaikė 28. Po svarstymo pritarta.

11.00 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 206¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-2690(3) (svarstymo tęsinys)

Toliau 1-7 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-2690. Taip pat svarstymas. Balsuojame.

Balsavo 108: už – 82, prieš – 1, susilaikė 25. Po svarstymo taip pat pritarta.

Jau galime svarstyti 1-8.1 klausimą, tai yra įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, tačiau taip pat pirma galime balsuoti dėl įvykusių pateikimų.

11.01 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3715, Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624¹, 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 15 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3716 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-12.1 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3715. Po pateikimo balsuojame. 1-12.1 klausimas. Sekundėlę, tuoj. Viskas gerai.

Balsavo 109: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 11.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galime? Negalime pritarti bendru sutarimu. Ministrė norėtų pasisakyti. Prašau.

E. DOBROWOLSKA (LF). Prašau svarstyti pavasario sesijoje, kad iki birželio galo galėtų išsiaišioti ir nebūtų neatitikimo su kitais Civilinio proceso kodekso įstatymais.

PIRMININKĖ. Reikėtų konkrečios datos. Sekundėlę, tuoj pažiūrėsime į mūsų darbotvarkę. Pavyzdžiui, birželio 11 dieną, antradienį.

E. DOBROWOLSKA (LF). Tinka.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti Teisės ir teisėtvarkos komitetui kaip pagrindiniam ir siūlomai svarstymo datai – birželio 11 dienai? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

11.03 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3712 (pateikimo tęsinys)

Toliau apsispręskime balsuodami dėl pateikto 2-6 klausimo – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3712.

Balsavo 108: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 9. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? M. Lingė norėtų pasisakyti. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Čia Teisės departamentas buvo pažymėjęs, kad reikia Vyriausybės išvados. Tuomet prašome.

PIRMININKĖ. Ar galime tuomet pritarti siūlomam komitetui, datai ir dėl Vyriausybės išvados? Ačiū, pritarta.

11.04 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 342¹, 342², 342³, 342⁴, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 342¹⁰ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3740 (pateikimo tęsinys)

Toliau 2-8 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3740. Jį pristatė ministras K. Navickas. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 109: už – 87, prieš – 1, susilaikė 21. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

11.04 val.

Garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3665 (pateikimo tęsinys)

Toliau apsispręskime balsuodami dėl 2-10 klausimo – Garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3665. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 111: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

11.05 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2, 5 ir 13¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3757 (pateikimo tęsinys)

Taip pat balsuodami apsispręskime dėl darbotvarkės 2-15 klausimo – Veterinarijos įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-3757.

Balsavo 107: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta.

Siūloma, kad kaip pagrindinis svarstytų Aplinkos apsaugos komitetas, ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

11.06 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 4, 5, 11, 21, 22¹, 26, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103¹, 104, 105², 105³, 105⁴, 106¹, 108, 113, 114, 115, 115¹, 118, 123, 125, 127, 140², 140⁸, 140⁹, 140¹⁸, 140¹⁹, 140²¹, 140²⁸ straipsnių ir priedo pakeitimo, 140¹⁶, 140¹⁹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2797(2), Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2798(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame prie darbotvarkės 1-8.1 klausimo – prie įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo svarstymo. Pagrindinio komiteto pranešėjas yra A. Ažubalis. Kviečiu į tribūną. Čia turime nemažai Seimo narių pataisų. Diskusijoje buvo užsirašę kalbėti ir jau pakalbėjo kolegos. Taigi pradėkime nuo J. Džiugelio.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Nuo J. Džiugelio pataisos.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, kolegos, Užsienio reikalų komitetas iš esmės siūlymui pritarė, tik pasiūlė patikslinti šią ir kitas kartu teiktas formuluotes. Jos buvo patikslintos, suderinus VRM'o ir SADM'o pozicijas. Sakyčiau, čia viskas gerai. Jeigu teikėjas pritaras, tai...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš norėčiau atsiklausti teikėjo gerbiamo J. Džiugelio. Ar pritariama, kad pritartume iš dalies?

J. DŽIUGELIS (MSNG). Taip, gerbiama Pirmininke, gerbiamas pranešėjas, pritariu, kad pritartume iš dalies. Taupydamas laiką dėl vedimo tvarkos norėčiau pasakyti, kad visoms pataisoms, kurioms yra pritarta iš dalies, pritariu. Taip pat norėčiau atsiimti vieną pataisą, ji registruota mano vardu ir jai komitetas nepritarė. Siūlyčiau balsuoti tikrai dėl Seimo narių grupės pataisų. Ten yra pasirašiusių dešimt Seimo narių: K. Starkevičius, aš... Visų nevardinsiu, nesupykite, bet dėl tos pataisos reiktų balsuoti, o dėl visų kitų tai siūlyčiau taupant laiką nesustoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama kolegos, ar galime pritarti, kad tuomet pritartume iš dalies, tam iniciatorius irgi pritaria ir nereikalauja balsuoti? Nematau prieštaraujančių. (*Balsas salėje*) Tai gi balsuojame dėl ko?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tai bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Tai sutariame. Pritarimas iš dalies yra. Viskas gerai. Judame toliau. Dėl 2 straipsnio yra T. V. Raskevičiaus pataisa.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komitetas pritarė iš dalies ir atsižvelgė į pono T. V. Raskevičiaus siūlymą.

PIRMININKĖ. Taip, prašau. Gal gerbiamas T. V. Raskevičius galėtų pristatyti ir pasakyti savo nuomonę dėl pritarimo iš dalies?

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū, dėkoju. Komiteto sprendimas pritarti iš dalies tenkina. Dėkoju už konstruktyvią diskusiją komitete.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegos, ar galime pritarti komiteto suredaguotai pataisai? Reikalaujate balsuoti. Kas pritariate versijai, suredaguotai komiteto, tai yra kad pritartume iš dalies? Kas pritariate šitokiai versijai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 108: už – 91, prieš – 2, susilaikė 15. Seimas pritarė komiteto redakcijai.

Dabar yra kita taip pat Seimo nario T. V. Raskevičiaus pataisa. Aš norėčiau, kad gerbiamas kolega Seimo narys pristatytų savo pataisos esmę, ir tuomet komiteto pranešėjas pasakys komiteto nuomonę. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Pasiūlymo turinys yra susijęs su užsieniečiais, kuriems yra skirta sulaikymo arba alternatyvi sulaikymui priemonė – suteikti jiems valstybės garantuojamą teisinę pagalbą skundžiant ją ne tik pirmosios instancijos, bet ir antrosios instancijos teisme. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išplėtojęs tokią gana įdomią praktiką: šiuo metu įstatymas nenumato galimybės gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, bet kai tokie užsieniečių skundai, parengti be teisinės pagalbos, pasiekia Vyriausiąjį administracinį teismą, jis tokius skundus ne atmeta, o grąžina juos pareiškėjui ir įpareigoja VSAT'ą tokią teisinę pagalbą suteikti. Turint omenyje, kad kalbame apie užsieniečius, kurie yra neteisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje, toks valstybės garantuojamos teisinės pagalbos numatymas paspartintų tokių asmenų skundo nagrinėjimą teismuose ir sudarytų palankesnes sąlygas tokius asmenis grąžinti į jų kilmės valstybes.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau pristatyti komiteto nuomonę dėl šios pataisos.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui, nes, kaip teisingai buvo pasakyta, atkreiptinas dėmesys, kad pasiūlyme kalbama apie užsieniečius, kurie neteisėtai yra Lietuvos Respublikoje ir kurie nėra prieglobsčio prašytojai. Tai yra tie žmonės, kurie pasirengę keliauti toliau. Pagrindinis komitetas mano, kad papildoma teisė šiems asmenims naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba, apeliacine tvarka skundžiant sprendimus dėl jų sulaikymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės skyrimo, neturėtų būti suteikiama, nes, kaip jau sakiau, kalbame apie asmenis, kurie neturi jokio intereso būti čia, bet turi labai aiškius interesus būti kitur.

Dar daugiau. Pasakyčiau, kad šiuo metu teikiamos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos apimtis yra pakankama. Kaip jūs žinote, yra įsteigtas, reformuotas Regionų teismas, jame vyksta, sakyčiau, labai gražiai šitie procesai, jame garantuojama ir advokato pagalba, garantuojamas ir vertėjas.

Atkreiptinas dėmesys, kad pasiūlyme kalbama apie užsieniečius, kurių prieglobsčio prašymai jau išnagrinėti ir priimti neigiami sprendimai, bei užsieniečius, kurie nėra prieglobsčio prašytojai ir yra sulaikyti teismo sprendimu grąžinimo tikslais.

Kolegos, pabaigoje vienas iš svarbių argumentų, kad Europos Sąjungos direktyvose valstybės narės nėra įpareigojamos užtikrinti, kad nemokama teisinė pagalba būtų teikiama teikiant apeliacinius skundus antrosios instancijos teismuose. Tai beveik visos Europos Sąjungos valstybės ir daro. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Yra kalbėti dėl pataisos užsirašiusių kolegų. J. Sabatauskas kalba už.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, labai keistai skamba komiteto argumentai, kad jie nėra prieglobsčio prašytojai, kai čia pat rašoma, kad kalbama apie užsieniečius, kurių prieglobsčio prašymai išnagrinėti. Vadinasi, jie yra prieglobsčio prašytojai, tik jų prieglobsčio prašymai nebuvo patenkinti. Šiuo atveju manau, kad garantuojama teisinė pagalba turi būti suteikiama viso proceso metu, o ne pirmojoje instancijoje suteikiama, o apeliacinėje jau ne, nes iš esmės tada žmogus paliekamas tiesiog kaip tame posakyje: skęstančių gelbėjimas – jų pačių reikalas. Žmogus yra svetimoje šalyje, nemoka tos kalbos, aišku, kad jam reikalinga pagalba tiek dėl vertimo, tiek dėl teisininko, advokato gynybos. Ačiū. Pritariu siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. A. Ažubalis teisingai ir nuoširdžiai suformulavo, viską išaiškino – nemokamos pagalbos nebūna. Noriu atkreipti ir J. Sabatausko dėmesį, ir kitų socialdemokratų, kad nemokamos pagalbos nebūna. Todėl, socialdemokratai, jūs ruošiatės perimti valdžią, tai jūs jau dabar galvokite apie 2025 metų biudžetą, kaip jūs tvarkysitės, o ne *durnystes* darykite.

PIRMININKĖ. Motyvai buvo išsakyti. Apsisprendime balsuodami dėl Seimo nario T. V. Raskevičiaus pataisos, kuriai komitetas nepritarė. Kas pritariate pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 109: už – 40, prieš – 10, susilaikė 59. Nepritarta.

Taip analogiškai siūlyta keisti 116 straipsnio, 140 straipsnio nuostatas. Suprantu, kad esame apsisprendę dėl jų taip pat ir jų atskirai jau nebesvarstysime.

Toliau yra Seimo nario J. Džiugelio pataisa. Prašom, komiteto nuomonė.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaip jau Seimo narys minėjo, jis pritaria pritarimui iš dalies. Ar galime ir mes, Seimas, pritarti šiai versijai, suredaguotai komiteto? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Judame toliau. Dėl 8 straipsnio yra Seimo narių T. V. Raskevičiaus, J. Razmos, O. Leiputės ir kitų pasiūlymas. Galbūt T. V. Raskevičius trumpai pristatytų ir tuomet eisime prie komiteto nuomonės.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Asmenys, jau gavę Lietuvoje prieglobstį, turi teisę susijungti su savo šeimos nariais. Jeigu jie nori atsivesti savo šeimos narius, turi patenkinti tam tikrus materialinius reikalavimus, tai yra turėti sveikatos draudimą, būstą ir tam tikrą pinigų sumą sąskaitoje, tačiau 3 mėnesius yra taikoma išimtis šiems reikalavimams ir 3 mėnesius po prieglobsčio gavimo šie reikalavimai nėra taikomi.

Komitete turėjome konstruktyvią diskusiją. Komitetas iš dalies sutinka, kad terminą reikia ilginti iki 6 mėnesių, tačiau, mano vertinimu, šitas skaičius yra pasirinktas iš *lempos*. O taip yra todėl, kad kiekvienas prieglobsčio prašytojas, gavęs prieglobstį Lietuvoje, 12 mėnesių naudojasi Lietuvos valstybės jam teikiamomis integracinėmis priemonėmis. Tai reiškia, kad nors žmogus integruojasi, tai yra lanko kalbos kursus, yra aprūpinamas gyvenamąja vieta, jeigu yra praėję daugiau negu 6 mėnesiai, kaip siūlo komitetas, jis vis tiek turi įrodyti, kad turi tinkamą pinigų sumą sąskaitoje, kad galėtų atsivesti savo šeimos narius.

Aš siūlau ilginti šitą terminą iki 12 mėnesių ir sudaryti maksimalias sąlygas asmenims, kurie jau yra gavę Lietuvoje prieglobstį, susijungti su savo šeimos nariais.

PIRMININKĖ. Kitais žodžiais tariant, nepritariate pritarimui iš dalies, siūlote balsuoti dėl visos apimties pasiūlymo. Prašom, komiteto nuomonė.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Mes pasirinkome kompromisą, jam pritarė ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Tai yra 6 mėnesiai. Pažymėtina, kad atitinkamos Europos Sąjungos direktyvos numato galimybę taikyti bendrus reikalavimus, netaikant palankesnių sąlygų prieglobsčio gavėjui, kuris ketina susijungti su šeima, jei prašymas dėl šeimos susijungimo pateikiamas vėliau nei per 3 mėnesius nuo prieglobsčio suteikimo. Taigi manytina, kad Seimo narių siūlomas 12 mėnesių laikotarpis yra nepagrįstai ilgas vien prašymui pateikti dėl šeimų susijungimo, nes prieglobstį gavusiam asmeniui yra nustatomas...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). ...kaip ir buvo sakyta, integracijos laikotarpis, po kurio jis turėtų gebėti gyventi savarankiškai. Taigi manytina, kad 6 mėnesius Lietuvoje pragyvenęs prieglobsčio gavėjas jau turėtų galėti užtikrinti, kad jo šeimos nariai atitiktų UTPĮ 26 straipsnio reikalavimus. Taigi atsižvelgiant į tai galima sutikti, kad palankesnėmis šeimos susijungimo sąlygomis prieglobsčio gavėjai galėtų pasinaudoti per 6 mėnesius nuo prieglobsčio suteikimo dienos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi pataisos iniciatoriai norėtų, kad būtų balsuojama dėl visos apimties pataisos, mes turime ją apsvarstyti. Tiesa, V. Valkiūnas turi argumentų prieš. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Aišku, kad aš esu prieš, nes Europos Sąjunga jau dabar baigia uždusti dėl imigrantų ir jų šeimos narių. Kaip žinome precedentes ir Vokietijoje, kai atvažiuoja vienas iš Turkijos, o paskui visas kaimas kaip šeima suvažiuoja.

PIRMININKĖ. Trumpai ir aiškiai Seimo narys pasisakė. Taigi balsuokime. Kas pritariate visai pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 101: už – 38, prieš – 9, susilaikė 54. Nepritarta.

Dabar turime apsispręsti dėl komiteto pasiūlytos versijos, tai yra buvo pritarta iš dalies. Balsuokime. Kas pritariate komiteto versijai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Gerbiamas pranešėjas, iš tribūnos paprastai nykščio mes nerodome, nes jūs... (*Balsai salėje*) Labai gerai, supratau. Bet vis dėlto...

Balsavo 111: už – 99, prieš – 1, susilaikė 11. Pritarta komiteto pasiūlytai redakcijai.

Toliau dėl 9 straipsnio taip pat yra Seimo narių T. V. Raskevičiaus, J. Razmos, O. Leiputės ir kitų pasiūlymas. Prašom, gerbiamas Tomai Vytautai, pristatyti.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Pasiūlymo esmė yra susijusi su tuo, kaip galima pateikti prašymą dėl šeimos susijungimo ir atvykimo į Lietuvą. Diskusijų komitete metu išsiaiškinome, kad yra įmanomas tokio prašymo pateikimas nuotoliniu būdu, todėl aš kaip ir sutikčiau su komiteto išvada nepritariu pasiūlymo esmei.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti nepritarimui ir nesvarstyti šios pataisos? Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, dėkoju. Šis klausimas apsvarstytas.

11 straipsnis. Dėl 11 straipsnio yra Seimo narių J. Džiugelio, K. Starkevičiaus, L. Mogenienės ir kitų pataisa. Prašom, gerbiamas Justai, pristatyti.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, į šią pataisą mes su kolegomis pažiūrėjome kompleksiskai. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad siūlome panaikinti diskriminacinę nuostatą laikinojo įdarbinimo įmonėms ir suvienodinti veikimo sąlygas su kitais ūkiniais subjektais. Įgyvendinus... pritarus šiai pataisai, Lietuva taptų konkurencingesnė Baltijos šalyse ir Lenkijoje, nes žinome praktiką, kad ne visi atsakingi verslininkai vežasi darbuotojus per Lenkijos įmones, taip mokėdami mokesčius būtent Lenkijoje. Na ir vienas iš pagrindinių dalykų, ko gero, kad jeigu mes suvienodintume sąlygas mūsų laikinojo įdarbinimo įmonėms, tokiu atveju atvykę užsieniečiai, pabrėžiu, legaliai atvykę dirbti užsieniečiai, būtų atstovaujami ir mūsų profsąjungų. To dabar, deja, nėra. Todėl kviečiu atsakingai balsuoti šiame etape, taip siekiant stiprinti Lietuvos konkurencingumą ir apsaugoti darbuotojus, kurie atvyksta į Lietuvą legaliai dirbti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto išvada. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komiteto išvada – nepritariu, nes iš principo šis siūlymas nekvalifikuotiems darbuotojams iš trečiųjų šalių atidaro visas duris. Atsisakoma bet kokių reikalavimų.

Pavyzdžiui, mokėti atitinkamą atlyginimą užsieniečiui, kaip yra dabar. Atvirai kalbant, Europoje dabar yra griežtinama laikinojo įdarbinimo tvarka.

Mes taip pat atsižvelgėme į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos poziciją, kurioje taip pat nepritariama pateiktiems Seimo narių pasiūlymams. Iš tikrųjų mes pasisakome prieš siūlymus atsisakyti saugiklių, kuriuos Seimas įtvirtino 2022 metais. Tai yra reikalavimo darbo Lietuvos Respublikoje metu mokėti laikinojo įdarbinimo įmonėje dirbančiam trečiosios šalies piliečiui ne mažesnę mėnesinį darbo užmokestį, negu yra Valstybės duomenų agentūros paskutinis paskelbtas kalendorinių metų vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokesčio šalies ūkyje dydis. Dabar siūloma visko atsisakyti. O laikotarpiais tarp siuntimų – ne mažesnė, negu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga. Reikalavimai atitikti sąlygas dėl užsieniečių kvalifikacijos ar darbo patirties ir kitų – dabar atsisakome bet kokių reikalavimų. Nori – atvažiuok. Tai čia tikrai negalime su tuo sutikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto nuomonę. Turėsime apsispręsti balsuodami dėl šios pataisos. V. Valkiūnas nori pasisakyti prieš.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Ir vėl A. Ažubalis labai teisingai argumentavo, nes, mano nuomone, šis įstatymo projektas yra diskriminacinis. Tai yra diskriminacija vietinio verslo, kuris naudojasi ne pigia darbo jėga, bet vietine darbo jėga, įdarbina vietinius Lietuvos piliečius ir tuos, kurie sugrįžta iš užsienio. Pagal šį įstatymą norima, kad kuo mažiau sugrįžtų iš užsienio... kad gautų padidėjusį atlyginimą ir kad būtų vietinis verslas, o ne laikinas imigrantų. Ir dar nepasakyta, jog viliojant iš užsienio tuos darbuotojus. Tai reiškia vogimą, vadinasi, norima pavogti iš tos valstybės kadru, vadinasi, pasaulio medžiotojai po pasaulį važinėja, medžioja, galvų medžiotojai paskui įdarbina. Paskui reikia paramos toms valstybėms, nes nukraujuoja, nebėra kam dirbti. Todėl kviečiu nepalaikyti šio diskriminacinio įstatymo.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate J. Džiugelio, K. Starkevičiaus ir kitų Seimo narių pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. (*Balsai salėje*)

Balsavo 109: už – 26, prieš – 22, susilaikė 61. Pasiūlymui nepritarta. Taigi atkreipta būtinybė balsuoti ir dėl pasiūlymų dėl 44, 62 ir 62¹ straipsnių.

Toliau dėl 15 straipsnio yra Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas. Prašom pristatyti, gerbiamas Tomai.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke.

Pasiūlymo esmė yra susijusi su asmenų, kurie yra pateikę prieglobsčio prašymą Lietuvos Respublikoje, teise dirbti. Pagal dabartinį reguliavimą teisė dirbti šiems asmenims yra suteikiama po 6 mėnesių nuo jų atvykimo į Lietuvos Respubliką, tačiau dabartinė situacija rodo, kad didžioji dalis prieglobsčio prašytojų Lietuvoje atvykę dėl humanitarinių priežasčių, nes visi kiti asmenys yra prie Lietuvos Respublikos pasienio apgėžiami. Todėl siūloma reguliavimu nustatyti, kad tam tikriems asmenims, patenkantiems į tam tikrą kategoriją, teisė dirbti būtų suteikiama ne po 6, o po 3 mėnesių. Ir toks reguliavimas, tos sąlygos yra gana griežtos. Visų pirma, toks asmuo turi savo asmens tapatybės dokumentus, negyvena valstybės laikino apgyvendinimo vietose ir jo prašymas dėl prieglobsčio yra nagrinėjamas iš esmės. Vadinasi, jis nėra pagrįstas, akivaizdžiai nepagrįstas. Ir, kitaip tariant, šis termino sutrumpinimas būtų gerai pirmiausia visiems humanitariniams pabėgėliams iš Rusijos ir Baltarusijos, kurie čia atvyksta, pasiprašo prieglobsčio ir įsilieja į tas bendruomenes, ir jose gyvena, nesinaudodami valstybės resursais. Mano manymu, toks termino sutrumpinimas paskatintų tų žmonių integraciją, leistų jiems nesinaudoti valstybės resursais ir paskatintų jų integraciją į Lietuvos visuomenę. Žinau, kad pasiūlymą taip pat palaiko ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto išvada.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė siūlymui. Aš tik norėčiau pasakyti, kad į Lietuvą teisėtai atvykę ir dirbantys Baltarusijos piliečiai, pasiprašę prieglobsčio, teisės dirbti nepraranda. Taigi šiuo atveju pasiūlymas būtų aktualus tik tiems asmenims, kurie neteisėtai pateko į Lietuvą. Todėl bandymas prisidengti Baltarusijos piliečiais tikrai, sakyčiau, yra nelabai vykęs. Ir, mūsų nuomone, būtina vertinti ne tik esamą situaciją, bet ir ilgalaikio poveikio perspektyvą. Bū-

tent toks pasiūlymas gali iš esmės pakeisti dabartinį prieglobsčio prašytojų Lietuvoje profilį. Galiybė dirbti po 3 mėnesių skatintų ekonominių tikslų turinčius užsieniečius piktnaudžiauti prieglobsčio procedūra, siekiant greičiau ir lengviau patekti į Lietuvos darbo rinką.

Atkreiptinas dėmesys, kad leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išduodamas per 3 mėnesius, tad susidarytų situacija, kad pasiprašius prieglobsčio įsidarbinti būtų paprasčiau nei įgyjant teisę dirbti įstatyme nustatytais pagrindais, ir dar tai būtų palankiau, nes nereikėtų atitikti jokių reikalavimų. Aš pasiprašiau prieglobsčio, ir viskas, ir aš einu kaip ypatingos kategorijos prašytojas. Vidaus reikalų ministerija, matydama, kad tai galėtų atidaryti tam tikrus nepageidaujamus procesus, taip pat nepritaria šitam ir pritaria komiteto pozicijai.

PIRMININKĖ. Motyvai dėl pasiūlymo. T. Tomilinas kalba už.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, kiek aš atsimenu, lygiai tie patys argumentai buvo kalbami, kai mes norėjome tiems žmonėms penkerius metus neleisti dirbti ir laikyti juos be teisės dirbti. Ir kažkaip pakeitę čia priėmėme normalų sprendimą leisti jiems dirbti po 6 mėnesių. Joks profilis nepakito, nieko neįvyko, tiesiog žmonės likę, vienetai žmonių likę... (*Balsas salėje*) Aš dabar kalbu. Likę vienetai žmonių Lietuvoje dirba ir nesukame galvos dėl jų išlaikymo, ir tai yra pozityvu.

Todėl siūlymas situacijoje, kai yra viskas aišku, kas per žmogus, visi dokumentai tvarkingi, nelaikyti jo institucijose, nedaryti iš jo išlaikytinio, o tiesiog leisti žmogui užsidirbti ir ramiai dirbti. Jokių čia grėsmių nėra. Manau, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tikrai nesišvaistytų savo parama dėl neaiškių pasiūlymų. Jeigu yra ministerijos parama, tai, man atrodo, galime ramiai balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, Užsieniečių teisinės padėties įstatymas iš tikrųjų yra vienas kompleksiausių Lietuvos teisinėje bazėje. Man atrodo, kad kartais mes jame pasiklystame supainiodami legalią migraciją su nelegalia migracija. Kai aš girdžiu šiuos pasiūlymus, tai, atleiskite, bet turiu pakartoti tai, ką kalbėjo A. Ažubalis.

Kartais susidaro įspūdis, kad mes žmonėms, kurie nelegaliai atvyko į Lietuvą, norime sudaryti geresnes sąlygas tiek dėl įsidarbinimo, tiek dėl šeimų susijungimo, tiek dėl išlaikymo, todėl aš negaliu pritarti šiam pasiūlymui. Iš tikrųjų priežastys buvo įvardytos. Tie asmenys ir taip galėtų dirbti. Mes jiems suteikiame prioritetine tvarka, padarydami juos netgi labiau privilegijuotus negu žmones, kurie atvyksta į Lietuvą legaliai įsidarbinti. Todėl aš nepritariu šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Kas pritaria pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 114: už – 42, prieš – 14, susilaikė 58. Pasiūlymui visgi nepritarė.

P. Saudargas per šoninį mikrofoną.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Ne dėl pasiūlymo, bet tiesiog noriu atkreipti jūsų dėmesį, pasidžiaugti atvykusiais gimnazistais iš Palangos. Tai Stasio Vainiūno meno mokyklos auklėtiniai – muzikai ir dailininkai. Sveiki, mokiniai! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tęsiame įstatymo svarstymą. Dėl to paties straipsnio yra J. Džiugelio pataisa, jai komitetas nepritarė. Bet, kaip suprantu, kolega sutinka jos nesvarstyti, atsiima ją, ar ne?

J. DŽIUGELIS (MSNG). Taip, sutinku nesvarstyti, atsiimu.

PIRMININKĖ. Atsiimate. Ir kita pataisa, jai komitetas pritarė iš dalies. Jūs su pritarimu iš dalies sutinkate, ar ne?

J. DŽIUGELIS (MSNG). Sutinku.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto versijai, tai yra pritarimui iš dalies? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarė.

Ir toliau mes turime tik tai pataisą... Taip, dar dėl 29 straipsnio yra J. Džiugelio pataisa, kuriai komitetas nepritarė, bet kolega atsiima ir šią pataisą, ar ne?

J. DŽIUGELIS (MSNG). Sutinku, atsiimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. O dėl kitų pataisų mes esame apsisprendę anksčiau balsuodami dėl analogiškų dėl kitų straipsnių. Taigi apsvaistėme viską. Dėkoju komiteto pranešėjui.

Motyvai po svarstymo. G. Kindurys kalba prieš įstatymą.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Įstatymo projektą vertinu kaip parengtą teorinį projektą, kuris praktikoje tikrai gali turėti daug neišskumų ir problemų būtent dėl priėmimą užtikrinančios įstaigos negalėjimo užtikrinti nustatytų priėmimo sąlygų. Didžiausią pavojų įstatymo įgyvendinimui kelia tai, kad pagal projekto pakeitimus numatoma įstatyme nurodytus užsieniečius apgyvendinti socialinėje įstaigoje, kuri negalės užtikrinti atitinkamo judėjimo laisvės apribojimo režimo. Projekte neaišku, kaip socialinė įstaiga užtikrins šiems asmenims atitinkamą režimą ir užtikrins Migracijos departamento vykdomų procedūrų tęstinumą. Akivaizdu, kad šios funkcijos – laisvės apribojimo režimo – negalės užtikrinti ir saugos tarnybos, nes jos neturi tokių administracinių įgaliojimų, kaip kad dabar juos turi pareigūnai. Tikėtina, kad dėl tos pačios priežasties kyla klausimas, kaip bus užtikrintas saugumas ir tos įstaigos darbuotojams.

Dėl šio režimo neužtikrinimo prieglobsčio prašytojai, sulaikyti užsieniečiai tikrai pasišalins iš laikino apgyvendinimo vietų. Jie nuvyks ir į kitas Europos Sąjungos šalis, tačiau vėliau pagal reglamentą „Dublinas III“ bus sugražinti atgal į Lietuvą. Migracijos departamentas vėl atnaujins ir nagrinės prieglobsčio prašymą. Ženkliai išaugs administracinė našta Valstybės sienos apsaugos tarnybai, Migracijos departamentui ir, ko gero, sumažės išsiuntimų rodikliai. Taigi, bus išbalansuota iki šiol sklandžiai veikianti sistema. Tokia situacija taps papildomu traukos faktoriumi naujiems migrantams, todėl siūlau nepritariu šiam projektui.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Aš, gerbiami kolegos, norėčiau atkreipti dėmesį, kodėl šitas projektas atsirado. Visi prisimename visos tos instrumentalizuotos krizės pradžią ir kad buvo tokia sudėtinga situacija, kai mūsų pasieniečiams teko tikrai ne tik saugoti mūsų sieną, bet kartu atlikti ir kitas funkcijas, tai yra ir maitinti, ir pasirūpinti buitinais dalykais. Visi mes puikiai suprantame, kad ne tam mes rengiame savo pareigūnus, ne tam juos mes mokome. Iš viso yra labai dviprasmiška situacija, kai tu, viena vertus, stengiesi tokių pažeidėjų neįleisti ir apsaugoti mūsų valstybę nuo to, bet, kita vertus, tu esi įpareigotas tais pačiais pažeidėjais rūpintis.

Mes tikrai labai intensyviai dirbome, kad atsirastų naujas modelis, kad pasieniečiai būtų atsakingi tik už mūsų valstybės sienos apsaugą. Tai ir yra siūloma: atsiranda agentūra, kuri rūpinsis būtent apgyvendinimo dalykais, materialiniais, buitinais dalykais, psichologine būkle ir taip toliau.

Tikrai kviečiu palaikyti ir leisti mūsų pasieniečiams dirbti tą darbą, ką jie ir turi daryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Pratęsiu balsavimo laiką iki posėdžio pabaigos. Tikėtina, jį pabaigsime šiek tiek anksčiau, nes smarkiai lenkiame darbotvarkę. Tai iki 12 val. 30 min. pratęstas balsavimo laikas.

Dabar apsispręskime balsuodami dėl Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimo po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Taip pat kartu balsuojame dėl lydimosios.

Balsavo 110: už – 81, prieš – 4, susilaikė 25. Po svarstymo pritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas P. Saudargas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos, su kuo dar nesilabinau.

11.40 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5, 10, 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3546(2) (svarstymas)

Dabar pereikime prie darbotvarkės 1-10 klausimo – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3546(2). Gerbiama L. Pociūnienė, Kultūros komiteto pranešėja. Bet gerbiamas V. Juozapaitis kažką nori pasakyti per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Tikrai taip. Noriu dėl protokolo pažymėti, kad aš nusišalinu nuo šio klausimo svarstymo tiek komitete, tiek Seimo plenarinių posėdžių salėje visose šio svarstymo stadijose. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Fiksuojame, jūs nusišalinate. Prašom, gerbiama Liuda Pociūnienė, ačiū, kad jūs čia.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Komitetas apsvarstė E. Gentvilo teiktą įstatymo pataisą. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėkoju. Dabar diskusija. Dėkoju komiteto pranešėjai. Jūsų, matyt, dar reikės, kai svarstysime pataisas, bet dabar dėkui. Gerbiamas kolega R. Šarknickas užsirašęs diskutuoti. Prašom į tribūną.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, kolegos. Ką tik Kultūros komiteto pirmininkas pareiškė, kad nusišalina nuo šio klausimo dėl dalyvavimo įvairiuose nacionalinės televizijos renginiuose. Jis tą padarė ir Kultūros komitete, tačiau Kultūros komitete jį pakeitė jo pakaitinis, kuris galėtų jam atstovauti tais pačiais interesais. Turbūt ir salėje reiktų pakaitinio, kad galėtų už jį balsuoti. Čia truputėlį neatitinka tos tiesos, ką jisai dabar kalba. Kalbama apie LRT įstatymą dėl LRT tarybos slapto ir viešo balsavimo procedūrų, skiriant ir atleidžiant generalinį direktorių, ir kitų veiksmų.

Aš noriu atkreipti dėmesį. Kalbame apie visuomenę, apie etiką ir daug reikalaujame iš kitų organizacijų, valstybinių įstaigų, kad laikytųsi etikos normų, tačiau čia, Seimo salėje, mes matome šiek tiek kitus veiksmus. Mes pykstame, kodėl visuomenė apie Seimą taip negražiai atsiliepia, o patys, norėdami įgyvendinti tam tikrus interesus, čia elgiamės neetiškai.

Aš šiandien ryte sakiau, kad šis LRT įstatymo projektas dabar yra perduotas Etikos ir procedūrų komisijai. Ar etiška dabar balsuoti, svarstyti, jeigu šiuo metu būtent šioje komisijoje ir bus svarstomas šitas klausimas? Ar nebus pažeistas interesas galimai ginti kieno nors interesus? Aš pats asmeniškai gal ir nesu kategoriškas dėl šio E. Gentvilo teikiamo projekto. Čia turbūt yra ir gerų dalykų, bet pats metodas yra adekvačiai neteisingas ir nekultūringas.

Šiandien taip pat pastebėjo ir Lietuvos prezidentūra. Klausė, kodėl nebuvo sukurta darbo grupė šiam klausimui spręsti. Lietuva moka mokesčius nacionalinei televizijai išlaikyti. Tai yra mūsų pinigai. Mes taip pat turime žinoti, kokios procedūros vyksta, kokius klausimus sprendžia LRT taryba, turime į tai ir atsižvelgti.

Kitas dalykas, kai buvo pakeistas kitas Seimo narys iš tos pačios partijos. Aš žinau, pagal visas Statuto normas, jeigu Seimo narys serga arba negali dalyvauti, tik tada jam atstovauja Seimo narys, o šiuo atveju tas kitas Seimo narys sėdėjo šalia Kultūros komiteto pirmininko. Kyla klausimas, ar vėl nėra galimas tam tikras interesų pažeidimas? Aš pakartosiu, nesu kategoriškai prieš patį projektą, bet esu kategoriškas dėl neetiško metodo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, daugiau diskusijoje nėra norinčių kalbėti, bet per centrinį mikrofoną nori gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Kadangi kolega Robertas kalbėjo apie būtinybę Seimo autoritetu rūpintis ir taip toliau, tai aš žiūriu, kad rytoj 17 val. 30 min. Trakuose vyks kūrybos vakaras, susitikimas su mokytoju, rašytoju R. Šarknicku. Tobulinant Seimo įvaizdį visuomenės akyse, vertėtų parašyti „ir Seimo nariu“. Nieko blogo jūs nepadarytė, tiesiog pamiršote pasakyti, kad esate Seimo narys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi buvo paminėta pavardė, manau, replikuoti norės gerbiamas R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Vienareikšmiškai ačiū, kad jūs irgi prižiūrite etiką ir kitus dalykus. Čia irgi buvo atsiklausta Etikos ir procedūrų komisijos, duoti leidimai. Aš neimu pinigų, kaip kai kas ima pinigus už tam tikrus dalykus. *Pas mane* to nėra. Nežinau, kodėl čia?.. Jūs, matau, esate pasirošęs, nes žinojote, ką aš kalbėsiu iš tribūnos. Vis dėlto, Eugenijau, pasielgėte neetiškai, bet gerbiu jus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir gerbiama L. Girskienė per šoninį mikrofoną.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Būtų gerai, kad ir ponas V. Juozapaitis, dainuodamas Klaipėdos muzikinio teatro atidarymo koncerto metu, taip pat prisistatytų, kad yra Seimo narys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau replikų nebus, labai džiugu. Kviesime vėl pranešėją gerbiama L. Pociūnienė į tribūną, nes turime apsvarstyti keletą Seimo narių pasiūlymų. Dėl 2 straipsnio buvo gerbiamos Seimo narės E. Rudelienės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Iš karto gal ir pristatykite, kol pranešėja eina į tribūną.

E. RUDELIENĖ (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš atsiimu šitą pasiūlymą ir nenoriu, kad dėl jo balsuotų.

PIRMININKAS. Tai iš tiesų man netikėta, bet labai ačiū, sutaupėme laiko. Gerai, tada dėl 3 straipsnio buvo Seimo narių K. Vilkauskio ir G. Palucko pasiūlymas, jam komitetas taip pat nepritarė. K. Vilkauskio lyg ir nematau, ar ne? Ar jis yra kažkur? Nėra. Tada gerbiamas G. Paluckas. Prašom pristatyti pasiūlymą, o gal irgi atsiimate? Ne?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ne, neatsiimame. Nors komitetas ir nepritarė, bet jeigu mes nepasižymime trumpa atmintimi, pamename tas visas peripetijas, kai buvo skiriamas nacionalinio transliuotojo generalinis direktorius, ir pamename, kai buvo tampomi už skvernų, kaip sakyti, tie asmenys, kurie turėjo priimti tuos sprendimus. Siūlymas yra logiškas, mano galva, organizuoti per priėmimo į pareigas konkursą balsavimo procedūrą slapto būdu tam, kad nebūtų galima daryti netinkamos ir nereikalingos įtakos tiems asmenims, kurie priima tą sprendimą. Atitinkamai ir tam, kad nebūtų abejonių, jog priimtas į pareigas asmuo neturi esminio palaikymo, reikia nustatyti tam tikrą kvotą, tai yra 2/3 tarybos narių – slapto balsavimu 2/3 tarybos narių priima į pareigas generalinį direktorių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nepavyko įtikinti. Prašom komiteto nuomonę, kodėl nepritariate. Prašom.

L. POČIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). 5 komiteto nariai balsavo už nepritarimą, 1 balsavo prieš nepritarimą ir 1 susilaikė. Ar turėčiau išdėstyti motyvus, kodėl?

PIRMININKAS. Jeigu manote, kad reikia, tai prašom.

L. POČIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). Manau, kad slaptas balsavimas tikrai neapsaugo nuo skvernų tampymo, o kaip tik atvirkščiai, nes galima paslapčiomis tuos skvernus tampyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar nematau, kad būtų kas užsirašęs dėl motyvų dėl pasiūlymo. Tada, gerbiama kolegose, balsuojame iš karto dėl Seimo narių K. Vilkauskio ir G. Palucko pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Galime balsuoti, taip? Ar visi spėja? Balsuojame dėl Seimo narių K. Vilkauskio ir G. Palucko pasiūlymo. Balsuojame. Visi balsavo? Gerai.

Užsiregistravo 90, balsavo 88: už – 39, prieš – 14, susilaikė 35. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dabar, kolegose, yra kitas Seimo narių pasiūlymas, bet čia jau jo nereikia svarstyti, jeigu dėl šito balsavome. Dėl šito Seimas apsisprendė, tai nereikia balsuoti. Tada viskas – pasiūlymai visi. Dėkoju komiteto pranešėjai. Ačiū.

Dėl viso projekto nori kalbėti gerbiama L. Pociūnienė už. Jums tenka daug vaikščioti po salę, bet dabar jau prašom kalbėti už.

L. POČIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). Aš labai trumpai, kodėl raginu visus balsuoti už. Dėl to, kad šis pataisos projektas yra skirtas LRT tarybos narių ir generalinio direktoriaus skyrimo procedūroms išskaidrinti ir tiesiog siūlomas labai laiku, nes šiomis dienomis įsigalioja Europos žiniasklaidos nepriklausomybės aktas, laisvės aktas, atsiprašau. Iš tiesų šių pataisų paskirtis yra užtikrinti besąlygišką visuomeninio transliuotojo nepriklausomumą ir taip pat išskaidrinti tas procedūras. Tikrai nėra ten nieko tokio blogo, beje, oponentai irgi taip pat siūlė. Buvo pasiūlymų, kurie turbūt labiau skirti laikui tempti, bet nėra jokio reikalo tempti laiką, jeigu yra dalykai ganėtinai aiškūs. Dar kažką norėjau pasakyti...

Dėl atviro balsavimo. Iš tiesų manau, kad tarybos nario pozicija yra ir ekspertinė, ir teisėjai, pavyzdžiui, pasirašo nuosprendį. Tarybos narys turi ne tik nebijoti paskelbti, už ką balsavo, bet ir labai griežtai motyvuoti savo balsavimo pagrindą, gebėti pagrįsti. Manau, kad tai dėl viešojo intereso yra svarbu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra manančių kitaip. Prieš pasisakys gerbiamas V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū posėdžio pirmininkui. Čia sakė, kad griežtai pasisakys. Pas mus Lietuvoje kovotojų jau beveik nėra, vienas kitas, nes kitiems baimė, konjunktūra. Dėl karjeros ir dėl kitų priežasčių LRT tapo... uzurpavo tiesos ir teisybės sklaidą. Cenzūra – kitų minčių, kitų pasisakymų negali būti, nes iš karto apšaukiami valstybės priešais, nes visi turi valgyti maistą pagal jų meniu. Kaip čia irgi sakė, pradainuota Lietuva bus su visų mūsų dainininkų pasisakymais. Aš nenoriu, kad būtų pradainuota Lietuva ir kad būtų cenzūra, ir kad negalėtų žmonės skleisti kitų minčių, kitų įsitikinimų, nes tai nebebus demokratija. Liberalai, dabar irgi iš dešinės man

triukšmauja Gentvilas, jam kažkas nepatinka, nes liberalams patinka chaosas ir suirutė. Aš prieš chaosą ir suirutę. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju už išsakytas nuomones. Dabar balsuosime dėl viso įstatymo projekto, tai yra Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3546(2). Balsuojame dėl viso projekto.

Užsiregistravo 91, balsavo 91: už – 60, prieš – 4, susilaikė 27. Taigi pritarta po svarstymo.

11.53 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 63, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3210(2), Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3212(2) (svarstymas)

Toliau tada 1-11.1 ir 1-11.2 klausimai – Vietos savivaldos įstatymo keletu... Dabar, kadangi komitetai nuomonę išsakė, kviečiu pranešėją gerbiamą R. Jušką, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką, svarstysime pasiūlymus.

Dabar turime pradėti turbūt nuo 7 straipsnio, ar ne? Čia dėl 7 straipsnio yra A. Petrošiaus pasiūlymas, taip? Pritarti iš dalies. Gerbiamas A. Petrošius mums malonės pristatyti pasiūlymą. Prašom. Arba sutinka... (*Balsas salėje: „Sutik.“*)

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Sutinku.

PIRMININKAS. Sutinka. Aha, Seimo narys sutinka dėl pritarimo iš dalies, tai džiugu. Toliau kur buvo dėl 1 straipsnio, tai nebereikia balsuoti, jį pagal šitą redakciją tada.

Toliau. Kažkur pabaigoje, bandau atsiversti. Taip, pačioje pabaigoje yra dar vienas dėl 23 straipsnio. Čia Seimo nario A. Petrošiaus siūlomas naujas 24 straipsnis. Komitetas nepritarė. Ar gerbiamas A. Petrošius pritaria, kad nepritarė? Sutinka ir atsiima pasiūlymą, taip išeina. Gerai. Dėkoju, kolegos, apsvaistėme.

Ar buvo pasiūlymų dėl lydimosio – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo projekto? Nebuvo. Dėkoju gerbiama pirmininkui. Dėl motyvų kalbės V. Semeška už. Prašom.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju. Neleidote man pasisakyti diskusijoje, nelabai supratau kodėl, nors ir buvau užsirašęs. Bet vis dėlto norėčiau pasakyti, kad neretai mes kalbame apie savi-valdą ir demokratijos eroziją. Savivaldos įstatymas keičiamas gana dažnai, matyt, jau reikėtų neš-ti į Seimą ir diskutuoti dėl naujo Savivaldos įstatymo, apskritai naujos redakcijos. Tačiau norėjau pasidžiaugti, kad komitetas bendru sutarimu rado gerų kompromisų ir sutarė, kad įstatymo są-vokomis centralizuota vidaus audito tarnyba atskiriama nuo savivaldybės kontrolės ir audito tar-nybos, taip pat įvedama sąvoka, kas yra mišri savivaldybės tarybos narių grupė, kad sudaroma iš ne mažiau kaip dviejų narių. Taip pat labai svarbu, kad praplečiamos tarybos nario funkcijos, tai yra gauti iš mero, vicemero, savivaldybės administracijos direktoriaus ir kitų reikiamą informaci-ją savivaldybės tarybos nariui.

Taip pat norėjau padėkoti komitetui, kad atsižvelgė ir į mano siūlymą – dabar per mažumos valandą bus galima ne tik klausti, tačiau galės daryti tarybos nariai ir pareiškimus. Dar daugiau praplečiamos ir kontrolės komiteto funkcijos ir yra tikrai gerai, kad kontrolės komitetas savival-dybės tarybai siūlo įstatymo nustatyta tvarka skelbti konkursą dėl kontrolieriaus pareigų ar skirti savivaldybės kontrolierių antrai kadencijai be konkurso, skatinti, apdovanoti, mokėti priemonę ar skirti nuobaudą, nušalinti nuo pareigų.

Dar daugiau. Labai svarbu, kad viešinami ir mero potvarkiai, jie atsiras savivaldybės inter-neto svetainėje, ko iki šiol nebuvo. Naikinamos rašytinės mero ataskaitos, meras atsiskaitys prie konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, galbūt bus mažiau spaudinių, mažiau dalinama rinkėjams me-ro spausdintų ataskaitų. Taigi tikrai pozityvus projektas. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš niekas nenorėjo kalbėti. Kolegos, dėl abiejų projektų: Vietos sa- vivaldos įstatymo ir Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo, pabalsuokime, gerai? Projek-tai Nr. XIVP-3210 ir Nr. XIVP-3212. Vietos savivaldos įstatymas ir Savivaldybių infrastruktūros įstatymas. Šiuo metu balsuojame dėl šių įstatymų po svarstymo.

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo yra pritarta. Dabar keliaujame prie vakarinės darbotvarkės, nes rytinę bendromis pastangomis baigėme.

11.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Memorialinių muziejų metais“ projektas Nr. XIVP-3430 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Memorialinių muziejų metais“ projektas Nr. XIVP-3430. Pateikimas. Gerbiamas profesorius V. Juozapaitis galėtų pateikti mums šį projektą. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Garbusis Seime, teikiu nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Memorialinių muziejų metais“ projektą. Ši iniciatyva kilo iš Anykščių rajono savivaldybės tarybos narių, kurie kreipėsi ir į Seimo Pirmininkę, ir į Kultūros komitetą su tokia iniciatyva ir tokiu prašymu, nes 2027 metais sukaks lygiai 100 metų, kuomet buvo atvertas pirmasis Lietuvoje tokio pobūdžio memorialinis muziejus. Tai buvo 1927 metais, kuomet poeto, mokslininko, teologijos profesoriaus, Biblijos vertėjo, Seinų vyskupo A. Baranausko garbei buvo įsteigtas ir atvertas visuomenei būtent memorialinis muziejus. Šiuo metu Lietuvoje yra virš 50 tokių muziejų. Tiek iniciatyvos autorių, tiek kultūros bendruomenės nuomone, tokie metai būtų išties skelbtini ir jų metu būtų galima atkreipti dėmesį, spręsti tam tikras problemas ir paminėti mūsų iškilius asmenis.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nenori paklausti nė vienas Seimo narys. Dėkoju. Galėsime iš karto ir balsuoti. Apsispręsime tada po pateikimo. Dėl motyvų irgi nėra.

Balsuojame. Balsuojame dėl ką tik pristatyto nutarimo „Dėl 2027 metų paskelbimo Memorialinių muziejų metais“ projekto. Dėl 2027 metų.

Užsiregistravo 78, balsavo 77: už – 73, prieš nebuvo, susilaikė 4. Taigi po pateikimo yra pritarta.

Siūlomas pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti jau IX (rudens) sesijoje 2024 metais. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Gerai.

12.01 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 9, 10, 11, 12, 17 ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3759 (pateikimas)

Tada 2-12 klausimas. Darbotvarkės 2-2 klausimas. Palaukite, keliaujame prie 2-2 klausimo, nes čia neturime pranešėjo. Darbotvarkės 2-2 klausimas – Valstybės rezervo įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3759. Gerbiamas viceministras su mumis. Vitalijau Dmitrijevai, prašau į tribūną. Pateikimas.

V. DMITRIJEV. Laba diena, gerbiama Seimo nariai, pirmininke. Vyriausybė teikia Valstybės rezervo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo projektą. Iš esmės norėčiau pasakyti, kad įstatymo projektą parengė tarpinstitucinė darbo grupė. Įstatymo projekto parengimą paskatino esamos praktinės problemos. Buvo sutarta iš esmės keisti rezervo planavimo, tvarkymo, kaupimo principus ir keisti atsakingas institucijas.

Jeigu jūs pamenate, su tam tikru teisiniu reguliavimu dėl Krizių valdymo įstatymo pakeitimo atsirado Krizių valdymo centro tam tikras vaidmuo, jis dabar ir yra atsakingas už valstybės rezervo tvarkymą bendraja prasme ir valstybės mastu.

Siekdama kuo efektyviau administruoti valstybės rezervo sudarymą ir atnaujinimą, įstatymo projektu Vyriausybė siūlo pakeisti iš esmės keletą straipsnių. Vienas iš jų, pagrindinis, – nuimti teisę ne tik valstybės rezervo tvarkytojams, bet ir jų įgaliotoms institucijoms ar įstaigoms įsitraukti į valstybės rezerve kaupiamų maisto produktų įsigijimo ir atnaujinimo procesą. Tai palengvintų tiek administravimą, tiek priežiūrą.

Kalbant iš esmės dėl pokyčio, kuris irgi susijęs su rezervavimo sutarčių sudarymu, tai iš esmės yra keičiama ir tai, kur bus maisto atsargos laikomos. Tai yra šiandien pagal nustatytą teisinį

reguliavimą turėtų būti atskiros patalpos arba atskiras objektas, tai yra atskiras, pavyzdžiui, sandėlys, bet iš esmės siekiame didesnio decentralizavimo ir geresnio pasiekiamumo.

Taip pat siekiame, kad būtų kuo daugiau sudaryta kaupimo sutarčių. Šiam tikslui pasiekti yra būtini tam tikri decentralizavimo sprendimai. Todėl vienas iš mūsų siūlymų yra atsisakyti atskirų patalpų, o vėlgi stiprinti pagal rezervavimo sutartis kaupiamų maisto atsargų kontrolę, tai yra nustatyti kiekių laikymąsi per apskaitos dokumentus. Tai, matyt, vienas iš tokių esminių pasiūlymų.

Kalbant apie kitus projekto straipsnius, kurie irgi, mūsų nuomone, reikalingi, vėlgi tai susiję su medicininės paskirties prekių laikymu, taip pat rezervo atsargų laikymu, bet taip pat ir rato praplėtimu subjektų, kuriems tos medicininės atsargos, pavyzdžiui, galėtų būti perduotos tuomet, kai saugojimo ir galiojimo terminai dar nėra pasibaigę. Vėlgi tai būtų ir švietimo įstaigos, ir socialinės globos įstaigos, ir, žinoma, savivalda. Tai būtų tiesiog paties rezervo panaudojimas tada, kai atsargos dar yra galiojančios. Tai būtų efektyvesnis kelias ir atitinkamai reikėtų pripildyti tuos kiekius, kurie nustatyti pagal nomenklatūros reikalavimus, bet vėlgi neprarandant sukauptų kiekių ir jų nelaikant tol, kol pasibaigs galiojimo terminas.

Turbūt vienas iš pastebėjimų, kad šiandien pagal galiojimo terminus nustatytoms rezervo atsargoms galiojimo terminas yra taikomas tiktai gendantiesiems produktams, kurie turi galiojimo laiką. Vienas iš įstatymo projekto pasiūlymų yra nustatyti tam tikrą galiojimo arba naudojimo terminą ir kitoms priemonėms, pavyzdžiui, jeigu tai būtų įranga, ir tai susiję su tuo, kad įranga irgi turi savo galiojimo terminus. Tas būtų administruojama per Nacionalinį krizių valdymo centrą, bet į rezervo tvarkymą, kaupimą, administravimą būtų įtraukti ne tiktai rezervo tvarkytojai, kurie šiandien yra numatyti įstatyme, bet ir jų įstaigos, ir tos srities, pavyzdžiui, institucijos. Ačiū už galimybę pateikti projektą ir atsakysiu į klausimus, jeigu tokių būtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui gerbiamam viceministru. Jums bekalbant užsiregistravo paklausti dar daugiau Seimo narių. Pirma klausia gerbiama L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, prašom pasakyti, kiek mes savivaldybėse turime tokių jau įrengtų sandėlių maisto atsargoms? Ar jie atitinka standartų reikalavimus? Kitas dalykas, tarkime, sveikatos priežiūros įstaigoms, ten atitinkamai tiek mokykloms, tiek dar kam... priemonės kokios nors sveikatos. Parašyta – pusė metų, bet kai kurios priemonės yra ilgalaikės ir galbūt jos gali būti rezerve ir laikomos centralizuotai. Kaip iš tikrųjų?

V. DMITRIJEV. Dėl maisto atsargų principas yra toks, kad yra sudaromos rezervavimo sutartys, yra nustatyti kiekiai, kuriuos rezervuoja tie subjektai, kurie dalyvauja sudarant rezervavimo sutartis. Tas procentas, kuris šiandien yra pasiektas pagal rezervavimo sutartis bendrai, yra arti 50 %. Mes atitinkamai per dvejus metus planuotume, lyg su šituo įstatymo pakeitimu, taip sudarant platesnes galimybes, tai yra decentralizuojant tas pačias laikymo vietas... Ir tai nebūtų tiktai stambieji gamintojai arba stambieji pardavėjai. Šito įstatymo projekto tikslas pritraukti ir mažesnių gamintojų, kad tie kiekiai pagal rezervavimo sutartį... Jų galėtų būti tam tikras išipareigojimas laikyti. Bet tas procentas šiandien, kadangi jis yra mažiau negu 50 %, mes norėtume, kad jisai didėtų maždaug po 10–20 % per metus, tai yra mūsų siekis turėti 80 % apie 2025 metus ir 2026 metais užbaigti visą kiekį. Decentralizavimas, manome, šiuo atveju padės, taip pat padės pritraukimas smulkių...

Dėl galiojimo terminų. Čia yra, matyt, atskira diskusija, galėtume galbūt komitete detalizuoti tą laikymą, bet šito įstatymo projekto tikslas galbūt panaudoti ir perduoti, kada galiojimo terminas dar nėra pasibaigęs, ir kartu užsitikrinti rezervo papildymą.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, decentralizacija turbūt tikrai gerai, bet techninis klausimas: kiek valstybė dabar sumoka privačiam verslui, kokios yra sumos už rezervo saugojimą? Kaip minite, tiek savivaldybės, tiek valstybinės institucijos tikrai patalpų ir kitų dalykų turi. Koks tikslas yra atskirti? Dabar yra atskiroje patalpoje saugoma. Sakote, kad jau nebereikia atskiros patalpos? Tai tada išeina taip: atvažiuoju pas prekybininką į didelį sandėlį, kur prekės, jis sa-

ko, čia guli ir valstybės rezervas toje pačioje krūvoje. Ar tai yra saugu, ar X dieną tas sandėlys nebus tuščias, kaip sakant? Ačiū.

V. DMITRIJEV. Iš tikrųjų šituo įstatymo projektu yra pasiūlyta stiprinti ir kontrolę būtent maisto atsargų kaupimo. Jeigu atkreiptė dėmesį, tai yra susiję, matyt, su papildomų subjektų įtraukimu, ne tik valstybės rezervo tvarkytojų, bet ir jų įstaigų, institucijų, veikiančių toje pačioje srityje.

Mes norime sustiprinti priežiūrą. Apskaitos dokumentai ir įsipareigojimas yra būtent tas dalykas, per kurį tiek maisto gamintojai, tiek didieji prekybos centrai įsipareigoja tam tikrus kiekius laikyti. Sustiprinus kontrolę ir atvykimas į sandėlį bus efektyvesnis, kadangi daugėja žaidėjų, daugėja subjektų, bet ir per apskaitos dokumentus ataskaitų teikimas bus centralizuotas. Šiandien centralizavimo priežiūros prasme mes neturėjome, iki atsirado Nacionalinis krizių valdymo centras.

Aš manau, kad mes poįstatyminių teisės aktų parengimo metu tikrai diskutuosime, kad ta kontrolė galėtų būti efektyvi. Kadangi šiandien tas kaupimas netenkina, kalbant apie maisto atsargas, tai yra apie 400 tūkst. Bet iš esmės kalbant apie tai, kad tai netenkina ir visas procesas turėtų būti efektyvesnis, ta suma keisis.

PIRMININKAS. Dabar klausimą užduos gerbiamas K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš noriu jūsų pasiteirauti tokio dalyko. Kaip matau, tos atsargos, kurių terminai baigėsi, medicininės arba maisto atsargos, turėtų būti panaudotos Lietuvoje. Ar mes negalime numatyti, pavyzdžiui, perduoti kad ir Ukrainai? Ar čia yra numatyta?

V. DMITRIJEV. Iš esmės veikia Europos Sąjungos civilinės pagalbos mechanizmas. Jeigu būtų toks poreikis, tai tas perdavimas tikrai galimas pagal šios dienos teisės aktus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Tikrai svarbu, mes ir kažkada susitikę kalbėjome apie tuos rezervinius pirkimus iš žemės ūkio. Bet kitas klausimas: ar tai negalėtų būti perkama, tarkime, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų? Ar tai buvo aptariama, ar ne, nes čia toks bendras reikalas, kai kada Europos Sąjunga superka perteklinę produkciją, dėl pertekliaus ir taip toliau? Ar šiuo klausimu buvo dėl ko nors tariamasi? Ačiū.

V. DMITRIJEV. Šiandien rėmėmės valstybės biudžeto išlaidomis. Tos išlaidos netenkina. Aš manau, kalbant apie fondus, tikrai dalis priemonių gali būti įsigyjama ir iš fondų lėšų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinį klausimą užduos gerbiamas V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū posėdžio pirmininkui Pauliui. Gerbiamas pranešėju, jūs išdėstėte, kiek galėjote, išdėstėte, sakėte, dar viskas bus tobulinama. Mano nuomone, gal būtų gerai padiskutuoti, kad dalis būtų centralizuotai, kaip jūs sakėte, 50 % decentralizuotai, o 50 % galbūt centralizuotai, nes visokių situacijų būna. Ir dėl kiekio, kokia bus apsauga? Kiekis, kiek vienam gyventojui, kokie normatyvai, ar dabar jau yra, galite pasakyti, ar nėra? Koks tas kiekis bus visai Lietuvai?

V. DMITRIJEV. Kalbant apie planavimo principus, kai kurie principai yra riboto naudojimo. Ir yra tam tikri algoritmai, kurie irgi yra aptariami planavimo metu. Skaičius galėsime aptarti uždarame posėdyje.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam viceministrai V. Dmitrijevui. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl motyvų nematau, lyg buvo, bet išnyko. Niekas nenori pasisakyti nei už, nei prieš. Gerbiami kolegos, vadinasi, balsuojame. Tai bus paskutinis balsavimas. Ne šiandien, bet šiame posėdyje. Taigi balsuojame. (*Balsai salėje*) Ne, kolegos, tiesiog nėra vakarinės darbotvarkės pranešėjų, mes negalime imti.

Užsiregistravo 72 Seimo nariai, balsavo 72: 70 balsavo už, prieš nebuvo, susilaikė 2. Taigi po pateikimo yra pritarta.

Dabar apsispręskime dėl pagrindinio komiteto. Biudžeto ir finansų komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Svarstysime gegužės 30 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar anonsuoju. Kadangi iš vakarinės darbotvarkės dabar negalime imti klausimų, nes nėra pranešėjų, jie ateis numatytu laiku, daugiau įstatymų nebeliko.

Rytiniame posėdyje liko tiktai Seimo nario D. Kepenio pareiškimas. Prašau į tribūną.

12.13 val.

Seimo narių pareiškimai

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Mielie kolegos, aš šiuo pareiškimu kviečiu visus į talką pamąstyti apie mūsų lietuvių kalbą, kuri šiandien yra naikinama ir paverčiama patyčiomis. Ta proga parašiau laišką generalinei prokurorei. Jį dabar noriu paskelbti ir pakviesti jus susimąstyti, o jeigu pritariate, ir palaikyti.

„Dėl viešojo intereso gynimo. Kaip žinome, neapykantos kalba, patyčios Lietuvoje yra ypač aktuali problema. Naujaisiais Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, kurie buvo paskelbti šių metų kovo 27 dieną, Lietuva pagal 11–15 metų vaikų internete patiriamas patyčias užima pirmąją vietą Europoje. Mes pirmi Europoje, nes labiausiai tyčiojamės iš savo vienuolikmečių–penkiolikmečių vaikų, štai ką pasakė PSO.

VšĮ „Vaikų linija“ retorines patyčias apibūdina kaip patyčias, vykstančias internete ar kitoje virtualioje erdvėje, kai tyčiojamasi elektroniniais laiškais, žinutėmis, pokalbių svetainėse, socialiniuose tinkluose, taip pat naudojant mobiliuosius telefonus. Nepaisant to, pats patyčių faktas kaip diskusijų objektas dažnai lieka tabu tiek tarp tėvų, tiek tarp vaikų. Be to, šiame skaitmeniniame amžiuje galima pastebėti nuolat augančius nuomonės formuotojų skaičius, nuolat didėjančią jų pasiekiamumą socialiniuose tinkluose, tokiuose kaip jutubas, feisbukas ar tiktokas.

M. de Veirman, L. Huders, M. R. Nelson savo straipsnyje, publikuotame aukščiausią cituojamumo reitingą turinčioje mokslinėje duomenų bazėje „National Library of Medicine“, teigia, jog vaikai seka populiarių nuomonės formuotojų, įgijusių tam tikrą įžymybės statusą, pavyzdžiu ir nori su jais susitapatinti, perimdami jų gyvenimo būdą, požiūrį ir įsitikinimus, įskaitant tuos, kurie pateikiami jų socialinės žiniasklaidos priemonėse. Dėl to galima pagrįstai teigti, kad tokie jutubo kanalai kaip „Negyvas eteris“ ir jų laidos „Vėl tie patys“, kanalas „Algis ir Justas“, kiekvieną mėnesį sulaukiantys milijoninių peržiūrų, daro reikšmingą įtaką nepilnamečiams. Nepilnamečiai kaip tikslinė grupė čia išskiriami dėl to, jog šių kanalų įrašus nevaržomai gali peržiūrėti būtent jie. Bėda ta, kad šiuose kanaluose ir įrašuose nuolat vartojami necenzūriniai žodžiai, kurie yra patyčių dalis.

Prašau man, gerbiama prokurore, kaip Seimo nariui, vadovaujantis jūsų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, pateikti atskirąją nuomonę apie šių kanalų ir jų vedėjų skelbiamą turinį neprieštaravimą Baudžiamojo kodekso, Administracinių nusižengimų kodekso straipsniams, reglamentuojantiems patyčias, necenzūrinius žodžius. Prašau informuoti apie priimtus sprendimus.

Pagarbiai Seimo narys Dainius Kepenis.“

Pabaigai. Mes visi ne kartą gyrėmės, kad tikrai Lietuva nedaug kuo turi pasaulyje pasidžiaugti ir pasigirti, tik savo kalba, viena iš seniausių pasaulyje kalbų. Ir mes patys dabar dejuodami dėl kai kurių kalbų vartojimo čia, Lietuvoje, patys tas kalbas vartojame, dergdami savo kalbą, teršdami ją svetimybėmis: tiek anglicizmais, tiek rusicizmais, ir niekas apie tai garsiai net nešneka. Tai tapo visiška norma. Jau dėvime marškinėlius su tais žodžiais ir taip naikiname patį didžiausią Lietuvos turtą – savo kalbą, pačią seniausią pasaulio kalbą, mūsų pasididžiavimą. Tai jeigu norime ir toliau pataikauti tiems pasaulio globalistams, kurie daro viską, kad išnyktų tautinės valstybės, kad nebeliktų jų kalbų, tradicijų, sienų... Jie daro viską ir mes Lietuvoje turime jų agentus, kurie čia pataikaudami tą patį daro, ką ir jie. Kai šnekame apie užsienio agentų įstatymą, tai ir pažiūrėkime, kas yra tikrieji agentai ir kas naikina patį didžiausią mūsų valstybės turtą. (*Balsai salėje*) Tai kviečiu į talką.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Tiek pareiškimų.

Gerbiami kolegos, anonsuoju, kad vakariniame posėdyje greičiausiai balsuosime gerokai anksčiau, negu numatyta. Tai jau taip nuo 14 val. 30 min. – 14 val. 40 min. turbūt ir galėsime balsuoti, priklausomai nuo to, kiek truks klausimai ir diskusijos, bet klausimų sutaupėme, padirbėjome ryte intensyviai. Dabar registruojamės, kas norite.

Rytinį plenarinį posėdį, užsiregistravus 21 Seimo nariui, skelbiu baigtą. (*Gongas*) Gerų pietų ir iki vakaro.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 375 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 14 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki sugrįžę į salę. Pradedame gegužės 14 dienos vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis, ko seniai kai kas laukia. (*Balsas salėje*) E. Gentvilas sako, kad tik dėl to ateina į darbą.

Gerbiamieji kolegos, prieš pradedant Vyriausybės pusvalandį tik noriu informuoti, kad yra likę trys, rodos, ar ne?.. Keturi klausimų blokai, tai aš manau, kad tikrai galime būti pasiruošę balsavimo langą pradėti maždaug 14 val. 40 min.

14.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Sveikatos apsaugos ministro Arūno Dulkio pranešimas

O dabar Vyriausybės pusvalandyje yra sveikatos apsaugos ministras A. Dulkys, kurį kviečiu į tribūną pristatyti aktualiausius sveikatos klausimus. Kaip paprastai būna, prašytume pristatymui skirti iki 15 minučių ir likusį laiką išnaudotume klausimams ir atsakymams. Prašau, ministre, žodis jums.

A. DULKYS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Ačiū už galimybę šiandieną pasidalyti tam tikra informacija apie mūsų sveikatos reformų ir projektų pažangą, eigą. Kai kurių dalykų galbūt viešumoje ir nepastebėjote, turime nemažai tų krypčių. O šiandieną aš pasirinkau suteikti jums informacijos apie tris tokius dalykus: apie sveikatos centrus, apie Greitosios medicinos pagalbos tarnybą ir apie pavėžėjimą kaip tokį naują elementą.

Čia turiu priemonių, tai gal pradėsime tada būtent nuo įstaigų ir paslaugų pertvarkos, kurios turinyje... Turėjau mintyje sveikatos centrus. Aš gal tiktai priminsiu, kad, kuriant sveikatos centrus, buvo atlikta analizė. Analizavome, kokia yra paslaugų apimties situacija savivaldybėse. Na, iki reformų matėme, kad kai kuriose iš jų tų paslaugų yra 40, 50, kartais 60 %, turiu mintyje, būtiniausių sveikatos paslaugų. Na, priešasčių ten, matyt, yra ir buvo įvairių, tačiau, kaip sakoma, ne pjuvenas pjaustyti šiandien susirinkome. Yra būtent pats faktas (priminsiu), kad turėjome situaciją, kai apie 50 % pacientų iš mažų ir vidutinių savivaldybių pajudėjo į didžiuosius miestus, todėl regioninės, universiteto lygio gydymo įstaigos turi tą per didelę perkrovą. Taigi, mūsų sveikatos centrų idėja, priminsiu, buvo, kad 80 % visų būtiniausių paslaugų tikrai būtų galima teikti būtent sveikatos centruose, na, o pacientai dėl to galėtų tikrai sugrįžti. Reikia sveikatos centrus, be abejo, matyti visame bendrame kontekste, visoje tinklo reformoje.

Kaip žinote, stacionariųjų paslaugų skyrių kriterijai nustatyti Vyriausybės. 2025 metais bus tam tikras įsivertinimas. Na, o kai kalbame apie sveikatos centrus, tai, be abejo, yra suplanuotos ir vykdomos investicijos į šeimos gydytojo institucijos plėtrą – čia ir komandos plėtra, ir biurokratijos mažinimas, įvairūs kiti finansavimo pokyčiai. Esminis dalykas, be abejo, yra ambulatorinės specializuotos pagalbos pokyčiai. Kaip ir minėjau, jeigu mūsų tikslas yra, kad stacionarinė specializuota pagalba būtų sukoncentruota kompetencijos centruose, daugiaprofilėse ligoninėse, tai tas santykis yra, kad kitose gydymo įstaigose mums norisi matyti daugiau dienos chirurgijos, matyti daugiau dienos stacionaro paslaugų. Tą, beje, mums dėl tinklo akcentavo jau keliolika metų tiek Europos Sąjungos institucijų ekspertai, tiek tarptautinės organizacijos – EBPO ir panašiai. Taigi nesvarbu, ar tai būtų struktūriškai, ar funkciškai sukurti sveikatos centrai, bet iš principo tai yra integruojama pirminė priežiūra su antrine, ambulatorinė – su stacionarine, su asmens visuomenės

sveikatos dalykais. Viso to pagrindinis tikslas yra tai, kad mes pradėtume sąmoningai, aktyviai patys valdyti tuos pacientų srautus, bet nepaliktume gyvenimo tiesiog savieigai.

Kaip jau minėjau, tai tikrai jau vyksta, kad didiname šeimos gydytojų komandą. Kai pradėjome, turėjome santykį 1,9, 2030 metais norime judėti link 3,8, šiuo metu yra 2,2. Tam kiekvienais metais tinkamai, nuosekliai didinamas finansavimas ir iš PSDF. Parlamentui tikrai didžiulis ačiū už Slaugos praktikos įstatymo pokyčius, už slaugytojų profesijos prestižo didinimą. Tie visi mūsų atlikti pokyčiai tikrai irgi labai prisidės prie šeimos gydytojo darbo tobulinimo.

Ką mes šiandieną turime, tai iš esmės visose Lietuvos savivaldybėse sveikatos centrų kūrimas yra pajudėjęs. Neringoje dar yra prie to dirbama, bet panašu, kad ir ten bus funkcinis sveikatos centras. Iš principo čia jums rodau tuos pateiktus skaičius. Esmė yra, kad mes turime užtikrinti dešimt paslaugų grupių ir maždaug 75 paslaugas būtent visuose sveikatos centruose. Tos grupės būtų: mano minėta pirminė ambulatorinė priežiūra, pirminė stacionarinė asmens sveikatos priežiūra ir visi kiti dalykai, baigiant dienos chirurgija ir kitomis paslaugomis.

Kur mes dabar esame? Iš pradžių mes judėjome nuo maždaug 123 mln. investicijų, pačių sveikatos centrų kūrimo. Situacija šiuo metu yra tokia, kad savivaldybės tikrai dialogo būdu dirbo prie įvairių savo projektų. Kiekviena savivaldybė turi savo projektą. Jie paprastai skiriasi pagal tai, kas savivaldybei yra aktualiausia. Dabar apie 45 darbo dienas, tarkime, čia tuos artimiausius mėnesius, Centrinė projektų valdymo agentūra dirba prie projektų vertinimo. Be abejo, po to nežiūrėsime biurokратиškai, bet jeigu kažkam reikės pasitaisyti, pasikoreguoti, tai agentūra yra pasirengusi suteikti to papildomo laiko. Kad ir kaip ten būtų, matyt, finansavimo sutartys jau bus pasirašomos arčiau rudens pirmųjų mėnesių. Tos investicijos, kurių pagal modernizavimo planus savivaldybės nusprendė nepanaudoti, nes buvo toks preliminarus skirstymas, tai atitinkamai pagal tam tikrus kriterijus grąžinsime tas kai kurių savivaldybių nepanaudotas investicijas vėl atgal sveikatos centrams ir ten tada žiūrėsime, kokie yra dar tie poreikiai, ką mes galime papildomai finansuoti.

Dabar judame jau link vadinamųjų minkštųjų dalykų. Ekrane jūs matote sveikatos centrų veiklos modelio diegimo išraišką eurai – apie 30–31 mln. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad čia yra vadinamosios minkštosios investicijos, kurios jau panaudojamos esamuose sveikatos centruose. Tai ir koordinatorių finansavimas, įvairių mokymų finansavimas, įvairių veiklų finansavimas, mokymasis šeimos gydytojo komandoms kartu su koordinatoriais, su atvejo vadybininkais dirbant, įtraukiant net pacientus. Bus įvairių priemonių, kurios skatins sveikatos centruose tobulinti tą paciento kelią ir stiprinti bendradarbiavimą tų organizacijų, kurios yra kartu viename sveikatos centre. Čia daugiau nesustosiu, gal ko nors norėsite paklausti. Judu link kitų dviejų dalykų.

Antrasis dalykas, kuriuo norėjau pasidalinti, yra mūsų greitosios medicinos pagalbos situacija. Tikrai ačiū parlamentui – teisingi sprendimai, turime stiprią, tikrai stiprią organizaciją, mano nuomone, kuri dabar tikrai rodo ir pirmuosius labai stiprius žingsnius, tai yra beveik 3 tūkst. darbuotojų organizaciją su keturiais filialais. Pirmieji *nepilni* metai rodo net ir tam tikrą pagerėjusį operatyvumą, bet aš nenorėčiau čia per daug tuo džiaugtis. Iš tikrųjų mums dabar rūpi tam tikri skaitmenizavimo, veiklos standartizavimo dalykai tam, kad mes (labai atsiprašau, neperjungiau jums skaidrių) turėtume geresnius analizės duomenis, kad mes sprendimus priimtume pagal tikrai objektyvius ir kokybiškus duomenis, todėl turime projektus, kuriais standartizuosime ir dispečerinės darbą, standartizuosime apskritai visą skubiosios pagalbos teikimo protokolą visoms brigadoms. Norime judėti, kad čia, šitoje tarnyboje, veiktų ir medicininių konsultacijų sistema, kuri galėtų mus nuvesti iš tikrųjų labai toli link darbo efektyvinimo.

Noriu pasidžiaugti vienu tokiu dalyku. Pamenu, šito parlamento darbo pradžioje net ir Sveikatos reikalų komitete tikrai turėjome ne vieną diskusiją, kur ten kokia mašina turi važiuoti, kur turi stovėti, kur tos dispečerinės, kiek čia tų brigadų. Tikrai džiaugiuosi, kad pasiteisino ta idėja. Jeigu turėsime vieną stiprią vadovų komandą, vieną stiprią organizaciją, tai jinai pati vadovaudamasi duomenimis ir bendradarbiaudama su savivaldybėmis tikrai tuos sprendimus ras. Tikrai noriu pasidžiaugti, kad jau turime įsteigtas net devynias naujas pastotes, keturios yra renovuotos. Artimiausiu metu numatomos pastotės Simne, Neringoje, Sedoje. Šitas skaidres, kaip supran-

tu, jūs galėsite turėti, tai specialiai surašėme, kad turėtumėte po ranka, nes tai yra aktualu jums bendradarbiaujant su savivaldybių komandomis. Bet tikrai, man atrodo, geras čia buvo ėjimas. Aš jau nekalbu apie tai, kad, kaip pamenate, paveldėjome įvairių problemų: 48 skirtingos organizacijos turėjo skirtingas darbo apmokėjimo tvarkas, darbo apmokėjimo politikas, nepaisant to, kad kaip ir buvo vieningas mokėjimas už brigadas. Kaip matote, problemą išsprendėme ir suvienodinome tuos darbo užmokesčius, suvienodinome, sakykime, kaip žmonėms palankiausią variantą, aukščiausią variantą. Matote, kai kur teko tą darbo užmokestį didinti 11 %, kai kur buvo net 80 %. Tokie buvo didžiuliai skirtumai tarp šitoje srityje dirbančių žmonių. Labai džiaugiuosi, kad net truputėlį anksčiau padarėme šituos sprendinius ir pavyko tai įgyvendinti.

Dabar artimiausi dalykai. Laukia... Greitosios medicinos pagalbos vadovų komanda dirba prie infrastruktūros modernizavimo, prie naujų automobilių pirkimų, vyksta specifikacijų rengimas, jau tuoj bus skelbiami pirmieji konkursai. Komanda išsidėliojo automobilių pristatymus per keletą metų tam, kad koreliuotų gerai su esamu parku. Noriu atkreipti dėmesį, kad automobiliai perkami daug aukštesnės klasės, nei iki šiol turėjome, daug galingesni tam, kad turėtų ir stipresnes važiuokles, ir kur kas platesnę vidaus įrangą. Esame numatę ir investicijas į vairuotojų perkvalifikavimą, kaip matote, virš 1 mln. eurų, nes čia sprendžiame du uždavinius. Vienas dalykas, norime, kad visi vairuotojai būtų taip pat paramedikai ir taip komanda dirbtų efektyviai. Kitas dalykas, kadangi perkame kur kas modernesnius automobilius, tai ne vienam vairuotojui, nežinau, ar ne vienam, bet maždaug apie 40 %, reikės ir kitos kategorijos, C1 kategorijos, vairavimo teisių. Tuo irgi rūpinamės. Ir turime didelį gražų projektą, apie 13 mln. išmaniosios greitosios medicinos pagalbos algoritmui diegti. Tikrai labai modernus įrankis, kuris turėtų sujungti visus dalykus į visiškai naujos kokybės darbą.

Aš labai atsiprašau, ekrane skaidres matau greičiau, o jums neparodžiau.

PIRMININKAS. Ministre, prašyčiau šiek tiek greičiau baigti.

A. DULKYS. Aš tuojau, keli žodžiai ir baigsiu, o jūs manęs paklauskite. Jums paklausus dar kažką pasakysiu, jeigu manysiu, kad *neišsitekau*. Pavėžėjimo *pilotą* turėjome, išbandėme, pasidarėme, galutiniai sprendimai jau priimti paskutiniame Vyriausybės posėdyje, matysite medžiagą, kiek čia bandomojo pavėžėjimo metu buvo tų pavėžėjimų, kokios apimtys. Bet galutiniai sprendimai kartu su Savivaldybių asociacija, su bandomojo projekto dalyviais buvo, kad nusprendėme, kad visas nespecializuotas paslaugas perkeliame į valstybės lygmenį ir būtent Greitosios medicinos pagalbos tarnyba užtikrins visą pavėžėjimo koordinavimą ir organizavimą valstybės biudžeto lėšomis, išskyrus hemodializės paslaugas, kurios savivaldybėms ir iki šiol buvo geriausiai žinomos. Taip buvo išspręsta mūsų startiniame projekte vis dėlto netobula vieta dėl geografinio pavėžėjimo principo, atitinkamų finansavimo problemų, nusprendėme, kad viso pavėžėjimo registracija būtų visur vienoda – 1808. Taigi viską koncentruojame į vieną sistemą.

Tik iš karto pasakau, užbėgdamas galimam klausimui, kad pavėžėjimo funkcijai Greitosios medicinos pagalbos tarnyba gauna papildomų išteklių, tai nėra skubiosios pagalbos resursų naudojimas – tai yra visiškai iš kito šaltinio, papildomi ištekliai, o tarnyba tiesiog bus koordinatore ir tam samdys papildomas pajėgas.

Čia aš save stabdau ir bus malonu atsakyti į tai, kas jums atrodo svarbu.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Dabar skirsime 15 minučių klausimams ir atsakymams. Pirmasis klausia A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, ministre, už jūsų pristatymą. Aš turėčiau porą klausimų. Jūs čia mums pristatėte daug įvairiausių proceso rodiklių, paminėjote, kas kaip vyksta. Aš manau, kad kas domisi, ir taip neblogai tą procesą seka. Bet aš norėčiau paklausti, koks yra rezultatas, nes reformos daromos ne tam, kad būtų pasigirta procesu, bet jūs žadėjote, kad trumpės eilės, priartės paslaugos prie gyventojų, pagerės sveikatos rodikliai. Tai aš noriu jūsų paklausti, kaip šitie dalykai pasikeitė, ką jūs galėtumėte apie tai pasakyti?

Ir dar vienas labai konkretus klausimas. Jūs paminėjote, kad centrų veiklos modeliui diegti yra numatyta 30 mln. eurų. Tai yra didelė suma. Kas konkrečiai bus daroma ir kas tą darys? Kokios čia įstaigos diegs šiuos dalykus? Kas ves mokymus? Dėkoju.

A. DULKYS. Gerai. Į pirmą klausimą ir jūs labai puikiai žinote atsakymą, kad visų šitų atliktų veiksmų rezultatais paliksime pasidžiaugti kitų kadencijų politikams. Tikrai tie rodikliai bus pagerėję. Viena iš jų aš jau paminėjau – greitosios, skubios pagalbos rodikliai jau dabar gerėja. Sistema teikia... Visų konsultacijų, paslaugų praėjusiais metais suteiktas rekordinis skaičius. Įvairių kitų paslaugų taip pat suteikta nuo 10 iki 20 % daugiau, bet, kaip minėjau, dėl tokių tikrų palyginamų dalykų dar reikės sulaukti tam tikro laiko.

Dabar kas bus mano minėtosios, aš kaip gerai suprantu, tos minkštosios priemonės, kur aš, kur tie 30, taip... Tai čia į šį dalyką įeina sveikatos centruose koordinatoriaus veiklos finansavimas, įvairių dokumentų, kurių reikės sveikatos centro teikiamoms paslaugoms koordinuoti, rengimas. Čia stebėsime tam tikrus rodiklius.

Dabar dėl mokymų, tai šiuo atveju bus daugiadalykės specialistų komandos įtrauktos. Aš turiu mintyje visus šeimos gydytojo komandos narius. Jie kartu turės mokymus apie efektyvius paslaugų teikimo modelius, patys tai darys praktikoje, darys tai kartu įtraukdami ir pacientus, jų artimuosius. Mokymai bus ir pacientams, ir jų artimiesiems. Taip pat galės įsigyti tam tikrų reikalingų priemonių, prietaisų. Čia neturima omenyje kokia nors sudėtinga įranga, bet, tarkime, ar reikėtų prietaisų kraujo spaudimui matuoti, ar gliukozės, ar kokiems nors kitiems dalykams. Tai irgi turės galimybę padaryti.

Na ir visoms toms veikloms... Ai, dar atvejo vadybininkas kiekviename sveikatos centre taip pat žiūrės pacientų srautų valdymo funkcijas ir bus tam tikri mokymai, kaip geriau tą paciento kelią organizuoti. Dar virš 1 mln. eurų teks tokiems mokymams, kur jau pati Sveikatos apsaugos ministerija koordinuos. Tai bus apskritai tokie vadybiniai mokymai sveikatos centrų komandoms, kaip organizuoti savo darbą ir kaip bendradarbiauti. Na ir pateikėjai bus, būtent patys sveikatos centrai ir teks. Kaip ir modernizavimo planuose, taip ir šiems projektams yra maždaug analogiškai padėliotos preliminarios sumos, bet savivaldybės apie tai tikrai jau puikiai žino.

Na, jeigu jus kas nors sudomins labiau, aš paprašysiu jums atsiųsti daugiau tos detalios informacijos, nes ten gana detalčiai aprašuose yra viskas sudėliota. Aš neabejoju, kad savivaldybės, kaip mačiau dabar, rengia projektus, jau dabar jos tikrai laukia tų minkštųjų dalių, ypač dėl koordinatorių, atvejo vadybininkų. Manau, kad turėsime puikių projektų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, reforma yra reforma, kaip sako, viskas vyksta lyg ir sklandžiai, bet kai su paprastu žmogumi bendrauji, tai jiems labiausiai rūpi paslaugos – paslaugos, ir kuo greičiau prieinamos paslaugos. Kaip jūs planuojate ir kaip jūs jaučiate dabar tą rezultatą, kad tas kelias sutrumpėjo ir nėra eilių trijų... ar pusę metų? Kaip tos eilės buvo, kiek man dabar teko kalbėtis su paprastais žmonėmis, tebėra lygiai taip pat.

Jūs nieko nepasakėte apie specialistus. Mums šiandien jų labai trūksta. Kaip yra dėl specialistų ir jų parengimo? Ar mes tą skaičių didiname? Kaip mes tą trūkumą galėtume spręsti?

Ir trečias mano klausimas. Pasaulio sveikatos organizacijos asamblėjoje dalyvausite, kokį atsakymą davėte gerbiamam Seimo nariui D. Kepeniui? Kokį sprendimą Lietuva pasirašys ir kokias priims rekomendacijas, kurias teikia Pasaulio sveikatos organizacija? Jūs gegužės mėnesio pabaigoje dalyvausite asamblėjoje. Ačiū.

A. DULKYS. Tik tolimiausias gal... Atsakymo dar nedavėme. Tebevyksta derybos. Renginy bus gegužės paskutinėmis dienomis. Galiu tik pakartoti, kad iš principo mes palaikome, kad tokio bendradarbiavimo reikia ir kad tokių tarptautinių susitarimų reikia. Bet kokių dar ten tų detalių yra, sakykime, kokių dar nesutarimų yra, tai ten komandos – ir Užsienio reikalų ministerija, ir visi atašė, ir kiti dalyviai – dar aiškinasi, tai dar neturiu to atsakymo.

Dabar kitas klausimas buvo dėl paprasto žmogaus. Žinokite, ką matau praktikoje, tai mums, be abejo, labai svarbu dabar – ir to tikiuosi iš sveikatos centrų, nes tą matau ir užsienio gydymo įstaigose – visą laiką, kai pati įstaiga negali padėti žmogui, labai svarbu, kad ji padėtų tam žmogui sistemoje surasti kitą gydytoją. Praktiškai dažniausiai būna, nesakau, kad nėra problemų, bet tikrai apie 90 % situacijų, kai žmogus sako: aš norėjau pas tokį specialistą, man pasakė, kad po 5 mėnesių, ką man dabar daryti? Tada mes einame į mūsų informacinę pacientų registravimo sistemą, sakau, sakykite, koks jūsų miestas, kokio jums specialisto reikia, ir labai dažnai ten įvedę ran-

dame, kad net po 2–3 savaičių yra tas specialistas, bet kažkur galbūt gretimoje įstaigoje, gal tolesnėje, gal artimesnėje, bet tikrai tų situacijų yra nemažai. Čia, kur jūs... (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, per dieną... Matote, kaip yra: jūs pabendraavote, aš su kažkuo pabendrauau, mes esame pajėgūs per dieną išklaustyti arba įsijausti į dvi tris istorijas, bet kiekvieną dieną sistemoje yra tūkstančiai, dešimtys tūkstančių situacijų, sistema fiksuoja apie 70 tūkst. situacijų kiekvieną parą, kur medikas ir pacientas susiduria. Vadinasi, turime daugybę atvejų, kai tos problemos yra išsprendžiamos.

Dabar atsakau į jūsų klausimą, ką turime daryti? Jeigu mes aklai svarstysime ir matysime, kad vienintelė priemonė yra tik rengti daugiau darbuotojų, tai niekur nenuves, nes darbdaviai... Tarp 40 EBPO šalių mes ir dabar jau esame ketvirta valstybė pagal medikų skaičių, kiek mes rengiame. Vadinasi, tos priemonės negana, na, negi mes tapsime valstybe, pasaulyje rengiančia daugiausia medikų, ir manysime, kad tas problemas galima išspręsti? Dėl medikų rengimo skaičiaus, kurį nuosekliai didiname, yra dvi labai svarbios išorinės sudedamosios dalys. Viena, mes jau ją pakoregavome, tai yra pakeitėme Valstybinio užsakymo komiteto darbo veiklą tam, kad dominuotų vykdomoji valdžia, praktikai, medikų organizacijos, o ne akademinis pasaulis, kad moko, kas mums patinka, o ne to, ko galbūt reikia, bet čia tas rezultatas ateis kiek vėliau, praėjusių metų pabaigoje tas ciklas prasidėjo. Kita dedamoji dalis yra labai svarbi: kokios tos mūsų įstaigos, ar jos turi pacientų, kokia ta organizacinė kultūra, ar tie skyriai efektyvūs, ar neefektyvūs, nes jeigu kas nors tikisi prikalbinti gerą specialistą atvažiuoti dirbti į kiaurą parą veikiantį skyrių, kuriame nėra pacientų, tai irgi yra nerealu. Jūs esate teisi, bet mes turime imti visas dedamąsias dalis ir daryti vienu metu, daryti net ir tokius dalykus, kur rezultatai bus vėliau.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs geras *pasakorius*, bet mums pasakų nereikia pasakoti, gražiai pasakojate, viskas yra teisinga ir norisi tikėti, kad taip yra. Mano konkretus klausimas irgi apie personalą: kiek, jūs jau ketveri metai ministras, per tą laikotarpį buvo paruošta slaugytojų, gydytojų ir kiek jų liko Lietuvoje? Galite pasakyti tokį skaičių?

A. DULKYS. Ne, žinokite, aš jums tokio skaičiaus nepasakysiu, galiu tiktai pasakyti, kad jų parengta yra daugiau. Savo priemonės dabar mes numatėme ir būtent pristatėme planuose, kad slaugytojams turėsime, ruošiamės dabar ir stipendijas mokėti, tai čia ne pasakos. (*Balsai salėje*) Tai aš jums ir sakau, sakau skaičiais, kad apie 22 mln. eurų teks šitiems dalykams. Pavyzdžiui, apie 15 mln. eurų mes skirsime studijų stipendijoms finansuoti, bet, aišku, įpareigodami dėl dviejų metų laikotarpio, dėl rezidentūros ciklo. Visus šituos skaičius mes tikrai galime pateikti, jie yra, nebabejoju, kad jūs juos žinote.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiamas ministre, pasikartosiu, bet klausimą formuluosiu kiek kitaip ir atkreipsiu dėmesį į tam tikras detales dėl to paties šį mėnesį įvyksiančio balsavimo, kai 194 Pasaulio sveikatos organizacijos valstybės narės balsuos dėl dviejų dokumentų. Šie projektai, kitaip dar vadinami pandemine sutartimi, ir Tarptautinių sveikatos taisyklių pakeitimai turėtų būti teisiškai privalomi ir reglamentuotų valstybių santykius su PSO.

Dabar apie tas detales. Prieš 5 mėnesius 11 Estijos parlamentarų laišku kreipėsi į PSO prašydami atmesti siūlomą tarptautinį susitarimą. Slovakija taip pat nesudarys jokių tarptautinių susitarimų dėl pandemijų su PSO. Jungtinė Karalystė irgi atsisako PSO pandeminės sutarties, kuri taptų viršesnė už bet kuriuos šios šalies įstatymus, kištųsi ir į žemės ūkio vystymąsi...

PIRMININKAS. Laikas!

A. GEDVILAS (*MSNG*). ...pagal laisvos rinkos principus. Ką nusprendė Lietuva dėl šių dokumentų? Ar bus taip, kaip su Lisabonos sutartimi – pasirašysime neskaite, ir dar pirmi?

A. DULKYS. Jūs tikrai esate neteisus, jokių privalomų dalykų niekas nesirengia tenai įdėti. Aš gal noriu jums priminti, kad svarbiausia mintis ir idėja yra, kad šalys turi bendradarbiauti, kai yra ekstremalios situacijos, kai yra pandemijos, nes šita situacija parodė, kad to bendradarbiavimo nebuvo. Buvo didžiulių problemų dėl farmacijos pramonės, turėjome labai netolygius vakcinų pasaulyje paskirstymus, kada Europa jau kovojo su pandemija, turėjo vakcinų, o Afrikos žemynas dar turėjo didžiulių problemų, kaip ir kitos pasaulio šalys.

Taigi susitarimo esmė yra išmokti koordinuoti savo veiksmus, bendradarbiauti gydymo įstaigoms, mokslui, universitetams, valstybėms kovoti su infekcijomis kartu, nes virusui yra neįdomios jokios sienos. Esant tokiam mobiliam žmonių gyvenimui šitame pasaulyje, virusui visiškai neįdomu, kaip tą sieną kirsti ar nekirsti. (*Balsas salėje*) Tai juk yra tam tikri tyrimai padaryti ir skelbiami, bet aš žinau jūsų pozicijas. Tikrai netikiu, kad čia galėčiau jus kaip nors įtikinti. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Neužduokite klausimų be eilės. Dabar klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, matome jus pakankamai aktyviai keliaujantį po regionus. Visiškai neseniai lankėtės ir Dzūkijos kurorte, neabejoju, kad esate prie žmonių ir matote visą situaciją.

Skaidrėse buvo užsiminta, tarp greitosios medicinos pagalbos projektų yra ir išmaniosios greitosios medicinos pagalbos diegimas. Galbūt galėtumėte detaliau pakomentuoti, kas tai yra, ir pristatyti trupučiuką tuos išmaniuosius diegimus? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū jums už šį klausimą. Taigi, išmanioji GMP yra tokia įrankių ir sistemų visuma, kada visi dalyviai, ar tai būtų dispečerinė, ar tai būtų greitosios medicinos pagalbos automobilyje esantys žmonės, ar tai tie žmonės, kurie yra įvykyje ir juos jau konsultuoja telefonu žmogus, ar tai yra medikai, kurie šiuo metu yra gydymo įstaigoje, į kurią netrukus bus atvežtas pacientas iš įvykio, – visi šitie mano paminėti dalyviai veikia vienoje sistemoje *online* režimu ir veikia pagal labai aiškų tarptautinį protokolą, kada kiekvienas veiksmas yra daromas labai tiksliai, kada kiekvienas klausimas yra užduodamas tiksliai pagal nustatytą eiliškumą, kada net klausimo formuluotė yra labai svarbi, kad būtų kuo greičiau suteikta tiksli pagalba. Vadinas, tuo metu, kai dispečerinėje žmogus konsultuoja ir tuos žmones, kurie įspėjo apie įvykį, bet tuo pačiu metu, sakykime, per turimus prietaisus medikai jau gali siųsti informaciją į gydymo įstaigą, siųsti duomenis apie žmogaus būklę, gali priimti sprendimus, ruošti operacinę ar atlikti dar kokius kitus veiksmus.

Tai, ką aš sakau, galbūt jums atrodo, kad taip ir dabar turėtų būti. Deja, šiuo metu, iki mūsų šitos tarnybos modernizavimo, tik trečdalyje Lietuvos paslaugos vyko apskritai pagal tarptautinį protokolą. Kitos tas paslaugas teikusios įstaigos, organizacijos veikė, sakykime, kaip kas įsivaizdavo arba kaip nors nusižiūrėdamos. Čia visa esmė yra, kad visi veikia vienoje sistemoje, pagal tarptautiniu mastu pasiteisinusius protokolus, visus veiksmus daro, kaip sakoma, kuo greičiau. Tai tikrai labai geras projektas. Jo pabaiga bus 2026 metais.

Šiaip aš visiškai nepavydus žmogus, bet čia truputėlį baltai pavydžiu tiems žmonėms, kurie 2026 metais turės visą tą sistemą ir galės ją pasidžiaugti.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Laikas klausti ir atsakyti baigėsi. Ačiū jums už diskusiją.

Dėl vedimo tvarkos – D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Aš supratau, kad mes kalbėsime apie sveikatos reformą, bet aš pusę valandos girdėjau kalbas apie gydomosios medicinos reformą, kurioje kol kas jokių laimėjimų neturime – visi laimėjimai bus ateityje. Aš prašau, kadangi šiandien mūsų darbo diena yra labai trumpa, o ministras dar nespėjo išeiti, duokime jam 15 minučių, tegul papasakoja apie sveikatos reformą, ne tik apie gydomąją mediciną, bet apie sveikatą, nes ten yra 90 % esmės. Jisai kalbėjo apie 10 %, apie gydomąją mediciną. (*Balsai salėje*) 15 minučių dar leiskime jam papasakoti apie sveikatos reformą, kas yra daroma ir kas bus padaryta.

PIRMININKAS. Dėkoju, bet mūsų laikas jau baigėsi. Aš manau, kad jūs tikrai galėsite per Vyriausybės valandą dar paklausti visų rūpimų klausimų. Ministras galės pasiruošti ir į juos atsakyti.

14.37 val.

Įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3745 (pateikimas)

Dabar norėčiau pereiti prie darbotvarkės 2-3 klausimo – įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3745. Kviečiu susisiekti viceministrę A. Vaiciukevičiūtę trumpai pristatyti klausimą.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, teikiame projektą dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“. Šia Nairobio konvencija siekiama reglamentuoti klausimus, susijusius su laivų nuolaužų pašalinimu, reglamentuoti informacijos apie nuolaužų pobūdį ir buvimo vietą teikimą, įtvirtinti laivo savininko atsakomybę, susijusią su laivų nuolaužomis, taip pat numatyti tam tikro dydžio privalomąjį laivų draudimą, garantuojantį nuskendusio laivo ar jo dalies iškėlimo išlaidų valstybei, kurios teritorijoje, teritorinėje jūroje ar išskirtinėje ekonominėje zonoje atsirado laivų nuolaužų, ar kitoms susijusioms valstybėms atlyginimą.

Taip pat įpareigoti visus laivus, kurių bendroji talpa yra 300 ir daugiau, atvykstančius į Lietuvos Respublikos jūrų uostus (ar išvykstančius iš jų) ar atvykstančius į teritorinėje jūroje esančius jūros įrenginius (ar išvykstančius iš jų), turėti privalomąjį draudimo ar kito finansinio garantu liudijimą.

Na, ir paskutinis dalykas – suteikti galimybę laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, savininkams draudimo liudijimo sertifikatą įgyti savo valstybėje. Siūlau pritarti įstatymo projektui ir jį svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių paklausti. Pirmasis klausia V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Čia, jeigu galima. Ačiū jums už pristatytą dokumentą. Čia daugiausia kalbama apie draudimą. Ar būtų taip, kad, sakykime, jeigu nuskęstų laivas kur nors Klaipėdos farvateryje ir jisai nebūtų sutvarkęs dokumentacijos, įkeistas ar kaip nors, ar dėl to būtų kažkokių pasekmių ir įpareigojimas Lietuvai tas nuolaužas ištraukti? Žinome, kad buvo panašių atvejų.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Būtent dėl to ir svarstoma ši Nairobio konvencija, kad būtų galima išvengti tokių situacijų ir reglamentuoti įvairius atvejus pagal konvencijos nuostatas.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, atsakėte.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama viceministre, pirmiausia, įvardykite, kokia ten dimensija, kas yra 300? Jūs paminėjote, kurių daugiau negu 300... Ko? Kubinių metrų talpa ar kas čia yra? Kiek, jūsų žiniomis, tokių laivų su Lietuvos vėliava yra registre?

PIRMININKAS. Dėkui.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Geras klausimas. Dėkoju. Dėl 300 pasitikslinsiu, nes šiuo atveju taip pat neturiu užsirašiusi. O dėl tokio skaičiaus irgi galėsime patikslinti, kai klausimas bus perkeltas į komitetus. Šiuo metu neturiu atsakymo.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausimų nėra. Ačiū už pristatymą. Dabar dėl motyvų. Prieš kalbės A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, nedaugelis iš jūsų skaitė ir įsigilino į šios konvencijos tekstą, todėl lengvai pasiduoda propagandai. Pradėsiu nuo to, kad lietuviškai laivas yra vyriškosios giminės, o angliškai *ship* yra moteriškosios giminės. Angliškai giminė yra *gender*. Aš manau, toks genderizmo propagavimas gali sukelti lyties keitimo bangą. Tai galimai pakeis lyties ir šeimos sampratą, kėsinsis į krikščioniškąsias vertybes.

Taip pat konvencijoje nėra nustatyta, kas trauks tas laivų duženas. Gali būti, kad subėgs visų 72 lyčių atstovai. Tai vėl reikš reikšmingus mūsų kultūros nuostolius. Apskritai, aš manau, reikėtų kreiptis į Konstitucinį Teismą, ar ši konvencija neprieštarauja Lietuvos Respublikos pagrindiniam įstatymui. Juolab kad tarp ratifikavusių šalių yra Baltarusija, kuri net neturi priėjimo prie jūros. Ar tai nėra tam tikra klaida, kuria mus bandoma įvilioti į mūsų kultūrai ir mūsų valstybei svetimus dalykus? Todėl kviečiu griežtai balsuoti prieš. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Aš tikrai manau, kad bus ką atsisukti ir pažiūrėti. Už kalbės V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Aš manau, kad tos nuolaužos, kurių atsiranda farvateryje, sustabdo laivybą, turi būti suprantamos ne tik tiesiogine, bet ir perkeltine prasme. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Manau, apsispręsime balsuodami. Aš vis tiek siūlyčiau baigti visus pristatymus ir tada balsuoti vienu ypu.

14.42 val.

Mokėjamų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73 ir 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3697, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26¹, 26³, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3698, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3699, Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3700, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3701, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3702, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12¹ ir 12² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3703, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3704, Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3705 (*pateikimas*)

Dabar darbotvarkės 2-4.1 klausimas – įstatymų projektų paketas. Į tribūną kviečiu finansų viceministrą D. Sadecką pristatyti Mokėjamų įstatymo pakeitimo ir susijusius įstatymų projektus.

D. SADECKAS. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos mokėjamų įstatymo 2, 15, 64, 71, 72, 73 ir 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektą ir lydimųjų aštuonių įstatymų projektų paketą. Jį sudaro Finansinio tvarumo, Bankų, Centrinų kredito unijų, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų, Finansinių priemonių rinkų, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros, Lietuvos banko ir Mokėjimo įstaigų įstatymų pakeitimo įstatymų projektai.

Teikiamu įstatymų paketu sprendžiami šie klausimai arba šios pastebėtos problemos. Pirmą, šiuo metu pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslauga nėra labai paplitusi tarp mokėjimo paslaugų vartotojų tiek dėl menko šios paslaugos žinomumo, tiek dėl žemo gyventojų finansinio raštingumo. Nors reguliavimas nustato pareigą Lietuvos bankui detalizuoti paslaugų apimtį, tačiau galiojantis Mokėjamų įstatymas nenustato pagrindinių principų, kaip turėtų būti nustatomos paslaugų apimtys ir maksimalus įkainis, atsižvelgiant į besikeičiančius gyventojų poreikius.

Kitas sprendžiamas klausimas. Mokėjimo įstaigų ir elektroninių pinigų įstaigų veiklos priežiūros praktika parodė, kad kartais yra būtinybė priežiūros institucijai priimti sprendimą skirti laikinąjį administratorių, kuris laikinai perimtų mokėjimo įstaigos ar elektroninių pinigų įstaigos stebėtojų tarybos, valdybos arba administracijos vadovo įgaliojimus, o šių organų įgaliojimai būtų laikinai sustabdomi. Tačiau šiuo metu tiek Mokėjimo įstaigų įstatyme, tiek Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme tokia galimybė nėra numatyta ir priežiūros institucija neturi teisės paskirti laikinojo administratoriaus.

Trečias klausimas, sprendžiamas teikiamu įstatymų projektų paketu. Finansinio tvarumo įstatymo projektu siekiama įgyvendinti 2022 metų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 2036.

Likusiais įstatymų projektais, tai yra Bankų ir kitais, yra atliekami daugiau techninio pobūdžio pakeitimai, susiję su praktikoje pastebėtomis problemomis.

Pristatysiu pagrindines įstatymų projektų pakete siūlomas priemones. Kalbant apie Mokėjamų įstatymą, viena iš priemonių yra pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugų sudėtis ir jos peržiūra. Siūloma įstatyme nustatyti konkrečius kriterijus, kaip nustatoma paslaugų, kurios turi būti teikiamos pagrindinės mokėjimo sąskaitos krepšelyje, apimtis, atsisakant pavedimo Lietuvos bankui įvertinti, kokia ta paslaugų apimtis yra pakankama, kad būtų galima patenkinti įprastus vartotojų mokėjimo poreikius. Šiuo atveju siūlome įtvirtinti kriterijų, kad mokėjimo paslaugų apimtis turi atitikti 90 % vartotojų poreikių. Taip pat įstatyme yra siūloma nustatyti, kad kredito pavedimai apima ir momentinius mokėjimus.

Kita priemonė yra susijusi su pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos maksimaliu komisiniu atlyginimu ir jo peržiūra. Siūloma, kad maksimalus komisinis atlyginimas būtų nustatomas įstatyme ir siejamas su minimaliąja mėnesine alga, tai yra tam tikras procentas nuo minimaliosios mėnesinės algos, ir taip pat priklausytų nuo pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos apimties

pokyčių. Pagal siūlomą algoritmą apskaičiuotas komisinis dydis būtų apie 1 euras, kai, palyginus su šiuo metu nustatytu Lietuvos banko komisiniu atlyginimu, jis sudaro 1,47 euro. Dar viena priemonė – siūloma nustatyti pagrindinės mokėjimo sąskaitos sudėties ir maksimalaus komisinio atlyginimo peržiūros dažnumą. Siūloma nustatyti retesnę peržiūrą, būtent kas trejus metus, o ne kas metus, kaip vyksta šiuo metu. Taip pat papildomai nustatoma pareiga informuoti mokėjimo paslaugų vartotojus apie galimybę pasinaudoti pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslauga, nes, kaip minėjau, šiuo metu šia paslauga naudojasi santykinai mažai klientų.

Taip pat siūloma plėsti kredito įstaigų, kurioms numatyta prievolė teikti pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugą, ratą, tai yra papildomai būtų įtrauktos ir tos kredito įstaigos, kurios teikia ne visas į mokėjimo krepšelį įtrauktas paslaugas, tai yra neteikia, pavyzdžiui, grynųjų pinigų mokėjimo į sąskaitą paslaugos. Ir paskutinė, bet ne mažiau svarbi priemonė yra lyginamoji interneto svetainė, skirta mažoms ir labai mažoms įmonėms. Siūloma sukurti lyginamąją mokėjimo paslaugų įkainių interneto svetainę, skirtą smulkiąjam verslui aktualių mokėjimo paslaugų įkainiams palyginti. Numatoma, kad interneto svetainę administruos Lietuvos bankas ir svetainė leis įmonėms pasirinkti geriausius jų poreikius atitinkančius mokėjimo paslaugų teikėjus ir skatins mokėjimo paslaugų teikėjų konkurenciją.

Mokėjimo paslaugų įstaigų... Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme, kaip minėjau, siūloma nustatyti galimybę priežiūros institucijai paskirti laikinąjį administratorių, kuris laikinai perimtų mokėjimo įstaigos arba elektroninių pinigų įstaigos stebėtojų tarybos, valdybos ar administracijos vadovo įgaliojimus, o šių organų įgaliojimai būtų laikinai sustabdomi. Taip pat būtų nustatytos laikinojo administratoriaus veiklos sąlygos, funkcijos ir jų apribojimai. Jie būtų nustatomi konkrečioje sudaromoje laikino administravimo sutartyje ir laikinasis administratorius būtų skiriamas ne ilgesniam negu vienu metų laikotarpiui. Išimtiniais atvejais šis terminas galėtų būti vieną kartą pratęstas ne ilgesniam negu dar vienu metų laikotarpiui. Taip pat priežiūros institucija galėtų reikalauti, kad laikinasis administratorius priežiūros institucijos nustatytais terminais teiktų informaciją apie mokėjimo įstaigos ar elektroninių pinigų įstaigos finansinę būklę ir savo atliktus veiksmus. Taip pat nustatyti atvejus, kada, paskyrus laikinąjį administratorių, mokėjimo įstaigos arba elektroninių pinigų įstaigos tiek valdymo organai, tiek stebėtojų taryba, tiek valdyba, tiek administracijos vadovo įgaliojimai galėtų būti ir nestabdomi, ir laikinasis administratorius laikinai veiktų kartu su šiais organais. Tačiau šiems organams priimant konkrečius sprendimus arba imantis tam tikrų veiksmų būtų būtina gauti laikinojo administratoriaus pritarimą. Atitinkamai yra atsakoma iš esmės identišką nuostatą dėl laikinojo atstovo veiklos priežiūros skyrimo.

Taip pat, kaip ir minėjau, yra teikiamas Finansinio tvarumo įstatymo projektas, kuriame siūlomi techniniai Europos Sąjungos reglamentą įgyvendinantys pakeitimai, taip pat nustatoma, kad, siekiant tinkamai įgyvendinti kito reglamento, tai yra 2014 metų Nr. 806, nuostatą, susijusią su sankcijų skyrimu, papildomas įstatymas nustatant naują poveikio priemonių taikymo pagrindą už mano minėto reglamento reikalavimų pažeidimus. Kaip ir minėjau, kituose įstatymuose, tiek Bankų įstatyme, tiek kituose teikiamuose įstatymuose, yra daromi daugiau techninio pobūdžio pakeitimai atsižvelgiant į pastebėtą problematiką. Prašyčiau priimti teikiamus įstatymų projektus svarstyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra norinčių paklausti. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, turbūt jūs patvirtinsite, kad bankų įkainiai už teikiamas paslaugas yra vieni didžiausių Europos Sąjungoje, bankų pelnai tokioje nedidėlėje ir nelabai turtingoje valstybėje kaip Lietuva taip pat siekia tikrai kosminius dydžius. Užtekdamo bankams milijono per dieną grynojo pelno, šioje kadencijoje – 3 mln. per dieną. Mano klausimas būtų, kodėl jūs šiuo įstatymu ar šiuo paketu siaurinate Lietuvos banko priežiūros funkcijas kontroliuojant komercinius bankus ir dėl jų tiesiog perkeliate į įstatymą kažkokias formules? Ačiū.

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų nemanau, kad siauriname tuos Lietuvos banko įgaliojimus. Kaip ir minėjau, Lietuvos bankas ir toliau nustatys tiek įkainį, tiek tam tikrą paslaugos krepšelio sudėtį, tačiau nustatome tam tikrus principus, kaip jie turėtų būti nustatomi. Toks

yra tikslas – apibrėžti tam tikrus principus ir aiškumą. Taip, 90 % yra šiuo metu siūloma įstatymo projekte, kad turi tenkinti 90 % vartotojų poreikių. Mes manome, kad tai yra tam tikras būdas turėti lankstumą, jeigu vartotojų poreikiai keičiasi, tarkime, vartotojai naudoja arba daugiau, arba mažiau grynųjų pinigų, kad Lietuvos bankas, nekeičiant įstatymo, galėtų į tai reaguoti. Taip pat iš anksto yra sutarimas, kokios dalies gyventojų poreikius mes vis dėlto siekiame tenkinti. Manau, kad tai gali būti diskutuojama komitete, ar tai turi būti 90 %, ar kokia nors kita imtis, tarkime, ar 95 %, ar 80 %. Manau, dėl to galima būtų diskutuoti, kokia ta aprėptis turėtų būti. Tačiau manome, kad svarbu apibrėžti vis dėlto principus, kaip yra nustatomas tiek atlygis, tiek ir paslaugų apimtis, į ką orientuojantis. Tai, manau, galėtų pasakyti Seimas.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjas, aišku, čia ne jūsų srities, kaip sakant, kuruojamas klausimas, kurį turite pristatyti, labai gaila, kad ne finansų ministrė tai daro. Turbūt jūs nežinosite, kodėl šis paketas nebuvo atneštas prieš porą metų, kai palūkanos pradėjo drastiškai kilti. Tada gal kitas klausimas, kodėl įsigaliojimo data gana toli, sakykite, po metų beveik, kokios tai lemiančios priežastys ir nuo ko priklauso, kad ta įsigaliojimo data galėtų būti daug anksčiau? Ačiū.

D. SADECKAS. Kalbant apie Mokėjimų įstatymą, tai jisai įsigaliojotų 2025 m. sausio 1 d. tam, kad nauji įkainiai įsigaliotų visiems metams. Yra standartas, kad kitų įstatymų nuostatos, kurios susijusios ir su, sakykite taip, veiklos reguliavimu, įsigalioja dviem datomis, tai yra arba gegužės 1 dieną, arba lapkričio 1 dieną. Tai kiti teisės aktai čia įsigaliojotų lapkričio 1 dieną.

Jūs turbūt klausiate apie kitą įstatymų paketą, kurį netrukus pristatysiu, tai yra būtent apie fiksuotųjų palūkanų įstatymą, tai jo įsigaliojimas yra 2025 m. gegužės 1 d.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Prašau pasakyti, kodėl kas trejus metus apskaičiuoja priežiūros institucija, užtikrindama komisinius atlyginimus, kodėl ne kas dvejus metus? Sakysime, vienam vienus metus tarp trejų metų... Tai yra viena. Kodėl yra, kaip jūs sakote, oi, kaip gerai, mes dabar sumažiname, 1 euras? Tas kiekvienas komisinis 1 euras, aš manau, bankams yra labai dideli pinigai ir dideli pelnai po to sukraunami.

Ir dar vieno noriu paklausti. Laikinasis administratorius kokiais atvejais yra skiriamas? Čia vieneriems metams, kaip jūs sakėte, bendradarbiavimo sutartis turi būti pasirašyta būtent su priežiūros institucija.

D. SADECKAS. Ačiū, ne vienas klausimas, bandysiu atsakyti iš eilės turbūt. Dėl trejų metų. Siūlome iš tikrųjų, kad būtų tam tikras nustatytų sąlygų stabilumas. Kaip pavyzdys, minimalioji alga, kaip žinome, linkusi kasmet augti, tai tuomet turbūt vis perskaičiuotume į didžiąją pusę tą įkainį, nes jis yra susietas su tam tikru procentu nuo minimaliosios algos, tai turbūt jisai vis kiltų kasmet. Mes pailginame tą laiką dėl to, kad kas trejus metus keistųsi tas įkainis ir būtent mokėjimo krepšelio apimtis. Atkreipiu dėmesį, kad koeficientas yra įstatyme, tai šiuo atveju turbūt nekaitaliosime įstatymo kas metus. Turbūt būtų tokia logika, kad jisai būtų užfiksuotas ilgesniam laikui ir nebūtų keičiamas kas metus.

Kalbant apie laikinąjį administratorių, tai jo paskyrimas yra siejamas tada, kada iš esmės atsiranda vakuumas, sakykite, valdymo organų. Pavyzdys: tarkime, akcininkas dėl reputacijos dalykų negali vykdyti savo funkcijų pagal finansų įstaigų reguliavimą ir tuomet tam, kad nebūtų valdymo organų vakuumo, gali būti paskirtas laikinasis administratorius. Bet šiuo atveju sprendimą priima priežiūros institucija, visais atvejais atsižvelgdama į situaciją.

PIRMININKAS. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu padėkoti už pristatymą ir turiu tokius du techninius klausimus. Dabartiniame įstatyme galioja, kad klientas gali su banku pasirašyti ir dėl kitos valiutos, mokėjimo krepšelių turėti. Dabar jūs tai apribojate, nors leidžiate vykdyti operacijas Europos ekonominėje erdvėje, kurioje ne tik eurai yra? Tai vienas klausimas.

Kitas klausimas būtų dėl grynųjų pinigų išėmimo. Dabar bankų priežiūros institucija yra patvirtinusi minimalią 550 eurų sumą. Ministerija, siūlydama 90 % bankų klientų tenkinantį dydį, vis tiek tikriausiai žiūrėjo pagal operacijas ir kokia tai būtų suma šiandien?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, dėl mokėjimo krepšelio turinio, kokie pavedimai įeina, tai turbūt būtų nustatoma priežiūros... tai yra Lietuvos banko. Turbūt dėl to bus galima diskutuoti, ar tai gali būti pavedimai ir kitomis valiutomis, ne tik eurai. Neturiu šiuo metu šito atsakymo.

Dėl grynųjų pinigų. Tikslas patenkinti turbūt 90 % gyventojų poreikį. Tai vėlgi turbūt bus skaičiuojama tada, kada jau įsigalios. Turbūt tai priklausys nuo konkrečių metų ir konkrečių aplinkybių, kiek bus matoma, kad gyventojai naudoja tų grynųjų pinigų. Šiuo metu neturiu to dydžio, koks jisai būtų, nes tai nustatytų Lietuvos bankas. Turbūt komitete galėtume prašyti Lietuvos banko pateikti tą informaciją, kaip ją vertintų iš anksto, koks tai galėtų būti dydis, nes tai turėtų būti nustatoma artėjant jau teisės aktų įsigaliojimui.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Dėl siaurinamų priežiūros funkcijų dabar Lietuvos bankas, aš manau, tikrai negeba prižiūrėti ir prekybcentrių. Vokietijoje 50 % leidžiama naudotis grynaisiais pinigais. Pas mus jau atsiranda prekybcentrių, kur atsiskaitoma tikrai kortelėmis ir nuo kiekvieno maisto produkto pirkimo, perbraukus kortelę, paimama 10 centų. Tai yra tikrai labai daug, nes per dieną vartojimas, pirkimas yra tikrai didžiulis, ir tai bankams yra naudinga. Ar tas funkcijų susiaurinimas nepakenks vartotojui, pačiam gyventojui? Ačiū.

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tai, kas yra teikiama šiuose įstatymų projektuose, yra susiję su pagrindine sąskaitos mokėjimo paslaugų sudėtimi, tai yra daugiau taikoma gyventojams, bet ne aptarnaujant bankus, verslo subjektus. Iš tikrųjų, tai nėra tarpusavyje susiję dalykai.

Kitas dalykas. Kaip ir sakiau, šiuo metu yra nenustatyti jokie principai, kaip Lietuvos bankas nustato tiek paslaugų krepšelio apimtį, įskaitant ir, pavyzdžiui, grynųjų pinigų sumą, kokią galima išgryninti be papildomo mokesčio, tiek ir kaip yra nustatomas komisinis atlygis. Galimai Lietuvos bankas turėtų daugiau, sakykime, užtikrintumo arba būtų labiau apibrėžta, kaip jis tai daro, ir galbūt būtų mažiau diskusijų su rinkos dalyviais. Manome, kad tai turbūt padėtų turėti daugiau aiškumo ir daugiau apibrėžtumo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus dėl šio klausimo. Dabar dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimе balsuodami netrukus.

14.59 val.

Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738, Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3739 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas. Suprantu, kad jūs taip pat pristatysite šį paketą. Tai yra Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo ir lydimosio įstatymo pateikimas. Prašau pristatyti.

D. SADECKAS. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė teikia kitą įstatymų projektų paketą. Tai yra Lietuvos Respublikos su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektus. Trumpai apie įstatymų projektais sprendžiamą problematiką.

Dėl Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo pakeitimo projekto Lietuvos bankas yra atlikęs analizę. Buvo prieita prie išvados, kad Lietuvoje susidarė fiksuotųjų palūkanų normų produkto būsto kreditavimo rinkoje trūkumas, nes kredito davėjai fiksuotosios palūkanos normos vartotojams nesiūlo arba siūlo labai neaktyviai. Vadinasi, vartotojui nėra užtikrinama reali galimybė rinktis jam palankiausią produktą, nes jam nesuteikiama visa informacija apie galimybę rinktis būsto kreditą ne tik su kintamąja palūkanų norma, bet ir su fiksuotąja palūkanų norma.

Pastebėtina, kad Lietuvoje faktiškai visos būsto paskolos suteikiamos su kintamosiomis palūkanų normomis, taip riziką dėl palūkanų normų padidėjimo perkeliant paskolų gavėjams. Atlikta analizė parodė, kad vidutiniškai Lietuvoje 2023 metais tik 3 % naujų paskolų buvo išduota

su fiksuotąja palūkanų norma ir fiksuota ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui, kai euro zonoje tokių paskolų yra 78 %.

Kitu įstatymo projektu – Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo pakeitimo projektu – yra atliekami nedideli pakeitimai, siekiant įstatymo nuostatą suderinti su 2023 metais priimtomis Europos bankininkystės institucijos gairėmis dėl įnašų į indėlių garantijų sistemas apskaičiavimo metodų, taip pat panaikinti šiuo metu įstatyme esančias nuorodas į Europos bankininkystės institucijos gaires ir patikslinti periodinių draudimo įmokų apskaičiavimo nuostatas.

Pagrindinės siūlomos priemonės, susijusios su Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo pakeitimais, yra įpareigoti kredito davėją prieš sudarant būsto paskolos sutartį pasiūlyti vartotojui bent dvi alternatyvas: tai galimybė rinktis būsto paskolas su kintamąja palūkanų norma ir galimybė rinktis būsto paskolas su bent penkerių metų fiksuotąja pagrįsto dydžio palūkanų norma.

Įstatymo projektu taip pat siūloma nustatyti, kad jeigu kredito davėjas negalėtų pateikti pasiūlymo dėl bent penkeriems metams fiksuotos palūkanų normos, tokiu atveju jis privalėtų pasiūlyti kredito gavėjui priemonę, skirtą kintamosios kredito palūkanų normos svyravimo rizikai sumažinti arba jai valdyti bent penkerių metų laikotarpiu. Šią pareigą turėtų tik tie kredito davėjai, kurių būsto paskolų portfelis yra didesnis negu 50 mln. eurų. Manome, kad šie finansų rinkos dalyviai yra pajėgūs teikti būsto paskolas su fiksuotąja palūkanų norma ir apsidrausti nuo su šiuo produktu susijusios finansinės rizikos rinkoje.

Ir trečias dalykas. Būtų įpareigojama kredito davėjus reguliariai informuoti kredito gavėjus arba vartotojus apie Lietuvos banko skelbiamas rinkoje esančias kreditavimo sąlygas, taip siekiant šviesti vartotojus apie potencialias refinansavimo galimybes ir naudą.

Tikimės, kad įstatymo pakeitimai duos teigiamą pokytį, nes, kaip jau buvo minėta, asmeniui, ketinančiam imti būsto kreditą, būtų suteikiama visa informacija apie galimybę rinktis būsto kreditą tiek su kintamąja palūkanų norma, tiek ir su fiksuotąja palūkanų norma. Taigi būtų sudaryta reali galimybė rinktis jam palankiausią produktą.

Kaip ir minėjau, Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatyme yra keičiamos nuorodos į Europos bankininkystės institucijos gaires, pagal kurias keičiasi draudimo įmokos apskaičiavimo tvarka už depozitinėje sąskaitoje, keliems asmenims priklausančioje, laikomas lėšas. Nustatoma, kad jeigu nėra galimybės vienoje depozitinėje sąskaitoje nustatyti tikslios vienam indėlininkui priklausančios pagrindinių apdraustų indėlių sumos arba didžiausios galimos pagrindinių apdraustų indėlių sumos, tada įmokos apskaičiavimo tikslais yra laikoma, kad visos depozitinėje sąskaitoje esančios lėšos yra apdraustos ir nuo visos tos sumos yra apskaičiuojamos ir mokamos periodinės indėlių draudimo įmokos. Anksčiau buvo numatyta, kad periodinių draudimo įmokų apskaičiavimo tikslais vienoje sąskaitoje esančios lėšos laikomos priklausančiomis tik vienam indėlininkui.

Tiek būtų trumpai apie pakeitimus. Prašyčiau priimti teikiamus įstatymų projektus svarstyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis viceministre, mano klausimas būtų, kodėl Finansų ministerija ir Vyriausybė tiek ilgai laukė, kad pagelbėtų gyventojams, imantiems būsto paskolą, kad jiems būtų apskaičiuojamos bent jau tos paskolos išlaidos, kad penkeriems metams gautų paskolas su fiksuotąja palūkanų norma? Kiek pamenu, Lietuvos bankas prieš dvejus metus buvo iškėlęs... Tačiau tik besibaigiant kadencijai iš Vyriausybės ir Finansų ministerijos šis projektas atkeliauja į Seimą, kol jis bus priimtas, tai turbūt pasibaigs kadencija, bus kita valdžia. Tad norėčiau sužinoti iš jūsų, kodėl tiek ilgai delsėte?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Turbūt visą laiką norisi teisės aktų greičiau arba greičiau reaguoti į tam tikrą susidariusią situaciją, tačiau teisėkūros procesai gana ilgai užtrunka, ypač kai kalbame apie įstatymų rengimą. Dėl Lietuvos banko analizės, tai ji iš tikrųjų buvo atlikta ne prieš dvejus metus, o pernai pavasarį. Vėliau buvo viešoji konsultacija, ji truko iki pat metų vidurio. Kaip sakiau, natūralu, paskui tie teisėkūriniai procesai, jie dar užtrunka tam tikrą laiką. Sutinku, kad galėjo būti galbūt greičiau, bet turime nuo viešosios konsultacijos pabaigos ne visus, o šiek tiek daugiau nei pusę metų praėjusius.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų pritariu gerbiamo Artūro pasakymui, tikrai daug labiau galėjome padėti jaunoms šeimoms. Prašome pasakyti, kas kiek laiko dabar perskaičiuojamos palūkanos? Dabar fiksuotosios palūkanos, o kintamosios gal kartais yra naudingiau kai kuriais atvejais? Kas kiek laiko būtų galima keisti tą sutartį? Ar yra taip numatyta įstatyme?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Šiuo atveju yra tik nustatoma, kad turėtų būti pateiktas pasiūlymas dėl fiksuotųjų palūkanų normų, kurios būtų ne trumpesniam kaip penkerių metų laikotarpiui. Tai turėtų būti ne trumpesnis negu penkerių metų laikotarpis, tačiau vartotojas turi teisę rinktis, kas jam atrodo palankiau. Rinktis tą pasiūlymą su fiksuotosiomis palūkanomis ar galbūt su kintamosiomis, turbūt analogiškai kaip ir renkantis elektros kainą: galime rinktis ir pagal rinką, ir fiksuoti tam tikram laikui. Tai jau gyventojų, vartotojų apsisprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū, viceministre. Dabar dėl motyvų už kalbės A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Lietuvos būsto paskolų su fiksuotosiomis palūkanų normomis praktiškai nėra. Europos Centriniam Bankui žymiai padidinus bazinės palūkanų normas ir vis žadant, bet vengiant jas sumažinti, nemaža dalis Lietuvos gyventojų, mokėdami būsto paskolas, susiduria su finansiniais iššūkiais. O palankių fiksuotųjų būsto paskolų bankai Lietuvoje neteikia. Manau, būtina tobulinti įstatyminę bazę, kad ši situacija keistųsi iš esmės. Palaikau šį įstatymo projektą, nes jis suteikia laisvę pasirinkti. Pagrindinis šio įstatymo tikslas yra užtikrinti, kad kiekvienas paskolos gavėjas turėtų realią galimybę pasirinkti jam tinkamiausią palūkanų normos tipą, atsižvelgdamas į asmeninę rizikos toleranciją bei finansines perspektyvas, reikalauti iš kreditų teikėjų siūlyti tiek kintamojo, tiek fiksuotojo tipo paskolas. Suteikiame galimybę vartotojams priimti palankiausius sprendimus. Sutinku, kad gal šis įstatymo projektas pateiktas ir pavėluotai, bet geriau priimti jį dabar ir suteikti žmonėms galimybę pasirinkti. Tikrai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą ir dėkoju Finansų ministerijai už jo parengimą ir pateikimą. Ačiū.

15.09 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 31, 39, 69, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3731, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19¹, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3732, Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3733 (pateikimas)

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu energetikos viceministrę pristatyti darbotvarkės 2-7 klausimą – projektų paketą, tai yra Elektros energetikos įstatymą ir lydimuosius įstatymų projektus. Prašom.

I. ŽILINENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Šiais įstatymų projektų pakeitimais yra siūlomas dažnesnis reguliuojamų galutinių kainų buitiniams vartotojams perskaičiavimas, tai yra numatyti galimybę Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai ir energetikos įmonėms, esant reikšmingiems svyravimams energijos išteklių rinkose, perskaičiuoti buitiniams vartotojams reguliuojamus galutinius tarifus kas 3 mėnesius arba kartą per ketvirtį. Energetikos įmonėms nepateikus tarybai pasiūlymų perskaičiuoti energijos produktų kainas ir tarifus buitiniams vartotojams, suteikti tarybai galimybę vienašališkai perskaičiuoti kainas ir tarifus buitiniams vartotojams.

Gamtinėms dujoms ir suskystintų naftos dujų vartotojams šis mechanizmas aktyvuojamas, kai gamtinių dujų produktų kainų svyravimai yra didesni negu 20 %, o elektros srityje – jeigu elektros energijos išsigijimo kainos svyravimas yra didesnis negu 40 %. Taip pat yra numatyta suteikti galimybę gamtinių dujų įmonėms, vykdančioms Lietuvos energetikos sistemai reikšmingus projektus ir valdančioms finansines rizikas, naudotis rinkoje prieinamomis finansinėmis apsidraudimo priemonėmis. Tai leistų suvaldyti didelių projektų kaštus.

Taip pat siūloma nustatyti, kad energijos skirstymo operatoriaus tinklą, nutiestų valstybinės reikšmės kelio ar geležinkelio juostoje ar apsaugos zonoje, perkėlimo ar rekonstravimo sąnaudos

būtų pasidalinamos atsižvelgiant į elektros tinklų amžių. Dabar nustatyta, kad moka tas, kurio iniciatyva reikia iškelti ESO tinklus. Tai sukelia įvairių įtampų tarp valstybės įmonių, nenoriai leidžiama tiesti ESO tinklus kelių ar geležinkelio apsaugos zonose. Taigi siūloma: jei elektros tinklai įrengti daugiau kaip prieš penkerius metus, už perkėlimą ar rekonstravimą moka ESO, tačiau jei įrengti ne daugiau kaip prieš penkerius metus, moka kelių ar geležinkelių valdytojai, tai yra „Via Lietuva“ ar „LTG Infra“. Taip pat reglamentuojama galimybė kelių ir geležinkelių infrastruktūros turėtojams patiems atlikti skirstomųjų elektros tinklų perkėlimo ar rekonstravimo darbus. Tai yra galimybė pagreitinėti tinklų tiesimą.

Taip pat siūloma reglamentuoti centralizuotus energijos duomenų mainus per platformos sistemą Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatant naudojimo tvarką. Ši paslauga aktuali subjektams, kurie vartotojo energijos duomenis galėtų panaudoti siekdami kurti naujas paslaugas ar priimti verslo sprendimus, grįstus realiais neautomatizuotų ar išmaniųjų apskaitos prietaisų energijos suvartojimo duomenimis. Taip pat įstatymo projektu siūloma nustatyti finansinio patikimumo sąlygas asmenims, siekiantiems gauti leidimus plėtoti elektros gamybos pajėgumus ir leidimus gaminti elektros energiją.

Ir yra dalis pakeitimų, kurie susiję su Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos techninės priežiūros veikla. Siūloma suteikti tarybai įgaliojimus nustatyti Asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo tvarką ir sąlygas, taip pat tvirtinti Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatus.

Taip pat įstatymų lygiu reglamentuoti tarybos administracijos valstybės tarnautojų teises duoti privalomuosius nurodymus asmenims dėl energetikos veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų vykdymo. Ir ypač tai yra svarbu tada, kai energetikos įrenginiai gali kelti grėsmę asmenų sveikatai, gyvybei ar turtui... sužalojimui.

Taip pat įstatymo lygiu nustatyti, kad taryba ar tarybos įgalioti administracijos valstybės tarnautojai atlieka ne tik energetikos įmonių reguliuojamos veiklos, tačiau ir energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus, bei suteikti atitinkamas teises siekiant užtikrinti atliekamų patikrinimų efektyvumą. Taip pat yra detalizuojamas tarybos posėdžių tvarkos teisinis reglamentavimas.

Prašome pritarti projektams po pateikimo, jų svarstymui.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Yra norinčių paklausti. Pirmasis klausia A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji viceministre, na, mane stebina jūsų pateiktame projekte penkerių metų terminas ESO nutiestiems tinklams. Kas gali atsitikti per penkerius metus tinklams, kurie yra nutiesti iš elektros vartotojų pinigų? kažkas nori juos iškelti ir tada, jeigu tinklai yra senesni negu penkeri metai, vėl mokesčių mokėtojams reikia susimokėti, kai visoje Lietuvoje yra tinklų, kuriems jau yra 50 metų ir kurių ESO nespėja sutvarkyti. Tai kokią jūs čia papildomą prievolę bandote skirti vartotojams penkerių metų terminu?

Kitas klausimas yra iš kito pristatyto failo. Tai yra finansinio patikimumo reikalavimai vystantiesiems atsinaujinančios energijos išteklius. Plačiau pasakykite, kodėl atsirado ši nuostata ir kas ją motyvavo atsirasti? Ačiū.

I. ŽILIENĖ. Dėl pirmo klausimo. Atkreipiu dėmesį, kad tokia procedūra būtų taikoma tik esant valstybinės svarbos projektams, tai yra kai tiesiama „Via Baltica“, taip pat „Rail Baltica“. Tai yra irgi viešojo intereso projektai, kurie taip pat turėtų būti įgyvendinami laiku. Taigi, čia yra trys labai svarbios sritys: tiek energetikos, tiek ir geležinkelių infrastruktūra, taip pat ir kelių infrastruktūra. Buvo nustatytas toks penkerių metų terminas viešos konsultacijos metu. Manau, mes galėsime padiskutuoti komitetuose, jeigu yra kitokių nuomonių.

Atsakau dėl tam tikrų finansinės drausmės priemonių. Įmonės, kurios nori gauti leidimus plėtoti arba gaminti... Atkreipiu dėmesį, kad bet koku atveju yra rezervuojami tinklo pralaidumai. Įmonė turėtų būti finansiškai pajėgi įvykdyti tokius projektus, ir yra numatyta, kad skolos negali viršyti daugiau negu 10 tūkst. eurų tiek valstybei, tiek „Sodrai“ ir kitoms institucijoms. Tai manome, kad tikrai yra labai svarbi nuostata, kuri leis efektyviai naudoti tinklo pralaidumus ir užtikrinti viešąjį interesą.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama viceministre, aš kalbėsiu apie VERT'ą, Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą, kuriai dabar yra suteikti daug platesni įgaliojimai. Man truputėlį kelia tokią nuostabą dėl patekimo į fizinio asmens teritoriją – fotografuoti galima, surašyti protokolą, administracinį pažeidimą ir panašiai. Prašau pasakyti, kas čia sukelia būtent tą situaciją ir kodėl dabar įstatyme atsiranda šitos nuostatos? Suprantu, galimai gali būti, kad VERT'as neturėjo įgaliojimų, kai sutartys buvo blogai pasirašytos ir kai mes matėme, kad mažoms įmonėms buvo pritaikytos baudos. Ar šitas turėjo, ar dar kažkas yra daugiau?

I. ŽILINĖ. Šitas pokytis atsirado galbūt dėl to, kad prieš keletą metų Valstybinę energetikos inspekcija buvo prijungta prie Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos. Tiesiog tuo metu tikriausiai per skubą keletas nuostatų, kurios yra susijusios su technine priežiūra, liko po įstatyminiuose teisės aktuose. Užtai šiuo pakeitimu mes perkėlėme į įstatymų lygmenį, tiesiog kad turėtų didesnę svarbą.

Dabar kodėl yra svarbu techninė priežiūra? Dažnai atsitinka tokių situacijų, kai energetikos įrenginys yra technologiškai netvarkingas, jo negalima eksploatuoti. Taigi, inspektoriai atėję turi turėti teisę sustabdyti tokio įrenginio darbą, įpareigoti nevykdyti veiklos, kol nebus pašalinti pažeidimai.

Dabar dėl patekimo į fizinių asmenų patalpas. Pateiksiu pavyzdį, koks galėtų būti. Įsivaizduokime, kad yra suskystintų naftos dujų balionas daugiabučiame name. Kaimynai užuodžia, kad yra dujų nuotėkis, tai realiai jie turi teisę kreiptis į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą su savo nuogastavimais. VERT'as atėjęs, aišku, prieš tai išpėjęs buto savininką prieš 3 darbo dienas, taip pat gavęs to buto savininko sutikimą arba esant teismo sprendimui... Tik tokiu atveju bus galima patekti į patalpas. Taip pat įstatymo projekte yra parašyta, kad turi būti laikomasi visų asmens duomenų apsaugos teisės aktų, tai yra jeigu yra fotografuojama, tai negali būti fotografuojami patys gyventojai, turi būti tikrai užtikrinama asmenų asmens duomenų apsauga ir tai yra jau reglamentuota. Taigi, šitie saugikliai yra į įstatymo projektą sudėti ir manome, kad jie bus pakankami.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Atsisako klausti. Taigi, jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū, viceministre.

I. ŽILINĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl motyvų yra norinčių kalbėti. Aš tikrai priminsiu, kad po motyvų iškart jau balsuosime ir dėl visų likusių klausimų, tai kviečiu pasiruošti ir būti salėje. Už kalbės A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, perskaitęs medžiagą, galvoju, ko siekiama šiuo pakeitimu? Gamtinių dujų įstatymo pakeitimu siekiama sudaryti lankstesnes galimybes reguliuoti gamtinių dujų kainas buitiniams vartotojams. Tai labai svarbus veiksnys, ypač tais atvejais, kai susiformuoja reikšmingas atotrūkis. Įstatyme konkretizuojama, koks atotrūkis laikytinas reikšmingu tarp patvirtintuose tarifuose įtrauktų prognozuojamų išteklių įsigijimo kainų ir faktinių įsigijimo kainų. Dabar gamtinių dujų įmonės buitiniams vartotojams tarifus nustato kas pusę metų. Siūloma leisti juos perskačiuoti kartą per ketvirtį. Toks sprendimas, manau, leistų išvengti reikšmingų reguliuojamų sąnaudų nuokrypių. Siūlomi pokyčiai leistų gamtinių dujų įmonėms, valdant finansines rizikas ir vykdant energetikos sistemai reikšmingus projektus, naudotis rinkoje prieinamomis finansinėmis apsidraudimo priemonėmis, kurių sąnaudos galėtų būti įskaičiuotos į kainas. Pavyzdžiui, toks mechanizmas leis apsidrausti dėl valiutų kurso svyravimo. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Na, tikrai yra pozityvių dalykų. Tarkime, su keletu nuostatų tikrai negaliu sutikti. Viceministrė pristatė, kad apsirūpinant gamtinėmis dujomis labai svarbios finansinės draudimo priemonės. Taip, bet dujos gyventojams aprūpinti, turint SGD terminalą ir Inčukalno saugyklą, turi būti perkamos vasarą ir laikomos saugykloje, ko nedaro mūsų UAB „Ignitis“, vienintelis aprūpinantis Lietuvą dujomis. Štai kur yra problema. O tada ieš-

koma pirkti brangiai sezono metu ir jau taikyti finansinio apsidraudimo priemonės. Štai mes turime šią problemą. O tas kiekis nėra didelis – vos kelios teravatvalandės. Mes galime jas pasidėti ir ramiai gyventi, bet laivas ir Inčukalnas mūsų kaimyninėje valstybėje naudojamas komerciniams srautams. Pasirodo, konkursuose dėl talpyklų nedalyvaujame, dėl srautų taip pat nedalyvaujame, perkame iš antrinės rinkos ir taip toliau, turime didžiausias kainas apsirūpindami dujomis, už kurias kompensavome žvėriškus pinigus iš vartotojų kišenės ir iš valstybės biudžeto. Čia už tą buvusį laikotarpį. Ir neatsižvelgia į tuos siūlymus, į viešus svarstymus nei VERT'as, nei Energetikos ministerija. Čia aš taip pat dalyvavau ir siūliau.

Antras dalykas. Ką reiškia penkeri metai ESO tinklui, nutiestam už mokesčių mokėtojų pinigų? Jeigu tiesiama „Rail Baltica“ iš europinių pinigų, kur finansavimo liūto dalis ateina būtent iš ten, taip reikia ir daryti, tegul už tas lėšas ir tiesia. Kam Lietuvos vartotojams dar kartą susimokėti už tai, ką jie prieš penkerius metus sukišo į elektros tinklų tiesimą? Čia tos nuostatos, su kurioomis negaliu sutikti. O šiaip yra ir tikrai gerų nuostatų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar kviečiu apsispręsti ir balsuoti. Kas pritaria šiems projektams po pateikimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 100: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 14. Po pateikimo yra pritarta. Pagrindiniu komitetu dėl visų siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną.

Prašau. L. Nagienė per centrinį mikrofoną.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ir Energetikos komisija lygiai taip pat. Komisijai duoti.

PIRMININKAS. Taip, siūloma įtraukti Energetikos ir darnios plėtros komisiją. Gal galime visam tam komplektui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.23 val.

Įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3745 (pateikimo tęsinys)

Popietinės darbotvarkės pradžioje buvo įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas. Kviečiu dėl šios skaldančios konvencijos apsispręsti ir balsuoti po pateikimo.

Balsavo 101: už – 94, prieš – 2, susilaikė 5. Po pateikimo yra pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

15.24 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73 ir 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3697, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26¹, 26³, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3698, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3699, Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3700, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3701, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3702, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12¹ ir 12² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3703, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3704, Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3705 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimo paketas. Tai yra Mokėjimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji. Kviečiu apsispręsti ir balsuoti.

Balsavo 102: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 11. Po pateikimo yra pritarta.

Dėl visų klausimų pagrindiniu komitetu numatytas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 4 dieną. Galime pritarti tam bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.25 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738, Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3739 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis. Pateikimas.

Balsavo 99: už – 88, prieš – 1, susilaikė 10. Po pateikimo yra pritarta.

Analogiškai pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Numatyta svarstyti birželio 4 dieną. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kadangi ką tik balsavome, registruotis tikrai neverta. Skelbiu posėdžio pabaigą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 376 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pavaduotojai R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Kviečiu užimti vietas. Pradedame gegužės 16 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

10.00 val.

Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įteikimo ilgametei Lietuvos Respublikos Seimo narei, buvusiai Seimo Pirmininkei Irenai Degutienei ir demokratijos gynėjai, disidentei, vienuolei Felicijai Nijolei Sadūnaitei (po mirties) iškilminga ceremonija

Gerbiami Seimo nariai, užsiregistruosime vėliau, o man labai malonu pristatyti jau tradicija tapusio renginio pradžią. Kaip žinote, Seimas priėmė nutarimą, kuriuo 2009–2012 metų Seimo Pirmininkei, kelių kadencijų Seimo narei, ilgametei mūsų kolegei I. Degutienei ir demokratijos gynėjai, disidentei, vienuolei F. N. Sadūnaitei (po mirties) paskirtas Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimas – Aleksandro Stulginskio žvaigždė. Iškilmingoje ceremonijoje dalyvauja šio apdovanojimo ankstesni laureatai – Prezidentas V. Adamkus (*Plojimai*) ir Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Č. Juršėnas, (*Plojimai*) gerbiamos I. Degutienės artimieji ir šviesaus atminimo sesers F. N. Sadūnaitės giminaičiai, bendražygiai ir kiti garbūs Seimo posėdžio dalyviai. (*Plojimai*)

Gerbiami susirinkusieji, prašau jūsų F. N. Sadūnaitės atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Norėčiau į tribūną pakviesti Seimo narį, Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos pirmininką A. Vinkų, kad pristatytų abi Seimo apdovanojimo laureates.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas P. Saudargas.

Seimo nario, Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos pirmininko Antano Vinkaus kalba

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, gerbiami Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės laureatai, Jūsų Ekscelencija Prezidente Valdai Adamkau, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatara Česlovai Juršėnai, gerbiama Irena Degutienė, gerbiami šviesaus atminimo sesers F. N. Sadūnaitės giminaičiai ir bendražygiai, visi garbūs šio Seimo posėdžio svečiai!

Nuoširdžiai džiaugiuosi, kad šiandien Seimo posėdyje tęsiame labai gražią tradiciją – dviem garbingoms ir išskilioms asmenybėms – I. Degutienei, 2009–2012 metų Seimo Pirmininkei, ilgametei Seimo narei, ir šviesaus atminimo F. N. Sadūnaitei, demokratijos gynėjai, disidentei, vienuolei, bus įteiktas Seimo apdovanojimas – Aleksandro Stulginskio žvaigždė.

Džiaugiamės, kad gerbiama I. Degutienė kartu su giminaičiais, taip pat šviesaus atminimo F. N. Sadūnaitės giminaičiai ir bendražygiai šiandien savo atvykimu į Seimo rūmus mus visus pagerbė ir mes turime progą iškilmingai įteikti aukščiausią Seimo apdovanojimą už parlamentarizmo, demokratijos ir valstybingumo idėjų puoselėjimą. Dėkoju gerbiausiai Seimo Pirmininkei už suteiktą garbę man pristatyti abi Seimo apdovanojimo laureates.

I. Degutienė – medikė, ilgametė Seimo narė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės narė. 1996–2000 metais dirbo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministre, 1999 metais laikinai ėjo Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pareigas, 1996–2020 metais – Lietuvos Respublikos Seimo narė, 2009–2012 metais – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė, tris Seimo kadencijas ėjo Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Parlamente dirbo Seimo delegacijoje Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių asamblėjoje – ėjo pirmininko pareigas. Dirbo Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijoje, kuri laiką ėjo šios komisijos pirmininko pareigas, taip pat dirbo Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijoje. Eidama šias pareigas I. Degutienė daug prisidėjo prie demokratijos, parlamentarizmo raidos ir valstybingumo stiprinimo Lietuvoje.

I. Degutienei vadovaujant Seimui, buvo įsteigti itin reikšmingi Seimo skiriami apdovanojimai: Laisvės premija, Valstybės Nepriklausomybės stipendija, Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“. Šių apdovanojimų svarba stiprinant valstybingumą, skatinant patriotiškumą, puoselėjant istorinę atmintį šiandien yra visuomenės vertinama.

I. Degutienei Seime teko labai svarbi darbo dalis – Seimo tarpparlamentiniai ryšiai, užtikrinant sėkmingą tarptautinį bendradarbiavimą ir deramą valstybės atstovavimą. Gerbiamos Irenos gebėjimas asmeniškai užmegzti šiltus santykius su kitų valstybių parlamentų pirmininkais prisidėjo prie glaudesnio Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimo, didesnio Rytų partnerystės šalių įtraukimo ir susitelkimo dėl bendrų siekių. Jai vadovaujant Seimui, Seime įvyko ir Demokratijų bendrijos parlamentinio forumo steigiamasis susitikimas, kurio metu pasirašyta Vilniaus deklaracija. Tąkart daugiau nei 30 įvairių šalių parlamentų atstovų, pasirašę Deklaraciją, įkūrė Demokratijų bendrijos parlamentinį forumą, simboliškai įamžindami prieš 20-metį Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pasiektą demokratijos laimėjimą ir savo veikla skatindami tolesnę demokratijos plėtrą pasaulyje.

Eidama įvairias atsakingas pareigas Seime ir Vyriausybėje I. Degutienė vadovavosi tolerancijos, demokratijos ir politinės kultūros principais – atsižvelgdavo į mažumos teises, gerbdavo oponentus, suteikdama jiems galimybę pateikti savo nuomonę ir į ją išsiklausydama, ieškodavo dialogo sudėtingose politinėse diskusijose. I. Degutienė buvo ir tebėra parlamentinės demokratijos šalininkė ir puoselėtoja. Šiomis dienomis, nors ir pasitraukusi iš aktyvios politinės veiklos, išreiškia drąsią ir argumentuotą poziciją visuomenei rūpimais klausimais.

I. Degutienės profesinė ir visuomeninė veikla yra įvertinta apdovanojimais: 1997 metais – Metų žmogus medicinos ir socialinės apsaugos srityje, 2010 metais – Nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo vardas ir 2019 metais – Vytauto Didžiojo ordino Didysis kryžius.

Prieš linkėdamas Irenai stiprios sveikatos, aš noriu pasakyti, kad pats aukščiausias jūsų valstybės postas, ponია Irena, buvo jūsų žmogiškumas ir jūsų eitas kelias. (*Plojimai*) Kas man buvo brangu stebėti ir mums dirbant kartu, kad kuo jūs aukščiau kilote, tuo buvote kuklesnė ir tuo labiau žmonės jus mylėjo ir gerbė. Tegu Dievas jus saugo ilgai mūsų džiaugsmui, mūsų bendram darbui. Būkite laiminga. (*Plojimai*)

F. N. Sadūnaitė – vienuolė, disidentė, tikinčiųjų teisių gynėja, politinė kalinė, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ bendradarbė ir platintoja, viena iš nesankcionuoto 1987 m. rugpjūčio 23 d. mitingo prie Adomo Mickevičiaus paminklo Vilniuje organizatorių. 1974 metais pradėjo dauginti ir platinti pagrindinį leidinį „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“, už tai tais pačiais metais buvo suimta ir nuteista laisvės atėmimu trejiems metams sunkių darbų kalėjime ir trejiems metams tremties. Atlikusi bausmę, 1980 metais grįžo į Lietuvą ir vėl įsitraukė į pagrindinę veiklą, tęsė „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ platinimą, Lietuvos Atgimimo laikotarpiu aktyviai dalyvavo įvairiose protesto akcijose. Sesuo F. N. Sadūnaitė buvo viena iš kelių žmonių, kurie rizikavo savo gyvybe, laisve, kad perduotų šiuos svarbius dokumentus užsienio žiniasklaidai ir žmogaus teisių organizacijoms, taip pabrėždama „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ nepakeičiamą vaidmenį Lietuvos laisvės kovoje.

1987 m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje prie Adomo Mickevičiaus paminklo įvykęs mitingas tapo lemiamu žingsniu nepriklausomybės kovoje. F. N. Sadūnaitė kartu su kitais aktyviais disidentais vadovavo šiam mitingui, siekdama pasmerkti Molotovo–Ribentropo paktą ir jo slaptuosius pro-

tokolus, kuriuos laikė pagrindine Baltijos šalių okupacijos priežastimi. Šis mitingas tapo Lietuvos žmonių pasiryžimo kovoti už savo teises ir laisvę simboliu. Sesers F. N. Sadūnaitės indėlis kovoje už Lietuvos valstybingumą ir demokratiją yra neįkainojamas. Ji ne tik kalbėjo apie laisvę, bet ir gyveno tuo tvirtai tikėdama. Jos drąsa, pasiaukojimas ir tvirtas įsitikinimas tapo pavyzdžiu daugeliui kitų kovotojų už laisvę.

Sesuo F. N. Sadūnaitė 1988 metais buvo priimta į Lietuvos Helsinkio grupę, o 1989 metais tapo viena iš Lietuvos katalikiško moterų sambūrio „Caritas“ kūrėjų.

Sesers F. N. Sadūnaitės nuopelnai įvertinti Jungtinių Amerikos Valstijų respublikonų partijos Kalifornijos padalinio medaliu už ilgametę kovą už žmogaus teises (1990 metais), Jungtinių Amerikos Valstijų Teksaso valstijos garbės pilietės vardo suteikimu (1992 metais), Sausio tryliktosios atminimo medaliu (1992 metais), Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi (1998 metais), Lietuvos nepriklausomybės medaliu (2000 metais) ir 2017-ųjų Laisvės premija (2018 metais).

Tikiu, kad šviesaus atminimo F. N. Sadūnaitės pagerbimas, paskyrus jai Seimo apdovanojimą po mirties, šį apdovanojimą perduodant sesers Nijolės broliui J. A. Sadūnui, yra simbolinis ir labai reikšmingas sesers Nijolės atminimo įamžinimas. Verta pažymėti, kad gerbiamas J. A. Sadūnas dėl sesers Nijolės veiklos ir savo tvirtos valios ir ryžto nesutiko būti KGB informatoriumi, patyrė nemažai išbandymų ir kančios – buvo uždarytas į psichiatrijos ligoninę, teisiamas, tardomas, persekiojamas ir šantažuojamas. Sesuo Nijolė savo prisiminimų knygoje „Skubėkime daryti gera“ rašė taip: „KGB kankino brolių vien dėl to, kad nepavyko sulaužyti jo moralės.“

Skaitydamas ir žinodamas F. N. Sadūnaitės visą gyvenimo kelią, noriu palyginti su mūsų istorijos faktais. Istorija liudija, kad nė viena pasaulio tauta ilgai negyvavo būdama paversta. Priespauda, kančia, pažeminimas ir šiuolaikiniame pasaulyje tai vienur, tai kitur išsiveržia kovomis už laisvę, nes žmogus negali gyvuoti neturėdamas savo valstybės vietos, kurią išdidžiai vadintų savo namais, savo tėvyne. Džiaugiamės ir didžiuojamės. Įsitikinęs, kad taip kalbėjo, kalba, kalbės ir dabar, nors ir anapilyje būdama. Džiaugiamės ir didžiuojamės, kad mūsų tauta nepalūžo užklupusių karų ir tremčių laikotarpiu. Ne kartą lietuviai atkakliai ėjo išbandymo keliu, išliko vieningi, išsaugojo pasitikėjimą savimi, tikėjimą savo tėvynės ateitimi.

Šiandien tikrai turime kuo didžiuotis, esame laisvi. O valstybė – tai mes. Tai kiekvieno mūsų nuoširdus darbas ir atsakomybė. Mūsų mylimo Prezidento V. Adamkaus žodžius kartoju dažnai. Manau, visi kartojame ir ateityje kartosime, kad vardan mūsų žuvusių tėvų ir tėvynainių, vardan mūsų brolių, kovojusių už mūsų šalies laisvę, vardan mūsų ir mūsų vaikų ateities turime išsaugoti ir skleisti šią bendrą atmintį apie mūsų pergyventą istoriją, turime kelti savo ir pasaulio visuomenės sąmoningumą, ginti pagarbą žmogui, gyvybei ir orumui. Brangieji, leiskite iš visos širdies palinkėti jums geros nuotaikos, puikių įspūdžių kupino laiko. Branginkime ir saugokime, puoselėkime mūsų protėvių sukurtas nuostabias tradicijas, kad galėtume jas perduoti savo vaikams ir vaikaičiams. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju gerbiamaam Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos pirmininkui A. Vinkui.

Prieš pradėdant įteikimo ceremoniją, maloniai atkreipiu dėmesį, kad apdovanojimai gerbiama I. Degutienei ir F. N. Sadūnaitės artimiesiems bus įteikti atskirai. Taigi posėdžio dalyvius ir svečius, kurie nori pasveikinti, kviečiu koncentruotis į visos ceremonijos pabaigą.

Į tribūną kviečiu gerbiama Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen pristatyti gerbiama I. Degutienės veiklą ir nuopelnus. Prašau.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Prezidente Valdai Adamkai, Nepriklausomybės Akto signatare Česlovai Juršėnai, gerbiama kolegos, garbūs svečiai, laureačių artimieji. Šiandien Seimo apdovanojimu – Aleksandro Stulginskio žvaigžde pagerbiame dvi iškilias Lietuvos moteris, daug nusipelnusias puoselėjant valstybingumą, demokratijos ir parlamentarizmo idėjas. Kovo pabaigoje mirusi vienuolė, disidentė, demokratijos gynėja, buvusi politinė kalinė F. N. Sadūnaitė yra tapusi bekompromisės kovos už valstybingumą įtvirtinimą simboliu, savo pavyzdžiu įkvėpusi taip pat

ir jaunosios kartos atstovus, tik iš pasakojimų girdėjusius apie sovietinės sistemos represijas. Ilgametė Seimo narė, buvusi parlamento vadovė I. Degutienė yra pavyzdys politikės, kuri, ieškodama sutarimo tarp labai skirtingų politinių jėgų Seime, gebėdavo rasti reikalingus ir tvarius sprendimus net ir sudėtingiausiomis aplinkybėmis.

I. Degutienės politinė karjera išpūdinga. 1996–2000 metais – socialinės apsaugos ir darbo ministrė, 1999 metais laikinai ėjo Ministro Pirmininko pareigas, 1996–2020 metais – Seimo narė, 2009–2012 metais – Seimo Pirmininkė, tris Seimo kadencijas ėjo Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Veikdama visose šiose pozicijose I. Degutienė visuomet išsaugodavo jautrų, žmogišką santykį ir bendraudama su artimų pažiūrų kolegomis, ir su politiniais oponentais, ir aiškindama politinius sprendimus plačiai visuomenei.

Politinė diplomatija I. Degutienei taip pat buvo labai svarbi darbo dalis, užtikrinant sėkmingą tarptautinį bendradarbiavimą ir deramą valstybės atstovavimą. Jos gebėjimas puoselėti šiltus asmeninius santykius su kitų parlamentų atstovais padėjo vystyti Seimo tarpparlamentinius ryšius.

Daugeliui iš mūsų, esančių šioje salėje, teko dirbti su I. Degutiene ir kiekvienas galėtų pasidalyti savo išpūdžiais ir istorijomis. Man šią puikią politikę geriausiai charakterizuoja jos vizitinė kortelė tapusios savybės – išmintis ir taktas bendraujant tiek su kolegomis, tiek su oponentais. Ir ramus ekspertiškumas bei dalyko, apie kurį kalbi, išmanymas. Kai ponios Irena kalbėdavo Seimo salėje, ypač sudėtingesnėse situacijose, kolegos įsiklausydavo ir jos lyderystė padėdavo išspręsti daug įtemptų situacijų ir užtikrindavo sklandesnę ir efektyvesnę Seimo darbą. Tai puikus pavyzdys mums visiems.

I. Degutienė yra ir pirmoji moteris Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė. Neabejoju, kad jos, kaip sėkmingos politikės, pavyzdys įkvėpė daug moterų pasirinkti politikos kelią ir paskatino drąsiau imtis politinės atsakomybės, taip pat parodė, kad visgi įmanoma rasti balansą tarp didelių atsakomybių, didelių iššūkių kupino politikės kelio ir atsidavimo šeimai.

Darsyk nuoširdžiai sveikinu I. Degutienę su garbingu apdovanojimu ir linkiu sveikatos bei ilgą visuomeninio aktyvumo metų. Ačiū už dėmesį ir sveikinu. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai Seimo Pirmininkei. Kviečiu gerbiama Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsennį ieteikti Aleksandro Stulginskio žvaigždę gerbiausiai I. Degutienei.

*Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsennį ieteikia Aleksandro Stulginskio žvaigždę laureatei Irenai Degutienei. (*Plojimai*)*

Nuoširdžiai sveikiname gerbiama I. Degutienę ir kviečiame tarti žodį. Prašome, gerbiama Irena, į tribūną.

Ilgametės Lietuvos Respublikos Seimo narės, buvusios Seimo Pirmininkės Irenos Degutienės kalba

I. DEGUTIENĖ. Gerbiamas Prezidente, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiamas mano ilgąmetis kolega Česlovai, galiu taip į jus kreiptis – be pavardės, visi pažįsta – Juršėnas, ir gerbiama kolegos, kuriuos dar kai kuriuos pažįstu, kitų jau nepažįstu, bet visi vis tiek liksite kolegos. To jums linkiu, nesvarbu, ar būsite šioje Seimo salėje, ar kažkur kitur, svarbiausia, kad sutikę gatvėje vienas kitą galėtumėte ir pažinti, ir ramiai pasakyti: labas, kolega, kaip tau šiandien gyvenimas klostosi, ar viskas gerai, ar gera sveikata? To jums nuoširdžiai, žmogiškai linkiu.

Leiskite man ne tiesiogiai kalbėti, o paskaityti tas mintis, kurias aš dėlįojau nuo pirmadienio, kai man paskambino ir pasakė, kad reikės pasakyti trumpą kalbą. Tikrai meluočiau, jeigu sakyčiau, kad nesijaudinu. Atrodo, tiek kartų stovėjau šioje tribūnoje, tiek metų dirbau šioje salėje, tačiau tokie sugrįžimai kelia ne tik prisiminimų, bet ir pačių tikriausių emocijų.

Žinoma, šiandien man svarbiausia emocija, kurią ir dabar jaučiu, – dėkingumas. Ačiū jums visiems, kurie mano darbą mato kaip prasmingą ir vertą tokio garbingo apdovanojimo. Tai, kad jis susietas su A. Stulginskio vardu, primena ne tik mūsų parlamentarizmo istoriją, bet ir visą Lietuvos valstybės istoriją, tai, ką mes kūrėme, kuriame ir kursime, taip pat ir kasdieniame darbe šiuose rūmuose, šioje salėje.

Taip jau yra, kad į vadovėlius ir monografijas pirmiausia įrašomi svarbiausi įvykiai, reikšmingiausios datos, iškiliausios asmenybės. Tai turbūt yra logiška ir teisinga, tačiau yra ir nematomoji istorijos pusė. Tai yra daugybė žmonių, kasdien kantriai ir tyliai dirbančių savo darbą ir taip rašančių savo tautos ir valstybės metraštį. Toks buvo ir A. Stulginskis – istorijos knygose nekrinantis į akis, neįsivėlęs į skandalus, neužgožiantis savo amžininkų. O tuo pat metu – viena svarbiausių asmenybių laisvę atgavusioje Lietuvos valstybėje: Steigiamojo Seimo Pirmininkas, Prezidentas, su bendradarbiais vedęs Lietuvą iš carinės Rusijos į civilizuotą pasaulį. Ir dar, jis – vienas iš Lietuvos krikščionių demokratų partijos steigėjų, savo veiklą grindęs krikščioniškosiomis ir bendražmogiškosiomis vertybėmis. Visa tai man labai artima ir svarbu.

Tai buvo svarbu ir šviesaus atminimo F. N. Sadūnaitėi – asmenybei, su kuria dalytis šios dienos apdovanojimą man yra didelė garbė. (*Plojimai*) F. N. Sadūnaitė mums buvo gyvas simbolis laisvės, nesitaikymo ir neprisitaikymo, sąžiningo gyvenimo ir sąžiningo bendravimo su žmonėmis. Paradoksas, tačiau tyli ir kukli moteris, vienuolė, pagal išsilavinimą medicinos sesuo (įdomus sutapimas, o aš – gydytoja) tapo vienu pavojingiausių priešų okupantų valdžiai. F. N. Sadūnaitė kartu su A. Terlecku, P. Cidziku, V. Bogušiu ir kitais bendraminčiais veikė tarsi moralinis ir vertybinis pamatas, griauantis sovietijos kalėjimo sienas. Mums, einantiems į Sąjūdį, į politiką, į laisvę atgavusios Lietuvos kūrimo darbą, buvo daug lengviau ir drąsiau, turint tokį autoritetą, tokį moralinį ir vertybinį užnugarį, koks buvo F. N. Sadūnaitė ir jos bendražygiai.

Jeigu bandytume suprasti ir surasti, kur slėpėsi šių žmonių drąsos ir pasiaukojimo šaknys, turbūt rastume dvi svarbiausias vertybes – laisvę ir žmogiškumą. Jos yra neatskiriamos. Nėra tikros laisvės be žmogiškumo, be paprasto kasdienio solidarumo su kitu žmogumi, su vaikais ir tėvais, su kolegomis, kaimynais, tiesiog bendrapiliečiais. Ir šis solidarumas gyvenime virsta tvirtu ryšiu tarp žmonių, dirbančių bendrą darbą, siejamų bendrų reikalų. Lotyniškai tai vadinama *res publica*. Mūsų atveju – Lietuvos Respublika, kurios parlamente šiuo metu ir susitinkame.

Apie antrąją pamatinę vertę – laisvę – kalbėta ir kalbama labai daug. Kiekvienas ją supranta ir kuria savaip. Laisvė kalbėti, ką galvoji, ir laisvė skaityti knygas, kurios buvo draudžiamos. Laisvė keliauti ir laisvė studijuoti užsienio universitetuose. Laisvė būti Europos Sąjungoje ir NATO. Man šiandien didžiausias laisvės įrodymas – mūsų jaunimas, kuris jaučiasi laimingiausias pasaulyje. Jaunimo neapgausi, nepriversi meluoti, neįtikinsi kalbėti to, ko nėra. O laimė be laisvės neįmanoma. Todėl yra pagrindo galvoti, kad Lietuvos ateitis – ne tokia jau ir bloga, kaip kartais ją piešia, atleiskite, cinikai ir pesimistai. Esame laisva valstybė laisvame pasaulyje, ir tai yra labai daug. O kas nori įrodinėti priešingus dalykus, tepažiūri dar kartą į Lietuvos istorinę seserį Ukrainą. Komentarų turbūt nereikia. Priešas yra šalia mūsų.

Todėl mano palinkėjimas esamiems ir būsimiems politikams, visiems Lietuvos žmonėms – būkime budrūs, saugokime laisvę ir žmogiškumą. Jeigu turėsime tai, turėsime viską, ko norime. Turėsime valstybę, kurią tvarkysimės pagal savo supratimą ir pagal savo valią.

Kolegos parlamentarai, kaip žmogus, daug metų dirbęs tą patį darbą kaip jūs, noriu jums palinkėti: nepasimeskite smulkmenose, nematuokite savo darbo ir savo laiko kadencijomis, nesusitapatinkite su pareigomis, kad ir kokios svarbios jos būtų. Visa tai yra laikina, o laisvės jausmas yra amžinas. Žmogiškumo jausmas yra amžinas. Tai eina iš kartos į kartą ir tęsia mūsų tautos ir valstybės istoriją. Savo laiku tai oriai ir garbingai tęsė A. Stulginskis ir jo amžininkai. Šiandien ši misija skirta mums. Po mūsų ją pratęs kita – laisva ir laiminga – Lietuvos karta.

Dar kartą dėkoju jums visiems už Aleksandro Stulginskio žvaigždę. Tai yra aukščiausias Seimo apdovanojimas. Priimu ją kaip įvertinimą darbo, kurį dirbau išvien su daugeliu matomų ir nematomų bendraminčių, ir kaip priminimą, kad istorijos kelyje niekada nesame vieni – šalia visada yra kitas žmogus. Būtent čia, būtent taip ir prasideda nepriklausoma, demokratinė Lietuvos valstybė. Dar kartą labai jums ačiū. (*Ceremonijos dalyviai atsistoja ir ilgai ploja*)

PIRMININKAS. Dar kartą nuoširdžiai sveikinu ir dėkoju gerbiamai I. Degutienei.

Žodį perduodu gerbiamai Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju. Norėčiau į tribūną pakviesti Seimo Pirmininko pavaduotoją P. Saudargą, kad pristatytų šviesaus atminimo sesers F. N. Sadūnaitės veiklą ir jos gyvenimo nuopelnus. Prašom.

Seimo Pirmininko pavaduotojo Pauliaus Saudargo kalba

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Pirmiausia sveikinu seses ir brolius ukrainiečius, kovojančius už savo ir mūsų laisvę, su tradicinio tautinio drabužio Vyšyvankos diena ir linkiu jiems pergalės.

Prisidedu prie sveikinimų gerbiamai I. Degutienei, Aleksandro Stulginskio žvaigždės laureatei. Nuoširdi pagarba ir didelė padėka už jūsų darbus.

Jūsų Ekscelencija Prezidente, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama buvę Seimų Pirmininkai, gerbiama signatarai, gerbiama F. N. Sadūnaitės artimieji, bendražygiai ir bendražygės, gerbiama kolegos, visi susirinkusieji! „Nebuvo laimingesnio per mano aštuoniasdešimt metų laiko, kaip KGB rūsiuose, kur taip arti Dievas! Ten junti, kad be galo daug žmonių su tavimi. Ta jėga – ne iš tavęs, bet iš Dievo.“ Koks žmogus galėtų ištarti tokius žodžius? Koks žmogus melstųsi už savo tardytojus? Koks žmogus savo teisme išrėžtų budeliams į akis tokią kalbą, kad aplinkiniams atrodytų, lyg ne jis čia teisiamas, o jo kaltintojai? Sesuo F. N. Sadūnaitė yra unikali savo dvasinėmis savybėmis, labai nutolusiomis nuo įprasto standarto. Platinti „Katalikų Bažnyčios kroniką“, būti suimtai, o kalėjime juoktis į akis prižiūrėtojams ir tardytojams, esą reikia palaikyti fizinę formą, nes išėjus vėl reikės su „Katalikų Bažnyčios kronika“ dirbti. Juoktis į akis visai sistemai, pačiam Gulagui, tačiau daryti tai ne piktdžiugiškai, pašaipiai, o su meile, su žmogiška atjauta. Ypač šiandien tokia dvasios stiprybė, tokia laikysena mums atrodo beveik neįmanoma, gal net keista.

Pati F. N. Sadūnaitė teigė, kad visad veikė Dievo rankos vedama. Kartais mums atrodo, kad tikėjimas moko tik nuolankumo, tam tikro minkštumo. O yra atvirkščiai. Sesers F. N. Sadūnaitės gyvenimu tai yra pademonstruota. Akiplėšiškos drąsos ir stereotipus griauinančios meilės sąveika. KGB Nijolę sekė jau nuo 18 jos gyvenimo metų, įstojus į vienuolyną, o 1974-aisiais suimama dirbanti prie „Katalikų Bažnyčios kronikos“. Nuo pirmos akistatos su kagėbistais Nijolė pademonstruoja žaibišką reakciją ir drąsą – lyg pantera šoka prie kratą atliekančio saugumiečio, čiumpa iš jo rankų rastus laiškus, kurie galėjo išduoti kitus asmenis, sudrasko juos ir nubėgusi nuleidžia vandeniu. Tie nespėjo susigaudyti ir liko išsižioję, žinoma, paskui labai pyko.

Savo pasirinkimais, krikščioniška meilės jėga ir ryžtingu veikimu Nijolė nepalieka abejingų pažinusių jos gyvenimo kelią. F. N. Sadūnaitė – tai lyg Č. Norisas, tik ne filmų, bet realaus gyvenimo superherojė. Nenugalima ir nepalaužiama. Su nuoširdžia šypsena žvelgianti priešams į akis. Ji net nelaikė sistemos budelių priešais, nuoširdžiai jų gailėjo ir net guodė juos, kad jie, vargiukai, yra taip suklydę. Po 10 mėnesių kalinimo Vilniuje 1975 metais nuteista trejiems metams griežto režimo lagerio Mordovijoje ir trejiems metams tremties Sibire. Gulage sesuo F. N. Sadūnaitė toliau aktyviai įsitraukė į rezistencinę veiklą, palaikė kitų kalinių dvasią.

Su jos veiklos mastu visiškai atsitiktinai susidūriau dar 2014 metais lankydamasis Ukrainoje. Teko garbė susitikti su Ukrainos sukilėlių armijos (UPA) vyriausiojo vado R. Šuchevičiaus sūnumi J. Šuchevičiumi, kuris didžiąją dalį savo gyvenimo praleido kalėjimuose ir lageriuose. Jis mums pasakojo: „Lageriuose gaudavome laiškų nuo jūsų kovotojų už laisvę, susirašinėjome su seserimi F. N. Sadūnaite, ji nuolat palaikė mūsų moralę.“

Dar vieną paminklą drąsai F. N. Sadūnaitė pastatė greta Adomo Mickevičiaus paminklo Vilniuje 1987 metais, kur ji ne tik organizavo nusikalstamo Molotovo–Ribentropo pakto minėjimo mitingą, bet buvo pirmoji jo kalbėtoja. Šiandien iš patogios nūdienos perspektyvos sunku tiksliai įvertinti tokio poelgio mastą. Juk ten susirinko patys drąsiausi, ryžtingiausiai nusiteikę kovoti už Lietuvos laisvę! Ir štai atvirai prabilti, atidžiai stebint saugumiečiams, kurį laiką niekas nesiryzta. Ledus pralaužia F. N. Sadūnaitė.

Simboliška, kad sesuo Nijolė mus paliko pačią šventų Velykų dieną, kai liudijame Prisikėlimo stebuklą. Lyg sakytų mums: aš dar sugrįšiu, *I'll be back*. Lietuvos Respublikos Seime kaip tik jau buvome bebaigia Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo F. N. Sadūnaitei procedūrą. Šiandien ji garbingai įteiksime artimiesiems, F. N. Sadūnaitei stebint iš aukštybių. Ji labiau nei verta visų valstybinių apdovanojimų. Man net atrodo paradoksalu, kad valstybė ją apdovanoja, nes ji pati yra dovana mūsų valstybei.

Miela Nijole, savo gyvenimu mums, bijantiems, parodėte, kaip reikia nebijoti, mums, abejingiems, parodėte, kaip reikia mylėti, mums, dvejojantiems, parodėte, kaip reikia veikti. Tuomet

buvo iš tiesų baisu ir neaišku, kaip viskas pasibaigs. Dievas viską surikiavo taip, kad laimėjote jūs ir jau niekada nebepralaimėsite. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame P. Saudargui už kalbą, apgailestaujame, kad dėl sveikatos ir garbaus amžiaus šioje Seimo apdovanojimo įteikimo ceremonijoje negali dalyvauti šviesaus atminimo F. N. Sadūnaitės brolis J. A. Sadūnas. Nuoširdžiai linkime gerbiama J. A. Sadūnui stiprios sveikatos, o apdovanojimą atsiims laureatės brolio dukra M. Sadūnaitė.

Dabar perduodu pirmininkavimą P. Saudargui.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Kviečiu gerbiama Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen F. N. Sadūnaitei po mirties skirtą apdovanojimą įteikti laureatės brolio dukrai M. Sadūnaitei.

Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen įteikia (po mirties) Aleksandro Stulginskio žvaigždę laureatės Felicijos Nijolės Sadūnaitės dukterėčiai Marijai Sadūnaitei. (Plojimai)

Nuoširdžiai sveikiname. Dabar kviečiu mintimis apie šviesaus atminimo seserį F. N. Sadūnaitę pasidalinti gerbiama laureatės dukterėčią M. Sadūnaitę.

Pirmininkavimą perduodu gerbiai Seimo Pirmininkei.

Demokratijos gynėjos, disidentės, vienuolės Felicijos Nijolės Sadūnaitės dukterėčios Marijos Sadūnaitės kalba

M. SADŪNAITĖ. Garbė Jėzui Kristui. Kadangi gerbiama I. Degutienė prisipažino, kaip jaudinasi, tai įsivaizduokite, kaip jaudinuosi aš. Nuoširdžiai dėkoju savo tėčio J. A. Sadūno ir savo vardui, kad šį garbingą Seimo apdovanojimą – Aleksandro Stulginskio žvaigždę skyrėte mūsų artimam žmogui – mano tetai, seseriai F. N. Sadūnaitei. Tetai Nijolei Nepriklausomybės Akto signataras, Steigiamojo Seimo Pirmininkas ir Lietuvos Respublikos Prezidentas A. Stulginskis buvo labai artimas savo ištikimybe, tikėjimu ir atsidavimu Lietuvai, patyręs kalinio ir tremtinio dalia.

Labai liūdna ir gaila, kad ne sesuo Nijolė šiandien čia stovi ir taria padėkos žodžius, tačiau visi mes turime prisiminimus apie jos gyvenimą ir darbus, pasiekimus ir ištartus žodžius. Norėčiau priminti F. N. Sadūnaitės žodžius, kuriuos ji sakė baigiamojoje teismo kalboje ir labai dažnai gyvenime kartojo: „Kas gali būti gyvenime svarbiau kaip mylėti žmones, jų laisvę ir garbę? Juk meilė žmonėms – visų didžiausia meilė, o kovoti už žmonių teises – gražiausia meilės daina. Mylėkime vieni kitus ir būsim laimingi. Ir visada skubėkime daryti gera.“ Labai ačiū. (*Ceremonijos dalyviai atsistoja ir ilgai ploja*)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkojame gerbiai M. Sadūnaitei. Gerbiama posėdžio dalyviai, Seimo apdovanojimo įteikimo ceremoniją baigėme. Dabar turėsite galimybę Seimo posėdžio dalyviams, svečiams, žinoma, laureatei ir laureačių artimiesiems įteikti gėlių, pasveikinti ir nusifotografuoti.

Taigi skelbiame trumpą techninę posėdžio pertrauką, o ceremoniją skelbiame baigtą. Ačiū. Gerbiama kolegos, informuoju, kad posėdį pratęsimė 11 val. 10 min., tai yra už 10 minučių.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegos, kviečiu užimti vietas. Tuoj pradėsime registraciją ir galėsimė posėdžiauti. Registruojamės.

Užsiregistravo 107 Seimo nariai.

11.10 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 16 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. R. Lopata. Prašau.

R. LOPATA (LSF). Prašyčiau išbraukti iš darbotvarkės 2-8 klausimą, projektą Nr. XIVP-2364.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašo pats iniciatorius. Taip, 2-8 klausimas. Prašau. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašome išbraukti Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3013. Manome, kad reikia dar šiek tiek padiskutuoti.

PIRMININKĖ. Tai yra 2-9 klausimą, ar ne? Taip. Dėkui.

Gerbiami kolegos, ar galėtume bendru sutarimu pritarti, kad 2-8 klausimą išbraukiame, tai yra Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo pakeitimą? Prašo pats... Atsiprašau, G. Burokienė taip pat turi pasiūlymą. Nepastebėjau. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu siūlome daryti Vyriausybės pusvalandį – ne valandą.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu – pusvalandį?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Trumpinti?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip, nes vis tiek visą laiką baigiasi anksčiau. Taupant laiką...

PIRMININKĖ. Supratau. Apsispręsimė balsuodami. Gerai.

Pirmasis pasiūlymas paties iniciatoriaus – išbraukti iš darbotvarkės 2-8 klausimą. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Ne, ne, balsuojame.“*) Valdemarai, ar tikrai? (*Balsas salėje: „Nereikia!“*) Gal galėtume bendru sutarimu priimti? (*Balsai salėje*) Užsiregistruosime vėliau. Aš visgi manau, kad tai labiau pajuokavimas, pritariame bendru sutarimu, nes pats iniciatorius prašo.

Antrasis prašymas, įgarsintas A. Vyšniausko, yra frakcijos vardu – išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 2-9 klausimą, Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo pakeitimo projektą. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

G. Burokienė frakcijos vardu siūlo daryti ne Vyriausybės valandą, o Vyriausybės pusvalandį. (*Balsai salėje*) Tai yra opozicijos pasiūlymas, šiek tiek neįprasta patiems trumpinti Vyriausybės valandą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Aš matau, kad ministrai mielai pritaria, bet pabal-suokime. Kas pritariate Vyriausybės pusvalandžiui vietoje valandos?

Balsavo 108: už – 87, prieš – 11, susilaikė 10. Taigi bus Vyriausybės pusvalandis vietoje valandos. Šiek tiek sutrumpiname tą dalį. Ar galėtume tokiai pakoreguotai darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Judame toliau. Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad jau dabar yra balsavimo langas, taigi nuo dabar iki 12 valandos balsuojame, nes taip ir buvo pagal darbotvarkę numatyta, kad nuo 11 valandos prasideda balsavimas.

11.13 val.

Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3213(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3213(2). Aš norėčiau gerbiamą I. Haase pakviesti į tribūną, nes čia yra vienas kitas Teisės departamento pasiūlymas. Kol kas pradėdame priėmimą pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 8 pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 9 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nutarė nepritarti. Prašau pakomentuoti ją ir komiteto nuomonę.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės departamentas nurodė, kad siekiant teisinio aiškumo bei atsižvelgiant į tai, kad naujai steigiamų viešųjų juridinių asmenų valdymo organai, pagal Civilinio kodekso antrosios knygos 67 straipsnį atsakingi už juridinio asmens dokumentų ir registro duomenų pateikimą registro tvarkytojui, dar nebūna paskirti, siūlytina papildyti minėtą Civilinio kodekso antrosios knygos 67 straipsnį, jame numatant, kad už juridinio asmens dokumentų, duomenų ir kitos Juridinių asmenų registrai teiktinos informacijos pateikimą laiku Juridinių asmenų registrai atsako juridinio asmens valdymo organas, jei įstatymuose, valstybės ar savivaldybės institucijos priimtame teisės akte dėl viešojo juridinio asmens steigimo ar steigimo dokumentuose nenurodyta kitaip.

Komiteto nuomonė yra nepritarti. Nepritarė visi 8 komiteto nariai. Pagrindiniai komiteto argumentai, kad Civilinio kodekso antrosios knygos 67 straipsnio pakeitimas papildomai reglamentuojant steigiamų juridinių asmenų dokumentų teikimo Juridinių asmenų registrui klausimus netikslingas, nes, pirma, Civilinio kodekso antrosios knygos 67 straipsnis skirtas jau įsteigtų juridinių asmenų dokumentų teikimui Juridinių asmenų registrui; antra, dar tik steigiamų juridinių asmenų dokumentų teikimo klausimus Juridinių asmenų registrui reglamentuoja atskirų teisinių formų juridinius asmenis reglamentuojantys įstatymai. Todėl atsižvelgdamas į nurodytus argumentus komitetas balsavo už – nepritarti Teisės departamento pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti 9 straipsniui su komiteto nuomone? Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 10, 11, 12, 13 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 14 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas, beje, pritarė. Gal galėtumėte trumpai pakomentuoti?

I. HAASE (TS-LKDF). Tai yra techninio pobūdžio. Projekto 14 straipsnio 1 dalyje turėtų būti patikslinta nuoroda į šio straipsnio 3, o ne į 2 dalį. Komitetas bendru sutarimu 8 komiteto narių balsais pritarė nurodytam Teisės departamento pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galėtume bendru sutarimu pritarti 14 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Pritarta. Dėl motyvų dėl šito niekas neužsirašė. Daugiau Teisės departamento pastabų nėra. Gerbiama pranešėja gali ir sėstis, kad nestovėtų tribūnoje visą laiką. Toliau einame... Ai, ir balsuojame, taip, taip. Yra balsavimo langas. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-3.1 klausimo – projekto Nr. XIVP-3213. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3213) priimtas. (Gongas)

11.18 val.

Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3214(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-3.2 klausimas – lydimasis Asociacijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3214. Du, atsiprašau, trys straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-3.2 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101: už – 97, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3214) priimtas. (Gongas)

11.19 val.

Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 7, 8, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3215(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-3.3 klausimas – lydimasis Biudžetinių įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3215. Pakeitimą sudaro penki straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3215) priimtas. (Gongas)

11.20 val.

Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3216(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.4 klausimas – kitas lydimasis Regioninės plėtros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3216(2). Pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3216) priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3217(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.5 klausimas – kitas lydimasis Teisėkūros pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3217(2). Pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3217) priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 6, 8, 18, 19 ir 22¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3218(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.6 klausimas – kitas lydimasis Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3218(2). Šį pakeitimą sudaro šeši straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3218) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 4, 9, 10, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3219(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.7 klausimas – kitas lydimasis Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3219(2). Šį pakeitimą sudaro šeši straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 106, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3219) priimtas. (*Gongas*)

11.23 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37², 45, 46¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3220(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.8 klausimas – kitas lydimasis Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3220(2). Kadangi priėmimo stadija, priimame pastraipsniui. Šeši straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 7 straipsnio, įgarsinsiu pati, yra gauta Teisės departamento pastaba dėl įsigaliojimo datos. Jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti 7 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-3.8 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 101, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3220) priimtas. (*Gongas*)

11.24 val.

Individualių įmonių įstatymo Nr. IX-1805 5 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3221(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.9 klausimas – kitas lydimasis Individualių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3221(2). Pakeitimą sudaro trys straipsniai. Dėl pirmų dviejų nėra pasiūlymų ir pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento techninio pobūdžio pastaba, kur siūloma patikslinti įstatymo įsigaliojimo datą. Komitetas šiam pataisymui pritarė. Ar galime pritarti 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime dėl darbotvarkės 1-3.9 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3221) priimtas. (*Gongas*)

11.25 val.

Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 4, 6, 6¹, 10 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3222(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.10 klausimas – Mažųjų bendrijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3222(2). Dėl pirmų penkių straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kur yra tikslinama įsigaliojimo data, tam komitetas pritaria. Ar galime pritarti 6 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3222) priimtas. (*Gongas*)

11.26 val.

Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 4, 5, 7 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3223(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.11 klausimas – lydimasis Ūkinių bendrijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3223(2). Pakeitimo pirmi keturi straipsniai yra be pasiūlymų. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Dėkoju, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, analogiška ankstesnėms, tikslinama įsigaliojimo data. Komitetas pritarė. Ar galime 5 straipsniui pritarti? Dėkui, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3223) priimtas. (*Gongas*)

11.27 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3224(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.12 klausimas – lydimasis Advokatūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3224(2). Pakeitimą sudaro tik du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3224) priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Privačios detektyvinės veiklos įstatymo Nr. XII-1615 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3225(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.13 klausimas – Privačios detektyvinės veiklos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3225. Pakeitimą sudaro du straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime dėl 1-3.13 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3225) priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 4, 6¹ ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3226(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.14 klausimas – lydimasis Kooperatinių bendrovių įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3226. Dėl pirmų trijų straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra gauta analogiška pastaba ankstesnėms, tai yra dėl įsigaliojimo datos. Komitetas tam pritarė. Ar galime 4 straipsniui pritarti? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3226) priimtas. (*Gongas*)

11.29 val.

Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3227(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.15 klausimas – lydimasis Labdaros ir paramos fondų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3227. Pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3227(2) priimtas. (*Gongas*)

11.30 val.

Tarptautinių sankcijų įstatymo Nr. IX-2160 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3228(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.16 klausimas – Tarptautinių sankcijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3228(2). Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. O dėl 2 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba dėl įsigaliojimo datos, jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti 2 straipsniui? Dėkui, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3228(2) priimtas. (*Gongas*)

11.31 val.

Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3229(2) (priėmimas)

Ir paskutinis šio paketo 1-3.17 klausimas – lydimasis Žemės ūkio bendrovių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3229(2). Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio gauta analogiška pastaba dėl įsigaliojimo datos. Jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti sureduotam 2 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 103, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3229(2) priimtas. (*Gongas*)

11.32 val.

Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas Nr. XIVP-3629(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projektas Nr. XIVP-3629(2). Priėmimo stadija.

Kviečiu į tribūną pranešėją G. Palucką. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Prašau pakomentuoti jas ir komiteto nuomonę.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, tai yra daugiau juridinės technikos klausimas, nes įstatymo projekto rengėjai nenumatė ir kitų juridinio statuso neturinčių asmenų, kurie gali steigti atstovybes ir naudotis šio įstatymo nuostatomis. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Dėl 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 8 straipsnio taip pat yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Lygiai tokia pati pastaba, to paties turinio. Pritariame bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti suredaguotam 8 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Dėl 9 straipsnio taip pat yra gauta viena Teisės departamento pastaba.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Analogiška pastaba, pritariame bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu 9 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 10, 11, 12, 13 ir 14 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti keturi kolegos. Visi kalba už, bet tikriausiai nori pasisakyti. V. Rakutis kalba už. Ruošiasi V. Semeška.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Pirmininke, už suteiktą žodį. Iš tikrųjų palaikydamas šią svarbų įstatymą noriu pasakyti, kad mūsų komitete dirbo speciali darbo grupė, bendravo kartu su Krašto apsaugos ministerija rengdama šį įstatymo projektą. Jis yra tikrai labai reikalingas Lietuvos karo pramonei šiuo metu vystyti.

Tik turiu pasakyti, kad yra viena problema, kurią reikės spręsti vėliau, nes šiandien yra tikrai dar per ankstyvas laikotarpis, tai yra kaip karo pramonė veiks karo metu. Čia Vyriausybės tvarkų reikės. Manau, kad rudenį mes dar papildysime šią įstatymą. Kolegas raginu balsuoti už šią įstatymą, nes jis tikrai palengvins daugelį procedūrų, kurios reikalingos karo pramonei vystyti šiuo sunkiu metu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Semeška – motyvai už.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Šio įstatymo projekto tikslas yra sudaryti palankias sąlygas gynybos ir saugumo pramonės augimui ir plėtrai. Gynybos ir saugumo pramonė, kaip atskira pramonės šaka, iki šiol nėra reglamentuota, todėl mes neturime aiškios statistikos, kaip kasmet auga gynybos pramonė, kaip jina plėtojasi. Teisės aktuose nenurodoma, kas Lietuvoje formuoja gynybos ir saugumo pramonės politiką. Taigi, pagaliau apibrėžiama gynybos ir saugumo pramonės sąvoka. Siūloma nustatyti gynybos ir saugumo pramonės politiką formuojančias, dalyvaujančias ją formuojant ir įgyvendinančias institucijas bei įstaigas.

Labai svarbu, kad nustatomos Pramoninio bendradarbiavimo taisyklės. Siūloma įsigijimo suma, kai būtų taikomas pramoninis bendradarbiavimas, yra 5 mln. eurų be pridėtinės vertės mokesčio. Dėl palankesnio teisinio reguliavimo saugumo, gynybos ir inovacijų pramonės srityje numatomas teigiamas poveikis, be jokios abejonės, valstybės ekonomikai. Prie teigiamo poveikio ekonomikai priskirtinas inovatyvios produkcijos eksporto, ypač pažangiųjų technologijų, gynybos ir saugumo srityje augimas. Įstatymų projektais sudaromos palankios sąlygos mokslo plėtrai gynybos ir saugumo srityje.

Labai svarbu, kad numatomos finansavimo priemonės, kurios leis efektyviau skatinti gynybos ir saugumo srities inovatyvių produktų kūrimą. Įtvirtinus pramoninį bendradarbiavimą, taip pat sudaromos sąlygos Lietuvos veikiančioms įmonėms konkuruoti dėl dalies sutartinių įsipareigojimų vykdymo atliekant ginkluotųjų pajėgų pirkimus. Taigi, tikslas – skatinti gynybos ir saugumo pramonės inovacijas ir investicijas į šią pramonę, didinti konkurencingumą, Lietuvos aprūpinimą, lietuviškos kilmės strateginių prekių, gynybos ir viešojo saugumo prekėms skirtų produktų eksportą. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Valkiūnas norėtų kalbėti prieš. Prašau.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Aš ne tiek prieš, bet aš reikalauju STT ir FNTT išvadų ir priežiūros.

PIRMININKĖ. Šios tarnybos visada mus prižiūri. Specialiai nereikia reikalauti. (*Juokas salėje*)

R. Tamašunienė – motyvai už.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirmiausia aš noriu pabrėžti, kad labai gaila prarasto laiko, nes ir 2014 metais, ir 2018 metais, ir paskutiniame 2022 metų partijų nacionaliniame susitarime dėl gynybos Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga primygtinai prašė įrašyti punktą būtent skatinti ir vystyti karo pramonę. Daugelis kolegų ypač 2014 metais su tokia šypsenele į mūsų pasiūlymą atsižvelgė. Vis dėlto matome, kad tai yra toliaregiškas pasiūlymas ir jis jau dabar materializuojasi ir tampa įstatymu.

Aš norėčiau pabrėžti prieš tai V. Valkiūno išsakytą nuomonę, kad galbūt reikia ir STT, ir FNTT. Iš tiesų, reikėtų daugiau aiškumo dėl lėšų, skiriamų krašto gynybai, skaidrumo ir aiškumo, kam konkrečiai panaudosime. Labai linkėčiau, kad vis dėlto šitas įstatymas būtų nukreiptas į lietuviško kapitalo įmones, į mūsų verslą, kuris tikrai geba padaryti gerą produktą tiek krašto gynybai, tiek saugumui reikalingoms priemonėms, ir taip paskatinti mūsų Lietuvos verslininkus tą saugumo, ekonomikos naudą tikrai skirti mūsų valstybei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis už kalbą A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiami kolegos, aš manau, kad parlamentinė kontrolė yra pajėgi užtikrinti ir priežiūrą, ir šio įstatymo vykdymą, ir kaip naudojamos lėšos. Tam yra ne tik Nacionalinio saugumo ir gynybos, bet ir Audito komitetas.

Šiuo atveju, taip, įstatymas orientuotas pirmiausia į Lietuvos gynybos pramonės srityje dirbantį verslą. Žinoma, jisai pagelbėtų ir tiems investitoriams, kurie investuotų į šią sritį. Priminsiu, kad iki 2022 metų pabaigos šio sektoriaus augimas gerokai viršijo Lietuvos vidurkį tiek darbuotojais, tiek atlyginimais ir per pastaruosius pusantrų metų apyvarta dar ženkliai padidėjo. Tačiau teisinis reguliavimas, pirmos teisėkūros iniciatyvos atsirado pernai liepos mėnesį. Nuo idėjos iki projekto įgyvendinimo užtrukome 5 mėnesius, nuo patekimo jau į politikų rankas iki priėmimo – dar 5 mėnesius.

Taigi, pasidžiaukime pasiektu rezultatu. Labai tikiuosi, kad šis įstatymas atvers kelią dar intensyvesnei nei iki šiol mūsų gynybos pramonės plėtrai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, taigi apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-4.1 klausimo – Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo projekto Nr. XIVP-3629. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 100, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3629) priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3630(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-4.2 klausimas, tai yra lydimasis Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3630(2).

A. Butkevičius norėtų pasisakyti dėl vedimo tvarkos. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, aš norėčiau informuoti, kad šiandien į Seimą atvyko geriausi Kybartų „Saulės“ progimnazijos mokiniai. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Sveikiname Seimo posėdžių salėje. Norėčiau toliau pratęsti... V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Norėčiau paprašyti mano balsą dėl karo pramonės įstatymo įskaityti už. Tiesiog nespėjau paspausti antro mygtuko.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau tęsiame darbotvarkės 1-4.2 klausimo svarstymą. Šį projektą sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl darbotvarkės 1-4.2 klausimo. E. Zingeris yra užsirašęs kalbėti už. O toliau posėdžiui pirmininkaus R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, labai yra paprasta. Vakar Seime buvo plati konferencija, skirta gynybos pramonei skatinti. Gynybos pramonė iš esmės garantuoja ir mūsų saugumą. Viso

karo prieš Ukrainą esmė yra amunicijos trūkumas. Lietuvai tai yra proga sustiprėti. Lietuvai tai yra proga sekti Suomijos ir Izraelio pavyzdžiu. Tos šalys, kurios gamina karinę produkciją, yra saugesnės, tos šalys, kurios tai daro greitai, yra dar saugesnės.

Kitaip sakant, mes turime tūkstančių naujų darbo vietų klausimą, Lietuvos ekonomikos didžiulio augimo galimybę, todėl mes tikrai privalome būti už. Tuo labiau kad pasaulyje yra labai daug pavyzdžių, kai karinė pramonė karo akivaizdoje dirbo lengvesniu tempu. Atsiminkime, kaip tai vyko Jungtinėse Amerikos Valstijose, kai buvo užpultas Pearl Harboras. Amerika per porą metų pastatė milžinišką karinę pramonę, atsakydama A. Hitleriui. Kitaip sakant, mes einame teisingu keliu. Ačiū.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Ačiū. Motyvai prieš – V. Ažuolas. Jo nėra. Tuomet A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš atkreipsiu dėmesį, sutikdamas su tuo, kad gynybos srities lėšos, mokesčių mokėtojų pinigai, kurių šiandien išleidžiame 2 mlrd. per metus, išleisime galbūt ir 3 mlrd., ir 4 mlrd., kiekvienas centas turi būti panaudojamas efektyviai ir teisėtai.

Ką šis įstatymas reglamentuoja? Šis įstatymas reglamentuoja tai, kad atsisakoma viešųjų pirkimų ir pasinaudojama Europos Sąjungos suteikiama išimtimi, nors ES direktyvos tikslas yra užtikrinti, kad viešieji pirkimai gynybos ir saugumo srityje būtų atliekami, vadovaujantis ES viešųjų pirkimų taisyklėmis. ES Komisijos požiūriu, ES viešųjų pirkimų taisyklės yra taikytinos gynybos srityje, o valstybės narės turi galimybę nuo jų nukrypti tik ES steigimo sutartyje numatytais išimties atvejais ir sąlygomis.

Gerbiamieji, neužsižaiskime ir nestumkime projektų tų, kurie galbūt ir nebūtini. Prisiminkime bokserių pirkimą. Tada reikėjo aiškintis Europos Komisijai ir Lietuva aiškinosi – su J. Oleko, V. J. Žuko parašu iškeliavo paaiškinimas, kodėl nebuvo vadovaujamasi viešųjų pirkimų procedūromis, numatytomis ES reglamentuose. Todėl aš manau, kad, didėjant finansavimui, kuris, tikiuosi, pasieks 4 %, labai svarbu užtikrinti teisėtą ir efektyvų mūsų pinigų panaudojimą gynybos srityje, nes kiekvienas pro šalį pravarytas koks nors *nota bene* euras yra gynybos silpninimas, o ne stiprinimas, tai yra karo nusikaltimas karo sąlygomis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Norėčiau paantrinti gerbiamam E. Zingeriui ir pasakyti, kad Lietuva, tarpukario Lietuva, Pirmoji Lietuvos Respublika, turėjo stiprią karo pramonę ir didelę dalį amunicijos bei kitų dalykų gamino Linkaičių fabrike. Panašiai toje pačioje vietoje, kur mes dabar galvojame statyti karo pramonės įmones.

O reaguodamas į gerbiamo Artūro pasakymą, kodėl reikalingas pakeitimas viešųjų pirkimų srityje, – todėl, kad dabartinės procedūros labai pailgina laiką tokio proceso ir mes šiandieną neturime tokios prabangos laukti labai ilgai visų procedūrų, kad vystytume karo pramonę. Reikalas skatina skubėti. Štai dėl šitų priežasčių ir yra daromi šitie pakeitimai, o ne tikrai sudarant kažkokią šešėlio zoną. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Daugiau nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl lydimąjo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-3630.

Šio įstatymo priėmimas

Dėkui. Užsiregistravo 103, balsavo 103: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 12. Įstatymui pritaru. Skelbiu, kad pratęsime balsavimo laiką ir balsuosime iki posėdžio pabaigos. Sutariame? Tinka taip? Dėkoju.

11.48 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 21, 24, 25, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3631(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-4.3 klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3631. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsniui galime bendru sutarimu?

Pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta. 5 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Tuomet apsisprendžiame dėl viso. Kalbančių nei už, nei prieš nėra. Balsuojame dėl Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3631.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Taip pat gongą turiu sumušti ir prieš tai priimto įstatymo dėl viešųjų pirkimų proga. Priimtas. (*Gongas*)

11.49 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3632(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.4 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3632(2). Priėmimas. Balsuojame pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, priimtas. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, priimta.

Balsavimas dėl viso. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Tuomet balsuojame dėl Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3632(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 105, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Su Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo paketu susiję projektai yra patvirtinti.

11.50 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 2, 4, 5¹, 16, 17, 20, 24, 25, 30¹, 30², 31, 32, 35, 38, 39³, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 48¹, 50 straipsnių ir IV skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3257(3) (priėmimas)

Tuomet einame prie darbotvarkės 1-5 klausimo – Užimtumo įstatymo projekto Nr. XIVP-3257. Kviečiu į tribūną pranešėją. Jonas... A, A. Sysas, J. Varkalio nėra. Prašom, gerbiamas Algirdai Sysai.

Einame pastraipsniui. Ar galime 1 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta, nematau prieštaraujančių. 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta. 3 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, Algirdai, pakomentuoti.

A. SYSAS (LSDPF). Buvo dar Teisės departamento dėl pavadinimo, jam irgi pritarėme, papildėme vienu straipsniu. Šitam pasiūlymui komitetas pritarė. Visoms Teisės departamento pastaboms yra pritarta.

PIRMININKĖ. Tai gal galima, noriu atsiklausti Seimo, ar galime dėl Teisės departamento pasiūlymų, jeigu komitetas pritarė, fiksuoti, kad ir mes pritariame bendru sutarimu? Taip pat pritariame ir komiteto pasiūlymui dėl pavadinimo pakeitimo? Prieštaraujančių nematau. Toliau.

A. SYSAS (LSDPF). Yra dėl 18 straipsnio Seimo narių pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Gerai, tuomet einame, vis tiek aš turiu pastraipsniui įvardinti. Ar galime 5 straipsniui bendru sutarimu pritarti su?..

A. SYSAS (*LSDPF*). Pritariame.

PIRMININKĖ. Pritariame. Prieštaraujančių nematau. 6 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 7 straipsnis.

A. SYSAS (*LSDPF*). Pritariame.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 8 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

A. SYSAS (*LSDPF*). Pritariame.

PIRMININKĖ. 9 straipsnis. Bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. 10 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 11 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 13 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta. 14 straipsnis. Bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 15 straipsnis. Bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 16 straipsnis. Bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 17 straipsnis. Bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 18 straipsnio yra kolegų G. Kindurio, A. Dumbravos pasiūlymas. Pristato iniciatoriai. Kuris iš jūsų? Ponas G. Kinduryš. Prašom.

G. KINDURYŠ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Šiuo metu pagal galiojantį teisinį reguliavimą Užimtumo įstatyme yra nurodyta, kad darbdaviams, įdarbinusiems Užimtumo tarnybos siūstus asmenis, mokama subsidija darbo užmokesčiui. Viena iš priežasčių nutraukti šią subsidiją yra, kai įdarbintas asmuo pradeda dirbti pagal kitą darbo sutartį. Rinkimų atvejais, kai asmuo, dėl kurio buvo mokama subsidija, laikinai įdarbinamas apygardos ar apylinkės rinkimų komisijoje, darbdaviui taip pat panaikinama subsidija, nes su tuo asmeniu jau būna sudaryta kita darbo sutartis. Manome, kad tokie atvejai yra neteisingi, nes asmuo įdarbinamas tik laikinam darbui, ne kiekvienai darbo dienai ir net ne visam darbo dienos laikui. Yra atvejų, kai jau subsidija nutraukiama, o komisijos posėdžių net nebuvo sušaukta ir asmuo negavo darbo užmokesčio. Tokiais atvejais, darbdaviui nutraukus subsidiją, darbdavys dėl silpnos finansinės padėties, dėl to, kad Užimtumo tarnyba atsiųs kitą subsidijuojamą darbuotoją, nutraukia darbo sutartį su asmeniu, dėl kurio buvo mokama subsidija, ir asmuo praranda ir pajamas, ir darbą, ir po rinkimų tampa bedarbiu.

Buvo išsakyta nuomonė, kad mūsų pasiūlymas nesusijęs su šio įstatymo projekto tikslu, tačiau aš noriu konstatuoti, kad kaip tik susijęs su tikslu – legalaus darbo užtikrinimu. Mano nurodytu atveju pagal dabar galiojantį reguliavimą žmogus neteks darbo, todėl kils tikimybė jam dirbti nelegaliai. Pasiūlymo esmė yra ta, kad siūloma nustatyti išimtį, kada nutraukiama subsidija, tai yra kai asmuo įdarbinamas apygardos ar apylinkės rinkimų komisijoje. Tikrai toks pasiūlymas nesugriaus subsidijavimo principų, bus išsaugotas valstybės remiamas legalus darbas ir, aišku, reikia tik džiaugtis, kad žmonės ieško papildomų legalių, kad ir trumpalaikių darbų, bet reikalingų valstybei, ir netaikyti darbo subsidijavimo nutraukimo dėl nedidelių laikinų pajamų gavimo ir tokios laikinos darbo sutarties. Prašyčiau pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos Seimo nariai, ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritartų išsakytam?.. Turbūt norite balsuoti. Pabalsuokime.

Užsiregistravo 45, balsavo 42: už – 35, prieš – 1, susilaikė 6. Toliau pasiūlymą svarstysime. Dabar komiteto nuomonė. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komitetas nepritarė šiam siūlymui. Pastebėjo ir pats autorius, kad tai yra tikrai ne šito įstatymo nuostata. Kiek man žinoma, jie jau yra įregistravę pataisą dėl kito įstatymo, kurį mes ir nurodėme.

Dar labai svarbus dalykas. Čia kalbama apie rinkimų laikotarpį ir apie rinkimų komisijos darbą. Mes gavome informaciją iš Rinkimų komisijos, dalyvavo pirmininkė, kad po to, kai buvo priimtos kai kurios Rinkimų įstatymo pataisos, rinkimų komisijoms buvo mokamas didesnis darbo užmokestis. Tai problemos nekylo, rezervas yra apie tūkstantį žmonių, kurie gali dirbti rinkimų komisijose, ir tai nėra problema. Jeigu kelyse nutolusiose rinkimų komisijose trūksta, tai yra pavėžėjama. Tai paprastesnis būdas. Komitetas nepritarė šitam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl pasiūlymo motyvai už – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Pirmiausia aš galvoju, kad logiška, kad ir čia atsirastų ta nuostata, kuri yra jau apskritai taikoma kartu su Rinkimų kodeksu, dėl dalyvavimo valstybei svarbiame darbe, tai yra rinkimų komisijose, apylinkių, apygardų komisijose. Žmonės, kurie būna motinystės, tėvystės atostogose, laikinai nedirbantys, metų pabaigoje iš Mokesčių inspekcijos gauna, kad jie gavo pajamų ir turi sumokėti faktiškai visą tą sumą, kurią gavo dirbdami, noriu pabrėžti, dirbdami rinkimų komisijose. Tai ta nuostata, jau kalbėjome, turi būti, kad vis dėlto žmogus galėtų atlikti pareigą valstybei.

Čia, Algirdai, nepainiokite visai skirtingų dalykų. Apie rezervą kalbama VRK ir apie tai, kad partijos deleguoja žmonių į komisijas. Būna, paprašai žmogų padirbėti komisijoje, o paskui žmogus netenka dalies savo pajamų. Tai G. Kindurio pastaba... Gal jūs norite reglamentuoti kituose įstatymuose, bet, mano vertinimu, aiškumo dėlei ir dėl subsidijų, kurias gauna darbdavys įdarbindamas žmogų, ta nuostata, nebūtų jokio prieštaravimo, jeigu ji atsirastų šitame įstatyme. Todėl aš palaikau gerbiamo kolegos G. Kindurio pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkui.

A. SYSAS (*LSDPF*). Čia yra tik subsidijos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, aš iš tikrųjų visiškai pritardamas tikslui, nes tikslas yra sveikintinas, matyt, teisinga ieškoti problemos sprendimo, nes problema tikrai egzistuoja, šiandien raginu nepalaikyti šito pasiūlymo dėl labai paprastos priežasties. Yra registruotas D. Griškevičiaus, mano ir T. Tomilino projektas, kuris yra gerokai pasistūmėjęs. Jeigu gerai pamenate, visai neseniai buvo atmesta Socialinių reikalų ir darbo komiteto pozicija ir buvo paskirtas kitas komitetas. Tai galiu patikinti, kad tikrai vyksta labai intensyvi diskusija.

Tuomet mes kalbėjome apie asmenis, kurie yra Užimtumo tarnyboje, kad nebūtų bloginama jų situacija, apie pareigūnų pensijas. Galiu pasakyti, kad dabar yra rasti visai kiti sprendiniai ir esame pakeliui prie kitų sprendinių, iš kurių tik maža dalis yra šitos subsidijos, bet jos yra dalis to paketo, apie kurį šiandien kalbame, ir tos problemos tikrai bus išspręstos. Tai ten laikomės gąnėtinai principingos nuostatos ir tikėtina, kad tai palies gerokai daugiau segmentų: ir valstybines pensijas, ir sportininkų rentas, ir senatvės pensininkus, ir kompensacijas už komunalines paslaugas, ir vaiko priežiūros išmokas, ir kitus aspektus. Tai tikrai gimsta kompleksinis sprendinys ir didelis pertvarkymas, nes ministerijos išgirdo Seimo poziciją, kur valia tikrai buvo pakankamai, man atrodo, išreikšta ir praėjusį kartą pademonstruota. Tai šiandien šiam pasiūlymui raginu nepritarti ir sprendinys tikrai bus sudėliotas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Turime apsispręsti dėl kolegos G. Kindurio pasiūlymo. Tie, kurie palaiko kolegos G. Kindurio pasiūlymą, balsuoja už, tie, kurie palaiko komiteto poziciją, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 88: balsavo 84: už – 34, prieš – 24, susilaikė 26. Pasiūlymui nepritarta.

Ar galime dėl viso straipsnio apsispręsti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Tik pagarsinu, kad dėl numeravimo pasikeitimo jis dabar yra tapęs 19 straipsniu – ne 18 straipsniu. Taip dėl protokolo fiksuojame.

Toliau einame prie 20 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dabar norite, kolege? Prašau. Per šoninį mikrofoną – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Praeito balsavimo mano balsą prašau įskaityti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Protokole bus įrašyta.

21 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu?

A. SYSAS (*LSDPF*). Galime.

PIRMININKĖ. Prieštaraujančių nematau, pritarta. 22 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 23 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 24 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 25 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 26 straipsnis. Ar

galime bendru pritarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 27 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 28 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Toliau 29 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Čia įskaitant ir Seimo Teisės departamento pastabą dėl 29 straipsnio, kur buvo komitetas pritaręs, jį laikyti atitinkamai 29 straipsniu. Dabar, dar pasikeitus numeravimui, jis tampa 30 straipsniu. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Balsuojame dėl viso. Atsiprašau, dar greičiausiai yra dėl motyvų. (*Balsai salėje*) Suprantu, R. Tamašunienė ne dėl šito norėjo užsirašyti. Motyvai už – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, aš tikrai pasistengsiu trumpai dar kartą apie legalaus darbo projektų tikslą. Pagrindinis tikslas, kad kuo daugiau žmonių Lietuvoje dirbtų legaliai. Šiuo metu apie 200 tūkst. yra... Vienas iš dešimties suaugusių asmenų Lietuvoje turi skolų. Beveik septyni iš dešimties skolininkų nedirba arba dirba nelegaliai ir daugelis iš jų atsako, kad demotivuoja būtent antstolių išskaitos už įsiskolinimus iš minimaliosios algos. Situacija blogėjanti, nes esama išskaitų sistema nebuvo efektyvi, todėl siūlome paskatas dirbti pirmiausia sumažinant išskaitas iš minimaliosios mėnesinės algos. Nevardinsiu dabar procentų, mes juos jau esame išdiskutavę.

Taip pat jautriems kreditoriams, turiu mintyje, labai svarbu akcentuoti, kad niekas nesikeis. Tai vienišoms mamoms už alimentus, dėl žalos, pavyzdžiui, sveikatai ar nusikaltimų, liktų esami išskaitų dydžiai.

Kitas dalykas. Reglamentuojamos vadinamosios skolų atostogos, kai asmeniui, ilgiau nedirbusiam, atsirastų paskata grįžti į darbo rinką ir joje įsitvirtinti, būtų galimybė pasinaudoti 6 mėnesiais vadinamųjų skolų atostogų ne daugiau kaip du kartus per penkerius metus.

Taip pat atitinkamai siūlome ir didesnę nelegalų kontrolę: dvigubai padidinti VDI patikrinimus, viešinti darbo įstatymų pažeidėjus bei padidinti baudas už nelegalų darbą tris kartus ir siėti jas su minimaliaja mėnesine alga.

Noriu padėkoti taip pat, naudodamasi proga, ir Socialinių reikalų ir darbo komitetui, ir Teisės ir teisėtvarkos komitetui už atliktą didelį ir profesionalų darbą. Taip pat noriu paminėti socialinius partnerius. Už projektų ir skolininkų palaikymą – Nacionalinį skurdo mažinimo tinklą. Dėkoju Lietuvos „Caritui“, Vartotojų aljansui ir biurui „Pactum“. Kviečiu palaikyti įstatymų paketą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už motyvus. Prieš nėra. Kolegos, paleiskime gal trumpąjį balsavimą, truputėlį greičiau, tiesiog atkreipiu dėmesį. Dabar balsuokime, turime apsispręsti dėl Užimtumo įstatymo projekto Nr. XIVP-3257. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymui (projektas Nr. XIVP-3257) pritarta. (*Gongas*)

12.05 val.

Civilinio proceso kodekso 626, 663 ir 736 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3258(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-5.2 klausimas – lydimasis Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3258. Čia irgi turime pastraipsniui apsispręsti. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar galime pritarti 4 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar galime pritarti 5 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Per šoninį mikrofoną kolega A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Labai prašau dėl Užimtumo įstatymo įskaityti mano balsą už.

PIRMININKĖ. Gerai, protokole bus pažymėta: A. Vinkaus balsas už dėl Užimtumo įstatymo.

Dabar apsisprendžiame dėl projekto Nr. XIVP-3258. Taip, bet yra norinčių dėl motyvų. A. Navickas – už. Prašom.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš, tikiuosi, labai trumpai. Paprasčiausiai prieš kurį laiką, pamenu, T. Tomilinas pristatė įstatymą ir būtent kalbėjo apie proaktyvių priemonių trūkumą šioje srityje. Aš tikrai džiaugiuosi, kad šiandien einame teisinga kryptimi, ir labai džiaugiuosi, kad ir Tomas, ir Monika, ir kiti galime sutarti dėl tų dalykų. Manau, tai vienas svarbiausių socialinio teisingumo klausimų, dėl kurių mes tikrai galime sutelktai veikti.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytus motyvus. Apsisprendžiame dėl darbotvarkės 1-5.2 klausimo – Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3258(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 1. Taigi, įstatymui pritarta. Jis yra priimtas. (*Gongas*)

12.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 95, 362¹, 589 straipsnių, priedo pakeitimo ir 96¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3259(2) (priėmimas)

Dabar einame prie darbotvarkės 1-5.3 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo ir 96¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3259. Vėl reikia apsispręsti pastraipsniui. 1 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 2 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 3 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 4 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 5 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar 6 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Apsispręsimė dėl viso. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-5.3 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo ir 96¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3259.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3259) priimtas. (*Gongas*)

12.08 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 22¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3260(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.4 klausimas – Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3260. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 3 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsisprendžiame dėl darbotvarkės 1-5.4 klausimo – Statybos įstatymo projekto Nr. XIVP-3260.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 91, balsavo 90: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymui (projektas Nr. XIVP-3260) pritarta. Priimtas. (*Gongas*)

12.09 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3261(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-5.5 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3261, susidedantis iš dviejų straipsnių. 1 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima. 2 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nemačiau, pritarta. Balsuojame dėl viso. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3261.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3262(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.6 klausimas – Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3262(2). Čia turbūt mums vėl reikia... (*Balsai salėje*) Gal aš pagarsinsiu. Nežinau, Algirdai, aš pagarsinsiu.

1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 2 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime 2 straipsniui, įtraukiant Teisės departamento pasiūlymą, pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl viso tuoj pat balsuosime. Dėl motyvų nėra.

Balsuojame dėl darbotvarkės 1-5.6 klausimo – Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3262.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1, 3¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3263(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.7 klausimas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo projektas Nr. XIVP-3263(2). Taip pat pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime pritarti? Pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų nėra.

Balsuojame dėl darbotvarkės 1-5.7 klausimo, dėl Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo projekto Nr. XIVP-3263.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 88: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.12 val.

Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3264(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.8 klausimas – Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo projektas Nr. XIVP-3264(2). Jis susideda iš dviejų straipsnių.

1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ir dėl viso dėl motyvų nėra. Balsuojame dėl Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo projekto Nr. XIVP-3264.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 91, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.12 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3265(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.9 klausimas – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3265. Jis susideda iš trijų straipsnių.

1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Apsisprendžiame dėl viso Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3265.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 93: už – visi 93, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.13 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 8, 19⁴, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3292(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3292. Kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją K. Adomaitį. Dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, tiesą sakant, du pasiūlymai. Prašom pakomentuoti.

K. ADOMAITIS (LF). Pagrindinis klausimas ir pagrindinė diskusija buvo dėl Teisės departamento pasiūlymo išplėsti... Dabar tik žiūriu, kuris buvo pirmasis pasiūlymas. Ne dėl šito. Teisės departamento buvo techninio pobūdžio pataisymai, jiems pritarėme bendru susitarimu.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, jūs įgarsinote, kad pritarta? Taip. Prastai girdžiu. Prašom pakartoti.

K. ADOMAITIS (LF). Teisės departamentas pateikė techninio pobūdžio pataisymus, jiems mes komitete pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Supratau, ačiū. Tai ar galime, įtraukdami Teisės departamento pasiūlymus, 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 2 straipsniui ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 3 straipsniui ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 4 straipsnio prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra taip pat Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, Kasparai.

K. ADOMAITIS (LF). Buvo gauta Teisės departamento pastaba dėl formuluotės, ar tik savivaldybių institucijos, ar ir įstaigos turi teisę kontroliuoti įstatymų vykdymą. Komitete buvo sutarta palikti, kad tik savivaldybių institucijos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Komiteto nuomonė – pritarti. Tuomet 5 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymu galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 6 straipsniui ar galime bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 7 straipsniui ar galime bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Reikės apsispręsti balsuojant dėl viso. Dėl motyvų užsirašiusių nėra, tad balsuojame dėl darbotvarkės 1-6.1 klausimo – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. XIVP-3292.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 87, balsavo 86: už – 67, prieš – 1, susilaikė 18. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3292) yra priimtas. (*Gongas*)

12.16 val.

Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3293(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – Aplinkos oro apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-3293(3). Čia irgi bus Teisės departamento pastabų, tai kviečiu pranešėją K. Adomaitį į tribūną. Bet, pirmiausia, dėl 1 straipsnio, kuris yra pateiktas, nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

2 straipsnis. Ar galima bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, Kasparai, pakomentuoti.

K. ADOMAITIS (LF). Čia iš Teisės departamento techninis pataisymas, jam pritarėme bendru sutarimu, – įrašyti žodžius „kenksmingą poveikį“.

PIRMININKĖ. Inkorporuojant Teisės departamento pasiūlymą, ar galima visam 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Toliau – 5 straipsnis. Taip, aš tik patikslinu, kad, kur ką tik mes nubalsavome, tiesiog apsisprendėme dėl numeravimo, kad tai yra 2 straipsnis, 4 straipsnio pakeitimas.

Toliau tuomet turime apsispręsti dėl 3 straipsnio. Pasiūlymų nėra, ar galima pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Toliau – 4 straipsnis. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 5 straipsnis. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 6 straipsnis. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 7 straipsnis. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, Kasparai.

K. ADOMAITIS (LF). Čia komitetas nepritarė. Teisės departamentas siūlė, kad ne tik kurortuose būtų draudžiama deginti kietąjį iškastinį kurą, bet ir kurortinėse vietovėse. Tai apimtų Zarasus, Anykščius ir dalį kaimų Palūšėje bei Zapyškyje. Kadangi kurortinių vietovių statusas kai kuriais atvejais apimtų tik dalį miesto, dalį kaimų, tai toks ribojimas taptų toks labai sudėtingai įgyvendinamas, nes vienoje gatvės pusėje būtų galima deginti anglis, kitoje nebūtų galima. Mes komitete nusprendėme nepritarti šiuo metu tokiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime 8 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 9 straipsnio? Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Ir dėl 10 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, Kasparai.

K. ADOMAITIS (LF). Čia techninis pataisymas, pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Jam komitetas pritarė. Tai ar dėl viso 10 straipsnio galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dabar apsispręsimė dėl viso, bet prieš tai motyvai. Dėl motyvų už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, šio įstatymo projekto žinia labai paprasta: nuo 2026 m. gegužės 1 d. deginti kietojo kuro, tai yra anglių, šildymui Lietuvoje nebus galima, išskyrus pramonę. Mes kalbame apie gyventojų šildymo sistemas, išskyrus kaimo vietas. Mano galva, tai yra labai toks subalansuotas ir teisingas sprendimas neskubėti įvesti draudimo visoje Lie-

tuvoje, pradėti nuo didžiųjų miestų ir kurortų. Kiek teko bendrauti su žmonėmis, didelės problemos šiuo metu žmonės nemato, nes nenaudoja šios neatsinaujinančios kuro rūšies. Tačiau, žinote, ekonominė situacija gali kisti ateityje ir tas sprendimas vis tiek turės tam tikrą poveikį. Todėl mes turime būti gana atsargūs ir socialiai jautrūs, kai darome tokius gana griežtus draudimus. Aki-vaizdu, kad šis draudimas yra aktualesnis didiesiems miestams.

PIRMININKĖ. Dėkui, motyvai išsakyti. Dabar turime balsuodami apsispręsti dėl darbotvarkės 1-6.2 klausimo – Aplinkos oro apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3293. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 84, balsavo 82: už – 65, prieš – 1, susilaikė 16. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.21 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3294(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3294.

Pastraipsniui. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 5 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 6 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 7 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 8 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 9 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Apsisprendžiame dėl viso projekto. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3294.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 82, balsavo 81: už – 69, prieš nebuvo, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Iki pietinę darbotvarkę išsėmėme, bet dar turime 7 minutes iki Vyriausybės valandos, gal dar kokią vieną svarstymą padarykime. Matai Maldeiki, neišeikite, norėčiau pakviesti.

12.23 val.

Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3514(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3514. Matai Maldeiki, oficialioji statistika.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Dėl Oficialiosios statistikos įstatymo projekto. Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį klausimą ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui. Tai buvo padaryta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar dėl motyvų yra užsirašiusių? Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Dėl motyvų irgi nėra. Balsuojame dėl Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3514. Svarstymo stadija.

Užsiregistravo 80, balsavo 80: už – 68, prieš nebuvo, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta.

Kadangi yra 6 minutės, noriu paklausti, ar Žuvininkystės įstatymo projektą L. Jonauskas pristatytų per tokį laiką? (*Balsai salėje*) Sudėtingas įstatymas. Tai gal po pietų? Nežinau, turime... (*Balsai salėje*) Pradedame, pradedame.

12.24 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 14³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3472 (pateikimas)

Prašau, Linai. Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Kolegos...

PIRMININKĖ. Įstatymo projektas Nr. XIVP-3472.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Kolegos, gerbiama posėdžio pirmininke, trumpai pristatysiu įstatymo pataisais.

PIRMININKĖ. Negirdime, garsiau.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Vis dar pasitaiko atvejų, kai verslinės žūklės metu yra brakonieriaujama ir padaroma labai didelė žala gamtai. Kalbame apie Kuršių marias. Paskutinis atvejis, kai vienas žinomos pavardės politikos veikėjas padarė gamtai daugiau negu 50 tūkst. eurų žalos, o sankcijos (pavardę pasakysiu vėliau) yra tikrai menkos baudos. Aišku, yra ir žala gamtai. Padarius vieną šiurkštų pažeidimą per metus, yra atimama teisė užsiimti versline žvejyba 1 mėnesį. Tikrai šiandien sankcijos už tokius šiurkščius verslinės žūklės pažeidimus yra neadekvačios, baudos nėra atgrasančios, todėl siūlau ir prašau pritarti pataisoms, kurios iš esmės turėtų poveikį. Žvejai verslininkai, žvejojantys Kuršių mariose, tikrai nenorėtų rizikuoti dėl tų sankcijų ir nenorėtų prarasti teisės į verslinę žvejybą, tarkime, metus ir taip toliau. Sankcijos yra griežtinamos tikrai ne per daug. Siūlau ir prašau pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Nemažai norinčių paklausti, bet gal kaip nors spėsime. Prašau. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų, Linai, mano vienas klausimas. Jūs visą laiką užsiimate tik sankcijomis. Kiek jau teikėte projektų, aš matau – baudos, baudos ir sankcijos. Ar nėra kitokio sprendimo, kaip padaryti, kad ta verslinė žvejyba būtų vykdoma adekvačiai, normaliai, ar mes galime auklėti tikrai sankcijomis? Ir kiek dabar tokių yra nubausta, jeigu sakote, kad yra neadekvačios baudos? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gerbiama Laima, labai labai geras klausimas. Tikrai, žinokite, nuostabus klausimas. Jis yra susijęs ne tiek su mano teisėkūros iniciatyvomis, kurių yra daug daugiau, jeigu jūs domėtumėtės ne tikrai koku nors draudžiančiu ir taip toliau projektu, bet ir siūlančiu, duodančiu, suteikiančiu ir taip toliau. Klausimo esmė yra tokia, kad šiandien aplinkosauginė kontrolė Kuršių mariose nėra įmanoma. Norint kontroliuoti Kuršių marias, reikėtų į kiekvieną laivelį, valtelę pasodinti po aplinkos apsaugos inspektorių, bet mes puikiai žinome, kad šiandien tai nėra įmanoma. Šiandien iš viso turime 70 gyvosios gamtos inspektorių visoje Lietuvoje. Jeigu įvertinsime laiką, kai yra savaitgaliai, švenčių metas, nakties metas ir taip toliau, tai savivaldybėje, nors ir taip turėtų būti po vieną su trupučiu inspektorių, tuo metu iš viso niekas nedirba.

Norint sutvarkyti verslinės žūklės klausimą, reikėtų ją apskritai uždrausti ir leisti visas žuvis žvejoti meškerėmis gražiai, ekologiškai, kai kurias žuvis paleidžiant ir taip toliau, tada tikrai žuvų būtų daugiau. Bet kadangi Seimas nusprendė, kad verslinę žūklę ir tinklus reikėtų palikti, tai reikėtų ir prižiūrėti, kad ta kontrolė būtų griežtesnė. Šiandien jina nėra pakankama. Labai tikiuosi, kad sankcijos, jeigu jūs pritarsite, kad jos būtų padidintos, prisidės prie reguliavimo ir žvejai vienas kitą labiau prižiūrės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš labai trumpai. Jūs, kolega, atnešate tokius projektus, kuriuos Seimas iš karto atmeta, net nediskutavęs. Tą radikalumą gal kažkaip reikėtų mažinti, kažką daryti, nes dabar jau iki išprotėjimo einame? 15 tonų plytų nusiveži pasitaisyti miško keliuką – iš karto į kalėjimą. Gal kažkaip sustokite, gal kitų būdų suieškokite?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Valiau, matau, šiandien jūs sėdite salėje, į kalėjimą jūsų už 15 tonų plytų niekas nepasodino. O dėl kitų sankcijų, žinokite, nesu tikras. Dėl verslinės žūklės, dar kartą pakartosiu, tai visų mūsų gamtos ištekliai yra žuvis. Visų mūsų. Taip pat ir jūsų Akmenės rajone, ir mano, ir visų kitų nuo Zarasų iki Kuršių marių. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Dėkoju. Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas Linai, esame pažįstami turbūt ne mažiau kaip dešimt metų. Kiek aš patį prisimenu, visą laiką per daug nesivarginate, paimate vieną kokį nors nutarimo projektą, pakeičiate skaičius, pateikiate pasiūlymus. Pasiūlymų pagrindas buvo toks, kad viskas Lietuvoje yra labai blogai, verslinė žvejyba yra pats blogiausias dalykas, reikia juos bausti ir panašiai. Ar jūs žinote, kad, pavyzdžiui, jūsų tos baudos iš tikrųjų kai kurias žvejų bendroves vėliau privers bankrutuoti? Jūs nubraukiate viena ir parašote kita. Anksčiau buvo trys nuobaudos, o dabar nubraukiate, parašote dvi. Atsiprašau, buvo dvi, tai parašote tris. Kitaip sakant, bauda yra milžiniška. Dar kitą kartą, pavyzdžiui, žmogus, kuris dirbo toje bendrovėje ir padarė kokį nors nusikaltimą, tai bendra bauda apie 50 tūkst. tenka šitai žvejybos bendrovei. Kitaip sakant, būtų prašymas iš tikrųjų, kaip ir gerbiamas kolega V. Ažuolas sako...

PIRMININKĖ. Laikas!

Z. BALČYTIS (DFVL). ...šiek tiek realybės.

PIRMININKĖ. Laikas! Ačiū, supratome. Prašau.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Zigmairi. Pažįstami mes esame 27 metus, nuo tada, kai įstojau į Lietuvos socialdemokratų partiją. Kažkada jūs irgi buvote šitoje partijoje, bet, deja, kažkur šiek tiek kitur nudreifavote. Taip ir dėl tos teisėkūros. Žinote, sakote, nueinate lengviausiu keliu, nors jūs tikrai, kaip ir Laima, nesidomite ir nežiūrite, net negalėtumėte pasakyti, kokius teisės aktus esu registravęs. Plaukiate paviršiuje ir tikrai esate paviršutiniškas bent jau šiuo atveju.

Dėl 50 tūkst. eurų žalos noriu pasakyti, kad tai yra didelė žala. Aplinkos apsaugos pareigūnai darė reidus, buvo padėti tam tikri skiriamieji ženklai į tinklus, net į žuvis ir taip toliau. Buvo daromos pasalos ir buvo sulaukta. Specialiai žmonės... teisme aiškino, kad jie atseit netyčia pamatė tinklus, pasiėmė ir taip toliau, bet teisme įrodyta, kad iš tikrųjų veikė tikslingai ir siekė padaryti tą žalą. Dabartinė sankcija – 1 mėnuo be darbo, ką tai reiškia? Tai reiškia, kad kol bus Kuršių mariose ledas, tarkime, gruodžio ir sausio mėnesį galės verslininkai nežvejoti, o toliau važiuos, plauks į marias atidirbti tos gautos baudos ir žalos. Šiandien tą reiškia. Sankcija... Jeigu tu žinosi, kad už tuos grubius, šiurkščius pažeidimus tau atims teisę žvejoti, tu tikrai nenorėsi nekontroliuojamas bandyti atidirbti tas baudas ir nerizikuoti žinodamas, kad negalėsi toliau išplaukti.

Žinau, kad nebalsuosite už šitą projektą, bet bet koku atveju noriu pasakyti, kad čia yra mūsų visų projektas. Čia nėra projektas, kuris ką nors uždraudžia ir taip toliau. Taip, jis yra reaguojant į tuos nutikusius atvejus, kurie, mano galva, šiandien yra blogai reglamentuojami. Kalbu apie tą didelę žalą gamtai, kurią padarė minėta bendrovė, tikslingai tą darė. Man atrodo, kad tokie žvejai verslininkai neturėtų gadinti kitų žvejų verslininkų reputacijos ir išvis neturėtų žvejoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Dėkui. Gerbiamas pranešėju, tiesiog prisimenu, kad daug esame įvedę verslinės žuvininkystės ribojimų, jiniai yra ir anksčiau buvo ribojama daug kur vidaus vandenyse, tai vis dėlto gal jūs galite pakomentuoti? Neseniai turėjome diskusiją dėl verslinės žuvininkystės ribojimų Kuršių mariose. Gal galite pakomentuoti, kiek šiuo metu yra likę tos verslinės žuvininkystės, kur jiniai taip aktyviai reiškiasi ir kodėl ten taip aktualu griežtinti tas bausmes?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, mes tik diskutavome apie griežtinimą. Mes Seime nieko iš esmės nepadarėme, kad verslinė žūklė Kuršių mariose būtų sugriežtinta. Mes galbūt apribojome įrankių skaičių, bet mes neapribojame sugautų žuvų kiekio. Net ir su mažiau įrankių profesionaliai juos naudojant bus galima sužvejoti tiek žuvų, kad jų ir toliau Kuršių mariose nebus.

Aš tikrai priminsiu skaičius. Mokslinių tyrimų duomenimis, sakoma, kad Kuršių marių žuvų ištekliai yra tragiškos būklės, yra blogi arba tam tikrose vietose labai blogi. Žuvų faktiškai nėra likę. Jeigu verslininkai ir pasitrauks iš marių, tai galbūt ne dėl to, kad mes priimsime kokius nors apribojimus, o tiesiog ten greitu metu nebebus ko žvejoti. Šiuo atveju atsakant į klausimą, kiek yra likę verslininkų, tai tiek pat, kiek ir kadencijos pradžioje, nes, pakartosiu, mes nieko nepadarėme. Tie simboliniai Seimo pakeitimai, dėl kurių čia balsavome ir šventėme didelę pergalę, nieko nereiškia, nes net neabejoju, kad tais tinklais bus išgaudomos visos žuvys, kokios tik yra. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas bendraminti Linai, jūs turbūt ne visai gerai informuotas apie Kuršių marių situaciją. Jau dabar yra sumažinta įrankių 30 %. Priimtas mūsų įstatymas pradeda galioti, dėl jo gauta notifikacija. Gegužės mėnesio gale jau bus paskelbtas konkursas ir žvejai verslininkai pradės trauktis. Mes jau turime informacijos, kad nemaža dalis jų iš tikrųjų ir traukiasi. Tai nereikėtų sakyti, kad niekas nepadaryta, tuo labiau kad nepadaryta buvo ir dėl to, kad jūsų salės pusėje jūsų frakcija nepalaikė griežtesnių pasitraukimo dalykų, nors rinkimų metu už juos kalbėjote drąsiausiai ir garsiausiai.

Mano klausimas susijęs su šiuo jūsų konkrečiu pasiūlymu. Ar jums yra žinoma, kad šiuo metu Seime yra nagrinėjamas ir svarstomas visas Administracinių nusižengimų kodekso paketas, kuriame yra ir verslinės žvejybos ribojimai, ir tam tikros baudos, ir mėgėjiška žvejyba, bet pasižiūrėta daug plačiau ir neištraukus vieno siūlo? Ar jums neatrodo, kad būtų kaip ir pakankama, nes pasižiūrėta tikrai kompleksiškai? Dar bus organizuojami klausymai. Tai galbūt ten reikėtų aktyviau dalyvauti, išreikšti savo nuomonę ir galbūt kažkur būtų galima ir šiuos pasiūlymus inkorporuoti.

PIRMININKĖ. Laikas.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama kolege. Tikrai visur aktyviai dalyvauju. Bet dar kartą pakartosiu, tikriausiai neišgirdote, kad baudos nėra adekvati priemonė, nes gavę baudą tie patys žvejai verslininkai po mėnesio išplauks į marias, atmuš, atidirs tuos savo pinigus, sumokės baudas ir toliau darys savo nesąžiningus darbus. Todėl dar kartą noriu kreiptis į jus kaip į bendramintę ir pasakyti labai aiškiai, kad mano pozicija visą laiką buvo griežta šiuo atveju: verslinės žūklės Lietuvos vidaus vandenyse neturi būti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Šio klausimo laikas išseko. Per pusiau centrinį mikrofoną – Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Kadangi pristatyme buvo paminėta mano pavardė...

PIRMININKĖ. Prašom.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). ...labai trumpai. Iš tikrųjų gerbiama Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė pasakė, kad, gerbiamas Linai, jūs taip pat plaukiate pasroviui ir esate nelabai gerai išsigilinęs į tuos kitus dalykus, todėl aš tikrai pritariu, kad yra paimtas vienas elementas, išimama, o po 3 mėnesių ateis dar su kitais.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų už pateikimo stadijoje V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, aš, kaip nuo Zarasų, šiek tiek susijęs su žvejyba ir tikrai matęs brakonierių, ir gynęs savo ežerą... (*Balsai salėje*) Ne, tiesiog mes ištraukiame, išmetame tinklus, supjaustome.

Kalbama ne apie ribojimą, juk šiame įstatyme, jūs perskaitykite įstatymo projektą, kalbama apie tuos atvejus, kai yra šiurkštūs, ne bet kokie, pažeidimai, leidimų sustabdymas tam tikram terminui. Tai yra ne koks nors ištrauktas pasiūlymas – tai yra logiškas, conceptualus pasiūlymas, kad tie žvejai, kurie daro šiurkščius pažeidimus, tai yra iš esmės brakonieriauja prisidengdami žvejų vardu, ir kurie daro didžiulę žalą aplinkai, šiurkščiai pažeidžia taisykles, kuriam laikui netektų to leidimo. Kodėl mes neturėtume pritarti tokiam projektui? Jam reikėtų pritarti. Galime tobulinti. Čia juk yra pateikimas. Sujungti su tuo paketu ir priimti geriausius sprendimus. Tikrai kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū už nuomonę. Motyvai prieš – Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų, jeigu būtų... Čia niekas nesako, kad nereikia bausti už šiurkščius pažeidimus, bet šitas įstatymo projektas tiesiog nubraukė... Pavyzdžiui, anksčiau buvo du pažeidimai, o dabar žvejybos galiojimas už šiurkštų verslinės žvejybos vidaus vandenyse tvarkos pažeidimą stabdomas mėnesiui. Anksčiau žvejyba nebuvo stabdoma. Anksčiau buvo trys šiurkštūs, dabar už du šiurkščius skiriamos tam tikros baudos. Kalbama apie tai, kad nėra esminių, kaip sakoma, tam tikrų priežasčių ir įrodymų, tačiau tiesiog nubraukiamas vienas skaičius ir pateikiamas kitas. Ir už tai reikia, kaip sako, bausti kur kas griežčiau. Aš siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Matyt, reikia apsispręsti balsuojant. Kas pritariate ką tik kolegos L. Jonausko pristatytam Žuvininkystės įstatymo projektui Nr. XIVP-3472, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 53, balsavo 53: už – 20, prieš – 8, susilaikė 25. Nepritarta po pateikimo.

Ar tobuliname? Apsispręskime balsuodami. Kas už tobulinimą, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip. (*Balsai salėje*) Šitas balsavimas dar nepatobulintas, turime leisti ilgąjį variantą.

Užsiregistravo 51, balsavo 49: už tobulinimą – 29, prieš – 20. Kolega Linas dar padirbės, patobulins.

Neblogai padirbėjome, sparčiai. Per šoninį mikrofoną – R. Lopata.

R. LOPATA (*LSF*). Dėl protokolo pataisymo. Prieš tai svarstėme Oficialiosios statistikos įstatymą. Pranešėjas Matas pasakė, kad vyko Biudžeto komiteto svarstymas. Jis suklydo, vyko Ateities komitete. Tai protokole prašau pataisyti.

PIRMININKĖ. Fiksuosime dėl protokolo. Kai dalyvauji keliuose komitetuose, gali, matyt, suklysti.

12.40 val.

Vyriausybės valanda

Dabar einame prie Vyriausybės pusvalandžio, nes Seimo narių pareiškimų nėra. Fiksuojame, kad pusvalandis tęsis iki 13 val. 10 min. Prašom. Pirmasis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš karto noriu paprašyti, nes nėra nei premjerės, nei finansų ministrės, kad mano klausimas būtų nusiųstas ir raštu bent jau gaučiau atsakymą, nes norėčiau, kadangi frakcijos vardu, kad būtų atsakyta, jeigu taip galima.

Klausimas būtų labai paprastas. Vakar Biudžeto ir finansų komitete buvo parlamentinė kontrolė dėl kelių finansavimo ir vienas iš klausimų: kodėl nėra steigiamas toks Kelių fondas, kaip veikiantis Lenkijoje? Šiuo atveju prie mūsų INVEGA'os jis turėtų būti steigiamas.

Atsakymą gavome tokį, kad šio fondo steigimą sustabdė Finansų ministerija. Aš ir norėjau paklausti: ar premjerės pavedimu buvo užblokuotas šio fondo steigimas, ar finansų ministrės pavedimu buvo užblokuotas šio fondo steigimas?

Mano žiniomis, steigiant šį fondą reikia apie 100 mln. įstatinio kapitalo. Mano žiniomis, Finansų ministerija planuoja nepanaudotų ES lėšų 200 mln. perkelti į INVEGA'os įstatinį kapitalą. Tai kodėl nebūtų galima, pavyzdžiui, 100 mln. perkelti šio fondo kapitalui kurti, 100 mln. – INVEGA'os kapitalui?

Ir gal aš norėčiau paprašyti pakomentuoti ministro, gal jis ką nors daugiau žino. Ar ministras jau yra parengęs kokius nors projektus, kad tas fondas būtų nedelsiant kuriamas, jeigu būtų tas kapitalas? Ačiū.

PIRMININKĖ. Laikas! Ministre Skuodi, ir jūs sureaguosite?

M. SKUODIS. Gal aš labai trumpai. Dokumentai yra parengti. Kalbant apie steigimą, kai buvo tvirtinamas biudžetas, tiesiog nebuvo galimybių biudžete numatyti lėšų. Ar yra galimybių šiuo metu, pavyzdžiui, persikirstyti Europos Sąjungos lėšas, RRF'o lėšas ir panašiai, mums jau reikės pasižiūrėti su Finansų ministerija. Mes tada pasitarę atsakysime.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tai klausimas, matyt, dar bus perduotas. Aš tik noriu pabrėžti, kad nedalyvaujantys ministrai visi yra komandiruotėse Lietuvoje ar Europoje.

Toliau klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Aš lygiai taip pat, labai ačiū, kad turiu galimybę paklausti, tačiau norėsiu, kad raštu atsakytų man Finansų ministerija. Finansų ministerija, finansų ministrė paskyrė be konkurso Lošimų priežiūros tarnybos vadovą ir labai gerai įvertino darbą. Žinome, kokia buvo situacija, žinome, kokie pinigai buvo pralošti, net ir pensininkų iš pensijų fondų pinigai nukeliauvo neaišku kur. Tai labai norėtusi, kad būtų atsakyta raštu, už kokius rezultatus. Kokius labai gerus darbus padarė Lošimų priežiūros tarnybos vadovas, kad jam yra suteikta galimybė be konkurso dirbti antrą kadenciją ir vadovauti šiai tarnybai? Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašau, ar?..

A. ARMONAITĖ (*LF*). Žiūrėkite, aš pavaduoju finansų ministrę. Tai viską, ką jūs pagarsinate, mes perduosime.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Panašu, kad ir man reikės laukti atsakymo raštu, nes praretėjo gretos. Suprantu, ir šilta, ir rinkimai, gal jau čia agitacijos...

Kaip ir reikėjo laukti, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas įpareigojo Apeliacinį teismą iš naujo svarstyti dėl *e. tollingo*. Prieš mėnesį aš jūsų klausiau. Turėdamas omenyje, kad rangovas įtrauktas į Nepatikimų rangovų sąrašą, tiekėjų, bandžiau aiškintis Valstybės kontrolėje, bandžiau Viešųjų pirkimų tarnyboje. Visi turi savo planus, niekas nekontroliuoja, netikrina, nes planuose nėra.

Tai mano klausimas būtų, taip sakant, Vyriausybei: ar yra institucija, kuri kontroliuoja tokius dalykus, kai įmonės, kurios negali padaryti projekto už 1 mln., laimi 40 mln. projektus ir toliau dalyvauja viešuosiuose pirkimuose? Nors mūsų įstatymai lyg ir turėtų kaip nors riboti. Kas galės atsakyti, ar yra mūsų valstybėje kontrolės mechanizmas, kuris tokių dalykų neleidžia? Šiandien atsakymo nesitikiu ir nelaukiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Supratau. Tik pataisysiu jus, jūs ten samprotaujate apie atostogas, tai visi ministrai darbinėse komandiruotėse, ką darysi, jeigu taip pasitaiko. Toliau klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Žvelgiant į ministrų sudėtį tenka rinktis, noriu paklausti gerbiamo sveikatos ministro. Netylant kalboms ir toliau visuomenei nerimaujant dėl tos PSO pandeminės sutarties ir tarptautinių sveikatos taisyklių, dar labiau pasėto nerimo po praeito posėdžio, kai jūs neatsakėte į mano klausimus, tikiuosi tikslesnių atsakymų. Šiuo metu yra skelbiami kovo 13 dienos šių dokumentų variantai, prašyčiau atsakyti, ar tas tekstas, kuris yra prieinamas, yra galutinis? Jeigu ne, ar galima būtų gauti pastarąją redakciją? Kokius pasiūlymus Lietuva dėl šių dokumentų yra pateikusi? Kas iš šios Vyriausybės bus įgaliotas pasirašyti šią sutartį, ar prieš pasirašymą bus pristatyta Seimui ir visuomenei? Jūsų tikslūs atsakymai padėtų išskaidrinti šį klausimą ir nuramintų visuomenę, taip pat manau, kad tai būtų labai taktiškai teisingas poelgis. Ačiū.

A. DULKYS. Labai ačiū. Tikrai jūsų klausimas svarbus ir palaikau, kad tos informacijos būtų daugiau. Ne, galutinio sutarties teksto tikrai dar nėra, žinau, kad pastarosiomis dienomis kaip tik buvo naujai pateiktas naujas sutarties teksto projektas, žinau, kad gegužės 23 dieną dar renkasi derybinė grupė dėl to. Nereikia jaudintis, kad bus padaryta kas nors neatsakingo, nes Pasaulio sveikatos organizacijos asamblėjoje mėnesio pabaigoje tikrai jokios sutartys nebus pasirašomos. O kas bus darbotvarkėje, ar tai bus diskusija, tęsinys dėl tos sutarties, ar bus sutarta konsensusu dėl kokių nors sutarties, sakykime, esminių punktų, šiuo metu nėra žinoma. Net ir aš dar šito nežinau, nes Europos Sąjungos vardu dirba bendra darbo grupė, kur žmonės tą darbą ir daro. Bet jeigu tokia sutartis, sakykime, jau pasiektų ir asamblėjos etapą, tai, be abejo, pirmiausia, matyt, būtų įgaliojimai sveikatos apsaugos ministrui, o toliau prasidėtų pagal Lietuvos Respublikos atitinkamą įstatymą, kaip yra tarptautinės sutartys derinamos. Būtų, be abejo, ratifikavimo procesas, būtų diskusija parlamente ir būtų visi kiti etapai. Teisėkūros procedūrinių dalykų tikrai yra labai daug.

Dar jūs minėjote, kokius mes pasiūlymus teikiame. Tai visi mūsų pasiūlymai yra dėl to, kad būtų kuo geriau koordinuota valdant ateities pandemijas, kad kuo geriau būtų koordinuotas visas ne tik vakcinų, bet apskritai visų vaistinių preparatų pasiekiamumas visose šalyse: ir tose, kurios yra turtingos, ir žemų pajamų šalyse, ir kad būtų kuo daugiau koordinuojamų veiksmų. Ir tikrai ten nėra kalbama apie kokius nors privalomumus. Noriu nuraminti, kad mes neatsisakome savo nacionalinės sveikatos politikos, kad nebeturėsime kažkokio balso. Ten tikrai yra kalbama ne apie tai, Lietuva, be abejo, tokių dalykų net ir nepalaikytų. Tikiuosi, kad suteikiau jums tą informaciją, visą laiką ją suteiksiu, kai jūs jos paprašysite. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamas sveikatos ministre, kiekvieną dieną girdime pasaulyje vis naujų faktų apie tai, kokią žalą padarė pasaulio piliečiams tie propaguojami jūsų skiepai, kur kasdien daugybė žmonių... Vardinami pavadinimai ligų, kurios dabar atsiranda nuo to. Ar jūs jau pradėjote Lietuvoje... įpareigojote mokslo įstaigas, kad jos tirtų šitą poveikį mūsų gyventojams? Ypač dėl vaisingumo mažėjimo, ką mes dabar visi pastebime. Ar tyrimai yra pradėti? Aš

dabar girdžiu, kaip Prezidentas pagyrė mūsų prokurorę, kuri iš karto pradėjo tyrimą dėl vakcinų utilizavimo. Jūs taip puikiai tame procese dalyvaujate ir turėsite turbūt įdomių atsakymų.

Dar vienas klausimas. Prezidentas dabar žada peržiūrėti visą ministrų sąrašą. Ar jūs pasirenę į šituos klausimus atsakyti Prezidentui, o galbūt jau norite iš karto atsistatydinti? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū jums už klausimus. Taip, neabejotinai, kad tiek vakcinas, tiek visus kitus naujus medicinos produktus kuriant, tiriant, atliekant jų klinikinius bandymus tikrai dalyvauja ir Lietuvos mokslininkai, bet tokie tyrimai yra tokie dideli ir tokie sudėtingi, kad viena konkreti nacionalinė valstybė tikrai jų nedaro. Tai yra daroma, sakykime, mokslininkų tinklą.

Kitas jūsų klausimas buvo dėl prokuratūros. Taip, gruodžio mėnesį leidinyje „Respublika“ buvo paskelbtas straipsnis. Generalinė prokuratūra pradėjo ikiteisminį tyrimą. Mes bendradarbiauome su Generaline prokuratūra, pateikėme visus atsakymus, pateikėme visą reikalingą informaciją. Tas ikiteisminis tyrimas buvo baigtas. Matyt, užteko tos informacijos. Dabar iš viešosios erdvės žinome, kad yra daromas dar kitas tyrimas. Jo metu mes taip pat bendradarbiausime, teiksime visą informaciją ir išsklaidysime visas abejones, jeigu dar kas nors tokių turi.

Vakcinų utilizavimas yra labai normalus ir labai svarbus procesas. Kaip ir visi vaistiniai preparatai, pagal tam tikras taisykles turi būti nedelsiant utilizuojama, kad net ir per klaidą nepakliūtų pacientams. Utilizavimo procesas vyksta visoje Europos Sąjungoje ir visos šalys, deja, turi perteklinių vakcinų utilizavimo problemą, apie ką ir kalbėjome dabar, apie pandemijos sutartį. Labai svarbu, kad ateityje tos vakcinos pasiektų visas šalis, o ne tik Europą, ir kad žmonės daugiau naudotųsi prevencinėmis programomis. Taigi atsakysiu į visus klausimus, į kuriuos reikės.

O dėl ministrų ateities tikrai nuspręš būsimas Prezidentas su mūsų šalies Vyriausybės premjere, ir tikrai tikiu, kad priims Lietuvai pačius geriausius sprendimus. O kokius jie priims, tokius aš ir gerbsiu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Z. Balčytis, tada A. Vinkus.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas būtų susisiektimo ministrai. Gerbiamas ministre, kalbu apie paštomatų įrengimą Žemaičių Naumiestyje. Šis klausimas pradėtas spręsti nuo 2022 metų gegužės mėnesio. Po to dar šešis kartus kreipiausi į jūsų instituciją, į Pašto vadovybę. Pateikėme reikiamą parašų skaičių, pateikėme visą motyvaciją, kad iš tikrųjų tai atitinka pačius didžiausius reikalavimus dėl paštomatų įrengimo. Žadėjo, kad tą klausimą išspręs, buvęs Pašto direktorius, dabartinis, taip pat ir jūs pastaruoju savo laišku rekomendavote atsižvelgti į bendruomenės prašymą. Kadangi jūsų nebuvo, perdavė šitą mano prašymą, tada dalyvavo premjerė, kad tas paštomatas tikrai turėtų būti įrengtas.

Dabar mano klausimas: kaip iš tikrųjų, jūsų nuomone, ar mes šitoje kadencijoje baigsime, ar perkelsime į kitą?

M. SKUODIS. Kolega sufleruoja, kad į kitą kadenciją perkelsime, bet jeigu rimtai, tiesiog pasidomėsiu, kaip juda tas klausimas, nes ne aš pats sprendžiu, kur paštomatai statomi, o Paštas stato. Tiesiog, atsakymai buvo, todėl pasiteirausiu.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamas sveikatos ministre, drįstu vėl kreiptis į jus. Gavau ligonių laišką, jame rašo: „Lietuvoje yra keliolika žmonių, kuriems dėl įvairių priežasčių visiškai pašalinta kasos liauka.“ Mes, medikai, žinome, kas tai yra. Po operacijos priežiūra ir gydymas gana sudėtingas ir brangus. Viena gydytoja (žinomas jos vardas ir pavardė, bet nekomentuoju), kuriai ir pačiai pašalinta kasa, ieško įvairiausių priemonių ir galimybių sau ir kitiems likimo broliams. Ji kreipėsi į Sveikatos reikalų komitetą ir į Sveikatos ministeriją. Atsakymų dar nėra. Gerbiamas ministre, žinodamas jūsų požiūrį į žmogų ir tai, ką jūs darote (ateityje dar geriau padarysite), prašau, gal galima šiems žmonėms padėti, ir kokia jūsų nuomonė?

A. DULKYS. Labai ačiū už klausimą. Labai svarbu, kad ir jūs, kaip buvęs sveikatos apsaugos ministras, tikrai domėtės dalykais, kurie galbūt svarbūs vos keliolikai žmonių. Mano žiniomis, yra beveik 20 žmonių, kuriems yra svarbi šita problema. Mes jau kreipėmės į Lietuvos endokrinologų draugiją, mums yra svarbu gauti jos atitinkamas išvadas ir nuomonę. Kiek žinau, ji turėtų būti tikrai netrukus pateikta. Planuojame tam išteklius iš PSDF'o. Tikrai tikiuosi, kad šitas klausi-

mas artimiausiu metu pasieks mūsų Kompensavimo komisiją ir mes galėsime įtraukti šitas priemonės į Kompensuojamųjų sąrašą. Labai ačiū jums už tą klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš taip pat norėsiu sveikatos apsaugos ministro paklausti. Tiesiog pacituosiu žinutę, rašo Klaipėdos universiteto ligoninės darbuotojai: „Sveiki, mums pradėjo dalinti atleidimo lapelius. Kiek suprantu, po rugsėjo 10 dienos gali viskas keistis. Tai ką mums daryti? Liepia per 10 darbo dienų sutikti arba nesutikti.“ Toliau tekste rašoma, kad žmonėms nėra išaiškinama iki galo, kokiomis darbo sąlygomis jie dirbs, ar keisis krūvis. Koeficientą lyg ir palieka tą patį, neaišku, ar nepadidės darbų apimtis ir panašiai. Iš tiesų, žmonės ruošiasi streikui ir nori atsakymų. Taip pat, kiek žinau, kreipėsi jau ne vienas į Darbo inspekciją, ieškosi advokatų. Profesinės sąjungos taip pat sulaukė įvairių kreipimųsi. Ar jūs žinote apie šią situaciją ir esate pasirengę suvaldyti ir pateikti žmonėms aiškius atsakymus?

A. DULKYS. Taip, šiuo metu Klaipėdos universiteto ligoninėje vyksta tolesnis etapas. Kaip žinote, iš pradžių buvo tiesiog trys gydymo įstaigos sujungtos į vieną organizaciją. Dabar vyksta kitas etapas, kad jau ta organizacija taptų ne tik formaliai viena organizacija, o iš tikrųjų taptų viena organizacija. Vadinasi, yra peržiūrimi skyriai, vidinė struktūra, kad jau būtų nebe trys atskiros, bet tikrai viena su visomis funkcijomis. Neabejotina, kad tie procesai vyksta. Mes dalininkų susirinkime (kartu su universitetu, turiu mintyje, mes dalininkai esame) išklausėme pristatymą. Vadovas išsamiai pristatė visus veiksmus. Mačiau, yra numatyta suteikti ir darbuotojams informaciją ir kiek kokių susitikimų jau yra būta.

Bet, žiūrėkite, aš jūsų informaciją vertinu rimtai, tiesiog papildomai pasidomėsiu, kaip tas procesas vyksta. Aš tikiu, kad mes turime ten tikrai dabar labai puikų vadovą, labai empatišką, žmogišką ir puikų profesionalą. Aš tikiu, kad jisai su komanda tikrai stengsis, kad tie žmonės gautų visą informaciją ir kad visiems viskas būtų aišku. Labai ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkui. Daugiau klausimų kolegoms neturi. Ačiū ir kolegoms, ir Vyriausybės nariams. Turime fiksuoti, kad labai preciziškai laiku mūsų rytinis gegužės 16 dienos posėdis yra baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 377 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 16 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos, pradėsime vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 61 Seimo narys.

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Kelių įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3577(2). Priėmimas.

Iš karto pasakysiu, kad visi sprendimai dėl šio projekto keliami į balsavimo intervalą, nes yra gauta pasiūlymų, dėl jų reikės balsuoti. Nėra prasmės iš anksto išsakyti motyvus ir taip toliau.

14.02 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 1, 2, 3, 7² ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2805(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Gyventojų turto deklaravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2805(2). Taip pat priėmimas.

Čia yra tik Teisės departamento pastabų. Prašau ateiti į tribūną komiteto atstovę I. Haase. Pastraipsniui mes paminėsime Teisės departamento pastabas ir komiteto poziciją dėl jų. Gyventojų turto deklaravimo įstatymo pataisos. Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba. Tuoj įjungsiu. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Pasiūlyta 1 straipsnį išdėstyti taip: „Šis įstatymas nustato gyventojams nuosavybės teise priklausančio turto ir turimų piniginių lėšų deklaravimą, taip pat turto (įskaitant gautas pajamas) deklaravimą, aukojant savo rinkimų politinei kampanijai finansuoti, kreipiantis dėl piniginių socialinės paramos skyrimo, paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti arba finansinės pasakatos pirmąjį būstą įsigijančioms jaunoms šeimoms gavimo.“ Balsavimo rezultatai: už – 8 komiteto nariai, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Taigi mes galime 1 straipsniui pritarti bendru susitarimu su priimta Teisės departamento pastaba.

Dėl 2 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento pastaba.

I. HAASE (TS-LKDF). Antrai Teisės departamento pastabai komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu, 8 komiteto narių balsais. Siūloma pakeisti 2 straipsnio 1 dalies 27 punktą ir jį išdėstyti taip: „turtą, nurodytą įstatymo 3 straipsnio 1¹ dalyje, – savo rinkimų politinei kampanijai finansuoti aukojantys kandidatai vienmandatėse rinkimų apygardose ir referendumo iniciatoriai.“

Kaip ir minėjau, balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Taigi pritariame 2 straipsniui su Teisės departamento pastaba bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio taip pat pateikta Teisės departamento pastaba.

I. HAASE (TS-LKDF). Pirmininke, gal dėl 4 straipsnio?

PIRMININKAS. Man atrodo, dėl 3 straipsnio. Dėl 4 straipsnio taip pat yra.

I. HAASE (TS-LKDF). Taip, taip pat yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Čia gal labiau techninio pobūdžio. Po formuluotės „Europos Parlamento nariai“ išbraukti formuluotė „ir jų šeimos nariai“. Komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu, 8 komiteto narių balsais.

PIRMININKAS. Pritariame 3 straipsniui su priimta pastaba bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Reikalaujate balsuoti, tuomet tenka sustoti. Keliamės į balsavimo intervalą. (*Balsai salėje*) Taip, jei-

gu bent vienas Seimo narys reikalauja balsuoti, tai prie 3 straipsnio darome pauzę, balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

Tada mes galime lydimąjį pasižiūrėti. Yra pasiūlymų dėl lydimąjo, taip? Kaip mane informavo, dėl visų numatytų priimti projektų yra Seimo narių pasiūlymų, čia mes neišvengiamai turime laukti numatyto balsavimo intervalo.

14.06 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3735, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3736, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3737 (pateikimas)

Galime pradėti pateikimus. Darbotvarkės 2-6 klausimas – projektai Nr. XIVP-3735, Nr. XIVP-3736 ir dar Nr. XIVP-3737, tai yra Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji: Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo pataisos ir Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 12 straipsnio pataisos. Pranešėjas – K. Navickas. Pateikimas. R. Baškienė – dėl vedimo tvarkos.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Mieli kolegos, kaip jau tapo mūsų tokia įprasta tvarka, tiesiog pasidžiaukime, kad atvyko Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazijos patys geriausi vaikai, moksleiviai, jie jums mojuoja ir linki sėkmingų darbų. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Džiaugiamės, sveikiname. Prašom.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, iš esmės dėl pristatyto įstatymo. Pagal pavadinimą yra perkelta direktyva ir pakeitimo esmė yra du dalykai. Esminis dalykas yra tas, kad nors visur europinėje teisėje ir strategijose yra taikomos papildomos skatinamosios priemonės ir lengvatos taip pat žemės ūkio kooperatyvams, šiuo atveju ir mūsų priimtame įstatyme ši išimtis buvo numatyta, tačiau, gavus papildomai iš Europos Komisijos vertinimą dėl direktyvos perkėlimo, yra pareikšta pastaba, kad šios išimties negali būti. Tai čia viena, tai yra kad kooperatyvams ir atsiskaitymams neturi būti taikoma išimtis. O kita smulkesnė dalis, kad į priedą, kuriame išvardintos produktų grupės ir produktai, yra įtraukiamas fasuotas geriamasis vanduo. Galiu ir daugiau pristatyti, bet čia yra esmė. Tada laikiu klausimų. Iš klausimų gal...

PIRMININKAS. Klausimų šiek tiek yra. A. Palionis klausia pirmasis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ar teisingai suprantu, kad čia dėl kooperatyvo atsiskaitymo, kooperatyvo su kooperatyvo nariais?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. E. Pupinis klausia toliau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Na, iš tikrųjų šiek tiek keistokas turbūt reguliavimas, kuomet iš esmės parašo tą patį, tik išskaido po 50 % sumą: 50 % turi atsiskaityti, tarkime, per 30 dienų, kitą 50 % – per 60 kalendorinių dienų. Ar tikrai esminis dalykas, kai parašyta, kad viskas per 60? Ar tokias smulkmenas direktyva tikrai reguliuoja?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Matote, pataisos, konkrečiai, šitie dalykai yra jau po išvados dėl direktyvos perkėlimo kokybės. Mes atsižvelgiame tik į tai.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, jeigu tam tikras pataisas dabar darome dėl kooperacijos, tai gal buvo prasmė, šį įstatymą atnešant, drauge tam tikrų palengvinimų kooperacijai padaryti? Ar nėra kokių nors svarstymų?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Jūs turite mintyje tą pateiktą įstatymą – Kooperatyvų įstatymą, taip?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Tai vakar komitetas (antradienį su juo ateisime į Seimo salę) nusprendė perduoti tobulinti. Ten yra kita problema, gal rytoj, tiksliau, ne rytoj, o antradienį paaiš-

kinsiu, bet esmė tokia, kad yra dvi koncepcijos ir aš iš tikrųjų būčiau prie tos antros. Tai yra Kooperatyvų įstatymas apima visas veiklos rūšis, o žemės ūkyje atsiranda tas specifiškumas, nes yra parama ir to pripažinimo instrumentas, tai to pripažinimo instrumento tu negali perkelti į įstatymą. Dabar yra tokia koncepcija, kad geriau perkelti, tai išsiskyrė nuomonės, kad gal reikia su atskiru įstatymu ateiti. Kol nėra susitarimo komitete, tol aš negaliu jums pakomentuoti, bet techniškai bus siūloma tobulinti, tiksliau, yra sprendimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimai baigti. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kol kas baigėme nagrinėti šį paketą, balsuosime per numatytą intervalą ir tada padarysime ir kitus sprendimus, kurie reikalingi.

14.11 val.

Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos įstatymo projektas Nr. XIVP-3734 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos įstatymo projektas Nr. XIVP-3734. Pranešėja – viceministrė E. Kuročkina.

E. KUROČKINA. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, teikiame Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos įstatymo projektą. Šiuo įstatymo projektu įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl duomenų valdymo nuostatos. Paties reglamento tikslas yra didinti dalijimosi duomenimis pasitikėjimą, stiprinti mechanizmus, kuriais didinamas duomenų prieinamumas, skirtas ekonomikai ir visuomenei, bei nustatyti saugiklius ir priežiūrą, nes, nepaisant to, kad duomenys šiandieną yra neatsiejamą inovacijų kūrimo dalis, duomenų saugumas ir atsakingas jų naudojimas yra prioritetinga sąlyga.

Teikiamo įstatymo projekto objektas yra viešojo sektoriaus duomenų, į kuriuos teisė priklausyti kitiems subjektams, pakartotinis naudojimas, tai yra duomenys, apsaugoti dėl komercinio konfidencialumo, statistinio konfidencialumo, trečiųjų šalių intelektualinės nuosavybės. Kalbama apie tokius duomenis, pavyzdžiui, Vilniaus viešojo transporto, kuris teikia komercines paslaugas, tarkime, reklamos paslaugas, transporto priemonių nuomą, arba Statybos sektoriaus vystymo agentūros tvarkomus topografinius duomenis, kurie gali būti pramonės nuosavybės objektas ir taip turėti intelektualinės nuosavybės požymių. Šių duomenų pakartotinio naudojimo nereglamentuoja Teisės gauti informaciją įstatymas, į kurį buvo perkelta atvirųjų duomenų direktyva, nes į jo apimtį nepatenka minėti duomenys.

Taigi priėmus projektą bus įgyvendintos reglamento nuostatos ir sudarytos sąlygos pakartotinai naudoti apsaugotus duomenis, viešojo sektoriaus valdomus duomenis. Tai leis ne tik didinti institucijų duomenų valdymo brandą, bet dar stipriau įdarbinti viešojo sektoriaus duomenis. Taip pat tai leis užtikrinti patikimą keitimąsi įmonių duomenimis, visuomenė bus informuota apie notifikuotas įmones, duomenų tarpininkus, kurių veikla bus prižiūrima. Tai užtikrins duomenų saugumą ir patikimumą ir, žinoma, taip bus nustatyta tvarka registruotis ir tapti pripažintomis altruizmo organizacijomis, kurios sudarys sąlygas asmenims savanoriškai teikti duomenis apie save. Šie duomenys būtų skirti naudoti bendriesiems interesams, bendrojo intereso tikslais. Tokie tikslai apimtų sveikatos priežiūrą, kovą su klimato kaita, judumo gerinimą ir, žinoma, viešųjų paslaugų teikimą. Dėkoju už dėmesį. Trumpai tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Rakutis gali paklausti.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama viceministrė, norėjau jūsų paklausti: kaip šis įstatymas paveiktų mūsų duomenų saugumą gynybos ir saugumo požiūriu? Na, įsivaizduokime, esame kitos valstybės žvalgai ir mums čia reikia surinkti informaciją, tai šis pakeitimas palengvins jiems darbą ar pasunkins?

E. KUROČKINA. Dėkoju už klausimą, labai geras klausimas. Aš labai tikiuosi, kad pasunkins, nes mes turėsime galimybę registruoti tarpininkus, kurie turės galimybę teikti viešojo sektoriaus kaupiamus duomenis. Tokiu būdu mes vykdysime kontrolę ir lygiai taip pat bus fiksuojama

mas, na, fiksuojami ir pažeidimai, jeigu kartais duomenys, na, neduok Dieve, galbūt nutekėtų ar dar kas nors jiems atsitiktų. Aš tikiuosi, kad kontrolės ir priežiūros šiuo atveju tikrai bus daugiau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui, atsakėte į tą vienintelį klausimą. Jeigu kas pageidauja, dabar dėl motyvų gali pasisakyti, bet matome, kad tokių nėra. Dėkui. Apsispręsimė dėl šio projekto taip pat per balsavimo intervalą.

Dar nematau atėjusios į salę kolegės A. Širinskienės, tai tada aš pats... Prašau. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Teikėjos prašymu ir frakcijos vardu mes šitą Politinių organizacijų įstatymo projektą prašome nukelti iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Bet aš girdėjau, kad ji skuba ir stengiasi atvykti.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Taip, nes prašė manęs, jeigu nebus jos salėje, tai...

PIRMININKAS. Mes taip pat susisiekėme, tai...

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Viskas gerai. Tikiuosi, kad kolegė suspės.

14.16 val.

Seimo 2024 m. gegužės 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dabar aš pats iš vietos pristatysiu trumpai kitos savaitės posėdžių darbotvarkės projektą. Kaip žinome, kitą savaitę posėdžiausime tik antradienį. Ketvirtadienį mūsų darbo vietas užims Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos nariai. Kadangi minėta Asamblėja vyks čia, Seime, mes savo posėdį turbūt taip pat pradėsime nedidele iškilminga dalimi, atiduodami pagarbą šiai institucijai, nes, kaip mūsų delegacijos vadovas E. Zingeris paminėjo, šiemet yra jos 75 metų sukaktis.

Toliau darbotvarkėje numatytas vienas priėmimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo pataisų. Kaip įprasta, antradienį bus svarstymai tų projektų, kuriuos komitetai spėjo apsvarstyti. Rytinia-me posėdyje bus Vyriausybės įvairūs pateikimai: Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pataisos, Sporto įstatymo su daug lydimųjų, Lietuvos banko įstatymo pataisos, Valstybės skolos įstatymo pataisos ir taip toliau. O po pietų toks jau išskirtinis dalykas, kai vienam klausimui mes skirsime beveik 2 valandas. Tai bus Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas. Tai yra ir valstybės pažangos ataskaita, ir metinių finansinių ataskaitų rinkinys, ir valstybės biudžeto vykdymo ataskaita, ir taip toliau. Po to, be abejo, kaip įprasta, bus ir kitos ataskaitos: „Sodros“, pensijų anuitetų, sveikatos draudimo ir taip toliau. Tokia galbūt šiek tiek specifinė darbotvarkė kol kas parengta. Jos trukmė – iki 17 valandos planuojama.

Matau, kad R. Šarknickas nori paklausti. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėjau paklausti, ar būtų galima tikėtis, kad netolimoje ateityje į darbotvarkę būtų įtrauktas klausimas dėl PVM'o maitinimo... čia, kur buvo mitingas prie Vyriausybės? PVM'o sumažinimo iki 9 % maitinimo įstaigoms.

PIRMININKAS. Kol kas tokių planų nėra. Jūs visada galite siūlyti papildyti darbotvarkes per šoninį mikrofoną frakcijos vardu. Kol kas to, atrodo, irgi nebuvo dėl šio projekto.

Dar L. Girskienė, matau, nori klausti.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Noriu paprašyti taip pat įtraukti į darbotvarkę mano registruotas Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pataisas, nes bus svarstomi net dviejų Seimo narių teikiami pakeitimai.

PIRMININKAS. Manau, kad turime įtraukti. Sekretoriatas pasitiksins jūsų projekto numerį ir papildysime darbotvarkę.

Dėl darbotvarkės niekas nenori pasisakyti. V. Valkiūno salėje nėra, tai gal galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Taip, pritariame bendru sutarimu.

Dabar turėtų greitai atvykti kolegė A. Širinskienė ir pristatyti Politinių organizacijų įstatymo pataisų įstatymo projektą. Gal padarome nedidelę, 5 minučių, pertrauką? (*Balsai salėje*) Pertrauką mes vis tiek turėsime daryti, nes balsavimo intervalo laiko keisti negaliu. Seimo nariai gali būti

suplanavę veiklą taip, kad būtų taiko į tą intervalą. Gali būti skundų, jeigu mes paankstintume balsavimą. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, aš dar patikslinu savo pranešimą. Kadangi mes buvome praleidę svarstymo stadijos vieną projektą, darbotvarkės 2-5 klausimą, įstatymo projektą Nr. XIVP-3608, manydami, kad taip pat čia viskas reikalauja balsavimo, bet yra ne visai taip, galime dabar fiksuoti, kad pradedame šio projekto svarstymą. Diskusiją mes galime surengti dar iki balsavimo intervalo.

R. Tamašunienė dėl vedimo tvarkos.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirmininke, tikrai manau, kad ir frakcijos vardu, ir kolegų vardu mes tikrai galime paankstinti balsavimo langą, jeigu yra toks poreikis. Jeigu matome, kad svarstymas ilgai neužtruks, tas poreikis atsiras. Tai aš norėčiau, kad jūs pateiktumėte, o mes balsuotume, ar paankstiname, ar nepaankstiname balsavimo lango, nes viską priima Seimas.

PIRMININKAS. Viską priima Seimas, jeigu tai atitinka Statutą. (*Šurmulys salėje*) Šiuo atveju aš Statutą skaitau taip, kad darbotvarkę mes patvirtinome vieną kartą ryte ir ten yra tiksliai fiksuotas balsavimo intervalas. Jeigu aš leisiu balsuoti dėl keitimo, tai galiu sulaukti skundų Etikos ir procedūrų komisijai. (*Balsai salėje*)

14.20 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3608(2) (svarstymas)

Kol kas paskelbiau Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimo įstatymo projekto svarstymą. Diskusija. Bet prieš tai išklausome komiteto išvadą. A. Dumbrava pateiks Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, gerbiamas pirmininke, Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė šį klausimą ir pateikė išvadą – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dabar tikrai jau skelbtoji diskusija. L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Ten frakcijos vardu buvo? (*Balsas salėje: „Jo.“*) Labai dėkui, kadangi užsiregistravau frakcijos vardu, tikiuosi, turėsiu 7 minutes. Dėkui, posėdžio pirmininke.

Gerbiami kolegos, tai labai lauktas įstatymas. Praėjusių metų pabaigoje, besibaigiant rudens sesijai, labai skubėdamas, mums labai prieštaraujant, valdančiųjų balsais Seimas priėmė tokį būsto nuomos kompensacijos reguliavimą, kad nepraėjus nė mėnesiui patys valdantieji puolė jį taisyti. Ir štai mes čia.

Įstatymą taisome, bet nepakankamai, ir paaiškinsiu, kodėl. Priminsiu, kad šiuo įstatymo projektu reguliuojama, kam ir kiek valstybė teiks būsto nuomos kompensaciją. Tai asmenys ir šeimos, kurie turi ribotas pajamas ir neturi kur gyventi. Šia priemone siekiama padėti jiems turėti gyvenamąją erdvę.

Dar kai buvau ministras, ieškojome alternatyvos toms beviltiškai ilgoms socialinio būsto eilėms, kuriose įvairių situacijų asmenys bei šeimos yra įstrigę. Būsto nuomos kompensacija kol kas yra vienintelė rimta alternatyva, kuri iki šiol veikia, nes asmenys ir šeimos, kol laukia socialinio būsto, gali naudotis šia priemone, taigi turėti būstą su valstybės parama.

Taigi ši priemonė mūsų itin kuklioje būsto politikoje bent jau iki šiol buvo labai svarbi. Dabar kas daroma ministerijos ir valdančiųjų siekiant tvarkyti piktnaudžiavimus, o jų iš tiesų yra, – dar kartą nueita ne tuo keliu. Užuoat taupe valstybės biudžeto lėšas, riboję teisę į šią paramą tiems, kurie turi didesnes pajamas ir jiems tikrai nereikia būsto nuomos kompensacijos, valdantieji siūlo bent du dalykus. Pirmą, šią teisę atimti iš mažas arba labai mažas pajamas turinčių asmenų. Antra, kompensacijos dydį sumažiname kartais, lyginant su įstatymu, galiojusiu iki gruodžio mėnesio.

Iki šiol pagal visas socialinės paramos priemones galiojo žmogaus pajamų lubų principas, tai yra vidutinės ir didesnes pajamas gaunantys asmenys neturi teisės į socialinės paramos priemones – išmokas, kompensacijas ar negali gauti paramos būstui. Šiuo įstatymu, kiek man yra žinoma, pirmą kartą mūsų istorijoje, norint gauti socialinę paramą, įvedamos pajamų grindys. Tai yra norint gauti kompensaciją už būsto nuomą, tavo pajamos turi būti ne mažesnės negu būsto nuo-

mos sutartis. Kitaip sakant, turint galvoje, kokios šiuo metu yra būsto nuomos kainos, visi mažų pajamų gavėjai, šalpos pensijų ir mažų senatvės pensijų gavėjai yra braukiami iš teisės gauti šią paramą.

Jūs rimtai? Pagal šį įstatymą, būsto nuomą kompensuosime tiems, kurių pajamos yra virš 1 tūkst. 500 eurų, o neduosime kompensacijos tiems, kurių pajamos yra 200, 300, 400 ar netgi 500 eurų per mėnesį, nes vidutinės paties mažiausio būsto nuomos rinkos kainos Vilniuje, pabrėžiu – vidutinės, yra virš 500 eurų per mėnesį. Tai yra skandalinga. Tai nėra socialinės paramos politika, nes būtent ši yra orientuota į mažiausias pajamas. O čia žmonės už tai, kad tokias pajamas turi, kad turi mažas pajamas, yra papildomai baudžiami ir diskriminuojami vykdant pačią socialinę politiką.

Antras aspektas. Tai vis dėlto kiek yra kompensuojama? 176 eurai – vienam asmeniui, 246 eurai – dviem asmenims, 350 eurų – daugiavaikėms šeimoms. Tiek daugiausia asmuo ar šeimos gali tikėtis kompensacijos per mėnesį. Tai yra kartais sumažinta kompensacija, lyginant su ta, kuri galiojo iki gruodžio mėnesio. Ar žinote, kokia yra vidutinė būsto kaina Vilniaus mieste? 14,36 euro už kvadratinį metrą pagal rinkos kainą. Vadinasi, vieno kambario būsto nuoma vidutiniškai siekia apie 500 eurų per mėnesį, o trijų kambarių buto – iki 1 tūkst. eurų per mėnesį. Ar įstatymu siūloma kompensacija išvis turi kokią nors reikšmę, kai tokios būsto nuomos kainos rinkoje?

Gerbiami kolegos, pabandysiu apibendrinti. Šiuo metu nei asmenys, nei šeimos būstų neįperka. Būsto įperkamumas visoje Lietuvoje kritęs į rekordines žemumas. EBPO skelbia, kad mes savo paramos būsto politikai skiriame bene mažiausiai iš visų EBPO narių, o čia ją dar visais būdais ribojame, įtraukdami jaunus asmenis, šeimas ir skurdžiausius narius.

Ką, mieli valdantieji, jūs siūlote jaunimui, kuris bando įsitvirtinti visuomenėje ir gyventi savarankiškai? Kartais sumažinate finansinę paskatą išigyjant būstą regionuose. Kartais sumažinate būsto nuomos kompensaciją. Tai ką jiems daryti? Ką daryti jauniems žmonėms? Likti gyventi tėvų namuose, kaip kad gyvena Pietų Europos šalyse? Stoti į beviltiškai ilgą socialinio būsto eilę? Ar, kaip pasiūlė socialinės apsaugos ir darbo viceministras komiteto posėdyje, eiti į nakvynės namus?

Kadangi, mano vertinimu, šis įstatymo projektas tik įtvirtina biurokratinę, smulkmenišką, įtarią, socialiai nejautrią ir visiškai nereikšmingą būsto politiką, aš atsisakau būti to dalimi. Kartu su T. Tomilinu teikiu pasiūlymus, kaip bent kiek išsaugoti mūsų šalies būsto politiką, ir visą Seimą kviečiu už tuos pasiūlymus balsuoti. (*Šurmulyš salėje*) Dėkui už dėmesį tiems, kurie klausėtės.

PIRMININKAS. Dėkui už išsakytą poziciją. Dabar vis tiek mes turėsime prie šio projekto sustoti, kol galėsime per balsavimo intervalą svarstyti pateiktus pasiūlymus.

14.30 val.

Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3418 (pateikimas)

Džiaugiamės, sugrįžo kolegė A. Širinskienė. Mes galime dabar atlikti Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3418 pateikimą. Kviečiu į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mielieji kolegos, tikrai negalvojau, kad Seimo darbotvarkė šiandien taip sutrumpės. Norėčiau pristatyti Politinių organizacijų įstatymo pataisas, dėl kurių, matyt, būtų tikrai tinkamas metas diskutuoti, ypač suprantant, kad politinės partijos, kurios buvo nuteistos politinės korupcijos byloje, jau yra sumokėjusios savo baudas ir šis klausimas tapo ne toks jautrus.

Kviesčiau nusikelti į tuos metus, kuomet iš esmės jau beveik prieš keletą dešimtmečių buvo įvestos dotacijos. Jeigu pasižiūrėtume to meto aiškinamuosius raštus, tai dotacijų paskirtis buvo labai aiškiai apibrėžiama, kad tai yra valstybės skiriamos lėšos politinei partijai, jos teisėtiems tikslams realizuoti – tiek rinkimams organizuoti, tiek bendrauti su rinkėjais, tiek geriau skleisti savo politinę žinią. Tačiau visi tikslai, kurie ten buvo nurodyti, buvo įvardinti, kad yra teisėti partijos veiklos tikslai. Kitas dalykas – dotacija, be abejo, atsirado kaip fenomenas ir tam, kad kompensuotų tuo metu patirtus praradimus, nes buvo uždrausta juridiniams asmenims finansuoti politines partijas.

Ką parodė politinės korupcijos byla, tai parodė kelis dalykus. Visų pirma, kad politinės partijos, kuomet yra skiriamos baudos, yra linkusios baudas, gautas už neteisėtą veikimą, sumokėti tomis lėšomis, kurios skirtos teisėtai partijų veiklai finansuoti. Aš jau nekalbu apie tai, kad susiklosto ne tik tam tikra dichotomija tarp dotacijos tikslų ir dotacijos panaudojimo, bet, be abejo, kad mokesčių mokėtojų pinigų, o dotacija ir yra būtent mokesčių mokėtojų pinigai, panaudojimas nuvilia ir pačius mokėtojus. Ir išties bendraujant su žmonėmis tuo laikotarpiu, kai šis klausimas buvo išskirtinai aktualus, teko išklausti ne vieną priekaištą, kodėl Seimas nieko nedaro, kodėl neteisėtas politikų veikimas, kuris yra įvertinamas teismuose ir pripažįstamas tokiu, juridinių asmenų veikimas, politinių partijų veikimas, yra finansuojamas būtent jų lėšomis, nes jie tas lėšas sumoka tikrai dirbdami kartais ir ganėtinai sunkų darbą.

Mano pasiūlymas, kuris, aišku, orientuotas jau į ateitį, į ateityje galimas situacijas, dėl Politinių organizacijų įstatymo ir būtų toks, kad vis dėlto dotacija, valstybės surinktos mokesčių mokėtojų lėšos, negalėtų būti panaudojama apmokant politinių partijų baudas, kurias jos gauna už padarytas nusikalstamas veikas. O politinė partija galėtų apmokėti ar iš lėšų, kurias surenka kaip nario mokesčių, ar yra susitaupiusi lėšų, kurios yra gaunamos gaunant gyventojų pajamų mokesčio dalį, bet tuo atveju bent jau žmonės būtų tikslingai tai politinei partijai skyrę lėšas. Matyt, jeigu gyventojų pajamų mokesčio dalį skiria teismo metu, tai sąmoningai suprastų, kur galėtų būti tos lėšos panaudotos.

Siūlau tikrai tam projektui, kuris, partijoms sumokėjus baudas, prarado visą savo politinę naštą, pritarti ir sutvarkyti politinių organizacijų finansavimą taip, kad iš tiesų Lietuvos gyventojai būtų tikri, jog jų mokesčių pinigai nebus panaudoti toms baudoms, kurios yra patirtos už nusikalstamą veiką, skirtos teismų už nusikalstamą veiką, finansuoti.

Tai būtų tiek. Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus, jeigu tokių dienos pabaigoje dar yra.

PIRMININKAS. Deja, klausimų nėra. Matyt, siūlymas labai aiškus, konkretus, nėra ko klausyti. Dėl motyvų gal bus norinčių pasisakyti – pritarti ar nepritarti? Niekas nepageidauja.

Tokiu atveju turiu skelbti 10 minučių techninę pertrauką iki balsavimo intervalo pradžios. (*Balsai salėje*) Kolegos, tikrai pasižiūrėkite į vaizdą salėje – visi yra pasirengę pradėti balsavimą nustatyto intervalo metu. (*Balsai salėje*) Techninė pertrauka iki 14 val. 45 min. (*Balsai salėje*) Viskas.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, techninė pertrauka baigėsi, tęsiame darbą. Prašome užimti savo vietas. Dabar bus balsavimai. Grįžtame į darbotvarkės pradžią.

14.45 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3577(2) (priėmimas)

Kelių įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3577(2). Priėmimas. Tribūnoje turėtų būti komiteto atstovas G. Paluckas, bet jo nematau, tai A. Bagdonas gelbsti situaciją. Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas. Jo nėra, tai jis negalės pristatyti, tada komiteto atstovas paminės ir pasiūlymo turinį, ir komiteto poziciją. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Komitetas S. Gentvilo pasiūlymui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Tai jo turinio nenorite trumpai apibūdinti vietoj autoriaus?

A. BAGDONAS (LSF). Ne, gal nenorėčiau, bet galiu, jeigu reikia.

PIRMININKAS. Tiesiog Seimo nariams bus galbūt paprasčiau balsuoti, priminus turinį.

A. BAGDONAS (LSF). 1 straipsnis, taip?

PIRMININKAS. Taip, dėl 1 straipsnio.

A. BAGDONAS (LSF). 1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas. Papildyti 8 straipsnį 4 dalimi: „Keliai projektuojami, tiesiami, statomi, rekonstruojami, taisomi (remontuojami) ir prižiūrimi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka taikant statinio informacinio modeliavimo metodus sudėtingiems konstrukciniams kelių elementams: viadukams, estakadoms, tiltams, dviejų

lygių sankryžoms, sankirtoms ir panašiai. Automobilių kelių objektams, kurie erdvinių duomenų rinkinyje išreiškiami linijiniu grafiniu elementu ir kurie savyje neturi konstrukcinių elementų (nėra sudėtingų mazgų ar kitų susikirtimų), taikomi Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka nustatyti minimalūs statinio informacinio modeliavimo metodų taikymo reikalavimai.“ Kaip ir sakiau, komitetas apsvarstė šį pasiūlymą ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Prašome kiltelti rankas, kad įsitikintume, kad yra 29 Seimo nariai, remiantys pasiūlymą. Mygtukais patikrinkime, ar yra 29 Seimo nariai. Yra 57.

Tada balsuosime dėl šio S. Gentvilo pasiūlymo, nes dėl motyvų niekas neužsirašė, galime iš karto balsuoti.

Balsavo 81: už – 78, prieš nėra, susilaikė 3.

Tada balsuojame dėl viso 1 straipsnio su priimtu pasiūlymu.

Už – 78, prieš nėra, susilaikė 2. Straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Taip pat gauta Seimo nario S. Gentvilo pataisa. Prašau tada komiteto atstovo ją apibūdinti.

A. BAGDONAS (LSF). Komitetas apsvarstė gerbiamo ministro S. Gentvilo pasiūlymą. Jis skamba taip: pakeisti Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliojama institucija iki 2024 m. gegužės 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“ Komitetas šiam pasiūlymui pritarė taip pat bendru sutarimu.

PIRMININKAS. 29 Seimo nariai, manysime, yra, nes dėl ankstesnio pasiūlymo tikrai buvo su atsarga. Tada dėl šio pasiūlymo motyvai. Nėra pasisakančių. Balsuojame, ar pritariame pasiūlymui.

Už – 85, prieš nėra, susilaikė 1.

Dabar galime apsispręsti dėl viso įstatymo projekto. Pažiūrėsime, ar yra pageidaujančių pasisakyti dėl motyvų. Nėra. Balsuojame.

A. VINKUS dėl vedimo tvarkos.

A. VINKUS (LVŽSF). Net nespėjau į salę įeiti. Mano balsą dėl Kelių įstatymo iškaitykite už.

PIRMININKAS. Į protokolą įrašysime, kad balsavote už.

Balsuosime dėl viso projekto. Tai yra Kelių įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87: už – 87, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

I. Pakarklytė dėl vedimo tvarkos ar repliką?

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, pirmininke. Kviečiu visus pasisveikinti su šviesiu, gražiu Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos jaunimu. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikinamės. Tęsiame apsisprendimą dėl projektų. Dabar vėl turbūt prašysiu grįžti į tribūną I. Haase.

14.51 val.

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 1, 2, 3, 7² ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2805(2) (priėmimo tęsinys)

Tai Gyventojų turto deklaravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2805(2). Sustojome prie 3 straipsnio, V. Valkiūnui paprašius dėl jo balsuoti. Balsuojame dėl 3 straipsnio. (*Balsai salėje*)

Už – 81, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta 3 straipsniui.

Atsiranda naujas 4 straipsnis pagal Teisės departamento pastabą. Praėjusį balsavimą mes dėl 3 straipsnio balsavome, tai dabar dėl to naujo 4 straipsnio reikėtų balsuoti. Balsuojame dėl naujo 4 straipsnio, kuris atsiranda pagal Teisės departamento pastabą. (*Balsas salėje: „Už.“*)

Už – 87, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta 4 straipsniui.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komiteto nuomonė.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės departamento pastabos turinys: atsižvelgus į tai, kad projekto 4 straipsniu yra dėstoma daugiau nei pusė keičiamo įstatymo 7² straipsnio dalių, siūlytina jį dėstyti nauja redakcija, kuri yra pateikta prie įstatymo projekto. Komiteto nuomonė – pritarti šiam pasiūlymui. Už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu 5 straipsniui su priimta Teisės departamento pastaba? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Nematau prieštaraujančių, pritariame.

Dėl 6 straipsnio jokių pastabų nėra. Pritariame 6 straipsniui taip pat bendru sutarimu.

Dėl viso projekto niekas nepageidauja pasisakyti. Balsuojame, ar priimame Gyventojų turto deklaravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92: už – 92, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.55 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3236(2) (priėmimas)

Lydimasis Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3236. Vėl prašysiu sugrįžti į tribūną Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę. Yra gauta Teisės departamento ir A. Vyšniausko pataisa. Pirmiausia dėl Teisės departamento pastabos.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės departamento pastaba yra techninio pobūdžio. Komitetas pritarė: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. O dėl pasiūlymo pirmiausia suteikiamas žodis A. Vyšniauskui.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). (Palaukite, aš turiu pasakyti.) Kolegos, pasiūlymas labai techninis. Tiesiog, pasitarus su Valstybine mokesčių inspekcija, Teisės departamentu, buvo nuspręsta, kad reikia sukurti nuorodą dar į įstatymo 6 straipsnį. Čia tokia techninė pataisa.

PIRMININKAS. Ar visi sutinkame, kad yra 29 Seimo nariai, remiantys pataisą? Niekas neprieštarauja, tai yra galimybė pasisakyti, bet nėra pageidaujančių. Komiteto nuomonė.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas pritarė bendru sutarimu visam Seimo nario pasiūlymui. Už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Už – 91, prieš nėra, susilaikė 2. Pasiūlymui pritarta. Projekto vienas straipsnis. Dabar galima iš karto apsispręsti dėl viso projekto. Nėra norinčių dėl jo pasisakyti, tai balsuojame. Ar priimame Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą?

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90: už – 90, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.57 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1214(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Švietimo įstatymo 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1214(2). Kviečiu į tribūną komiteto atstovą. Juo turėtų būti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Dėl 1 straipsnio yra paties E. Pupinio ir I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymas. Galbūt I. Kačinskaitė-Urbonienė galėtų pristatyti? Nėra. Tai pačiam E. Pupiniui teks pristatyti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai pasiūlymas, kuriam bendru sutarimu pritarė komitetas. Paprasčiausiai, kai bus įrašomas į baigimo atestatus formalųjį švietimą papildantis ugdymo baigimo faktas, tas faktas bus įrašytas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka,

nes iš tikrųjų diskutuotina, kas būtų rašoma, ar tiktai mokyklos pavadinimas, ar ir baigimo metai. Taip bus nustatyta tvarka ir bus įrašoma į baigimo atestatą. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar būtų 29 remiantys Seimo nariai? Kelkime rankas, paskui gaišime laiką spausdami mygtukus. Rankų miškas, tikrai yra. Tada apsispręsimė dėl pasiūlymo. V. Rakutis pasisako už.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Labai norėčiau palaikyti šį projektą, nes įrašymas į atestatą tokių dalykų sustiprintų tą formalųjį švietimą papildančią programą, suteiktų jai svorio, reikšmės ir, tikėtina, didesnio mokyklų vadovybės dėmesio.

PIRMININKAS. Dėkui. Niekas nepageidauja kalbėti prieš. Balsuojame, ar pritariame pasiūlymui.

Už – 95, prieš nėra, susilaikiusių nėra, pritarta pasiūlymui. Pagal balsavimo rezultatus drįstu konstatuoti, kad 1 straipsniui taip pat pritariame bendru sutarimu. Pritarta.

2 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas. Pritariame bendru sutarimu. Dėl viso įstatymo už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų formalųjį švietimą papildančio ugdymo vadovai ypač daug metų jau prašė, kad vis dėlto tokios gana didelės apimties programos (kai kurios programos netgi tam tikra prasme suteikia galimybę toliau siekti profesinių aukštumų meno srityse) būtų įrašomos į baigimo atestatus. Iš tiesų tos programos, kaip ir minėjau, yra didelės apimties ir moksleiviams svarbu ne nešti kokius nors atskirus diplomus stojant į universitetus, o kad paprasčiausiai tai būtų pažymėta jų baigimo atestatuose. Savaime suprantama, tai turbūt suteiks dar didesnę vertę formalųjį švietimą papildančiam ugdymui, nes tikrai pakeliamas lygis ir jis atsispindės jų mokslo baigimo atestatuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. V. Juozapaitis taip pat pasisakys už.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Šalia to, kas buvo pasakyta, noriu pabrėžti, kad šis įstatymo projektas taip pat turės ir nemažą tokią politinę reikšmę, tikiuosi, sudrausmindamas tų savivaldybių politikus, tarybų narius, kurie kartais į tą neformalųjį švietimą, papildantį formalųjį, žiūri pro pirštus. Jau ne kartą buvo tokios bangos, kuomet buvo norima uždaryti, panaikinti muzikos, meno mokyklas, sporto mokyklas. Iš tikrųjų šis argumentas, kai tie igūdžiai taip pat pateks ir į bendrojo ugdymo mokyklų atestatus, yra labai labai svarbus, kad ir patys gyventojai spautų tuos politikus, kad jiems nekiltų pagunda ir jie nenorėtų kaip nors šitų neformaliojo ugdymo mokyklų uždaryti ar kaip nors joms pakenkti. Aš manau, kad nuo šiol šis sektorius, jame dirbantys ir besimokantys žmonės turėtų būti ramūs. Taigi, be jokios abejonės, kviečiu balsuoti už ir sveikinu dėl tokio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė taip pat pageidauja pasisakyti už.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Taip, mano irgi du argumentai yra už. Pagrindinis argumentas, kad suteikiame neformaliojo ugdymo švietimo įstaigoms – meno, sporto, dailės, muzikos mokykloms – svorio ir svarbos. Vykdydami ilgalaikes programas pritraukia jaunos žmones, kurie pasiryžę mokytis ne tik bendrojo lavinimo mokykloje, bet ir skirti didelę dalį savo laisvalaikio savo pomėgiams, gebėjimams ugdyti.

Antras svarbus momentas, mano vertinimu, pačių mokinių įvertinimas, kad jie štai gebėjo būti disciplinuoti, suderinti savo darbotvarkę, lankyti neformaliojo ugdymo įstaigas ir tokiu būdu turėti įvertinimą, įrašą brandos atestate.

Ir, be abejo, gimsta trečia išvada ir argumentas, kad aukštosioms mokykloms arba mokykloms, kuriose planuoja toliau tęsti studijas, tokias mokyklas baigę mokiniai, be abejo, parodo savo kitokius gebėjimus, savo didesnius gebėjimus ir, be abejo, taip pat daugeliu atvejų pabrėžia ir tokią, sakykime, šitų ugdytinių emocinio intelekto svarbą. Be abejo, aš esu už, kad tokie gražūs atestatai būtų, kuo daugiau vaikų turėtų savo rankose tokius brandos atestatus su tokiais įrašais ir jų įvertinimu, kad jie ir aštuonerius, ir dešimt metų paskyrė savo gebėjimams ir baigė mokyklas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir R. Šarknickas taip pat nori pasisakyti už.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nekartosiu, motyvai tikrai yra visų geri. Balsuojame.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti, balsuosime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92: už – 92, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Priėmimus baigėme.

15.05 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3608(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar turime Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3608(2). Svarstymo stadija. Kviečiu į tribūną komiteto atstovą A. Dambra-
bravą. A. Dumbra-
bravą, atsiprašau.

Pirmiausia dėl 1 straipsnio yra Seimo narių L. Kukuraičio ir T. Tomilino pasiūlymas. Prašau pristatyti kurį nors iš šių autorių.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Šiuo pasiūlymu siūloma atsisakyti principo, kad teisę gauti būsto nuomos kompensaciją turėtų tik tie, kurių pajamos būtų tokios pačios arba viršytų būsto nuomos sutartį. Mūsų vertinimu, tai yra žalingas principas, sukuriantis precedento neturinčias pajamų grindis socialinės paramos sistemoje. Kitaip sakant, būsto nuomos kompensacijos paramą, būsto nuomos kompensaciją gautų asmuo ar šeimos, kurios turi pajamų iki 1 tūkst. 500 eurų ir daugiau, o negautų tie, kurie turi 200 eurų, 300 eurų ar 400 eurų, nes būsto nuomos kainos dabar yra tokios. Todėl suprasdami, kad iš šios paramos sistemos išmetami patys skurdžiausi žmonės, mes tam negalime pritarti ir teikiame siūlymą atsisakyti šio principo.

Taip, kaip yra suformuluotas išbraukimas čia, jis nėra iki galo teisingas. Bet jeigu šiai nuostatai pritartume svarstymo stadijoje, tai iki priėmimo stadijos pataisytume, reikėtų išbraukti ir dabar galiojančio įstatymo straipsnio dalį. Tiesiog kviečiame pritarti šitam siūlymui, kaip yra dabar, o paskui, jeigu jam pritartume, sutvarkytume ir teisiškai *korektiškai*. Kviečiame pritarti, kad skurdžiausieji būtų apsaugoti.

PIRMININKAS. Tikrinsime balsuodami, ar yra 29 Seimo nariai, remiantys pasiūlymo svarstymo galimybe.

Už – 33, tai yra daugiau negu 29. Išklausome komiteto nuomonę.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, aš tik noriu priminti, kad mes dabar išbrauktume ne keičiamo įstatymo 10 straipsnį, o įstatymo projekto 10 straipsnį. Čia yra truputį klaidinga formuluotė. Komitetas šitam pasiūlymui vis dėlto nepritarė: už – 5, prieš – 2 ir 4 susilaikė, ir pateikė tokius argumentus, kad pajamų ir išpareigojimų vertinimas nustatant teisę į paramą sukuria kontrolės instrumentą siekiant, kad parama būtų teikiama tiems, kam ji reikalingiausia, kartu ribojant itin brangaus būsto nuomą. Nustatant teisę į paramą, projektu siūloma įvertinti visas asmens ar šeimos pajamas. Tai naujas sprendimas, didinantis paramos prieinamumą pažeidžiamiesiems asmenims ir šeimoms.

Na, čia yra daugiau, tačiau, manau, užtenka šitų dviejų.

PIRMININKAS. Dėkui. Tada motyvai. T. Tomilinas – už pasiūlymą.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, įsivaizduokite situaciją, kai bendrabučio negavęs studentas, studijuojantis Vilniuje, iš tolimo krašto, iš kokio Skuodo ar Mažeikių, neturi kur gyventi ir neturėjo, ir neturi pajamų. Taip irgi gali būti. Gerai, jeigu tėvai padeda nenumirti iš bado, bet kur gyventi? Ne visos šeimos gali sau leisti išsinuomoti butus Vilniuje, o studijuoti tai norisi žmogui iš regiono. Tai aš ypač Socialdemokratų partiją raginu šiek tiek pagalvoti apie tuos žmones, kurie neturi, kurie neturi galimybių ar studijuoti Vilniuje, ar turi tokias mažas pajamas iš šalpos pensijos. Tikrai nebalsuokite kartu su dauguma. Labai keistas šitas sprendimas. Kokią finansų krizę mes dabar patiriame, kad turime taip smarkiai apriboti paramą nuomai? Aš to nesuprantu. Parama nuomai atsirado kaip alternatyva ilgai socialinio būsto eilei, kur žmonės laukia, kur reikia statyti, kur reikia atiduoti jau pastatytą ir valstybei priklausantį būstą šeimai, paskui sudėtinga atimti tą būstą, jeigu išauga pajamos.

O su nuoma viskas veikia puikiai ir greitai. Tiesiog labai keista, kodėl mes turime atimti teisę iš tų žmonių, kurie turi mažiausias pajamas. Kam reikalingas tas apribojimas, aš taip ir nesupra-

tau. Kaip pasikeitė mūsų finansų padėtis, kad mes turime tokį drastišką apribojimą įvesti? Juolab kad mes įstatymą taisome ir ten tos dosniausios išmokos yra panaikinamos.

Aš nežinau, ar čia yra tikslas taupyti biudžetą, bet kam tada iš viso kalbėti apie kažkokią socialinio būsto politiką, jeigu mes tiesiog drastiškai atimame pagalbą nuomai iš skurdžiausių visuomenės sluoksnių? Tiesiog nesuprantu. Ir kur čia socialdemokratija?

PIRMININKAS. M. Navickienei kaip tik galimybė viską išaiškinti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, man atrodo, kiekvienas turime galvoti apie tai, kaip patys balsuojame ir kodėl siūlome tam tikrus siūlymus. Dabar jūsų siūlymas yra galimybė nuomotis būstą, net jei žmogus neturi jokių pajamų. Vadinasi, šešėliniai dalykai jums yra gerai. Neaišku, iš kur gautos pajamos, jums yra gerai. Man atrodo, truputėlį reikėtų galvoti, kad negalime skatinti slėpti pajamų. Be to, jeigu studentai neturi pajamų, jie gauna pirmumo tvarka bendrąbūtį ir socialinę stipendiją.

O paslaugų kainos ir pajamų santykio vertinimas nėra naujas principas socialinės politikos srityje. Tokiu principu nustatoma teisė į būsto šildymo kompensaciją, pavyzdžiui. Šiuo atveju mes ir rūpinamės pačiomis pažeidžiamiausiomis grupėmis būtent įvertindami pajamų galimybes.

Aš pritariu komiteto argumentams dėl to, kad pajamų ir išipareigojimų vertinimas sukuria kontrolės instrumentą siekiant, kad parama būtų teikiama tiems, kam ji reikalingiausia. Taip pat projektu siūloma atsižvelgti į visas asmens ar šeimos gaunamas pajamas, įskaitant ir socialinio pobūdžio pajamas, kurios šiuo metu nėra vertinamos. Toks sprendimas didina paramos prieinamumą būtent pažeidžiamiesiems asmenims ir šeimoms. Tai, kolegos, raginu pasiūlymui nepritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas Tomai Tomilinau, aš suprantu, kad jūs norite nesutikti su ministru, bet antro raundo dėl motyvų aš tikrai negaliu suteikti. Dabar motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame L. Kukuraičio ir T. Tomilino pasiūlymui.

Balsavo 91: už – 35, prieš – 19, susilaikė 37. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar dar yra pasiūlymas dėl 3 straipsnio, taip pat L. Kukuraičio ir T. Tomilino. Čia reikia dešimties Seimo narių. Laikysime, kad tikrai tiek jų yra. Autoriai tada pristatys pasiūlymą. Ar čia susiję pasiūlymai? Ne. Tai prašom tada.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labai gaila, kad Seimas atstūmė mažiausias pajamas turinčius atimdamas teisę gauti paramos būsto nuomai kompensaciją. Tai naujas socialinės politikos žanras, kai skurdžiausi paramos negauna, o vidutinės pajamas turintys gauna. Tai kokia čia yra parama ir kam ji yra skiriama? Mes sukuriame tokią politiką. Bus apie ką kalbėti viešai. Ačiū jums už galimybę. Bet labai gaila tų keliasdešimt žmonių, kurie gauna šalpos pensijas, kurie gauna mažas pensijas, kad mes juos išmetėme iš tos paramos programos, kuria jie naudojos iki šiol. Ačiū jums.

Minimi šešėliniai dalykai egzistuoja visose kitose priemonėse – socialinio būsto ir kitose. Jie nėra tvarkomi. Vadinasi, argumentas, kurį sako ministrė, nėra sąžiningas, nes tame pačiame įstatyme egzistuoja šešėlį skatinančios priemonės. Vadinasi, tai nėra visiškai nuoširdus argumentas.

O dabar pristatant šį pasiūlymą yra kalbama apie dydį. Būsto nuomos kompensacijos dydis – 176 eurai. Kiek būsto nuoma yra šiuo metu Vilniaus mieste? Jeigu pažiūrėtume rinkos kainas – nuo 500 iki 1 tūkst., priklausomai nuo kvadratų skaičiaus. 176 eurai jaunam asmeniui ar šeimai, kuri nuomojasi būstą už 700 ar 800, yra akivaizdžiai per mažai, ypač jeigu jie bando įsitvirtinti mūsų visuomenėje. Įsigyti būstą šiuo metu yra neįmanoma. Būsto įperkamumas kritęs į 2009 metų lygį. Vadinasi, mes turime surasti kitų būdų, kaip padėti jauniems asmenims ir šeimoms. Šiuo atveju mūsų siūlymas yra bent padvigubinti išmoką – būtų ne 176, o bent dvigubai daugiau. Tai žymiai prisidėtų prie mūsų labai labai labai kuklios būsto politikos. Pagal EBPO mes skiriame mažiausiai būsto politikai, o turime skirti daugiausiai, nes lietuviai mėgsta turėti turtą, o jo turėti neišeina, ir žmonės yra spąstuose. Padėkime išeiti iš tų spąstų.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Už šį kolegų pasiūlymą balsavo 5 komiteto nariai, prieš – 3, susilaikė 4. Šiam siūlymui nepritarta. Pagrindiniai argumentai būtų: didelė būsto mokesčio dalies kompensacija daro įtaką ir iškreipia būsto rinką, didina būsto nuomos kainą, mažina būsto prieina-

mumą visoms gyventojų grupėms. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija pastebėjo, kad didelė būsto nuomos mokesčių kompensacija neskatina paramos gavėjo integruotis į darbo rinką ir ilgainiui gali formuoti ilgalaikį paramos gavėjų srautą. Remiantis EBPO tyrimais, kompensacijos dydis, taikytas iki 2024 m. sausio 1 d., buvo vienas dosniausių, tačiau kompensacijos gavėjų aprėptis buvo nedidelė. Esant ribotoms valstybės biudžeto galimybėms, dosni kompensacija ribotų jos gavėjų ratą.

PIRMININKAS. Dabar motyvai. T. Tomilinas pasisako už pasiūlymą.

T. TOMILINAS (DFVL). Esu be galo tikras, kad dėl šio pasiūlymo socialdemokratai tikrai balsuos už, nes čia tiesiog arba tu esi už didesnę paramą, arba už mažesnę. Tai čia pagal tą klasikinę takoskyrą akivaizdu, kad jie balsuos, dėl to aš ramus. Bet ši kartą aš kreipiuosi jau į liberalus.

Kolegos, prieš kelias savaites šitoje tribūnoje stovėjo ministras S. Gentvilas ir aiškino, kad Lietuvoje per mažai priemonių, skirtų padėti žmonėms apsirūpinti būstu. Įkūrė darbo grupę Aplinkos ministerijoje, kaip reikia būsto politikos ir kaip reikia ne mažinti socialinio būsto prieinamumą, o didinti, nes Lietuva čia labai atsilieka. Mums aplinkos ministras visą paskaitą perskaitė apie tai ir čia pat mes ateiname ir pamažiname socialinio būsto prieinamumą. Ar šitos Vyriausybės ministrai kalbasi tarpusavyje, ar yra kokia nors politikos priemonių darna?

Gerbiamas Eugenijau, mes tikrai nenorime kokių nors ypatingų sąlygų. Tai tikrai nėra panašu į Švedijos dosnią politiką. Lietuvoje tik keli procentai žmonių naudojami šitomis priemonėmis, kai jie tikrai negali sau leisti ir tikrai neišgyvena, nes... Aš tik atkreipiu dėmesį: kai kurie žmonės gyvena iš senatvės šalpos pensijos, tai yra iš 197 eurų per mėnesį. Kaip jūs norite jiems padėti, kai socialinio būsto eilė yra ilga ir kai mes girdime ministro liberalo S. Gentvilo raginimą didinti paramą?

PIRMININKAS. Kaip tik liberalas E. Gentvilas dabar tars žodį.

E. GENTVILAS (LSF). Statyti daugiau pigių socialinių būstų, didinti būsto prieinamumą yra vienas dalykas. Tomai, aš atidžiai tavęs klausiau, galėtumei ir tamsta manęs paklausti.

Kitas dalykas. Valstybės lėšomis kompensuoti bet kokio bet kur išsinuomoto būsto išlaidas, atleiskite, tai nėra tas pats, ką sako aplinkos ministras apie būsto prieinamumą. Aš tikiu, kad kada nors mes gyvensime su socialinėmis išmokomis, kaip švedai gyvena ten, kur mano dukra, anūakai gyvena... (*Balsai salėje*) ...ir suprantu, labai gerai žinau... (*Balsai salėje*) Gerai. Galėtumėte užčiaupti mano kolegas ar ne, pirmininke? Tačiau cituoju S. Skvernelio žodžius, pasakytus praėjusią kadenciją.

Ką aš noriu pasakyti? Nenuėikime per toli su visokiomis kompensacijomis už bet ką. Po savo pateikto įstatymo projekto aš gavau tokį klausimą: ar bus kompensuojama tam žmogui, kuris neturi jokių darbo pajamų, turi tik socialines išmokas, ir Vilniuje jis negali išsinuomoti būsto net už 400 eurų? Mano atsakymas toks: gerbiamas žmogau, kuris iš valstybės kol kas gauni viską, visas socialines išmokas, savo jokių pajamų neturi, kodėl tamsta turi gyventi Vilniuje? Ar Vilniuje nori gyventi tam, kad teatrus lankysi, o tau valdžia kompensuos nuomos išlaidas? Gerbiamasis, gali važiuoti į Širvintas, į Švediją, po velnių. (*Juokas salėje*) Į Šveicariją, į Šalčininkus. Bet ne, nori gyventi iš pašalpų, nori gyventi... Netrukdyk man, Tomai, nebūk chamas, netrukdyk! Nori gyventi iš valstybės išmokėtų pašalpų Vilniuje, dar gerai būtų Senamiestyje išsinuomoti būstą, valdžia, geroji tetulė, sumokės jam kompensacijas, o jis darbo pajamų neturi. Tokio socializmo, Tomai, net ir Švedijoje nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Pakalbėjome čia linksmomis gaidomis. (*Šurmulys salėje*) Kaip suprantu, gerbiamas Linai ir Tomai, čia yra dvi pasiūlymo dalys, bet eina kartu, taip?

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Susietos.

PIRMININKAS. Jos susietos. Dėl 3 straipsnio balsuojame už tuos lyginamajame variante atskirai paminėtus pasiūlymus.

Už – 34, prieš – 16, susilaikė 38. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar apsispręsimė dėl viso projekto. Motyvai. T. Tomilinas žadėjo kalbėti už, bet persigalvojo. (*Balsai salėje*) A. Sysas – už.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, nuomos rinkoje labai daug netvarkos, ir tie, kas yra mūsų komitete, puikiai žino, kaip neracionaliai mes išnaudojame pinigėlius,

kuriuos atseit skiriame jaunoms šeimoms. Jos gali išsinuomoti 140 kv. metrų būstą, nuomotis iš savo giminių, čia buvo net kai kurių, taip sakant, valstybės pareigūnų tokio *biznio*. Mes nesame tokie turtingi, kad galėtume švaistytis. Parama tikrai turi būti skiriama tiems, kam reikia, bet jina turi būti kontroliuojama ir prižiūrima.

Kodėl apskritai balsavau prieš? Nes Lietuvoje labai trūksta municipalinio būsto ir socialinio būsto. Aš manau, kad jeigu municipalinio būsto rinka būtų didesnė, tai ir nuomos kainos būtų visiškai kitokios. Kadangi dabar tai yra daugiausia privatus *biznis*, municipalinio būsto yra vienetui, tai ir kainos išpūstos.

Raginu visus kolegas, kai tik yra galimybė, svarstant biudžetą daugiau lėšų skirti municipalinio ir socialinio būsto statybai. Taip tikrai mes padėtumėme jaunoms šeimoms, nes nebus taip, mes negyvensime tokioje šalyje, kur kiekviena jauna šeima galės turėti savo nuosavą būstą. Mes ir taip pasaulyje pirmaujame pagal nuosavo būsto skaičių gyventojams. Normaliose demokratinėse... senosiose demokratijose – 30–40 %, mes jau 80 % turime. Nevarykime visų į medį. Balsuokime už šitą įstatymą, nes tai yra tam tikros tvarkos įvedimas.

PIRMININKAS. Niekas nepageidauja kalbėti prieš. Replikos bus po balsavimo.

Dėl vedimo tvarkos gerbiamas K. Adomaitis. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Tik norėjau pasakyti, kad ten buvo du atskiri siūlymai, dėl kurių mes balsavome. Vienas buvo L. Kukuraičio apskritai dėl visų asmenų, kitas dėl studentų, ir mes turėjome skirtingą nuomonę frakcijoje dėl šitų siūlymų. Tai labai apmaudu, kad mes kažkaip kartu dėl visko nubalsavome.

PIRMININKAS. Aš atsiklausiau iniciatorių. Jie sutiko, kad balsuotume iš karto dėl abiejų. Jums prieš balsavimą reikėjo reikalauti, kad būtų atskirai balsuojama. Aš aiškiai suformulavau, apgailestauju. Jūs iki priėmimo stadijos, jei norite, registruokite frakcijos vardu tą pasiūlymą, kuris jums patiko. Balsuojame dėl viso projekto, ar pritariame po svarstymo.

Už – 72, prieš nėra, susilaikė 15. L. Kukuraitis – replika po balsavimo.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Atsakau E. Gentvilui dėl tų, kurie gyvena Vilniaus mieste, ir dėl paramos didinimo. Šita parama gruodžio mėnesį buvo sumažinta tris keturis kartus. Tris keturis kartus! Žmonės, kurie gyvena ir gavo šią paramą, dabar jos nebegauja ir tiesiog išmetami į gatvę, į nakvynės namus. Tai yra apie 30–40 žmonių, tarp jų – ir gyvenančių Vilniuje. Iki šiol jie kažkaip išsivertė su visomis paramomis. Dabar nakvynės namuose mes už juos mokame 1 tūkst. per mėnesį. Kas yra ekonomiškiau: ar skirti 176 arba 340 eurų per mėnesį, kad žmogus savarankiškai gyventų, ar kad nakvynės namuose už jį mokėtume 1 tūkst. eurų ir išlaikytume? (*Balsai salėje*) Jūs renkatės.

O atsakant Algirdui ir socialdemokratams dėl municipalinio būsto, municipalinis būstas yra savivaldybių reikalai. Žinau, kad reikia nacionalinės būsto politikos, bet turėdami tiek merų municipalinius būstus socialdemokratai tikrai galėjo sutvarkyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Matau, kad tai paskatins atsakomąsias replikas. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Linai, aš nebuvo ministru, tamsta buvote ministru, ir kai dalinote biudžetą, tikrai galėjote daugiau skirti municipaliniam būstui.

15.27 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3735, Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 3, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3736, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3737 (*pateikimo tęsinys*)

PIRMININKAS. Replikas pagaliau baigėme. Dabar projektų paketas (darbotvarkės 2-6 klausimas): projektai Nr. XIVP-3735, Nr. XIVP-3736, Nr. XIVP-3737. Tai yra projektai, kuriuos pristatė K. Navickas. Buvo pateikimas. Dabar tik balsavimas, ar pritariame po pateikimo iš karto visiems trimis projektams.

Balsavo 84: už – 82, prieš nėra, susilaikė 2. Čia parašyta, kad siūloma svarstyti rudens sesijoje, bet nematau Kaimo reikalų komiteto pirmininko, ar tikrai tiek ilgai komitetas čia žada svarstyti? Tai tegul bus gal rudens sesijoje. Jeigu apsvarstys anksčiau, įrašysime į pavasario sesiją. Kaimo reikalų komitetas tada bendru sutarimu būtų pagrindinis komitetas.

15.28 val.

Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos įstatymo projektas Nr. XIVP-3734 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-7 klausimas – Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos įstatymo projektas Nr. XIVP-3734. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 81, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas būtų Ekonomikos komitetas. Svarstymo data – birželio 11 diena. Pritariame bendru sutarimu? Pritarta.

15.29 val.

Politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3418 (pateikimo tęsinys)

Ir paskutinis darbotvarkės klausimas – Politinių organizacijų įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3418. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 80: už – 33, prieš – 25, susilaikė 22. Po pateikimo nepritarta. Alternatyvus balsavimas. Už reiškia grąžinimą tobulinti, prieš – atmetimą.

Už – 30, prieš – 48. Taigi, projektas yra atmestas.

Visi klausimai apsvarstyti, vakarinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 378 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame gegužės 21 dienos, antradienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 102 Seimo nariai.

10.00 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turiu kelis pareiškimus, prieš pereidama prie darbotvarkės tvirtinimo. Visų pirma, yra gautas Prezidento dekretas, kuriuo grąžinama Seimui iš naujo svarstyti Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo projektą Nr. XIVP-3354.

Toliau dėl balsų skaičiavimo grupės. Nuo šios dienos iki birželio 21 dienos balsų skaičiavimo grupė bus tokia: K. Adomaitis (Laisvės frakcija), A. Bagdonas (Liberalų sąjūdžio frakcija), A. Kubilienė (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija), S. Lengvinienė (Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“), L. Mogenienė (Mišri Seimo narių grupė), G. Paluckas (Socialdemokratų partijos frakcija), A. Strelčiūnas (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija), Darbo partijos frakcijai balsų skaičiavimų grupėje atstovaus V. Valkiūnas.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 21 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas – 1-1 klausimas.

Ar dėl darbotvarkės yra norinčių pasisakyti? Prašau. G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, prašome frakcijos vardu išbraukti 2-1 klausimą, nes dėl Valstybės pažangos ataskaitos nėra pateikta Valstybės kontrolės išvada.

PIRMININKĖ. Tuoj, sekundėlę. Kol sutikriname pateiktas išvadas, aš noriu atsiklausti Seimo. Ar pritartumėte, kad šiandieną svarstytume darbotvarkėje įrašytus klausimus, kurie nebuvo įrašyti į Seimo pavasario darbų programą? Tai yra 1-17.1 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3746, darbotvarkės 2-6 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3672 ir darbotvarkės 2-8 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3742. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad šie klausimai bus svarstomi šios dienos darbotvarkėje? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

Atsakau gerbiamai G. Burokienei. Išvados yra. Šiandien ateis valstybės kontrolierius, jis pristatys ir atsakys į klausimus. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, jie negali atsakyti į klausimus, nes jiems tiesiog nebuvo pateikta ta Valstybės pažangos ataskaita, jie jos nevertino. Tiesiog jos nėra.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, bet viską darome išlaikydami procedūras. Tikrai nėra procedūrinio pagrindo braukti iš darbotvarkės. Bet, žinoma, gali Seimas apsispręsti ir balsuoti dėl frakcijos pasiūlymo. Suprantama, gal nesivelkime į ginčą šiuo atveju.

Gera! Nuskambėjo vienas G. Burokienės pasiūlymas frakcijos vardu braukti šios dienos popietinės darbotvarkės 2-1 klausimą, tai yra Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Balsuojame. Kas pritariate išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 56, prieš – 48, susilaikė 8. Lygu, tai kartojame balsavimą. Kas pritariate 2-1 klausimo išbraukimui iš darbotvarkės, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 115: už – 56, prieš – 50, susilaikė 9. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl visos darbotvarkės, gerbiami kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame, gerai. Kas pritariate šios dienos darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 113: už – 59, prieš – 11, susilaikė 43. Darbotvarkei pritarta.

10.07 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3605(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3605(2). Priėmimo stadija. Kviečiu Romualdą... Ne, nereikia kviesti R. Vaitkaus, aš pati viską įvardinsiu. Yra gautas vienas Seimo nario J. Urbanavičiaus pasiūlymas, tačiau nėra išlaikytas 48 valandų terminas, tai aš suprantu, kad Seimo narys tą žino, sutinka, todėl svarstysime priėmimo stadijoje. Jo nesvarstysime, svarstysime įstatymą priėmimo stadijoje be pasiūlymo, kuris neišlaikė termino. Taigi, priėmimo stadija. Trys straipsniai keičiami, dėl nė vieno iš jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku. Kolegos, primenu, kad balsavimo langas šiandieną nuo 10 val. 45 min., planuojame iki 11 val. 10 min., bet žiūrėsime, kaip seksis mums svarstyti klausimus.

10.08 val.

Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3514(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3514(2). Jį sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime numatytu laiku.

Toliau darbotvarkės 1-4 klausimą turime praleisti, grįšime vėliau. Gerai.

10.09 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3719(2) (svarstymas)

Taigi 1-5 darbotvarkės klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3719(2). Tai yra svarstymo stadija. Kviečiu komiteto pranešėją gerbiamą V. Targamadzę į tribūną.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Švietimo ir mokslo komitetas svarstė ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti, pasiūlymų nėra gauta, dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas neužsirašė. Taigi, apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.10 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3649(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3649(2). Svarstymo stadija. Pranešėja gerbiama B. Pietkiewicz pateiks Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

B. PIETKIEWICZ (*MSNG*). Švietimo ir mokslo komitetas pritarė sujungtiems projektams bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje kalbėti užsirašė I. Pakarklytė. Kviečiu į tribūną.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Laba diena visiems. Aišku, atmintinos dienos turbūt yra toksai simbolinis dalykas ir ne visada tai yra galbūt efektyviausias sprendimas, bet šiuo atveju norėčiau plačiau pasisakyti apie Pasaulinę mamų psichikos sveikatos dieną, kurią šiuo įstatymu mes numatytume pirmąjį gegužės trečiadienį, ir šiek tiek plačiau pasinaudodama proga pakalbėti apie mamų ir šeimų psichikos sveikatą. Situacija ištis neramina ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje – maždaug kas dešimta moteris yra patyrusi depresiją po gimdymo. Tokios patikimos platesnės šeimų statistikos nėra, bet tai patiria ir vyrai.

Lietuvoje 2022 metais motinystę globojančių iniciatyvų... 2022 metais buvo atlikta gimdžiusių Lietuvos moterų apklausa ir ten buvo nustatyta, kad apie 19 % moterų nurodė, kad patyrė ryškių psichologinių sunkumų. 24 % iš šių apklaustų moterų būtų galima įtarti pogimdyminę depresiją, tačiau tik 3 % ji buvo diagnozuota. Dėl ko? Dėl to, kad galbūt dažnai yra stigma kreiptis. 66 % moterų, kurioms būtų galima įtarti tą pogimdyminę depresiją, nėra lankiusios pas psichologą. Statistika kai kuriais atvejais yra sukrečianti. Iš šios apklausos (priminsiu, kad apklaustos moterys, kurios gimdė 2022 metais) net 15 % po gimdymo buvo pagalvojusios apie savižudybę. Daug šių atvejų, deja, lieka nedidžiosios.

Džiaugiuosi, kad nuo šių metų liepos 1 dienos išeina sveikatos apsaugos ministro įsakymas, dėl kurio neseniai pagimdžiusių ar nėščių moterų gydytojai privalės paklausti, kaip jos jaučiasi, kokia yra emocinė sveikata, kokia nuotaika, įvertinti tuos nuotaikų pokyčius ir, jeigu reikia kokių nors pagalbos, suteikti visą reikalingą informaciją: paprašys užpildyti specialų pasaulyje patvirtintą Edinburgo depresijos klausimyną ir bus suteikiama ta pagalba. Džiaugiuosi, kad tie žingsniai jau yra daromi.

Taip pat labai dėkoju nevyriausybininkams, iš tikrųjų, daugiausia nevyriausybininkėms, kurios veikia šioje srityje. Taip pat noriu paminėti visiems, kam aktualu, kad kaip tik šiuo metu, iki birželio 1 dienos, yra vykdoma Motinystę globojančių iniciatyvų sąjungos apklausa moterų, kurios gimdė 2023 metais. Tai vėlgi būtent apie jų psichikos sveikatą, apie jų savijautą.

Kviečiu palaikyti šį Atmintinų dienų įstatymo projektą. Nors, be abejo, tai nebūtinai, kaip ir sakiau pradžioje, viską sprendžia, bet žiūrint kompleksiskai, žiūrint su Sveikatos apsaugos ministerijos atliekamais žingsniais, su nevyriausybininkų atliekamais žingsniais, tokia simbolika yra svarbi. Kviečiu visus pritarti ir skirti daugiau dėmesio šiai temai, pastebėti savo aplinkoje, jeigu matote tokius atvejus, tiesiog paklausti, kaip žmogus jaučiasi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu K. Masiulį į tribūną.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Nepasakysiu nieko naujo pasisakydamas prieš eilinę naują atmintiną dieną. Yra daug reikšmingų dalykų, kuriuos mes galėtume pradėti žymėti, švęsti, jų tikrai labai labai daug. Yra daug problemų, kurias reikėtų aktualizuoti, bet visų jų neišvardinsi. Čia yra tas pats atvejis. Pirmiausia, kalbant apie psichinę sveikatą, jau yra tokia Psichikos sveikatos diena, ji yra įtvirtinta kalendoriuje. Jeigu mes dabar pradėsime detalizuoti: moterų psichinės sveikatos diena, motinų psichinės sveikatos, vaikų, berniukų, mergaičių, vyrų, o dar, matyt, psichine sveikata labiau reikėtų susirūpinti tų žmonių, kurie yra translyčiai ir panašiai... Jų psichinė sveikata iš tikrųjų... jie patiria daug patyčių, persekiojimų ir taip toliau. Vadinasi, tikrai reikėtų labiau į tai kreipti dėmesį.

Kalbant apie depresijas ir savižudybes, gal reikėtų labiau į vyrus atkreipti dėmesį, nes vyrai lygiai taip pat žudosi, efektyviau žudosi, ir žinome pagal statistiką, kad jeigu vyras žudosi, dažniausiai jis ir nusižudo, o ne demonstruoja savižudybę.

Problemų egzistuoja, bet paskelbus vieną dieną per metus jos nesprendžiamos. Tai jas reikia spręsti, reikia spręsti kiekvieną dieną, jeigu ji yra. Čia ką tik buvo pasakyta, kad specialistai turi atitinkamai reaguoti, informuoti, klausiti moterų, kurios laukiasi vaikučių. Tai labai gerai, vadinasi, reikia stiprinti šitą pusę, o ne paskelbti vieną dieną.

Dar daugiau. Pagalvokime dėl tų dienų. Seimas egzistuos, valstybė egzistuos, praeis dar 50 metų, tai mes turėsime kiekvieną dieną po 50 atmintinų dienų, nes atrodo, kad kolegų Seimo na-

riai atmintinų dienų gėrybių maišo niekaip negali užrišti, jį reikia vis dauginti ir dauginti. Tai ir devalvuojama tai, kas yra atmintina diena.

Štai čia šiandien yra du ir visai skirtingai sulyginti įvykiai. Vilko vaikų – sutinku, kad ji būtų, niekur kitur nėra, mūsų, unikali, balsuosiu už. Ir kažkas, kas visur yra, kas yra akivaizdi problema, balsuosiu prieš. Tą patį siūlau ir kitiems, elgtis taip pat.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašę pasisakė. Motyvai dėl šio klausimo. Atsiprašau. Pasiūlymų nebuvo gauta, neturime ką svarstyti. Dėl motyvų užsirašė pora Seimo narių. Taigi R. Miliūtė kalba už. Ruošiasi K. Masiulis, jis, atrodo, norėtų dar kartą pasisakyti prieš.

R. MILIŪTĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, kuriame yra sujungti du skirtingi pasiūlymai. Vienas iš jų – Pasaulinė psichikos sveikatos diena, Mamų psichikos sveikatos diena. Teisingai buvo pastebėta, kad atmintinos dienos savaime problemų nesprendžia, tačiau jos atkreipia dėmesį į tas problemas ir didina žinomumą kartu su kitais veiksmais, kurie jau yra daromi atitinkamų ministerijų ir nevyriausybinių organizacijų.

Atkreipiu dėmesį, kad Pasaulinė mamų psichikos sveikatos diena neiškelia vienos problemos aukščiau kitų ir niekaip nemenkina kitų problemų. Kiekvienas Seimo narys turi iniciatyvos teisę. Prieš tai kalbėjęs kolega, išvardinęs problemas, neabejotinai turi galimybę imtis iniciatyvų ir atkreipti dėmesį į jas. Tačiau šiandien mes kalbame apie mamas, kurios yra labai pažeidžiamos, susilaukdamos vaikų, ir, kaip pastebėta pagal statistiką, mamų pogimdyminė depresija yra labai retai kada diagnozuojama. Daugiau negu 70 % atvejų yra nedideliu, nepastebimi, neatpažinti. Tačiau laiku nesuteikus pagalbos gali pasibaigti tikrai labai skaudžiai, ilgalaikėmis pasekmėmis tiek pačiai mamai, tiek ir jos šeimai. Tą mes jau ir esame matę iš žiniasklaidos. Po tų skaudžių įvykių visi tikriausiai kalba, kad padarykime viską, kad daugiau tai nepasikartotų, padarykime viską, kad mamos būtų matomos, išgirstos, kad šeimos gebėtų atpažinti problemas, kad sveikatos priežiūros specialistai gebėtų atpažinti ir laiku pasiūlyti reikiamą pagalbą.

Šiais metais Lietuvoje Pasaulinė mamų psichikos sveikatos diena buvo švenčiama jau antrą kartą 26 miestuose. Tikiu, kad priėmus šią iniciatyvą žinia apie Mamų psichikos sveikatos dieną, apie poreikį joms suteikti pagalbą bus skleidžiama dar plačiau, ji bus minima kiekvienais metais ir mes galėsime pasakyti, kad ne tik skatiname mamas gimdyti, bet ir matome, ir girdime jas tada, kai joms to reikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

10.20 val.

Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3001(2) (svarstymas)

Dabar grįžtame prie 1-4 klausimo – Baudžiamojo kodekso penkių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3001(2). Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę I. Haase, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl projekto Nr. XIVP-3001.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3001(2). Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu papildomo NSGK pranešėją. Pas mus yra pažymėtas gerbiamas J. Jarutis, tačiau jo nematau. R. Lopata pristatys komiteto išvadą. Prašau.

R. LOPATA (LSF). Komiteto išvada yra pritarti. Balsavimo rezultatai: 9 – už.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Dabar norėčiau dar kartą pakviesti gerbiamą I. Haase į tribūną, nes yra gautas vienas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas ir turėtume jį apsvarstyti, išgirsti komiteto išvadą. Ar galėčiau gerbiamos premjerės paprašyti, kad ji pristatytų? Gerai, tai gerbiama I. Haase, komiteto pirmininkė, pristatys Vyriausybės pasiūlymą bei komiteto nuomonę dėl jo.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerai. Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Na, viso Vyriausybės pasiūlymo tikrai neskaitysiu, nes jisai yra gana ilgas, tiesiog pagrindinį pasiūlymo turinį.

Siūloma Baudžiamojo kodekso projektą papildyti Baudžiamojo kodekso 118 straipsnio pakeitimu, kuriuo Baudžiamojo kodekso 118 straipsnyje nusikaltimo sudėtis būtų papildyta nauja kvalifikuota nusikalstamos veikos pavojingumą didinančia sudėtimi, numatančia griežtesnę baudžiamąją atsakomybę už padėjimą kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką ekstremaliosios situacijos ar nepaprastosios padėties metu, ir šį straipsnį išdėstyti taip: 118 straipsnio 2 dalį Vyriausybė siūlo išdėstyti, kad tas, kas padėjo kitai valstybei ar jos organizacijai veikti prieš Lietuvos Respubliką, jos konstitucinę santvarką, suverenitetą, teritorijos vientisumą, gynybos ar ekonomikos galią ekstremaliosios situacijos ar nepaprastosios padėties metu, ir numatyti... baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Taip pat siūloma patikslinti nurodyto straipsnio 3 dalį: nuo baudžiamosios atsakomybės atleidžiamas asmuo, padaręs šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytą nusikalstamą veiką, jeigu jis iki jo pripažinimo įtariamuoju pripažino padaręs nusikalstamą veiką ir aktyviai bendradarbiavo nustatant užsienio valstybės ar jos organizacijos atstovus ir jų vykdomą veiklą, nukreiptą prieš Lietuvos Respublikos konstitucinę santvarką, suverenitetą, teritorijos vientisumą, gynybos ar ekonomikos galią.

Taip pat 4 dalyje nurodyti, kad šio straipsnio 3 dalis netaikoma asmeniui, kuris šiame straipsnyje ar šio kodekso 119 straipsnyje nustatytais pagrindais nuo baudžiamosios atsakomybės jau buvo atleistas. Taip pat, jeigu dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos veikos padarytos savo... žuvo žmogus ir atsirado kitokių sunkių padarinių. Ir tikslinama 5 dalis, tai už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

Komiteto nuomonė pritarti iš dalies ir komiteto pasiūlymas Baudžiamojo kodekso 118 straipsnio naują 2 dalį išdėstyti taip: tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką, pasinaudodamas ekstremalioja situacija, nepaprastąją padėtimi ir mobilizacija, baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimt metų. O kitas keičiamo Baudžiamojo kodekso 118 straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalis išdėstyti taip, kaip siūlo pastabos autorė – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto nuomonę. Dabar kreipiuosi į gerbiamąją E. Dobrowolską, ar Vyriausybė sutinka su pritarimu iš dalies? Taip?

E. DOBROWOLSKA (LF). Taip, sutinkame.

PIRMININKĖ. Sutinka. Puiku. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto suredaguotam pasiūlymui? Nematau prieštaraujančių, dėkoju, pritarta. Dėl viso apsispręsimė balsuodami. Labai ačiū pirmininkei.

10.26 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3595(2) (svarstymas)

Toliau turime 1-7 klausimą – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3595(2). Ir komiteto paskirtas pranešėjas yra M. Puidokas. Kviečiu į tribūną.

M. PUIDOKAS (MSNG). Pagrindinio Sveikatos reikalų komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21¹² straipsnio pakeitimo. Šio įstatymo projekto tikslas užtikrinti efektyvesnį narkotinių, psichotropinių, kitų toksinių medžiagų nustatymą ir kontrolę žmogaus biologinėse terpėse, narkotinių, psichotropinių medžiagų vartojimo sukeltos žalos žmogaus sveikatai savalaikį nustatymą ir mažinimą, numatyti... Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija vykdo narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolę. Sveikatos reikalų komitete turėjome du Seimo Teisės departamento siūlymus, jiems buvo pritarta, taip pat vieną Teisingumo ministerijos siūlymą, jam buvo pritarta, buvo dar vienas Sveikatos apsaugos ministerijos siūlymas, jam buvo pritarta iš dalies, ir komitetas pritarė šiam įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskutuoti niekas neužsirašė, pasiūlymų nėra gauta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.28 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3245(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3245(2). Svarstymo stadija. Pranešėja... Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė nematau, galbūt galėtų kas nors iš Aplinkos apsaugos komiteto? K. Adomaitis galėtų arba R. Vaitkus arčiau yra. Prašau pristatyti komiteto išvadą dėl 1-8 klausimo, projekto Nr. XIVP-3245(2).

R. VAITKUS (LSF). Komitetas svarstė įstatymo projektą ir buvo pritarta bendru susitarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė, pasiūlymų nėra, dėl motyvų po svarstymo nėra užsirašiusių. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.29 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Sakartvelo europinės integracijos“ projektas Nr. XIVP-3798 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Sakartvelo europinės integracijos“ projektas Nr. XIVP-3798. Prašau. Gerbiamas R. Lopata pristatys šį klausimą.

R. LOPATA (LSF). Ponia Respublikos Seimo Pirmininke, ponios ir ponai, trumpai ir iš esmės apie teikiamos rezoliucijos kilmę ir esmę. Ne paslaptis, kad politinės krizės Sakartvele ne kartą kėlė abejonių, ar šalis vis dar laikytina liberaliąja demokratija, ar ji neišklydo iš kelio į Europą, ar tikrai verta šalies kandidatės tapti Europos Sąjungos nare statuso. Žinoma, Europos Sąjungos Rytų politikoje iš esmės liko tik Ukraina, šlovė jai, Moldova, Sakartvelas ir gal, beje, ne be mūsų pagalbos bandanti joje atsisturti Armėnija. Beje, jos, Armėnijos, europinė perspektyva labai daug priklauso nuo Sakartvelo realaus apsisprendimo.

O Sakartvelas išties yra susiskaldęs, klausimų dėl demokratijos būklės vis daugiau ir slinktytys nuo Europos vis aiškesnės. Manėme, kad, nepaisant viso to, Lietuva gali ir privalo imtis atsakomybės buriant Europos Sąjungos koalicijas už Sakartvelą, maksimaliai palaikyti santykius tiek su valdžia, tiek su opozicija visa tai suvokiant kaip kovą su Rusija dėl įtakos Sakartvelui. Deja, ir tai eilinį kartą matome su Sakartvelo valdančiųjų priimtu įstatymu „Dėl užsienio įtakos skaidrumo“...

Neatsitiktinai mūsų rezoliucijos projekte pabrėžtas didelis susirūpinimas dėl Sakartvelo Parlamento priimto įstatymo „Dėl užsienio įtakos skaidrumo“, nes šis nevyriausybinų organizacijų ir pilietinės visuomenės veiklai riboti skirtas įstatymas iš esmės yra Rusijos įstatymo dėl „užsienio agentų“ atitikmuo, toks, koks jį buvo Rusijoje priimtas 2023 m. kovo 10 d., ir yra nesuderinamas su europinėmis vertybėmis ir demokratijos principais. Sakartvelo prezidentė S. Zurabišvili įstatymą vetavo ir dabar valdantieji skundžiasi, kad blogai vetavo.

Nesiplėtosiu, kaip valdantieji manipuliuoja sociologinėmis apklausomis, kaip elgiasi, smurtauja prieš kitaminčius demonstracijose ir kaip tyčiojasi iš prezidentės. Įsitikinęs, kad mūsų (skubu pasiaiškinti dėl sąvokos „mūsų“ vartojimo) rengiant rezoliucijos tekstą dalyvavo į Seimo tarp-parlamentinių ryšių grupę susibūrę 50 Seimo narių, iš jų penki Užsienio reikalų komiteto nariai su pirmininku ir jo pavaduotoju priešakyje. Mūsų rezoliucijoje atsispindi tas susirūpinimas dėl Sakartvelo, apie kurį kalbėjau. Tikiuosi pritarimo. Ačiū jums visiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis užsirašė klausti V. Ažuolas. Ruošiasi T. V. Raskevičius.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Sveikas, kolega. Žiūriu į jūsų rezoliuciją ir nesuprantu jūsų tikslo. Tokį įstatymą turi Amerika, Prancūzija, Vengrija ir ten demokratija yra. Kodėl Gruzija negali turėti tokio įstatymo? Kodėl jūs kišatės į suverenios valstybės reikalus? Jie turi teisę priimti įstatymą tokį, kokį nori. Ir kodėl jie negali žinoti, iš kur yra finansuojama? Juk neuždraudžia toms institucijoms veikti.

R. LOPATA (*LSF*). Ačiū už klausimą. Jūs...

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Kodėl jūs tai darote? Ar jūs norite galutinai santykius sugriauti su kartvelais? Ar jums liepia kažkas tokį dalyką padaryti? Pamačius tokią nesąmonę, už ją balsuoti tikrai negalima.

R. LOPATA (*LSF*). Aš išgirdau jūsų klausimą ir suprantu jį kaip nesąmonę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia T. V. Raskevičius. Ruošiasi A. Lydeka.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Ačiū. Dėkoju už pristatytą rezoliucijos projektą. Norėčiau pasveikinti jus už drąsą, nes rezoliucijos tekste tam tikri dalykai yra įvardinti iš tiesų tokie, kokie yra. Yra kalbama apie užsienio įtakos įstatymą. Jis reikšmingai apribotų nevyriausybinį organizacijų, įvairių fondų veiklą. Ir labai aiškiai pasakoma, kad tai yra nuo Rusijos Federacijoje galiojančio įstatyminio reguliavimo nukopijuotas įstatymo projektas.

Vertinant Gruzijoje vystomus projektus nerimą kelia ir kitos dedamosios. Pavyzdžiui, kovo mėnesį ta pati politinė dauguma registravo konstitucinio šeimos vertybių apsaugos įstatymo projektą, kuriuo reikšmingai siekia apriboti būtent vienos socialinės LGBT asmenų grupės teises – uždrausti viešus jų renginius, uždrausti skleisti viešą informaciją. Beje, toks draudimas Nepilnamiečių apsaugos įstatymo pavidalu galioja ir Lietuvoje. Ar nemanote, kad būtų buvę tikslinga įtraukti ir šitą įstatymo projektą į rezoliucijos tekstą kaip nesuderinamą su europietiškomis, vakarietiškomis vertybėmis? Ačiū.

R. LOPATA (*LSF*). Jo procesas dar vyksta. Aš manau, kad tam procesui pasibaigus, nes gali būti ir dar kitų istorijų, bus galima apie tai kalbėti ir diskutuoti, ir įrašyti. Tik žinau, kad čekai, lenkai, vokiečiai ir amerikų Kongresas svarsto savo rezoliucijas, į jas neabejotinai bus įtrauktas, bet čia viskas priklauso nuo proceso. Registracija dar nereiškia fakto, bet, suprantama, aš manau, kad jūs teisingai, buvo galima užsiminti, bet kai fakto nėra, tai gal truputį palaukime.

PIRMININKĖ. Klausia A. Lydeka. Ruošiasi D. Kepenis.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, noriu jums padėkoti už parengtą ir pristatytą labai savalaikę rezoliuciją. Iš tiesų visas demokratinis pasaulis dabar yra labai sunerimęs dėl situacijos Sakartvele, tad tikrai turime ir mes, kolegos, politikai, reaguoti į tai.

Norėčiau paklausti jūsų, kaip jūs manote, ar nebūtų tikslinga šioje rezoliucijoje papildomai kreiptis į kolegas, dirbančius Europos Parlamente, kad jie taip pat išsakytų savo nuomonę ir įsijungtų į tą bendrą katilą? Suprantu, kad tuojau rinkimai į Europos Parlamentą. Gal ne pats tinkamiausias laikas, kai senasis Parlamentas jau nelabai dirba, o naujasis Parlamentas susirinks tik po kelių mėnesių. Bet galbūt tuomet taip pat ir į kitas parlamentines asamblėjas, tarkime, kreiptis į Europos Tarybos Parlamentinę Asamblėją, mūsų kolegas politikus, dirbančius joje? Tuo labiau, kaip žinote, nuo užvakar Lietuva...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. LYDEKA (*LSF*). ...pradėjo pirmininkauti Europos Tarybai, tad galbūt būtų pats metas sustiprinti šią poziciją? Ačiū.

R. LOPATA (*LSF*). Dėl Europos Parlamento tos diskusijos vyksta ir kryptama į pareiškimo parengimą. O dėl jūsų minėtos institucijos, kadangi yra ir mūsų delegacija joje, tegalėtų iš tikrųjų priminti arba informuoti apie tokios rezoliucijos Lietuvos Respublikos Seime priėmimą ir tuo pagrindu iš tikrųjų inicijuoti ir naujos rezoliucijos (jau tos organizacijos) priėmimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų klausia D. Kepenis. Ruošiasi klausti R. Šarknickas.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkui. Mes suprantame, visi norime būti pačiame pažangiausiame, pačiame efektyviausiame klube, vakarietiškų šalių klube. Mes dabar labai aktyviai norime padėti ir Sakartvelui kuo greičiau į jį patekti. Tačiau ar nemanote, kad tas tempas gali būti ne visiems priimtinas ir ne visiems vienodas, ką pamatėme ir Ukrainoje? Štai, žiūrėkite, ką sako Gruzijos Parlamento pirmininkas, Sakartvelo Parlamento vadovas (cituoju): „Užsienio politikų prisijungimas prie radikalių antivyriausybinių mitingų Tbilisyje yra ne tik nedraugiškas veiksmas Sakartvelo žmonių atžvilgiu, tai simptomas, kad Rusijos vyriausybė dalį savo pasaulėžiūros perdavė savo aršiausiems oponentams, ypač Baltijos šalyse.“ Taip mąsto Parlamento pirmininkas, tą patį apie vyriausybę šnekame, kad jie taip pat nedemokratiški, bet nebuvo kalbos, kad ten vyriausybė išrinkta nedemokratiškai. Tai ar mes iš tikrųjų norime paspartinti ir be jokios atsakomybės, ar leisime žmonėms patiems nuspręsti, kaip saugiai patekti į tą europinių šalių klubą? Ačiū.

R. LOPATA (LSF). Jūsų minimą Sakartvelo Parlamento pirmininką galima apibūdinti kaip nesavarankišką žmogų, kaip ir vyriausybės vadovą, veikiamą B. Ivanišvilio, kurio santykiai ir ryšiai su Rusija yra gerai žinomi. Pasiskaitykime, galų gale, iš tikrųjų tą įstatymą, kurį priėmė Sakartvelo Parlamentas, ir pamatysime esmę. Ten atvirai kalbama apie įstatymo taikymą Vakarų valstybėms, NATO ir Europos Sąjungos valstybėms. Tai mes kalbėjome su jais apie kompromisą, bet tas kompromisas... iš esmės įstatymo panaikinimas turėtų būti. Tai padarė prezidentė vetuodama, bet, atrodo, tas veto bus įveiktas.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kažkada ir mes laukėme įvairių pasaulio valstybių rezoliucijų, kad padėtų Lietuvai atkovoti nepriklausomybę. Ta kaina žinoma ir mes, ko gero, neturime atsitraukti, taip pat padėti kitoms valstybėms, pavyzdžiui, Sakartvelui. Žinoma, Lietuvos delegacija įvairiai nuskambėjo Sakartvele, kitaip nei Latvijos ir Estijos. Tos paminėtos dvi valstybės gal didesnę diplomaciją išlaikė, gal net galėčiau pasakyti, korektiškesnės. Dažnai mes minime tris Baltijos valstybes: Lietuvą, Latviją, Estiją. Yra tendencija Lietuvai visada būti pirmaujančiai, pirmajai pateikti. Ar nebuvo minčių kalbėtis su Latvijos ir Estijos parlamentais, kad kartu teiktume šią rezoliuciją? Ačiū už šią rezoliuciją.

R. LOPATA (LSF). Aš nemanau, kad čia tai būtų prasminga, nes, matote, dabar yra priimtas, tik dar neskelbtas, bet jau kai kas matė tekstą asmenų, kurių nepageidauja Sakartvelas, kad lankytųsi tose valstybėse. Į jį pakliuvo faktiškai beveik visi politikai iš visų Europos Sąjungos valstybių narių. Taigi, viena, ką mes skaitome, o visai kita, kas darosi. Taigi, nemanau, kad čia galėtų... tiek latvių, tiek estų parlamentai galėtų savarankiškai apsispręsti dėl šitos pozicijos.

O dėl pagalbos, kaip aš minėjau, mūsų principinė pozicija visą laiką buvo kiek galima glaudesni santykiai tiek su valdžia, tiek su opozicija. Čia tik pabrėšiu, ši situacija, dabar vykstanti Sakartvele, į gatves išėjo visiškai naujas segmentas protestuoti prieš šitą antivakarietišką įstatymą. Absoliučiai naujas – jaunimas, studentija. Šimtatūkstantiniai mitingai. Tiek būtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus.

Dabar pereiname prie svarstymo stadijos. Diskusijoje užsirašė kalbėti du Seimo nariai. Pirmas kalba V. Ažuolas. Ruošiasi M. Puidokas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kadangi esu Tarpparlamentinių ryšių su Sakartvelu (Gruzija) grupės narys, tai aš noriu kreiptis į Sakartvelo Parlamentą. (*Kreipiasi į Sakartvelo Parlamentą kartvelų kalba*) Jūs priėmėte teisingą sprendimą.

Ką daro dabartiniai mūsų politikai, pavyzdžiui, G. Landsbergis? Jis bijo išeiti į mitingus, esančius Lietuvoje. Tiesiog dreba. Bijoti atsakyti į žmonių klausimus, į tautos pasipiktinimą. Jis bijo tai padaryti, net nedrįsta. Bet jis labai aršiai važiuoja į kitas valstybes įvesti demokratijos, atnešti kokią nors naują saulę ar žvaigždę, meluoja, kad jeigu nebus atšauktas šis įstatymas, Sakartvelo nepriims į Europos Sąjungą. Iš kur tas melas, iš kur ta menkystė? Gal tada pasakykime, jeigu Sakartvelas nepriims Stambulo konvencijos, nebus priimtas į Europos Sąjungą, jeigu nepriims laisvės narkotikams, nebus priimtas į tą Sąjungą? Kiek galima meluoti? Ir dabar tą melą tvirtins mūsų parlamentas. Iš tikrųjų labai gerai, kad yra atnešta ši R. Lopatos rezoliucija. Mes pamatysime, kiek mūsų parlamentarų nori kištis į Gruzijos gyvenimą. Teisėtai išrinkta valdžia, teisėtai išrinktas Parlamentas, jų sprendimų priėmimas. Jie turi teisę priimti tuos sprendimus. Gerai, pamatysime, kurie išeis, bijos balsuoti, kurie bus drąsūs, susilaikys arba balsuos prieš, o tie pastumdėliai, kaip tauta sako, amerikų pastumdėliai, balsuos už šią rezoliuciją. Labai gerai, pamatysime. Bet kas juokingiausia, toks pats įstatymas galioja Amerikoje labai daug metų ir jokių problemų niekam nekylo. Tokį patį įstatymą neseniai priėmė Prancūzija. Jokių problemų niekam nekylo, jokių baimių nėra. Tokį įstatymą Vengrija priėmė. Ir Vengrija siūlo tą įstatymą priimti visoms Europos valstybėms. Jokių problemų nekylo. Bet jeigu tai daro kartvelai, kurie nori sužinoti, kas finansuoja įvairiausias jų organizacijas ir visokius veikėjus, kas finansuoja iš užsienio, netgi tie patys rusai ar kokios nors rusų organizacijos, tai jie neturi teisės žinoti, nes kažkokiam politikieriui užplaukia, kad jis nori nuspręsti, kaip čia reikia daryti. Gal nustokime kištis į suverenių valstybių reikalus ir nustokime meluoti, kad jeigu neatšauks šio įstatymo, tai Europos Sąjunga jų nepriims ar kitur nepriims. Na, nustokime meluoti!

Aš suprantu, kad žiniasklaida tyli, visi pasislėpę į krūmus, nepasakys, kad Amerikoje yra, Prancūzijoje yra, Vengrijoje yra, kitose šalyse seniai tas įstatymas yra. Niekada to nepasakys. Bet svarbu moralizuoti. Įdomu, kiek dar parlamentarų lėks į mitingus, darys maištus, perversmus, maidanus? Aš suprantu, kad senelis labai gerai nuvarė į Ukrainą ir Maidaną suorganizavo, labai gerai pakurstė. Dabar anūkas nori tokį pat perversmą Sakartvele padaryti. Na, geri jūsų tikslai ir tradicijos, varykite, varykite tiesiau!

Mieli Seimo nariai, būkite drąsūs ir balsuokite prieš tokią nesąmonę arba susilaikykite. Nustokime kištis į valstybės reikalus. Kartvelai mus gerbia. Gerbia kaip juos gelbėjančią tautą. Bet gerbė mus praeitoje kadencijoje, šioje kadencijoje tokį Ž. Pavilionį nori net išvaryti į lauką.

PIRMININKĖ. Trumpa replika gerbiamam V. Ažuolui. Sakartvelas Stambulo konvenciją ratifikavo dar 2017 metais.

Prašau. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Taip, Sakartvelas. Mes matome, kad G. Landsbergis bijo Lietuvos žmonių, bijo bet kokių demokratinių protestų Lietuvoje, niekina tuos žmones, kurie susirenka protestuoti prie Lietuvos Respublikos Seimo ar kitose mūsų valstybės vietose, bet užtat pats pirmas lekia pakėlęs uodegą į Sakartvelą, kad ten įvestų savo tvarką ir skleistų savo mintis, kurios, jo manymu, yra teisingos. Bet jis pamiršta, kad Sakartvelas turi teisę į išrinktą valdžią ir kad Sakartvelo žmonės turėtų nuspręsti, kokia ta valdžia turėtų būti. Jis neleidžia savo paties valstybės žmonėms turėti pasirinkimą, turėti nuomones, Lietuvoje yra persekiojami žmonės, kurie turi skirtingą nuomonę negu kad Landsbergių šeima, o va Sakartvele jis labai džiaugiasi, kad žmonės renkasi į mitingus ir išreiškia kitokią nuomonę, ir netgi skatina juos tą daryti ir protestuoti. Tai kaip čia tokie dvejetainiai standartai?

Kodėl yra toks melas, kai yra sakoma, kad užsienio agentų įstatymas yra prorusiškas, nors tas įstatymas buvo priimtas 1938 metais Jungtinėse Amerikos Valstijose ir galioja iki dabar, Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir jų nacionaliniam saugumui toks įstatymas yra reikalingas. Kaip jau minėjo ir mano kolega V. Ažuolas, tai ir Prancūzija, ir Vengrija labai panašius įstatymus yra priėmusios, jų nacionaliniam saugumui taip pat tokie įstatymai yra naudingi, bet kažkodėl nei JAV, nei Prancūzija, na, nenusigrėžė nuo Vakarų, nenusigrėžė nuo vakarietiškos politikos kurso. Tai kaip čia dabar išeina, kad vienos valstybės turi teisę rūpintis savo nacionaliniu saugumu, o kitos ne?

Lietuvoje akivaizdu, kad iki dabar šis Seimas ir daugybė kitų per 34 metus buvusių seimų bijo išviešinti KGB agentus ir dauguma Seimo narių nuolat balsuoja prieš tai, nes paviešinti tokius dalykus labai nenori Landsbergių šeima ir kiti žmonės. Kodėl nenori? Na, matyt, turėtume labai gerai susimąstyti, kodėl to nenorima ir kodėl šitie trejopi, ketveriopi standartai yra taikomi mūsų valstybei. Akivaizdu, kad įvairioms sorošinėms, vaivorykštinėms organizacijoms, jų fondams yra labai naudinga ir paranku turėti galimybę nevaržomai veikti tiek mūsų valstybėje, tiek kitose valstybėse.

Jeigu tokios ideologijos kartvelai nenori savo valstybėje, jie yra teisūs, nes tai yra ta ideologija, kuri neša mūsų žmonėms ir kartvelų žmonėms degradaciją ir degradaciją nešančias vertybes. Su tuo reikia kovoti, nes mūsų mažų vaikų protai taip yra nuodijami ir per gyvenimo įgūdžių pamokas, ir panašius dalykus, kuriuos analogiškos organizacijos per rekomendacijas įkelia į programą. Taip vaikai yra klaidinami, kad jie gali pasirinkti, ar jis gali būti berniuku, ar jis gali būti mergaite, ir dėl panašių dalykų. Tokie dalykai tų organizacijų, deja, vakarietiškų organizacijų, kurios atstovauja tam sorošiniam sparnui, yra labai dosniai finansuojami. Jeigu valstybė nori būti saugi ir kad taip neatsitiktų, kad paskui vaikai nukentėtų (67 % vaikų po tokių lyties keitimo operacijų turi labai stiprius šalutinius sveikatos, kaip sakyti, padarinius, bet apie tai kažkodėl niekas nekalba, tokia informacija yra labai stipriai slepiama), jeigu mes norime būti stipri valstybė, mes turime nustoti kelti revoliucijas kitose šalyse ir visų pirma rūpintis Lietuva ir jos žmonių interesais.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pereiname prie priėmimo stadijos. Tik primenu gerbiamam kolegai, kad ši rezoliucija yra skirta ne lyties keitimo, ne kažkurios Lietuvos šeimos ar pavardės dalykams, o visai kitiems. Motyvus už išsakys Seimo narė L. Nagienė. Ruošiasi M. Puidokas kalbėti prieš.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke, ačiū jums, kad jūs priminėtė, kad rezoliucijoje kalbama apie visiškai kitus dalykus ir kad mes visiškai užmirštame, apie ką šita rezoliucija. Skaitau dar kartą tą rezoliuciją: mes kalbame apie žodžio laisvę, apie tai, kad žmonės turėtų teisę išreikšti savo interesus. Žinome, kas gatvėse yra: visa jaunoji karta užplūdusi, jaunoji karta ir dalyvauja tuose mitinguose. Vadinasi, jie mato ateitį kitur. Prisiminkime savo nepriklausomybę. Ko mes laukėme? Mes laukėme lygiai taip pat pripažinimo kitų valstybių. Tai dabar mes kaip zuikiai įliskime į krūmus, sėdėkime suglaudę ausis ir nereikškimė savo nuomonės. Aš iš tikrųjų kviečiu visus pritarti ir pasisakyti už tai, kad mes remiame Sakartvelą, mes norime, kad jie lygiai taip pat ateitų į europinę šeimą, kad jie būtų saugūs. Dėl to kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Dosniai liejant vakarietišku LGBTQ+ organizacijų pinigais yra apnuodytas jaunimo protas ne tik Lietuvoje, bet ir Sakartvele. Akivaizdu, kad tokia rezoliucija yra kišimasis į Sakartvelo valstybės vidaus reikalus. Lietuvos valdžia su liberalkonservatoriais prielaidoje eilinį kartą nori provokuoti spalvotas revoliucijas kitose šalyse. Tai yra labai žalinga politika Lietuvai. Jeigu mes ateisime į valdžią, Lietuva taip pat Jungtinių Amerikos Valstijų pavyzdžiu priims skaidrumo įstatymą tam, kad mes žinotume, kokie KGB agentai ir kokios organizacijos veikia mūsų valstybėje tam, kad darytų žalą mūsų jaunimui. Tokio įstatymo reikia ne tik Sakartvelui, bet ir Lietuvai.

PIRMININKĖ. Motyvai už – T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Nežinau, ar kolegos atkreipė dėmesį, bet Prezidento rinkimų debatų metu vienas kandidatas, kuris buvo pavadintas Kremliaus radijumi, nes siekė taikos derybų su Ukrainoje kariaujančia Rusijos Federacija, tų debatų metu jo palaikanti komanda laikė plakatą, kuriame buvo užrašyta: „Priimkite Lietuvoje užsienio agentų įstatymą!“ Tų debatų metu atrodo, kad pats kandidatas nelabai supranta, nei koks tas įstatymas yra, nei kam jis reikalingas, nei ką juo yra siūloma pasiekti. Tai iš esmės leidžia daryti išvadą, kad visos šitos įstatymų iniciatyvos, kurias – esu apstulbęs – gina net kai kurie šios kadencijos Seimo nariai, tiesiog yra Rusijos propagandos paduoti kalbėjimo punktai, kuriuos mes transliuojame taip, kad ne tik suskaldytume visuomenes, bet ir nukreiptume mūsų kaimynystėje esančias valstybes iš vakarietiško ir demokratiško kelio ir atiduotume į šiltą Maskvos glėbį.

Labai sveikinu šią rezoliuciją. Jinai palaiko Sakartvelo žmones, kurių 80 % remia eurointegracijos kelią. Mes, kaip savo nacionaliniu saugumu besirūpinanti valstybė, turime aiškiai suprasti, kad kuo daugiau mūsų Rytų kaimynystėje bus demokratinių europietišku keliu einančių valstybių, tuo mes būsim saugesni. Todėl labai kviečiu kolegas palaikyti šią rezoliuciją, nes tai yra gyvybinis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Negaliu nesistebėti Vytauto šnekomomis nesąmonėmis. Lietuvoje daugybę metų nebuvo galima finansuoti partijų iš užsienio. Atėję šitie valdantieji įkalė, kad galima finansuoti. Mūsų visos tarnybos pasakė, kad tai yra grėsmė Lietuvos demokratijai. Valdantieji parodė, ką daro. Dabar mes kišamės į valstybę, kurios demokratiškai išrinktas Parlamentas, jo atstovai priima sprendimus, ir nurodinėjame, ką jie turi daryti.

Prie ko eurointegracija ir šis įstatymas? Prie ko? Išvis ne prie ko. Kaip taip galima malti ir maišyti? Jie turi teisę sužinoti, kas finansuoja iš užsienio, ar užsienis būtų Rusija, Amerika, Anglija ar bet kas. Jie turi teisę žinoti, kas yra tos finansuojančios organizacijos. Vengrijos atstovai paragino visos Europos Sąjungos valstybes priimti tokį įstatymą. Ką tik tą įstatymą priėmė Prancūzija, toks įstatymas galioja Amerikoje. Kokius jūs čia vėjus visi šnekate, kad jie blogai kažką daro? Siūlau tikrai balsuoti prieš tokią nesąmonę ir nustoti kištis į kitos valstybės reikalus.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Smagu buvo klausytis dviejų prieš pasisakiusių žmonių nuomonės. Aš prisimenu sovietmetį, kai kuriuose senesnės sovietinės statybos namuose būdavo toks radijas, kuris transliuodavo tik vieną vienintelę laidą, žmonės vadindavo *gavarilka*. Čia aš ką tik girdėjau bent dvi Kremliaus *gavarilkas*, kurios transliavo įvairias sąmokslų teorijas, kad informacija slepiama, kad jaunimo protai apnuodyti. Kuo labiau žmonės mokosi universitetuose, tuo labiau, aišku,

apsinuodija. Aš patarčiau kolegoms dar paplėtoti savo idėjas apie tai, kad slepiama informacija, apie tai, kad Žemė yra plokščia, nes tikrai yra nuslėpta, apie tai, kad valdžia komunikuoja, bendrauja su ateiviais ir kokia yra jų spalva: žalia ar mėlyna. Daug ką yra nuslėpę. Laimė, kad yra tokių žmonių, kurie demaskuoja valdžią ir panašiai.

O rimtai šnekant, priminčiau, kad demokratinių valstybių pasaulyje yra mažiau ir demokratinės valstybės labai išgyvena, kai kurios demokratijos keliuėjusios valstybės pradeda slysti atgal į autokratiją. O čia aš matau didžiulį norą, kad taip įvyktų. Kremlius to nori ir įvairios autokratinės valstybės to nori. Ir čia mes turime porą trejetą tokių Kremliaus *gavarilkų*. Šnekėkite. Laimė, Lietuvoje nelabai paklausi jūsų produkcija.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui. Aš esu už tai – palinkėti Sakartvelo žmonėms, gruzinams, kad jie eitų į laisvą, sveiką, harmoningą, laimingą valstybę savo keliu, kad jie ištaisytų visas klaidas, kurias padarė tos valstybės, kurios šiandien kenčia. Tegu jie žino, kiek šiandien Lietuvos moksleivių norėtų likti Lietuvoje baigę savo mokslus. Tegu panagrinėja, kodėl jie nebenori gyventi savo šalyje, o mato save jau tik kitose šalyse. Tegu paklausia mūsų, kas atsitiko, kad mūsų tik 3 % dar nori ginti savo šalį? Kas atsitiko mūsų šaliai, kad iš dešimties tik trys tėra sveiki ir tvirti vyrai, kurie gali ginti, kiti net negali būti leidžiami į kariuomenę, nes jie neturi sveikatos? Kas atsitiko su mūsų šalimi, kad mes vagiame tokiomis stambiomis sumomis ir nieko, sėdi sau ramiai visi laisvėje?

Kai jie viską išnagrinės, kai Sakartvelo gyventojai pamatys mūsų patirtį, jie tikrai apsispręs, kad eitų į laisvę, į gražią valstybę, demokratinę, savo keliu, kad tie žmonės iš kitų šalių, kurie neturi jokio populiarumo savo šalyse, nekištų tenai nosies ir neaiškintų margo genelio pasakos, kaip reikia jiems gyventi. Aš manau, kad tikrai dar ne metas juos spartinti – tegu įvertina. Tai yra laisva šalis, kaip ir mes, išėjo į laisvę iš Tarybų Sąjungos, jie gali pasirinkti, jie išsirinko Parlamentą, jie turi savo vyriausybę ir tegu tariaisi. Tegu tariaisi, neduok Dieve, be kraujo, kad eitų laimingi, sveiki ir žvalūs, pamatę ir ištaisę klaidas, kurių padarė kitos šalys, kurios šiandien dėl to labai kenčia. Ačiū.

PIRMININKĖ. Pasinaudosiu savo, kaip posėdžio pirmininkės, teise ir atsakysiu gerbiamam kolegai, kad Lietuvos jaunimas yra vienas iš laimingiausių pasaulyje. Nepieškite visko tokiomis tamsiomis, niūriomis spalvomis, nes tai tiesiog neobjektyvu.

R. Morkūnaitė-Mikulėnienė – motyvai už.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Negaliu nesureaguoti į prieš tai kalbėjusius kolegas. Viliuosi, kad tokių mūsų Seime yra trys, tie, kurie čia dabar pasisakė. Bet vis dėlto ponui D. Kepeniui noriu pasakyti, kad ketvirtus metus iš Lietuvos išvažiuoja mažiau, negu sugrįžta gyventi. Tai vienas faktas.

Kitas dalykas. Nežinau, ką jūs čia referuojate, ar jūs būtumėte norėjęs, kad Lietuva nebūtų NATO, Europos Sąjungos narė, kas mums garantavo saugumą ir geresnį gyvenimą visomis prasmėmis. Gruzijos žmonės, taip, renka laisvai per rinkimus savo atstovus į Parlamentą, vyriausybę. Bet šiandien tūkstančiai Gruzijos žmonių stovi gatvėse, gindami savo interesą, gindami demokratinės vertybes ir eurointegracinį kelią.

Aš labai kviečiu palaikyti šitas Gruzijos (Sakartvelo) žmonių aspiracijas. Būtent dėl to jiems buvo suteiktas Europos Sąjungos kandidato statusas, kalbant apie narystę Europos Sąjungoje. Būtent atsižvelgiant į proeuropietišką visuomenę ir jos aspiracijas. Dabartinės vyriausybės, Parlamento daugumos žingsniai ir siekiai visiškai neatliepia tų vertybių, dėl kurių mes esame susitarę būdami ir gyvendami Europos Sąjungoje. Todėl labai viliuosi, kad nebus padaryta šita klaida, kad dabartinė dauguma neatims galimybės Sakartvelui eiti eurointegraciniu keliu. Kviečiu palaikyti šią rezoliuciją ir padėti mūsų draugams Sakartvele siekti savo svajonės, savo tikslų ir būti kartu Vakarų pasaulio dalimi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. D. Kepenis norėtų replikuoti. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Kadangi aš čia buvau pamokytas, kaip man reikia galvoti, tai pora momentų. Iki tol, kol Laisvės partija atėjo į Seimą, Lietuvos vaikai buvo patys nelaimingiausi Europos vaikai. Tą teigdavo Eurostatas. Tai pirmas dalykas. O po to, kai jie atėjo, mes staiga parūkėme ir – laimingiausi.

Ir antras dalykas. Sakartvelo gyventojai turi žinoti, kai jie ateis prie Parlamento, kas jų dabar laukia? Laukia lygiai toks pat likimas kaip tų 100 aktyvistų vadinamųjų riaušių. Penkerius metus tampomi po teismus, kad niekuomet daugiau nebeitų į jokių mitingus. Štai tą turi žinoti Sakartvelas! Ačiū.

PIRMININKĖ. V. Valkiūnas išsakys paskutinius motyvus prieš.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke, už suteiktą galimybę. Kada mes baigsime kišti nosį į svetimų valstybių reikalus? Ar ten Sakartvelas, ar Moldova, ar kiti, tauta turi apsispręsti, jiems yra referendumai, jie išsirenka savo valdžią. Čia kaip į svetimos šeimos ar kaimyno santykius kištis. Tai ir nepadoru, ir susipyksi tada su kitų draugais ar kitos šeimos nariais, kai pradedi juos ten kritikuoti ar palaikyti.

O čia yra biznis sorošistų ir K. Adenauerio fondo. Čia iš esmės išlaikytiniai yra visi. Ir čia, Seime, kiek jų čia mums sėdi, ypač ta grupė *pideralų*, kuriuos palaiko, finansuoja, yra žinoma kas – ir sorošistai, todėl jie atidirba. Mes negalime jų palaikyti, kaip ir *Keistutis* Masiulis čia kalbėjo, matosi irgi, kaip jis pats sako, aš liberalas, jau kitos orientacijos, tai dėl jo irgi viskas aišku.

Aš nežinau, kodėl konservatoriai, kaip sakant, ne toje pusėje. Turėtų būti kitoje pusėje konservatoriai ir krikščionys ir adekvačiai mąstyti. Bet jie irgi, matosi, *pideralizuoti* tų, kaip sakant, neoliberalų, kurie skleidžia tą žinią, kad reikia gyventi kitaip. Kaip čia jūs, Seimo Pirmininke, sakėte, kad jaunimas irgi jūsų pusėje daugiau. Jūs šaunuoliai! Kaip sakant, neurolingvistinis perprogramavimas toliau žingsniuojama, galima jus pasveikinti. Kol kas pergalės jūsų pusėje, bet laikas parodys.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs mus neurolingvistiškai programuojate kiekvieną dieną.

Aš po balsavimo suteiksiu galimybę. Visgi labai noriu paprašyti, kai mes diskutuojame apie svarbius dalykus, apie rezoliucijas, kurios yra užsienio politikos, demokratijos klausimais, na, laikymės susitarimo, vartokime žodžius, epitetus, kurie neverstų raudonuoti iš gėdos tų žmonių, taip pat ir jaunų žmonių, kurie klausosi mūsų Lietuvos Respublikos parlamento posėdžio. Kai gir-di tokią košę, tikrai nežinai, kur esi – ar esi Seimo posėdyje, ar esi, atsiprašau, palatoje. (*Plojimai*)

Tai apsispręskime balsuodami. Kas pritariate rezoliucijai be pataisų, balsuojate už, ką manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 108: už – 93, prieš – 5, susilaikė 10. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

M. Puidokas norėtų replikuoti po balsavimo. Prašau.

M. PUIDOKAS (MSNG). Akivaizdu, kad Lietuva juda tuo keliu, kai nurodo kitoms suver-nioms valstybėms, kaip joms elgtis, ir tokiu būdu Sakartvelą stumia į Rusijos glėbį. Nepalieka tiesiog jiems pasirinkimo, nes įvardina, jeigu jie išdrįs priimti tokį pat įstatymą kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose, tai jau jie juda nuo Europos ir nuo europietiško, vakarietiško vertybių. Jau padarėte analogišką klaidą dėl Baltarusijos, dabar darote tą patį dėl Sakartvelo. Galbūt jūs kažko-kioms kitoms valstybėms tarnaujate, bet ne Lietuvai?

PIRMININKĖ. Užtat jūs Lietuvai tarnaujate. Balsuojame toliau.

11.05 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 4, 5 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3605(2)ES (priėmimo tęsinys)

1-2 klausimas, pabalsuokime, priėmimo stadija dėl Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeiti-mo įstatymo projekto Nr. XIVP-3605. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 105, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3605) priim-tas. (*Gongas*)

11.05 val.

Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo Nr. I-270 5, 21, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3514(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3514(2). Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 106, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3514(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.06 val.

Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3001(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau 1-4 klausimas – Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3001(2). Balsuokime.

Balsavo 115: už – 110, prieš nebuvo, susilaikė 5. Po svarstymo pritarta.

11.06 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3719(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3719(2). Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 113: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

11.07 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3649(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3649(2). Balsuokime.

Balsavo 112: už – 110, prieš – 1, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

11.07 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3595(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3595(2). Balsuokime.

Balsavo 112: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

11.08 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3245(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau 1-8 klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3245(2). Balsuokime.

Balsavo 113: už – 100, prieš – 1, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta.

Ir taip pabalsavome dėl visų apsvaistytų klausimų iki šiol ir tęsiame darbotvarkę.

11.08 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 30, 36, 36³, 36⁴ ir 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36⁶ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3764, Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3765 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-11.1 klausimas bei lydimasis. Kviečiu gerbiamą M. Navickienę į tribūną, kad pristatytų Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą bei lydimąjį. Kitas balsavimo langas bus nuo 12 val. 20 min.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, noriu jums pristatyti ilgai derintą įstatymo projektą – Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo straipsnių pakeitimo projektą. Kodėl jis atsirado ir kam yra reikalingas? Tai visų pirma tam, kad galiojantis teisinis reguliavimas susiduria su iššūkiais ir šiandieną darbdaviai turėtų turėti pareigą tikrinti, ar dirbantieji su vaikais nėra teisti už sunkius ir seksualinius nusikaltimus, tačiau ne visi darbdaviai ir paslaugų gavėjai prieš įdarbindami asmenį ar prieš pradėdami gauti paslaugas patikrina, ar tas asmuo nėra teistas už seksualinius ir sunkius nusikaltimus.

Asmuo nusikalstamą veiką gali padaryti ir po Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro pažymos išdavimo, informacija automatiškai neatnaujinama, nėra tiesioginės sąveikos su registru, taip pat nėra numatytas ir tokių patikrinimų periodiškumas. Pažyma po prašymo pateikimo išduodama tik po kelių savaičių, o galiojantis teisinis reguliavimas taip pat neužtikrina, kad visi asmenys, padarę nusikaltimus, bet esant teisiniui pagrindui atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės, negalėtų dirbti su vaikais.

Taip pat nėra aiškaus minėto straipsnio įgyvendinimo priežiūros mechanizmo, skirto užtikrinti, kad visi darbdaviai, paslaugų gavėjai prieš įdarbindami, gaudami paslaugą reikalautų asmenų pateikti pažymą iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro. Šiais projektais mes siekiame ir supaprastinti procedūras, ir užtikrinti atsakomybę bei pareigą ir prievolę tikrinti visus, kurie dirba su vaikais.

Kam bus taikomas šis įstatymas? Tai asmenims, kurie apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažinti kaltais dėl nusikalstamų veikų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, taip pat seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš vaikus, dėl kitų tyčinių sunkių ar labai sunkių nusikaltimų. Taip pat asmenims, padariusiems nusikaltimus, bet esant teisiniams pagrindams, pavyzdžiui, laidavimui ar kaltininkui ir nukentėjusiajam asmeniui susitaktis, ar esant kokioms nors lengvinančioms aplinkybėms, dėl kurių jie buvo atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės. Bet jiems vis tiek būtų taikomi apribojimai.

Kas yra draudžiama? Draudžiama yra dirbti, užsiimti savanoriška veikla, atlikti praktiką ir stažuotis socialines, kultūros, švietimo, sporto, sveikatos priežiūros paslaugas vaikams teikiančiose įstaigose, įmonėse ir organizacijose; taip pat kitose įstaigose, įmonėse ir organizacijose, jeigu šis darbas ar savanoriška veikla, praktika ar stažuotė tiesioginiais ir reguliariais kontaktais susiję su vaikais; taip pat verstis individualia veikla ar teikti paslaugas juridiniams ar fiziniams asmenims, jei ši veikla, paslaugos ar juridinio asmens, kuriam teikiamos paslaugos, veikla tiesioginiais ir reguliariais kontaktais yra susijusios su vaikais.

Priėmus Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektą, bus sukurtas QR kodas ir jo elektroninė platforma. Vadinasi, kiekvienas asmuo, kurio darbas susijęs su vaikais, galės nemokamai jam patogiu būdu (bus galima ir per elektroninių paslaugų portalą) gauti QR kodą ir jį parodyti darbdaviui. Darbdavys turės patikrinti asmens, kurio veikla bus susijusi su vaikais, QR kodo galiojimą prieš priimdamas į darbą, leisdamas atlikti praktiką, stažuotę ar savanorišką veiklą ar teikti paslaugas; taip pat periodiškai, ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus, turės tikrinti QR kodo galiojimą. Aišku, darbdavys savo nuožiūra galės tikrinti ir dažniau, periodiškumas nėra ribojamas. Taip pat bus palengvinimas darbdaviams, tai yra bus sujungtos Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro ir „Sodros“ duomenų bazės. Jei darbuotojas padarys nusikaltimą, numatytą

pagal Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnį, darbdavys apie tai automatiškai gaus pranešimą.

Siekiant užtikrinti platesnį darbdavių tikrinimą ir geresnę kiekvienos srities priežiūrą, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nustatytos kelios prižiūrinčios įstaigos, kurios turės žiūrėti, kaip darbdaviai vykdo savo pareigas. Pirmiausia vaikų socialinės globos įstaigose tai turės daryti Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, švietimo įstaigose, įmonėse ir organizacijose – Nacionalinė švietimo agentūra, sveikatos priežiūros įstaigose, įmonėse ir organizacijose – Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Jei savanoriška veikla vykdoma, praktika atliekama ar stažuojamasi, ar paslaugos teikiamos kitose, nei nurodyta ankstesniuose punktuose, įstaigose, įmonėse ir organizacijose, taip pat individualia veikla užsiimančių asmenų – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. O jei dirbama kitose, nei nurodyta, įstaigose, tuomet atsakinga Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Šioje skaidrėje išvardijamos prižiūrinčių institucijų funkcijos. Prižiūrinčios institucijos turėtų atlikti šias funkcijas. Tikrinti rizikingas įstaigas. QR kodas, e. paslaugų portalas turės funkcionalumą, kurie palengvins prižiūrinčių institucijų darbą. Vadinas, jos automatiškai gaus sąrašą institucijų, kurių darbdaviai netikrina QR kodų ir taip galės atrinkti, kurias institucijas, įstaigas ar organizacijas reikia patikrinti kaip rizikingas dėl Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio vykdymo.

Taip pat vykdys konsultacinę veiklą. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje bus parengta informacinė medžiaga, kuria bus galima dalintis ir naudotis.

Taip pat bus skiriamos baudos pagal Administracinių nusižengimų kodeksą už netinkamą Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio vykdymą. O sistema veiks taip, kad prižiūrinčioms įstaigoms darbas bus kuo labiau palengvintas, nes viskas bus automatizuota ir prieinama elektroniniu būdu. Administracinių nusižengimų kodeksas yra kaip Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo lydimasis įstatymo projektas, nes taip pat norime įtvirtinti baudas darbdaviams, kurie nevykdys Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio nuostatų. Šiuo projektu yra įtvirtinamos baudos darbdaviams. Jeigu nustatoma, kad darbdavys netikrina QR kodo, nuo 300 iki 500 eurų, už pakartotinį nusižengimą – nuo 500 iki 1 tūkst. eurų. Baudos darbdaviams, jei nustatoma, kad pas juos su vaikais dirba asmuo, padaręs numatytus nusikaltimus, nuo 3 tūkst. iki 5 tūkst., o už pakartotinį nusižengimą – bauda nuo 5 tūkst. iki 6 tūkst.

Taip pat pagalba. Kalbame apie tai, kad Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektas apima ir tuos pakeitimus, kuriais siekiama prijungti Vaikų, nukentėjusių nuo seksualinės prievartos, pagalbos centrą prie Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos struktūros. Siekiame, kad mes turėtume aiškias nuostatas, kaip užtikrinama pagalba ir paslaugos pagalbos centre, kaip teikiama kompleksinė pagalba, kuri apimtų ilgesnį laikotarpį negu tik nusikaltimo įvykdymo momentu.

Tiek trumpai apie pakeitimus. Kolegos, lauksiu jūsų klausimų, esu pasiruošusi į juos atsakyti.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti devyni Seimo nariai. Pirmoji klausia M. Danilė. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

M. DANIELĖ (LF). Labai ačiū, gerbiama Monika, už jūsų pristatymą. Manau, kad šito pakeitimo tikrai reikia. Kompleksiškai, kartu su jau prieš tai pateiktais pakeitimais jisai turės didelę įtaką pokyčiui. Mano klausimas: kaip šitas įstatymo pakeitimas atlieps religines bendrijas ir bendruomenes? Iš žurnalistinių tyrimų, iš aukų liudijimų, iš bylų matome, kad didelė problema egzistuoja ir ten. Ir Bažnyčia ne visada pati imasi veiksmų, kad užkirstų tam kelią. Vienas geriausių pavyzdžių yra V. Karecko, nuteisto už mergaičių tvirkšinimą kunigo, byla, kada žmogus tiesiog liko toliau dirbti Panevėžio parapijoje. Tai kaip įstatymas galios būtent religinėms bendruomenėms ir kokia bus prižiūrinti institucija?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Šiuo atveju paliekame galimybę vaiko atstovams pagal įstatymą domėtis, ar dirbantys su vaikais žmonės turi galiojantį QR kodą. Vadi-

nasi, jeigu vaikai lanko kokius nors, nežinau, dienos centrus ar religinėse bendruomenėse vykstančius užsiėmimus, jie turi teisę paprašyti susipažinti, ar žmonės, kurie dirba su vaikais, turi galiojantį QR kodą. Šiaip religinės bendruomenės turi teisę gauti QR kodą iš savo nario, tas yra reglamentuota, ir taip pat užsiimti patikrinimu. Galbūt tai irgi padės patiems žmonėms geriau sekti, geriau tikrinti tuos asmenis, kurie dirba su vaikais.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šalaševičiūtė. Ruošiasi L. Nagienė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama Monika, trys klausimėliai. Ar šis projektas ir lydimasis buvo derinti su darbdaviais, su konfederacijomis? Iš aiškinamojo rašto nematyti, kad buvo diskusijų.

Antras. Ar jūs tikrai manote, kad teisinga kontrolę pavesti Darbo inspekcijai, Švietimo agentūrai, Akreditavimo tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos? Ar neviršysite jų įgaliojimų pagal turimą priskirtą kompetenciją?

Trečias. Dėl administracinės atsakomybės. Ar jums neatrodo, kad administracinė atsakomybė nėra proporcinga, palyginti su kitais administraciniais nusižengimais vaiko teisių srityje?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš pradėsiu nuo paskutinio klausimo. Jeigu mes kalbame apie seksualinius nusikaltimus prieš vaiką, per didelių baudų negali būti. Mano įsitikinimu, jos yra tikrai relevantiškos. Svarbiausia, kad atsirastų įprotis ir įgūdis darbdaviams tikrinti ir rūpintis, kad tokie žmonės su vaikais nedirbtų jokiomis aplinkybėmis.

Antras klausimas – dėl institucijų, kurioms yra priskirtos atsakomybės. Man atrodo, čia buvo vienas iš svarbiausių žingsnių. Kiekviena sritis turi jausti atsakomybę už toje srityje dirbančių įstaigų darbuotojų gebėjimą ir galėjimą dirbti su vaikais. Jeigu mes neturėsime tų institucijų, pajungtų į kontrolės mechanizmą, lygiai taip pat į konsultavimo, to įpročio diegimą pavaldžioms įstaigoms, tai nebus geras principas. Mano įsitikinimu, tai turi eiti horizontaliai per visas valdymo sritis. Būtent todėl ieškojome galimybių šias institucijas pajungti, daug su jomis dirbome. Tikrai daug konsultacinės pagalbos bus ir iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Aš manau, kad principas yra tikrai teisingas.

Su darbdaviais atskiro derinimo neturėjome. Naujų prievolių darbdaviams mes nesukuriame, nes ir dabar galiojantys įstatymai įpareigoja darbdavius tikrinti, ar jų darbuotojai nėra teisti dėl sunkių ar seksualinių nusikaltimų.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi A. Sysas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama ministre, mano toks vienas konkretus klausimas. Ar visoje Europos Sąjungoje bus matoma sistema? Nusikaltimas gali būti padarytas kitoje Europos Sąjungos šalyje. Aš žinau, kai buvo sistema sukurta, tai reikėdavo kreiptis. Kaip yra dabar? Ar jūs turėsite integraciją ir gausite visą informaciją?

Antras momentas. Ar nemanote, nematote galimybės prijungti dėl psichologinės pagalbos, kai buvo teikta kolegų V. Bako įstatymo pataisa, kad būtų iš karto suteikta psichologinė pagalba, šiuo atveju integruoti tą patį jo teisės aktą? Gal komitete jūs tai pasižiūrėsite?

Programinė įranga. Jūs sakote, viskas bus labai gerai sudėliota, nieko nereikės, atsidarę viską matysime. Kada ta programinė įranga jau bus parengta? Ar šiandien mes ją turime jau 100 % veikiančią? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Laima, už klausimus. Pabandysiu dabar atsakyti paeiliui. Dėl Europos Sąjungos. Jei Lietuvos pilietis bus padaręs nusikaltimą kitoje valstybėje, tuomet matysis.

Dėl psichologinės pagalbos. Aš turbūt pritarčiau, tik reikėtų dėl kolegų pasiūlymo pasižiūrėti, ar visa apimtimi. Kodėl man atrodo, kad galima bus tą daryti? Vien tiktai pats „Užuovėjos“ prijungimas prie Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos mums suteiks galimybę plačiau pažiūrėti visą paslaugų teikimo kontekstą. Aš manau, mes galėsime atsigręžti ir į tą kolegų pateiktą pasiūlymą.

Dėl programinės įrangos. Reikia dar sukurti, bet nėra ilgas procesas, nes mes turime geros patirties su statybininko ID, kuomet tie duomenys suvaikšto. Aš manau, mes tikrai būsimės pasirėngę laiku. Esame apgalvoję, kai tik įstatymo projektas bus priimtas, tie tarpsteminiai prisijungimai tikrai greitai atsiras.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Atsiprašau, A. Sysas. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama ministre, jau Morgana šiek tiek klausė to paties klausimo. Mes turėjome konferenciją čia, Seime, ir prisiklausėme gana liūdnu žinių apie seksualinį išnaudojimą. Mano klausimas visgi pakartotinas: kaip kontroliuosime kulto tarnus, kurie piktnaudžiauja, pasinaudoja savo galimybėmis ir seksualiai išnaudoja vaikus? Kol kas Lietuvoje šitas klausimas neišspręstas, iš jūsų pasakymo irgi matau, kad ateityje ir toliau taip bus.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš nesutikčiau, aš manau, kad pokytis turi būti iš dviejų pusių. Vienas pusė yra ta, kad žmonės reikalauja turėti QR kodą iš visų institucijų, įstaigų ar darbdavių, kur gali būti sąsajų su vaikais. Religinės bendruomenės taip pat, tikrai čia yra svarbus momentas, įgyja teisę tikrinti ir pas juos dirbančių žmonių QR kodus, ir esančių jų bendruomenėje QR kodus. O tėvai galės reikalauti, kad dėl tų QR kodų jie irgi būtų užtikrintai patikinti, kad tie kodai yra patikrinti. Tai lygiai taip pat, kaip ir visose kitose įstaigose ar institucijose. Tikrai neneigiu, kad yra tam tikrų problemų, kurias reikia spręsti, bet aš į jas žiūriu kaip į visumą, nes visose institucijose, kurios prisiliečia prie vaikų, darbo vietose ar kai teikiamos paslaugos, mes privalome užtikrinti, kad būtų sudaryta galimybė tikrinti QR kodą, iš kitos pusės, kad būtų galimybė žmonėms pareikalauti, kad tas QR kodas būtų tikrinamas.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama ministre, įstatyme nurodyta, kad ir savanoriaujantis kartu su vaikais turėtų turėti QR kodą. Dabar sakykite, aš nekvestionuosiu, kad nenusižengęs žmogus turi turėti QR kodą, tas žmogus, kuris nori tik dirbti su vaikais, kuris net nesiruošia nusižengti, bet dabar aš labai dažnai susitinku su vaikais, vedu jiems patriotines pamokas, sakykite, leidžiame laisvalaikį su klasėmis, tai ir mums reikės einant į susitikimus, nors tai savanoriavimas grynai, turėti tokį QR kodą? Pagal šitą įstatymą taip išeina.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš tai, žinokite, galvoju, kad tų QR kodų tikrai nebus per daug, na, kiekvienam žmogui jį paprastai sugeneruos elektroninių paslaugų teikimo portalas. Tai gerai, kad reikia. Žiūrėkite, aš manau, kad mums dabar reikia galvoti ne apie išlygas, bet apie universalią taisyklę, kad kuo daugiau žmonių, kurie prisiliečia prie darbo su vaikais, galėtų būti paprastai patikrinami, kad jie nėra bausti, nes geriau būti saugiam, negu po to pasigailėti, kad kokio nors žmogaus mes nepatikrinome ir jis padarė seksualinį nusikaltimą vaikui. Kodas tikrai paprastai gaunamas.

PIRMININKĖ. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Gerbiamoji ministre, iš principo pritariu šiame įstatyme keliamiems tikslams, esame dėl nemažai sprendimų čia diskutavę ir dėl „Užuovėjos“, ir taip toliau, bet dėl šito tikrinimo nesu tikra, ar tai pats geriausias sprendimas. Man atrodo, kad jis gali būti kiek komplikotas vien dėl to, kad yra labai didelis darbuotojų, savanorių skaičius ir užtikrinti tą sklandų patikrinimą gali būti sudėtinga.

Kitas dalykas dėl tų QR kodų. Mes jau turėjome per COVID pandemiją vienus pasus, kurie buvo klastojami, padirbami ir taip toliau. Ar nesvarstėte galimybės kitaip daryti, kad jeigu atsiranda koks nors žmogaus sąlytis su darbovieta, kad institucijos darbovietės vadovą iš karto informuoja, tarkime, apie padarytą nusikaltimą, apie įsistejusį nuosprendį, įtarimus ir panašiai? Taip nereikėtų tikrinti, nes tai yra laikas, tai yra resursai, bet kad iš karto tikslingai būtų informuojami ir kartu, sakyčiau, ta procedūra, sunku man pasakyti, bet ji nedevalvuojama.

PIRMININKĖ. Laikas.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Apie tą mes irgi galvojome ir kalbėjome, labai geras klausimas. Jisai yra šiaip atliepiantis tuos žmones, kurie dirbs pagal darbo sutartis, nes dėl kitų bus neįmanoma registruose gauti duomenų. Dėl tų, kurie dirbs pagal darbo sutartis, automatiškai gaus darbdavys pranešimą, kad to žmogaus QR kodo galiojimas baigėsi. Bet vis tiek pirminiame etape jis turės būti patikrintas tam, kad ta informacija po to galėtų automatiškai suvaikščioti. Tai čia vienas momentas.

Kitas momentas. Turbūt reikia mums vis tiek dabar galvoti apie universalią taisyklę, nes aš pažiūrėjau, kad 45 žmonės, teisti tik už seksualinius nusikaltimus, bandė įsidarbinti darbe su vaikais. Tai yra tikrai didelis skaičius. Mums geriau nusistatyti universalią taisyklę ir maksimaliai

automatizuoti, kad darbdaviams būtų kuo mažesnis krūvis tikrinti tuos žmones, bet tą tikrinimo prievolę įvesti, kad jiniai taptų standartine procedūra, kad visiems atsirastų įprotis tikrinti. Tada jau galėsime žiūrėti, kaip veikia, kaip atrodo, nes tikrai bus maksimaliai automatizuota. Aišku, galėsime komitetuose po pateikimo diskutuoti apie taikymą, galbūt kokias nors lengvesnes galimybes, kils idėjų ir jums patiems. Tikrai esame atviri toliau tobulinti projektą. Tiesiog jis labai labai ilgą laiką buvo derintas ir bandėme ieškoti tų geriausių automatizavimo sprendimų. Juos galėsime dar išsamiau pristatyti komitetuose. Galbūt taip.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas.

Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, aš nesuprantu jūsų pasiūlymo logikos, kodėl nekaltas žmogus turi įrodinėti, kad nekaltas? Turėtų būti seksualinių nusikaltėlių registras, į kurį įtraukiami tie asmenys, įstaiga, institucija patikrina ir viskas. Dabar kažkam kodas galios, kažkam negalios. Kokios sankcijos, jeigu nepateiks, jeigu negalios? Kodėl jūs norite viską suvelti ir taip sudėtingai padaryti, kad ta sistema faktiškai būtų neveikianti? Padarykite seksualinių asmenų registrą ir taškas, ir normaliam žmogui nereikės įrodinėti, kad jis nekaltas. Jūs pati tikite, kad šis įstatymas bus priimtas? Kai taip viską suveliate, tai greičiausiai jis atsidurs komiteto stalčiuose.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tikrai manau, kad mes jį bendromis jėgomis priimsime. Aš manau, kad mes ir su jumis rasime tą bendrą sutarimą. Taip realiai ir yra, kaip jūs sakote, nes žmonės, kurie yra teisti... Yra svarbu, kad ta informacija pasiektų darbdavį, darbdavys žino, kad tie žmonės dirba su vaikais. Tiesiog tai padaryti bus gerokai paprasčiau ir automatizuočiau. Tik-tai tiek, kad darbdavys turės prievolę būtinai patikrinti dirbančių su vaikais žmonių QR kodus, ar jie galioja, ar ne, o tai ir bus nuoroda į tai, ar jisai yra padaręs tą nusikaltimą, ar nėra, ir po to net automatiškai gaus pažymėjimą arba signalą, kad tas žmogus padarė nusikaltimą jau turėdamas tą patikrintą QR kodą. Sistema nėra tokia sudėtinga. Atsiprašau, gal aš neaiškiai jums ją pateikiau kaip nors, bet tikrai komitete galėsime plačiau diskutuoti. Aš neabejoju, kad įtikinsime šio projekto nauda, svarba ir tikrai paprastu administravimu.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkui, gerbiama ministre. Jūs atsakėte į klausimus. Iš esmės laikas klausti baigėsi. Ačiū jums.

Dabar toliau tada darbotvarkės klausimas būtų...

Dar yra motyvai. Atsirado prieš. Gerbiama R. Šalaševičiūtė kalbės prieš. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Labai gerai čia ir A. Sysas, ir V. Ažuolas... A. Sysas ne visai tiesiogiai, bet aš suprantu, kad mes iš tikrųjų metus jau tampome ir mums yra blokuojama pateikti seksualinių nusikaltėlių registro projektą, nes būtent tai tikrai, aš manau, išspręstų daugelį tų pretenzijų, kurios dabar yra išsakytos dėl teikiamo projekto, nes būtų aišku ir suprantama.

Toliau dėl paties projekto. Nesuprantu ir nepritariu tam, kad projektą svarstyty Seimas, kai jis nėra aptartas su darbdaviais, nes iš tikrųjų labai didelis skaičius žmonių turi būti tikrinami. Kas gali pasakyti, šiandien kodas yra, o žmogus rytoj padarys nusikaltimą, ar tai laiku pateks darbdaviui, ar jis sužiūrės ir taikys atitinkamas priemones?

Nesutinku ir su kompetencijos... Po to, kai gerbiama ministrė atsakė į klausimus, aš dar labiau nusiteikiau nepritariu esamam projektui, kol jis nėra pataisytas. Nepritariu, kad priskirtume, pavyzdžiui, Akreditavimo tarnybai prie Sveikatos ministerijos, kuri užsiima licencijavimu, patikra, kontrole, kad dar užsiimtų ir tuo klausimu dėl kodų tikrinimo, kur visiškai nepriskirtina tokiai kompetencijai. Analogiškai tas pats yra ir su Švietimo agentūra, Darbo inspekcija ir taip toliau.

Paskutinė problema, kurią aš matau. Aš suprantu, kad ministrė ne teisininkė, bet atsakant į mano klausimą dėl per didelės administracinės atsakomybės buvo pasakyta, kad čia yra baudos už seksualinius nusikaltimus. Ne už seksualinius nusikaltimus baudos numatomos, o darbdaviui už nepranešimą, kodų nepatikrinimą. Tai yra visai kas kita.

Gerbiama ministre, nekomentuokite to, kas neatitinka tiesos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmą kartą turbūt Jungtinėse Amerikos Valstijose, nežinau, prieš kokius gerus 15 metų man buvo tikrai didelis šokas, kai einant su bičiu-

liais į naktinį klubą manęs paprašė dokumento. Aišku, aš jau pakankamai amžiuje, nesuprantu, kodėl tas dokumentas yra tikrinamas. O dėl tikrinimo buvo paaiškinta labai paprastai: mes tikriame visų, siekdami nieko nediskriminuoti, dėl nieko nesiaiškinti, kokio amžiaus yra.

Tiesą sakant, šiandien net ir statybininkai, dirbdami statybos aikštelėje, turi turėti tuos QR kodus, to sąžiningo statytojo ar kažkokio darbuotojo kodą, ir mes niekas dėl to nesijaudiname, kad jis turi jį turėti, o, tarkime, rangovas arba statybos darbų vykdytojas gali ramiai patikrinti, ar jis susimokėjęs mokesčius, ar jisai teisėtai yra statybos aikštelėje. Ir vėl – nediskriminuojant, visi vienodai tą turi turėti. Ir jeigu neturi, tai tu gali išvyti iš statybos aikštelės.

Lygiai tas pats yra su žmonėmis, kurie dirba su vaikais, ir čia yra jautresnioji dalis. Aš manau, kad tai yra labai geras būdas. Kai tu eini dirbti, per 5 sekundes išsiimi tą QR kodą, ten yra aiškiai pasakyta, kad tu esi švarus, nėra teistumo ir kitų dalykų, ir eini dirbti su vaikais. Kur čia yra problema? Nereikia sukti galvos direktoriui, nereikia sukti galvos darbdaviams – visi žino, kad šita taisyklė įsigalioja, ir galima turėti visiems vienodas sąlygas, patikrinti, daug nesiaiškinant, kam ir kur tai galioja. Ačiū.

PIRMINKAS. Dėkoju. Balsuosime tam numatytu metu.

11.37 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3748, Administracinių nusižengimų kodekso 98¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3749, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 16 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3750, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3751, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3752, Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3753, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3754, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3755, Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1540 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3756 (*pateikimas*)

Dabar kitas darbotvarkės klausimas. Darbotvarkės 1-12 klausimų blokas. Aš kviečiu gerbiamą viceministrę. Pristatys gerbiama A. Zedelytė-Kaminskė. Prašom į tribūną pristatyti visą įstatymų bloką. Sporto įstatymas ir lydimieji. Prašom.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Teikiame Sporto įstatymo ir aštuonių lydimųjų įstatymų projektų paketą. Paketą iš tikrųjų derintas ilgą laiką, nuo 2022 metų. Šiuo paketu siūlomi sporto srities reguliavimą ir sporto sistemos padėti pagerinantys pakeitimai. Taip pat šiais pakeitimais atliepiame Valstybės kontrolės pateiktas išvadas dėl priemonių sportininkų pamainai rengti trūkumo. Taip pat modeliuojame naujas ir būtinas finansavimo priemones, kurios reikšmingai prisidės prie sportui reikalingų pokyčių.

Šiuo paketu siūlome sukurti vientisą modelį nuo fizinio aktyvumo pagrindų iki įtraukimo į aukšto meistriškumo sportą. Konstruojame visą sporto sistemą sporto piramidės pagrindu ir šiais siūlymais siūlome stiprinti būtent piramidės apačią, tai yra veiklas, orientuotas į fizinio aktyvumo skatinimą.

Tai pirmoji naujoji priemonė yra orientuota į federacijas, numatant naują finansinę injekciją federacijoms būtent fiziniam aktyvumui plėtoti ir taip paskatinti pačios sporto šakos plėtotę ir jos populiarinimą. Šitai priemonei numatome skirti 2 mln. eurų iš turimų asignavimų. Taip pat kita priemonė, kuri paskatins fizinio aktyvumo veiklas ir naujų asmenų pritraukimą ir į sportą, ir į fizinį aktyvumą, yra modeliuojama būtent nevyriausybinėms sporto organizacijoms. Tai Olimpiadam ir Paralimpiadam komitetams ne olimpiniais metais numatome skirti 600 tūkst. eurų siekdami, kad jie taip pat vykdytų atitinkamas fizinio aktyvumo veiklas, skleistų paralimpines, olimpinės vertybes ir taip prisidėtų prie fizinio aktyvumo veiklų skatinimo.

Taip pat nauja priemonė, galimybė, ne prievolė, bendrojo ugdymo mokyklose sudaryti ir steigti klases sportuojantiems mokiniams. Priemonė, taip pat mūsų siekis ir priemonė pagerinti,

kaip ir Kontrolė pažymėjo, būtent sportinės pamainos auginimą ir ugdymą. Tai visos mano suminėtos priemonės – tiek nauja fizinio aktyvumo priemonė sporto šakų federacijoms, tiek atitinkamos finansinės injekcijos nevyriausybiniam sektoriui. Ši priemonė būtent atlieps Valstybės kontrolės rekomendaciją, kuria pažymima, kad trūksta priemonių pamainai rengti.

Taip pat modeliuojame naują institutą, atliepdami sportininkų ir Sportininkų asociacijos lūkestį ir prašymą, kurį jau girdime ne vienerius metus, norime įstatymo projektu... siūlome įsteigti sportininkų teisių gynimo institutą. Atsirastų sportininkų teisių atstovas, kuris nagrinėtų sportininkų skundus, konsultuotų, jų klausimais vykdytų švietėjišką veiklą. Šiai priemonei numatome iš valstybės biudžeto 110 tūkst. eurų. Ši priemonė ir pagalba sportininkams būtų teikiama visiems sportininkams, būtų nemokama pagalba. Poreikis apskaičiuotas ne tik atsirandančiam vienam nuolatiniam sportininkų teisių gynėjui, tačiau kartu, jeigu būtų sudėtingi klausimai, galėtų pats gynėjas pasitelkti ir atitinkamą ekspertų grupę, priklausomai nuo klausimo pobūdžio.

Taip pat dar viena priemonė, kuria irgi stipriname nacionalines skėtines sporto nevyriausybės organizacijas, yra noras sukurti programinį ketverių metų finansavimą būtent nevyriausybinių sporto organizacijų sektoriaus institucijų gebėjimams stiprinti. Šiai priemonei modeliuojame ir prašome 200 tūkst. papildomų lėšų.

Kas susiję su aukšto meistriskumo sportu, įstatymu siūlome įtvirtinti bendruosius kriterijus, nes pagal Konstitucinio Teismo doktriną visi kriterijai turi būti nustatyti įstatymu. Tai aukšto meistriskumo sporto kriterijai ir naujos modeliuojamos priemonės, būtent fizinio aktyvumo veiklos, orientuotos į federacijas, šie kriterijai atsiranda įstatyme. Ką norėtusi pažymėti, kad aukšto meistriskumo sporto kriterijai, kurie perkeliama į šį įstatymą, tikrai suderinti su sporto bendruomene ir iš esmės perkeliama iš poįstatyminio teisės akto į įstatymo lygmenį.

Siekdami, kad sporto organizacijų veikla būtų grįsta gerojo valdymo principais, siūlome nustatyti griežtesnius reikalavimus federacijų valdymo organų nariams, siekiantiems gauti valstybės biudžeto lėšų. Įstatymo projektu siūlome, kad vienasmeniam juridiniam valdymo organui ar valdymo organo nariams, kurie būtų padarę sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nesvarbu, ar teismus yra išnykęs, jeigu būtų toks precedentas, valstybės biudžeto lėšų negalėtų būti skiriama.

Taip pat atliepdami pastaruoju metu girdėtas indikacijas dėl tam tikrų federacijų valdymo organų narių pažeidimų, susijusių su darbo, socialinėmis teisėmis, nustatome, jeigu būtų tokio pobūdžio pažeidimų, taip pat pažeidimų, susijusių su lygiateisiškumu, federacija negalėtų pretenduoti į valstybės biudžeto finansavimą.

Dar viena priemonė, kuria siekiame užtikrinti sisteminį sporto veiklos sutarčių su sporto šakų federacijų rengiamais sportininkais sudarymą, – įtvirtiname pareigą ir sportininkams pasirašyti sporto veiklos sutartį. Tokiu būdu siekiame atsakomybių ir pareigų balanso ir pusiausvyros, nes šiandien tokią pareigą turi tik federacija. Jeigu sportininkas nepasirašo sporto veiklos sutarties, federacija negali gauti biudžeto lėšų.

Taip pat dar viena svarbi priemonė, dėl ko ir prašome Seimo svarstyti šią sesiją ir priimti šiuos pakeitimus, – siūlome pratęsti veiklos leidimų terminą treneriams iki 2029 m. rugsėjo 1 d. Trenerių leidimo galiojimo terminas pasibaigia šių metų rugsėjo 1 dieną. Turime nemažai indikacijų ir kreipimųsi, kad tikrai per tą laiką, kuris buvo duotas atitinkamiems treneriams pabaigti išsilavinimą ar mokymą... yra tikrai nemaža dalis tokių asmenų, kurie tokio išsilavinimo neįgijo ir atėjus rugsėjo 1 dienai rizikuoja netekti darbo. Norime pratęsti terminą su sąlyga, kad per dvejus metus nuo įstatymo įsigaliojimo šie asmenys pradės mokytis arba studijuoti.

Taip pat dar viena priemonė, kuria irgi siūlome didinti sporto šakų federacijų ir kitų sporto organizacijų sąmoningumą kovojant su dopingo vartojimu sporte, stipriname Nacionalinės sporto tarybos funkcijas deleguodami jai papildomų funkcijų ir šiek tiek peržiūrėdami esamas. Sporto įstatymo projekte atliekame kitus patikslinamojo pobūdžio pakeitimus, o susijusių su šiuo įstatymo projektu iš esmės koreguojame sąvokas, tai yra techninio patikslinamojo pobūdžio pakeitimai.

Visi pakeitimai įsigalios nuo 2025 m. sausio 1 d. Sporto įstatymo nauja redakcija iš esmės yra dėl sąvokų suderinimo su kitais įstatymais ir dėl to išsina nauja redakcija. Ką dar norėtusi pažymėti? Kad būtent šiais priėmimais tikrai modeliuojame naujas ir svarbias priemones, būtent priemones, koncentruotas į pamainos stiprinimą ir pamainos ugdymą, stiprinančias nevyriausybinių sporto sektorių. Prašyčiau pritarti ir dėkoju. Laukiu klausimų.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Kažin ar visi spės. Gerbiamas A. Skardžius pirmasis. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamoji viceministre, labai džiugu girdėti, kad jūs, pagaliau kaip ministerija, atkreipėte dėmesį į Valstybės kontrolės atliktų auditų rekomendacijas ir ėmėtės stiprinti sporto sistemą Lietuvoje, tačiau kodėl buvo delsiama tokį ilgą laiką ir dabar, jau likus pusmečiui, galbūt ir mažiau, iki rinkimų, skamba tarsi testamentas sportui, palikimas? Jeigu priimsite įstatymą, tada jūs imkite ir įgyvendinkite.

O kitas klausimas dar būtų: kaip šis naujas reglamentavimas atlieps santykius tarp Olimpino komiteto, sporto šakų federacijų, Sporto agentūros? Čia nemažai problemų ir nesutarimų, kas bus tas mediatorius valstybės institucijų? Ačiū.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Ačiū už klausimą. Kodėl delsiame pakeisti įstatymo projektą? Dėl tam tikrų pasikeitimų politiniu lygmeniu, atėjus ir man į pareigas, iš esmės paėmėme kaip pagrindą tą įstatymo projektą, kurį praeitas viceministras jau ir pristatė šiek tiek Seime. Mes sudėjome kelias naujas priemones, būtent finansinę priemonę federacijų fiziniam aktyvumui skatinti, sportininkų teisių gynimo institutą ir kriterijus, kurie pagal Konstitucinio Teismo doktriną turėtų būti apibrėžti įstatyme. Tikrai tikrai trys papildantys pakeitimai, iš esmės pagrindas – jau praeitos politinės vadovybės įstatymo projektas, tai delsiame dėl to, kad tiesiog buvo tam tikrų pasikeitimų.

Kaip atliepsime santykius? Mes nuolatos bendradarbiaujame ir įstatymo kontekste tikrai buvo ne vienas susitikimas tiek su Olimpiniu, tiek su Parolimpiniu komitetais, tiek su federacijomis, turėjome darbo grupę, kuri dirbo prie aukšto meistriškumo sporto finansavimo pokyčių. Atėję pasižadėjome užtikrinti nuolatinį bendradarbiavimą su sporto bendruomene, tikrai to laikomės ir laikysimės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui. Gerbiama Aiste, mes visi sutinkame, kad sportas yra vyšnia ant kūno kultūros torto, ir ta vyšnia tikrai daug metų labai gražiai atrodė, bet dabar vis po truputį traukiasi, patys didžiausi Lietuvos laimėjimai jau yra praeityje, pasirodo, o tas kūno kultūros tortas visiškai baigia sužmektį. Mes šitą sveikatos, sveiko sporto sistemą pavertėme, mes ją rekordizavome ir medalizavome, lygiai tą patį padarėme ir sveikatos sistemai – jinai tapo farmakologizuota, kuo daugiau vaistų, tuo daugiau ligų yra. Ar nemanote, kad laikas grąžinti kūno kultūros vardą, nes anksčiau buvo Kūno kultūros ir sporto įstatymas, nebeliko žodžio ir nebeliko kūno kultūros. Mūsų vaikai vis labiau suglebę, ištežę, jie nebetinka tarnybai, net karui. Tai kokios Lietuvos federacijos pasižymi ta linkme, kad dirba, kad vysto tą sveiką sportą, fizinį aktyvumą, ką galite pagirti? Ačiū.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Tikrai ačiū už klausimą. Norėčiau sureaguoti dėl laimėjimų, kurie liko praeityje. Tikrai turime daug laimėjimų ir pagal pasiekimus viliamės, kad artėjančiose olimpinėse žaidynėse bus dar didesni mūsų laimėjimai.

O dėl fizinio aktyvumo veiklų, tai tikrai žinome, Irklavimo federacija ir kitos pavienės federacijos užsiima fizinio aktyvumo veiklų skatinimu. Dėl to šią priemonę ir norime orientuoti į federacijas, kurios turi tiek žmogiškuosius resursus, tiek pajėgumus, tiek kompetencijas, kad jos savo ribose tikrai galėtų pritraukti vaikus sportuoti; kartu paskatinti šita priemone ir kitas federacijas būti aktyvias fizinio aktyvumo veiklose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiama E. Rudelienė. Prašau.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ačiū, viceministre, už pristatymą. Išties lauktas įstatymas, praeitoje kadencijoje nepasiekė finišo tiesiosios. Tikiu, kad šioje sesijoje mes jį dar įveiksime, nors, kaip matau, yra net 48 Teisės departamento pastabos.

Turiu du klausimus. Viena iš jų, 48-a, paskutinė, yra apie manipuliavimą sporto varžybomis. Kaip tik rytoj komitete mes svarstysime šituos įstatymų projektus. Teisės departamentas mini, kad jie nėra integruoti į šį naują įstatymo projektą. Tai ar taip, ar ne? Jeigu ne, tai reikės čia kaip nors padirbėti.

Antras klausimas. Kieno iniciatyva ir kokiam tikslui kuriamas sportininkų teisių atstovų institutas? Ačiū.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Ačiū už klausimus. Taip, mes Teisės departamento pastabas jau esame peržiūrėję, tikrai į daugumą atsižvelgsime, ir nėra tokių esminių.

Dėl manipuliavimo sporto varžybomis galvojame, kad tiesiog projektai taip nesusilygiagretins Seime. Tikrai šitame pakete nėra pataisų, bet, matyt, komitete reikės pasitaisyti ir tuos pakeitimus, susijusius su manipuliavimu sporto varžybomis, kurie bus priimti, integruoti į šią paketą.

O klausimas, kodėl kuriamas sportininkų teisių gynimo institutas, kaip minėjau, atliepiame ir pačių sportininkų prašymą ir lūkestį, nes traktuojame sportininką kaip silpnąją pusę su federacijomis. Šiandien jos neturi jokio konsultacinio ir ginčų sprendimo instituto. Norime, kad būtų galbūt net toks kaip ikiteisminių ginčų sprendimo institutas, kuris tiesiog padėtų sportininkams taikiau būdu spręsti kylančias problemas ir klausimus. Matome didelę prasmę neiti iki teismų, tačiau bandyti viską išspręsti taikiau būdu ir vietiniu lygmeniu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama viceministre, šiandien buvote pas mus. Iš tikrųjų labai ačiū už pristatymą. Mane domina du klausimai. Kaip galvojate, ar numatomas, pavyzdžiui, papildomas finansavimas dėl sporto klasių, jeigu atsiranda, kaip sako, steigiamos klasės ir galbūt bus kiti kriterijai?

Antras mano klausimas dėl trenerių, jiems dabar bus pratęstas terminas įsigyti išsilavinimą. Ar nemanote, kad galėtų būti irgi kokia atitinkama programa dėl to, kad jiems būtų tie kreditai finansuojami iš valstybės biudžeto ir gal jiems būtų apmokama? Realiai galiu pasakyti, regionuose trenerių labai trūksta. Teko kalbėti neseniai ir Akmenėje. Sako, baseiną turime, plaukimo trenerių neturime. Tiesiog net ir paskatintume kai kuriuos įsigyti kitą kvalifikaciją. Ačiū.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Dėkoju jums už klausimus. Dėl sporto klasių kriterijų, tai švietimo, mokslo ir sporto ministras nustatys tam tikrus kriterijus. Mes nevadiname jų sporto klasėmis – iš tikrųjų atskiros klasės bendrojo ugdymo mokyklose. Jos galės veikti, jeigu tikrai bus būtinas kriterijus, būtent trišalis bendradarbiavimas tarp pačios federacijos, mokyklos ir savivaldybės. Papildomo finansavimo iš valstybės biudžeto nenumatome, nes mes pasilieiname tris sporto gimnazijas, kurios ir toliau tęs veiklą, ir planuojame finansinius resursus orientuoti į sporto gimnazijas.

Dėl trenerių. Negalvojame, nes iš tikrųjų šiandien nežinome tikslaus skaičiaus trenerių, kurie turi teisę, kurie iki šiol neįgijo išsilavinimo. Kol kas nemodeliavome tokios priemonės iš valstybės biudžeto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama viceministre, truputį neteisybę pasakėte, kad čia darbuojatės... Jūs, ko gero, nuo tada darbuojatės, nuo 2022 metų. Aš manyčiau, kad jau bent penketa metų šitas įstatymas lipdomas kaip kregždūčių lizdas ir Švietimo ministerija yra nepralenkiamą įvairiausių lesyklėlių kūrimo srityje. Daugiausiai... Na, taip, čia kolega pataisė, ne lesyklėlės, o yra agentūros: Nacionalinė švietimo agentūra, Nacionalinė sporto agentūra... Dabar man įtarimą kelia, ar čia nebus dar viena lesyklėlė, dar naujų institutų kūrimas? Tai yra sportininkų teisių institutas. Ar nepakanka, kad tai būtų prie Nacionalinės sporto agentūros? Paneikite mano įtarimą, kad bus ši dar viena lesyklėlė? Ir tokių abstrakčių dalykų šitame įstatyme yra nemažai, ir keliančių abejonių... Ačiū.

A. ZEDELYTĖ-KAMINSKĖ. Ačiū už klausimą. Dėl sportininkų teisių atstovo. Mes jį vadiname institutu, tai yra viena pareigybė, jį skirs švietimo, mokslo ir sporto ministras. Būtent jo vieta, darbo vieta, techniškai, ūkiškai aptarnaus Lietuvos antidopingo agentūrą, kurią matome kaip irgi koncentruojančią ir sprendžiančią klausimus, susijusius su dopingo vartojimu. Į sportą ateina nauja funkcija – manipuliavimas. Tai net galvojame galbūt apie pačios agentūros pavadinimo keitimą, integralumą, nes Europos Sąjungoje tokios agentūros veikia tokiu pačiu principu. Tai mes koncentruojame į Lietuvos antidopingo agentūrą.

O kodėl šita agentūra? Dėl to, kad norime, kad sportininkų teisių atstovas, čia yra viena pareigybė – ne institutas, ne biudžetinė įstaiga... būtent užtikrinti jų nešališkumą ir savarankišką veikimą. Kadangi pati Sporto agentūra skirsto stipendijas ir premijas, tai keistai atrodytų, kai jį pati kritikuotų atitinkamą savo sprendimą. Todėl modeliuojame tą pareigybę į dabar esamą nešališkiausią instituciją.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai viceministrei. Klausti skirtas laikas išseko. Labai ačiū. Dabar dėl motyvų. Už – gerbiamas A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Lietuva kupina talentingų žmonių. Net čia, parlamente, mes turime olimpinį čempioną V. Alekną, o jo sūnus M. Alekna jau džiugina pasaulio rekordais. Be to, Lietuva pirmą kartą olimpiniam 3x3 krepšinio turnyre turės savo atstovus.

Tokių stiprių, Lietuvą garsinančių sportininkų galima turėti dar daugiau. Dėl to svarbu sudaryti palankias sąlygas jau nuo mažens mokiniams, kurie nori siekti aukštų sportinių rezultatų, sudaryti galimybes tobulėti bendrojo ugdymo mokyklose. Suteikę mokiniams galimybę derinti mokslą su sportu, sukurtume palankias sąlygas, kad mokiniai, kurie aktyviai sportuoja, galėtų ne tik mokytis, bet ir aktyviai dalyvauti sporto veikloje savo bendrojo lavinimo mokyklose. Šie siūlomi pakeitimai yra ne tik dėl fizinio aktyvumo, sveikos gyvensenos, socialinio jaunųjų sportininkų įsitraukimo, bet ir dėl galimybės jiems siekti aukštų sportinių rezultatų, užtikrinant galimybę gauti ir kokybišką išsilavinimą. Kviečiu palaikyti pateiktą įstatymo projektą bei investuoti į mūsų jaunimą ir jų ateitį. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės gerbiamas S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aš nesu prieš sportą ir prieš Sporto įstatymą, tačiau vien jau Teisės departamento 48 pastabos rodo, kad problemų ir sprendinių dalykų šitame įstatyme dar yra į valias. Susidaro įspūdis, kad iš principo norima iki kadencijos pabaigos pagaliau šitą įstatymą priimti. Nesvarbu, kad jis nebus kokybiškas. Akivaizdu, kad jau penketą metų ir daugiau užsitęsęs tas kregždučių, kaip aš sakiau, principu lipdomas lizdas, tas įstatymas rodo, kad, matyt, nepasiteisino Sporto departamento panaikinimas. Jo neišgelbėjo ir atsiradimas naujų agentūrų: Nacionalinės sporto agentūros, Švietimo agentūros, kur tos problemos turėjo būti sprendžiamos, bet jos nėra sprendžiamos. Įstatyme yra daug abstrakčių dalykų. Aš jau minėjau man tokį ne visai aiškų reikalingumą sukurti naują institutą, kuris ne tik sportininkų teises ir antidopingo problemas spręstų. Bet yra daugiau tokių abstrakčių dalykų, pavyzdžiui: „23.1. Valstybė steigia įstaigą, kuri sudarytų sąlygas sportininkams rengti.“ Nežinau, kas čia pasakoma tokiomis teiginiais.

Aišku, yra ir gerų dalykų. Tas mėgėjų ir profesionaliojo sporto santykis, aukšto meistriško sportininkų ir mėgėjų santykis gerai išaiškintas, daug dėmesio antidopingo programoms. Duok Dieve, kad veiktų tai, kas čia parašyta dėl santykių su nevyriausybinėmis organizacijomis, su skėtinėmis organizacijomis. Tačiau aš manau, kad reiktų dar padirbėti prie šito įstatymo.

PIRMININKAS. Laikas!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Jeigu jau per penkerius, šešerius metus nepadarėme, tai dar...

PIRMININKAS. Laikas. Ačiū. Padirbėsime dar prie įstatymo, aš manau, bus progų. Pirmiausia tai po balsavimo, kuris bus numatytu metu.

Gerbiami kolegos, finansų ministrės nėra salėje, bet yra teisingumo ministrė.

12.01 val.

Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 V skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3767 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-15 klausimą galbūt galime pasvarstyti. Tai yra Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo V skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3767. Gerbiama ministrė E. Dobrowolska mums jį pateiks. Prašom.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Gerbiami kolegos, dėkoju už galimybę pateikti įstatymo projektą. Jį parengti paskatino dvi priežastys. Pirma, tai nevienodas už įstatymo įgyvendinimą atsakingos institucijos įvardinimas skirtinguose įstatymo skyriuose. Taigi projektu siekiama pašalinti susiklosčiusią teisės technikos požiūriu ydingą situaciją ir suvienodinti nuorodas į šias funkcijas vykdančią instituciją. Šiuo pakeitimu savaime nesikeičia jokios valstybinių institucijų atliekamos funkcijos. Teisingumo ministerija atlieka visas Fondo programos vykdytojo funkcijas.

Antra. Įstatymo projektas taip pat yra susijęs su Teisingumo ministerijos iniciatyva nuo 2025 metų įstatymo numatytas viešojo administravimo funkcijas perduoti ministerijai pavaldžiai įstaigai, tai yra Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai. Šia iniciatyva siekiama, kad Tei-

singumo ministerija kaip politiką formuojanti institucija nevykdytų ministerijai nebūdingų funkcijų. Funkcijų perdavimas atitinka XVII Vyriausybės patvirtintą Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo veiksmų planą. Funkcijų perdavimas atitinka ir XVIII Vyriausybės programos priemonių planą, pagal kurį išipareigota optimizuoti žalos kompensavimo sistemą. Funkcijų perdavimu įgyvendinama Valstybės kontrolės 2016 metų valstybinio audito rekomendacija perduoti kompensacijų mokėjimą ne politiką formuojančiai įstaigai.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad įstatymo pakeitimo projektui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės. Taip pat yra parengti visi reikalingi poįstatyminiai teisės aktai, jeigu įstatymas būtų priimtas. Projektas yra derintas su Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, taip pat su Generaline prokuratūra ir Teisėjų taryba.

Jeigu yra klausimų, mielai į juos atsakyčiau.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama ministre. Klausimų yra. Gerbiamas R. Šarknickas klausia. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Turbūt dėl ilgų teismų sprendimų dėl smurtinių nusikaltimų, kas kaltas, kas ne, gauna jūsų ministerija laiškų iš visuomenės dėl galimo vilkinimo ir panašiai. Aš taip pat vakar gavau nemažai tokių klausimų. Pamatė darbotvarkę, kad jūs būsite tribūnoje. Drįstu paklausti dėl K. Bartoševičiaus. Kodėl toks ilgas laikas? Aš, aišku, negaliu kištis ir panašiai. (*Balsai salėje*) Bet toks tiesiog yra visuomenės klausimas, todėl aš priverstas užduoti šį klausimą. Gal žinote, kodėl taip ilgai šis veiksmas vyksta?

E. DOBROWOLSKA (LF). Kaip Seimo narys žinote, kad teismai yra nepriklausomi, jokių būdu Teisingumo ministerija nei turi, nei gali, nei turėtų kištis į teisminius procesus. Aš tikiu, puikiai suprantate, kad šis klausimas negali būti man adresuojamas.

O jeigu mes kalbėtume apskritai dėl teismų krūvio, nesvarbu, ar baudžiamosiose, ar civilinėse, ar administracinės bylose, aš džiaugiuosi, kad su Seimo pagalba tikrai pavyko įgyvendinti ne vieną Teisingumo ministerijos parengtą projektą. Tai yra ir teismų žemėlapių peržiūra, teismams nebūdingų funkcijų atidavimas kitoms institucijoms. Dėl to iš tikrųjų teismai gali daugiau savo resursų skirti sudėtingoms byloms, o dėl tų, kurios nebūtinai turėjo būti teisme, arba tam, kad galėtų būti paskirtos regionams ir turėtų vienodus krūvius, iš tikrųjų judame link to.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat klausimą užduos gerbiama A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tiesiog dėl paties projekto, nes pati projekto esmė galėjo būti realizuota neseniai keičiant įstatymo projektą. Jisai yra neseniai keistas. Tikrai pagal tą teisėkūros techniką pakeisti pavadinimus buvo galima. Tai gal, ministre, kitą kartą jūs tiesiog, nežinau, suderinkite su kitu teisės aktu ir tokius pakeitimus prijunkite, nes tikrai prie to tikslo mažinti teisės aktų skaičių Seime tokie projektai nelabai prisideda, matyt.

E. DOBROWOLSKA (LF). Agne, visiškai priimu pastabą, jina visiškai taikli. Šiuo atveju, kadangi mes kalbame apie funkcijų peržiūrą, kuri buvo daroma Vyriausybės horizontaliai, atitinkamai tai nekoreliavo su jūsų minėtu įstatymo projektu. Kitas dalykas, tam, kad šitą ir parengtume, mes turėjome būti tikri, kad bus suderinta su visomis institucijomis. Tas užtruks ilgiau. Ar tai yra ydinga praktika keisti tą patį įstatymą, imant panašios sesijos atstumą? Taip, tai yra blogai, viena-reikšmiškai priimu jūsų pastabą.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė, tai judame prie kito klausimo.

12.06 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 16, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 31, 35, 36, 37, 40, 42, 43, 46, 48, 49, 53, 60, 65, 66, 67, 73, 74, 75, 79, 80, 92, 93, 94, 98, 99, 100, 104, 106, 108, 124, 134, 139 straipsnių ir V skyriaus šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3761, Geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3762 (*pateikimas*)

Būtų klausimai 1-16.1 ir 1-16.2 – projektai Nr. XIVP-3761 ir Nr. XIVP-3762, tai yra Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas ir Geležinkelių transporto kodekso įstatymas. Gerbiamas ministras S. Gentvilas mums juos pristatys. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Garbūs Seimo nariai, įstatymo paketas susideda iš dviejų dalių, tai Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimas ir Geležinkelių kodekso keleto straipsnių pakeitimas. Teikiamas Vyriausybės vardu. Bet įstatymą rengė keturios ministerijos, tai yra Aplinkos ministerija, Energetikos, Susisiekimo ir Žemės ūkio. Įstatymas sunkiai pristatomas vientisai, nes pats Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas iš esmės veikia draudimus ir leidimus fiziniame erdvėje atlikti vienas ar kitas veiklas. Todėl skirstome jas į keturias skaidres iš principo: kas yra didinama, kas yra mažinama, kas atsiranda naujai ir panašiai.

Visų pirma, kur yra siūloma sumažinti apsaugos juostas, dydžius. Miestuose ir miesteliuose, tiesiant šilumos tinklus arba vandens tiekimo tinklus, dažnai susiduriama su situacija, kai nebeįsiterpiama tarp sklypų arba nuosavybės ribų, be to, šiaip praktikoje pamatyta, kad reikėtų visgi mažinti tas apsaugos juostas ir vizualiai, kai matome per miestus einančias šiluminės požeminės juostas. Joms yra paliktos labai plačios apsaugos juostos, tai jos yra mažinamos nuo 5 iki 2 arba 3 metrų, vandens juostos – nuo 10 iki 7,5 ir daugelis kitų sumažinimų, kurie yra mažesnės reikšmės arba išplitimo, sakykime, tokių kaip gruntinių geodezinių ženklų arba požeminio vandens vandenviečių apsaugos juostų zonos. Atsiranda naujos teritorijos arba didintini jų dydžiai. Tai visų pirma čia iš Susisiekimo ministerijos atėjęs prašymas, kad atsirastų geležinkelių paslaugų įrenginių – ne tik juostų ir kelių – apsaugos zonos, taip pat naftos perdirbimo gamyklų. Kadangi yra labai daug vamzdinių pačiose gamyklose arba kiekvienam vamzdynui reikia numatyti atskirą apsaugos zoną, nustatoma, kad iš tikrųjų daromas suminis zonavimas. Taip pat atėjęs energetikų prašymas, kad sinchronizuojantis su Europa bus statomi ypač aukštos įtampos oro perdavimo tinklai, jiems nustatyti reikia 25 metrų apsaugos zoną, kokia yra tipinė Lenkijoje, Austrijoje, o tokios aukštos įtampos perdavimo tinklų Lietuvoje nėra. O požeminės apsaugos, požeminių kabelių apsaugos zonos didinamos iki 2 metrų vietoj 1 metro.

Taip pat su šituo įstatymu ateina nemažas liberalizavimas įvairių dalykų apimtį, tai yra nuo gamtos sauginių ribojimų iki urbanizuotų teritorijų, jas leidžiame statyti potvynių apsaugos zonose, kitaip tariant, link upių arba marių, bet tam reikia parengti savivaldybių kompleksinį specialųjį planą, numatyti ir įrengti dambas tam, kad gyvenvietės galėtų išsiplėsti į užliejamas teritorijas, bet būtų apsaugotos polderių arba pylimų.

Taip pat leidžiame kemperiams priartėti prie vandens, vykdyti daug darbų prie vandens apsaugos juostų, taip pat naudoti šaldymo reagentus, tokius kaip freonas ir kiti, šaldytuvuose ir juos statyti požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonoje, nes tai nėra pavojus vandeniui – tokie šaldymo reagentai avarijos atveju dažniausiai išgaruoja į atmosferą, o ne įsisunkia į dirvožemį.

Pabaigoje paskutiniai nauji ribojimai, kurie atsiranda. Iš Kultūros ministerijos atėjęs prašymas riboti ir neleisti skaidyti dvarų, paveldo objektų, kad jie nebūtų išskaidyti į atskirus nekilnojamojo turto objektus ir sklypus, kad jie liktų kaip ansambliai. Taip pat paviršinio vandens telkinio apsaugos juostoje riboti urbanistinę plėtrą, kur yra statūs šlaitai ir yra didelis pavojus augalų apsaugos priemonėms arba trąšoms nutekėti į vandenį, tai draudžiamas arimas ir purškimas. Kita vertus, yra pataisymas ir palengvinimas, kad tose zonose reguliuojama ne konkretūs azotinių trąšų kilogramai, bet per tręšimo planus reguliuojamas konkretus dydis. Ir daug kitų mažesnių, tokių kaip miško kirtimų draudimas pakrantės apsaugos juostoje, elektros apsaugos zonų pakeitimai, melioracijos statinių apsaugos zonos pakeitimai ir taip toliau. Kadangi projektas yra toks labai nesinchroniškas, tai, tikiuosi, komitete bus konkrečiai einama per straipsnius ir pasveriamas, kas yra proporcinga, kas ne. Mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas ministre. Jūsų pirmasis nori paklausti gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Simonai, manau, kad jūs esate vienas iš trijų jaunųjų politikų, kurių negalima leisti prie valdžios ir patikėti atsakingų sprendimų, nes susitapatinate su užimamomis pareigomis ir tada pradeda lįsti visokie lobistiniai interesai. Tad prašau, gerbiamas pranešėju, pasakyti, kaip pakeitus, sumažinus apsaugos, ypač paviršinio vandens, zonas, pradėjus ten visokią transporto ir knisimo veiklą, kaip numatyta, bus paveikta paviršinio vandens kokybė, kaip pablogės jo savybės ir kaip tada reikės spręsti taršos problemas? Ką jūs siūlote, išties yra drastiška, jau nekalbant apie techninius reikalavimus, ypač sumažinant elektros tinklų apsaugos zonas. Kas už to stovi, ką jūs dabar siūlote?

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega, kadangi apeliavote į mano amžių, žiūriu, kad amžius jums nepadeda padidinti teksto ir turinio supratimo, nes elektros tinklų apsaugos zonos yra tik didinamos, ne mažinamos. Tai yra klaidinga, ką jūs sakėte.

Dėl paviršinių telkinių apsaugos juostų. Kempingų statyba buvo draudžiama didesniu atstumu, tai leidžiama priartėti prie kempingų, kas yra labai įprasta Vakarų Europoje ar kad ir kur išsinešumotumėte šią vasarą ir važinėtumėte Skandinavijoje. Taip pat paviršinio...

Požeminio vandens apsaugos teritorijose, jeigu mes turime vandenvietę, kurioje išgauname miestams tiekiamą požeminį vandenį, šiuo metu yra draudžiama statyti, pavyzdžiui, maisto prekių ar kitų prekių šaldytuvą dėl to, kad jame yra naudojamas šaldymo reagentas, nešiklis, pavyzdžiui, freonas, bet freonas avarijos atveju išgaruoja į atmosferą lygiai taip pat, kaip mašinos kondicionieriuje, jisai nėra pavojingas požeminiam vandeniui. Nemažai pramonės objektų požeminio vandens apsaugos teritorijose yra sustabdyta dėl to, kad jie naudodavo freoną ar kitus šaldiklius. Tiesiog toks siūlymas buvo nelogiškas ir jis šiuo įstatymu yra naikinamas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiama L. Nagienė, bet jos lyg nėra. Tada gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, matau, kad kai kuriose vietose yra labai logiškas sprendimas mažinti apsaugos zonas, nes gyvenimas bėga į priekį, žemės, ypač miestuose, mažėja ir sudėtingiau vykdyti įvairius, sakykime, planus. Bet mano klausimas. Gal nuo įstatymo įsigaliojimo būtų logiškiau taikyti visus tuos apribojimus, nes dabar prasidėjo įvairūs teritorijos planavimo dokumentai, žemės valdų projektai, visokie planai, jie jau yra įpusėję. Sakykime, įsigaliojus įstatymui, gali turėti ir organizacijos, ir fiziniai asmenys papildomų išlaidų, prisitaikydami prie šito įstatymo. Kaip jūs galvojate dėl įstatymo įsigaliojimo?

S. GENTVILAS (LSF). Bazinis principas yra, kad sąlygų išdavimo metu galioję ribojimai yra pakeičiami. Ir čia įstatymo įsigaliojimo straipsnyje, 42 straipsnyje, yra nuostata, kad iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėti nebaigti rengti teritorijų planavimo dokumentai, žemės tvarkymo projektai ir kiti turi atitikti šio įstatymo reikalavimus. Bet jeigu jau yra išimtas statybos leidimas arba dar kažkas, jam tai negalioja regresu. Kitaip sakant, patvirtinti statybos leidimai ar kiti teritorijų planavimo dokumentai nenaikinami ir neperžiūrimi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau. Klausimą užduos gerbiamas K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministre, toks praktinis klausimas. Dabar tik du aspektus noriu paliesti. Jūsų minimame projekte yra būtent apie oro linijų ir požeminių linijų apsaugos zonas. Supraskime, iš tos zonos, pagal 28 straipsnio pakeitimus, turi būti pašalinti visi medžiai, krūmai ir augalai ir negali būti įveisiami. Tai turės būti iškirsti, tarkime, linijos eina per mišką, didesnės kaip 110 kilovoltų, iki 220, tai 25 metrai į vieną pusę ir į kitą pusę turės būti iškirstas miškas. Tai ar čia viskas gerai jums atrodo?

Kitas dalykas. Dabar to paties 28 straipsnio 7 punkte kalbama apie tai, kad negali būti įrengiami aptvarai laukiniams žvėrimis auginti. Lygiai taip pat yra daugybė oro linijų, einančių per privačią žemę, žmonės ten nepasiėmę kompensacijų, nieko. Tai ar bus tos linijos iškeltos, tas aptvaro įrengimas dabar taps neįmanomas žmogui dėl to, kad ten yra ta linija? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Iš tikrųjų miškas yra saugotina vertybė, bet elektros skirstomieji ir perdavimo tinklai tikrai irgi yra svarbu dėl gyvenimo gerovės, tiekimo patikimumo ir taip toliau. Tai kompromisų reikia ieškoti. Iš tikrųjų tinkamos apsaugos zonos turi būti numatytos ir medžiai neturėtų augti ten, kur yra elektros kabeliai. Visgi tai yra kompensuojama ir jeigu vykdomas naujas projektas, tai sumokamos kompensacijos. Bet ar 25, ar kiek metrų, tai čia irgi yra diskusija, kas yra medžio aukštis ir kaip jisai gali griūti ir kabinti laidus. Tai yra visuomet besitęsianti diskusija. Šiuo metu yra numatytas toks apsaugos zonos dydis.

Kalbant apie aptvarus, aš, tiesą sakant, neradau kokių nors naujų ribojimų, kas yra planuojama šiuo įstatymu, numatyta dėl gyvūnų aptvarų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs dažniausiai ten ribojate viską. Aišku, šis laikmetis dėl planavimo dokumentų turėtų leisti daugiau, nes ateina naujų technologijų. Bet vienoje vietoje radau atvirkščiai: vandens tiekimo ir paviršinių nuotekų tvarkymo

vamzdynų zona mažėja. Kam čia pritrūko metrų, jeigu nuo 10 iki 7,5? Tai kodėl tas mažėjimas šiuo atveju?

S. GENTVILAS (LSF). Yra vienas praktinis dalykas, kad mūsų miestai tankėja ir vandens tiekimo tinklų negalima nutiesti ten, kur jau yra užstatytos teritorijos. Antras dalykas, kad vandens tiekimo įmonės turi mokėti kompensacijas gyventojams už apribojimus. Infrastruktūrinės įmonės dabar užpiešdamos ir informuodamos gyventojus susikloja, numato faktinius ribojimus, informuoja registruotais laiškais ir pačios tada automatiškai supranta, kad galbūt perteklinis tas ribojimas yra. Gal nereikia tiek plačiai mums užsiimti miestuose, nes reikia pradėti mokėti kompensacijas gyventojams. Tai tiek energetikai, tiek šilumininkai, tiek vandentiekininkai pradėjo persiskaičiuoti, o gal vis dėlto mums nereikia tų, kaip sakant, 5 metrų nuo šilumos trasų į abi puses. Gal užtenka 2 metrų. Vandentiekininkai lygiai taip pat didelio diametro apsaugos zonoje nuo 10 susimažina iki 7,5. Tai leidžia jiems ir nutiesti infrastruktūrą, ir mokėti mažesnes kompensacijas, ir gyventojams mažesnius ribojimus taikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar buvo užsirašiusi gerbiama R. Tamašunienė, tik sistema išbraukė. Čia mes nematome, bet buvo dėl atskiro klausimo. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke, kad atsižvelgėte. Gerbiamas ministrė, specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatomos ir esant oro taršai. Prisimename neseną atvejį Rudaminoje, kai net paukštynas sugalvojo pagal esamą reglamentavimą nusistatyti kilometro spinduliu specialiąsias sąlygas. Taip mes atsirandame tokiose situacijose, kad žmonėms, namų valdas turintiems, ir viešosios paskirties institucijoms nustatomos specialiosios sąlygos, ribojančios jų, sakykime, veiklą, ir kartu paukštynui kaip ir leidžiama net kilometro spinduliu teršti orą, nes, na, sanitarinė apsaugos zona, specialiosios žemės naudojimo sąlygos nustatomos.

Ar jūs šiuo įstatymo paketu sprendžiate ir šią problemą? Na, būtų gerai, kad dėl visų ekonominių veiklų galimos taršos ar galimų apsaugos priemonių konkrečiose teritorijose spęstume kompleksškai?

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū už aktualų klausimą. Ten daug klaidų privelta buvo Rudaminoje. Visų pirma, pati įmonė nenusistatė sanitarinės apsaugos zonos, po to Nacionalinė žemės tarnyba, grąžindama sklypus gyventojams, neįrašė ribojimų. Šiandien faktinė situacija yra tokia, kad įmonė yra įsiregistravusi sanitarinę apsaugos zoną Registrų centre. Aplinkos ministerijos ir mano nuomone, tai yra neteisėta, bet tai greičiausiai bus nuginčyta per teismus ir įmonė konkrečiai turės registruoti sanitarinę apsaugos zoną, kuri turbūt turės sutapti su sklypo ribomis. Šiuo įstatymu tam niekaip nedaroma įtakos. Bet visos Lietuvoje įmonės, kurios turi turėti sanitarines apsaugos zonas, iki 2025 metų tai gali daryti per klaidos taisymo mechanizmą supaprastinta tvarka, tačiau tai turi atitikti higienos normas ir daugeliu atvejų neperžengti nuosavo sklypo ribų.

PIRMININKAS. Dėkoju ministrui. Atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai už – gerbiamas J. Urbanavičius. Prašau.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai, sakyčiau, svarbus šis įstatymo projektas. Šiek tiek apmaudu, kad šis įstatymo projektas gal porą metų ėjo iki Seimo. Džiaugiuosi, kad šiandieną čia įvyko pateikimas. Na, tikrai daug diskusijų buvo iki tol. Tiek Savivaldybių asociacija, atskiros savivaldybės, architektai, mes bendravome su ministerija, siūlėme tam tikrus pasiūlymus ir pataisas, ypač potvynių apsaugos zonose, kur vyksta plėtra, kur tos tvarkos nėra iki galo reglamentuotos.

Šiame įstatyme taip pat nėra iki galo išgryninta, nors žadėjo ministerija, kad atsižvelgs, matome, kad neatsižvelgta. Aš tikiuosi, kad mes rasime bendrą kompromisą tiek komitetuose, taip pat paprašysiu šį klausimą įtraukti į mūsų komisiją, kad galėtume detaliau paanalizuoti ir įvertinti, ir pateikti pasiūlymus. Na, o šiuo etapu aš siūlyčiau pritarti su tam tikra sąlyga, kompromisu, kad mes rasime sutarimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasisakys gerbiamas K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai kai kurios nuostatos galbūt yra taisytinos, bet kai kurioms tikrai nelabai galima pritarti. Norėtusi tikėti, jeigu po pateikimo bus pritarta, tai komitete bus ištaisyta, nes, pavyzdžiui, ministro atsakymas, kad vandentiekio tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų būtent apsaugos zona mažinama nuo 10 met-

rų iki 7,5 metro dėl to, kad miestai plečiasi, o kalbant apie elektros linijas, jos yra didinamos. Keičiausia, kad atsiranda netgi požeminių kabelių apsaugos juostos. Noriu tik pasakyti pavyzdį, kai J. Basanavičiaus gimtinėje per ažuolyną einanti oro linija buvo pakeista į požeminę. Tai dabar šiuo atveju vis tiek reikės išpjauti visą eilę ažuolų, kad jie neaugtų, pagal šito įstatymo nuostatas, jeigu jos įsigalios. Ar ne keistai atrodo: ta požeminė linija galėtų būti, bet iškirsti medžius, ažuolus, manau, tam ir yra sprendimas, kad kabeliai eitų po žeme ir medžiai galėtų augti. Dėl oro linijų apsaugos zonų išplėtimo irgi kyla klausimas: viena ranka mes norime plėsti miškingumą, bet ten, kur eina laidai, tai vienokia ar kitokia forma norima mažiau darbo suteikti elektros skirstymo operatoriui ir taip iškirsti miškus, kad atsirastų naujų plotų, dykynių, kurios būtų tik pieva. Tai vis dėlto turbūt kyla klausimų ir norėtųsi, kad į juos būtų atsakyta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kadangi balsavimo langas aktyvus ir jau, kaip matau, susirinkome į salę, tai dabar pabalsuosime ir dar bus keletas pateikimų iki pietų ir toliau balsuosime.

Mieli kolegos, kviečiu užimti darbo vietas ir balsuojame dėl šio pristatyto įstatymo, 1-16.1 ir 1-16.2 klausimai, tai projektai Nr. XIVP-3761 ir Nr. XIVP-3762 – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir Geležinkelių transporto kodekso. Balsuojame tik dėl ministro pateikto Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos, o kaip papildomas – Kaimo reikalų. Kultūros, atsiprašau, Kultūros komitetas. J. Urbanavičius per šoninį mikrofoną.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėtume paprašyti, kad būtų papildomai Energetikos ir darnios plėtros komisija. Tikrai norime įsigilinti į šį klausimą, turime pastabų ir norėtume dar plačiau padiskutuoti ir paprašyti, suderinta ir su komitetu, kad tai svarstytume ne per rudens sesiją, bet per pavasario sesiją galėtume grįžti čia, į plenarinių posėdžių salę.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS. Ir būtinai turėtų būti Kaimo reikalų komitetas papildomu komitetu.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar nematau daugiau prie šoninio mikrofono. Pirmiausia dėl komitetų. Galime pritarti bendru sutarimu, kad pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas? Dėkoju, pritarta. O papildomi komitetai būtų Kultūros komitetas, Kaimo reikalų komitetas bei Energetikos ir darnios plėtros komisija. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir siūloma svarstyti per pavasario sesiją, jeigu spėtume. Jeigu komitetas susitvarkys, tai pats komitetas, kadangi daug papildomų, nežinau, kaip bus, bet galime taip sutarti. Tada dėl lydimosios siūlomas tik vienas pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Galime bendru susitarimu? Ir svarstyti, aišku, kartu su pagrindiniu. Dėkoju.

12.29 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 30, 36, 36³, 36⁴ ir 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36⁶ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3764, Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3765 (pateikimo tęsinys)

Dabar galime toliau pabalsuoti dėl tų, kuriuos mes esame jau svarstę. Tai 1-11.1, 1-11.2 klausimai, projektai Nr. XIVP-3764 ir Nr. XIVP-3765 – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas ir Administracinių nusižengimų kodekso įstatymas. Balsuojame dėl šių įstatymų. Vaiko teisių apsaugos įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimai. Po pateikimo. Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 12. Taigi pritarta po pateikimo.

Apsisprendime dėl komitetų. Dėl pirmojo projekto pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o kaip papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Ar tinka? Bendru sutarimu tinka. Gerai.

Tada dėl kito projekto kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o kaip papildomi – Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir Žmogaus teisių komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti taip pat birželio 18 dieną. Bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

12.30 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3748, Administracinių nusizengimų kodekso 98¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3749, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 16 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3750, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3751, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3752, Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3753, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3754, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3755, Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1540 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3756 (*pateikimo tęsinys*)

Taip pat buvo pateiktas 1-12 klausimų blokas, tai 1-12.1, 1-12.2, 1-12.3, 1-12.4, 1-12.5, 1-12.6, 1-12.7, 1-12.8, 1-12.9 klausimai. Tai yra Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3748 ir lydimieji Nr. XIVP-3749, Nr. XIVP-3750, Nr. XIVP-3751, Nr. XIVP-3752, Nr. XIVP-3753, Nr. XIVP-3754, Nr. XIVP-3755 ir Nr. XIVP-3756. Tai yra Sporto įstatymas ir keletas lydimųjų projektų. Balsuojame taip pat po pateikimo.

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 7. Po pateikimo yra pritarta. Gerbiamas V. Alekna per šoninį mikrofoną.

V. ALEKNA (LSF). Norėjau paprašyti kaip papildomą skirti Jaunimo ir sporto reikalų komisiją.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui. Siūlymas išgirstas. Taigi čia yra šiek tiek įvairiai su komitetais. Gal aš iš karto pasakysiu. Dėl 48 projekto – Švietimo ir mokslo komitetas, dėl 49 pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas, dėl 50 projekto – Švietimo ir mokslo komitetas, dėl 51 – Švietimo ir mokslo komitetas, dėl 52 – Švietimo ir mokslo komitetas, dėl 53 – Švietimo ir mokslo komitetas, dėl 54 pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, o Švietimo ir mokslo komitetas papildomas, dėl 55 – Švietimo ir mokslo komitetas, dėl 56 – Švietimo ir mokslo komitetas. Ar galime bendru sutarimu šitiems variantams pritarti? Dėkoju. Tada Jaunimo ir sporto komisija papildoma. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti taip pat birželio 18 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

12.32 val.

Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 V skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3767 (*pateikimo tęsinys*)

Taip pat buvome apsvarstę, tai yra buvo pateiktas 1-15 klausimas – Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3767. Balsuojame dėl šio įstatymo po pateikimo. Teisingumo ministrė pateikė ir atsakė į klausimus. Galime apsispręsti.

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 3. Vadinasi, po pateikimo yra pritarta.

Dabar dėl komitetų. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju. Papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Klausimas pabaigtas.

12.34 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43³, 43⁶, 43⁷, 47⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3766 (*pateikimas*)

Dabar dar turime keletą pateikimų. Kadangi nesibaigęs balsavimo langas, tai pateiksime, atsakysime į klausimus ir balsuosime. Kviečiu į tribūną gerbiamą finansų ministrę G. Skaistę. Darbotvarkės 1-13 klausimas – Lietuvos banko įstatymo projektas Nr. XIVP-3766. Prašau.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Laba diena. Noriu pristatyti Lietuvos banko įstatymo pakeitimą. 2023–2028 metų finansinių technologijų sektoriaus plėtros gairėse yra numatyta priemonė dėl teisės aktų pakeitimo įtvirtinant galimybę priežiūros institucijai rinkos dalyviams sudaryti taikiuosius susitarimus, kai sprendžiama dėl poveikio priemonės. Įstatymo projektu siūloma įteisinti, kad poveikio priemonės už finansų rinką reguliuojančių teisės aktų pažeidimus taikymo klausimo svarstymas galėtų būti užbaigtas Lietuvos bankui ir asmeniui, kuriam ketinama taikyti poveikio priemonę, sudarant administracinį susitarimą.

Šiuo metu galiojančiame Administracinių bylų teisenos įstatymo 51 straipsnyje įtvirtinta galimybė šalims sudaryti taikos sutartį tik teisminiame procese, tačiau lieka neišspręstas klausimas dėl galimybės suderinti skirtingus valstybės ir asmens interesus iki atsirandant teisminiam ginčui. Tarptautinėje praktikoje tokie teikėjų susitarimai egzistuoja – bent trečdalis apklaustų priežiūros institucijų pateikė informaciją, kad jie tokius taikiuosius susitarimus savo teisės aktų sistemoje turi.

Įstatymo projekto 1 straipsnį, Lietuvos banko įstatymo septintąjį skirsnį, kuriame reguliuojami finansų rinkos priežiūros santykiai, siūloma papildyti nauju 43⁴ straipsniu, nustatančiu poveikio priemonių taikymo, sudarant būtent tokį administracinį susitarimą, kriterijai, kuriais remiantis būtų galima nuspręsti, ar taikysis susitarimas yra sudaromas. Siūloma įrašyti į įstatymą: turėtų būti atsižvelgta į pažeidimų pobūdį, į asmens, kuriam taikoma poveikio priemonė, elgesį – ar jis atskleidžia reikšmingas, su tyrimu susijusias detales, ar bendradarbiauja. Taip pat turėtų įvertinti, ar bus pasiektas priežiūros arba poveikio priemonės taikymo tikslas. Sudarant susitarimą, būtų galima mažinti baudą nuo 20 iki 40 %. Tai taip pat atitinka tarptautinę praktiką: pavyzdžiui, Latvijoje baudos yra mažinamos nuo 25 iki 50 %, Vokietijoje iki 40 %. Siūloma nuo 20 iki 40 % ir taip pat numatyti galimybę, jog baudos mokėjimas galėtų būti išdėstytas per ilgesnį laikotarpį. Tokį sprendimą priimtų Lietuvos banko kolegialus valdymo organas, tai būtų ne vienasmenis sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmas nori paklausti gerbiamas A. Palionis. Prašom. Lyg nematau, nebent kažkur slepiasi už kolonos, bet jeigu ne, tai tada gerbiamas K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, Lietuvos centrinio banko viena iš pagrindinių funkcijų – ginti savo piliečių interesus (taip aš suprantu šitą įstatymo projekto reikalingumą). Bet argi negalime mes pagalvoti apie tai, kaip mes toliau ginsime piliečius nuo tokios bankų savivalės? Dabar komisiniai didėja, išgryninimas – du kartus. Net dabar kokia nors mokyklos buhalterė skundėsi, kad anksčiau už vieną sąskaitą mokėjo 7 eurus, dabar – 30 eurų! Tai čia švietimo įstaigoje! Ir mes nieko negalime padaryti? Tai kalbame taip, aš suprantu, kad čia šiuo įstatymu lengvinamas sutarimas. Bet ar mes neturime imperatyvesnių įstatymo nustatytų būdų, kaip mes galėtume šitą situaciją suvaldyti?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra tik teikiamos trys kitos Finansų ministerijos su Lietuvos banku parengtos iniciatyvos. Viena iš jų yra Mokėjimų pagrindinės sąskaitos krepšelio įstatymas, kuris nustatytų, kad pagrindinis krepšelis, jo aptarnavimas kartu su išgryninimu, kuris užtikrina 90 % vidutinių žmonių poreikių, kainuotų ne daugiau kaip 1 eurą per mėnesį. Tas įstatymas yra pateiktas Seimui, tikimės artimiausiu metu jį priimti. Manau, kad tai prisidės prie to, kad procesai būtų labiau prognozuojami, nes krepšelio kaina negalėtų keistis trejus metus, būtų surišta su minimaliąja mėnesine alga ir tiesiog būtų pigesnė negu pagal dabartinį reguliavimą. Tai pasiūlymas yra, tiesiog jis kitame įstatyme.

Taip pat yra dvi kitos iniciatyvos. Viena iš jų taip pat jau yra Seime – dėl to, kad bankai privalėtų siūlyti fiksuotas palūkanas, kai yra imama būsto paskola. Trečioji iniciatyva yra dėl būsto paskolų refinansavimo. Manome, kad tai prisidėtų prie konkurencijos bankų sektoriuje, ypač dėl klientų, ir galėtų pagerinti sąlygas tiems, kurie tas paskolas yra pasiėmę. Tačiau su jūsų įvardinta situacija labiausiai yra susijęs būtent Mokėjimų krepšelio įstatymas. Jisai praėjusią savaitę buvo Seime pateiktas, tai artimiausiu metu, manau, pereisime prie svarstymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji ministre, tai išties puiki iniciatyva: plečiate Lietuvos banko funkcijas, suteikiate naujus įgaliojimus, tačiau vis dėlto nei kole-

gai jūs atsakėte, nei aš išgirdau atsakymą. Tai ar Lietuvos banko funkcijas išplėsite tiek, kad komerciniai bankai užtikrintų paslaugų prieinamumą, paslaugų įkainius tokius, kokie būtų įperkami mūsų vartotojams? Būtent per šią kadenciją bankų pelnai išaugo tris kartus: buvo pelnas iki 1 mln. per dieną (grynasis visų komercinių bankų), o dabar yra 3 mln. per dieną. Čia būtent Lietuvos banko vadovo skėščiojimas rankomis, apeliuojant į tai, kad nėra įstatymų, yra tikrai nepakankamas. Ką jūs teikėte dėl krepšelio ir taip toliau, tai mes čia Seime pradedame svarstyti, bet tai yra tikrai nepakankama. Kokių veiksmų dar imsitės pažaboti tą didelį komercinių bankų apetitą ir, sakyčiau, plėšikavimą?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tai turbūt komercinių bankų pelnai išaugo ne dėl šios Vyriausybės veiksmų, o dėl to, kokia yra situacija finansų sektoriuje. Komercinių bankų pelnai visoje Europoje yra didžiuliai, rekordiniai. Tai yra matoma visoje Europoje. Ne visos šalys ėmėsi papildomų poveikio priemonių. O Lietuvoje yra priimtas Laikinojo solidarumo įnašo įstatymas. Papildomo pelno, mūsų nuomone, labiau susijusio su išskirtine susiklosčiusia situacija negu su komercinių bankų priimamais verslo sprendimais, dalis yra apmokestinama specialiu mokesčiu, skirtu mūsų gynybai. Ne visos šalys yra įsivedusios tokį įstatymą. Man atrodo, tai vienas iš esminių sprendimų reaguojant į situaciją.

Tačiau kalbant apie komercinių bankų teikiamas paslaugas, manau, kad vienas iš raktinių įstatymų yra būtent Mokėjimų įstatymas. Jame yra nustatytas ir mokėjimų krepšelio turinys, ir kaina. Man atrodo, diskutuojant Seime, galima įvardinti visus papildomus poreikius, kuriuos, manote, galima ar reikėtų įrašyti į būtent tą pagrindinės mokėjimo paslaugos krepšelį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis klausia gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, pirmiausia replika. Kai dėl atlyginių ir pensijų, tai Vyriausybė atsako, kai bankų pelnai auga, tai neatsako. Už viską, kas auga, visada atsako Vyriausybė. Nesiteisinkite.

Dabar mano klausimėlis. Galbūt šiek tiek apie Lietuvos banką, bet ne apie tai, ką jūs pristatėte. Visai neseniai profesorius R. Lazutka labai gerą straipsnį parašė apie tai, kad mūsų komerciniai bankai dabar moko mus ir auklėja visomis temomis, tik nedaro to, ką turėtų daryti, kad paslauga piliečiui kainuotų kuo pigiau. Pelnai auga, o mūsų bankas skėščioja, kaip sako kolegos, Lietuvos bankas skėščioja rankomis, čia rinka, čia piliečiai gal, taip sakant, nesąmoningi, nes neša pinigus ir moka už viską. Ar vis dėlto yra Vyriausybės planuose, kad Lietuvos bankas labiau prižiūrėtų komercinius bankus? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt pradėsiu nuo pradžių. Visgi Vyriausybei priiimti nuopelną dėl Europos Centrinio Banko priimamų sprendimų, man atrodo, būtų drąsu. Manau, esminis poveikis, dėl kurio išaugo bankų pelnai visoje Europoje, yra Europos Centrinio Banko priimti sprendimai dėl monetarinės politikos poveikio priemonių. Tai daro poveikį ir bankų pelnams.

Kalbant apie Lietuvos gyventojų finansinį raštingumą. Visiškai neseniai yra parengtas naujas finansinio raštingumo priemonių planas, jis galios ateinančius penkerius metus. Jame yra numatytos įvairios priemonės tiek senjorams, tiek mokiniams, tiek smulkiąjam ir vidutiniam verslui. Įtraukta daugelis institucijų, kurios privalės vykdyti tam tikras priemones tam, kad finansinio raštingumo situacija Lietuvoje pagerėtų. Tarp tų įgyvendinančių institucijų yra ir švietimo įstaigos, ir Finansų ministerija, ir Lietuvos bankas, ir daugelis kitų institucijų, kurios prisidės prie to, kad Lietuvos gyventojų finansinis raštingumas būtų geresnis ir žmonės galėtų priimti labiau informuotus sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai ministrei. Atsakėte į visus klausimus.

Dabar motyvai už – gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Tikrai negaliu pasisakyti prieš šį kosmetinį reguliavimo arba galių Lietuvos bankui suteikimą, bet tai yra tikrai nepakankama. Norėčiau atkreipti šios Vyriausybės ir gerbiamos finansų ministrės dėmesį į tai, kad prieš ketverius metus pavasario sesijoje, birželio mėnesį, buvo priimtas Seimo nutarimas dėl Valstybinio plėtros banko steigimo. Šis nutarimas nėra atšauktas ir nėra vykdomas. Klausimas – kodėl? Todėl, kad vis dėlto nenorima vykdyti šio nutarimo, pataikaujama komerciniams bankams, uzurpavusiems visą rinką, nėra jokios konkurencijos, galimai net vyksta ir kokie nors susitarimai, nes, vienam bankui pakėlus

įkainius, paslaugų įkainiai didėja ir kituose bankuose. Realiai turime pusantro komercinio banko, kurio rankose yra ir didžiuliai valstybės resursai, tai yra visi viešieji finansai keliauja per tuos bankus, dideli transakcijų mokesčiai ir taip toliau.

Aš manau, kad vis dėlto reikėtų susiimti Vyriausybei. Baigiantis kadencijai mes matome labai daug naujų iniciatyvų: štai Sporto įstatymas ateina, matysime turbūt dar ne vieną įstatymą kaip kokį testamentą. Tai padaryti bent jau pirmuosius žingsnius tam, kad būtų steigiamas Valstybinis plėtros bankas, reikia, tada matysime bent jau kažkokią konkurenciją, paskolų prieinamumą verslui, nes patys verslininkai galbūt pabėgs galbūt į Lenkijos bankus ar į Latvijos bankus ir vėlgi turėsime tam tikrą problemą, kurią turime laikydami savo didelius mokesčius. Pritardamas šiam siūlymui, aš manau, kad yra nepakankamas ir Mokėjimų įstatymas, ten būtent turinio ir nebelieka, gerbiamoji ministre, nebelieka jokių sumų, kažkokie vidurkio dydžiai...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas, ačiū.

A. SKARDŽIUS (MSNG). ...kuriuos galima stumdyti.

PIRMININKAS. Laikas. Dėkoju. Gerbiamas S. Tumėnas per šoninį mikrofoną mums praneš džiugią žinią, taip?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šiandien Seime vieši Ukrainos mokslininkų delegacija, ji noriai fotografuojasi dabar, kaip matote. Jie gražiai bendradarbiauja su Lietuvos mokslininkais. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Džiaugiamės, džiaugiamės ukrainiečių mokslininkų delegacija.

Dabar, gerbiami kolegos, šia linksma gaida galime balsuoti dėl pateikto įstatymo – Lietuvos banko įstatymo keletu straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-3766. Balsojame po pateikimo.

Užsiregistravo 93, balsavo 92: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas kaip pagrindinis, aišku, Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

12.47 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763 (pateikimas)

Kviečiu gerbiamą ministrę į tribūną pristatyti dar vieną projektą – Valstybės skolos įstatymo projektą Nr. XIVP-3763. Pratešiu balsavimo lango laiką, kol mes apsvarstysime rytinės darbotvarkės klausimus. Nežinau, ar spėsime dėl miškų. Pasitarsime, pažiūrėsime, kiek šitas užtruks, tada bent jau dėl šito balsuosime. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties teikiamas Valstybės skolos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas yra parengtas, siekiant spręsti klausimus, susijusius su centrinės valdžios sektoriaus subjektų, turinčių teisę skolintis, skolinimusi, taip pat indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo išmokų mokėjimu, valstybės garantijų ir valstybės garantijų tarptautinei finansų institucijai teikimu, įgaliojimų pasirašyti su skolinimusi valstybės vardu susijusius dokumentus suteikimu, delspinigių už pavėluotą perskolinamos paskolos ar skolos grąžinimo sutartyse nustatytų turtinių išipareigojimų vykdymą apskaičiavimo taisyklėmis. Tai iš principo yra nustatoma centrinės valdžios subjektams, kurių skolinimasis daro poveikį valdžios sektoriaus skolai ir valdžios sektoriaus balansui. Bus nustatomi metiniai limitai, kiek jie gali pasiskolinti tam, kad būtų galima prognozuoti ir numatyti Valstybės biudžeto įstatymo projekte konkretų valdžios sektoriaus balansą, kuris būtų gaunamas sudėjus visus išipareigojimus. Taip pat nustatoma, kad indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo išmokų mokėjimas nebūtų įtraukiamas į grynąjį skolinimosi limitą ir kad būtų galima nekeičiant biudžeto, esant poreikiui, išmokėti išmokas pagal indėlių ir išipareigojimų draudimą.

Taip pat delspinigiai iš esmės už pavėluotą perskolinamos paskolos ar skolos grąžinimo sutartyse nustatytų turtinių išipareigojimų vykdymą iki šiol buvo susieti su valstybės išdo vekseliais, jų jau nuo 2015 metų valstybė nebeplatina, todėl siūloma atnaujinti pagal dabartines skolini-

mosi priemonės, kad delspinigiai atitiktų tai, už kiek valstybė pati skolinasi pagal dabar leidžiamus vertybinius popierius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Gerbiamas A. Skardžius klausia pirmasis. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Ministre, vis dėlto norėčiau aiškiai suprasti, ką jūs dabar pristatėte, tai ar jūs atveriate duris laisvai skolintis ir didinti valstybinį skolos balansą, ar jūs bandote riboti? Ar viena ranka atveriate vienas duris, kitas bandote priverti? Mes jau išgyvenome tikrai tuos laikotarpius, kada, kaip pamenate, 2008–2012 metais energetikos įmonės buvo verčiamos skolintis ir mokėti dividendus į valstybės biudžetą, ir buvo praskolintos jos stipriai. Kaip matome, dabar net 160 mln. ESO nesukrapšto, nes dar skolos velkasi turbūt iš tų senų laikų, paskolintos ten kokios 5–6 EBITDA'os. Ačiū, jeigu atsakysite.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Iš esmės pakeitimai siūlomi tam, kad būtų galima aiškiau prognozuoti. Kalbama apie tuos subjektus, kurie yra valdžios sektoriaus dalis, vadinasi, kurie tiesiogiai veikia valdžios sektoriaus balansą. Jeigu įmonė pasiskolina ir moka į valstybės biudžetą, tai balansui poveikis yra toks pats, ar biudžetas skolintųsi, ar konkreti įmonė skolintųsi. Kalbama tik apie tuos subjektus, kurie yra valdžios sektoriaus dalis. Šiuo metu jie skolintis gali. Dažniausiai ką tokie subjektai daro? Jie ateina, paprašo valstybės garantijos ir taip galima prognozuoti ir valdyti, kiek tokių skolų apskritai atsiranda. Tam, kad būtų aiškesnis reguliavimas, visgi manau, kad tam tikrų limitų nustatymas suteiktų aiškumo ir patiems subjektams, kiek jie gali sau leisti neužkraudami papildomos skolos valstybei, tiek ir valstybė galėtų prognozuoti, kaip atrodys valdžios sektoriaus skola ir valdžios sektoriaus balansas, kad nebūtų šurprizų, kad yra išmušami saugikliai ir vietoje 3 % deficito turime 4 % tiesiog todėl, kad vienas iš centrinės valdžios subjektų pasiėmė didelę paskolą. Tokius dalykus reikia prognozuoti, nes už juos reikia ir atsiskaityti pagal tarptautines sutartis. Tiesiog siūlome įdėti limitus, kiek konkrečiai galima pasiskolinti atskiriems subjektams, ir tie rodikliai būtų tvirtinami drauge su Valstybės biudžeto įstatymu.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausimą užduos gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiama ministre, gal galite įvardinti, kiek yra tokių subjektų, kurie tiesiogiai pavaldūs Vyriausybei, kad, kaip jūs sakote, neperskolintų? Ar bus nustatyta biudžete maksimali suma, kuri bus skirta tiems subjektams pasiskolinti? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tokia suma būtų nustatoma kiekvieno valstybės biudžeto tvirtinimo metu, nes tuo metu yra įvertinami valdžios sektoriaus balanso rodikliai ir įvertinama, kiek tos erdvės, matyt, yra ir kiek tie sprendimai galimi. Su kiekvienu biudžetu konkretūs rodikliai bus įtvirtinami. Dalį tų sprendimų bus galima priimti Vyriausybės lygmeniu. Jeigu paskolos dydis viršija 12 mln., tokiu atveju priimti sprendimą turės Vyriausybė, jeigu mažiau nei 12 mln., ministras savo valdymo srityje turės nustatytą limitą ir pagal tą savo apimtį galės leisti įstaigoms daryti konkrečius sprendimus, galės priimti ministro įsakymu.

Kiek konkrečiai tokių subjektų yra, dabar pasakyti negalėčiau, bet išties didžioji dalis valdžios sektoriaus visgi patenka po šiuo apibūdinimu, nes yra...

A. SYSAS (*LSDPF*). Kiek ten – 100, 200?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Štukomis pasakyti negaliu, tačiau tikrai didžioji dalis to, ką mes įsivaizduojame kaip viešąjį sektorių, patenka, nes ten yra konkretūs Eurostato įvardinami kriterijai. Tai reiškia, kad jeigu nenori patekti į valdžios sektorių, turi atvirai dalyvauti konkurencinėje rinkoje. Tai, kas yra viešasis sektorius, *a priori* dažniausiai yra valstybės teikiami užsakymai ir tai lemia, kad tai yra valdžios sektoriaus dalis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, iš savo tvirto glėbio išleidžiate ministrus ir jie, matyt, galės laisviau, suprantu, skolintis ne mažesnę kaip 12 mln. eurų sumą, bet galės skolintis būtent ir įstaigos, kurios pavaldžios tiems ministrams, matyt, pagal savo skolinimosi limitų, asignavimų ribas, taip? Bet jūs sau tą finansinę kontrolę pasiliekate peržiūrėti ar tai visiškai bus jau ministrų dispozicija?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kaip minėjau, konkretūs limitai yra nustatomi konkrečios ministerijos kuravimo sričiai ir Valstybės biudžeto įstatyme yra įtvirtinami bendri limitai. Jeigu ministras savo

valdymo srityje pagal savo numatytą asignavimų limitą išsitenka ir teikia leidimą skolintis iki 12 mln. eurų, tokiu atveju jisai galėtų tą sprendimą priimti savarankiškai. Jeigu skolos dydis viešam subjektui viršija 12 mln., tokiu atveju tai būtų Vyriausybės teikiamas sprendimas, tačiau bendri limitai vis tiek yra nustatomi teikiant valstybės biudžeto projektą Seimui, nes bendri limitai turi patekti į bendrą valdžios sektoriaus balanso rodiklį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinį klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, man toks klausimas: kodėl jūs seniau veikusius instrumentus sunaikinate? Anksčiau per VIPA'ą, kuri skolindavo savivaldybėms prie energetinių projektų prisidėti, tie pinigai nebūdavo įtraukiami į savivaldybių skolos limitus ir galėjo labai daug projektų vykdyti be tų limitų. Sužinojome, kad tai panaikinta, jau dabar skaičiuoja visus limitus. Savivaldybės pasakė, kad daug projektų sugrius dėl šių limitų.

Kitas klausimas. Kodėl jūs nesinaudojate finansiniu instrumentu, tokiu kaip INVEGA, ką daro Vokietija, Prancūzija, gali daryti ir Lietuva? INVEGA pritraukia lėšų iš rinkos ir jos nelaikomos valstybės skola, tas lėšas gali perskolinti valstybei, savivaldybių institucijoms ar energetiniams projektams. Kodėl nesinaudojate tais instrumentais?

Ir paskutinis klausimas: kodėl užblokavote Kelių fondo kūrimą, neskirdama 100 mln.? Jį buvo galima įkurti prie INVEGA'os, o tam reikėjo tik 100 mln. ES lėšų įstatiniam kapitalui.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Gal pradėsiu nuo to, kad tai, kas yra centrinės valdžios subjektai ir daro poveikį balansui, nustato ne finansų ministras, o, kaip minėjau, Eurostato metodika, kuri pasako, kas yra centrinės valdžios subjektai ir kurie patenka prie valdžios sektoriaus balanso rodiklio. Tiek INVEGA, tiek bet koks kitas naujai kuriamas fondas patektų prie to rodiklio. Tai reiškia, kad jų skolinimasis tiesiogiai veiktų valdžios sektoriaus balansą. Jeigu norite numatyti tokias lėšas, reikia jas numatyti skaidriai biudžete, nes jos vis tiek darys poveikį valdžios sektoriaus balansui.

Aš nežinau tokių fokusų, kurie leistų finansuoti viešojo sektoriaus projektus, kurie nėra atsiiperkantys ir negeneruoja grąžos, ir nedarytų poveikio valdžios sektoriaus balansui. Jeigu yra konkrečiai finansuojami, pavyzdžiui, keliai, vadinasi, yra valdžios sektoriaus tiesioginės išlaidos, kurios daro poveikį balansui.

Jeigu yra kokių projektų, kurie yra atsiperkantys, INVEGA juose dalyvauja, tai yra finansinės priemonės, kurios yra atsiperkančios. Tai yra paskolos, kurios yra teikiamos verslui, bet turi būti garantuojama tam tikra grąža iš projekto. Kitaip tai nėra finansinė priemonė – tai yra tiesiog papildomos valstybės biudžeto išlaidos per kitą eilutę.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai ministrei. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime iš karto balsuoti. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-14 klausimo – dėl Valstybės skolos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3763. Balsuojame.

Užsiregistravo 96, balsavo 96: už – 76, prieš nebuvo, susilaikė 20. Taigi, įstatymo projektui pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi, daugiau projektų rytiniame posėdyje mes neapsvarstysime, todėl, matyt, keliame juos į vakarinį. Miškų įstatymas bus vakariniame.

Dabar prieš pareiškimą dar noriu perskaityti vieną pranešimą. Gerbiami kolegos, atkreipkite dėmesį, kad gegužės 23–24 dienomis, tai yra ši ketvirtadienį ir penktadienį, Seimo posėdžių salėje, tai yra čia, posėdžiaus Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos Nuolatinio komiteto nariai, todėl prašome iš savo darbo vietų pasiimti vertingus daiktus, dokumentus ir nevertingus daiktus taip pat. Labai ačiū.

O dabar kviečiu į tribūną pareiškimą padaryti gerbiamą V. Ažuolą. Ir dar E. Zingeris per šoninį mikrofoną. Tik trumpai. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Brangūs bičiuliai, Europos Taryba 75 metų jubiliejų švenčia čia. Lietuvos Respublika pradeda vadovauti Europos Tarybai. Birželio pradžioje surengsime atskirą minėjimą, skirtą tik Lietuvos Seimui, o dabar visa Europos Tarybos parlamentinė vadovybė atvyksta pas mus.

PIRMININKAS. Labai džiaugiamės. Labai ačiū.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Visos delegacijos vardu, čia yra aštuoni dalyviai, sveikinu jus visus. Ačiū.

12.57 val.

Seimo narių pareiškimai

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar pareiškimas. V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kaip džiugu, kad beveik pusė kolegų liko. Pakalbėkime apie elektros rinkos liberalizavimą, į kurį įstūmė politikai. Kai politikai stūmė, ką sakė? Atsiras labai daug įmonių, kurios teiks paslaugą, bus didžiulė konkurencija, vartotojai gaus mažas kainas. Fantastika, viskas buvo labai gražu. Atėjus 2021 metams, atėjus naujiems politikams į valdžią, paaiškėjo, kad elektros liberalizavimas patyrė visišką fiasko. Kas atsitiko? Kiti rinkos žaidėjai dingo iš rinkos, liko trys monopolininkai – Estijos, Latvijos, Lietuvos. Taškas. Kaip sakoma, liberalizacija tuo ir baigėsi. Ką darė opozicija? Opozicija siūlė liberalizavimą realiai atšaukti ir palikti savanorišką, renkiesi, ką nori: nori – valstybinį elektros tiekimą, nori – privatų, ką nori, tą daryk. Ir tai būtų realiai paskatinę realią konkurenciją.

Ką darė valdantieji? Ne, neatšaukė. Sakė: ne, reikia prievarta išvaryti žmones. Jūs turite sėdėti pas monopolininkus. Kas tada atsitiko? Monopolininkai privarė sutarčių ir jose paskandino žmones. Tada valdantieji nusprendė išgelbėti buitinius vartotojus, tuos mažus. Leido nutraukti sutartis, pasitraukti iš nenaudingų sutarčių, bet visas verslas paliko skandinamas toliau. Ir tas verslas – ar kirpėja, pasirodo, irgi yra verslininkė, ar stambi įmonė irgi yra verslas.

Energetikos komisijoje kas paaiškėjo? Kad tų įmonių taikomos baudos dažniausiai yra beveik tokios pat, koks yra įmonės apyvartos dydis. Vadinasi, įmonė, susimokėjusi baudą, rytoj bankrutuoja. Kas turi priimti atsakomybę už šią situaciją? Atsakomybę turi priimti politikai ir išspręsti tą situaciją, kaip išsprendė dėl buitinių vartotojų, leisdami pasitraukti be baudų ir sankcijų. Tą patį turi padaryti ir dėl verslo. Ir pasakymas, kad tegul eina į teismą ir teisme bando apsiginti savo teisybę – visi puikiai žinome, kiek kainuoja teismai ir kaip jie dažnai baigiasi. Tai realiai baigsis tam tikrų įmonių sužlugdymu.

Ir žiūrėkite, kokie yra sprendimo variantai. Sprendimo variantai taip pat yra politiniai. Politikai priima sprendimą, kad gali rinktis kokį nori tiekėją, nori – visuomeninį, nori – valstybinį, nori – privatų. Kur nori, ten ir būk. Laisvė rinktis. Pats žmogus galėtų rinktis.

Tada kita situacija. Ką reikia padaryti, kad išspręstume tai, kas pridirbta politikų? Šiandien reguliuotojas yra VERT'as. VERT'as reguliuoja šilumos ūkį. Šilumos ūkis sureguliuotas taip gerai, kad pelningumas negali būti daugiau kaip 5 %. Ir tai puikiai veikia. VERT'as puikiai tai sureguliuoja. Negalima jokių nepagrįstų išlaidų įtraukti, nepagrįstų investicijų ir kitų dalykų. Viskas veikia. Tai tą reguliavimą iš šilumos ūkio reikia perkelti į energetiką. Tada politikai tegu nusprendžia – energetikai reikia uždirbti 5 %, 10 ar 60? Pavyzdžiui, dabar „Enefitas“ uždirbo 60. Na, čia beveik kaip narkotikų prekyba.

Tai kas dabar atsitiks? Pavasario sesijoje mes tą paketą turime Seime. Jis guli kol kas stalčiuose. Jeigu pavasario sesijoje priimsime ir VERT'ui duosime šilumos ūkyje veikiančio reguliavimo įrankius, tada tą situaciją ir problemą politikai bent jau iš dalies ištaisys. Jeigu tų įrankių VERT'ui mes neduosime, tai teks pripažinti, kad politikai aptarnauja tuos tris monopolininkus, kad jų pelnai būtų dar didesni. O dėl pelningumo... Pasižiūrėkite viešus duomenis – nuo 40 iki 60% pelningumas. Tai yra apiplėšimas vidury baltos dienos ir tai daro trys monopoliai! Bet, žmonės, pamatysite, ar šie valdantieji sutvarkys šį dalyką, ar vis dėlto apsimes, kad nieko negali padaryti, ir numes. Bet kiekviena diena elektros vartotojams kainuoja milijonus.

PIRMININKAS. Dėkoju.

Ir tuo rytinį plenarinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

Registruojamės. Pakeliui, kol dar skamba gongas, galima dar užsiregistruoti. Buvo toks paheidavimas, tai užsiregistruojame ir pamatysime, kiek mūsų yra. Geros dienos, kolegos.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 379 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėsime 21 dienos vakarinį posėdį. Registruojamės. (*Gongas*)

Užsiregistravo 58 Seimo nariai.

Pradedame darbą pagal mūsų numatytą darbotvarkę.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3774 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3774. Matyt, organizuojame darbą taip, kad pranešėjai, premjerė, finansų ministrė ir valstybės kontrolierius pasisakys, pristatys ir tuomet pereisime prie klausimų žanro. Prašau, premjere, į tribūną.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiandien turiu garbės pristatyti pirmąją metinę Valstybės pažangos ataskaitą, kuri pakeičia anksčiau Seimui teiktas metines Vyriausybės veiklos ataskaitas. Kartu šis dokumentas yra ypatingas tuo, kad tai paskutinė šios kadencijos Vyriausybės ataskaita, todėl aš stengsiuosi apžvelgti ne tik 2023 metų, bet ir visos mano vadovaujamos Vyriausybės kadencijos kontekstą.

Vyriausybė savo programoje buvo nusistačiusi 12 svarbiausių misijų: nuo švietimo ir mokslo iki Lietuvos įtakos užsienyje didėjimo. Kita vertus, kiti įvykiai neleido Vyriausybei susitelkti ir vien tik vykdyti programoje iškeltą užduočių, nes susidūrėme tiek su COVID-19 pandemija, kuri pareikalavo nuolatinio visos Vyriausybės ir institucijų dėmesio, tiek su Baltarusijos diktatoriaus organizuota hibridine ataka prieš Lietuvą telkiant ir nukreipiant nelegalių migrantų srautus. Prasidėjo Rusijos plataus masto invazija į Ukrainą, susidūrėme su Kinijos taikoma ekonomine prievarta prieš mūsų verslą, infliacijos šuoliu, energetikos ir kitų žaliavų kainų šuoliu, ir visas šitas problemas reikėjo spręsti tuo pačiu metu, kai siekėme maksimaliai įvykdyti Vyriausybės programą.

Tad šių misijų siekiai ir rezultatai bei Vyriausybės pastangos kovoti su krizėmis gali būti nuosekliai stebimi kiekvienų metų Vyriausybės veiklos, o dabar ir valstybės pažangos ataskaitose. Dokumentai yra labai išsamūs, labai detalūs, tikrai ten daug informacijos, kurią bus galima vėliau detalai aptarti komitetuose ir per vėlesnes diskusijas. Todėl per šį pristatymą, vengdama tiesiog cituoti nesibaigiančius skaičius ir lenteles, norėčiau susitelkti į keletą svarbiausių temų ir aptarti pasiektą pažangą.

Pirmiausia, žinoma, saugumas ir gynyba. Rusijos pradėtas plataus masto karas prieš Ukrainą ir destabilizuota geopolitinė situacija regione neabejotinai yra svarbiausias ilgalaikį poveikį Lietuvai turintis ir dar turėsiantis įvykis saugumo, gynybos, energetikos srityse. Vyriausybė pirmiausia darė tai, kas būtina Lietuvos gynybai ir saugumui stiprinti: daug dėmesio skirta darbams paspartinti modernizuojant ir gausinant ginkluotę, karinei infrastruktūrai įrengti, NATO priešakinį pajėgų plėtrai Lietuvoje, plėtojant energetinę nepriklausomybę stiprinančius projektus, taip pat stiprinant valstybės sienos apsaugą, žvalgybą, civilinę ir kibernetinę saugą. Dar 2021 metų

rudenį pradėtas statyti apie 500 kilometrų fizinis barjeras su Baltarusija buvo baigtas mažiau nei per metus, laikantis grafiko ir biudžeto. Prisiminkime, kad tai buvo gana sunkiai prieinamuose ruožuose statomas barjeras, kas reikalavo valdyti daugybę rangovų ir preciziškai atlikti darbus.

2023 metais gynybai skirta daugiau nei 2 mlrd. eurų, arba 2,77 % nuo mūsų atitinkamų metų BVP. Palyginus su 2022 metais, gynybos išlaidos išaugo apie 22 % ir pasiekė rekordinį lygį. Lietuva tarp NATO šalių pagal gynybos išlaidų procentą nuo BVP užima penktą vietą. 2023-ųjų metų Lietuvos kariuomenės pajėgumams modernizuoti skirta 29 % gynybos biudžeto. 2023 metais NATO ekspertai Lietuvą įvertino kaip vieną iš geriausiai NATO įsipareigojimus vykdančių šalių, turinčią stiprią valstybės vadovų ir visuomenės paramą. Itin sveikintinas suderintas nacionalinis Lietuvos gynybos planavimas ir NATO gynybos planavimas, leidžiantis užtikrinti sklandų NATO ir nacionalinių tikslų įgyvendinimą, taip pat realistiški ir ištękliais pagrįsti gynybos planai.

Mūsų NATO sąjungininkų saugumo garantijų Lietuvai stiprinimas – viena esminių veiklos kryptų, kur jau pasiekta itin reikšmingų rezultatų. Pasiektu istoriniu susitarimu su Vokietija dėl brigados Lietuvoje dislokavimo Lietuvos gynybinį potencialą nuolatinais papildys 5 tūkst. Vokietijos karių ir civilių. Vokietijos 45-osios mechanizuotosios brigados „Lietuva“ štabo pirminė valdymo grupė – 21 karys jau atvyko į Lietuvą 2024 m. balandžio 8 d. Jie įsikūrė Vilniuje ir toliau planuoja brigados perkėlimo į Lietuvą logistiką. Iš viso į Lietuvą bus perkelta apie 4 tūkst. 800 Vokietijos karių ir 200 civilių. Brigados dislokavimas turėtų būti baigtas ir visiškas operacinis pajėgumas pasiektas iki 2027 metų.

Lietuva sėkmingai suorganizavo Vilniaus NATO viršūnių susitikimą, kuriame priimti Lietuvos saugumo stiprinimui svarbūs sprendimai, patvirtinti naujos kartos NATO regioniniai gynybos planai, žymintys esminį lūžį NATO gynybos planavimo srityje, kai realiai įtvirtintas pasiryžimas ginti kiekvieną Aljanso teritorijos centimetrą nuo pat pirmųjų agresijos akimirkų. Konsoliduota ir įtvirtinta Aljanso ir šalių partnerių politinė ir praktinė parama Ukrainai. Patvirtinta, kad Ukraina taps NATO nare, atsisakyta Ukrainai taikyti narystės veiksmų planą, taip sutrumpinant būsimą Ukrainos kelią į NATO.

Toliau pagal išgales rėmėme Ukrainą. Dvišalė Lietuvos parama 2023 metų pabaigoje pasiekė 1,5 % BVP – maždaug 1 mlrd. 150 mln. eurų. Lietuva išlieka trejetuke didžiausių pasaulio donorų, remiančių Ukrainą, pagal Kylio instituto skaičiavimus, lyginant nuošimtį nuo BVP. Taip pat Vyriausybės parengtas ir su Ukraina suderintas susitarimas dėl saugumo garantijų, prisijungiant prie G7 saugumo garantijų, numato tolesnę nuolatinę karinę paramą Ukrainai, siekiant, kad ji kasmet būtų ne mažesnė nei 0,25 % atitinkamų metų bendrojo vidaus produkto.

Energetika. Po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo sava gamyba siekė iki 35 % viso energijos poreikio. Nepaisant jungčių su Švedija ir Lenkija, mūsų priklausomybė nuo energijos iš Rytų buvo milžiniška ir siekė apie pusę viso importo. To pasekmes pajutome Rusijai pradėjus energetinį Europos šantažą, kai ji sumažino dujų tiekimą – elektros kainos tuo pat metu pašoko iki dešimties kartų, o energijos kainų šuoliui kompensuoti Lietuvoje skyrėme beveik 2 mlrd. eurų. Tai leido suvaldyti energijos kainų šuolio pasekmes verslams ir namų ūkiams.

Mūsų neatidėliotini veiksmai energetikos srityje davė akivaizdžių rezultatų. Pirmieji Europos Sąjungoje visiškai atsisakėme energetinių išteklių importo iš Rusijos ir Baltarusijos, tad mūsų priklausomybė nuo elektros ir dujų importo iš Rytų sumažėjo iki nulio. Vietinė elektros gamyba nuo trečdalis išaugo ir jau tenkina beveik 60 % mūsų poreikio. Atsinaujinantys ištekliai sudaro daugiau nei 70 % vietinės elektros gamybos. Gamyba iš vėjo išaugo 3 kartus, o saulė per mėnesį dabar pagamina elektros tiek, kiek per visus 2020 metus.

Pagal dabartines tendencijas jau 2027 metais Lietuva galės pati užtikrinti sau reikalingą elektros poreikį, ir tai yra trejais metais anksčiau, nei buvo įsipareigota Vyriausybės programoje. Taip per keletą metų iš vienos paskutinių šalių pagal gamybą iš atsinaujinančių išteklių Europos Sąjungoje tapome viena iš lyderių.

Kitas svarbus aspektas – mūsų elektros tinklo priklausymas Maskvos valdomam BRELL'o žiedui. Kąkada atrodė neįmanoma Lietuvos energetikos sistemą nuo jo atjungti, bet kartu su

Latvija ir Estija pasiekti susitarimai, pagal kuriuos visos trys šalys vienu metu atsijungs nuo BRELL'o žiedo 2025 metų vasarį ir sinchronizuosis su Europos Sąjungos elektros tinklais. Bendru darbu pavyko šį terminą paankstinti.

Norėčiau pabrėžti, kad persijungimas nuo BRELL'o tinklo prie Europos Sąjungos elektros tinklų nėra vien grynios politinės valios išraiška. Tam reikalingas nuoseklus, ilgas, detalus techninis pasirengimas, infrastruktūros pertvarka ir ženklios investicijos. Pavyzdžiui, prisijungimui prie Europos Sąjungos tinklų mums reikalingi dideli rezerviniai pajėgumai tinklo stabilumui užtikrinti. Sakyčiau, nepastebėtai buvo pastatytas ir paleistas milžiniško sudėtingumo didžiausias regione baterijų parkas, kuris absoliučiai būtinas mūsų sinchronizacijai su europiniais tinklais ir augantiems atsinaujinantiems energijos ištekliais balansuoti.

Sveikata. Pradėsiu nuo greitosios pagalbos pertvarkos. Lietuvoje esame iškėlę tikslus Greitosios medicinos pagalbos tarnybai į pirmos kategorijos (tai yra tuos, kurie kelia pavojų gyvybei) iškvietimus mieste atvykti per 15 minučių, o kaime – per 25 minutes. Iki šiol turėjome labai netolygų greitosios medicinos paslaugų teikimą skirtingose savivaldybėse, jis kai kuriais atvejais skyrėsi net iki pusantro karto. Tai reiškia, kad turėjome teritorijų, kuriose mūsų gyventojai nuolatos sulaukdavo pagalbos vėliau nei kitose savivaldybėse. Įgyvendinus Greitosios medicinos pagalbos tarnybos reformą, centralizavus greitosios medicinos paslaugų teikimą ir įkūrus bendrą Greitosios medicinos pagalbos tarnybą, nuo reformos pradžios, tai yra nuo praėjusių metų liepos 1 dienos, visais ketvirčiais greitosios medicinos pagalbos atvykimo į pirmo skubumo kategorijos iškvietimus operatyvumas pagerėjo. Per *nepilnus* metus po reformos pavyko ne tik išlaikyti atvykimo į iškvietimus standartą, bet net 14 savivaldybių jį reikšmingai pagerinti. O svarbiausia, kad ši reforma leis žengti tolesnius žingsnius, peržiūrėti keliamus paslaugų standarto tikslus naujai tarnybai ir nustoti skirstyti miestą ir kaimą. Sieksime vienodinti standartą, nes atvykimas, kai gyvybei grėsminga situacija, neturi priklausyti nuo to, kur žmogus gyvena.

Vėžio prevencija. Nors vėžio prevencinės programos Lietuvoje vykdomos jau daugiau kaip dešimtmetį, deja, jos vis dar nepasiekia savo galimo efektyvumo. Tad paskutinių metų laikotarpiu gimdos kaklelio vėžio programoje vidutiniškai dalyvavo apie 66 %, krūties vėžio – apie 48 %, storosios žarnos vėžio – apie 46 % tikslinės populiacijos gyventojų. Pažymėtina, kad, siekiant efektyvios prevencijos, šis rodiklis turėtų būti per 90 %. Suprasdami, kad prevencinėmis priemonėmis išvengdami mirtingumo sukuriame milžinišką vertę tiek žmogui, tiek visuomenei, etapais pereiname prie centralizuoto vėžio prevencinių programų organizavimo. Aktyviai ėmė veikti įkurti du prevencinių programų koordinavimo centrai Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikose ir Vilniaus universiteto ligoninėje Santaros klinikose. Šie centrai atsaikingi už programų kriterijus atitinkančių visų Lietuvos gyventojų kvietimą periodiniams tyrimams, taip pat, esant poreikiui, siuntimą toliau ištirti. Labai svarbu, kad ši sistema leis laiku stebėti, kaip vykdomos programos, analizuoti skirtingų veiksmų efektyvumą ir nuolat ieškoti geresnių sprendimų.

Vaistų kainos. Lietuva Europos Sąjungos statistikoje nuolat figūruodavo kaip šalis, kurioje už vaistus vartotojas turi primokėti gana daug. Nuo 2023 metų, įsigaliojus naujiems vaistų kainodaros principams ir vaistų kainynui, daugiau nei pusė iš sąrašė esančių kompensuojamųjų vaistų gyventojams tapo pigesni. Kartu buvo pradėtas taikyti vadinamasis priemokų krepšelis, juo apmokamos paciento priemokos už vaistus, jei sukaupia priemokų suma sudaro daugiau nei 48,36 euro. Vadinasi, galima tiksliai padėti tiems gyventojams, kurie, susidūrę su liga, patiria didžiausias išlaidas vaistams. Nuo šios priemonės įsigaliojimo 2023 metų II pusmetį daugiau nei 60 tūkst. asmenų pasinaudojo priemokų krepšeliu. Padengiamų priemokų suma sudarė 2 mln. eurų.

Socialinė apsauga. Socialinės apsaugos sistema nuolat veikia milžiniškų iššūkių sąlygomis. Aukštos infliacijos, energetikos kainų kilimo, tokių sukrėtimų kaip COVID akivaizdoje ypač svarbu užtikrinti pažeidžiamų visuomenės sluoksnių apsaugą. Kartu būtina plėtoti tokią socialinės apsaugos sistemą, kurioje pagalba žmogų pasiektų tada, kai to labiausiai reikia, suteikiama parama būtų taikli ir veiksminga, patenkintų tikruosius asmens poreikius ir kiekvienam padėtų jaustis svarbiu visuomenės nariu, o ne prašytoju.

Apžvelkime pažangą. Labai akivaizdžiai didėjo visų rūšių pensijos ir socialinės išmokos. Vidutinė senatvės pensija nuo 2021 metų padidėjo 182 eurai ir sudaro 595 eurus; turint būtinąjį stažą – panašia suma (194 eurai, tai yra tais pačiais 44 %) ir sudaro 635 eurus. Socialinių išmokų baziniai dydžiai, kurie naudojami... (*Balsai salėje: „Kitos skaidrės...”*) Skaidrės jums iliustracija, jūs tiesiog stebėkite. Čia ne tam, kad aš kalbu pagal skaidres, aš ir nesiruošiau kalbėti pagal skaidres, nes grafikai yra tiesiog vizualumui to, ką aš kalbu. Socialinių išmokų baziniai dydžiai, kurie naudojami apskaičiuojant didžiąją dalį socialinių išmokų, palyginti 2021 ir šiuos metus, padidėjo 38 %. Minimalioji mėnesio alga – 44 %: nuo 642 eurų iki 924 eurų.

Žmonių pajamas didinantys sprendimai prisidėjo prie skurdo rizikos lygio stabilizavimo. Naujausi skurdo rizikos lygio duomenys rodo, kad 2023 metais, o, kaip žinome, skaičiuojant tuos rodiklius yra naudojami dar ankstesni duomenys *de facto*, šis rodiklis šalyje sumažėjo 0,3 procentinio punkto. 65 metų ir vyresnių amžiaus grupėje sumažėjo net 3,4 procentiniais punktais.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad svarbu ne tik ką darome, bet ir kaip darome. Štai 2021 metais įvesta vienišo asmens išmoka galėjo būti išmokama kaip visada. Tai yra žmogus, prašantis išmokos, būtų galėjęs užpildyti reikiamą popierinį ar elektroninį prašymą ir jį pristatyti „Sodrai“. Suprantama, kad daugeliui vienišų pensininkų šis veiksmas būtų buvęs nelengvas. Tačiau matydami tikslą sugebėjome padaryti kitaip. Iš skirtingų informacinių sistemų gavusi duomenis „Sodra“ gali nuspręsti, ar konkretus pensininkas yra vienišas, ir skirti išmoką be prašymo pateikimo.

Negalios reforma. 2023 metais sudaryta daugiau galimybių žmonėms su negalia aktyviai įsitraukti į darbo rinką. Žmonės su negalia turi laisvę pasirinkti: jiems įsidarbinus kitoje vietoje, pagalba keliauja paskui žmogų, o jos apimtis nepriklauso nuo darbdavio statuso.

Dar vienas pavyzdys. Iki 2024 metų per 200 tūkst. nepasiturinčių asmenų gaudavo paramą maisto produktais ir higienos prekėmis. Nuo 2024 metų šie asmenys gauna pasirinkto prekybos tinklo korteles ir turi galimybę pasirinkti ne tik jiems patinkančius produktus ar prekes, bet ir tai daryti jiems patogiu laiku. Man atrodo, šie pavyzdžiai labai svarbūs ir parodo, kad valstybė, teikdama paslaugas, gali kiekviename žingsnyje rodyti pastangas žmogaus orumui išsaugoti.

Švietimas. Lietuvos mokinių pasiekimai tarptautiniuose tyrimuose gerėja arba išlieka stabilūs. Remiantis 2023 metais paskelbtais EBPO tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA duomenimis, atskleidžiančiais penkiolikmečių skaitymo gebėjimų, matematinio ir gamtamokslinio raštingumo rezultatus, Lietuva yra 13–24 pozicijoje tarp Europos ekonominės erdvės šalių. Rezultatai pagerėjo, palyginti su 2018 metais, kuomet Lietuva buvo 20–26 pozicijoje. Europos ekonominės erdvės šalių kontekste Lietuva padarė pažangą, o Lietuvos mokinių pasiekimai buvo panašaus lygio kaip daugiau nei trečdalis Europos ekonominės erdvės šalių.

EBPO išskyrė keturias šalis – Japoniją, Pietų Korėją, Taivaną ir Lietuvą, pasižymėjusias švietimo sistemos atsparumu. Tai įvertinta trimis aspektais: matematinio raštingumo pasiekimais, teisingumo rodikliu ir mokinių savijauta mokykloje. Pagal 2023 metų tarptautinio skaitymo gebėjimų tyrimo duomenis, rodančius 4 klasės mokinių skaitymo gebėjimus, Lietuva pateko tarp dešimties geriausių rezultatų pasiekusių šalių. Manau, kad tai ypač svarbūs rezultatai, jei įvertintume, kokią spaudimą ir kokią įtampą švietimo sistemai išties kėlė COVID-19 pandemija.

Švietimo srityje Vyriausybė taip pat nuosekliai įgyvendino susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos priimtus įsipareigojimus. Dėl darbo užmokesčio didinimo 2024 metų pabaigoje bus pasiektas tikslas, kad mokytojų vidutinis darbo užmokesčio sudarytų 130 % šalies vidutinio darbo užmokesčio, o mokslo ir studijų institucijų darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų – 150 % šalies vidutinio darbo užmokesčio. Šiuos įsipareigojimus leis pasiekti iš anksto apgalvota Biudžeto įstatymo nuostata, kuri leidžia patikslinti mokytojų darbo užmokesčiui skirtas lėšas pagal atnaujintas prognozes, kurios bus atnaujintos birželio mėnesį.

Dėl įtraukiojo ugdymo. 2023 metais 15 savivaldybių įsteigtos 103 bendrosios paskirties klasės, kuriose išbandomi skirtingi darbo su klase, kurioje mokosi vaikai, turintys didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, modeliai. 2023 metais įsteigtas Lietuvos įtraukties švietime centras ir aštuoni regioniniai specialiojo ugdymo centrai. Nors švietimo pagalba yra savarankiška savivaldybių funkcija, savivaldybėms valstybės skiriamos lėšos švietimo pagalbai finansuoti nuosekliai auga: 2022 metais buvo skirta 112 mln. eurų, o šiais metais suplanuota jau 160 mln. eurų.

Mokinių ugdymosi pažangos ir rezultatų atotrūkio mažinimas išlieka viena esminių švietimo sistemos veiklos kryptių, todėl siekiant įvykusių pokyčių tvarumo ir tolesnio mokinių pasiekimų gerėjimo 2022–2026 metais įgyvendinama programa „Tūkstantmečio mokyklos“. Šioje programoje dalyvauja 270 mokyklų ir 58 šalies savivaldybės. Ir tai nėra tik pliki skaičiai, už jų slypi įgalinti mokytojai, mokyklų vadovai, visa švietimo bendruomenė. Jie kuria naujas kūrybines mokslo erdves, priemones, padedančias keisti ugdymo formas, metodus ir kokybę.

Regionų politika. Regioninės politikos tikslas – stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, remiant ekonomikos augimą, darbo vietų kūrimą, įmonių konkurencingumą, darnų vystymąsi ir aplinkos apsaugą. Kartu darni regionų plėtra labai siejasi su gyventojų poreikiais ir lūkesčiais atitinkančia gyvenamąja aplinka. Natūralu, kad šie klausimai daugiausia yra savivaldybių galios, todėl galima pasidžiaugti, kad jau pradėta realiai įgyvendinti... pradėtos realiai įgyvendinti regionams skirtos investicijos. Iki 2024 metų gegužės regionų plėtros planuose suplanuotos 73 pažangos priemonės už 826 mln. eurų iš Europos Sąjungos fondų lėšų. Tai sudaro pusę Regionų plėtros programoje numatytų investicijų regionams, kas yra maždaug 1,6 mlrd. eurų. Kita vertus, centrinė valdžia turi svarbią misiją užtikrinti, kad gyventojai gautų tas kokybiškas esmines valstybės paslaugas, kad ir kur jie gyventų.

Mūsų Vyriausybės įgyvendintos pertvarkos, tikiuosi, užtikrins ilgalaikius rezultatus, kurie padės gyventojams regionuose. Greitosios medicininės pagalbos pertvarka, apie kurią jau kalbėjau, leis greičiau mažinti atotrūkį tarp miesto ir kaimo, atvykstant į kritinius žmogaus gyvybei išskvietimus. Gydomo įstaigų tinklo pertvarka perkelia būtiniausias paslaugas arčiau pacientų ir užtikrina sudėtingų kompleksinių paslaugų kokybišką teikimą, laipsniškai pereinama nuo ilgalaikio gydymo stacionaruose prie efektyvesnių ambulatorinių vienos dienos paslaugų. Tam tikslui pasiekti netrukus nacionaliniu mastu pradės veikti pacientų pavėžėjimo paslauga. Švietimo tinklo pertvarka ir „Tūkstantmečio mokyklų“ tinklas padaro pasiekiamas kokybiškas ugdymo paslaugas kiekvienam vaikui.

Kultūra. Kultūra yra mūsų tapatybės ir ilgalaikės ateities vizijos pagrindas. Dalyvavimo kultūroje rodikliai geriausiai atspindi visuomenės sveikatą ir valstybės tikrąją būklę. Čia turime rimtą pagrindą optimizmui ir pasitikėjimui ateitimi. Lietuvos kultūros tarybos tyrimo duomenimis, per dešimtmetį į Lietuvos kultūrinį gyvenimą papildomai įsiliejo apie 300 tūkst. suaugusių žmonių. Apsilankymų muziejuose skaičius yra rekordinių aukštumų – beveik 6 mln. apsilankymų 2023 metais. Plačiai žinoma, kad dalyvavimas kultūroje yra susijęs su pasididžiavimu savo šaliimi, pilietiniu, politiniu aktyvumu ir, žiūrint bendriau, laime. 90 % mūsų gyventojų didžiuojasi būdami Lietuvos piliečiai, Lietuvos gyventojai tarp pasaulio laimingiausių tautų užima 19 vietą, o mūsų jaunimas ir pats laimingiausias. Mūsų kultūra vis plačiau žinoma pasaulyje. Pernai tai buvo Kauno modernizmo ir šiaudinių sodų rišimo pripažinimas, jie įtraukti į UNESCO pasaulio paveldo sąrašus, lietuviško kino tarptautiniai pasiekimai jau nebėra vienkartinis reiškinys, o sėkmės istorija.

Paminėsiu ir keletą Vyriausybės sprendimų. Užtikrintas kultūros darbuotojų darbo užmokesčio didėjimas, 2023 metų pabaigoje kultūros darbuotojų vidutinis atlygis pasiekė beveik 85 % Lietuvos vidutinio darbo užmokesčio. Įgyvendinamos ambicingos istorinės atminties programos, pradėta Lietuvos žydų gelbėtojų dienos minėjimo tradicija, Lietuvos laisvės kovų įamžinimo programa, pradėtas įdomus Socialinio recepto bandomasis projektas savivaldybėse, muziejų infrastruktūra pradėta pritaikyti žmonėms su negalia, užtikrinta tęstinė didėjanti kokybiškos kultūros infrastruktūros pasiūla, dešimtys atnaujintų ir visai naujų kultūros erdvių paveldo objektuose ir savivaldybių kultūros infrastruktūros modernizavimas.

Viešasis valdymas. XXI amžiuje valstybės veikla reikalauja naujų technologijų, nes gyvename greitai besikeičiančios visuomenės, globalaus pasaulio kontekste, tad moderniai sėkmingai valstybei būtina didinti viešojo sektoriaus profesionalumą, lankstumą, inovacijų ir technologijų diegimą, taip pat sustiprinti atsakomybę už rezultatus, gebėjimą priimti sprendimus ir spręsti sudėtingas situacijas. Pastarojo meto iššūkiai ir krizės atskleidė valstybės tarnybos trūkumus. Ji stokoja profesionalių vadovų ir kokybiškus sprendimus gebančių parengti valstybės tarnautojų. Valstybės tarnyba buvo nugyventa, sumenko jos prestižas. Sparti technologijų plėtra, didėjantis

piliečių ir verslo poreikis gauti modernias ir prieinamas viešąsias paslaugas, būtinybė profesionaliai spręsti vis sudėtingėjančius iššūkius ir krizines situacijas, inertiškas viešojo sektoriaus veikimas skatina iš esmės persvarstyti ir tobulinti viešojo sektoriaus ekosistemą – paslaugas, institucijas, procesus ir žmones, todėl buvo parengta ir įgyvendinama valstybės tarnybos pertvarka. Šiemui priėmus naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatymą, 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo valstybės pažangai valstybės tarnyboje būtini pokyčiai, kuriais siekiama sumažinti darbo apmokėjimo principų ir paties darbo užmokesčio, žmogiškųjų išteklių valdysenos atotrūkį nuo privataus sektoriaus, pritraukti kompetentingų darbuotojų ir vadovų, centralizuotai ir kryptingai ugdyti sektoriaus darbuotojus, kartu, stiprinant ir ateities kompetencijas, įgalinti veikti efektyviau. Šiam pokyčiui įgyvendinti reikės dar bent vienos Vyriausybės kadencijos ir kantrybės, tačiau kryptis yra labai aiškiai nubrėžta.

Kartu turime pripažinti, kad neišvengiamai didėja technologijų vaidmuo valstybės valdyme. COVID, energijos kainų ir nelegalios migracijos krizė viena po kitos parodė, kad Vyriausybei kaip niekada iki šiol reikalingi duomenys ir greita analizė sprendimams priimti. COVID plitimą ir sveikatos sistemos apkrovą gebėjome stebėti naudodami ne metų ketvirčių, o vakar dienos duomenis. Nelegalios migracijos srautus, sienos kirtimus, apgyvendinimo vietų situaciją matėme beveik realiu laiku ir gebėjome priimti labiau pamatuotus sprendimus.

2023 metais Statistikos departamentas buvo pertvarkytas į Valstybės duomenų agentūrą, kurioje konsoliduojami institucijų renkami duomenys, viešasis sektorius turi vis daugiau galimybių giliai išanalizuoti reiškinius, jų sąsajas ir todėl priimti geresnius sprendimus.

Pabaigai šiek tiek apie ekonomiką. Pastaraisiais metais Lietuvos ekonomika demonstravo didžiulį atsparumą. Nepaisant neeilinių iššūkių – pandemijos, Rusijos karo prieš Ukrainą, energijos kainų šoko – pernai Lietuvos realus BVP buvo daugiau nei 8 % didesnis negu prieš pandemiją. 2020 metais išvengę ekonomikos susitraukimo, 2021 metais fiksavome stiprų atsigavimą – ekonomika augo 6,3 %. Vis dėlto atsigavimą sulėtino Rusijos pradėtas karas prieš Ukrainą ir Rusijos energetinis karas prieš Europą. Vyriausybė reagavo greitai: priimtose pagalbos priemonės, orientuotos į dujų ir elektros kainų mažinimą gyventojams ir verslams. Jos padėjo lengviau išgyventi šį laikotarpį ir išvengti ilgalaikių neigiamų pasekmių ekonomikai. Tai atsispindi ir BVP, kuris 2022 metais augo 2,4 %, rodikliuose.

Pernai mūsų ekonomiką toliau lydėjo tam tikri iššūkiai: stebėjome sulėtėjusį pagrindinių prekybos partnerių augimą, Europos Centrinio Banko ženkliai padidintas palūkanų normas, tebesitęsiantį karą Ukrainoje ir neramumus Viduriniuose Rytuose. Tai lėmė nedidelį, 0,3 %, BVP susitraukimą. Galima sakyti, kad ekonomika patyrė labai švelnų nusileidimą, bet jau šiemet matysime atsigavimą, kuris turėtų siekti 1,6 % ir toliau stiprėti iki beveik 3 % ateinančiais metais. Jau žinome, kad šių metų I ketvirtį ūkis augo 0,8 %, palyginus su praėjusiu ketvirčiu, tad atsigavimo prielaidos yra tikrai stiprios. Pernai fiksavome labai spartų 10,6 % investicijų augimą, prie kurio reikšmingai prisidėjo viešosios investicijos daugiausia investuojant Europos Sąjungos lėšas. Mūsų vertinimu, daugiau nei pusė šių investicijų buvo produktyvios, jos didins ekonomikos augimo potencialą ir konkurencingumą ateityje.

Nors ekonomika sulėtėjo, darbo rinka išliko atspari. Joje ženkliai daugėjo darbo vietų, įdarbinti atvykę Ukrainos pabėgėliai, užimtų gyventojų skaičius yra didžiausias per daugiau nei dešimtmetį. Nuo kadencijos pradžios stebime dviženklį darbo užmokesčio augimą. Pernai vidutinis darbo užmokestis augo 12,6 %, šiemet turėtų kiek sulėtėti, bet ir toliau išlikti spartus. Stipriai sulėtėjus metinei infliacijai, kuri balandį sudarė 0,4 %, atlyginimo augimo tempas ženkliai viršys kainų augimą, dėl to smarkiai stiprės žmonių perkamoji galia ir augs vartojimas. Infliacijos šokas jau įveiktas. Vidutinė metinė infliacija, pernai siekusi 8,7 %, šiemet bus, tikimasi, žemiau 2 % ribos.

Svarbu, kad ekonominius iššūkius įveikiame neaukodami viešųjų finansų tvarumo. Tai aki-vaizdu žvelgiant į pastarųjų kelerių metų biudžeto deficito rodiklį. Tai leido sumažinti valstybės skolos lygį nuo 46 % BVP 2020 metais iki kiek daugiau nei 38 % BVP 2023 metų pabaigoje. Ir toliau sieksime, kad valstybės skola ateityje išliktų žemiau 40 % ribos siekdami užtikrinti, kad valstybė ateityje turėtų pakankamai fiskalinės erdvės reaguoti į dabar negalimus numatyti sukrėtimus.

Pabandžiau pateikti skirtingų sričių, mūsų įsitikinimu, svarbius sprendimus ir tendencijas, kurie darys įtaką mūsų valstybės gyvenimui dar ilgai ateityje. Dėl laiko trūkumo turėjau apsiriboti tik kai kuriais dalykais. Ataskaitoje turite galimybę plačiau susipažinti su detalesne informacija.

Savo pristatymą norėčiau baigti refleksija apie Vyriausybės programą ir Vyriausybės darbą. Turime sutikti, kad dalis dalykų, kuriuos kiekviena Vyriausybė įtraukia į savo programą ir imasi įgyvendinti ištikus krizei, nėra nauji. Jie nėra nauji konceptualūs išradimai, radikaliai keičiantys mūsų pasaulio suvokimą ir gyvenimą. Tad net ir su politiniais oponentais dažnai mes nekonkuruojame siekiais. Visi norime efektyvesnio viešojo sektoriaus, didesnio konkurencingumo ir inovatyvumo ekonomikoje, puikios sveikatos apsaugos, socialinės rūpybos, kokybiško švietimo, klestinčios kultūros ir saugios valstybės, tačiau šių siekių įgyvendinimo būdų priemonėmis galime skirtis labai daug. Modernios vadybos tėvas P. F. Drukeris yra rašęs, kad vadyba yra daryti dalykus teisingai, o lyderystė yra daryti teisingus dalykus. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkui, premjere. Dabar į tribūną kviečiu finansų ministrę G. Skaistę.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Finansų ministerija parengė 2023 metų valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir 2023 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, kurie kartu su 2023 metų valstybės pažangos ataskaita sudaro 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinį.

2023 metų valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys parengtas konsolidavus centrinės valdžios institucijų ir jų kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas. Iš viso 523 subjektai. Šiame rinkinyje įtraukta informacija apie valstybės 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, jai poveikį turėjusių finansinių ataskaitų straipsnių pasikeitimus, 2023 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

Valstybės konsoliduotasis turtas, parodytas finansinės būklės ataskaitoje, buvo 66,2 mlrd. eurų ir buvo 7,3 mlrd. eurų, arba 12 %, didesnis nei 2022 metais. 2023 metų valstybės įsipareigojimai – 32,4 mlrd. eurų ir buvo 1,9 mlrd. eurų, arba 6 %, didesni nei 2022 metais. Valstybės grynojo turto vertė – 25,6 mlrd. eurų ir buvo 4,3 mlrd. eurų, arba 20 %, didesnė nei 2022 metais.

Į valstybės biudžetą iš viso surinkta apie 13,7 mlrd. eurų pajamų, be Europos Sąjungos paramos. Lyginant su 2022 metais, 2023 metais pajamų surinkta 0,9 mlrd. eurų, arba 7,3 %, daugiau. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos buvo gauta 2,7 mlrd. eurų. Didžiausią valstybės biudžeto pajamų dalį sudarė pridėtinės vertės mokestis – 6 mlrd. eurų, gyventojų pajamų mokestis – 2,8 mlrd. eurų, akcizai – 1,7 mlrd. eurų, pelno mokestis – 1,7 mlrd. eurų. Dėl 2023 metais galiojusių keturių pagrindinių mokesčių lengvatų ir specialiųjų sąlygų biudžetas neteko apie 3,6 mlrd. eurų pajamų – 828 mln. eurų daugiau pajamų negu 2022 metais. Iš jų dėl PVM lengvatų taikymo biudžetas neteko beveik 507 mln. eurų, dėl akcizų lengvatų taikymo – 326, dėl pelno mokesčio – 855 ir dėl gyventojų pajamų mokesčio – 1 mlrd. 923 mln. eurų pajamų. Valstybės biudžeto išlaidos – apie 18 mlrd. eurų, iš jų Europos Sąjungos paramos – 2,4 mlrd. eurų. Valstybės biudžeto išlaidos 2023 metais viršijo gautas pajamas 1 mlrd. 845 mln. eurų, nevertinant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos įplaukų ir šiomis lėšomis vykdomų programų išlaidų.

Šiuos rinkinius Valstybės kontrolė auditavo ir pateikė išvadą, sąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio. Valstybės kontrolės sąlyginę nuomonę dėl valstybės metinių finansinių ataskaitų lėmė atskirų viešojo sektoriaus subjektų apskaitos duomenų netikslumas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar kviečiu į tribūną valstybės kontrolierių M. Macijauską. Vėliau pereisime prie klausimų ir reakcijų.

M. MACIJAUŠKAS. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Ministrė Pirmininke, gerbiami ministrai. Iš tiesų tai mūsų valstybės atskaitingumo sistemos istorinio lūžio metai. Svarbiausi valstybės ataskaitų rinkiniai jums, Seimo nariai, ir piliečiams teikiami pavasarį, o ne įpusėjus rudeniiui. Tad pagaliau turime duomenis, kuriuos ateityje bus galima naudoti priimant sprendimus dėl kitų metų viešųjų finansų. Tam, kad matytumėte per metus pasiektą realią atskirų viešojo sektoriaus sričių situaciją, kartu su finansinių ataskaitų rinkiniais teikiama ir pažangos ataskaita, kuri skirta informuoti apie veiklos tikslų pasiekimą.

Atlikdama valstybės metinių ataskaitų rinkinių auditą, Valstybės kontrolė turėjo vertinti informaciją, pateiktą valstybės pažangos ataskaitoje, ar joje pateikti finansiniai duomenys atitinka audituotus valstybės metinėse finansinėse ataskaitose ir biudžeto vykdymo ataskaitose pateiktus duomenis ir nėra reikšmingai iškraipyti.

Finansinių rodiklių sąsają su pažangos uždavinių ir veiklos tikslų pasiekimu nevertinome, nes valstybės pažangos ataskaita auditoriams nebuvo pateikta. Nepaisant visų iššūkių parengti ir įvertinti finansinių ataskaitų rinkinius paankstintais terminais, šis valstybės atsiskaitymo pokytis įvyko, lieka tik pasiekti, kad tiek finansinių ataskaitų rinkiniai, tiek valstybės pažangos ataskaita atspindėtų tikrą ir teisingą vaizdą.

Toliau apie pateiktus ataskaitų rinkinius. Dėl 2023 metų valstybės finansinių ataskaitų rinkinio reiškiamo sąlyginę nuomonę, nes šiame rinkinyje dar yra reikšmingų klaidų. Jei būtų visiškai įgyvendintos Valstybės kontrolės teiktos rekomendacijos, sutvarkyti apskaitos procesai ir ištaisytos klaidos Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fonde apskaitant valstybės pajamas, o Aplinkos ministerijoje – miško žemę ir medynus, šiame valstybės metinių ataskaitų rinkinyje neturėtų būti reikšmingumą viršijančių klaidų. Tačiau 2023 metais vis dar 98 % mokesčių pajamų ir su jomis susijusių gautinų ir mokėtinų sumų teisingumo negalėjome patvirtinti dėl audituojamų laikotarpiu išlikusių aplinkybių, susijusių su apskaitai tvarkyti naudojamų informacinių sistemų trūkumais, ir dėl sumų dubliavimo, tai yra atvaizdavimo, tiek gautinuose, tiek grąžintinuose mokesčiuose.

13,59 % rezervų teisingumo negalėjome patvirtinti dėl Aplinkos ministerijos apskaitos informacijos trūkumų registruojant miško žemės ir medynų vertės pokytį. Svarbu ištaisyti materialinių išteklių apskaitos klaidas, nes 2023 metais 46 % jų vertės yra neteisinga dėl Lietuvos geologijos tarnybos neteisingai apskaičiuotos požeminio vandens vertės. Taip pat skirti tinkamą dėmesį muziejinių vertybių apskaitai ir apsaugai. 314,9 mln. eurų muziejinių vertybių duomenų teisingumo patvirtinti negalėjome, nes tikrinti muziejai neturėjo visų turimų vertybių analitinio apskaitos registro, o muziejinės vertybės nebuvo inventorizuotos.

Nerimą kelia kokybės požimiui svarbūs besikartojantys atvejai, kai viešojo sektoriaus subjektų finansinės apskaitos tvarkymo procesai ir ūkinių operacijų registravimas iš esmės neatitinka Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir standartų reikalavimų arba neužtikrinamas atsakingas turto ir finansų valdymas. Dėl to 2023 metais keturių viešojo sektoriaus subjektų beveik 76 mln. eurų turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto duomenų teisingumo patvirtinti negalėjome. Trijų subjektų – jau antrus metus iš eilės. Ačiū.

PIRMINKĖ. Dėkui. Pereisime prie Seimo narių klausimų. Pagal Statutą šioje procedūroje, vadovaujantis atitinkamu Statuto straipsniu, ne pagal užsirašymo eilę, bet pagal priklausomybę frakcijai bus suteikiamas žodis. Pirmasis klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Ačiū už ataskaitą. Tačiau lietuvių kalboje toks yra pasakymas liaudyje: *nu, sako, ant durniaus* ten kažką padarė. Tai čia buvo pavyzdys iš tos serijos. Kodėl tą sakau? Štai, žiūrėkite, premjerė sako: dabar pakalbėsime – sveikata. Kitas sakiny: greitoji medicinos pagalba – na, nereikia sveikatai greitosios pagalbos, greitoji pagalba reikalinga nelaimės atveju, dėl ligos reikalinga – ir daugiau nieko, absoliučiai. Ir mes kiek sykių šnekėjome, kad skirtingi dalykai yra. Gydomoji medicina yra viena sistema, kur reikalinga greitoji pagalba, ir sveikatos tausojimo ir stiprinimo politika, dėl kurios esame priėmę nutarimą Seime. Nė žodžio apie tai. Apie prevenciją – nė žodžio. O 90 % mūsų būsimų nelaimių sveikatos sistemoje priklauso būtent nuo prevencijos, nuo sveikatos tausojimo. Ir ten atsakingi biurai. Jūsų ministras nebuvo nė viename sveikatos biure per visus ketverius metus, o jūs visą savo programą pastatėte būtent ant sveikatos biurų. Na, tai kur tada toliau, gerbiama premjere?

PIRMINKĖ. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Pirmiausia aš norėčiau paneigti tai, ką jūs sakėte, nes aš kalbėjau ne tik apie greitosios medicinos pagalbos reformą, kuri buvo būtent 2023 metų reforma, bet taip pat, pavyzdžiui, apie onkologinių ligų prevenciją. Jūs puikiai žinote, kad Lietuvoje mirštamumas nuo onkologinių ligų yra tikrai per aukštas ir naudojimas prevencinėmis programomis yra nepakan-

kamas. Čia mes kartu su jumis gal galime ką nors sugalvoti, kad daugiau vyrų ir moterų prevenciškai tikrintųsi pagal tas programas, kurios leidžia išvengti baigčių, kurių mes nenorime. Ir tai yra taip pat prevencija, o ne kažkas kita. Tikrai popierinėje ataskaitoje, kuri yra pateikta, *ta prasme*, visoje ataskaitoje, tos informacijos yra gerokai daugiau ir įvairesnės. Aš tikrai negaliu tribūnoje kalbėti 2 savaites, kad paminėčiau visus aspektus, tiesiog stengiausi minėti tai, kas arba labai tiesiogiai susiję su 2023 metų įvykiais, reformomis, tuo metu atliktomis, arba tuo, kas yra labai labai didelės problemos, kur tikrai reikia bendromis jėgomis jas spręsti. Prevencija, aš pritariu jums, yra nepakankama ir būtent naudojimas prevencinėmis vėžio programomis tą labai gerai iliustruoja – visos programos turi mažiau negu pusę tikslinės auditorijos žmonių, tai dirbkime, kad turėtume 90 %.

PIRMININKĖ. Dėkui. Toliau A. Stončaitis, bet jo salėje nematau, tad A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš turiu du klausimus. Vieną Vyriausybei. Kontrolierius pažymėjo, kad valstybės pažangos ataskaita nebuvo pateikta. Tai mano klausimas, ar čia buvo sąmoningai taip padaryta, ar pažangos tiek daug, kad nespėjote visko surašyti, ar pažangos labai mažai ir todėl nebuvo ko rašyti? Tai vienas klausimas, kodėl nebuvo pateikta pažangos ataskaita? O valstybės kontrolieriui, ar bus imtasi kokių kitų veiksmų, ar jūs tik fiksuojate, kad nepateikta, ir tuo, taip sakant, viskas baigta, laukiame kitų metų ataskaitos? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą, geras klausimas. Čia susiklostė tokia situacija, kuri labai dažna, kai vyksta kokie nors didesni pokyčiai. Turbūt truputėlį pasiklydome tarp trijų pušų reglamentavimo todėl, kad, viena vertus, yra Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, kuris sako, kad yra pateikiama Valstybės kontrolei ataskaita ir finansinės ataskaitos balandžio 20 dieną. Tada yra Strateginio planavimo įstatymas, kuris sako, kad Vyriausybė turi pateikti Seimui ataskaitą iki gegužės 15 dienos, ir dar yra Seimo statutas, kuris pasako, kad kai Vyriausybė pateikia ataskaitą, tai Seimas turi įtraukti ataskaitą į artimiausią posėdį. Kokia situacija susiklostė? Ta gegužės 15 diena Strateginio valdymo įstatyme buvo pasirinkta sąmoningai, kada buvo keičiami įstatymai, čia, sakyčiau, dar per aną kadenciją, kad būtų kuo daugiau statistinių duomenų, nes, kaip žinome, kai Vyriausybė pateikdavo savo ataskaitas, ji operuodavo ne praėjusių metų duomenimis, o dar praėjusių, nes tiesiog nebūdavo statistikos. Realiai ir gegužės 15 diena gal yra truputį per ankstyva, bet, tarkime, labai didelė dalis tos naujesnės statistikos jau kažkur yra ir ją galima naudoti. Valstybės kontrolės kolegos pasakė, kad jie priims iš Vyriausybės tik tokią ataskaitą, kuri yra patvirtinta Vyriausybės nutarimu, skirtingai nuo finansinių ataskaitų, kurioms mes pritariame Vyriausybės protokolinais sprendimais ir jas Valstybės kontrolė audituoja. Jeigu būtume patvirtinę tą ataskaitą balandžio mėnesį, mes būtume atėję į Seimą, Seimas būtų turėjęs po 2 dienų įtraukti į Seimo plenarinį posėdį pateikimą iš viso neturėdamas jokių Valstybės kontrolės išvadų. Tai čia akivaizdu, kad kitam sezonui reikia tuos terminus suderinti, tiesiog apsispręsti – arba Seimo statutą taisyti, kad nebūtų tokios situacijos, arba kaip nors kitaip tuos sprendimus surasti, nes projektas tikrai, mano žiniomis, Valstybės kontrolei buvo pateiktas, bet aš suprantu, kad dėl tarptautinių standartų reikalavimų Valstybės kontrolė laikosi nuostatos, kad gali audituoti tik tai, kas yra galutinai patvirtinta. O tai, kas yra galutinai patvirtinta, yra teiktina Seimui ir tada Seimas svarstys pagal Seimo statutą artimiausiame posėdyje. Tai tą tiesiog reikia sureguliuoti, kad ateityje tokių dalykų nebūtų.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiama premjere, jūs puikiai, kaip visada...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, aš tik patikslinsiu. Pagal Statutą atsako į klausimus Ministrė Pirmininkė ir ministrai. Nežinau, kaip čia tokiu atveju, matyt, irgi reikės keisti Statutą ateityje. Prašau, Aidai.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiama premjere, turiu dar kartą pagirti, iš tikrųjų puiki ataskaita, jeigu vertintume reklaminės agitacijos kontekste. Labai gaila, kad mažai turi ką bendro su šiuo gyvenimu.

Jūs savo ataskaitose visiškai nepaminėjote gimstamumo, tai daryčiau išvadą, kad netolimoje ateityje apskritai visi tie duomenys gali tapti bereikšmiai. Jūsų ataskaitoje nedarbo lygis Lietuvoje

minimas 6,8 %, kas yra 0,9 % mažiau negu 2022 metais, kai Europos Sąjungos vidurkis yra 5,9 % ir turi mažėjimo tendenciją. Lietuvoje realus BVP sumažėjo 0,3 %, o Europos Sąjungoje...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. GEDVILAS (MSNG). ...jis didėjo. Norėčiau paklausti, ar nemanote, kad šios jūsų ataskaitos realūs duomenys būtų kur kas naudingesni, atneštų daug daugiau naudos, jeigu įvardintume visus plusus ir minusus bendrame kontekste?

PIRMININKĖ. Laikas!

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, aš ir savo kalboje stengiausi minėti įvairius rodiklius, kurie toli gražu manęs pačios netenkina, pavyzdžiui, kalbant apie prevencines sveikatos programas, bet nėra čia jokios reklaminės akcijos. Jeigu jūs galite įrodyti, kad ataskaitoje yra pateikti skaičiai, kurie neatitinka tikrovės, statistikos duomenų ar kitų duomenų, aš sakyčiau, tada mes galėtume apie tai diskutuoti, bet tokių duomenų nėra, nes mes duomenų netraukiame iš kepurės. Mes naudojames taish duomenimis, kurie yra pateikiami oficialių statistikos institucijų.

Taip, praėjusiais metais Lietuvos ekonomika patyrė, sakyčiau, mažą smuktelėjimą, bet jeigu jūs įvertinsite, kokio dydžio šokas tai buvo, įvertinus mūsų partnerių ekonominę situaciją, įvertinus Europos Centrinio Banko pasikeitusią piniginę politiką, tai čia nėra jokios naujienos. Kai mes teikėme 2023 metų biudžetą, tai mes, tiesą sakant, tikėjomės gerokai didesnio smukimo, negu jis *de facto* buvo. Aš sakyčiau, kad kaip tik situacija yra priešinga.

Dėl nedarbo – taip, nedarbas šiek tiek kilstelėjo praėjusiais metais, bet kartu mes turime rekordinį užimtumo augimą ir rekordinį darbo užmokesčio augimą, turbūt didžiausią Europos Sąjungoje jau ne pirmus metus. Kad ir kaip žiūrėtumėte, situacija darbo rinkoje, palyginus su iššūkiais, kuriuos mes turime, yra tikrai labai atspari ir mūsų darbo rinka yra labai atspari.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Kaip visada ataskaitoje yra tikrai gerų dalykų ir tobulintinių dalykų, bet man, kaip *švietimietei*, nerimo sukėlė jūsų tvirtas pažadas, kad bus 130 %, be jokios abejonės, mokslininkams ir tyrėjams, dėstytojams turbūt 150 %, ar ne, kas numatyta. Tačiau Valstybės kontrolės ataskaitoje aš matau visai kitus skaičius. Ir pacituosiu. Darbo užmokestis. Metų pabaigoje jis sudarytų 124,9–125 % pagal naujausią 2024 m. kovo 18 d. ekonominės raidos scenarijų prognozuojamo VDU, bet nesiektų 130 %. Aš su ekonomistais ką tik pasikalbėjau, tai irgi nemato, kad būtų 130–150 %. Kaip čia dabar suprasti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, toje ataskaitoje yra paminėta, jeigu aš neklystu, kad šitie skaičiai yra pagal tuos asignavimus, kurie yra numatyti biudžete dabar. Bet kas taip pat yra numatyta Biudžeto įstatyme ir ką mes numatėme visiškai sąmoningai, nes iki šiol būdavo tokia situacija, kad darbo užmokestis augdavo sparčiau, negu mes prognozuodavome tvirtindami biudžetą, tai tam, kad neišsiskirtų tos žirklys šiems metams, Biudžeto įstatymas numato galimybę tiesiog skirti papildomas lėšas tada, kada birželio mėnesį bus atnaujintos prognozės.

Finansų ministerija birželio mėnesį atnaujins vidutinio darbo užmokesčio prognozę, kuri tikrai bus didesnė, negu dabar yra ta rudeninė prognozė, pagal kurią yra parengtas biudžetas, tai jau dabar akivaizdu, bet kiek ji dar keisis nuo kovo mėnesio, tai palikime Finansų ministerijai padaryti tą darbą. Tada, remdamasi dabartiniu Biudžeto įstatymu ir Biudžeto įstatyme numatyta galimybe, Vyriausybė skirs papildomų lėšų švietimui, taip pat mokslui ir universitetams, kad būtų tas procentas pasiektas nuo rugsėjo 1 dienos. Tai įstatyme yra parašyta. Aš manau, kad Valstybės kontrolė tiesiog konstatavo, kas būtų, jeigu nebūtų tokios nuostatos, tai iš tikrųjų taip ir būtų, bet kadangi bus skirtos papildomos lėšos, tai tikrai tas procentas bus pasiektas šių metų pabaigoje.

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Budbergytės salėje lyg ir nėra. Tuomet klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Jau kelinti metai iš eilės Valstybės kontrolė ataskaitose pastebi tam tikrus sisteminius, probleminius dalykus, kuriuos apibūdina kaip galimus reikšmingus duomenų iškraipymus. Iš tribūnos ką tik girdėjome apie tai, kad per 98 % mokesčių pajamų teisingumo yra neišmanoma patikrinti. Ir tai kartojasi metai po metų – tai matėme ir pernai, matome ir šiemet. Tai kokių priemonių imsitės, kad iš tikrųjų įgyvendintumėte šitą Valstybės kontrolės pastabą ir tų pranešimų apie galimus reikšmingus duomenų iškraipymus tiesiog neliktų?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt esminė pastaba yra dėl mokestinių pajamų administravimo. Tai tam, kad būtų galima ištaisyti informacinės sistemos trūkumus, kurie kartais dubliuoja duomenis, buvo reikalingas daugiau kaip 21 mokesčių administravimo informacinės sistemos pakeitimas. Tie pakeitimai buvo ganėtinai reikšmingi. Dabar iš jų yra atlikta absoliuti dauguma, 2024 metais turėtų būti baigti paskutiniai trys. Tikėtina, kad po to šitos klaidos fiksuojama nebebus.

PIRMININKĖ. Dėkui. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Į mano klausimą, nežinau, tikriausiai atsakys socialinės apsaugos ir darbo ministrė. Mes giriamės, kad paskyrėme vienišo asmens pensiją tuo truputėlį mažindami atskirtį, kai lieka gyventi vienas žmogus. Tačiau padarėme didžiausią klaidą, nuvertindami darbo stažą. Šiandien, iš tikrųjų, be galo daug skundžiasi ir mes žinome, kad mūsų pensijos Europoje yra mažiausios. Ką planuojame ir kaip galvojame daryti vis dėlto ateityje? Šiandien tai yra tikrai neadekvati situacija: žmogus, turintis 30–40 metų darbo stažą, gauna 20–30 eurų mažesnę pensiją, negu tas, kuris turi tik 15 metų darbo stažą, nes tas, kuris turėjo didelį stažą, irgi dirbo už minimaliąją mėnesinę algą, jis neturėjo galimybės, tai yra nekvalifikuotas darbas. Čia ta atskirtis yra be galo didelė. Ką planuojate daryti?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tai turbūt apie tobulą pensijų sistemos reglamentavimą mes galėtume ilgai teoriškai svarstyti, koks čia tas modelis būtų geriausias. Aš tik priminsiu, kad tiems žmonėms, kurie yra sukaupę daugiau negu 30 metų stažo, pensija indeksuojama labiau, bet tai yra svarbu pažymėti. Nuo 15 iki 30 – taip, ta stažo įtaka yra suvienodinta, bet tai išsprendė ir kitas socialines problemas, kurios iki šiol buvo po šio sprendimo. Tačiau ar negalėtų, tarkime, įtaka būti labiau diferencijuota kiekvienų metų stažo indeksavimo formulei, aš nesakau, kad mes apie tai negalime diskutuoti. Manau, kad galime diskutuoti. Tiesiog būtų labai gerai, kad tie sprendimai būtų stipriai išdiskutuoti tarp mūsų visų parlamentinių partijų politikų, nes pokyčiai pensijų sistemoje yra ypač subtilūs ir turi reikšmingos įtakos pensijų gavėjams. Tai aš nesakau, kad tokia diskusija nebūtų galima, ir turbūt matyčiau jos poreikį, bet daugiau tokios sisteminės ir strateginės diskusijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir paskutinysis – Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kadangi krašto apsaugos ministro nėra, tai gal tada užduosiu klausimą premjerei. Krašto apsaugos ministerija jau tampa tokiu turbūt vienu iš pačių didžiausių valstybinių pinigų naudotojų todėl, kad yra labai didelės apimties pirkimai, ir tai yra iš dalies suprantama. Tačiau kai kuriuose objektuose ir dabar yra surandama tam tikrų pažeidimų ir todėl aišku, kad neramina ir valstybės kontrolieriaus šiandien išsakytas teiginys, kad 76 mln. negalėjo įskaityti. Tai mano klausimas toksai: ar jau yra nusistovėjusi tam tikra sistema, strategija, kaip yra atrenkami ateities pirkimai? Buvo daug diskusijų dėl bokserių, po to – tankai, dabar yra dronai ir, natūralu, paskui ateis vėl kiti pirkimai. Tai mano klausimas būtų toks: ar yra ta sistema, veikia ir ar ministras yra nusiteikęs, kad ateityje tam tikrų pažeidimų nebūtų?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, kad tikrai per visą kadenciją stengėmės, kur jau kur, bet krašto apsaugoje siekti maksimalaus skaidrumo todėl, kad biudžeto augimas buvo labai spartus ir labai didelis – dvigubas biudžetas per dvejus metus. Tokiais atvejais visą laiką reikia jau geriau tris kartus patikrinti, negu vieną kartą suklysti. Bet, žinote, čia yra turbūt skirtingi atsakymai, priklausomai nuo to, apie kokią situaciją kalbame. Vis tiek kokie nors strateginiai įsigijimai, tie ilgalaikiai pirkimų planai yra svarstomi iki Valstybės gynimo tarybos. Ten yra žinoma, kokius pajėgumus kokiais terminais mes vystome, ten yra sutariama. Aišku, kai prasideda konkretūs pirkimai, tai, kaip ir su visais pirkimais, atsiranda jau kokių nors niuansų, ir kainos, ir pristatymų. Dėl ginkluotės, jūs puikiai žinote, kad tai yra turbūt vienas iš tokių tankiausiai pasitaikančių dalykų, kai pristatymo terminai nuo pradinių susitarimų labai dažnai smarkiai skiriasi. Mes siekiame, kad tie skirtumai būtų kaip įmanoma mažesni, nes mūsų interesas yra tuos įvykdytus pirkimus turėti kaip įmanoma greičiau. Bet, aš manau, į komitetą jūs, gerbiamas Zigmantai, tikrai galite krašto apsaugos ministrą pasikviesti ir jau tuos konkrečius dalykus jis jums tikrai mielai pristatys. Mano reikalavimas yra labai paprastas – kad būtų skaidru. Biudžetas yra didelis, pinigai yra dideli ir atsakomybė visuomenei yra didžiulė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl šio klausimo pagal Statutą pateikimo stadijoje nėra balsuojama, tai nelauksime ir balsavimo lango. Tiesiog pagrindiniu komitetu turime paskirti Biudžeto ir finansų komitetą, kaip papildomus – visus kitus likusius Seimo komitetus. Siūloma svarstymo data – birželio 18 diena.

14.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3772 (pateikimas)

Toliau einame prie darbotvarkės 2-2 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3772. Čia pranešėja pirmiausia socialinių reikalų ir darbo ministrė M. Navickienė, o po to jau Valstybės kontrolė. Prašau. Procedūra analogiška kaip dėl prieš tai buvusio klausimo.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kuris dabar yra klausimas? Valstybės socialinių fondų.

PIRMININKĖ. Taip, dėl Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau pristatyti 2023 metų (tuoj, atsiprašau, štai jis) Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinį. Nutarimo projektu, kuriam šių metų gegužės 15 dieną pritarė Vyriausybė, siūloma patvirtinti 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinį. Jį sudaro Valstybinio socialinio draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinys, Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinys ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo metinių ataskaitų rinkinys.

Aktualūs 2023 metų „Sodros“ biudžeto vykdymo aspektai yra šie. 2023 metais priskaičiuotos pajamos siekė 7 mlrd. 150 mln. eurų ir, palyginti su 2022 metais, padidėjo 600 mln. eurų, arba 16 %. Fondo biudžeto pajamos sudarė 9,9 % bendrojo vidaus produkto. Palyginimui – 2022 metais sudarė 9,3 %. Didžiausią pajamų dalį – 4 mlrd. 190 mln. eurų, arba 59 %, sudarė draudėjų ir apdraustųjų įmokos, kurios, palyginti su 2022 metais, padidėjo daugiau nei 14 %.

Apdraustųjų visomis socialinio draudimo rūšimis asmenų skaičius buvo 20 tūkst. žmonių didesnis nei 2022 metais. Tai yra iš viso apdraustųjų visomis socialinio draudimo rūšimis buvo 1 mln. 430 tūkst. asmenų. Vidutinės mėnesio pajamos, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, buvo 1 tūkst. 717 eurų, tai yra 13 % didesnės negu 2022 metais.

Savarankiškai dirbančių asmenų sumokėtų įmokų priskaičiuota 149 mln. eurų, tai yra 23,5 % daugiau nei 2022 metais. Iš valstybės biudžeto buvo skirta 2 mlrd. 742 mln. eurų, iš jų pagrindinei (bendrajai) pensijos daliai kompensuoti – 2 mlrd. 740 mln. eurų. Vienkartinei draudimo išmokai, apdraustajam mirus dėl nelaimingo atsitikimo darbe, – 2 mln. eurų. 2023 metais priskaičiuotos išlaidos siekė 6 mlrd. 313 mln. eurų ir, palyginti su 2022 metais, padidėjo 13 %.

Išlaidos pagal draudimo rūšis pasiskirstė taip. Didžiausią išlaidų dalį – 78 % sudarė pensijos, joms išmokėti 2023 metais buvo skirta 4,9 mlrd. eurų, 2022 metais – 4,3 mlrd. eurų. Vidutinė senatvės pensija, turint būtinąją stažą, 2023 metų gruodžio mėnesį buvo 574 eurai ir, palyginus su 2022 metais, padidėjo 14,4 %, arba daugiau nei 72 eurai. Ligos išmokoms 2023 metais išleista 436 mln. eurų, arba 7 % visų biudžeto išlaidų, tai yra 14,5 mln. eurų mažiau nei 2022 metais. Motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokoms išleista 438 mln. eurų, arba 6,9 % visų biudžeto išlaidų, tai yra 10 %, arba 40 mln. eurų, daugiau nei 2022 metais. Nedarbo draudimo išmokoms išleista 385 mln. eurų, arba 6 % visų išlaidų, tai yra 35 % daugiau nei 2022 metais. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų draudimo išlaidos siekė 39 mln. eurų, arba sudarė 0,6 % visų išlaidų. Šiai draudimo rūšiai panaudota 3,4 mln. daugiau nei 2022 metais. Fondo veiklos sąnaudų sudarė 106 mln. eurų, arba 1,7 % visų išlaidų, ir buvo 7 mln. eurų didesnės nei 2022 metais. Administravimo įstaigų sąnaudų priskaičiuota 99 mln. eurų, iš jų 79 mln. eurų sudarė darbo užmokestis. 2023 metais visos socialinio draudimo rūšys buvo subalansuotos, surinktos įmokos viršijo išlaidas.

„Sodros“ biudžeto 2023 metų rezultatas yra teigiamas, pajamos 835 mln. eurų viršijo išlaidas. Rezervinio fondo sąskaitoje 2023 metų pabaigoje buvo 2 mlrd. 714 mln. eurų, tai yra 43 %

viso fondo išlaidų sumos, arba 3,8 % bendrojo vidaus produkto. 2022 metų pabaigoje Rezervinį fondą sudarė 1 mlrd. 962 mln. eurų.

Aktualūs 2023 metų Garantinio fondo biudžeto vykdymo aspektai yra šie. Lėšų likutis 2023 metų pradžioje buvo beveik 126 mln. eurų. Įplaukos per 2023 metus sudarė 43,6 mln. eurų, iš jų 39,2 mln. eurų – darbdavių įmokos, 3,7 mln. eurų – pajamos už investuotas laikinai laisvas Garantinio fondo lėšas. Išlaidos – 17,9 mln. eurų, iš jų 17,6 mln. – išmokos bankrutuojančių, bankrutavusių ar likviduotų dėl bankroto įmonių darbuotojams pagal teismo nutartimi ar kreditorių susirinkimo sprendimu patvirtintas darbuotojų reikalavimų sumas, 228 tūkst. eurų – fondo administravimo išlaidos. Išmokas gavo 5,5 tūkst. bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojų, išmokos dydis vienam darbuotojui – 3,2 tūkst. eurų. Lėšų likutis 2023 metų pabaigoje – 151,6 mln. eurų.

Aktualūs 2023 metų Ilgalaikio darbo išmokų fondo biudžeto vykdymo aspektai yra šie. Lėšų likutis 2023 metų pradžioje buvo 139 mln. eurų. Įplaukos per 2023 metus sudarė 43,3 mln. eurų, iš jų 3,9 mln. eurų – darbdavių įmokos, 3,8 mln. eurų – pajamos už investuotas laikinai laisvas ilgalaikio darbo išmokų fondų lėšas. Išlaidos sudarė 12,1 mln. eurų, iš jų 11,9 mln. eurų – išmokos darbuotojams, 227,3 tūkst. eurų – fondo administravimo išlaidos. 2023 metų išmokų išmokėta 5,3 tūkst. gavėjų, tai yra 2,7 % daugiau nei 2022 metais. Lėšų likutis 2023 metų pabaigoje – 170 mln. eurų.

Prašyčiau pritarti nutarimo projektui ir patvirtinti 2023 metų valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinį, kurį sudaro Valstybinio socialinio draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinys, Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinys ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo metinių ataskaitų rinkinys. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, ministre. Prisėskite į ložę, o į tribūną kviečiu...

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Dar aš turiu vieną Pensijų anuitetų projektą...

PIRMININKĖ. Taip, bet čia, man atrodo, žmonės, kolegos, užsirašo po kiekvieno. Tai pirmą šitą išspręskime. Dabar kviečiu valstybės kontrolierių M. Macijauską. Monika, luktelkite ir po to kolegos užduos klausimus.

M. MACIJASKAS. Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotosios finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos sudaromos kaupimo principu, todėl nustatyti sisteminiai apskaitos tvarkymo trūkumai turėjo įtakos auditorijos nuomonei dėl abiejų šių ataskaitų rinkinių. Dėl fondo 2023 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškėme sąlygines nuomones. Ankstesnio audito metu buvome nustatę, jog fondo apskaitoje neįregistruojama dalis fondo įsipareigojimų ir sąnaudų, susijusių su asmenims paskirtomis ir dėl įvairių priežasčių jų nepasiekusiomis socialinėmis išmokomis. VSDF valdyba įgyvendindama jai teiktą rekomendaciją ėmėsi veiksmų šiam sisteminiam apskaitos tvarkymo trūkumui šalinti, užregistravo pastarųjų trejų metų paskirtas vienkartinės išmokas, papildomai kreipėsi į jų gavėjus ir dalį jų išmokėjo. Visgi periodinių ir dalies vienkartinių išmokų dėl didelių administracinių sąnaudų nespėjo įvertinti ir užregistruoti apskaitoje. Dėl šių priežasčių negalime patvirtinti, kokia suma yra sumažintos fondo mokėtinos socialinės išmokos, socialinių išmokų sąnaudos, gautinos sumos ir finansavimo pajamos, o einamųjų metų rezultatas ir grynasis turtas padidinti. Fondo valdyba planuoja pateiktą rekomendaciją įgyvendinti iki 2027 metų pabaigos sukūrus naują programinės įrangos modulį.

Audito metu nustatėme, jog apskaičiuojant nedarbo socialinio draudimo išmokas netiksliai įvertinamos asmenų užsienio šalyse gautos draudžiamosios pajamos ir laikotarpiai, o dėl automatinio būdu neidentifikuotų duomenų pasikeitimų registruose atsitiktinių klaidų mastas tarp visų šių išmokų gali sudaryti apie 7 mln. eurų. Atsižvelgę į tai, VSDF valdybai rekomendavome nustatyti papildomas vidaus kontrolės darbo procedūras, užtikrinančias teisingą duomenų įvertinimą. Duomenų iškraipymus lėmė ir tai, jog iš asmenų gautinos socialinių išmokų permokos nuvertinamos anksčiau, nei atsiranda jų nuvertėjimo požymių, todėl negalėjome patvirtinti, kiek yra sumažintas jų likutis, padidintos nuvertėjimo sąnaudos ir sumažintas metų rezultatas.

Teigiami Valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos rezultatai leidžia kaupti rezervą, palaipsniui artėti prie teisės aktuose nustatyto pasiektino metinių fondo išlaidų dydžio. 2023 metų

pabaigoje fondo rezervas sudarė 2,7 mlrd. eurų, iki 2026 metų pabaigos prognozuojamas augimas iki 4,2 mlrd. eurų. Atkreipiame dėmesį, kad šis rezervas valstybinio socialinio draudimo išmokoms finansuoti gali būti naudojamas tik išskirtiniais atvejais, vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, nustačius ir paskelbus išskirtines aplinkybes ir kai dėl šių aplinkybių atsiradimo nepakanka fondo biudžeto atitinkamos valstybinio socialinio draudimo rūšies pajamų. Visgi siektinas vienu metų fondo išlaidų dydžio rezervas iš esmės galėtų tenkinti tik trumpalaikį dėl ekonominių svyravimų susidariusį finansavimo poreikį. Savo, kaip fiskalinės institucijos, išvadose esame pažymėję, jog ateityje dėl visuomenės senėjimo, tikėtina, kils vis daugiau iššūkių siekiant finansuoti didėsiąsias išpareigojimus pensijų išmokoms, todėl primant sprendimus, kurie veikia pensijų sistemos tvarumą, svarbu į juos atsižvelgti ir numatyti tvarius pajamų šaltinius.

Baigiant, manau, svarbu paminėti „Sodroje“ palaipsniui vykstančius struktūros ir veiklų optimizavimo procesus, kurie padės užtikrinti racionalų išteklių naudojimą ir efektyvią fondo administracijos veiklą. Įgyvendinant Valstybės kontrolės rekomendaciją dėl fondo administravimo įstaigų sujungimo į vieną juridinį asmenį, juridinių asmenų skaičius buvo sumažintas nuo 13 iki 5, nuosekliai centralizuojamos funkcijos, kuriamas atskiras Mokėjimų centras, tapsiantis visų „Sodros“ išmokų mokėjimų centru. VSDF valdyba numato, kad 2028 metais bus sudarytos prielaidos ir parengta tinkama aplinka VSDF administravimo įstaigoms tapti vienu juridiniu asmeniu.

Toliau apie Garantinio fondo 2023 metų tiek biudžeto vykdymo, tiek finansinių ataskaitų rinkinius. Visais reikšmingais atžvilgiais rinkiniai yra teisingi, todėl dėl jų pareiškiame besąlyginės nuomones. Fondo administratorius, įgyvendindamas praėjusio audito metu teiktą rekomendaciją, identifikavo ankstesniais laikotarpiais paskirtas ir gavėjų nepasiekusias išmokas ir jas asmenims išmokėjo 2023 metais.

Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškėme besąlyginę nuomonę, dėl finansinių ataskaitų rinkinio – sąlyginę. Sąlyginę nuomonę lėmė iškraipymai 2023 metų pradžioje, nustatyti ankstesnio audito metu. Kaip ir Garantinio fondo atveju, šio fondo administratorius, įgyvendindamas rekomendacijas, identifikavo ir asmenims išmokėjo ankstesniais laikotarpiais jų nepasiekusias išmokas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už pristatymą. Dabar klausimų ratas. Pirmasis vėl pagal priklausomybę frakcijai klausia D. Kepenis. Kitas bus L. Kukuraitis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Noriu padėkoti gerbiamam M. Macijauskui už tikrai dažnai matomą jūsų darbą, rezultatus. Ypač kai kalbame apie „atradimus“ energetikos sistemoje, kurie čia sudrebino mūsų šalį, arba tuos kraupius skaičius, kuriuos jūs pateikėte pasibaigus pandemijai. 3,5 mlrd. eurų absoliučiai ištaškyti be galiojančio reglamento. Tai pasakykite, kaip sekasi taip dirbti, ar tikrai visi ploja, ar būna ir sunkesnių dienų, kad paskui negali užmigti? Atrodo, pasakei tiesą ir paskui negali užmigti. Gerbiamas Mindaugas, kaip tada?

PIRMININKĖ. Vėl esu dviprasmiškoje situacijoje, kaip ar... dėl žodžio suteikimo pagal Statutą. Matyt, teks mums jį pataisyti. Bet aš manau, kad Valstybės kontrolė bus pakviesta ir turės progą komitetuose apsvarstyti. Nežinau, Monika, ar jūs norėtumėte?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tik galiu prisidėti prie padėkų Valstybės kontrolei už aktyvų darbą ir teikiamas pastabas. Nors ir nesutinku su gerbiamo Dainiaus turiniu, bet vis tiek dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia L. Kukuraitis. Kitas – A. Sysas.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš iš pradžių pastabą, paskui klausimą. Pastaba būtų apie premjerės pristatymą, kur skaidrė buvo apie socialinę apsaugą, kad suvaldytas skurdo rizikos ir socialinės atskirties augimas. Priminsiu, kad nuo 2017 metų iki 2020 metų skurdo rizika ir socialinė atskirtis mažėjo. Tai galbūt reikėtų skaidrę pervadinti, kad suvaldytas skurdo rizikos ir socialinės atskirties mažėjimas, nes per jūsų kadenciją skaičiai atšoko atgal į 2018 metų lygmenį. Tai čia daugiau pastaba.

O dabar klausimas iš to, ką jūs pristatėte. Aišku, labai džiugu, kad „Sodros“ fondai yra tvarūs ir, atrodo, visai neblogos tos perspektyvos, kurias jūs pristatėte vakar spaudos konferencijoje. Bet, kalbant apie pensininkų skurdą, pagal paskutinius duomenis, absoliutus pensininkų skurdas išaugo ir tai turbūt tikrai yra nerimą kelianti situacija – 5,3 %, o 2021 arba 2020 metais...

PIRMININKĖ. Laikas, trumpinkite.

L. KUKURAITIS (DFVL). ...buvo 1,9 %. Tai nuo 1,9 % iki 5,3 % yra ženklus pokytis, santykinis skurdas laikosi ties 3,6 %. Kaip šituos fondus galime panaudoti, kad skurdas mažėtų, kad ne tik pieštume gerą ateitį, kaip vakar nupiešėte?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas Linai, jūs puikiai suprantate, nuo ko priklauso absoliutaus skurdo rodikliai. Absoliutaus skurdo rodikliai priklauso nuo to, kokį mes nustatome minimalių vartojimo poreikių dydį. Ir būtent todėl, kad jisai spurtavo, ir mes tikrai gana ženkliai jį padidinome, nes, aišku, augo ir kainos, augo ir kiti indikatoriai, minimalių vartojimo poreikių dydis augo. Natūralu, augant jam, didėja ir žmonių skaičius. Bet, nepaisant to, aš manau, mes privalome spręsti ir santykinio skurdo problemą pagyvenusių žmonių, ir absoliutaus skurdo problemą. Tiesiog reikia, turint ribotus išteklius, visada rasti tam taikliausias priemones. Pensijų augimas yra viena iš dalių. Aišku, yra žmonių, kurie gauna mažesnes negu vidutines pensijas, ir čia yra kita problema, ko gerbiama Laima klausė, ką daryti su tais, kurie daugiau uždirba. Tai čia tos nuolatinės teisingumo paieškos. Aš įsivaizduoju, kad pokytis, kuris buvo padarytas dėl tos pačios bazinės pensijos nuo 15 iki 30 metų, iš dalies sprendė pačias mažiausias pensijas gaunančių žmonių problemas. Na, o pati didžiausia priežastis, kuri nuo pat nepriklausomybės laikų mums neleidžia išbristi iš to santykinio skurdo panašaus lygio, kad ir kokia Vyriausybė būtų, yra labai žema pensijų bazė, nuo kurios mes atsispyrėme. Dabar tai, kad artėjame prie vidutinio darbo užmokesčio 50 % pakeitimo normos, yra pozityvus signalas, reikia tiesiog nesustoti ir toliau indeksuoti tas pensijas. Lygiai taip pat svarbu yra atkreipti dėmesį į šalpos pensijų problemas, kurios vis dar egzistuoja, na ir įmanomai labiau visoms vyriausybėms turėti prioritetą didinti pensininkų pajamas.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas būtų apie įvertinimą – vėl sąlyginį, nes ir pernai jūsų to paties klausiau. Yra daug smulkių dalykų, kurie nepadaryti. Pateikimų, lyginant su biudžetu, nebuvo tokių, kad reikėjo pateikti pažangos ataskaitą. Čia tik sujungiamo visus į vieną vietą. Tų smulkių klaidų visą laiką labai daug ir jų ne mažėja, o daugėja. Mano klausimas: ką reikia padaryti, kad tų klaidų, kurias randa Valstybės kontrolė, būtų mažiau?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Atsakymas – mokytis visą gyvenimą, atsiprašau, ir bandyti nekartoti tų klaidų, į kurias atkreipė dėmesį Valstybės kontrolė. Bet lygiai taip pat daug kas sprendžiama centralizuojant tam tikrus dalykus ir tuos pačius duomenis ar apskaitos sistemas keičiant. Vis dėlto turbūt vyksta tam tikri procesai, kurie padeda išvengti tų klaidų, tačiau, matyt, yra ir žmogiškųjų faktorių, ir kitų dalykų. Bet aš manyčiau, kad tų klaidų mastas, mažų, smulkių klaidų mastas turi nedidelę įtaką pagrindiniam dalykui – būtent „Sodros“ pajamų stabilumui ir kitiems svarbiems dalykams. Mokysimės tų klaidų turėti vis mažiau ir mažiau. Atsižvelgsime į pastabas, kurias kasmet gauname, ir tikiuosi, kad jau kitais metais, jeigu dar čia stovėsiu toje tribūnoje, jūs man sakysite, kad klaidų radote mažiau.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų ir Valstybės kontrolės vadovui, tikriausiai gal ir ministrė papildys, iš viešųjų finansų valdymo. Vis dėlto stebint ir 2022, ir 2023 metus, kai buvo didinamos įvairiausios išlaidos, jos iš dalies buvo padengiamos infliacinėmis pajamomis. Žinome, kuo aukštesnė infliacija, tuo didesnės pajamos. Dabar vis girdžiu, kad ekonominė situacija nėra iš gerėjančių, ir galiu pasakyti: per daug pagyros. Jeigu analizuosime, vien du aspektus norėčiau paliesti. Šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio indeksas, lyginant bruto, neto ir realų. Realus faktiškai dar tik šių metų I ketvirtį pasivijo, bet dar nepasiekė net ikipandeminio laikotarpio. O jeigu analizuosime su vartotojų kainų indeksu realaus darbo užmokesčio indeksą, faktiškai irgi didžiausias kritimas buvo 2022 ir 2023 metais, bet irgi dar nepasiektas 2019 metų rodiklis. Kaip galėtumėte pakomentuoti?

PIRMININKĖ. Ministre, jūs pirma, o po to aš suteiksiu, jeigu sutinka valstybės kontrolierius atsakyti, kad po to aš neįsivėlčiau į kokius nors, kad pagal Statutą neprivalu atsakyti kontrolieriui, bet jeigu sutinka... Taip yra Statuto straipsnyje nurodyta, kad atsako tik Vyriausybės nariai. Bet jeigu kontrolierius sutinka, tai pakomentuos. Ir jeigu prisimenate dar čia poros kolegų reakcijas į kitus klausimus, tai irgi. Bet pradėkime dabar nuo ministrės. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš tai siūlyčiau, tuos makroekonominis rodiklius visus mes galime bandyti aptarti ir komitete analizuodami tas ataskaitas, nes tikrai ilgas pokalbis gali būti. Tos tendencijos, mano akimis, yra ir iššūkiai, ir galimybės, jeigu teisingai suprantu, nes daug kas priklauso nuo to, kokius sprendimus mes taikysime suvaldydami vienus ar kitus procesus. Čia lygiai taip pat kaip ir dėl demografinių tendencijų, ar ne? Ar tas spaudimas bus pakeliamas, ar nepakeliamas? Tai ir priklausys nuo to, kaip augs mūsų darbo užmokestis, kaip mūsų verslai automatizuosis, skaitmenizuosis, kurs aukštesnės pridėtinės vertės ekonomiką ir ar mes galėsime tą dirbančių žmonių skaičiaus susitraukimą išnaudoti kaip galimybę, o ne kaip riziką ir grėsmę. Tai čia turbūt ir kiti indikatoriai, kuriuos jūs minite, gali būti mums signalas, kad turi būti mūsų sprendimai priimami atsižvelgiant į tai, kokia yra reali mūsų situacija, bet aš siūlyčiau gal tą diskusiją palikti komitetams, kur galėtume dalykiškiau ir strategiškiau iš paukščio skrydžio padėlioti bendrą vaizdą.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Mindaugas, jeigu galėtumėte pakomentuoti.

M. MACIJASKAS. Ačiū už klausimą, bet sugrįžtant prie to, ko gerbiamas Seimo narys klausė, Valstybės kontrolė jau daugybę metų mini, kad Vyriausybės priisiimami įsipareigojimai dėl didesnio darbo užmokesčio ar kitų dalykų dažnu atveju nepadengti tvariomis pajamomis. Daugelį metų mes siūlėme, kad turėtų būti peržiūrėta mokestinė sistema ir įvertinti tie visi trūkumai arba numatytos tvarios pajamos. Kaip tik rytoj planuojame pristatyti 2024–2027 metų valdžios sektoriaus finansų vertinimo ataskaitą, kurioje tam tikrus dalykus galėsite ir išgirsti.

PIRMININKĖ. Dėkui. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama ministre, iš tikrųjų džiugu, rezervą turime gana didelį ir tikrai nesinorėtų prisiminti 2008 metų, kai mes kritome į duobę prieš tai iššvaistę, išdalinę visą rezervą. Tačiau mane visada jaudina, kad ta individualioji dalis... Aš galvoju, kad mes ir teikėme, kai svarstėme biudžetą, kad reikia didinti individualią dalį bent viena dešimtąja procentine dalimi, tai jūs sakėte, neužteks biudžete pinigų ir pritrūksime. Ar nemanote, kad mes turėtume vis dėlto vėl žiūrėti, nes tai yra ta pakeitimo norma, nes labai svarbu skatinti žmones dirbti ir uždirbti. Ir kitas momentas. Jūs sakote „pakeitimo norma“ – metų pradžioje ta pakeitimo norma ar metų pabaigoje pakeitimo norma? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Aš viliuosi, kad ir pradžioje, ir pabaigoje metų, bet suprantu jūsų klausimą, žiūrėsime, kaip pavyks, manau, kad pakeitimo normą turėsime pasiekti 2026 metais 50 %. Dėl individualios dalies aš jums atsakysiu kaip į jūsų pirmą klausimą, kai klausėte premjerei pristačius ataskaitą. Manau, kad galime po truputį grįžti prie formulės peržiūros ir prie tos įtakos, kurią galėtų turėti individualiai daliai atskirų žmonių sumokėtos įmokos, ir diskutuoti apie jų svorį, bet ne skubėti registruoti siūlymų, o tiesiog pabandyti apie juos ir su ekspertais, su visais diskutuoti, kad turėtume kuo platesnį sutarimą dėl pokyčių.

PIRMININKĖ. Dėkoju, atsakėte į visus klausimus. Taigi dėl projekto Nr. XIVP-3773, Seimo nutarimo dėl 2023 metų pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų... Oi, atsiprašau, ne tą įvardinau, atsiprašau. Dėl Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3772 pateikimo stadijoje nebalsuojame, tačiau paskiriame pagrindiniu komitetu SRDK ir kaip papildomą – Audito komitetą. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną.

15.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3773 (pateikimas)

Ir darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3773. Pranešėja – M. Navickienė. Vėliau pakviesiu Valstybės kontrolę. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo projektą „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Nutarimo projektu siūlau patvirtinti Pensijų anuitetų fondo

2023 metų ataskaitų rinkinį. Aktualiausi 2023 metų Pensijų anuitetų fondo biudžeto vykdymo aspektai yra šie. Ataskaitų duomenimis, 2023 metais Pensijų anuitetų fondas gavo 13 mln. 28,8 tūkst. eurų pensijų anuitetų įmokų pajamų ir patyrė 14 mln. 197 tūkst. eurų pagrindinės veiklos sąnaudų. Iš jų 12 mln. 47,3 tūkst. eurų – techninių atidėjimų vertės pasikeitimas, 1 mln. 730,8 tūkst. eurų – pensijų anuitetų išmokų sąnaudos, 419,5 tūkst. eurų – valdymo ir administravimo sąnaudos. 2023 metų pabaigoje fondas disponavo 39,8 mln. eurų turtu, 2022 metais – 25,3 mln. eurų. 2023 metais anuitetus įsigijo 877 asmenys, 2022 metais – 965 asmenys. Pensijų anuitetų fondo 2023 metų ataskaitų rinkinio valstybinį auditą atliko Valstybės kontrolė. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir valstybės kontrolierius M. Macijauskas.

M. MACIJAUŠKAS. Pensijų anuitetų fondo 2023 metų ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas. Audito nuomonė yra besąlyginė. Svarbu ir tai, audito išvadoje atkreipėme dėmesį, jog svarstomi Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimai, susiję su teisės aktais, kai dalyvavimas tampa itin apsunkintas arba betikslis, nutraukti senatvės pensijų kaupimą įtvirtinimu gali neigiamai paveikti fondo veiklos tvarumą. Svarstyti pateiktas projektas suponuoja tikimybę, jog kaupimą nutrauks apie 20 % aktyvių dalyvių. Tokia įtaka fondo veiklai būtų reikšminga, išaugtų naujų paskolų poreikis administravimo sąnaudoms dengti ir nusikeltų turimų paskolų grąžinimo terminai. Reikėtų peržiūrėti fondo investavimo strategiją į mažiau palankesnę anuitetų didinimui, galimas valstybės biudžeto dotacijos poreikis dėl techninių atidėjinių padengimo turtu. Dėl to priimant įstatymą būtina nepamiršti pensijų kaupimo esmės, jo genezės ir to, jog ši sistema dar tik įpusėjo... savo tikslo link. Tai svarbu šiandieninio lūkesčio jai kontekste. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Pasižiūrėjau ataskaitą, kokią pateikė Valstybės kontrolė, tai matau, kad anuitetų pelnas yra labai nedidelis – tikrai 433,8 tūkst. ir 2 % padidino anuitetų išmokas. Ar nemanote, kad galbūt galima investuoti ir žiūrėti į investavimo galimybę kitaip, kad uždirbtų faktiškai anuitetai, nes yra dalis atidėjusių, tik 87 % buvo naujai pasirašę, kiti atidėjo. Tai vienas klausimas.

Kaip jūs galvojate, nes aš matau pajamas ir išlaidas, žiūrint ir administravimo, koks turėtų būti tas administravimo mokestis? Realiai mes jį esame patvirtinę. Matau, kad visą laiką yra lėšų trūkumas. Ką galvojate apie tai? Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Dėl administravimo lėšų, taip, aš pritarčiau, kad tas administravimas visada išeina brangesnis, negu mes esame numatę. Galime grįžti prie šito klausimo, tačiau irgi yra gana jautrus klausimas. Reikėtų išanalizuoti priežastis, tačiau neatmesčiau tokių sprendimų, kad galėtume prie klausimo grįžti.

Dėl investicinės grąžos. Aš visgi keletą skaičių arba apskritai metodikos norėčiau pateikti. Žodžiu, apskritai pensijų fondų rezultatai 2023 metais buvo teigiami – apie 7,44 %. Tai yra svarbus momentas, o pati grąža, visas Anuitetų fondo turto vertės prieaugis priklauso anuitetų gavėjams. Tam tikra investicinė grąža buvo išskaičiuota į pensijų anuitetų dydžius pensijų anuitetų paskyrimo momentu, o kita dalis, esant palankiai situacijai, gali būti papildomai paskirstoma pensijų anuitetų gavėjams pagal pelno paskirstymo metodiką. Jeigu jūs klausiate apie investavimo kokias nors platesnes formas, turbūt galima būtų kelti šią klausimą, bet čia jau reikėtų tartis ir su ekspertais, ir bandyti padaryti diskusiją, gal net ir komitete. Jeigu jums atrodytų jina tinkama, tai mes mielai dalyvaudume ir galėtume aptarti tokį dalyką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Į klausimus atsakyta. Dėl projekto Nr. XIVP-3773 irgi pateikimo stadijoje nebalsuojame, bet pagrindiniu komitetu skiriame SRDK. Papildomas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną.

Taip pat, matau, replikuoti laukia J. Sejonienė. Perduodu pirmininkavimą Seimo Pirmininko pavaduotojui V. Mitalui. Jis jau toliau išspręs visus klausimus.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Aš tik norėčiau, kad ir negausiai čia mes dirbame popietę, pasveikinti ukrainiečius vaikus, gimnazistus, devintokus iš „Gravitas School“. (Plojimai)

15.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3771 (pateikimas)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, dabar darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas. Kviečiu sveikatos viceministrą A. Pečkauską į tribūną pristatyti jį.

A. PEČKAUSKAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, leiskite trumpai pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Šiuo projektu siūloma patvirtinti Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinį. Na, ir keletas faktų apie jį. 2023 metais iš viso buvo surinkta beveik 3,34 mlrd. eurų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pajamų. 2023 metų pajamų planas viršytas 9 %. Gauta 289 mln. eurų daugiau įplaukų, nei buvo planuota. Praėjusių metų šio biudžeto išlaidos pagal prisiimtus įsipareigojimus sudarė beveik 3,26 mlrd. eurų ir neviršijo gautinų pajamų. Išlaidų planas, vertinant skirtas biudžeto ir rezervo lėšas, įvykdytas 97 %.

2023 metais didelis dėmesys buvo skiriamas asmens sveikatos paslaugų laukimo eilėms mažinti. Šiuo tikslu po I pusmečio ir metų pabaigoje buvo įvertintos ir, atsižvelgiant į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto galimybes, papildomais 130 mln. eurų apmokėtos viršsutarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos. Nuo lapkričio 1 dienos buvo indeksuotos asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinės kainos, siekiant sudaryti sąlygas nuo 2024 metų sausio mėnesio asmens sveikatos priežiūros įstaigoms padidinti darbuotojų darbo užmokestį. Tam, kad nuo 2023 m. lapkričio 1 d. su gydymo įstaigomis būtų atsiskaityta indeksuotomis kainomis, skirta papildoma 28 mln. eurų lėšų suma. Rezultatas: 2023 metais slaugytojų darbo užmokestis už etatą vidutiniškai kilo 14 %, gydytojų – 18 %.

Siekiant sumažinti kompensuojamųjų vaistų išsigijimo išlaidas, tenkančias priemonėms, nuo 2023 m. liepos 1 d. padengiamos paciento priemokos, kai sukaupiamas priemokų krepšelis. Vadinasi, padengiamos paciento priemokos, kai už vaistus su mažiausia priemoka sukaupta priemokų suma sudaro 48 eurus 36 centus, tai yra trys vidutinės paciento metinės priemokos. 2023 metų II pusmetį paciento priemokos buvo padengtos beveik 65 tūkst. asmenų, sukaupusių šį priemokų krepšelį. Suma sudarė beveik 2 mln. eurų.

2023 metais Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervą sudarė beveik 689 mln. eurų. 2023 metais rezervo lėšos, 301 mln. eurų, buvo skirta šioms tikslams: 77 mln. eurų – suteiktoms viršsutarinėms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, 80 mln. eurų – kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių kreditiniam įsiskolinimui mažinti, 60 mln. eurų – stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų skubiosios medicinos pagalbos skyriuose suteiktoms paslaugoms kompensuoti, 84,5 mln. eurų – kitiems tikslams. Čia kalbame apie COVID-19 ligos vakcinacijos ir gydymo programą, apie tarpvalstybinės sveikatos priežiūros apmokėjimą, apie prioritetinių ortopedijos techninių priemonių ir klausos aparatų poklasiui priskiriamų priemonių bazinių kainų balo vertės atkūrimą, bazinių kainų indeksavimą ir kitus poreikius. 2023 metų panaudota rezervo lėšų suma iš viso sudarė 295 mln. eurų. 2023 m. gruodžio 31 d. rezervo likutis sudarė 394 mln. eurų.

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkiniui pritarė ir Privalomojo sveikatos draudimo taryba. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar M. Macijauskas, valstybės kontrolierius, taip pat pristatys Valstybės kontrolės... Prašom.

M. MACIJAIUSKAS. 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas. Dėl jo pareiškėme besąlyginę nuomonę. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje nustatėme reikšmingų duomenų iškraipymų, todėl nuomonė yra sąlyginė.

Dalis apskaitos klaidų, rengiant 2023 metų ataskaitų rinkinį, buvo ištaisyta, tačiau liko aplinkybės, susijusios su informacinėse sistemose fiksuojamų ir apskaitai reikalingų duomenų trūku-

mais. Dėl to negalėjome patvirtinti 5,4 mln. eurų iš fizinių ir juridinių asmenų už fondui padarytą žalą gautinų sumų ir 9,8 mln. eurų iš užsienio šalių susižinojimo tarnybų gautinų kompensacijų bei su šiomis sumomis susijusių duomenų teisingumo. Valstybinė ligonių kasa atidėjo informacinių sistemų modernizavimo darbus, iki bus priimti sprendimai dėl Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligonių kasų veiklos optimizavimo.

Valstybės deleguotoms funkcijoms finansuoti 2023 metais PSDF biudžete buvo skirta 204,1 mln. eurų valstybės biudžeto asignavimų. Pritrūkus asignavimų, papildomai šiems tikslams buvo naudojami ir fondo pinigai, tačiau įvertinti visos panaudotų PSDF išteklių apimtys nebuvo galimybės, nes Valstybinė ligonių kasa atskirai neadministravo skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

Kaip ir kalbėdamas apie valstybės metines ataskaitas, turiu paminėti šios srities teigiamus pokyčius. Nuo šių metų situacija iš esmės pasikeis. Įgyvendinant Valstybės kontrolės teiktas rekomendacijas, Sveikatos draudimo įstatyme nustatyta prievolė atskirai administruoti PSDF biudžetui valstybės deleguotoms funkcijoms atlikti skirtus ir panaudotus asignavimus. Numatytas ir šioms funkcijoms finansuoti panaudotų fondo išteklių atkūrimas iš valstybės biudžeto. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra galimybė užduoti klausimus. Pirmasis klausia A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš norėčiau paklausti viceministrą. Jūs jau vieną dalį mano klausimo, kurį žadėjau klausti, atsakėte, paaiškindamas apie rezervo panaudojimą. Bet gal jūs man galite konkretesnių duomenų ar skaičių pateikti, kiek visgi yra uždirbama iš rezervo investuojant tuos pinigus, kai ta grąža pasiekia Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą? Kur šios lėšos yra panaudojamos? Kaip suprantu, visgi valstybė juos bando investuoti. Ar yra numatoma bent jau dalį tų investicijų panaudoti ir šiemet? Labai ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū už klausimą. Na, toks gana detalus pažiūrėjimas, tai tikrai negaliu atsakyti, kiek konkrečiai. Tikrai galėtume pateikti atsakymą raštu, nes, matyt, reikėtų sutikrinti su ligonių kasomis, kiekgi tų lėšų grąžos sugeneruojama iš investicijų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Matulas. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Manau, kad mano klausimas vis tiek yra finansiškai susijęs su apyskaita. Noriu paklausti, viceministre. Ligonių kasos ir pacientų organizacijos nuolat kreipiasi į parlamentą, tikriausiai ir į Vyriausybę, ministeriją dėl priemonių. Parlamentas ne kartą bandė spręsti tas problemas. Štai 2012 m. vasario 29 d. buvo sudaryta darbo grupė, kurios rezultato nėra. 2020 m. birželio 9 d. A. Bilotaitė kreipėsi į Seimo valdybą, kad būtų sudaryta darbo grupė ir sprendžiamos tos problemos, nes žmonės daug skundų rašė. Ligonių kasa ir Valdyba sudarė darbo grupę, kuriai vadovavo A. Bilotaitė. Rezultatų irgi nėra.

2021 m. gegužės 8 d. tą problemą labai kėlė kolega R. Žemaitaitis, kurio jau nėra Seime. Irgi buvo sudaryta darbo grupė ir pavesta jam, kuris labiausiai tą problemą kėlė, bet tų rezultatų nėra. Štai Vyriausybė 2022 m. rugsėjo 3 d. savo išvadoje dėl kito įstatymo projekto Nr. XIVP-3249...

PIRMININKAS. Laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). (Baigiu jau, jeigu galima, vieną sekundę.) ...padaro išvadą, kad jeigu pasikartoja pažeidimas per dvejus metus, reikia nutraukti sutartį. Kaip jūs manote, kadangi parlamentui nepavyksta tų problemų spręsti, gal Sveikatos ministerija gali imtis iniciatyvos? Ar jums pakanka teisinių instrumentų užkardyti, nes Sveikatos sistemos įstatymo 59 straipsnio 5 dalyje aiškiai pasakyta, kad priemonės negalima imti?

PIRMININKAS. Laikas.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū, pirmininke, už tokį išplėstinį klausimą. Matyt, atsakymas jo yra užslėptas ir jūsų paskutiniuose sakiniuose. Jeigu jau tiek sudarytų darbo grupių ir Seimo kontekste įstatyme užkoduotą problemą sudėtingai gali spręsti, tai ir ministerijai ši užduotis yra labai sudėtinga. Matyt, vienintelis kelias, kur galime judėti, tai ieškoti bendrų sprendimų. Jeigu kai kurios darbo grupės nebuvo efektyvios, galbūt tiems asmenims dalyvaujant tose darbo grupėse būtų galima ieškoti visas puses tenkinančių sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkoju, klausimai atsakyti. Informuoju, kad siūlomi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Svarstymo data yra birželio 18 diena.

15.41 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3797 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 2-5 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projekto pateikimas. Vėl kviečiu sveikatos apsaugos viceministrą A. Pečkauską į tribūną. Prašau.

A. PEČKAUSKAS. Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Leiskite pristatyti Vyriausybės teikiamą Sveikatos apsaugos ministerijos paruoštą Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo projektu siekiama užtikrinti visų asmenų, patyrusių neturtinę žalą dėl paciento mirties, teisę į šios žalos atlyginimą ir užtikrinti komisijos narių ir ekspertų teisę gauti teisingą apmokėjimą.

Kodėl tas poreikis keisti šį teisės aktą atsirado? Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo sausio 24 dienos nutarime buvo konstatuota, kad Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 13 straipsnis tiek, kiek pagal jį ne visi asmenys, dėl paciento mirties patyrę neturtinę ir (ar) turtinę žalą, turi teisę į tokios žalos atlyginimą šio įstatymo nustatyta tvarka, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio 2 daliai, konstituciniams teisingumo, teisinės valstybės principams. Konstitucinis Teismas priimdamas sprendimą pažymėjo, kad minėta nuostata pažeidžiamas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas. Be to, akcentuota, kad būtinumas atlyginti žalą yra konstitucinis principas ir negalima nustatyti jo išimčių, taip pat priminė, jog įtvirtinto žalos atlyginimo modelio tikslas buvo sudaryti vienodas sąlygas visiems neturtinę žalą dėl paciento mirties patyrusiems asmenims gauti neturtinės žalos atlyginimą, tačiau jis nėra užtikrintas.

Ir kas yra matoma? Kad, nors šalia turbūt didelio rato asmenų, kurie gali kreiptis pagal Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą į komisiją... asmenys, tačiau į komisiją negali kreiptis visi kiti, kas nėra išvardinti įstatyme, pavyzdžiui, broliai, seserys, seneliai, anūkai ir kiti. Jiems žalos atlyginimas yra sudėtingesnis, nes jie turi kreiptis į teismą, o teismas, priešingai nei komisija, nustato visas civilinės atsakomybės sąlygas, tai yra neteisėtus veiksmus, kaltę, o žala neatlyginama iš specialiosios žalos sąskaitos. Tai čia turbūt yra pagrindinis.

Na, ir antras. Vis dėlto, įgyvendinant Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo įstatymą, kuriuo nuo 2024 m. sausio 1 d. nustatytas naujas pareiginės algos koeficiento vienetas, atitinkamai ir komisijoje dirbančių asmenų darbo užmokesčio koeficientas turi būti perskaiciuotas. Šiuo projektu siūloma nustatyti, kad teisę tik į neturtinės žalos atlyginimą turi visi asmenys, kuriuos su pacientu siejo ypač artimas ir glaudus ryšys. Dėl ryšio artimumo ir glaudumo sprestų komisija pagal šių asmenų ar jų atstovo pateiktus duomenis, patvirtinančius pacientų ir šių asmenų ypač artimą ir glaudų ryšį, atsižvelgdama į bendravimo intensyvumą, rūpinimosi vienas kitu pobūdį. Na, ir tokie naujo bazinio dydžio koeficientai, kad komisijos narių ir ekspertų atlygio išraiška euraiš liktų iš esmės tokia, kokia yra ir šiuo metu.

Kokia bus nauda visuomenei priėmus teisės akto projektą? Bus užtikrinta asmenų konstitucinė teisė gauti neturtinės žalos dėl paciento mirties atlyginimą, taip pat užtikrintas visų tokią žalą patyrusių asmenų lygiateisiškumas, užtikrintos vienodos ir aiškos sąlygos visiems neturtinę žalą dėl paciento mirties patyrusiems asmenims gauti neturtinės žalos atlyginimą. Taip pat užtikrinta komisijos narių ir ekspertų teisė gauti teisingą apmokėjimą ir užtikrintas įstatymo nuostatų suderinamumas su Atlygio už darbą įstatymo nuostatomis.

Dar turbūt reikėtų paminėti tai, kad šiam įstatymo projektui įgyvendinti per metus reikėtų papildomai nuo 250 tūkst. iki galimai 1,5 mln. eurų, bet šie skaičiai yra modeliuoti pagal galimybę, kiek tokių asmenų papildomai galėtų kreiptis į Pacientų žalos nustatymo komisiją.

Kolegos, labai kviesčiau pritarti šiam įstatymo projektui, kurio būtinumas yra padiktotas Konstitucinio Teismo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Turbūt būtų sudėtinga ginčytis su Konstituciniu Teismu, bet visi aš turiu keletą klausimų, porą tokių labai konkrečių. Gal jūs galėtumėte tiesiog čia ir visiems

kolegoms pasakyti, kiek lėšų dabar jau yra sukaupęs tas fondas ir kiek procentų jų yra panaudojama? Ar taip išplėtus galimų gavėjų sąrašą bus suvaldytas tas biudžetas? Gal galėsite nuraminti? O paklausti aš noriu, ar jūs nemanote, kad gali atsirasti ir tam tikro piktnaudžiavimo bandant sakyti apie tą ypač artimą ir glaudų ryšį? Kas tai galėtų būti? Giminytės ryšius mes suprantame, tai kas čia turima galvoje, kalbant apie tą artimą ir glaudų ryšį? Gal jūs galėtumėte bent keletą konkrečių pavyzdžių įvardinti, apie ką čia kalbama? Ačiū.

A. PEČKAUSKAS. Dėkoju. Dėl pirmojo klausimo, ką mes matome, kad turbūt kiekvienais metais daugėja kreipimusi į Pacientų žalos komisiją. Natūralu, kad didėja ir sumos, kurios yra, kaip čia, ne priteisiamos, bet paskiriamos pareiškėjams. Matome, kad vidutinė suma, kurią kompensuoja Pacientų žalos komisija, jau siekia apie 11,5 tūkst. eurų. Natūralu ir tikėtina, kad tie skaičiai ir toliau augs. Natūralu, kad ir šitas įstatymas, matyt, prisidės prie tų kreipimusi augimo, bet jeigu grįžtume į bendrą sumą, šiuo metu sąskaitoje yra 17 mln. Vadinasi, tikrai yra reikšminga lėšų suma. Jūsų nuogastavimas, kad tų lėšų nepakaks, nėra... mes vertiname kaip šiuo metu nepagrįstą, tikrai turėtų būti pakankamai.

Matyt, lygiagrečiai turime ir kai kurių gydymo įstaigų kreipimąsi. Atkreipiamas dėmesys į įmokų dydžius ir jų adekvatumą. Šiuo metu vykdomė tiek vidines tarpinstitucines diskusijas, tiek pradedame kalbėtis su tomis gydymo įstaigomis, kad įvertintume, pasižiūrėtume, kaip iš tikrųjų tie finansai atrodo ir kokią įtaką turės tiek šitas įstatymas, tiek ir apskritai Pacientų žalos komisijos judėjimas ateityje. Klausimas tikrai yra atviras. Apie tai kalbame, dėl to judame.

Kitas jūsų klausimas susijęs su galimais piktnaudžiavimo atvejais. Kaip matėte iš įstatymo projekto, pavedama pačiai komisijai atsižvelgiant būtent į tuos santykius, kurie ir apibūdina ryšio artimumą, rūpinimąsi vienas kitu ir bendravimo intensyvumą, spręsti dėl konkretaus paciento artimumo. Aš, matyt, negalėčiau įvardinti, koks tai galėtų būti asmuo, ar tai galėtų būti teta, pusbrolis ar kiti galbūt net netiesioginiai giminytės ryšiai, gal tai galėtų būti kaimynai. Natūralu, kad yra mechanizmas, kuriuo šį ryšį galime patikrinti, panašu, objektyviomis priemonėmis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Noriu padėkoti, viceministre, kad ištis ministerija greitai sureagavo į Konstitucinio Teismo išvadą ir parengė įstatymo projektą. Kartu noriu pasidžiaugti, kad mes jau daugybę metų turime Pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymą. Pamenu, priešingai, negu prieš tai aš klausiau, buvo prieš daug metų sudaryta darbo grupė, kuriai aš vadovavau, ir darbo grupė pateikė įstatymo projektą. Atrodo, penkti ar ketvirti Europoje buvome, kurie priėmė šitą įstatymą. Ištis šitas įstatymas ir fondas suteikia daugybę galimybių pacientams atlyginti žalą, bet, lyginant su kitomis šalimis, žala išmokama labai nedaug kam. Ką reikėtų daryti? Ką daro ministerija, kad vis dėlto pacientai žinotų savo teises ir dažniau pasinaudotų, nes kartais tos žalos yra neišvengiamos? Sakau, lyginant su kitomis šalimis, mūsų pareiškimų ir žmonių noro vis dėlto gauti tą žalos atlyginimą yra gerokai mažiau. Ką reikia daryti? Ką darote, kad pacientai naudotųsi ta teise?

A. PEČKAUSKAS. Matyt, dar tik paantrinsiu ir atliepsiu, kad tas skaičius tikrai yra augantis. 2020 metais buvo 270 kreipimusi, o praėjusiais metais jau turėjome virš 300. Bet taip, jūs esate teisus, procentas, kai yra tenkinama, kai yra nustatoma, kad tai yra pagrįstas skundas, nėra toks didelis.

Ką mes darome? Matyt, bendradarbiaujame su gydymo įstaigomis. Pačios gydymo įstaigos, nors ir išlieka kaip pirminiai vartai, į kuriuos kreipiasi pacientai, tikrai labai sėkmingai ir efektyviai nusiunčia pacientus į Pacientų sveikatai padarytos žalos atlyginimo komisiją. Turbūt natūralu, kad bendrajai populiacijai mes šitų žinučių neskleidžiame ir nėra tokio tikslo skatinti kreiptis dėl nepagrįstų skundų taip pat, nes mes supraskime, kad tokia rizika egzistuoja. Tai šiuo metu turbūt efektyviausias mechanizmas yra, kad jeigu pacientas patyrė žalą, kreipiasi į gydymo įstaigą arba tiesiai į Pacientų sveikatai padarytos žalos komisiją ir taip papuola į mūsų aprėptį. Taip nukraunama tiek teismų sistema, tiek kiti mechanizmai.

PIRMININKAS. Dėkoju, viceministre. Daugiau klausimų nėra. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku, kuris, turiu įtarimą, gali būti pusvalandžiu anksčiau, negu buvo numatyta, 16 val. 30 min. Jeigu visiems kolegoms tiktų, mes galime paankstinti balsavimo intervalą ir pasistengti, kad tuo laiku įvyktų visi balsavimai. Tvarka. 16 val. 30 min. Įspėkite savo kolegas.

15.52 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3452 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-7 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. L. Jonauską prašom į tribūną.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kolegos, noriu paprašyti ištaisyti klaidą, kurią padarėme Seime praeitų metų rudens sesijoje. Aš jaučiuosi padaręs klaidą, jūs galbūt jaučiatės gerai ir toliau erzindami žmones. Bet aš manau, kad suteikiant teisę aplinkosaugai savarankiškai tikrinti automobilius ir naikinti jų techninės apžiūros dokumentus iš tikrųjų jiems yra primestos perteklinės funkcijos. Šiandien aplinkosaugos situacija tikrai nėra pati geriausia, reikia pripažinti. Aišku, aplinkos ministras daug geriau negu mes visi kiti žino tą situaciją. Bet yra tokia, kad Aplinkos apsaugos departamente nuolat trūksta 60, 50–60 žmonių, tiek yra laisvų etatų. Apskritai pusė visų konkursų neįvyksta, nes nesusirenka žmonės, tai yra neateina į konkursus. Ir taip yra dėl mažo apmokėjimo. Vadinasi, aplinkosauga išgyvena tam tikrą resursų, žmogiškųjų resursų, krizę ir tose vietose, kurios yra pačios pavojingiausios, neturime žmonių, kurie dirbtų, kurie dirbtų kontroliuodami oro, vandens taršą ir taip toliau, kurie kontroliuotų brakonierius. Ir dabar siūsti aplinkosaugos pareigūnus, kad jie tikrintų lengvųjų automobilių, visų automobilių taršą, man atrodo, yra tikrai perteklinis dalykas.

Aš suprantu, kad tos taršos neturi būti, ir nesiūlau taip palikti, kaip yra, tam tikros prevencinės priemonės tikrai turėtų atsirasti. Čia apeliuoju ir į Aplinkos ministeriją, kad žmonės neturėtų būti vaikomi į techninės apžiūros įmones atlikti, kai jiems pasirodo, kad jų automobilis yra techniškai netvarkingas, meta teršalus, beveik už 40 eurų kažkokias patikras. Turėtų būti kokia nors supaprastinta, palengvinta procedūra, galbūt net ir aplinkos apsaugos sistemoje, kur žmonės galėtų atvažiuoti, pasitikrinti ir taip toliau. O dabar yra aibė dalykų, nuo kurių priklauso tie išmetimai.

Iš tikrųjų ne tik tai, kad žmonių erzinimas, nuolatinė baimė, bet ir iki galo neatsakyti klausimai. Aš suprantu, ministras per televiziją sako, kad niekas naktį nestabdys žmonių ir taip toliau. Bet šiandien nėra nė vieno teisės akto, kuris draustų aplinkos apsaugos pareigūnams dirbti kiaušų parą ir užsiimti automobilių stabdymu, nebūtinai tai turėtų būti kažkokie reidai dėl brakonierių ir panašiai.

Šiandien yra tokia situacija, kai jaunam specialistui, kurio ieškoma Vilniuje, Aplinkos apsaugos departamente, yra siūloma 900 eurų į rankas alga, pradedančiajam. Tikrai nėra žmonių, kurie dirbtų, o šiuo atveju paliekama teisė tikrinti visus kitus automobilius, panaikinant, tik atimant teisę savarankiškai kontroliuoti lengvuosius automobilius, iš tikrųjų būtų labai prasminga. Kalbame apie tai, kad sunkiasvorę transporto priemonę tikrai – ir jų varikliai yra didesni, galingesni, ir taip toliau, naudoja daugiau degalų, daugiau išmeta ir kietųjų dalelių, daugiau išmeta ir taršos – būtų prasminga palikti. Tai tą ir siūlome – panaikinti teisę aplinkos apsaugos pareigūnams vieniems savarankiškai stabdyti lengvuosius automobilius ir tikrinti, naikinti techninės apžiūros dokumentus, bet palikti galimybę tą daryti su visais kitais, kurie iš tikrųjų yra daug taršesni. Ačiū.

PIRMININKAS. Yra norinčių paklausti. Pirmasis – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Linai, nežinau, kas čia klaidą padarė, nes čia buvo visos Vyriausybės pateiktas projektas, priimtas su jūsų balsu, ir aš nemanau, kad tai yra klaida. Vienas iš tokių disonansų jūsų projekte yra tai, kad jūs paliekate kitą instituciją daryti tą, kaip jūs vadinate, žmonių erzinimą – Lietuvos saugaus transporto administraciją.

Pirmas klausimas. Kodėl jūs išbraukiate tik Aplinkos apsaugos departamentą ir kodėl leisite dabar Saugaus transporto administracijai, taip sakant, ir atimti techninę apžiūrą, ir tikrinti?

Antras klausimas – vertybinis. Jūs vis tiek atpažįstamas kaip aplinkosaugos politikas. Ką jūs čia sumanėte daryti? Čia tikrai nėra pagrindinė aplinkosaugininkų funkcija. Kalbėkime apie taršos mažinimo būdus. Jūs nuosekliai balsavote prieš automobilio taršos mokestį, prieš akcizus, prieš šią iniciatyvą. Tai ar čia jūsų kažkoks atsivertimas prieš gaidžiams sugiedant, taip sakant, ar išsižadate, socialdemokratai, aplinkosaugos prieš rinkimus? Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Į pirmą jūsų klausimo dalį, manau, atsakiau pateikdamas šį projektą salėje, pristatydamas jį. Ir dar kartą pakartosiu, jeigu jums trūksta argumentų, kad šiandien jūsų vadovaujama aplinkos apsaugos sistema nėra pajėgi užtikrinti visavertės aplinkosaugos funkcijos visoje Lietuvoje. Aš kalbu ne tik apie automobilių tikrinimą ir taip toliau. Tos primetamos papildomos funkcijos irgi reikalauja darbo užmokesčio. Tą patį sakiau: jeigu trūksta dabar pinigų aplinkosaugininkų atlyginimams, jeigu niekas nenori dirbti toje sistemoje, tai ta kontrolė bus tikrai neįmanoma, tai yra tiesiog žmonių vaikymas.

Kita vertus, tos funkcijos niekas ir nepanaikino. Aplinkosauga kaip galėjo, taip ir gali iki šiol tikrinti, tik nesavarankiškai, tuos lengvuosius automobilius. Todėl mano įsitikinimai aplinkosauginiu požiūriu tikrai yra dori ir manau, kad aplinkosauga tai tikrai gali, jeigu nori.

O atsakydamas į antrą klausimo dalį, aš manau, kad priminsiu ir jums, ir visiems kitiems, kad automobilių taršos mokesčių jūs taip ir neišdrįsote atnešti čia, į Seimo salę, ir nežinau, kodėl taip padarėte, pataisę, sutvarkę ir atsižvelgdami į visas pastabas. Man kartais atrodo, kad net ir šis įstatymas skamba kaip kerštas už tai, kad nebuvo tas netobulas automobilių taršos mokestis čia, Seime, priimtas. Iš tikrųjų yra dalykų, kuriuos reikėtų tvarkyti. Pirmiausia, matyt, reikėtų, jeigu tikslas yra mažinti aplinkos apsaugos... aplinkos taršą, pradėti nuo tokių dalykų, lengvųjų. Ne bausti žmones, kaip mes dabar čia bandomė kažkokiais įstatymais, sankcijomis, automobilių techninės apžiūros naikinimu, didelėmis baudomis, išlaipinimu iš automobilių, sudarydami įvairių problemų žmonėms, o suteikti teisę galbūt nemokamai važiuoti visuomeniniu transportu. Kodėl 22 savivaldybės Lietuvoje jau įsiteisino visuomeninį nemokamą transportą pas save, o mes nesugebame pačiose taršiausiose arterijose? Puikiai pats ir pristatydamas taršos mokestį kalbėjote apie tai, kad didmiesčių žmonės gyvena pusę metų trumpiau, bet mes nieko nedarome. Apeliuojau ne tik į jus, ministrė, – į valdančiąją daugumą, į visą Seimą: nieko nedarome, kad tas visuomeninis transportas Kaune, Klaipėdoje, Vilniuje būtų nemokamas. Tai tikrai nėra tie pinigai, mes vis tiek sveikatos apsaugai išleidžiame kur kas didesnes sumas, paskui gydydami teršalų sukeltą poveikį, bet nesprendžiame tų dalykų iš esmės.

Taip pat ir kitas dalykas. Mes ir per Energetikos ministeriją švaistome krūvas pinigų visokioms perteklinėms priemonėms, tokioms kaip elektromobilių įkrovimo stotelių dotacijos privačiuose namuose. Kolegos, atsipeikėkime! Kiekvienas nuosavame name turime rozetę, kur galima visiškai krauti automobilį, o daugiabučių gyventojai neturi net ir tokios paprastos priemonės – rozetės, kur galėtų krauti elektromobilius. Jeigu norime, kad mūsų aplinka būtų švaresnė, ne tokia tarši, tai turime ne bausti, o skatinti žmones persėsti į elektromobilius, kurti tą infrastruktūrą, kalbėti apie nemokamą viešąjį transportą. Maža čia kalbėti – jau turime priimti sprendimus. Tai gi, ministrė, jūsų priekaištai yra pro šalį.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Galbūt ne pro šalį, pasakysiu, ne pro šalį. Yra kai kurių dalykų, kur mes galvojame apie sveikatą, kaip būtų, dėl to ir tas tikslas buvo, kad išpraustume į kampą techninės apžiūros centrus, kad jie tikrai labai sąžiningai atliktų tą veiklą. Aš palaikysiu šitą projektą vien dėl to, kad galbūt ten išbraukia lengvuosius automobilius, visas tikrinimas lieka, kaip ir yra numatyta, taršiausių sunkiasvorių automobilių. Tai čia visais atvejais pritariu. Bet kaip jūs galvojate, kaip padaryti ir kokiomis priemonėmis padaryti, ir ką turėtume daryti, kad automobilis, kuris perėjo techninę apžiūrą, tikrai labai atitiktų visus techninius reikalavimus ir parametrus? Čia yra galbūt... Kaip jūs galvojate, kaip dar mes turėtume spręsti tuos klausimus?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiama Laima, manau, kad ne visai iki galo susipažinote su tikslais įstatymo, apie kurį kalbu. Kada mes priėmėme rudenį šitas pataisas, jos nėra kažkaip, nežinau, labiau kontroliuoti, į kampą išprausti techninės apžiūros įmones, tą patvirtins ir ministras. Jeigu mes kalbėtume apie tai, kad ten yra galbūt korumpuota sistema, nesąžininga ir taip toliau, pirmiausia ir pradėtume dirbti su ta sistema, o ne į kampą sprautume visus žmones, kurie šituo atveju tikrai niekuo dėti. Aišku, yra aibė dalykų, nežinau, net ir įvairių atvejų, kada automobilio būklė gali pasikeisti, vairuotojas gali net nežinoti, kad automobilis yra taršus ir taip toliau. Aš pričiau ir ministrui sakiau prieš trejus metus, kada mūsų frakcijoje pristatė klausimą dėl automo-

bilių taršos mokesčio, kad pirmiausia reikia žiūrėti į tuos nesąžiningus vairuotojus, kurie eksploatuoja automobilius išpjovę katalizatorius, kur tarša kietosiomis dalelėmis yra kur kas pavojingesnė ir žalingesnė sveikatai. Džiaugiuosi, kad kolegos konservatoriai yra pateikę pataisas dėl Administracinių nusižengimų kodekso, siekdami sugriežtinti atsakomybę už tai, kad automobilis yra eksploatuojamas be katalizatoriaus arba ten yra įvairios katalizatorių nuomos paslaugos ir taip toliau. To turi nelikti. Iš tikrųjų mes esame už tai, kad visi gyventume švaresnėje aplinkoje, bet kad gyventume švariau ir sveikiau, aplinkosauga turi dirbti ir atlikti savo pagrindines užduotis, o tuos dalykus, aplinkos taršos iš lengvųjų automobilių kontroliavimą, palikti toms institucijoms, su kuriomis aplinkosauga dirbo ir anksčiau.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Tai sėdžiu ir galvoju, ar L. Jonauskas daugiau gamtosaugininkas, ar daugiau populistas, nes iš tikrųjų jūs didžiąją dalį kadencijos sakote: saugoti, saugoti; artėjant rinkimams jūs apsisukate ir jau pradodate atšaukti, ką anksčiau agituodavote. Šitoje vietoje rinkimai dažnai būna, bet turbūt reikia tam tikrų sprendimų. Apskritai jūs važiuojate transportu, ar ne? Iš tikrųjų, būkime *biedni*, bet teisingi, ne visos turbūt, bet yra tokių transporto priemonių, kur neįmanoma sėdėti, ir lengvųjų. Jūs ką nors konkrečiau pasiūlėte per šią kadenciją, kaip tokias transporto priemones užkardyti? Jūs kalbate apie viską: apie elektromobilius, apie kitus dalykus, kur iš tikrųjų reikalauja daugiau finansinių... bet nesiimate konkrečių sprendimų. Esate gamtosaugininkas, taip save pristatote.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Noriu kreiptis, gerbiamas Edmundai, į jus ir į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją. Noriu prisipažinti, kad esu melavęs iš Seimo tribūnos ir sakęs, kad jūsų klausimai yra geri. Iš tikrųjų... Ir tas klausimas, jeigu norite konkrečių sprendimų, tikrai yra ne man, o jūsų daugumos Vyriausybei, konkrečiai ministrui. Tos visos priemonės, kurių jūs nepraleidote, mūsų teiktų pasiūlymų įvairių per projektus ir taip toliau nemažai neperėjo. Aišku, jūs esate ir pritare įstatymų pataisoms. Tai, man atrodo, jeigu, gerbiamas Edmundai, jūsų atmintis šlubuoja, tai galite atsidaryti... Seimo puslapyje yra aprašyta visa veikla, pateikti įstatymų projektai tiek asmeniškai, tiek grupei, ir jūs tikrai pamatysite, kad padaryta gamtos ir Lietuvos žmonių labui labai daug. O klausimas tai nevykęs buvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir R. Šarknickas. Ne, atsisako. V. Pranckietis dar gali tokį trumpą.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Nebus trumpo, nes žaviuosi šita priešybių vienybe, pastatyta priešais. Bijau užduoti tikslų klausimą, nes jūs tuoj įvertinsite, kad klausimas netikęs.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Pabandykite.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Pabandysiu, bet pabandysiu paklausti kitaip. Jūs sakėte, aplinkosaugininkai labai mažai uždirba. Ar nemanote, kad gamtosaugininkai, kurie labai gerai uždirba, galėtų padėti tiems aplinkosaugininkams spręsti aplinkosaugines problemas? Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Nemeluosiu, šį kartą tikrai geras klausimas, Viktorai. Tie, kurie daug uždirba, iš tikrųjų prisideda ne tik savo laiku, bet ir savo resursais, kuru, įvairiomis apsaugos priemonėmis ir taip toliau. Kalbu ne tik apie tokias organizacijas kaip „Lašišos dienoraštis“, kurios investuoja dešimtis tūkstančių eurų į brakonierių stebėjimo ir visas kitas technologijas.

Dar dirbdamas Aplinkos ministerijoje prieš dešimt metų buvau iš tikrųjų sustiprinęs neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių institutą, kuriame dirbo virš 700 aktyvių neetatinių inspektorių, kurie už savo darbą negaudavo nieko. Šiuo metu tikrai tų neetatinių galėtų būti daugiau, bet veikia per 300. Jie tikrai negailėdami nei savo jėgų, nei savo resursų dirba mūsų Lietuvos ir gamtos labui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. 10 minučių klausimams, atsakymams baigėsi.

Dabar dėl motyvų už kalbės A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turbūt klysti yra žmogiška, bet *klaidoje* gyventi turbūt neverta. Todėl labai palaikau kolegą siūlymą atšaukti tą, sakykime, nesusipratimą išvartyti aplinkosaugininkus tikrinti ir atiminėti, naikinti techninės apžiūros leidimus. Palaukite, tai gal įsteikime kokį nors techninės apžiūros punktą prie Aplinkos apsaugos agentūros ir ten atlikime technines apžiūras? Tada jie išdavinės leidimus ir tas leidimas turės galiojimo laiką –

dvejus metus, ar nustatysime kitą galiojimo laiką? Jeigu dokumentas yra galiojantis, jis yra galiojantis. Turbūt ir patikrų tas dažnis buvo neatsitiktinai parinktas įvertinant galimą, galbūt tikėtiną taršą tuo laikotarpiu tarp patikrų, bet nebauginime visuomenės.

Aš suprantu, kad šios valdžios noras buvo įvesti tokią tvarką, kad visą laiką būtų ypatinga padėtis, kad jie vieninteliai gelbės valstybę nuo priešų, užsidaryti, apsitverti spygliuota viela ir bauginti savo tautą, neduok Dieve, ateis prie Seimo ir išdaužys langus. Išdaužė langus, na, ir ką? Čia ne pirmas kartas. Tačiau pagal tokius tikrai nelogiškus ir niekuo nepagrįstus metodus nesielgiama. Kad ir patikrinus, radus taršą galų gale sudarytume nemokamai galimybę pasitikrinti savo automobilį nuvažiavus į tam tikrą vietą atsakingam žmogui ir tikrai norinčiam, kad aplinka būtų ne tokia tarši, bet tokios galimybės ten nėra. Varomi kažkokie baubai, neduok Dieve, už kampo susitiksi, tada jau ta kelionė baigta, automobilis nebegali būti eksploatuojamas. Aš siūlau pritarti šiai pataisai, atitaisyti tą klaidą ir nebauginti tautos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Nepretenduoju į literatūrininką ar tautosakininką, bet, man atrodo, yra nemielas lietuviškas posakis: „Būkime *biedni*, bet teisingi.“ Turėtų būti perfrazuota: „Būkime turtingi ir teisingi.“ Prieikime konstruktyviai prie šito klausimo. Kai socialdemokratų aplinkosaugos politikas deda klausimą ant stalo, kad kontroliuotume mažiau, tai padėkite ant stalo kitą klausimą, kaip kontroliuoti, nes nekontroliuoti irgi yra pasirinkimas.

Linai Jonauskai, jūs pasirenkate nemažinti taršos ir šituo sprendimu jūs truputį, man atrodo, save diskredituojate.

Kalbant iš esmės, klausimas, man atrodo, išsikvėpęs. Buvo Aplinkos komiteto ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto jungtinis posėdis. Po jo buvo nuspręsta dėl dviejų dalykų. Vienas, kad techninės apžiūros panaikinimas įvyktų ne per 2 dienas, o per 7 dienas. Paraleliai Saugaus transporto administracijos direktorius paleido ir suderino šią pakeitimą. Saugaus transporto administracijos direktoriaus įsakymas pakeistas, o paraleliai Teisės ir teisėtvarkos komitetas kitą savaitę, trečią dieną, apsvarstys, kad nustačius pažeidimą pirma būtų išspėjimas, o ne bauda. Tai priimsime per birželį.

Tikrai, gerbiamas Linai, jeigu čia kažkas erzina, tai jūsų gerbiama pirmininkė vis neapsisprendama eiti imtis lyderystės Lietuvos politikoje, o imasi lyderystės tik užsienio politikoje. Kviečiu šią išsikvėpusį klausimą baigti ir mandagiai balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Taip, replikos būtų po balsavimo, bet aš suprantu, kad buvo labai jau minėtas L. Jonauskas. Prašom trumpai.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Aš irgi paprašyčiau gerbiamą aplinkos ministrą labiau domėtis ne užsienio politika, o aplinkosauga. Ir ant tų svarstyklių, kai sakote, socialdemokratai siūlo nekontroliuoti... Aš kaip tik, jeigu jūs dar kartą išgirstumėte ir perskaitytumėte šitas pataisas, siūlau perskirstyti pajėgumus ir skirti ten, kur ta tarša yra didžiausia. Tie oro, upių ir kiti teršėjai iš tikrųjų šiandien yra kur kas daugiau teršiantys negu kartu sudėti visi automobiliai, kurie yra netvarkingi. Tas toks sąmoningas aplinkosaugos nukreipimas nuo tų stambių teršėjų man atrodo labiau nei įtartinas.

16.11 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3671 (pateikimas)

PIRMININKAS. Ačiū. Viskas išsakyta. Rytinėje darbotvarkėje dar nebuvo pateiktas darbotvarkės 1-18 klausimas – Miškų įstatymas. Tai aš kviečiu J. Baublį pristatyti Miškų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašom.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Miškų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo projektą. Šiuo metu Varėnos, Kazlų Rūdos, Visagino ir kitos savivaldybės, kurių miškingumas viršija 50 %, miško žemėje miestuose neturi galimybės formuoti negyvenamųjų objektų paskirties teritorijų. Galiojančio Miškų įstatymo nuostatos minėtose savivaldybėse stabdo ekonomikos augimą, investicijų pritraukimą, verslo steigimąsi ir naujų darbo vietų kūrimą.

Ši miškingoms savivaldybėms labai aktuali problema ir paskatino parengti įstatymo projektą, kuriuo siekiama nustatyti, kad savivaldybėms, esančioms ekonomiškai nepalankioje geografinėje padėtyje dėl per didelio teritorijos miškingumo, būtų sudarytos galimybės vienodomis sąlygomis su kitomis savivaldybėmis plėtoti ekonominius procesus ir kurti geresnę socialinę aplinką miestų gyventojams.

Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 10 punkte siūloma įtvirtinti, kad savivaldybės taryba, išskyrus Neringos savivaldybę, Vyriausybės nustatyta tvarka, suderinusi su visuomene, galėtų inicijuoti miško žemės pavertimą negyvenamųjų objektų paskirties teritorijomis miestuose, kai savivaldybės teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 % ir kai savivaldybėje yra išvystyta geležinkelių infrastruktūra. Nuo miestų plėtros tiesiogiai priklauso, ar juose gyvenantiems žmonėms bus užtikrinamos darbo vietos. Savivaldybių, kurių miškingumas yra didesnis nei 50 %, miestuose kurti ar plėsti pramonės infrastruktūrą faktiškai neįmanoma, nes didžioji dalis jų teritorijos yra apaugusi miškais. Tokie miestai, jeigu jie neturi kurorto statuso, neišvengiamai pasmerkti mažėti.

Gerbiami kolegos, turime objektyviai vertinti situaciją miškingose Lietuvos savivaldybėse, kurios yra tapusios miškų įkaitėmis. Turime spręsti jau daugelį metų tų savivaldybių gyventojų keliamą problemą. Būtina rasti balansą tarp miškingų savivaldybių miestų gyventojų poreikio kurti infrastruktūrą, geresnę socialinę aplinką ir kitų svarbių Konstitucijos saugomų vertybių.

Teikiama įstatymo pataisa minėtų savivaldybių miestuose sudarytų galimybes pritraukti investicijų, kurti naujas darbo vietas, didinti pajamas į savivaldybių biudžetus, kurti pridėtinę vertę, paskatintų jaunas žmones likti gyventi šiose savivaldybėse, nes atsirastų geriau apmokamų darbo vietų. Pramonės teritorijų įrengimas arti geležinkelių infrastruktūros sumažintų transportavimo kaštus, finansines išlaidas, taršą ir prisidėtų prie klimato kaitos mažinimo. Įstatymo pakeitimas taip pat sudarytų prielaidas tvariai miestų plėtrai, kartu būtų paliekami saugikliai vertingiausiems miškams miestuose išsaugoti ir sudaromos galimybės miško žemę paversti kitomis naudmenomis tik griežtai apibrėžtais išimties atvejais.

Gerbiami kolegos, prašau po pateikimo įstatymo projektui pritarti ir suteikti miškingoms savivaldybėms galimybę plėsti miestus bei kurti darbo vietas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, yra norinčių klausti. Pirmasis – K. Mažeika. Jo nematau. E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Na, turbūt reikėtų visoms savivaldybėms turėti tam tikras lygias teises, tačiau pas mus vis dėlto yra toks susiskirstymas. Kai kurios savivaldybės tampa labiau rekreacinės, ten didelės pramonės vystyti galbūt neišeina. Bet norėčiau paklausti, ar iš tikrųjų nėra tokių laisvesnių teritorijų visose savivaldybėse? Buvo, tarkime, tam tikros teritorijos, galbūt jos yra privatizuotos, gal reikia kalbėti su vietiniais verslininkais, ar tokių teritorijų apskritai negalima rasti? Iš tikrųjų, kai kada jos būna labai netvarkingos. Ačiū.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, kolega, už gerą klausimą. Jeigu būtų tokių teritorijų, tikrai tokio įstatymo neteikčiau. Paskutiniu metu, aš geriausiai žinau apie Varėnos savivaldybę, buvo bandoma formuoti sklypus. Bandė formuoti 2 hektarus 83 arus, suformavo tik 1 hektarą 78 arus. Bandė formuoti 0,88 hektaro, tegalėjo suformuoti 0,48 hektaro. Tai parodo, kad nėra galimybės, norint kiek minimaliai didesnę plotą suformuoti, o verslui reikia tam tikrų plotų. Jeigu reikia 2 hektarų, tai neužtenka jiems 0,5 hektaro. Todėl nebūtinai visas sklypas bus suformuotas miško žemėje, tam tikra dalis galbūt arais, galbūt hektarais, bet labai prašau suteikti galimybę savivaldybių taryboms spręsti tuos klausimus, tiems, kurie geriausiai žino, būtent suderinti su Vyriausybe. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nors jūsų teikiamas projektas šiek tiek prieštarauja Konstitucijai, bet mano klausimas būtų, ar atsižvelgiate į pavojų (jau ir dabar miškai masiškai kertami), kad šito dalyko imsis visos savivaldybės? Faktiškai Lietuva yra miškinga.

Antras dalykas. Kiek hektarų ar arų (aš nežinau, jūs pateikėte) miškų Varėna, Visaginas, jūsų paminėtos savivaldybės, dėl ekonomikos augimo yra įtraukusios į strateginius planus sunaikinti? Ačiū.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū už klausimą. Jūsų nuogastavimas, kad tuo naudosis ir bandys teikti tam tikras įstatymo pataisas, yra perdėtas. Kitoms savivaldybėms tiesiog neaktualu. Jūs puikiai žinote Alytaus atvejį. Ten plėskis kiek nori į visas keturias puses – nereikia jokio miško paliesti. O kai, pavyzdžiui, Varėnos savivaldybės 69 % miškingumas, kur jai plėstis? Visagino – 56 %, Švenčionių – 56 %.

O dėl to jūsų nuogastavimo, kad yra kertami miškai, taip, taip, miškai kertami. Dar yra kur mums pasistengti, kad išsaugotume tuos miškus. Aš kaip pavyzdį galiu pasakyti, ką geriausiai žinau. Varėnos savivaldybėje artimiausiu metu tiesiant 10 kilovoltų elektros perdavimo liniją, o ji bus tiesiama ore, virš žemės, bus iškirsta 79 hektarai miško, užuot tiestų kabelį ir išsaugotų miškus. O kai oro linijomis tiesiama, tada į vieną pusę ir į kitą susidaro po 13 hektarų apsauginės zonos ir tikrai privačių savininkų miškai yra kertami. Tai kitas atvejis toje pačioje Varėnos savivaldybės teritorijoje, kur buvo atvertos kopų dešimtys hektarų, yra vėlgi abejotinas dalykas, ar to reikėjo. Bet tai yra daroma, kai čia prireikė kelių hektarų praplėsti miestui, kad įsikurtų verslininkai, kad kurtų geras, geriau apmokamas darbo vietas, mes to suteikti nenorime. Labai prašau palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Klausia K. Navickas.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš gal nebūčiau klausęs, bet jūsų pranešime nuskambėjo, kad išmiškinimo galimybės...

PIRMININKAS. Garsiau, jeigu galima.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). ...kad nėra galimybės miško žemės pakeisti, konvertuoti. Tokia galimybė yra, tai klausimas, kodėl jūs teikiate, nes, matyt, esmė yra šiuo atveju dėl kompensacijų, dėl įstatomosios vertės miškui atkurti. Gal į tai reikėtų, matyt, orientotis, o ne į įstatymo konvertavimą?

Ir kita klausimo dalis. Jūs turite Varėnos miestą, jūs kalbate apie Varėnos miestą, bet jūs turite Matuizos savivaldybės teritorijoje ir taip pat yra teritorija link Matuizų, prie pat geležinkelio. Ar jau yra įdarbinta teritorija, kuri buvo pramoninė, kuri buvo laisva?

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Tokio įstatymo nėra, kad galima būtų paversti mišką kitomis naudmenomis: pramonei, sandėliavimui, verslo objektams formuoti, formuoti sklypus verslo objektams. Tokio įstatymo nėra – yra galimybė tik gyvenamiesiems namams. Tai yra skirtingi dalykai, o čia formuojant sklypus, išmiškinant, taip, bus mokamas trigubo dydžio mokestis. Tas mokestis eis atkūrimui, miškui atkurti kitose vietose, tai miškingumas didėja, užsodinamas plotas didėja.

Dėl jūsų paminėtų Matuizų, tai jos yra gana nutolusios – 10 kilometrų, daugiau nutolusios. Konkrečiai apie jūsų minimą sklypą aš šiandien negalėčiau atsakyti, bet dauguma nori, kad būtų formuojama netoli Varėnos. Tai liečia ne tik šią Varėnos savivaldybę – liečia minėtas mano kitas – iš viso septynias savivaldybes, kurioms šitas klausimas aktualus.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, mano klausimas konkretus. 50 % miškingumas, ar ne, daugiau negu 50 %, tai kokia gali būti tada iškirsta miško dalis, kaip numatyti? Čia bendrajame plane turėtų atsirasti bendrasis savivaldybės planas. Taip aš įsivaizduoju. Kitas momentas – dėl geležinkelio įtraukėte. O jeigu nebus geležinkelio infrastruktūros, kaip tada tokiu atveju ir kiek tokių savivaldybių turime?

J. BAUBLYS (*LSF*). Iš viso yra savivaldybių, kaip minėjau, aštuonios, bet mes išbraukiame Neringą, kad tas negaliotų. Vadinasi, tai aktualu, aš manau, visoms aštuonioms savivaldybėms. Kiek dabar būtų išmiškinta, kai nėra įstatymo, niekas ir negalėjo planuoti, projektuoti atitinkamai tų teritorijų, nes tokios galimybės iki šiol nebuvo. Kai bus, atsiras įstatymas, aš manau, kad tai lies hektarus, ne šimtus hektarų, nes verslui nereikia 100 hektarų – verslui reikia 1 hektaro, 10 hektarų, kad įsikurtų. Manau, tikrai palyginus, kiek dabar yra išmiškinama kitoms reikmėms, tai šita suma tikrai yra... tas kiekis tikrai yra nedidelis.

PIRMININKAS. Ir paskutinytis – K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kolega E. Pupinis minėjo, kad savivaldybės eina irgi link rekreacijos, miškų ir galimybės žmonėms sutei-

kimo aplinkui miestus ilsėtis. Tai mano klausimas būtų toks: ar šitame dabar pasipriešinime visame, kai žmonės priešinasi miškų kirtimui ir vietos bendruomenės aktyviai dalyvauja, nebus taip, kad, sakykime, kuriant, padedant verslui, pramonei, neiškils pasipriešinimas žmonių, kurie gyvena ten ir džiaugiasi tais medžiais ir gražia gamta? Galbūt ten galėtų būti tokiu atveju dalis ir visuomenės poreikiams, rekreacinė teritorija, kokios nors poilsinės zonos ir panašiai? Ačiū.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Dėl jūsų paminėto atvejo, ar nebus susipriešinimo su gyventojais, būtent į šią įstatymo projektą įdėta labai daug saugiklių. Vienas iš saugiklių – projektai turėtų būti suderinti su vietos bendruomene. Tikrai suderinusi savivaldybės taryba priims sprendimą formuoti tuos sklypus.

Neatsakiau gerbiamai L. Nagienei dėl geležinkelių. Kadangi projektą buvo visais įmanomais būdais bandoma susiaurinti dėl to nuogastavimo, kad kuo mažiau paveiktų tuos miškus, dėl to buvo susiaurinta iki geležinkelių infrastruktūros. Aš manau, kad komitetai atidžiau pažiūrės ir atitinkamai priims tokias formuluotes, kokių reikia. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkui.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Daugiau laiko klausti nebėra. Yra daug kalbančių už. S. Gentvilas pateiks motyvus.

S. GENTVILAS (LSF). Aš norėčiau paremti šią projektą ir paraginti balsuoti už jį. Lietuvoje miškingumas yra 33 %, mes Vyriausybės programoje norėjome pasiekti 35 %. Žvelgiant į kaimynines šalis, Latvijoje jau yra 55 %, Latvija net ir vėjo energetiką pradeda miškuose vystyti. Turi būti sveikas procentas naudojamas ir miškams, ir urbanizuotoms teritorijoms. Tikrai Lietuvoje yra išskirtinių savivaldybių, kurios yra labai miškingos. Dzūkija su 69 % miškų yra aprėpusi urbanizuotas teritorijas ir tiesiog nebėra zonų, kur galėtų būti pramoninės, industrinės teritorijos. Tikrai dzūkai ne iš grybų ir uogų gyvena, jiems reikia ir normalaus darbo, normalios XXI amžiaus ekonomikos. Dzūkijoje Varėnos savivaldybė yra beveik 2 tūkst. 200 kv. kilometrų, o miškai užima apie 15–16 tūkst. hektarų, tai čia yra kalbama 10–20 hektarų poreikį, bet įstatyme yra toks imperatyvus draudimas, tikrai neproporcingas draudimas. Čia nekalbama apie dideles teritorijas, todėl tikrai palaikyčiau tokį projektą, tuo labiau kad Teisės ir teisėtvarkos komitete apsispręsta, kad iš principo turi teisę projektas judėti į priekį. Tai kviesčiau palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju.

16.28 val.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3784, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 18, 22, 24, 26, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3785 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-9 klausimas. Kviečiu Z. Balčytį pateikti Finansinių ataskaitų audito įstatymo ir lydimąjo Kredito unijų įstatymo pakeitimus. Gerbiamas Zigmantai, kviečiu jus pristatyti jūsų teikiamus du projektus. Darbotvarkės 2-9 klausimas.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Ne tiek išsiplėsiu, kiek čia mano kolegos prieš tai. Prieš kelias savaites Seimui buvo pateiktas Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas bei jo lydimųjų įstatymų projektų paketas. Paskirtame pagrindiniame Audito komitete identifikavome, kad projektų paketas nėra visas, todėl teikiame susijusius įstatymų projektus.

Pirma. Atsižvelgiant į Teisės departamento pastabą, yra teikiamas Finansinių ataskaitų audito įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo ir įstatymo Nr. XIVP-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, nes Vyriausybės Seimui pateiktu Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektu minėtas įstatymas yra dėstomas nauja redakcija.

Antra. Siekiant teisės aktų suderinamumo, yra teikiamas Kredito unijų įstatymas, numatant, kad kredito unijos, kaip Centrinės kredito unijos narės, metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditui yra taikomas Centrinės kredito unijų įstatymas. Nepriėmus Kredito unijų įstatymo projekte

siūlomų pakeitimų, susidarytų situacija, kai atskiros kredito unijos, esančios Centrinės kredito unijos narėmis, būtų audituojamos du kartus: tai yra kredito unija audituojama ir kaip Centrinės kredito unijos finansinės grupės narė, ir kaip individuali kredito unija.

Kaip jau minėjau, mano teikti įstatymų projektai yra sudėtinė dalis Seimui pateikto įstatymų projektų paketo, kuris, įgyvendinant Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvos nuostatas, turi įsigaliooti 2024 m. liepos 1 d., todėl prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norinčių jūsų klausti nėra. Ačiū, Zigmantai, už pristatymą. Ir dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime tikrai visai netrukus. Aš gal kviesčiau, kolegos, išklau-syti visus likusius darbotvarkės klausimus ir tada pradėti balsavimo intervalą. Tokių liko nedaug.

16.30 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 2, 7, 20, 21, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4¹, 4², 6¹, 6², 7¹, 7², 16¹, 16² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3248 (svarstymas)

Rezervinis 1 klausimas – tai Aplinkos apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. V. Pranckietis pristatys Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl rezervinio 1 klausimo – dėl Augalų apsaugos įstatymo. Jį jūs pasiūlėte grąžinti iniciatoriams tobulinti.

V. PRANCKIETIS (LSF). Augalų apsaugos įstatymas, ne Aplinkos įstatymas.

PIRMININKAS. Augalų apsaugos.

V. PRANCKIETIS (LSF). Tą įstatymą komitetas svarstė gegužės 15 dieną. Buvo įvairių nuomo-nių dėl šito projekto. Pasakysiu tik keletą skaičių, kad 150 pastabų bendra suma ir neužkardo ne-legalios prekybos – toks esminis trūkumas: nenumato atsakomybės už nepelnytą verslo sustab-dymą ir taisyklės yra perkeliamos į įstatymą, o tos taisyklės nebuvo derintos su tais, kam jos ga-lios. Todėl komitetas nusprendė šį įstatymą grąžinti iniciatoriams tobulinti. Už tai balsavo 5 komiteto nariai ir 1 susilaikė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl to nėra norinčių kalbėti. Netrukus apsispręsimė balsuodami.

16.32 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 pirmojo skirsnio, 8, 10, 11, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 13¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3466 (svarstymas)

Rezervinis 2 klausimas – Kooperatinių bendrovių įstatymas. Prašom J. Gudauską pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą šiuo klausimu.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas gegužės 15 dieną ap-svarstė šį įstatymo projektą. Komiteto sprendimas: Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstaty-mo Nr. I-164 pirmojo skirsnio, 8, 10, 11, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 13¹ straipsniais įstatymo projektą Nr. XIVP-3466 grąžinti iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į papil-domo Seimo Ekonomikos komiteto, Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos išvadas, taip pat į Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų asociacijos ir mokslininkų pateiktas pastabas. Taip pat yra komiteto pasiūlymas iniciatoriams papildomai parengti Žemės ūkio koo-peratyvų įstatymo projektą ir parengtus įstatymų projektus suderinti su Konkurencijos taryba. Balsavimo rezultatai: už – 6.

PIRMININKAS. Dėkui. Nėra norinčių pasisakyti dėl šio klausimo. Balsuosime artimiausiu metu. Taip pat reikės balsuoti dėl rezervinio 3 klausimo, tai gal aš jį paliksiu patį paskutinį.

16.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projektas Nr. XIVP-3781 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiu E. Pupinį pristatyti rezervinį 4 klausimą – Peticijų komisijos du projektus. Rezervi-niai 4 ir 5 klausimai.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projektas Nr. XIVP-3781. Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija šių metų gegužės 8 dienos posėdyje iš esmės išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pakeisti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsnį įtvirtinant, kad asmens veiksmuose pastebėjus nusikalstamos veiklos, įtvirtintos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 231 ir 232 straipsniuose, požymių, ikiteisminis tyrimas dėl tos veiklos neatliekamas, o tokią veiklą įvykdžiusiam asmeniui iš karto surašomas nustatytos formos kaltinamasis aktas, perkeltas pareigą aptariamam asmeniui įrodinėti savo išpuolio teisėtumą ir savo nekaltumą.

Peticijų komisija priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Vertinant pareiškėjo peticijos turinį, darytina išvada, jog siūlomas Baudžiamojo proceso kodekso papildymas galimai prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnyje įtvirtintam nekaltumo prezumpcijos principui. Konstitucijos 31 straipsnio 1 dalis aiškiai numato, kad asmuo laikomas nekaltu, kol jo kaltumas neįrodytas įstatymų nustatyta tvarka ir pripažintas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu. Taip pat pareiškėjo siūlomi pakeitimai, kuriais siūloma išskirti dvi nusikalstamas veiklas, dėl kurių būtų neatliekamas ikiteisminis tyrimas, prieštarauja lygiateisiškumo principui ir nėra laikytini sistemškai pagrįstais, nes Baudžiamojo proceso kodeksas visoms nusikalstamoms veikloms nustato vienodą ikiteisminio tyrimo bei teismo nagrinėjimo tvarką. Neatlikus ikiteisminio tyrimo ir nesurinkus visų kaltę pagrindžiančių duomenų, surašytas kaltinamasis aktas ne tik neatitiktų Baudžiamojo proceso kodekso 23 straipsnyje įtvirtintų reikalavimų, bet ir niekaip negalėtų sukurti prielaidų asmenį pripažinti kaltu.

Pažymėtina, kad pareiškėjo siūlymas perkelti nekaltumo įrodinėjimo pareigą kaltinamajam taip pat sukurtų prielaidas pažeisti nekaltumo prezumpcijos principą. Komisijos nuomone, pareiškėjo siūlomas įtvirtinti baudžiamojo proceso teisinis reglamentavimas neatitinka Konstitucinio Teismo oficialiosios konstitucinės doktrinos, yra nesuderinamas su pagrindiniais baudžiamąjį procesą reglamentuojančiais principais, procesinių normų sistema. Todėl prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti minėtą peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nėra norinčių jūsų paklausti, pasisakyti taip pat norinčių nėra. Svarstymo stadija. Nėra. Ir priėmimas. Dėl motyvų nėra. Taip. Čia tik yra Teisės departamento išvada papildyti 2 straipsniu, jame nustatant, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Yra papildyta.

PIRMININKAS. Papildyta. Gerai. Galime tam pritarti.

Dėl viso nutarimo nėra norinčių... Tuo pat ir balsuosime.

16.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-10“ projektas Nr. XIVP-3782 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar dar rezervinį 5 klausimą pristatykite dėl kitos peticijos.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-10“ projektas Nr. XIVP-3782.

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija iš esmės išnagrinėjo pareiškėjo peticiją šių metų gegužės 8 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio pasiūlymo pakeisti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 231 straipsnį ir numatyti, kad šis straipsnis būtų taikomas ir tuo atveju, kai „piliečiui būtų trukdoma rinkti ikiteisminio tyrimo medžiagą“. Peticijų komisija priėmė sprendimą, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo Teisės departamento išvadą dėl peticijoje pateikto siūlymo.

Atkreiptinas dėmesys, kad Baudžiamojo kodekso 231 straipsnis „Trukdymas teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno, advokato ar antstolio veiklai“ yra Baudžiamojo kodekso XXXIV skyriuje, kuris reglamentuoja nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus teisingumui. Lietu-

vos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnyje numatyta, kad teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai, tačiau nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų teisingumui skyriaus objektas yra platesnis, jis apima teisingumo ir teisinės valstybės interesų apsaugą, tai yra šio skyriaus normos saugo ir kitų teismams vykdančių teisingumą dalyvaujančių subjektų (prokurorų, ikiteisminio tyrimo pareigūnų, advokatų, antstolių, bausmių vykdymo institucijų ir kitų teisingumo vykdyimo procese dalyvaujančių subjektų) veiklą.

Vadovaujantis Baudžiamojo proceso kodekso 164 straipsnio 1 dalimi, ikiteisminį tyrimą atlieka ikiteisminio tyrimo pareigūnai. Baudžiamojo proceso kodekso 18 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ikiteisminio tyrimo pareigūnas yra ikiteisminio tyrimo įstaigoje dirbantis asmuo, kuris šios įstaigos ar jos padalinio vadovo ar jų įgaliotų asmenų pavedimu atlieka šio kodekso numatytus ikiteisminio tyrimo veiksmus: siekia nustatyti nusikalstamą veiklą padariusį asmenį ir tokios veiklos aplinkybes.

Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas nėra ikiteisminio tyrimo pareigūnas ir jo veikla negali būti laikoma „ikiteisminės medžiagos rinkimu“, komisijos nuomone, pareiškėjo peticijoje teikiamas siūlymas papildyti Baudžiamojo kodekso 231 straipsnį nedera nei su Baudžiamojo kodekso 231 straipsnio, nei su Baudžiamojo kodekso XXXIV skyriaus objektu. Prašome į tai atsižvelgti ir priarti komisijos išvada atmeti peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti nėra norinčių, kalbėti – taip pat.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Priėmimas. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime artimiausiu metu. Irgi papildoma tuo pačiu 2 straipsniu, kad įsigalioja tuoj pat.

16.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-97 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3794 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir Seimo nutarimo dėl Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų patvirtinimo pakeitimo projektas. Pristatys J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, R. Žemaitaitis, kuris neseniai pasitraukė iš Seimo, ėjo Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininko pavaduotojo pareigas. Tai mes jį iš komisijos narių išbraukėme, o komisija išsirinko naują pavaduotoją, tai L. Mogenienę. Siūlau ją šiuo Seimo nutarimu patvirtinti minėtos komisijos pirmininko pavaduotoja.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nėra norinčių paklausti. Pritariame po pateikimo. Svarstymo stadijoje nėra norinčių kalbėti, matau, galime pritarti. Ir priėmimas. Iš dviejų straipsnių. Jiems galime pritarti? Nėra norinčių kalbėti, tuoj balsuosime.

16.41 val.

Seimo 2024 m. gegužės 30 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Rezervinis 7 klausimas – ketvirtadienio Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirmiausia paminėsiu, kad pagal patvirtintą opozicinių frakcijų darbotvarkių grafiką būtent 30 dienos posėdyje, vakariniame posėdyje numatyta opozicinių Darbo partijos frakcijos ir Mišrios Seimo narių grupės jungtinė darbotvarkė, dėl to aš nieko nekomentuosiu, kaip frakcijos pateiks, tokią darbotvarkę ir turėsime. O rytinio posėdžio pradžioje – Seimo laikinosios tyrimo komisijos išvadų priėmimas. Kaip jau esame skelbę anksčiau, tai bus po Prezidento rinkimų ir niekas negalės kaltinti, kad čia dėl rinkimų tas daroma. Toliau svarbus Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pataisų projektas, taip pat priėmimas. Keleto projektų svarstymo stadija, siekiame į darbotvarkę įrašyti pirmiausia tuos projektus, kurių įsigaliojimas numatomas nuo liepos 1 dienos. Taip, sakykime, yra atsitikę su Valstybės tarnybos įstatymo pataisomis ir lydimaisiais, kuriuos teikia Vyriausybė, vidaus reikalų ministrė. Tikimės, kad per birželį spėsime apsvarstyti ir būtent nuo liepos 1 dienos galės įsigalioti tas paketas. Numato-

me, kad svarstysime bent kelis Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo pakeitimų projektus, čia dėl vieno yra surinkti 49 Seimo narių parašai, tai turime surašyti kitus, tikimės, kad ir Vyriausybės atitinkamas projektas tuo momentu jau bus įregistruotas.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų nėra norinčių paklausti. Galime gal pritarti bendru sutarimu? Jau vis tiek pradėsime balsuoti. Gerai, galime pritarti.

16.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projektas Nr. XIVP-3713(2) (svarstymas)

Dabar rezervinį 3 klausimą dar pakviesiu pristatyti. Dėl jo kaip tik yra siūlymas. Kviečiu T. V. Raskevičių ir balsuosime. Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai. Projekto svarstymas. Kviečiu pristatyti išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami kolegos, Žmogaus teisių komitetas nutarimo projektą svarstė šių metų gegužės 15 dieną. Atsižvelgęs į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, komitetas patobulintam nutarimo projektui pritarė: balsavo už 3 komiteto nariai, 1 balsavo prieš ir 2 susilaikė. Lemiamas buvo komiteto pirmininko balsas.

PIRMININKAS. Dėkoju, ačiū. Dabar diskusija, dalyvauja J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nediskutuoju dėl pagrindinės konstatuojamosios nutarimo dalies – nesuteikti valstybės pripažinimo Jehovos liudytojų religinei bendrijai, bet noriu šiek tiek pakalbėti apie Teisingumo ministerijos pažymą, kai kurias aplinkybes, kurios yra svarbios, jeigu iškils teisinių ginčų dėl mūsų priimto nutarimo. Kaip žinome, pagal Konstituciją ir įstatymus, tam, kad bendrija gautų valstybės pripažinimą, ji turi tenkinti dvi sąlygas: turėti tvirtą ir ilgalaikę atramą visuomenėje ir, antra, jų mokymas bei apeigos turi neprieštarauti įstatymams ir dorai. Teisingumo ministerija išsijuosusi įrodinėja, kad ši religinė bendrija turi tą tvirtą ir ilgalaikę atramą. Tai įrodinėdama net įdomiai ima kvestionuoti tarpukario Lietuvos priimtus teisės aktus, teigdama, kad galima į kai kuriuos iš jų nekreipti dėmesio, nes neva buvo nedemokratinis režimas, ir jeigu Jehovos liudytojų draugijai nepratęsė registracijos, tai čia galima nekreipti dėmesio. Žūtbut stengiamasi įrodyti, kad tas bendrijos egzistavimas yra ilgalaikis, prasidedantis nuo 1934 metų, ir 1938 metais nenutrūko.

Manau, kad čia tikrai yra persistengiama. Tiesiog Teisingumo ministerija turėjo šaltai, be išvedžiojimų parašyti, kad tokiais štai metais registracija buvo nutraukta, ir taškas, ir kaip Seimo nariai nori, tegul vertina, kokiame kontekste tai buvo padaryta.

Taip pat įrodinėja, kad bendrija yra gana gausi, mat turi apie 2 tūkst. narių, ir kad tai irgi yra stiprios atramos visuomenėje išraiška. Atsiprašau, jeigu bendrija neturi net vienos šimtosios, tai yra vienos dešimtosios procento narių, tai kur čia tas gausumas? Surandamas toks keistas palyginimas, kad ši bendrija turi panašiai tiek narių, kiek turi mažiausia tradicinė religinė bendrija. Bet tradicinei religinei bendrijai, kad gautų tą pripažinimą, nereikia įrodinėti narių gausos. Tai yra šimtmečius veikiančios religinės bendrijos, ir kiek jų dabar narių tėra likę, tas klausimas nėra keliamas.

Vėlgi čia nelabai paisoma Konstitucinio Teismo nutarimo, kuris apie atramą yra pasakęs, kad „Atrama turi būti tvirta ir ilgalaikė, tokia, kad dėl jos nekiltų jokių abejonių. Ji negali apsiriboti negausia žmonių grupe ir nedidele visuomenės dalimi, keliais veiklos dešimtmečiais, viena ar keliomis žmonių kartomis.“

Toliau vėlgi yra tokių įdomių išvedžiojimų toje pažymoje, teigiant, kad atsisakymas kelti valstybės vėliavą, kai įstatymai to reikalauja, yra toks mažareikšmis įstatymo nesilaikymas. Tiesiog reikėtų rašyti, kad yra įstatymo nesilaikymas. Čia negali pradėti išvedžioti, kas yra mažareikšmis, kas yra didelė reikšmė turintis.

Toliau lieka tie du punktai dėl kraujo perpylimo draudimo ir atsisakymo ginti tėvynę, kai yra ginkluotas užpuolimas. Kaip suprantu, komitetas tą argumentą dėl kraujo perpylimo draudimo jau linkęs kaip ir paneigti. Komitetas, matyt, pristatys čia savo poziciją. Tada liks tik vienas. Nežinau, ar taip surašius tą pažymą tikrai galės mūsų atstovai apginti Žmogaus Teisių Teisme Seimo nutarimą.

Aš savo pasiūlyme siūlau bent jau paminėti, kad mes, priimdami sprendimą, remiamės tik tomis Teisingumo ministerijos pažymos pozicijomis, kuriomis būtent pagrindžiamas statuso nesuteikimas, o su kita dalimi susipažinome, tačiau nematome pagrindo Seimo lygiu suteikti tai Teisingumo ministerijos pažymai Seimo lygiu pripažinimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija dėl to klausimo baigta. Dabar galima apsispręsti. Yra vienas Seimo nario J. Razmos siūlymas. Kviečiu komiteto pranešėją į tribūną. Kviečiu jį pristatyti. Ar jūs jau laikote, kad pristatėte? Tuoj įjungsiu mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš jau šiek tiek paminėjau, kad siūlau šiek tiek pataisyti preambulę. Kadangi mes, kaip matote Seimo nutarimo projekte, nesuteikėme valstybės pripažinimo Jehovos liudytojų religinei bendrijai, aš būtent preambulėje ir siūlau paminėti, kokiais argumentais remiantis tas yra padaroma, ir apsiriboti tikrai nuoroda į tą Teisingumo ministerijos dalį, kur būtent tas nepripažinimas yra pagrindžiamas, tai yra kraujo perpylimo draudimas ir atsisakymas ginti savo tėvynę, o ne rašyti, kad mes palaiminame visą Teisingumo ministerijos pažymą, nes, kaip minėjau, ten yra surašyti tokie teisiškai, konstituciškai gana pavojingi dalykai dėl tarpukario Lietuvos teisės aktų. Tikrai nesiūlyčiau Seimo lygiu būtent priimti tokio pritarimo tai pažymai.

PIRMININKAS. Taip, dabar, sakykime, ar yra dešimt Seimo narių, kurie remia tokį J. Razmos siūlymą? Laikykite, kad maždaug yra. Kviečiu tada pristatyti komiteto nuomonę.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Komitetas šį Seimo nario pasiūlymą svarstė gegužės 21 dieną, tai yra šios dienos rytą. Apibendrinant komiteto poziciją, tai Seimo narys siūlo religinės bendrijos nepripažinti dar labiau, negu siūloma jos nepripažinti. Vadinasi, yra leidžiamasi į Teisingumo ministerijos išvadoje suformuluotus argumentus, juos bandoma dekonstruoti ir paneigti. Aš galbūt norėčiau atkreipti kolegų dėmesį, kad nutarimo projektas yra parengtas remiantis Teisingumo ministerijos išvada, kurioje yra konstatuojama, kad šios religinės bendrijos mokymas neatitinka įstatymo ir doros. Teisingumo ministerijos specialistai, ekspertai, kompleksškai vertinę religinės bendrijos veiklą, nekvestionavo nei jos registravimo laikotarpio, nei turimos atramos visuomenėje ir pripažino, kad jie atitinka įstatyme suformuluotus kriterijus. Komiteto nariams pasirodė ydinga, kad pavieniai Seimo nariai, remdamiesi savo įsivaizdavimu, kvestionuoja religinės bendrijos veiklą, todėl, atsižvelgę į šias diskusijas, jie balsavo komitete: nė vienas komiteto narys nepalaikė tokio Seimo nario siūlymo, 3 balsavo prieš ir 3 susilaikė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl motyvų prieš kalbės A. Valinskas.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Aš norėčiau kalbėti būtent dėl šio pasiūlymo. Tiesiog priminsiu, kad kai paskutinį kartą Seimas ėmė galvoti su Teisingumo ministerijos išvadomis būtent dėl šito klausimo, tai Europos Žmogaus Teisių Teisme mes turėjome bylą ir ją pralaimėjome tiesiog triuškinančiai. Iki šiol mes bandomė kažkaip tą nutarimą įgyvendinti ir vis tiek nesėkmingai. 128 punkte pats Europos Žmogaus Teisių Teismas pasakė, kad net jisai nesiims kvestionuoti Teisingumo ministerijos išvados, bet, žinoma, čia yra Seimas.

Esmės šitas pasiūlymas kaip ir nekeičia, tačiau paskaitykite jo motyvus. Yra tie patys motyvai dėl neilgaamžiškumo, veiklos netvarumo ir mažumo. Tai yra tie patys argumentai, kuriais remiantis buvo atmestas „Romuvos“ prašymas ir kurie buvo pripažinti diskriminaciniais. Tai Seimas jau yra suteikęs pripažinimą dar mažesnėms religinėms bendrijoms, Seimas jau yra pats sukūręs sau precedentą, kurio jis dabar negali nustoti staiga laikytis, bet šito pasiūlymo argumentai būtent tai ir ragina padaryti. Tai vėlgi esmės šis pasiūlymas nekeičia, bet jis tikrai galės būti panaudotas pačios religinės bendrijos kaip argumentas tolesniuose teisiniuose procesuose, parodydamas, kokiais pagrindais ji buvo diskriminuojama, nes kad šitie pagrindai yra diskriminaciniai, mes pripažinimą jau turime. Tai, kolegos, kurie norite padėti Jehovos liudytojams savo tolesnių teisinių procesų metu, balsuokite už, o kurie ne ir nori paremti komiteto nuomonę, susilaikykite arba balsuokite prieš. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar balsuojame dėl J. Razmos siūlymo, kuriam komitetas nepritarė. *(Balsai salėje)* Kaip? *(Balsai salėje)* Ne, neužsirašėte jūs ir iš savo vietos negalima kalbėti. Taigi, jeigu norite kažką pasakyti, atsistokite prie šoninio mikrofono arba... Gerai, balsuojame. Neužsi-

rašėte. Balsuojame dėl siūlymų. Prašom. Sustabdykime balsavimą. (*Balsai salėje*) J. Jarutis – dėl vedimo tvarkos. Balsuojame dėl J. Razmos siūlymo, ne dėl viso.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš mačiau, kad ponias V. Aleknaitytė-Abramienė buvo užsirašiusi, tai dėl to ir... O gerbiama Arūnė nebuvo, tai todėl.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl J. Razmos siūlymo. (*Balsai salėje*) Tuoj. Ar yra įmanoma?.. Kviečiu balsuoti dėl J. Razmos siūlymo. Kas pritaria J. Razmos siūlymui, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Šurmulyje salėje*) Gerbiamieji kolegos!

Balsavo 91: už – 43, prieš – 12, susilaikė 36. Nėra pritarta.

Gerbiamieji kolegos, apsispręskime... Taip, dar E. Zingeris. Prašau.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Jeigu galima, jūs užbaikite dėl įstatymo. Aš noriu kažką pristatyti. Ačiū. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Dabar dėl viso. Tikrai galima... Taip, matau, V. Aleknaitytė-Abramienė dėl viso. Prašau kalbėti už.

V. ALEKNAITYTĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš užsirašiau kalbėti už, nes tikėjau, kad Seimas pasiels išmintingai. Deja, taip neatsitiko. Jūs suprantate, ką jūs padarėte? Jūs pritarėte išvadai, kurioje sakoma, kad A. Smetonos laikų teisės aktai yra niekinės reikšmės. Jūs pamiršote, kad atkuriant mūsų valstybę buvo remiamasi 1938 metų Konstitucija. Siekiant vieno tikslo, dabar yra pakišama koja valstybei ilgalaikėje perspektyvoje, jeigu tik piktos valios kam nors atsirastų. O jos niekada netrūksta.

Todėl aš siūlau atmesti šitą projektą ir surašyti jį taip, kaip buvo pasiūlyta J. Razmos. O mano kolegos, sėdinčio mano dešinėje, argumentai man primena žmogų, kuris kartą nudegė barščiais ir eidamas pro buroko lauką kiekvieną kartą pučia, kad nenudegtų. Bet barščiai ir burokai nėra tas pats. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš suprantu, kad jūsų pasisakymas yra prieš, gerbiama Vilija, taip? Tai dabar už kviečiu pasisakyti T. V. Raskevičių.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Ačiū, dėkoju. Kolegos, aš suprantu, kad bet kuris religinių klausimų svarstymas Seime tam tikriems Seimo nariams sukelia didelį susijaudinimą. Tiesiog įstatyme yra numatyti aiškūs kriterijai, aiški procedūra. Teisingumo ministerija suformulavo priežastis, kodėl siūlo nepripažinti šios religinės bendrijos. Pagal tai yra parengtas ir atitinkamas nutarimo projektas. Labai prašau nepasiduoti gerbiamos V. Aleknaitytės gundymams nepriimti jokie sprendimo, nes Lietuva pažeistų teisėtų lūkesčių principą ir šiai religinei bendrijai neduotų jokie atsakymo. Mūsų atsakymas šiandien pagal parengtą nutarimo projektą yra neigiamas. Įstatymas nustato terminus ir sąlygas, kada šis prašymas galės būti persvarstytas. Todėl labai prašau visų laikytis teisės viršenybės principo ir nekurti iš esmės kokių nors debatų ar diskusijų dėl techninio pobūdžio klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamieji, dabar balsuosime. Kas pritaria po svarstymo šiam nutarimui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 90: už – 67, prieš – 6, susilaikė 17. Po svarstymo yra pritarta.

Repliką po balsavimo – V. Aleknaitytė-Abramienė.

V. ALEKNAITYTĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamieji, aš kategoriškai atmetu tai, ką Žmogaus teisių komiteto pirmininkas pasakė dėl religijos. Neturėjau nieko prieš šitą nutarimą. Jis buvo surašytas normaliai. Jeigu ne Teisingumo ministerijos tie aštuonių puslapių išvedžiojimai, dalis jų yra visiškai normalūs, bet dalis rodo nekompetenciją, kad ir kaip gaila, tarptautinės teisės srityje. Jeigu galima ignoruoti A. Smetonos laikų teisės aktus ir pasakyti, kadangi buvo nedemokratiška valdžia, tai galima nekreipti dėmesio, tai ką, mes pjauname šaką, ant kurios patys sėdime? Čia paprasčiausiai buvo J. Razmos mestas gelbėjimosi ratas Seimui, kad jisai neužkliūtų už tokio akmenėlio. Galiu tik apgailestauti, kad Teisingumo ministerija, na, kažkaip šį kartą pasirodė labai neprofesionaliai. Labai labai gaila.

PIRMININKAS. Dabar per šoninį mikrofoną A. Navickas. Prašau.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Aš tikrai kolegei norėčiau pasakyti, kad prieštarauju A. Smetonos nutarimui įkalinti 150 kunigų, kurie buvo įkalinti tuo metu, prieštarauju Ateitininkų organizacijos draudimui ir daugybei sprendimų, kurie buvo drauge priimti, religijos laisvės srityje. Nepainiokite, Vilija, šiuo atveju tikrai kiaušininės su mėnesiena.

PIRMININKAS. Replika – A. Valinskas.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Tai aš taip pat repliką dėl to, kas buvo pasakyta. Gal kalbėsiu ne tiek apie daržoves, kopūstus arba bananus, bet priminsiu, kad bylą Europos Žmogaus Teisių Teisme pralaimėjau ne aš, o Lietuva kaip valstybė ir kad nudegiau ne aš, o Lietuva. Ir dabar mums *in corpore* kaip Seimui reikia galvoti, kaip šį nudegimą kažkaip užgydyti. Tai pagalvokime.

PIRMININKAS. Ačiū. Šiuo klausimu, manau, replikos baigtos. E. Zingeris pakeis truputį temą. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, mes turime tarp mūsų svečių balkone M. Adamovič, kuri jau ketverius metus kaltinama ir 500 dienų... ir jokios žinios iš jų, socialdemokratų, ten buvo didžiausia... Socialdemokratų partijos vadovo nėra. Aš norėčiau pasveikinti, šalia yra mūsų vicepirmininkas Julius, žodžiu, mes tikrai sveikiname jūsų kovą už nepriklausomybę nuo Rusijos, už Baltarusijos laisvę. Ačiū. (*Plojimai*) Ačiū.

17.02 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3671 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-18 klausimas, apsisprendime dėl Miškų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto po pateikimo.

Balsavo 94: už – 67, prieš – 2, susilaikė 25. Po pateikimo yra pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

A. Valinskas. Prašau.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Dėl protokolo mano balsą prašau įskaityti prieš.

PIRMININKAS. Balsas prieš. Galime pritarti dėl komiteto ir svarstymo? Galime. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

17.03 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3797 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pateikimas. Prašau balsuoti, kas pritariate po pateikimo.

Balsavo 94: visi 94 balsavo už.

Pagrindiniu siūlomas Sveikatos reikalų komitetas, siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.03 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3452 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Balsavo 94: už – 47, prieš – 23, susilaikė 24. Rezultatas lygus. Kviečiu pakartoti dar kartelį balsavimą.

Balsavo 95: už – 43, prieš – 29, susilaikė 23. Yra nepritarta.

Apsisprendime balsuodami alternatyviai, ar tobuliname projektą, tai yra už, ar projektą atmetame, – prieš.

Balsavo 94: už – 48, prieš – 46. Projektas bus tobulinamas.

Replika – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš dažnai su kolega Linu nesutinku dėl įvairių pasiūlymų, bet gaila, kad sunku pripažinti klaidas, kurias padarė valdantieji. Iš principo 2 % transpor-

to priemonių galimai gali turėti padidintą taršą. Ar dėl to reikia tokias investicijas daryti ir kelti sumaištį visuomenėje, abejotina. Gaila, kad mes nepriėmėme to sprendimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame.

17.05 val.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3784, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 18, 22, 24, 26, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3785 (pateikimo tęsinys)

Apsisprendsime dėl 2-9 klausimo, tai yra Finansinių ataskaitų audito įstatymo ir Kredito uniijų įstatymo projektų paketo, po pateikimo.

Balsavo 95: visi 95 balsavo už. Dėl abiejų projektų kaip pagrindinis siūlomas Audito komite-tas ir siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.06 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 2, 7, 20, 21, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4¹, 4², 6¹, 6², 7¹, 7², 16¹, 16² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3248 (svarstymo tęsinys)

Rezervinis 1 klausimas – Augalų apsaugos įstatymo pakeitimo projektas. Čia, atkreipiu dė-mesį, pagrindinis komitetas siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti. Jeigu balsuojame už, tai prita-riame, kad būtų grąžinta, jeigu kitaip balsuojame, tada Seimas svarstys dėl kito komiteto.

Balsavo 89: už – 75, prieš – 6, susilaikė 8. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

17.07 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 pirmojo skirsnio, 8, 10, 11, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 13¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3466 (svarstymo tęsinys)

Taip pat balsuojame dėl rezervinio 2 klausimo – Kooperatyvinių bendrovių įstatymo Nr. XIVP-3466 grąžinimo iniciatoriams tobulinti. Kas pritaria, tas už grąžinimą iniciatoriams to-bulinti.

Balsavo 92: už – 81, prieš – 3, susilaikė 8. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

17.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projektas Nr. XIVP-3781 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 4 klausimas – nutarimo dėl Seimo Peticijų komisijos išvados priėmimas. Kviečiu balsuoti, kas pritaria Peticijų komisijos išvadai.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93: už – 88, prieš – 2, susilaikė 3. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

17.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-10“ projektas Nr. XIVP-3782 (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 5 klausimas – kitas nutarimo dėl Seimo Peticijų komisijos išvados projektas. Kvie-čiu apsispręsti, ar pritariame jam.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 91: už – 84, prieš – 3, susilaikė 4. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

17.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 17 d. nutarimo Nr. XIV-97 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3794 (priėmimo tęsinys)

Ir rezervinis 6 klausimas – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų ir pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

Gerbiamieji kolegos, trumpi skelbimai. Gegužės 23–24 dienomis, tai yra šį ketvirtadienį ir penktadienį, Seimo posėdžių salėje posėdžiaus Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos Nuolatinio komiteto nariai, todėl prašome iš savo darbo vietų pasiimti vertingus daiktus ir dokumentus. Tokį skelbimą jums perskaičiau ir Emanuelis dar papildys. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Visi Europos Tarybos delegacijos nariai kviečiami dalyvauti visur, ir socialiniuose įvykiuose, turima galvoje, vakarop. Ačiū.

PIRMININKAS. Valio! Labai ačiū jums. Skelbimai baigti.

Seimo posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 380 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 30 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiamieji kolegos! Pradedame gegužės 30 dienos (ketvirtadienio) rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 101 Seimo narys.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. gegužės 30 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Labas rytas. Frakcijos vardu teikiu du siūlymus dėl darbotvarkės. Pirmas siūlymas – tai siūlymas sukeisti vietomis projektus, įrašytus dabar darbotvarkėje 1-12 ir 1-13 klausimais, tai yra Laikinojo solidarumo mokesčio projektai. Manau, kad svarbiausia būtų pirma išklausti Vyriausybės pozicijos. Vis dėlto už finansus esminė atsakomybė tenka Vyriausybei. Todėl pirmiausia būtų G. Skaistės projektas dėl metų pratęsimo, o tada jau spręstume – gal ir visam laikui. (*Šurmulyš salėje*) Tai pirmas siūlymas.

Antras siūlymas. Nors ir gerbiame opozicijos šventą teisę įtraukti į savo darbotvarkę ką nori, bet vis dėlto ten neturėtų būti projektų, jeigu jie teikiami, kai neatitinka įstatymų. Toks yra M. Puidoko teikimas – darbotvarkės 2-10 klausimas dėl mūsų karių dalyvavimo tarptautinėse operacijose. Teisės departamentas aiškiai pasakė, kad tokį projektą gali teikti tik Prezidentas, be to, šio projekto nėra sesijos darbų programoje. Bet kuriuo atveju turėtų būti balsuojama, ar pildyti darbų programą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau, D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Pirmiausia reaguojau į J. Razmos pirmą pasiūlymą dėl apkeitimo. Man atrodo, turime Statutą ir juo reikia vadovautis. Yra registracijos data, laikas ir, man atrodo, čia tikrai nėra vieta ir laikas laužyti ietis dabar, kas pirmas pristatys ar nepristatys. Man atrodo, visi pristatymai bus savo laiku ir bus balsuota. Man atrodo, tikrai, kolegos, šiuo atveju, kaip sakoma, nelaužykime opozicijai rankų.

Ir turime antrą pasiūlymą. Tikrai gerbiame J. Razmos pasiūlymą, nuskambėjusį šiandien Seimiūnų sueigoje. Kadangi, kaip žinote, pradinėje darbotvarkėje buvo numatytas klausimas dėl komisijos išvadų, buvo argumentuojama, kad yra svarbių klausimų, ir dėl to siūlome į atsilaisvinusią vietą darbotvarkės 2-11 klausimą – būtent Švietimo įstatymą, kuris yra ir dėl vaikų, perkelti į darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 2-11 klausimą – Švietimo įstatymą frakcijos vardu siūlome perkelti į atsilaisvinusią vietą.

PIRMININKĖ. Dėkui.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Rytinės darbotvarkės.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Pinskus.

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo projektas, kuris yra opozicinėje darbotvarkėje, mūsų buvo užregistruotas pirmas, tik po to atsirado dar du analogiški įstatymų projektai Vyriausybės ir frakcijos „Vardan Lietuvos“. Tai aš frakcijos vardu siūlau pagal registracijos laiką šitą Laikinojo solidarumo įstatymo projektą įtraukti į pirmą darbotvarkę prieš šituos du pagal registracijos laiką, nes kažkaip nėra taip... kad padaro *copy paste* įstatymų projektus ir po to jau nori prisiimti visus nuopelnus.

PIRMININKĖ. Gerai. Seimas apsispręs dėl eiliškumo, nors, mano galva, visi trys bus apsvaryti, gal čia nereikėtų dėl to laužyti iečių. Bet, žinoma, kolegų ir frakcijų valia pasiūlyti.

M. Puidokas norėtų reaguoti. Prašom.

M. PUIDOKAS (MSNG). Klausimas ponui J. Razmai ir valdantiejiems, kodėl jūs taip bijote tokių esminių klausimų mūsų valstybėje, kai net Prancūzijoje, nepaisant Ukrainos ginkluotųjų pajėgų vado O. Syrskio pasakymo, kad jau yra sprendimas dėl karių instruktorių siuntimo į Ukrainą, to sprendimo nėra ir vis dar vyksta aktyvios diskusijos? Kodėl jūs ribojate opozicijos teisę iškelti šį svarbų klausimą Lietuvai, kai Lietuva turi grėsmę būti įtraukta į tarptautinį konfliktą Ukrainoje pagal tarptautinę teisę, prarasti galimybę turėti NATO 5 straipsnio kolektyvinės gynybos skydą, siųsdama karius instruktorius į Ukrainos teritoriją, kurioje dabar vyksta karas? Ar mes tikrai Seime neturime apie tai diskutuoti? Tai yra esminis dalykas, Lietuvos saugumui, Lietuvos žmonių saugumui esminis dalykas. Aš manau, kad yra tiesiog privalu dar sykį surengti diskusiją, išgirsti argumentus. Jeigu priimsite tokį pat sprendimą, tai bus jūsų atsakomybė, kad Lietuvos mamų vaikai žus tenai.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, atkreipiu dėmesį į Teisės departamento išvadą, kuri aiškiai pasako, kad vienintelis subjektas, kuris gali Seimui teikti tokį nutarimą, yra Lietuvos Respublikos Prezidentas. Ar jūs esate Lietuvos Respublikos Prezidentas? (*Triukšmas salėje*)

A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš dėl šios dienos darbotvarkės 9 klausimo – dėl Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo projekto. Pagal Mokslo ir studijų įstatymą mums kartu su Vyriausybės teikimu turėtų būti pateikta ir Mykolo Romerio universiteto tarybos nuomonė dėl šio statuto pakeitimo. Mes jos nematome. Gal tada atidėkime šio klausimo pateikimą, kol turėsime tai? Ačiū.

PIRMININKĖ. Išsiaiškinsime. Ar jūs prašote išbraukti dabar?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Jūs norėtumėte, kad Seimas apsispręstų dėl išbraukimo?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Aš atkreipiu dėmesį, kad šiandien yra tik pateikimas, tai ir svarstymo metu gali būti pateikta ta nuomonė, bet Seimas apsispręs dėl išbraukimo. Prašau. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš dėl statuto, kadangi susipažinęs su klausimu ganėtinai įdėmiai. Kolegos, procedūra yra tokia, kad universiteto statutą teikia ne Vyriausybė, o universiteto taryba. Taryba jį sukuria, jį patvirtina, tada, jeigu Vyriausybė siūlo pakeitimus, dar kartą svarsto. Tikrai su tarybos sprendimu jis keliauja į Seimą. Tai atskirosios tokios nuomonės kaip tokio dalyko nėra ir tai yra suderinta su taryba, pritarta, su visomis institucijomis. Ir ne tik su MRU taryba, bet dar ir su Marijampolės kolegijos taryba, ir socialiniais partneriais. Tai kviesčiau nestabdyti labai svarbios reformos, kurios nori tiek universitetas, tiek ir kolegija, dėl kažkokių keistų procedūrinių dalykų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Pociūnienė. Prašom.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Aš turiu truputį nestandartišką pasiūlymą ir nežinau, kaip sureaguos opozicija. Bet būtent į opozicijos darbotvarkės sudarytojus dabar noriu kreiptis ir paprašyti atsiimti keletą, aštuoneta, projektų, kurie iš tiesų yra biudžetiniai ir galėtų būti svarstomi tik drauge su biudžetu. Tuomet rimtai svarstytume šiuos dalykus. Galiu juos išvardinti. (*Balsai salėje*) Pūkiai žinote, kurie projektai yra susiję su didelėmis biudžeto išlaidomis. Tai tikrai manau, kad nereikėtų paversti opozicinės darbotvarkės kažkokiu populistiniu vakarėliu. Vis dėlto dirbkime rimtai ir gerbkime vieni kitų laiką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir gerbiamas E. Jovaiša. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, užtenka paskaityti Teisės departamento išvadą, tenai yra labai aiškiai pasakyta, kad šio dokumento, tai yra tarybos nutarimo, reikia. Jis turi būti, sprendžiant ir teikiant Seimui svarstyti. Tai yra, atsiprašau, ir pateikimo metu. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, nuomonės ir pasiūlymai išsakyti, tai einame pagal jų eiliškumą. Pirmasis buvo frakcijos vardu J. Razmos pasiūlymas sukeisti vietomis 1-12 ir 1-13 klausimus, tai yra kad Vyriausybės teikiamas projektas dėl bankų solidarumo mokesčio eitų pir-

mas, po jo eitų L. Savicko pasiūlymas. Toks yra pasiūlymas, dėl jo apsispręskime balsuodami. Kas pritariate pasiūlymui pakoreguoti eiliškumą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 106: už – 52, prieš – 54. Nepritarta, lieka, kaip buvo suplanuota, nebent pritarsime J. Pinskaus pasiūlymui.

Toliau J. Razma siūlo išbraukti M. Puidoko projektą, tai yra 2-10 klausimą, dėl kurio Teisės departamentas nurodė kritinę pastabą.

Apsispręskime balsuodami, kas pritariate, kad 2-10 klausimas būtų išbrauktas iš šios dienos darbotvarkės, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 109: už – 95, prieš – 4, susilaikė 10. Pasiūlymui pritarta, klausimas išbrauktas.

Toliau J. Pinskus pasiūlė 2-11 klausimą perkelti į priekį, taigi pagal siūlymą jis dabar atsidurtų pirmiau L. Savicko ir Vyriausybės pasiūlymo. Vis dar kalbame apie bankų solidarumo mokesčių. Apsispręskime balsuodami. Kas pritaria J. Pinskaus pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 107: už – 78, prieš – 1, susilaikė 28. Pasiūlymui pritarta. Visi trys bus vienas paskui kitą.

Toliau, atsiprašau, praleidau 2-11 klausimą (dar buvo D. Griškevičiaus) – Švietimo įstatymą perkelti į rytinę darbotvarkę, į pradžią. Apsispręskime balsuodami, kas tam pritariate.

Kolegos, aš atsiprašau, neteisingai pasakiau prieš tai, grįžtame prie J. Pinskaus, nes aš įvardijau 2-11 klausimą, ir, matyt, suklaidinau dalį kolegų. Labai atsiprašau. Tai buvo mano klaida. Dėl bankų solidarumo mokesčio projekto J. Pinskaus siūlymu perkėlimo, tai yra ne 2-11 klausimas. Pasakykite, kuris numeris? 2-6 klausimas, aš suklaidinau, atsiprašau.

Tai grįžtame prie ankstesnio klausimo, ar pritariate, kad J. Pinskaus ir A. Palionio projektas būtų perkeltas į rytinę darbotvarkę? Tai yra 2-6 klausimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Pirmiau jūsų siūlymo, pirmiau. Anksčiau, anksčiau negu L. Savickas. (*Balsai salėje*) Taip. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 111: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 18. Pritarta.

Dabar apsispręskime dėl D. Griškevičiaus pasiūlymo frakcijos vardu 2-11 klausimą perkelti į rytinę darbotvarkę. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 115: už – 108, prieš – 1, susilaikė 6. Pritarta ir tam.

Toliau A. Norkienė frakcijos vardu siūlo išbraukti 1-9 klausimą, tai yra Seimo nutarimą „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“. Siūlo išbraukti. Kas pritariate išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 114: už – 21, prieš – 60, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta. 1-9 klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Toliau turime apsispręsti dėl kelių projektų, kurie nebuvo įrašyti į Seimo pavasario sesijos darbų programą, tai yra: 1-12 klausimas – Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo pakeitimas, 2-3 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimas, 2-5 – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimas, 2-6 klausimas – Laikinojo solidarumo įnašo įstatymas, 2-9 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo pakeitimas, 2-11 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimas, 2-12 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimas, 2-13 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimas ir rezervinis 1 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimas. Ar galime sutarti bendru sutarimu, kad jie visi būtų svarstomi šios dienos darbotvarkėje? Ačiū, pritarta. Ir dėl visos darbotvarkės gal galėtume pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū.

10.15 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 4, 5, 11, 21, 22¹, 26, 28, 32, 44, 58, 62, 67, 71, 79, 85, 94, 99, 100, 101, 102, 103¹, 104, 105², 105³, 105⁴, 106¹, 108, 113, 114, 115, 115¹, 118, 123, 125, 127, 140², 140⁸, 140⁹, 140¹⁸, 140²¹, 140²⁸ straipsnių ir priedo pakeitimo, 140¹⁶, 140¹⁹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2797(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2797(2). Aš norėčiau pakviesti į tribūną gerbiamą A. Ažubalį. Jis yra Užsienio reikalų komiteto pranešėjas. Gerbiamas Audroniau, prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, noriu pristatyti jums komiteto išvadas ir siūlymus paskutinėje stadijoje dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projekto pakeitimo. Tai gi pirmas yra 1 straipsnis, 2 straipsnio pakeitimas. Čia yra mano pasiūlymas. Čia siūloma tikslinti įstatymo terminus, kurie yra suderinti su VLKK – Valstybine lietuvių kalbos komisija. Komiteto balsavimo rezultatai: už – 6, vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar yra 29 palaikantys šį A. Ažubalio pasiūlymą, kuriam komitetas pritarė?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Yra, yra. Čia yra dėl terminų, kolegos, kad įstatyme būtų suvienodinti terminai.

PIRMININKĖ. Ar galime sutarti bendru sutarimu, kad 29 yra? Gerai, tada...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tada papildyti 2 straipsnį.

PIRMININKĖ. Ne, palaukite, dar turi būti išsakyti motyvai dėl jūsų pasiūlymo ir turime apsispręsti balsuodami dėl šio pirmojo, kadangi komiteto išvadą jau pristatėte.

V. Rakutis – motyvai už.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Siūlau palaikyti šitą pasiūlymą, nes dokumentai turi būti suderinti. Šis dokumentas reikalingas tam, kad mes išlaikytume tam tikrą mūsų veiksmų logiką. Jeigu mes eisime kitu keliu, labai tikėtina, kad turėsime ilgalaikius neigiamus poveikius. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. A. Ažubalis labai stengėsi. Mes Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete nagrinėjome šį klausimą, tačiau jaučiasi liberalų anarchistų ranka – daugiau prileisti visokių imigrantų. Aišku, užjaučiu A. Ažubalį, kaip jam sunku buvo stumti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerai, apsispręskime balsuodami dėl A. Ažubalio pirmojo pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė. Gerbiami kolegos, primenu, kad balsavimo langas – nuo 10 val. 10 min., tai yra mes jau dabar esame balsavimo etape. Pabalsuokime. Kas pritariate A. Ažubalio pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 96: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 7. A. Ažubalio pataisai pritarta.

Toliau antrasis jūsų pasiūlymas, kuris yra, kaip suprantu, tiesiogiai susijęs ir su trečiuoju. Gal pristatykite tada pirmiausią jį, tada atsiklausime, ar yra 29 palaikantys, tada komiteto išvada ir toliau motyvai. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia siūloma papildyti 2 straipsnį naująja 14¹ dalimi, taip pat yra siūloma keisti terminą. Suderinta su Valstybine lietuvių kalbos komisija. Čia irgi yra techninis klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys? Yra, matau. Gerai.

I. Kačinskaitė-Urbonienė dėl vedimo tvarkos. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamoji Seimo Pirmininke, norėčiau dėl praeito balsavimo. Prašau mano balsą įskaityti prieš.

PIRMININKĖ. Gerai. Įskaitysime dėl protokolo, dėkoju. 29 yra. Prašau komiteto išvadą.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komiteto išvada – pritarti. Balsavimo rezultatai: 6 – už, niekas... Vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime dėl A. Ažubalio pataisos, kuriai komitetas pritarė.

Balsavo 97: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 3. Kadangi apsisprendėme dėl antrosios, dėl trečiosios atskirai balsuoti nebereikia, nes jos yra identiškos.

Toliau kitas taip pat Seimo nario A. Ažubalio pasiūlymas. Prašau pristatyti.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Dabar projekto 1 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti... Taip pat čia keičiasi straipsnio redakcija, taip pat yra suderinta su Valstybine lietuvių kalbos komisija. Komitetas pritarė vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 29 yra? Yra. Iš abiejų pusių girdžiu balsus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu A. Ažubalio pataisai?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėkui, pritarta.

Toliau yra Teisės departamento pastaba. Trumpiai pristatykite ją bei komiteto išvadą.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Teisės departamentas siūlo atsisakyti trumpinio „(toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba), šį trumpinį įsivedant keičiamo įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje“. Taip įstatymo projektas atitiktų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. patvirtintų Teisės aktų projektų rengiamų rekomendacijų 35 punktą. Tai irgi yra, sakyčiau, tokia derinimo pataisa su anksčiau priimtais teisės aktais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti tokiai suredaguotai pataisai, bendru sutarimu suredaguotai versijai? Pritarta.

Dabar dėl viso 1 straipsnio balsuoti tikriausiai nebūtina. Ar galėtume visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

2 straipsnis. Dėl jo yra taip pat pirmoji Seimo nario A. Ažubalio pataisa. Prašau pristatyti.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia įstatymo 3 straipsnis būtų papildytas nauja 6 dalimi, numatančia, kad socialinės apsaugos ir darbo ministras nustato tvarką, reglamentuojančią neteisėtai Lietuvos Respublikoje esančių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai, pažeidžiamumo nustatymą, tai yra tai, kiek yra tas neteisėtas prieglobsčio prašytojas pažeidžiamas, nustatys būtent *socmino* ministro priimta, patvirtinta tvarka. Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 palaikantys ir šią pataisą? Yra, matau. Komitetas pritarė. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galime bendru sutarimu pritarti A. Ažubalio pataisai? Pritarta.

Teisės departamento pastaba. Ar galėtumėte pristatyti komiteto nuomonę?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Redakcinė pastaba – vietoje vienos formuluotės rašyti formuluotę, sakyčiau, šiek tiek patikslintą skaičiais, 1 dalies 8 ir 10 punktuose nustatyto pagrindu. Žodžiu, tai yra redakcinė. Komitetas vienbalsiai už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti visam 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Nematau prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pirma pastaba.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip pat įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje įvedamas Valstybės sienos apsaugos tarnybos trumpinys, nes tuo kitu atveju reiktų visur, visame įstatyme rašyti tą ilgą pavadinimą, kuris yra gana gremėzdiškas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu visam 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia taip pat yra redakcinė pataisa. Čia po žodžių „pateikia naujesnį, paskesnį prašymą“ įrašytini žodžiai „suteikti prieglobstį“. Patikslinimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 4 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkui, pritarta.

Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia Teisės departamento teisininkams neaišku, ar Migracijos departamentas rinktusi išorės paslaugų teikėją, galintį teikti nurodytas paslaugas nesiejant teikimo su konkrečiomis užsienio valstybėmis, ar vis dėlto išorės paslaugų teikėjas būtų pasirenkamas atsižvelgiant į vidaus reikalų ministro patvirtintą užsienio valstybių, kuriose atitinkamos paslaugos gali būti teikiamos per išorės paslaugų teikėją, sąrašą. Aš taip pasakysiu. Esmė yra kriterijai, kuriais vadovaujantis yra parenkamos užsienio valstybės, kuriose užsienietis gali pateikti prašymą išduoti nacionalinę vizą, prašymą dėl laikino leidimo gyventi ar elektroninio rezidento statusui gauti per išorės paslaugų teikėją. Užsienio valstybių sąrašą čia tvirtintų vidaus reikalų ministras, o išorės paslaugų teikėją, kuris veikia šiame sąraše nurodytose užsienio valstybėse, parinktų Migracijos departamentas. Taigi atsižvelgta į abi pastabas ir toliau atitinkamai išdėstyta. Komitetas vienbalsiai pritarė šiam išaiškinimui, patikslinimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 6 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 7 straipsnio taip pat yra viena Teisės departamento pastaba. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip pat paaiškinanti redakcinio pobūdžio pastaba. Po žodžių „pa-teikia paskesnę prašymą“ įrašyti žodžius „suteikti prieglobstį“. Kam tas prašymas yra teikiamas, kad būtų aišku, tiksliau sakant, dėl ko.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 7 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departa-mento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl 8 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 9 straipsnio yra Teisės departamento pastabų.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia taip pat analogiškos pataisos, kokios jau buvo (tuoj pasakysiu) dėl 6 straipsnio, – 21 straipsnio pakeitimas. Čia viskas analogiška 6, 9 ir 38 straipsniuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 9 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departa-mento pastabas? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 10 iki 13 pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 14 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia lygiai taip pat yra patikslinama. Kadangi 67 straipsnio 6 dalyje įvardijamos dvi tvarkos, kurias nustatytų skirtingi ministrai, tai Teisės departamentas siūlo šias projekto nuostatas išdėstyti atskirose keičiamo įstatymo 67 straipsnio dalyse. Tą mes ir padarėme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 14 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departa-mento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 15 straipsnio yra Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas. V. Mitalas gali pristatyti, nes jis taip pat yra tarp pasirašiusių. Prašom.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Tikrai džiaugiuosi, kad komitetas pritarė iš dalies, bet vis tiek mes prašytume balsuoti dėl šio pasiūlymo. Jis nustato, kad teisinė pa-galba galėtų būti teikiama ne tik dėl sulaikymo, kaip pritarta Užsienio reikalų komiteto redakcijoje, bet ir dėl prieglobsčio prašymų.

Prieglobsčio bylose ginčo dalykas dažnai yra susijęs su pagrindinėmis žmogiškosiomis ver-tybėmis, tokiomis kaip teisė į gyvybę, laisvę, kankinimo ar kito nežmoniško, žeminančio elgesio draudimas, ir administracinės klaidos tikimybė tokiose bylose yra labai didelė. Taikytina teisė ir procesas yra be galo sudėtingi, o prieglobsčio prašytojai paprastai net nežino nei taikytinos teisės, nei teismo proceso kalbos. Būtent dėl to tokiomis aplinkybėmis, dažniausiai neturint finansi-nių galimybių samdyti privatų advokatą, neužtikrinus valstybės garantuojamos teisinės pagal-bos, prieglobsčio prašytojų teisė apskūsti pirmosios instancijos teismo sprendimą aukštesnės ins-tancijos teismui tampa faktiškai neįgyvendinama.

Prašau Seimo narių įsiklausyti į šiuos argumentus ir visiškai pritarti T. V. Raskevičiaus ir ki-tų teikiamam siūlymui, kuriam komitetas šiuo atveju pritarė tik iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Nemokama teisinė pagalba suteikiama visada, kai sprendžiama dėl prieglobsčio prašymo suteikimo. O komitetas siūlo, kad tada, kai žmogus sulaikomas ir sprendžiama dėl jo sulaikymo, valstybė jau gali imtis sumokėti už antrosios instancijos teismą. O dėl to, kad tas prieglobsčio prašytojas nežino, į ką kreiptis, tai tik-rai nėra teisybė, kadangi VSAT'o pareigūnai, pasieniečiai, SADM'o atstovai visada išaiškina tam prieglobsčio prašytojui, pagaliau ir mūsų diplomatai, jeigu prašytojas teikia prašymą kažkur už-sienyje, išaiškina, kokios yra jo teisės, kokios yra jo galimybės apskūsti. Paprastai, kai skundžia-ma pirmosios instancijos teismui, tai jam parūpinamas ir vertėjas, ir teisininkas, tai yra advokatas. Taigi, manau, tai yra kompromisas, kuris yra siūlomas komiteto, kad būtų teikta apmokėti jam už kasaciją antrajam teismui tiek, kiek tai susiję su užsieniečio sulaikymu arba alternatyvios sulaiky-mui priemonės skyrimu ar pratęsimu. Manau, komitetas visiškai atsižvelgia iš esmės į šitą Seimo nario T. V. Raskevičiaus pataisą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29, kurie pritaria T. V. Raskevičiaus pasiūlymo svarstymui? Yra. Aš matau, kad yra, iš visų pusių balsai. Tvarka. Tuomet turime apsispręsti dėl pataisos visa apimtimi. A. Bilotaitė – motyvai už. Prašom. (*Balsas salėje: „Prieš.“*)

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį į tai, ką sako Europos Sąjunga ir kas sakoma direktyvose. Europos Sąjungos direktyvos iš tikrųjų pirmiausia ragina pašalinti visus procesus, kurie trukdo efektyviai grąžinti tokius užsieniečius į jų kilmės šalis. Tai leidžia ir MEP'o teisyne. Tikslas iš tikrųjų yra, kad procesas būtų ne ilginamas, o kaip tik, kad tie asmenys kuo efektyviau ir greičiau būtų sugrąžinami. Galimybė skusti ir gauti teisinę pagalbą padaro tokį efektą, kad ilgina patį procesą, atsiranda daug piktnaudžiavimų. Taip, šiuo metu mes galbūt nesusiduriame su dideliais prieglobsčio prašytojų skaičiais prie mūsų sienos, bet taip yra todėl, kad mes taikome tam tikras priemones. Niekas negali pasakyti, kad situacija nepasikeis, nes pasienyje su Lenkija ir Baltarusija šiuo metu mes matome per parą po 300 atvejų, bandymų kirsti jų sieną. Tikrai raginu, tikrai komitetas pasiūlė kompromisinį variantą, tikrai lieka tos teisinės galimybės gauti nemokamą teisinę pagalbą, bet tikrai nesudarykime sąlygų piktnaudžiauti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš tik atkreipiu dėmesį, kad ministrė kalbėjo prieš visą pasiūlymą. Argumentus mes išgirdome. Kolegos, apsispręskime balsuodami dėl T. V. Raskevičiaus pasiūlymo visa apimtimi. Kas pritariate T. V. Raskevičiaus pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 88: už – 16, prieš – 19, susilaikė 53. Sprendimas priimtas.

Kolegos, kas pritariate komiteto sprendimui iš dalies? Kas pritariate, kad pritartume iš dalies? Ar galbūt galime bendru sutarimu? Niekas nereikalauja balsuoti – pritarta bendru sutarimu komiteto versijai. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš suklydau, prašau mano balsą įskaityti, jeigu yra plusas, už... prieš.

PIRMININKĖ. Prieš. A. Vinkus prašo įskaityti jo balsą prieš dėl prieš tai buvusio balsavimo.

Gera, judame toliau. Dėl šios pataisos apsisprendėme. Dėl viso 15 straipsnio, ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Aš atsiprašau...

PIRMININKĖ. Iki 27 straipsnio imtinai pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar prie 28 straipsnio turime apsistoti.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, čia įsivėlė tokia techninė klaida dėl 29 straipsnio, kuriuo keičiamas 108 straipsnis. Čia įsivėlė techninė... Yra parašyta taip: „gyvendami laikino apgyvendinimo vietoje ir gyvenamojoje vietoje savivaldybės teritorijoje gauti mėnesinę kompensaciją“ ir taip toliau. Iš tikrųjų turėtų būti „gyvendami laikino apgyvendinimo vietoje ar gyvenamojoje vietoje savivaldybės teritorijoje“ – vietoje „ir“ turėtų būti „ar“.

PIRMININKĖ. Taip, tai yra visiškai techninio pobūdžio klaida. Fiksuojame, kad turi būti kitoks žodelis. Ar galime tada taip suredaguotam 29 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Ar galėtume 28 straipsniui taip pat pritarti bendru sutarimu? Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ačiū, pritarta.

Dabar dėl straipsnių nuo 30 iki 33 nėra pasiūlymų gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 34 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Teisės departamentas siūlo straipsnio dalis perdėlioti vietomis: iš 2 dalies perrašyti į 5 dalį. Atitinkamai keičiasi ir straipsnio dalių numeracija. Techninis toks siūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu 34 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū.

Dėl straipsnių nuo 35 iki 37 pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 38 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Viena yra ta, dėl kurios mes anksčiau tarėmės, dėl 6, 9 straipsnių, ir apsispręsta, kad viskas tinka. Dėl antrosios prašau trumpai.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia analogiškas Teisės departamento pasiūlymas buvo ir atlikti 6, 9, 30, tada natūraliai ir 38 straipsnio pakeitimai. Vėlgi kas tvirtina valstybių sąrašą ir kas parenka užsienio valstybėse išorės paslaugų teikėjus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galėtume pritarti 38 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta.

Dėl 39 straipsnio yra taip pat viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia taip pat siūloma projekte atsisakyti įstatymo 148 straipsnio 10 dalies keitimo. Techninė pastaba.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 39 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 40 straipsnio yra Teisės departamento dvi pastabos, taip? Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, kolegos, kadangi Teisės departamentas pasiūlė UTPI nuostatose vartojant su Užimtumo įstatymo nuostatomis suderintą formuluootę (cituoju) „vykdyti savarankišką veiklą“ (citata baigiasi), tai atitinkamai turi būti patikslintas UTPI 140¹³ straipsnis. Taigi projektas šiuo atveju papildomas nauju 41 straipsniu. Kadangi projektas papildomas nauju 41 straipsniu, turi būti pakeistos nuorodos, ankstesnių, paskesnių straipsnių numeracija, nuorodos pakeistos į atitinkamus šių įstatymo įgyvendinimo nuostatų straipsnius ir pakeistas projekto pavadinimas.

PIRMININKĖ. Gerai. Ar galėtume pritarti šiam Teisės departamento pasiūlymui ir naujai redakcijai? Dėkoju, pritarta. Tuomet trumpam nusikeliame į įstatymo pavadinimą, kuris taip pat keičiamas ir papildomas naujuoju 140¹³ straipsniu. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Tada grįžtame prie 40 straipsnio, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir keičiasi numeracija – 41 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Atsiranda 42 straipsnis, kuris anksčiau buvo 41 straipsnis, ir prašau jam...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip. Tai komiteto siūlymas irgi toks: pritarus Seimo kanceliarijos Teisės departamento 8 pastabai ir projektą papildžius nauju 41 straipsniu, turi būti pakeista paskesnių straipsnių numeracija. Todėl buvusius projekto 41 ir 48 straipsnius laikyti atitinkamai 42 ir 49 straipsniais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 41 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ar galėtume pritarti 42 straipsniui bendru sutarimu? Analogiška situacija – keičiasi numeracija. Ačiū, pritarta. Dėl 43 straipsnio yra Teisės departamento kelios pastabos. Gal galėtumėte jas pristatyti ir komiteto išvadas?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. 140¹⁸ straipsnis „Užsieniečių sulaikymas“. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas siūlo, kad reikėtų patikslinti keičiamo įstatymo 140¹⁸ straipsnio pavadinimą. Komiteto nuomonė – nepritarti šiam siūlymui, kadangi Teisės departamento 11 pastabai, kuria siūloma keisti įstatymo 140¹⁸ straipsnio pavadinimą, nes šis straipsnis reguliuoja sulaikymo klausimus ekstremaliosios situacijos metu, o įstatymo 114 straipsnis – įprastų situacijų metu... Pažymėtina, kad įstatymo 140¹⁸ straipsnio pavadinimo keisti nereikia, nes ekstremaliosios situacijos metu taikomos įstatymo 114 straipsnio nuostatos tiek, kiek jų nereglamentuoja 140¹⁸ straipsnis. Todėl straipsnio pavadinimas atitinka reguliavimo dalyką, čia nieko nereikia keisti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 43 straipsniui, suredaguotam pagal kelias Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Dėl 44 straipsnio pasiūlymų nėra gauta, išskyrus tą, kur kalbama apie numeraciją, dar kartą nekartosime. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 45 straipsnis. Vėl numeracija keičiasi ir yra taip pat Teisės departamento viena pastaba. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia pastaba, kad dėl 140²¹ straipsnio reikėtų pateikti nuorodą tik į jo 1 dalį, nes tik šioje dalyje yra nustatytas atvejis, kai Valstybės sienos apsaugos tarnyba turi kreiptis į teismą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsieniečių. Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 45 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Dėkoju, pritarta. Dėl 46 straipsnio nėra papildomų pasiūlymų, keičiasi numeracija. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 47 straipsnio papildomų pasiūlymų nėra, tik keičiasi numeracija. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 48 straipsnio papildomų pasiūlymų nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. 49 straipsnis. Taip pat yra keičiama numeracija ir daugiau pasiūlymų nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Taigi mes apsvairstėme visus straipsnius, pastraipsniui baigėme. Ir motyvai dėl viso. Dėkoju pranešėjui.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. V. Rakutis kalba už.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų siūlau pritarti šitai įstatymo redakcijai. Mes esame ir mūsų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete svarstę šitą klausimą, nuomonės išsiskyrė, bet labai svarbūs šitie pakeitimai, nes jie turės labai ilgalaikį poveikį Lietuvos Respublikai ir įvairiems netgi kultūriniais reiškiniais, demografiniais reiškiniais, ir tam pačiam verslui, nes iš tikrųjų verslo ilgalaikės perspektyvos reikalauja, kad mes reguliuotume ir atvykusių užsieniečių skaičių ir taip pat siektume, kad nepatektume į mažų pajamų spąstus, kurie sustabdys valstybės vystymąsi žiūrint į labai ilgą perspektyvą. Todėl siūlau pritarti šitiems įstatymo pakeitimams ir nuosekliai laikytis valstybės tvaraus vystymo modelio, kurį iki šiol turėjome. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš ir toliau laikausi savo pozicijos dėl nepritrimo projektui ir manau, kad įstatyme nurodytiems apgyvendinamiems užsieniečiams, kuriems reikės užtikrinti judėjimo laisvės apribojimą, įstaiga, teikianti socialines, apgyvendinimo ir kitas paslaugas, negalės užtikrinti šio apribojimo. Akivaizdu, kad šios funkcijos – laisvės režimo ribojimo – negalės užtikrinti ir jokios saugos tarnybos, nes jos neturi jokių administracinių įgaliavimų, kaip juos dabar įgyvendina pareigūnai.

Be to, iš įstatymo neaišku, kaip bus užtikrintas ir pačių priėmimą užtikrinančios įstaigos darbuotojų saugumas. Prieglobsčio prašytojai sulaikyti užsieniečiai dėl laisvės apribojimo neužtikrinimo galės pasišalinti iš laikino apgyvendinimo vietų, keliaus į kitas Europos Sąjungos valstybes, tačiau vėliau pagal galiojančią reglamentą bus vėl grąžinti atgal į Lietuvą ir Migracijos departamentas vėl turės atnaujinti ir nagrinėti iš naujo prieglobsčio prašymą. Tikiu, kad dėl to bus neigiami: ženkliai išaugs administracinė našta Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Migracijos departamentui, sumažės išsiuntimų rodikliai ir bus išbalansuota iki šiol sklandžiai veikianti sistema. Todėl siūlau nepritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Surplys – motyvai už.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Pirmiausia aš norėčiau atkreipti kolegų V. Rakučio dėmesį, kad tas projektas dėl kvotų, apie kurį jūs, Valdai, kalbėjote, ateis kitą savaitę. Mes UTPĮ apsvaustėme jau Užsienio reikalų komitete, bet tai bus kitą savaitę.

Šiandien mes kalbame apie kitus pakeitimus ir tai yra susiję iš principo su nelegalia migracija, su ta situacija, kurią mes turime dėl A. Lukašenkos suorganizuotos hibridinės atakos prie Lietuvos Respublikos sienos ir Šengeno sienos, ir NATO sienos, ir Europos Sąjungos sienos. Tikrai tie pakeitimai, kurie yra dabar priimami Seime, yra labai subalansuoti. Taip, mes turime vieną griežčiausių reglamentavimų dabar Europos Sąjungoje, bet, patikėkite manimi, visi žmogiškieji faktoriai yra priimti *domèn*.

Aš noriu pasidžiaugti, kad, nepaisant to, koks kompleksinis tas Užsieniečių teisinės padėties įstatymas yra, nepaisant to, kad mes galbūt turime ideologinių skirtumų žvelgdami į situaciją dėl nelegalios migracijos, bet visų pirma pažiūrėkime, kas dabar vyksta prie Lenkijos sienos, kur netgi kariai yra sužeidžiami, pažiūrėkime, kas vyksta prie Suomijos sienos. Situacija yra vis dar grėsminga ir tikrai mes turime išlaikyti režimą, kad nelegali migracija, ypač hibridiškai suorganizuota migracija, mūsų yra netoleruojama, nepageidaujama ir mes tikrai griežtai saugome savo piliečius ir savo bei Europos Sąjungos ir NATO sieną.

Antras dalykas. Mes atitinkame visas konvencijas. Aš noriu padėkoti visoms nevyriausybinėms organizacijoms, kurios labai aktyviai dalyvavo svarstant įstatymą. Tikrai suradome gerą, subalansuotą sprendimą, kuris užtikrina tiek Lietuvos valstybės saugumą, tiek ir tų žmonių, kurie vienaip ar kitaip atsiranda mūsų teritorijoje, žmogaus teises ir pagrindinius orumo veiksnus. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmiausia, gerbiami kolegos, aš norėčiau priminti, kam skirtas šis įstatymo projektas ir kodėl jis atsirado.

Prasidėjus instrumentalizuotai migracijos atakai prieš mūsų valstybę, mes pamatėme, kad sistema, kai pasieniečiai, viena vertus, saugo mūsų sieną nuo tų bandymų patekti į mūsų valsty-

bę ir užtikrina mūsų saugumą, kartu turi rūpintis tų pačių migrantų, kurie patenka į mūsų šalį, buitinais dalykais, tai yra pavalgydinti ir užtikrinti socialines, teisinės paslaugas, yra nenormali, nes suprantame, kad pareigūno prigimtis pirmiausia yra saugoti, saugumas. Gimė idėja, kad mes turime parengti visiškai naują koncepciją, tai yra sukurti agentūrą, kuri tuo ir rūpintųsi.

Tikrai noriu šiandien padėkoti visiems, visoms institucijoms, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, visiems partneriams, kurie dalyvavo rengiant šį labai svarbų projektą. Aš labai tikiu, kad šis sprendimas, šis įstatymo projektas mums leis būti stipresniems ateityje. Tai yra viena iš išminktų pamokų. Šis pakeitimas yra tam, kad mes būtume gerai pasirengę ateities iššūkiams, o mūsų pasieniečiai saugotų sieną, o ne rūpintųsi buitinais dalykais. Labai kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Buvo didelis galvosūkis, kaip tai padaryti, kaip padaryti, kad mūsų siena būtų saugoma ir žmogaus teisės nebūtų pažeistos. Ir viskas vyksta karo metu. Prieš akis yra nuo Suomijos iki Lenkijos sienos maždaug 1,5 tūkst. kilometrų juostoje Rusijos ir Baltarusijos režimų naudojama instrumentalizuota ataka prieš mus, mes turime, žinoma, užjausti tuos žmones, kurie pateko į Baltarusijos A. Lukašenkos ir diktatoriaus V. Putino pinkles, bet kartu turime išlikti kaip valstybė ir pasiūlyti Europos Sąjungai jokių būdu ne kokios nors radikalios dešinės galvosenos būdų, bet paprasčiausiai prie karo sąlygų pritaikytų būdų.

Aš labai džiaugiuosi, kad šiame posėdyje ir anksčiau dalyvavo visas spektras Lietuvos organizacijų, visi suinteresuoti žmonės buvo išklausti ir gerbiamos Agnės pasiūlyta atskira agentūra iš esmės papildys tą žmogaus teisių klausimą, kur tie vargani žmonės, įkliuvę į politines pinkles, patenka pas mus. Aš manau, kad visos pusės buvo išklaustos ir iš esmės karo metu tai yra optimalus variantas. Tiek ir norėjau pasakyti. Kadangi dalyvavau svarstymuose ir įdėmiai klausiausi visų pusių skrupulingai paruoštų argumentų, siūlyčiau jums po tokio išsamaus aptarimo pritariti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo. Darbotvarkės 1-2.1 klausimas. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 96, prieš – 1, susilaikė 9. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2797) priimtas. (Gongas)

Gerbiami kolegos, prieš pereidama prie kito projekto, matau, kad salėje yra A. Armonaitė, kuri visai neseniai šventė labai gražų jaunatvišką jubiliejų, norėtume ją pasveikinti. (Plojimai)

V. Bukauskas dėl vedimo tvarkos. Prašom.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Prisidedame prie sveikinimų. Pirmininke, šiandien lankosi Telšių krašto „Atžalyno“ progimnazijos ketvirtokai. Stebi šitą posėdį ir sveikina jus. (Plojimai)

PIRMININKĖ. Dėkui. Mielieji kolegos, tuomet tęsiame – priimame ir balsuojame dėl kitų projektų. Siūlau pratęsti balsavimo langą iki tol, kol apsvaistysime visus klausimus iki darbotvarkės 1-6 klausimo, kaip ir buvo numatyta. Šiek tiek užtrukome su užsieniečių teisine padėtimi, tačiau pratęsiu balsavimą, kad apsispręstume dėl darbotvarkės 1-3 klausimo ir kitų iki darbotvarkės 1-6 klausimo.

10.53 val.

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2798(2) (priėmimas)

Dabar dėl darbotvarkės 1-2.2 klausimo, tai yra lydimasis Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2798. Du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galima kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-2.2 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2798) priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3533(2)ES (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3533. Kviečiu pranešėją – Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką gerbiamą M. Lingę į tribūną pristatyti komiteto išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas gegužės 15 dieną apsvarstė minėtą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam, komiteto patobulintam Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projektui atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė, ir komiteto išvadoms. O sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galbūt gerbiamas pirmininkas galėtų likti tribūnoje, kadangi mes dar turime apsispręsti dėl G. Palucko pasiūlymo, kuris yra gautas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Yra kelios G. Palucko pataisos. Kaip suprantu, jos visos viena su kita yra susijusios. G. Palucko salėje šiuo metu nematau, bet galbūt pirmininkas galėtų pristatyti tą pirmąją pataisą, kuri yra dėl 9 straipsnio.

M. LINGĖ (TS-LKDF). G. Paluckas siūlo, kad būtų galima taikyti, kaip įstatymo projekte, vietoj penkių numatytų galimybių rinktis išimtis taikoma dvejim metams... tarptautinės subjektų grupės veiklos pradinio etapo metus, neatsižvelgiant į direktyvos skyriuje numatytus reikalavimus. Pats pasiūlymas šiame etape nepatenka į projekto siūlomo reguliavimo dalyką, kadangi šis direktyvos įgyvendinimas yra teikiamas etapais, ir tai yra pirmasis etapas, kuris daugiau yra susijęs su informacijos keitimu.

O dėl tarifų, dėl tarifų pasirinkimo galimybių, kokiam laikotarpiui, planuojama, kad galbūt jau rudens sesijoje būtų atnešta ta dalis, tada Seimas galėtų diskutuoti ir dėl tarifų. Dabar nėra labai didelio prieštaraavimo, ar penkeri, ar dveji. Gali būti, kad būtų net ir pritarimas. Bet tiesiog, kad šiuo metu nereguliuojamas plačia apimtimi, tai komiteto siūloma nepritari, nes būtent projekto 9 straipsnio nuostatos perkelia privalomą bendrą tarptautinių apmokestinimo taisyklių taikymo išimtį, pagal kurią nustatytais atvejais įmonių grupės tam tikra arba visa veiklos dalis yra atleidžiama nuo papildomo mokesčio mokėjimo prievolės įgyvendinusiiose valstybėse. Tai čia yra galiojantis reguliavimas tiesiog daugiau dėl išimtinių atvejų, o ne dėl išimtinių atvejų tai yra dar tik ateities klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Turėtume apsispręsti dėl G. Palucko pasiūlymo, pataisos, kuriai komitetas nepritarė. Balsuojame. Kas pritaria G. Palucko pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Ir dar atkreipiu dėmesį, kad tai yra apsisprendimas dėl visų G. Palucko pataisų, jos yra susijusios viena su kita.

Balsavo 91: už – 25, prieš – 28, susilaikė 38. Nepritarta. Dėl viso 1-3.1 klausimo užsirašiusių dėl motyvų nėra. Taigi, apsispręskime balsuodami. Kas pritaria 1-3.1 klausimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 95: už – 73, prieš nebuvo, susilaikė 22. Pritarta po svarstymo.

10.59 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188⁵ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3534(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas, lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3534(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą I. Haase, kad pristatytų komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, prie-

do pakeitimo ir kodekso papildymo 188⁵ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-3534. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas neužsirašė diskutuoti. Pasiūlymų nėra gauta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami dėl 1-3.2 klausimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 97: už – 78, prieš nebuvo, susilaikė 19. Po svarstymo pritarta.

11.00 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3535(2) (svarstymas)

Lydimasis 1-3.3 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3535(2). Pranešėjas – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas apsvaustė minėtą įstatymo projektą, siūlo pritarti iniciatorių pateiktam projektui ir komiteto išvadoms. Bendru sutarimu priimtas sprendimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė, pasiūlymų nėra, dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Apsispręskime balsuodami: kas pritariate 1-3.3 klausimui (projektui Nr. XIVP-3535), balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 91: už – 72, prieš nebuvo, susilaikė 19. Po svarstymo pritarta.

11.01 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 6, 9, 10, 11, 12, 17, 18 ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3759(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Valstybės rezervo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3759. Kviečiu pranešėją M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas gegužės 21 dieną apsvaustė įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas bei Biudžeto ir finansų komiteto siūlymą, kuriam komitetas pritarė, patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Šiai išvadai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pasiūlymų nėra, dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Apsispręskime balsuodami dėl 1-4 klausimo (projekto Nr. XIVP-3759).

Balsavo 89: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 6. Po svarstymo pritarta.

11.03 val.

Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3670(2) (svarstymas)

Toliau 1-5.1 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3670(2). Pranešėją gerbiama A. Ažubalį norėčiau pakviesti dar kartą, jei galėtų pristatyti... Gerbiamas Audroniau, ar galėtumėte pristatyti Užsienio reikalų komiteto išvadą?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, čia Užsienio reikalų komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projekto. Komiteto pataisų nėra. Viskas puiku.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Kviečiu E. Rudelienę, kad pristatytų Švietimo ir mokslo komiteto išvadą. Prašau.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gegužės 22 dieną Švietimo ir mokslo komitetas svarstė Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektą ir vienbalsiai pritarė šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas išvadas. Diskusijoje užsirašė kalbėti A. Kupčinskas, kviečiu į tribūną. Gerbiamas Andriau, prašau kalbėti diskusijoje „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybose ratifikavimo“.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiama Pirmininke, kolegos. Iš tiesų, turbūt visiems žinoma ši Makolino konvencija ir kodėl ją turime patvirtinti geriau vėliau negu niekada. Ji Europos Sąjungoje yra inicijuota ir patvirtinta 2015 metais, aišku, mes, Lietuva, pasirašėme 2018 metais, bet iki šiol nesame parlamente ratifikavę. Galėjome tą padaryti aną kadenciją. Gerai, kad, atrodo, suspėsime bent šią kadenciją tai padaryti. Aišku, iš Europos Sąjungos valstybių kol kas tik devynios ją ratifikavusios, bet turime judėti į priekį. Jeigu žiūrėtume pasaulio mastu, ypač sutartose lažybose, kuriose dalyvauja ir patys sportininkai, bandantys nulemti sporto rezultatus, sukasi milijardai. Aišku, kol kas daugiausia siekiama tą pažaboti būtent Europoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. Atsirado pirmieji atvejai: šiemet pirmą kartą NBA suspendavo vieną sportininką, Dž. Porterį iš Toronto „Raptors“, visam gyvenimui, tai yra iki gyvos galvos, ir jis toliau negalės žaisti NBA. Tai reiškia, kad iš tiesų imamas griežtų priemonių. Reikia suprasti, kad manipuliavimas sporto varžybose, pačių sportininkų ir jų artimųjų dalyvavimas prilygsta tam pačiam dopingui. Todėl ir pačioje konvencijoje nurodoma, kad rekomenduojama šalims, ratifikavusioms Makolino konvenciją, steigti tokią agentūrą. Mūsų jau vienas darbuotojas dirba. Lietuvoje praėjusiais metais jau buvo pirmas atvejis, tiesa, krepšininkas iš Nacionalinės krepšinio lygos nebuvo nubaustas laidojant, tačiau turėjo susimokėti 30 MGL baudą. Lietuvos krepšinio federacija taip pat jam uždraudė dalyvauti FIBA varžybose.

Tai yra labai svarbu, nes tai ir piliečių apgaudinėjimas. Mes žinome mastą, kiek Lietuvos gyventojų dalyvauja lažybose ir kokios sumos yra pralošiamos. Ne veltui turbūt mes visi ėmėmės ir įstatymo projekto dėl lažybų reklamos draudimo arba ribojimo. Tikiuosi, jis dar grįš šią sesiją. Tikrai buvo skambių atvejų, kai buvo praloštos labai stambios sumos.

Tikrai raginčiau palaikyti šią konvenciją. Man tik keista, kad iš tiesų Švietimo ir mokslo ministerija ir Nacionalinė sporto agentūra rekomendavo visoms sporto federacijoms prisijungti prie tarptautinės sistemos „Sportradar“. Futbolo federacija, deja, kol kas neprisijungia, neteikia duomenų „Sportradar“ agentūrai, bandančiai užkardyti tą manipuliavimą sporto varžybose. Kol kas prisijungė tik Krepšinio, Rankinio, kitos federacijos, bet yra keletas federacijų Lietuvoje, kurios, deja, dar kol kas neprisijungė. Tikiuosi, po šios konvencijos ratifikavimo atsiras įrankių, tos įstatymo nuostatos atsidurs Sporto įstatyme ir mes galėsime rodyti lyderystę ir šioje srityje. Ačiū, Pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Zingeris norėtų dėl vedimo tvarkos ar galbūt labiau dėl šio klausimo pasisakyti?

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Taip, dėl šio. Aš norėčiau pasakyti, kad per Lietuvos valstybės pirmininkavimą Europos Tarybai ši konvencija paskelbta viena iš prioritetinių. Todėl aš visos delegacijos vardu, čia yra aštuoni mūsų delegacijos nariai iš visų frakcijų, tikrai prašyčiau palaikyti šį vieną iš Lietuvos valstybės prioritetų mums pirmininkaujant. Būtų labai gražu parodyti visuotinę mūsų Seimo paramą labai svarbiai Europos Tarybos iniciatyvai faktiškai uždrausti arba bandyti sumažinti manipuliavimą tokioje šviesioje srityje kaip sportas. Labai ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-5.1 klausimo, įstatymo projekto Nr. XIVP-3670.

Balsavo 92: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

11.09 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3592(2) (svarstymas)

Dabar dėl lydimos 1-5.2 klausimo, įstatymo projekto Nr. XIVP-3592, dar kartą norėčiau trumpam pakviesti E. Rudelienę pristatyti komiteto išvadą dėl lydimos įstatymo projekto Nr. XIVP-3592.

E. RUDELIENĖ (LSF). Taip pat gegužės 22 dieną Švietimo ir mokslo komitetas svarstė Sporto įstatymo pakeitimus, atsižvelgė į Teisės departamento pastabas ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsuokime.

Balsavo 97: už – 97, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo pritarta.

11.10 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3744(2) (svarstymas)

Toliau 1-6 klausimas, kuris paskutinis per šį balsavimo langą, – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3744(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą L. Nagienę pristatyti Švietimo... Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Švietimo ir mokslo komitetas svarstė Švietimo įstatymo 41, 42, 43 straipsnių pakeitimus. Buvo atsižvelgta į Teisės departamento pastabas, kitų pastabų nebuvo gauta, tai komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Užsirašė diskusijoje kalbėti trys kolegės. Pirmasis kalbės A. Kupčinskas. Ruošiasi V. Rakutis. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, kolegės, mes kartu su V. Rakučiu ir kitais kolegomis, kurie neabejingi kadetų mokykloms, kurie rodo joms dėmesį, važiuoja, susitinka, mes ištis, ar tai būtų kolegės iš pozicijos, ar opozicijos, tikrai matome prasmę, kad būtų priimtas šis įstatymo pakeitimas, nes kadetų mokyklų poreikis akivaizdus. Gaila, bet nutinka tokių atvejų, kad dalininkai nesusitaria dėl valdymo ir dėl to iš tiesų nukenčia pačios mokyklos dėl finansavimo. Toks atvejis nutiko ir Kaune su Generolo Povilo Plechavičiaus mokykla, nesu jos gimdytojas, bet prie jos gimimo ištakų teko stovėti kartu su VRM ir generolu S. Madalovu, kurti pradžioje „Lūšiukų“ mokyklą, kurią paskui pavadino Kadetų licėjumi. Gaila, kad, pasikeitus tam tikroms politinėms aplinkybėms, nesutaria du dalininkai, tai yra ministerija ir pati savivaldybė, kas turėtų tuo rūpintis, ar tai yra savivaldos funkcija, ar tai yra valstybės prioritetinis klausimas ir užduotis, ir misija. Man atrodo, kad iš tiesų turėtų būti vienas dalininkas. Dabar su tuo susijęs šis įstatymo pakeitimas, kad kadetų mokyklų būtų vienas dalininkas, tai yra valstybė, arba, jeigu apsispręstų pati savivaldybė, galėtų atsirasti regioninė kadetų mokykla.

Tai yra labai svarbu. Visi kalba, kiek paskui kadetų, pavyzdžiui, įstojo į kariuomenę ar papildė savanorių pajėgas ar šauktinių gretas, tai noriu pasakyti, kad kadetų mokyklos paskirtis – rengti apskritai valstybės pareigūnus, tarnautojus ne vien tiktai kariuomenei. Turime ir pasienio tarnybą, turime ir policiją, ir ugniagesius, ir kitas statutines tarnybas, kurioms būtinas papildymas. Reikia pripažinti, kad turime ir šeimų, ir vaikų, kuriuos domina tokia veikla ir kurie mato perspektyvą nuo pat mažumės dalyvauti ir ugdytis tokioje sistemoje. Tikrai raginčiau palaikyti, nes tikėkimės, kad, priėmus šias įstatymo pataisas, jau nuo rugsėjo būtų galima tinkamai sutvarkyti šių kadetų mokyklų regioninį statusą ir užtikrinti nuo naujų mokslo metų jų finansavimą. To dabar tikrai pasigendame ir trūksta, nes nėra formalaus įstatymo reikalavimo ar nuostatos, leidžiančios tokią galimybę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Rakutį. Ruošiasi L. Nagienė.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Šviesiausias Seime, man tikrai labai džiugu stovėti prieš jus šitoje tribūnoje, kai kalbame apie labai svarbų dalyką – apie kadetų mokyklas. Andrius daug pasakė apie šitų mokyklų buvusias problemas, o aš norėčiau daugiausiai pakalbėti apie valstybinės kadetų mokyklos modelio potencialą. Tai nėra tikrai vienos Kauno Povilo Plechavičiaus mokyklos problemų sprendimas, tai yra iš esmės valstybės požiūris į savo žmonių rengimą. Jums gal atrodo neįmanoma, bet šiandien valstybė neturi valstybinių elitinių mokyklų. Ne elitinių ta prasme, kad tik visuomenės grietinė, bet tos vietos, kur rengiamas ir ugdomas tas elitas.

Valstybės tarnyba nėra vien kokie nors etatai, kokios nors saugios vietos – tai yra tas didžiulis potencialas, kuris stumia valstybę į priekį. Jeigu mes surasime tinkamą pedagoginį modelį, kaip ruošti tokius žmones, tai mes pasieksime labai daug. Tai nebus tik žmonės, kurie tarnaus valdžiai arba žiūrės, bet jie tarnaus valstybei. Šitas jausmas yra išugdomas laikotarpiu tarp 12 ir 16 metų. Čia jums kaip skautų vadovas galiu pasakyti, tai yra tas laikas, kada formuojasi nuosta-

tos. Ir štai kadetų mokykla išugdo žmoguje meilę tėvynei, mokėjimą dirbti kolektyve, mokėjimą paklusti, mokėjimą vadovauti. Visa tai išugdoma metodu, o kadetų metodas yra kas? Tai nėra karo mokyklos, kaip kai kas galvoja ir kaip Andrius teisingai sakė, bet tai yra toks metodas, kai žmogus, būdamas tam tikroje aplinkoje, išsiugdo norą dirbti valstybei. Tai yra labai svarbus pasiekimas, bet jis sunkiai pasiekiamas, nes yra pavojus, kad bus sukurta tokia nepritapusių žmonių prieglauda. Tai yra tas modelis, kurio labiausiai ir bijome kadetų mokyklų atveju, nes tada jos tiesiog bus kažkokią socialinę funkciją vykdančios prieglaudos. Taip, kaip XVIII amžiuje rašydavo: į kariuomenę reikia imti žmones, be jokio reikalo po kraštą besivalkiojančius. Štai ko mums nereikia. Į tas mokyklas turi ateiti ir elito žmonės, ir našlaičiai, ir visi kartu išmokti dirbti vienoje komandoje. Ar jie pasirinks paskui kariuomenę, ar pasirinks VRM, ar pasirinks tiesiog valstybės tarnybą, ar nueis į verslą, bet jie visada gyvenime atsimins priesaikas, naktinius žygius ir kitus dalykus. Štai kur yra esminis dalykas.

Ir ką mes dabar darome? Mes sukuriame šitą modelį. Aš labai noriu asmeniškai padėkoti L. Kasčiūnui, kuris iš tikrųjų prisiėmė lyderystę šiuo klausimu. Jisai žinojo, kaip čia viskas klostėsi, ir šiandien mes turime sprendimą ne tik mūsų grupės, kurie pritarėme dėl tų kadetų, bet tai yra ir Krašto apsaugos ministerijos, ir Švietimo ministerijos kartu sutartas modelis. Todėl prašau palaikyti ir gal gale kadencijos pasakysime – kažką gero padarėme.

PIRMININKĖ. Kviečiu L. Nagienę į tribūną.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Labai ačiū Valdui už tokią emocingą kalbą. Iš tikrųjų visą kadenciją mes diskutavome, diskutavome ir galų gale priėjome prie to bendro taško, kad vienaip ar kitaip Krašto apsaugos ministerija paėmė lyderystę, parodydama, kad jie sutinka būti lyderiais įsteigiant valstybines kadetų ugdymo įstaigas. Tai yra labai svarbu. Mes to siekėme, bet niekas nenorėjo mūsų girdėti nuo pat pirmos dienos, kai prasidėjo diskusija apie kadetų mokyklą. Teko apsilankyti ir Alsėdžių kadetų mokykloje. Mes matėme, ten nebe toks jaunimas, kaip įsivaizdavo kažkada, kad tai yra perauklėjimo įstaiga, kad ten patys blogiausi suvažiuoja ir taip toliau, – ne, mes matėme pasirengusį jaunimą, norintį tarnauti valstybei, norintį siekti galbūt ir VRM, vidaus reikalų sistemoje dirbti, būti valstybės tarnautojais, lygiai taip pat inžinieriais, ko mums šiandien trūksta. Tai vienas dalykas.

Kitas momentas. Išugdome fiziškai stiprų jaunimą, pasirengusį. Mes kartais to pasigendame, sakome, daugiau negu 30 %, gal net ir dar daugiau jaunuolių netinka tarnauti kariuomenėje. Aš manau, kad tie, kurie šiandien ateis į regioninę... Valstybinė kadetų mokykla tampa regioninė ir norėtųsi, kad jina liktų. Kitas labai svarbus momentas, mes užmirštame, dar ir savivaldybės yra steigėjos, tai ateityje tikrai suvienodinsime. Tas ugdymo planas... Ir patvirtinti, kad vienos kadetų mokyklos bus valstybinės, o kitų steigėjos bus savivaldybės. Aš tikrai kviečiu pritarti, nes tai labai svarbus momentas, tai yra žingsnis į priekį, kad šiandien mes jau turėtume valstybinę kadetų mokyklą, kuri parodys pavyzdį. Su Krašto apsaugos ministerija suderinta ugdymo programa bus patvirtinta būtent Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi, užsirašę diskutuoti, pasisakė. Pasiūlymų nėra gauta. Motyvai. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Taigi apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-6 klausimo – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 84: už – 84, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Pritarta po svarstymo.

Dabar kitas balsavimo intervalas prasidės 11 val. 50 min. ir tęsis iki 12 val. 30 min., iki Vyriausybės pusvalandžio.

11.20 val.

Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymas (projektas Nr. XIVP-3354GR) (pateikimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo vieno

straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-3354. A. Kabišaitis, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas, pristatys Prezidento Seimui gražintą svarstyti įstatymą.

A. KABIŠAITIS. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalimi, gražina Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymą Nr. XIV-2612, kuris priimtas 2024 m. gegužės 9 d.

Šiuo įstatymu siekta nustatyti, kad patikimumo deklaracija išduodama juridiniam asmeniui, jeigu juridinis asmuo ir (ar) su juo susiję asmenys per paskutinius trejus metus būtent įsiteisėjusiu teismo sprendimu ar nuosprendžiu nebuvo pripažinti pažeidę Lietuvos Respublikos įgyvendinamas tarptautines sankcijas arba Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytas ribojamąsias priemones.

Šiuo metu galiojantis įstatymas nustato, jog patikimumo deklaracija juridiniam asmeniui išduodama, jeigu nėra duomenų, patvirtinančių, kad juridinis asmuo ir (ar) su juridiniu asmeniu susiję asmenys atliko veiksmus, kurie prieštarauja tarptautinėms sankcijoms, įgyvendinamoms Lietuvos Respublikoje. Taigi, galiojantis įstatymas numato platesnį patikimumo deklaracijų neišdavimo atvejų ratą, nesiedamas to tik su įsiteisėjusiu teismo sprendimu ar nuosprendžiu.

Lietuvoje tarptautinių sankcijų, ribojamųjų priemonių pažeidimą gali konstatuoti ne tik teismas, bet ir įstatymuose nustatytos institucijos, kaip antai Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Migracijos departamentas, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Muitinės departamentas ir kitos. Fiziniais asmenims administracinę atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą už sankcijų pažeidimus taiko Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir kitos.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas valstybės ir visuomenės saugumą yra vertinęs kaip prioritetinį siekį ir yra nurodęs, kad įstatymų leidėjas, reguliuodamas ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei, *inter alia* konstituciškai svarbiam tikslui užtikrinti valstybės ir visuomenės saugumą, turi nustatyti specialų teisinį reguliavimą valstybės ir visuomenės saugumui svarbių ūkio sektorių, *inter alia* specialius reikalavimus (sąlygas) ūkinei veiklai, siekiant išvengti grėsmės valstybės ar visuomenės saugumui. Nustatant tokį teisinį reguliavimą, gali būti numatyta asmenų, siekiančių vykdyti ūkinę veiklą valstybės ir visuomenės saugumui svarbiuose ūkių sektoriuose, patikra pagal rizikos valstybės ir visuomenės saugumui vertinimo kriterijus, *inter alia* tokius, kurie leistų iš anksto užkirsti kelią grėsmėms valstybės ar visuomenės saugumui tam tikrame ūkio sektoriuje.

Respublikos Prezidento vertinimu, NATO konkursuose leidus dalyvauti juridiniams asmenims, kuriuos pačius arba su jais susijusius asmenis ne teismas, o kitos valstybės institucijos pripažino pažeidusiais tarptautines sankcijas arba ribojamąsias priemones, būtų sukurta grėsmė valstybės ir visuomenės saugumui. Siekdamas išvengti tokių neigiamų padarinių, valstybės vadovas siūlo pakeisti gražinto įstatymo 2 straipsnio 3 dalį ir nustatyti, kad patikimumo deklaracija išduodama juridiniam asmeniui, jeigu juridinis asmuo ir (ar) su juo susiję asmenys per paskutinius trejus metus nebuvo pripažinti pažeidę Lietuvos Respublikos įgyvendinamas tarptautines sankcijas arba Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytas ribojamąsias priemones. Kviečiu Seimo narius priimti įstatymą su Lietuvos Respublikos Prezidento teikiama pataisa. Jeigu būtų, atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Valkiūnas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, išties jūsų susirūpinimas, manau, yra pagrįstas, nes biudžetas didėja. Seimas atsisakė ir išimtį pavertė taisykle, kad dėl įsigijimų gynybos srityje nebereikia paisyti viešųjų pirkimų procedūrų. Na, o tokie asmenys kaip „Nota bene“, kaip žinote, „Boxerių“ pirkimo laiku 2016 metais pakeitusi pavadinimą,

nors ir padariusi didžiulę reputacinę žalą visiems įsigijimams ir valstybei, toliau sėkmingai darbavosi. Ir Krašto apsaugos ministerija, atsakydama į Audito komiteto paklausimą, aiškiai informavo, kad, na, jeigu pakeitė pavadinimą, mes neturime jokių prielaidų neleisti dalyvauti viešuose pirkimuose. Ką jūs manote šiuo aspektu?

A. KABIŠAITIS. Kaip ir minėjau, Konstitucinis Teismas yra pasakęs, kad valstybės ir visuomenės saugumas yra prioritetas. Taigi aiškinimas turi būti kiek įmanoma platus, kad apimtų visus asmenis, kurie vienaip ar kitaip yra padarę pažeidimų, kad jie negalėtų dalyvauti būtent NATO skelbiamuose konkursuose.

PIRMININKĖ. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, saugumo patikimumas man kelia abejonių, nes gali dalyvauti, kai išnykęs teistumas. Ir kaip yra dėl *ofšorinių* juridinių asmenų, kurie per *ofšorus* – ir ten galai į vandenį, ir tos manipuliacijos... Man atrodo, kad Europos Sąjunga ir kitos valstybės negali šiuo momentu užtikrinti to saugumo ir to slaptumo, ir tos apsaugos, kuri reikalinga valstybėms. Ačiū.

A. KABIŠAITIS. Iš tiesų galiu patikinti, kad tikrai yra pakankamai institucijų, kurios būtent atlieka priežiūrą ir priima sprendimus, ar gali būti išduodama deklaracija, patikrinę tai. Ką norėčiau pažymėti? Iš tiesų įstatyme kalbama apie tai, kad pripažinti pažeidę sankcijas. Tai yra tam tikras sprendimas, o tas sprendimas būtinai turi būti pagrįstas, kadangi įstatymas numato, jog prieš priimant sprendimą yra gaunami ir paties subjekto paaiškinimai, ir panašiai. Iš tiesų tas sprendimas bus pagrįstas ir čia nėra kalbama apskritai apie bet ką. Yra kalbama apie priimtus valstybės institucijų argumentuotus sprendimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu metu. Primenu, kad nuo 11 val. 50 min. balsavimo intervalas.

Toliau posėdžiui pirmininkauja J. Razma.

11.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3809 (pateikimas)

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, toliau pagal mūsų darbotvarkę Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3809. Pranešėja – švietimo ir mokslo ministro pareigas einanti M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau pristatyti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą.

Lietuvos Respublikos Seimui yra teikiamas šis nutarimo projektas, kuriam Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė 2024 m. gegužės 22 d. Seimo nutarimo projekto tikslas yra suderinti Mykolo Romerio universiteto statuto nuostatas su Mokslo ir studijų įstatymo nuostatomis ir įgyvendinamaisiais teisės aktais ir išdėstyti jį nauja redakcija.

Statutas yra pamatinis universiteto veiklos dokumentas. Universitetas juo vadovaujasi vykdydamas tam tikras jam patikėtas valstybės funkcijas. O Mykolo Romerio universiteto statutas buvo patvirtintas Seimo 2009 metais ir aktualizuotas 2012 metais. Per pastarąjį dešimtmetį Mokslo ir studijų įstatymo redakcija ar atskiri straipsniai daug kartų keitėsi, o nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo ir nauja redakcija. Daug pasikeitimų įsigaliojo nuo 2024 m. sausio 1 d., todėl Mykolo Romerio universiteto statutas buvo iš esmės peržiūrėtas ir pateiktas toks, kad atitiktų Mokslo ir studijų įstatymą. Pažymėtina, kad yra ir kita Mykolo Romerio universiteto statuto keitimo priežastis – vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 4 dalimi, statuto 71 punkte įrašyta nuostata, kad Mykolo Romerio universitetas gali vykdyti Vyriausybės nustatytos studijų krypties trumposios I, II pakopos kolegijų studijų programas ir teikti aukštąjį koleginių išsilavinimą. Tad Švietimo, mokslo

ir sporto ministerija ir Mykolo Romerio universitetas įsigilino į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadoje nurodytas pastabas ir pritaria redakcinio ir techninio pobūdžio pastaboms dėl teisinio aiškumo, o kitas pastabas pageidautume aptarti statuto svarstymo metu. Atkreipiau dėmesį į tai, ką sakė gerbiama kolegė A. Norkienė dėl Tarybos rekomendacijos. Ji bus pateikta, ji šiuo metu yra rengiama ir iki svarstymo turėtų būti visiems Švietimo, mokslo ir sporto komiteto nariams prieinama. Komitetas šį klausimą svarstė, žino ir komiteto nariams toks principas atrodo tinkamas. Ačiū visiems už dėmesį, lauksiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti norės 5 Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama ministre. Šito statuto pagrindinė idėja yra būtent susijungimas su Marijampolės kolegija. Dėl to aš noriu jūsų paklausti, kadangi tai buvo ilgas procesas, dvi institucijos sutaria. Kokios yra planuojamos vykdyti studijų programos būtent Marijampolėje, tiek koleginės, tiek universitetinės? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Taip, susijungimo pagrindas yra svarbus ir koleginių studijų visų programų pertvarkymas į universitetines studijų programas vyks palaipsniui, laikantis tokio grafiko, kad 2024 metais paskutinis studijų priėmimas vyks į Marijampolės kolegijų studijų programas, tai yra iki reorganizavimo 2024 m. spalio 1 dienos, ir koleginės nuolatinės studijų formos baigsis 2027 metais, o universitetinių studijų programos startuos taip: 2024 metais – teisė, 2025 metais – visos kitos. Ir studijų kryptis galėčiau kelias išvardinti. Jeigu kalbame apie vadybą, tai yra tarptautinio verslo vadyba, darnaus verslo vadyba, medijų vadyba, transporto logistika. Teisės studijų kryptis – tai būtų teisė ir viešieji pirkimai, informatikos inžinerijos kryptis – būtų informacinių sistemų technologijos ir kibernetinė sauga, kas yra labai svarbu, kalbos studijų kryptis – būtų verslo anglų kalba ir komunikacija, o apskaita – buhalterinė apskaita ir finansai, pedagogikos srityje turėtume vaikystės pedagogiką, ikimokyklinį ugdymą, pradinį ugdymą ir, kas man yra labai svarbu, veiktų socialinio darbo kryptis, ten turėtume socialinio darbo studijas.

PIRMININKAS. Toliau klausia S. Tumėnas. Tik prašysiu ir trumpiau klausti, trumpiau atsakinėti, nes atsiliekame apie 20 minučių pagal suplanuotą laiką. Nėra. V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Susijungė, tai yra prijungus kolegija tampa Mykolo Romerio universiteto padaliniu, ar nebus uzurpuojamas jų savarankiškumas ir kaip bus tai reguliuojama?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl Mykolo Romerio universiteto veiklos visos stebėsenos, tai turbūt žinome, kad valstybinę aukštųjų mokyklų veiklos priežiūrą atlieka Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Pagal Mokslo ir studijų įstatymą aukštosios mokyklos atsiskaito vykdam tam tikrą priežiūrą, kuri apima ir švietimo, mokslo prieinamumo ir kokybės stebėseną, ir aukštųjų mokyklų mokslo ir studijų politiką įgyvendinančių institucijų konsultavimą, prevencinių priemonių vykdymą, mokyklų vertinimą ir akreditavimą, poveikio priemonių taikymą. Manau, kad dėl stebėsenos turime tikrai gana apibrėžtas funkcijas, o dėl savarankiškumo visgi aš manau, kad tai jau turėtų būti savivalda ir sprendimus turėtų priimti pats universitetas drauge su prijungta kolegija.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš šiek tiek papildysiu kolegės klausimą. Norėtusi, kad tie saugikliai būtų į Statutą sudėti, nes savivalda yra savivalda. Žinome, kai kartais pasikeičia vadovai, tada pasikeičia savivalda. Turbūt Statute turėtų būti sudėti akcentai. Galbūt jūs galėsite pasakyti, kuriose vietose.

Aš dar noriu paklausti apie studentus, kas turbūt labai svarbu, kada bus priėmimas į jau tą vieną universitetą, darinį ar padalinį, kokius diplomus gaus dabartiniai studentai, nuo kada pradės gauti būtent jau pasikeitusio statuso diplomus? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Aš galvoju, kad tuos akcentus dėl papildomų saugiklių būtų gerai bandyti aptarti ir komitete. Galėsime tai padaryti svarstymo metu. Kol kas toks Statuto projektas, koks teikiamas, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai atrodė tinkamas, tačiau į visus pasiūlymus galėsime mėginti atsižvelgti.

O datas bandžiau išvardinti jau ir kolegai A. Vyšniauskui, kad į Marijampolės kolegijos studijų programas vykdomas priėmimas iki 2024 m. spalio 1 d.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū pirmininkui. Mano klausimas, kokia dabar kokybė, nes vairuoja pinigai visas aukštąsias mokyklas, išsilavinimo kokybė, prestižas. Ir šiomis dienomis girdžiu, kad stojamasis balas tik penketukas. Kodėl nėra ambicijų, ypač Mykolo Romerio, nes kiek ta šlovė, antišlovė buvo Mykolo Romerio, kad nepakankama kokybė? Taigi mane domina aukštojo ir profesinio susijungimas, o ne tik su kolegijomis susijungimas. Kas daroma dėl to, kad gautų profesiją ir kad būtų tas prestižas? Ir kodėl nekeliami reikalavimai, iš tų penketukų neišlendame, o 6, 7 balai stojamasis? Ar čia vėl vairuoja tik pinigai?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Kolega, man atrodo, kad studentai tikrai renkasi tas aukštąsias mokyklas, kurių kokybė jiems atrodo priimtina, ir pagal galimybes, todėl aš tikrai nebūčiau linkusi dabar vieno universiteto kontekste sakyti, kad čia yra kažkokie labai žemi pereinamieji balai ar panašiai. Visgi universitetai yra autonomiški, jų klientai yra studentai. O mums svarbiausia, kad išsilavinimas būtų ne tikta kokybiškas, bet ir kad dalykai, kurių mokosi vaikai, atlieptų ir darbo rinkos poreikius, ir, be abejo, regionų poreikius. Taip trumpai atsakyčiau.

PIRMININKAS. Dėkui, ministre. Dabar motyvai už. Kalbės A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tai yra labai svarbi ir išskirtinė reforma. Man teko matyti jos pačią pradžią prieš trejus metus, kai pradėjome kalbėtis su kolegija ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija apie tai, kaip padėti kolegijai užtekti į aukštesnį lygmenį. Aš labai džiaugiuosi, kad pagaliau pasiekėme finišo tiesiąją. Tos derybos, diskusijos užtruko tikrai labai ilgai, tačiau kolegija ir Mykolo Romerio universitetas labai stengėsi sukurti patį geriausią įmanomą produktą.

Visgi aš šiandien norėčiau labiau kalbėti apie rezultatus, kuriuos matysime. Šita reforma yra išskirtinė, nes pirmą kartą mes matome susijungiantį universitetą su kolegija ir matome atidarant universitetines studijų programas regione, kur jų nebuvo. Marijampolėje buvo tam tikri moduliai, tam tikros galbūt neakivaizdinės studijos, tačiau tikrų, realių universitetinių studijų, kurias ministrė išvardijo šiandien, nebuvo. Tai yra didžiulė galimybė tiek vietos gyventojams, tiek visam regionui.

Aš noriu pabrėžti, kad šitą susijungimą palaiko ne tik kolegijos bendruomenė, ne tik universiteto bendruomenė, bet ir vietos savivalda, palaiko visos vietos verslo asociacijos, be abejo, ir bendruomenė labai laukia. Ir pagaliau yra labai svarbu, kad šito susijungimo kontekste ne tik investuojama į studijų programas, į dėstytojų darbo kokybės gerinimą, bet ir į infrastruktūrą. Aš labai kviečiu atvykti kitų metų gale, kai pagaliau bus sutvarkytas naujasis kolegijos pastatas pačioje miesto širdyje, šalia savivaldybės, Basanavičiaus aikštėje, didžiulis, gražus, na, universiteto Sūduvos akademijos kompleksas. Visapusiškai tai yra svarbi reforma, gera reforma ir ypač prašau palaikyti tuos, kurie mylite Marijampolę arba esate marijampoliečiai. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. S. Tumėnas pasisakys prieš.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi man nesuteikėte galimybės pasitiksinti, tai aš noriu išsakyti keletą abejonių, į kurias, tikėjau, atsakys naujoji švietimo ministrė. Naujoji švietimo ministrė neseniai dirba, bet ji puikiai suvokia, kad yra rangai, akademiniai rangai, kas yra aukštasis universitetinis, kas yra aukštasis neuniversitetinis, o čia yra sujungiamos dviejų skirtingų rangų institucijos. Kai mes sujungiame du universitetus, tai yra prie Vilniaus universiteto prijungiame Šiaulių universitetą, tai abu buvo universitetai. Šiaulių universitetas tapo Vilniaus universiteto Šiaulių akademija. Niekas nekliuvo, bet čia kolegija jungiama su universitetu. Iš karto atsiranda įvairių tokių kolizijų. Kaip tai vertinti? Ar čia tai, kad Marijampolės kolegija išaugo savo drabužius į tokį jau lygį, kad jai reikia prie universiteto, ar čia yra Marijampolės kolegijos gelbėjimas? Panašūs visokie dalykai lenda. Taip, tai čia bus naujas darinys. Aš nežinau, ar tai gerai, ar negerai, bet dvi skirtingų rangų institucijos yra jungiamos. Pavyzdžiui, o kodėl nuo spalio 1 dienos? Studijos visur prasideda rugsėjo 1 dieną. Tokių visokių keistų dalykų yra, bet iš principo aš nesu prieš, jeigu tai Marijampolės kolegijai bus geriau. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Vyšniauskas, matyt, nori pasakyti, kad bus geriau.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Tumėnai!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Taip!

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Marijampolės kolegija išauga savo marškinius ir tampa aukštesnio lygmens institucija, bet aš suprantu, kad šiauliečiai jau bijo, kad sukursime tokią akademią, kuri ir su Šiauliais pradės konkuruoti, ypač švietimo srityje. Numatomas tiek ikimokyklinis ugdymas, tiek jau kalbama apie gamtamokslių studijų vykdymą. Tai taip, Šiauliams reikėtų bijoti Marijampolės, nes netrukus aplenksime. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. J. Šiugždinienė dar nori.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Aš kelis dalykus noriu akcentuoti. Pirmiausia, pažangus pasaulis yra seniai nujudėjęs ta kryptimi, kad jungiasi įvairių lygių aukštojo mokslo institucijos. Nėra svarbus pats institucijos statusas, yra svarbūs mokslo pasiekimai ir ar tai atitinka, tie, kurie vykdo programas, mokslo reikalavimus, mokslo vertinimą ir patį mokslo lygį. Manau, Lietuva irgi palaipsniui judės ta kryptimi.

Bet aš noriu akcentuoti dar vieną dalyką, kuris yra labai svarbus, ir mes visai čia nekalbėjome apie viešojo saugumo studijas. Iš esmės Marijampolės būsimas Mykolo Romerio universiteto padalinys vykdys viešojo administravimo... viešojo saugumo kolegines studijas. Tai yra labai svarbus žingsnis, nes čia dalyvauja ir Vidaus reikalų ministerija, nes jungiasi, susijungia dvi institucijos, kurios dirba labai svarbioje srityje. Jos iki šiol buvo išskaidžiusios savo pajėgumus, dabar viešojo saugumo srityje (būtent šioje srityje) jos sutelkia savo pajėgumus ir įgyvendins studijų programas tiek universitetines, tiek koleginių lygmens. Tai, man atrodo, yra labai svarbu. Čia vienas iš susijungimo labai svarbių tikslų, jog ir infrastruktūra susijungia, ir mes toje srityje, kuri mums labai svarbi, sustipriname studijas.

PIRMININKAS. Na, ilgokai mes čia pratęsėme tą diskusiją, bet vis tiek S. Tumėnas nori.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega Andriau, aš į jus nesikreipsiu pavarde, nes manau, kad tai nėra korektiška, tačiau, gerbiamas Andriau, noriu pasakyti, kad Vilniaus universiteto Šiaulių akademija nieko nebijo. Noriu priminti, kad Šiaulių universitetas buvo nemažai pagelbėjęs Marijampolės kolegijai, kai Šiaulių universitetas pasirašė bendradarbiavimo sutartį, sudarė sąlygas Marijampolės kolegijai sutrumpintas studijas įgyti Šiaulių universitete. Taigi, tik toks buvo įmanomas kelias, nes Švietimo, mokslo ir sporto ministerija neleisdavo net tokios minties, kad kolegija ir universitetas gali būti vertinami vienodai. Mes Marijampolės kolegijai geranoriškai tada sudarėme sąlygas, kad jie galėtų baigti studijas Šiaulių universitete. Andriau, čia viskas gerai, tik yra tokių kitokių abejonių.

PIRMININKAS. Kolegos, man atrodo, mes jau čia per daug apie Marijampolę ir Šiaulius įsikalbėjome. Kol kas baigiame šio projekto aptarimą, balsuosime per numatytą intervalą.

Kitas jau čia paketas... (*Balsai salėje*) Ne, dar negalime balsuoti, trūksta 5 minučių.

11.45 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 11, 18, 22, 32 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3786, Vidaus tarnybos statuto 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3787, Diplomatinių tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3788, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3789, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3790, Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22, 26 ir 29¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3791 (*pateikimas*)

Valstybės tarnybos įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3786 ir lydimieji. Pranešėja – vidaus reikalų viceministrė S. Ščajevienė.

S. ŠČAJEVIENĖ. Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė parengė ir Seimui teikia Valstybės tarnybos įstatymo 5, 11, 18, 22, 32 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekiama pašalinti tam tikras išaiškėjusias praktines problemas ir teisinio reglamentavimo trūkumus. Kartu yra parengti ir teikiami susiję įstatymo projektai, tai yra Diplomatinių tarnybos, Vidaus tarnybos statuto, Biudžetinių įstaigų ir Vyriausybės įstatymų kai kurių straipsnių pakeitimo projektai.

Kokios yra siūlomos teisinio reguliavimo priemonės? Pirmiausia, siūloma sugriežtinti valstybės tarnautojų nepriekaištingos reputacijos reikalavimus. Kodėl to reikia? Iš tikrųjų, atsižvelgus

į geopolitinę situaciją ir galimas grėsmės nacionaliniam saugumui, yra siūloma papildyti nepriekaištingos reputacijos reikalavimus valstybės tarnautojams ir nustatyti, kad nepriekaištingos reputacijos asmenimis nelaikomi asmenys, kurie slapta bendradarbiavo su Rusijos, Baltarusijos ir Kinijos teisėsauga, teisėtvarka ar saugumo tarnybomis. Nustačius tokią aplinkybę, asmenys trejus metus negalėtų būti priimami į valstybės tarnautojo pareigas. Siekiant, kad į valstybės tarnautojo pareigas būtų priimami tik Lietuvos valstybei lojalūs asmenys, siūloma nustatyti, kad asmens, siekiančio tapti valstybės tarnautoju, veikla pastaruosius trejus metus neturi kelti abejonių dėl jo lojalumo Lietuvos valstybei, konstitucinei santvarkai bei pagarbos žmogui ir valstybei principams. Taip pat analogiškai siekiama, kad nepriekaištingos reputacijos reikalavimai būtų taikomi ir biudžetinių įstaigų darbuotojams, išskyrus tuos, kuriems nėra taikomi išsilavinimo ar profesinės kvalifikacijos reikalavimai.

Antras siūlomas keitimas yra susijęs su galimybe kadenciją baigusiams ir kitai kadencijai nepaskirtiems įstaigos vadovams gauti tokią vienos pareiginės algos dydžio išeitinę išmoką, kokią šiuo metu gauna politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, kai baigiasi juos į valstybės tarnautojo pareigas priėmusio valstybės politiko įgaliojimai.

Trečias siūlomas keitimas yra susijęs su įstaigos vadovo tarnybinės veiklos vertinimo rezultatų tarpine peržiūra. Ja siekiama, kad jeigu įstaigos vadovo tarnybinė veikla būtų įvertinta kaip neatitinkanti lūkesčių, tokiu atveju dėl priimto sprendimo galėtų tiesiogiai kreiptis į teismą. Taip sumažintų biurokratinės procedūras, sudarytų prielaidas greičiau pradėti naujo vadovo paiešką ir įstaiga galėtų greičiau tapti efektyvesnė. Dėl to paties tikslo yra siūloma atsisakyti ir draudimo įstaigos vadovą atleisti nedarbingumo ir atostogų metu.

Ketvirtas siūlomas pakeitimas yra susijęs su valstybės tarnautojų skatinimu. Tai yra ir statutiniais, ir diplomatams numatomos platesnės skatinimo galimybės. Tokie darbuotojai galėtų būti skatinami iki dviejų pareiginės algos dydžių, kai šiuo metu yra ribojama nuo vieno iki dviejų.

Penktas susijęs keitimas. Tai yra techninio pobūdžio keitimai, kai buvo teikiami didelio masto teisės aktų projektai. Natūralu, kad yra tam tikrų techninio pobūdžio klaidų, kurias reikia ištaisyti.

Gauta Teisės departamento pastabų, jos yra įvertintos. Svarstymo komitete metu pagal tai būtų pataisyti projektai. Ačiū už skirtą dėmesį ir laikiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Klausiančių netrūksta. Pirmoji klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kadangi jūs pristatėte visus projektus iš esmės vienu ypu, tai mano klausimai būtų keli, nes norėjau dėl kelių paklausti. Vienas dalykas – dėl veiklos, nesuderinamos su nacionalinio saugumo interesais. Kas ją konstatuos, nes subjektas, kuris konstatuos, kad atlikta veikla, yra neaiškus ir nėra jokios nuorodos, kad yra gauta ar VSD, ar kitos tarnybos pažyma, ir tokiu atveju tikrai gali atsirasti piktnaudžiavimo galimybių? Jeigu žiūrėtume į tą konservatorių pusę, tai jiems visi, kas yra ne konservatoriai, dirba ne nacionaliniam saugumui. Tai norėtusi išgirsti subjektą.

Kitas klausimas yra dėl skatinimo. Jūs sakėte, kad atsiranda platesnės skatinimo galimybės, nors iš esmės jūs skatinimo sumą sumažinate – dabar buvo intervalas nuo 1 iki 2, o jūs iš esmės padarote nuo 0 iki 2. Tai skatinimo suma, kur yra lygiai 0,0001, jau bus ta suma, kurią galima skirti. Tai socialinės garantijos iš esmės yra tikrai mažinamos.

S. ŠČAJEVIENĖ. Labai ačiū už klausimus. Dėl pirmo klausimo – kas galėtų konstatuoti? Tai iš tikrųjų mes turime institucijas, kurios kompetentingos ir teikia tokią informaciją.

Kaip galėtų veikti mechanizmas? Suprantame, kad tai yra jau taikymo dalykai. Kaip būtų galima apsibrėžti? Tai yra ir tam tikras savideklaravimas, kad aš nebendradarbiauju ir neturiu tam tikrų ryšių, bet šitas principas įstatyme reikalingas tam, kad, paaiškėjus atitinkamoms aplinkybėms, tokį asmenį galėtume pašalinti iš valstybės tarnybos.

Dėl antro – skatinimo susiaurinimo – aš traktuočiau, kad priešingai, kadangi siūloma galimybė vadovui, apsirąšius darbo apmokėjimo sistemą, taikyti ir mažesnes pinigines išmokas vie-toj padėkos ar pagyrimo raštų.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė klausia.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš, gerbiama viceministre, noriu pritarti ką tik kalbėjusiai kolegei. Aš galvoju, kad papildomi nepriekaištingos reputacijos reikalavimai pirmiausia yra šio

tokia uždanga, kad vis dėlto būtų pamažinta Valstybės tarnybos statute galima skatinimo sistema, tas įrašytas nulis suponuoja taip manyti.

Antras dalykas. Kas paskatino jus taip sustiprinti ir padaryti tiesiog labai griežtą sistemą, kai nestovi eilė norinčių ateiti į valstybės tarnybą, konkursai yra skelbiami, bet neatvyksta išvis jokių pretendentų, ne tik kad konkurse dalyvauja keli? Ar yra konkrečių atvejų? Ar jūs čia į priekį taip užbėgate, kad ta nepriekaištinga reputacija taptų toks tiesiog atgrasymo mechanizmas ateiti į valstybės tarnybą? Mano vertinimu, galima iš šiek tiek kitaip sudėlioti įstatymo nuostatas ir neįgąsdinti savo žmonių.

Ir dar kita mano klausimo dalis dėl to, kad projekte siūloma nustatyti, kad įstaigos vadovas, jeigu nesutinka su tiesioginiu vadovų vertinimu, tiesiai nusiunčiamas į teismą. Tai jūs nuo savo skaudančios galvos ant sveikos norite perdėti problemas ir apkrauti teismus darbu? – mano trečias klausimas.

S. ŠČAJEVIENĖ. Labai ačiū už klausimus, iš tikrųjų geri klausimai. Pradėsiu nuo pirmo – dėl nepriekaištingos reputacijos. Noriu atkreipti dėmesį, kad tai bus taikoma žvelgiant į ateitį, kad valstybėje dirbtų lojalūs žmonės, lojalūs valstybei. Iš tikro turime situacijų, kai šiandien turime valstybės tarnautojų, kurių net negalime atleisti iš valstybės tarnybos, nors jie yra teisti, bet laidavimo sutartis sudaryta ir tokie žmonės toliau dirba. Vairavimas išgėrus yra sunkus girtumo laipsnis ir tokie žmonės pretenduoja. Kai turime kontrabandos atvejų, sudaromas laidavimas, kai turime aplinkosauginių atvejų, kada yra brakonieravimo atvejų, ir daugelis kitų pažeidimų. Tai štai sistema konstruojama tam, kad tie žmonės, kurie ateitų į valstybės tarnybą, būtų nepriekaištingos reputacijos ir lojalūs valstybei ir taip didintų prestižą dirbti valstybei.

Dėl teismų. Kodėl iš tikrųjų pasiūlėme tokią nuostatą? Tai yra praktinio pobūdžio problema, kai tiesioginis vadovas... nebėra aukščiau už tiesioginį vadovą ir jis jau eina į teismą ir ginčija. Tai šitas panaikinimas yra perteklinė procedūra, kur rezultatas toks, kad nėra subjekto, kuris objektyviai vertintų, išskyrus teismą. Todėl siūlymas yra iš karto kreiptis į teismą, kad mažintume nereikalingų administracinių procedūrų ir taip taupyti laiką, kad teismas, kaip institucija, įgyvendinanti teisingumą, sudėtų visus taškus.

PIRMININKAS. Toliau klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama viceministre, mano klausimas pratęsiant Agnės klausimą. Tai dabar priimant kiekvieną į valstybės tarnybą turės pateikti pažymą – lojalus valstybei? Kas nustatys, kas tą lojalumą įvertins, lojalus valstybei? Va man tas klausimas kyla. Toliau. Trejų metų laikotarpis, o kas gali būti, jei po metų jo pažiūros pasikeis?

Antras momentas. Ką darysite su tais, kaip jūs dabar įvardijote, tai yra teisti, vairavo išgėrę, brakonieriaus ir taip toliau? Tai ką darysite su tais, kurie šiandien dirba valstybės tarnyboje? Ir tokių turime, žinau ir aš pati.

S. ŠČAJEVIENĖ. Labai ačiū, geri klausimai. Dar kartą noriu pasakyti, kad įstatymas galioja į priekį. Tų asmenų, kurie šiandien, na, dėl tokių pažeidimų turi laidavimus ir taip toliau, tai nepalies, bet sistema konstruojama į ateitį.

Dėl to, kaip įrodyti, ar jis yra lojalus ir visa kita, tai yra jau taikymo dalykai. Kai į valstybės tarnybą dėl tam tikrų pareigybių pretenduoja asmuo, yra užklausiama institucijų, specialiųjų tarnybų apie jo turimus pažeidimus, apie jo esamus ryšius ir visa kita. Iš principo sistema yra konstruojama taip, kad pats valstybės tarnautojas, kuris pretenduos ateiti į valstybės tarnybą, turės deklaruoti, kad jis neturi tokių ryšių. Paaiškėjus tam tikriems ryšiams, būtų galimybė, atsisveikinti su tokiu valstybės tarnautoju.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama viceministre, neklausiu apie lojalumą, matyt, jūs išigijote tokį prietaisą lojalumui matuoti, aš paklausiu apie tris šalis, kurios paminėtos šitame įstatyme. Kodėl neišvardintos kokios šešios Afrikos šalys, kurios stipriai remia Rusiją, Baltarusiją ir su Kinija bendradarbiauja, Tolimųjų Rytų keletas šalių, kurios palaiko Rusiją? Na, reikėtų viso sąrašo, kaip vienuose rinkimuose buvo: nusipelnėme gyventi geriau – sąrašą pridedame. Tai va su kuriais nebendrauti, reikia tą sąrašą šitame įstatyme pridėti. Tai kaip dėl Afrikos šalių, ar nebuvote?

S. ŠČAJEVIENĖ. Čia klausimas?

A. SYSAS (*LSDPF*). Taip, klausimas.

S. ŠČAJEVIENĖ. Kadangi įstatymo projektas yra pateiktas, tai Seimo nariai galės arba papildyti šią sąrašą, arba pavesiti atitinkamam subjektui, kuris bus kompetentingas, įvertinti tam tikras šalis.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, na, toks praktinis pavyzdys. Prieš trejus metus žmogus buvo Baltarusijoje, sakykime, pas gimines, galima tiek kartų ten lankytis, kiek jis gali, ir jis eina į valstybės tarnybą. Na, ir, sakykime, tiesioginis vadovas sako: tu gali būti nelojalus, nes tu lankeisi Baltarusijoje. Vienas klausimas.

Ir kitas dalykas. Kitas klausimas dėl vadovų, kurie keliauja į teismą. Kodėl Viešojo valdymo agentūra negalėtų būti tuo arbitru iš pat pradžių, nes yra visokių niuansų? Ačiū.

S. ŠČAJEVIENĖ. Labai ačiū, geri klausimai. Dėl jūsų paminėto atvejo, tai iš tikrųjų tam, kad įrodytų, turi būti tam tikrų tarnybų duomenys ir įrodymai, kad žmogus yra nelojalus. Vien fakto, kad jis važinėja į Baltarusiją, turbūt neužtektų, tai yra procesas, kuris turės būti gana pagrįstas.

Dėl antro klausimo, kodėl Viešojo valdymo agentūra negalėtų būti tuo arbitru, tai turbūt Viešojo valdymo agentūros funkcijos yra konstruotos kitaip, kad ji būtų pagalbininkas personalo valdymo klausimais, tinklo stebėsenos klausimais, viešojo sektoriaus tinklo, bet ne ginčų sprendimo. Ginčai šiuo atveju turėtų būti sprendžiami ten, kur priklauso, – teismuose, tai yra teismų jurisprudencija, o ne Viešojo valdymo agentūros.

PIRMININKAS. Ar klausiančių sąrašas baigėsi? (*Balsas salėje*) Laikas baigėsi. Ačiū.

Dėl motyvų kol kas yra užsirašę tik prieš. Kalba A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Mieli kolegos, tikrai negalėčiau pritarti įstatymo projektui, kuris, skirtingai negu čia mums bandė papasakoti, iš tiesų mažina Vidaus tarnybos statuto reguliuojamų pareigūnų socialines garantijas. Tais atvejais, kai jie yra skatinami, atsiranda galimybė ne nuo 1 iki 2 dydžių skatinti, bet iš esmės nuo nulio paskiriant nulis kablelis kažkiek dydžio sumą už pareigūno indėlį į valstybės tarnybą ar į savo institucijos veiklą.

Kitas dalykas, kuris tikrai išlieka probleminis, tai vis dėlto, nustatant ribojimus tarnautojams dėl nacionalinio saugumo priežasčių dirbti valstybės tarnyboje, nėra nurodoma institucija, kuri pateiks tuos duomenis, ar žmogus vis dėlto kelia riziką nacionaliniam saugumui. Ta institucija tikrai turėtų būti nurodyta įstatymu, nes priešingu atveju užtenka vidaus tvarkos, kuri nurodytų, tarkime, anoniminius šaltinius arba žiniasklaidą, arba kažkokius kitus šaltinius, kurių objektyvumo VSD netikrina. Tai šiuo atveju tikrai rizikuotume pažeisti teises žmonių, kurie dirba valstybės tarnyboje. Vis dėlto tos institucijos, kuri tikrai yra kompetentinga nacionaliniu lygmeniu priimti sprendimus ir surinkti duomenis dėl asmens atitikties, nurodymas yra labai svarbus. Aš tikrai balsuosiu prieš dėl tų kelių priežasčių.

PIRMININKAS. Ką gi, yra balsavimo intervalas. Taip, atsirado kalbančių už. V. Rakutis – už.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, girdint tuos argumentus, kuriuos ir R. Tamašunienė išsakė, yra tikrai svarbios pastabos. Mes turime galvoti, kad valstybės tarnyba turi būti patraukli, bet čia yra kalbama gal ne tiek apie patrauklumo mažinimą, bet yra kalbama daugiausia apie tai, kad valstybės tarnyboje neturėtų dirbti žmonių, kurie iš principo nepritaria valstybės pagrindinei idėjai, nes tokie žmonės tikrai gali padaryti didelę žalą ir, kita vertus, formuoti nuostatas, kurios diskredituos pačią valstybę. Todėl manau, kad reikėtų pritarti šitam pasiūlymui, bet pagalvoti ir apie tai, ką kalbėjo opozicijos atstovai.

PIRMININKAS. Ką gi, motyvai išsakyti. Apsispręsimė dėl šio paketo, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 108: už – 58, prieš – 10, susilaikė 40. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas kaip pagrindinis komitetas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime bendru sutarimu fiksuoti? Nematau prieštaraujančių. Taip ir nutariame. Ir svarstymo data. Aš vis dėlto žvelgčiau į komiteto pirmininką, ar kitą savaitę komitetas galėtų apsvarstyti, kad mes 13 dieną galėtume planuoti, nes įstatymas turėtų įsigalioti nuo liepos 1 dienos? Vis dėlto turime palikti

laiko ir Prezidentui pamąstyti. Gerai, tada drįstame fiksuoti, kad birželio 13 diena galėtų būti svarstymo Seime data. Pritariame bendru sutarimu.

R. Tamašunienė – replika po balsavimo.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš noriu replikuoti, kad vis dėlto įstatymo projektas parengtas kažkoks visiškai chaotiškas ir orientuotas, tas liūdniausia, į žemiausios grandies valstybės tarnautojus, kuriuos mes bauginsime visais įmanomais būdais. Bet, kita vertus, aukščiausius postus užimantiems politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojams tokių reikalavimų tikriausiai neplanuojame taikyti. Arba aš kitaip negaliu to pavadinti kaip Vidaus reikalų ministerijos kerštu finansų ministrei. Jeigu už vairavimą išgėrus mes tikrai atsisakysime tokių specialistų ir jų nepriimsime į valstybės tarnybą, tai tokie reikalavimai turėtų galioti visiems vienodai.

PIRMININKAS. Ačiū už pastabas.

12.05 val.

Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkurse, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymas (projektas Nr. XIVP-3354GR) (pateikimo tęsinys)

Dabar, kadangi yra balsavimo intervalas, dar dėl dviejų projektų galime apsispręsti. Pirmiausia dėl darbotvarkės 1-8 klausimo – Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkurse, išdavimo pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3354. Čia yra Prezidento grąžintas projektas.

Kaip žinote, po pateikimo mes turime apsispręsti, ar svarstome projektą iš naujo, ar laikome jį nepriimtu. Aš vis dėlto drįstu siūlyti, kad bendru sutarimu sutariame, kad svarstome iš naujo. Niekas nesiūlo laikyti nepriimtu? Nematau. Fiksuojame, kad projektą svarstome iš naujo. Pagrindinis bus Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Svarstymo data – birželio 6 diena. Pritariame bendru sutarimu.

12.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3809 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3809. Balsuosime, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 109: už – 106, prieš nėra, susilaikė 3. Pritarta. Pagrindinis bus Švietimo ir mokslo komitetas. Svarstymo data numatoma birželio 18 diena. Pritariame bendru sutarimu.

Daugiau projektų, dėl kurių reikia balsuoti, neturime. Tęsiame pateikimus.

12.07 val.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3795, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2341 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3796 (pateikimas)

Projektas, tiksliau, dviejų projektų paketas – Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis. Pateikimas. Pranešėjas – viceministras V. Šilinskas.

V. ŠILINSKAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos, atsiprašau, L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai atsiprašau. Gerbiamas pirmininke, mano balsą įskaitykite už dėl Mykolo Romerio universiteto.

PIRMININKAS. Gerai, protokole įrašome, kad ankstesnio balsavimo L. Nagienės balsas už. Prašom tęsti.

V. ŠILINSKAS. Gerbiami Seimo nariai, siūlome pakeisti du įstatymus, kurie reglamentuoja biudžetinių įstaigų ir valstybės bei savivaldybių įstaigų darbuotojų apmokėjimą. Dėl valstybės tarnybos reformos turėjome daug diskusijų, ar turi likti kintamoji dalis darbuotojams, ar ne, nes tai turi privalumų ir trūkumų. Kai yra mokama maža fiksuotoji dalis, bet didelė kintamoji dalis, atsiranda neskaidrumo, nes ateidami į darbą žmonės mato fiksuotąją dalį ir paskui negali žinoti, koks bus realus atlyginimas.

Kadangi turėjome daug diskusijų dėl valstybės tarnybos reformos, buvo priimtas toks kaip ir kompromisas, kad įstaigoms paliekama iš principo nuspręsti, ar kintamoji dalis liks, ar ne. Kadangi siekiame nenukriauti žmonių, kai kintamosios dalies nelieka, tai numatėme sąlygą, kad tais atvejais buvusi kintamoji atlyginimo dalis turi būti įskaičiuota į bazinį atlygį.

Manau, kad tai yra gerai. Ir gerai, kad Seimas pritaria tokiai nuostatai, nes taip apsaugome žmones, kad jie nenukentėtų, jeigu įstaigoje bus nuspręsta, kad kintamosios dalies nelieka. Problema yra ta, kad mūsų dabar priimta formuluočių yra tokia, kad net jeigu įstaiga nusprendžia, kad kintamoji dalis lieka, vis tiek anksčiau buvusi kintamoji atlyginimo dalis turėtų būti įskaitoma į atlyginimą. Taigi, išeina, kad dvigubėja kintamoji atlyginimo dalis, ir tai iš principo yra klaida, kurią mes siūlome ištaisyti.

Kartu siūlome du pakeitimus, sakyčiau, tokius techninius, bet nevysiškai įstatymų pakeitimus. Vienas yra, kad nuoroda būtų, kad negali atlyginimas viršyti ne tik vadovų atlyginimo, nurodyto įstatymo priede, bet ir kituose įstatymuose. Tai čia techninis dalykas, o kitas – kad kintamoji atlyginimo dalis, kai ji bus mokama, galėtų būti mokama ir avansu. Pavyzdžiui, jeigu mama ir tėtis grįžta iš vaiko priežiūros atostogų, tai natūralu, kad turėtų gauti tiek pat, kiek ir kolegos, einantys tas pačias pareigas. Mes numatome galimybę tokiais atvejais mokėti kintamąją atlyginimo dalį dar iki vertinimo. Ir tuomet jau, tarkime, 10 %, 20 % būtų mokama kintamoji atlyginimo dalis, o po vertinimo būtų peržiūrima ir ta atlyginimo dalis didėtų ar mažėtų. Tai pakeitimo esmė, kad ir iki vertinimo būtų galimybė, kai įstaiga tai numato, žmonėms sumokėti kintamąją atlyginimo dalį. Dėkoju jums.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, iš tikrųjų į dalį mano klausimo jau atsakėte, bet dabar yra tokia situacija: dažniausiai, kai jaunas specialistas priimamas į darbą, jo yra kitas koeficientas. Mama arba tėtis sugrįžta iš vaiko priežiūros atostogų ir, tarkime, net visus trejus metus pasinaudojo tomis atostogomis, realiai jo koeficientas, kad ir su kintamąja dalimi, yra mažesnis. Kaip tokiais atvejais spręsimė tą klausimą, nes labai dažnai mes turėjome tokių situacijų?

V. ŠILINSKAS. Iš principo nėra plačiai žinoma, bet jau ir dabar Darbo kodeksas numato, kad žmonės, grįžę iš tikslinių atostogų, o vaiko priežiūros atostogos yra tikslinės atostogos, turi nenukentėti ir jų atlyginimas turėtų kilti. Mes čia dabar žiūrime, kaip spręsti, kaip būtų įmanoma padaryti dar iki vertinimo. Vadinasi, paprastai, jeigu norėtų išspręsti, tai per vertinimą įvertina ir žmogui arba kelia koeficientą, arba nustato kintamąją dalį. Tai mes dar iki vertinimo leistume žmogui numatyti kintamąją dalį, o po vertinimo jau kiltų vienas arba kitas, arba abu.

PIRMININKAS. Kolegos, šiek tiek įsiterpsiu svarstant klausimą, kadangi sulaukiu klausimų apie mūsų darbo perspektyvas per šį posėdį. Panašu, kad šiek tiek vėluojame ir Vyriausybės valanda galimai bus apie pirmą valandą. Aš pratęsiu balsavimo intervalą, kad spėtume apsispręsti dėl visų Solidarumo mokesčio įstatymo projektų ir kad iki galo išspręstume visus rytinės darbotvarkės klausimus. Tai maždaug tokia perspektyva. Toliau klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, mes jau šiek tiek kalbėjome iki posėdžio. Jūs paminėjote, kad yra arba buvo tam tikrų piktnaudžiavimų, nustatant kintamosios

naujos dalies dydį ir naudojant visą formulę arba darbo užmokestį. Daug tokių pavyzdžių buvo ir kur tai daugiausia pasitaikė? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Negaliu pasakyti, kad piktnaudžiavimų. Tiesiog mintis tokia, kad yra daugiau skaidrumo. Kintamoji dalis turi ir plusų, ir minusų. Plusas yra, kad, be abejo, žmogus tada turi papildomą motyvaciją dirbti, daugiau užsidirbti. Bet pagrindinis kintamosios dalies minusas yra, apie ką diskutavome iki valstybės tarnybos reformos, kada ateidamas žmogus nežino, koks galų gale bus atlyginimas. Dėl to mes palikome įstaigoms apsispręsti dėl valstybės tarnybos reformos, kokią motyvacinę sistemą jos taikytų. Ar taiko didesnę dalį fiksuoto atlyginimo, ar mažesnę fiksuoto, bet daugiau kintamojo. Bet kuriuo atveju, kam Seimo nariai pritaria, kad jeigu nusprendžia nebetaikyti kintamosios dalies, žmogus turi nenukentėti ir jo kintamoji dalis turėtų įsiskaityti. Tai čia apie tai.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, klausimas dėl kintamosios dalies, nes visoms biudžetinėms įstaigoms mokama gauta kintamoji dalis, o kultūros, nacionalinės valstybės kultūros meno atlikėjams mokamas gautos kintamosios dalies mėnesio vidurkis. Kodėl taip yra, gal galite paaiškinti šį skirtumą? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Atsiprašau, bijau suklaidinti, reikėtų klausti, kas konkrečiai įsigilinę į kultūros sritį. Tik iš diskusijų pamenu, kad kultūros sritis turi tam tikrą specifiką ir mus daug kartų įtikinėjo, kad jiems reikia padaryti kitaip, negu kad visiems kitiems yra. Todėl mes atsižvelgėme ir išgirdome kultūros srities darbuotojus, ir darėme jiems tam tikrų išlygų.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas viceministre, aš norėjau paklausti, ar šis įstatymo projektas išspręs tokią kolosalią problemą? Audito komitete, patikrinus, kiek buvo išmokėta premijų ir priedų po šios, kaip sakant, valstybės tarnybos reformos, paaiškėjo, kad nuo tradicinių 15 mln. suma išaugo iki 45 mln. Kaip planuojate šiuos dalykus užkardyti ir sutvarkyti? Nes jeigu toliau taip eisime, tai tos sumos greitai šimtus milijonų pasieks. Ar šis įstatymo projektas užkardo tokius dalykus? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Šis įstatymo projektas nėra apie tai. Jis yra apie tai, kad tuomet, kai įskaitoma kintamoji atlyginimo dalis, dar nedidėtų papildomai kintamąja atlyginimo dalimi. Tai šią problemą išspręsdžiame.

Ką jūs minite apie priedus ar priemokas, vėlgi, kaip ir minėjau, diskusija. Reikia įsigilinti ir pasakyti, ar tai yra tikrai problema. Nes mano analizė rodo, kad viena pagrindinių problemų viešajame sektoriuje yra ta, kad žmonėms nėra paskatų daryti savo darbą geriau. Kai tos paskatos atsiranda ir tie, kurie daro savo darbą geriau, gauna daugiau, mano nuomone, tai yra gerai. Bet vėlgi premijos, priedai, kintamieji atlyginimai ir turi būti už tai ir tiems žmonėms, kurie savo darbą daro geriau. Jeigu mes einame ta kryptimi ir tos sumos didėja, tai yra gerai.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Atsakėte į visus klausimus.

Motyvai. V. Rakutis kalba už.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Kadangi daug gyvenimo praleidau valstybės tarnyboje arba šalia jos, tai tikrai turime rimtų problemų dėl motyvavimo sistemų. Žmonės dirba daug metų, bet nėra įvertinami, nesiekia didelio rezultato, stengiasi kažkokiu būdu išlikti, niekam neužkliūti, ir tada tas valstybės mechanizmas dirba vangiai, žmonės nesulaukia reikalingo dėmesio. Todėl pasiūlyti projektai, tikėkimės, padidins motyvaciją, tie žmonės tikrai sieks savo darbu atliepti valstybės interesus ir nebus toks didelis atsilikimas tarp privataus ir valstybinio sektoriaus. Todėl siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ir A. Sysas kalba prieš. Nėra. Apsispręsimė dabar balsuodami dėl šių aptartų dviejų projektų paketo. Balsuojame, ar pritariame jiems po pateikimo.

Balsavo 102: už – 88, prieš nėra, susilaikė 14.

Pagrindinis komitetas dėl abiejų projektų būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ir vėl aš drįsčiau siūlyti šiek tiek ankstyvesnę svarstymo Seime datą, tai birželio 13 dieną, tikėdamasis, kad pagrindinis komitetas apsvarstys kitą savaitę. Priimame bendru susitarimu pagrindinio komiteto patvirtinimą ir svarstymo datą.

12.18 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3720 (pateikimas)

Dabar pradedame Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo pataisų projektų maratoną. Pirmasis yra Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3720. Pranešėjas – J. Pinskus.

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys. 2022 metais prasidėję pinigų politikos pokyčiai nulėmė greitai augančias EURIBOR'o palūkanų normas ir kredito įstaigų paskolų palūkanų pajamas, ypač šalyse, kur vyrauja kintamosios paskolų palūkanų normos.

Lietuvoje virš 90 % paskolų gyventojams ir verslui suteikta taikant kintamąją palūkanų normą. Dėl to, kylant EURIBOR'ui, tokiu pat dydžiu auga ir Lietuvos kredito įstaigų turimų paskolų portfelio palūkanų norma, kuri 2022 metų gruodį siekė 4,27 %, o 2023 metų gruodį – jau 6,83 %, 2024 metų kovą siekė 6,84 %.

Atsižvelgiant į tai, kad Europos Centrinio Banko 2022 metais pradėtos ženkliai didinti pagrindinės palūkanų normos iki šiol nėra mažinamos, o kredito įstaigos už didelį likvidžių lėšų perteklių gauna netipinio dydžio palūkanų pajamas, ir į tai, kad 2023 metais bankai Lietuvoje po solidarumo mokesčio ir kitų mokesčių uždirbo net 986 mln. eurų, kas yra beveik du kartus daugiau negu 2022 metais, kai buvo uždirbta 491 mln., Lietuvos Respublikos laikinojo solidarumo įnašo įstatymo pakeitimo projektu siekiama Lietuvoje pratęsti laikinojo solidarumo įnašo taikymą ir 2025 metais visiems Lietuvos Respublikoje įsteigtiems ir veikiantiems bankams, kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuotų bankų ir užsienio bankų filialams, centrinių kreditų unijų finansinėms grupėms. Įstatymo pagrindas yra tas, kad laikinojo solidarumo įnašo mokėjimas pratęsiamas, naudojant lyginamąjį 2019 ir 2022 metų laikotarpį bazei apskaičiuoti. Čia yra labai svarbu. Laikinojo solidarumo įnašo pratęsimas leis gautomis lėšomis sudaryti sąlygas finansuoti svarbius krašto apsaugos projektus, kurie reikalingi neatidėliotinam Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti. Prašom, klausimai.

PIRMININKAS. Taip, klausiančių yra. A. Skardžius klausia pirmasis.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, ištis kažkaip keistai atrodo: Vyriausybė visą laiką deklaravo, kad, štai, solidarumo mokestis dvejiems metams, paimsime mes iš bankų, uždirbančių milijardą grynojo pelno per metus, vienais metais 200 mln., kitais metais – 200 mln., ir užteks. Aš suprantu, Vyriausybė visą laiką globojo komercinius bankus, didino jų pajamingumą, suvarė visus ten, atsiskaitymus grynaisiais panaikino, apribojo, nors suprantama, kad visoje Europoje atsiskaitymas grynaisiais taip pat pripažįstama atsiskaitymo forma, teisėta atsiskaitymo forma. Tai vis dėlto, kaip jūs manote, Vyriausybė, dar visai neseniai neigusi, kad neįmanoma apmokestinti bankų, staiga ėmė ir sugrįžo prie šio projekto, o visą laiką blokavo jūsų projektą?

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, balandžio 17 dieną, kai buvo Vyriausybės posėdis dėl gynybos finansavimo šaltinių ir buvo pateiktas prožektorių principas, į mano pateiktą klausimą premjerė atsakė, kad mes neturime bazės. Iš tikrųjų, pagal dabartinę galiojantį įstatymą, kai lyginamasis laikotarpis yra... Dabar, kai lyginame 3 % palūkanų su 3 % palūkanomis, pavyzdžiui, arba 4 % su 4 %, bazės nebėra. Bet jeigu šio įstatymo projekto lyginamąjį laikotarpį mes paliekame tą patį, 2019–2022 metų, kai EURIBOR'as buvo nulis, tai vėl mes atrandame tą bazę, tą skirtumą tarp nulio ir dabartinio EURIBOR'o. Bazė atsiranda ir solidarumo mokestis... Kadangi EURIBOR'as dabar nekrenta, vadinasi, bazė atsiranda ir mes tuos milijonus per solidarumo mokestį gynybai finansuoti atrandame.

Tai labai džiugu, kad ir šitą mūsų įstatymo projektą, kuris buvo daugiau negu prieš mėnesį užregistruotas ir nebuvo teikiamas Seimui, o buvo pateiktas kartu su Vyriausybės praktiškai analogišku projektu, kurį svarstysime turbūt po mano pateikto projekto... Rezultatas, manau, bus pasiekiamas ir mes pritarsime ir po pateikimo, galbūt ir sujungsime, nes jie praktiškai yra analo-

giški. Bus taikoma skubos tvarka. 2025 metais mes turėsime tuos milijonus, kurių labai trūksta mūsų gynybai.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, aš norėjau panašaus klausimo jūsų paklausti. Kaip jūs vertinate valdančiosios daugumos veiksmus (šiuo atveju – finansų ministrės)? Prieš tai ji nenorėjo pratęsti padidinto pelno mokesčio bankams, tą turėjo padaryti Seimo narių iniciatyva, dabar ji nenorėjo pratęsti solidarumo mokesčio, tą atnešė tik tada, kai *vat* opozicijos nariai pateikė. Tai kaip jūs vertinate: ji stengiasi, kad bankams būtų gerai ar kad valstybei būtų gerai?

J. PINSKUS (MSNG). Matote, Vyriausybės ir ši Vyriausybė labai dažnai eina lengviausiu keliu – jeigu biudžete trūksta mums lėšų, tai lengviausia jas į biudžetą surinkti didinant mokesčius. Alternatyvų, iš kur būtų galima gauti papildomų lėšų į biudžetą, nėra ieškoma. Tik opozicijos priversta ką nors daryti, pradeda daryti. Aišku, kad mes galvojame, kad biudžetas gali būti padidintas skatinant ekonomikos augimo ir kitus procesus, bet tiesiog einama lengviausiu keliu.

PIRMININKAS. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gal ir nelabai tinkamas argumentas, kad reikia gauti lėšų iš kur nors, todėl kažkam uždedame mokesčius. Skamba nelabai gražiai. Aš manau, kad už dominavimą rinkoje virš 20 % būtų logiška apmokestinti, nes yra karteliniai susitarimai tarp bankų (čia neišsiplėsiu).

Klausimas dar jums, gerbiamas Jonai. Uždaromi rajonų filialai ir likviduojamos darbo vietos. Kai kur jau likvidavo, pavyzdžiui, Biržuose ir Kupiškyje, kai kur dar rengiasi likviduoti. Kokia jūsų nuomonė dėl to? Ar nereikėtų kaip nors įstatymais priversti, kad jie sugrįžtų į regionus, sugrįžtų į rajonų centrus, atkurtų darbo vietas ir nekeltų įtampos tarp mūsų Lietuvos piliečių?

J. PINSKUS (MSNG). Aš suprantu, gerbiamas kolega, kad čia daugiau pasiūlymas negu klausimas. Aišku, pritariu, kad tie filialai veiktų arba bent jau būtų daugiau bankomatų, kuriuos būtų galima naudoti. Jų iš tikrųjų dabar labai trūksta, o visus žmones, ypač regionuose, tiesiog priversta varo į bankus išsiimti grynųjų pinigų. O kaip juos panaudoti, kai trūksta bankomatų, kai reikia važiuoti už kelių dešimčių kilometrų? Iš tikrųjų jų trūksta. Čia labiau jums yra pasiūlymas. Siūlau teikti tokį įstatymo projektą, įpareigojantį, kad atsirastų daugiau bankomatų arba filialų.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, pasigirsta nuogastavimų, kad bankai gali imtis naujų žmonių skurdinimo priemonių. Lietuvos bankas, turbūt pripažinkime, niekaip nesusitvarko su šiuo klausimu.

Aišku, sveikintina iniciatyva. Norėčiau paklausti. Ar nemanote, kad reikėtų numatyti saugiklius, kad bankai negalėtų be pagrindo didinti paslaugų įkainių, galbūt būtų ribojami jų viršpelniai ar kaip nors panašiai, įpareigoti Lietuvos banką tai daryti tam, kad kaip nors išbristume iš tokios situacijos, kai visi rodikliai auga neprognozuojamai?

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū už klausimą. Iš tiesų šitą priežiūrą turi daryti Lietuvos bankas. Kaip jis vykdo tą savo pareigą, tai Biudžeto ir finansų komitetas tą parlamentinę kontrolę turėtų daryti aktyvesnę. O bankai savo paslaugų įkainius, kai mes net negalime pretenduoti į solidarumo mokesť, didina. Šitie dvigubi pelnai per paslaugų įkainius atsirado turbūt kaip kompensacija bankams, nes jiems reikėjo sumokėti savo solidarumo mokesť. O mūsų valstybinis bankas tos tokios priežiūros, manau, nevykdo. O turėtų!

PIRMININKAS. Paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, mano vienas klausimas. Pirmiausia, kodėl tai yra tik vieneriems metams? Nejaugi krašto gynybai mums reikės tik 2025 metais? Ar nemanote, kad dabar bankai verčia, dejuoja, sako, mūsų valstybė bus nepatraukli, nebus steigiami nauji bankai, nebus konkurencijos, o vis dėlto ta didžiulė našta bus užkrauta (kaip jūs ir pats pasakėte, labai menka kontrolė) paprastiems piliečiams? Ir kortelės pabrangs, ir aptarnavimas pabrangs. Tai mes jau dabar patys pastebime, nes labai dažnai sulaukiame paprastų žmonių skambučių.

J. PINSKUS (MSNG). Ačiū, Laima, už klausimą. Atsakysiu į pirmą jūsų klausimo dalį, kodėl 2025 metais? Todėl, kad mes solidarumo mokesčiu pretenduojame tik į EURIBOR'o pakeltas pa-

lūkanas. Mes nepretenduojame į paslaugų įkainius. Kad paslaugų įkainiai keliame, tai vėlgi, sakau, yra mūsų valstybinio banko problema. Iš tikrųjų tą turėtume prižiūrėti ir kontroliuoti, kad to nedarytų ir nesikompensuotų tokiu būdu, nes bankai gauna tiesiog orinius pinigus per EURIBOR'ą. Jie turėtų dalintis su mumis, mes tikrai nepretenduojame į jų paslaugų įkainius.

PIRMININKAS. Dėkui. Visi paklausė jūsų. Dabar motyvai. Nė vienas Seimo narys nenori pasisakyti už. Prieš – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, dar praėjusiais metais parlamentas bankams įvedė laikinąjį solidarumo mokestį, kuris turėjo labai aiškų tikslą ir ribotą galiojimo laiką. Bankai, nors ir dažnai susilaukia kritikos dėl savo veiklos, tačiau per pastaruosius metus sumokėjo šimtus milijonų eurų į valstybės biudžetą. Taip pat noriu priminti, kad dar šią kadenciją bankams buvo padidintas pelno mokestis iki 20 % kaip laikinas padidinimas, tačiau panašu, kad jis tapo nuolatinis. Iš esmės kuo daugiau verslas gauna pelno, tuo daugiau sumoka mokesčių į valstybės biudžetą. Praėjusiais metais komerciniai bankai Lietuvoje gavo pelno beveik 1 mlrd. eurų, tai valstybei sumokėjo apie 200 mln. eurų vien pelno mokesčio, ir be papildomo politikų įsikišimo. Vieno sektoriaus tikslinis apmokestinimas, kai sektorius gauna daugiau pelno, nei planuota, yra ydinga praktika. Tokie sprendimai ne tik neskatina investicijų, bet ir sukuria nestabilumą verslo aplinkoje. Gyvename demokratinėje valstybėje ir jos mokesčių politika turi būti nuosekli ir prognozuojama. Galima turėti priežasčių kritikuoti bankus, bet solidarumo įnašo pratęsimas nesukurs stabilumo, žiūrint tiek į trumpalaikę, tiek į ilgalaikę perspektyvą, priešingai, tai gali atgrasyti investuotojus.

Pabaigoje noriu tik priminti, kad 2009 metais pridėtinės vertės mokestis nuo 18 % iki 21 % buvo įvestas laikinai. Praėjo 15 metų ir tas laikinas mokestis vis dar egzistuoja. Pridėtinės vertės mokestis šiandien Lietuvoje yra 21 %. Kviečiu visus elgtis atsakingai, nelaužyti duotų pažadų Lietuvos verslams bei galimiems investuotojams, todėl aš už šį projektą balsuoti tikrai neketinu. Ačiū.

PIRMININKAS. Atsirado ir pasisakančių už – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mes visi suprantame liberalų siekius sugriauti valstybę. Jiems, liberalams, nereikia nei valstybės, nei valstybės valdymo, nei biudžeto, tačiau stebina, kad jie dabar vis tiek lenda į valdžią ir vėl pretenduoti į Seimą ruošiasi. Tai gal jūs nepretenduokite į valdžią, nes jums valdžios nereikia, ar jūs norite ir toliau griauti, kad nebūtų lėšų valstybei išlaikyti ir visoms kitoms priemonėms, kad būtų anarchija? O kas po to? Balsuokime už ir nekurkime anarchijos, ir nepadėkime liberalams sugriauti mūsų valstybės.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame po pateikimo J. Pinskaus, A. Palionio pateiktam projektui.

Balsavo 107: už – 93, prieš – 3, susilaikė 11. Pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data numatoma birželio 18 dieną. Priimame bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Kaip minėjau, balsavimo intervalą pratęsiau kol kas iki 13 valandos.

12.34 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 pavadinimo, 1, 2, 4, 5, 6, 8 straipsnių pakeitimo ir 11 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3779 (pateikimas)

Dabar Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3779. Pranešėjas – L. Savickas.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, ką tik priėmę vieną protingą sprendimą, turime dar du priešais mus laukiančius, tai pabandysiu labai konkrečiai kelis akcentus ir tuomet galėsime detaliau aptarti. Nuo pačios kadencijos pradžios, puikiai prisiminate, turėjome suburtą mokesčių grupę, žadėtą mokesčių reformą, tačiau jos taip ir nesulaukėme. Nuo šių metų sausio mėnesio Vyriausybė kvietė diskutuoti apie pajamų šaltinius, siekiant užtikrinti gynybos poreikius, tačiau prieš kelias savaites vis dar neturėjome nieko daugiau, tik diskusijas. Taigi, negalime sau leisti toliau skęsti šiose sąlyginai rezultato neduodančiose mokesstinėse diskusijose. Džiugu, kad demokratų kartu su visomis kitomis opozicinėmis frakcijomis

registruotas projektas pajudino šiuos ledus. Vyriausybė suskubo, įvardino savo galutinius siūlymus ir vakar pateikė net ir bankų solidarumo įnašo projektą. Dar svarbiau, kolegos, tarp kitų pasiūlymų neliko skaudžiausių pasiūlymų mažiausias pajamas gaunantiems gyventojams: tiek dėl PVM didinimo, tiek dėl lėšų iš savivaldybių atėmimo. Taigi šis projektas jau pasiekė savo pirmuosius žingsnius.

Dabar kalbant konkrečiau. Jau mes girdėjome iš kolegos Jono, kad beveik 1 mlrd. eurų pelno, net ir atskaičius banko mokamą solidarumo mokestį, valstybei buvo sumokėtas. Tokią informaciją pateikė pati Bankų asociacija. Pagal galiojančią tvarką, šalyje veikiančių bankų solidarumo įnašas į valstybės biudžetą siekia 250 mln. eurų. Tai yra reikšmingas indėlis, ieškant papildomo finansavimo šiandien itin jautriems gynybos poreikiams. Laikinas solidarumo mokestis buvo įvestas visai neseniai, pernai, kaip papildomas lėšų šaltinis, tačiau geopolitinė situacija šalyje iš esmės nepasikeitė, grėsmės išlieka ir matome, kad kiti valdančiųjų siūlymai gąsdina permesti našta gyventojams, todėl skaldo visuomenę. Dėl to ir turime užsitikrinti tokius šaltinius, kurie mus labiau galėtų sutelkti ir užtikrinti finansavimo tvarumą.

Taigi, šis pasiūlymas yra kitoks. Šiame pasiūlyme kalbama apie tai, kad mokestis, kuris šiuo metu yra laikinas, galiojantis kelerius metus, neturėtų būti laikinas – jis galėtų neribotą laiko tarpą. Tačiau pati mokestinė formulė yra laikina: tik tuomet, kai mes matome tokias situacijas, kurios susiklostę dabar, kai pelnai išauga tiesiog dėl Europos Centrinio Banko priimamų sprendimų, tokių išskirtinių situacijų atveju mokestinė formulė yra pritaikoma.

Kam mums, mieli kolegos, kurie šią kadenciją taip smarkiai argumentavome dėl to, kad turime mažinti įstatymų projektų skaičių, dabar vėl toliau laikytis laikino įstatymo projekto, o kai vėl kartosis tokios situacijos, iš naujo bandyti dėl jo apsispręsti? Priimkime šį įstatymo projektą ir visuomet turėkime paruoštą įrankį, kuris visada pagautų tokias laikino pelno situacijas, kurios tiesiog nukrenta bankams iš dangaus, kad šį mokestį galėtume pritaikyti be papildomų diskusijų.

Visgi registravus šį projektą pasigirdo ir daug kritikos, kad nors teoriškai banko solidarumo mokestis galėtų būti pratęstas, įplaukų iš jo galėtų ir nebūti. Deja, situacija rodo, kad įplaukos kurį laiką ir toliau tikrai smarkiai nemažės. Juk Centrinis Bankas iki šiol nemažina pagrindinių palūkanų normų, kurios 2022 metais pradėtos ženkliai didinti. Lygiai taip pat ir kredito įstaigos už šį didelį likvidžių lėšų perteklių gauna netipinio dydžio palūkanų pajamas. Išiklausykite: banko neaudituotais duomenimis, 2023 metais bankai Lietuvoje, atskaičius solidarumo įnašą ir kitus mokesčius, uždirbo 986 mln. eurų pelno, tai yra du kartus daugiau negu 2022 metais, anksčiau. Kalbant į priekį, kalbant apie 2024 metus, tai gali sudaryti apie 220 mln. eurų, o, banko skaičiavimu, 2025 metais tai būtų apie 50–70 mln. eurų.

Taigi dabartinė situacija ir prognozės aiškiai rodo, kad ši situacija tikrai yra tokia, kur mes galime atsispirti į šį mokestinį sprendimą, jis būtų tvarus, jis padėtų mums spręsti tuos iššūkius, kurie yra patys aktualiausi. Mes pagaliau išbristume iš tos situacijos, kai tik kalbame, kalbame ir diskutuojame. Dabar dedame ant stalo konkrečius projektus, kurie padėtų užtikrinti tai, kad mūsų saugumui reikalingi sprendimai būtų iš tikrųjų priimti laiku ir tvariai finansuojami.

Pristačiau. Galiu atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, turbūt visiems suprantama, kad tėvynei ginti reikalingi pinigai, tačiau valdžia visą laiką tą ignoruoja ir bando įvesti, ieškodama tvarių šaltinių, tokį visuotinį mokestį. Tas, beje, paliestų net ir skurdžiausius gyvenančius asmenis. O Lietuvoje vis dėlto skurdas yra vienas didžiausių Europoje. Absoliutus skurdas. Eurostato duomenimis, ir energetinis skurdas yra didžiausias. Jeigu panagrinėtume kitais pjūviais, matytume dar įvairių pjūvių. Dabar valdžia nori atimti iš to *ubago* paskutinę lazda ir neatsigręžia į tuos, kurie tikrai gali mokėti.

Aš labai pritariu jūsų inicijuotam ir mūsų daugumos kolegų pasirašytam ir remiamam siūlymui, kad tai tikrai būtų tvarus šaltinis. Bankai gali mokėti. Aš norėčiau, kad jūs vis dėlto pagrįstumėte, kodėl tas tvarus...

PIRMININKAS. Laikas!

A. SKARDŽIUS (MSNG). ...šaltinis netinka šiai valdžiai?

L. SAVICKAS (DFVL). Reikia tikėtis, kad po kelių minučių pamatysime, kad šis tvarus šaltinis tiks valdžiai. Labai tikiuosi, kad mūsų paraginti po įstatymo projekto įregistravimo... ir Vyriausybės štai matome vakar registruotą, šiandien, netrukus, teikiamą projektą, tai lyg ir rodo, kad yra bendras suvokimas, jog reikėjo atsisakyti, ir matome lyg atsisakymą PVM didinimo, kitų išteklių, mažiausių pajamų gyventojams jautriausių sprendimų ir judėjimą link tokių, kurie šiandien, esant tokiam tikrai nelengvam laikotarpiui, gali džiaugtis net ir padidinus mokesčius vis dar turėdami milijardinius eurus pelno. Taigi manau, kad netrukus pamatysime, ar šis matymas yra bendras.

PIRMININKAS. A. Gedvilas klausia.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų pabendravus su rinkėjais man nekylo jokių dvejonų, kad šis įstatymo projektas yra tikrai laukiamas ir labai reikalingas, tuo labiau kad jisai sudarys tam tikras palankias sąlygas mūsų gynybai ir panašiai.

Aš norėčiau paklausti, ar jūs kaip nors konsultavotės su Lietuvos banku? Įdomu, ar jis galbūt rengia, matydamas tokius bankų pelningumo rodiklius, reguliavimo paketą duomenų, kad vis dėlto būtų pažabotas tas apetitas. Įvertinant tokius galimus pokyčius ateityje, galbūt jūsų tas solidarumo mokestis nebeturės tokios apčiuopiamos naudos ir, sakykime, nebereikės diskutuoti apie milijardinį bankų uždirbamą pelną, žinoma, žmonių sąskaita. Ar vis dėlto nesitikėdami kokio paketo einame tuo keliu?

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū. Kol kas tikrai neteko girdėti rimtesnių iniciatyvų negu ši, kurią mes šiandien visi kartu pateikiame ir svarstome. Jeigu iš tikrųjų norime turėti įrankį, kuris galioja, yra visuomet pasirengęs pagauti tokias netipines situacijas, kada tarsi iš dangaus krenta milijardinis pelnas dėl Europos Centrinio Banko padidintų palūkanų, tai šis įrankis, kurį mes dabar iš laikino galėtume padaryti visada galiojantį, visada būtų pasirengęs pagauti tokias situacijas ir paimiti deramą dalį iš tokių situacijų.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėju, kaip jūs vertinate konservatorių veiksmus? Konservatorių ministrė vadovauja Finansų ministerijai. Dar visai neseniai jie net nešnekėjo, kad reikėtų pratęsti banko solidarumo mokestį ir taip prisidėti prie gynybos finansavimo. Bet jie labai aktyviai šnekėjo, kad smulkųjį verslą, patentų turėtojus, kitus reikia apkrauti didesniais mokesčiais ir sunkesnėmis sąlygomis. Ten, kalba, yra 10 mln., 15, gal 20. O čia iš karto 60. Tai kaip jūs vertinate tokius veiksmus, kad tik po opozicijos Seimo narių pasiūlymų Finansų ministerija atsibudo?

L. SAVICKAS (DFVL). Na, čia reikia taip ir pasakyti, kad šis mokestinis įstatymo pasiūlymas, man atrodo, iš tikrųjų ir pajudino ledus, ir pajudino tuos ledus tinkama kryptimi. Atsisakyta pačių jautriausių sprendimų, nors dar ne dėl vieno mes čia turėsime padiskutuoti, ir judama ta kryptimi, kur jau generavo praėjusiu laikotarpiu ženklų indėlį į mūsų gynybos sritį – 250 mln. ir, tikėtina, 220 mln. Kaip ir sakote, tai yra vienas iš tokių reikšmingiausių indėlių kalbant apie kitų metų biudžetą. Tai kryptis yra teisinga. Tikėkimės, kad ir toliau bus įsiklausoma į opozicijos išsakomus pasiūlymus. Tuomet galbūt to sutarimo dėl tokios jautrios srities kaip gynyba bus tik dar daugiau.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, tikriausiai iš praeitos patirties matome, kad tai tvariausias turbūt šaltinis užtikrinti pajamas gynybai ir turbūt tuos ilgalaičius planus. Bet klausimas mano būtų toks: kaip jūs manote, na, visuomenė lyg ir šiek tiek priešinama, jeigu mes čia toliau išlaikysime bankams tą privalomą prisidėjimą prie gynybos, tai paslaugos vėl daugiau brangs? Tai galbūt reikėtų nuraminti ir pasakyti, kaip jūs manote, ar tai nėra žmonių klaidinimas?

Ir kitas dalykas, turbūt klausimas: kaip, jūsų įsivaizdavimu, turėtų būti ateityje, atsiradus kitiems šaltiniams? Ar tai galėtų būti kaip pagalbinė priemonė, ar galėtų keistis šiek tiek? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Be abejonės (pradedu nuo antrosios dalies), pagal dabartines prognozes, tikėkimės, kad jos tikrai yra teisingos, kiti metai turėtų būti jau paskutiniai, kai matysime tokias dideles Europos Centrinio Banko nustatytas palūkanas. Taigi šis šaltinis turėtų kaip ir baigtis, tai yra iš tikrųjų tas įrankis išspręstų ir *uždengtų* tą dabartinę situaciją. Tolesnėje perspektyvoje

būtų aktyvus, parengtas įrankis. Jeigu vėl tai kartotųsi, vėl tokios aukštos palūkanos, mes turėtume įrankį, kuris iš karto būtų aktyvuotas.

O kalbant apie bankus ir jų pasirinkimus, šiandien, kaip ir kalbėjau, net ir sumokėjus papildomus mokesčius, solidarumo mokesčius, vis dar liko milijardas eurų pelno. Ir reikia pasakyti, kad finansinių įstaigų yra daug ir įvairių. Mažosios galbūt ir neturėjo tokio ypač pelningo laikotarpio, bet joms solidarumo mokestis juk ir nebūtų taikomas. Tai yra taikoma konkrečiai kredito įstaigai, kuri iš tikrųjų turi išskirtinai didelį pelną – daugiau negu 50 % didesnę negu per praėjusį laikotarpį.

PIRMININKAS. Klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Dėkui. Aš norėjau ne klausti, o pastebėti, kadangi nenorėjau kalbėti nei už, nei prieš gale įstatymo... Tiesiog Solidarumo įnašo įstatymas buvo sukonstruotas kaip laikinas mokestis laikinai situacijai išspręsti. Jis savo esme yra laikinas ir jo tęstinumas yra tiesiog negalimas. Tai, ką jūs esate užregistravę, iš principo reiškia (ir Lietuvos bankas yra atlikęs preliminarų vertinimą), kad kitais metais iš tokio mokesčio būtų 0 eurų pajamų. Vadinasi, solidarumo mokestis tęstinis būti negali.

Jeigu norima, kad bankai daugiau prisidėtų prie valstybės biudžeto pajamų, reikėtų keisti bankams taikomą specialų pelno mokesčio režimą, kuris būtų permanentinis kiekvienais metais, ir reikėtų registruoti tokį įstatymo projektą. O jeigu norime laikino sprendimo, kuris, na, išsprendžia šią išskirtinę situaciją, reikia registruoti bazės keitimo projektą, ką yra užregistravęs ponas J. Pinskus ir Vyriausybės projekte yra tas pats.

Tačiau jeigu norima, kad toks įstatymas būtų permanentinis, vadinasi, nebelieka to esminio bruožo – bazės nuolatinio keitimosi slenkančiu grafiku, esančio nuolatiniuose įstatymuose. Jeigu norima išskirtinės situacijos sprendimo, tai turėtų būti koreguojant įstatymo bazę. Tokiu atveju tas įstatymas negali būti tęstinis. Tai čia ne klausimas, aš atsakymo neprašau.

L. SAVICKAS (DFVL). Kadangi buvo užduotas kaip klausimas, aš galiu atsakyti, pasinaudosiu šia galimybe. Gerbiama ministre, iš tikrųjų Lietuvos banko duomenys, bent jau tie, kuriuos aš turiu, rodo šiek tiek kitokią situaciją. Mes, tikiuosi, galėsime Biudžeto ir finansų komitete padiskutuoti apie tuos technologinius niuansus. Bet dar kartelį, kolegos, mūsų įstatymo pakeitimas yra slenkantis grafikas, taip, tai nėra kaip jūsų, kur yra fiksuoti konkretūs laikotarpiai, tai yra slenkantis grafikas, žiūrint atgal keletą metų, kad mes visuomet galėtume turėti formulę, kuri pagauna tokius išskirtinius laikotarpius, kaip yra dabar, ir tas mokestis galėtų būti aktyvuotas. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Aš iš tiesų irgi norėjau paklausti dėl tokio įstatymo, na, nuolatinio perdarymo prasmės, nes jisai buvo pritaikytas išskirtinei situacijai. Lietuvoje ta išskirtinė situacija susidarė dėl to, kad Lietuvoje dominavo kintamosios... dominuoja kintamosios palūkanos, bankai dėl jų, kaip sakyti, finansinės struktūros gali pigiai pasiskolinti ir atitinkamai daug uždirbti, pakilus EURIBOR'ui, iš savo paskolų.

Bet ta situacija gali pasikeisti. Na, Lietuvos bankas atneša siūlymus, kaip daugiau, na, fiksuotomis palūkomis išduoti paskolų, atneša siūlymus, kaip būtų lengviau pakeisti banką, skolintojams būtų mažiau reikalavimų ir panašiai. Gali absoliučiai pasikeisti bankų finansinė padėtis, bankų struktūros, balansas, kiek jie turi kapitalo, kiek paskolų ir panašiai, ir toks mokestis taps neprasmingas. Jis visiškai neatitiks realybės.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Mes galime šiandien užsiimti orų prognozėmis arba galime žiūrėti, kaip yra. Realiai oras irgi gali keistis, situacija irgi gali keistis, tačiau šiandien turime prieš akis įstatymo projektą, kuris padėtų iš esmės spręsti situaciją tokią, kokia ji yra. Mažai tikėtina, kad reikšmingai visa mūsų kredito ir paskolų situacija pasikeis per naktį, sakyčiau, bet jeigu ištiktų pakartotinė situacija, kada vėl Europos Centrinis Bankas turėtų kaip vieną iš savo makroekonominio reguliavimo priemonių pritaikyti pakeltas palūkanas, tai vėl matytume lygiai tą pačią situaciją. Kaip valdančiųjų atstovui, kuris šią kadenciją nuosekliai komunikavote savo tikslą – mažinti teisėkūrinių iniciatyvų, svarstomų Seime skaičių, kaip prioritetą, manau, tiktų kuo puikiau turėti įstatymo projektą, kuris yra galiojantis. Tačiau formulę aktyvuojuama tuomet, kai pelnai yra išaugę.

PIRMININKAS. Laikas klausti pasibaigė.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai. Visi tik už pasisako. R. Tamašunienė pirmoji užsirašiusi turi galimybę.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirmiausia labai keista, kuomet vienas sektorius valstybėje nėra apmokestinamas, ir tas sektorius, kuris per metus turi 1 mlrd. pelno. Tai ne tik mano vertinimu, prieš tai pateiktam pasiūlymui, kuriuo realiai pratęsiamas banko solidarumo mokestis vieniems metams, buvo pritarta ir balsavo dauguma, bet aš palaikau idėją, kad nuolatinis mokestis turėtų būti taikomas. Tai yra šaltinis tų lėšų, kurių taip trūksta ir valstybės gynybai, ir socialinėms problemoms spręsti. Prisiminkime, PVM buvo laikinas mokestis, bet jis iki šiol liko pastovus, aukštas – 21 %, ir niekas nesiryžta jo pamažinti taip, kaip buvo žadėta. Todėl vis dėlto tai yra instrumentas, kai visi sektoriai, kurie gauna pelnus, prisidėtų prie valstybės gerovės, prie socialinių problemų sprendimo, prie mūsų demografinių iššūkių ir saugumo, ir tai tikrai turėtų tapti nuolatiniu mokesčiu ar šita forma, ar kitokia. Be abejo, diskutuokime, tai yra pateikimas įstatymo projekto. Manau, komitetuose vertėtų priimti nuolatinį mokestį, kuris atitiktų ir finansų sektoriaus lūkesčius, ir visų gyventojų lūkesčius, nes kiekvienas gyventojas Lietuvoje yra susijęs su banku arba su kita finansine institucija, todėl jiems netaikomos jokios lengvatos nei įmokų krepšeliams, nei kreditams, nei taip toliau, o matome, kokius pelnus kraunasi bankai. Todėl šitas mokestis turi tapti nuolatiniu mokesčiu. Aš labai palaikau kolegų idėją, kurią, be abejo, palaikau jau n metų, tik nesiųžtama prie to klausimo grįžti. Ačiū.

PIRMININKAS. K. Adomaitis pasisakys prieš.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, neabejotinai gynybai mes pinigų turime rasti ir vienaip ar kitaip juos surasime, ir, tikiuosi, bus bendrai palaikoma. Matau, kad ir Vyriausybė prie to klausimo dirba ir tam tikrus sprendimus siūlo, mes irgi netrukus dėl jų galėsime pasisakyti. Tačiau šio konkretaus projekto ir šios konkrečios formuluotės atveju aš tikrai negaliu palaikyti tokio sprendimo.

Visgi mes priėmėme laikinąjį bankų solidarumo mokestį atsižvelgdami į labai labai konkrečią situaciją, į neįprastą situaciją rinkose, kai smarkiai užaugo palūkanos ir dėl to smarkiai padidėjo bankų pelnai, nors jie patys galėjo tuos pinigus gauti pigiai. Mes išsprendėme tų kelerių metų situaciją. Mes iš tiesų reikšmingai papildėme valstybės biudžetą ir tai buvo, retrospektyviai žiūrint, reikalingas Vyriausybės sprendimas stiprinti mūsų valstybės gynybą. Tačiau dabar piktinantis, kad kažkas uždirba labai didelius pelnus, siūloma išrasti kažkokias naujas formules kiekvienais metais, bandyti pritaikyti, sukurti tą formulę kiekvienam atvejui kiekvienais metais ir tą tęsti nuolatos.

Taip mokesčiai nekuriami, nedaromi, netaikomi. Jeigu mes galvojame, kad kas nors uždirba per daug pinigų, gauna per daug pelno, tai ir galvokime apie kokią nors bendrą sprendimą visai Lietuvai, siūlykime vieną formulę visiems sektoriams, vienodus procentus visiems sektoriams, bet nepalikime tokio laikino konstrukto, laikinos formulės išskirtinei situacijai, nepalikime to visam laikui.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuodami, ar pritariame projektui po pateikimo.

Balsavo 101: už – 66, prieš – 5, susilaikė 30. Pritarta. Biudžeto ir finansų komitetas būtų pagrindinis. Svarstymo data, kaip ir dėl ankstesnio projekto, – birželio 18 diena.

Repliką po balsavimo – D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pirmiausia ačiū, kolegos, už projektą palaikymą. Manau, tikrai bus prasmingos diskusijos toliau komitete.

Bet vis dėlto norėjau pasakyti repliką gerbiamam K. Adomaičiui, jį tikrai gerbiu. Na, keista girdėti Laisvės partijos narį, kuris pasisako iš esmės prieš mokestinius dalykus, kai patys labiausiai turbūt kalba apie 4 % skyrimą krašto apsaugai, tačiau kada pereinama prie konkrečių lėšų, prie to, sakykime, biudžeto reikalo, tada mes sakome prieš, ne toks mokestis, reikia kitokių mokesčių. Tada labai norėtusi, Kasparai, išvysti konkrečius pasiūlymus, kaip jūs teiksite padidinimą dėl 4 %?

PIRMININKAS. Kolegos, posėdis vėluoja valandą laiko, o jūs tarpusavyje replikomis aiškina-tės santykius.

K. Adomaičiui privalau suteikti teisę atsakyti, nes buvo užsipultas.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, Laisvės partija yra pateikusi konkrečius siūly-mus. Vyriausybė irgi savo sprendimus priima. Ir savo kalboje aiškiai pasakiau – gynybai pinigų bus. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, atsižvelgdamas į vėlavimą, dar pratęsiu balsavimo inter-valą maždaug iki 13 val. 10 min. Po to spręsimė, ką daryti. Kadangi nėra premjerės, opozicija gal atsisakys Vyriausybės pusvalandžio, tada mes galėsime Švietimo įstatymo projektą pateikti. (*Šur-mulys salėje*) Jeigu neatsisakys, tai Vyriausybės pusvalandis prasidės maždaug 13 val. 10 min. (*Triukšmas salėje*) Pamąstysite, po to pasakysite.

12.58 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 5, 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3836 (pateikimas)

Dabar G. Skaistė pateiks dar vieną Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3836.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Neseniai buvo pristatytas Gynybos fondo paketas, kuriame viena iš dedamųjų yra Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo pratęsimas dar vieniems metams, ko-reguojant bazę, pagal kurią jisai yra skaičiuojamas. Gynybos fondo paketu būtų finansuojami pa-pildomi poreikiai, kurie yra įvardinti, tai yra vokiečių brigados priėmimas, nacionalinės divizijos formavimas, igyjant papildomas oro gynybos sistemų galimybes, taip pat aktyvaus rezervo for-mavimo ir aprūpinimo projektai.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymas buvo parengtas reaguojant į išskirtinę situaciją finansų sektoriuje. Tas pats buvo matoma visoje Europos Sąjungoje, tačiau Lietuvoje situacija buvo galbūt šiek tiek labiau išskirtinė. Pandemijos metu vyriausybės taikė papildomas pagalbos priemonės, dėl to ir verslo, ir žmonių indėliai bankuose išaugo labai ženkliai, Lietuvoje – rekordiškai, paly-ginti su visa Europos Sąjunga. Kadangi Lietuvoje dominuoja kintamosios palūkanų normos, na-tūralu, kad bankų palūkanų pajamos išaugo taip pat rekordiškai, todėl bankų likvidumas, kuris garantuoja dideles grynųjų palūkanų pajamas, buvo taip pat rekordinis.

Monetarinės politikos priemonių ėmėsis Europos Centrinis Bankas pakėlė palūkanų normas, vadinasi, skirtumas tarp to, ką bankai moka už terminuotus indėlius ir ką gauna už perteklinį lik-vidumą, buvo itin didelis, dėl to išaugo bankų pelnai. Taip pat matome, kad situacija, kurią prog-nozavome, rengdami Laikinojo solidarumo įnašo įstatymą, užsitęsė šiek tiek ilgiau, negu buvo galima prognozuoti rengiant įstatymo projektą. Matome, kad aukštos palūkanų normos išliko gana ilgai. Manome, kad šiuo metu yra pasiektas pikas.

Tikėtina, kad birželio mėnesį Europos Centrinis Bankas imsis mažinti palūkanų normas, va-dinasi, kitų metų antroje pusėje galime tikėtis, jog palūkanų normos stabilizuosis. Bankų pelnai iš grynųjų palūkanų pajamų praėjusiais metais buvo rekordiniai, tačiau, tikėtina, kitais metais ban-kų pelnų iš grynųjų palūkanų pajamų tendencija jau bus mažėjanti. Vadinasi, nepaisant to, kad situacija keičiasi ir pelnai bus mažesni, situacija išlieka reikšminga.

Tokiu atveju, pratęsiant Laikinojo solidarumo įnašo įstatymą ir pakoreguojant mokesčio ba-zę, nuo kurios jis yra skaičiuojamas, būtų galima tikėtis kitais metais, Lietuvos banko vertinimu, apie 50–70 mln. eurų papildomų pajamų. Tokiu atveju Vyriausybė siūlo vieneriems metams pra-tęsti įstatymą, koreguojant mokesčio bazę ir taip surenkant papildomas lėšas, kurios yra reikalin-gos finansuoti krašto apsaugą.

Kviečiu pritarti šiam įstatymui. Manau, kad komitetas galėtų sujungti visus tris įstatymus ir svarstyti vienu ypu tai, kas yra pasiūlyta. Vyriausybės pateikta pozicija turbūt leistų išvengti Vy-riausybės išvados prašymo ir proceso užtrukimo. Manau, kad komitetas galės moderuoti diskusi-jas, kurios vyks ateinančiu laikotarpiu.

PIRMININKAS. Klausimai. Pirmasis klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, jums tikriausiai yra žinoma, dėl kokių priežasčių faktiškai komercinių bankų yra toks didelis pelningumas? Vienas iš tų kriterijų yra tai, kad Lietuvos bankas kredito institucijoms nuo 2022 metų vidurio pradėjo mokėti palūkanas už vadinamuosius laikomus galimus indėlius, taip? Praeitais metais sumokėjo 307 mln. eurų. Šita įmoka praktiškai yra apskaičiuota nuo komercinių bankų pelno. Jeigu atimtume, tai jų veiklos pelnas faktiškai yra 679 mln. eurų.

Bet mano klausimas: ar buvo neįmanoma kažkaip sukurti mechanizmo? Vis dėlto, tai yra savotiškai Europos Centrinio Banko, Eurosistemos tam tikra vykdoma politika su tam tikra pasekme, kur praktiškai nekomercinių bankų veiklos nauda gauta, bet iš išorės sumokėti tam tikri, kaip sakyti, dividendai. Ar nebuvo galima vis dėlto grįžti prie tos sumos, kad būtų galima panaudoti ją gynybos tikslams? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Iš principo, tai nėra nacionalinis sprendimas, tokį sprendimą galėtų pakeisti nebent monetarinės politikos formuotojai kartu susėdę. Tokia diskusija vyko tarp ekonomistų, tačiau praktinis sprendimas turėtų būti bendras visos Europos Sąjungos mastu. Mes turime bendrą valiutą. Natūralu, kad ir monetarinės politikos vykdymas turėtų būti unifikuotai vykdomas visose valstybėse narėse. Tai ką gali Lietuva padaryti? Priėmė nacionalinį sprendimą. Kitose šalyse dominuoja fiksuotos palūkanų normos, vadinasi, bankų pelningumui nebuvo tokios ryškos įtakos kaip Lietuvoje. Situacija yra gana skirtinga ir to bendro europinio sprendimo nebuvo. Vyriausybė pasiūlė nacionalinį sprendimą, kuris, man atrodo, leidžia išspręsti situaciją, kai matome tikrai netipinę situaciją, ir drauge papildomus poreikius, kurie yra iš dalies ir susiję su ta išskirtine situacija.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji ministre, tai jūsų kadencijos metu, jums vadovaujant finansams, valstybėje bankų pelnai padidėjo tris kartus – nuo 1 mln. grynojo pelno per dieną iki 3 mln. Kai žvelgiu į 2023 ir 2024 metų rezultatus, tai matosi, kad vis tiek bus pelnas apie 1 mlrd., nežiūrint to, kad reikia atseikėti po 240 mln. gynybos mokesčio. Jūs dabar siūlote tik 60 mln. nuo 1 mlrd., tai čia 6 %. Kodėl tiek mažai jūs siūlote bankų solidarumo mokesčio? Juk jie gali prisidėti ir dėl jų pačių saugumo, investuodami į šalies gynybą. Ar jums taip gaila tų bankų? Ar čia yra tam tikra bankų globa? Ką tik buvęs premjeras A. Butkevičius minėjo, kad gavo 300 už nieką per metus, kaip jūs sakote, dėl tokios monetarinės Centrinio Banko pozicijos. Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau prisiimti nuopelnus už viską, kas vyksta pasaulyje, tačiau šiuo atveju, manau, netipinė situacija susiklostė ne dėl proaktyvių veiksmų, kurių imasi Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Iš dalies tai susiklostė todėl, kad buvo gausios pagalbos priemonės COVID-19 pandemijos metu. Tai reiškia, kad žmonių indėliai, laikomi bankuose, ir verslų indėliai, laikomi bankuose, rekordiškai išaugo. Tai toks turbūt yra Vyriausybės indėlis. Bet tai, kas susiję su palūkanų normų reguliavimu, visgi yra Europos Centrinio Banko prerogatyva. Čia priima sprendimus tie žmonės, kurie yra deleguoti į tas institucijas tam, kad būtų galima suvaldyti buvusią rekordinę infliaciją. Man atrodo, tie sprendimai vienaip ar kitaip buvo reikalingi. Turbūt prisiimti nuopelnų už tai, kad bankai turi didelius pelnus, šiuo atveju, manau, negalėčiau.

Reaguodama į situaciją, Lietuvos Respublikos Vyriausybė pasiūlė sprendimą, kuris leistų dalį to pelno, netikėto ir dėl netipinės situacijos, skirti krašto gynybai. Per šiuos dvejus metus beveik 0,5 mlrd. eurų yra skirta krašto gynybai. Ne visos šalys tokius sprendimus pasiūlė. Mūsų kaimynai tokių sprendimų neturi. Tai reiškia, kad visgi Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė valiną sprendimą, kuris atliepia susidariusią situaciją. Aš nesiūlau 60 mln., aš siūlau pratęsti galiojančią reguliavimą, kuris, mano nuomone, atliepia tą netipinę situaciją, kuri vis dar bus ateinančiais metais. Kad iš to surinksime 60 mln. eurų papildomų pajamų, tai apskaičiuojama pagal tai, kas realiai yra rinkoje. Pagal dabar galiojančią reguliavimą, mes iš to paties mokesčio surenkame apie 250 mln. eurų pajamų šiais metais. Tai reiškia, kad situacija tiesiog keičiasi. Mokestis yra parengtas taip, kad jis reaguotų į netipinę situaciją. Jeigu situacija pamažu tampa tipinė, vadinasi, reikia rinkti normalų pelno mokestį, kuris bankams Lietuvoje yra didesnis 5 procentiniais punktais.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiama ministre, aš patikslinsiu Algirdo klausimą. Lietuvos bankas pernai komerciniams bankams padovanojo 307 mln. Tuos pinigus pavogė iš Lietuvos tautos, atidavė komerciniams bankams. Per solidarumo mokestį jūs nusprendėte atsiimti tik 150 mln. O kodėl ne visus 307 mln.? Tai yra Lietuvos tautos pinigai. Europos Centrinis Bankas tik nustatė ribas, nuo kiek iki kiek galima tų palūkanų mokėti. Lietuvos bankas nusprendė mokėti maksimalią ribą – 4 %. Kodėl per solidarumo mokestį nepaimate visų pinigų, pavogtų iš Lietuvos tautos? Net dabartiniai 60 mln. bus tik pusė tos sumos, kurią jie gaus iš Lietuvos banko. Kodėl taip darote?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Įstatymas yra parengtas reaguojant į netipinę situaciją tam, kad būtų galima įvertinti ir natūralų augimą. Taip pat iš bazės yra išminusuojama tai, kas yra naujos paskolos. Tam, kad nepadarytume ekonomikai poveikio, kurio mes nenorėtume laukti. Jeigu mes tiesiog paimtume kaip bazę tai, kas yra visos grynosios palūkanų pajamos, ir neskaičiuotume naujų paskolų išdavimo, mes turbūt ribotume ir paskatas išduoti naujas paskolas, tai ribotų ir Lietuvos ekonomikos augimą. Todėl visi sprendimai turi būti pamatuoti.

Įstatymo projektas buvo parengtas derinant ir su rinka, ir su Lietuvos banku tam, kad būtų įvertintas ir poveikis Lietuvos ekonomikai, ne tik poreikis finansuoti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto papildomus poreikius. Man atrodo, ir Europos Centrinis Bankas, ir Lietuvos bankas įvertino, kad mūsų parengtas įstatymo projektas nedaro esminio poveikio finansų rinkų stabilumui ir Lietuvos ekonomikos augimui. Man atrodo, tai taip pat nėra paskutinis argumentas, kuomet mes konstruojame vienokį ar kitokį mokestį. Tai bankų elgsenai taip pat turi poveikį.

PIRMININKAS. Pirmiausia paskelbiu, kad balsavimo intervalą pratęsiu iki 13 val. 20 min., nes daug klausiamo.

Dabar klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, akivaizdu, kad neužteks pinigų visiems išipareigojimams, jau veikiantiems, dar priimtiems, kurie įsigalios vėliau. Krašto apsaugai, gynybai pratęsiama tik vieneriems metams. Ar nereikėtų... Kadangi naujus girdime tik teorinius pasiūlymus dėl mokesčių, kodėl apsisprendėte tik vieneriems metams? Vis tiek jūs būsite Seime, reikės balsuoti ir pratęsti dar kitiems metams, tretiems. Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Siūloma pratęsti vieneriems metams, nes, mano nuomone, situacija bus išskirtinė dar bent vienerius metus. Tikimasi, kad įvyks palūkanų normų stabilizavimas. Bent jau tokia yra Tarptautinio valiutos fondo prognozė, kad palūkanų normos Europoje turėtų stabilizuotis kitų metų rudenį, vadinasi, situacija taps tipinė, tikėtina, kitų metų pabaigoje. Taigi, išskirtinių aplinkybių įvertinimas, kuris buvo padarytas naudojant Solidarumo mokesčio įstatymą, savo tikslą bus pasiekęs. Kiti sprendimai nėra teoriniai, aš priminsiu, kad yra užregistruoti Teisės aktų sistemoje derinti kiti pasiūlymai, kurie yra pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, tai yra ir Akcizų plano paketas, Pelno mokesčio įstatymo pakeitimas, kuris taip pat galioja ir Lietuvos bankams. Bankai moka 5 % papildomą mokestį nuolat, tačiau bazinis tarifas bankams taip pat yra aktualus. Jeigu šiuo metu yra 15 plius 5, tai būtų 16 plius 5 ir tas taip pat Lietuvos bankų sistemai yra aktualu. Tiesiog būtų mokamas nebe 20 %, o 21 % tarifas, kuris būtų nuolatinis.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Gerbiama ministre, man atrodo, kad jūs nesate nuosekli dėl savo sprendimų. Įvardinate, kad ūkininkai turi daug lengvatų, išlygų, ir juos norite suvienodinti su visais kitais mokesčių mokėtojais, bet visam bankų sektoriui, finansinių įstaigų ir bankų sektoriui taikomas kažkodėl tik laikinas mokestis, jiems taikomas tik mažas mokestis, palyginti su kitomis institucijomis, kurios moka pelno mokestį.

Ir trečias dalykas. Kodėl vis dėlto neapsisprendus dėl nuolatinio banko mokesčio? Aš manyčiau, kad pelno mokestis tai nėra tas mokestis, kurio negalima galimai padėlioti ir paslėpti, vertinant tai, kad Lietuvos rinkoje yra tik bankų filialai, mūsų nacionalinio kapitalo bankų yra vos keli dabar – Medicinos ir Šiaulių, kiek atsimenu. Sakykite, ar vis dėlto jūs pasvarstėte, kad būtų verta apmokėti aktyvus, bankų aktyvus, tai yra turtą, ir tuomet turėtume nuolatinį, aiškų ir pačioms finansinėms institucijoms ne laikiną, o konkretų mokestį, nes po metų jie vėl galvos, ar mums pratęs, ar nepratęs to mokesčio mokėjimą?

PIRMININKAS. Laikas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Jūsų klausimas buvo iš labai daug neteisingų teiginių, kurie, mano nuomone, iškreipė ir pačią klausimo esmę. Viena, kad Vyriausybė pasiūlė nesuvienodinti ūkininko dyzelino apmokestinimą su kitais dyzelinais, kurie nėra taikomi ūkininkams. Tiesiog yra pasiūlyta 5 centų dedamoji, ūkininkų tarifai, kaip ir visiems kitiems, vis dar išlieka gerokai mažesni ir lengvata vis dar galioja. Tiesiog yra įvedama speciali dedamoji, tačiau bazinis tarifas išliktų gerokai mažesnis negu dyzelio apskritai.

Kitas teiginys, kad bankai moka mažesnę mokestį negu kitos įmonės, taip pat yra neteisingas. Kaip minėjau, bankai moka nuolatinį papildomą 5 % tarifą, vadinasi, 15 plius 5 jų bazinis pelno mokestis kiekvienais metais, neskaitant solidarumo, yra 20 %. Jeigu yra noras permanentinio, nuolatinio didesnio banko apmokestinimo, tą aš jau sakiau ir praėjusio klausimo svarstymo metu, tiesiog turėtų būti teikiamas ne Solidarumo įnašo įstatymas, kadangi jisai iš esmės yra terminuotas ir laikinas, kad išspręstų išskirtinę situaciją. Jeigu norima nuolatinio sprendimo dėl didesnio bankų sektoriaus apmokestinimo, reikėtų kiek koreguoti Pelno mokesčio įstatymą ir vietoj 5 % papildomos dedamosios numatyti tai, kas jums atrodo esant reikalinga, tai būtų nuolatinis, tęstinis didesnis finansų sektoriaus apmokestinimas. Šitas įstatymas iš esmės yra laikino pobūdžio ir negali būti tęstinis tiesiog dėl to, kaip jis yra apskaičiuojamas. Kolegos pateiktas laikino pavertimas nuolatiniu generuotų nulį eurų pajamų ateinančiais metais, tai mes negalime norėti turbūt laikino pobūdžio įstatymu išspręsti to, kas turėtų būti kaip tęstinis, tiesiog tai yra kito įstatymo aprėptis.

PIRMININKAS. Ačiū, klausimų laikas baigėsi, motyvų nėra. Balsuosime, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 64: už – 59, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta po pateikimo.

Kaip ir dėl kitų projektų, pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas ir svarstymo data numatoma birželio 18 dieną. Priimame bendru susitarimu. Aš klausčiau opozicijos atstovų, ar pakiltų rankos tų, kurie reikalauja, kad būtų Vyriausybės pusvalandis? (*Balsas salėje*) Taip, yra toks poreikis. Tokiu atveju tada aš skelbiu Vyriausybės pusvalandį, o Švietimo įstatymo projektas kelias į popietinį posėdį, nes nebeliko jam laiko šiame posėdyje. Dar po Vyriausybės pusvalandžio bus du pareiškimai.

13.15 val.

Vyriausybės valanda

Ministrus kviečiame, kviečiame. Jie pamažu eina.

A. Gedvilas dėl vedimo tvarkos.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, matydamas tokią menką sudėtį Vyriausybės narių, siūlyčiau gal užpildyti laikinosios Vyriausybės nariais.

PIRMININKAS. Na, opozicija, deja, šešėlinės Vyriausybės nėra suformavusi, tai negalime čia niekaip pakeisti. Verskitės su tikra Vyriausybe, kad ir mažesnės sudėties.

Pirmasis klausia **A. Vinkus**.

A. VINKUS (LVŽSF). Labai gaila, kad nėra sveikatos apsaugos ministro, aš čia keliu klausimą dėl Sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtos programos. Vakar šiuo klausimu skambino Skuodo meras išgyvendamas, kad yra daug nesusipratimų. Vienas iš tokių yra reikalavimas, kad rezidentas pagal tą programą pasirinktoje rezidentūros bazėje nepertraukiamai išdirbtų ne mažiau kaip 6 mėnesius. Studentai rezidentai nuvažiuoja į pasirinktą bazę ir jiems leidžia rezidentuoti ne ilgiau kaip 2 mėnesius.

Antra. Skuodo savivaldybei ir kitoms mažų rajonų savivaldybėms dažniausiai trūksta šeimos gydytojų, tačiau kitas tvarkos punktas, skirtas rezidentams skatinti mokant stipendijas, leidžia jas mokėti tik geriatrijos, teismo medicinos, vaikų onkologijos ir kitų specialybių rezidentams, o šeimos gydytojų ten nėra. Pagrindinės specialybės, kai reikia šeimos gydytojo pagalbos, nėra.

Trečia. Dar vienas punktas, ribojantis galimybę pasinaudoti šia programa, yra teisė kompensuoti studijas, tačiau gydytojai rezidentai, su kuriais konkrečiai Skuodo savivaldybė galėtų pasi-

rašyti kompensavimo sutartis, už studijas nemoka. Kadangi ponia M. Navickienė dabar gerai tvarkosi su švietimo ministru, aš akcentuoju, kad jūs gerai supratote ir tai, ką šiandien aš pasakiau, nes susiję ir su Švietimo ministerija.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš visgi perduosiu jūsų kreipimąsi ir kolegai A. Dulkiui, kad galėtų atsakyti. Kiek žinau, dėl rezidentų turėjome bendrą posėdį su Sveikatos apsaugos ministerija. Turėčiau pažiūrėti konkrečiai į turinį, kas jame buvo svarstyta. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, aišku, reguliuoja pačias studijas, bet ką mokyti ir kaip skirstyti, sprendžia Sveikatos apsaugos ministerija. Tikrai pasitarsiu su kolega A. Dulkiu ir atsakysime jums raštu, jeigu tinka. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. A. Skardžius dėl vedimo tvarkos.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Aš labai trumpai. Nesuprantu, kodėl finansų ministrė trenkė durimis ir pabėgo? Ar taip ignoruoja čia mūsų opozicijos Vyriausybės pusvalandį?

PIRMININKAS. Ne, tikrai ministrė neignoruoja. Ji atsiprašė, turi suplanuotą svarbų susitikimą su užsienio institucijų atstovais, tai tikrai neignoruoja, bet mes patys užtęsėme savo klausimų svarstymą. Būkime savikritiški.

Taip pat paminėsiu, kad kiti ministrai, kurių čia nematote, yra komandiruotėse: I. Šimonytė – Singapūre, G. Landsbergis – Prahoje, A. Dulkys – komandiruotėje Ženevoje, L. Kasčiūnas – komandiruotėje Singapūre, M. Skuodis – komandiruotėje Ženevoje.

Tęsiame klausimus. Klausytų K. Mažeika, jo nėra. Tada A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pagarba išstvermingiausiems, kurie neišsivažinėjo į komandiruotes. Mano klausimas būtų ministrei M. Navickienei. Neklausiu apie sutuoktinio įmonę, matyt, (...) kiti į tai, nors mačiau, kad jie irgi laimėjo ir ministerijos kai kuriuos konkursus, bet pasitikslinsiu ir užduosiu kitą kartą.

Dabar aš noriu paklausti jūsų kaip švietimo ministrės. Prieš porą metų buvo pasirašyta kolektyvinė sutartis, aš jau čia prieš 2–3 mėnesius apie tai kalbėjau, kurioje buvo numatytos papildomos laisvos dienos mokytojams kvalifikacijai kelti, jėgoms atgauti ir taip toliau, ir taip toliau. Reikėjo dvejų metų parašyti išaiškinimą, kad šitų pinigų biudžetas neskiria, jeigu patys sutaupote, tai ir pasinaudokite. Kam reikia pasirašyti ministerijos lygiu kolektyvines sutartis, kurios po to nevykdomos arba jų nesilaikoma? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kada sutartis buvo pasirašyta?

A. SYSAS (LSDPF). 2022 metais.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš turiu pasižiūrėti konkrečiai, kas ten yra...

A. SYSAS (LSDPF). O 2024 metais yra atsakymas, kad naudokite savo lėšas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, pasižiūrėsiu, kas konkrečiai yra parašyta, įvertinsiu ir būtinai jums pakomentuosiu.

O dėl visų kitų insinuacijų ir spekuliacijų, tai būtų gerai, kad antraštėmis nesivadovautume. Mano sutuoktinis nei buvo pirkimų metu, nei dirbo, nei valdybai atstovavo. Daug spekuliacijų ir tikrai nėra jose tiesos.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimą turiu apie amžiną bėdą mūsų valstybėje – tai švietimą. Susidaro toks pagrįstas įspūdis, kad tą sritį tiesiog norima pribaugti, kad greičiausiai tėvai, nebeturėdami pasirinkimo, vestų savo vaikus į Karalienės Mortos mokyklą arba kitas panašias privačias įstaigas. Nesuvokiama, kodėl iki šios dienos nėra švietimo ministro kandidatūra pateikta. Kaip jūs pati vertinate, stebėdama iš šalies švietimo sistemos darbą, kodėl dingio dalis dešimtokų rašinių? Kokių siurprizų dar tikėtis abiturientų tėvams ir jiems patiems, kadangi laukia egzaminai?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Visų pirma noriu nuraminti abiturientų tėvus – abiturientai laiko egzaminus raštu. Valstybinių brandos egzaminų užduotys, kai pradėjau laikinai eiti ministro pareigas, buvo peržiūrėtos trečią kartą, todėl viliuosi, kad ir dėl atitikties programoms, ir dėl išpildymo tikrai nebus kokių nors nemalonių staigmenų.

Tačiau jūs užduodate teisingus klausimus, ypač dėl PUPP'o užduočių dešimtokams. Noriu pasinaudoti proga ir dar kartą atsiprašyti visų tėvų, vaikų ir mokytojų dėl situacijos, kuri taip su-

siklostė. Nacionalinės švietimo agentūros komunikacija nebuvo tinkama. Turime daryti viską, kad darbai, kurie buvo išsaugoti sistemoje, būtų pateikti vertinti. Specialistai dabar dirba šiuo klausimu ir viliuosi, kad sklandžiai užtikrins tų darbų pateikimą vertinti.

O kalbant apie pačią švietimo sistemą, nereikia neigti, kad iššūkių yra, problemų yra, tačiau nuo pat paskyrimo laikinai eiti švietimo ministro pareigas galiu patikinti, kad dariau viską, kad darbas vyktų sklandžiai, kad komanda būtų susitelkusi. Tas yra užtikrinta. Šiuo metu paskelbtas konkursas dėl Nacionalinės švietimo agentūros vadovo. Labai kviečiu ir raginu kuo didesnę kiekį žmonių skleisti šią žinią ir raginti žmones, kurie turi ir vadybinių, ir švietimo, ir, aišku, lyderystės savybių, kandidatuoti, eiti ir talkinti, nes tai yra tikrai labai svarbi agentūra. Švietimo klausimas yra svarbus, aš tikrai jam skiriu didelę dalį savo jėgų ir viliuosi, kad kol kas procesai vyks, nors ir su klaidomis, bet stengiamės, kad iš tų klaidų būtų pasimokoma ir darbas toliau vyktų sklandžiai.

PIRMININKAS. Klausia V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti energetikos ministro. Gerbiamas ministre, Vyriausybė intensyviai ieško lėšų gynybai ir saugumui užtikrinti papildomai iki 4 %. Ar jūs nemanote ir ar negalvojate keisti teisės aktą dėl investicijų į vėjo jėgainių plėtrą? Kaip rodo statistiniai duomenys pagal Registrų centrą, investitorius būtent parodo, kad tik dalelytė yra to turto vertės mokesčio mokant nuo visos vertės. Kaip žinome, 5 megavatų generavimas kainuoja beveik 1 tūkst. eurų, grubiai skaičiuojant, gali būti ir 900. Tai yra 5 mln. Ir Registrų centre mes matome 340, 260, 180 tūkst. eurų. Ar taip nėra galimai apgaudinėjama valstybė, būtent tokiu pagrindu? Ir dar daugiau. Pažiūrėjus kai kurios jėgainės iki trejų metų atlieka testavimo darbus, kurie iš viso nėra registruojami Registrų centre, bet gauna pajamas, už tą testavimą yra sumokama. Tai ar čia nėra valstybės apgaudinėjimas? Būtent į biudžetą nėra įplaukų kas dėl... gynybai ir saugumui užtikrinti būtų tos lėšos skiriamos. Ką jūs planuojate daryti su visa Vyriausybe minėtu klausimu?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū, labai geras klausimas. Energetika, energetinis saugumas taip pat yra valstybės saugumo dalis. Tokia pati saugumo svarba kaip ir karinio saugumo, nes jeigu mes neturėsime elektros energetikos, mes ne tik negalėsime eiti žaliuoju kursu, bet negalėsime net ir kariuomenei tiekti elektros. Tai vienas aspektas.

Noriu pastebėti, kad per pastaruosius dešimt metų nuo tada, kai buvo uždaryta Ignalinos atominė elektrinė, iki šiol importuodama elektrą Lietuva sumokėjo ne 100 eurų, ne 200, o 5 mlrd. eurų išvežėme pinigų. 5 mlrd. eurų. Kiekviena vėjo jėgainė, gaminanti elektrą Lietuvoje, leidžia mums neišvežti tų pinigų, palikti juos Lietuvoje. Aš manau, kad geriau neskaičiuokime 1 lito ar euro čia ar čia, bet galvokime, kad kuo daugiau atsirastų tų jėgainių, kad kuo mažiau pinigų išvažiuotų iš Lietuvos.

PIRMININKAS. Toliau klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Turiu klausimą laikinajai švietimo ministrei.

Šios savaitės pradžioje Lenkijoje vyko lituanistikos konferencija, kurios vieni iš organizatorių buvo Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas ir jo direktorė A. Martišiūtė-Linartienė. Deja, jina ten nenuvyko, jai buvo uždrausta ten važiuoti jūsų dabar vadovaujamos ministerijos vice-ministro, kanclerio, matyt, ir daugiau ten buvo kolegų, kurie tą padarė. Maža to, jie dar užsiundė ant jos Valstybės kontrolę, FNTT, STT ir grasina prokuratūra. Žodžiu, prasidėjo tikras mobingas. Ir kas gali paneigti, kad tai nėra susiję su tomis patalpomis, apie kurias dabar labai aktyviai kalbama – apie jų uždarymą ir, matyt, *prichvatizavimą*, kas prasidėjo Vilniaus savivaldybėje, vadovaujamoje jūsų kolegų. Ir ar tie žmonės, kurie pradėjo tą mobingą, pasiruošę atsakyti po to, kai bus įrodyta, kad tai buvo melas? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. O aš pasakysiu tiek, kiek žinau pati. Aš žinau tiek, kad ministerija 2023 metų pradžioje gavo piliečio skundą, kad vietoj išleistų aštuonių monografijų yra tik jų pavadinimai ir ISBN kodai. Ir daugumos jų leidybos išlaidos buvo apmokėtos 2014 ir 2015 metais. Skunde buvo nurodyta, kad tų monografijų nėra.

Siekiant išsiaiškinti visus tuos dalykus, ministerijos pareiga yra paprašyti įstaigos vadovo pateikti raštišką paaiškinimą dėl susidariusios situacijos. Tas ir buvo padaryta. Dėl šio instituto

veiklos taip pat buvo atliktas ir Valstybės kontrolės, ir Mokslų akademijos auditas. Yra tam tikros išvados, tai turbūt yra labai svarbu, kad vadovybė į jas atsakytų.

Atsižvelgdama į tai, kad tikslinis finansavimas galėjo būti koku nors būdu panaudotas netinkamai, bet ne Švietimo, mokslo ir sporto ministerija tai turi vertinti, tą turimą informaciją, mano žiniomis, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija persiuntė vertinti kontroliuojančioms institucijoms, jūs jas ir paminėjote.

Taip pat aš girdėjau, kad antradienį buvo spaudos konferencija ir lyg buvo rodyta, kad kažkokios knygos buvo išleistos. Aš tikrai nežinau ir nesiimu vertinti, tą turi vertinti specialistai ir ekspertai. Už tas knygas buvo sumokėta seniai ir skirtingais laikotarpiais, tai turbūt klausimų yra. Vadovai turėtų į tuos klausimus atsakyti, aš tikrai kol kas negaliu atsakyti, kuo baigsis visų kontroliuojančių institucijų pastabos, bet mano sprendimas yra, kad dėl Valstybės kontrolės nustatytų dalykų, kurie buvo įvardinti, tikrai vadovei nėra skirtas atleidimas, yra skirtas išpėjimas. Kitos institucijos, jeigu jos atliks kokių nors papildomų darbų ar tyrimų, ar paaiškės kokių nors naujų aplinkybių, tada matysime, kokie gali būti tolesni veiksmai. Siūlau į visą šitą situaciją tikrai žiūrėti konstruktyviai ir ramiai. Reikalingi paaiškinimai, reikalingas instituto bendradarbiavimas, reikalingi argumentai ir turbūt į visus tuos klausimus yra atsakymai. Ir geriausia tą daryti raštu, tinkamai į ministeriją, o ne per spaudos konferencijas.

PIRMININKAS. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Už valandos čia bus konferencija. Ir gerbiama direktorė atneš tas knygas, apie kurias jūs kalbėjote. Parodys tas knygas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar paklausti suteiksiu galimybę K. Mažeikai, nes jis buvo sąrašė anksčiau, bet nustatytu laiku negalėjo.

K. MAŽEIKAI (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia turbūt dėl to laiko, kuris sudubliavo su kitais renginiais. Tai ačiū už galimybę paklausti.

Žemės ūkio ministrui turiu klausimą. Neklausiu apie tai, ar pasiruošęs atsakyti Prezidentui, bet paklausiu ūkinio, praktinio dalyko dėl tos laboratorijos, dėl kurios turbūt dabar paskutiniu metu labai daug diskusijų vyksta. Ar tikrai manote, kad ta laboratorija nereikalinga? Lyg yra iš jūsų ministerijos, kad yra tų tyrimų, iš dalies atlieka kitos laboratorijos, bet vis dėlto kompleksškai. Ir būtent apie direktyvą, kurią nuo kitų metų reikės įgyvendinti. Kas užtikrins? Ir turbūt pagrindinis klausimas: kas prisiims atsakomybę, jeigu ta direktyva bus neįgyvendinama arba kai nuos gerokai brangiau nei laboratorijos išlaikymas iki šiol ir kompetencijos? Ačiū.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū, kad sutrumpinote savo klausimą. Pirmiausia, kitų metų direktyva net nepriimta. Direktyvos visi parametrai, kurie bus tiriami ir kurie bus privalomi, dar nėra patvirtinti ir nėra priimti. Tai tikrai kalbėti yra gerokai per anksti. Kalbant apie bazinius parametrus, kurie reikalingi ūkininkauti, laboratorija Lietuvoje yra. Gal labiau keista, kad ūkininkų bendruomenė prašo išsaugoti laboratoriją, nors jinai nėra mūsų, mes jos nevaldome. Keista, kodėl šis klausimas mums, nes mes neturime, tai yra mokslo įstaigos laboratorija. Yra keista, kad patys didelių tyrimų būtent šioje laboratorijoje neužsakinėja, didžiausi daugiausia yra vežami į Vokietijos laboratorijas, ir tai, kaip sakote, dėl tam tikro tikslumo, dėl tam tikrų parametrų ir panašiai.

Kaip tik dabar vyksta pasitarimas, ką ir kaip daryti. Mes manome, kad, jeigu reikėtų, tokia laboratorija turi išlikti. Mano asmenine nuomone, turėtų būti sprendimas toks: pirmiausia sutvarkytas archyvas, kad jis niekur nedingtų, o į laboratorinius ir mokslinius, ne mokslinius, bet laboratorinius... Ypač instrumentinę dalį stiprinti per tą įstaigą, kurią mes turime, esame dalininkai, tai per Konsultavimo tarnybą ir turėti. Bet, kaip sakau, sprendimo galutinio nėra, juo labiau kad tai yra trijų, pirmiausia Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, klausimas, nes jie yra dalininkai, netiesiogiai per miškus ir per LAMS'ą yra šio objekto savininkai.

PIRMININKAS. Klausia E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū. Mano klausimas M. Navickienei. Noriu paklausti apie kitą vadinamąją amžiną bėdą, apie pensininkus ir jų pensijas. „Sodros“ rezervas septyneri metai yra perteklinis. Bent jau viešojoje erdvėje girdisi, žadate, kad 2026 metais bus nebloga vidutinė pensija. Tai klausimas toks: kas visgi trukdo aktyviau naudotis pertekliniu „Sodros“ rezervu ir kas trukdo

ne 2026 metams žadėti tokią pensiją, o jau 2025? Kokias projekcijas braižote pensininkams 2025 metų biudžete?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai ėmėmės tų sprendimų, ir įstatymas buvo pakeistas mūsų visų bendrais balsais ir sutarimu, kad kiekvienais metais nusprendus, kiek papildomai indeksuojamos pensijos mūsų pagyvenusiems žmonėms, iki 75 % nuo planuojamo perviršio gali būti skiriama papildomam pensijų indeksavimui. Kiekvienais metais žiūrėdami į ekonomikos tendencijas, į tai, kaip auga vidutinis darbo užmokestis, mes galime ir mes skiriame papildomus procentus indeksavimui.

Dėl kitų metų projekcijų kol kas yra anksti kalbėti. Mes matome, kiek pensijos turės indeksuoti pagal įstatymą. Tą tendenciją, kurią aš pristačiau, kad pakeitimo norma turėtų pasiekti 50 % darbo užmokesčio greičiau, negu planuota, mes pasieksime net be papildomo indeksavimo, jeigu indeksuosime taip, kaip numato įstatymas. Tačiau kiekvienais metais mes čia, šioje Seimo salėje, sprendžiame, kiek galime papildomai indeksuoti pensijas iš to perviršio, kuris gali būti nukreiptas į rezervą, bet kaip tik būna nukreiptas į pensijų didinimą. Tai manau, kad tą darysime ir šiemet, tarsimės dėl biudžeto, tarsimės, kiek gali didėti Lietuvos senjorų pajamos papildomai.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas gerbiamam energetikos ministrui. Europos Parlamentas balandžio 24 dieną priėmė naują direktyvą dėl pastatų energetinio naudingumo, naują redakciją. Na, ir matome, kad po 2030 metų jau negalėsime nei dujiniais katilais prekiauti, turėsime juos pašalinti iš rinkos iki 2040 metų. Šiaip sėdint Lietuvai ant dujų adatos tai yra sudėtinga ir ta infrastruktūra, kaip matote, brangsta. VERT'as čia ką tik patvirtino naujus tarifus, rodos, 1,85 euro be PVM už megavatvalandę, o prieš užsukant rusišką vamzdį buvo 44 centai už megavatvalandę. Tai faktiškai iš 24 teravatvalandžių gaunama labai solidi suma, apie 30–40 mln. tas pabrangimas. Ką darysite, ministre? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Dujų infrastruktūra, be abejo, jos išlaikymas brangsta, nes yra infliacija ir vamzdynų priežiūra, tvarkymas, naujų tiesimas visą laiką kainuoja ir nuo to niekur nepabėgsi, tačiau terminalo išlaikymo kaštai mažėja, išpirkus terminalą išvis reikšmingai sumažės. Manau, ta ekonomika yra visai nebloga.

Kalbant apie dujų vartojimą, taip, dujiniai katilai po truputėlį bus keičiami šilumos siurbliais ir efektyviais biokuro katilais, tam ministerija turi nemažai priemonių. Ir žmonių noras keisti šituos katilus yra tikrai nemažas. Energetikos strategijoje yra aiškiai numatyta, matome dujų vartojimą iki 2040 metų, po to turbūt matysis, koku tempu eis ta kompensacija.

Po 2030 metų pradėsime diegti CO₂ gaudymo įrangą. Matome, kad dujų perspektyva vidutiniu laikotarpiu yra visai nebloga. Atsinaujinantiems energijos šaltiniams balansuoti reikalinga generacija, todėl yra suremontuotas, man atrodo, 8 blokas, šiuo metu remontuojami 7 blokas, 9 blokas, kurie bus skirti būtent atsinaujinantiems energijos šaltiniams balansuoti. Todėl aš manau, kad dujos mums dar ilgai ilgai bus reikalingos.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš taip pat norėčiau paklausti energetikos ministro. Su savivalda teko bendrauti dėl energetinių bendrijų kūrimo, nes dabar labai paleidžiami visi tie projektai. Ir Energetikos komisijoje mes svarstėme, kodėl savivaldai surišamos rankos. Anksčiau savivalda pasiskolindavo iš INVEGA'os, galėjo gauti paskolas, kurios nebuvo įskaičiuojamos į savivaldos skolas rodiklius, prisidėti prie energetinių projektų (dalis europinių lėšų, dalis paskolos lėšų). Ta galimybė iš savivaldos yra atimta. Jau visos paskolos bus skaičiuojamos... Taip sakant, skolas rodiklių jos negalės įgyvendinti.

Antras klausimas. Savivaldybės atstovai dabar žiūri į Energetinių bendrijų kūrimo taisykles. Kelios savivaldybės nori dėtis į krūvą, kurti, bet, pasirodo, pagal dabartinius aprašus jos negalės įsigyti nutolusių saulės jėgainių, nutolusių vėjo jėgainių ir tai taip pat suriša joms rankas. Ar čia dar kažkokie pakeitimai mūsų laukia, kad tie projektai būtų įgyvendinti, ar vis dėlto tos taisyklės ir išliks, kad savivaldybė nutolusių energetinės bendrijos nei jėgainių, nei saulės, nei vėjo negalės įsigyti? Kaip čia dabar yra?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gali įsigyti. Aš nežinau, iš kur ta informacija.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Čia meras. Prieš dvi dienas man merai pasakė, kad tokia problema.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš manau, kad meras teikia klaidingą informaciją. Jeigu Akmenės meras, aš manau, kad Akmenės merui reikėtų labiau įsiklausyti, mažiau politikuoti, ką mes girdime per susitikimus, o jeigu turi klausimų, detalai ateiti. Mes tikrai mielai noru tuos dalykus paaiškinsime.

Dėl skolos. Visi kartu mes priėmėme konstitucinį įstatymą, kuriame sakoma, kad kai savivaldybės europinius projektus kofinansuoja iš skolintų lėšų, tai neskaičiuojama į skolos limitą. Yra įstatymas, mes visi pakeitėme čia, Seime. Šiuo atveju nėra bėdos. Be abejo, kai yra naudojami biudžeto pinigai skurdo bendrijoms arba bendrijoms, kurios turės... yra skirtos padėti žmonėms nepritekliuje, čia yra naudojamos biudžeto lėšos, tos bus skaičiuojamos į limitą. Tačiau turint omenyje, kad atsiranda didelės lėšos ir europinių projektų kofinansavimui nebeskačiuojamas limitas, to turėtų užtekti.

PIRMININKAS. Dėkoju ministrams, kurie šiandien galėjo dalyvauti Vyriausybės pusvalandyje. Klausimai baigėsi.

Dabar pagal darbotvarkę dar mes turime išklausti Seimo narių pareiškimus. Jų yra trys. Kartu pasakau, kad vakarinis posėdis prasidės įprastu laiku – 14 valandą.

13.42 val.

Seimo narių pareiškimai

M. Puidokas – pirmasis pareiškimo autorius.

M. PUIDOKAS (MSNG). Brangūs Lietuvos žmonės, mūsų karo vanagai konservatoriai, liberalai, „laisviečiai“ skleidžia pasauliui naują projektą – paverskime Ukrainą naujuoju Afganistanu! Taip sakau ne aš – „Newsweek“ taip rašo aukšta JAV Centrinės žvalgybos valdybos pareigūnė ir nacionalinio saugumo ekspertė Rebeka Kofler.

Bet liūdniausia matyti, kad Seime, gudriai manipuliuojant, jau yra aiškiai ribojamos opozicijos teisės ir bijoma net diskusijos tokiu esminiu Lietuvos žmonių saugumo klausimu kaip Lietuvos karių instruktorių siuntimas į Ukrainą. Visos šalys diskutuoja dėl to ir kol kas nė viena nėra priėmusi oficialaus sprendimo siųsti karius ar karius instruktorius į Ukrainos teritoriją. Lietuva, kaip ir diplomatinio karo su Kinija dėl Taivano atveju, tokia yra vienintelė Europoje ir pasaulyje. Net ir Prancūzija, apie kurios pasiryžimą paskelbė Ukrainos ginkluotųjų pajėgų vadas O. Syriskis, pasakė, kad dar tęsia diskusijas, apie tai yra rašoma Prancūzijos spaudoje.

O mūsų Seimo valdantieji liberalų konservatoriai neleido man net pateikti nutarimo pataisos – tiesiog paniška baimė diskutuoti ir išgirsti kitokią nuomonę. Taip, nesu Prezidentas, bet tiesa ta, kad kiekvienas Seimo narys turi teisę teikti nutarimus, o mano atveju tai buvo net ne nutarimas, o pataisa nutarimo, kuris gali nulemti Lietuvos oficialų išitraukimą į karą Ukrainoje. Taip ir bus, remiantis tarptautine teise, jei Seimo nutarimas liks galioti, o kariai instruktoriai bus išsiųsti į Ukrainą, kurioje vyksta šis tragiškas karas. Tokį pasiryžimą aiškiai įvardino konservatorių pagrindiniai lyderiai: premjerė, užsienio reikalų ministras G. Landsbergis, taip pat krašto apsaugos ministras L. Kasčiūnas.

Bet mes nepasiduosime – šiandien pat registruoju rezoliuciją ir kreipsiuosi kartu su kitais kolegomis Seimo nariais į Prezidentą G. Nausėdą. Jis gavo didžiulį Lietuvos žmonių pasitikėjimą ir privalo užtikrinti demokratiją šalyje. Prašau ir dabar viešai Prezidento teikti nutarimo pataisą, kuri įpareigotų Seimą išnagrinėti visas grėsmes, ir tik tada priimti galutinį sprendimą dėl Lietuvos karių instruktorių siuntimo į Ukrainą. Tam kategoriškai nepritariu. NATO aiškiai pasakė, kad savo karių nesiųs, bet atskiros šalys narės tokius sprendimus gali priimti savo rizika. Tokiu atveju mums negaliotų 5-asis NATO straipsnis dėl kolektyvinės gynybos. Nusikalstama tokiu nesaugiu laikotarpiu kišti visą mūsų Lietuvos valstybę po karo volu.

Galiu visus patikinti, kad po Seimo rinkimų, juos žmonių valia laimėjus patriotinėms jėgoms, Lietuvoje bus atliktas labai detalus tyrimas ir pavišintos KGB agentų ir kitų išdavikų pavardės. Esu įsitikinęs, kad tauta turi teisę žinoti ir sulaukti istorinio teisingumo. Būsime maksi-

maliai griežti tiems, kurie dabar nusikalstamai veda mūsų valstybę į karą ir nori sukelti grėsmę Lietuvos žmonėms.

PIRMININKAS. Toliau pareiškimą perskaitys D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamieji, patys geriausi vaistai, pačios geriausios uogos, kurios padeda įveikti širdies ligas, veikia jas prevenciškai, yra putino uogos. Bet dabar apie tai jūs niekur neišgirsite, nes ši puiki rudenį prisirpstanti uoga pas mus nėra reklamuojama dėl šito baisaus žodžio. Na, turbūt dar baisesni žodžiai yra rašytojas V. Mykolaitis-Putinas, kurio butą-muziejų dabar bandoma kaip nors sunaikinti. Viena aišku, kas gali paneigti, kad ne *prichvatizuoti*. Be šito buto, dar bandoma ir kitus butus, pastatus, patalpas *prichvatizuoti*, tai yra ir rašytojo V. Krėvės-Mickevičiaus, ir Venclovų namus, kalbama, ir kitas patalpas. Viso šito proceso užsakovai sėdi čia, Seime, ir Vilniaus savivaldybėje, o atpirkimo ožys ir taikiny, kuris, matyt, iškišo pirštus tarp durų, nes bando išsaugoti lietuvių literatūrinę atmintį, yra A. Martišiūtė-Linartienė, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktorė. Matėte per televiziją, ji pasakė savo nuomonę, kad negalima taip lengvai naikinti mūsų literatūrinės atminties. Tie jaunieji šio ministerijos užsakymo vykdytojai, viceministras ir kancleris, žinoma, tos srovės, kuri dabar federalizuoja visą Europą, atstovai, nieko negalvodami puikiai vykdo ir sugalvojo mobingo projektą, kaip šitą direktorę sunaikinti. Visa šio žodžio prasme sunaikinti, nes pirmadienį jos neišleido į garsiąją lituanistikos konferenciją Lenkijoje. Ją kaip tik mūsų Lietuvių literatūros institutas organizavo, ir pranešimus paruošė, ir pirmininkauti turėjo. Neišleido. Matai, yra įtarimų. Užsiundė ant jos FNTT, ir prokuratūra, ir STT dabar eilėje stovi. Ją dabar tol darkys, kol jina neišlaikys ir pasitrauks.

O mes gerbiamai direktorei siūlome nesitraukti. Paklauskite, ką apie tai rašo vienas iš buvusių Lietuvos švietimo ministrų D. Kuolys. Jisai sako: „Jie šiandien valdo Lietuvos švietimą, mokslą ir mokslininkus. Jų rankose jėga ir pinigai. Jie gali pasakyti profesorei, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktorei, pasitrauk, nes kitaip tave „sutvarkysime“. Mokslininkei nepaklusus, ima ją „tvarkyti“ (čia kabutėse): siunčia į institutą Valstybės kontrolę, užsiundo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą, grasina prokuratūra, STT. Pagaliau švietimo viceministras J. Nugaras ir ministerijos kancleris J. Lukošius uždraudžia instituto direktorei vykti į Tarptautinį lituanistikų kongresą Vroclave, kurį pats institutas su partneriais rengia, kurį direktorė turi sveikinti, kuriame laukiama jos akademinio pranešimo. Tokios biurokratų savivalės, tokio mokslininkų žeminimo, tokio lituanistikos kompromitavimo tarptautinėje erdvėje seniai bebūta. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pareigūnai pasaulio lituanistams ir Lietuvos akademinėi bendruomenei pasiuntė rūsčią žinią: mokslininkus jie laiko savo valdiniais, savo baudžiauninkais, tik nuo jų valios, noro, įgeidžių pareina, ar institute dirbantis profesorius galės priimti užsienio kolegų kvietimą ir dalyvauti tarptautiniame mokslo forume. Glumina savivaliaujantiems švietimo biurokratams teikiamos valstybės kontrolės ir FNTT paslaugos. Išsikviesti į FNTT ir tardyti mokslininkę dėl kelių leidykloje įstrigusių vėluojančių knygų, kurias čia dabar, už kelių minučių, jina pristatys Seime, ar čia nebus pats pažangiausias nepaklusnių akademikų „tvarkymo“ būdas? Ir kas labiausiai šioje istorijoje liūdina – žinodami apie tokią Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pareigūnų savivalę, jos nesustabdo, jai tylėdami pritaria Lietuvos Vyriausybės ir Seimo nariai, Prezidento patarėjai. Aš kalbu, nes aš negaliu ramiai tylėti tai matydamas.

Ar toliau nuolankiai stebėsime, kaip mūsų „pažangiausieji“ minko Lietuvą, lipdydami iš jos mažąją Rusiją? – tai D. Kuolio žodžiai, kuriuos jis paskelbė savo laiške feisbuke. Todėl kviečiu ministrę M. Navickienę, laikinai einančią Švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigas, ateiti šią dieną į Seimą už 40 minučių – 14 val. 30 min. vykstančią spaudos konferenciją, kurioje galima užmegzti dialogą. Kalbėkimės, išgirskite visuomenininkus, kurie dešimtmečius puoselėja mūsų literatūrinę atmintį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinį pareiškimą perskaitys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų jau įprasta tapo kalbėti tuščioje salėje, bet taip jau yra. Šią dieną vyksta arši diskusija, iš kur gauti pinigų. Kažkas suorganizuoja akciją skirti 4 % gynybai, prisidamdo įtakotukų, neaišku, mokamai, nemokamai, ar jie iš to turės naudos, ir tada gimsta įvairiausi pasiūlymai, iš kur paimti. Bet, kaip visada, konservatoriai taiko vieną modelį – iš *ubago* lazda lengviau atimti, negu iš turtuolio kelis eurus. Tai dabar šiek tiek detalizuosiu, kaip tai atrodo.

Štai ir šiandien finansų ministrė išsisuko nuo atsakymo, nuo vieno opozicijos klausimo, nuo kito opozicijos klausimo. Kodėl jūs taip elgiatės? Netgi premjerės patarėjas pasakė: centriniai bankai apvogė europiečius. Tarp jų ir Lietuvos centrinis bankas apvogė Lietuvos tautą. Pernai jis apvogė Lietuvos tautą 307 mln. Tuos pinigus, pavogtus iš Lietuvos tautos, padovanojo komerciniams bankams. Tada atėjo finansų ministrė, sako: žinote, dalį tų pavogtų pinigų reikėtų paimti iš to banko, pavadino tai solidarumo mokesčiu gynybai. Pavadinimas gražus, tikslas gražus, bet ji atsiėmė tik 150 mln. Aš paklausiau finansų ministrės: o kodėl ne visus? Kadangi tai vogti pinigai, buvo mokama už tai, už ką anksčiau nebuvo mokama, netgi pritaikytas maksimalus tarifas, tai reikėjo pasiimti visus 307 mln. Bet ministrė išsisuko, taip ir nesugebėjo atsakyti.

Tai šiandien nereikėtų siūlyti, pavyzdžiui, nuskausminti smulkiuosius verslininkus, iš jų atimant 13, 15 ar 20 mln. Nereikėtų visiems didinti akcizų, nuo žemdirbių iki paprastų žmonių. Iš jų vėl ten keliasdešimt milijonų eurų atimame. Nereikėtų viso to daryti, bet jie pasirenka lengviausią kelią: iš vargšo, smulkaus verslininko, žemdirbio pinigus lengviausia atimti. Žinoma, kad įtikintų Seimo narius, reikia gražiai pavadinti. Mokesčių reformą, kuri užstrigo Seimo stalčiuose, net valdantieji atsisakė balsuoti, nes tai yra smulkiojo verslo žlugdymas, mokesčių didinimas, pavadino gynybos mokesčiu. Juokingiausia yra tai, kad netgi žodis į žodį ištraukė iš mokesčių reformos dokumento tam tikrus punktus ir įtraukė į tą mokesčių. Tai man įdomu, ar Seimo nariai išsidurs dėl pavadinimo Mokesčių reforma, nes tai tik kitas pavadinimas, ir atimsime pinigus iš smulkiojo verslo.

Šiandien pateikti tie du opozicijos projektai, vienas valdančiųjų – pratęsti solidarumo mokesčių. Tai gal pagaliau paimkime visus pinigus, kurie pavogti iš Lietuvos tautos, pernai – 300 mln., šiemet – vėl didelė suma, žiūrint į ateitį, – taip pat bus didelė suma, ir nereikės didinti jokių mokesčių? Kuriuo keliu mes nueisime, pamatysime per šį likusį mėnesį. Žinote, kas įdomiausia? Visus projektus, kurie žalingi turtingiesiems, pavyzdžiui, antstolių klanui, tai antstolių klanui projektus gina netgi Vilniaus universiteto mokslininkai. Man įdomu, kaip jie juos paperka, koku būdu jiems atsiskaito? Aišku, antstoliams apsiginti reikia 6 mln., nes tų 6 mln. negalės lengvai nusirašyti ir nuskaityti savo paslaugoms iš tų netyčinių skolininkų, kurie kažką užmiršo. Kaip bus su loterijų draudimu, reklamos, azartinių lošimų, jie taip pat guli Vyriausybės stalčiuose? Kaip bus su Loterijų pakeitimų įstatymais, užkamšant skyles, kad Š. Stepukonio situacijos nesikartotų, mes viską pamatysime šį mėnesį. Ką šį mėnesį valdantieji sugebės priimti, atnešti, padaryti, komitetai galės svarstyti įstatymus bei Vyriausybės išvadas. Jeigu jie praleido terminus, nesugebėjo pateikti, gali. Tai pamatysime šį mėnesį, likusį iki Seimo sesijos pabaigos, kaip valdantieji Tėvynę mylės ne žodžiais, o darbais. Tai tada prieš rinkimus ir galėsime pasakyti, ar valdantieji žodžiais, ar darbais myli Tėvynę.

PIRMININKAS. Ką gi, visi pareiškimai paskelbti. Registracija. Užsiregistravo 12 Seimo narių. Po trijų minučių vakarinis posėdis.

Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 381 STENOGRAMA

2024 m. gegužės 30 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Pradedame gegužės 30 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 57 Seimo nariai.

Opozicinių Darbo partijos frakcijos ir Mišrios Seimo narių grupės darbotvarkė

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Yra siūlymas. Gal galime balsuoti po kiekvieno klausimo, po pristatymo? (*Balsai salėje*) Po kiekvieno klausimo.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, kolegos, tvarka, galima apsispręsti balsuojant, bet ateityje siūlyčiau tvirtinant darbotvarkę tokius pakeitimus. Dabar gerai, pabalsuosime, kaip dirbame. Kas priimate siūlymui balsuoti po kiekvieno klausimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 35, prieš – 7, susilaikė 14. Įspėju visus kolegas, kurie žiūri per televiziją, kad grįžtumėte į posėdžių salę, nes balsuosime po kiekvieno klausimo, arba, salėje esantys kolegos, praneškite savo kolegoms, kad pasikeitė darbo tvarka.

14.03 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3204(2) (pateikimas)

Popietinės darbotvarkės 1 klausimas – iš rytinės darbotvarkės atkeltas 1-15 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3204(2). Pranešėjas – V. Bakas. Pateikimas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Noriu pristatyti Švietimo įstatymo 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jo tikslas yra paskatinti ir didinti vaikų užimtumą nustatant, kad neformaliajam vaikų švietimui skiriamų lėšų dydžio matas būtų aiškiai susietas su bazine socialine išmoka, kitaip tariant, priklausytų nuo objektyvių pokyčių.

Ir antras – padidinti vienam vaikui per mėnesį skiriamos išmokos dydį. Taigi projektu siūloma numatyti, kad vienam vaikui neformaliajam švietimui per mėnesį būtų skiriama ne mažesnė kaip 1,3 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka. Tai šiandien būtų 71 euras 50 centų vienam vaikui. Taip būtų skatinamas ir didinamas vaikų dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose, sudarant pakankamas finansines paskatas ir galimybes.

Gerbiami kolegos, norėčiau padėkoti 55 Seimo nariams iš visų frakcijų, kurie parėmė šį projektą, tai yra pasirašė. Nebuvo tokios frakcijos, kurios atstovai nepalaikytų šio projekto bent jau teikiant jį. Taip pat noriu padėkoti Darbo partijos frakcijai už tai, kad įtraukėte į savo opozicinę darbotvarkę.

Dabar norėčiau pasakyti apie tai, kaip atrodo pati problema. Štai mes kalbame apie vienodą startą visiems Lietuvos vaikams. Deja, dabartinė situacija yra tokia, kad vienodo starto, renkantis neformaliojo ugdymo veiklas, būrelius, nėra, nes mes, valstybė šiuo atveju, skiriame 20 eurų vienam vaikui. Tuo tarpu objektyvi tikrovė yra kita. Pavyzdžiui, Vaikų ir jaunimo neformaliojo švietimo asociacija pateikė man rengiant šį projektą duomenis, kad objektyviai vieno būrelio kaina per mėnesį regionuose kainuoja nuo 50 iki 60 eurų, kitaip tariant, už 20 eurų iš viso neįmanoma jokie būreliai lankyti, o Vilniuje, Kaune, didmiesčiuose svyruoja nuo 70 iki 90 eurų.

Ką tai reiškia? Pavyzdžiui, vaikas, kalbu apie lygias galimybes, kuris nori lankyti futbolo, krepšinio ar informacinių technologijų užsiėmimus, gali pasirinkti ir sportuoti tik tais atvejais, kai jo tėvai yra pasiturintys ir gali skirti tuos 50–90 eurų kas mėnesį. Bet didelė dalis vaikų apskritai nedalyvauja neformaliojo švietimo veiklose. Štai, gerbiami kolegos, čia yra skaidrė, porą skaidrių turiu. Joje matyti, kad Lietuvoje šiandien lanko neformaliojo švietimo veiklas už mokyklos ribų tik 45 % vaikų, kitaip tariant, didžioji dalis negali lankyti būrelių už mokyklos ribų. Apskritai neformaliojo ugdymo veiklose dalyvauja tik 60 % vaikų. Ką tai reiškia pavertus skaičiais? Reiškia, kad 125 tūkst. vaikų nelanko, negali lankyti jokių būrelių.

Kaip pavyzdį noriu pateikti Islandijos pavyzdį. Štai ir mes šiandien turime problemą, kad yra didelis narkotikų paplitimas mokyklose. Ekspertų, tėvų ir mokytojų bendruomenės nuomone, alternatyva tam yra vaikų įtraukimas, jų dalyvavimas neformaliojo ugdymo veiklose. Turi būti kažkokia alternatyva, nepakanka mokyklas apjuosti vien tvoromis, kaip dabar yra numatomos saugumo priemonės. Aišku, jų reikia – kamerų, tvorų, bet tai yra tik vienas iš aspektų mažinant narkotinių ir psichotropinių priemonių vartojimą ir paplitimą mokyklose tarp vaikų, paauglių.

Pavyzdžiui, Islandijos pavyzdys, kaip ji sprendė narkotikų problemą. 1998 metais jų buvo gana kritiška situacija, bet kai islandai nusprendė masiškai investuoti į vaikų užimtumo programą, per 14 metų Islandijoje alkoholio, pavyzdžiui, vartojimas tarp vaikų krito 42 %. Tai yra iš tiesų daug. Tai vienas aspektas.

Dabar, žiūrėkite, antras aspektas. Čia yra lentelė, kaip apskritai atrodo Lietuvoje, kokie yra būreliai, kiek vaikų juos lanko. Pasižiūrėkite. Tuo metu, kai mes, Lietuvos politikai, visuomenė, sakome, kad didžiausias mūsų turtas yra žmogus ir į jį turime investuoti, kad mūsų ekonominis pranašumas gali būti investicijos į technologijas, taip pat ugdymas, informacinės technologijos, technologijos, šiandien technologijų būrelius lanko tik 1 % vaikų. Tai apie ką mes kalbame, apie kokią technologijų ateitį mes kalbame? Arba informacinių technologijų būrelius šiandieną lanko 2 % vaikų. Aišku, šita problema yra, viena vertus, dėl to, kad tai yra brangu, antra vertus, dėl to, kad nėra pasiūlos, ypač regionuose. Aš manau, mes tą problemą privalome spręsti, jeigu galvojame apie tai, kaip apskritai mūsų visuomenė galės išlikti konkurencinga ir kokio lygio bus gyvenimo gerovė.

Gerbiami kolegos, aš iš tiesų noriu pasakyti, kad praktikoje, čia daug kas sako, kad reikės daug finansų, praktikoje finansavimas neformaliajam ugdymui yra skiriamas. Tam skiria pinigų tiek valstybė, tiek savivaldybės, bet susidaro labai keista situacija, kai trūksta skaidrumo. Dalyje savivaldybių, pavyzdžiui, tokioje kaip Visaginas, savivalda sugeba skirti vienam vaikui 1 tūkst. eurų krepšėlį per metus. Kitos savivaldybės sugeba skirti tik 20–30 eurų krepšėlį. Vadinas, iš tikrųjų tie pinigai per įvairias galbūt neskaidrias administravimo procedūras, gal kažkokį infrastruktūros išlaikymą, sunku pasakyti, bet tie pinigai nepasiekia vaikų.

Todėl mūsų pasiūlymas šiuo projektu ne pakeisti situaciją, tai yra pinigus skirti ne apskritai neformaliojo švietimo sistemai, o kiekvienam vaikui, kad tai būtų susieta su konkrečiu vaiku ir tėvai galėtų pasirinkti... ir vaikai, tie 125 tūkst. vaikų, galėtų sau leisti lankyti jų mėgstamas neformaliojo ugdymo veiklas ir būrelius.

Iš to laimės visi. Iš to laimės verslas, nes tai paskatins tiek nevyriausybinių sektorių, tiek verslą, tiek pačią savivaldą rengti arba organizuoti įvairias neformaliojo ugdymo veiklas, nes tam atsisiras aiškių lėšų ir poreikis. Iš to laimės mūsų vaikai ir iš to laimės mūsų tėvai.

Aš kviesčiau pritarti po pateikimo, tada susėsti komitetuose kartu su savivalda, jeigu reikia, kažkiek projektą tobulinti, bet jeigu ši problema apskritai bus nesprendžiama, ji ne tik darys žalą mūsų vaikų ir visuomenės saugumui, bet ir, kaip minėjau, sukels didelių problemų dėl mūsų galų gale visuomenės konkurencingumo ir žinių.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pereinant prie klausimų, per šoninį mikrofoną – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Ačiū. Labai atsiprašau Vytauto, kolegų. Tiesiog čia, balkone, mūsų broliai ir seserys iš Ukrainos, keturių partijų – ir pozicijos, ir opozicijos, tai gal pasveikinkime, jeigu galime, juos visus. (*Plojimai*) Mes su jais. *Slava Ukraini!*

PIRMININKAS. Labai ačiū. Pereiname prie klausimų ir atsakymų sesijos. Pirmasis klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Vis dėlto žaviuosi V. Bako atkaklumu rūpintis neformaliojo švietimo ir drąsa didinti biudžeto išlaidas, kai ką tik diskutavome, kur gauti lėšų gynybai. Paprašyti šiandien pridėti 50 eurų vaikui, tai yra papildomai 150, o šiaip 220 mln. – geras kamuolio pakėlimas nuo kampinio gairės tikintis, kad kamuolys netikėtai įriėdės į vartus nepastebėjus varžovui, taip sakant, šiuo atveju – biudžetui.

Savivaldos biudžetai šiandien yra tikrai reikšmingai išaugę, merai turi milžiniškas galias ir niekas jiems netrukdo rūpintis savo gyventojais ir vaikais. Gal pirmiausia reikėtų pasirūpinti, pažiūrėti, ką savivalda savo vaikams gali pasiūlyti, o ne laikytis įsikibus įstaigų, kurios siūlo vaikams nepatrauklias veiklas, kurios savo požiūrio į ugdymą ir turinį nekeičia jau 50–60 metų.

Iš dalies pats atsakėte į klausimą, kurį norėjau užduoti, pateikdamas Visagino pavyzdį, bet paklausiu. Vytautai, gal galite pasakyti, kas šiandien trukdo savivaldybėms savarankiškai pridėti tuos pinigus savo teritorijoje, kai jie mato poreikį ir tas poreikis gali būti atlieptas pagal tai...

PIRMININKAS. Laikas!

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). ...ko reikia savivaldai? Ačiū.

V. BAKAS (*DFVL*). Labai geras klausimas. Mano ir yra siūlymas, matant objektyvią tikrovę, kuri reiškia, kad pinigų valstybė skiria neformaliajam ugdymui, bet kažkodėl neaišku, kur jie nusėda. Vadinasi, savivalda, tvarkydamasi su neformaliojo ugdymu, turi problemų. Todėl mes, matydami, kad 30 metų situacija nesikeičia, ir teikiame šį įstatymo projektą, kuris išskaidrintų pačią sistemą, susietų pinigų krepšelį su vaiku. Diskutuodami dėl šio projekto mes galime pasikviesti Savivaldybių asociaciją ir pasikalbėti, kas atsitiko ir ką galima padaryti, kad pinigai, kurie ir taip skiriami iš biudžeto, nepasiekia vaikų arba tai vyksta skirtingose savivaldybėse skirtingai, nors savivaldų startinės pozicijos yra vienodos. Sutikite, kad problema yra. Jeigu jos nesprensdžia niekas kitas, tai turi daryti Seimas.

PIRMININKAS. Klausia J. Šiugždinienė, kurios salėje nematau. Klausia K. Mažeika. Kęstuti, klausi? Ne. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų jūs labai teisingai sakydami, kad kai kurios savivaldybės sprendžia ir taip prisideda. Nenoriu pasakyti, kad nepasiekia vaiko, tikrai nelabai sutikčiau. Aš imsiu savo pavyzdį: turime šešias įstaigas, kurios lygiai taip pat prisideda prie neformaliojo švietimo. Viskas yra labai gerai, bet yra tėvų, kurie negali sumokėti to mokesčio. Yra kažkoks nustatytas mokestis, kurį patvirtina taryba, ir tą mokestį turi sumokėti. Nevyriausybių organizacijų irgi yra organizuojama nemažai būrelių. Aš esu už tai. Kiek dabar, galvotumėte, mes galėtume dar padėti tiems, kurie negali sumokėti faktiškai be tų 70? Dabar vaikas lanko, sakykime, muzikos mokyklą, muzikos mokykla išlikusi yra, tačiau reikia susimokėti už tris keturis vaikus ir yra dideli pinigai. Šiuo atveju mes negalime padengti. Įeina tikrai būreliai, kurie yra nevyriausybių organizacijų, NVŠ'ai ir taip toliau, šitiems mes dengsiame 72. Aš esu už tai, aš visiškai pritariu projektui.

PIRMININKAS. Laikas!

L. NAGIENĖ (*DFVL*). O kaip galėtume padėti tiems vaikams, kaip išspręsti?

V. BAKAS (*DFVL*). Nežinau, ar teisingai supratau jūsų klausimą, bet faktas yra tas, kad pusei Lietuvos vaikų neprieinami jokie būreliai ir mes turime tą problemą išspręsti. Tai yra kaip, jeigu reaguotume į poną L. Slušnį, nacionalinio saugumo klausimas. Jeigu mes turėsime problemą, neišspręsimė problemos dėl gatvių, narkotikų, vaikų užimtumo ir vaikų pasirengimo, tai yra kvalifikacijos požymių, mes turėsime didelę problemą. Jau dabar ją turime. Aš dėl to ir siūlau pamatyti, kad pusė vaikų nelanko jokių būrelių, ir numatyti krepšelį, kad vaikas, nepriklausomai nuo jo tėvų turinės padėties, galėtų lankyti, jeigu jis nori, muzikos mokyklą, jeigu jis nori, lankyti futbolą, jeigu jis nori, lankyti technologijų, dailės, nežinau, pilietinio ugdymo pamokas ir panašiai. Lai mės visi. Čia nėra išskiriama kokia nors sritis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (*LF*). Šiaip geras projektas, tikrai...

V. BAKAS (*DFVL*). Garsiau.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). ...pasirašiau ir palaikau. Tačiau noriu paklausti, kad vis dėlto teikdamas tokį projektą...

PIRMININKAS. Šiek tiek arčiau mikrofoną, jeigu galima.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Sakau, geras projektas, palaikau ir pasirašiau, bet noriu paklausti, ar teikdamas tokį projektą pagaliau vis dėlto galite pripažinti, kad ne draudimais, bet užimtumu ir prevencija mes išspręsimė šitas problemas, susijusias su priklausomybe, ypač tarp jaunimo?

V. BAKAS (DFVL). Visiškai jums pritariu ir, ko gero (minėjau Islandijos pavyzdį), iš tiesų ten didžiausias akcentas buvo dedamas ne draudimams, o galimybėms suteikti vaikams alternatyvą, kurios jie šiandien neturi. Visiškai sutinku, kad jeigu pasiūlysimė vaikui užimtumą, jisai... Na, galų gale nebus poreikio kur nors ieškoti veiklų ar patekti, ar burtis į kokias nors grupes, kurios...

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Jau seniai reikia keisti mąstymo paradigmą, reikia būtent prevencija, o ne postvencija užsiimti. Jeigu mes iš tikrųjų padidinsime ir galės vaikai užsiimti veikla pagal savo poreikius, tai būtent ir prevencija atsiras. Todėl aš irgi labai palaikau ir noriu paklausti, kaip tai bus susiję su formalųjį švietimą papildančiu ugdymu, nes muzikos, meno mokyklos, dailės mokyklos provincijose jau lūžta ir jos nebeišsilaiko? Netgi Vilniaus mieste turime problemų, o neformalusis švietimas būtent papildė ten, nes tai yra trys finansavimo šaltiniai.

V. BAKAS (DFVL). Čia klausimas ar pasisakymas? Pasisakymas daugiau? Į jūsų klausimą dėl muzikos mokyklų, to papildančio ugdymo, – šitas įstatymas jo niekaip neriboja. Mažų mažiausiai, ką galiu atsakyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinysis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Alytaus mieste, deja, meras su komanda padidino, patrigubino kainas už būrelius. Yra veikiantys devyni vaikų dienos centrai, taip pat nevyriausybinų organizacijų. Ir kadangi tėvai jau nebegali mokėti, tai jie jau perkėlė savo vaikus, atžalas į vaikų dienos centrus, kur bando tos nevyriausybinių organizacijų organizuoti įvairius būrelius. Tokia mintis man tik šovė į galvą: ar tada nevertėtų tuos krepšelius skirti nevyriausybiniams organizacijoms? Toks variantas būtų.

O klausimas mano būtų, kadangi krepšelis vienam vaikui – 71 euras, koks būtų bendras metinis biudžetas, visa šita suma, sudėjus visus vaikus, už būrelius? Ačiū.

V. BAKAS (DFVL). Atsakysiu dabar dėl Alytaus. Iš tiesų šita idėja maždaug prieš pusantrų metų ir gimė Alytuje susitikus su mokyklų vadovais, sprendžiant būtent narkotikų vartojimo problemą. Tai yra Alytaus bendruomenės, galima sakyti, kūrinys, ji paskatino teikti šį projektą. Kaip jūs ir sakote, tie būreliai, neformaliojo ugdymo paslaugos ir Alytuje, ir kituose miestuose, kuriuos teko aplankyti, tiesiog neprieinami. Tai rodo galų gale ir objektyvi statistika. Dėl asociacijų, taip, sutinku, jeigu mes padarome krepšelinę sistemą, būrelius galės organizuoti ir bendruomenių asociacijos – tėvų ar mokytojų, ar jaunimo organizacijų, – ir verslas, ir savivalda. Mes atveriamė galimybes tiesiog bendruomenėms arba verslui pasiūlyti paslaugą vaikams.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Labai ačiū. Aš norėčiau akcentuoti, kad turbūt visi sutariame, kad kompleksinis darbas prevencijos srityje yra pats svarbiausias ir užimtumas yra viena iš labiausiai mokslo pagrįstų priemonių, kuri turi būti tame kompleksiniame pakete. Taip, reikia savivaldybių indėlio. Taip, reikia valstybės indėlio. Užimtumas negali likti toks *nice to have* krepšelyje, kad kada nors finansuosime, kai gyvensime geriau. Nes kai susiduriame su problema, tai tada tikrai ir šitoje salėje, ir visuomenėje prasideda klyksmas dėl prevencijos, dėl to, kad reikia kažko daugiau. Ir mes nuklystame į lankas, tada galvojame, kad prevencija yra pamokos apie žalą arba narkotikų poveikio apsakymai ar aprašymai ir gąsdinamosios priemonės. Tai ne.

Ir, žinote, neateis tas pasiryžimas finansuoti užimtumą tinkamai ir reikiamos aprėpties niekada. Nebus tokios dienos, kai mes sakysime, va, jau dabar tai turime pakankamai pinigų ir jau taikysime šią mokslo pagrįstą priemonę, nes visada bus kitų prioritetų. Kadangi aš sakau, kad prioritetas yra šitas darbas, prioritetas yra kompleksinis požiūris į prevenciją, kompleksinis iš visų pusių, tai yra tiek darbas su tėvais, tiek darbas su šeima, tiek darbas su bendruomene, tiek in-

vestavimas į pozityvų užimtumą, – jie visi turi eiti koja kojon. Todėl aš raginu palaikyti šitą projektą suprasdama, kad taip, pinigų teks ieškoti, ir čia aš matyčiau savivaldybių indėlį kaip vieną didžiausių resursų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Projekto nepalaikyti siūlys L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Esu tikrai ne prieš neformalųjį vaikų švietimą. Esu prieš tol, kol turime valstybėje milžiniškų iššūkių dėl gynybos finansavimo, kol mes šiandien ryte kaunamės dėl to, kur rasti papildomą finansavimą tvariam saugumui užtikrinti, kai lėšų reikia tokiems dalykams, kai reikia sveikatos pritaikymui veikti karo sąlygomis. Šiandien valstybė turi turėti šiuos klausimus kaip prioritetinius, valstybė, dar sykį pakartoju.

Būsiu prieš tai, kol nebus sutarta su savivalda, kaip, pridėjus tuos papildomus 30 eurų, pati savivalda tiesiog banaliai neatsitrauks su savo lėšomis, kaip nutiko dėl kai kurių kitų švietimo dalių. Šito nedetalizuosiu, bet taip jau yra atsitikę šiais metais. Neformalus švietimo klausimai visų pirma turi rūpėti merui, tarybos nariams ir taip demonstruoti savo požiūrį į vaikus ir pagalbą šeimoms.

Tikrai neformalus vaikų švietimas svarbus žalingų įpročių prevencijai. Pritariu tam, bet šis klausimas turi rūpėti ne tik Seimui ir Vyriausybei. Žiūrėkime, kokia kartais yra realybė – vienas vaikas lanko tris, keturis būrelius. Tuo tarpu tikrai tas, kuriam reikia, ir tas, kuriam labai reikėtų to neformaliojo švietimo, ne tik kad neateina į tą būrelį, bet, kaip sakoma, net tėvai su pagaliu nenuvarys. Šiuo atveju mes turime problemą vieną. Savivalda tai mato, savivalda tai gali pastebėti ir surasti būdą, patrauklų būdą tą vaiką įtraukti į tą švietimą, kad jis neitų tuo tikrai prastu žalingų įpročių ar nusikaltimų keliu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Kadangi ministrė M. Navickienė grįžo į salę, galime apsispręsti dėl įstatymo projekto. Kas pritariate jam, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 47, prieš – 1, susilaikė 28. (*Plojimai*) Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Ar galime tada susitarti ir dėl komitetų? Tai, kolegos, pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime, pritarta. Papildomų komitetų nėra siūloma. Siūloma svarstyti IX (rudens) sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarėme.

Dabar pasisakymai dėl motyvų. Ministre, jūs pirma norėtumėte ar?.. Pirma. Ministre Navickiene, prašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, aš, tikrai pritardama visiems geriems norams, noriu tik tai priminti, kad čia ir pinigų klausimas, ir paprašyti Vyriausybės išvados dėl šio projekto.

PIRMININKAS. Pinigų klausimu dėl Vyriausybės išvados balsuoti net nereikia, automatiškai priklauso Vyriausybės išvada. V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Aš norėjau sureaguoti į pono L. Slušnio pasisakymą. Aš noriu labai jūsų paprašyti: nustokite priešinti gynybą su kitomis sritimis. Jūs sakote, kad savivaldybė turi pamatyti vieną nelankantį vaiką. Seimo uždavinys – pamatyti 125 tūkst. vaikų, kurie yra gatvėse. Nustokite priešinti gynybą su jautriais klausimais. Taip negalima elgtis. Anksčiau man tekdavo eiti į visokias keistas laidas ir aiškinti tiems, kurie sako: geriau pensijas padidinkite, negu skirkite 2 % BVP. O dabar jūs sakote: ar vaikai, ar gynyba? Na, solidi politinė jėga!

PIRMININKAS. Labai dėkui. D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Iš tikrųjų, palaikydamas kolegą V. Baką, negaliu nesistebėti to pono, kuris vienas atstovauja visai tai komandai, požiūriu: viskas karui – bombos, tankai... O kad mūsų tikrai trys kareivėliai tepaneša šautuvėlį, nuspjauti jums į tai! O rytoj niekas jau nebepaneš to šautuvėlio, pone Slušny, galvokite!

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinyasis – J. Razma. L. Slušnio pavardė buvo paminėta. Jei-gu labai norėsite, Linai, bet gal kažkaip... J. Razma. Prašau per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami opozicijos atstovai, jūs čia kaltinate, kad mes priešiname gynybos išlaidų poreikius su kitomis sritimis, dėl kurių jūs teikiate šiandien projektus. Vis dėlto pagalvokite, jeigu čia mes vargstame, partijos tariasi su premjere, kaip rasti tuos kelis šimtus milijonų eurų, kad užtikrintų bent minimalų krašto apsaugos sistemos finansavimą...

Dabar jūs pasižiūrėkite. Jūsų šiandienos projektai: šitas projektas – minus 200 mln., pelno mokesčio lengvata investicijoms – minus 200 mln. Sudėkite visas GPM lengvatas, kurias siūlote, – dar koks 100 mln. Tai 0,5 mlrd. minuso – jūsų projektų visuma. Tai iš kur mes dar rasime ne 0,5 mlrd. finansavimui, o 1 mlrd.?

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kolegos, buvau pasakęs, kad viskas, šituo klausimu nebešnekėsime, išskyrus L. Slušnį, kurio pavardė buvo paminėta. Linai, mes vėluojame 20 minučių.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Tai labai ačiū, kad paminėjote. Aš pasakysiu: tikrai neketinu nieko priešinti. Visų pirma, labai labai noriu, kad mūsų vaikai, pirmiausia, turėtų galimybę turėti neformalųjį švietimą, kad ant neformaliojo švietimo įstaigų ir žmonių, kurie tą vykdo, nekristų bombos ir raketos. Šitas yra tikrai pirmesnis prioritetas, o tada mes galėsime turėti viską, ko tik norime ir pageidaujame.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kolegos, galime susitarti? Buvau sakęs... Žiūrėkite, ne, ne, ne. Buvau sakęs, suspėkite per minutę, duodu abiem po minutę. Tvarka? A. Butkevičius. Ne, L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamam Jurgiui noriu pasakyti. Nemaitinkime privačių pensijų fondų 1,5 % nuo vidutinio darbo užmokesčio ir surasime 200 mln. Bus labai gerai išspręstas gynybos klausimas. Ir neskriausime tuo laiku vaikų. *(Balsai salėje)* Aš kalbu apie II pakopą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš labai trumpai, gerbiamas Jurgis irgi išprovokavo. Gerbiamas Jurgi, vien tik skolai aptarnauti kitais metais reikės papildomų 300 mln., vien socialiniams įsipareigojimams beveik milijardo. Čia ir yra jūsų užduotis. Ar jūs planuojate perspektyvoje pateikti aiškų ekonomikos plėtros ir skolinimosi planą, laikantis fiskalinės ir monetarinės politikos drausmės? Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

14.31 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3451 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3451. Pranešėja – V. Giraitytė-Juškevičienė. Pateikimas.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Laba diena, gerbiami kolegos. Kadangi vėluojame su darbotvarke, pasistengsiu labai greitai ir konkrečiai pristatyti. Teikiame Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies pakeitimą, toje dalyje yra numatyta, kokios pajamos yra neapmokestinamos. Mes siūlome papildyti viena dalimi, kad pensijų fondų dalyvių vienkartinės išmokos pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą taip pat būtų neapmokestinamos. Kadangi kolegos taip pat jau yra užregistravę įstatymo projektą dėl to, kad būtų galima išsiimti vienkartinę išmoką pensiją kaupiančiam dalyviui, tai mes siūlome, kad tokios išmokos būtų neapmokestinamos.

Kviečiu visus kolegas laikytis tokio teisingumo principo. Ir Konstitucinis Teismas nustatė, kad visos pensijų fonduose sukauptos sumos yra nuosavybė to žmogaus, kuris kaupia. Todėl prašome palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Vaida. Jūsų klausiti nenori nė vienas Seimo narys.

Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. *(Balsai salėje)* Nešaukite iš vietos. Nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Gal galime bendru sutarimu pritarti? *(Balsai salėje)* Negalime, lyg ir gir-džiu. Gerai, balsuojame.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 31, prieš – 5, susilaikė 36. Deja, įstatymo projektui po pateikimo nėra pritarta.

Alternatyviai apsispręsimė, ką toliau darome su įstatymo projektu. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad atmestume įstatymo projektą. Laisvas mandatas, neklausykite komandų.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 39, prieš – 36. Įstatymo projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

14.34 val.

Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3517 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3517. Pranešėja – R. Tamašunienė. Pateikimas.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, teikiame Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Siūlome iki 20 % padidinti subsidiją jaunoms šeimoms, neauginančioms vaikų, vieną vaiką auginančioms šeimoms – 25 %, jaunoms šeimoms, auginančioms du vaikus, – iki 30 %, auginančioms tris vaikus padidinti daugiau, tai yra 40 %. Taip pat siūloma būsto kredito pirmajam būstui įsigyti sumą didinti iki 100 tūkst. eurų.

Kodėl siūlomas toks projektas? Todėl, kad iš tikrųjų viena iš didžiausių jaunų žmonių problemų yra sumokėti kreditą už būstą. Kodėl svarbus šis įstatymo projektas? Todėl, kad aš galvoju, kad jauna šeima mūsų valstybei yra prioritetas. Apsisprendimas gyventi Lietuvoje, turėti namus Lietuvoje, auginti vaikus, nes tai yra taip pat tiesiogiai susiję su kredito dydžiu, mano vertinimu, turi tapti valstybės prioritetu ir tai yra mūsų užduotis.

Taip pat noriu pasakyti, kad, banko duomenimis, 49 %, tai yra beveik 50 % besirenkančių būsto paskolas, uždirba tarp 1 tūkst. ir 2 tūkst. eurų per mėnesį, o šiuo metu, jeigu būstas kainuoja apie 200 tūkst. eurų, tai sudaro... Tikrai, jeigu dabar paima 100 tūkst. eurų paskolą, tai iš esmės jaunoms šeimoms reikia atiduoti 1 tūkst. eurų per mėnesį su palūkanomis, su dabartiniu EURIBOR'u. Kas lieka jaunoms šeimoms? Be abejo, tikrai labai kuklioms savo reikmėms tenkinti. Ar apsispręs šeimos turėti daugiau vaikų? Nemanau, nes tikrai vaiko auginimas pareikalauja ne tik tėvų dėmesio, ne tik tėvų pastangų, bet ir didelių finansinių išteklių iš bendro šeimos biudžeto. Siūlau pritarti ir svarstyti tą įstatymo projektą, ieškoti geresnių būdų spręsti tą problemą, kurią kelia jauni žmonės.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama Rita, jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, iš tikrųjų iš esmės pritariu šitam įstatymui, bet mano vienas klausimas. Prašau pasakyti, jeigu šeima augina neįgalų vaiką, ar nemanote, kad iš tikrųjų turėtume irgi pagalvoti apie tai, kad ir vienas vaikas galbūt būtų prilygintas dviem vaikams ir panašiai, nes tai yra paskata? Vienas dalykas, jis neturi galimybės dirbti, galbūt jisai prižiūri vaiką, vienas šeimos narys tikrai tedirba dažniausiai, taip būna, kai yra neįgalus gimęs vaikas.

Kitas momentas. Prašau pasakyti, ar nemanote, kad indeksavimas turėtų būti, nes dabar 100 tūkst., o po tam tikro laiko ta kaina vėl šoktels? Ar nemanote, kad čia turėtų būti taip pat numatyta kas kažkiek laiko indeksuoti tą sumą? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Jūs palietėte tikrai jautrų klausimą. Žmonės, kurie augina neįgaliuosius vaikus, tikrai dažnai neturi galimybių net dirbti ir užsidirbti, kad ir tą 1 tūkst. eurų, o dar iš jo reikia mokėti už paskolą. Mūsų įstatymo projektas neplėtė grupių tų šeimų, kurios buvo įvardintos Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo projekte, bet manau, kad tikrai komitete vertėtų papildyti jį dar šita grupe šeimų ir joms numatyti tokio intensyvumo subsidiją, kokia skiriama tris ir daugiau vaikų auginančioms šeimoms.

Kita klausimo dalis dėl indeksavimo. Aš tikrai siūlau didinti bendrą suteikiamą subsidijos sumą, bet žinome, kad iš SAM'o yra išėjęs įstatymas, pagal jį iš viso vertinamas abstrakčiai vaikų skaičius, būsto energetinio naudingumo klasė ir nesiūlo daugiau nei 50 % įsigyjamo būsto vertės. Manau, kad čia nuo vertės, o čia yra mano siūlomas subsidijos dydis. Galbūt tas indeksavimo mechanizmas ir naudingas, bet irgi galima pagalvoti ir arba skaičiuoti nuo būsto vertės, arba didinti tą subsidijos dydį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš suteikiant galimybę paklausti A. Sysui, A. Dumbrava – per šoninį mikrofoną.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Mieli kolegos, mieli bičiuliai, tikrai noriu pasveikinti Austrijos ir Lietuvos bendriją, kuri atvyko šiandien į Lietuvą, į mūsų parlamentą. Tikimės sėkmingo bendradarbiavimo ir palinkėjime jiems sėkmės. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia...

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). *Willkommen herzlich Delegation aus Österreich!*

PIRMININKAS. *Herzlich willkommen in unsere Parlament!*

Labai dėkui. Klausimą suteikiame galimybę pateikti A. Sysui. Žiūrėsime, kokia kalba.

A. SYSAS (LSDPF). Leiskite klausti lietuviškai. Austriškai nelabai, su austrišku dialektu nelabai man kaip.

PIRMININKAS. Vokiškai, ne austriškai ten buvo.

A. SYSAS (LSDPF). Gerai. Gerbiama prelegente...

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). *Stucham uwaznie.*

A. SYSAS (LSDPF). ...šito įstatymo, kodėl pasirinkote 100 tūkst.? Mes neseniai svarstėme, kaip jūs sakėte, išėjo iš SAM'o įstatymas, tai jis dar vaikšto čia po Seimą, ne tik išėjęs, bet jis vaikšto, ten aiškiai buvo pateikta informacija, kad vidutinė suma yra mažiau – 86 ar 85 tūkst.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). 87.

A. SYSAS (LSDPF). Ne, tai čia įstatyme, bet vidurkis per praeitus metus buvo būtent apie 80. Kodėl jūs pasirinkote 100 tūkst.?

Ir antras klausimas, koks tikslas jūsų dėl pirmojo būsto, kad jį galėtų įsigyti daugiau jaunų šeimų ar mažiau?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Tikslas, kad tikrai galėtų daugiau, nes jauna šeima nori atskirai gyventi, tai yra natūralus ir normalus noras. Įsigyti kokį nors būstą, pirmąjį būstą, be abejo, be paskolos, be kredito būstui yra faktiškai neįmanoma šiais laikais jauniems žmonėms.

Antras dalykas. SAM'o siūloma būsto vertės skaičiuoklė, tai yra 120 tūkst., aš nežinau, aišku, tai galbūt daugiau regioninė priemonė, nes 100 tūkst. vertės būsto miestuose tikriausiai mes nelabai rasime, taip pat subsidijos dydis ne daugiau nei 50 % nuo įsigyjamo būsto. Mano vertinimu, mano pasiūlymas, kad subsidijos dydis būtų 100 tūkst., tai yra tokia reikšminga suma jaunai šeimai. Atitinkamai nuo vaikų skaičiaus būtų didesnė ir efektyvesnė, mano vertinimu, parama jaunoms šeimoms, negu kad yra dabar.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinė klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamoji Rita, norėjau paklausti, koks yra jūsų požiūris į šią priemonę, kai jinai yra orientuota daugiausia į regionuose gyvenančias šeimas? Ar, jūsų manymu, ta tokia kaip diskriminuojanti nuostata, kad miestų šeimas mes kaip ir eliminuojame, daugiau orientuojamės į regionus, yra teisinga skatinant geresnę demografinę padėtį ir visa kita?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš galvoju, kad vis dėlto jauniems žmonėms turėtume sudaryti vienodas sąlygas, jeigu kalbame apie valstybės subsidiją, ir nerūšiuoti žmonių į miesto ar kaimo žmones.

Antras dalykas, vis dėlto kaip aš daryčiau, aš daryčiau per regioninę politiką, suteikdama regionuose esančioms savivaldybėms finansinius instrumentus dar paremti jaunas šeimas, kurios kurtųsi regionuose. Taip pat įtakos turi ir būsto vertės dalykas. Jeigu jūs turite tokią paramą ir norite įsigyti būstą, sakysime, kur nors Pasvalio rajone ar net pačiame Pasvalyje, tai tikrai jūsų valstybės subsidija bus reikšmingas indėlis į bendrą jūsų įsigyjamo būsto vertę. O įsigyjant ar Vilniuje, ar Kaune automatiškai tos kainos yra daug daug didesnės, bet subsidijos dydis vis tiek lieka tas pats. Jauniems žmonėms taip pat yra galimybė apsispręsti ir aš labiau raginčiau nusipirkti tikrai gerą būstą toliau nuo miesto ir kurtis regionuose, negu tikrai tiek daug mokėti ir tokioje... Mano vertinimu, dabartiniai būsto kreditai – tokia šiuolaikinė vergovės forma, nes tu iki senatvės, 30 metų išpareigoji tą sumą mokėti. Gerai, kai palūkanų dydžiai, EURIBOR'o svyravimai yra palankūs, bet turime dabar šiuo metu situaciją ir labai mažai valdžios dėmesio tai situacijai, kuomet mokami kreditai išaugo faktiškai tris kartus jauniems žmonėms.

PIRMININKAS. Labai dėkui, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Palaikau šį projektą, nes jaunos šeimos – mūsų ekonomikos ir kultūros ateitis. Šeimos dažnai turi tą didelę naštą – reikia mokėti paskolas. Kiekvienas toks žingsnis, kuris padeda jaunoms šeimoms eiti į priekį, yra labai sveikintinas. Manau, kad mes tokių įstatymų projektų turėtume turėti daugiau ir kuo daugiau. Be abejo, sprendžiant demografines problemas, pasakysiu taip, kad kuo greičiau bus pirmasis būstas, tuo greičiau bus pirmas vaikas. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Nepalaikyti kviečia M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Ne tai, kad nepalaikyti, bet tiesiog turbūt agituoti už projektą, kuris jau yra nukeliavęs didesnę kelio dalį ir, atrodo, gimsta tam tikras konsensusas. Vakar ir komitete apsvaistėme papildomus pasiūlymus dėl Vyriausybės pateikto įstatymo projekto. Į juos buvo atsižvelgta. Ir kolegų iš opozicijos, štai L. Kukuraičio pristatyti pakeitimai. Radome galimybę, kad tas dydis nuo kredito galėtų būti padidintas iki 10 % ir atsirastų tam tikra diferenciacija pagal šeimose augančių vaikų skaičių. Tai tos galimybės... Tikrai einame, matyt, labai panašia kryptimi. Bet turbūt nereiktų atskirais projektais papildomai dauginti teisėkūros, o laikytis tos nuoseklios linijos, jau likęs paskutinis etapas Seime, ir palaikyti Vyriausybės projektą.

O iš tikrųjų buvo taiklus gerbiamo Algirdo klausimas. Žinote, kuo didesnės subsidijos, tuo labiau atitolinamas jų gauti laukiančių žmonių skaičius. Tas kūrimas, buvimas ilgoje eilėje, keletą metų trunkančioje, turbūt nepalengvintų situacijos tų žmonių, jaunų žmonių, kurie metų metus lauktų, o sąlyginai, santykinai mažesnė dalis per metus pasinaudotų ta ribota suma, skiriama šioje programoje, ir tų dalyvių skaičius... tos sumos subsidijos pasiektų kur kas mažiau. Raginčiau šiame etape santūriai nepritarti šiam projektui, bet su optimizmu ir entuziazmu pritarti Vyriausybės jau artimiausiu metu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Kadangi ministrė M. Navickienė vis dar salėje, galime dėl projekto apsispręsti balsuodami. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 34, prieš – 7, susilaikė 43. Įstatymo projektui nepritarta.

Alternatyviai balsuodami apsisprendžiame, ką darome toliau. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad atmestume.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 43, prieš – 42. Įstatymo projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti. Dar kartą įrodymas, kad ir vienas balsas gali būti labai svarbus.

R. Tamašunienė per šoninį mikrofoną.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Aš noriu replikuoti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui, nes čia yra požiūrio klausimas, dėl ko susidaro tos eilės. Biudžete 2024 metais yra suplanuota 4,5 mln. subsidijoms pirmajam būstui įsigyti. Tai tos eilės ir yra. Bet kai bankams padovanojama virš 2 mln. eurų ir negrąžinama ta dalis, kurią permoka mūsų gyventojai, tai mes nesurandame finansinių mechanizmų išieškoti. O štai čia sakome, kad teturime 4 mln. ir štai tokia eilė. Tai grąžinkime tą, ką permokėjome, padarykime normalų subsidijavimo mechanizmą ir tų eilių nebus, visos šeimos gaus tiek, kiek joms priklauso.

14.49 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3072 (pateikimas)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3072. Pranešėja – V. Giraitytė-Juškevičienė.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (*DPF*). Teikiame Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimą. Tikrai iš karto pasakysiu, kad mes sutinkame, kad diskusijų metu komitete šis klausimas galėtų būti koreguotinas, nes projektas buvo užregistruotas dar 2023 metais, todėl kai kurios formuluotės čia yra jau praradusios aktualumą, tačiau ta dalis, kuria mes siekiame, kad

būtų grąžintas papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis būtent šeimoms ir gyventojams, kurie augina vaikus, skiriant už kiekvieną vaiką po 100 eurų papildomą NPD... dėl šios būtent dalies mes neatsisakome šio projekto svarstymo ir norime, kad visi kolegos jį palaikytų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nenori niekas, labai aiškiai pristatėte. Dėl motyvų prieš pasisako M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jau atleiskite, pritarti šiam projektui nėra tikslinga vien dėl to, kad istoriškai svarbu priminti tam tikrą neseną praeitį, kai papildomo neapmokestinamojo pajamų dydžio buvo atsisakyta, kai buvo nuspręsta įvesti universalius vaiko pinigus. Tuo metu, 2017 metais, ši priemonė kainavo apie 110 mln. biudžetui. Vaiko pinigai, kaip žinoma, kainuoja 700 mln. vieniems metams. Tikrai galime jausti skirtumą, kiek prasmingiau ir kiek šeimos labiau pajaučia ir pasinaudoja šia universalia galimybe.

Turbūt nebetikslinga būtų gręžiotis atgal ir grąžinti tą priemonę, kurios buvo atsisakyta. Juo labiau kad vėlgi, na, tikrai nesinori, kad būtų traktuojama, kad yra priešinama, tarsi kiek čia reikia gynybai ir panašiai, kam renkame. Bet tie skaičiai yra, man atrodo, labai iškalingi. Galima, įvertinus indeksavimo dalykus ir nuo to taško, kiek papildomas NPD augo nuo 2017 metų, suskaičiuoti, kad šiai priemonei papildomai gali reikėti per metus apie 350 mln. Tai yra tokia būtų netektis. Labai primenu, kad dėl šio biudžeto, kur mes dabar tikrai ieškome iš įvairių šaltinių, kaip surinkti papildomus 400 mln., tikrai diskusijos bus karštos ir nelengvos, tie skirtumai tikrai yra akivaizdūs.

O papildomos neapmokestinamojo pajamų dydžio priemonės efektyvumas buvo ne visai taiklus. Apie 50 % šeimų tegalėdavo jomis pasinaudoti. Ir administravimo dalykai būdavo sudėtingi. Tie, kurių atlyginimai nesiekdavo NPD dydžio, taip pat negaudavo tos naudos tiek, kiek, matyt, būtų galima gauti ir kiek yra gaunama per vaiko universalius pinigus. Tikrai kviesčiau nepritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. I. Kačinskaitė-Urbonienė norėtų pakviesti pritarti įstatymo projektui.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Taip, norėčiau, kolegos, paskatinti visus balsuoti už šį įstatymo projektą ir pasakysiu, kodėl.

Kaip minėjo gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, universali išmoka yra tikrai taikli priemonė paremti vaikus, bet ši priemonė yra nutaikyta ne tik į vaikus, bet ir į apskritai dirbančias šeimas, dirbančius žmones. Ir ką mes darome su tokia priemone? Skatiname, kad žmonės, kurie uždirba daugiau tų pinigų, šiek tiek daugiau savo šeimos biudžete ir pasiliktu, ir galėtų išnaudoti savo šeimos gerovei – tiek vaikų užimtumui, tiek kokioms nors bendroms šeimos veikloms ir panašiai.

Man atrodo, kad mes neturėtume iš karto užkirsti kelio arba priešinti dalykų. Čia, kaip išgirdau, – prieš gynybą ar saugumą ir taip toliau. Mes tiesiog turėtume pasižiūrėti, kaip padaryti mūsų mokesčių sistemą taiklesnę ir skirtą labiau šeimų gerovei, nes čia yra mums labai svarbi sritis. Tai labai kviesčiau visus pradėti diskusijas šia tema ir pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi išklusėme visų pasisakymų dėl motyvų ir kadangi salėje yra tiek ministrė M. Navickienė, tiek ministrė G. Skaistė, galime apsispręsti dėl įstatymo projekto.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 34, prieš – 10, susilaikė 38. Net ir ministrų dalyvavimas salėje nepadeda. Įstatymo projektui nepritarta.

Alternatyviai apsisprendžiame, ką darome toliau. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad projektas būtų grąžintas iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad būtų atmestas.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 46, prieš – 36. Įstatymo projektas grąžinamas tobulinti.

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos mano bendravardis – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūsų vedimas yra tiesiog nuostabus ir juo labai džiaugiamės, bet tokį techninį pasiūlymą turėčiau. Gal sugrįžkime prie intervalinio balsavimo, pabaigoje pabalsuojame dėl visko, nes akivaizdu, kad čia ta strategija po kiekvieno balsuoti jau yra tokia nepavykusi. Pabaigoje einame visi kavos išgerti, visi pristato ir bus paprasčiau, greičiau judėsime.

PIRMININKAS. Pažadate, kad intervalinio balsavimo atveju sėkmė labiau lydės opozicijos projektus?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gali būti, priklausys nuo kavos.

PIRMININKAS. Supratau. Gerai, labai dėkui. (*Balsai salėje*) V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš vis dėlto dėl lygių galimybių norėjau kreiptis. Jūsų simpatija ministrei M. Navickienei nestebina, prijungiate ir G. Skaistę, tačiau, žinote, man apmaudu dėl gerbiamos E. Dobrowolskos, kurią aš labai gerbiu, ir prašyčiau ją minėti, ir S. Gentvilą tada. Jeigu visą Vyriausybę, tai visą Vyriausybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas Viliau, prašyčiau be pavydo scenų posėdžių salėje.

14.56 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3522 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3522. Pranešėja – R. Tamašunienė. Pateikimas.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū pirmininkui. Mieli kolegos, teikiame įstatymo projektą, šį kartą skirtą senjorams, ir mes siūlome, kad asmenims virš 70 metų amžiaus kartą per metus mažiausiai penkias darbo dienas trunkantį gydymą valstybė kompensuotų 90 % šio gydymo paslaugų bazinės kainos. Kodėl teikiame? Todėl, kad įsitikinome susitikimuose su savo rinkėjais, kad ambulatorinės reabilitacijos paslaugos netenkina senyvo amžiaus žmonių, pirmiausia, kad iki savo poliklinikos, kur tokias paslaugas jie gauna, reikia nuvykti visuomeniniu transportu, iš kaimo tai dar ir mašiną iš kažkur gauti, pašildžius vieną koją ar ranką, kas ten kam skauda, reikia grįžti namo, tai nei efektyvu, nei patogiu, nei sveikata mūsų senjorus.

Antras svarbus dalykas, kad pagal naujausius Europos sveikatos, senėjimo, išėjimo į pensiją tyrimus mokslininkai analizuodami nustatė, kad Lietuvos gyventojai savo sveikatą vertina vis tiek prasčiau nei vidutinis SHARE tyrimo dalyvis ir ženkliai prasčiau nei, pavyzdžiui, Danijos gyventojai. Lietuva ženkliai atsilieka nuo Vakarų ir Šiaurės Europos šalių 65 plius amžiaus asmenų pasitenkinimo gyvenimu, todėl galvoju, kad sanatorinį gydymą, tai yra stacionarų gydymą, siūlome tokio intensyvumo, suprasdami ribotas galimybes. Senjorams bus didelė paskata, viena iš pagrindinių įvardinimo problemų, aišku, yra sveikata ir noras ją pastiprinti. Šiuo metu vienas lovardienis kainuoja nuo 70 eurų ir daugiau, juo labiau kad į bendrą paslaugų krepšelį yra dar papildomai įskaičiuojamos procedūros, papildomai gydytojo konsultacijos, papildomai reikalingas tyrimas ir tai susidaro nuo 1 tūkst. iki 1 tūkst. 300 eurų. Tikrai tokią sumą išleisti sanatoriniam gydymui gali leisti sau ne kiekvienas senjoras, o aš norėčiau, kad visi vyresnio amžiaus žmonės tokia galimybe galėtų pasinaudoti, pasikonsultavę su savo šeimos gydytoju, nustatę būtinajį poreikį. Nelaukti, kuomet jau žmogus po sudėtingos operacijos, po sudėtingos ligos, tik tada mes pradedame jam taikyti sanatorinį gydymą. Prašau palaikyti ir diskutuoti šiuo klausimu komitetuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori vienas Seimo narys. Klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Rita, pristatydama jūs tikrai mane sujaudinate, jūsų tas požiūris į senjorus... Prašyčiau, kolegos, nežinau, apie ką jūs pagalvojote, bet aš dėl senjorų. Tai tikrai, ypač man, kilusiam iš kurortų, matome, kad jūs ne tik senjorais rūpinatės, bet ir kurortais, kad jie turėtų pakankamai klientų. Bet kiek valstybei tai kainuotų per metus, ar jūs esate suskaičiavusi, ir kokį šaltinį jūs matytumėte, iš kur paimtumėte tuos resursus? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirmiausia, kad Valstybinė ligonių kasa šiam tikslui neišnaudoja lėšų, vadinasi, mechanizmas veikia nepakankamai efektyviai. Tai vienas dalykas. O 2002 metais Lietuvoje gyveno apie 400 tūkst. senjorų virš 70 metų. Tuo labiau kad, kaip aš ir sakiau, tokia galimybė, nepriverstina galimybė, tai yra galimybė, ir nustatys šeimos gydytojas.

Žmogus, sulaukęs tam tikro amžiaus, kreipsis į šeimos gydytoją norėdamas pasinaudoti tokia valstybės teikiama jam garantija, kuri juo labiau nustatyta ir Konstitucijoje, kad mūsų piliečiai

gali tikėtis iš valstybės nemokamų sveikatos, kaip ir švietimo, paslaugų. Mano vertinimu, ir sveika mityba, ir režimas, ir procedūros ar mankštos, kurių išmoks kartą senjorai per metus būdami sanatorijose, mūsų gražioje Lietuvos vietoje, pirmiausia pataisys sveikatą.

Antra jūsų pastaba labai teisinga, kad ir kurortų ekonomiką šiek tiek paauginsime, nes, be abejo, reikės ir naujų darbo vietų, ir aptarnaujančio personalo. Dėl to, manau, reikia viską susumuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Rita. Panašu, kad jūs sujaudinate ne tik Vilių, bet ir K. Vilkauską bei A. Matulą, kurie nori pasisakyti dėl motyvų.

Pirmasis pasisako K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai esu sujaudintas pranešimo. Manau, kad sujaudino šis pristatymas ir mūsų senjorus, kurių Lietuvoje yra gausiausia socialinė grupė – jų yra virš 600 tūkst. Tikrai tiems žmonėms, kurie visą gyvenimą dirbo, atidavė, kūrė pridėtinę vertę tiek Lietuvos ekonomikai, tiek kultūrai, manau, mes tikrai turime padėti kiek įmanoma. Šitas įstatymo projektas būtent tam ir skirtas, nes mūsų senjorų pensijos tikrai atsilieka nuo Europos vidurkio. Kiekvienas toks teigiamas žingsnis motyvuos senjorus kuo ilgiau gyventi ir dar kuo daugiau nešti džiaugsmo anūkams ir visai Lietuvai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš, žinote, šestą kadenciją dirbu ir niekaip nerandu sau atsakymo, kodėl meilė žmonėms padidėja ar atsiranda prieš rinkimus ir būnant opozicijoje. Niekaip nerandu šito atsakymo. Todėl, matau, tribūnoje yra A. Veryga, šalia manęs Linas, pirmininko mylima socialinių reikalų ministrė. Galbūt galiu jūsų paprašyti užsakyti sociologo arba psichologo atlikti tyrimą, kodėl taip atsitinka? Kai tik esi opozicijoje, teiki tokius siūlymus, kurie demonstruoja, be abejonės, meilę žmonėms.

Bet iš tikrųjų, kolegos, 2012 metais Konstitucinis Teismas yra pasakęs: visi žmonės privalo mokėti įmokas į Sveikatos draudimo fondą arba už juos turi būti mokama. Įmokos dydis gali skirtis, bet turi priklausyti nuo pajamų. Šiandien yra 23 ar 24 grupės žmonių, kurie moka ne pagal savo pajamas, bet turi lengvatas. Tai yra vadinamasis gyvulių ūkis, kaip mes dabar mėgstame vadinti. Kodėl žmogus, mokantis įmoką, turi gauti skirtingas sveikatos paslaugas? Konstitucinis Teismas taip pasakė: nesvarbu, kokią įmoką moki, paslaugos kokybė turi būti vienoda.

Todėl, miela Rita, labai jus gerbiu, bet jeigu jūs surasite ir pasiūlysite, kas už juos sumokės į tą fondą, tai mes tikrai Druskininkuose, padedant Viliui, Birštone, Likėnuose, Palangoje visus senjorus... Ir dar penkerius metus pridėsime, kad ir aš patekčiau į tą kategoriją, tikrai vieną kartą per metus būtų malonu už valstybės pinigų pasimėgauti reabilitacijos vandeniu, purvu ir panašiai, ir gražios slaugytojos masažu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Antanai. Nežinau, ar sujaudintas buvote, bet kad užsivedęs – tai tikrai.

Balsuojame dėl įstatymo projekto. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 43, prieš – 11, susilaikė 34. Įstatymo projektui nėra pritarta. Alternatyviu balsavimu apsisprendžiame, ką su projektu darome toliau. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad grąžintume įstatymą iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad negailestingai įstatymo projektą atmetume.

Balsavo 85: už – 42, prieš – 43. Vėl vienu auksiniu balsu įstatymo projektas yra atmetamas. Per šoninį mikrofoną R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Labai gaila, kad Sveikatos reikalų komiteto pirmininką mano įstatymo projektas sujaudino kitaip ir jis į senjorus turi savo požiūrį. Bet aš noriu priminti, kad Valstybinė ligonių kasa ir šiuo metu neišnaudoja visų pinigų, kuriuos ar su išimtimi, ar be išimčių moka kiekvienas pilietis. Iš to fondo tikrai galime efektyviau mokėti būtent už tas paslaugas, juo labiau kad mes surinktume per kitus mokesčius, kaip ir minėjau, nes tos paslaugos kuria pridėtinę vertę. Aš labai mažčiau, kad patobulinsiu įstatymo projektą ir kitos kadencijos pradžioje, kad nebūčiau apkaltinta populizmu, A. Matului stebint per televiziją, pateiksiu dar kartą įstatymo projektą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, kaip, kas ir ką jaudina gal išsiaiškinsime po posėdžio, o toliau judame prie kito darbotvarkės klausimo.

15.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3837 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3837. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šis pakeitimas dėl komitetų narių pavaduotojų parengtas pagal Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ teikimą, kadangi pastaruoju metu iš jų frakcijos pasitraukė du Seimo nariai, tai jie turi patikslinti atitinkamus pavadinimus, kur buvo tie nariai iš pradžių įrašyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Jurgi. Paklausti jūsų nenori niekas. Pasisakymai dėl motyvų dėl nutarimo projekto? Nėra. Bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? Galime. Dėkui.

Svarstymas. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti Seimo narių, dėl motyvų po svarstymo taip pat nėra norinčiųjų.

Priėmimas. Nutarimo projektas iš keturių straipsnių, nè dėl vieno iš jų nei pataisų, nei pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime? Labai dėkui, pritarta. Dėl viso nutarimo projekto nėra norinčių kalbėti.

Balsuojame. Kas pritariate ką tik pristatytam nutarimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 84, prieš – 1, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3837) priimtas. (*Gongas*)

15.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3841 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3841. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip žinote, neseniai priėmėme Seimo statuto pataisas, kurios leidžia turėti pavaduotojus ne tik komitetų nariams, bet ir komisijų nariams. Posėdžių sekretoriatas kreipėsi į visas frakcijas, kurios pageidautų pateikti tuos pavaduojančius, pagal tai yra parengtas nutarimas. Čia nėra tokio visuotinio pobūdžio dėl tų pavaduotojų kaip komitetų atveju, bet, kiek frakcijos pageidavo, čia tuos pavaduojančius siūloma ir patvirtinti. Daugiausia jų yra Antikorupcijos komisijoje, bet yra po keletą numatytų pavadinimų ir kitose komisijose.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Jurgi. Jūsų paklausti nenori niekas. Pasisakyti dėl motyvų po pateikimo taip pat nenori niekas. Bendru sutarimu galime po pateikimo pritarti nutarimo projektui? Galime.

Dalyvauti diskusijoje nenori niekas. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas nenori pasisakyti. Bendru sutarimu galime pritarti? Pritarėme.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Nutarimo projektas iš devynių straipsnių. Nė dėl vieno iš jų nei pataisų, nei pasiūlymų nėra gauta. Galime visiems pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl viso niekas nenori kalbėti.

Balsuojame. Kas pritariate ką tik pristatytam nutarimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip arba išvis nebalsuojate.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 85, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3841) priimtas. (*Gongas*)

15.10 val.

Seimo savaitės (2024-06-03 – 2024-06-07) – 2024 m. birželio 4 d. (antradienio) ir 6 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – savaitės, prasidedančios birželio 3 diena, darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, siūloma kitos savaitės antradienio darbotvarkę pradėti iš šios dienos perkeltu Seimo nutarimo dėl laikinosios tyrimo komisijos išvadų tvirtinimo projektu. Toliau įvairių krašto apsaugos srities, finansų srities projektų svarstymo stadijos. Visko nevardinsiu. Per Vyriausybės pusvalandį turėsime krašto apsaugos ministrą L. Kasčiūną, po to kaip tik jo teikiami projektai, tai Kibernetinio saugumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir kai kurie kiti. Posėdžio pabaigoje – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas.

Ketvirtadienį, kaip jau esame įpratę, daug priėmimų. Priėmimai tęsis ir vakariniame posėdyje. Jo pabaigoje – keleto projektų svarstymo stadijos. Sakykime, Visuomenės informavimo įstatymo pataisos. Ką čia dar? Gal nieko daugiau neišskirsiu. Ir porą Seimo narių projektų, kurie yra pagal registracijos eilę privalomai įrašomi pagal Seimo statutą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Jurgi. Jūsų niekas nenori klausti. Galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? Galime. Labai ačiū.

15.12 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1049(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1049(2). Pranešėjas – V. Fiodorovas. Pateikimas.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Sveiki, kolegos. Teikiu įstatymo projektą, kuris numato galimybę susigrąžinti dalį sumokėto gyventojų pajamų mokesčio už asmeniškai arba šeimos nario panaudotas sporto paslaugas. Žinau, šioje pusėje bus sakančių, kad vėl lengvata ir vėl akivaizdoje to, kad kalbame apie gynybos finansavimą ir panašiai. Tačiau noriu pasakyti, žinote, investavimas į sveikatą yra lygiai taip pat svarbus. Kuo sveikesnė visuomenė, tuo ji stipresnė, kuo ji stipresnė, tuo yra saugesnė, todėl raginu investuoti ne tik į geležį, bet ir į raumenis. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų klausti nori trys, o Jėzau, jau penki Seimo nariai. Pirmas klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, pagirtinas jūsų teikėjų grupės rūpestis žmonių sveikata, sveikatinimu, kad jie sportuotų. Tačiau toks neįprastas žodis įstatyme yra „sportavimas“. Kas įeina į šią sąvoką? Ar nereikėtų patikslinti projekte? Pavyzdžiui, ar čia įeina individualios sporto šakos, ar įeina komandinės, ar įeina šachmatai, ar įeina šakės, ar įeina breikas, ar įeina joga? Ar nereikėtų apibrėžti, kas tas sportavimas?

V. FIODOROVAS (*DPF*). Jeigu jūs mokate už sportavimo paslaugas, normalu, kad jums atsirastų galimybė susigrąžinti dalį gyventojų pajamų mokesčio. O dėl visų patikslinimų. Paleiskite per pateikimą, registruokite pasiūlymus, diskutuokime komitetuose ir turėsime patį geriausią rezultata, geriausią projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Pociūnienė.

L. POČIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). Ko tik kartais neprisigalvojame, viliodami rinkėjus. Bet įstatymo projektas iš viso nelabai aiškus, nes tikrai klausimas, už kokias paslaugas čia būtų kompensuojama ir taikoma ta lengvata? Pavyzdžiui, aš galiu lankyti prabangių treniruoklių salę vos ne kiek-

vieną dieną ir sau šitą irgi kompensuoti? Bet galbūt man nereikia, galbūt mano pajamos yra tokios, kad aš galiu sau tą leisti. Kodėl turėčiau visų mokesčių mokėtojų sąskaita staiga kompensuoti savo prabangą, ar prabangias teniso raketas, ar teniso kortų nuomą? Galima sveikai sportuoti ir visiškai ne kažkiek sumokėti.

V. FIODOROVAS (DPF). Žinoma. Jūs labai puikiai, gerai pastebėjote, net ir šiandien ne visi susigrąžina savo dalį gyventojų pajamų mokesčio, sumokėto už draudimo paslaugas, ne visi susigrąžina už mokslo paslaugas, ne visi paremia politines partijas, ne visi paremia profesines sąjungas arba nevyriausybines organizacijas. Tai yra visiškai savanoriškas dalykas. Nenorite, jums nereikia, nepildote deklaracijų ir jums ta pajamų dalis negrįžta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, pirmiausia mano klausimas, ar ne darbdaviai turėtų galvoti apie tai, kad reikia pasirūpinti savo darbuotojų sveikata? Kai kuriose šalyse tuo rūpinasi darbdavys pats, išpirkdamas, sakysime, atitinkamai abonementus ir taip toliau. Yra įmonių dabar ir Lietuvoje, taip besirūpinančių savo darbuotojais.

Antras mano klausimas dėl vaikų. Jeigu mes pritariame po pateikimo įstatymo pataisai, kad būtų vaikų neformaliam ugdymui, o sportas irgi yra neformalus ugdymas, jau mes tą padarome, tai nejaugi dvigubai mes grąžinsime tuos pinigus? Kokia jūsų nuomonė? Ačiū.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėl grąžinimo ir dėl krepšelio. Ne visi gali turėti krepšėlį ir ne visi sporto paslaugas teikiantys tiekėjai turi įforminę galimybes gauti krepšelio pinigus. Pakalbėkite, Vilniuje yra daug paslaugų, už kurias, sako, mums vėluoja pinigai, todėl mes negalime tiek ilgai laukti ir mes tiesiog neiforminame šito, nedalyvaujame šioje programoje ir visi kaštai, viskas nukeliauja grynai tėvams, ne kitaip. Yra tokių dalykų, nes ne visi būreliai įformina ir gali teikti arba gauti krepšelio pinigus.

Kalbant dėl darbdavių, taip, žinau, kad tokios iniciatyvos yra, greičiausiai, kad artimiausiu metu viena iš frakcijų registruos tokį pasiūlymą, aš esu tikrai už jį. Bet tai apima tikrai dirbančius darbo vietose, o tie, kurie, pavyzdžiui, savarankiškai dirba arba ne visos įmonės gali tuo užsiimti ir negali to skirti... Čia bus kiekvienos įmonės pasirinkimas, jeigu tokia galimybė bus, bet asmeniškai kiekvienas gyventojas, kuris rūpinasi savo asmens, savo šeimos sveikata, turi turėti galimybę gauti tokią lengvatą, kad taip skatintume visuomenę labiau sportuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Skaitau ir domiuosi. Vaikai, įvaikiai, ten tėvai ir visa kita, šeimyna. Bet jūs sakėte, kad investuoti siūlote į raumenis. Tai tuos pinigus, kurie liks, reikia investuoti į raumenis ar tiesiog mes galėtume užsiimti tuo, kaip ir rašote įstatyme, sportavimu, nekalbėdami apie pinigus, ir savarankiškai, jeigu trūksta pinigų klubui? Ačiū.

V. FIODOROVAS (DPF). Kaip ir sakiau, savarankiškai viską galima daryti šiuo atveju. O kalbant apie raumenis, apie kuriuos jūs kalbėjote, tai yra palyginimas su geležimi. Žinoma, bet tai yra palyginimas su geležimi. Ne viskas, kas liečia gynybos finansavimą, yra geležis, bet apie tai kalbame daugiausia, apie tankus, apie kitus dalykus. O raumenis sulyginau su sveikata, sportu ir stipresne visuomene.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinysis pagal eilę, bet jokių būdu ne pagal svarbą K. Masiulis užduos klausimą.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Dėl pastarojo teiginio tai tikrai labai sutinku. Norėčiau jūsų paklausti. L. Nagienė teisingai pradėjo klausiti, o aš noriu užbaigti. Šiaip žmonių sveikata rūpinasi jie patys, gali padėti rūpintis organizacijos, įstaigos, kuriose jie dirba, o vaikų sveikata rūpinasi tėvai. Jūs rūpinatės tikrai sportu ir fizine sveikata, bet vaikai turi ir kitokių poreikių, labai įvairių poreikių. Tai gal tada organizuokite ką nors tokio masiško, atiduokite tuos pinigus tėvams ir jie jau investuos, kas į futbolą, kas į programavimą?

V. FIODOROVAS (DPF). Pati didžiausia problema yra ta, kad pinigus skirstote būtent jūs, valdantieji, o jūs pinigų niekam nenorite atiduoti, todėl mes teikiame kažkokias iniciatyvas, dalyvaujame diskusijose ir stengiamės įtikinti jus. Manau, kai kalbame apie sportą ir sveikatinimą per sportą, tai yra labai svarbi dalis, apskritai labai svarbi gyvenimo dalis, todėl pagalba šiuo atveju arba tas paskatinimas reikalingas. Priminsiu, kad tokių panašių GPM lengvatų yra ne viena ir ne

tik sporto, taigi galima irgi sakyti, kad jos irgi yra savanoriškos, savarankiškos ir visaip kaip, bet jos yra.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Už įstatymo projektą pasisako A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, išradingumo šiandien opozicijai, akivaizdu, pritrūko, nes visi pasiūlymai tik dėl lengvatų suteikimo ar padidinimo kokių nors išmokų, bet logikos yra, gerbiamas Viktorai. Išties į raumenis investuoti reikia, bet mums abiem, atrodo, daugiau sekasi investuoti į pilvo raumenis negu į kitus. Aš pasikonsultuosiu, ką čia reikia daryti. Bet, žinote, tokie gandai pasklido, kad mano geram draugui, mūsų partijos pirmininkui, geram tenisininkui, susidėvėjo lauko raketės, o jos brangiai kainuoja. Tai, žinokite, tikrai kilnus siūlymas, aš būsiu linkęs pritarti, kad reikia tas raketas padėti nusipirkti savo skyriaus pirmininkui, partijos pirmininkui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Deja, bet M. Lingė mano, kad pirmininkui nereikia keisti rakičių, tai paklausykime jo argumentų.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Su dar didesniu apgailestavimu, bet išties, matyt, sportuoti yra prasminga ne dėl pinigų ir galima daryti tai be pinigų. Svarbu, matyt, gerbiami kolegos, žiūrėti ta kryptimi, kurią rodo ir Vyriausybė, pateikdama kitus siūlymus dėl šio įstatymo straipsnio. Kaip matome, tame pačiame įstatymo straipsnyje yra ir tokie privilegijuoti sektoriai kaip draudimo sektorius ar pensijų kaupimo fondai, į kuriuos būdavo būtent viliojama, kad būtų galima susigrąžinti pinigus, o ne dėl to produkto poreikio, svarbiausia – dėl lengvatos galimybės išlaikymo. Matėme, kad tikrai išaugo tų produktų įsigijimai, tą rodo atlikta Lietuvos banko analizė. Vyriausybė siūlo eiti naikinimo, tų lengvatų mažinimo keliu, kad atskiri sektoriai nebūtų privilegijuojami. Šią iniciatyvą būtų labai sudėtinga administruoti. Pabandykime įsivaizduoti, kaip tai atrodytų, kiek čia metų gale VMI ar kažkas būtų užversta visos Lietuvos žmonių sporto prekių ar paslaugų įsigijimo sąskaitomis. Išties, matyt, siūlau nekurti tokių sudėtingų mechanizmų, o užsiimti sportu ir be pinigų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiami kolegos. Kadangi labiausiai sportuojantis Vyriausybės ministras D. Kreivys yra salėje, tai apsispręsimė dėl įstatymo projekto balsuodami. Kas pritariate įstatymo projektui, skatinančiam sportą, balsuokite už, kas turite kokią nors kitą nuomonę ir manote, kad sportuoti nereikia, balsuokite prieš.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 44, prieš – 12, susilaikė – 31. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. (*Balsai salėje*)

Vyriausybės išvada. Tai su pinigais susiję, automatiškai kreipiamės Vyriausybės išvados be paklausimo. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Arvydai, protokole įrašysime jūsų balsą, įskaitysime, viskas gerai. Aš suprantu, jūs nepaspaudėte, neveikė mygtukas, viskas gerai. A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke...

PIRMININKAS. Aš turiu teisę – į protokolą viską surašysime, viskas gerai.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, tiesiog nesimaigė mano mygtukai ir nepaspaudžiau. Aš norėčiau perbalsuoti.

PIRMININKAS. Nesimaigė mygtukas, tai A. Anušausko irgi nesimaigė tikriausiai. Atsiprašau, Arvydai. Taip, prašau, kas jums nesimaigė?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pirmiausia, matėte, stovėjau vietoje, spaudžiau – juodas taškas rodo, kad neužfiksuotas balsavimas. Prašau perbalsuoti.

PIRMININKAS. Supratau, pretenzijos išklaustytos. Technikus pakviesime į salę. A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, akivaizdu, kad sistema neveikia, dėl to turime perbalsuoti. (*Triukšmas salėje*) Man atrodo, kad tiesiog jūs ten kažkaip ne taip paspaudėte mygtuką, kur reikia balsuoti.

PIRMININKAS. Gerbiamas Andriau, akivaizdu, kad ne sistema neveikia, bet Seimo narių budrumas, matyt, jau šiek tiek neveikia, ir tai reikėtų užfiksuoti. V. Bakas per šoninį mikrofoną.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, nesuveikė mygtukas, tai įskaitykite balsą už.

PIRMININKAS. Įskaitysime balsą už. Va, kažką už, kažką prieš – viską įrašysime į protokolą. Rezultatas yra toks, koks yra. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą.

Pritariame bendru sutarimu? Pritariame, labai dėkui. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Viskas, apsisprendėme.

Ministrė M. Navickienė. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados automatiškai jau paprašėme, nes susiję su pinigais. Ir A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Balsavimas buvo prieš, nors aš paspaudžiau...

PIRMININKAS. Viskas gerai, protokole įrašome, kad balsavimas prieš. Viskas gerai.

15.24 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 46¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1125(4) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1125(4). Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiame M. Lingę pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Siūlote atmesti projektą, kaip suprantu.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ganėtinai seniai, dar praėjusių metų gruodžio 6 dieną, apsvaistyta išvada, apsvaistytas Pelno mokesčio įstatymo projektas. Komiteto nuomonė: siūloma įstatymo projektą atmesti atsižvelgiant į Teisės departamento, Respublikos teisingumo ministerijos, Europos Sąjungos teisės grupės pateiktas pastabas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. birželio 23 d. išvadoje pateiktus argumentus, kuriems komitetas pritarė.

Balsavimo rezultatai: už tokią išvadą buvo 4, prieš – 2, susilaikė 2. Pirmininko balsas lėmė, kad projektui nėra pritarta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pasisakymai dėl motyvų dėl komiteto išvados atmesti. Gerbiamas Mindaugai, dėl motyvų pasisakysite, taip? Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis pelno mokesčio lengvatų turime pačių įvairiausių. Jos yra ir orientuotos, ir ne taip seniai pratęstos jau šitame Seime tvirtinant metų biudžetą. Žinant, kad ir į mokslinius tyrimus, ir į atsinaujinančią... kur tikrai turime paskatų kurti tiems sektoriams, kurie kuria ir tą aukštesnę pridėtinę vertę. Regionų plėtra – regionų įmonėms yra sudarytos galimybės, lengvatinės sąlygos naudotis LEZ'o lengvatomis, o smulkiąjam verslui turime 5 % lengvatą ar netgi tų vienerių metų pelno mokesčio atostogas pradedantiems verslą. Tikrai yra ganėtinai platus ratas galimybių turėti konkurencingą aplinką, todėl dar kurti išskirtines aplinkybes toms įmonėms, kurios apibrėžiamos kaip neviršijančios 8 mln. bendrų pajamų ir kurios vysto veiklą vadinamosiose ekonominio augimo požymių neturinčiose savivaldybėse, vis dėlto nėra pagrindo. Siūlau balsuoti už Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. A. Palionis mano, kad tokie išvadai nereikėtų pritarti.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai manau visiškai kitaip. Visą laiką mes pripratę žiūrėti, ką veikia kaimynai ir kaip pritraukia verslus į regionus ir į savo šalis. Estai, latviai jau seniai yra įtvirtinę tokią lengvatą, prieš porą metų ir kaimynai lenkai įtvirtino. Šioje geopolitinėje situacijoje, kai mes ieškome kraštui finansuoti pinigų, mes žiūrimė tik į lengvatą pelnui, bet mes nežiūrimė, kada atsiradusi investicija, kiek bus surinkta papildomai pridėtinės vertės mokesčio, kiek papildomai bus surinkta gyventojų pajamų mokesčio ir kiek į mūsų regioninę politiką bus įtraukta žmonių, naujų darbo vietų regionuose.

Labai apmaudu, kad komitete, aišku, balsavimas pasiskirstė po lygiai ir pirmininko balsas nulėmė pasirinkti išvadą atmesti šitą projektą. Apmaudu, kad toks sprendimas komitete buvo priimtas. Aš tikiu, kad Seimo nariai gal pagalvos blaiviai ir nepritars šitai išvadai, Seimas duos apsvaistyti kitam komitetui šitą projektą. Aš siūlyčiau nepritarti išvadai ir pasirinkti kitą komitetą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklaustėme visų pasisakymų dėl motyvų. Turėsime gerą progą patikrinti, ar visi mygtukai veikia. Kas pritariate komiteto siūlymui atmesti įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 49, prieš – 30, susilaikė 9. Komiteto išvadai atmesti įstatymo projektą yra pritarta.

15.29 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2445(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2445(2). Pranešėja – V. Giraitytė-Juškevičienė.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Manau, mano pristatymas jums tik į naudą, nes aš labai stengiuosi greitai ir trumpai.

Teikiame įstatymo projektą – išmokų vaikams pakeitimą. Jis labai elementarus, paprastas ir, manau, teisingas būtent šiuo laiku, kai visos kainos tik didėja, šeimai kaštų vis daugėja. Taigi siūlome išmoką gimus vaikui padidinti (šiuo metu yra skiriama 11 bazinių socialinių išmokų dydžio vienkartinė išmoka) iki 22. Tai reiškia, kad nuo 605 eurų šiandien padidėtų iki 1 tūkst. 210 eurų. Be to, dalis savivaldybių tikrai jau taiko tokią praktiką, kad pačios savarankiškai prideda prie šios gaunamos išmokos iš savo biudžeto lėšų. Manau, kad būtų tikslinga ir valstybės lygiu tai padidinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama Vaida, jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, iš tikrųjų suprantu, kad vaikui gimus reikalingos papildomos išlaidos. Mes dažniausiai sakome, gimstamumas išaugs dėl to, kad mes labai rūpinsimės vaikais. Gal galite man pasakyti, po kiekvieno šių išmokų padidinimo kiek gimstamumas šoktelėjo Lietuvoje? Gal turite tokią statistiką?

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Statistika tokia, kad daug metų gimstamumas mažėja Lietuvoje ir demografinė situacija yra prasta. Mes ir neteigiame, kad būtent su šiuo projektu gimstamumas kažkaip drastiškai išaugs, tačiau tai yra vienas žingsnis padedant šeimoms ir mažinant jų našta, tarkime, auginant vaikus, nes žinome, kad susilaukus kūdikėlio, jį išlaikant rūbeliai, maistas, higienos priemonės yra netgi daugeliu atveju brangesnės negu, tarkime, suaugusiam žmogui skirti produktai ar prekės.

Gimstamumo, aš manau, kad tikrai drastiškai nepadės padidinti, tačiau mes tada turėtume daryti ir kitus žingsnius – būtent dėl vaiko auginimo atostogų, nes tikrai turėjome situaciją, kai buvo vaiko auginimo atostogos skiriamos dvejus metus gaunant 100 % darbo užmokesčio, atlyginimo dydžio... (*Balsai salėje*) Buvo anksčiau, tikrai buvo. Po to buvo sumažinta. Žinome, kad per tą laikotarpį tikrai nemažai mamų tuo pasinaudojo ir gimstamumas tais metais buvo tikrai didesnis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, ačiū už rūpinimąsi ir dėmesį mažiesiems Lietuvos piliečiams. Bet aritmetika paprasta: jūsų siūlymas du kartus didinti, dvigubai didinti, ar apskaičiavote, kokia, pavyzdžiui, reali tokia suma būtų šiandien?

Ir antra. Kokius mokesčius siūlytumėte didinti, nes čia irgi kaip ir numatyta?

Ir dar vienas dalykas – dėl gimstamumo, dėl demografinės situacijos. Ar jos nepadėtų geriau spręsti, jeigu tas pastoviasis išmokas vaikams, tai yra vaiko pinigų didinimą... apskritai padidintume vaikui skirtus pinigus, ar nebūtų tikslingiau tada? Tai du dalykai tokie.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Ačiū už klausimą. Visos priemonės iš tiesų prisidėtų prie šeimų gerovės ir tikrai visoms pritartume, tiktai suprantame tai, kad ir vaiko pinigai nėra ta išeitis ir gelbėjantis dalykas dabar šeimoms, nes, tarkime, vaiko pinigai didėja kasmet, tačiau tikrai neženkliai.

Dar klausiate dėl...

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Kokia suma...

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Kokia suma? Jeigu žiūrėtume pagal 2023 metų gimstamumą, tai apie 16 mln., jeigu išlaikome tą patį lygį. Aš manau, kad papildomai jokių mokesčių įvesti nereikia, tereikia perskirstyti, sužiūrėti, sukontroliuoti dabar skiriamas lėšas socialinei apsaugai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Vaida. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų už pasisako K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, kokia diena? Senjorams padėti nenorime, jaunoms šeimoms dėl pirmo būsto nenorime padėti. Atėjo lemiamas momentas, ma-

nau, kad susiprasime galų gale, kad kiekviena gyvybė yra vertinga, kaip ir sakiau, ir ekonominiu, ir kultūriniu pagrindu. Taigi galime pritarti šiam įstatymo projektui ir paskui pažiūrėti daugiau dėl tų išmokų gal kitokio procento, bet iš tikrųjų, kiek teikiame projektų kalbėdami apie demografines problemas, apie tai mes... jų iš esmės šioje dalyje nesprendžiame. Savivaldybės, pasižiūrėkite, prisideda pagal savo išgales, stengiasi, prisideda prie tų gimstančių vaikų išmokų, krepšėlius daro. Pažiūrėkime valstybiškai ir duokime mūsų valstybei impulsą, kad būtų kuo daugiau vaikų, kuo daugiau jaunų šeimų. Ačiū. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuojame. Kadangi salėje, matau, yra M. Navickienė, tikrai galime drąsiai balsuoti, apsispręsti dėl įstatymo projekto ir judėti tikriausiai prie svarstymo stadijos, kaip suprantu iš Monikos pakeltos rankos.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 39, prieš – 7, susilaikė 36. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta.

Alternatyviai balsuodami apsisprendžiame, ką darome toliau. Kas už – grąžiname iniciatoriams tobulinti, kas prieš – tikriausiai negailestingai atmetame, jeigu prieš. Siūlyčiau vis tiek...

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 45, prieš – 37. Įstatymo projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

15.35 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3658 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3658. Pranešėjas – R. Šarknickas. Pateikimas. Per šoninį mikrofoną. Labai atsiprašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Žinome situaciją Lietuvoje, dabar penktas mėnuo, kai įvairūs portalai praneša apie uždaromas kavines, restoranus, o rugsėjo mėnesį jau dalis maitinimo įstaigų planuoja nedalyvauti konkursuose. Matau, yra pasirašiusių Seimo narių, kurie leido teikti šitą projektą, bet salėje jų nėra, jie užimti dėl susitikimų, frakcijos vardu prašyčiau šį klausimą perkelti į kitą artimiausią posėdį. Prašome pertraukos.

PIRMININKAS. Prašote pertraukos iki kito posėdžio?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, iki kito posėdžio. Ačiū.

PIRMININKAS. Statutinis prašymas. Pertraukai iki kito posėdžio turbūt galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Labai dėkui.

15.36 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 31, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3806 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3806. Pranešėjas – V. Fiodorovas. Ne? Irgi gal pertraukos iki kito posėdžio. Prašom, dėl vedimo.

V. FIODOROVAS (DPF). Frakcijos vardu irgi noriu paprašyti pertraukos.

PIRMININKAS. Pertraukos iki kito posėdžio. Galime bendru sutarimu pritarti dėl pertraukos iki kito posėdžio? Galime. Labai dėkui.

15.37 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3769 (pateikimas)

Tada rezervinis 1 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3769. Pateikimo stadija. Pranešėjas – R. Vaitkus. K. Starkevičius. Ne, kas čia? Simonai. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. R. Vaitkui esant komandiruotėje, aš, kaip bendraautoris, pateiksiu Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Mažos korekcijos dėl įstatymo, kuris įsigalios nuo liepos 1 dienos, todėl svarbu atitaisyti. Šiek tiek atitaisome įstaigas, kurios yra atsakingos už kompensacijų išmokėjimą. Tai vietoj Saugomų teritorijų tarnybos kompensacijas už saugomų vertybių apsaugojimą savininkams išmokės APVA, ne VSTT.

Patiksliname iš įstatymo šiek tiek iškritusią nuostatą, kas tvirtina pajūrio juostos tvarkymo planą, tai yra aplinkos ministras. Ir pasakome keletą korekcijų, kad iki tvarkymo planų patvirtinimo pagal naują redakciją liktų galioti tipiniai reglamentai saugomose teritorijose. Taip pat įsigaliojimo nuostatų dalyje patiksliname, kad iki 2028 metų galima atkurti sodybas, ir jos atkuriamos, jų atkūrimo tvarkai galiojančios sąlygos yra pagal tuo metu galiojusius įstatymus. Tikrai techninis projektas, kviesčiau pritarti ir komitete apsvarstyti pastabas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori du Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš jau salėje klausiau, kur yra ta įstatymo pataisa, kad būtų mokės APVA, sakote, tas išmokas? Kitas dėl privalomų planų, išlieka, jie bus privalomi. Jūs išbraukėte, o tai kur jie atsiras?

S. GENTVILAS (*LSF*). Šiuo atveju įstatyme yra saugomų teritorijų, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos funkcijos ir kompetencijos išrašytos. Iš jų išbraukiama nuostata dėl kompensacijų išmokėjimo, nes tai yra per įgaliojimus nuleista APVA jau dabar, per įgaliojimus.

Dėl 2 straipsnio 3 dalies, kad kai yra rengiami teritorijų planavimo dokumentai dėl saugomos teritorijos ir jie nėra dar parengti, tai mes tiesiog pakartojome, kad galioja tuo metu tipinis saugomos teritorijos reglamentas, kuris yra tipinis projektas, iki bus patvirtintas tos saugomos teritorijos tvarkymo planas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Norėjau pasitikslinti dėl buvusių sodybų atstatymo. Formuluočiau taip suformuluota, kad iki 2028 metų atstatoma pagal iki 2028 metų galiojančią tvarką, o po 2028 metų ir toliau pagal tą pačią tvarką atstatoma. Tai kokia čia šitos formulės esmė?

S. GENTVILAS (*LSF*). Visų pirma Aplinkos apsaugos komitete jūs turėjote klausymus, kad vis dėlto sodybų atstatymo riba nubrėžiama ties 2028 metais. Ir suprantu, čia buvo diskusija dėl to, kaip ši įsigaliojimo nuostata turėtų būti iki galo suformuluota. Gali būti, kad jūsų pastaba teisinga, tai reikėtų komitete pasižiūrėti, ar tikrai ji taikli.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų taip pat niekas nenori kalbėti. Nepaisant to, kad M. Navickienės salėje nėra, vis tiek galime apsispręsti dėl įstatymo projekto balsuodami. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – kitaip.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 61, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 16. Įstatymo projektui po pateikimo yra pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Papildomu komitetu siūloma skirti Kaimo... Nereikia Kaimo komiteto skirti papildomu komitetu. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

15.42 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3746, Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3747 (pateikimas)

Ir paskutinis klausimų blokas, rezervinis 2-1 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3746 ir rezervinis 2-2 klausimas – Žemės įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3747. Pranešėjas – K. Starkevičius. Pateikimas. Matau, ponas K. Navickas salėje sėdi, tai galėsime balsuoti ir dėl šito įstatymo projekto iškart. Pašnekėkite, pašnekėkite, mes palauksime. (*Juokas salėje*)

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, ačiū. Dabar aš pasistengsiu trumpai, nes išsikalbėjau prieš tai. Tai iš tikrųjų inicijuota Susisiekimo ministerijos dėl „Rail Balticos“ projekto įgyvendinimo, nes kai kuriuose žemės sklypuose, kurių vietose bus sudėtingiau, dviejų lygių sankryžos ar panašiai, jau pradėta išpirkti žemė visoje trasoje ir tai gana sklandžiai vyksta.

Tačiau pagal dabartinius įstatymus, patvirtinus specialųjį planą, kuris dabar rengiamas jau patvirtinti, projektą įgyvendinanti institucija turėtų užrakinti, tiesiog suspenduoti, dabar specialiajame plane nustatytais sąlygomis sustabdyti komercinio pardavimo–pirkimo sandorio vykdymą. Dabartiniu metu, jeigu susitarė abi pusės ir atitinka kainą, tai tada perkamas tas sklypas. Tai čia norėtusi, kad išliktų ir ši sąlyga, kad būtų galimas tas komercinis sandoris ir paskui įprastas sandoris, kuris eitų... žemės paėmimas visuomenės poreikiams, tada abu būdai išliktų. Taip, aš galvoju, mes tikrai paspartintume mūsų „Rail Balticos“ tiesimą, bent pačios trasos įrengimą. Projekto esmė tokia.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Kazimierai, ar Kazy. Atsiprašau. Jūsų paklausti nori viena Seimo narė – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš noriu pasiteirauti. Ar teisingai suprantu, kad šitas įstatymo projektas turėtų suteikti daugiau galimybių gyventojams gauti didesnę, vadinkime taip, sumą arba geresnę kompensaciją už jų šiaip ar taip paimą žemę nacionalinės svarbos projektui, tai yra „Rail Baltica“? Ar toks yra įstatymo tikslas, nes truputėlį painokai čia pristatėte?

Ir tada iš to kylantis. Čia iš principo daromas palengvinimas ir pagerinimas žmonėms, teisingai?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia bus galima, jeigu žmonės, tiesiog dvi pusės (tai žemės savininkai ir tie, kurie vykdo žemės paėmimo procedūrą) susitaria ir ta kaina atitinka komerciškai, tai tada gali vykti šitas sandoris ir jis toliau vyksta. Tačiau yra procedūros, kai abi pusės nesusitaria, tai tada vyksta procedūros, teismai. Tai štai, tai čia bus dabar abi: kai susitaria, viskas gerai; jeigu ne, tai ta įprasta procedūra. Taip, taip.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Kazy, jūsų paklausti nori dar vienas Seimo narys. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, sveikinu su tokiu įstatymo projekto pateikimu. Einant susisiekimo ministro pareigas nepavyko tuo metu įgyvendinti panašaus įstatymo projekto dėl to, kad teisininkai kažkodėl rašydavo neigiamas išvadas.

Mano klausimas būtų toks: ar paimant žemę visuomenės poreikiams, jeigu nesutinka žemės savininkas, bus tiesiogiai jo vardu atidaroma sąskaita ir rinkos kaina pervedami pinigai, ir darbai toliau bus vykdomi (praktiškai ir Lenkijoje, ir kitose šalyse yra taip daroma)? Jeigu nori savininkas, tegul paskui toliau bylinėjasi gal dėl kainos dydžio nustatymo arba dėl žemės įvertinimo ir (arba) jos vertės nustatymo. Kaip šitoje srityje?

Tikrai galiu pasakyti, Vilniaus aplinkkelio trečiasis etapas iš esmės buvo sustojęs ir keletą metų užtruko dėl tuo metu Vilniaus apskrities ir Vilniaus miesto savivaldybės žemės išpardavimo toje vietovėje, kurioje buvo numatyta tiesti, užbaigiant vakarinį aplinkkelią. Galėčiau ir daugiau tokių pavyzdžių pasakyti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, koks iš tikrųjų ilgas kelias, kol mes galėjome įrodyti mūsų visai teisinei ir turbūt patiems sau, kad toks būdas yra, atitinka ir mūsų Konstituciją. Tai, iš tikrųjų, galės ginčyti ne tai, kad ta žemė paimama (jinai jau yra ypatingos svarbos objektas, jinai paimama), bet patį atlyginimo būdą, sumą. Tada dėl sumos ten gali ginčytis ir dešimt metų: tau netinka, ir tada teismas priteis didesnę sumą, ir tada tu gausi tą, bet pačiam geležinkeliui tai tikrai netrukdytų. Čia visiems yra šitas. Čia buvo kažkaip įstatyme dėl šito „Rail Baltica“ tai nenumatyta, tai čia mes taisome tą klaidą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Kazy, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasakymuose dėl motyvų už norėtų pasisakyti A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Tai ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, išties šis įstatymo projektas labai reikšmingas. Turbūt mes žinome apie dabar svarbiausią „Rail Balticos“ dalį, kuri tiesiama

prie Jonavos. Didžiausias, ilgiausias, tiksliausias „Rail Balticos“ tiltas ir atsilikimas yra beveik pusantrų metų. O nesusipratimas įvyko dėl to, kad italai projektavo, tiksliau, ispanai projektavo, italai dabar stato, italų kompanija, ir nesusikalbama dėl projektavimo spragų ir dar privažiavimo prie sklypo prieigų. Tai šitoje situacijoje, galima sakyti, dėl pertvarkomo žemės sklypo ir reikalingi šitie įstatymo pakeitimai. Pasirodo, anksčiau projektuojant yra pridaryta klaidų, dėl to vėlgi projektas stringa, o tas 80 mln. vertės tiltas yra būtinas norint, kad „Rail Baltica“ judėtų toliau Parnavėžio link. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas bendravardi. Prieš nenori kalbėti niekas. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Negalima, matau, linguoja galva. Balsuojame. Kas pritariate įstatymų projektams po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kažkaip kitaip.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 73, prieš nebalsavo niekas, susilaikė – 3. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Ekonomikos komitetą dėl abiejų klausimų. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Papildomu komitetu siūloma skirti Kaimo reikalų komitetą dėl abiejų. Nereikia Kaimo reikalų komiteto, matau? Nereikia.

Siūloma svarstyti 2024 m. birželio 13 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Na ką, su liūdesiu konstatuojame, kad tai buvo paskutiniai klausimai šios dienos darbotvarkėje.

Matau A. Matulo tiesiog kunkuliuojantį norą dar kartelį užsiregistruoti. Tai, žinoma, užsiregistruojame.

Užsiregistravo 65 Seimo nariai.

2024 m. gegužės 30 d. vakarinis Seimo plenarinis posėdis, kad ir kaip būtų gaila, baigtas.
(Gongas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 382 STENOGRAMA

2024 m. birželio 4 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas. Pradedame birželio 4 dienos, antradienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 101 Seimo narys.

10.00 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 4 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš prašyčiau prie pateikimų šiandien įrašyti vieną nedidelį Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3741. Jis yra apie mamadienių reglamentavimą. Žinau, kad skirtingos frakcijos, skirtingi nariai pasirašė, tai tikrai prašyčiau, jei būtų galima, rasti vietos šios dienos darbotvarkėje. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymą. Daugiau pasiūlymų nematau.

Gerbiami kolegos, apsispręskime dėl V. Mitalo frakcijos vardu išsakyto pasiūlymo įrašyti į šios dienos darbotvarkę Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3741 pateikimą. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 102: už – 83, prieš – 3, susilaikė 16. Pritarta įrašymui.

Matau, kad V. Pranckietis taip pat nori pasisakyti. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Dar norėčiau paprašyti įrašyti į darbotvarkę Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektą Nr. XIVP-3805, kuriame yra kalbama apie dalijimąsi. Yra surinkti parašai ir yra Teisės departamento išvada. Žodžiu, galima būtų įstatymą... Jis labai trumpas ir daug laiko neužims.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Pranckietis frakcijos vardu prašo įrašyti įstatymo projektą Nr. XIVP-3805. Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta.

Ar visai darbotvarkei galėtume pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ne. Balsuojame. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 103: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 10. Darbotvarkei pritarta.

10.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projektas Nr. XIVP-3578 (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo dėl laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir taip toliau parlamentiniam tyrimui atlikti išvados projektas Nr. XIVP-3578. Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymas. Kolegė siūlo išbraukti dalį išvados. Bet aš norėčiau paprašyti, kad A. Širinskienė pati pristatytų savo pasiūlymo esmę. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš siūlau išbraukti pritarimą komisijos išvadai, bet palikti 2 straipsnį – konstatavimą, kad komisija savo darbą baigė. Iš tiesų komisijos išvada yra labai prieštaringa. Pati Etikos ir procedūrų komisija pripažino, kad vis dėlto daug kur buvo peržengtas interesų derinimas, atitinkamai peržengtos ir komisijos kompetencijos ribos. Yra viena kitai prieštaraujančių nuostatų. Tarkime, vienu punktu yra siūloma iš viso naikinti kriminalinę žvalgybą, kitu punktu jau siūloma kriminalinės žvalgybos institutą tobulinti. Tokiu atveju, aš manyčiau, Seimas galėtų tiesiog palikti tą išvadą kaip tokią istorijai ir, matyt, jau Konstituciniam Teismui vertinti, nes byla Konstituciniame Teisme yra pradėta, ir tiesiog konstatuoti, kad komisija savo darbą baigė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Komisija tikrai savo darbą baigė, pateikusi išvados projektą, todėl mums čia apsimesti, kad jo nėra, tikrai niekaip neišsina. Kolegė bando suniekinti tą išvadų turinį, bet aš pastebėsiu, kad nė vienas subjektas, kurį tos išvados paliečia nepalankiai, jų neapskundė teismui. Valstybės saugumo departamento vadovas paskelbė, kad jis mat svarstas galimybę skusti teismui, bet tai ir liko tik svarstymai. O kai jūs sakote, kad Etikos ir procedūrų komisija išsakė pastabų dėl pačios komisijos svarstymo procedūros, kur buvo kritiškai įvertinti komisijos nariai, tai priešingai – jie apskundė teismui Etikos ir procedūrų komisijos sprendimą. Aš kviečiu negudrauti, nes kas jau nenori tvirtinti tų išvadų, tai ir nebalsuos, bet sakyti, kad jų tarsi nėra, tikrai neišsina.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. A. Širinskienė norėtų replikuoti. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tiktai noriu replikuoti kolegai, kad neklaidintų kitų kolegų. Neapskundė išvadų dėl to, kad tų išvadų kaip teisės akto dar nėra, nėra ką skusti, bet kai jūs patvirtinsite ir bus teisės aktas, tai tada pamatysime.

PIRMININKĖ. Taip, A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Apskundė Etikos ir procedūrų komisijos išvadas, kurios, mūsų galva, yra neteisėtos. Etikos ir procedūrų komisija, skirtingai nuo parlamentinės komisijos, peržengė savo kompetencijos ribas, vertindama dalykus, kurių negalėjo vertinti, dėl to ir kreipėmės į teismą. Teismas išaiškins ir aš tikiuosi, kadangi A. Širinskienė labai sekasi laimėti teismus prieš Etikos ir procedūrų komisiją, kad ir mes pasieksime pergalę. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ir motyvai, ir replikos išsakytos. Gerbiami kolegos, balsavimo langas atsiveria 10 val. 30 min., todėl kol kas stabdome šio klausimo svarstymą ir grįšime prie jo balsavimo metu. Negalime priimti išvadų, kol nėra apsisprendęs Seimas dėl Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymo.

10.07 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3640(2), Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3641(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3642(2), Administracinių nusižengimų kodekso 47¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3643(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8, 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3644(2), Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3645(2) (*svarstymas*)

Taigi darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3640(2). Kviečiu A. Sysą pristatyti komiteto išvadas dėl šio projekto po svarstymo. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Pirmininke, visus? Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė pagrindinį įstatymą – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymą ir jo lydimojus. Tai galbūt iš eilės aš pasakysiu, kad dėl pirmo įstatymo – Saugos ir sveikatos

yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritaria. Dėl Darbo kodekso įstatymo irgi buvo nedidelė Teisės departamento pastaba – pritariame. Dėl Statybos įstatymo yra Teisės departamento pastaba, jai pritariame. Dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Teisės departamento pastabai Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė ir pasiūlė redaguoti 2 straipsnį nauja redakcija ir 3 straipsnį papildyti nauju straipsniu, tai yra 23 straipsnio pakeitimas. Jam pritarta. Į Teisės departamento pastabą dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo atsižvelgta. Buvo Lietuvos verslo konfederacijos pirmininkės laiškas su dviem pasiūlymais, kuriems komitetas nepritarė, kad už nusižengimus pirmą kartą nebūtų skiriama bauda. Visiems įstatymų projektams komitetas yra pritaręs vienbalsiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas išvadas. Diskusijoje kalbėti niekas neužsirašė. Pasiūlymų taip pat nėra. Užsirašiusių dėl motyvų dėl 1-3... Gerai, ai, teisingai. 1-3.1, 1-3.2, 1-3.3, 1-3.5, 1-3.6 klausimų nebuvo.

Norėčiau pakviesti gerbiamą I. Haase, kad pristatytų išvadą dėl 1-3.4 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso 47¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Tai yra prieš tai pristatyto projekto lydimasis.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 47¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3643. Komiteto sprendimas – pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Čia taip pat niekas neužsirašė diskutuoti arba dėl motyvų. Apsisprendime balsuoti numatyta laiku.

10.11 val.

Mokėjamų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3697(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26¹, 26³, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3698(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3699(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3700(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3701(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3702(2), Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12¹ ir 12² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3703(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3704(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3705(2) (svarstymas)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą M. Lingę, kad pristatytų 1-8.1 klausimą ir lydimuosius, tai yra Biudžeto ir finansų komiteto išvadą dėl pagrindinio ir lydimųjų. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Komitetas gegužės 22 dieną apsvaustė Mokėjamų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektą ir pritarė iniciatorių pateiktam ir atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Šiam sprendimui yra pritarta bendru sutarimu. Taip pat komitetas pritarė ir siūlomies lydimųjų Finansinio tvarumo įstatymo, Bankų įstatymo, Centrinų kredito unių įstatymo projektų pakeitimams ir komiteto išvadoms. Dėl Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo buvo Teisės departamento pastabų, tai pritarė ir patobulino pagal Teisės departamento pastabas. Taip pat pritarta bendru sutarimu. Dėl Finansinių priemonių rinkų įstatymo, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo, Lietuvos banko įstatymo nebuvo Teisės departamento pastabų ir pasiūlymų. Tiesiog bendru sutarimu pritarta iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Dėl Mokėjimo įstaigų įstatymo projekto buvo keletas Teisės departamento pastabų, komitetas pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir patobulino pagal Teisės departamento pateiktas pastabas. Šiai išvada taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

Aš norėčiau paprašyti pirmininko, jeigu galėtų, dar pristatyti ir kitus projektus.

10.13 val.

Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738(2), Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3739(2) (svarstymas)

Tai yra išvada dėl 1-9.1 klausimo – Su nekilnojamojo turto susijusio kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3738 ir lydimąjo. Komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas taip pat gegužės 22 dieną apsvaustė minėtą įstatymo projektą, kalbantį apie būtinybę pasiūlyti klientams fiksuotąsias palūkanas, kreipiantis dėl paskolos gavimo. Komiteto sprendimas yra pritarti iniciatorių pateiktam ir atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Šiai išvadai pritarta bendru sutarimu. Taip pat bendru sutarimu pritarta ir lydimajam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų užsirašė A. Bagdonas, kalbės už, tačiau gerbiamo Andriaus šiuo metu nematau savo vietoje. Ar A. Bagdonas norėtų kalbėti už? Negirdi. Motyvai už. Gerai. Taigi, apsispręsimė balsuoti numatytu laiku. Daugiau niekas neužsirašė kalbėti.

10.14 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763(2). Pranešėjas M. Lingė pristatys Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas gegužės 29 dieną apsvaustė šį įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Biudžeto ir finansų komiteto siūlymus, kuriems komitetas pritarė, patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Tokiam sprendimui yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra, taigi 10 val. 30 min. apsispręsimė balsuodami.

10.15 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 44, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2386(2) (svarstymas)

Dabar norėčiau iš rezervinių klausimų dar paimti keletą. Rezervinis 1 klausimas – Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2386(2). Tai yra svarstymo stadija. Ekonomikos komiteto išvadą kviečiu pristatyti gerbiamą A. Kupčinską. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiama Pirmininke, kolegos. Komitetas svarstė ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui su šiomis komiteto išvadomis. Argumentai būtų tokie: siūloma patikslinti įstatymo projektą, numatant buitiniams vartotojams, besinaudojantiems visomis trimis elektros tiekimo rūšimis: garantiniu, visuomeniniu ir nepriklausomu tiekiu, galimybę skolą už suvartotą elektros energiją, įskaitant jos persiuntimą ir su tuo susijusias paslaugas bei viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, išdėstyti ne ilgesniam kaip 6 mėnesių terminui. Tai yra mes sutrumpinome perpus. Pasiūlė komitetas. Buvo bendras sutarimas ir projekto autorius G. Paluckas su tuo sutiko. Įstatymo projektas patobulintas, jo lyginamasis variantas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių dėl rezervinio 1 klausimo taip pat nėra.

10.17 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 37 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3495(3) (svarstymas)

Dabar galėtume apsvarstyti rezervinį 2 klausimą, tai yra Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3495(3). Pranešėjas – gerbiamas K. Starkevičius. Jis pristatys Ekonomikos komiteto išvadą. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Komitetas apsvarstė šį klausimą ir pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Nėra pasiūlymų. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

10.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projektas Nr. XIVP-3875 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tuomet dar galėtume apsvarstyti 2-22 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projektą Nr. XIVP-3875. Pranešėjas – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų Peticijų komisija svarstė ir pristato nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 8 d. išvados Nr. 250-I-9“ projektą Nr. XIVP-3875.

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija šių metų gegužės 8 dienos posėdyje iš esmės išnagrino pareiškėjos peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pakeisti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo III skyrių „Alkoholio prieinamumo ribojimas“, siekiant apriboti nealkoholinių gėrimų prekybą ir reklamos reglamentavimą ta apimtimi, kuria vaikai ir jaunuoliai iki 20 metų negalėtų įsigyti ir vartoti alkoholio pakaitalų – gėrimų, kurių alkoholio kiekis pagal turį yra 0,5 % ar mažesnis, ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą iš dalies tenkinti pareiškėjos pateiktą siūlymą.

Peticijų komisija priėmė sprendimą, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 1 straipsnio 2 dalis reglamentuoja santykius, susijusius su alkoholio produktų, maisto ir kitų produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, gamyba, prekyba, laikymu, gabenimu, įvežimu, importu, eksportu, vartojimu, reklama, rėmimu, ir nustato valstybės alkoholio kontrolės Lietuvos Respublikoje pagrindus. Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 2 straipsnio 1 dalis apibrėžia, kad alkoholiniais gėrimais yra laikomi tik gėrimai, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija yra didesnė nei 1,2 %, alaus – didesnė nei 0,5 %.

Atsižvelgiant į šias Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo nuostatas darytina išvada, kad nealkoholiniai gėrimai nepatenka į Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo reguliavimo sritį, o laikytini maistu, pavyzdžiui, energiniai gėrimai, kurių pardavimas nepilnamečiams reglamentuotas Lietuvos Respublikos maisto įstatymu.

Komisijos nuomone, peticijoje pateikti siūlymai dėl draudimo vykdyti prekybą nealkoholiniais gėrimais, kuriuose alkoholio koncentracija yra ne daugiau kaip 0,5 % turio, vaikams ir jaunuoliams iki 20 metų ir uždrausti šių gėrimų reklamą negali būti įgyvendinti keičiant Alkoholio kontrolės įstatymo nuostatas, tačiau galėtų būti reglamentuoti atitinkamomis nuostatomis papildomai.

dant Lietuvos Respublikos maisto įstatymą pagal alkoholinių gėrimų reglamentavimo analogiją. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti Peticijų komisijai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti vienas Seimo narys. Klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš tik norėčiau pasiklausti, ar aš teisingai išgirdau. Peticijų komisija siūlo ne tik prie to, jog Lietuvoje dabar devyniolikmetis negali nusipirkti alaus, pridėti, kad negali būti nusipirkta ir nealkoholinio alaus; nealkoholinių gėrimų, kurie gali būti parduodami, na, visiems žmonėms, dabar nebus galima parduoti žmonėms iki 20 metų. Kaip konkrečiai čia šitą būtų galima įgyvendinti ir ar iš tikrųjų reikia eiti tuo keliu? Mano giliu įsitikinimu, jau reikėtų sustoti ir tuo keliu nebeiti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Na, iš tikrųjų klausimas yra kur kas platesnis. Yra aptikta, kad kai kuriuose nealkoholiniuose gėrimuose alkoholio yra netgi daugiau kaip 1 %, ir tai nėra niekaip pažymėta ant butelių. Aš jums paprasčiausiai norėčiau, kodėl tą priėmė... Iš tikrųjų, na, Peticijų komisija nesiūlo to priimti, tačiau siūlo svarstyti pagal Peticijų įstatymą Sveikatos ministerijai, ir aš noriu paskaityti, ką rašo apie tai Sveikatos ministerija, nes mes patys nesame ekspertai. Ministerija remia priemones, kuriomis siekiama mažinti alkoholinių gėrimų prieinamumą ir vartojimą, taip pat sieki apriboti nurodytų nealkoholinių gėrimų rinkodarą, siekiant apsaugoti vaikus ir jaunus asmenis. Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, „Dėl Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, punktuose yra nustatytas draudimas tiekti nealkoholinį alų, sidrą ir vyną vaikų ugdymo įstaigose, poilsio stovyklose ir vaikų stacionarinėse socialinių paslaugų įstaigose, o šio aprašo 29 punkte nustatytas draudimas reklamuoti nealkoholinį alų, sidrą ir vyną vaikų ugdymo įstaigose ir poilsio stovyklose, taip pat ir nealkoholinius.

Ministerija, atsižvelgdama į Pasaulio sveikatos organizacijos leidinyje pateiktą informaciją, tyrimų duomenis ir rekomendacijas bei peticijoje nurodytus argumentus, palaiko minėtų alkoholinių gėrimų prekybos ir reklamos reguliavimo nepilnamečiams poreikį, siekiant apsaugoti vaikus ir jaunus asmenis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 2 straipsnio 1 dalies nuostatomis, alkoholiniu gėrimu laikomas gėrimas, kurio turinė etilo alkoholio koncentracija yra didesnė kaip 1,2 %. Taigi nealkoholiniai gėrimai nepatenka į Alkoholio kontrolės įstatymo reguliavimo sritį, o laikytini maistu, pavyzdžiui, kaip ir energiniai gėrimai.

Ministerijos nuomone, būtų tikslinga gauti Teisingumo ministerijos nuomonę, kuriame teisės akte galėtų būti reglamentuojami minėti alkoholiniai gėrimai. Priėmus sprendimą dėl šių nealkoholinių gėrimų reglamentavimo tobulinimo ministerija tarpinstituciniu formatu yra pasirengusi pagal kompetenciją bendradarbiauti peržiūrint ir keičiant atitinkamų teisės aktų nuostatas. Iš tikrųjų mes atsižvelgiame į tą siūlymą.

Taip pat galiu pasakyti dar kelis įdomius dalykus. Pavyzdžiui, Skandinavijos kai kuriose šalyse, neminėsiu tiksliai, yra draudžiama pardavinėti nealkoholinį alų su tokiu pat prekės ženklu kaip ir alkoholinį alų. Iš tikrųjų daug yra tokių dalykų. Arba, tarkime, kai kuriose šalyse yra privaloma žymėti ant etiketės, kiek vis dėlto realiai yra alkoholio viename ar kitame vadinamajame nealkoholiniame gėrime. Iš tikrųjų, manau, ministerija šitai išnagrinės. Tikrai mes nesiūlome įstatymo pataisų. Paprasčiausiai atsižvelgdami į ministerijos nuostatą, kad vis dėlto jinai pasirengusi nagrinėti, mes iš dalies tenkiname peticiją ir ministerija galėtų išnagrinėti tą klausimą ir pateikti konkretesnę išvadą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs labai detalai atsakėte į klausimą. Toliau eisime prie svarstymo. Diskutuoti niekas neužsirašė.

Priėmimo stadija. Dar per priėmimo stadiją paprašysiu gerbiamą pranešėją, kad liktumėte tribūnoje, nes priimant pastraipsniui dėl 1 straipsnio pastabų ar pasiūlymų nėra, tačiau dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Gal jūs galėtumėte pakomentuoti ją ir komiteto nuomonę?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų yra atsižvelgta į tą nuomonę ir nurodyta data.

PIRMININKĖ. Tačiau toje Teisės departamento pastaboje turėtų būti nurodyta, kad pavedimas turėtų būti skiriamas Peticijų komisijai arba Seimo komitetui ar kitai komisijai. Tai yra kad subjektas nėra tas. Galbūt jūs šį...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų pagal įstatymą yra galimybė teikti ir ministerijoms rengti teisės aktą.

PIRMININKĖ. Kitais žodžiais tariant, jūs atmetate Teisės departamento pastabą ir jai nepritariate, taip?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Taip.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti Teisės departamento pastabos atmetimui? Dėl tokio sprendimo aš nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

Dėl 3 straipsnio. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai. I. Kačinskaitė-Urbonienė kalba už. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Dėkoju Peticijų komisijai, kuri iš tikrųjų išsamiai išnagrinėjo peticiją ir parengė, mano supratimu, gerą sprendimą, leisiantį mums ateityje diskutuoti dėl tokio įstatymo reguliavimo. Iš tikrųjų, kai yra kalbama apie nealkoholinius gėrimus tais pačiais *brendais*, apie tuos pačius pavadinimus kaip alkoholinių gėrimų, mes kalbame čia ne apie kažką kita, o apie įpročių formavimą. Tada, kada vaikai visiškai nevaržomai gali įsigyti vadinamųjų nealkoholinių gėrimų kaip alaus, sidro, vyno ir taip toliau, mano supratimu, tai formuoja jiems netinkamus įpročius.

Ne visai sutinku su peticijos teikėjo, vadinkime taip, amžiaus cenzu nuo 20 metų. Galbūt galėtume grįžti prie diskusijos, nuo kiek metų čia galimas šitas reguliavimas. Mano subjektyvia nuomone, nuo 18 metų, kada yra pilnamečiai žmonės, o ne nuo 20 metų. Bet kada mes kalbame apie įpročių formavimą, iš tikrųjų čia reikėtų pakeitimo. Kokie tiksliai tie pakeitimai, manau, išryškės diskusijos metu, bet pačiai esmei tikrai pritariu ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, per praėjusią kadenciją Lietuvoje, išskirtinai nuo aplinkinių mūsų valstybių, buvo uždrausta prekyba vaikišku šampanu. Šiandien mes einame dar toliau – sakome, kad 18 metų, 19 metų asmenys negali įsigyti nealkoholinio alaus, negali įsigyti nealkoholinio putojančio vyno. Man atrodo, tą draudimų politiką mes kažkada turėtume užbaigti ir ieškoti sprendimų, kaip iš esmės spręsti klausimą dėl alkoholio vartojimo, o ne užsiimti kažkokiais parodomaisiais įstatymų projektais.

Pritariu, ką ir gerbiama Ieva pasisakydama už kalbėjo, kad 18–19 metų asmenys gauna valstybės pareigas, tačiau dalį galimybių ir apsisprendimo teisių mes iš jų norime įstatymais atimti. Tam tikrai pritarti negaliu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Sako, nealkoholinis alus, nealkoholinis vynas, ir jisai ateis į mokyklas. Kaip jums atrodo, ko mes siekiame? Mes siekiame, kad vaikai tikrai suvoktų, kad lygiai taip pat suaugę gali vartoti tą nealkoholinį alų ir mes vaišinsime savo vaikus. Darysime tai, kad įprastų jisai po to, užaugęs jau turėtų įprotį, galėtų išgerti ir alaus.

Aš manau, kad mes norime sveikos visuomenės, mes nežinome, ir koks koncentratas tenai yra, kokio stiprumo, ar 1 %, ar 2 %. Labai teisingai kolega Edmundas pristatydamas pasakė: kai kuriose Europos Sąjungos šalyse yra atskiri žymėjimai ir galbūt net ir pavadinimai kiti turėtų būti.

Aš manyčiau, kad tikrai šitam peticijos siūlymui reikia pritarti, o po to tik įstatymais mes galėsime spręsti, reguliuoti, kaip iš tikrųjų turėtų būti, kur parduodama, kaip parduodama ir kokio amžiaus cenzas turėtų būti nustatytas. Tikrai siūlau pritarti peticijai, nes tai yra galimybė išnagrinėti dabar pateiktą peticiją ir kokie teisės aktai po to bus keičiami. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji ir gerbiamosios, man atrodo, kad taip, yra žmonių, kurie galvoja, kad draudžiant, baudžiant, paslepiant galima išauklėti kokią nors naują kartą žmonių, kurie nematys, kad yra pasaulyje toks dalykas kaip alus arba koks nors kitas dalykas. Tai yra visiškai klaidinga, nevaisinga taktika. Net nežinau, Seime mes čia, Seimo salėje, galime diskutuoti apie įvairiausias idėjas, jeigu mes kalbėtume apie aštuonmečius, dešimtmečius, bet dabar mes kalbame apie devyniolikmečius, kurie negalėtų atsigeriti nealkoholinio alaus. Tai yra absurdas. Gerbiamas Seime, nedarykime nesąmonių ir balsuokime atitinkamai.

PIRMININKĖ. E. Pupinis – motyvai už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai tikrai ne įstatymas ir nereikia visų klaidinti. Tai yra paprasčiausiai atsižvelgta į peticijos teikėjus. Metų mes negalėjome keisti, nes taip pateikė peticijos teikėjas. Antras dalykas, mes atsižvelgiame į Sveikatos apsaugos ministerijos nuomonę, kad

galbūt nagrinėtinas klausimas. Taip, kai kuris nealkoholinis alus išvis neturi alkoholio, tačiau yra gėrimų, kurie turi iki 1,2 % alkoholio. Iš tikrųjų mes turime žinoti, kuo girdome savo vaikus. Šiuo atveju galbūt vietoj to gėrimo, kuris vadinasi nealkoholinis, bet yra alkoholio, mes pasirinktume kitą gėrimą.

Taip pat noriu priminti, kad iš tikrųjų kai kurios šalys ir toliau nuėjo, kad vis dėlto nealkoholinių alų, prie kurio skonio ir kvapo galima pratinti vaikus, jos paprasčiausiai leidžia reklamuoti be to tikrojo alaus prekės ženklo. Iš tikrųjų yra daug sprendimų, galime panagrinėti, bet nebūtina juos priimti. O diskusijos reikalingos tam, kad vis dėlto kai kurie tėvai žinotų, kad kai kurie nealkoholiniai gėrimai turi alkoholio. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Man tas reglamentavimas – alkoholinis, nealkoholinis – iš tiesų nevisiškai suprantamas, nes buityje yra ir kitų gėrimų, sakykime, paprasčiausias kefyras ar gira, kur taip pat galima tų laipsnių rasti. Tai negi mes rašysime „nealkoholinis kefyras“, „nealkoholinė gira“? Žodžiu, čia dar reikėtų turbūt padirbėti dėl įvardinimo, galbūt užtektų tikrai apskritai alaus nevartoti ir tiek, neišskiriant, alkoholinis ar nealkoholinis, ir būtų daug aiškiau, nes mano minėti pavyzdžiai sudaro groteskišką situaciją. Aš vien dėl to susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate Seimo nutarimui dėl Peticijų komisijos išvados, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 103: už – 41, prieš – 20, susilaikė 42. Nepritarta.

10.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos galimo neteisėto informacijos apie asmenis rinkimo ir panaudojimo, galimo neteisėto poveikio žvalgybos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklai, galimo kišimosi į 2019 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų procesą, galimos neteisėtos paramos šiai rinkimų politinei kampanijai, galimų pranešėjų teisių pažeidimų, galimos neteisėtos įtakos įvedant sankcijas Baltarusijos Respublikai parlamentiniam tyrimui atlikti išvados“ projektas Nr. XIVP-3578 (priėmimo tęsinys)

Grįžtame į darbotvarkės pradžią, prie darbotvarkės 1-2 klausimo – Seimo nutarimo projekto Nr. XIVP-3578. Kaip pamenate, posėdžio pradžioje gerbiama A. Širinskienė pristatė savo pasiūlymą, kuriuo, primenu, pasiūlė išbraukti išvados 1 punktą, visą konstatuojamąją dalį. Taigi, Seimas dabar turi apsispręsti dėl A. Širinskienės pasiūlymo. Kas pritariate A. Širinskienės pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsuojame.

Balsavo 107: už – 43, prieš – 50, susilaikė 14. A. Širinskienės pasiūlymui nepritarta.

Dėl 1 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Atsižvelgiant į Seimo laikinosios tyrimo komisijos, kurios išvadai, projektui, siūloma pritarti, pavadinimą ir šios komisijos Seimui pateiktos išvados pavadinimą, siūloma tikslinti projekto 1 straipsnio nuostatą: išbraukti žodžius „atliko parlamentinio tyrimo dėl“ ir po žodžių „Baltarusijos Respublika“ įrašyti žodžius „parlamentiniam tyrimui atlikti“. Tai yra visiškai redakcinio pobūdžio pastaba. Ar galėtume jai pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Ar galėtume apsispręsti dėl viso 1 straipsnio, ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastaba. Ar galėtume pritarti šiai pastabai? Dėkui, pritarta. Visam 2 straipsniui ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Grįžtame prie pavadinimo. Teisės departamentas siūlo šiek tiek pakoreguoti, visiškai redakcinio pobūdžio pastaba. Ar galėtume pritarti šiai pastabai? Ačiū, pritarta. Dėl preambulės Teisės departamentas taip pat yra pateikęs vieną pastabą, kuri yra redakcinio pobūdžio. Ar galėtume pritarti šiai pastabai? Ačiū, pritarta. Dabar dėl motyvų dėl viso J. Razma kalba už. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai kviesdamas šiandien užbaigti tą laikinosios tyrimo komisijos epopėją ir balsuoti už išvadą, aš vis dėlto negaliu atsistebėti opozicijos laikysena šitoje situacijoje. Aš manau, kad bet kurioje demokratinėje šalyje, kai pasirodo tokio pobūdžio žurnalistinis tyrimas,

kaip šiuo atveju knyga „Pranešėjas ir Prezidentas“, kuriame keliama klausimai dėl galimos specialiųjų tarnybų įtakos rinkimams ar neteisėto informacijos rinkimo apie rinkimų komandos narius, apie svarbių pranešėjų apsaugos neužtikrinimą ir taip toliau, kad štai opozicija atsistotų į visišką rezistencijos poziciją ir blokuotų toki tyrimą, nedalyvautų, ieškotų formalių priekabių, kad tik kažkaip paneigtų patį tyrimą ir jo išvadas... Deja, šiandien mūsų opozicija yra tokia ir dėl to labai liūdna.

O komisijai aš tikrai noriu padėkoti už tą darbą, kurį atliko. Atliktas tikrai didelis darbas, dirbta nuoširdžiai. Man atrodo, tos išvados yra labai svarbios ir, jas patvirtinę, mes dar turėsime spręsti, kokių veiksmų imtis, kokius įstatymus pataisyti. Turbūt reikės kalbėti ir apie Valstybės saugumo departamento vadovo tam tikrą atsakomybę, matant, kas vyko rinkimų kampanijoje. Taigi, patvirtinkime išvadas ir judame į priekį, pasiekę, kad vis dėlto Valstybės saugumo departamentas keistų savo darbo principus ir dirbtų teisėtai.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – motyvai prieš.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Turbūt bet kurioje demokratinėje šalyje neįsivaizduojama, kad parlamentas vykdytų tyrimą pagal kažkieno parašytą romaną. Arba tas romanas parašytas iš paruoštukų, pateiktų žurnalistams, nuolat dirbantiems su teisėsaugos institucijomis, dirbantiems iš paruoštukų. Kadangi tarnybos nesugeba atlikti savo pareigos, reikia numesti tą vadinamąją informaciją. Čia teisėta ar ne, jeigu tarnybos neatlieka savo veiksmų, kuriuos privalo atlikti pagal kompetenciją? O šiuokart aš matau sąskaitų tarp buvusio galbūt to vadinamojo valstybininkų klanų suvedimą. Kas jau anksčiau dirbate politikoje ar esate politikai, puikiai žinote. Ir tarp naujų vadovų, bandančių išsivalyti nuo jų, nuo visokių petrašiūnų, adrijų, žymančių, gailių ir įvairiausių kitų asmenų, globojamų dabartinės valdžios. Nors ir išmesti iš VSD, sėdi pas K. Navicką, kuris čia vaiposi atsisėdęs, gauna valdišką atlyginimą, dalina postus. Taip, pone Kęstuti Navickai. Gailius sėdi kitoje ministerijoje taip pat už gerą atlyginimą. Tai čia yra gerai? Tikrai yra blogai. Ir neleidžia, paralyžiuoja institucijos veiklą. Jie naudoja buvusiais savo tarnybiniais ryšiais ir dirba arba verslui, arba politikų užsakymu. Tokia yra realybė. Niekas nepasikeitė per tuos tris dešimtmečius. Prisiminkite tuos pačius laikus: verslo užsakymai, politikų užsakymai. Tai daroma, aišku, moderniau, su inovatyvia technika ir visa kita, bet už mokesčių mokėtojų pinigų.

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (MSNG). Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. V. Bakas – motyvai už.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš taip pat norėčiau padėkoti ir komisijai, ir Seimui, leidusiam atlikti šį labai svarbų tyrimą, taip pat žurnalistams, ne tik knygoje, bet ir kituose tiriamosios žurnalistikos straipsniuose atskleidusiems tikrai galias problemas, paliečiančias kiekvieną iš mūsų. Tik priminsiu, dėl ko buvo visas tyrimas ir kas buvo iš tikrųjų nustatyta.

Pirma. Tyrimas išryškino rinkimų kampanijos finansavimo neatitiktumus ir Baltarusijos trąšų verslo ryšius ir įtaką Prezidentui ir kitoms valstybės institucijoms. Iki šiol tie klausimai paties Prezidento neatsakyt.

Antra, kas svarbu. Prokuratūra neapsaugojo pranešėjo T. Gailiaus. Pranešus apie šias problemas, su juo buvo tiesiog susidorota – jis neteko darbo.

Trečia. Generalinė prokuratūra netyrė pranešėjo pateiktos informacijos. Praėjus penkeriems metams, nepriėmė jokie sprendimo dėl pranešėjo ir specialiųjų tarnybų jai pateiktos informacijos.

Ketvirta. STT trukdė Seimo komisijos darbui, nuslėpdama nuo komisijos informaciją, tai yra svarbius įrodymus apie neteisėtus kai kurių VSD vadovų pavedimus rinkimų kampanijos metu.

Gerbiami kolegos, aš kviečiu... Šie metai ir ši situacija parodė, kad atsirado tam tikras teisės viršenybės vakuumas prokuratūros, specialiųjų tarnybų, Prezidento veikloje. Šiuo atveju aš kviečiu... Manau, kad Seimas turi stoti į teisės viršenybės, moralios politikos pusę. Kviečiu nesukurti precedento, kai iš esmės yra siekiama sunaikinti pasitikėjimą pranešėjo institutu. Specialiųjų tarnybų praktika – ignoruoti parlamentinę kontrolę ir kištis į politinius procesus. Mes pateikėme svarbius siūlymus, kad apsaugotume mūsų demokratinę rinkimų sistemą.

PIRMININKĖ. Laikas.

V. BAKAS (DFVL). Kviečiu visus balsuoti už išvadą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kolegos, aš tikrai suprasčiau čia nuskambėjusias J. Razmos pastabas opozicijai, jeigu jisai būtų nuoseklus ir būtų tyręs visas knygas, kiek jų yra parašyta. Buvo parašyta archyvais paremta knyga „Raudonoji Dalia“ ir „Landsbergių klanas“, bet kažkodėl visi tie literatūros kūriniai nebuvo tyrimo objektas. O stebukle, tyrimo objektu tapo tik viena knyga prieš pat Prezidento rinkimus. Vargu ar šioje politizuotoje komedijoje norėtusi dalyvauti. Negana to, šioje komedijoje, parašytoje išvados pavidalu, mes galime rasti tikrai didelių pritempimų. Jūs, kolegos, pasiskaitykite tą išlaptintą dalį. Kai aš paskutinį kartą žiūrėjau, atrodo, tik 20 Seimo narių buvo paskaitę, kiti 120 buvo net neprisilietę. Tai jūs pasiskaitykite ir pasižiūrėkite. Kuomet yra, pavyzdžiui, pranešėjo sakoma, kad aš net neatsimenu, kad ten kažkas buvo, bet lyg kažkur girdėjau, ir tas sakinytis yra išvartomas išvadoje, kad kyla didelių grėsmių nacionaliniam saugumui. Aš jau nekalbu apie tuos momentus, kuomet komisija leidžia sau pabūti teismu: konstatuoja pranešėjo T. Gailiaus padarytą žalą ir, negana to, į rekomendaciją – premjere, suklusite! – įrašo Vyriausybei pareigą kompensuoti pranešėjui padarytą žalą. Tai yra išskirtinai teismo funkcija nustatyti, ar žala buvo ir kokia ji buvo, koks dydis. Tai koku teisiniu pagrindu, leiskite paklausti, Vyriausybė dabar kompensuos, paėmusi iš valstybės biudžeto, tą žalą, kurią konstatavo iš esmės neteisėtas subjektas? Tokių pavyzdžių iš tikrųjų būtų galima traukti ir traukti, ir juos rodyti, bet, aš suprantu, kada nesinori skaityti, kada sunku nueiti į paslapčių kambarėlį...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). ...ir susipažinti su medžiaga, tada, matyt, atrodo kitaip.

PIRMININKĖ. Motyvai už – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šitos išvados tikrai nebėra tik dėl Prezidento. Prezidentas yra jau išrinktas senas naujas, nauja kadencija, rinkimų rezultatams mūsų rezultatas niekaip nepadarys įtakos, tai yra dėl mūsų sistemų, mūsų tarnybų skaidrumo ir efektyvumo, žvalgybos tarnybų, mūsų teisėsaugos tarnybų. Tai iš tiesų tarsi akcija „Skaidriname“, kuri atėjo ne tik iš savivaldybės į Seimą, bet atėjo į prezidentūrą, į VSD ir kitas institucijas ir paklausė įvairių klausimų dėl finansų, dėl lobizmo, dėl asmens duomenų, dėl informacijos perdavimo. Taip, nemalonu, bet visi kartu tobulėjame ir skaidrėjame. Iš tikrųjų tai yra dėl parlamentinio tyrimo: ne tik šitos išvados, bet visas procesas mums atskleidė apskritai mūsų valstybės institucijų požiūrį į parlamentinį tyrimą, kuris manęs netenkina. Ir čia mes, mielieji, turime visi apie tai aiškiai kalbėti.

Toliau. Pirmas dalykas – dalyvavimas komisijos darbe. Atsakomybės nėra, jokių sankcijų nėra, noriu ateinu, noriu neinu. Kitas dalykas – žvalgybos kontrolieriaus funkcijos ir įgaliojimai. Tikrai galėtume išplėsti kriminalinės žvalgybos kontrolę, nes dabar tos kontrolės nelabai yra. Trečias dalykas, jau paminėtas, yra pranešėjo apsauga. Šitas asmuo apskritai lieka paraštėse, nebuvo niekaip apsaugotas, vadinasi, įstatymas neveikia. Mielieji kolegos, iš šito viso tyrimo mes galime daryti daug svarbių išvadų, kaip mums tobulinti savo žvalgybos ir teisėjų apsaugos institucijų darbą, galbūt reikia koreguoti įstatymus. Tai reikia galbūt naujos darbo grupės, komitetas taip pat galėtų inicijuoti ir užkšti tas skyles, kurias atskleidė tyrimas. Mielieji kolegos, visi kartu tobulėjame ir skaidrėjame, linkiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Deja, negalėsiu priarti šioms vadinamosioms išvadoms ir manau, kad tai yra vienas iš labiausiai nepavykusių Seimo projektų. Neišvengta nevykusio, sakyčiau, politinio atspalvio, tuo nusivylimą buvo pareiškęs ir netgi čia daug kartų minėtas pranešėjas. Tai vyko prieš Prezidento rinkimus ir atspindėjo tą keistą su Prezidento institucija ketverius metus trukusią kovą, kuri buvo sunkiai paaiškinama, ypač dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis. Čia buvo paminėta, kad tarytum Prezidentas pažeidė Konstituciją neliudydamas komisijai, tai aš noriu pasakyti, kadangi komisijos veikla buvo atvirai nukreipta prieš jį kaip asmenį, tai kiekvienam Lietuvos piliečiui Konstitucija suteikia teisę neliudyti prieš save, netgi sunkiems nusikaltėliams, o čia buvo truputėlį kitaip. Susidaro toks negeras įspūdis, kad dabartinė mano – mano! – koalicija, valdančioji koalicija, po kitų Seimo rinkimų vėl tęs tą kovą su rinkimus laimėjusiu asmeniu, užuot kovojusi su tikraisiais grėsmę keliančiais dalykais, o mes gi esame tikrai ir konstruktyvūs, ir stiprūs, ir galime daug gero duoti Lietuvai. Dabar prieš Europos Parlamento ir Seimo rinkimus tai gali sudaryti klaidingą įspūdį

rinkėjams apie mūsų valdančiąją koaliciją, todėl aš siūlau nepritarti, pamiršti, o jeigu yra kokių nors trūkumų įstatymuose, kurie reguliuoja teisėsaugos institucijų darbą, tai įstatymus...

PIRMININKĖ. Laikas!

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). ...ir reikia keisti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegė A. Širinskienė stebisi, kad tik 20 Seimo narių perskaitė tuos slap-tus dalykus, bet juk jūsų partneris, draugas D. Gaižauskas liepė neiti ir neskaityti. Neduok Dieve, susipažinsite ir pamatysite. Nereikia stebėtis.

Šiaip jau vertinu šitos komisijos darbą kaip tikrai prasmingą, atsakantį į kai kuriuos klausimus, nes turbūt mes visi sutinkame, kad nenorime tokios Lietuvos kaip Rusija ar kitos totalitari-nės valstybės, kai rinkimus lemia ne tikroji rinkėjų valia – ko ten sustojote? – bet kokie nors užku-lisiniai pinigai, įtaka iš užsienio ir taip toliau. Tikrai noriu pasidžiaugti ir tikiuosi, kad komisijos išvadose yra ir perspėjimas specialiosioms tarnyboms Lietuvoje – neužsižaiskite galios žaidimų. Seimas priešinsis tiems dalykams kaip galimam valstybės užvaldymui, jeigu bus tokių intencijų. Aš nedrįstu sakyti, kad tai jau yra sistema, specialiųjų tarnybų noras valdyti visą Lietuvą, rinki-mų procesą ir taip toliau, bet net ir menkiausias nusižengimas, menkiausias abejonės šešėlis turi būti ištirtas ir išanalizuotas. Už tai dėkoju komisijai ir Seimui, išreiškusiam tą valią.

Taip pat džiaugiuosi, kad yra pateikta daug vertingų pasiūlymų, kurie pagal išvadų 11 pun-ktą turi tapti naujais įstatymais, ir tikiuosi, kad remiantis išvadomis – jas, manau, priimsime – ne-bus daromi išpuoliai prieš ką tik išrinktą šalies Prezidentą. Čia mano nuomonė vienintelėje vieto-je sutampa su V. Aleknaitytės-Abramikienės nuomone, vienintelėje vietoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas Eugenijus viename pasisakyme net dvi pavardes paminė-jo. Dabar neturiu pasirinkimo, bet leisti replikuoti A. Širinskienei ir D. Gaižauskui. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš poną E. Gentvilą tik norėčiau patikinti, kad kai jūs priimsite Partnerystės įstatymą, mes su ponu D. Gaižausku tikrai pasinaudosime, bet kol kas nesame part-neriai ir nesame įregistravę. Dėkui už pasitikėjimą, bet pirmą žingsnį turite žengti jūs.

PIRMININKĖ. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Aš rimčiau. Išties ačiū, kad paminėjote mano pavardę, nes nespė-jau užsirašyti, kad galėčiau pakomentuoti. Šiaip, gerbiamas kolega, jūs turbūt dar nežinote, o gal ir žinote, kad Generalinė prokuratūra laukia atsakymo iš Seimo Pirmininkės, kurios galbūt buvo paprašyta nedelsiant sudaryti komisiją dėl galimai nutekintos informacijos. Tikrai šio sprendimo jau reikia, kad galėtų priimti procesinį sprendimą, pradėti ikiteisminį tyrimą ar ne. Nekalbant apie tai, ką turi daryti ir Specialiųjų tyrimų tarnyba, ir VSD (jūs turbūt irgi žinote, kad tie veiks-mai inicijuoti), jie, ko gero, pagal šitos komisijos sudėtį ir pateiktą informaciją dabar tikrai rengia labai didelį tyrimą. Ko gero, visi, kurie perskaitėme, ten būsime jau proceso dalyviais.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas – motyvai prieš.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju Pirmininkei. Lietuvoje yra tradicija – kai tik artėja rinkimai, taip ir reikia su koku nors asmeniu susidoroti. Buvo akivaizdu, kad stebuklas neįvyko, kaip kny-goje „O, stebukle“. Mano prašymas, kvietimas parodyti politinę kultūrą ir užbaigti šituos daly-kus, nes Prezidento rinkimai yra baigti ir Prezidentas laimėjo triuškinančia pergale.

PIRMININKĖ. Visi motyvai išsakyti.

Apsisprendime balsuodami dėl 1-2 klausimo – Seimo nutarimo dėl laikinosios tyrimo komi-sijos išvados. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 116: už – 64, prieš – 42, susilaikė 10. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-3578) priimtas. (Gongas)

Toliau darbotvarkės 1-3.1 klausimas. V. Bakas norėtų replikuoti. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, noriu padėkoti visiems, kurie balsavote. Iš tiesų reikia pripažinti, kad šis sprendimas politiškai yra labai nepopuliarus ir nepatogus, bet žiūrint viešojo intereso požiūriu jis yra teisingas. Jis suteikia vilties, kad vis dėlto mūsų pranešėjo institutas bus

apsaugotas, mūsų rinkimų sistema bus apsaugota ir niekam nekils noro, tiems, kurie neturi tautos galių kištis į politinius procesus.

Kartu norėčiau kreiptis ir į Seimo valdybą, ir į Seimo Pirmininkę tam, kad nebūtų spekuliuojama tokiais grasinimais, kuriuos čia ką tik minėjo buvęs mano kolega. Mes turime kuo greičiau pavišinti visą tyrimo medžiagą, visus priedus. Manau, visuomenė turi teisę žinoti, kas, kodėl, dėl kokių priežasčių vyko ir kodėl šiandien kai kurie opozicijos atstovai... Žinote, kai tu... korupcijos bylose korumpuotus stambius korupcionierius ginantys advokatai net penkerius metus vilkino šitą tyrimą ir išvadą, tai pavišinę tą medžiagą mes tikrai turėsime atsakymus į tai, kodėl opozicijos kai kurie, pabrėžiu, atstovai, kurie susipažino su išvadomis, elgėsi kaip tie korupcionieriai, kurie teisiami už stambius korupcinius nusikaltimus.

PIRMININKĖ. Dar kelios replikos. G. Surplys. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Kolegos, ką tik turėjome labai svarbų balsavimą ir, mano galva, parodėte tikrai žemą lygį, nes Seimo Etikos ir procedūrų komisija, mūsų teisės saugos institucijos atkreipė dėmesį, kad šis sprendimas pakenks Lietuvos teisės saugai ir Lietuvos nacionaliniam saugumui. Aš šiuo atveju noriu padėkoti, aš noriu padėkoti savo kolegei V. Aleknaitei-Abramikienei už labai aiškiai išsakytą poziciją, ačiū Vilijai už drąsą, nes nuskambėjo kaip sąžinės balsas, kurio, deja, iš Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų šiandien labai pasigedome.

PIRMININKĖ. A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, balsuodamas padariau grubią klaidą. Įskaitykite mano balsą prieš.

PIRMININKĖ. Prieš. Ne už – prieš. Gerai.

A. VINKUS (LVŽSF). Ir pabaigoje noriu pasakyti tokią repliką. Aš prisimenu Ž. Širako žodžius: „Ponai lietuviai, nepraleiskite progos patylėti.“ Nepraleiskite progos patylėti, tada dar labiau bus proga pamąstyti ir neklysti nei vienai, nei kitai pusei.

PIRMININKĖ. Dėkoju, įskaitysiu balsavimą prieš. Prašau. K. Masiulis. Dar vienas...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš manau, kad Lietuva ir jos politikai daro didelį progresą švarindamiesi nuo blogų dalykų. Tai ir R. Pakso istorijos, ir visokios kitokios. Tikrai ne Etikos ir procedūrų komisijai spręsti apie Lietuvos saugumą ir daryti išvadas, kas čia stiprina ir kas silpnina Lietuvos saugumą. Etikos ir procedūrų komisija dabar darosi universali.

Aš iš tikro stebiuosi, kaip ir ponia A. Širinskienė, kad 20 žmonių skaitė. Aš iš tų žmonių, kelias dienas tenai sėdėjau, mačiau D. Gaižauską, kuris pirma paragino neiti, paskui atėjo vis dėlto paskaityti. Daugiau nelabai daug ką mačiau iš opozicijos. Kolegos, man tai primena sovietmetį, kai mes visi buvome priversti smerkti kapitalizmą, kurio niekaip negalėjome pamatyti. Tai reikėjo pamatyti, tada smerkti, tada balsuoti prieš. Dabar pasmerkėte išvadas savo balsais neskaite. Negražu.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos...

K. MASIULIS (TS-LKDF). O aš skaičiau ir man padarė tikrai didelį įspūdį. Ir kodėl...

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos. Aistros šiek tiek nurimo, galime judėti toliau.

10.59 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3640(2), Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3641(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3642(2), Administracinių nusižengimų kodekso 47¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3643(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8, 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3644(2), Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3645(2) (svarstymo tęsinys)

Esame apsvarstę darbotvarkės 1-3.1 klausimą, beliko tikrai balsavimas. Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3640. Balsuojame po svarstymo. Balsuojame kartu dėl visų – ir dėl pagrindinio, ir dėl lydimųjų.

Balsavo 110: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 4. Pritarta po svarstymo.

11.00 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3697(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26¹, 26³, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3698(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3699(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3700(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3701(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3702(2), Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12¹ ir 12² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3703(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3704(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3705(2) (*svarstymo tęsinys*)

Toliau. Mes esame apsvartę darbotvarkės 1-8.1 klausimą – Mokėjimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3697 ir lydimuosius, tai yra svarstymo stadija. Apsisprendime balsuodami dėl darbotvarkės 1-8.1 klausimo ir dėl visų lydimųjų. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 5. Pritarta po svarstymo.

11.01 val.

Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738(2), Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3739(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-9.1 klausimas – Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738(2) ir lydimasis. Balsuojame.

Balsavo 114: už – 110, prieš nebuvo, susilaikė 4. Pritarta po svarstymo.

11.01 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Valstybės skolos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763. Balsuojame.

Balsavo 112: už – 103, prieš – 2, susilaikė 7. Pritarta po svarstymo.

11.02 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 44, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2386(2) (*svarstymo tęsinys*)

Toliau. Dar esame apsvartę du rezervinius klausimus. Rezervinis 1 klausimas – Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2386. Balsuojame.

Balsavo 116: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 5. Pritarta po svarstymo.

11.02 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 37 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3495(3) (*svarstymo tęsinys*)

Rezervinis 2 klausimas – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3495. Po svarstymo apsisprendime balsuodami.

Balsavo 116: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

11.03 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 59² ir 59⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3564(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59¹, 59², 59³, 59⁴, 59⁵, 59⁶, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3565(2) (svarstymas)

Dabar grįžtame į pirmąją darbotvarkės dalį. Turėtume apsvarstyti darbotvarkės 1-4.1 klausimą – Sveikatos sistemos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3564 ir lydimąjį. Kviečiu L. Slušnį, kad pristatytų Sveikatos reikalų komiteto išvadą. Išvadas dėl abiejų.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pagrindinio komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3564. Komitetas gegužės 22 dieną svarstė pateiktas įstatymo pataisas ir buvo pritarta bendru sutarimu. Taip pat yra dėl projekto Nr. XIVP-3565. Svarstymas vyko taip pat tą pačią dieną, gegužės 22 dieną, ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, primenu, kad yra balsavimo intervalas. Dabar norėčiau pakviesti diskusijoje kalbėti užsirašiusį gerbiamą S. Tumėną. O vėliau komiteto vardu dar kviesiu pasisakyti dėl pataisų. Prašau. Frakcijos vardu kalbės S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kalbėsiu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu. Pristatomas projektas liudija, kad ir toliau mes sistemingai ujame į paribius savo lietuvišką gimtąjį žodį, tik jau ne okupantų, o savo rankomis. Išskėstomis rankomis skubame ne į rusifikavimo, o į *anglėjimo* glėbį. Šįkart pavyzdį parodė Seimo Sveikatos reikalų komitetas, kuriam vadovauja konservatorius ponas Antanas. Jis, man regis, puikiai supranta ir jam nereikia įrodinėti tautinės tapatybės elementų saugos svarbos. Deja, komitetas, kiek abejodamas ir siek tiek išgirdęs mano argumentų, pritarė šiam projektui.

Keisčiausia, kad Seime teisėkūros institucija – komitetas – siūlė tiesiog netaikyti kelių galiojančių įstatymų, net Lietuvos Respublikos Konstitucijos 14 straipsnio nuostatų, galiojančių visam viešajam Lietuvos gyvenimui. Tarp jų ir sveikatos sistemai. Dar keistesnė ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvada, ten tarsi pražiūrėtas, nepamatytas, neišgirstas visai kompetentingų mūsų kalbininkų komisijos, vadovaujamos V. Meiliūnaitės, raštas, kuriame irgi pritariama mano minčiai, kad nereikia pritarti, nes neatitinka įstatymų.

Aišku, yra numatyta sąlyga, pagrindinė esmė, kad medicinos priemonės, instrukcijas galima pateikti ir angliškai, tai nereikia visai lietuviško varianto. Jeigu eisime tuo keliu, manau, kas galėtų paneigti, kad jau ateityje pirksdami naują žoliapjovę ar bulvių tarkavimo mašiną neberasite lietuviškų instrukcijų. Nes einame tuo keliu. Nacionalinė teisė šiuo metu numato, kad gamintojo pateikiama informacija etiketėje turi būti parašyta lietuviškai. Deja, įstatymo pataisų teikėjų geležinis argumentas, kad angliškai puikiai moka kalbėti visi gydytojai ir medicinos priemonės naudojantys specialistai.

Dar toliau komitete tiesiog buvau paauklėtas, kad diskredituoju gydytojus, medicinos priemones naudojančius, ir abejoju jų kompetencijomis. Aš nesuprantu, ką darys tie specialistai, kurie, pavyzdžiui, labiau norėtų pamatyti aprašus prancūziškai ar vokiškai, o ne angliškai. Tai vienas dalykas. Nemanau, kad vertimo buvimas ar nebuvimas lemia šių medicinos priemonių patekimą ar ne į Lietuvos rinką. Dievuli brangus, jeigu randame šimtus tūkstančių, o kartais milijonus, brangiai aparatūrai įsigyti, tai juokingai skamba argumentas, kad nerasime kelių šimtų eurų instrukcijoms, aprašams išversti. Ypač svarbi yra sveikatos sritis. Sveikatos sistemos erdvėje negalima rizikuoti žmogaus sveikata ir gyvybe, kur nesupratimas ar vertimo riktas gali baigtis tragiškai.

Šiuo metu galioja bent keli įstatymai ir net Konstitucijos 14 straipsnis. Kad būčiau objektyvus, vieną jų galiu trumpai pacituoti: „Visos Lietuvos Respublikoje veikiančios institucijos, įstaigos, įmonės raštvedybą, apskaitos, atskaitomybės, finansinius, techninius dokumentus tvarko lietuviškai.“ Tai kokio velnio mes veliamės į ginčus įstatymus leidžiančioje institucijoje – Seime – ir bandome juos apeiti bei pažeidinėti?

Gerbiamieji, kas galėtų paneigti, kad subjektyviai ir nemotyvuotai daroma skirtis tarp medicinos priemonių vartotojų ir pacientų, sveikatos priežiūros specialistų, yra ginami tik medicinos priemonių gamintojų, jų atstovų, tiekėjų interesai? Yra išlyga, kur parašyta, kad jeigu įstaiga, tai yra medicinos įstaiga, nesutinka, ji gali samdytis vertėjus ir verstis, tačiau tada įvairiuose miestuose sveikatos priežiūros centrai, kitos įstaigos gaus dar vieną finansinę administracinę našą, ir nežinau, kas atsakys už vertimo kokybę.

Norėčiau atkreipti dėmesį į vienos Lietuvos pirminės sveikatos priežiūros... vadovės praktikės išsakytą man pastabą, kad būtina suprasti, suvokti, kad medicinos priemonių terminai, terminija yra paini, sudėtinga, kintanti ir šiuo metu galiojanti taikymo praktika, tiekiant medicinos priemones profesionaliems vartotojams, yra pagirtina ir mes jai pritariame. Na, šio įstatymo reikalingumą suprasčiau, jeigu tai vyktų ir gyventume užsitęsios pandemijos metu, esant ekstremalioms situacijoms, kada reikia skubiai pasaulyje rasti medicinos medžiagų, instrumentų, kitų priemonių, bet dabar to nėra.

Jeigu mes priimsime šitą įstatymą, tai atversime Pandoros skrynią, kaip su trimis raidėmis. Kai Seime priėmėme sprendimą įteisinti tris svetimas raides, paskui jau buvo tik technikos dalykas eiti toliau, pavyzdžiui, kai Vyriausybės posėdyje buvo priimtas leidimas įteisinti tas raides įmonių pavadinimuose ir panašiai.

Taigi kviečiu nepritarti šitam siūlymui...

PIRMININKĖ. Laikas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...nes mes toliau iš vartosenos gujame savo gimtąjį žodį, kurį saugoti nurodo ir Lietuvos Respublikos Konstitucija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Laikas. Dėkoju už pasisakymą. Taigi dabar turime pasiūlymų. Pasiūlymai kaip tik ir yra gerbiamo S. Tumėno, jie abu yra susiję. Ar galėtumėte pristatyti savo siūlymą dėl 2 straipsnio? Seimas apsispręs.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, mano siūlymas yra paprastas: nereikia ignoruoti dabar galiojančių įstatymų, nereikia ignoruoti Konstitucijos 14 straipsnio ir nereikia daryti išimties medicinos srities medžiagų, instrukcijų, kitų priemonių vertimams. Šiuo metu galioja įstatymai ir reikia elgtis ir gyventi taip, kaip juose parašyta. Ypač tai svarbu mums, kurie ir esame įstatymų leidėjai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau pristatyti komiteto nuomonę dėl šio pasiūlymo.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Komitetas svarstė šį pasiūlymą, nepritarė šitam pasiūlymui. Ir atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo punkte nustatyta, kad medicinos priemonės gamintojas sveikatos apsaugos ministro įgaliojimai institucijai, vykdančiai medicinos priemonių valstybinę priežiūrą, pareikalavus privalo pateikti Lietuvos Respublikos valstybine kalba parengtus dokumentus. Kitaip tariant, nėra šita pataisa visiškai absoliuti, kad nereikės lietuvių kalbos. Pastebėtina, kad siekiant užtikrinti visuomenės, medicinos priemonių vartotojų ir pacientų, saugą, šiems asmenims skirtos medicinos priemonės ir toliau turės būti tiekiamos su Lietuvos Respublikos valstybine kalba parengtomis naudojimo instrukcijomis.

Ši išimtis daroma tikrai tada, kai tokia informacija yra skirta tik sveikatos priežiūros specialistams, ir tik tuomet, jei sveikatos priežiūros įstaiga, kuriai tiekama medicinos priemonė, sutinka, ši informacija gali būti parengta anglų kalba. Šios išimties nustatymas pagrįstas siekiu užtikrinti būtinų ir naujausių medicinos priemonių, kurios reikalingos sveikatos apsaugai užtikrinti, nenutrūkstamą tiekimą Lietuvos rinkai. Kitaip sakant, mes tokiu būdu pagreitiname tam tikrų priemonių, įrangos patekimą pacientams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jei teisingai suprantu, bet dar kartą atsiklausiu komiteto pranešėjo, mes, dabar apsisprendę dėl šios vienos pataisos, apsispręsimė dėl abiejų, nes jos susijusios, ar ne?

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Taip, jos abi susijusios ir argumentai tie patys.

PIRMININKĖ. Dėkoju už komiteto išvadą, pristatytą nuomonę.

Motyvai. Dėl pasiūlymo L. Nagienė kalba už.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, mes ignoruojame savo valstybinę lietuvių kalbą. Kur mes gyvename? Lietuvoje. Nejaugi šiandien, dabar, mes sakome: užtruks, pailgės terminai dėl to, kad reikės išversti į lietuvių kalbą? Niekaip negali suprasti, kaip

kitose Europos Sąjungos šalyse... Jūs man pasakykite, jeigu Švedijoje ar kitur perka įrangą, ir ten nebus švedų kalba parašyta? Netikiu! Tikrai netikiu, nes teisingai pasakė: mes užmiršome pagrindinį Lietuvos įstatymą – Konstituciją. Lygiai taip pat mes atveriamė Pandora's skrynią – atveriamė tai, kad kai kuriais atvejais dar padarysime išimtis kitiems, perkantiems bet kokią įrangą, ir nereikės vertimo. Bet jeigu norės, tai galbūt išvers. Aš tikrai siūlau pritarti šitai pataisai ir tikrai balsuoti už. Mes neignoruoame savo lietuvių kalbos. Gerbkime ją.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Seimo Pirmininke. Gal aš atsakysiu iš karto gerbiama Laimai, kad medicinos priemonės tai nėra medicinos įranga ir nereikia painioti sąvokų. Taip pat gerbiama Laimai ir gerbiama prieš tai pasisakiusiam S. Tumėnui pasakysiu, kad mes jau dabar turime savo įstatymuose išimčių. Mes jau dabar leidžiame, kad vaistų, kurie yra skirti retoms ir itin retoms ligoms gydyti, anotacijos būtų tikrai anglų kalba, nepaisant to, kad ne tik medicinos specialistai, bet ir patys pacientai jas skaito. Tai toleruojame ir tuo džiaugiamės, nes pacientai laiku gauna jiems geriausią gydymą. Gal tada būkime vieningai teisingi visiems.

Dar ką aš norėjau. Ne kartą jau minėjau ir dar kartą paminėsiu, kad sveikatos priežiūros specialistai ir dabar kasdien skaito, rašo, kalba anglų kalba. Ar dėl to nukentėjo lietuvių kalba? Ar dėl to, pavyzdžiui, kad Lietuvoje mes iš esmės neturime cituojamų ir recenzuojamų žurnalų, kad žmonės net negalėtų mokslo laipsnio apsiginti... Jie kiekvieną dieną rašo straipsnius ir juos publikuoja užsienio žurnaluose, ir tie visi straipsniai yra anglų kalba. Ar dėl to nukentėjo mūsų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė ir lietuvių kalba?

Ką dar aš noriu pabrėžti, kad šitas įstatymas yra pirmiausia skirtas pacientams. Taip, tai yra palengvinimas sveikatos priežiūros įstaigoms, kai yra užtikrinamas tiesiog lengvesnis, greitesnis pateikimas į rinką tų medicinos priemonių, dėl kurių nepatekimo, nutrūkusių tiekimo ar užtrukusio tiekimo pirmiausia nukentėtų pacientai. Kalbame ne apie dažniausiai naudojamas medicinos priemones, dėl kurių tikrai nekyla konfliktų, ar pabrangintų, ar nepabrangintų vertimas, padidintų kaštus tos medicinos priemonės tiekimo ar nepadidintų. Kalbame apie tas, kurių reikia rečiau. Bet tada ar jums kiekvienas pacientas svarbus, ar ne kiekvienas pacientas svarbus? Prašau reaguoti adekvačiai ir pritarti šitam įstatymo projektui, kuris tikrai nekenkia lietuvių kalbai.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl S. Tumėno pataisos. Kas priartiate jai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsuojame dėl S. Tumėno pataisos dėl darbotvarkės 1-4.1 klausimo.

Balsavo 104: už – 47, prieš – 23, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarta, taip apsisprendėme dėl jų abiejų. Antro atskirai svarstyti nereikia. Turėtume apsispręsti balsuodami dėl viso projekto, tačiau prieš tai D. Kepenis mums norėtų kažką pasakyti. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Replika po balsavimo. Tikrai noriu pasveikinti kolegas, kurie žengė dar vieną lietuvių tautos nutautinimo žingsnį.

Antra vertus, pavadinti medicininės priemonės, techniką sveikatinimo priemonėmis, kaip yra Sveikatos sistemos įstatyme, yra dar vienas nusikaltimas. Sąvokų sukeitimas yra žmonių mulkinimas. Gydomoji medicina ir priemonės reikalingos gydymui, o ne sveikatinimui. Kolegos, baikime, pradėkime vadinti daiktus savo vardais, tuomet viskas stos į savo vietas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Apsispręskime dabar dėl viso projekto. A. Vyšniauskas norėtų pasisakyti už. Po to replikuoti suteiksiu.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolegos, girdimi argumentai, kad medicininės įrangos aprašymai ne lietuvių kalba reiškia nutautėjimą, kokį nors lietuvių kalbos žlugdymą ir panašiai, tiesiog skamba, atleiskite, absurdiškai. Aš labai rekomenduoju visiems paįmėti, pavyzdžiui, nebūtinai medicininės įrangos, bet kokių nors vaistų pakuotę ir paskaityti jų aprašymą. Pirmas dalykas, ką jūs pastebėsite, ingredientai aprašyti pirmiausia lotynų kalba. Kodėl? Todėl, kad tai yra bendriniai dalykai. Tam, kad visi gydytojai suprastų, visi turi mokėti lotynų kalbą ir panašiai. Atitinkamai ir čia. Taip, galbūt ne visi gydytojai moka anglų kalbą, tačiau įstaigos paims, išvers ir nebus jokios problemos. Man atrodo, svarbesnis dalykas ne tas, kad ant etiketės būtų parašyta lietuviškai, bet kad būtų ta įranga ir žmogui būtų suteikiama paslauga.

Aš tiesiog siūlau nenusileisti iki tokio lygio, kai etikečių užrašus jūs jau čia traktuojate kaip lietuviybės šventovę. Labiau rūpinkimės kitais dalykais, kuriais šiandien nesugebame pasirūpinti dėl kai kurių mūsų lietuvių kalbos institucijų neveiklumo. Kviečiu pritarti, nes šis įstatymas yra susijęs su žmonių sveikata ir geresnėmis galimybėmis gydyti žmones, o ne su lietuvių kalba ir lietuvių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – S. Tumėnas. Primenu, kad mes balsuosime dėl pagrindinio ir lydimąjo. Taigi motyvai dėl abiejų.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas Andriau, pratęsiu jūsų pasisakymą. Taip, aš ir komitete pajuokavau apie tai, ką jūs paminėjote. *In via est in medicina via sine lingua Latina*. Čia galima apie tai diskutuoti. Gerbiami kolegos, akivaizdu, kad traktoriumi brukamos šios įstatymo nuostatos neturėtų būti priimtos. Pasiūlytas teisinis reguliavimas, manau, yra perteklinis, prieštarauja teisėkūros teisingumo ir proporcingumo principams, pažeidžia konstitucinę normą, gina tik medicinos priemonių gamintojų, jų įgaliotų atstovų, importuotojų interesus.

Gerbiami kolegos, kas galėtų man atsakyti? Kokios priežastys, kad mes komitetuose, komisijose, konferencijose, šventėse, susitikimuose su gyventojais tarsi demonstruojame meilę gimtajam žodžiui, o kai kada teikdami įstatymus čia, Seimo salėje, tam prieštaraujame, žeminame tą savo gimtąjį žodį, jį ujamė į paribius ir siauriname vartoseną? Taigi, kviečiu nepritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 1-4.1 ir 1-4.2 klausimų – Sveikatos sistemos įstatymo projekto ir lydimąjo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 106: už – 66, prieš – 24, susilaikė 16. Po svarstymo pritarta.

E. Jovaiša norėtų replikuoti po balsavimo. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, dar viena salelė, iš kurios yra išstumta valstybinė lietuvių kalba. Kiek dar tokių salelių sukursime ir sakysime, kad valstybinė kalba nėra stumiama iš viešojo gyvenimo?

PIRMININKĖ. V. Ažuolas taip pat kantriai laukia replikuoti. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Šis balsavimas parodė, kad štai tai pusei lietuvių kalba nereikalinga. Mane stebina tik vienas dalykas. Gamintojams labai sunku išversti į lietuvių kalbą? Jie kelių šimtų eurų nerus? Ir ta įranga bus naudojama žmonėms gydyti? Tai tada, kai atsitiks problema dėl to, kad nėra išversta, kas prisiims atsakomybę? Kažkam atrodo, kad visi daktarai kalba labai daug kalbų, bet taip nėra. Iš pagarbos lietuvių kalbai tikrai turėjote balsuoti kitaip.

PIRMININKĖ. Ir S. Tumėnas – paskutinę repliką.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pasakysiu nelinksmai. Tai apsidžiaugtų, girdėdamas tai, kas vyksta Seime, žmogus nepopuliaria pavarde, tai yra gubernatorius M. Muravjovas, kuris žudė, korė mūsų tautiečius, draudė raštą, raides, tačiau tai jam nepasisekė. Deja, dabar pasukome kitu keliu, bet M. Muravjovas, ko gero, karste džiaugiasi, kad jam pasisekė jo pradėti darbai.

PIRMININKĖ. J. Sejonienė, prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Aš tik norėjau padėkoti kolegoms, nes šiandien sužinojau, kas lietuvių kalboje yra hiperbolės.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Prieš keletą mėnesių Prancūzijos prezidentas E. Makronas į parlamentą atnešė sutvirtinantį prancūzų kalbos įstatymą, kad nebūtų jokių džiauzavimų, vien dėl savo tautos kalbos išsaugojimo. Kad ji ir yra didesnė valstybė, žymiai didesnė, bet ji yra save gerbianti.

PIRMININKĖ. Replikos išsakytos, judame toliau.

11.26 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3402(2), Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 1, 2, 8, 12, 14, 17, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3403(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3404(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 5 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3405(2), Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3406(2), Administracinių nusižengimų kodekso 517⁴, 560, 560¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3407(2), Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3408(2), Baudžiamojo kodekso 316, 330 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3409(2), Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3410(2), Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3411(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3412(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10¹, 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3692(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3693(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3694(2), Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3695(2), Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3696(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Karo prievolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3402 ir lydimieji, tai yra labai didelis paketas. Pirmiausia norėčiau pakviesti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką gerbiamą A. Pocių, kad pristatytų išvadą dėl Karo prievolės įstatymo ir visų lydimųjų.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, mokydamiesi mokykloje mes iš istorijos mokytojų sužinome daug svarbių istorinių datų, laimėtų mūsų, kaip Durbės, Saulės, Žalgirio, Salaspilio, Mėlynųjų Vandenių. Ir džiaugiamės, didžiuojamės tomis pergalėmis, didžiuojamės 1918–1920 metų savanorių, pokario partizanų kovomis. Tik ne visada susimąstome apie tuos žmones, apie mūsų tautiečius, kurie būtent pasiekė tas pergales. O pasiekė tas pergales būtent todėl, kad jie, be viso to, ką darė – ar arė žemę, ar augino kviečius, ar medžiojo, ar žvejojo, ar tiesiog ūkininkavo, dar buvo ir kariai. Kariai, kurie suprato, kad reikia ginti savo šeimą, reikia ginti savo valstybę, reikia ginti tautą. Ir tai buvo per amžių amžius. Laikas bėga ir dabartiniame geopolitiniame kontekste, kai vyksta karas Ukrainoje, tikrai yra įvykę daugybė pokyčių. Manau, kad dabartinis Karo prievolės pakeitimo įstatymo projektas ir tie pokyčiai, sakyčiau, transformacija karo prievolės, yra susiję būtent su tuo, kad mūsų jaunimas, be visų žinių, kurias įgyja mokykloje, taip pat įgytų ir karybos žinių.

Taigi, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas organizavo įstatymų pakeitimo klausymus ir svarstė būtent tą projektą. Daugiausia diskusijų kilo dėl tam tikrų asmenų ir grupių: sportininkų, menininkų ir kitokių sričių atstovų, išskyrimo. Komitetas mano, kad toks išskyrimas yra nepagrįstas, prieštarauja asmenų lygiateisiškumo principui ir įstatymo projekto tikslui mažinti pradinės privalomosios karo tarnybos atidėjimo atvejus. Pradinė privalomoji karo tarnyba atidedama, jei jos atlikimas gali sukelti neproporcingai didelę žalą asmens ir visuomenės interesams, tai krašto apsaugos ministro sudaryta komisija vertina individualiai. Švietimo ir mokslo komiteto siūlomas atvejis sietinas su galinčia kilti neproporcingai didele žala, todėl svarstytinas individualiai. 2023 metais buvo pateikti 7 tūkst. 466 prašymai dėl neproporcingai didelės žalos ir 6 tūkst. 719 tarnyba buvo atidėta.

Kadangi iš kai kurių kolegų gavau prašymą paaiškinti, kokios gi yra tos priežastys, dėl kurių krašto apsaugos ministro sudaryta komisija atideda karo prievolės atlikimo terminą, tai aš noriu ir paaiškinti, kad būtent pradinės privalomosios karo tarnybos atidėjimo...

PIRMININKĖ. Aš labai atsiprašau, gerbiamas pirmininke, aš pertraukiu jus, bet čia reikėtų komiteto išvadą pristatyti šiek tiek trumpiau galbūt, nes dar vėliau bus diskusija. Jeigu galima, trumpinkite, nes dar daug komitetų laukia pristatyti išvadas.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komitetas apsvairstė siūlymą ir pritarė iniciatorių pateiktam projektui ir komiteto išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norėčiau pakviesti A. Žukauską, kad pristatytų Švietimo ir mokslo komiteto išvadą dėl pagrindinio ir visų lydimųjų.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas labai nuodugniai ir atsakingai pasižiūrėjo į teikiamą projektą ir pateikė kelis siūlymus. Vienas iš jau mano asmeniškai teiktų siūlymų po to buvo priimtas iš dalies, kad studentams, kurie įstoja nebūdami šauktinių sąraše, būtų leista baigti studijas. Šitą komitetas priėmė.

Švietimo ir mokslo komitetas pažiūrėjo kitų šalių patirtis, pavyzdžiui, Izraelio, kur yra labai aiškiai nurodyti kriterijai, kuriais remiantis yra atidedama karinė prievolė. Tarp tų kriterijų mes radome būtent tai, ką siūlėme. Labai gerais pažymiais baigę mokyklas – jiems Izraelyje taip pat yra taikomos specialios parengimo programos, tai yra kaip specialistų. Po to išskirtiniai sportininkai, nes faktiškai jeigu jie išeitų tarnauti, tai daugeliui sugriūtų karjera. Yra ir jaunimo rinktinės, ten ir 19, ir 21 metų, tai šitą irgi siūlėme Izraelio pavyzdžiu įtraukti.

Ir trečias aspektas buvo ne apie menininkus, o apie muzikantus ir šokėjus, tai yra...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš esu priversta jus truputį nutraukti, kalbėkite dėl išvados visgi.

A. ŽUKAUSKAS (LF). ...tai yra apie tuos, kuriems judėjimas yra labai svarbus. Tai neliečia aktorijų, dailininkų ir visų kitų. Tam komitetas nepritarė. Mes vis dėlto norėtume, kad dėl šių nuostatų būtų balsuojama. Taip pat mes siūlėme sudaryti aiškią tvarką, įvesti karinės prievolės registrą, kad jaunuoliai, gavę pasą, jau matytų visą laiką savo būseną, kokia būsena yra šaukimo atžvilgiu. Komitetas pritarė bendru sutarimu. Čia aš sutrumpintai paaiškinau, nes daug tų siūlymų buvo, bet jie kartojasi per visą įstatymą. Prašyčiau Seimą atsižvelgti į tuos mūsų siūlymus ir priimti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Dar dėl pasiūlymų turėsime atskiras diskusijas. Dabar norėčiau pakviesti T. V. Raskevičių, kad pristatytų Žmogaus teisių komiteto išvadą dėl pagrindinio ir visų lydimųjų. Primenu, kad apie pasiūlymus kalbėsime dar atskirai.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami Seimo nariai ir narės, Seimo Žmogaus teisių komitetas Karo prievolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą svarstė šių metų balandžio 17 dieną ir įstatymo projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Kviečiu Ž. Pavilionį, kad pristatytų Užsienio reikalų komiteto išvadą dėl kai kurių lydimųjų, kuriuos Užsienio reikalų komitetas apsvairstė. Tai yra dėl 1-5.5 klausimo ir viskas.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu kovo 20 dieną.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už pristatytą komiteto išvadą. Norėčiau pakviesti gerbiamą P. Kuzmickienę, kuri pristatys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl kai kurių lydimųjų.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Mūsų komitetas balandžio 10 dieną svarstė šį projektą ir bendru sutarimu pritarė jam.

PIRMININKĖ. Dėkoju. I. Haase pristatys Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl kai kurių lydimųjų.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė Baudžiamojo kodekso 316, 330 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-3409, kuriam pritarė bendru sutarimu. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Taip pat svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 517⁴, 560, 560¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3407, kuriam komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visos komitetų išvados pristatytos. Dabar pereiname prie diskusijos. Diskusijoje užsirašė kalbėti trys kolegos. Pirmasis kalbės A. Anušauskas. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tiesiog priminsiu pagrindinius principus, kodėl ši karo prievolės reforma atsirado.

Prieš pusantų metų detalai buvo aptariamasi krašto apsaugos galimybės, kokias reikėtų turėti norint sparčiai didinti karinį rezervą, didinti šauktinių skaičių palaipsniui, bet kad vis dėlto jisai turėtų didėjimo trajektoriją. Buvo pasiūlyti pakeitimai, kurių absoliuti dauguma gulė į šiuos įstatymų projektus. Svarstymų metu jie šiek tiek pakoreguoti, bet esminis dalykas, kurį noriu pabrėžti, tai yra mažinamos išimtys, kurių buvo gana gausu, netarnauti Lietuvos kariuomenėje, nepatekti į šaukiamųjų sąrašus. Tai nereiškia ir dabar, kad 100 % potencialūs šauktiniai pateks į karių – be abejonės, taip nebus, nes yra įvairių reikalavimų, kurie kaip ir buvo, taip ir išliko, pavyzdžiui, sveikatos reikalavimai, – bet išimčių, kad net ir sveikatos patikros nereikės atlikti, sumažėjo.

Antras dalykas, pagrindinis, aš manau, irgi labai svarbus, kad vis dėlto orientuojamasi į šaukimą nuo 18 metų, iš karto po mokyklos baigimo. Aš manau, kad tai yra esminis principas, kuris sumažins, ko gero, galimybes jau vėliau, jeigu šaukimas būtų organizuojamas vėliau, potencialiam studentui apriboti savo galimybes, pavyzdžiui, aukštojoje mokykloje. Šiuo atveju, šalia tų 2,5 tūkst. studentų, kurie jau šiuo metu pagal seną įstatymą tarnauja ar krašto apsaugos savanoriais, ar jaunesniųjų vadų kursuose, šios galimybės pagal įstatymą bus dar labiau išplėtos. Žinoma, tam reikalingas finansavimas, žinoma, tam reikalinga papildoma infrastruktūra, bet visi pokyčiai, kurie pagal šį projektą prasidėtų nuo 2025 metų sausio mėnesio, orientuoti į palaipsnių šauktinių skaičiaus didinimą keičiant Principinės kariuomenės struktūros įstatyme numatytus skaičius. Dabar yra įrašyti maksimalūs, bet, norint juos pasiekti, krašto apsaugai reikės gerokai pasistengti, nes reikia ne tik infrastruktūros, reikia ir daugiau parengtų instruktorių, kurie galėtų atlikti mokymus. Rezultatas būtų toks, kad po penkerių metų mes turėtume gerokai didesnę rezervą – bene apie 50 tūkst. rezerve esančių karių. Be abejo, kariuomenės skaičius išaugtų irgi, aš manau, reikšmingai.

Dar vieną dalyką norėčiau pabaigoje paminėti. Būtent iš šauktinių yra kviečiami jaunuoliai tarnauti profesinėje karo tarnyboje. 60 % visų, pasirenkančių profesinę karo tarnybą, yra būtent ką tik atlikę karinę prievolę. Taigi kviečiu visus palaikyti šiuos įstatymų projektus pagal Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlytą poziciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Ažuolą. Ruošiasi P. Saudargas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš kaip tik kviesiu balsuoti prieš tas visas nesąmones. Buvęs ministras A. Anušauskas darė parlamentinę kontrolę Biudžeto ir finansų komitete. Jūs, specialistai, atėję iš ministerijos, tiesiai šviesiai pasakėte: visuotinis šaukimas ir šauktinių skaičiaus drastiškas didinimas yra žala Lietuvos gynybai. Žala.

Ką dabar darome? Žingsnis po žingsnio į visuotinį. Studentus reikia prikirpti, jaunuolių kuo daugiau prikirpti, išimčių kuo daugiau nukarpyti. *Jo*, pavarykime, padarykime didesnę žalą, nes čia reikia *piaro* prieš rinkimus. Tiems, kurie balsuos, rūpi gynyba, jie labai nori ginti valstybę, tai juos labai jaudina ir rūpi. Jūs čia žiauriai gerai *pasipirarinsite*, bet jūs darote žalą, pasak kariškių. Jie komitete tiesiai šviesiai pasakė: to negalima daryti.

Kaip dabar atrodome finansiškai? Ministras bandė šiek tiek pasakyti, kad dėl finansų ten yra blogai, nes turime tiek daug skylių aplinkui, kad tos skylės dar yra nesutvarkytos. Apie tą kuo didesnio skaičiaus auginimą reikėtų net nešnekėti, nes daugiau žalos padarysime. Ne, varome, reikia.

Paimkime šaulius. Šauliai prašo duoti jiems daugiau įrangos, to, ko jiems reikia. Tik duokite, žmonės nori būti pasirengę, nori turėti įrangą, ko reikia gynybai. Ne, šauliams špygą. Patrupiname patrupiname kažką truputį, apsimetame, kad mums rūpi. Žmonėms, kurie yra motyvuoti, mes neskiriame to, ko reikia, nes pasakome: nėra pinigų.

Einame toliau. Priėjo iki tokios nesąmonės, kad asmenys, sergantys psichikos ligomis, dabar... Buvo nustatytas konkretus terminas, kiek praėjus po ligos išgyjimo galima jau juos šaukti. Kokio *nupušimo* reikia būti, kad tą terminą sumažintum dešimt kartų! Jau krašto apsaugos srityje turėjome atvejų, kai žuvo kiti kolegos, kai psichikos ligomis sergantys žmonės pridarė bėdų. Dabar sakome: ne, masiškai juos suvarykime, kad kuo daugiau tokių bėdų atsitiktų. Kas atsitinka politikų galvoms, kad priima tokius sprendimus ir tai daro?

Dabar pažiūrėkime į finansus. Ką tik buvo klausimas dėl valstybės rezervo. Aišku, buvo uždaras posėdis. Tenai pasiklausius yra ne baisu, o ten yra tragedija. Galiu paminėti tik vieną punk-

tą – mažiausius mūsų šalies gyventojus. Rezervo mes jiems turime lygiai 1 diena. Lygiai 1 diena. Kai tu matai tokius dalykus... Ir ten aiškino: žinote, ten pinigų nėra, ne, mes neturime, mes nerandame kelių milijonų, kad tą rezervą padidintume, kad, pavyzdžiui, ta grupė mūsų pačių mažiausių turėtų rezervo ne 1 diena. Ne, nėra. Mes sieksime gal 2027 metams, 2028 metams, nežinau, gal 2030 metams. Ir nieko tai nejaudina. Kai tu pamatai skaičių – rezervas 300 tūkst. žmonių. Palaukite, Lietuvoje šiaip beveik 3 mln., kodėl mes skaičiuojame 300? 2,5 mln. nereikalingi tuo metu taps? Sakome, nėra pinigų, bet dabar visuotiniam šauktinių, studentų suvaramui, jaunuolių suvaramui mes rasime pinigų, be problemų.

Juokingiausia tai, kad mes neturime, nei kas juos ruoš, nei kas jai rūpinsis, nei kur juos apgyvendinsime, netgi to mes neturime, bet šou reikia daryti. Reikia šiurpinti visus jaunuolius, kad jie varytų kuo greičiau į užsienį. Bėkite į užsienį kuo greičiau, nes jus čia mes imsime, negalėsite net studijuoti. Kam mes tai darome? Mes patys žlugdome savo gynybą.

Aišku, dabar vorele balsuos ta pusė puikiai, liepia, reikia, gal atsiras keli žmonės, kurie to nedarys. Dar vienas veikėjas ateis, pasakys, kaip gerai. Bet juk pats, ministre, žinai, kaip su finansais ten yra ir kas ten dedasi. Gerai, varykite, varykite, mielieji!

PIRMININKĖ. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Atsiprašau, po šito demagogijos pliūpsnio turiu kai kuriuos dalykus paaiškinti. Pirmą, šita reforma yra grįsta kariniu patarimu. Pirmiausia, tai yra iš kariuomenės atėjęs projektas ir tai nėra visuotinis privalomas šaukimas, apie ką čia buvo šnekėta, tai yra ribinių skaičių didinimas ir galimybių atlikti karinę tarnybą didinimas, ir išimčių mažinimas. Taigi, tikrai neklaidinkite žmonių. Antra. Kai jūs buvote Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, valstybinis Šaulių sąjungos biudžetas buvo 2,5 mln., šiandien yra 12,5 mln., mes padidinome Šaulių sąjungos biudžetą penkis šešis kartus. Mielas Valia, bent jau, žinote, nepraleiskite progos patylėti. Ačiū.

PIRMININKĖ. P. Saudargas diskutuos. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia pradėkime nuo to, kam mes visa tai darome. Akivaizdu, kad turime pereiti prie visuotinės gynybos principo, Ukrainos pamokos mums tai pirštu prikišamai rodo, kad visi, visa visuomenė, visa šalis turi būti pasiruošusi priešintis ir tikrai turime jau seniai išeiti iš nedidelės profesionalios kariuomenės ribų, vadinasi, plėsti šaukimą.

Dabar konkrečiai apie šaukimo plėtimą. Šiandien frakcijoje diskutavome, ar yra išimčių, ar galės, tarkime, didelio meistriškumo sportininkai, ar galės iš tikrųjų negalintys atlikti, šeimai patekus į tam tikrą socialinę situaciją ir taip toliau, žmonės išvengti tarnybos. Taip, galės, bus prie ministerijos speciali komisija, kuri nagrinės kiekvieno gyvenimo atvejį, ir galės būti padaryta išimtis.

Kaip galima atlikti tarnybą ir netampant šauktiniu. Pirmas dalykas, krašto apsaugos savanorių pajėgos tikrai yra įveikiamas dalykas ir studijuojantiems, ir dirbantiems. Žinau net labai aukštas pareigas užimančių žmonių, turinčių rimtus verslus ir taip toliau, kurie yra krašto apsaugos savanoriai. Aš, kaip kovinis šaulys, keletą metų turėjau džaugsmo kartu su KASP'o kariais treniruotis ir matyti pratybų dažnumą, intensyvumą, kaip viskas vyksta. Norint tai įmanoma suderinti.

Kitas aspektas – vėlgį būrio vadų mokymai, kur savaitgaliais teko ir šitą dalyką lankyti, įmanoma net ir studijuojant rimtus mokslus savaitgaliais, šeštadieniais suderinti šį procesą ir tapti paruoštu kariu. Atėjau į tribūną ne tik agituoti už esamą variantą, bet pasiūlyti dar keletą idėjų, kurias aš visada radęs progą siūlau. Dar tik svarstymo stadija, sako kolegos, gal ir pats registruok. Yra NSGK kolegos, kurie gilinasi, domisi, ir aš pasiūlysiu keletą variantų. Galbūt mes galėtume tų alternatyvų plėsti ir daugiau, tai yra ne kaip tam kariui išvengti tarnybos, bet kaip atlikti, kas jį paruoštų kitoje terpėje, nebūtinai kariuomenė ir nebūtinai Krašto apsaugos savanorių pajėgos.

Pavyzdys yra ta pati Šaulių sąjunga. Tikrai galėtume pripažinti tam tikrą kursą kaip, tarkime, yra bazinis šaulių įgūdžių kursas, kolektyvinis šaulių įgūdžių kursas, juos sudėti, dar šaudymo įskaita, ir tada laikai egzaminus kariuomenėje taip, kaip visi – dalyvauji bendrose pratybose, išlaikai egzaminus, duodi priesaiką. Ir aš manau, kad būtų paruoštas karys taip, kaip ir kitoje sistemoje.

Dar kitas variantas – tiesiog įgalinti verslą. Kodėl tam tikros įmonės negalėtų užsiimti karių rengimu? Kaip jos tai darys, kaip jos tą karį suformuos – ne mūsų reikalas. Jeigu žmonės nori tokiu būdu atlikti karinę tarnybą, tai yra ne atlikti karinę tarnybą, bet pasiruošti ginti tėvynę kitais būdais, kodėl mes negalėtume atverti durų ir tokiu būdu padaryti sistemą lankstesnę ir patiems jaunuoliams patrauklesnę, pavyzdžiui, įgalinę tai daryti verslą. Vėlgi – egzaminavimas turėtų būti valstybinis, kariuomenės. Tu ateini į kariuomenę, išlaikai tam tikrus egzaminus, parodai savo įgūdžius. Jeigu tu atitinki kriterijus, koks skirtumas, kaip tu tuos įgūdžius gavai, gal tu jau gimei viską mokėdamas.

Tai mano tokia eretiška mintis – akcentuoti egzaminavimą, bet kaip tas būsimas karys priešų iki tų žinių, kompetencijų ir įgūdžių, galbūt galėtume atverti dar plačiau duris tokiems, nebūtinai grynai kariuomenės atsakomybei. Tokiu būdu mes tikrai padarytume sistemą dar gerokai patrauklesnę, lankstesnę ir netgi valstybei pigesnę. Labai ačiū, kviečiu pamąstyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi užsirašę diskutuoti pasisakė. Gerbiami kolegos, kadangi yra labai daug pataisų, tai dėl jų apsispręsimė per kitą balsavimą nuo 12 val. 20 min.

11.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3808 (pateikimas)

O dabar norėčiau pakviesti ministrą D. Kreivį, kad pristatytų darbotvarkės 1-7 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIVP-3808. Tai yra pateikimas. Ir prašyčiau P. Saudargą, kad pakeistų mane, toliau pirmininkautų.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, norėčiau pristatyti Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją. Ir nežinau, iš pradžių gal galima paleisti videofilimą?

PIRMININKĖ. Sekundėlę.

Rodomas videofilmas

Energetikos sektorius visame pasaulyje išgyvena milžinišką pokyčių metą. Esame liudininkai virsmo, kuris iš esmės keičia, kaip gaminame, perduodame ir vartojame energiją.

Mūsų iššūkis aiškus – jau jaučiame klimato kaitos padarinius ir turime imtis veiksmų dabar, kad išsaugotume Žemę ateities kartoms. Įsivaizduokite netolimą Lietuvos ateitį, kuomet elektros energijos poreikis išaugs šešis kartus, o jį užtikrins atsinaujinantys šaltiniai. Tai paversti tikrove gali tik naujovės, išmanus energetikos sistemos valdymas, nauji energijos šaltiniai ir kaupimo būdai. Visa tai tam, kad namai būtų šviesūs ir šilti, o verslas konkurencingas.

Lietuva siekia visiškos energetinės nepriklausomybės, tai reiškia, kad visą mums reikalingą energiją siekiame pasigaminti Lietuvoje. Pirmasis žingsnis – elektra. Jau per artimiausius kelerius metus pagaminsime jos tiek, kiek suvartojame. Ši transformacija atvers Lietuvai naujas galimybes. Vietinė energijos gamyba reiškia mažesnes elektros kainas vartotojams ir verslui. Gausūs atsinaujinančios energijos ištekliai sudarys sąlygas įmonėms augti, pritrauks užsienio investuotojus ir skatins žaliojo kuro baterijų gamyklų ir duomenų centrų kūrimąsi. Tai sukurs naujų darbo vietų, ypač regionuose, kuo arčiau energijos gamybos. Energetikos ministerija nuosekliai dirba įgyvendindama šiuos tikslus ir kurdama palankias sąlygas atsirasti naujajai energetikai.

Tai daugiau nei tik žingsnis į priekį. Tai šuolis į ateitį, kurioje kiekvienas iš mūsų atlieka svarbų vaidmenį kuriant klestinčią ir tvarią Lietuvą.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai svarbu, kaip pasakyta trumpo videofilmo pabaigoje, kad mes visi kartu kuriame tvarią savo aplinką, kuriame tvarią energetinę savo šalies nepriklausomybę. Noriu pateikti strategiją, kuri yra svarbiausias ne tik valstybės energetikos sektoriaus dokumentas, bet ir visos valstybės strateginis dokumentas. Mes turime keletą esminių iššūkių. Vienas iš jų

yra pereiti prie klimatui visiškai neutralių energijos šaltinių, o tai reiškia, kad elektros energija taps pagrindine energijos nešėja. Taip pat visiškai atsisakysime viso iškastinio kuro.

Antras (turbūt svarbiausias) komponentas yra mūsų saugumas, mūsų energetinis saugumas, tinklo saugumas. Taip pat reikia atminti, kad, vystantis atsinaujinančiai energetikai, kadangi pati atsinaujinančios energetikos generacija yra labai nestabili, tinklui stabilizuoti ir saugoti taip pat bus reikalingos didelės investicijos.

Padarėme nemažai per 30 metų. Kartu visi vykdėme nuoseklią energetinę politiką, įgyvendindami vis naujus strateginius projektus. Pirmas buvo Būtingės terminalas (jis buvo atsakas į Rusijos šantažą), vėliau pasistatėme Klaipėdos SGD terminalą, nusitiesėme jungtis su Švedija ir Lenkija, taip pat dujų jungtį su Lenkija (GIPL'ą), o šildymo sektoriuje pradėjome naudoti nuosavą biokurą ir šiandien daugiau negu 80 % visos šilumos mes gaminamės patys.

Kokie yra pagrindiniai tikslai iki 2050 metų? Tai, pirmiausia, turime tapti visiškai energetiškai nepriklausomi ir pasigaminti visą reikalingą elektros energiją patys. Pradėsime jau, artėsime prie šio tikslo jau 2027 metais, tačiau dekarbonizuojantis, einant žaliuoju kursu, elektros energijos reikės vis daugiau, todėl nuosekliai turėsime didinti jos gamybą tiek iš saulės, vėjo, iš kitų šaltinių, kartu vystydami ir infrastruktūrą, kartu sudarydami sąlygas pramonėje atsirasti imliai energetikai ir ne mažiausią dėmesį skirdami energetikos sektoriaus konkurencingumui, kad būtų užtikrintos pačios geriausios kainos mūsų vartotojams.

Žalioji kursas yra mums, kaip šaliai, didelė galimybė. Matome žemėlapyje, kad Šiaurės šalis ir Pietų šalis turės didžiulį energetinį perteklių, žaliosios energijos perteklių, kai visa Centrinė Europa bus nepritekliuje. Kadangi didžiuliai pramonės centrai yra sutelkti būtent Centrinėje Europoje, jiems reikės didžiulio kiekio tiek elektros energijos, tiek vandenilio. Pavyzdys yra toksai, pavyzdžiui: Lietuva pagal strategiją 2050 metais planuoja pasigaminti apie 74 teravatvalandes elektros energijos. Didžioji dalis, be abejo, bus sunaudojama viduje. Tuo tarpu Vokietijos vartojimas yra apie 3 tūkst. 300 teravatvalandžių elektros energijos, kurią dabar daugiausia gauna iš iškastinio kuro. Kad suprastume, koks yra mūsų potencialas, matome šioje skaidrėje. Baltijos šalių rinka (energijos rinka) yra bendra ir potencialas yra milžiniškas: 25 gigavatai yra vien jūros potencialas, sausumos vėjo dar 18 gigavatų, saulės, vandenilio produktų. Baltijos šalys turi žymiai daugiau energijos generavimo potencialų pajėgumų, negu gali sunaudoti, todėl tai yra (gali būti) geras šaltinis ne tik užsitikrinti savo žaliąjį kursą, energetinę nepriklausomybę, bet kartu turėti ir ekonomiškai naudingą energetinių produktų pardavimą Centrinei Europai.

Atsižvelgdama į būtinus pokyčius, Energetikos ministerija atliko daug studijų: ir vandenilio, ir tinklų vystymo, ir šilumos sektoriaus transformacijos, ir bendrą energetikos sektoriaus transformacijos studiją. Kartu su Jungtinių Amerikos Valstijų atsinaujinančių išteklių laboratorija yra atliktas modeliavimas. Matome, išnagrinėjus tris scenarijus, tai yra klimatui neutralios energetikos scenarijų, vandenilio gamybos regionui scenarijų ir žaliosios energijos produktų scenarijų, buvo parengtas integruotas vidutinis kelrodžio scenarijus, kuris (matote skaidrėje) užtikrina optimalų santykį tarp energetinės ir elektros energijos priklausomybės lygio nuo importo ir sutaupymo emisijų dydžio, taip pat numatomas vandenilio ir vandenilio produktų eksportas. Būtent šiuo scenarijumi yra pagrįsta šiuo metu teikiama Energetinės nepriklausomybės strategija. Šis scenarijus numato esminius pokyčius mūsų energetikoje per ateinančius 26 metus. Prognozuojama, kad 2050 metais Lietuvoje bus pagaminama apie 74 teravatvalandės elektros energijos, dabar turime apie 13. Pagrindinis elektros energijos šaltinis bus vėjas, kuris pagamins apie 47 teravatvalandes elektros energijos per metus, 9,5 pridės saulės elektrinės, jeigu bus priimtas sprendimas, 11 taip pat galėtų pridėti maži moduliniai branduoliniai reaktoriai. Vartojimas. Didžiausias pokytis bus vandenilio elektrolizėje, čia bus potencialiai suvartota iki 35 teravatvalandžių elektros energijos. Ryškesnis augimas numatomas transporto ir pramonės sektoriuose. Čia dekarbonizavimui reikės tikrai reikšmingo elektros energijos kiekio.

Energetikos transformacijai ir būtiniams pokyčiams pasiekti reikalinga infrastruktūros pertvarka ir plėtra. Ją suskirstėme į tris pagrindinius etapus, ko reikia kiekviename etape, kad galėtume pasiekti transformacijoje iškeltus tikslus. 2030 metais toliau tęsime darbus. Iki 2030 metų vystysime vėjo, saulės elektrines, reikia sėkmingai pabaigti jūrinio vėjo projektus, taip pat pabaigti

jungti „Harmony Link’a“ į Lenkiją. 2040 metais bus potencialiai priimti sprendimai: galės pradėti veikti moduliniai branduoliniai reaktoriai, taip pat atsiras papildomų jungčių ir toliau plėsis jūros energetika.

Matome, kokie pajėgumai turėtų atsirasti kiekvienoje iš potencialių energijos generavimo šaltinių sričių, kiek saulės, kiek vėjo, kiek elektrolizės, baterijų ir taip toliau. Taip pat yra gana aiškūs skaičiai, kokie turėtų būti 2030 metais, kad galėtume išvystyti visą savo potencialą ir pasiekti dekarbonizavimo tikslus. Vėjas auga nuo 1,4 iki 4,5 gigavato, sausumos vėjo ir saulės plėtos skaičiai yra ne mažiau įspūdingi: sausumos vėjo 2030 metais turėtume išvystyti apie 4,5 gigavato. Šiandien artėjame prie 1,4, metų gale turbūt bus apie 1,8 gigavato, tai iki 2030 metų tą skaičių turėsime dar padvigubinti. Saulės elektrinių plėtra taip pat yra gana sparti.

Vandenilis yra kartinė visos ekosistemos dalis. Be vandenilio mes negalime šnekėti apie atsinaujinančios energetikos plėtrą, nes vandenilis yra tos dujos, ta medžiaga, kuri leidžia surinkti perteklinę elektros energiją, kuomet vėjas pučia ir saulė šviečia, ir panaudoti tada, kada jų nėra. Taip pat iš vandenilio galima gaminti produktus, kurie reikalingi dekarbonizuoti pramonei, transportui ir kitoms sritims.

Labai svarbus strategijos komponentas yra elektros energijos lankstumo šaltiniai. Jie leis užtikrinti, kad tuomet, kai nebus atsinaujinančios energijos generacijos, mes turėtume sukaupę gana reikšmingą kiekį energijos. Čia prisidėjęs ir penktasis agregatas Kruonio hidroakumuliacinėje elektrinėje, tam numatoma toliau plėtoti baterijų parkus. Matome, nuo dabar turimų 200 megavatų 2030 metais turėsime pasiekti beveik 1,5 gigavato. Elektrolizė ir vandenilio gamyba bei išvestinių produktų, tokių kaip sintetinio metanolio ir kitų produktų, gamyba – vienas iš svarbiausių komponentų. Šilumos gamyba, panaudojant šilumos siurblius, sezonines šilumos talpyklas, taip pat bus vienas iš svarbiausių energijos lankstumo šaltinių.

Keletas žodžių apie branduolinės energetikos perspektyvą. Modeliavimas ir studijos parodė, kad, turint savo energijos gamybos portfelyje apie 15–20 % branduolinės energetikos, užtikrinama pati žemiausia kaina mūsų vartotojams, tiek žmonėms, tiek pramonei, tačiau, kuomet kalbama apie branduolinę energetiką, turime turėti omenyje, kad tai nėra tie patys reaktoriai, kuriuos planavome kažkada statyti ar kurie šiuo metu veikia Europoje, tai yra nauji ketvirtosios kartos naujos technologijos reaktoriai, kurie tikrai dabar pradeda atsirasti. Šiuo metu Amerikoje „TerraPower“ įgyvendina vieną iš pirmų projektų Vajomingo valstijoje, kai reaktorių yra aušinamas natriu, apsaugos zonos riba – 600 metrų. Matysime, kaip seksis, todėl į strategiją įrašėme apibrėžimą, pasiryžimą, kad iki 2028 metų priimtume reikalingus sprendimus, kaip galime toliau vystyti šią energetiką Lietuvoje.

Taip pat labai svarbi sritis yra bendruomeninė energetika. Dekarbonizacijos nauda, kad prie jos energetinio saugumo galėtų prisidėti visi mūsų šalies gyventojai, visi žmonės. Šiuo metu turime beveik 107 tūkst. gaminančių vartotojų. Planuojama, kad jų kiekis augs beveik iki 300 tūkst. gaminančių vartotojų.

Kita tema, apie kurią kalbame strategijoje, yra energijos efektyvumo didinimas, nes pigiausia elektra yra sutaupyta energija. Matome, kad mūsų energijos vartojimas, įgyvendinant įvairius projektus tiek pramonėje, tiek statybų sektoriuje, tiek apšilinant senus pastatus, keičiant šilumos mazgus, turi pasiekti beveik 20 % taupymą, netgi daugiau – maždaug iki 30 % taupymą, tai yra nuo 65 teravatvalandžių iki 51.

Šilumos sektoriaus ateitis. Vėlgi centrinis šildymas buvo ir išliks mūsų esminiu šildymo komponentu. Matome, kad nuo 2030 metų iki 2050 metų judėsime nuo 90 % iki 100 % šitoje atsinaujinančios energetikos dalyje, o individualaus šildymo reikšmingai mažės sunaudojamos energijos kiekis, nes pereisime prie efektyvių naujos kartos biokuro šilumos siurblių, taip pat vis stropiau šiltinsime savo namus.

Labai svarbi yra mūsų ekonomikos plėtra. Turint pakankamą kiekį elektros energijos, galima užtikrinti, kad turėsime nemažai investicijų į mūsų pramonę, taip pat nemažai panaudosime energijos išteklių ir dekarbonizuodami esamas pramonės šakas, tokias kaip „Orlenas“, „Achema“, „Akmenės cementas“. Taip pat tikimasi pritraukti investicijų į duomenų centrus, gynybos pramonę ir kitas sritis.

Transporto sektoriuje atsinaujinančios energetikos dalis pagal galutinį transporto energijos suvartojimą turėtų nuo 15,8 % 2030 metais augti iki 90 % 2050 metais, o elektra ir vandeniliu varomos transporto priemonės jau 2030 metais turėtų sudaryti 15 % transporto ir toliau augti.

Energetinis saugumas yra, kaip minėjau, šitos strategijos kertinis komponentas. 2025 metų pačioje pradžioje sinchronizuosimės su kontinentine Europa, stiprinsime toliau perdavimo ir skirstymo tinklą. Turbūt labai svarbus komponentas, kad esant krizinei situacijai mūsų tinklas būtų atsparus ir parengtas bet kokiam galimam konfliktui. Vėlgi strategijoje apie šituos dalykus kalbama ir jau dabar dirbame su fizinių objektų apsauga – nuo galimų provokacijų iki dronų ir kitų dalykų. Taip pat kalbant apie saugumą ne mažiau svarbi dalis yra rezervinė galia tam, kad esant nenumatytiems atvejams neturėtume tokių momentų, kai neturime elektros ir turime tinklo *blackout'us* ir taip toliau.

Kokios yra socioekonominės naudos? Noriu pabrėžti, pirmiausia, vien todėl, kad mums nereikės importuoti energetinių išteklių, 2050 metais 6,3 mlrd. eurų pasiliks Lietuvoje. Dar panaši suma galėtų atsirasti eksportuojant iš elektros energijos gaminamus aukštesnės pridėtinės vertės produktus – sintetinį metaną, vandenilį ir kitus produktus. Augimas vien įgyvendinant strategiją galėtų siekti iki 11 % BVP ir būtų papildomai sukurta iki 140 tūkst. darbo vietų.

Kaip matome, 2025 metais jau turėtume pasiekti elektros energijos gamybos lygį, kurį turėjome iki mūsų atominės elektrinės uždarymo – 2025 metais mes pasieksime beveik 9,9 teravatvalandės. Nuo 2021 metų beveik 153 % auga generacija. Galiu tikrai patikslinti, kad ta balta linija, kuri yra tarp mėlynos vartojimo linijos iki spalvotų gamybos linijų, yra 5 mlrd. eurų, vadinasi, 5 mlrd. eurų mes sumokėjome užsienio elektros gamintojams per dešimtmetį.

Baigiu jau. Matome, strategijoje yra labai daug skyrių, poskyrių. Aš tikiuosi, Seimo nariai turės galimybių su jais visais susipažinti. Pabaiga. Norime turėti Lietuvą, kuri visiškai apsirūpins žaliaja energetika už prieinamą kainą, kad dar dalį jos galėtume ir eksportuoti. Tai dėkui.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju gerbiama ministrai už pristatymą. Jis šiek tiek išsitempė, matyt, dėl prezentacijos, bet vis tiek sudarykime sąlygas bent dviem žmonėms paklausti, nors laikas ir baigėsi. Pirmas klausia gerbiamas A. Gedvilas. Jo nėra, tai neklausia. Gerbiamas A. Skardžius. Taip pat jo nėra, neklausia. K. Adomaitis paklaus. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki. Dėkui, ministre, už pristatymą. Aš gal reflektuosiu į paskutinę skaidrę, kur jūs parašėte „žalia energetika už prieinamą kainą“. Tiesą sakant, būtent to kainos dėmens labiausiai pasigendu pristatyme. Aš teiravausi dar per pristatymą, atrodo, energetikos strategijos, kuris čia buvo Seime, mūsų Konstitucijos salėje, kokia... Vienas klausimas, taip, kokia iš tiesų bus elektros energijos kaina? Jūs ir tuomet per pristatymą anksčiau pateikėte gana gerus skaičius, nors tokį platų rėžį, bet, tiesą sakant, matant tą kiekį investicijų, branduolinės energetikos statybas, baterijų kiekį, kuris atkeliauja, nėra tokio, kaip sakyti, neatrodo labai išsamiai pagrįsti tokie geri lūkesčiai. Galbūt reiktų atsakyti ne tik, kokia elektros kaina bus, bet ir elektros perdavimo kaina, elektros tinklų išlaikymo kaina? Kaip mes visa tai... kiek mums visa tai kainuos, kalbant apie galutinį vartotoją?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš nuo paskutinio klausimo. Jeigu... Dekarbonizacijos niekas neatšaukė ir neatšauks, vadinasi, tai, kas yra parodyta, vienokiu ar kitokiu būdu turėsime įgyvendinti. 2050 metais visa energetika taps elektros energetika, iškastinio kuro neliks, 2050 metais, todėl investicijos į generaciją, į vandenilį, išvestinius produktus bus privalomos. Mūsų elektros generacija augs nuo 13 iki 74 teravatvalandžių elektros energijos. Investicija į tinklus ir jų krūvis, tenkantis 1 kilovatvalandei, mažės dėl didelės elektros energijos kainos... dėl didelio elektros energijos kiekio, kuris bus perduotas šitais tinklais.

Noriu pabrėžti, kad mes šiandien Lietuvoje turime vienus stipriausių tinklų Europoje. Kodėl? Todėl, kad mes buvome BRELL'o žiede ir srautai, kurie buvo numatyti ir kurie sukosi žiede, buvo iki 3,5, iki 4 gigavatvalandžių buvo numatytas srautas per tinklus. Plius papildomai į tinklų plėtrą investavome europines lėšas dėl sinchronizacijos. Taigi, taip, papildomų investicijų reikės, bet elektros energijos kiekis, kuris prasisuks per tinklus, bus kur kas didesnis, todėl tinklų išlaikymo kaina 1 kilovatvalandės bus mažesnė.

Kalbant apie elektros energijos pačią kainą, kaip ir minėjau praeitą kartą, yra detalūs skaičiamai, atlikti modeliavimai su naujausiais superkompiuteriais Amerikoje atsinaujinančios energetikos laboratorijoje. Aiškiai sakoma: įskaičiavus visos Europos pokyčius, kurie yra Europoje, dekarbonizaciją, visus produktus, kurie yra Europoje, kaina Lietuvoje turėtų būti vidutiniškai 6 centai už kilovatvalandę 2030 metais. Tai yra tokia kaina, kokia turi būti. Tai reiškia, kad dabartinė kaina dar apie 30 % turėtų mažėti.

PIRMININKAS. Dėkui, kolegos, mes labai išsiplėtėme ir vėluojame. Dar mums, žinokite, yra keletas pateikimų.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Svarbus klausimas.

PIRMININKAS. Aš tuojau duosiu dar paskutiniam paklausti.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Duokite.

PIRMININKAS. Gerbiama L. Nagienei, bet aš noriu pasakyti, kad mes labai vėluojame, nes dar Karo prievolės įstatymo bus labai daug pataisų, dar du pateikimai, mes tiesiog nespėjame. Gerbiama L. Nagienė paskutinė ir viskas, baigiame.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų pirmiausia norisi paklausti, kas rengė šią strategiją ir kiek tai kainavo, būtent parengti?

Antras momentas, pratešiant Kasparo mintį dėl tinklų. Jūs kalbate apie tinklus, kurie yra „Litgrido“ ir panašiai, tai aš suprantu. Bet vidiniai tinklai, mūsų ESO, čia mes kalbame, nes čia atsilieps tai kainai, kad šiandien dar negali prisijungti.

Ir pagrindinis dėl branduolinių, mažų branduolinių reaktorių. Prašom pasakyti, dabar mažiau, 2028 metai, numatyta, kad būtų priimtas sprendimas, jūs ten savo grafiką pasiėmę, sprendimas būtų priimtas. 2023 metais jau atlikta studija. Tai gal galite pakomentuoti, kaip mes planuojame, kur planuotume ir panašiai? Šitoje jūsų pateiktoje strategijoje skaitau.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Žiūrėkite, mes šiandien (nuo paskutinio klausimo) neturime, kur, kaip, kas. Šiandien, matome, technologijos tik pradeda judėti link brandos. Todėl konkrečiai pasakyti negalime, jas reikia stebėti, domėtis kaštais, domėtis technologijomis tam, kad 2028 metais galėtume priimti sprendimą. Tai vienas aspektas.

Kitas aspektas dėl skirstymo tinklo. Perdavimo ir skirstymo tinklas yra neatsiejamas, nes per jį patenka galutiniam vartotojui, todėl didesnis elektros energijos kiekis, prasisukantis per tinklą, mažins elektros kainą 1 kilovatvalandės ir tinklų išlaikymo.

Dar buvo vienas klausimas. (*Balsas salėje*) Ministerija.

L. NAGIENĖ (DFVL). Nieko nekainavo?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ne. Aišku, prieš tai aš minėjau, kad buvo studijų padaryta.

PIRMININKAS. Nepereikime prie tarpusavio tęstinio dialogo. Dėkui gerbiamam ministrui. Ačiū už pristatytą tikrai rimtą strategiją, bet čia tik pateikimas, dar turėsime ir komitetuose ilgus svarstymus, ir kitas stadijas. Dabar, gerbiami kolegos, dėl motyvų niekas neužsirašė. Gerai. Balsuosime iš karto balsavimo lango metu, dar kol kas nebalsuosime. (*Balsai salėje*) Tuoju bus, už kelių sekundžių.

12.19 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3658 (*pateikimo tęsinys*)

Dabar dėl pridėtinės vertės mokesčio gerbiamas R. Šarknickas. Pateikimo tęsinys. Projektas Nr. XIVP-3658. Gerbiamas R. Šarknickas į tribūną. Dar turėsime du pateikimus, tada grįšime prie Karo prievolės įstatymo. Gerai? Ir tada jau balsavimai.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, kolegos. Šiaip šiuo klausimu gal labiau tikėtų kiekvienam Seimo nariui, kuris dirba savo srityje, kiekvienas turime savo komitetus, komisijas ir panašiai, bet neseniai buvo ir protestas, mitingas prie Vyriausybės dėl PVM'o lengvatų sugražinimo prašymo. Turbūt visi girdime, kad kiekvieną mėnesį įvairios žiniasklaidos priemonės praneša apie uždaromas kavines, restoranus dėl lengvatos panaikinimo. Bet aš daugiau skirčiau dėmesio būtent maitinimo įstaigoms, jos iš tikrųjų turi labai daug problemų. Gresia rimta bėda valstybėje,

kad vasarą nemažai maitinimo įmonių atsisakys dalyvauti konkursuose. Būtent maitinimo įstaigos teikia paslaugas ligoninėse, mokyklose, senelių namuose.

Mano tikslas ir prašymas, kad bent jau iki 2027 m. gruodžio 31 d. būtų atkurta 9 % lengvata nuo šių metų liepos 1 dienos, kad iki 2026 metų maitinimo įstaigos galėtų gražinti skolas, paimtus kreditus, už patirtą žalą per kovidą pandemiją.

Tai tiek trumpai būtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju.

Dabar jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Gerbiamas L. Slušnys pirmas. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kaip visuomet tokie pasiūlymai yra tikrai mieli ir patrauklūs. Jau neminėsiu, kaip toks pasiūlymas siejasi su Lietuvos judėjimu link kuo didesnio tų pačių kavinių, maitinimo įstaigų ir greitojo maisto restoranų saugumo užtikrinimo. Neaiškinsiu irgi, kad pasiūlymas ypač nekoreliuoja su vaikų sveikata, nes didžiausia nauda gaunama būtent greitojo, nelabai sveiko maisto restoranuose.

Paklausiu ko kito. Jeigu taip rūpinatės kavinių verslu, tai noriu pasiteirauti, ar sutiksite, kad tiek pat, kiek nubrauksite pajamų iš biudžeto, mes galėsime mažiau skirti kultūros sričiai? Ką rinksitės: pigesnę maistą ar didesnes pajamas kultūros darbuotojams, kad jie galėtų susimokėti už tą maistą? Ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Prašom. Kultūros žmonės taip pat eina valgyti ir taip pat naudojami paslaugomis. Bet aš akcentavau, kalbėjau apie maitinimo įmones, kurios teikia tas paslaugas.

Dėl gynybos. Ji taip pat gali turėti problemų, nes maitinimo įstaigos būtent irgi atliks šias funkcijas. Vakar Vyriausybė patvirtino 3 % gynybai būtent iš tų lėšų, kurios bus dengiamos, tai padidintas akcizas degalams, tabakui ir alkoholiui. Man atrodo, jau iš ten tų lėšų yra, bet mes turime maitinimo įstaigų problemų dėl tų pačių panaikintų lengvatų.

Mano prašymas tiesiog, kad atsidurtų Biudžeto ir finansų komitete ir svarstytumėte. Gali būti gal ne 9 %, gal 10 %. Na, surastume tą kompromisą, kuris yra iš tikrųjų verkiant reikalingas. Čia ne iš piršto laužta, bet tiesiog dabar situacija rodo. Aš pats lankiausi ir mokyklose, ir ligoninėse, tai, patikėkite, situacija yra tikrai labai bloga. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, kaip jūs vertinate kitą medalio pusę? Čia visada yra sakoma: jeigu čia padarysime lengvatą, tai iš kultūros ir švietimo. *Nu,* šiek tiek veidmainiškai skamba. Bet kaip jūs vertinate, kad bankams – nulinis PVM'as, nė 1 cento PVM'o nereikėtų mokėti? Tenai šimtus milijonų galima surinkti. Loterijoms: nusiperkate loterijos bilietą prie kasos – nulinis PVM'as, nereikia nieko mokėti. Pagalba verslui: nusiperkate draudimą, pavyzdžiui, savo brangiai mašinai – nulinis PVM'as, nieko nereikia mokėti.

Tai kodėl valdantieji tų sričių nemato, ten nulinis PVM'as labai gerai, šimtai milijonų nesumokami, bet dėl maitinimo kažkokia didelė blogybė, kad tas PVM'as būtų mažesnis? Kad ir kaip ten būtų, juk viskas susiję su galimybe įsigyti ir pavalgyti, ar tai būtų ligoninės, mokyklos. Ar mes Vilniuje matome užsidarančių maitinimo įstaigų? Ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Na, čia kiekvienos partijos turbūt yra politinė valia daryti savo, kaip sakyti, sprendimus. Aš negalėčiau atsakyti už juos. Bet pamenant... Jeigu būtų Lietuvos valstybinis bankas, nacionalinis, tai gal tada gerai išspręstų šį klausimą. Taip padarė kaimynai lenkai ir viskas greitai buvo išspręsta. Taip būtų gerai. Dėl kitų dalykų, kad bankams taikomas nulinis ir panašiai, turėtų adekviau viskas atrodyti valstybės mastu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas V. Valkiūnas. Prašau.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, Pauliau, už suteiktą galimybę paklausti gerbiamą Robertą. Gerbiamas Robertai, čia įdomios kolegų pastabos buvo apie visa tai, iš kur imsite lėšų kultūrai, ir kitos pastabos įdomios. Nepraeis nė pusė metų, jūs būsite valdančioji dauguma ir reikės peržiūrėti biudžetą, iš kažkur imti lėšų, jūs galimai būsite kultūros ministras, kaip čia pastebėjo. Ar nesigailėsite, kad dabar atsisakote lėšų papildomai surinkti ir paskui bus biudžeto deficitas?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ne, nesigailėsiu.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkui. Dabar klausia gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pirmiausia mano klausimas, kiek yra kitose Europos Sąjungos valstybėse taikomas lengvatinis tarifas maistui, konkrečiai restoranams? Kitas mano klausimas, kiek bankrutavo tokių įmonių, sakysime, nuo pandemijos laikotarpio, kurios, jūs sakote, pasiėmė kreditus? Ir paskutinis. Ar nemanote, kad kai kuriose sveikatos įstaigose, mokyklose tie tiekėjai, kurie tiekia maistą, ir mes matome, kokios kokybės yra maistas... Ar mes negalvojame pirmiausia apie kokybę? Man tai yra labai svarbu – kokybiškas maistas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš pritariu jūsų trečiam klausimui. Dėl to 9 % panaikinimo mes matome, kokia kokybė tada ateina į valgyklas. Į tai irgi reikia atsižvelgti, nes kai viskas brangu, tai pradeda taupyti produktų *sąskaita* ir panašiai, kad sumokėtų atlyginimus virėjams, už komunalines patalpas būtų sumokama, už nuomą ir panašiai. Priminkite pirmą klausimą. Europos Sąjungoje. Domėjausi keliomis valstybėmis, aš tik noriu pasakyti, kad tai yra specifinis dalykas, būtent šiai šakai praktiškai daugelyje pasaulio valstybių lengvata yra taikoma, nes maistas yra reikalingas kiekvieną dieną, ir čia yra toks specifinis dalykas.

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinį klausimą užduos gerbiamas V. Fiodorovas. Prašau.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų pasiūlymas tikrai geras. Ir aš kalbėjau, kaip buvo priimami visi įstatymų projektai, susiję būtent su šituo pasiūlymu, ką jūs kalbėjote, kad tos PVM'o lengvatos naikinimas per ankstyvas, akivaizdžiai matosi pasipylę straipsniai dėl bankrotų, matosi savivaldybių nuogastavimai, kad reikia skirti kur kas daugiau pinigų dėl maitinimo organizavimo, nes viskas pabrango. Kaip galvojate, ar tie kolegos, kurie šiandieną prisidengdami, kad čia, žinote, yra didžiausia nauda didiesiems restoranams, greitojo maisto restoranams, šitą įstatymo projektą – kuris yra priimtas, visos šitos pataisos, kurios išigaliojo, dar ir panaikinta yra pataisa – priėmė negalvodami, kad Lietuvoje veikia ne tik didieji restoranai, bet ir smulkusis verslas? Šiandien matau, pavyzdžiui, kad šeimos restoranai, veikiantis Kėdainiuose, papildomai mokesčių, panaikinus šią lengvatą, turi mokėti 6–7 tūkst. eurų per metus, per mėnesį, atsiprašau. Ar tas nematymas smulkiojo verslo arba tų sričių, apie ką jūs kalbate teikdamas šitą projektą, nėra valdančiųjų demonstruojamas nejautrumas, ypač tiems, kurie veikia regionuose ir yra maži? Ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū už aktualų klausimą, kuris svarbus Lietuvos regione, ne tik Vilniuje. Šiaip praeidami Gedimino prospektu galime pamatyti ne vieną uždarytą patalpą, tai jau akivaizdu, kad reikia spręsti šią problemą. Bet ta problema su maitinimo įstaigomis, pabrėžiu, akcentuoju, yra dar didesnė grėsmė, kad nebus, kas dalyvauja konkursuose. Tiesiog mano prašymas būtų atkreipti dėmesį į tai, ir iš tikrųjų kuo greičiau. Ačiū.

Dar norėčiau pabaigai pasakyti gerbiavam L. Slušniui. Nekultūringai elgiatės prikaišiodamas kultūrą, nereikia žodžiu „kultūra“ mėtytis tokiais dalykais, kai valstybėje yra problema. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui už pateikimą. Dabar nuomonės už. Gerbiamas V. Ažuolas, bet jo nėra. O kur gerbiamas V. Ažuolas? Atsisako. Tada prieš – gerbiamas L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Dėkui. Pirmiausia pasakysiu, kad ištis visos lengvatos, kurias mes jau ne pirmą kartą bandome dėl maitinimo įstaigų, visą laiką yra susijusios su tuo pačiu, tai yra mes iš kažkur turėsime tuos pinigus paimti. Vienoje vietoje mes svarstome, iš kur paimti gynybai daugiau lėšų, svarstome, kaip padidinti karo pramonei reikalingą biudžetą iki 3 %, ir staiga kitoje vietoje mes ramiausiai nubraukiame 150 mln. ir sakome, kad taip mes kažką išgelbėsime.

Jeigu mes 9–10 % sumažinsime kainą maisto patiekalo, kuris dabar kainuoja 15 eurų ir kainuos galbūt 14 eurų, iš tiesų žmogus nieko nepajaus. Pagrindinis principas, kurį aš siūlau, vis tiksliai ateityje ir dabar galvoti didinti žmonių pajamas, o ne ieškoti kažkokių landų, skylių, pro kurias paskui tiksliai gauname didesnius nuostolius valstybei, silpniname savo valstybę ir, tiesą sakant, didiname netgi savo vaikų nutukimo *sąskaita*, nes didžiausią naudą gauna greitojo maisto restoranai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už atsirado norintis kalbėti gerbiamas V. Fiodorovas. Prašau.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kai ponas Linas kalba apie tam tikrus dalykus, kad reikia žiūrėti, iš kur paimsime ir visa kita, reikėtų kalbėti skaičiais. Jūs pažiūrėkite, koks buvo PVM'o surinkimas praėjusiais metais tame sektoriuje ir koks šiais metais bus, kai šitos lengvatos nėra. Jūs kalbėkite apie šešėlį ir kitus dalykus.

Kai kalbate apie nutukimą ir kitus dalykus, čia yra kalbama ne vien tiktai apie greitojo maisto restoranus, kaip jūs bandote klausimus suvulgarinti, bet apie kur kas platesnį maitinimo sektorių ir sveiką maitinimą mokyklose, kuris šiandien yra brangesnis. Savivaldos merai, kurių, tiesą sakant, jūs turite daug ir gal dėl to neturite tos informacijos, šiandien skundžiasi, kad iš savo biudžeto, nes jie turi iš kažkur pinigų sugeneruoti, turi kur kas didesnius pinigus skirti maitinimui organizuoti.

Taigi šiek tiek statistikos, mažiau emocijų ir mažiau gąsdinimo, ir mažiau šito klausimo vulgarinimo. Todėl pasisakau ir pats balsuosiu už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, nuomonės išsakytos. Dabar primenu, kad turime balsavimo langą ir galėsite apsispręsti dėl šio projekto balsuodami.

Atkreipiu dėmesį, kad dabar balsuojame dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3658, kurį ką tik pateikė gerbiamas R. Šarknickas. Prašome balsuoti.

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 34, prieš – 27, susilaikė 34. Taigi projektui nėra pritarta.

Dabar balsuojame, ar atmesti, ar grąžinti tobulinti. Kas balsuoja už, – tai grąžinti tobulinti, kas prieš, – tai atmesti. Alternatyvus balsavimas: ar tobulinti, ar atmesti. Čia standartiškai balsuojame alternatyviai.

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 42, prieš – 55. Taigi atmesta.

12.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3808 (pateikimo tęsinys)

Dabar gal pabandykime dėl Energetinės nepriklausomybės strategijos. Ministro buvo pateiktas Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo projektas. Balsuojame dėl Energetinės nepriklausomybės strategijos po pateikimo.

Užsiregistravo 96, balsavo 94: už – 71, prieš – 1, susilaikė 22. Taigi, po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomi – Aplinkos apsaugos komitetas, NSGK ir Energetikos ir darnios plėtros komisija. Ar gerai, ar dar papildomų norime? Gerai.

Gerbiamas V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš prašau mano balsą įskaityti už, nespėjau...

PIRMININKAS. Jūsų balsą už įskaitome dėl protokolo. Gerai. Gerbiamas R. Lopata.

R. LOPATA (LSF). Dėl komitetų šiaip pagal Statutą...

PIRMININKAS. Galite šiek tiek garsiau per mikrofoną?

R. LOPATA (LSF). Dėl komitetų. Jeigu žiūrėtume paraižiu Statutą, šitas klausimas priklauso Ateities komitetui kaip pagrindiniam komitetui, bet turbūt vėl kils ginčų, tai kaip papildomas komitetas.

PIRMININKAS. Ateities komitetas kaip papildomas komitetas? Gerai. Ar galime dėl komitetų bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime, galime.“*) Gerai, dėkoju, bendru sutarimu dėl komitetų. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Matyt, galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dabar, gerbiami kolegos, grįžtame... (*Balsai salėje*) Pas mane siūloma, kad rudens. (*Balsai salėje*) Tai pavasario? Gerai, pavasario. (*Balsai salėje*) Be datos, tai kaip sugebėsite su komitetais sudėlioti. Be datos, gerai? Pavasario sesijoje. Sutariame, gerai.

12.35 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3402(2) (svarstyto tęsinys)

Dabar, kolegos, rimtas klausimas, grįžtame prie Karo prievolės įstatymo. Čia bus daug pasiūlymų, mums reikės labai dirbti. Prašau susiklausymo. Gerbiama komiteto pirmininką turbūt

kviečiu į tribūną. Mes svarstysime... (*Balsai salėje*) Jeigu liks laiko, paskui tada pateikimas. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, bet Karo prievolės įstatymas yra anksčiau darbotvarkėje. (*Balsai salėje*) Todėl aš paaiškinu gerbiama A. Mazuronui. Labai atsiprašau, kad jūsų pateikimo dar neišleisdome į tribūną, bet paaiškinu: kadangi mes priėjome balsavimo langą, todėl galime testuoti Karo prievolės įstatymo svarstymą. Aš prašyčiau kantrybės, jeigu liks laiko, aš šį posėdį... (*Balsai salėje*) Gerbiamas Andriau, betgi aš aiškiai sakau: taigi mes priėjome balsavimo langą ir galime toliau svarstyti Karo prievolės įstatymą. Tai įstatymas, kuris jau buvo nagrinėtas, akivaizdu, kad prioritetas. Labai atsiprašau.

Gera, gerbiami kolegos, dabar yra toks aspektas, kad yra Švietimo ir mokslo komiteto nemažai pasiūlymų dėl 5 straipsnio, dėl 6 straipsnio ir kitų, kurie visi yra susiję tarpusavyje su išimtimis. Gerbiamas komiteto pirmininkas A. Žukauskas sutinka, kad juos galima svarstyti vienu kartu, vienu balsavimu.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip, mes sutinkame, kad būtų vienu balsavimu įtrauktos tos išimtys dėl gerai besimokiusių sportininkų, muzikantų ir šokėjų.

PIRMININKAS. Jūs sutinkate, kad tai būtų galima svarstyti vienu balsavimu ir dėl to apsispręsti? Taip, išskyrus vieną, kuriam yra pritarta iš dalies. Tai mes tą apsvarstysime. Gerbiamas A. Mazuronis per šoninį mikrofoną nori kažko.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi toks apėmęs lengvas nesąžiningumo jausmas, kad jūs taip ignoruojate mūsų paskutinį klausimą, priėjęs iki jo, ir tiesiog piktybiškai neleidžiate pateikti, tai šituo klausimu mes frakcijos vardu prašytume pertraukos iki kito posėdžio. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Šiuo klausimu? Gera, tuoj balsuosime dėl pertraukos. Bet aš noriu, kad jūs man pasakytumėte, kur yra piktybiškumas? Kadangi nebuvo balsavimo langas, todėl sudarėme sąlygas gerbiama R. Šarknickui pateikti įstatymą. Dabar yra balsavimo langas, grįžtame, svarstome visus klausimus, dėl kurių yra pasiūlymų. Gera, balsuojame dėl pertraukos. Iki kito posėdžio buvo siūlymas. Pertrauka iki kito posėdžio. Balsuojame.

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 31, prieš – 54, susilaikė 11. Pertrauka iki kito posėdžio. Labai gaila. Tai dabar tada yra keletas lydimųjų, kurie dar nebuvo pateikti. Kadangi čia yra skirtingos stadijos, jau buvo svarstymo stadija, o čia yra pateikimo stadija, kurioje reikia pateikti įstatymus, tai, matyt, gerbiama ministrą pirmu klausimu kviestume.

12.39 val.

Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3831 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-5.17 klausimas – Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (ir taip toliau), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3831. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties teikiame naują principinę kariuomenės struktūrą. Aš gal per daug nesiplėsiu. Be jokios abejonės, labai svarbu, kad yra integruojama divizija į mūsų principinę kariuomenės struktūrą. Turime ir kuriame mūsų lietuvišką pėstininkų diviziją. Taip pat papildome savo pajėgumus artilerijos pulku. Bus formuojamas Karaliaus Mindaugo tankų batalionas, taip pat Inžinerijos bataliono struktūra bus pakeista į pulko struktūrą ir daug kitų dalykų. Be jokios abejonės, visas divizijos kūrimas susijęs su papildomu finansavimu, dėl jo turėsime apsispręsti šį mėnesį. Kai kuriuos dalykus dėl divizijos formavimo pradėsime šiais metais, kai kuriuos dalykus, aišku, darysime dar kelerius metus į priekį: tiek vidutinio ir artimojo nuotolio oro gynybos sistemų įsigijimas, tiek tankų bataliono laipsniš-

kas kūrimas, tiek dar papildomų pėstininkų kovos mašinų įsigijimas. Tai ir įgalinimas, ir dvikryptis sunkinimas, kurie bus be galo svarbūs, kuriant lietuvišką diviziją.

Taip pat noriu pabrėžti, kad įkuriama Uosto ir priekrantės gynybos tarnyba, Kibernetinė gynybos valdyba, ta vadinamoji *Cyber Command*, kas rodo, kad mūsų kariuomenė pereina į kibernetinio saugumo dėmenį. Irgi be galo svarbu, kad principinėje kariuomenės struktūroje mes numatome ribinius skaičius, susijusius su mūsų šauktiniais. Dabar siūlomame projekte planuojame nustatyti tokius ribinius skaičius, kad ribinis privalomosios pradinės karo tarnybos karių skaičius per metus būtų nuo 4 tūkst. 240 iki 7 tūkst. 40. Aišku, pagal mūsų krašto apsaugos sistemos poreikius tas šaukimas būtų remiantis šiais ribiniais skaičiais ir bus modeliuojamas. Matyt, jisai bus tikrai daug didesnis, nei buvo šiais metais. Pagal mūsų galimybes tą šauktinių skaičių didintume, nes turime instruktorių, infrastruktūrą.

Prašyčiau tikrai pritarti šiam projektui. Be abejo, jo įgyvendinimas yra tiesiogiai susijęs ir su dabar svarstoma šaukimo reforma. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori klausti gerbiamas A. Skardžius, bet nematau, kad labai norėtų klausti, ar ne? Tada gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs nustatote ribinius privalomosios pradinės tarnybos karių skaičius. Bet jaunuolių skaičius kiekvienais metais gali kisti, ar ne? Palyginkime, kiek turėjome šaukiamojo amžiaus jaunuolių, galinčių atlikti krašto apsaugos tarnybą, prieš penkerius metus ir kiek turime dabar. Ar nemanote, kad galėtų būti kitoks skaičius? Yra tendencija galbūt mažėti. Kodėl aš klausiu? Mes dabar matome ženklų moksleivių, studentų skaičiaus mažėjimą. Kodėl būtų taip *prisirišote* prie skaičių?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ponia Laima, be abejo, mes suinteresuoti dėl įvairių priežasčių didinti šauktinių skaičių. Kaip rodo net ir sociologinės apklausos, piliečių santykis su ginklais, treniruotės, mokymai didina ugnį širdyje ir valią priešintis. Čia paradoksas. Ne tik valia priešintis, ginti tėvynę traukia prie ginklo, bet net ir buvimas su ginklu, treniruotės ugdo žmogaus gynybinę valią priešintis. Tai yra be galo be galo svarbu.

Kodėl anksčiau buvo tokie skaičiai? Todėl, kad buvo labai daug išimčių ir nebuvo tiek takelių pareigai atlikti. Ta šaukimo reforma, kurią mes svarstysime naujame posėdyje, tęsime svarstymą, susijusi su tuo, kad mažėja išimčių ir daugiau galimybių atlikti pareigą tėvynei, įgyti įgūdžių. Tada norinčiųjų tapti karinio rezervo arba integralia kariuomenės dalimi skaičius augtų. Aš suprantu, jūs siejate su demografija, bet pritraukimą riboja dabar egzistuojantis šaukimo modelis, kuris buvo pagrįstas loterijos principu. Dėl naujos šaukimo reformos, kuriai, aš tikiu, mes pritarsime, mažėja loterijos principas, mažėja neteisingumo principas, daugėja takelių, galimybių pareigą atlikti. Tarkime, jeigu tavo specialybė yra reikalinga kariuomenei, sakykime, gydytojas instruktorius, tu per 3 mėnesius galėsi atlikti pareigą ir jau būti kariniame rezerve. Čia labai geras dalykas, toks lankstus dalykas, ar ne? Taip pat galėsi atlikti Krašto apsaugos savanorių pajėgose pagal tradicinį šaukimo modelį ir daug kitų dalykų. Taip mes išplėsime šauktinių skaičių, net ir esant dabartinei demografiniai situacijai. Be abejo, išplėsime pagal poreikį, pagal galimybes juos parengti, pagal infrastruktūros dalykus ir panašiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, NATO finansavimo standartą Lietuva atitinka: skiriame ne 2 %, o beveik 2,8 %, tai pasiekėme tą lygį. Bet aš noriu užduoti kitą klausimą: ar profesionalus kariškis gauna atlyginimą, atitinkantį NATO standartus? Klausimas: vokiečiai atvažiuoja į Lietuvą brigadoje dirbti ir mūsų lietuvius profesionalus karys, ar jie gaus vienodą atlyginimą?

Ir tada kitas klausimas. Jei jūs didinate šauktinių skaičių beveik dvigubai, nuo 4 tūkst. iki 7 tūkst., tai dabar išeina taip, kad mūsų kariškiai negauna NATO standartus atitinkančio atlyginimo, bet šauktiniams išleisime labai daug pinigų. Kodėl taip darote?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pirmiausia, be abejo, Vokietija ir Lietuva yra dvi skirtingos šalys, turinčios skirtingas galimybes. Be jokios abejonės, vokiečių karys, aš dabar tų skaičių neturiu, matyt, turi didesnį atlyginimą. Tačiau noriu pasakyti, kad per šią kadenciją du kartus Seime ir krašto apsaugos sistemos iniciatyva didiname ir atlyginimus, ir socialines garantijas. Be abejo, tai nėra finišas ir mes tą turėsime daryti. Jeigu mes pritarsime papildomam gynybos finansavimui, mes tą

ir darysime. Čia reikia subalansuoti kelis dalykus – tiek karių socialinę, materialinę gerovę, tiek lygiai taip pat mums reikia didesnės kariuomenės, reikia visuotinės gynybos, reikia daugiau karių arba Lietuvos piliečių, turinčių įgūdžių. Ne visi jie eis į kariuomenę. Jokiu būdu! Kai kurie iš jų liks kariniame aktyviajame rezerve ir tiesiog bus reguliariai, bet fragmentiškai kviečiami į pratimus, kai kurie eis į mūsų kuriamas komendantūras ir panašiai. Tai čia yra daugiakryptis procesas. Aš suprantu, kad galima į vieną kryptį susitelkti, bet reikia visomis kryptimis dirbti.

Dabar tik noriu patikslinti, kad nėra dvigubinama automatiškai, nes numatomi ribiniai skaičiai ir kiekvienais metais Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas kartu su krašto apsaugos sistema tvirtins tų metų ribinius skaičius. Matyt, yra tikslai grindys ir lubos, tai čia taip reikia suprasti. Tai nebūtinai reiškia, kad iškart judėsime link lubų. Judėsime laipsniškai. Tikslas – judėti laipsniškai. Aš irgi noriu, kad būtų interesas, kad judėtume greičiau, bet kiek leis galimybės, tiek judėsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas V. Valkiūnas. Prašau.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamas pagal rangą pirmasis Lietuvos patriote Laurynai Kasčiūnai, jūs čia kalbate apie saugumą, kibernetinį ir kitą, tačiau, kaip mes žinome, imigraciją tai Briuselis mums nurodo, kaip ir ką daryti, o nacionalinių valstybių saugumas, kibernetinis ir susijęs su dirbtiniu intelektu, – nacionalinių valstybių saugumas. Kaip čia yra, jei tos koordinacijos nebus? Tai dėl to paties dirbtinio intelekto Graikijai dzin, kitiems dzin, o kaip kitos valstybės? Jeigu bus tokia palaida bala ir skylėta Europos Sąjunga, tai kokie bus rezultatai?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš suprantu, kad jūs pasisakote už federacines kibernetines pajėgas. Aš taip supratau, ar ne, gerbiamas Valdemarai? Aš nesu tikras, ar tokiu keliu mums reikia judėti, bet kad Lietuva yra viena iš lyderių kibernetinio saugumo srityje, tai galiu patvirtinti. Net ir PESCO formatu mes vadovaujame tam tikrai grupei. Ką tik Austrija prie mūsų prisijungė, pasirašiau pats su Austrijos gynybos ministre susitarimą, latviai prisijungė. Taip, mes čia turime gerą vardą, turime gerą patarimą, vaidmenį, galbūt pavyzdį, kaip tą galima daryti, ir mes paskui save traukiame šalis, rodydami, kad va šita kryptimi reikia judėti. Tai gal, aš sakyčiau, reikėtų kibernetines pajėgas integruoti ne taip mechaniškai, dirbtinai per kažkokį viršvalstybiškumą, bet rodant, kad tai yra pajėgumas, kuris turi būti plėtotinas, per pavyzdį judant į priekį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar paskutinis klausia gerbiamas V. Fiodorovas. Prašau.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kalbant apie tai, ką jūs šiandien pristatote, ir vertinant partinį susitarimą, tai apskritai partinis susitarimas gynyboje taip uoliai yra vykdomas, priešingai nei kiti susitarimai, kad net jau pradedame diskutuoti apie tuos dalykus, dėl kurių nesame susitarę. Kaip galvojate, vis tiek tai yra diskusijos, jos viešojoje erdvėje atsiranda, kad visuotinis šaukimas, didesnis finansavimas, vienokia gynyba, kitokia gynyba. Daug dalykų nebuvo aptarta, kai partijos buvo susėdusios ir kalbėjosi prie stalo. Ar jūs, kaip ministras, galvojate, kad galbūt verta vėl sugrįžti ir kalbėti apie galbūt platesnį susitarimą, nes pradedame Seimo posėdžių tribūnoje kalbėti apie tuos dalykus, apie kuriuos jau esame kalbėję?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Viktorai. Tikrai geras klausimas. Vis dėlto, kai kalbame apie šį konkretų projektą, aš manau, jis visiškai atitinka susitarimo tekstą, jo dvasią, nes ten yra rašyta: „ribinių skaičių didinimas, esant šauktinių galimybei“. Tai atitinka, tas tik tai ir numato.

Lygiai taip pat mes turime įgyvendinti tą, ką partijos sutarė dėl aktyviojo karinio rezervo didinimo. Mes turime iki 2030 metų pasiekti 50 tūkst. Be šauktinių skaičiaus didinimo tą bus sunku padaryti, tai yra orientuota į tai, ką partijų susitarime mes esame numatę. Tačiau, kalbant jau, sakykime taip, tik nesu tikras, ar dabar yra tas laikas daryti naują susitarimą, ar reikėtų po rinkimų daryti naują susitarimą. Pasižiūrėkime. Tikrai yra keletas sričių, kur reikėtų pagalvoti. Vis tiek nemažai darbų yra nuveikta dėl komendantūrų (čia galima pridėti ranką) ir gynybos finansavimo. Aš manau, kad būtų galima kalbėti bent jau apie 3,5 % kartelę kaip tam tikrą siekiamybę artimiausiais metais. Jeigu mums pavyks susitarti per birželį iki 3 %, manau, reikia ieškoti būdų, kaip judėti link 3,5 %. Tai yra numatyta ir naujoje Užsienio reikalų ministerijos patvirtintoje transatlantinių santykių strategijoje. Kas yra labai svarbu, tiek ir mums leistų pakelti mūsų pajėgumus dar aukščiau, bet 3,5 % reiškia, kad tu gynybai išleidi 0,01 % daugiau nei Jungtinės Amerikos Valstijos. Jūs suprantate, kodėl tai yra svarbu rodant mūsų didžiausiam strateginiam partneriui,

kad mes darome tiek, kiek jie, o gal net ir šiek tiek daugiau. Tai čia mano svajonė – 3,5 % ne tik susitarime, bet ir praktikoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. To ir palinkėsime. Dėkoju, ministre, atsakėte į visus klausimus. Dabar už – gerbiamas V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, noriu jums pasakyti, kokį istorinį sprendimą mes čia šiandien priimame. Tankų bataliono steigimas yra įvykis, žinokite, čia nėra toks paprastas daiktas – tai yra sunkiosios kavalerijos tradicijas tęsiančio padalinio sukūrimas. Nuo XVI amžiaus Lietuvos husarai – viena geriausių kavalerijų pasaulyje. Štai mes dabar husarams, kurių pavadinimas nėra naujas, suteikiame realią ginkluotę – tankus. Bet tai turi ir vieną labai svarbų praktinį aspektą, nes tų tankų mes dar kurį laiką neturėsime, bet mums reikia pasiruošti, išmokti tokią techniką ir įvaldyti, ir remontuoti. Todėl reikia priimti tokius sprendimus ir atlikti parengiamuosius darbus. Siūlau balsuoti už sunkiąją kavaleriją.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės gerbiamas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Na, iš tikrųjų man gynyboje veidmainystė labai patinka, nors ačiū ministrui už nuoširdų atsakymą, labai gerai atsakėte. Vokietija gynybai skiria mažiau nuo bendrojo produkto negu Lietuva, mes skiriame daugiau, tai yra faktas, bet kai kalbame apie profesionalių kariškių atlyginimus, tai pasirodo, kad vokiečių karys gaus NATO standartus atitinkantį atlyginimą, o lietuvis negaus. Vadinasi, nesvarbu, kiek mes gynybai didiname, politikai nusprendžia kitaip – kad mūsų kariškiai yra kažkokie trečiarūšiai ir jie NATO standartus atitinkančio atlyginimo neturi gauti.

Tada einame toliau. Kariškiai komitete labai gerai pasakė: drastiškas šauktinių didinimas yra žala gynybai. Taip, nes profesionaliems karius nesugeba mokėti atlyginimo pagal NATO standartus, o mes šauktiniams išleisime šimtus milijonų. Finansų ministerija labai gerai pasakė: kiek šimtų milijonų kainuos drastiškas šauktinių skaičiaus didinimas? Gal duokime jiems, profesionaliems karius, tuos pinigus ir turėkime stiprų ratą profesionalių karių? Ne, mes to nedarysime, eisime ir toliau šou darysime. Už tokį įstatymą tikrai negaliu balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju, kolegos. Informuoju, kad pratęsiu balsavimo langą, kol bus apsvartytas šitas klausimas ir dėl jo balsuota. Daugiau, matyt, nespėsime. Dabar apsispręskime balsuodami dėl Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų (ir taip toliau) ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3831. Balsuojame dėl ką tik pateikto įstatymo.

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 91, prieš – 1, susilaikė 11. Po pateikimo yra pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Gerbiami kolegos, daugiau mes šiame posėdyje pateikimų nebespėsime padaryti, nes du Seimo nariai yra užsirašę padaryti pareiškimus. Kviečiu D. Kepenį į tribūną. (*Balsai salėje*) Bet aš pakviečiau gerbiamą D. Kepenį jau į tribūną. (*Balsai salėje*) Aš pakviečiau jau į tribūną gerbiamą D. Kepenį.

12.54 val.

Seimo narių pareiškimai

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, na, stebime, kaip vyksta raganų medžioklės puota. Va ką tik tai, praeitą savaitę, mes girdėjome, kaip buvo linčiuojama Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktorė A. Martišiūtė-Linartienė, šiandien matome jau kitą, šiuo atveju Vytauto Didžiojo universiteto profesorę B. Obelenienę, kuri, matai, išdrįso pateikti dėl žinomoms Gyvenimo įgūdžių programos savo pasiūlymą – 2 valandų kursą apie lietuvišką šeimą, apie jos vietą valstybės gyvenime ir tai, kas turėtų būti daroma su lytiniu švietimu. Bet už tai jina dabar tapo persekiojama ir tai jau vyksta ne pirmą mėnesį.

O kas toliau? Žiūrėkite, kaip gražiai sutampa šitie persekiojimai kartu su tuo, kad jau dabar revizuojami įvairių rašytojų muziejai, jau dabar apskritai revizuojami mūsų rašytojai, poetai, ką

dabar reikėtų, ko gero, išmesti, nes gimsta nauji poetai, kurie veda jau naująją politiką – tą gendristinę, tą globalistinę. Toks dabar bus mūsų valstybės kelias. Bet ar jūs nepastebėjote, aš čia klausiau savo jaunųjų kolegų, ar tu prisimeni tokį žodį „chungveibinas“? Ne, sako, neprisimenu. Tai gi beveik prieš 60 metų Kinijoje įvyko kultūrinė revoliucija, kurios požymiai absoliučiai panašūs į tai, kas dabar vyksta Lietuvoje. Pamenate čia, Seime, kai kurių mūsų jaunųjų juokdarių orgijas, jie siautėjo po Seimą ir buvo čia įleisti, darė, ką nori. Aš manau, jeigu jie čia būtų gavę į sprandą nuo Seimo narių, nors jie čia kabinėjosi ne prie vieno, kitą dieną jau būtų atėję jų draugeliai ir mes čia būtume turėję tą konfliktą, nuo kurio ir Kinijoje viskas prasidėjo. Matai, jaunieji kultūrinės revoliucijos dalyviai Kinijoje buvo paleisti absoliučiai ir darė, ką norėjo, su tais žmonėmis, kurie gynė tuo metu Kinijoje buvusias tradicijas. Reikėjo įleisti, matai, naująją tvarką į Kiniją. Per šią revoliuciją žuvo milijonai žmonių, nes Mao Dzedunui reikėjo atkeršyti savo politiniams *neprieteliams*.

Mes dabar tą patį stebime Lietuvoje. Prasidėjo viskas štai nuo kultūros žmonių persekiojimo. Dar laimė, kad nėra to pavadinimo „kultūrinė revoliucija“, bet tai, ką jie daro, yra persekiojimas mūsų kultūros žmonių, mūsų rašytojų, poetų, tų žmonių, kurie yra atsakingi. Tiek profesorė A. Martišiūtė-Linartienė, tiek kita profesorė B. Obelenienė – jos tvirtai jau daug metų gina lietuvių kultūrą, lietuvių šeimą. Šitie veikėjai, naujojo pasaulio kūrėjai, kurių įkvėpėjas, aišku, yra ne kas kitas, kaip toksai žinomas veikėjas dėdulė, kurio dėka... (*Balsas salėje*) Nesunku surasti čia. 75 metams visi šitie to tikėjimo veikėjai nepripažinti... Dabar aiškiai matome, kad jų vaikai ir anūkai tęsia tą kultūrinę revoliuciją. Mes visi šiandien turime pasakyti stop!

Aš ketvirtadienį pakviečiau B. Obelenienę ateiti čia į konferenciją ir papasakoti, kas ir ką daro čia su ja. Įsivaizduojate, šiandien gaunu žinutę: nebegaliu ateiti, nes spaudimas yra 180 ir labai bijau dėl savo sveikatos. Lygiai tas pats įvyko aną savaitę, kai kalbėjome... Sėdi kolegė Seimo narė, kuri taip pat dalyvavo, ir mes girdėjome, kad jau, pasirodo, ir vienas, ir kitas žmogus nuo įtampos ne tik suserga – miršta! Ką mes dabar čia darome? Mes dabar tokiu būdu jau žudome savo žmones, varome į neviltį, varome į depresijas, kad kiti bijotų.

Tai nebijokime, nebijokime, neleiskime nei kultūrinės revoliucijos, nei chungveibinų judėjimo, nes jisai ateina kaip tas baisus šliaužiantis perversmas. Laikykimės! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl vedimo tvarkos gerbiamas A. Mazuronis. Prašau.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiamas pirmininke, noriu aiškiai pasakyti, kad jūs piktnaudžiaujate jums patikėta pirmininko teise ir vaidinate čia atsisėdęs į pirmininko vietą šikančią katiną. Jūs pažeidėte visas Statuto normas, jūs neleisdote mums pateikti įstatymo projekto, dėl kurio per praeitą plenarinį posėdį buvo paimta pertrauka iki kito posėdžio. Jūs uždarėte šitą posėdį, neleisdote mums pateikti. Jūs paminiate opozicijos teises, eilinį kartą važiuojate buldozeriu ir parodote, kad jums yra nusispjauti į visus etikos ir procedūrų dalykus. Aš jus išpėju, kad popietinėje dalyje mes prašysime frakcijos vardu dėl visų klausimų pertraukos iki kito posėdžio ir galėsime važiuoti tų pertraukų traukiniu tiek, kiek jūs norite, tiek, kiek jūsų arogancija, pasipūtimas ir per didelis pasitikėjimas savimi jums leidžia. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkui už repliką, bet, tiesą sakant, aš nelabai suprantu jūsų logikos. Aiškiai išdėščiau logiką: kadangi yra prasidėjęs balsavimo langas, mes tęsiame jau pradėtą svarstyti klausimą, tai yra Karo prievolės įstatymą. Jūsų pateikimas... (*Balsai salėje*) Aš būčiau jus pakvietęs padaryti pateikimą, bet jeigu jūs išeisite iš salės, tai to negalėsime padaryti, tai yra jūsų teisė apsispręsti, su kuo jūs esate – ar su šikančiais katinais, ar su posėdžiaujančiais parlamentarais.

Gerbiamas V. Ažuolas dabar pareiškimą darys. Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Eilinį kartą vėl sulaukėme džiugios naujienos – smulkusis verslas ši kartą. Dešimtys tūkstančių smulkiojo verslo atstovų tapo staiga skolingi, ir skolingi už ką – už kovidinį laikotarpį. Už kovidinį laikotarpį, kai politikai apribojo jų galimybę dirbti ir užsidirbti, ir išlaikyti savo šeimas, savo verslą. Atrodė viskas gerai. Politikai skyrė po kelis šimtus eurų išmokų pragyventi tam kovidiniui laikotarpiui ir visi buvo ramūs. O šiandien – labai dieną – už tą laikotarpį turi susimokėti tūkstančius eurų skolos.

Kodėl taip atsitiko? Socialinių reikalų ministrė, puikiai žinome, kaip myli smulkųjį verslą, kaip myli stambų ir kaip myli smulkųjį. Stambiam verslui – įvairiausių nuolaidų, kuo daugiau lengvatų ir kitų dalykų, smulkųjį verslą – prismaugti.

Pažiūrėkime į tai iš mokesčių reformos perspektyvos. Mokesčių reforma: stambiam verslui virš 200 mln. lengvatų pelno mokesčio, smulkiąjam verslui daugiau mokesčių ir papildomų, kaip sakant, suvaržymų. Kas įdomiausia, kad nepavyko su mokesčių reforma tie dalykai, tai stambiam verslui ištraukė, atskirai priėmė, dabar pavadino karo mokesčiu, kaip sakant, gynybos mokesčiu ir prismaugimą to smulkiojo verslo vis tiek atneša. Pažiūrėsime, kaip politikai už tai balsuos.

O ką šioje situacijoje dėl kovidinio laikotarpio turėjo daryti socialinės apsaugos ir darbo ministrė? Ji, žinodama šią problemą, kad tos skolos data sukapsi kaip tik dabar, po kelerių metų nuo kovido visų suvaržymų, turėjo atnešti nutarimą, kuriame būtų aiškiai parašyta, kad smulkusis verslas už tą laikotarpį, kai politikai suvaržė jo galimybę dirbti ir užsidirbti, neturi mokėti mokesčių už tuos mėnesius, ir tai būtų buvę teisinga. Taip, gal būtų tai kainavę keliasdešimt milijonų, bet tai nėra tokia didelė bėda, kai buvo iššvaistyta šimtai milijonų. Bet ministrė to nepadarė. Dabar „Sodroje“ totalus chaosas. Žmonės eina aiškintis, kas čia vyksta. Gauna iš „Sodros“ grasiinančius laiškus. Žinoma, tuoj pat prasidės išieškojimai iš tūkstančio smulkiųjų verslininkų ir kiti dalykai.

Aš tik noriu priminti praėjusį laikotarpį, kai valstiečių Vyriausybė buvo priėmusi sprendimą tam tikrą papildomą paramą teikti tik smulkiosioms ir vidutinėms įmonėms kovidiniu laikotarpiu. Valdantieji liberalai ir konservatoriai atėję iš karto pirmomis dienomis – ne, ne, tas ribas reikia praplėsti, duoti ir stambiam verslui. Tai kainavo šimtus milijonų ir pinigų tada atsirado, o šiandien, kai reikia nubraukti tuos mokesčius smulkiąjam verslui, pinigų nebėra.

Taigi, valdantieji aiškiai parodė, kurį verslą aptarnauja. Aišku, kad stambųjį. Smulkieji verslininkai, žinokite, šie politikai viską padarys, kad tik jus prismaugtų.

PIRMININKAS. Dėkui už pareiškimą.

Dabar galėtume svarstyti darbotvarkės 1-12 klausimą – Akcinių bendrovių įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3806, bet nėra pateikėjo.

Tuomet skelbiu rytinį plenarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 383 STENOGRAMA

2024 m. birželio 4 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradedame šios dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 54 Seimo nariai.

Eikime prie vakarinės darbotvarkės.

14.00 val.

Vyriausybės pusvalandis

Krašto apsaugos ministro Lauryno Kasčiūno pranešimas dėl 2023 metų Nacionalinės kibernetinio saugumo būklės ataskaitos

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Pranešėjas – krašto apsaugos ministras L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų, mes su Krašto apsaugos ministerijos komanda ir Nacionalinio kibernetinio saugumo centro komanda norime jums pristatyti 2023 metų Nacionalinę kibernetinio saugumo būklės ataskaitą. Aš padarysiu šio-kią tokią išangą ir tada centro pavaduotojas A. Aleknavičius truputį pateiks įvairių detalių apie kibernetinius iššūkius ir kaip mes su jais kovojame. Jeigu leisite, aš šiek tiek išangai keletą dalykų pasakysiu.

Iš esmės turime sisteminių požiūrį į kibernetinį saugumą, tikrai esame viena iš tų valstybių, kuri tam skiria didelį dėmesį. Noriu pasakyti, kad veikiame keliomis kryptimis. Pirma, turime Nacionalinę kibernetinio saugumo plėtros programą. Iš europinių pinigų darome šiuos dalykus, tai yra artimiausiu metu planuojame sukurti bendrą šalies kibernetinio saugumo būklės stebėjimo sistemą, ugdyti tiek paprastų gyventojų, tiek institucijų darbuotojų kibernetinio saugumo kompetencijas, sustiprinti viešojo sektoriaus gebėjimus tinkamai reaguoti į kibernetinius incidentus, modernizuoti kibernetinio saugumo ir elektroninių nusikaltimų tyrimo infrastruktūrą.

Antra kryptis, ją prašysiu palaikyti visai netrukus, per valandą, – tai kritinių valstybės paslaugų atsparumo didinimas. Stipriname šalies kibernetinį atsparumą ir tam reikia perkelti tam tikrų europinių direktyvų, Europos Sąjungos tinklų ir informacinių sistemų direktyvos nuostatas, kurios bus pateiktos dar per šios dienos mūsų vakarinį posėdį. Prieš daugiau nei savaitę Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė naujai Kibernetinio saugumo įstatymo redakcijai. Tikiuosi ir jūsų pritarimo.

Kas yra toje redakcijoje? Pirmiausia, sustiprinamos Nacionalinio kibernetinio saugumo centro ir kitų atsakingų institucijų funkcijos. Bus laikomasi bendrų ir aiškių kibernetinio saugumo reikalavimų, bus laiku pranešama apie kibernetinius incidentus, o organizacijų vadovai taps atsakingi už savo įmonių ar institucijų kibernetinį saugumą. Už nesilaikymą bus numatytos tam tikros baudos.

Trečias veiksnys, trečia kryptis ir sprendimas, kurį mes visai neseniai priėmėme, tai yra rodomė, kad mums yra svarbi kibernetinių pajėgumų plėtotė, todėl Lietuvos kariuomenėje yra steigama kibernetinės gynybos valdyba. Sprendimas dėl kibernetinės gynybos valdybos priimtas 2023 metais, o šių metų pradžioje tam pritarė ir Valstybės gynimo taryba.

Ir ketvirtoji kryptis, susijusi su tiekimo grandinės saugumo užtikrinimu. Krašto apsaugos ministerija dar 2022 metais atliko reikšmingus viešųjų pirkimų teisės aktų pakeitimus, aišku, su

Seimo pagalba, kad kritinėje infrastruktūroje būtų naudojama tik patikimų gamintojų įranga. Todėl nuosekliai stipriname teisinę bazę šia kryptimi ir dar kartą raginame visas veikiančias nacionalinio saugumo institucijas užtikrinti tai svarbiose srityse, pašalinti nepatikimų gamintojų įrangą iki 2025 m. sausio 1 d. Tai tos keturios kryptys, aš jas truputėlį greitai peržvelgiau, svarbios kryptys, judame intensyviai pirmyn.

Tarptautinis bendradarbiavimas liudija, kad mūsų balsas ir mūsų nuveikti darbai kibernetinio saugumo srityje tikrai yra vertinami. Nenoriu daug plėstis, ką darome su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, *Indo-Pacifico* visu regionu. Iš tikrųjų pats kaip tik grįžau savaitgalį iš „Shangri-la“ konferencijos, kur susitikau su Naujosios Zelandijos, Australijos, Japonijos, Korėjos gynybos ministrais, ir pagrindinė tema pirmiausia yra mūsų kibernetinis saugumas ir bendradarbiavimas šioje srityje. Jie kartu su mumis dalyvaus tarptautinėse kibernetinio saugumo pratybose „Gintarinė migla“ ir labai daug kitų svarbių dalykų.

Kas yra labai svarbu, kad mes nuo 2018 metų vedame, lyderiaujame vienoje iš Europos Sąjungos iniciatyvų – tai kibernetinių greitojo reagavimo pajėgų ir tarpusavio pagalbos kibernetinio saugumo srityje. Devynios šalys dalyvauja šioje programoje. Šių šalių ekspertai padeda kitoms valstybėms ir Europos Sąjungos institucijoms susitvarkyti su kibernetiniais incidentais bei krizėmis ir vykdo įvairias prevencines veiklas. Taip pat daug padarėme ir pagalbos Ukrainai kibernetinio domeno srityje: teikėme techninę programinę įrangą, organizavome mokymus Ukrainos kibernetinio saugumo specialistams, kartu analizavome Rusijos karo prieš Ukrainą išmoktas pamokas.

Na, ir ketvirta skaidrė, kuri, be jokios abejonės, mus priveda prie probleminio lauko ataskaitos, tai yra kaip mes matome kibernetinio saugumo situaciją šiandien. Matyt, ją galima įvardinti kaip stabilią. 2023 metais didėjo vidutinio rimtumo incidentų skaičius, palyginus su 2022 metais, prieaugis yra 12 %, tačiau apskritai Lietuvoje Nacionalinis kibernetinio saugumo centras 2023 metais fiksavo beveik trečdaliu mažesnę registruotų incidentų skaičių nei 2022 metais. Tai kaip ir geras rezultatas, bet, aišku, jis nesuteikia garantijų ateičiai, o tai reiškia, kad reikia judėti šita kryptimi ir savo atsparumą ir prevenciją stiprinti. Kitaip tariant, Lietuva turi puikiai išplėtotą skaitmeninę infrastruktūrą, o skaitmenizacijos procesai yra vieni sparčiausių Europos Sąjungoje, todėl kibernetinis saugumas yra ir bus, ir turi likti labai svarbia Lietuvoje vykstančio skaitmenizacijos proceso dalimi, kuriai turi būti skiriamas toks pat dėmesys ir resursai kaip ir patiems procesams skaitmenizuoti.

Taigi klausimas, kas darė didžiausią poveikį mūsų kibernetinio saugumo aplinkai 2023 metais? Tai, be abejo, geopolitiniai veiksniai ir naujausių technologijų, tokių kaip dirbtinis intelektas, sparti plėtra. Be abejo, dėl savo paramos Ukrainai Lietuva išliko su Kremliumi siejamų grupuočių taikinyje. Matome, kaip valstybiniai veikėjai dažnai naudoja kibernetines atakas kaip savo interesų propagavimo priemonę kibernetinėje erdvėje. 2023 metais Lietuvoje augo pavojingesnių incidentų skaičius. Daugiausia incidentų Lietuva patyrė per NATO viršūnių susitikimą Vilniuje, jo metu, tai yra liepos–rugsėjo mėnesiais.

Kokiais būdais buvo daroma kibernetinė įtaka? Iš esmės išskiriami trys daugiausia pastebimi būdai. Tai duomenis šifruojantys ir išpirkos reikalaujantys virusai. Antra, įvairios manipuliacijos, kuriomis siekiama išgauti slaptą informaciją, išprovokuoti atlikti kitus veiksmus. Čia yra šiek tiek su socialine inžinerija susiję aspektai. Ir trečias, galbūt jau labiau žinomas, tai interneto svetainių darbą lėtinančios gausios kompiuteriu siunčiamos užklausos, tos vadinamosios DDoS atakos. Tai iš esmės trimis tokiomis kryptimis mes daugiausia ir buvome atakuoti.

Dirbtinio intelekto atsiradimas žmonijos istorijoje neabejotinai yra reikšmingas įvykis, ir mes žinome, apie tai kalbame, mūsų parlamente jau yra net ir grupė sukurta. Tai yra ir galimybė, bet, be abejo, su tuo yra susijusios įvairios rizikos. Dirbtinio intelekto panaudojimo galimybės kibernetinio saugumo srityje dėl didėjančių kibernetinių grėsmių, duomenų kiekio ir daugybės prie interneto prijungiamų išmaniųjų įrenginių yra reikšmingos. Tačiau dirbtinio intelekto privalumais naudojasi ir piktavaliai, remiami priešiškų valstybių, ir nusikaltėliai. Surengti kibernetinę ataką bus dar paprasčiau, todėl turime ruoštis šitiems procesams ir didinti savo atsparumą būtent šia kryptimi.

Taigi, aš šioje vietoje sustoju. Dėkoju už dėmesį. Dabar noriu perleisti žodį gerbiamam A. Aleknavičiui, Kibernetinio saugumo centro direktoriaus pavaduotojui. Prašau.

**Nacionalinio kibernetinio saugumo centro direktoriaus pavaduotojo
Antano Aleknavičiaus kalba**

A. ALEKNAVIČIUS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Aš pratęsiu ministro pradėtą ataskaitą. Kaip ministras jau užsiminė, praeitais metais registruotų kibernetinio saugumo incidentų skaičius iš tiesų yra sumažėjęs apie 30 %. Iš viso fiksavome, registravome per 2 tūkst. kibernetinio saugumo incidentų, 12 %, matome, padidėjęs vidutinės reikšmės incidentų skaičius. Iš viso jų buvo 37.

Kalbant apie laiką ir apie sektorius, kuriuose kibernetinio saugumo incidentai įvyko, jau mes tai iš metų nesikeičia ta statistika. Visų pirma, viešojo administravimo sektorius visiems kibernetiniams nusikaltėliams (ar aktyvistams) įdomus dėl to, kad valstybiniame sektoriuje yra labai daug duomenų, svarbių valstybės veiklai, visam valstybės veikimui užtikrinti, taip pat interneto paslaugų teikėjo infrastruktūroje ir prie jos prijungtų fizinių asmenų galiniuose įrenginiuose. Taip yra dėl to, kad vis dėlto tenka konstatuoti tų organizacijų ir fizinių asmenų nepakankamą dėmesį ir prastą higieną. Iš tiesų, praeitais metais, būtent pagal grafiką matyti tai, kad liepa, rugpjūtis buvo aktyviausi kibernetinių incidentų registravimo požįriai. Kaip ministras ir minėjo, būtent dėl NATO *sumito*, vykusio Vilniuje, matėme pagausėjimą, lygiai taip pat ir dėl mūsų tam tikrų naujų paslaugų įdiegimo, kas mus įgalino stebėti tai, kas vyksta, daugiau matyti tai, kas vyksta mūsų Lietuvos kibernetinėje erdvėje.

Čia norėčiau pasidžiaugti, kad ypatingos svarbos infrastruktūros valdytojai skiria dar daugiau dėmesio savo informacinėms sistemoms. Mes iš tikrųjų matome 10 % didesnę atitiktį kibernetinio saugumo reikalavimams, kibernetinio saugumo gerosioms praktikoms, kurias mes kontroliuojame, o kibernetinio saugumo subjektai įsidedia.

Kaip vieną iš priemonių, padedančių ypatingos infrastruktūros saugumui didėti, praeitais metais atlikome 17 patikrinimų, iš kurių 14 – kartu su Europos kibernetinio saugumo agentūra, bendradarbiaujant ir privačiam verslui. Patikrinome ypatingos svarbos infrastruktūrą, na, ir iš tikrųjų pateikėme rekomendacijų, kaip jie galėtų susitvarkyti ir būti atsparesni. Tai iš tiesų ne tik patikrinimus atliekame, bendradarbiaudami su Europos ir privačiu verslu, bet ir patys stebėdami kibernetinio saugumo erdvę praeitais metais nustatėme apie 2 tūkst. potencialiai kritinių saugumo spragų, kai kurios iš jų – informacinėse sistemose. Žinoma, apie jas informavome ir tų informacinių sistemų valdytojai jas susitvarkė.

Dar kuo noriu pasidžiaugti – didėja piliečių (ar vadinamųjų gerųjų *hakerių*) pranešimų ir atskleidimų apie spragas. Tai pernai mes jų turėjome net 74. Iš tikrųjų, dėkojame tiek pranešusiems apie tas spragas, tiek infrastruktūros valdytojams, kurie susitvarkė ir ištaisė šias klaidas.

Kadangi bendras šalies kibernetinis atsparumas tiesiogiai priklauso nuo kiekvienos organizacijos tinkamo pasiruošimo ir savo kasdieninėje veikloje, tai mes visuomet skatiname nepadėti į stalčių kibernetinio saugumo, bet nuolat kelti kompetencijas, žinias šioje srityje. Matome kibernetinio saugumo kompetencijų augimą kaip vieną iš prioritetų, vieną svarbiausių, esminių faktorių, lemiančių kibernetinį atsparumą.

Praeitais metais organizavome kibernetinio saugumo mokymus, kuriuos baigė apie 11 tūkst. asmenų. Šiemet apimtis yra dar didesnė – jau turime pasiekę 32 tūkst. apmokytų asmenų. Čia dėl to, kad mes įdiegėme, paleidome naujus mokymus tiek kibernetinio saugumo higienos, tiek specialius mokymus, dedikuotus įmonių, įstaigų vadovams. Taip pat, kaip ir kiekvienais metais, organizuojame vadinamąsias *fishingo* pratybas, siuntinėjame jau ir mes patys elektroninius laiškus, sukonstruotus pasitelkus socialinę inžineriją, kad įvertintume, kiekgi esame atsparūs, kiek įmonės, įstaigos ir jų darbuotojai yra atsparūs internetiniams sukčiams ir jų žinutėms. Taip pat šį mėnesį kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis organizuosime ir energetikos sektoriaus pratybas „Cyber Europe“.

Dar norėtusi pasidžiaugti viena priemone, kurią įgyvendiname praeitais metais. Tai DNS užkarda, kuri padeda užblokuoti sukčius, pastebėtus kibernetinėje erdvėje. Gauname pranešimus

ir užblokuojame. Tokių apsaugotų žmonių atvejų mes skaičiuojame apie 5 mln. Per dieną mes užblokuojame apie 2 tūkst. laiškų paspaudimų.

Kartu su kitomis valstybės institucijomis nuo šių metų gegužės 1 dienos jau esame paleidę, veikia sistema, kuri padeda valstybės institucijoms vykdyti jų darbą, taip pat blokuoja tas žalinas internetines svetaines. Tokią galimybę turi Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, policija, Lietuvos bankas, Lošimų priežiūros tarnyba naudojami mūsų bendromis techninėmis priemonėmis tam, kad vykdytų savo darbą. Iš tiesų kibernetinėje erdvėje mes esame ne vieni. Kartu su mumis taip pat dirba dar keletas institucijų. Tai Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, kuri per kibernetinį saugumą irgi dirba savo darbą.

Iš tiesų reikėtų paminėti, kad Lietuvoje paveiktų duomenų subjektų yra sumažėję tris kartus. Tuo reikėtų iš tiesų pasidžiaugti. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija atliko specialią apklausą. Jos duomenys rodo, kad ir Lietuvoje situacija labai gerėja, kiek tai susiję su Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu ir apskritai su asmens duomenų apsaugos užtikrinimu.

Kita institucija, su kuria mes bendradarbiaujame, yra Lietuvos policija. Policija pastebi, kad net 26 % mažėja nusikaltimų elektroninėje erdvėje. Kiek kalbėjome su tomis institucijomis, su kuriomis bendradarbiaujame, tos mūsų pritaikytos technologinės priemonės, kai galime užblokuoti sukčius per 15 minučių, iš tikrųjų veikia ir pasiteisina. Policijos duomenimis, pagrindiniais nusikaltimais išlieka sukčiavimo atvejai. Sukčiai paskambina ir prašo kur nors investuoti arba tiesiog išvilioja duomenis, pagal kuriuos vėliau prisijungia prie informacinių sistemų. Nors nusikaltimų ir mažėja, deja, išviliotų pinigų mastas yra didesnis. Iš tiesų išviliota yra apie 12,3 mln. eurų. Ypač tai pajuto fiziniai asmenys, nes jų 2023 metais patirta žala buvo beveik 5 mln. eurų.

Dar vienas žaidėjas – tai Ryšių reguliavimo tarnyba. Ji irgi dirba tam, kad būtų užtikrintas elektroninių ryšių patikimumas, vientisumas. Čia mes norime jiems tiesiog irgi labai padėkoti, kad bendradarbiaudami su mumis padėjo mums įgyvendinti, padėjo paleisti į gyvenimą mūsų vadinamąją DNS užkardos sistemą. Čia gal vienintelis aspektas, kurį vertėtų paminėti, kad, deja, didėja nusikalstamumas, internetinėje erdvėje, kibernetinėje erdvėje didėja vaikų pornografijos mastas. Lietuvos kariuomenės Strateginės komunikacijos departamentas, kuris rūpinasi...

PIRMININKĖ. Aš labai atsiprašau, palikime laiko kolegoms paklausti, gerai?

A. ALEKNAVIČIUS. Baigiu.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. ALEKNAVIČIUS. Lietuvos kariuomenės Strateginės komunikacijos departamentas iš tiesų dar kartą atkreipia mūsų visų dėmesį, kad esame ypač įdomūs, nes padedame Ukrainai. Esame įdomūs nedraugiškai nusiteikusioms valstybėms, kurios nuolat komunikuoja mums priešiškas žinutes ir nuolat skleidžia priešiškas žinutes Lietuvos valstybei, buvo apie 3,5 tūkst. unikalių atvejų per praėjusius metus. Dėkoju jums už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ministre, prašau tuomet grįžti į tribūną. Ačiū už išsamų pristatymą. Dabar kolegoms norės paklausti. Pirmasis – D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, rinkimų kampanijos metu ne vienas kandidatas į prezidentus minėjo, kad turi karių siuntimo į Ukrainą mandatą. Turi mandatą. Atsisukame filmą: praeitų metų gruodžio 23 dieną balsavome, ten nebuvo kalbama apie karių siuntimą – ten buvo kalbama apie instruktorių siuntimą. Dabar jūs jau įsakymą rašote vėlgi dėl karių siuntimo, čia prieš 10 dienų buvo jūsų įsakymas, kad siunčiame. Taigi mes balsavome už tai, kad, pakvietus Ukrainai ir suderinus su NATO, gali vykti 100 žmonių, mūsų instruktorių. Dabar jau kalbama ne apie instruktorius, o apie karius. Jų skaičius neminimas. Kas čia įvyko dabar? Kodėl jūs neklausiate tų žmonių, kurie balsavo? Dėl to, kaip dabar vyksta, aš pasirengęs ir reikalauju savo balsą atšaukti, aš nedalyvauju tame procese, kurį organizuojate jūs, ponai. Taip negalima. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielas Dainiau, dabar apie mano tariamą įsakymą. Tai jau yra dekonstruota melagiena. Tikrai tie kibernetinio saugumo kursai reikalingi. Žiūrėkite, kaip yra paprasta: kažkas Rusijoje sukurpia kažkokią dirbtinę formą, parašo, kad L. Kasčiūnas kažką pasirašė, paleidžia per socialinius tinklus ir gerbiamas Seimo narys dabar sako, kad aš kažką pasirašiau. Taigi čia visiška melagiena. Nėra sukurtas įsakymas, aš R. Karbauskuiui paskambinsiu, kad

pravestų kibernetinio saugumo kursus partijai dėl to, ką jūs kalbate. Nėra įsakymo, čia melagiena, čia *feikas*, aš nežinau, kaip čia jums pasakyti, šimtą kartų atsižegnota. Taip rusai mus ir ima, sukuria kažką, ir jūs, protingas žmogus, dabar Šaulių sąjungos narys, šiandien čia, tiesiogiai Seime, manęs klausiate, ar aš pasirašiau įsakymą. Ar jūs juokaujate? Tai melagiena, gerbiamas Dainiau. Jūs puikiai suprantate, protingas žmogus esate, tai pirma. Antra, visiškai taip, aš jums pritariu, kad tas mandatas, kuris yra patvirtintas Seime, yra mokymo misija, ir visi tą sako – mokymo misija, kurią mes turėjome iki didžiojo karo prieš Ukrainą. Mokymo misija – niekas nekalba apie karių siuntimą. Prancūzija nekalba apie karių siuntimą – kalba apie mokymą, tam tikras misijas. Gerbiamas Dainiau, visa tai ir yra mandatas, už kurį jūs balsavote, ir aš už tai labai jus gerbiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar tikrai jūs norite? Prašau repliką.

D. KEPENIS (LVŽSF). Repliką, taip.

PIRMININKĖ. Prašom, D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Bet kandidatai į prezidentus sakė: turime karių siuntimo mandatą, jūs to nepaneigėte.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kokie kandidatai...

D. KEPENIS (LVŽSF). Ir šitos melagienos jūs taip pat nepaneigėte.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kurie kandidatai taip sakė? Duokite man įrašą.

D. KEPENIS (LVŽSF). Abudu.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kalbėta buvo apie mokymų misiją, kuri yra mandatinė.

D. KEPENIS (LVŽSF). Karių siuntimas...

PIRMININKĖ. Tai kariai...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kariai gali būti instruktoriai, kurie moko kitus karius kur nors Vakarų Ukrainoje. (*Balsai salėje*) Baikite, Valdemarai, kalbėti apie tai, kad kas nors žus. Niekas niekur nežus, niekas kol kas niekur neatsiunčia, jeigu priimsite sprendimą, tai priimsite.

PIRMININKĖ. Gerai, kolegos, gal grįžkime prie temos. Viliuosi, K. Mažeika apie kibernetinį saugumą. Prašom.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Jūs apie kolegą kelis kartus pasakėte, kad protingas žmogus jis yra, tai...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš jus visus labai gerbiu, visus. Myliu ir apkabinu.

K. MAŽEIKA (DFVL). Šaunu, tai jūsų pagarbos požymis. Noriu paklausti dėl pristatytos kibernetinio saugumo situacijos, ten grėsmių ir viso kito. Čia salėje turbūt yra ne vienas Seimo narys, kuris skaito savo elektroninį paštą. Kaip taip atsitinka, tenka mums ir viešojoje erdvėje skaityti, kad ir Seimo nariams į paštą bandoma įbrukti to brukalo, tų melagienų įvairiausiomis formomis? Ar Seimas jaučiasi atsipalaidavęs? Kodėl taip yra? Vis dėlto po to ir būna tokie akibrokštai – iš tribūnos, iš savo vietos, per šoninį mikrofoną tos melagienos skleidžiamos į išorę. Galbūt vis dėlto yra spragų, kurias reiktų kaip nors labiau kontroliuoti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kiek aš dirbau kaip NSGK pirmininkas, Seimo sistema bando sušaukti ir nepraleidžia visko. Bet taip, iš tikrųjų, kai man dabar tenka dirbti krašto apsaugos sistemoje, matau, kad skirtumas yra. Tikrai krašto apsaugos sistema turi daugiau saugiklių. Čia, be jokios abejonės, du dalykai: kiek sistema yra pajėgi sušaukti tam tikrų melagienų, kurios patenka, arba tų *fišingų*, dar kitų metodų, tiek ir, be jokios abejonės, jeigu jau patenka, reikia labai gerai pagalvoti, ką spaudti. Tiesiog jeigu nereikia spausti, tai geriau net nespausti iš tikrųjų.

Taip, man atrodo, mes čia Seime visai neblogai judame. Buvo pilietinio pasipriešinimo kursai, turėjote pratybas dėl evakuacijos į priedangas. Manau, kad tikrai galima paprašyti Kibernetinio saugumo centro padaryti tokį dalyką, jeigu jūs tikrai susirinksite, mielieji (čia jau yra klausimas, ar jūs susirinksite). Jeigu susirinksite, galime padaryti. Ateikite kada nors pasirengę padaryti tokius minimalius mokymus, bent 45 minučių ar valandos, bus visiems naudinga. Tikrai judame šita kryptimi. Ačiū už gerą klausimą ir pasiūlymą.

PIRMININKĖ. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kaip juda reikalai (jie tikrai smarkiai pajudėjo) dėl viso komendantūrų formavimo sutikslinimo, vienetų

sudarymo? Kaip juda toliau, ar visos savivaldybės jau iš tikrųjų visa tai žino, pabandė, bent kokias nors minimalias praktines pratybas padarė? Ir kaip sekasi su vadinamuoju 12 tūkst. karių paketu, kur jūs sakėte, kad vis dėlto reikėtų daryti? Labai teigiamai į tai žiūriu, o koks tempas?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerai, pradėkime nuo komendantūrų. Kaip jūs turbūt atsimenate, turėjome labai rimtas pratybas, ypač Vilniuje ir Kaune, išbandėme, kaip veiks komendantūros. Tai yra šalia to, ką mes darome su tuo ilgalaikių komendantūrų kūrimo procesu. Primenu tam tikras gaires, jas ir paskelbiau. Dabar mes iki rugpjūčio 31 dienos registruojame norinčius stoti į komendantūras. Šios dienos duomenimis, mes turime 3 tūkst. 800 prisiregistravusių prie komendantūrų. Iš tokių skaičių galiu pasakyti, pavyzdžiui, iš Vilniaus miesto ir viso Vilniaus regiono yra beveik pusė visų, tai vilniečiai lyderiauja. Kaunas tvirtai antroje vietoje. Noriu pasakyti Trakams gerą žodį – visai neblogai atrodo Trakai, lyginant kitus kontekstus. Pavyzdžiui, gerai, Klaipėda yra trečia, bet ketvirtoje vietoje labai konkuruoja Šiauliai su Alytumi. Dzūkai yra tie, kurie labiau nori eiti į tą užnugario sistemą. Dabar mintis tokia, kad registracija bus iki rugpjūčio 31 dienos. Šalia to kartu su visa šaukimo reforma eina visa komendantūrų teisinė bazė, kad parengtąjį rezervą būtų galima kviesti. Tada dar ir komendantiniai šauliai, kurie registruojasi viduje ir išsikristalizuoja. Tada visa tai mes per rugsėjį sužiūrėsime ir spalį pradėsime rengimo procesą. Tada, be abejo, įsijungs ir savivaldybės, ir vietiniai komendantai, ir KASP'as, kuris rengs mokymus, ir mes pradėsime rengimo procesą.

Dabar dėl to modernaus kario, čia jau būtų dalinis modernaus kario paketas, nes šiaip modernaus kario paketas yra 25 tūkst. Be abejo, čia yra tikslas, bet aš ir tada sakiau, kad tai yra tikslas, kurį mums reikia stumti į priekį. Tai priklausys nuo mūsų gynybos finansavimo. Jeigu mes susitarsime su jumis šį mėnesį dėl visai neblogų 3 %, galėsime pajudėti ta kryptimi. Noriu pabrėžti, kad dabar judame ir užbaiginėjame profesionalioje kariuomenėje, reguliarioje kariuomenėje, tada eisime į KASP'ą ir tada jau eisime į aktyvųjį rezervą ir į parengtąjį rezervą, tada bus jau tie 12 tūkst. Tiek parengtajam rezervui nereikia, tai yra komendantūra. Tiesa, iškart noriu dar kartą pabrėžti, kad tam tikro lygio automatais jau ir dabar, esant poreikiui, mes esame pajėgūs apginkluoti visą komendantūrinį pajėgumą, turime, jeigu reikėtų. Aišku, tikslas dėl mūsų visų resursų, kaip mes galime tą ekipuotę ir ginkluotę turėti modernesnę. Ačiū jums už palaikymą visą laiką.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą apie kibernetinius pavojus, bet ne mažiau svarbu būtų sužinoti apie vakar paskelbtą su Vokietijos milžine kompanija „Rheinmetall“ pasirašytą sutartį. Bus investuota 180 mln. eurų, sukurta 150 darbo vietų. Aišku, nutyliama, kad bus pakenkta Lietuvos sveikatos mokslų universitetui ir įmonei „Genetiniai ištekliai“, iš kurių bus atimta 339,5 hektaro ploto ir panašiai, atleisti darbuotojai. Taip pat nėra aišku, kiek Lietuva dar bus įsipareigojusi investuoti į infrastruktūrą gamyklai įkurti. Tad norėčiau jūsų paklausti, ar galėtumėte atskleisti, kiek išlaidų pinigine išraiška Lietuva patirs, nes nauda kaip ir aiški, bet įdomus tas saldo – naudos ir investicijų?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Apie piniginę išraišką jums pateiks pagrindinė derybininkė, tai yra Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Manau, kai turės visus finalinius sprendimus, ji tikrai pateiks ataskaitą. Aš tik noriu pasakyti iš krašto apsaugos sistemos varpinės, tai yra labai svarbus projektas. Pirmiausia mažėja mūsų priklausomybė nuo tiekimo grandinių. Ką parodė karas Ukrainoje, mums reikia turėti gamybą čia, Lietuvoje. Tai yra be galo svarbus dalykas.

Antra, tai yra ateinanti Vokietijos investicija. Tai yra ženklas, kad esame saugūs, kad čia gali tokios investicijos ateiti, tai yra dar papildoma saugumo garantija. Tai kur bežiūrėtume, kokia nauda bus aplinkui esantiems žmonėms ir įmonėms, ir restoranams, ir kavinėms, patikėkite, tai yra tikrai didžiulis dalykas. Aš tikrai raginu tokį skepsį, kuris vis išlenda, truputėlį pastumti į šoną. Tai yra nuostabus dalykas, tai yra ledlaužis.

Žiūrėkite, dėl informacijos aš sutinku. Jos visada reikia daugiau ir padarysime, kad jos būtų daugiau.

PIRMININKĖ. Dėkui. Per centrinį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Jeigu sutiktumėte, frakcijos vardu prašyčiau dar bent 10 minučių pratęsti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). O gal padarome kitaip: A. Skardžiui duokime paklausti ir tada nereikės 10 minučių. Tinka toks kompromisas?

PIRMININKĖ. Nebūtinai prieis A. Skardžiaus laikas per 10 minučių, bet aš manau, kad kolegos nori paklausti. Dėl 10 minučių galime sutarti?

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū ministrui.

PIRMININKĖ. Tęsiame. V. Valkiūnas. Jeigu trumpiau klaus, visi spės.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū. Trumpai apie dirbtinį intelektą. Gerbiamas Laurynai, kas užsiima dabar? Dirbtinis intelektas. Pažanga labai greitai vyksta ir tie, kaip ir čia kolega buvo... kad melagienas skleidžia, taip ir pasitelkus dirbtinį intelektą turbūt bus skleidžiamos ir melagienos, ir ne melagienos. Kaip atskirti? Kas tuo užsiims dabar pas jus?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, dirbtinis intelektas yra tas virsmas, kuris gali mus kažkur nuvesti: arba mes būsime procese, arba iš jo iškrisime. Tai mes turime būti procese. Dabar netgi yra įkurta parlamento Dirbtinio intelekto grupė, kuri bando perprasti šitą procesą, būti jame, prognozuoti, kuo jisai gali virsti, ir panašiai. Čia yra didžiulis dalykas, kuris gali paveikti viską: ir ateities karus, ir, aišku, informacinę, kibernetinę erdvę, ar ne? Mes jau matėme ne vieną sukurta klipą, kai kalba žmonės, labai labai panašūs į realius žmones. Ką jau kalbėti, kai gali padaryti situaciją, sukurti internetinį skambutį tokį, kad vos ne galvosi, kad kalbi su tikru žmogumi.

Tai, be abejonės, užsiima ir Krašto apsaugos ministerija, užsiima ir mūsų tarnybos, kurios tikrai vertina įvairius galimus scenarijus, galimus virsmus, progresą ir riziką, susijusią su tuo. Ir Kibernetinio saugumo centras, jeigu kalbame apie kibernetinį dėmenį, be jokios abejonės, stebi labai labai akylai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Replika – A. Vinkus.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiamas ministre, aš tik trumpą klausimą. Jūs visada kalbate labai dalykiškai ir gerai, kaip ir kiti. D. Kepenis, uždavė mano kolega ponas D. Kepenis, ne šiaip sau iš piršto laužė, nes nuvažiuoja į rajoną, yra užduodami tie klausimai. Tai gal jūs tai, ką paaiškinote D. Kepeniui, galėtumėte kada nors visuomenei ar kaip nors paaiškinti, išaiškinti punktais ir dėkime Deitono tašką? Nes dezinformatoriai kartais pateikia ne taip arba žmonės ne iš piktos valios, nesupranta, geranoriškai žmonės, gi išgyvena dėl savo tėvynės.

PIRMININKĖ. Ačiū, Antanai, už pasiūlymą.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Antanai, aš pasiruošęs. Tikrai. Galiu atvažiuoti ir į Kretingą ir dar kartą, dar kartą kalbėti apie tai. Galime padaryti ir oficialius pareiškimus, tikrai nėra problemų. Šiandien „15min“ kabo visa dekonstrukcija visos šitos melagienos, suprantate? Visa dekonstrukcija su mano aiškia pozicija.

Gerbiamas Antanai, tikrai tą galiu padaryti, bet turėkime galvoje vieną paprastą dalyką. Man atrodo, kad dalis mūsų visuomenės gyvena tam tikruose socialiniuose burbuluose, kurie jau tam tikra prasme atskiria juos nuo informacinės realybės. Čia pavojingas dalykas. Reikia tuos burbulus kartais truputėlį priartinti. Jeigu jūs prie jų truputėlį arčiau, na, padėkite, padėkite mums, kaip čia pasakyti, pateikti tą oficialią, normalią informaciją ten, kur yra...

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, dar tikrai daug kolegų nori paklausti. Suprantu, kad labai svarbus klausimas, bet nepraktikuokime tokių be eilės replikų, nors jos ir labai svarbios replikos. Replikos, kurios virsta į klausimus. V. Semeška. Tada R. Juška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, energijos jums tikrai netrūksta ir tai žavi. Aš norėjau jūsų paklausti dėl įsigijimų. Tai yra antras mechanizacijos etapas. Buvo jau sutartys parengtos iš principo, reikėjo tik parašus sudėti. Kokia yra situacija? Kada konkrečiai ketinama užsakyti tam tikrų gynybos, pėstininkų kovos mašinų, ar ratiinių, ar vikšrinių, ar yra jau sprendimas? Kaip žinote, trunka nemažai laiko, kol užsakymas yra realizuojamas, ant lentynų nėra. O jeigu vikšrinės bus, reikės apskritai naują R&D projektą daryti. Toliau. Oro gynybos, jūs minėjote x prioritetą, kada bus konkrečiai užsakymai padaryti? Vėlgi užtrunka keletą metų, kol gausime. Tankai. Kada bus konkrečiai užsakymai? Ir bepiločiai. Be „Switchblade“ų, ar yra kokių nors bepiločių užsakyta? To konkretumo norėtusi, nes jau keletą mėnesių einate tas pareigas, žinoti, kada jau bus konkrečios sutartys?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pradėsiu nuo to, kad nebuvo jokių sutarčių projektų, nebuvo. Višiška tiesa. Galite pasitikrinti su savo kaimynu. Be to, aš parodysiu visuomenei finansų planavimą, kurį aš radau. Jeigu kas nors kalba, kad buvo planuose pinigai įdėti biudžete, tai labai rizikingas sakymas, nes pinigai kitiems metams antram mechanizacijos etapui, pirmiems metams, yra 14 mln. – pusantro „Boxerio“. Avansiniam mokėjimui to neužtenka, jūs tą puikiai žinote.

Apie tai galėsime pakalbėti rytoj Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, galėsime aptarti. Taigi, sutarčių jokių nebuvo, nebent kažkur galvose, o sutarimo su kariniu patarimu dėl to, ar reikia vikšro, ar reikia rato, nebuvo. Reikia užbaigti pirmiausią pirmą etapą. Pirmą etapą „Boxerių“ mes užbaigsime kuo greičiau, pradėsime užbaigimą dar birželio mėnesį. Dabar kalbant... ne, jis neužbaigtas, trūksta 20 inžinerinių „Boxerių“. Nežinau, kaip jūs ten kuriate pirmąjį etapą, bet tam, kad užbaigtume „Boxerių“ etapą su dviem batalionais ir „Boxeriais“, reikia bent 20 inžinerinių „Boxerių“. Tai yra 200 mln. Mes tą problemą sprendžiame, ją išspręsime ir papasakosime ir buvusiam ministrui Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Taigi, jeigu sutartys kažkur ir buvo, tai tiktai galvoje.

Dabar visi kiti dalykai dėl oro gynybos ir visa kita. Mėnuo – ir bus pateiktos visos kryptys, bus pateikti įvairūs kontraktai, kontraktai iš papildomų pinigų, papildomų. Ne tie, kurie buvo suplanuoti. Ir užsakysime vasaros pradžioje. (*Balsai salėje*) Tikrai taip. Pamatysite tikrą proveržį kuriant diviziją.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Visos tos kalbos apie tai, kad kažkas buvo suplanuota, padaryta, suderėta, yra tuščios.

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, mano klausimas nebus jums naujas. Maždaug prieš 1,5–2 mėnesius aš jo klausiau, atsakymų nėra iki šiol. Bet tai buvo mūsų pokalbis. Mes visi puikiai suvokiame ir mano klausimas galbūt būtų net 60 savivaldybių.

Žinome, kad yra Kibernetinio saugumo įstatymas, 2014 metų redakcija, dabar nauja redakcija nuo gegužės 1 dienos, ir 6 straipsnis – „Krašto apsaugos ministerijos įgaliojimai kibernetinio saugumo srityje“: formuoti kibernetinio saugumo politiką, organizuoti ir koordinuoti. Viešojo administravimo subjektai, savivaldybės, mokėdamos skaityti įstatymą, ir dabar vyksta joms kaip tik mokymai, kas yra antrinama ta informacija, kurią sakau, subjektai teikia informaciją Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui, Krašto apsaugos ministerijai, policijos pareigūnams, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. Kokiu pagrindu, kad net nėra įstatyme normos ir teisės? NMA prie Žemės ūkio ministerijos važinėja po savivaldybes, ypač po mokymų, renka informaciją, raštu prašo pateikti informaciją, net kuri yra slapta. Kas jiems suteikė tokią teisę nesilaikyti įstatymų ir ką tas skyrius veikia?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Ričardai, tą problemą žinau. Aš iš karto, dar tuo metu, dar nebūdamas ministru, bet tą paskyrimo savaitę perdaviau tą informaciją Kibernetinio saugumo centrui, kad mes, na, truputėlį aiškiau mandatuotume, kokios institucijos gali kreiptis dėl tokios jautrios informacijos. Tai aš nežinau, ar turite gal komentarą? Prašau. Ačiū.

A. ALEKNAVIČIUS. Iš tikrųjų tą situaciją, kurią ministras minėjo, žinome. Mes kalbėjome su NMA ir radome sprendimą, kad nuasmeninę tam tikrą apibendrintą informaciją mes jiems pateiktume tam, kad jiems nereikėtų atskirai po savivaldybes vyksti ir rinkti tos informacijos. Ta informacija buvo renkama tiesiog vykdant europinį projektą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Matyt, išgirstame problematiką...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mes pasižiūrime dar griežčiau truputėlį, gerai, jeigu kas? Gerai, pasiimsime, gerbiamas Ričardai. Gerai.

PIRMININKĖ. K. Adomaičio nėra. Kitas klausia A. Vinkus, bet jūs gal jau paklausėte? Tuo met greičiausiai paskutinis – V. Bakas, nes pagal mano laikrodį 42 turėtume užbaigti. Jeigu ponas Vytautas trumpai klaus, jūs trumpai atsakysite, spėsime.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū. Iš tiesų, gerbiamas Laurynai, mes su jumis kartu per 2016–2020 metų kadenciją daug dėmesio skyrėme tai problemai. Lietuva buvo pasauliniame kibernetinio saugumo

indekse, atrodo, šeštoje vietoje, Europos – ketvirtoje. Mano būtų klausimas. Aišku, tada mes suteikėme įgaliojimų Kibernetinio saugumo centrui taikyti įstaigų vadovams administracinę atsakomybę. Padarėme monitoringą, per kurį paaiškėjo, kad labiausiai pažeidžiamos savivaldos, sveikatos priežiūros įstaigos ir panašiai.

Mano klausimas yra toks. Pirma. Koks įvyko pokytis per pastaruosius ketverius metus? Kalbu apie Lietuvos pažangą ar nuosmukį kibernetinio saugumo srityje. Kaip jis yra matuojamas, ar vykdomas monitoringas kasmet? Čia taip epizodiškai pateikta: tiek išmokyta, tiek patikrinta, bet kaip mes matuojame tą savo pažangą ir kokia ji yra dabar?

Dar vienas konkretus klausimas dėl Vilniaus rajono.

PIRMININKĖ. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). Ten buvo nulaužtos sistemos, sutriko viešųjų paslaugų veikla. Ar padarytos kažkokios išvados, kas yra už tai atsakingas, ko trūksta ir panašiai? Ačiū.

PIRMININKĖ. Laikas, laikas!

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū. Rita, ar yra padarytos išvados dėl Vilniaus? Aš juokauju. Gerbiamas Vytautai, labai ačiū. Man patinka klausimai dėl pokyčių matavimo. Iš tikrųjų čia yra labai svarbu pasižiūrėti, kaip būtų galima įsivertinti objektyvesniais kriterijais. Tikrai galbūt porą sakinių pasakysiu, kad už valandos pateiksiu tą direktyvos nuostatų perkėlimą į Lietuvos teisę su nauju Kibernetinio saugumo įstatymu, kuriame išplečiama vadovų atsakomybė. Ji gali padėti mums, matyt, tvarkytis šitoje srityje, kai yra problemų institucijoje, kad vadovas rūpintųsi tuo, o ne praleistų pro ausis ir atsainiai stumtų į šoną.

Dėl pokyčio matavimo, tai gal komanda. Prašau.

I. SŪNELAITIENĖ. Laba diena. Inga Sūnelaitienė, Krašto apsaugos ministerijos Kibernetinio saugumo informacinių technologijų politikos grupės vadovė. Ačiū už klausimą. Labai trumpai. Iš tiesų, labai teisingai, Europoje mes ketvirti pagal IT indeksą, šešti pasaulyje. Kaip tik laukiame naujo indekso ir naujų pozicijų. Labai tikimės, kad būsimė dar aukščiau. To linkime sau ir jums.

Dėl paties matavimo čia yra keli momentai. Pristatėme, kiek yra incidentų, bet tai yra skaičius. Tada, kai pristatėme, buvo vykdomos pratybos, statistika parodo, ar pokytis kyla į viršų, ar į apačią. Vėlgi reikia suprasti, kad daugeliu atvejų maždaug per mėnesį žmogus pamiršo, ką jau buvo išmokęs, todėl nuolatinės pratybos, nuolatinis mokymas reikalingas šitoje srityje, ypač kibernetinio saugumo. Pats matavimas, be abejonės, yra techniniai, organizaciniai dalykai, kuriuos vykdo Kibernetinio saugumo centras bendraudamas su organizacijomis, su viešuoju, privačiu sektoriumi, kurie yra mūsų kibernetinio saugumo subjektai, ir tuomet, aišku, yra auditai, kas, be abejonės, yra pirmaisia popierius, kuris vėlgi... Mus ne visada tenkina jų rezultatai. Mes visada norime patikrinti ir pasižiūrėti, kaip tai atrodo ant žemės. Todėl Kibernetinio saugumo centro komanda vyksta į vietą, pas subjektus, kalbasi, tikrina, žiūri ir matuoja, ar atitinka iš tiesų tuos reikalavimus, kuriuos mes keliamo organizacijoms.

PIRMININKĖ. Dėkui. Paskutinytis – A. Skardžius. Prašyčiau trumpai.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Labai trumpas klausimas. Gerbiamas ministre, kiek „Boxerių“ radote tapęs ministru, ar visi 88 buvo pagaminti, ar jie visi gali stoti į kovą ir koks dar yra trūkumas, kad, kaip minėjote, reikia aprūpinti? Ir, jeigu dar prisimenate, kiek išleista lėšų ir koks dar poreikis bus? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). (...) tai reiškia, du batalionai yra su „Boxeriais“. Tikrai „Vilkas“ pasiteisina, „Vilkas“ yra galingas, yra labai svarbi mūsų geležinio kumščio integrali dalis. Norint užbaigti pirmą etapą, reikia dar 20 inžinerinių, apie 200 mln. Šiaip „Boxerio“ kaina, sakykime, tokio visiškai operacinio su palaikymu, yra 9–10 mln., vieno „Boxerio“ kaina, jeigu kalbėtume apie kainą. Dabar dilema yra paprasta, reikia apsispręsti, su kariuomene dabar sprendžiame, iš esmės 1 mėnesio reikės. Kadangi mes vis tiek einame su tankų batalionu žingsnis po žingsnio, mums reikia apsispręsti, ar dar vieną kariuomenės batalioną ir toliau statome ant ratinių pėstininkų kovos mašinų, kokie yra „Boxeriai“, ar ant vikšro. Kariuomenė signalizuoja, kad vikšrinės pėstininkų kovos mašinos greičiau juda su tanku... ir tai yra efektyviau. Tiesa, jos, aišku, yra ir brangesnės. Tada galbūt galima kelti klausimą, kad jų galbūt tiek nereikia. Užtektų ne dviejų ba-

talionių, o vieno bataliono vikšrų. Dėl to mes dar spręsimė, nes čia yra klausimas – laikas, kaina, iš kur ir panašiai.

Kitaip tariant, tikrai manau, kad „Boxerių“ procesas pavykęs. Buvo trikdžių, bet tikrai ir praeita vadovybė padarė daug, kad tie trikdžiai būtų išspręsti. Du batalionus „Boxerių“, efektyviai veikiančių, mes turime. Sakau, dar reikia užbaigti su inžineriniais ir tada judėti į antrą pėstininkų kovos mašinų etapą apsisprendus, ar vikšras, ar ratas, ir tada, jeigu vikšras, iš kur, kiek ir panašiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kad ir viršijame laiką, bet temos svarbios. Ačiū, kolegos, už diskusiją.

14.46 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 31, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3806 (pateikimo tęsinys)

Dabar norėčiau pasiūlyti rytinės darbotvarkės 1-12 klausimą, neapsižiūrėjome, matyt. Kadangi ketvirtadienio posėdyje buvo paimta pertrauka iki kito posėdžio, jis turėjo būti apsvarstytas, bet jau buvo, kaip buvo. Apgailestaudama dėl nesusipratimo, kviečiu į tribūną A. Mazuronį pratęsti pateikimą. Taip, įgarsinu, darbotvarkės 1-12 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3806. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Apgailestauju ir aš, ne tik jūs. Ko čia juda ta tribūna, ar viskas čia gerai?

PIRMININKĖ. Čia jau...

A. MAZURONIS (DPF). Taip turi būti? (*Balsai salėje*) Laurynai, kas sulaužė tribūną? (*Balsai salėje*) Gerai, tada bandysime atsargiau.

Apgailestauju ir aš, ne tik posėdžio pirmininkė, nes šiam klausimui pristatyti planavau skirti lygiai minutę, iki minutės. Tai tikrai nebūtų sudarę visiškai jokių trikdžių jį pristatyti ir nesulaužyti jokių Statuto nuostatų rytiniame posėdyje, kaip ir reikėjo. Tačiau, deja, visas Seimas ne savo valia užlipo ant posėdžio pirmininko P. Saudargo arogancijos, pasipūtimo ir turbūt nekompetencijos grėblio ir dabar skiname to pasekmes. Ir netgi gal giliau pasakyčiau, kad ne tik P. Saudargo čia turbūt problema – visos Konservatorių partijos yra nemaža problema. Na, kas jie per žmonės, aš nesuprantu. Kai po vieną pašneki, lyg ir visi tokie pusė velnio daugiau mažiau, na, kai sueina į krūvą, neįmanoma – arogancija pilasi per kraštus, kito pamynimas ir pažeminimas pilasi per kraštus, negerbimas kitos nuomonės pilasi per kraštus. Žodžiu, absoliutus neatsižvelgimas į kito nuomonę, bet kokių teisės normų pamynimas. Puikiai suvokdamas, kad pažeidžia Statuto nuostatas, tą darė ir toliau.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Andriau, aš maloniai suteikiau galimybę pristatyti.

A. MAZURONIS (DPF). Aš galiu pristatinėti, kaip aš noriu, pirmininke?

PIRMININKĖ. Žinoma, žinoma.

A. MAZURONIS (DPF). Kadangi kalbama apie darbuotojų, darbo žmonių teises akcinėse bendrovėse, tai mes, Seimo nariai, irgi esame darbo žmonės, tai aš ir kalbu apie darbo žmonių teises, kurios nebuvo užtikrintos čia rytiniame Seimo posėdyje.

PIRMININKĖ. Prašom tęsti pristatymą.

A. MAZURONIS (DPF). Netgi nepaisant... Aš apie įstatymą ir kalbu, jūs manęs... Aš galiu vesti prie įstatymo esmės, kaip aš noriu. Kodėl jūs mane nukreipiate, kaip aš turiu šnekėti?

PIRMININKĖ. Taigi aš ir sakau – tęskite, ką pradėjęs.

A. MAZURONIS (DPF). Taip, leiskite pašnekėti. Žodžiu, tokios arogancijos, kuri sklinda iš dešinės pusės, pasipūtimo, kiauliškumo, pasakyčiau, *nachališkumo* tikrai nesu matęs gana seniai. Deja, tą reikia nuryti.

Turiu pasakyti, kad tikrai buvo visos opozicijos planas po tokio kiauliško ir netoleruotino elgesio, nekompetentingo P. Saudargo elgesio, imti pertrauką dėl visų tolesnės darbotvarkės klausimų, tačiau ačiū vienai iš retų Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narių, kuri ne tik už durų vienas su vienu bendraujant, tačiau ir posėdžių salėje elgiasi tikrai tvarkingai,

žmogiškai, kultūringai ir gerbia kito žmogaus teises, gerbia normalaus bendravimo principus, – R. Morkūnaitei. (*Plojimai*) Iš tiesų didžiulis dėkui, kad žmoniškai pasielgė. Toje frakcijoje yra dar keletas moterų, kurios elgiasi kartais gražiai ir padoriai, bet tikrai nedaug.

Tai prie įstatymo projekto, prie tos minutės, kurią turėjau. Projektas labai paprastas, kad akcinėse bendrovėse, kuriose dirba daugiau nei 500 žmonių... (*Balsas salėje*)

Gerbiamas Jurgi, matau, ir jūsų teisės frakcijoje turbūt pažeidžiamos, panašiai kaip opozicijos rytiniame posėdyje, ar ne? Žiūriu, skundžiatės šiek tiek.

Taigi, akcinėse bendrovėse, kuriose yra daugiau nei 500 darbuotojų, kad, formuojant jų valdybas arba, jeigu valdybų nėra, stebėtojų tarybas, būtų deleguojama po vieną žmogų iš darbuotojų. Tai yra visiškai ne tas pats, kas profesinės sąjungos, kadangi valdybos (arba stebėtojų tarybos) sprendžia visai kitus klausimus ir darbuotojai turi daug didesnes teises ir galimybes atstovauti savo interesams tuose valdymo organuose, apie kuriuos mes kalbame. Tai trumpai projektas toks.

O tikrai neišsižadu savo pasakymo apie dešiniąją didžiausią politinę partiją. Kai po vieną – žmonės kaip žmonės, bet kai krūvoje, tai balaganas ir neįmanoma susišnekėti, išskyrus keletą išimčių. Vilija, jūs sėdite, jūs irgi labai puikiai kartais turite savo nuomonę – sveikintinas dalykas.

Todėl neimsime visais klausimais pertraukos, tikrai neimsiu, bet dėl keleto klausimų, likusių iš popietinės darbotvarkės, aš vis tiek pasilieku sau teisę paimti pertrauką.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti A. Gedvilas.

A. MAZURONIS (DPF). Ačiū.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų, labai ačiū už išsamų projekto pristatymą, norėčiau pasiteirauti. Kiek suprantu, paprastai į įmonių valdybas yra pakviečiami išskirtinės kompetencijas ir patirtį turintys žmonės. Ar nemanote, kad darbuotojams, atstovaujantiems valdyboje, turėtų būti tam tikri kriterijai (išsilavinimo ir panašiai)? Nebūtina turi būti paskirti tie, kurie garsiausiai ir daugiausiai kalba. Ar jums pačiam galbūt teko dalyvauti valdybose, būti valdybos pirmininku ir jūs iš patirties siūlote tokias papildomas sąlygas, kurios įgalintų efektyviau veikti valdybas ir taip išsispęstų kažkuri klausimų dalis? Ar galėtumėte pateikti pavyzdžių, su kokiomis situacijomis...

A. MAZURONIS (DPF). Neprisiminsiu.

A. GEDVILAS (MSNG). ...esate susidūręs, jeigu teko tose valdybose dalyvauti? Labai ačiū.

A. MAZURONIS (DPF). Pastaruosius jau beveik ketverius metus dalyvauju Seimo valdyboje, tai turbūt yra pakankamai svarbus dalykas. Ten kokie nors kvalifikacijos ar kompetencijos reikalavimai nėra keliami – yra keliami politinio pasitikėjimo reikalavimai, tačiau nemanyčiau, kad tai kažkaip trikdė mūsų šios kadencijos valdybos veiklą. Priešingai – manyčiau, kad ji priėmė daug tokių protingų, racionalių sprendimų, ne politinių sprendimų.

O apie kvalifikavimo reikalavimus, ką jūs šnekate, jau grįžtant prie projekto, tai labai teisingas klausimas. Ten yra parašyta, kad tvarką, kaip skiriami valdybos nariai, nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Ten detalai neįrašoma į įstatymo projektą, tačiau tą tvarką puikiai galės aprašyti arba Vyriausybė, arba jos įgaliota institucija, kokie kvalifikaciniai reikalavimai, patirties reikalavimai, greta to, kad žmogus deleguojamas iš darbo kolektyvo, dar gali būti keliami, kad jis būtų paskirtas į vienos ar kitos akcinės bendrovės ar uždarosios akcinės bendrovės, ar vinti, ar vairuoti, ar kažkokį išsilavinimą turintis, ar turintis kažkokią patirtį, ar panašiai...

Kai kalbame apie įmones, kuriose yra virš 500 darbuotojų, mes nekalbame apie smulkųjį, apie vidutinį verslą. Mes iš principo kalbame apie stambiausias įmones. Tai jose nebūtų problemos, man atrodo, iš 500 ar daugiau žmonių rasti žmogų, kuris galėtų tinkamai ir, svarbiausia, nešališkai atstovauti darbuotojų interesams valdybose.

Šis projektas gimė ne šiaip sau. Iš tiesų, buvo atvejų, kai tokiose didelėse įmonėse darbuotojų interesai būdavo paminami įvairiausiais būdais, sakykime, neskiriant mamadienių ar panašiai, darbuotojams neturint realios galimybės apsiginti, išskyrus kažkaip per teismus. Tai jeigu jų žmogus būtų deleguotas valdybose (arba stebėtojų tarybose), mano nuomone, tai padėtų efektyviau ginti savo interesus. Beje, tokia praktika yra Švedijoje, Danijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje panašios praktikos. Tai mes čia nebūtume dviračio išradėjai, o tiesiog tai jau yra egzistuojanti teisinė praktika.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Klausimas iš arogantiškos pusės. Iš pradžių, Andriau, tikrai išgąsdinai, galvojau, kad saulės smūgis jau pasiekė – pradžia buvo nekokia. Dabar jau normalizavosi, užtat ir į klausimą turbūt gausiu adekvatų atsakymą. Kodėl nesivadovaujama profsajungų veikla? Jeigu jie turi kažkokių interesų, kuriuos reikia suderinti su darbdaviu, tai profsajungos yra galingas ginklas.

Dabar iš kur paimtas tas skaičius 500? Įsivaizduojate, jeigu įmonė turi 500 plius, tai į metų pabaigą, pagal jūsų projektą, kur turi būti, tiesiog atleis žmones, tiesiog privers išeiti iš darbo ir liks 499, pavyzdžiui. Tai aš tikrai to skaičiaus visiškai nesuprantu. Ir kodėl jūs ignoruojate profsajungų vaidmenį? Ačiū.

A. MAZURONIS (DPF). Mes neignoruojame profsajungų veiklos, tačiau profsajungų veikla yra visiškai kitokia. Jos priima visiškai kitokius sprendimus, negu priima valdybos. Valdybos priima sprendimus, susijusius tiesiogiai su įmonių ar akcinių bendrovių valdymu, o profsajungų veikla ir jų specifika yra šiek tiek kitokia. Mes nekvestionuojame jų veiklos. Kadangi kalbame apie stambias akcines bendroves, kuriose virš 500 darbuotojų, jose būna ir keletas profsajungų. Yra ir tokių atvejų, kai kartais profsajunga su profsajunga nesutaria. Todėl dar būtinas toks aspektas, kad profsajungos turėtų susitarti, kokį atstovą deleguotų į tuos akcinės bendrovės valdymo organus, kurie priima su įmonės ar akcinės bendrovės valdymu susijusius klausimus. Profsajungų specifika, kompetencija ir įgaliojimai yra visiškai kitokie nei valdybos narių ar stebėtojų tarybos narių. Tiesiog kiti klausimai sprendžiami. Aš nekvestionuoju profsajungų kaip būtino įrankio darbuotojams ginti savo teises, tačiau čia yra kaip papildomas įrankis, apimantis šiek tiek platesnius įgaliojimus, ko neapima dalyvavimas profesinėse sąjungose. (*Balsas salėje*) Kodėl 500? Turbūt tarptautinėje praktikoje nustatyti panašūs skaičiai, ar būtų Danija, ar Švedija, ar Vokietija, ar Prancūzija. Jeigu čia pritartumėte svarstymo stadijoje, turbūt būtų galima diskutuoti. Yra atliktos Parlamentinių tyrimų departamento įvairiausios studijos, iš čia atėjo tas skaičius.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Andriau, ta jūsų įžanga prieš auditoriją, prieš svečius, na...

A. MAZURONIS (DPF). Paliko įspūdį, žiūriu, įžanga, jo? Į veidrodį visada nemalonu žiūrėti.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Na, pritrenkė, bet, žinote, pasijausti Seimo salėje kaip kiaulininke nebuvo visiškai jauku. Ne visi gi mes tokie.

A. MAZURONIS (DPF). Jūs buvote rytinio posėdžio pabaigoje?

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Buvau, bet vis tiek, žinote...

A. MAZURONIS (DPF). Buvote. O ten jums niekas neužkliuvo?

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Man atrodo, kad mes tikrai vienas kitą gerbiame ir...

A. MAZURONIS (DPF). Man irgi taip atrodė.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). ...galime išvengti tam tikrų epitetų, kurie nepuošia mūsų.

O dėl klausimo. Čia jau buvo nuskambėję dėl profsajungų vaidmens. Mes turime vis dėlto kalbėti ir apie privačia nuosavybe valdomas akcines bendroves ir uždarąsias akcines bendroves. Tikrai užtenka profsajungų. Ar tikrai dabar reikėtų įtraukti kokius nors darbuotojų atstovus, tarybas į valdybas, kur tam tikros komercinės paslaptys gali būti svarstomos aukščiausiu lygiu ir nebūtinai išnešamos? Na, nežinau. Kodėl? Koks pats principas? Ko jūs siekiate? Ką tas darbuotojų atstovas galėtų ten veikti būdamas vienas, visiškai mažuma? Ačiū.

A. MAZURONIS (DPF). Žiūrėkite, visų pirma, apie epitetus. Man atrodo, kas jau kas, bet jūs esate tas dešinysis politikas, kuriam savo pasisakymuose teko pačiam vartoti įvairiausių epitetų, ir ne kartą, tiek Druskininkuose būnant. Priekaištauti dėl kokių nors epitetų ar spalvingos politikų kalbos vartojimo, man atrodo, kam jau kam, bet jums reikėtų atsargiai tą dalyką daryti. Aš tuoj pagūglinčiau ir rasčiau turbūt ne mažiau jūsų spalvingų pasisakymų politinių oponentų atžvilgiu. Tikriausiai taip.

O dėl būtinybės dalyvauti valdybose aš jau atsakiau S. Jovaišai. Valdybų kompetencija yra visiškai kita, jos sprendžia visiškai kitus klausimus. Profsajungos yra viena, čia sprendžiami vieni

klausimai, tai iš principo yra darbuotojų profesinės savivaldos klausimai, o valdybos arba stebėtojų tarybos – įmonių valdymo klausimai. Tokiose didelėse įmonėse (priminsiu, pakartosiu, kad mes šnekame apie stambias įmones, daugiau kaip 500 darbuotojų, nėra Lietuvoje daug įmonių, turinčių tiek darbuotojų) sprendžiami visai kitos kompetencijos klausimai. Beje, ta praktika (pakartosiu dar kartą) nėra mūsų išrastas dviratis. Ji egzistuoja Švedijoje, Danijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, nemažai kitų Europos Sąjungos valstybių. Tai labai geras įrankis darbuotojams turėti dar vieną svertą, kaip efektyviau ginti savo interesus.

PIRMININKĖ. V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas Andriau, esu didelis jūsų posėdžių vedimo gerbėjas. Nežinau, ar šiandien buvome maloniai nustebinti. Bet aš noriu kalbėti iš esmės. Galiu pasakyti, kad frakcijoje svarstant šitą klausimą man idėja pasirodė tikrai labai reikalinga ir svarbi. Aš tik manau, čia yra šiek tiek klausimas dėl pavadinimo. Valdyba yra iš esmės vykdomoji institucija, kuri užsiima valdymu. Vadinasi, kiekvienas žmogus atstovauja kokiai nors sričiai, o visi kartu kaip kolektyvas atstovauja bendrai įmonei. Žodis „atstovas“ yra ta problema. Atstovas jis yra taryboje, jūs paminėjote, stebėtojų taryboje, tai jis ir atstovauja. Valdyboje galėtų būti žmogus, kuris atsako už tą žmogiškąjį faktorių. Tai yra visai kitas dalykas, jisai neatstovauja. Atstovaujantis žmogus atstovauja tiems dirbantiems, sakykime, o čia jisai turi būti tas, kuris tiesiog apie tai pagalvoja.

Manau, jeigu mes šia kryptimi teigiamai pajudėtume ir tą pavadinimą padarytume tokį, koks turi priklausyti vykdomajai valdžiai, ir būtų rastas konsensusas. Taigi idėjiškai palaikau jūsų pasiūlymą, tik manau, kad atstovo buvimas vykdomojoje institucijoje yra labai problemiškas, mat jis negali veikti kaip komandos narys, nes atstovauja kažkam.

A. MAZURONIS (DPF). Ne, aš nesu įsitikinęs, ar jūs skaitėte projektą, gal aš čia atstovus tik paminėjau. Aiškiai parašyta, kad valdybos narys renkamas iš darbuotojų atstovų, tai yra iš darbuotojų bendruomenės renkamas visateisis valdybos narys, jis nėra atstovas valdyboje, bet yra visateisis valdybos narys. Jis neturi kažkokio kitokio statuso – jis turi lygiavertį statusą kaip kiti valdybos nariai, tiesiog jis renkamas iš darbuotojų atstovų. (*Balsai salėje*) Jis nėra atstovas, po išrinkimo jis tampa visaverčiu valdybos nariu. Taip, jūs teisus.

O dėl nusivylimo rytinių posėdžių, tai visi priekaištai ar pretenzijos, ar jūsų komplimentai jūsų frakcijos kolegai ponui P. Saudargui, kuris pamynė visas Statute įrašytas nuostatas, pažeidė jas. Jau yra kreipimasis į Etikos ir procedūrų komisiją ir artimiausiu metu tai bus išaiškinta. (*Balsai salėje*) Opozicija turi savo tam tikras teises, jų turi labai nedaug, bet jas reikia kartais gerbti, per jas nevažiuoti buldozeriu ir į jas atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausimui skirtas laikas baigėsi. (*Balsai salėje*) Na, Valdemarai, ne visada, aš jau jums stengiuosi visada suteikti žodį. Dėkui pranešėjui, bus dėl motyvų. Aš manau ir pasinaudoju proga, kad liktų protokolų įrašai, kad visi Seimo posėdžius vedantys pirmininkai, Pirmininkės pavaduotojai, tikrai veda tuos posėdžius korektiškai. Jeigu kartais ištinka laiko ar kitokio limitavimo, ar ir klaidos regimybė, nesame tobuli, tai įvairiai susiklosto, bet stengiamės išspręsti susiklosčiusias situacijas. Šiuo atveju noriu apginti P. Saudargą. Prašau, Pauliau, savo ruožtu, jūs dar padebatuosite tarpusavyje, suprantu. Prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). O kodėl jūs, gerbiamas Andriau, ten atsistojote, jūs galvojate, kad aš apie jus kalbėsiu dabar, ar kaip? Ačiū, supratau. Gerai, gerbiamas Andriau, man atrodo, kad čia nesureikšminti savęs pačiam reikėtų. Iš tikrųjų aš esu be galo nustebintas šiandien, tu mane labai nustebinai. Man tikrai nuoširdžiai gaila, kad kolegai, su kuriuo visada maloniai bendravome, nežinau, kas atsitiko. Aš tikrai patį suprantu žmogiškai, galbūt esi pavargęs po Prezidento rinkimų, gal šiaip norisi trenkti durimis ir taškytis tomis emocijomis į kairę, į dešinę, bet man tikrai yra labai keista šiandieną stebėti paties tokį užsipuolimą. Džiaugiuosi, kad pats kreipeisi į Etikos ir procedūrų komisiją, tai galės pasižiūrėti kolegoms, kur čia buvo pažeistas Statutas, visos Statuto normos. Bent vieną, kurią pažeidžiau, būtų įdomu išgirsti, nes pats puikiai žinai, kad kai nėra laiko, tai posėdis tiesiog baigiasi ir klausimai perkeliama į kitą posėdį. Juolab kad posėdžio pabaigoje aš pačiam būčiau sudaręs galimybę pateikti projektą, nebūtinau balsuoti, nes balsavimo langas taip pat turi nustatytus limitus. Labai keista, kad dėl tokių procedūrinių dalykų žarstaisi

pats tokiais epitetais ir tokiomis emocijomis. Gerbiamas Andriau, tikrai kviečiu patį šiek tiek įsiklausyti, lygioje vietoje, manau, tikrai pats užsipuolei. Jeigu aš patį įžeidžiau savo veiksmais ar žodžiais, aš nuoširdžiai atsiprašau, bet aš tikrai nepažeidžiau jokio Statuto. Ir dar, norėdamas pačiam vis dėlto parodyti, kad politikui neverta pereiti į asmeniškumus, aš deklaruojau, kad palaikysiu paties projektą, nes man turinys patinka.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Man labai keista, kad P. Saudargas ir jo kompanija džiaugiasi Prezidento rinkimų rezultatais, matydami juos, bet ką darysi, matyt, visi džiaugiasi savaip. Dėl nieko nepažeidimo, tai akivaizdu. Siūlyčiau, prieš sakant tokius pareiškimus, pasitarti su J. Razma, kad buvo pažeistas Seimo statutas, nes ketvirtadienio, praeitos savaitės ketvirtadienio, vakariniame opoziciniame posėdyje buvo paskelbta pertrauka iki kito posėdžio. Kai paskelbiama pertrauka iki kito posėdžio, posėdžio pirmininkas turi laiką skirstyti taip, kad tas klausimas, kuris privalo būti pateiktas tame posėdyje, ir būtų pateiktas tame posėdyje, o ne tada, kada pasako: leisiu tau pateikti. Žmogus jau eina iš salės, o jam pasako: ai, sugrįžk, leisiu pateikti, nors jau visi išsiskirstė ir panašiai. Absurdas ir manipuliavimas Statuto normomis, ne kas kita. Ir jokių asmeniškumų čia nėra, tiesiog reikia skaityti Statutą ir jį aiškiai vykdyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Andriau. Valdemaras.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gal, kolegos, nereikia kreiptis dėl etikos, vėl skundikai, vėl skundimai, savus sumuša? Kaip čia pasiūlė A. Bagdonas – eikite į barą ir susitvarkykite tuos reikalus.

PIRMININKĖ. Suprantu, nori paantrinti L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritariu išmintingai gerbiamo Valdemaro idėjai. Tikrai, mielieji, jūs gi beveik vienminčiai. Problema ne tik baras – problema, kad P. Saudargas dar M. Valančiaus draugijai priklauso, tai jam reikės išstoti. Aš manau, tikrai susėskite, paspauskite ranką ir tik pirmyn.

PIRMININKĖ. Gal nebetęskime diskusijų. Dėkui. Aš manau, supratome išsakytus motyvus, argumentus.

Dabar dėl pristatyto klausimo motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų vyrai gali eiti ne į barą, o į „Submariną“ (ten dažnai susirenka) ir išspręs savo konfliktus, nes Seime nėra baro.

Iš tikrųjų aš pritarčiau šitam projektui vien dėl to, kad, mes žinome, paėmus bet kokią akcinę bendrovę ar kitą įstaigą (čia kalbama apie akcines bendroves), ne visi darbuotojai yra profsąjungos nariai, o darbuotojų atstovas atstovaus visiems darbuotojams, todėl ir kalbame apie darbuotojų atstovą, nepriklausomai nuo to, ar tu priklausai profsąjungai, nepriklausai. Mes žinome, kad profsąjungų nariai išsikovoja atitinkamas teises, o čia yra kalbama apie akcinių bendrovių valdymą. Aš tikrai siūlau mielai palaikyti visiems šitą projektą. Galimai yra kai kur, man, pavyzdžiui, 1 straipsnio pakeitimas trupučiuką kliūva, bet manau, kad svarstant ir komitete peržiūrint šitą projektą dar bus ir pasiūlymų, ir pataisų. Tikrai kviečiu šiandien palaikyti, kad jis pereitų pateikimo stadiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš nežinau, kiek yra žinomas faktas dėl JAV automobilių gamybos bendrovių. Milžiniškų gamybos bendrovių korporacijos savo laiką įsitraukė į savo valdybas profesinių sąjungų atstovus ir buvo vienos pirmųjų, kurios ėmė griūti krizės metu, nes tai organizacijos, būtent profsąjungos, kurios labai nenoriai reaguoja į tuos esamus realius finansinius išteklius, srautus, o siekia maksimaliai išlaikyti savo darbuotojų *status quo*, nepaisydamos to, kokia yra finansinė situacija. Tai buvo viena iš priežasčių, beje, kodėl daugelis gamybos procesų persikėlė į Kiniją, dėl ko šiandien itin kenčia tos pačios JAV gamybos įmonės. Profsąjungos itin retai, o gal niekuomet nesugebės žiūrėti į žmogų kaip į tokį patį resursą kaip ir finansiniai ištekliai, nes laikyti žmogų finansiniu ištekliumi kartais tiesiog gal yra ir neetiška. Todėl sutarti valdyboje tikrai būtų sunku, kartais, manau, beveik neįmanoma ir aš tikrai negaliu palaikyti tokio projekto. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl paties projekto apsispręsimė per balsavimo langą. Jis pagal mūsų darbotvarkę – 15 val. 20 min.

15.08 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3815ES, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3816ES, Administracinių nusižengimų kodekso 479, 480 ir 589 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3817ES, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 36, 45, 51, 74, 82 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3818ES, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 13 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3819ES, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3820ES, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 7, 14, 15, 26, 27, 39, 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3821ES, Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 37, 47 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3822ES, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 50 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3823ES, Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3824ES (*pateikimas*)

Dabar eisime prie darbotvarkės 2-2 klausimo – Kibernetinio saugumo įstatymo projekto Nr. XIVP-3815 pristatymo. Čia kviečiu ministrą. Kur jis? L. Kasčiūnas tuojau pat bus tribūnoje. Taip pat, kadangi buvo paimta pertrauka iki kito posėdžio dėl Karo prievolės įstatymo, tai per balsavimo langą apsispręsimė ir dėl jo. Dabar, prašau, kibernetinis saugumas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, iš tikrųjų aš truputėlį apie tai jau kalbėjau, nes tai integrali dalis. Nenoriu aš per daug jūsų varginti, bet mintis yra labai paprasta. Aišku, šito įstatymo varomoji jėga yra tai, kad mums reikia perkelti tam tikras direktyvos nuostatas, tikrai labai svarbios ir pažangios direktyvos, kuri leis mums tikrai sustiprinti visą kibernetinio saugumo pamatą mūsų valstybėje.

Šito projekto esmė – organizacinė struktūra. Valstybinė organizacinė struktūra iš esmės nekinta. Nacionalinis kibernetinio saugumo centras ir toliau išlieka pagrindine kibernetinio saugumo politiką įgyvendinančia institucija, kartu numatant dar daugiau atsakomybės ir pareigų. Taigi numatomas naujas subjektų, kuriems turi būti taikomi kibernetinio saugumo reikalavimai, identifikavimo modelis. Tai yra atsižvelgiant į svarbą visuomenei ir ekonomikai bus identifikuojamos dvi kibernetinio saugumo subjektų kategorijos: esminiai ir svarbūs subjektai. Identifikuotus subjektus planuojama registruoti kibernetinio saugumo subjektų registre.

Antra kryptis – reikalavimai. Patikslinama subjekto atsakomybė informuoti Kibernetinio saugumo centrą apie kibernetinius incidentus. Siekiant numatyti visą grėsmių žemėlapi, reikalaujama informuoti apie visus incidentus. Išskirtinis dėmesys informacijai apie pačius pavojingiausius didelius incidentus, tai yra nustatoma kelių etapų pranešimo apie didelius incidentus procedūra, užtikrinanti efektyvų svarbiausios informacijos perdavimą NKSC. Taip pat sudaromos sąlygos atnaujinti kibernetinio saugumo reikalavimus, nustatoma pareiga paskirti už kibernetinį saugumą atsakingus asmenis organizacijoje. Kaip yra, pavyzdžiui, Korupcijos prevencijos įstatyme su korupcija kovojančiose organizacijose, taip pat bus ir kibernetinio saugumo asmenys. Numatoma tiesioginė organizacijos vadovo atsakomybė už kibernetinį saugumą, nustatomos tiesioginės tik vadovui skirtos pareigos.

Priežiūra – trečia kryptis. NKSC įgyja daugiau įgaliojimų vykdyti subjektų priežiūrą. Nustatoma daugiau įstatymo vykdymą užtikrinančių priemonių: įspėjimai, nurodymai, veiklos sustabdymas, vadovų nušalinimas, administracinės baudos. Griežčiausios priemonės gali būti taikomos tik už piktybinį NKSC nurodymų nevykdymą, pakartotinius nusižengimus. Tikrai yra įvairių atvejų, ir Kėdainiuose, žinau, buvo atvejų, kai po tam tikrų kibernetinių atakų buvo bandoma nušlėpti tuos incidentus, o taip neturi būti. Mes ir padarysime, kad taip daugiau nebūtų.

Priemonių kaštai. Organizacijoms, jau dabar patenkančioms į esamą Kibernetinio saugumo įstatymo reguliavimą, našta iš esmės neturėtų didėti. Naujiems subjektams numatomam reguliavimui įgyvendinti bus reikalingos papildomos administracinės, finansinės ir organizacinės priemonės. Iš principo stiprinant Kibernetinio saugumo centro pajėgumus kasmet iš valstybės biu-

džeto reikėtų papildomai apie 2 mln. eurų. Tikrai ne tokia didelė suma, kad nepajėgtume. Taigi toks trumpas pristatymas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūsų nori paklausti keli kolegos. Pirmoji – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, paaiškinkite man. Yra du registrai: vienas yra subjektų registras ir kitas yra informacinė sistema, kuri yra tinklo informacinėje sistemoje. Kuo skiriasi tie registrai ir kam reikalingi tie du registrai, gal galite pasakyti, nes čia yra ir Teisės departamento pastaba? Kai kurios pastabos yra smulkios, aš pasižiūrėjau, 100 pastabų, bet realiai tikrai ta man labiausiai užkliuvusi.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, ponija Laima. Labai ačiū. Patikslins komanda, gerai? Prašau, Inga.

I. SŪNELAITIENĖ. Iš tiesų bus kibernetinio saugumo informacinė sistema, kurioje tas registras bus pakabintas. Mes pataisėme pagal pastabą, vienoje vietoje tiesiog buvo lingvistinė klaida.

PIRMININKĖ. Dėkui. G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas ministre, du klausimai. Nors čia dar tik tai pateikimo stadija, bet pirmiausia dėl kibernetinio saugumo politikos formavimo subjektų. Yra numatyta, jog tai yra Krašto apsaugos ministerija, Užsienio reikalų ministerija. Kodėl nėra Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, kuri atsakinga už visą failą informacinių išteklių konsolidavimo, valdymo ir panašiai?

Antras klausimas. Visame pakete galbūt pasigedau valstybės valdomų neviešų elektroninių ryšių tinklų įstatymo, apie kurį buvo kalbėta ne viename komitete ir, matyt, Vyriausybėje, nes tai yra tam tikra kibernetinio saugumo, matyt, sudedamoji dalis, kuri yra pilkojoje zonoje tarp rinkos ir valstybės. Tai čia, kaip sakoma, klausimas, jis yra aktualus. Matyt, įstatymo projekto galbūt ir nespėta parengti, bet ar ministerija, Vyriausybė turi tokius pavedimus ir planuoja tai padaryti? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Kadangi tai buvo vis tiek pirmiausia direktyvos perkėlimas, gana kompleksinis procesas, buvo tam tikros vyriausybės derybos, tai mūsų komanda, kuri dalyvavo, manau, pabandys atsakyti į šituos klausimus, gerai?

I. SŪNELAITIENĖ. Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos. Tikriausiai būtent toks pasiūlymas ir yra, kad ji yra atsakinga už informacinius išteklius ir jų reguliavimo politikos formavimą, o KAM'as – už saugumo politiką. Kaip ministras sakė, šitas įstatymas visų pirma yra Europos Sąjungos direktyvos perkėlimas. Labai griežtai reikėjo laikytis tam tikrų dalykų. URM'as yra įtraukiamas kaip nauja institucija, nes kalbame apie kibernetinio saugumo diplomatijos ir to priskyrimo politikos formavimą. Tai čia tokie niuansai.

Dėl neviešų ryšių. Irgi šitas įstatymas to neapima. Turime Susisiekimo ministeriją, Ryšių reguliavimo tarnybą, kurios iš principo turi kalbėti apie ryšius. Mes visada į tą pratimą ir tas bendras diskusijas kontributuojame iš savo pusės, ir kompetencijas.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kibernetinių incidentų, akivaizdu, matyt, nemažės, gal ir daugės, resursų kibernetiniam saugumui ir politikai formuoti ir vykdyti reikės dar daugiau. Didžiojoje dalyje NATO šalių krašto apsaugos ministerijos nėra atsakingos už visos valstybės kibernetinį saugumą. Priešingai yra Lietuvoje – Lietuva finansuoja visos valstybės kibernetinį saugumą iš bendro gynybai skirtą biudžetą.

Klausimas galbūt būtų toks: kiek jau dabar yra skiriama kibernetiniam saugumui užtikrinti ir kokios perspektyvos, kiek reikės tų lėšų? Ir ar nereikėtų atskiros eilutės, kadangi tai nėra vien ginkluotosioms pajėgoms, mūsų kariuomenė pati turi savo kibernetinio saugumo pajėgumus, tačiau Krašto apsaugos ministerija vykdo visos valstybės kibernetinio saugumo politiką ir taip nukenčia, sakykime, mūsų Lietuvos kariuomenės aprūpinimas ginkluote ir taip toliau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Manau, kad gerai, kad Krašto apsaugos ministerija kažkada ėmėsi tokio centrinio vaidmens, nes vis dėlto kibernetinis saugumas, kibernetinio saugumo dėmuo, ramstis tampa viena iš varžybų erdvių, kur iš esmės reiškiasi kova dėl galios, mūsų dėl įtakos. Todėl tas atspindys, kad mes dabar kariuomenėje nusprendėme sukurti kibernetinio pajėgumo štabą, tą vadinamąjį *Cyber Command*, jau rodo, kad mes įlipame ir kariuomenėje į šią struktūrą.

Be jokios abejonės, galima kalbėti apie tai, kad tradicinei pajėgumų plėtrai norėtųsi daugiau lėšų iškristalizuoti iš gynybos biudžeto. Bet aš manau, kad vis tiek, kadangi kovos, varžymosi dėl įtakos domenai kompleksiškės ir toliau, tai gal ir gerai, kad Krašto apsaugos ministerija šiuo atveju centruoja. Viena vertus, kibernetinė įtaka gali prasidėti kaip galbūt civilinė ataka, hibridinė, kur galbūt dar nėra 5 straipsnio ir nėra tiesiogiai karinė, bet ji gali būti pereinamoji karinė, ji gali būti *tranzicijoje*.

Mes dažnai kalbame, kad prasideda kibernetinės atakos, po to jau einame, sakykime taip, prie kokios nors kietesnės agresijos formos, kaip matėme ir Ukrainoje. Tai gerai, kad šiuo atveju yra KAM'as, kuris, matydamas visą tą kompleksiškumą, gali iš karto tai perjungti iš kibernetinių-hibridinių grėsmių scenarijaus, sakykime, į atsaką, į kažkokią konvencinę ataką. Gerai, kad turėtų centruoti centrinę instituciją.

Aš šiuo atveju manau, kad struktūriškai taip, o dėl pinigų – tai kiek mes sutarsime čia visi šiais metais dėl papildomo gynybos finansavimo, kiek dar šiais metais mes sugebėsime jį padidinti, nes yra tokių planų. Šiuo atveju kiek mes būsime stiprūs, tiek ten atrasime tą kibernetinio saugumo dedamąją. Tik nežinau tikslesnių skaičių. Kiek mes turime visame Krašto apsaugos ministerijos biudžeto krepšelyje kibernetiniam saugumui?

I. SŪNELAITIENĖ. Aš gal sakyčiau, plėtros programa yra RRF'o pinigai, tai yra 52 mln. 2024–2028 metams.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Bet tai yra europiniai pinigai?

I. SŪNELAITIENĖ. Tai yra europiniai, taip. O iš gynybos biudžeto, be abejo, Kibernetinio saugumo centrui papildomai reikės 2 mln., maždaug yra tiek.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Išties ačiū. Gerbiamas ministre, tai yra labai lauktas įstatymų projektų, galima sakyti, paketas. O dėl kibernetinio saugumo, tai labai aktualus klausimas, kuris šiek tiek dirbtinai pristabdytas. Galiu labai aiškiai pasakyti, kad būtent dėl rinkimų kampanijos, tiek Prezidento, tiek Europos Parlamento, nes tikrai labai daug spragų ir tikrai labai daug iššūkių.

Apie juos mes jau kalbėjome Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete ir apie tai tikrai turi žinoti visuomenė. Manau, kad po Europos Parlamento rinkimų kampanijos apie tai daugiau diskutuosime viešojoje erdvėje, nes grėsmės milžiniškos. Kibernetinio saugumo centrui iššūkiai taip pat didžiuliai, kaip ir kitoms, beje, Europos Sąjungos valstybėms. Todėl sakau, šie dabar teikiami įstatymų projektai tikrai bus pildomi, nes tiek atsakingo pranešėjo institutas, tiek visi kiti įstatymų projektai, apie kuriuos dar viešai nekalbame, būtent šiuo įstatymų paketu bus papildyti.

Todėl prašau visus išties palaikyti būtent šiuos paketus ir laukti, kokie vis dėlto bus sprendimai ir galutiniai priimti sprendimai, siekiant apsaugoti mūsų kibernetinę erdvę, nes vis dėlto tai mūsų visų Achilo kulnas būtent šiame amžiuje. Todėl tikrai sveikintinas dalykas, tik labai ilgai lauktas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsispręsimе balsavimo metu.

15.19 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3802 (pateikimas)

Kadangi dar turime minutę kitą, norėčiau, kad Karo prievolės įstatymo paketą pasivytų visas tas paketas. Yra lydimasis įstatymo projektas, darbotvarkės 1-15 klausimas iš rytinio posėdžio. Mokslo ir studijų įstatymo projektas Nr. XIVP-3802. Čia kviesčiau A. Žukauską. Pirmininke, ar galėtumėte pateikti Mokslo ir studijų įstatymą? Dėl Karo prievolės, lydimąjį.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, mano pataisos yra skirtos tam, kad studentai būtų labiau suinteresuoti atlikti karinę prievolę. 62 straipsnio pakeitimas dabar leidžia išeinant akademinių atostogų nurodyti priežastį, kad nori atlikti privalomąją karinę tarnybą, taip sakant, savo noru studento teisė yra tokia. Ir kitas 77 straipsnio 1¹ dalies pakeitimas yra skirtas, kad palengvintume atlikusiems privalomąją pradinę karo tarnybą stojimą į aukštąją mokyklą per tą antrą eilę, vadinamąją lengvatinę. 12 mėnesių praktinės veiklos patirtis yra sulyginama su 9 mėnesiais privalomosios pradinės karo tarnybos. Užteks atitarnauti 9 mėnesius, nebereiks 3 mėnesių

dar kokio nors stažo ieškoti ir jaunuolis galės patekti į lengvatinę eilę. Manau, visi turėtume priartinti ir kviečiu tą padaryti.

PIRMININKĖ. Nori paklausti pora kolegų. L. Nagienė – pirmoji.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų, manau, pirmininke, šio įstatymo pataisa dėl to, kad per NSGK posėdį nepavyko kai kuriais klausimais įrodyti, kad atmetė. Tokia viena priežastis. Nežinau dėl pirmo punkto.

Ir antras momentas dėl 3 mėnesių laikotarpio. Ar mes lygiateisiškumo principo nepažeisime? Tiesiog klausimas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Suprantate, čia nėra joks, taip sakant, mano įsiteikimas NSGK. Tiesiog svarstant šituos dalykus pasirodė, kad iki tol NSGK ir net ministrai išvis nežinojo, kad yra ta lengvatinė eilė, kuri leidžia jaunuoliui po karinės tarnybos lengviau įstoti į aukštąją mokyklą. Diskutuoju apie tai su naujuoju ministru kilo tokia idėja dar palengvinti. Čia jokios teisės niekieno nepažeidžiamos. Iš tikro pagalvokite, reikėtų dabar tam jaunuoliui, kad kitamet spėtų įstoti, jam reikėtų prieš karinę tarnybą ten, tarkime, 1,5 ar 2 mėnesius atidirbti, paskui grįžus vėl įsidarbinti mėnesiui. Techniškai labai sudėtinga. Jeigu jis dirba visus 12 mėnesių, tai viskas aišku, bet kai yra ta 9 mėnesių tarnyba, tai gali taip atsitikti, kad tais metais jau jisai negalės įstoti, nes nespės įsidarbinti. Tai čia yra grynai dėl to. Manau, kad čia viskas yra gerai.

PIRMININKĖ. V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš pritariu šioms pataisoms ir dėl tų 3 mėnesių viskas yra aišku. Paaiškino akademikas, kadangi iš tiesų reikia vertinti specifiką. Bet man labai neramu yra dėl talentingų vaikų, pavyzdžiui, muzikantų, kurie negali, ir panašiai. Šituos dalykus atmetė. Jūs galvojate, kad ką nors mes galime Švietimo ir mokslo komitete padaryti ar ne? Ne visi gali tarnauti, muzikantai ar kiti.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Miela profesore, mano pataisa yra dėl Mokslo ir studijų įstatymo, kuria-me yra nustatomos sąlygos, pirma, kada studentas gali paimti akademines atostogas, ir antra, koks turi būt stažas, kad pakliūtų į lengvatinę eilę. Čia yra grynai Mokslo ir studijų įstatymo dalykas.

Dabar, ką jūs sakote, yra Karo prievolės įstatymas ir, matyt, aš dar bandysiu teikti kažkokias pataisas dėl to įstatymo, pažiūrėjęs, kas išeis po šios dienos. Bet šitas yra savo ruožtu.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Rakutis paskutinysis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas profesoriau, manau, kad klausimai, kuriuos jūs iškėlėte, yra tikrai labai svarbūs, labai dėkui už tą palaikymą idėjos, kad žmonės, pabaigę mokyklą, galėtų atitarnauti, gauti reikalingų įgūdžių ir tada jau pasinerti į mokslo gylį. Ypač geras jūsų pasiūlymas dėl sukūrimo tokios duomenų bazės, kuri leistų žmogui save identifikuoti. Manau, šitas klausimas yra ypač svarbus. Bet ar jūs manote, kad reikėtų tas išimtis aprašyti įstatyme, ar daugiau gal nustatyti kaip vidinės tvarkos taisyklės tos komisijos, kuri priima sprendimus? Nes iš tikrųjų tų atvejų, kada reikia žmogų atleisti nuo tarnybos, yra gerokai daugiau. Ir aš pasakyčiau, gal kelis pavardinčiau kaip pavyzdį. Tai yra žmonės, kurie pagal savo būdą negali tarnauti kariuomenėje, yra tokių žmonių, kurie tiesiog negali, jie sueis į konfliktą ir taip toliau. Yra žmonių, kurie augina vaikus, yra tokių, kurie turi senus tėvus, yra žmonių, kurie, sakykime, turi superinius gebėjimus, kurių negali aprašyti.

Aš manau, jeigu mes daugiau pasitikėtume ta komisija ir nuleistume tuos rekomendacinius punktus, būtų daug geriau. Dabar, kada vienus įrašome, kitų neįrašome, paprasti žmonės sako, va, mes (dabar žiauriai pasakysiu), kaimai ir *durniai*, tarnausime, o tie elitiniai praslys po tais punktais, tie ministrų vaikeliai. Va šitas lygumo prieš įstatymus klausimas, kaip lygumo prieš mokesčių mokėjimą klausimas, yra politiškai labai svarbus.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamas profesoriau, mano šiandien yra teikiamos Mokslo ir studijų įstatymo pataisos, ne Karo prievolės įstatymas. Šitos pataisos yra skirtos tam, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos studentams tarnauti. Jie galėtų, pavyzdžiui, kai pavargsta mokytis, pasiimti akademines atostogas. Ir, antra, pakliūti į lengvatinę eilę: stojant užtektų 9 mėnesių tos pradinės karo tarnybos, kad jam nereikėtų ieškoti dar 3 mėnesių kur nors įsidarbinti.

Tai, ką jūs sakote, yra Karo prievolės įstatymas. Aš čia nenorėčiau plėstis, ne apie jį šnekame. Mano galva, jeigu trumpai, formuluotė, kad galima atleisti dėl nepakeliamos žalos asmeniui ar visuomenei, yra absoliučiai guminė. Nesant aiškių kriterijų, turbūt ir korupcijos požiūriu yra ne-

labai tvari tokia formuluotė. Aš kviesčiau gal papildyti tuos mano siūlymus kitais. Mes paėmėme iš Izraelio patirties, bet vėlgi aš čia nenoriu, ne apie tą įstatymą šnekame.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Labai trumpai. Iš tikrųjų čia yra apie akademines atostogas. Jeigu bet kuriuo metu jis galėtų pasiimti akademines atostogas, gal net ne vieną kartą išeitų galimybė jam būti, jeigu jis dėl kokių nors kitų priežasčių, bet viena iš priežasčių, kai jis nori tarnauti ir atiduoti duoklę tėvynei, manau, čia yra labai gerai. Galės sugrįžti bet kada į tą vietą, nepriklausomai, pasiims 9 mėnesius, po 9 mėnesių jis vėl grįš ir studijuos toliau, tęs mokslus. Čia yra visiškai kitas įstatymas, o prie Karo prievolės įstatymo dar grįšime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Netrukus pradėsime balsuoti. Dabar Seimo posėdžiui toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis dėl to, kad jis neimtų klausimų pertraukų. Juokauju, taip yra nulemta mūsų pasiskirstyto grafiko. Gerbiamasis, prašau. Susikaupkime balsuoti.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui. Aš jau sakiau, kad pertraukų neimsime tik dėl Radvilės gero būdo, tai jai visos padėkos.

Balsuojame dėl ką tik pristatyto Mokslo ir studijų įstatymo projekto. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 102, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

15.29 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 31, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3806 (pateikimo tęsinys)

Daug audrų sukėlęs darbotvarkės 1-12 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3806.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 53, prieš – 6, susilaikė 38. Įstatymo projektui pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

15.30 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3815ES, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3816ES, Administracinių nusižengimų kodekso 479, 480 ir 589 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3817ES, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 36, 45, 51, 74, 82 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3818ES, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 13 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3819ES, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3820ES, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 7, 14, 15, 26, 27, 39, 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3821ES, Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 37, 47 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3822ES, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 50 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3823ES, Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3824ES (pateikimo tęsinys)

Kiti darbotvarkės klausimai, dėl kurių turime balsuoti, 2-2.1, 2-2.2, 2-2.3, 2-2.4, 2-2.5, imtinai iki 2-2.10. Pagrindinis – projektas Nr. XIVP-3815 ir lydimieji. Kibernetinio saugumo įstatymo dau-

gelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas bei lydimieji. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 99, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymų projektų blokui pritarta. Dėl visų įstatymų projektų, išskyrus 2-2.3 klausimą, pagrindiniu komitetu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Dėl 2-2.3 klausimo (įstatymo projekto Nr. XIVP-3817) pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Visus įstatymų projektus siūloma svarstyti birželio 27 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

15.31 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3402(2), Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 1, 2, 8, 12, 14, 17, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3403(2), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3404(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 5 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3405(2), Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3406(2), Administracinių nusižengimų kodekso 517⁴, 560, 560¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3407(2), Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3408(2), Baudžiamojo kodekso 316, 330 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3409(2), Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3410(2), Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3411(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3412(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10¹, 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3692(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3693(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3694(2), Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3695(2), Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3696(2) (*svarstymo tęsinys*)

Grijtame į rytinę darbotvarkę, nes yra balsavimo intervalas, visas 1-5 klausimų blokas. Į tribūną kviečiame A. Pocių. Kadangi aš pirmininkauju, pertraukos neturiu galimybės paprašyti.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū už galimybę pagaliau pristatyti šio įstatymo pakeitimo projektą. Tiesiog sugrįžtu prie to, ką rytinėje posėdžio dalyje pasakiau: kai kurie Seimo nariai būtent kreipėsi, kad vis dėlto paaiškintų dėl pačios karo prievolės sampratos. Kai kurie painioja pradinę privalomąją karo tarnybą su karo prievole ir kai kurie žmonės mano, kad karo prievolė, jeigu atitarnavo, tarkime, devynerius metus, tai jau viskas, atsiskaitė su karo prievole ir viskas. Ne. Pradinė privalomoji karo tarnyba...

PIRMININKAS. Gerbiamas Arvydai, dabar mes turime tik pataisas. Jau diskusija buvo. Mes dabar turime eiti tik per pataisas. Aš jums tuoj pasakysiu, kokia... Yra gauta daug Švietimo ir mokslo komiteto pataisų. Kaip aš žinau, yra sutarta su Švietimo ir mokslo komitetu, kad vienu balsavimu Seimas apsispręstų, ar pritaria Švietimo ir mokslo komiteto... Gerbiamas pone Artūrai Žukauskai, prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, pirmininke. Švietimo ir mokslo komitetas yra pateikęs kelias pataisas, kurios ten yra siūlomos dėl įvairių įstatymo straipsnių. Viena pataisa yra dėl tų sportininkų, gerai baigusių mokyklą, ir muzikantų, ir šokėjų, dėl jų tarnybos atidėjimo, kad jie spėtų įstoti į aukštąją mokyklą. Toliau yra kita grupė pataisų, susijusių su registru, kad nuo 16 metų jaunuolis būtų jau elektroniskai prijungtas ir matytų savo statusą. Ten kažkiek į tai atsižvelgta, bet mes dar gal pažiūrėsime tada atskirai po to, kai čia įvyks tas svarstymas. Dar buvo viena grupė pataisų, susijusių su... Jau nepamenu, kuo ten, pažiūrėkite, generole.

PIRMININKAS. Gal galite truputėlį garsiau? Kolegos jūsų negirdi.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ten buvo dėl tų sportininkų, gabių vaikų ir muzikantų, šokėjų. Po to buvo pataisa dėl to, kad nešauktų studentų, bet jinai buvo nepakankamai gerai suformuluota ir aš po to pateikiau pataisą, kuriai iš dalies buvo pritarta. Šitie dalykai pagrindiniai. Dabar reikėtų tada konkrečiai įvardinti tuos punktus.

PIRMININKAS. Gerbiamas Žukauskai, kiek žinau, yra sutarta, kad dėl visų jūsų pasiūlymų, kuriems komitetas nepritarė, mes galime balsuoti vienu balsavimu, taip?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Aš supratau, dėl atskirų blokų, bet galime ir vienu. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Na, taip buvo sutarta, sakė man, pristatė.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Kai aš šnekėjau, tai man sakė...

PIRMININKAS. Per rytinį posėdį buvo pasakyta, kad tenkina toks variantas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). ...aš taip supratau, dėl atskirų blokų, kur kartojasi tas pats įvairiuose straipsniuose. Ten keli dalykai buvo.

PIRMININKAS. Gerbiamas Arvydai, prašau. Komiteto pozicija dėl pristatytų pataisų. Pritarė, nepritarė.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Nepritarė komitetas.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, ar jūs prašote dėl kiekvienos jūsų pataisos balsuoti, ar dėl visų, kurioms nepritarta, galime apsispręsti vienu balsavimu?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Galime ir vienu, jeigu tai leidžia Statutas.

PIRMININKAS. Galime vienu balsavimu? Gerai. Gerbiamas Arvydai, komiteto nuomonė dėl tų Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymų, kuriems nepritarta.

Gerbiama Laima per šoninį mikrofoną.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš nenoriu sutikti, nes yra skirtingai. Kur yra išlygos, sakysime, kur yra išimtys, tai aš sutinku, bet yra registras 16 metų ir taip toliau, tai yra suplakta. Einame per tuos ir paskui...

PIRMININKAS. Gerai, viskas, žiūrėkite. Laima, viskas gerai. Žiūrėkite, tuomet einame per kiekvieną pataisą. Norėjome sutaupyti laiko. Viskas. Dėl 5 straipsnio yra Švietimo ir mokslo komiteto pataisa, kuriai Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas nepritarė. Pone Žukauskai, trumpai pristatykite būtent šią pataisą. Tuomet eisime per kiekvieną.

A. POCIUS (TS-LKDF). Žiūrėkite, visa ta painiava ir nesusipratimas prasideda nuo to, kad yra paprasčiausiai nežinoma, jog tuos...

PIRMININKAS. Gerbiamas Arvydai!

A. POCIUS (TS-LKDF). ...atidėjimus, atleidimus nuo privalomosios pradinės karo tarnybos, tokią galimybę suteikia ministras.

PIRMININKAS. Gerbiamas Arvydai, gerbiamas Arvydai, galiu šiek tiek sustabdyti? Pataisos iniciatorius pristato pataisą, tada jūs komiteto poziciją, tada motyvai už, prieš ir balsuojame dėl pataisos. Pone Žukauskai, pristatykite pirmą Švietimo ir mokslo komiteto pataisą dėl 5 straipsnio, kuriai Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas nepritarė.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Čia buvo dėl išlygų gabiems vaikams, muzikantams, šokėjams ir sportininkams, labai aiškiai įvardinti kriterijai. Mūsų galva, dabar ta žala, kaip aš jau minėjau, labai guminis dalykas. Kviesčiau ir kitus kriterijus surašyti ir pasižiūrėti iš praktikos, iš tų komisijų praktikos, nes žala yra toks labai ištemptas ir neapibrėžtas dalykas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pone Pociu, kodėl komitetas nepritarė?

A. POCIUS (TS-LKDF). Kaip?

PIRMININKAS. Kodėl komitetas nepritarė šiai pataisai?

A. POCIUS (TS-LKDF). Kodėl nepritarė?

PIRMININKAS. Taip, komiteto nuomonė dėl šios pataisos. Kodėl nepritarė?

A. POCIUS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė, nes tai yra perteklinis siūlymas, kaip ir didžioji dauguma. Kaip aš minėjau, ministras turi tokią teisę, ją yra suteikęs ir dabar. Būtent krašto apsaugos ministro sudaryta komisija ir svarsto tuos išimtinius atvejus ir sportininkų, ir menininkų, ir visų kitų įvairiomis veiklomis užsiimančių jaunuolių. Todėl mes manome, kad tai yra perteklinis siūlymas. Tai iš esmės prieštarauja vienam iš šaukimo sistemos tobulinimo tikslų – būtent di-

dinti ginkluotai gynybai parengtų piliečių skaičių, sudaryti teisines prielaidas pereiti prie visuotinio šaukimo. Jeigu reikės, komisija įvertins ir atidės. Mes manome, kad tikrai nereikia rašyti įstatyme šių siūlymų, todėl nepritariame. Komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už pataisą nori kalbėti L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šį kartą tikrai nenoriu sutikti su komiteto išvada. Būtų labai džiugu, jei atkreiptume dėmesį. Mes kalbame apie sportininkus, apie olimpiadų dalyvius. Aš noriu paklausti. Gerbiamas Alekna, jūs savo sūnų turėsite lygiai taip pat... Mes apie tas išimtis ir kalbame. Mes nekalbame apie visus sportininkus – mes kalbame apie tuos, kurie garsina Lietuvą, kurioje yra vietoje. Po to dar pratęsiame iki 28 metų galimybę jiems tarnauti.

Kitas momentas – muzikai, menininkai. Taip pat apie tai buvo kalbėta su Kultūros komitetu. Gabūs jaunuoliai, kurie mokosi ir baigia... kad galėtų iš karto studijuoti, reikalingi bus krašto apsaugai ir supergabūs mūsų moksleiviai. Aš nematau čia problemos. Mes ir parašėme – iki 28 metų. O jūs nenorite pritarti. To negaliu suprasti.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ponia Laima!

PIRMININKAS. Labai ačiū.

A. POCIUS (TS-LKDF). Aš dar kartą noriu jums pakartoti.

PIRMININKAS. Gerbiamas Arvydai!

A. POCIUS (TS-LKDF). Žiūrėkite...

PIRMININKAS. Žanras yra toks.

A. POCIUS (TS-LKDF). ...jūs kalbate, kiek norite, taškotės įvairiai.

PIRMININKAS. Gerbiamas Arvydai, žanras yra toks. Pataisą pristato... (*Balsai salėje*)

Prieš pataisą kalba V. Rakutis. Gerbiamas Valdai.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Kolegos, aš manau, kad mes kalbame apie tuos pačius dalykus, tik tai nesutariame dėl formos. Niekas nesako, kad šitie kriterijai, kuriuos pasiūlė Švietimo ir mokslo komitetas, yra blogi. Žinoma, kad taip, bet yra dar ir daug kitų priežasčių, dėl ko žmogui reikia atidėti tarnybą. Tą reikia spręsti individualia tvarka, nes yra dalykų, kurie netrukdo žmogui tarnauti ir kurie labai trukdo. Mes manome, kad ta komisija, kuri specializuojasi šitoje srityje, turi vidaus tvarkas ir jas reikia papildyti, manau, kad jie tuos kriterijus jau seniai turi, 2 tūkst. žmonių per metus atleidžia šita komisija. Ta frazė, kurią minėjo gerbiamas Artūras, sudaro sąlygas individualiai spręsti. Tai nesusiję su jokia korupcija. Neįmanoma aprašyti visų atvejų, o vis dėlto 9 mėnesiai tarnybos yra labai rimtas išbandymas žmogui ir turi būti visiems vienodai svarbus.

PIRMININKAS. Iš klausėme visų pasisakymų dėl pataisos. Balsuojame. Kas pritaria Švietimo ir mokslo komiteto siūlymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 44, prieš – 11, susilaikė 47. Pasiūlymui nepritarė. Per šoninį mikrofoną – L. Nagienė. Tik išpėju, kad dar daug pataisų, dar ilgai užtruksime.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų dėl ko kriterijai turi būti įstatyme? Ne vieną kartą Teisės departamentas yra pasisakęs, kad kriterijai turi būti įkelti į įstatymą, todėl mes ir siūlėme. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl to paties 9 straipsnio dar vienas Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat nepritarė. Pone Žukauskai, pristatykite labai glaustai, ką jūs ten siūlote.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dėl 10 straipsnio?

PIRMININKAS. Ne, dėl 5 straipsnio.

A. ŽUKAUSKAS (LF). 5 straipsnis. Ten yra dėl tų, kuriems yra atidėta individualia tvarka, kad jie būtų šaukiami iki 28 metų įskaitytinai, kad baigtų studijas. Jeigu jis studijų metu savanoriškai nesiėmė nieko, jokių tarnysčių, nei savanoriškos, nei ten kažkokių profesinių kursų, tuomet būtų pašauktas iki 28 metų. Tai čia susiję dalykai. Bet jeigu ten nepritarė arba taip nelabai aiškiai pritarė, aš nežinau dabar, ar čia bus suderinti tie dalykai.

PIRMININKAS. Gerai, tai jeigu ten susiję, tai tiek galėjote pasakyti ir užtenka. Tada nebereikia balsuoti. Judame toliau per pataisas. Dėl 6 straipsnio taip pat Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas, kuriam komitetas... Irgi susiję?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Tai čia dabar, kadangi tie nauji punktai dėl atidėjimo nebuvo įvesti, tas irgi neturi prasmės. Čia minimi nauji punktai...

PIRMININKAS. Jie susiję su tuo, dėl ko jau balsavome.

A. ŽUKAUSKAS (LF). ...dėl sportininkų, gabių ir taip toliau.

PIRMININKAS. Dėl 10 straipsnio yra jūsų pasiūlymas, kuriam komitetas iš dalies pritarė. Po- ne Žukauskai, jus tenkina komiteto formuluotė?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dabar jau nėra kaip kitaip pasiūlyti, nes ten perredaguota, tai priėmi- mo stadijoje, matyt, asmeniškai aš teiksiu nedidelę redakcinę pataisą.

PIRMININKAS. Bet dabar jūs neprašote?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dabar neprašome.

PIRMININKAS. Supratau. Dėl to paties 10 straipsnio. Čia susiję, apsisprendėme. Ir tada yra dėl to paties 10 straipsnio dar vienas Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas, dėl kitos 14 punkto formuluotės, kur išimty: asmenims, pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus pasie- kimus...

A. ŽUKAUSKAS (LF). Tai čia šitą atmetė, čia įėjo visi šitie ir su pasiekimais, ir 14, ir 15, ir 16, tai nebuvo priimti. Nenorima tų kriterijų minėti.

PIRMININKAS. Supratau. Gerai, dėl šitų jau apsisprendėme.

Tada yra dėl 12 straipsnio 1 dalies Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Žmogaus teisių komiteto pasiūlymą pristatys T. V. Raskevičius. Dėl 12 straipsnio 1 da- lies jūsų pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas. Ar dėl kitų priežasčių, kur norite sudėti formuluotę?

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Įstatyme sudaryta galimybė atidėti karo tarnybą dėl religinių ar pa- cifistinių priežasčių, bet kartais žmonės dėl savo įsitikinimų turi ir kitų motyvų, kurie nebūtinai, komisijos vertinimu, palis po religiniais ar pacifistiniais įsitikinimais. Todėl Žmogaus teisių ko- mitetas pasiūlė išplėsti šią formuluotę: „dėl religinių, pacifistinių ar kitų įsitikinimų“, taip sutei- kiant galimybę visiems žmonėms, kurie negali tarnauti karinėje struktūroje, ir sudarant jiems prielaidas rinktis alternatyviąją civilinę krašto tarnybą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Arvydai Pociui, kokia komiteto pozicija šito pasiū- lymo atžvilgiu?

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto argumentai: priežastys, kuriomis grindžiamas prašymas at- likti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą dėl religinių arba pacifistinių įsitikinimų, turi būti aiškiai apibrėžtos, kad nesudarytų prielaidų vengti tarnybos. Nepritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto tokia nuomonė. Dėl motyvų dėl pasiūlymo nenori kalbėti niekas.

Balsuojame. Kas pritaria Žmogaus teisių komiteto pasiūlymui, balsuojate už, kas neprita- riate...

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 23, prieš – 9, susilaikė 73. Pasiūlymui nepritar- ta.

Taip pat yra dar du Žmogaus teisių komiteto pasiūlymai (jie yra susiję dėl 12 straipsnio 2 da- lies, jiems komitetas pritarė iš dalies. Ar tenkina? Netenkina. T. V. Raskevičius. Prašau. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū, dėkoju. Karo prievolės įstatymu ne tik privalomosios karo tar- nybos reformos pakeitimai įvedami, bet šalia įvedami ir svarbūs pakeitimai dėl alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos. Lietuva yra pralaimėjusi bylą Europos Žmogaus Teisių Teisme, jame buvo pripažinta, kad Jehovos liudytojai negalėjo atlikti alternatyviosios krašto tarnybos, nes jinai buvo pavaldi ne civilinei, o karinei struktūrai. Šie pakeitimai yra sprendžiami siūlomu įstatymo projektu – pavaldumas yra keičiamas į civilinį pavaldumą.

Pati alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos tvarka sukėlė komitete tam tikrų abejonių. Prašymus dėl alternatyviosios karo tarnybos vertina sudaryta speciali komisija ir įstatyme yra apibrėžta tos komisijos sudėtis. Dabar įstatyme yra numatyta, kad į komisiją įeina nevyriausybi- nių organizacijų atstovai, akademinės bendruomenės atstovai ir tradicinių religinių bendrijų at- stovai. Kyla tam tikras klausimas, kodėl tradicinių religinių bendrijų atstovai turėtų turėti diskre- ciją vertinti dėl religinių motyvų sudarytus ir pateiktus prašymus atlikti alternatyviąją tarnybą?

Aš pasižiūrėjau statistiką alternatyviosios civilinės tarnybos prašymų, pateiktų 2022 metais: 60 % prašymų teikė Jehovos liudytojai, nes jie iš tikrųjų pagal savo religinius įsitikinimus negali atlikti karinio pavaldumo privalomosios krašto tarnybos. Todėl komitetas siūlo išvis išbraukti religinių bendrijų atstovus iš nuolatinės komisijos sudėties, komisiją papildyti mokslo institucijų atstovais, pavyzdžiui, religijotyrininkais, o tuo atveju, kai prašymas atlikti alternatyviąją tarnybą yra ir grindžiamas būtent religiniais sumetimais, į komisijos posėdį kviesti tos konkrečios religinės bendrijos atstovus, kad jie galėtų tą prašymą įvertinti ir pristatyti, pagrįsti jo pagrįstumą. Todėl tikrai prašau netraukti į įstatymą religinių bendrijų atstovų, tradicinių religinių bendrijų atstovų, nes, mano manymu, jie neturi kompetencijos...

PIRMININKAS. Laikas.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). ...vertinti kitų religinių bendruomenių atstovų pateiktų prašymų pagrįstumą.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė. Pritariate iš dalies, matau?

A. POCIUS (TS-LKDF). Mes pritarėme tam siūlymui. Konkrečiau, būtent tie atstovai į komisiją yra kviečiami tam, kad paaiškintų ir garantuotų tų asmenų priklausomumą tai organizacijai, kad nebūtų būtent dirbtinai vengiama atlikti pradinę privalomąją karo tarnybą kaip alternatyviąją. Mes tam iš dalies ir pritarėme.

PIRMININKAS. Kaip suprantu, vis tiek prašoma balsuoti. Už Žmogaus teisių komiteto formuluotę nori pasisakyti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, įsiskaitykime, kaip parašyta, nes dabartinėje redakcijoje įrašyta, kad į komisiją įeina tradicinių religinių bendruomenių, religinių bendrijų atstovai. Na, ten galbūt vienas kitas tikintysis bus, tai kodėl visų religinių, tradicinių religinių bendrijų atstovai toje komisijoje turi būti? Žmogaus teisių komitetas labai logiškai siūlo kviesti religinių bendrijų atstovus tik tada, kai žmogus konkrečiai atsisako ir bus specialiai dėl to aiškinamasi. Kulto atstovai turi tarnauti ir atlikti kitas pareigas. Aš manau, kad jie pareigų turi labai daug ir kam juos laikyti papildomai komisijoje, jeigu ten nėra vienas dėl religinių įsitikinimų neatsisakys. Tai yra logiškas pasiūlymas ir kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuojame. Kas balsuojate už, balsuojate už Žmogaus teisių komiteto formuluotę, kas balsuojate prieš, balsuojate už formuluotę, kurią pasiūlė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 24, prieš – 15, susilaikė 67. Lieka formuluotė, kurią suformulavo komitetas.

Dar likę keletas pasiūlymų dėl 23 straipsnio 1 dalies 8 punkto. A. Verygos ir grupės Seimo narių pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Kas pristatys pasiūlymą? A. Verygos nematau. Dar A. Norkienė yra iniciatorė. A. Dumbrava. Algimantai, jūs užregistravote pasiūlymą, kas galėtų pristatyti jūsų grupės ir A. Verygos? Užregistravo neaišku ką. Gerbiamas Arvydas, gal trumpai pristatytumėte pasiūlymo esmę ir kokia komiteto pozicija, kodėl nepritarėte?

A. POCIUS (TS-LKDF). Yra siūlymas į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įtraukti asmenis sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojus, kurie yra Lietuvos šaulių sąjungos vado priskirti Lietuvos šaulių sąjungos ginkluotojo pasipriešinimo vienetams. Čia komitetas nepritarė, nes Šaulių sąjunga yra visuomeninė vis dėlto sukurta organizacija, o pagal Lietuvos Respublikos mobilizacijos įstatymą medikai yra mobilizuojami įvedus karo padėtį, todėl jie turėtų atlikti savo pagrindinę misiją kaip gydytojai, kaip medicinos personalo darbuotojai būtent savo gydymo įstaigose. Todėl Šaulių sąjungos vado paskyrimas atlikti kažkokias kitokias užduotis tikrai būtų neteisėtas, todėl mes nepritarėme šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų dėl pasiūlymo nenori kalbėti niekas. Balsuojame. Kas pritaria A. Verygos ir grupės kitų Seimo narių pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 29, prieš – 5, susilaikė 60. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dar vienas – Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas dėl 31 straipsnio 1 dalies. Jam komitetas nepritarė. Pone Žukauskai, prašau pristatyti. Siūlote keisti metus: iš 17 į 16.

A. ŽUKAUSKAS (LF). 31 straipsnis?

PIRMININKAS. Taip, 31 straipsnio 1 dalis, kur siūlote iš 17 į 16 metų pakeisti.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip, mes siūlome nuo 16 metų įtraukti į registrą kartu, kai išduodamas Lietuvos Respublikos pasas, ir kad jaunuolis pasirašytų, kad jis yra susipažinęs su visomis tvarkomis. Kai internetinėje parduotuvėje perkame kokį nieką, tai dedame paukščiuką, kad susipažinau, o čia tokiu svarbiu reikalu, manau, tikrai reikėtų pareikalauti, kad yra susipažinęs.

PIRMININKAS. Labai dėkui, pristatėte pasiūlymą. Pone Arvydai, komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komitetas, išklauses Krašto apsaugos ministerijos siūlymą, siūlo palikti taip, kaip yra, ir Švietimo ir mokslo komiteto siūlymui siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Kalbėti dėl motyvų nenori niekas. Balsuojame dėl Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymo, kuriam Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas nepritarė. Kas pritariate Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 45, prieš – 4, susilaikė 56. Pasiūlymui taip pat nėra pritarta.

Dar vienas pasiūlymas dėl 35 straipsnio 1 dalies, jam komitetas irgi nepitarė. Pone Žukauskai, prašau pristatyti.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dėl kurio straipsnio?

PIRMININKAS. Dėl 35 straipsnio 1 dalies.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Pas mane 34.

PIRMININKAS. Papildyti.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Apie ką tenai?

A. POCIUS (TS-LKDF). Apie rašytinį...

PIRMININKAS. Raštu susipažinti...

A. ŽUKAUSKAS (LF). Aš jau šnekėjau. Jie susiję. Jeigu mes ten atmetame, tai...

PIRMININKAS. Jau apsisprendėme, viskas. Susiję. Viskas. Buvo paskutinis pasiūlymas. Labai ačiū, pone Pociu. Pasisakymai dėl motyvų po svarstymo.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komitetas nepitarė.

PIRMININKAS. Kaip?

A. POCIUS (TS-LKDF). Komitetas nepitarė tam.

PIRMININKAS. Nepitarė? Tai viskas, nereikia balsuoti. Čia susiję su prieš tai buvusiu balsavimu. (*Balsai salėje*) Pirmininkas sakė, kad susiję. Pirmininkas gal šneka už komitetą. Ar aš turiu už komitetą svarstyti, jeigu jūs sakote, kad susiję? (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, kolegos, jūs paskaitykite projektus, dėl kurių išvada einate pristatyti. Ne posėdžio pirmininkas gali visus projektus perskaityti. Tai nesusiję. Ponui A. Žukauskui suteikime pasiūlymą... Galų gale paskaitė. (*Balsai salėje*) Jeigu paskaitytų projektus, nereikėtų. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Čia iš tikro supainioti straipsnių numeriai mano tame dokumente. Iš tikro yra kalbama apie septyniolikmečius, kurie turėtų raštu arba internetu patvirtinti, kad žino visus įstatymus, susijusius su karo prievolės tarnyba.

A. POCIUS (TS-LKDF). Įstatymų nežinojimas neatleidžia nuo atsakomybės. Man atrodo, visi tai puikiai žinome.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl pataisų dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuojame dėl ką tik pristatyto pono A. Žukausko pasiūlymo.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 34, prieš – 1, susilaikė 70. Pataisai nėra pritarta. Labai ačiū, pone Pociu.

Dėl motyvų po svarstymo dėl įstatymo projekto už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų svarstymo metu, aš manau, apsispręsta dėl tikslesnių įstatymo formuluočių, tačiau kartu diskusijose išgirdau ir tokių pasakymų, kad kariuomenė vos ne prieštarauja šiai reformai, kad palikta nuošalyje. Dar kartą pabrėžiu: kariuomenė ne tik nėra palikta kur nors nuošalyje, bet buvo šios reformos iniciatorė, pagrindinius principus formulavo būtent Lietuvos kariuomenė, o jau teisinius, teisėkūros dalykus, be abejo, tvarko Krašto apsaugos ministerija ir galiausiai mes Seime. Aš dar kartą kviečiu pritarti šiam Karo prievolės įstatymo pakeitimui po svarstymo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Nepritarti siūlo V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Šiaip įdomu žiūrėti, kaip tokį chaosą kuriate net dėl gynybos. Pasirodo, kariuomenė pritaria, kad profesionalūs kariai negauna NATO standartų atitinkančių atlyginimų. Kaip gerai, puiku. Vokietis gaus daug didesnį atlyginimą dirbdamas Lietuvoje negu Lietuvos kariškis. Labai gerai, pavarykite. Sakote, padidinate, bet jūs nepadarėte vienodo su vokiečiais atlyginimo, nors vokietis... Vokietija gynybai realiai skiria netgi mažiau.

Dabar šauktinių skaičiaus padidinimas beveik dvigubai. Kas čia per nesąmonė? Ką jūs čia darote? Jūs patys kenkiate gynybai. Norite rinkimų šou daryti – darykite. Jūs šou mokate daryti, bet jums, aišku, nuspjauti, kas ateis rudenį, galės kabinti kiti. Man tik liūdniausia, kad Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas nesugebėjo apginti Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymų ir pozicijų. Čia yra liūdniausia. Visi, kurie priklausote švietimui, kurie stosite į aukštąsias mokyklas, sveikinu, jūs dabar turėsite labai gerus rezultatus. Beliks tik bėgti iš Lietuvos. Pirmyn! Gerai varote, varykite, konservatoriai!

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Aš gerbiamam pasisakiusiam noriu paaiškinti, kad Lietuvos kariuomenė kreipėsi į ministeriją būtent šitą reformą inicijuodama ir ministerija parengė visus įstatymui būtinus dokumentų pataisymus. Tai, ką matome dabar, yra būtent kariuomenės, Krašto apsaugos ministerijos ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto apsvastyto dokumento variantas. Kalbėti tokiais įžeidžiančiais žodžiais apie Lietuvos kariuomenę, gerbiamasis... Norėčiau paklausti, ar pats nors vieną dieną tarnavote Lietuvos kariuomenėje, ar suprantate apie kariuomenę ką nors?

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiamasis Arvydai, aš tik visus informuoju, nes matau, kad yra dar norinčių pasisakyti, pratęsiame keletą minučių balsavimo intervalą, nes jis pasibaigęs, kai buvo 50 minučių, iki tol, kol balsuosime dėl šito bloko, ir tada judėsime. Balsuojame. Šnekėti dar nori žmonės. A. Žukauskas per šoninį mikrofoną.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Kolegai, kuris iškrito, matyt, iš labai didelio ir šakoto medžio, noriu paaiškinti, kad svarbiausią nuostatą, dėl kurios labai studentai išgyveno, kad nebūtų šaukiami tiesiai iš auditorijos, pavyko apginti ir komitetas jai pritarė.

PIRMININKAS. Kolegos, balsavimo intervalas baigėsi. Balsuojame ir tada replikas per šoninius mikrofonus. L. Nagienei tikrai išskirtinėmis sąlygomis, ir viskas. Pone Valdai Rakuti, po balsavimo.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų mes nesame prieš šitą įstatymą, tik tiek, kad neatsižvelgėme į studentų, moksleivių asociacijų siūlymus. Lygiai taip pat aukštųjų mokyklų, universitetų rektoriai rašė siūlymus. Mes ir siūlėme kai kurias pataisas vien dėl to, kad atsižvelgtume ir išklaustume jų nuomones. Visi supranta, kad turime prievolę atlikti tarnybą, to ir siekiame šituo įstatymu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. V. Rakutis labai trumpai replikuos ir balsuosime.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Manau, kad visos išsakytos mintys tikrai pateks į komisijos atrankos kriterijus ir niekas neišmes tų labai apmąstytų ir gerų pasiūlymų. Tiesiog išimčių sąrašas yra žymiai didesnis, dėl to jo negalima sudėti į įstatymą.

O gerbiamam V. Ažuolui norėčiau pasakyti: jūs manipuliuojate NATO standartais. NATO standartai nustato kariuomenių bendradarbiavimo formas, kiekviena kariuomenė yra nacionalinė ir pati nustato savo atlyginimus. Neklaidinkite žmonių.

PIRMININKAS. Viskas, nebeklaidinkime žmonių. Balsuojame.

Kas pritaria įstatymų projektų blokui, nuo darbotvarkės 1-5.1 iki 1-5.18 klausimo, balsuojate už. (*Balsai salėje*) Ne, iki darbotvarkės 1-5.17 klausimo. Darbotvarkės 1-5.18 klausimas atskirai pateiktas buvo.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 81, prieš – 2, susilaikė 27. Įstatymų projektų blokui po svarstymo yra pritarta. Taip, viskas, baigėsi balsavimo intervalas.

Dabar darbotvarkės 2-2.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3817 bei lydimieji iki darbotvarkės 2-2.10 klausimo imtinai. Pristato krašto apsaugos ministras L. Kasčiūnas. Ne? (*Balsai salėje*) Buvo šitas? Kodėl neužbraukėte? Buvo, atsiprašau. Atsiprašau, buvo, atsiprašau. Pas mane neužbraukta buvo.

16.04 val.

Įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobi tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3745(2) (svarstymas)

Gera, darbotvarkės 2-3 klausimas – įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobi tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3745. Pranešėjas – A. Lydeka. Arminai? A. Lydeka pranešėjas dėl Nairobi laivų nuolaužų. (*Balsai salėje*) Komiteto išvada.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Užsienio reikalų komitetas, būdamas pagrindiniu komitetu svarstant šį teisės aktą, labai įdomiai apsvarstė ir priėmė sprendimus. Nėgana to, netgi pateikė papildomai pasiūlymą, dėl kurio, manau, Seimas turės apsispręsti. Sprendimą priėmė bendru sutarimu, jam pritardami. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskutuoti nėra norinčių Seimo narių? Ne. Pataisų ir pasiūlymų taip pat nėra gauta. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas nenori kalbėti. Balsuosime dėl įstatymo balsavimo metu.

16.05 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3669(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3669(2). Pranešėjas – G. Surplys. Svarstymo stadija.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, didžiai gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas apsvarstė projektą ir, pritaręs Teisės departamento dviem išvadoms, jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Niekas nenori diskutuoti. Pataisų ir pasiūlymų taip pat nėra gauta. Dėl motyvų pasisakyti po svarstymo niekas nenori. Balsuosime per balsavimo intervalą.

16.06 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3032(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3032(2). Svarstymo stadija. Pranešėja – I. Haase. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Komitetas apsvarstė Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3032. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskutuoti nenori niekas. Labai ačiū. (*Balsas salėje*) Kaip? Tuoj. Tai galite pasilikti, jeigu kitas jūsų. Diskutuoti niekas nenori. Pataisų ir pasiūlymų nėra gauta. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuosime dėl įstatymo projekto per balsavimo intervalą.

16.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3628(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3628(2). Pranešėja – I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3628. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių ne-

buvo. Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam jungtiniam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskutuoti nenori niekas. Pataisų ir pasiūlymų taip pat nėra gauta. Dėl motyvų po svarstymo prieš pasisako A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Nesu aš taip jau kategoriškai prieš, tačiau, mieli kolegos, manau, kad prie šito straipsnio redakcijos mes būsime priversti grįžti, nes jau buvo teikti ir kitų kolegų pasiūlymai apskritai įvertinti, ar teisingas sprendimas aplinkos apsaugos inspektorius atitraukiant nuo jiems priskirtų tiesioginių funkcijų jiems priskirti dar šitą funkciją. Kitas dalykas, kad pats reglamentavimas nėra iki galo išdirbtas, ypač tas atskyrimas fizinių, siūlymas atskirti fizinių ir juridinių asmenų vertinimą pirmą kartą nustatius viršijimą, dūmingumą, taip? Jisai kažin ar yra iki galo racionalus. Tačiau tai yra geriau, negu buvo pirminė redakcija. Iki priėmimo galbūt dar kokius nors pasiūlymus galėsime pateikti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už nenori kalbėti niekas. Dėl įstatymo projekto balsuosime per balsavimo intervalą.

16.09 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁵ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3441(4) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁵ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3441(4). Pranešėja – I. Haase. Jūs gal visus paimekite, jūsų čia yra dar daugiau.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos Seimo statuto 15⁵ straipsnio pakeitimo projektą Nr. XIVP-3441(3). Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Pataisų, pasiūlymų taip pat nėra gauta. Dėl motyvų irgi niekas nenori kalbėti. Dėl Statuto projekto balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

16.10 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 172, 175 ir 177 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3525(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 172, 175 ir 177 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3525(2). Pranešėja – I. Haase. Svarstymas.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė išvadą dėl Statuto pakeitimo projekto Nr. XIVP-3525. Komiteto sprendimas – pritarti Seimo statuto projektui Nr. XIVP-3525(2) ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Dėl motyvų taip pat nenori kalbėti niekas. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

16.11 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3457 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-9 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3457. Pateikėja – I. Haase. Svarstymo stadija.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė nurodytą projektą Nr. XIVP-3457. Komiteto sprendimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnio pakeitimo“ projektą Nr. XIVP-3457 atmesti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 7, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskusijos nėra, taip, kadangi atmesti... Dėl komiteto sprendimo motyvų nenori kalbėti niekas, balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

16.12 val.

Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3469(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mediacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3469(2). Pranešėja – I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Taip, komitetas svarstė Mediacijos įstatymo nurodytų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-3469(2). Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Irena. Taip pat Žmogaus teisių komiteto pranešėjas A. Navickas, bet jo salėje nematau. Gal kas nors iš Žmogaus teisių komiteto išvadą galėtumėte perskaityti? Yra kažkas iš Žmogaus teisių komiteto? Nėra. Tada aš perskaitysiu. Žmogaus teisių komitetas irgi svarstė įstatymo projektą, balsavo. Balsavus 6 už, niekam prieš, niekam nesusilaikius, pritarė įstatymo projektui.

Dėl pataisų diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Pasisakymai dėl motyvų. Taip pat nenori kalbėti niekas. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

16.13 val.

Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3353(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3353. Pranešėjas – A. Kupčinskas, Ekonomikos komitetas. Prašau. Svarstymo stadija. Ekonomikos komiteto išvada. Ne, ne Viešųjų pirkimų. Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo...

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Gerbiamas posėdžio pirmininke, turime ir tokių – Informacinės visuomenės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas svarstė ir dabar buvo pateiktos pastabos, tai per jas eisime, ar ne?

PIRMININKAS. Pastabos paskui, dabar tik komiteto išvada.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). A...

PIRMININKAS. Paskui diskusija ir paskui pastabos.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip, tai komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Komiteto atskirosios nuomonės negauta. Bendru sutarimu, kiek matau.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu. Labai ačiū. Į tribūną kviečiame V. Kernagį pristatyti Kultūros komiteto išvadą. Eisime vėliau. Dabar, tuoj, netrukus, jeigu nereiks balsuoti.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir pritarė jam vienbalsiai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, pritarta. Diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Dėl įstatymo projekto yra gauta keletas Seimo nario J. Razmos pataisų, kurioms komitetas pritarė iš dalies. Gerbiamas Jurgi, ar jūs prašytumėte balsuoti, ar?..

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne, ne, viskas gerai.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti? Tvarka. Tenkina komiteto formuluotę.

Motyvai dėl viso po svarstymo. Taip pat niekas nenori kalbėti. Balsuosime dėl įstatymo projekto per balsavimo intervalą.

16.15 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3329(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3329(2). Pranešėjas – Ekonomikos komiteto pirmininkas K. Starkevičius. Jo nematau. Gal ponas A. Kupčinskas irgi iš Ekonomikos komiteto? Duosime išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas svarstė Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektą. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Bendru sutarimu. Daugiau komitetų dėl šio klausimo nebuvo. Diskusijoje niekas nenori dalyvauti.

Dėl įstatymo projekto yra gauta, man atrodo, pora Vyriausybės pasiūlymų. Žiūriu į Ministrę Pirmininkę. Ar jus tenkina komiteto išvada pritarti iš dalies?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Tenkina, taip.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Neprašau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Tuomet motyvai dėl viso po svarstymo. Niekas nenori kalbėti. Balsuosime dėl įstatymo projekto per balsavimo intervalą.

16.16 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3573(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3573(3). Pranešėjas – A. Kupčinskas. Svarstymo stadija.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ekonomikos komitetas taip pat svarstė. Pritarė patobulintam įstatymo projektui. Balsavo 9 komiteto nariai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskusijoje užsirašęs dalyvauti vienas Seimo narys – V. Semeška. Jo salėje nematau. Pataisų, pasiūlymų dėl projekto nėra gauta.

Motyvai po svarstymo dėl viso. Už pasisako I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šio pasiūlymo esmė, šio projekto esmė, kad įmonės, kurios vis dar vykdo veiklą Rusijoje, negalėtų Lietuvoje dalyvauti ir laimėti viešųjų pirkimų. Pagal šiuo metu Lietuvoje galiojančią tvarką, pagal galiojančius įstatymus visiškai įmanoma situacija, kad įmonė, kuri veikia Rusijoje, kuri sumoka mokesčius Rusijos valstybei... ši investicija generuoja pelną, taip sumokami pinigai Rusijos karo mašinai, na, tokia įmonė visiškai legaliai gali laimėti viešuosius pirkimus Lietuvoje. Todėl svarbu sukurti paskatas, kad vis tik įmonės, kurios vis dar veikia Rusijos teroristinėje valstybėje, negalėtų Lietuvoje tų viešųjų pirkimų laimėti.

Aš net neabejoju, kad tikrai absoliuti dauguma šioje salėje pritaria projekto tikslui. Džiaugiuosi, kad su Ekonomikos komiteto kolegomis ganėtinai daug pakeitėme projektą. Jei palygintume pradinį variantą, neliko to reikalavimo sudaryti Rusijoje veikiančių įmonių sąrašą, tai turbūt būtų sudėtinga praktiškai įgyvendinti.

Pati taip pat teikiau panašų projektą, kuris, deja, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete ne taip lengvai juda, kaip Ekonomikos komitetas čia susitvarkė. Tikrai ačiū ir Ekonomikos komitetui, kad puikiai padirbėjo.

Dabar viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančios įmonės turės pateikti deklaraciją, kad jos nėra susijusios su Rusijoje veikiančiais juridiniais asmenimis. Kilus įtarimų, kad tokia deklaracija nėra tiksli, tuomet perkančioji organizacija galės paprašyti tų įrodančių dokumentų. Toks variantas yra tikrai geras. Neabejoju, kad taip mums pavyks pasiekti tą tikslą – nematykite Lietuvoje laiminčių viešuosius pirkimus Rusijoje veikiančių įmonių. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš niekas nenori kalbėti. Balsuosime dėl įstatymo projekto per balsavimo intervalą.

16.19 val.

Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3839 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-15 klausimas – Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3839. Pranešėja – E. Dobrowolska. Pateikimas. Prašau.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už galimybę pateikti įstatymo projektą. Norėčiau, kolegos, priminti, kad tai yra reformos dalis, dėl kurios Seimas jau apsisprendė. Mes jau nubalsavome, priėmėme ir turbūt per visus įmanomus debatus girdime, kad tikrai visi džiaugiamės rezultatais. Ši reforma, dėl kurios Seimas apsisprendė, leidžia subalansuoti krūvius, leidžia teisėjams iš tikrųjų specializuotis, atsisakyti nereikalingos infrastruktūros.

Vienintelis likęs klausimas, kurį mes galime tik dabar pateikti, nes reorganizavimo sąlygos turėjo būti paskelbtos po to, kai Seimas jau apsisprendė, ir šiuo metu yra paskutinė šios pertvarkos dalis, tai yra dėl Plungės teismo. Įstatymo projekte siūloma pakeisti įstatymo 2 straipsnyje nauja redakcija dėstomą Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymą, numatant, kad Telšių apylinkės teismą sudaro Telšių apylinkės teismo Mažeikių rūmai, Telšių apylinkės teismo Plungės rūmai ir Telšių apylinkės teismo Telšių rūmai, o šio teismo buveinė yra Telšių apylinkės teismo Telšių rūmuose. Taip pat numatyta, kad Klaipėdos apylinkės teismo veiklos teritorija apima Klaipėdos miesto savivaldybės teritoriją, Klaipėdos rajono savivaldybės teritoriją, Kretingos rajono savivaldybės teritoriją, Neringos miesto savivaldybės teritoriją ir Palangos miesto savivaldybės teritoriją. Taip pat numatyta, kad Telšių apylinkės teismo veiklos teritorija apima Akmenės rajono savivaldybės teritoriją, Mažeikių rajono savivaldybės teritoriją, Plungės rajono savivaldybės teritoriją, Rietavo savivaldybės teritoriją, Skuodo rajono ir Telšių rajono savivaldybių teritorijas.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiuo atveju šitie pakeitimai tikrai yra aptarti su visomis frakcijomis tada, kai mes pristatėme pagrindinę reformą. Plungėje pastatas nedingsta, teisėjai nedingsta, bylų nagrinėjimas vis dar vyks Plungėje. Vienintelis dalykas, ką mes keičiame, kad tai tampa rūmais, ne teismu. Žmogui visiškai niekas nepasikeičia – vis dar važiuojama į tą pačią vietą. Vienintelis dalykas, ką tai leidžia, tai subalansuoti krūvius. Tai nėra Teisingumo ministerijos politinė ambicija. Šiuos pasiūlymus pateikė Teisėjų taryba, kaip mato geriausią bylų paskirstymą ir kaip užtikrinti, kad tiek pirmosios instancijos, tiek antrosios instancijos... nes tai užprogramuoja bylų judėjimą, paskirstymą Lietuvos mastu. Labai tikiuosi, kad mes pabaigsime šią dalį, nes aš matau debatuose, kad ja ir visos partijos labai džiaugiasi kaip vienu gražiausių Seimo darbų. Mielai atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiama ministre, iš tikrųjų nustebinote, kažkaip nesitikėjau tokio pristatymo, kad viskas tiek *faina*, kad net nežinau, koks panašus galėtų būti projektas taip pavykęs. Kas tada čia keičiasi? Suprantu, kad kada kalbėjome apie teismų reformą, buvo kalbama apie tai, kad vis tikrai bus taupomi finansai, sprendžiama dėl kadro trūkumo ir panašiai. Suprantu, kai du objektai sujungiami į vieną, tai kažkam vis tiek tas pasiekiamumas, prieinamumas yra tiesiog padaromas šiek tiek keblus. Gyventojai vis tiek turi kažkokį didesnę atstumą įveikti tam, kad spręstų savo kažkokius klausimus, liudytų ar kažkokias kitas savo prievoles vykdytų. Iš kur jūsų tos žinios, kad čia visi patenkinti, visi laimingi, seniai turbūt to reikėjo? Kažin kodėl iki to tik dabar priėjome?

E. DOBROWOLSKA (LF). Puikūs klausimai, gerbiamas Aidai, aš dėkoju už juos. Priminsiu, kad pačia pertvarka buvo siekta trijų tikslų: būtent efektyvesnio turto naudojimo; antras dalykas, bylų paskirstymo, nes mes tikrai matėme, kad kai kuriuose regionuose, ypač didmiesčiuose, tikrai bylų kiekis yra labai didelis, o kai kuriuose regionuose, deja, mes matėme porą bylų per savaitę. Padidinę tiek atlyginimus teisėjams, kas paskatino konkurencingumą, nes pagaliau tikrai galima išsirinkti tuos asmenis, kurie tinkamiausiai eitų šias pareigas, mes turime ir subalansuoti krūvius, kad už vienodą atlyginimą tiek visuose regionuose, tiek miestuose būtų kuo panašesni krūviai.

Šiuo atveju mes kalbame apie paskutinį etapą, tai yra tikrai Plungės teismą, kuris *de facto* lieka. Pastatas lieka, teisėjai lieka. Vienintelis skirtumas – bylų paskirstymas, nes tai tampa rūmais. Tiesiog mes užprogramuojame, kaip bylos tolesniame etape, jeigu jos būtų apskundžiamos, keliautų toliau, ir subalansuojame tuos krūvius. *De facto* pats pastatas lieka. Reformos pirmoji dalis buvo atsisakymas penkių nereikalingų pastatų, kurie buvo neefektyvūs. Tai jau yra padaryta. Tai

jau šiuo metu nesprenžžiama, tai jau pavyko jūsų, Seimo narių, dėka. Šiuo atveju tai yra pagrindinis, vienintelis klausimas dėl trūkstamo įstatymo projekto, kad mes galėtume reorganizuoti Plungės rūmus taip, kaip ir buvo suplanuota reforma, jis ir yra šio projekto sudėtinė dalis.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama ministre, kam reorganizuoti, jeigu viskas lieka? Tikrai čia taip įtartina skamba, kad viskas lieka. Dabar aš manau, kad griūna dar vieno teismo, šiuo atveju Žemaitijos, savarankiškumas. Matyt, nesuklysiu pasakydamas, kad kolega J. Razma, atstovaudamas Žemaitijos gyventojams, būdamas arčiau valdžios olimpo, pernai sugebėjo *atstovėti*, kad čia neįvyktų tokie paskutiniai reorganizavimai. Mes, kadangi esame toliau nuo valdžios olimpo, tai nesugebėjome *atstovėti*, kad išliktų koks Pakruojo apylinkės teismas. Jūs, ministre, sakote, kad teismai tarsi džiaugiasi, bet ar džiaugiasi gyventojai, nes gyventojai į mus kreipiasi su savo pretenzijomis, kad reikia toli važiuoti, reikia taksi samdyti ir panašiai? Nežinau, gali būti, kad teisėjai džiaugiasi, bet paneikite, kad gyventojai nesidžiaugia.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiamas Stasy, visų pirma, jūsų pastaba dėl kokybės, teisingumo ir buvo vienas iš pagrindinių siekių, kai mes atnešėme pirmąjį etapą pačios pertvarkos, kad iš tikrųjų kiekviename regione, jeigu asmuo kreipiasi, ar tai būtų baudžiamoji, ar civilinė, ar administracinė byla, gautų vienodos kokybės teisingumą, kad teisėjas, nepaisant, kur jis dirba, ar didmiesčioje, ar regione, galėtų specializuotis ir iš tikrųjų geriausiai atliepti interesus. Tą mes ir matome – ši pertvarka atnešė tą galimybę.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad dėl Plungės pertvarkos Seimas jau nusprendė, dėl to priėmus įstatymų projektus ir jiems įsigaliojus buvo paskelbtos ir reorganizavimo sąlygos. Tai yra paskutinis įstatymas, kurį tik dabar galime atnešti pagal nuoseklią teisėkūrą, kur jau yra nuspręsta Seimo. Taip, tai yra paskutinis įstatymas, kurį mes įtvirtiname po reorganizavimo sąlygų, išlaikę tuos terminus, kurie yra būtini. Noriu atkreipti dėmesį, kad taip, mes turėjome diskusiją su gerbiamu J. Razma, mes turėjome diskusiją dėl visų įmanomų regionų, bet ką mes matome? Teisingumas regionuose, bylų nagrinėjimų greitis, kas gyventojams yra vienas svarbiausių kriterijų, iš tikrųjų dėl šios pertvarkos vyksta. Dėl pačios Plungės dar kartą užtikrinu – pastatas lieka, teisėjai lieka, mes kalbame, koku būdu bylos keliauja ir yra paskirstomos, tai vėlgi tie patys krūviai tame regione, kad žmonės iš tikrųjų greičiau gautų tą teisingumą.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, iš tikrųjų pačiai teko pabūti visuose teismuose, pasižiūrėti. Man vis dėlto kliūva 1 straipsnio 8 punktą. Kaip jums atrodo? Mes apgaudinėjame patys save. Mes parašome, kad Telšių apylinkės teismo buveinė yra Telšiuose. Mes, gerai žinodami ir taupydami valstybės lėšas, nesiruošiame ten statyti pastato ir perkelti visos buveinės. Šiandien visa administracija, jūs žinote, kur yra – Mažeikiuose. Visas archyvas, visos medžiagos, visos bylos yra Mažeikiuose, nes nėra ten patalpų. Ar nemanote, kad galėjome kartu pakeisti ir tą buveinę? Tegul būna Telšių apylinkės teismas, bet buveinė pagal adresą būtų Mažeikiuose. Ačiū.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiama Laima, tikrai su jumis esame aplankę visus teismus, esančius tuose regionuose. Noriu atkreipti dėmesį, kad šiuo atveju yra sprendžiamas pertvarkos klausimas. Dėl jūsų klausimo, kur mes tada ir lankėme, ir matėme tiek infrastruktūros paruošimą, tiek kitus dalykus, mes tada sutarėme su jumis, kad klausimas lieka atviras, nes mes šią pertvarką atnešėme su viena sąlyga – teismų bendruomenė pritaria ir pati inicijuoja. Kadangi dėl jūsų keliamo klausimo vis dar yra diskutuojama, tai tikrai nededame to, ko dar teismų bendruomenė pati nepasiūlė. Ką mes matome, ypač iš Teisės viršenybės ataskaitos, kur ir Lietuva yra kiekvienais metais vertinama: bet kuri pertvarka turi būti inicijuojama pačių nepriklausomų institucijų arba bent jau gaunamas jų pritarimas. Tai jūsų klausimas lieka atviras. Pabaikime šitą ir jeigu iš teismų bendruomenės mes gausime oficialų Teisėjų tarybos siūlymą, tai tikrai grįšime ir spėsime.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia kolegą aiškino, kad aš ten apgyniau. Gerbiamas Stasy Tumėnai, nieko aš ten neapgyniau. Čia ministrė nepaisė mano argumentų. Mane truputį stebina, kad ministrė čia akcentuoja, kad lieka Plungės teismo pastatas. Atrodo, kad čia ministrė būtų svarsčiusi

jį nugriauti ir dabar pradžiugino, kad negriauš. Vis dėlto aš manau, kad čia nėra teisingai padaryta su tuo Plungės teismu, bent jau galvojau, kad išgirs tą siūlymą jį palikti prie Klaipėdos teismo, nes yra tokia policijos struktūra, prokuratūros struktūra. Dabar čia esmingai keičiasi, kadangi antroji instancija jau bus ne Klaipėdoje, kaip dabar, o Šiauliuose, kur yra ir toliau, ir nėra tokio ryšio per kitas teisėsaugos struktūras. Manau, nėra teisingai daroma, kad ministrė mato tik vieną argumentą – kuo tolygiau pagal bylų skaičių sudėlioti tą struktūrą. Kas čia tokio, kad Telšių būtų kiek mažesnis teismas, kiti šiek tiek didesni. Tiesiog daugiau etatų duokite ir viskas gerai.

E. DOBROWOLSKA (LF). Turbūt leisiu sau sureaguoti, nes užrašyta kaip klausimas. Gerbiamas Jurgi, ačiū už labai konstruktyvų dialogą. Tik norėčiau turbūt pirmąkart gyvenime pacituoti gerbiamą kolegą Aidą, kuris paklausė, o kodėl taip ilgai užtruko atnešti šią reformą, apie kurią tikrai ne pirma valdžia diskutavo, ne pirmas ministras, dar ir praeita valdžia tikrai inicijavo gerus pokyčius, bet iš dalies nepavyko? Ogi todėl, kad kai mes kalbame apie teisingumą, kur yra labai aiškūs principai, valdžių padalinimas, nepriklausomumas, teisėjų bendruomenė turi inicijuoti ir sutarti, o ne politikai galvoti, kur mano vienmandatė ir kur kokį draugą ar giminę turiu. Todėl ir įstrigo. Aš labai tikiuosi, kad mes sugebėsime pabaigti šitą etapą nesaugodami savo vienmandatčių, norėdami kažkam įtikti, nes mes iš esmės turėtume rūpintis Lietuvos teisingumu visu mastu.

Kitas dalykas, ką paminėjo gerbiamas Jurgis dėl teisėsaugos institucijų ir kitų. Padarėme milžinišką darbą, teisėsauga susėdo kartu su teismų bendruomene, su policija, su prokuratūra, su kalėjimais. Viskas aptarta, kaip tai veikia, ypač pagal įstatymus yra numatyta, kad teisėsaugos institucijos dirba pagal teismų žemėlapi, o ne atvirkščiai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Jeigu kolega man leistų matyti ministrę, tai aš mielai paklausčiau. Išties, gerbiama ministre, reforma yra gana gerai apgalvota. Patys teisėjai kenčia nuo to, kad yra bylų tam tikras netolygumas, kur vieni yra apkraunami darbu, o kiti už tą patį atlyginimą dirba mažiau. Tai čia kartu atsakant ir gerbiamam Jurgiui.

Jūs labai subtiliai užsiminėte, aš nebūsiu tokia subtili kaip paprastai, apie politikų norą įtikti. Tai jūs pasakykite, kaip ten bus su ta... Aš manau, kad viskas vyksta čia ir visas pasipriešinimas, ypač gerbiamojo Jurgio, vyksta dėl teismo kanclerio pareigybės. Tai tas garsusis teismo kancleris liks arba neliks, nes iš tikrųjų tas yra keisčiausia, jis yra aktyvus politikas, šiuo metu sėdintis ir taryboje. Mes čia kalbame apie tam tikrą teismų depolitizavimą. Bet tiek to. Tai jūs arba nuramininkite gerbiamą Jurgį, arba tiesiog jau atsakykite, kaip ten įvyks su tuo kancleriu?

E. DOBROWOLSKA (LF). Ačiū, gerbiama Agne, už klausimą. Jeigu leisite, pabūsiu labiau subtili ir diplomatiška. Man atrodo, tai, kad sugebėjome po ilgų diskusijų ne pirmą kadenciją pritarti pertvarkai, yra didelis žingsnis. Aš labai tikiuosi, kad šis balsavimas dėl įstatymo projekto bus geras žingsnis, kad iš tikrųjų mes galime teismų bendruomenei parodyti – taip, mes girdime, kad reikia pakelti atlyginimus, taip, mes girdime, kad reikia subalansuoti krūvius. Ir tada mes galime atsistoti, jau žiūrėti dėl pavadinimų, dėl buveinių adresų ten, kur yra labiau turbūt vienmandatininkų politikų klausimas. Tai būkime tikrai nuosaikūs ir supraskime, kad teisė neturėtų būti įrankis vienmandatininkams arba politikams. Ne apie tai yra. Ačiū, gerbiama Agne, už klausimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų už niekas nenori kalbėti, tačiau dėl motyvų prieš norėtų pasisakyti A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Mieli kolegos, kaip ir tame kažkada kažkieno parašytame romane – sodybų tuštėjimo metas toliau Lietuvoje žygiuoja, ir visu tempu. Ir dar tas tempas yra paskubinamas. Gaila, kad visur dėl reformų dažniausiai mes girdime pagrindinį motyvą – bus sutaupyta pinigų, bus sutaupyta pastatų. Tačiau gaila, kad Teisingumo ministerijai kažkaip nesiseka, vykstant reformas, pakalbėti su gyventojais ir sužinoti jų nuomonę. Aišku, ministrės patikinimai, kad čia niekas nesikeis, viskas lyg taip ir liks, tiesą pasakius, yra toli gražu nuo tiesos. Ir gerbiamas Jurgis čia pasisakė, ir kiti kolegos, supraskime, kad keičiasi daug kas ir keičiasi gyventojai. Antrosios instancijos teisminis nagrinėjimas keičiasi kardinaliai. Supraskime, kur gyvename, kokiomis sąlygomis, koks šiandien yra viešasis transportas, koks yra pasiekiamumas. Kita vertus, o kas dabar apskritai savivaldybių centruose liko? Iš principo beveik nė vienos valdiškos įstaigos, kuri

dar būtų savivaldybės centre. Viskas dėl taupymo yra sukeliamą į apygardas, geriausiu atveju – dar į apskritis. Aš manau, kad vis dėlto reikėtų labiau pagrįsti, labiau įsigilinti, vykdant tokias reformas, ir girdėti lygiai taip pat ir savivaldybes, svarbiausia – tų savivaldybių gyventojus ir jų nuomonę. Ačiū.

PIRMININKAS. Už įstatymo projektą kalba A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kas yra svarbiausia, kad žmonėms bus vienodai prieinamas teismas, išlieka jo rūmai ir teisėjai. Išties man labai keista, kai reforma yra padaroma įkaite noro išgelbėti vieną ar kitą pareigūną, kuris vienaip ar kitaip tame teisme yra susijęs su viena iš valdančiųjų partijų. Aš labai tikiuosi, kad to noro daryti reformos išimtis nebus ir tiesiog bus priimtas sprendimas, kuris tikrai yra sąžiningas ir pamatuotas, kuriam pritaria pati teismų bendruomenė, teismų savivalda. Vis dėlto norėtusi, kad valstybėje to nepotizmo iš tiesų būtų mažiau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

16.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas Nr. XIVP-3800 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas Nr. XIVP-3800. Pranešėja – viceministrė V. Česnulevičiūtė-Markevičienė. Pateikimas.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Laba diena. Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektą, kuriuo yra suteikiama garantija UAB „LTG Link“.

Paskolos tikslas yra finansuoti elektrinių traukinių įsigijimą, nes šiuo metu naudojami reikavimų neatitinkantys dyzeliniai traukiniai. Dėl to turime taršą ir klientams, keleiviams yra ne taip patogų. Taip pat dalys yra... Kadangi tie traukiniai, tiek jų dalys yra pagaminti Rusijoje, dėl jų priežiūros esame priklausomi nuo Rusijos. Per 2026–2027 metus įmonė pasiimtų paskolą ir įsigytų elektrinių traukinių, kurie taip pat padėtų užtikrinti ir taršos mažinimo tikslus.

Paties projekto vertė yra 236 mln. eurų. 100 mln. paskolą suteikia Šiaurės investicijų bankas, 100 mln. paskolą suteikia Europos investicijų bankas. Savo lėšomis įmonė finansuoja 35,8 mln. eurų. Teikiame Seimui šį nutarimo projektą dėl garantijos suteikimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Butkevičius. Yra, va. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama viceministrė, mano klausimas būtų apie pačią elektrifikaciją. Ar jau užbaigta elektrifikacija? Ar Europos Sąjungos lėšos, kurias sudarė, atrodo, virš 300 mln. eurų, yra panaudotos? Ir kodėl taip vėlai perkami tie elektriniai traukiniai? Kiek aš žinau, pagal visą strategiją, dar XVI Vyriausybės Europos Komisijai pateiktą, jau šiais metais, praeitais metais ir užpraeitais metais elektriniai traukiniai mūsų geležinkeliais turėjo važinėti.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Dėl projekto. Elektrifikavimo projektas vykdomas iš dviejų Europos Sąjungos perspektyvų. Tiek tos pasibaigusios 2014–2020 metų, taip pat vienas etapas yra perkeltas ir finansuojamas iš 2021–2027 metų perspektyvos. Taip, projektas toliau vyksta, yra finansuojamas taip pat ir iš Europos Sąjungos lėšų, padalintas per finansavimo laikotarpius.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Šiaurės bankas, Šiaurės investicijų bankas, ar jie turės įtakos pasirinkimui, tiekimui to, ką ruošiatės pirkti, tai yra elektrinius traukinius, ar jie bus perkami laisvai rinkoje? Tai būtų vienas klausimas. Ar yra laidai, kur jie turės važiuoti, ar elektrifikuota? Čia jau su A. Butkevičiumi panašus klausimas. Ir trečiasis klausimas, ar tai netaps našta kitai Vyriausybei?

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Kaip jau sakiau, elektrifikavimo projektas vis dar yra vykdomas, šios paskolos finansavimo laikotarpis yra 2026–2027 metai. Patys finansuotojai įtakos pasirinkimams, iš kokių tiekėjų pirkti, nedaro, jie tiesiog teikia finansavimą pagal tuos finansi-

nius srautus, pagal kuriuos reikia įmonei pasiimti lėšas. Tai nereiškia, kad visos lėšos bus išmokamos iš karto, tiesiog įmonė kiekvieną kartą, kai išsiims paskolą, tas sumas pasiims iš banko. Kaip jau sakiau, įtakos pirkimams neturės.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia...

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Šias skolas gražins pati įmonė, įmonė veikia pelningai, keleivių srautai auga, yra dešimties metų sutartis su Susisiekimo ministerija dėl subsidijų, dėl to ši įmonė gali būti finansuojama privačių kredituotojų, ji yra finansuojama dviejų respublikinių tarptautinių finansų įstaigų dėl to, kad yra matomas lėšų srautas, iš kurio tos paskolos galės būti gražinamos. Kadangi yra valstybės garantija, ta kaina yra labai artima, paskola yra labai artima tai sumai, kurią skolinasi valstybė. Todėl papildomos naštos tai nesukurs.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiama pranešėja, latviai labai apsidegino su „Škodos“ elektriniais traukiniais ir ar nebus jums taip pat? Atrodo, čekiški čekiški, jie ten stojo žiemą ir nevažiavo, ta patirtis. Gal neskubėkite, žiemą ateis nauja valdžia ir tada jau žiūrėsime, nes ir taip deficitinis biudžetas ir daug pinigų kitur reikia, ir atlyginimams. Ar būtina skubėti?

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Paskola suteikiama dabar, jinai bus išsiimama tada, kai bus poreikis, realus poreikis, ne iš karto. Traukinius planuojama įsigyti 2026–2027 metais.

PIRMININKAS. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, iš dalies jūs ir atsakėte, kad 2026–2027 metais jau bus traukiniai įsigyti. Aš paoponuosiu kolegoms, kurie sakė: gal palaukime, ateis kita valdžia, gal tų traukinių nepirks, ar užkraus kažkokias naštas, koligos, vis tiek tas roges reikia pradėti ruošti vasarą, o vežimą žiemą. Taip, čia viskas yra daroma laiku ir aš galvoju, kad jūs patikslinsite, pati atsakėte, kad 2027 metais jau pirmi traukiniai turi pasiekti Lietuvą. Ar taip? Aš teisingai supratau?

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Taip, to projekto įgyvendinimo laikotarpis toks. Dėl tų detalių, ar jie bus iš karto pagaminti, ar tiekimas užtruks tam tikrą laiką, negaliu pakomentuoti, tai turbūt priklausys ir nuo pačių pirkimo sąlygų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuosime dėl Seimo nutarimo per balsavimo intervalą.

16.43 val.

Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projektas Nr. XIVP-3810ES, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2, 19, 22¹ straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3811ES, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 21, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3812ES, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3813ES, Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3814ES (pateikimas)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas – Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projektas Nr. XIVP-3810 ir jo lydymieji iki 2-17.5 klausimo. Pranešėja – viceministrė V. Česnulevičiūtė-Markevičienė. Pateikimas.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Vyriausybė teikia Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo ir susijusių įstatymų pakeitimus. Šiais pakeitimais yra siekiama įgyvendinti europinės direktyvos nuostatas. Jos motyvai yra, kad per tam tikrus ekonominius sukrėtimus, tiek per 2008 metų finansinę krizę, tiek kai kuriose valstybėse per COVID pandemiją, Europos Sąjungos valstybių narių tiek įmonės, tiek gyventojai susidūrė su finansų sunkumais, kas lėmė, kad jie negalėjo išsimokėti paskolų ir tos paskolos, kurios yra neveiksnios, kurių tiek verslas, tiek gyventojai negalėjo išsimokėti, pradėjo kurti spaudimą bankų balansams ir bankai negalėjo finansuoti realiosios ekonomikos.

Lietuvoje tokios problemos neturime. Lietuvoje tos neveiksnios paskolos, kurių terminai yra pradelsti, tiek gyventojų, tiek verslo segmentų, yra itin senos, 2023 metų II ketvirtį siekė 0,66 %. Europos Sąjungos vidurkis yra 1,88 %, tai beveik tris kartus mažesnis negu Europos Sąjungos vi-

durkis, tai Lietuvoje situacija yra stabili, neveiksnių paskolų neturime. Tačiau toks įstatymas leidžia formuotis netgi, sakykime, naujai verslo rūšiai – kredito administratoriams, kurie galėtų veikti iš Lietuvos ir veikti visoje Europos Sąjungoje. Tam, kad galėtų veikti tokia sistema, kai bankai galėtų neveiksnias paskolas perduoti kredito administratoriams arba kredito pirkėjams, yra numatytas licencijavimas. Licencijavimą atliktų priežiūros institucijos. Lietuvoje tai būtų Lietuvos bankas.

Visi, kurie norėtų vykdyti tokią veiklą, turėtų įrodyti, kad jie turi aukštus rizikos valdymo, apsaugos, vidaus kontrolės standartus, kad užtikrina tinkamą skolininkų apsaugą, kad turi nepriekaištingą reputaciją ir kvalifikaciją vykdyti tokią veiklą. Lietuvos bankas jiems išduotų licenciją ir vykdytų nuolatinę jų veiklos priežiūrą tam, kad būtų vykdomos visos veiklos sąlygos.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Ypač daug dėmesio skiriama ir vartotojų apsaugai. Numatoma, kad vartotojų padėtis turi nė kiek neblogėti, jina turi likti tokia pat gera. Juridinių asmenų segmente yra netgi daugiau saugiklių negu iki šiol. Kredito administratoriai privalo teikti visą informaciją, gerbti asmenų privatumą ir siekti užtikrinti, kad asmenys galėtų vykdyti savo skolinius įsipareigojimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Jūs taip aiškiai pristatėte klausimą, kad jūsų nenori niekas nieko paklausti. Kalbėti dėl motyvų, tuoj pažiūrėsime, ar kas nors nori. Ir dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuosime per balsavimo intervalą. Labai jums ačiū.

16.46 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3807 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-18 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3807. Pranešėja – P. Kuzmickienė. Pateikimas. (*Balsas salėje*) Kuris? Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems asmenims. Arba P. Kuzmickienė, arba M. Navickienė pas mane parašyta. Tai nežinau, kaip jūs čia susitarsite.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Tuoj, minutėlę. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Glaustai, glaustai.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Tuoj, tuoj, minutėlę. Labai atsiprašau. (*Balsas salėje*)

Mieli kolegos, iš tikrųjų nėra labai didelis pasiūlymas, bet, kita vertus, jo prasmė labai svarbi tiems, kurie pretenduoja į būsto šildymo ir vandens išlaidų kompensacijas. Taigi šiuo įstatymo projektu siūlome įtvirtinti nuolatinio pobūdžio nuostatą asmenims, turintiems teisę į būsto šildymo ir vandens išlaidų kompensacijas, kompensacijas skirti visam šildymo sezonui, jeigu dėl jų kreiptasi likus 1 mėnesiui iki šildymo sezono pradžios mėnesio ar vėliau arba šildymo sezono metu.

Noriu visiems priminti, o gal jau ir žinoma, kad nuo 2022 metų tokia tvarka iki šių metų balandžio 30 dienos galiojo, bet tai buvo laikina nuostata, o šiuo pasiūlymu mes norime ją įtvirtinti ir padaryti nuolatinio pobūdžio nuostatą. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija buvo suorganizavusi pasitarimą su savivaldybių atstovais. Iš tikrųjų didelis šio pasiūlymo palaikymas dėl to, kad šis teisinis reguliavimas leistų sumažinti administracinę naštą, leistų ir gyventojams nevaikštinėti į savivaldybę dėl jiems priklausančios kompensacijos. Prašau palaikymo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų paklausti nori vienas Seimo narys. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Paminėjote 1 mėnesį iki šildymo sezono pabaigos. O jeigu jis kreipsis 3 savaitės iki pabaigos, jau bus nusidėjęs? Vienas dalykas.

Kita vertus, mes niekada nežinome, kada bus šildymo sezono pabaiga. Kaip dabar mes ją skaičiuosime – atgal ar kaip čia bus?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, kreipimasis yra likus 1 mėnesiui iki šildymo sezono pradžios mėnesio ar vėliau arba šildymo sezono metu. Kitaip tariant, tos galimybės kreiptis išlieka tikrai išplėstos. Esmė yra tokia, kaip dabar galioja įstatymas, esmė yra tokia, kad nereikės dar kartelį, vieną ar kitą kartą kreiptis dėl šildymo kompensacijos. Taigi, man atrodo, kad ta galimybė yra per visą šildymo sezoną neapribota. Neapriboja galimybės.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Paule, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų už nori pasisakyti V. Prancietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Pritariu, jeigu norime žmonėms padėti. Tikrai vėl grįšiu prie tos pačios temos, kad to apribojimo „likus 1 mėnesiui“ galėtų ir nelikti, tobulinant įstatymą komitetuose. Kuo jis nusidėjęs, jeigu jis ir paskutinę dieną kreipsis arba po sezono kreiptųsi dėl tos pačios savo finansinės padėties prastumo? Manau, suteikime žmonėms galimybę bet kada, kada jis kreiptųsi, kad būtų galima jam padėti. Pritariu šitam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuosime dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3496. Pranešėja – A. Kubilienė, kurios nematau salėje. Niekas vietoj jos... Gerai, judame prie kito klausimo.

16.51 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3792 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3792. Pranešėjas – V. Kernagis. Pateikimas.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Tai yra kelių straipsnių pakeitimai, kad visas įstatymas atitiktų šiandienos poreikius. Pirmas dalykas yra tai, kad mes į įstatymą įrašome pranešimo žiniasklaidai sąvoką. Jos įstatyme nebuvo ir jeigu, tarkime, kokia nors įmonė skelbia savo pranešimą spaudoje, jinai atsako už turinį, o ne redakcija. Teisiškai tai niekaip negalėjo įsigaliooti, nes tiesiog įstatyme tokios sąvokos kaip „pranešimai žiniasklaidai“ nebuvo ir už tą turinį iki šiol buvo atsakinga redakcija.

Antras papildymas yra reklamos, rėmimo. Anksčiau rėmimas, reklama buvo galimas tikrai televizijoje ir radijuje, o dabar, po šių pakeitimų, bus galima jau ir interneto portaluose žymėti tam tikrus pranešimus kaip rėmimą arba reklamą. Tai tiek trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Vytautai. Jūs irgi taip aiškiai pristatėte, kad jūsų niekas nenori nieko paklausti. Pažiūrėsime, ar dėl motyvų kas nors nori kalbėti. Taip pat niekas nenori kalbėti dėl motyvų. Balsuosime visiškai netrukus per balsavimo langą.

16.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3832 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3832. Pranešėja – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Mielie kolegos, teikiu nutarimą, kuriame jums pateikiami kandidatai į Nacionalinę šeimos tarybą. Mes Socialinių reikalų ir darbo komitete taip, kaip numatyta įstatyme, vykdėme atranką. Turėjome tikrai gausų būrį kandidatų iš įvairių institucijų. Taip, kaip įstatyme apibrėžta, rinkomės penkis savivaldybių šeimų tarybų atstovus, septynis šeimų organizacijų ir su šeimomis dirbančių organizacijų atstovus, na, o trys buvo deleguoti mokslo ir studijų institucijų atstovų, tyrinėjančių šeimos politikos klausimus. Iš jų mes nesirinkome, tiesiog jie *ex officio* deleguojami. Tačiau, štai, iš mano visų paminėtųjų (turėjome ir pokalbį, ir gerą diskusiją su kandidatais) atsirinkome balsuodami, turiu pasakyti, dviejuose turuose. Štai prieš jūsų akis yra Nacionalinės šeimos tarybos sudėtis, dėl kurios aš prašau pritarimo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama Paule, man regis, kad jūs pritarite teiginiui, kad moteris prižiūri tris iš keturių kampų šeimoje, tačiau ir šitos jūsų pristatomos tarybos iš 15 kandidatūrų 14 yra moterys ir tik 1 vyras. Ar daugiau nebuvo pretendentų, ar jie jums netiko? Kaip čia yra, kad beveik visos moterys? Vienas dalykas.

Antras. Ar pasidomėjote, koks yra šitų kandidatų požiūris į šeimą? Ar jie šeimą supranta taip, kaip mūsų Konstitucijoje parašyta, ar yra ir kitų pažiūrų? Tai norėčiau, kad atsakytumėte. Ačiū.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Pradedant nuo antrojo klausimo, iš tikrųjų buvo gera diskusija ir įsitikinome, kad apskritai tarp kandidatų nebuvo atsitiktinių žmonių. Visiems šeimos politikos klausimai tikrai svarbūs, aktualūs, visų gyvenimo aprašymai ypatingi, sakyčiau, visi turi daug svarbių atsakomybių savo organizacijose, manau, turi ir svarių nuomonių visais klausimais. Mes turėjome diskusiją būtent apie šeimos sampratą. Tai leido komiteto nariams apsispręsti.

O dabar dėl to, kad tiek daug moterų ir vienas vyras. Turiu pasakyti, kad apskritai kandidatų, iš kurių mes atsirinkome, sąrašė, kiek prisimenu, buvo du vyrai, visos kitos moterys. Nėra ką bepasakyti, taip jau organizacijos delegavo. Galbūt būtų verta pasvarstyti apie kokios nors kvotos įvedimą ir tai numatyti įstatyme, kad vis dėlto paskatintume ir organizacijas, ir savivaldybes deleguoti ne tik moteris, kurioms rūpi šis klausimas. Neabejoju, kad yra ir vyrų, kuriems šeimos politikos klausimai tikrai svarbūs ir aktualūs. Čia, matyt, spręstina pasiūlymais.

PIRMININKAS. Nors kur vyrai išloštų iš kvotų sistemos. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Miela Paule, socialdemokratai per prievartą moterų, vyrų kvotas daro. Ar čia jūs pati *sumislyjote*, ar turkiškų serialų prisižiūrėjote? Kaip čia yra?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Įdomus klausimas, bet nežinau, ką atsakyti apie turkiškus serialus. Aš jų nežiūriu, deja.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuosime visiškai netrukus, po dviejų rezervinių klausimų.

16.57 val.

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3741 (pateikimas)

Pirmas rezervinis 3 klausimas – Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3741. Pranešėja – M. Danielė. Pateikimas, trumpas ir glaustas.

M. DANIELĖ (LF). Aš čia tiek, pirmininke, prisiruošiau skaidrių. Žodžiu, bandysiu trumpinti. Bet tas skaidres norėčiau pamatyti ekrane. Nežinau, ar aš turiu jas pati įjungti, ar jos pasirodys? (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, man yra svarbu pristatyti šitą projektą, kad būtų labiau supastas jo kontekstas. Šitas projektas yra susijęs su prevencija, kitaip tariant, jis yra apie prevenciją. Bet labai dažnai Lietuvoje ta prevencija yra suvokiama kaip kokios nors pamokos apie žalą, nežinau, gal koks nors policijos sulaikymas žmonių. Bet iš tikrųjų prevencija yra gana sudėtinga. Labai sudėtinga apie ją kalbėti, nes jinai eina per tokius giluminius pjūvius.

Elementas, apie kurį aš šiandien kalbėsiu, yra šeima. Registravau įstatymo projektą, juo siūlau, kad tėvadieniai ir mamadieniai būtų suteikiami, kol vaikams sueis 16 metų. Aš žinau, kad šių iniciatyvų Seime jau yra buvę. Bet aš į šitą pokytį šiandien žiūriu per prevencijos prizmę, nes mane įtikino islandai. Galbūt daliai iš jūsų ta Islandijos patirtis jau žinoma, jūs girdėsite dešimtą kartą, gal kam nors pirmą kartą. Bet Islandija yra šalis, kuri... na, čia yra Islandijos patirtis. 1998 metais, tame garsiajame dešimtajame dešimtmetyje, Islandija buvo šalis, kuri turėjo labiausiai, kaip čia pasakyti, agresyviai vartojančius ir įvairias medžiagas bandančius paauglius. 2017 metais jie buvo mažiausiai tokių paauglių turinti valstybė. Kitaip tariant, blaiviausių paauglių valstybė. Jie turi tą modelį. Tą modelį jie padeda diegti šalims visame pasaulyje, pritaikant, aišku, šalių kontekstui. Tas modelis yra grįstas keliais elementais, tai yra šeimos dėmesiu paaugliui ir laiku, kurį mes praleidžiame su paaugliais. Lietuva yra tokia šalis, kurioje kultūriškai ir istoriškai mes turėjome kartą, mano kartą, tai buvo vaikų su raktu po kaklu kartą. Nuo šešerių metų tau užkabina raktą, tu eini į mokyklą, po to viena pati grįžti, pasidarai valgyti, viską pasidarai. Žodžiu, ir gyvenimi viena pati, nes tėvai dirba.

Šiandien mes turime pasislinkusią amžiaus grupę, mes taip labiau esame ties paauglyste, kai jau tėvai atsikvepia, sako, aš jau čia užauginau, vaikas didelis, galiu pailsėti. O paauglystė ir yra tas rizikos laikotarpis. Tai yra būtent tas laikotarpis, kai ir labai daug pokyčių vyksta paauglio gyvenime, ir tas laikotarpis, kai rizika vartoti nikotiną, alkoholį, kitus narkotikus yra pati didžiausia, kokia būna per visą žmogaus gyvenimą. Ir tada mes pametame ryšį. Tai reiškia, kad ai, tai tas

paauglys gal jau užaugo, aš jau čia galiu grįžti prie savo darbų, nes paauglys ir taip su jumis bendrauti nenori, nes jam rūpi draugai ir jam nuo Morganos, kuri kalba apie tai, kad ji pateiks projektą ir lieps dabar paaugliams daugiau būti su tėvais... tai jie jau man skambina ir sako: Morgana, ar tu nežinai, kad jokie paaugliai nenori būti su tėvais! Gal tu pamiršai, ką tai reiškia? Aš puikiai žinau, bet mes matome iš duomenų, kad šeimos išitraukimas yra labai svarbus. Ir kai kalbame dėl mūsų mokyklose dabar vykdomų projektų, kai kalbame su ekspertais, mes matome, kad daug kur prevencija veikia, bet kai tai ateina iki tėvų išitraukimo, tėvų dalyvavimo, pavyzdžiui, mokyklos renginiuose, paskaitose tėvams apie prevenciją, tėvų apskritai gal domėjimosi paauglio gyvenimu, tai čia mūsų rodikliai yra prasti. Labai dažnas, pasirodo, net per apklausas paauglių atsakymas, kad jie neatsimena, kada su tėvais smagiai leido laiką, bet konfliktus ir barnius tai atsimena, nes jie dažniau vyksta jų šeimose paauglystės laikotarpiu.

Projektas rodo (čia yra skaidrė), kaip susijęs alkoholio vartojimas ir laikas, kurį praleidžiame su tėvais. Tie paaugliai, kurie beveik niekada neleido laiko su tėvais, buvo perpūs daugiau linkę vartoti alkoholį, negu tie, kurių laikas su tėvais buvo dažnesnis arba jie praleisdavo daugiau valandų kartu su savo tėvais. Ir tai nereiškia, kad aš siūlau uždaryti tėvus ir paauglius į vieną kambarį ir juos ten kažkaip laikyti. Tai reiškia, kad tas tėvadienis arba mamadienis paaugliams yra valstybės siunčiama žinia. Tai yra toks simbolinis projektas, kad mes, kaip valstybė, sakome, kad mes stipriname šeimos prevencijos vaidmenį, mes stipriname tėvų išitraukimą į savo paauglių gyvenimą, ir tą gali valstybė padaryti. Savivaldybės gali padaryti daugiau ir aš jas raginu daryti daugiau. Tai yra ir šventės, ir įvairūs renginiai, skirti ne tik mažiukams vaikams su tėvais, bet taip pat ir paaugliams, tai yra sporto komplekso atvėrimas, tai yra kitos priemonės, apie kurias kalbėdama nenoriu plėstis, nes tai yra kitos priemonės.

Ir štai ką mes matome taip pat iš Islandijos patirties: šiuo metu paauglių, kurie praleidžia savaitgalius kartu su tėvais, skaičius yra padvigubėjęs. Vadinasi, kad kultūriškai – per kiek čia? – per 20 metų tapo normalu paaugliams daugiau leisti laiko savaitgaliais su tėvais, eiti į žygį. Tai turi būti aktyvus laisvalaikis, žinoma, blaivus laisvalaikis. Čia yra veiksmai, kuriuos gali atlikti kitos suinteresuotos pusės, ką išipareigoja daryti valstybė, ką turėtų daryti savivaldybė, tėvai ir mokykla. Tai toks yra projektas. Siūlau į jį žiūrėti per prevencinę prizmę, manau, kad ir politikų vaidmuo, kalbant apie šitą projektą ir valstybės išipareigojimą, yra didelis, nešant žinią, kad mes stipriname tėvų ir šeimos išitraukimą į būtent savo paauglių gyvenimą, nes tai yra labai svarbi alkoholio, tabako, kitų narkotikų vartojimo prevencijos dalis.

Dabar galiu atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Morgana. Jūsų pristatymas labai sudomino A. Stončaitį, kuris norėtų paklausti jūsų kažko.

A. STONČAITIS (DFVL). Ačiū, miela kolege, už projekto pristatymą. Tik noriu atkreipti dėmesį, kad gaila, kad jūs nepalaikėte, kada mes teikėme šį projektą. Bet, matyt, papildomi tie duomenys, kaip jūs sakote, iš Islandijos patirties padiktavo, kad tai yra teiktinas ir teisingas projektas. Mano nuomone, iš tikrųjų jis yra reikalingas. Tik aš norėčiau paklausti, ar jūs, be Islandijos patirties, taip pat turite Lietuvos darbdavių, Savivaldybių asociacijos nuomonę? Tas palaikymas yra Lietuvoje, bus palaikymas tokio projekto?

M. DANIELĖ (LF). Taip. Tai ar yra palaikymas? Aš gal pradėsiu nuo to 1 punkto. Aš prisipažįstu, kad tikrai prieš kažkiek metų tas projektas buvo, pasirodo, teiktas ir aš galėjau jo nepalaikyti. Tiesą sakant, kai ir šitą pateikiau registruoti, tai gavau laiškų, kuriuose buvo sakoma: Morgana, tai ar tu nenorėtum, kad iki santuokos, iki kol *apsiženys* būtų tėvadieniai? Matote, yra tokio kritiškumo, kad čia lyg kažkokia gal dovana. Kiti sako: gal tu čia rinkėjui pataikauji? Bet iš tikrųjų, kai pradėjau gilintis į tą visą prevencijos paketą, tai supratau, kad šeimos išitraukimas yra vienas iš tų svarbiausių žingsnių. Ir tą šeimos išitraukimą mes galime skirtingais būdais skatinti, bet daug ką gali daryti savivaldybė, kaip ir minėjau, šventės, būreliai, tėvų įtraukimas į bendruomenės veiklas, bet valstybė gali šitą žinią siųsti per tą savaitgalį su vaikais. Ir taip, bus šeimų turbūt, kur tėvai neprisiims vis tiek šitos atsakomybės ir, nežinau, skirs tą 1 dieną per 3 mėnesius sau. Vadinasi, nieko su tuo... Na, kaip, kažkas norės išitraukti, kažkas nenorės. Man atrodo, mums svarbu dirbti tą simbolinį darbą ir sakyti: žiūrėkite, mes jums duodame šitą tėvadienį tam, kad

jūs nueitumėte, pasibelstumėte į to paauglio kambarį, nes jis jau nebesišneka su jumis, jis nori su draugais būti, ne su jumis. Tai va eikite tą dieną, belskitės į tą kambarį ir bandykite užmegzti tą ryšį, nes jūs galimai esate pametę tą ryšį, nelabai jau ten tas bendravimas lengvas paauglystėje.

Savivaldybių įsitraukimas yra. Dabar yra vykdomas projektas, Islandijos patirtis yra plečia ma. Vilniaus visuomenės sveikatos biuras turėjo šitą projektą, jau buvo pritaikęs Lietuvai, bandė keliose mokyklose. Jie pasitelkė ir islandų ekspertus, jau daugiau dabar plečia į kitas mokyklas. Susidomėjimas yra didelis, klausimas, aišku, kaip bus su resursais, bet aš labai skatinu savivaldybes priimti šitą atsakomybę, peržiūrėti savo augančius biudžetus, nes biudžetai savivaldybių auga, ir ne tik kalbėti, kad prevencija yra labai svarbu, bet iš tikrųjų investuoti į visus šituos dalykus, jeigu tai jūsų savivaldybei aktualu. Aš manau, kad daugumai Lietuvos savivaldybių čia yra tie raudoni šauktukai, kur mums reikėtų padirbėti ir painvestuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū A. Mazuronii už suteiktą žodį. Gerbiama pranešėja, jūs sakėte, tėvai, mokykla, dar gatvė yra, o kaip dėl nepriekaištingos reputacijos tų pačių tėvų, mokytojų? Mokytojai irgi rūko, velnias žino, kuo užsiiminėja tenai, pavyzdžiui, ir tie tėvai nelabai gal prižiūri tuos vaikus. Kaip jūs galvojate, jūsų pavyzdys, kokia turi būti ta mama, tėtis, galbūt patys nerūkyti, negerti alkoholio ir gerai elgtis? Ir kad tie patys mokytojai būtų, kaip aš sakiau, nepriekaištingos reputacijos, ir viskas bus, nereikės jums tų prevencijų daryti?

M. DANIELĖ (LF). Žiūrėkite, aš noriu atkreipti dabar visų Seimo narių dėmesį: Valdemaras uždavė labai gerą klausimą, man šokas. Iš tiesų islandų patirtis rodo, kad reikia keisti vaiko aplinką, tai reiškia, kad tėvai per tuos laisvadienius ar visa kita negali pasidaryti vakarėlio namuose su alumi, kur jie patys gers, o vaikai, paaugliai ten bus. Vadinasi, mes turime keisti vaiko aplinką, kad tėvai išmoktų leisti laisvalaikį aktyviai, sveikai, sveikatiškai, eiti į žygį su savo paaugliais, nežinau, į mišką, į parką, dar kažkur, kažkaip kitaip. Taip, yra labai svarbus elementas ir šitas akcentas turi būti, kad šita diena suteikiama, šitas laikas suteikiamas, bet tu su savo paaugliu šitą dieną turi leisti pats ir pati, būdamas, leisdamas tą laiką blaiviai. Negali būti, kad sau tu kažką leidi, o paaugliui diegi visai kitas vertybes. Labai geras klausimas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano konkretus klausimas. Prašau pasakyti, su Darbdavių asociacija, sakysime, su profsąjungomis, gal Trišalėje taryboje buvo diskusija tuo klausimu, nes mes žinome, kad kartais yra problema, kas dirbs, kas pakeis tą darbuotoją? Aš sutinku, jūs sakote su šypsena, iki 16 metų. Aš žinau, kaip kartais yra, ypač biudžetinėse įstaigose, kai iš tikrųjų turime labai daug dienų sveikatai pasitikrinti ir taip toliau, ir visų kitų dienų turime per mėnesį.

M. DANIELĖ (LF). Taip, tai čia gal netgi du klausimai, aš sakyčiau. Iš tiesų yra, buvo ir istoriškai tas pasipriešinimas, kai bandėme pirmą kartą, kai atsirado tie tėvadieniai ir mamadieniai. Buvo tas pasipriešinimas, na, kad verslas labai nukentės, kad sugrius, kad bus blogai, ir tada pamatėme, kad, na, neįvyko tai. Reikia suprasti, kad tai reiškia, kad vieno žmogaus per 3 mėnesius nebus 1 dieną arba jis tas valandas netgi išsidėlios, pasitrupins 8 valandomis per 3 mėnesius. Čia nėra tas pats, kaip suteikti, pavyzdžiui, 1 laisvą dieną visai šaliai, kas tikrai labai daug kainuoja ekonomikai. Poveikis yra tikrai minimalus, jeigu jis išvis yra.

Ir tada antra dalis jūsų klausimo buvo šiek tiek... Kažkas dar. Taip, čia aš apie tą pasipriešinimą, kažkas buvo dar labai gero užkabinta.

PIRMININKAS. Svarstydami komitete padiskutuosime. Labai ačiū, atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų už pasisako V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš tikrai siūlau palaikyti šitą projektą, nes mes turime orientotis į prevenciją, ne į postvenciją. Tik norėtusi, kad kitą kartą būtų pateikiama geresnė informacija. Čia buvo 2017 metų ir 2018 metų skaidrės, o svarstymo metu bus galima koreguoti ir dėl to. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuosime visiškai netrukus. Nors jau yra balsavimo intervalas, bet aš ne taip, kaip kai kurie – leisiu pateikti V. Pranckiečiui ir paskutinį rezervinį 4 klausimą – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3805. Glaustai pristatykite. Ar neišeis glaustai?

17.10 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3805 (pateikimas)

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū, pirmininke, už leidimą. Labai malonus faktas. Teikiu labai paprastą projektą. Šiandien kaip tik buvo pristatyti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos pakeitimai. Joje nuskambėjo tokie žodžiai: visą energiją pasigaminti Lietuvoje, kuriant palankias sąlygas piliečiams ir taip toliau. Aš galvoju, viskas labai tinka prie to projekto, kurį teikiu.

O projekto esmė yra nesudėtinga dėl to, kad jis skelbia tik vieną dalyką, kad gaminantys vartotojai ir asmenys, siekiantys tapti gaminančiais vartotojais, atsižvelgdami į leidžiamą generuoti galią ir gaminamos elektros kiekį, turi teisę dalį, viršijančią suvartotą kiekį, paskirti artimiesiems giminaičiams, kaip jie apibrėžti Civiliniame kodekse. Kitaip sakant, pirmą kartą turbūt mūsų teisėkūros istorijoje pristatome tokį projektą, kuriame artimi giminaičiai arba susijusieji asmenys yra pristatomi kaip teigiamybė, su jais būtų galima pasidalinti ta pagaminta elektra.

Yra gauta Teisės departamento išvada, kurioje yra pasakyta daug pastabų, kurios, matyt, yra svarstytinios komitetuose. Manau, į jas atsižvelgti nebus visiškai sudėtinga, nes kalbama apie sudėtingą mechanizmą.

Buvo nuskambėjusios tokios frazės, kad elektros kuprinėje pernešti neįmanoma, bet mes visi žinome nutolusias elektrines, iš kurių gauname per kuprines tą elektrą. Kitaip sakant, šiuo atveju būtų taip: jeigu aš turiu saulės elektrinę ir esu gaminantis vartotojas, o mano brolis, vaikas ar dukra neturi tokios, kad aš galėčiau pasidalinti su jais.

Kitą atvejį pasakysiu, kad savo dvi apskaitas ar daugiau turėdamas aš galiu sujungti į vieną ir gaminti elektrą visoms toms apskaitoms. Lygiai taip pat čia būtų dar prijungta kažkuri giminaičio apskaita ir būtų dengiama jo elektra iš mano pagamintos elektros. Niekas kitaip čia nebeįsikeistų.

O dabar, jeigu kas nors dar ko nors nesupratote, tai lauksiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui už glaustą pristatymą. Jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirminasis klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū. Mielas kolega, tikrai pritariu jūsų šitam siūlymui, jisai tikrai yra reikalingas, naudingas. Jūs truputį nušvietėte. Tiesiog įdomu, ar čia pasibaigus laikotarpiui, tarkime, dvejų metų ciklui, mes dvejus metus kaupiame, po to jau atsiskaitome su įmone, kuri saugo mūsų elektros energiją, kuri kaupia. Tas perdavimas savo artimiesiems, kaip jūs manote, ar čia po dvejų metų, ar po mėnesio jūs galite jau atiduoti tą elektros kiekio perviršį, ar po dvejų metų, ar po metų? Kaip jūs maždaug įsivaizduojate?

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš manau, kad tas mechanizmas galėtų veikti taip, kaip dabar veikia. Tarkime, mano dvi apskaitos ir vienu metu jos yra dengiamos iš tos pačios elektrinės. Lygiai taip pat prijungus trečią apskaitą ar kuri ten būtų, taip pat tuo pačiu metu būtų dengiama iš tos pagamintos elektros. Tuo pačiu metu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai ačiū, pirmininke, ir ačiū kolegai už tokį projektą. Iš tikrųjų pritariu šitam projektui.

Mano vienas klausimas. Aš manyčiau, kad mes turėtume taikyti kaip nutolusiai elektrinei. Jeigu turiu nenutolusią elektrinę, bet ant stogo, tarkime, prie savo ūkio, tokiu atveju artimiesiems giminaičiams būtų tarifas kaip nutolusios elektrinės. Kaip įsivaizduojate? Taip galvojate daryti?

V. PRANCKIETIS (LSF). Manau, kad net ne poįstatyminiai aktai, bet tiesiog dar žemesnio lygmens. Tie, kurie reguliuoja, turėtų sukurti tą mechanizmą, kuris ir nustatytų tvarką, kaip būtų naudojama ši pagaminta elektra. Kaip pavyzdį galėčiau pasakyti, jeigu dar kas nors nepatikėjote, pavyzdžiui, jeigu jums liko 3 tūkst. kilovatvalandžių nepanaudotų, jūs iš savo tiekėjo gavote apie 160 ar 170 eurų, tai yra po 6 centus už 1 kilovatvalandę. Jeigu jūs perkate iš to paties tiekėjo per kitą savo apskaitą arba jūsų vaikas per kitą apskaitą iš to paties tiekėjo, už tą elektrą moka 19,6 cento. Kitaip sakant, aš noriu pasidalinti ta pigesne energija, kurią pagaminau ant savo stogo, investuodamas savo pinigus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų jūsų pasiūlymas labai geras, bet, kaip matyti iš energetikos ministro gestų, niekaip nepraleis jūsų pasiūlymo. Bet jūs labai gerą pavyzdį pateikėte, kai iš jūsų nuperka nepanaudotos elektros po 6 centus, o parduoda po 20. Bet turbūt problemos čia nėra jokios, nes dabar ESO vartotojas, kuris, pavyzdžiui, turi du objektus, gali pasiskirstyti tą elektrą į vieną ir į kitą objektą. Turbūt ESO nėra jokios problemos prirašyti dar vieną objektą, kam ta elektra pakliūs. Tik, aišku, iš spekuliantų bus atimta didelė dalis pinigų.

V. PRANCKIETIS (LSF). O Civilinis kodeksas pasako, kas yra tas artimas giminaitis. Ačiū. Manau, kad ministro gestikuliacija buvo pritarianti ir jis sieks baigdamas kadenciją pozityviai padėti žmonėms.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ar ministro gestikuliacija buvo pritarianti, pamatysime. Jau matau, beje, pagal užsirašymą. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų aš už šį projektą. Jeigu mes kalbame apie tai, kad norime, kad atsirastų kiek galima daugiau gaminančių vartotojų, tai tikrai nedrauskinge, gerbiamas ministre. Mes kaip tik skatinsime tuos, kas turi galimybę, ir savo artimiesiems žmonėms padėti. Tai čia tikrai bus žaliasis kursas. Manau, kad tikrai čia visi, kas turime pasistatę elektrines, esame gaminantys vartotojai, šiandien mes visi turime šiek tiek ir pertekliaus, tai dovanokime savo artimiesiems, savo vaikams. Tikrai siūlau pritarti šiam projektui, tikrai išloš visa Lietuva.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Laima. Dabar pamatysime, kaip ministras pritaria šiam projektui.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, idėja yra labai graži, tačiau šios idėjos įgyvendinimo pasekmės bus tokios, kad po pusės metų mes visi, kaip gaminantys vartotojai, neturėsime gaminančio vartotojo schemos.

Šiandien tiekėjai, tiekiantys elektrą tuomet, kuomet mums jos reikia, jos nesaugo kokiose nors spintelėse ar kitur, o nuperka rinkoje. Tiekėjai verčia, kad turi minusines kainas, turi nuostolių iš jų. Be abejo, dar šitas nėra patvirtinta, tačiau kiekvienas papildomas minuso šaltinis, o jisai čia yra tikrai realus, nes mes pagal gaminančio vartotojo schemą, kurioje yra, kad aš pasigaminu, aš suvartoju, aš pasigaminu, aš vieną kartą pasidalinu su artimuoju, kitam parduodu, gauname ne gaminančio vartotojo schemą, o gauname normalaus gamintojo schemą. Taigi aš dar kartą noriu kolegas įspėti: patikėkite, tikrai po pusmečio gaminančio vartotojo schemos neliks.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Laima, prieš ar po balsavimo norėtumėte? Kaip norėtumėte, sakykite. L. Nagienė per šoninį mikrofoną.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiamas ministre, Energetikos komisijoje ne vieną kartą diskutavome ir mums nepriklausomi tiekėjai nepateikė, kaip pagrįsti nuostolius. Paprašėme komisijai pateikti, mes iki šios dienos apie jų nuostolius nieko neturime. Tikrai neklaidinkite visos visuomenės ir čia, salėje, esančių.

PIRMININKAS. Labai dėkui. A. Bagdonas. Gal norite irgi per šoninį pasisakyti? Leisiu ir jums, mačiau, pasipiktinęs buvote. Nenorite? Viskas. Tada balsuojame. Kas pritariate ką tik pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-3805 po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip. (*Balsai salėje*)

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 44, prieš – 8, susilaikė 30. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinį siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu dėl komiteto dabar? (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti? Galime. Girdėjau, Energetikos komisija siūloma kaip papildoma. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti... Svarstymo data neaiški. Energetikos ministras D. Kreivys per šoninį mikrofoną.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Prašau Vyriausybės išvados. Mieli kolegos, aš tikrai noriu pasakyti, gamintojo, vartotojo schema šiandien braška per visus galus, patikėkite manimi.

PIRMININKAS. V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Koks pagrindinis komitetas?

PIRMININKAS. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas.

V. PRANCKIETIS (LSF). Prie ko Aplinkos apsaugos komitetas? Tai yra ekonomikos reikalas tikrai.

PIRMININKAS. Jūs nerėkite ant manęs, aš skaitau, kas parašyta protokole. Jūs siūlykite ir balsuosime, ko jūs rėkiate. (*Balsai salėje*) V. Ažuolas per šoninį mikrofoną, pasiūlymas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu – Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kaip papildomas siūlomas Ekonomikos komitetas. Dar bus pasiūlymų dėl komitetų?

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaip pagrindinis.

PIRMININKAS. Atsiprašau, pagrindinis. Atsiprašau. Jonai, dėl komitetų?

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Pirmininke, atsiprašau, ne kaip papildomas – kaip pagrindinis.

PIRMININKAS. Kaip pagrindinis, aš pasitaisiau. Kaip pagrindiniai siūlomi du komitetai – Ekonomikos komitetas ir Aplinkos apsaugos komitetas. (*Balsai salėje*) A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetą siūlau kaip pagrindinį.

PIRMININKAS. Gal bendru sutarimu Ekonomikos komitetą? Galime? (*Balsai salėje: „Ne.“*) Tai ką siūlote, jeigu ne? Nerėkite iš vietos, eikite prie šoninio mikrofono ir sakykite, ką siūlote. Niekas nesiūlote?

V. PRANCKIETIS (LSF). Išklauskite teisybę. Kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas, jeigu norite Aplinkos apsaugos komiteto, tai dalyvauja kaip papildomas komitetas, ir Energetikos ir darnios plėtros komisija.

PIRMININKAS. Saliamoniškas pasiūlymas. Kolegos, viskas. Formuluoju. Klausykite, kad pasiskui nesakytumėte, kad negirdėjote. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Papildomi siūlomi du – Aplinkos apsaugos komitetas ir Energetikos ir darnios plėtros komisija. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Viskas. Kada siūlote svarstyti? Taip, Vyriausybės išvada. Dėl Vyriausybės išvados pritariame bendru sutarimu? Pritariame? Dėl Vyriausybės išvados pritariame bendru sutarimu. Kokią siūlote svarstymo datą? V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kadangi įsigaliojimas būtų nuo sausio 1 dienos, tai nuosekliai eidami, manau, viską galime pasiekti, jeigu sieksime to noro. Tai svarstymas po Vyriausybės išvados, jeigu tokiai pritarsime.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, fiksuojame per pavasario sesiją. Fiksuojame per pavasario sesiją. Ministrė Pirmininkė per šoninį mikrofoną tuojau išriš šitą Gordijaus mazgą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kiek atsimenu Statutą ir žinau, kiek yra birželyje dienų, tai mes tiesiog fiziškai nespėsime grįžti į salę per pavasario sesiją. Tai rašykite per rudens sesiją, jeigu bus greičiau, bus greičiau.

PIRMININKAS. Gerbiama premjere, galvojau, kad irgi žinau Statutą, iki šios dienos rytinio posėdžio pabaigos, pasirodo, klydau. Tvarka. Du pasiūlymai – pavasario sesija ir rudens sesija. Taip? Apsisprendžiame alternatyviai, yra skirtingų nuomonių. (*Balsai salėje*) Nešaukite iš vietos. Viskas, alternatyvus balsavimas. Kas už, – už rudens sesiją, kas prieš, – už pavasario sesiją. Kažko labai visi įsiauđrinę.

Balsavo 85: už – 47, prieš – 38. Rudens sesija. V. Ažuolas – dar replika per šoninį mikrofoną.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Premjerė mane stebina. Mokesčių reformą įsūdysite birželį? Saulės jėgainių per birželį nesusitvarkysite? Kas čia dabar? Vieną skubos tvarka pravarėte, karius į Ukrainą, o tų nesugebate.

PIRMININKAS. Tvarka, išklausėme. Kas dar ką norėtumėte? Viskas, ar galime balsuoti?

17.24 val.

Įstatymo „Dėl 2007 m. Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3745(2) (svarstymo tęsinys)

Balsuojame. Darbotvarkės 2-3 klausimas – įstatymo „Dėl Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3745(2). Kas pritariate po svarstymo, balsuojate už Nairobij, kas nepritariate, – prieš.

Balsavo 82: už – 78, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

17.25 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivų įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3669(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-4 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3669(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 79, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymui po svarstymo pritarta.

17.25 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3032(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-5 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3032(2). Po svarstymo.

Balsavo 83: už – 82, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Įstatymui po svarstymo pritarta.

17.26 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3628(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3628(2).

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 80, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymui po svarstymo pritarta.

17.26 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁵ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3441(4) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-7 klausimas – Statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-3441(4).

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 78, prieš – 1, susilaikė 3. Statuto projektui po svarstymo pritarta.

17.27 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 172, 175 ir 177 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3525(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-3525(2).

Balsavo 81: už – 76, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5. Statuto projektui po svarstymo pritarta.

17.27 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3457 (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-9 klausimas – projektas Nr. XIVP-3457. Primenu, kad balsuojame už komiteto išvadą atmesti Statuto projektą. Kas pritariate komiteto išvadai atmesti Statuto projektą, balsuojate už.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 50, prieš – 8, susilaikė 26. Statuto projektas atmestas.

17.28 val.

Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3469(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas – Mediacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3469(2). Po svarstymo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 80, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 7. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

17.28 val.

Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3353(2)ES (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3353(2). Po svarstymo kas pritariate, balsuojate už.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 83, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 4. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Vaiko teisių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3329(2). Po svarstymo. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, atsiprašau, atsiprašau, sustabdyk, Aliau, ne taip pasakiau.

17.28 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3329(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-3329(2). Vartotojai, beje, kaip vaikai kartais būna, čia galima susimaišyti. Ar vartotojas, ar vaikas – vienas ir tas pats. Vaikas irgi vartotojas galų gale, taip?

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 71, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 8. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.29 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3573(3) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3573(3). Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 84, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.30 val.

Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3839 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – projektas Nr. XIVP-3839, Apylinkių teismų įsteigimo... Žodžiu, apie teismus, teiktas E. Dobrowolskos.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 67, prieš – 2, susilaikė 17. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 27 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Ministrė nebenori per šoninį mikrofoną. Labai dėkui.

17.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas Nr. XIVP-3800 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas Nr. XIVP-3800 po pateikimo.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 78, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.31 val.

Kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projektas Nr. XIVP-3810ES, Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2, 19, 22¹ straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3811ES, Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 21, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3812ES, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3813ES, Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3814ES (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17 klausimų blokas – nuo 2-17.1 iki 2-17.5, projektas Nr. XIVP-3810 bei lydimieji.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 72, prieš – 2, susilaikė 9. Įstatymų projektų blokui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu dėl visų įstatymų projektų siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Papildomų komitetų nesiūloma skirti. Siūloma svarstyti visus įstatymų projektus birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.32 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3807 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – projektas Nr. XIVP-3807.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 85, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

17.33 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3792 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – projektas Nr. XIVP-3792.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 64, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 20. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Kultūros komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

17.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3832 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3832.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 68, prieš – 2, susilaikė 14. Seimo nutarimo projektui po pateikimo pritarta.

Dėl komitetų? Na, dar galime dėl komitetų tada. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Papildomu komitetu – Žmogaus teisių komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Siūloma svarstyti birželio 11 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš dėl prieš tai buvusio Visuomenės informavimo įstatymo norėčiau, kad protokole įrašytumėte mano balsą už.

PIRMININKAS. Balsavimas už – protokole įskaitome.

17.34 val.

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3741 (pateikimo tęsinys)

Ir paskutinis klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, rezervinis 3 klausimas – Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3741.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 52, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 31. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Taip?

P. Kuzmickienė per šoninį mikrofoną.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Prašyčiau Vyriausybės išvados dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Prašytumėte Vyriausybės išvados? Ar bendru sutarimu Vyriausybės išvados... M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Jeigu svarstys Trišalė taryba, tai vietoje Vyriausybės išvados tegu būna Trišalė taryba, gerai?

PIRMININKAS. Fiksuojame, kad lauksime Trišalės tarybos išvados, taip? Tada, taip išeina, rudens sesijoje. Tai rudens sesijoje.

Ką gi, bičiuliai, baigėsi sunki ir įtempta diena. Registruotis norite? Žinoma, registruojamės, tai kaip!.. (*Balsai salėje*) Nieko nepadarysi – esu, koks esu. Čia žmonės tokie yra, Antanai. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 79 Seimo nariai.

Vakarinis birželio 4 dienos Seimo plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 384 STENOGRAMA

2024 m. birželio 6 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas. Gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas. Pradedame birželio 6 dienos, ketvirtadienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 102 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, šiandieną Seime lankosi delegacija iš Ukrainos, vadovaujama Novovolynsko miesto mero B. Karpuso. Jie dabar balkone. Pasveikinkime kolegas. (*Plojimai*) Dėkoju.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 6 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Frakcijos vardu siūlau išbraukti 2-12 klausimą – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Kokie argumentai?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Be argumentų.

PIRMININKĖ. Be argumentų. Supratau. Gerai. E. Gentvilas norėtų pasisakyti. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Kalbėjime atvirai. Kolega Kęstutis per vėlai įregistravo savo pasiūlymus, Statuto neatitinka, dabar sako – šalin projektą. Aš su tuo nesutinku.

PIRMININKĖ. Apsispręsimе balsuodami. Prašau. R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Vakar buvo incidentas. Skambinau Kultūros komiteto sekretoriato vadovei Agnei, kad aš tik girdžiu ir matau vaizdą, bet pats negaliu balsuoti ir negaliu pasisakyti. Aš tą telefono įrašą tikrai padarysiu, kad išgirstumėte, jog taip buvo. Toks argumentas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Eugenijau, už patikslinimą. Taip, nenorėjau sakyti. Etikos ir procedūrų komisija nagrinėja šitą klausimą dėl nusišalinimo. Mes turėtume sulaukti Etikos ir procedūrų komisijos išvadų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręsimе dėl šio pasiūlymo. Kitų pasiūlymų nematau. Taigi apsispręsimе balsuodami dėl K. Vilkausko pasiūlymo frakcijos vardu išbraukti 2-12 klausimą iš šios dienos darbotvarkės. Kas pritaria pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 104: už – 46, prieš – 43, susilaikė 15. Pasiūlymui neprita. Klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Ar galime visai darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Ne. Balsuojame. Kas pritaria darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 104: už – 72, prieš – 1, susilaikė 31. Darbotvarkei prita.

Atkreipiu dėmesį, kad šiandieną balsavimo laikas prasideda 10 val. 25 min. Buvo šiek tiek paankstinta, nes turime pasiūlymų, pataisų dėl kai kurių ankstyvų klausimų.

10.04 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 6, 9, 10, 11, 12, 17, 18 ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3759(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-2 klausimas – Valstybės rezervo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3759(2).

Šį pakeitimą sudaro devyni straipsniai. Nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų. Ar galime kiekvienam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.05 val.

Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3533(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3533(2)ES. Priėmimo stadija. Projektą sudaro 17 straipsnių, nė dėl vieno iš jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Balsuosime numatytu laiku.

10.05 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188⁵ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3534(2) (priėmimas)

Darbotvarkės lydimasis klausimas. Aš norėčiau trumpam pakviesti I. Haase į tribūną, nes dėl lydimųjų projektų yra gautos kelios Teisės departamento pastabos.

Pirmiau darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188⁵ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3534. Priėmimo stadija. Dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Ši Teisės departamento pastaba yra dėl įsigaliojimo datos. Komitetas pritarė ir komiteto pasiūlymas dėl 4 straipsnio – įstatymo įsigaliojimą nustatyti nuo 2024 m. liepos 2 d.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti visam 4 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.06 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3535(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas taip pat lydimasis. Darbotvarkės 1-3.3 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3535(2). Pranešėjas – M. Lingė. Čia situacija panaši – dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad iš pateikto įstatymo yra įrašytas vienas straipsnis, kuris nebegalioja. Tiesiog siūlome išbraukti nebegaliojančią nuostatą. Komitetas tam pritaria.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti visam 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kadangi vienu metu įsigalioja ir kitas įstatymas, analogiškas įstatymas ir analogiškas straipsnis, kad vienu metu neįsigaliotų ir nesusikirstų du įstatymai dėl to paties straipsnio įsigaliojimo, siūloma viena diena pavėlinti šio priimamo įstatymo įsigaliojimo datą ir vietoj šių metų liepos 1 dienos įrašyti liepos 2 dieną. Taip pat komitetas pritaria.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.08 val.

Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymas (projektas Nr. XIVP-3354GR) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3354, tai yra Ekscelencijos Prezidento gražintas įstatymas. Norėčiau pakviesti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pranešėją – gerbiamą pirmininką A. Pocių, kad pristatytų komiteto išvadą.

A. POCIUS (TS-LKDF). Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas birželio 5 dieną svarstė šį klausimą ir bendru sutarimu pritarė Prezidento siūlomai pataisai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskusijoje po svarstymo kalbėti užsirašiusių neturime. Atidedame priėmimą, nes dar neprasidėjo balsavimo etapas. Kalbėti dėl motyvų niekas neužsirašė, taigi apsispręsimė balsuodami tam numatytu laiku.

10.10 val.

Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3001(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas, kurį dabar galėtume apsvarstyti, yra... Dabar galėtume iš popietinės, nes turime šiek tiek laiko. Tvarka. 2-2 klausimas – Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3001(2). Tai yra priėmimo stadija. Yra penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl 2-2 klausimo nėra užsirašiusių. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.11 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3628(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3628(2). Čia vėlgi yra tik šeši straipsniai, pasiūlymų dėl jų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Yra užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Dėl 2-3 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo už kalbėti užsirašė A. Stončaitis, tačiau jo šiuo metu nėra salėje. Prieš norėtų kalbėti K. Adomaitis. Ar K. Adomaitis norėtų pasisakyti dėl 2-3 klausimo iš popietinės darbotvarkės, tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo? Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Mes kalbame apie įspėjimus už taršius automobilius. Iki šiol būdavo numatyta, kad tokių automobilių vairuotojams, savininkams bus numatyta tik bauda, šiuo metu siūloma tik įspėti, bet, kolegos, prisiminkime visą kontekstą. Prisiminkime, kad Aplinkos apsaugos departamentas gali tikrinti tik labai nedidelę dalį automobilių Lietuvoje, jie turi gal tik du įrenginius per visą Lietuvą ir vargu ar turės daugiau. Tikimybė, kad tie pažeidėjai, kurie šiandien drąsiai važinėja su taršiais automobiliais po visą Lietuvą, tikimybė, kad tie žmonės bus sustabdyti, patikrinti, yra minimali. Jeigu tu žinai, kad už tai gresia tik įspėjimas, niekada savo automobiliu iš anksto nesisirūpinsi ir nesusitvarkysi. Bauda yra numatyta visiškai nedidelė – nuo 100 iki 300 eurų, o mes žinome, kad už pirmą administracinį nusižengimą, savanoriškai susimokant per 2 savaites, užtenka sumokėti pusę minimalios baudos, tai siektų tikrai 50 eurų. Aš tikrai nematau čia, kaip sakyti, šitame visame procese, kurį mes ką tik, neseniai, įteisino, kokių nors baimių. Siūlau nepalaikyti šito projekto ir likti prie galiojančios įstatymo redakcijos, jeigu mums nors kiek

rūpi automobilių tarša miestuose, jeigu mums nors kiek rūpi, kad pagaliau rimtai žiūrėtume į taršą miestuose ir rimtai žiūrėtume į tai, koku oru mes kvėpuojame.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – motyvai už.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Aš pasisakau už šią pataisą, nes jau nuo šių metų sausio 1 dienos įsigaliojusi tvarka kiekvienam eismo dalyviui ištis kelia daug baimių. Baimių, kad išvažiavus šaltu varikliu inspektorius iš už kampo tiesiog sakys: prašome sustoti, dabar mes tikrinsime jūsų dujų išmetimą, galbūt patikrinsime dar saloną, ką vežatės, galbūt yra kokių nors miško gėrybių ar dar ko nors. Baikime žaisti tuos žaidimus. Aplinkos apsaugos departamente trūksta pareigūnų tiesioginėms funkcijoms atlikti. Yra keli šimtai nesurinktų pareigūnų, nesukomplektuotų į tarnybas. Dabar mes juos išvarome todėl, kad kažkas sumanė, kad šie pareigūnai dabar baugins visuomenę, nes galės jus eliminuoti iš eismo ir jūs negalėsite nuvykti iš taško A į tašką B. Galbūt svarbūs reikalai, galbūt reikia ligonį aplankyti ar vykti į kitą svarbų kokį darbinį susitikimą, pavėluosite į darbą vien dėl to, kad tokią teisę suteikė ne jiems... Aplinkosauugininkams išvis priskirta ne jų funkcija atlikti policininkų, kelių policijos vaidmenį. Čia yra problema visuomenės bauginimas, kadangi esant geriausiems norams tie keli pareigūnai nepatikrins, bet baimę visuomenėje pasėja didžiulę, nes dabar neįsivaizduojamas gyvenimas be automobilio. Aš siūlau tiesiog grįžti prie sveiko proto. Kreipiuosi į dešiniuosius – raskite krislėlį sveiko proto savo priimtuose sprendimuose. Siūlau ištaisyti šią klaidą nors minimaliai ir palaikyti šią pataisą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos ir gerbiamosios kolegės, mes padarome žingsnėlį į tą pusę, kad Lietuvoje būtų žaliau, tada patys savęs išsigastame, pažiūrime – ojoj, ne tai turbūt priėmėme, ir po pusės metų atsukame visus dalykus. Taip dalykai nedaromi.

Aš tikrai agituojau prieš. Aš manau, kad mes priėmėme gerą įstatymą. Aš manau, kad Lietuvoje egzistuoja automobilių taršos reali problema, kuri yra ne tiek dėl kuro rūšių ar panašiai, bet dėl to, kad daug techniškai netvarkingų automobilių važinėja Lietuvos gatvėmis, tas ypač kietąsias daleles, ne tik CO₂ pėdsaką, bet kietąsias daleles išskiria ir mes dėl to kosime, sergame ir gyvename trumpiau. Tai šiuo atveju, man atrodo, reikia ryžtis priimti ir laikytis tų sprendimų, kuriuos mes priėmėme, tęsti tą kursą, kurį pradėjome.

Man labai netikėta matyti, kad štai Demokratų partija, kuri priklauso Europos žaliesiems, dabar entuziastingai agituos, kaip sumažinti žalumą Lietuvoje, kaip padaryti ją taršesnę, kaip toleruoti žmones ir automobilius, kurie teršia ir kurie iš tikrųjų padaro, kad Lietuvoje būtų daugiau dūmų, daugiau smalkių ir daugiau visokių juodų dalykų.

Aš šiuo atveju labai nuoširdžiai jūsų prašau: nepriiminėkime vėl įstatymų. Po to į Seimą žiūrės visi ir sakys, kad mes vėl užsukome tą įstatymų malūną ir padarėme taip, kad vieną sesiją priimame įstatymą, kitą sesiją tą patį įstatymą taisome, tai atrodome tikrai juokingai. Balsuokime prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Mažeika turi argumentų už.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Ojoj yra tiems, kurie kalba apie dalykus ir turbūt sunkiai suprantamais terminais bando pasakyti, kad jeigu pagausime kelis kilbukus, tai rykliai numirs iš bado. Jeigu palygintume, vis dėlto, kolegos, taip nėra, nes turbūt pagrindinė tarša Lietuvoje yra ne iš tų kelių lengvųjų automobilių, kuriais žmonės važiuoja į darbus arba veža vaikus į mokyklą ar iš mokyklos, bet problema turbūt yra sunkusis transportas, tai yra krovininis transportas, kuris tranzitu važiuoja per Lietuvą. Valdantiejiems reikėtų pasižiūrėti, ką padarėte dėl to, kad veiktų *e. tollingo* sistema, kad neįvažiuotų į Lietuvą būtent tas sunkusis transportas, kuris per ją važiuodamas labiausiai ir užteršia.

Problema yra ta, kad pramonė, dėl kurios taršos praeitoje kadencijoje ir buvo priimtas Klai pėdos paketas, ir tas pats paketas šioje kadencijoje jau kiek kartų buvo taisytas, ir turbūt jums patiems turėtų būti gėda, kad atsukinėjami reikalavimai įmonėms ir yra lengvinama būtent pramonei, kad ta tarša, kurią ji išskiria, būtų kuo sunkiau kontroliuojama. Turbūt pagrindinis aspektas, kad tie inspektoriai, kurie bėgios paskui vieną ar kitą automobilį, netikrins tų taršių objektų, apie kuriuos mes girdime viešojoje erdvėje.

Kolegos, turbūt koncentruokimės į tuos darbus, kuriuos gali padaryti žmonės, institucijos, o ne juos demotyvuokime ir siuntinėkime pagal vieno ar kito automobilio dūmų spalvą. Tai esmė yra tokia ir turbūt nekelkime įtampas. Šiuo atveju tikrai kviečiu palaikyti šį projektą.

PIRMININKĖ. Ir dar už norėtų pasisakyti T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, pirmiausia noriu pasakyti, kad man didžiulis malonumas prieštarauti Laisvės partijai, pasisakančiai už didesnius draudimus, griežtesnius ribojimus, žmonių nubaudimą, kontrolę ir panašiai. Tai čia atsakant gerbiamam V. Mitalui į jo priekaištavimus mums, kaip demokratams, priklausantiems Europos žaliųjų partijai. Buvimas Europos žaliųjų partijoje kaip tik įpareigoja mus kurti socialiai atsakingą žaliąją politiką.

Aš pabrėžiu, šiame įstatymo projekte lieka galimybė kontroliuoti automobilius, lieka galimybė daryti prevenciją. Mes tiesiog sušvelniname situaciją, nes tam, kad žaliaji politika būtų sėkminga, mums dar reikia įtikinti visuomenę, kad jai pritarėtų, nes jeigu visuomenė bus pasipiktinusi, tai nebus nei jūsų, nei žaliųjų, nieko nebus Seime. Seime bus radikalai, kurie iš viso Europos žaliajam kursui nepritars. Taigi mes turime būti išmintingi, mes turime daryti sprendimus tam, kad žmonės palaikytų atsakingą klimato politiką.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė jau netrukus. Tačiau K. Adomaitis turi repliką T. Tomilinui.

K. ADOMAITIS (LF). Trumpą repliką ir K. Mažeikai, ir T. Tomilinui. Kęstuti, ir sunkiasias mašinas mes irgi dabar įspėsime tik tada, jeigu jos teršia orą labiau, negu kad galėtų. O gerbiamam Tomui pasakysiu: kada bus patenkintas pažeidėjas, kurio automobilis skleidžia mėlyną tepalų prisigėrusį dūmą, kuris ramia sąžine važinėja po miestą, kada jis bus laimingas dėl to, kad jį įspėsi ar nubausi?

PIRMININKĖ. T. Tomilinas. Kolegos, trumpai gal, neįsivelkime į ilgą pokalbį. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas Kasparai, kada Lietuvoje atgims viešasis transportas? Jūsų partija atsakinga už viešojo transporto politiką Lietuvoje. Maršrutų skaičius mažėja, reisų skaičius mažėja. Taigi rūpinkimės žmonėmis, neatimkime iš jų teisės važiuoti, nes tai yra socialinė funkcija.

PIRMININKĖ. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, Pirmininke. Tai taip pat kolegai, kuris kalba apie nelaisvę, būdamas Laisvės partijos narys. Gerbiamas kolega, įsiskaitykite į projektą, kalbama apie lengvuosius automobilius. Turbūt pats pagrindinis klausimas, tai yra kai akmens amžiaus metodais sprendžiamos XXI amžiaus problemos. Turbūt yra inovatyvesnių būdų, kuriuos jūs galėjote pritaikyti, ir nereikėtų to aplinkosaugininko vaikyti paskui tą dūmų debesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, replikos – taip pat.

10.22 val.

Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3670(2) (priėmimas)

Dar apsvarstykite darbotvarkės 2-6 klausimą.

Darbotvarkės 2-6.1 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3670. Priėmimo stadija. Pakeitimą sudaro tik vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Taigi apsispręsimė balsuoti numatytu laiku dėl 2-6.1 klausimo.

10.23 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3592(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6.2 klausimas yra lydimasis Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3592(2). Jis yra susijęs su įstatymu dėl Europos Tarybos konvencijos ratifikavimo. Yra

keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra dėl vieno iš jų nėra pateikta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritariti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatyta laiku.

10.23 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 41, 42 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3744(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 2-7 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3744. Taip pat priėmimo stadija. Sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta nėra dėl vieno straipsnio. Ar galėtume kiekvienam straipsniui pritariti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų už norėtų kalbėti E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų džiugu, kad vis dėlto atsirado aktyvių žmonių, kurie vis dėlto nori išspręsti kadetų mokyklų problemą. Kaip žinoma, kai kurios savivaldybės gana blogai žiūri į tas mokyklas, kurios yra, ir atsisako finansuoti, čia pavadinimų savivaldybių neminėsimė. Bet atsiranda ir kitų galimybių vis dėlto žmonėms ankstyvuojau laikotarpiu pasirinkti tam tikrą kryptį, susijusią su kariuomene arba apskritai su statutine tarnyba. Šiuo atveju, kaip žinome, tų specialistų tikrai trūksta. Tai siūlau pritariti ir galbūt netgi visiems pasižiūrėti, kokios būtų plėtos galimybės, nes kai kurios kadetų mokyklos yra. Aišku, jos galbūt galėtų būti daugiau miestų centruose, gal geriau organizuoti, bet jaunimui galimybė turėtų būti suteikta, kad jie galėtų iš anksto rinktis tam tikrą savo gyvenimo kryptį. Siūlau pritariti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Kubilienė taip pat norėtų pasisakyti už.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio Pirmininke. Aš tikrai norėčiau atkreipti dėmesį, kad šita įstatymo pataisa pavėlavo ketverius metus. Per šitą laikotarpį atsirado tikrai daug žmonių, kurie neturėjo galimybės ten mokytis dėl to, kad nebuvo sukurta infrastruktūra, bendrabučiai ir panašiai, Lietuva neteko galbūt tikrai nemažai tų kariškių ar kitų sukarintų specialybių žmonių, kurie būtų paskyrę savo gyvenimą būtent šitai veiklai. Įstatymas iš tikrųjų yra labai geras, bet labai stipriai pavėluotas, iš esmės yra tikrai tokia teorinė dalis, o visa praktika paliekama naujai Vyriausybei. Ir visi pinigų skyrimai, ir panašūs dalykai – kitos Vyriausybės klausimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Bagdonas – motyvai už.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Sureaguoju į kolegės pasisakymą, tai ne ketverius metus, o kelis dešimtmečius šitas įstatymo projektas vėluoja. Pirmoji kadetų mokykla buvo atidaryta Juodkrantėje prieš kelis dešimtmečius, tačiau nei Vyriausybės, nei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, nei Krašto apsaugos ministerijos palaikymo taip ir nesulaukusi prieš keletą metų buvo uždaryta. Aš labai džiaugiuosi dėl šios iniciatyvos, kad jauni žmonės turės galimybę įgyti gerą, kokybišką išsilavinimą ir bus Lietuvos patriotai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis už kalbės – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Kolegos, pirmoji kadetų mokykla buvo įsteigta dar XVIII amžiuje ir tikrai geras reikalas, kad vyksta taip, kaip vyksta. Gal anksčiau galėjome rasti valstybinės kadetų mokyklos tipą, bet džiaukimės tuo, ką turime šiandien. Siūlau susitelkti, pabalsuoti ir judėti į priekį. O kadetų mokyklos išgyveno ir tuos sunkius laikus, ir parengia nemažai puikių žmonių. Šiandien jie mokosi ir Karo akademijoje, ir jau tarnauja Lietuvos kariuomenėje. Padėkokime visiems, kurie išlaikė tą sunkų sprendimo laukimo laikotarpį, ir balsuokime už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti.

Kadangi jau galime balsuoti, prasidėjo balsavimo laikas, tai ir siūlau apsispręsti balsuojant dėl šio 2-7 klausimo – Švietimo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-3744. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 100, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3744) priimtas. (*Gongas*)

10.28 val.

Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 6, 9, 10, 11, 12, 17, 18 ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3759(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau apsispręskime balsuodami dėl 1-2 klausimo – Valstybės rezervo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3759. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 102, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3759) priimtas. (*Gongas*)

10.29 val.

Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3533(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-3.1 klausimas – Minimalaus subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3533. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3533) priimtas. (*Gongas*)

10.30 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 188⁵ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3534(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio, priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 188⁵ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3534. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 107, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3534) priimtas. (*Gongas*)

10.30 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3535(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-3.3 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3535. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 106, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3535) priimtas. (*Gongas*)

10.31 val.

Baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 120 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3001(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau. Jau apsvaistėme darbotvarkės 2-2 klausimą – Baudžiamojo kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3001. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 2-2 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 101, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3001) priimtas. (*Gongas*)

10.31 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3628(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 307 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3628. Priėmimo stadija. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 95, prieš – 6, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3628) priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3670(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.1 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3670. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 107, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3670) priimtas. (*Gongas*)

10.33 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 20 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3592(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.2 klausimas – lydimasis Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3592. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3592) priimtas. (*Gongas*)

10.33 val.

Patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatymo Nr. XIII-1995 2, 3 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymas (projektas Nr. XIVP-3354GR) (priėmimo tęsinys)

Dabar grįžtame į darbotvarkės pradžią. Turime apsvarstyti darbotvarkės 1-4.1 klausimą – įstatymo projektą Nr. XIVP-3354. Šis klausimas jau pristatytas. Dėl motyvų niekas nebuvo užsirašęs. Primenu, kad tai yra grąžinto įstatymo svarstymas ir priėmimas. Pirmiausia Seimas pagal Statuto 167 straipsnio 1 punktą turi apsispręsti dėl grąžinto įstatymo. Pirmiausia balsuojame, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų, tai yra tie, kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad priimtume visą įstatymą be pakeitimų, kurie manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 108: už – 56, prieš – 23, susilaikė 29.

Kadangi tam, kad veto būtų atmetas, reikia 71, tai veto nebuvo atmetas. Dabar turime apsispręsti balsuodami, ar priimame įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais. Primenu, kad tam užtenka paprastos daugumos. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 111, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XVP-3354) priimtas. (*Gongas*)

10.36 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 4, 5, 21¹, 26, 28, 35, 36, 40, 44, 44¹, 49⁵, 50, 53, 57, 57¹, 58, 59, 61, 62, 62¹, 63, 94, 95, 103, 128, 133, 137, 138, 139, 140¹, 140⁵, 140²⁵, 140²⁶, 140²⁷ straipsnių pakeitimo ir 61¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-3635(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 16, 30¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-3636(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektas Nr. XVP-3635(2). Tai yra svarstymo stadija. Kviečiu pirmiausia A. Ažubalį, jis pristatys Užsienio reikalų komiteto nuomonę dėl šio projekto. Kas tik dėl projekto...

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, įstatymo projektą svarstė šių metų gegužės 29 dieną ir, pritarus bendru sutarimu, priėmė tokį sprendimą: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Užsienio reikalų komitetas iš esmės pritarė visiems papildomų komitetų siūlymams ir savo pateiktiems patikslinimams. Esminis pasiūlytas pakeitimas: pagrindinis komitetas, pritardamas kvotos įvedimo mechanizmui, nuo 2025 m. sausio 1 d. vis dėlto pasiūlė metams atidėti papildomos kvotos mechanizmo įsigaliojimą, siekiant, kad valstybės institucijos, o ir atitinkamų šakų kolektyvinės sutarties šalys, tinkamai pasirengtų jos įgyvendinimui nuo 2026 m. sausio 1 d. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Rakutį, kad pristatytų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas apsvaustė pateiktus pasiūlymus. Į daugumą mūsų pasiūlymų buvo sureaguota teigiamai, į kai ką – iš dalies. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Kuzmickienė pristatys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Socialinių reikalų ir darbo komitetas gegužės 15 dieną bendru sutarimu pritarė projektui ir priėmė tokį sprendimą: pritarti pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Užsienio reikalų komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas bei suinteresuotų asmenų pateiktus pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Ir dėl lydimosio taip pat, ar ne?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gegužės 31 dieną komitetas svarstė projektą, visoms techninėms pataisoms buvo pritarta. Taip pat, kaip jau ir buvo minėta, Užsienio reikalų komiteto pasiūlymui buvo pritarta iš dalies. Projektas sudėliotas techniškai, pritarta laiko atidėjimui ir projektas sutvarkytas. Taigi, komitetas projektui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytas komiteto išvadas. Dabar vėl kreipiuosi į A. Ažubalį, kad grįžtų į tribūną, ir svarstysime Seimo narių pateiktas pataisas. Pirmiausia yra R. Lopatos, L. Kasčiūno, V. Rakučio ir kitų kolegų siūlymas. Kreipiuosi į R. Lopatą, kad pristatytų siūlymą. Vėliau bus komiteto nuomonė. Prašom.

R. LOPATA (*LSF*). Pasiūlymu siūloma pakeisti projekto 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „57¹ straipsnis. Kvotos nustatymas ir naudojimas“. Skamba: „1. Asmenims, turintiems Nepriklausomų Valstybių...“

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Čia ne tas. Ne ne ne.

PIRMININKĖ. Čia kalbama apie patį pirmąjį, dėl Nepriklausomų Valstybių Sandraugos apibrėžimo.

R. LOPATA (*LSF*). Taip, dėl Nepriklausomų, Nepriklausomų Valstybių... Aš kalbu apie pataisos esmę. Asmenims, turintiems Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių narių ar asocijuotų narių pilietybę, taikoma 1 tūkst. asmenų kvota per kalendorinius metus. Kitaip tariant, šia pataisa

siekama nuo kitų metų apriboti darbo migraciją iš Rusijos vadovaujamos Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių, tarp jų iš buvusių sovietinių Vidurinės Azijos respublikų, – ne daugiau kaip 1 tūkst. asmenų per vienerius metus.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar yra dešimt Seimo narių, kurie palaiko šio pasiūlymo svarstymą? (*Balsai salėje*) Paleidžiame balsavimą tada.

Yra. Prašau. Komiteto išvada, nuomonė.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komitetas pirmiausia projektą siūlo papildyti nauju 16² straipsniu ir įrašyti: „Nepriklausomų Valstybių Sandrauga – 1991 m. gruodžio 8 d. įkurta valstybių sąjunga, sudaryta iš buvusių Tarybų Sąjungos respublikų.“ Komiteto nuomonė – nepritarti. Kodėl? Užsieniečių teisinės padėties įstatymas, kaip ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai, neturi nustatyti atskirų tarptautinių organizacijų apibrėžimų, nes tai nustatoma tos tarptautinės organizacijos steigimo dokumentuose ir tai reguliuoja tarptautinė teisė. Komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonę išgirdome. Turime apsispręsti. Tačiau prieš tai yra motyvai. Ž. Pavilionis išsakys motyvus prieš šią pataisą. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš tik norėčiau sureaguoti į tą platesnį profesoriaus R. Lopatos paaiškinimą. Jis iš tikrųjų nėra tikslus. Jeigu žiūrėtume taip, kaip teisiškai yra pasiūlyta, tai tas 1 tūkst. būtų plius dar prie tų 40 tūkst., siūlomų įvesti kaip kompromisą, lubų. Taip pat nėra nurodoma jokių kitų šalių, iš kur mes atsivežtume tų migrantų. Atsižvelgiant į tai, komitete ši pataisa faktiškai 1 balso skirtumu buvo atmesta visų partijų balsais kaip net nepasiekianti autorių norėto suformuluoti tikslo.

PIRMININKĖ. Argumentai išsakyti. Taigi apsispręskime balsuodami. Kas pritariate R. Lopatos, L. Kasčiūno ir kitų kolegų pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 104: už – 8, prieš – 35, susilaikė 61. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau. Dėl 6 straipsnio yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pataisa. Jūs pakomentuokite komiteto nuomonę dėl jos – pritarimą iš dalies.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Įdedamas dar analogiškas 11 straipsnis. Jo esmė: jei žmogus siekė laikino leidimo gyventi Lietuvoje ir jam buvo atsakyta, jis gali anksčiau negu per metus vėl kreiptis dėl leidimo gyventi, jeigu jis yra sumokėjęs visus mokesčius ir dirba. Aš manau, tai yra gana sąžiningas požiūris.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsiklausiu gerbiamo pirmininko A. Pociaus. Ar pritariate pritarimui iš dalies?

A. POCIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Taip. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu tokiai versijai – pritarimui iš dalies? Nematau prieštaraujančių. Visiems tinka.

Toliau yra J. Jaručio pataisa dėl 10 straipsnio. Prašau, gerbiamas Jonai, pristatyti savo pataisą. 9 puslapis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Mano pasiūlymas. Išnaudojus kvotą, kurią mes nustatysime šiandien, būtų galima dar papildomai įdarbinti žmones. Išnaudojus kvotą, leidimas laikinai gyventi šio straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu gali būti išduotas tik užsieniečiui, dėl kurio pateikiama darbdavio informacija apie numatomą užsieniečiui mokėti mėnesinį bendrą darbo užmokestį. Tas bendras darbo užmokestis yra 1,2 bendrojo bazinio darbo užmokesčio. Mano pasiūlymas – įtraukti visas pajamas, susijusias su darbo santykiais, taip pat ir dienpinigius. Iki šios dienos svarstymo tam buvo pritarusi Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, šiandien nuomonė pasikeitusi. Kviečiu palaikyti tokį siūlymą, kad būtų galimybė įsivežti virškvotinių darbuotojų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra dešimt Seimo narių, kurie pritaria šios pataisos svarstymui? Matau, kyla rankos, tikrai yra. Prašau komiteto nuomonę.

E. GENTVILAS (LSF). Na, komiteto nuomonė – nepritarti, nes pažymėtina, kad pagrindinis komitetas dar gegužės 29 dienos posėdyje analogiškam verslo atstovų pasiūlymui nepitarė. Kad užsienietis galėtų įsitvirtinti ir pragyventi Lietuvoje, jo pajamos turi būti pirmiausia stabilios. Viršvalandžių apmokėjimas, dienpinigiai, atostoginiai yra nuolat kintantys dėmenys, todėl ir jų apmokėjimo kontrolės mechanizmas, ypač dienpinigių, yra itin sudėtingas. Be to, dienpinigiai nėra

apmokestinami, todėl nukenčia darbuotojų socialinės garantijos (pavyzdžiui, ligos, nedarbo, tėvystės, motinystės arba nelaimingų atsitikimų darbe išmokos), sumažėja atostoginiai ir, žinoma, niekas neiškaičiuojama į senatvės pensijos dydį. Čia galima vardinti ir vardinti, kiek dar yra priešasčių, kodėl šitą siūlymą reikėtų atmesti.

PIRMININKĖ. Apsispręsimė dėl siūlymo, bet prieš tai ministrė A. Bilotaitė pasisakys prieš.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš tiesiog norėčiau kolegų dėmesio. Atkreipiu dėmesį į tai, kad labai sudėtinga būtų sukontroliuoti, ar tie dienpinigiai yra mokami, ar ne, nes tokios sistemos nėra. Mano prašymas yra nepalaikyti šito siūlymo, nes, man atrodo, visas Užsieniečių teisinės padėties įstatymas ir jo pakeitimai buvo tiksliai tam, kad turėtume kaip tik griežtesnę kontrolę, efektyvesnę kontrolę, kad mes galėtume kontroliuoti procesus ir tikrai užtikrinti skaidrumą ir saugumą.

PIRMININKĖ. J. Jarutis – motyvai už. Gerbiamas Jonai, paprastai už savo siūlymą dėl motyvų negalima kalbėti. Na, mes laikomės tokio principo, bet jūsų motyvai jau buvo išdėstyti prieš tai pristatant pasiūlymą. Taigi apsispręskime balsuodami. Kas pritariate J. Jaručio siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 104: už – 28, prieš – 25, susilaikė 51. Pasiūlymui nepritarė.

Toliau yra kolegų R. Lopatos, L. Kasčiūno, V. Rakučio ir kitų pasiūlymas dėl 17 straipsnio. Gerbiamas Raimundai, pristatykite siūlymą.

R. LOPATA (LSF). Tai mes jau šitą *de facto* aptarėme.

PIRMININKĖ. Vadinas, nereikalaujate balsuoti? Gerai, kadangi iniciatoriai jau nebereikalauja balsuoti dėl šio pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė, judame toliau. Yra taip pat dar vienas J. Jaručio pasiūlymas dėl 17 straipsnio. Prašau pristatyti.

J. JARUTIS (LVŽSF). Tai ačiū, Pirmininke. Na, matau būsimą rezultatą, tai netrukdysiu.

PIRMININKĖ. Atsiimate...

J. JARUTIS (LVŽSF). Atsiimu.

PIRMININKĖ. ...taip pat. Dėkui. Kolegos, konstatuojame, kad nepritariame abiem prieš tai paminėtoms pataisoms? Nematau prieštaraujančių. Gerai. Ir daugiau pasiūlymų nėra. Tai dėkoju komiteto pranešėjui.

Motyvai po svarstymo. Už kalbės A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolegė, mūsų komitetas svarstė ir tikrai atėjo laikas reguliuoti atvykstančių į Lietuvą darbuotojų skaičių. Tam yra net keletas priešasčių, bet pirmiausia, jeigu pasižiūrėtume į tuos srautus, kurie atvyksta į Lietuvą, tai yra pagrindiniai du sektoriai – statybų ir tolimųjų reisų vairuotojų. Ypač pastarajame sektoriuje darbuotojų kaita yra labai didžiulė, virš 40 %. Manau, kad taip neturėtų būti. Teisingai tribūnoje stovėjęs kolega aki-vaizdžiai pasakė, dėl ko. Apskritai dėl tokių žmonių atvykimo čia ir apmokėjimo šitame transporto sektoriuje, kai mokamas nedidelis darbo užmokestis, o po to įvairūs dienpinigiai ir kiti dalykai, yra labai daug piktnaudžiavimo, daug nusižengimų, todėl kviečiu palaikyti šitą įstatymą, jis yra normaliai subalansuotas ir tikrai šiandien reikalingas Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Apsispręskime balsuodami dėl 1-5.1 klausimo – Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3635. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 103: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo pritarė.

Dabar turėtume apsispręsti dėl 1-5.2 klausimo – lydimąjo Užimtumo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3636. Čia yra viena pataisa, todėl norėčiau gerbiamą P. Kuzmickienę pakviesti į tribūną. Yra gauta Užsienio reikalų komiteto pataisa dėl 3 straipsnio, jai pagrindinis komitetas pritarė iš dalies. Pristatykite komiteto nuomonę ir tada atsiklausime Užsienio reikalų komiteto, ar jiems tinka pritarimas iš dalies.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Taip.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas svarstė ir pasiūlymui pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Iš Užsienio reikalų komiteto Ž. Pavilionis. Tinka pritarimas iš dalies. Ar galime bendru sutarimu pritari pritarimui iš dalies? Nematau prieštaraujančių. Dėl motyvų niekas

neužsirašė. Apsisprendime balsuodami dėl 1-5.2 klausimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 107: už – 105, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

10.52 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 44, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir 57¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3335 (svarstymas)

Toliau 1-6 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ trijų straipsnių pakeitimo ir vieno straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3335. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją A. Ažubalį, jis išsakys komiteto nuomonę.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, gerbiama Pirmininke, čia pagrindinio komiteto išvada dėl jau minėto įstatymo projekto. Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, įstatymo projektą svarstė taip pat gegužės 29 dieną ir pritarus bendru sutarimu priimtas toks sprendimas: Užsienio reikalų komitetas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 15 d. priimtos rezoliucijos „Dėl Lietuvos demografijos politikos ateities“ nuostatomis, raginančiomis Lietuvos Respublikos Vyriausybę aukštos ir vidutinės kvalifikacijos ir trūkstančių darbuotojų pritraukimo (darbo migracijos) ir integravimo lanksčios politikos srityje nustatyti ilgalaikės imigracijos į Lietuvos savivaldybes kvotas, pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktam Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ atitinkamų straipsnių pakeitimo ir 61¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui Nr. XIVP-3635, kuriuo pasirinktas griežtesnis kvotų užsieniečiams, atvykstantiems darbo pagrindu į Lietuvos Respubliką, mechanizmas, todėl siūlo iniciatorių pateiktą įstatymo projektą Nr. XIVP-3335 atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Turime apsispręsti, nes pagrindinis komitetas siūlo atmesti. Už atmetimą kalba A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš noriu priminti kolegoms, kad Lietuvos įstatymuose visada buvo kvotos. Visą laiką. Jos buvo mažesnės, po to augo, augo, augo ir mes pasiekėme tokius dydžius, kurie, kaip aš sakiau svarstant prieš tai buvusį įstatymą, jau į nenormalius dydžius perėjo.

Aš manau, kad teisingą sprendimą padarėme prieš tai balsuodami už įstatymą, kurį pateikė Vyriausybė ir kuris buvo suderintas ir komitetuose. Todėl siūlymas išvis atsisakyti kvotų būtų ne naudingas, o netgi kenksmingas, ir verslai, kurie daugiausiai veža trečiųjų šalių piliečių dirbti į Lietuvą, vis tiek irgi turėtų rimtai pamąstyti ir vežti tik tuos darbuotojus, kurie čia galbūt ilgiau dirbtų, o ne būtų kaip tramplinas išvažiuoti į kitas šalis. Todėl kviečiu palaikyti komiteto siūlymą atmesti šitą įstatymą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, dabartinė tvarka, nustatanti kvotas ir reikalaujanti atskirų leidimų dirbti užsieniečiams tokių profesijų, kurių trūksta Lietuvoje, yra per lėta ir neefektyvi. Leidimų dirbti poreikis ir Užimtumo tarnybos sprendimų laukimas užtrunka per ilgai, trukdo gerai reaguoti į darbo rinkos poreikius. Atsisakiusi šių reikalavimų, Lietuva taptų patrauklesne vieta talentams iš užsienio, jie galėtų greitai prisijungti prie darbo rinkos ir prisidėti prie šalies ekonomikos augimo. Įdarbinusios specialistus iš užsienio be papildomų biurokratinių kliūčių, Lietuvos įmonės galėtų greičiau sulaukti kvalifikuotų darbuotojų, ypač tų profesijų, kurių Lietuvoje trūksta. Tai padidintų įmonių produktyvumą, skatintų inovacijas ir bendrą šalies ekonomikos augimą.

Globalizacijos amžiuje Lietuvos konkurencingumas priklauso nuo gebėjimo pritraukti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos specialistus. Atsisakę perteklinių reikalavimų ir procedūrų, galėsime konkuruoti su kitomis šalimis dėl geriausių talentų ir užtikrinsime, kad mūsų darbo rinka išliktų dinamiška ir patraukli. Kviečiu, atsižvelgiant į visus šiuos argumentus, kuriuos išsakiau, nepritarti komiteto siūlymui atmesti šį įstatymo projektą ir tęsti jo svarstymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kas pritariate atmetimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 103: už – 92, prieš – 3, susilaikė 8. Projektas atmestas.

10.57 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 63, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3210(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3210(2). Kviečiu R. Jušką, kad pristatytų projektą, čia yra nemažai pataisų. Teisingiau, kad pasisakytų dėl pataisų. Tai yra priėmimo stadija.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra J. Razmos pasiūlymas. Prašau pristatyti jį.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš dėl paties pirminio projekto teikiau tokį griežtesnį pasiūlymą, kad tarybos nariai turėtų besąlygišką teisę gauti prieigą prie savivaldybių dokumentų valdymo sistemos, kaip sakoma, kad jie visavertiškai galėtų dirbti, atlikti savo pareigas, nes vis dėlto dabar gauna ir gerą atlyginimą. Tai yra paprasčiausias būdas gauti informaciją, negu reikauti kokių nors kopijų.

Dabar šiuo siūlymu aš teikiu labai švelnų variantą, kad būtų tik galimybė tarybos nariui gauti tokią prieigą, kitaip sakant, savivaldybės vadovai turėtų sprendimo teisę suteikti ar nesuteikti. Bet aš manau, kad būtų svarbu paminėti įstatyme, kad tokia galimybė apskritai gali būti, nes priešingu atveju mero ar administracijos direktoriaus bus labai paprastai motyvuojama, kad nėra įstatyme pasakyta, kad jūs galite gauti tą prieigą, ir mes jums jos nesuteiksime. Dabar palikime bent tokią galimybę, kad tarybos nariai galėtų prašyti remdamiesi tuo.

PIRMININKĖ. Turėtume pasitikrinti, ar yra 29 kolegos, kurie pritaria šios pataisos svarstymui. Balsuokime dėl J. Razmos pasiūlymo dėl Vietos savivaldos įstatymo. (*Balsas salėje: „Kortelę.“*) Taip, yra. Prašau. Komiteto išvada.

R. JUŠKA (LSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Argumentai: siūlomas įstatymo pakeitimas sudarytų neproporcingą finansinių ir žmoniškųjų išteklių našta savivaldybių administracijoms, savivaldybių valdomoms įmonėms, taip pat kiltų didelė rizika pažeisti asmens duomenų apsaugą ir gali būti atskleista įmonių komercinė paslaptis.

Atkreipiu dėmesį, kad tris dešimtmečius gyvavusi įstatymo nuostata, jog tarybos nariai turi teisę gauti medžiagą ir dokumentus, susijusius tik su rengiamais tarybos sprendimų projektais. Komitetų iniciatyva ši nuostata yra pakeista ir administracijos yra įpareigos, tarybos nariui paprašius, teikti tą informaciją, neapribodamos tarybos nario teisės gauti tą informaciją. Galbūt jis nori, pasinaudodamas gauta informacija, rengti naujus tarybos sprendimų projektus ir ta informacija jam reikalinga. Tai įstatymas tą numato, yra pakeistas.

O šiai normai, šiam siūlymui nepritariame. Vien įrašius, kaip mini gerbiamas Jurgis, nuostata, kad gali būti suteikta informacija, mes matome labai dideles politines kovas, ir perteklinis siūlymas, todėl komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Motyvai. A. Anušauskas pasisako už pasiūlymą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų įsivaizduokite situaciją: jeigu mes nematytume Seimo nutarimų projektų, Vyriausybės projektų ir taip toliau, kokia situacija būtų? Savo laiku savivaldybės net nepublikavo administracijos priimamų nutarimų, link to buvo eina ma palaipsniui. Čia aš priminsiu situaciją prieš 16–20 metų. Situacija iš tikrųjų pasikeitusi, bet ne iki galo. Aš manau, kad tos galimybės tarybos nariams yra būtinos jų darbui, ir siūlyčiau nepritarti komiteto išvadai, o pritarti J. Razmos pasiūlymui, kuris iš tikrųjų, kalbantis apie galimybių suteikimą, yra labai nuosaikus. Siūlyčiau tikrai rimtai žiūrėti į šią galimybę.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Akivaizdu, kad ką tik kalbėjęs gerbiamas A. Anušauskas nėra dirbęs savivaldybėje ir nesuvokia vis dėlto darbo skirtumo ypatumų dirbant tarybos nariu ir Seimo nariu. Visų pirma, apie ką jūs kalbėjote, apie tuos duomenis, tai jie ir šiandien yra viešai prieinami tiek tarybos nariams, beje, tiek ir visuomenei, miestiečiams ar savivaldybės gyventojams. Taigi jūsų noras yra seniai išpildytas.

O įstatymo pasiūlymas yra susijęs su vadinamuoju DVS'u. Tai vidinės dokumentų valdymo sistemos, kad tarybos narys turėtų prieigą prie visų dokumentų, kurie yra savivaldybėje. Kaip

žinote, savivaldybėje yra labai daug įvairių dokumentų, pradedant individualiais teisės aktais, to paties mero šiuo metu pasirašomais, kur yra įvairūs asmens duomenys ir yra neskelbiami. Kitas dalykas, yra visa viešųjų pirkimų parengiamoji medžiaga, kur gali nutekėti informacija į šoną ir panašiai.

Taigi, dabar yra savivaldybių, kur ir dabar turi prisijungimą prie DVS'o, tik yra skirtingi nustatymai, prie kokio lygio medžiagos galima prieiti. Todėl šiuo atveju tikrai, kolegos, nebūkime populistai, galvokime apie produktyvų darbą.

Kaip gerai minėjo komiteto pirmininkas, pati medžiaga, įstatymas jau yra pakeistas, kad tarybos narys turi teisę gauti paklaudamas visą jam reikalingą informaciją, ne tik susijusią su rengiamais tarybos sprendimų projektais. Todėl šiuo atveju tikrai siūlau nepritarti, nes pats pritartimas problemos dėl informacijos negavimo iš esmės neišspręs, tačiau sukurs papildomų administracinių galimų valdymo problemų.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Dar matau, kad A. Vyšniauskas labai norėtų pasisakyti dėl vedimo tvarkos. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man atrodo, čia buvo išsakyta daug tokių neteisingų dalykų. Yra viena valstybės institucija, kur labai daug žmonių prieina prie labai daug duomenų, tai yra Lietuvos Respublikos Seimas. Jeigu įsijungtume savo DVS'ą, mes matytumėme krūvą įvairių skundų su asmens dokumentais. Ir niekada nebuvo jokios problemos. Taigi, kad savivaldybėje bus matomi net ir viešųjų pirkimų dokumentai, bus tik skaidriau.

PIRMININKĖ. Apsispręskime balsuodami dėl J. Razmos siūlymo, kuriam komitetas nepitarė. Kas pritariate J. Razmos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 103: už – 62, prieš – 18, susilaikė 23. Pataisai pritarta.

Turime apsispręsti dėl viso 2 straipsnio, bet prieš tai replikuos D. Griškevičius. Prašau. Replika po balsavimo. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Žiūrėkite, kolegos, dabar įsivaizduojate, kad kažką labai atvėrėte. Realybė bus tokia: tai ir dabar, kaip minėjau, savivaldybėse yra DVS'as, nes yra tarybos nariams skirta informacija, kurią jie gauna per tą patį DVS'ą. Tai jie ir dabar turi tą prieigą. Ten, kur jeigu kur nors neturi, gerai, suteiks jam prieigą. Kaip jūs įsivaizduojate, kad bus prieinama prie visų dokumentų, tai taip nebus, nes administracijos direktorius nustatymus tiesiog padarys tokius, kad prieitų tik prie tarybos nariui skirtos informacijos. Jokios problemos. Jūs užsiiminėjate niekais, aš tą noriu pasakyti.

PIRMININKĖ. Nuomonės išsakytos. Ar galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui? Nėra prieštaraujančių.

Toliau dėl 3 straipsnio yra D. Griškevičiaus pataisa, tačiau, kaip suprantu, Seimo narys ją atsiima? Ar galite tai patvirtinti?

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Tuoju, palaukite. Taip, šitą atsiimu.

PIRMININKĖ. Atsiimate. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui? Pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau, gerbiamas pirmininke, pakomentuoti ją ir komiteto nuomonę.

R. JUŠKA (LSF). Teisės departamento yra 11 pastabų, visoms joms komitetas pritarė, išskyrus... Nepritarė dėl 15 straipsnio – 30 straipsnio pakeitimo. Ir nepritarta dėl 30 straipsnio 2 dalies.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū. Tai pirmiausia dėl 4 straipsnio. Ar galime pritarti bendru sutarimu suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti? Bendru sutarimu? Pritarta.

6 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą, ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 7, 8 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 9 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė, kaip ką tik pristatė komiteto pirmininkas. Taip pat ir antrajai pritarė. Ar galėtume pritarti visam 9 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta.

Dėl 10, 11 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

Dėl 12 straipsnio yra D. Griškevičiaus pataisa.

R. JUŠKA (*LSF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė, taip. Tačiau mes turime, bet koku atveju jūs turite ją pristatyti.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Gerai. Dėkoju, Pirmininke. Pasiūlymo esmė yra dėl mero potvarkių skelbimo viešojoje erdvėje. Dėkoju, kad komitetas išgirdo ir pritarė šiam pasiūlymui. Tačiau, matau, yra prieštaraujančių, todėl pasakysiu, kodėl vis dėlto reikėtų jam pritarti.

Pirmiausia dėl to, kad mero potvarkiai, kaip žinote, dabar meras pagal naująją Savivaldos įstatymo redakciją iš esmės perėmė daug buvusio administracijos direktoriaus pareigų ir dalis jų yra... Potvarkiai yra dviejų tipų, tai yra vadinamieji individualios ir norminės paskirties. Individualios paskirties potvarkiai yra susiję iš esmės visi su asmens duomenimis.

Ką turiu omenyje? Tarkime, vaiko globos klausimai, socialinio būsto skyrimas pagal eilę ir panašiai, ir panašiai. Jeigu bus dabar pritarta ir bus tokie potvarkiai skelbiami viešai, vadinasi, atsiranda dideli administraciniai resursai, nes dokumentai turi būti nuasmeninami. Dokumentas galėtų atrodyti taip: vadovaujantis tokiu ir tokiu įstatymu, J. J. gavo tokį X X butą ar ne, nes pagal tokią eilę... Informacijos viešai vis tiek nebus, nes jina turi būti nuasmeninama. Bet gerokai padidės būtent tie reikalavimai dėl skelbimo ir, be abejo, reikės daugiau resursų.

Kitas dalykas, svarbiausi yra kiti įstatymai, kurie reguliuoja, kokio tipo potvarkiai turi būti skelbiami, ir jie šiandien yra skelbiami ir prieinami. Todėl manau, kad šiuo atveju didinti administracinę naštą yra visiškai neesminga. O dėl to labai norimo kažkokio keisto viešumo, na, jis neatlieps, nes yra ne tam skirta.

PIRMININKĖ. Dabar turiu atsiklausti, ar yra 29 palaikantys D. Griškevičiaus pataisą? Pabalsuokime. Palaikantys pataisos svarstymą, ne taip suformulavau, tie, kas pritariate, kad svarstyti pataisą. Tikrai yra. Prašau komiteto išvados.

R. JUŠKA (*LSF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė, tačiau yra kolegų, kurie norėtų pasisakyti prieš. J. Razma kalba prieš.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kaip žinome, mes merui suteikėme dideles galias. Jis tikrai išleidžia įvairių svarbių potvarkių finansų, kadru klausimais ne tik norminio pobūdžio, kurie, kaip ir sakytą, skelbiami bendroje teisės aktų sistemoje. Bet vis dėlto būtų patogiau, jeigu savivaldybės gyventojai ir norminius jo potvarkius rastų savivaldybės interneto svetainėje, nereikėtų ieškoti bendrose sistemose.

O dėl tų nenorminio pobūdžio aktų, jeigu ten yra asmens duomenų, na, gerbiamas Domai, puikiai žinote, kad pagal kitų įstatymų reikalavimus tokie dalykai turi būti nuasmeninti. Jeigu skiriama pašalpa D. Griškevičiui, tai galima parašyti, kad pašalpa bus skiriama D. G., ir nėra čia jokių problemų dėl tų asmens duomenų. Dėl skaidrumo, dėl viešumo yra tikrai labai svarbu, kad savivaldybės gyventojai, bendruomenė žinotų, ką sprendžia meras, kaip skirsto lėšas ir panašiai. Kviečiu nepritarti tam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Sabutis.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Jau keleri metai aš girdžiu pasisakymus apie perdėtas mistines mero galias. Meras, leisdamas potvarkius ar dabar, ar anksčiau, vadovaujasi visų pirma įstatymais. Jis turi preambulėje parašyti, koku įstatymu vadovaudamasis šitą potvarkį leidžia. Tai nėra jau tokia galia, kad pats sprenddamas gali daryti, ką nori.

Dėl nuasmeninimo lygiai tas pats. Dabar yra labai daug nuasmenintų, tai bet kuriuo atveju, kreipsis ar nesikreipsis, jis ir liks nuasmenintas. Nei žurnalistai, nei pilietis kreipdamasis į merą nesužinos, kas ten yra, nes tiesiog nepriklauso tai sužinoti, duomenis apsaugo kiti įstatymai. Bet ką mes turėsime, ypač turės, aš net neabejoju, Vilniaus miestas, tai papildomai labai daug administracinio ir biurokratinio krūvio vien dėl to, kad šiandien priimsime tokią iš esmės niekam nereikalingą įstatymo pataisą. Tad siūlau palaikyti Domo ir nepalaikyti tų, kas prieštarauja.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Kas pritariate D. Griškevičiaus pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 102: už – 48, prieš – 12, susilaikė 42. Nepritarta.

Dėl viso. Kadangi nepritarta, lieka sena numeracija. D. Griškevičius labai norėtų dar dėl vėdimo tvarkos pasisakyti. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Na, akivaizdu, gerbiamas Razma, kad jūsų šūkis „Mažiau yra daugiau“ akivaizdžiai neveikia, nes jūs tiesiog užsiimate kažkokiais, vėlgi pakartosiu, dabar įdomiais dalykais. Aš suprantu, kad jūs nemėgstate merų, kad jūs galvojate, kad jie čia kažką nuslepia ir panašiai, bet esmė – jūs padidinate administracinę našą ir tai kainuoja pinigais. Jūs iš esmės dabar vėlgi nieko nepasieksite, nes, kaip minėjau savo kalboje, ką jūs ir patvirtinote, tiesiog bus susijusių aktų, nes yra kitų įstatymų, kurie reguliuoja, kas yra skelbiama, ir dabar. O ko jūs norite, kad visi būtų, tai tiesiog yra daugelis individualaus pobūdžio ir turės būti nuasmeninti. Sakau, jūs tiesiog padidinate administracinę našą. Su tuo ir sveikinu.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 12 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 13 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 14 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba. Komiteto pirmininkas dar pakomentuos.

R. JUŠKA (LSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galėtume 14 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą, pritarti? Pritarta.

Dėl 15 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Atsiprašau, ne dvi, daugiau – trys pastabos. Dviem pirmoms nepritarėte, ar ne?

R. JUŠKA (LSF). Komitetas nepritarė. Komiteto argumentai: pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo normas, meras nusišalindamas pareiškia apie savo nusišalinimą ir niekas neturi jo nusišalinimo patvirtinti, nes meras yra tiesiogiai renkamas politikas ir nėra kolegialios institucijos narys. Komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti 15 straipsniui, suredaguotam pagal vieną Teisės departamento pastabą, nepritarus kitoms dviem pastaboms? Ar galime priimti tokį straipsnį? Nėra prieštaraujančių, kiek matau.

Toliau dėl 16, 17 straipsnių nėra pasiūlymų. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 18 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Prašau.

R. JUŠKA (LSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti 18 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 19, 20, 21 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 22 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Prašau.

R. JUŠKA (LSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Tuomet atsiranda... Ar teisingai suprantu, kad 23 straipsnis tada yra papildytas nauju 23 straipsniu? Ar galėtume pritarti jam bendru sutarimu? Taip, pritarta.

24 straipsnis. Dėl jo yra vienas Teisės departamento pasiūlymas. Ar galėtume pritarti jam bendru sutarimu, nes Teisės departamento pastabai yra pritarta?

R. JUŠKA (LSF). Pritarta.

PIRMININKĖ. Nematau prieštaraujančių. Atsiranda dar vienas naujas 25 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Viską apsvaistėme.

Dėl motyvų dėl viso V. Semeška kalba už.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, neretai mes Vietos savivaldos įstatymą keičiame, tobuliname. Šį kartą taip pat sujungta gana didelis skaičius Seimo narių projektų į vieną įstatymo projektą. Šiuo sujungtu paketu mes plečiame tarybų kompetencijas. Labai svarbu, kad nustatoma, jog sprendimai dėl savivaldybės kontrolieriaus skatinimo ir apdovanojimo, priemonių, tarnybinių nuobaudų skyrimo, nušalinimo būtų tarybos kompetencija, jau ne vienasmenė mero kompetencija, nes kontrolierius turėtų būti nepriklausomas vien tik nuo mero.

Taip pat tarybos mažumos valandos metu laikas bus skiriamas ne tik tarybos narių klausimams, bet ir pareiškimams, tai, ką mes ir darome Seime. Buvo pritarta J. Razmos pasiūlymams

dėl prieigos prie dokumentų valdymo sistemos. Šiuo paketu tikrai mes plečiame demokratiją į savivaldą, plečiame tarybų kompetencijas, todėl kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, palaikau šį įstatymo projektą. VVSK pritarė daugybei Vietos savivaldos įstatymo teigiamų pakeitimų, žinoma, išskyrus vieną siūlymą, kuriam šiandien parlamentas pritarė, kuris tikrai padidins biurokratinę naštą savivaldybėse. Dėkoju, kad buvo atsižvelgta į siūlymą, dėl kurio demokratijos savivaldoje tikrai bus daugiau. Formuojant savivaldybėse komisijas, kurių veikloje dalyvauja ir politikai, bus įtraukti ne tik valdančiosios daugumos atstovai, bet proporcingai ir mažumos atstovai, kurie taip pat gavo vietos gyventojų pasitikėjimą ir turės galimybę lygiai taip pat kaip ir valdančiojoje daugumoje esantys politikai dirbti dėl žmonių gerovės, kurti. Kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, nepaisant to siūlymo, už kurį šiandien parlamentas balsavo. Ačiū.

PIRMININKĖ. V. Mitalas – motyvai už.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš siūlau palaikyti įstatymą būtent ir dėl to, dėl šios pataisos, už kurią Seimas ką tik nubalsavo, nes, kažkaip galvojau, tos diskusijos, kurios vyko... Administracinė našta padidės viešinant kokius nors dalykus? Atsibuskime, XXI amžius. Visą ką galima vieno mygtuko paspaudimu padaryti. Man atrodo, labai gerai, kad Seimas priėmė sprendimą, jog vietos savivaldoje kuo daugiau dalykų būtų viešų, būtų skaidriau, būtų aiškiau. Kai kurie sprendimai Vilniaus savivaldybėje priimti beveik prieš dešimt metų. Administracinės naštos jie neišpūtė. Kviečiu balsuoti už. (*Balsas salėje: „Bravo!“*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsisprendime dėl darbotvarkės 1-7.1 klausimo – Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3210) priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3212(2) (priėmimas)

Toliau 1-7.2 klausimas – lydimasis Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3212.

Tik vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsisprendime balsuodami dėl darbotvarkės 1-7.2 klausimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 107, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3212) priimtas. (*Gongas*)

Kadangi dar balsavimo laikas, galime apsvarstyti kai kuriuos popietinius klausimus.

11.22 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 180¹⁵ ir 180²¹ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3301(2) (priėmimas)

Siūlau pradėti nuo darbotvarkės 2-4 klausimo – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 180¹⁵ ir 180²¹ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3301(2). Norėčiau pakviesti Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę I. Haase pakomentuoti gautą Teisės departamento pastabą dėl 1 straipsnio.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Teisės departamento pastaba. Teisės departamentas nurodo projekto 1 straipsnio 2 dalyje išdėstytoje Seimo statuto 180¹⁵ straipsnio 4 dalyje žodžių „komiteto posėdyje“ atsisakyti, nes, viena vertus, šio Seimo statuto straipsnio 1 dalies nuostatoje iki dvitaškio jau yra nurodyta, kad Lietuvos Respublikos pozicija svarstoma Europos reikalų komiteto arba Užsienio reikalų komiteto posėdyje, kita vertus, pagal teikiamą aptariamą projekto nuostatos redakciją galima būtų suprasti, kad komiteto nuomonė galėtų būti komiteto posėdyje pareiškiama raštu, kas nelogiška ir nepagrįsta.

Komitetas pritarė nurodytai Teisės departamento pastabai. Komitetas siūlo 4 dalį išdėstyti taip: „Komiteto nuomonė Seimo vardu (išbraukiama „komiteto posėdyje“) pareiškiama žodžiu arba raštu ir įrašoma į komiteto posėdžio protokolą.“ Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto nuomonę. Kadangi tai yra Seimo statuto pakeitimas, atkreipiu dėmesį, kad turime balsuoti dėl kiekvieno straipsnio atskirai ir turi būti 71 palaiškantis tam, kad straipsniai būtų priimti. Pirmiausia apsispręskime balsuodami dėl 1 straipsnio, suredaguoto pagal Teisės departamento pastabą. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 105: už – 81, prieš – 3, susilaikė 21. Pritarta 1 straipsniui.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Apsispręskime balsuodami.

Balsavo 106: už – 80, prieš – 1, susilaikė 25. Pritarta 2 straipsniui.

Ir dėl viso Statuto dviejų straipsnių pakeitimo užsirašiusiųjų dėl motyvų nėra. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate darbotvarkės 2-4 klausimui – projektui Nr. XIVP-3301, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 108: už – 88, prieš nebuvo, susilaikė 20. Statutas (projektas Nr. XIVP-3301) priimtas. (*Gongas*)

11.26 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 206¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-2690(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Statuto „Dėl Seimo statuto papildymo 206¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-2690(3). Jį sudaro tik vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Turime apsispręsti balsuodami dėl to vieno straipsnio. Primenu, kad tam, kad jis būtų priimtas, reikės 71 palaikančiojo. Apsispręskime dėl 1 straipsnio. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. (*Balsai salėje*) Čia yra 1 straipsnis, dėl viso dar bus dėl motyvų. Čia dėl 1 straipsnio.

Balsavo 97: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 2. Straipsniui pritariate.

Dabar dėl viso dėl motyvų užsirašė kalbėti R. Baškienė. Ji kalbės už. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Mieli kolegos, kadangi jau balsuota už straipsnį, vadinasi, visi supratome pagrindinę esmę, kad tikslas papildyti Statuto normą ir yra tikslas suderinti Vyriausybės nutarimą, Vyriausybės nutarimo veikiančią nuostatą su Statuto papildymu, kad ir Statute būtų ta pati norma, kad Vyriausybės narys, šiuo atveju ministras, galėtų labiau bendradarbiauti su frakcija ir frakcijos kvietimu atvyktų į posėdį. Tik išskirtiniais atvejais, kai ministras negali, ateina jo įgaliotas asmuo. Išties prašau pritarti ir priėmimo metu už šį pasiūlymą... Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 2-5 klausimo, dėl projekto Nr. XIVP-2690. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 100: už – 100, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Statutas (projektas Nr. XIVP-2690) priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3719(2) (priėmimas)

Kadangi kitus apsvaistėme, tai toliau darbotvarkės 2-8 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3719(2). Priėmimo stadija. Pakeičiamas vienas straipsnis, pasiūlymų dėl jo nebuvo gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Taigi apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 2-8 klausimo – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3719.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97: už – 97, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3719) priimtas. (Gongas)

11.29 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3649(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3649. Priėmimo stadija. Šį pakeitimą sudaro vienas straipsnis. Papildomų pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti jam bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 2-9 klausimo – dėl Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3649) priimtas. (Gongas)

11.30 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 21¹² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3595(2) (priėmimas)

Toliau 2-10 klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3595. Taip pat priėmimo stadija. Sudaro du straipsniai, pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl viso. Kalbės A. Matulas, bet jau išsibraukė. Balsuojame. Kas pritariate projektui Nr. XIVP-3595, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 2. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIVP-3595) priimtas. (Gongas)

11.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projektas Nr. XIVP-3713(2) (priėmimas)

Toliau 2-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projektas Nr. XIVP-3713. Kviečiu T. V. Raskevičių, bet jo salėje šiuo metu nematau. Yra. Viskas gerai, yra. Kol kas tuomet primenu, kad svarstome Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projektą Nr. XIVP-3713.

Yra gauti keli Seimo narių pasiūlymai, Seimo narių pataisos. Pirmiausia, kadangi yra priėmimo stadija, turime apsvaistyti J. Razmos pasiūlymą dėl preambulės. Kreipiuosi į J. Razmą, kad pristatytų tai, ką siūlo. Gerbiamas Jurgi, jūsų pasiūlymas dėl preambulės.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, kad galėtume tikrai vieningai sutarti, kad nutarimo projekto tekstas yra teisingas ir esmė teisinga – nesuteikti pripažinimo, bet kad nebūtų tam tikrų dviprasmybių dėl to, koks yra mūsų, taip sakant, požiūris į Teisingumo ministerijos pateiktą pažymą, aš siūlau tai būtent ir išspręsti. Ten, kur kaip ir yra nutylėjimas, kad būtų aišku, kad mes nagrinėjome (ir to visiškai pakanka) tik tą Teisingumo ministerijos pažymos dalį ir sprendėme tik dėl tos dalies, kad būtent Jehovos liudytojų mokymas prieštarauja įstatymams ir dorai, tačiau nenagrinėjome, ar jis turi atramą visuomenėje, ar neturi. Tai tokia yra mano siūlymo esmė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar yra 29, kurie palaiko J. Razmos pataisas svarstymą? Panašu, kad tikrai yra, iš abiejų pusių matau kylančias rankas. Prašau pristatyti Žmogaus teisių komiteto nuomonę.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kolegos, komitetas Seimo nario pasiūlymą svarstė šio ryto posėdyje. Atkreiptinas dėmesys, kad Konstitucijos 43 straipsnis numato tris kriterijus, kuriuos turi atitikti religinė bendrija, kad jai būtų suteiktas valstybės pripažinimas: ji turi atitikti įstatymus, neprieštarauti dorai ir turėti atramą visuomenėje. Šis nutarimo projektas, remiantis Teisingumo ministerijos išvada, siūlo nesuteikti valstybės pripažinimo šiai religinei bendrijai dėl neatitikties įstatymams ir dorai, todėl papildoma formuluotė nutarimo projekte, kad Seimas nevertina kriterijaus dėl atramos visuomenėje, tiesiog yra konstituciškai nepagrįsta, nes, pavyzdžiui, Žmogaus teisių komitete šie aspektai buvo vertinami ir aptariami, o siūlomas pripažinimas buvo nesuteiktas būtent dėl prieštaravimo įstatymams. Todėl komitetas nepritarė šitam Seimo nario siūlymui, 4 komiteto nariams balsavus prieš ir 1 susilaikius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. A. Ažubalis kalba už J. Razmos siūlymą. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, aš manau, kad paremdami J. Razmos pataisą mes apsisaugosime nuo to, kad šis įstatymo projektas nebūtų ateityje skundžiamas, o jeigu ir bus skundžiamas ateityje, tai pasekmės nebūtų tokios, na, sakyčiau, negeros dėl mūsų priimamo sprendimo. Tikrai kalbėti apie atramą visuomenėje ir tapti ekspertais, aš manau, nebus pats išmintingiausias sprendimas, todėl siūlau, apsisaugant nuo tolesnių pasekmių ateityje, tiesiog pritarti J. Razmos pataisai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Valinskas kalbės prieš.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Konstitucijos 43 straipsnis skelbia: „Valstybė pripažįsta tradicines Lietuvoje bažnyčias bei religines organizacijas, o kitas bažnyčias ir religines organizacijas – jeigu jos turi atramą visuomenėje ir jų mokymas bei apeigos neprieštarauja įstatymui ir dorai.“ Ne „ar“, o „ir“.

Tai pirma. Jeigu yra keliami būtent tokie reikalavimai religinei bendrijai, o pagal Konstitucinio Teismo išaiškinimą Lietuvoje tik Seimas gali suteikti pripažinimą ir vertinti religinės bendrijos atitiktį šitiems kriterijams, tai Seimas negali nusišalinti nuo dalies jam keliamų konstitucinių reikalavimų – jis privalo vertinti religinės bendrijos atitiktį šitiems kriterijams. Vienas iš jų yra atrama visuomenėje. Šiuo pakeitimu mes atvirai deklaruotume, kad Seimas dėl Jehovos liudytojų priėmė nutarimą net nevertinęs jos atitikties vienam iš esminių konstitucinių kriterijų, jis atvirai pasakytų, kad jis nepadarė dalies savo darbo.

Antra. Tai net nėra tiesa, nes Seimas vertino šitos bendrijos atramą visuomenėje. Tas vertinimas yra ir Teisingumo ministerijos išvadoje, mes tai svarstėme ir Žmogaus teisių komitete, mes tai darėme ir Seimo salėje, apie tai buvo diskutuojama ir svarstymo metu šioje tribūnoje, dėl to buvo teikiami pasiūlymai. Mes tai darėme. Kaip mes dabar galime į nutarimą įrašyti, kad mes ne darėme to, kas yra padaryta? Na, būtų mažų mažiausiai keista.

Seimas jau yra suteikęs pripažinimą dar mažesnėms religinėms bendrijoms ir dabar neturėtų teigti, kad atsisako vertinti, ar yra pakankamai didelė religinė bendrija, kuri yra dar didesnė už kitas jau turinčias pripažinimą. Tai į nutarimą įrašyti, kad Seimas priėmė nutarimą nesvarstęs Jehovos liudytojų atramos visuomenėje, reikštų, kad jis iš tiesų... kuomet jis tai darė ir negalėjo to nedaryti, na, būtų mažų mažiausiai keista. Todėl raginu palaikyti komiteto poziciją ir nepritari šitam pasiūlymui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos J. Razma norėtų. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš galvoju, gal čia yra šiek tiek nesusipratimų dėl mano pasiūlymų teikimo, nes man atrodo, kad svarstymo stadijoje mes dėl preambulės sprendėme, aš to nebeperregistravau. Negi aš klystu? Tai tiesiog į suvestinį projektą dar kartą tas buvo įrašyta, o yra tik pasiūlymas dėl 2 straipsnio.

PIRMININKĖ. Yra dėl 1 straipsnio.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai įrašyta 2 straipsnyje. Aš jį pristačiau, teisingai viskas, ir kolegos dėl to pasisakė, bet kad būtų būtent aiškiai pasakyta, kad balsuojama dėl to mano pasiūlymo papildyti projektą 2 straipsniu.

PIRMININKĖ. Kadangi turime išsiaiškinti, nes mes dabar svarstome pasiūlymą dėl preambulės, padarykime techninę pertrauką dėl šio klausimo ir grįšime balsuoti išsiaiškinę, apie kurią straipsnį ar apie preambulę kalbame. Tai techninė pertrauka dėl šio klausimo, tuoj grįšime prie jo.

11.38 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5, 10, 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3546(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3546. Tai yra priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui, todėl noriu pakviesti L. Pociūniene, kad pristatytų Kultūros komiteto nuomonę, nes yra gauta kai kurių pasiūlymų.

Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė, bet vis dėlto pristatykite trumpai, jeigu galima.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Tai 6 balsais už komitetą pritarė Teisės departamento pastabai. Čia techninė pastaba.

PIRMININKĖ. Dėkoju, techninio pobūdžio pastaba. Ar galėtume pritarti visam 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Prašau.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Komitetas nutarė pritarti iš dalies. Komiteto siūlymas išdėstyti, patikslinti reikalavimus informacijai, teikiamai apie kandidatus į tarybos narius, taip: informacija, kuri atitiktų šio straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus. 6 balsais už, tai yra vienbalsiai, tokiam siūlymui pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkui. Taip pat dėl 2 straipsnio yra gauta K. Vilkausko pataisa. Prašau, gerbiamas Kęstutis, pristatyti ją.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Pasiūlymas labai paprastas. Jeigu mes atleidžiame viena tvarka, tai turi būti ir priėmimas tokia tvarka. Siūlau, kad LRT generalinį direktorių viešo konkurso būdu penkeriems metams skiria į pareigas, iš pareigų atleidžia taryba atviru balsavimu, jeigu už tai balsuoja ne mažiau kaip 2/3 tarybos narių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritaria K. Vilkausko pataisos svarstymui? Balsuokime. Kas pritariate tam, kad svarstytume K. Vilkausko pataisą? Yra 37. Prašau. Komiteto nuomonė.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Komiteto argumentai: atsižvelgiant į tai, kad komitetas nepritarė Seimo nario K. Vilkausko pasiūlymui dėl LRT įstatymo 13 straipsnio 2 dalies pakeitimo... Atsiprašau, čia ne tas pasiūlymas. Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Čia dėl kolegų pirmosios pataisos.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Taip, taip. Žodžiu, komiteto nuomonė yra nepritarti. Pagrindinis argumentas yra tas, kad dėl generalinio direktoriaus skyrimo reikalauti 2/3 balsų, kai kartais vos vos surenkama paprasta dauguma, iš tikrųjų būtų pernelyg rizikinga visuomeninio transliuotojo stabilios valdymo atžvilgiu. Taigi liekame prie nuostatos, kad užtenka paprastos balsų daugumos dėl generalinio direktoriaus skyrimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. E. Pupinis norėtų kalbėti prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolegų, iš tikrųjų turbūt dar visi prisimename tą istoriją, kai buvo skiriamas pastarasis generalinis direktorius. Jis buvo sunkiai išrinktas ir paskirtas, kai buvo renkama pusė, 50 %, balsų. Dabar – 2/3. Tai, ko gero, iki gyvos galvos čia galės ta taryba

balsuoti ir niekada neišrinkti. O lyginti su atleidimu dėl nepasitikėjimo, kur iš tikrųjų visur tokios tradicijos yra, tiksliau, daug kur yra, kad atleidžiamas 2/3, tai čia ta normali norma, tačiau visur faktiškai sprendimų priėmimas vykdomas 50 % plius 1 balsu. Siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl K. Vilkauskio pataisos, kuriai komitetas nepritarė. Kas pritariate K. Vilkauskio pataisai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 104: už – 44, prieš – 38, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso 2 straipsnio. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gauta Teisės departamento viena... pirmoji pastaba, jai komitetas nepritarė. Gal galėtumėte ją pristatyti? Dėl 3 straipsnio pirmoji Teisės departamento pastaba.

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Dėl 3 straipsnio komitetas nepritarė, nes 12 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad LRT taryba sprendimus priima daugiau kaip pusės visų tarybos narių balsų dauguma. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 0, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat yra K. Vilkauskio kita pataisa. Prašau, gerbiamas Kęstuti, pristatyti ją.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kadangi dabar yra jau atėjusi direktyva iš Europos Sąjungos ir Europos Komisijos, vadinamasis Europos žiniasklaidos laisvės aktas, vadovaudamasis tuo, kad nereikėtų paskui taisyti, siūlau papildyti dėl... LRT direktoriaus įgaliojimai nutrūksta, kai... (išvardinamos visos aplinkybės). Ir siūlau įrašyti 6 punktu: kai paaiškėja, kad jis neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų. Prašau palaikyti.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 pritariantys? Balsuokime. Atsiprašau, palaikantys svarstymą. Yra.

J. Razma – motyvai... Atsiprašau, komiteto nuomonė.

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Argumentai: LRT taryba yra aukščiausias kolegialus organas, atliekantis valdymo ir priežiūros funkcijas, atstovaujantis visuomenės interesams. Įstatyme numatyta, kad kandidatui į LRT generalinius direktorius keliami nepriekaištingos reputacijos reikalavimai. Jeigu eidamas LRT generalinio direktoriaus pareigas praranda nepriekaištingą reputaciją, LRT taryba, taikydama nepasitikėjimo procedūrą, gali priimti atitinkamus sprendimus. Balsavimo rezultatai: už – 2, prieš – 4, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų dabar komiteto pozicija ir galiojantis įstatymas yra teisingi. Aišku, yra atvejų, kai generalinis direktorius atleidžiamas automatiškai, be LRT tarybos reikiamo nepasitikėjimo, bet yra tokių labai labai akivaizdžių priežasčių: kai pats atsistatydina, kai miršta, kai baigiasi kadencija, o kitais atvejais vis dėlto jis turi pereiti nepasitikėjimo procedūrą. Ir jeigu šiuo atveju išaiškėja nepriekaištingos reputacijos reikalavimų pažeidimas, tai yra nepasitikėjimo procedūra ir per ją būtent turi būti sprendžiamas atleidimo klausimas, o ne koks nors automatinis atleidimas.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti, apsispręskime balsuodami dėl K. Vilkauskio pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Kas pritariate pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 102: už – 30, prieš – 25, susilaikė 47. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau yra viena Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Prašom labai trumpai pakomentuoti.

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Atsiprašau. Pritarė vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Yra dar vienas K. Vilkauskio pasiūlymas. Prašom, gerbiamas Kęstuti, pristatyti. Jis nesusijęs su ankstesniu, aš suprantu, ar susijęs? Tuoj, dabar.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kadangi prieš tai buvo nubalsuota prieš tuos du pasiūlymus, tai jis netenka prasmės.

PIRMININKĖ. Atsiimate? Supratau. Dėkui. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti.

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamento. Atsiprašau, dėl kurio straipsnio?

PIRMININKĖ. Dėl 4 straipsnio Teisės departamento pastaba. Komiteto nuomonė dėl jos.

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Tuoj, tuoj, tuoj. 4 straipsnis, atsiprašau.

PIRMININKĖ. Dėl 4 straipsnio Teisės departamento. Komiteto nuomonė yra pritarti.

L. POČIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). Pritarti, taip.

PIRMININKĖ. Taip. Dėl įsigaliojimo datos, ar ne?

L. POČIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKĖ. Kad šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja šių metų rugsėjo 1 dieną. Gerbiami kolegos, ar galime 4 straipsniui pritarti? Ai, čia yra dėl 5 straipsnio. Taip, ar 4 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Ar galime bendru sutarimu pritarti 5 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą?

L. POČIŪNIENĖ (*TS-LKDF*). Pritarta.

PIRMININKĖ. Ačiū, pritarta. Daugiau pasiūlymų nėra gauta. Dėl viso. E. Gentvilas – motyvai už. Ačiū pranešėjai.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, teikiau šitą projektą siekdamas tam tikrų tikslų ir džiaugiuosi, kad pavyko juos pasiekti Kultūros komiteto ir kitų Seimo narių pastangomis. Pirmas dalykas – siekiau išskaidrinti kandidatų į LRT tarybą atrankos procesą. Tos sąlygos yra patenkinamos ir priimtose. Gaila, kad Prezidentas, žinodamas apie šitas pataisas, šį pavasarį pateikė keturis savo atstovus – kandidatus į LRT tarybą, niekaip neaptaręs tų kandidatų su visuomene. Buvo galima jau dabar tą praktiką pradėti naudoti, nors formaliai tik šiandien priimsime patį įstatymą. Bet, manau, ateityje tai padės skaidriau vykdyti atrankos procesą.

Kitas aspektas – tai didesnis depolitizavimas. Iki šiol yra reikalavimas, kad LRT tarybos nariai nebūtų Seimo nariai ir politinių partijų nariai, dabar yra papildomai išplėsta, kad negali būti ir savivaldybių tarybų nariai ar Europos Parlamento nariai. Mačiau spaudos, žiniasklaidos ekspertų pasvarstymus, konkrečiai, ponios M. Gimbutaitės, tai pripažįsta, kad tokie pataisymai padeda depolitizuoti ir padės Lietuvai galbūt žiniasklaidos laisvės indekse atsидurti aukščiau.

Dar vienas dalykas, kad derinama su įsigaliojusi Europos žiniasklaidos laisvės aktu dėl visuomeninio transliuotojo vadovybės nepriklausomumo ir veiklos garantijų. Manau, kad visuomeniniam transliuotojui tai taip pat padeda didinti savo nepriklausomumą ir savarankiškumą. Ačiū visiems, kurie balsuos už šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl darbotvarkės 2-12 klausimo. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Toliau posėdžiui pirmininkaus V. Mitalas.

Šio įstatymo priėmimas

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Balsavo 101: už – 75, prieš – 3, susilaikė 23. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3546(2) priimtas. (*Gongas*)

11.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projektas Nr. XIVP-3713(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar mes sugrįšime prie Seimo nutarimo „Dėl atsisakymo suteikti valstybės pripažinimą Lietuvos Jehovos liudytojų religinei bendrijai“ projekto. Gal galime sutikti, kad dėl šio klausimo dabar ir apsispręsimė, kadangi mes padarėme pertrauką, ir atitinkamai pakoreguosime balsavimo langą, o tada jau eisime prie kitų klausimų.

Dėl 1 straipsnio buvo J. Razmos pasiūlymas. Jurgis jį jau pristatė. Kviečiu apsispręsti dėl šio siūlymo. Kas pritaria J. Razmos siūlymui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 85: už – 40, prieš – 14, susilaikė 31. Siūlymui nėra pritarta.

Dėl viso 1 straipsnio. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Ar yra norinčių kalbėti dėl viso nutarimo projekto? Nėra. Kviečiu apsispręsti, ar priimame šitą Seimo nutarimo projektą?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93: už – 88, prieš – 2, susilaikė 3. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

11.53 val.

Seimo narių pareiškimai

Gerbiamieji kolegos, dabar Seimo narių pareiškimai. Tuoju, minutėlę, kada nors pakviesime padaryti pareiškimus, kai įsikraus kompiuteris.

Prašau. A. Kubilienė dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Mano balsas yra už.

PIRMININKAS. Supratau, jūsų balsą įskaityti už. Pirmasis – R. Šarknickas. Nėra salėje? Nematau.

Tada į tribūną kviečiu T. V. Raskevičių. Kol Tomas ruošiasi, – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Mano balsas už. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip pat balsas už. Labai ačiū. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai ir narės, norėčiau pasisakyti apie vakar, tai yra birželio 6 dieną, mano kreipimosi pagrindu Seimo Etikos ir procedūrų komisijos priimtą sprendimą.

Į Etikos ir procedūrų komisiją kreipiausi dėl Seimo nario V. Ažuolo mano atžvilgiu išsakytų melagingų ir žeminančio pobūdžio teiginių. Šių metų kovo 19 dieną platformos jutubo kanale „Komentaras TV“ Seimo narys V. Ažuolas pasakė: „Bet, žiūrėkite, Raskevičius yra, *nu*, išvis aš nežinau. Iš pradžių atėjęs į Seimą brovėsi į moterų tualetus. Tai tada, kai kelios moterys pasakė, mes galime tau duoti savo rankinuką paragauti, jei labai nori, tada užėik, pavaišinsime rankinuku, – atšoko, nebelindo. Dabar įsibrovė į Moterų parlamentinę grupę, tai moterys irgi pasakė, eik iš čia, nesulauksi. Jis nuėjo, pasiskundė Valdybai, Valdyba jį per prievartą įrašė į Moterų parlamentinę grupę. Tai va, jis realiai – moteris, ne vyras.“ Citatos pabaiga.

Kovo 27 dieną LRT laidoje „Lietuva kalba“ Seimo narys V. Ažuolas pasisakė (citata): „Tas lyties jautimasis, kai esi kitoks, mes tą turime net Seime. Yra kolega, kuris pareiškė: aš noriu būti Moterų grupėje. Moterys sako: ne, mes tavęs nepriimsime. Tada jis kreipėsi į Valdybą: jūs mane prievarta turite įrašyti į Moterų grupę. Tai kodėl vienas vyras, kuris kažkokių iškrypimų turi, pažeidžia visos Moterų grupės teises?“ (citatos pabaiga)

Laikinosios Moterų grupės nariu esu nuo 2020 m. lapkričio 19 d., tai yra nuo pirmųjų šios kadencijos dienų. Esu Žmogaus teisių komiteto pirmininkas, o viena iš šito komiteto kryptų yra lygių galimybių ir nediskriminavimo lyties pagrindu principo užtikrinimas. Jokių konfliktų su šios grupės moterimis ar narėmis nesu turėjęs, taip pat niekada nesikreipiau į Seimo valdybą dėl įrašymo į Seimo laikinąją Moterų grupę. Manau, kad kiekvienas Seimo narys, pasisakantis už lyčių lygybę, nemanantis, kad moters vieta yra virtuvėje, o jos pagrindinė užduotis yra aptarnauti vyro poreikius, turėtų būti šios laikinosios grupės nariu. Tokių atvejų Seime, beje, yra buvę ir anksčiau. Seimo narys S. Gentvilas ir D. Kepenis laikinosios Moterų grupės nariais buvo 2017–2020 metų laikotarpiu, 2005–2008 metų laikotarpiu tokios grupės nariu buvo Seimo narys Vitalijus Simulikas. (*Balsas salėje: „Valerijus!“*)

Taip pat noriu pasakyti, kad nesu iškrypėlis. Dabartinės lietuvių kalbos žodynas žodį „iškrypėlis“ aiškina taip: menkinančia prasme tai reiškia žmogų, kuris yra iškrypęs, išsigimėlis. Neturiu jokių abejonių nei dėl savo lyties, nei dėl seksualinės orientacijos ir manau, kad tikrieji Seimo iškrypėliai yra tie, kurie pagrindiniu savo vyriškumo įrodymu laiko agresiją, kitų žeminimą ir įžeidinimą.

Etikos ir procedūrų komisija, vadovaudamasi Valstybės politikų elgesio kodekso nuostatomis, nusprendė, kad Seimo nario V. Ažuolo pasisakymai mano atžvilgiu yra nesuderinami su Valstybės politikų elgesio kodekse įtvirtintu pagarbos žmogui ir valstybei principu. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kaip tik kviestume kalbėti V. Ažuolą ir pasidalinti jo įdomiomis mintimis, bet jo nėra salėje.

11.57 val.

Seimo savaitės (2024-06-10 – 2024-06-14) – 2024 m. birželio 11 d. (antradienio) ir 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Turime šiek tiek laiko dar iki Vyriausybės valandos. Aš galvoju, gal dar J. Razma galėtų kitos savaitės darbotvarkę greitai pristatyti, kol dar yra 3 minutės laiko iki 12 valandos? Nebebalsuosime, nieko nebedarysime, bet pristatymą tokį galime padaryti, ir tada jau Vyriausybės nariai bus pasiruošę atsakyti į jūsų pačius irgi svarbiausius klausimus.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitą savaitę dirbsime įprasta tvarka – keturi posėdžiai. Antradienio posėdį pradėsime pagerbdami Nepriklausomybės Akto signatarą B. Genzelį jo 90-ųjų gimimo metinių sukakties proga. Svarstymo stadijos svarbus apsisprendimas dėl laikinojo solidarumo įnašo. Taip pat, manau, kultūros bendruomenei svarbus Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas irgi svarstymo stadijos. Na ir kiti įvairūs projektai svarstymo stadijos. Kaip būdinga antradieniui, Vyriausybės pusvalandis. Kol kas negaliu įvardinti, kas iš ministrų ar Seimui atsakingų institucijų vadovų galėtų ateiti pasisakyti ir atsakyti į klausimus, tai čia galima reikšti pageidavimus.

Toliau, po pietų pertraukos, Ateities komiteto prašymu yra įrašyta rezoliucija „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos Jungtinių Tautų aukščiausio lygio susitikime dėl ateities“. Toliau svarstymo stadijos kai kurie kiti projektai.

Na ir 15 val. 15 min., manau, labai svarbus paketas – Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas ir lydimieji mokestinių pakeitimų siūlymai. Tai tikiuosi, kad po pateikimo rasime kokią nors sutarimą ir toliau ieškosime išteklių mūsų gynybai papildomai finansuoti.

Ketvirtadienį, kaip įprasta, daug priėmimų. Iš esmės vyrauja tie projektai, kuriuos šią savaitę, antradienį, matėme svarstymo stadijos, kai kurie dar šiandien buvo svarstymo stadijos, sakysime, įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pataisos.

Tiek gal trumpai apie darbotvarkes. Jų trukmė standartinė. Tikiuosi, kad kitą savaitę ramiai, produktyviai padirbėsime.

PIRMININKAS. Puiku. Labai ačiū, Jurgi, už pristatymą. Klausiančių tikrai nėra.

12.00 val.

Vyriausybės valanda

Dabar mes pradėdame Vyriausybės valandą.

Pirmasis klausia R. Šarknickas. Jo nematau. V. Targamadžė. Prašau.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš norėčiau paklausti ministrės M. Navickienės dėl vaikų dienos centrų. Jie iš tikrųjų turi didelių problemų dėl finansavimo, o poreikis didėja. Ir dėl socialinių pedagogų. Socialiniams darbuotojams Švietimo, mokslo ir sporto ministerija sudarė galimybes įgyti tokias kompetencijas, kad galėtų mokyklose ir kitose ugdymo įstaigose dirbti, o čia nėra tas klausimas sprendžiamas. Mes puikiai žinome, koks yra numatytas nutarimas, kad ne visas pareigas galės eiti. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Mes kol kas turime, galvojame, esame numatę tam tikrą pereinamąjį laikotarpį. Turbūt per jį mes šią problemą tikrai galėsime išspręsti. Viliuosi, kad vaikų dienos centruose tokių didelių iššūkių nekils. Bet, aišku, kiekvieną kartą stebėsime situaciją, nėra tokių aprašų, kurių negalėtume keisti. Jeigu matysime, kad yra problema, tai ją ir spręsimė.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Noriu paklausti švietimo ministrės. Neseniai nubangavo patyčių ir persekiojimo banga, lydėjusi profesorę A. Martišiūtę-Linartienę. Bet, nespėjus jai atslūgti, prasidėjo kita banga. Vytauto Didžiojo universiteto profesorė B. Obelenienė persekiojama už tai... perskaitysiu citatą, už ką ją persekioja: „Šiuo kreipimusi noriu atkreipti dėmesį, jog siekis išstumti prigimtine žmogaus lytiškumo sampratą iš bendrojo lavinimo mokyklų ugdymo turinio, apribojant mokslininkų akademinę laisvę, sąžinės, religijos ir žodžio laisvę, jau tampa sisteminiu.“ Jau nemažai straipsnių pasipylė dėl profesorės Birutės persekiojimo už tai, kad ji turi savo nuomonę,

daug metų ją reiškė, daug metų atidavė tam, kad šeima taptų valstybės pagrindu. Kaip jūs į tai žiūrite? Ar nebūtų laikas sustabdyti šią profesorės persekiojimo bangą? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad šeima yra visuomenės pagrindas, nieko nėra čia ginčytino. O dėl jūsų antro paminėto pavyzdžio negaliu pakomentuoti, nes nesu susipažinusi su situacija. Būtinai susipažinsiu ir įvertinsiu. Bet dėl to, ką kalbate apie Lietuvos literatūros ir tautosakos institutą, aš nesutikčiau su vertinimu, kad tai yra kokie nors skambūs žodžiai, tokie kaip „susidorojimas“ ir panašiai. Pati ruošiuosi susitikti su instituto vadove. Tie trūkumai, kurie yra nustatyti Valstybės kontrolės ar kitų auditų, galėtų būti pašalinti. Aš viliuosi, kad taip ir atsitiks.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Monika labai populiari šiandien, visi klausimai jai, tai aš irgi pabandysiu. Bet aš turiu dviem ministrams tokį pat klausimą. Pandemija baigėsi prieš dvejus metus, bet pasekmės eina iki šiol. Iki balandžio 30 dienos tie, kam buvo atidėti sveikatos draudimo mokėjimai, turėjo susimokėti. Didžioji dalis susimokėjo, bet yra daug nesusimokėjusių. Jau mėnuo praėjo. „Sodra“, ta institucija, kuri turėtų išskaičiavimus daryti, to nedaro, kiek aš girdėjau, o Ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, taip sakant, merkia ir gydo, na, suteikia paslaugas. Ar mes taisysime įstatymą ir pratęsimė terminus, kada tie žmonės gali atsiskaityti, ar vykdysime įstatymą, nes vis tiek šitą problemą reikia išspręsti? Negali būti, kai įstatymo nesilaikoma pačiose institucijose, jos jį turi vykdyti. Sprendimas priimtas ministerijos lygiu ar tai yra institucijų, kurios turi atlikti ir vykdyti įstatymą, sprendimas?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad įstatymai yra, institucijos yra veikiančios ir, mano žiniomis, „Sodra“ vykdo išskaičiavimus, bet taip pat vykdo tuos išskaičiavimus, atsižvelgdami ir į žmonių tam tikras situacijas. Gali būti, aš nežinau, tiesą sakant, labai konkrečių žinių dėl probleminių atvejų iki manęs nėra atėjusių, bet kiek esame kalbėję su „Sodra“, jeigu yra individualių atvejų, kai tikrai žmogus nori susimokėti, bet šiuo metu neturi, negali, reikia, kad būtų galimybė jam išdėlioti tą įsiskolinimą. Tokių individualių sprendimų paieška, man atrodo, yra vertinga ir teisinga, bet, nepaisydami to, grįžti į popandeminį gyvenimą, į tą tikrąją realybę mes jau turime, nes ir ekonominės aplinkybės tai leidžia. Manau, kad reikia vykdyti tai, kas yra nuspręsta. Ilgas laikas buvo atidėjimo ir tos skolos vis tiek turėtų būti į fondo biudžetą surinktos.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gal aš galiu, gerbiamas pirmininke, truputį papildyti? Kai turėjome diskusiją apie tą pačią pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maitinimo paslaugoms, tas argumentas taip pat buvo naudojamas, kad mokesčiai buvo atidėti, o štai dabar reikia susimokėti ir tarsi to yra neįmanoma padaryti. Bet Mokesčių administravimo įstatyme yra bendri pagrindai, kurie galioja visada, ar pandemija, ar ne pandemija, ar kokios būtų aplinkybės, kad visi mokesčių administratoriai, Mokesčių inspekcija, taip pat „Sodra“, vertina konkrečias aplinkybes konkretaus mokesčio. Gali būti, kad bus sudaryta mokesstinės paskolos sutartis kažkuriuo atveju, išdėliotas mokėjimas, tai įstatymai numato. Tiesiog nėra automatinio atidėjimo. Bet lygiai taip pat turbūt ir nelogiška būtų automatiškai antrą dieną visiems įrašyti inkasinius į sąskaitas ir nusirašyti lėšas, nes jeigu tai yra verslai arba jeigu tai yra kokios nors veiklos vykdytojai, tai turbūt yra interesas, kad jie ir toliau galėtų tą veiklą vykdyti ir mokėti mokesčius. Manau, kad visa tai pagal teisės aktus institucijos tikrai sutvarkys.

A. DULKYS. Kadangi buvau paminėtas, tai gal, jums leidus, aš irgi tada atsakysiu? Taip, Valskybinė ligonių kasa šituos procesus mato. Tik noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad tai nėra vienintelė priežastis, kai PSDF'e mes turime kokių nors persikirstymų ar, sakykime, srautų pasikeitimų. Kad nesusidarytų čia klausytojams kažkokia klaidinga nuomonė, noriu patikinti, kad jūsų įvardintos problemos mastas niekaip nedaro įtakos mūsų paslaugų žmonėms teikimo sistemai. Jūs mojujate ranka, o jūsų klausosi. Aš tikrai nenoriu, kad susidarytų išpūdis, kad atsirado kokia nors problema sveikatos sistemoje ir dėl to dabar kažkam nebus teikiamos paslaugos.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Niekada nebūčiau pagalvojęs, kad po tokia žavia M. Navickienės šypsena velniukai klumpakojį šoka. Mano klausimas būtų susijęs su jūsų šeimos verslu, kurį dabar tikrina institucijos dėl galimų grėsmių nacionaliniam saugumui. Kaip

jums pavyko su Ekonomikos ir inovacijų ministerija susitarti, jūsų vyrui vadovaujant „Foxpay“, kurio net vadovu, pačiu direktoriumi buvo, ne tik valdybos nariu tam tikrą laiką, kad tarifas gautų kur kas didesnius, kartais didesnius, negu kad siūlomi privačioms įmonėms? Ir ką darysite dėl to patikrinimo? Jūs vadovaujate dviem ministerijoms, o rimti kaltinimai. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų kažkaip...

PIRMININKAS. Laikas!

A. SKARDŽIUS (MSNG). ...ieškoti išeities iš šios situacijos?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ieškoti išeities iš situacijų reikia visada. Bet keli niuansai. Pirmas. Mano vyras bendrovės „Foxpay“, ją turbūt jūs turite omenyje, valdyboje įsidarbino vėliau, negu buvo laimėtas viešasis konkursas. Žinau, kad kai kurių ir opozicijos atstovų pastangomis tikrai dėl šio viešojo konkurso duos atsakymus reikiamos institucijos. Tai nėra nei SADM'o pavaldumo įstaigos, nepaisant to, kad mano vyro nebuvo valdyboje tada, kada vyko viešieji pirkimai. Čia vienas dalykas.

Antras dalykas. Jūsų minėta įmonė nėra mūsų šeimos verslas ir mano sutuoktinis niekada nebuvo nelaikinu vadovu. Jis ėjo pareigas laikinai tol, kol pagal procedūras ir Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus Lietuvos bankas turėjo patikrinti ir patvirtinti nuolatinį vadovą. Suprantu, kad tema skamba labai patraukliai, bet kokių nors papildomų argumentų ar papildomų dalykų pasakyti apie vykdomus tyrimus negaliu, išskyrus tai, kad pasitikiu visomis kontroliuojančiomis institucijomis Lietuvoje, jų verdiktais ir jų sprendimais, susijusiais su visomis įmonėmis, nepaisant to, kur dirba kieno sutuoktiniai ar sutuoktinės.

PIRMININKAS. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas švietimo ministrei. Švietimo ministre, kokį pažymį rašytumėte Nacionalinei švietimo agentūrai už pasirengimą egzaminams, ypač vakarykščiame egzaminui? Gramatinės klaidos. Kaip galvojate, ar abiturientai gali būti ramūs dėl kitų egzaminų ir apskritai dėl savo įvertinimų proceso?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš pažymių gal nerašysiu, bet pasakysiu keletą dalykų, kurie, mano galva, yra tikrai svarbūs. Nacionalinėje švietimo agentūroje pokyčiai yra būtini. Visų pirma privalo išmokti gerbti mokinį, gerbti mokytoją, rašyti būtų neblogai taip pat išmokti, bet šito klausimo aš tikrai netraktuočiau kaip kokio nors tokio, na, balo parašymo. Aš suprantu, kad... Ir padariau – yra tyrimas, kad išsiaiškintume, kas yra atsakingi ne tik už gramatinės klaidas, bet ir už tai, kad lietuvių literatūros mokytojams išėjo laiškas su pretenzija dėl mokytojų kompetencijos, o ne dėl Nacionalinės švietimo agentūros atsakomybės. Čia yra dar vienas niuansas, kuris, man atrodo, nėra toleruotinas. Aiškinamės ir asmenis, kurie galėtų būti atsakingi. Aš puikiai suprantu, kad pokyčio reikia organizacinio – ne tiktai nubausti, bet ir pasiekti tikslą, kad organizacija pasikeistų.

Dvyliktokams tikrai noriu siųsti žinią, kad egzaminams yra pasirengta. Viliuosi, kad jau pasibaigus visiems brandos egzaminams mes galėsime įsivertinti ir turėti galbūt kokius nors niuansus, į kuriuos atkreipsime dėmesį ir kitais metais, bet esame pasiruošę. Visus kitus dalykus mes tikrai bandome ir kontroliuoti, ir tikrinti, bet pokytis turi ateiti ir su nauju vadovu, jo konkursas yra pratęstas iki birželio 12 dienos. Dar kartą kviečiu visus kolegas tikrai raginti savo žinomus švietimo žmones šiame konkurse dalyvauti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas sveikatos apsaugos ministre, drįstu kreiptis į jus. Mes čia prieš 2 savaites Klaipėdos universiteto ligoninėje buvome pakviesti susitikti su kolektyvu, ne kolektyvu – su vadovybe, ir profesorius A. Šimaitis buvo, buvo ponas E. Gentvilas, buvo M. Skritulskas, buvo L. Girskienė, buvau aš. Jie, matyti, turi reformų viziją, visada atkreipiamas dėmesys į kadrų vadybą, ekonominę vadybą, tolesnį aukštos kokybės medicinos išlaikymą ir vystymo vadybą, slaugos vadybą ir panašiai, bet viską lemia finansai. Mes supratome, kad rugsėjo pabaigoje ar rugsėjo viduryje, vis tiek išdalinti lapeliai, visada būna, dalis išeina, numatyta gal net apie 300 asmenų ar kiek, greičiausiai reikės išmokėti apie 2 mln., o gal ir daugiau lėšų išeitinėms pašalpoms. Gerbiamas ministre, ar jums žinomas šitas klausimas? Jeigu žinomas, tai ką planuojate daryti?

Ir antra. Ar nereikėtų vis dėlto ir mūsų Seimo Sveikatos reikalų komiteto suaktyvinti, aš sakiau ir ponui A. Matului, labiau tokios aktyvios pagalbos?

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamasis!

A. VINKUS (LVŽSF). Buvo iškelta idėja, visi palaikė ir balsavo už ir taip toliau, bet ar nereikėtų ir kokio išvažiuojamojo Sveikatos reikalų komiteto posėdžio padaryti tenai, kad būtų visi nuraminti?

PIRMININKAS. Laikas!

A. VINKUS (LVŽSF). Vadovas žino, ką daro, galiu pasakyti – daro įspūdį su savo visa komanda, bet yra problemų.

A. DULKYS. Labai ačiū jums už klausimą. Tikrai smagu, kad yra vis daugiau besidominčių, tikrai ir iš jūsų, ir iš visų kitų. Labai džiaugiuosi, kad pavyko rasti tinkamą vadovą. Geros žinios, kad vadovas sugeba ieškoti ir rasti gerą komandą. Kad nesusidarytų klaidingas įspūdis, iš karto noriu pasidžiaugti tuo, kad, nepaisant to, kad darbuotojai juda, į Klaipėdos universiteto ligoninę atvyksta daugiau gydytojų, negu išvyksta.

Jūsų minėta problema arba pokyčio rezultatas yra žinomas. Labai natūralu, trys ligoninės, trys struktūros, natūralu, mes palaikome ir turi įvykti vidiniai struktūriniai pokyčiai. Šiuo metu dar negalime pasakyti, kokia būtų ta tikroji suma, kuri būtų reikalinga, nes procesas tebevyksta. Laikome ranką ant pulso ir mūsų principas yra, kad mes tikrai prisidėsime, padėsime Klaipėdos universiteto ligoninei spręsti šitą klausimą ir jį nagrinėjame vadovaudamiesi principu, kaip sutvarkyti, o ne kaip nesutvarkyti.

Pasakysiu dar daugiau: Klaipėdos universiteto ligoninės laukia 19 mln. eurų investicijos į Infekcinių ligų skyrių, visiškai naujas objektas, 11 mln. eurų – į Skubiosios pagalbos ir priėmimo skyrių, suradome virš 2 mln. eurų sutvarkyti IT sistemoms, nes yra trys skirtingos organizacijos. Tai kaip ir kituose frontuose, taip ir šitą klausimą, tikiu, mes išspręsimė tikrai pozityviai.

PIRMININKAS. Klausia D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju. Klausimas būtų gerbiausiai premjerei, tiesiog norėčiau išgirsti jos nuomonę.

Iš Mokesčių inspekcijos gavau patvirtinimą, kad nuo kitų metų yra suplanuotas Mokesčių inspekcijos tam tikras pertvarkos planas ir naikinama Šiaulių apskrities mokesčių inspekcija, kaip juridinis asmuo prijungiama prie Panevėžio. Aišku, ten yra pateikiama ir lentelė, kiek vidutiniškai aptarnaujama žmonių, kiek dirba darbuotojų, yra išvesti vidurkiai. Aišku, įdomu, tai kelia klausimų, pateiktoje lentelėje aiškiai matyti, kad vidutinis darbuotojas, sakykime, daugiau net ir tuose pačiuose Šiauliuose dabar aptarnauja negu Panevėžyje. Bet yra prijungiama prie Panevėžio, turbūt dėl to, kad prieš kurį laiką jau buvo pertvarka, buvo prijungta Utenos apskritis. Tai natūraliai tas darbuotojų skaičius turbūt dėl to ir didesnis.

Bet klausimo esmė yra ne tai, ar gali įstaiga daryti pertvarkas, bet klausimas iš regioninės perspektyvos. Ar vis dėlto pasirinktas kelias mažinti tas apskritis ir iš dabar veikiančių penkių daryti keturias, ir tai atsikartoja daugelyje valstybinių įstaigų, tas pats buvo su „Sodra“, tas pats dabar vyksta su Mokesčių inspekcija, ar yra teisinga...

PIRMININKAS. Laikas.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). ...tą sujungimą daryti viename mieste? Šiuo atveju Šiaulių apskritis, kuri yra ketvirta pagal dydį, vis dėlto visada kažkaip nukenčia. Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tikrai nenoriu komentuoti konkrečios schemos, kuri yra sudėliota, ir jos argumentų, nes tą turbūt finansų ministrė geriau galėtų pakomentuoti, nes aš tikrai nereorganizuojau ministerijoms pavaldžių institucijų struktūrų.

Matyt, čia yra keletas dalykų, kurie yra gana svarbūs, nes kai vyksta tokie procesai, o jie vyksta dėl suprantamų priežasčių: ir dėl to, kad keičiasi demografija, ir dėl to, kad keičiasi ir pačių paslaugų pobūdis, tai yra tų paslaugų, kurios yra teikiamos *over the counter*, per langelį, yra vis mažiau ir mažiau, vis daugiau paslaugų yra elektroninių, vis daugiau patogaus serviso žmonėms, kuriems, tiesą sakant, turbūt net nėra labai didelio skirtumo, kur yra jų inspektoriai ar tie

žmonės, kurie dirba su jų dokumentais, nes yra daug nuotolinio darbo, to nuotolinio darbo ir šiaip ir viešajame sektoriuje, ir privačiame yra nemažai po kovo. Bet priimant tokius sprendimus, nesakau, kad čia yra tas atvejis, nes, sakau, nesimu komentuoti, gal Gintarė gali labiau pakomentuoti, taip pat yra žiūrima, kokia yra palyginamų institucijų struktūra. Jūs puikiai žinote, kad kai vyksta kokie nors struktūriniai pertvarkymai, ar policijos, ar teismų, ar prokuratūros, tie dalykai tarpusavyje derinami, nes tai yra susiję dalykai. Tai Mokesčių inspekcija ir „Sodra“ yra irgi šiek tiek broliškos institucijos, taip pasakysime, o gal net ir dienų gale kada nors galės būti ir viena institucija, kai pasieksime tokį informacinių technologijų naudojimo lygį, kad tas bus nesunkiai padaroma.

Matyt, jūs klausiate konkrečiai dėl tos apskrities, kuri jums aktuali. Tai aš čia gal paprašysiu Gintarės pakomentuoti. Kodėl viskas į Panevėžį? Tai čia nėra klausimas, kodėl vyksta struktūra, o kodėl viskas į Panevėžį. Jeigu kas nors būtų iš Panevėžio, turbūt manęs klausytų: o kodėl ne? Toks, matyt, būtų mano bendras komentaras. Bet, Gintarė, gal tu galėtum pakomentuoti konkrečiai?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, premjerė turbūt bendrus principus pasakė, kad norint suvienodinti, kad iš esmės padaliniai aptarnautų panašų klientų skaičių ir turėtų panašų krūvį, yra vykdoma reforma. Pasiūlytas Mokesčių inspekcijos toks variantas. Jis remiasi jų atlikta analize, kad galima būtų nustatyti, kad tie krūviai yra vienodesni. Na, o klausimas, ar į vieną, ar į kitą apskritį keliauti, matyt, čia yra toks institucijos pasirinkimo klausimas, nes turbūt teisingo atsakymo nebūtų. Jeigu būtų keliamasi į Šiaulius, turbūt panevėžiečiai būtų nepatenkinti.

PIRMININKAS. Dėkui. Noriu informuoti, kad mūsų posėdį stebi Babtų gimnazijos moksleiviai. Sveikinimai. Mes atsakinėsime. Vyksta Vyriausybės valanda. Klausimai ir atsakymai. Dabar klausia M. Skamarakas.

M. SKAMARAKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti žemės ūkio ministro. Į mane kreipėsi trys Raseinių rajono ūkininkai. Jie labai laukė, bet negavo tiesioginių išmokų už 2023 metų vykdytas kompleksinės ekologinės sistemos veiklas ariamoje žemėje, neva neatitiko kai kurių reikalavimų.

Gegužės mėnesį aš dėl to kreipiausi į Nacionalinę mokėjimo agentūrą, ji atsakė, kad gavusi mano laišką persigalvojo. Dviem iš trijų ūkininkų nutarta išmoką skirti. Mano klausimas jums, gerbiamas ministre: kiek dar ūkininkų Lietuvoje liko be išmokų dėl valdininkų kaltės ir tiesiog dėl to, kad net nebandė suabejoti Nacionalinės mokėjimo agentūros sprendimais ir nemėgino kovoti su biurokratais? Pagaliau kas gali patikėti, kad ministerija ir agentūra skaidriai skirsto pinigų, jei štai taip per naktį keičiami sprendimai – atgaline data taikomi nauji reikalavimai, atšaukiami seni? Ar neturėtų būti persvarstytos visos paraiškos tų ūkininkų, kuriems neskirtos išmokos?

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Jūsų klausime yra du netikslumai. Pirmą, jūs sakote, kalbate apie ekologinių schemų išmokas, o sakote, kad tiesioginių išmokų negavo. Tai čia du skirtingi dalykai. Bazinė išmoka yra išmokėta.

Kitas dalykas, kurį jūs bandote įteigti, kad išmokos nebuvo išmokėtos dėl neva biurokratų ar valdininkų kaltės, kai išmokos yra neišmokėtos, nes netinkamai buvo deklaruota ir pripažinti pažeidimai. Ir čia kalbama apie 140 pareiškėjų. Mes tą situaciją žinome. Tai čia aš norėjau tik patikslinti. Man atrodo, yra svarbu visą laiką kalbėti tiesą, kad mes susitartume, kokia yra problema.

Penktadienį, praeitą penktadienį, yra pateiktas ministro įsakymo projektas viešai svarstyti. Mes, vertindami tą situaciją, kad praeiti metai buvo pirmieji metai, kai atsirado kompleksinės ekoschemos negamybiniai plotai, ir pati komisija pripažįsta, kad buvo, kad turėjo būti ir turėtų būti vadinamasis pereinamasis ar mokamasis laikotarpis, siūlome gerokai švelninti tas nepriemokas. Ten visa schema yra pateikta įsakyme. Svarstymo data baigiasi... viešų pastabų pateikimo terminas baigiasi rytoj.

Jeigu ūkininkai turi ką nors pakomentuoti ar panašiai, tai mes visada siūlome tą padaryti. Bet iš esmės manome, kad šis pakeitimas tų, kurie deklaravo ir dėl minimalių neatitikimų negalėjo gauti kompleksinės ekologinės schemos išmokų, problemą iš esmės, esmingai sprendžia. Tie, kurie deklaravo kitaip, yra ir tokių, pats mačiau tokių dalykų, kur ariamoji žemė yra deklaruojama, buvo deklaruojami plotai, na, tai kažkas, matyt, turi irgi taip pat atitinkamai gauti nepriemokas už tai, kad buvo pateikti neteisingi duomenys.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Klausimas gerbiamai premjerei I. Šimonytei. Pirmiausia sveikinimai po rinkimų likus Lietuvos Respublikos Seime. Tokios progos neturėjau, praeitame posėdyje jūsų nebuvo. Jūsų vadovaujamos Vyriausybės socialinės apsaugos ir darbo bei laikinai einančios švietimo ministrės pareigas M. Navickienės reikalai dabar iškilo į viešumą ir norėjau jūsų pasiteirauti dėl skandalo, dėl ministrės vyro ir Lietuvos banko atliekamo įmonės „Foxpay“ veiklos tyrimo. Ar galėtumėte paaiškinti, kokių tikslu M. Navickienė keičia savo veiklą komitete, iš Socialinės apsaugos komiteto pereidama į Biudžeto ir finansų komitetą? Ar nemanote, kad šis žingsnis kelia dar daugiau įtarimų, nes...

PIRMININKAS. Laikas.

A. GEDVILAS (MSNG). ...Biudžeto ir finansų komitetas daro įtaką Lietuvos banko veiklai ir priimamiems sprendimams. Todėl manau, kad tai sukels dar daugiau keblumų.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, labai džiaugiuosi, kad jūs mane taip mylite ir suprantate, kad kai manęs neliks Seime, tai neliks jums prasmės būti Seime, tai tikrai labai jaučiuosi pagerbta ir sujaudinta. Nelabai suprantu, kodėl jūs manęs klausiate šito klausimo, o negalite paklausti M. Navickienės, bet spėju, kad žinote, kad šitas klausimas svarstomas nebus ir todėl jūsų paklausimą vertinu tiesiog kaip pareiškimą, ir tiek, matyt, bus. Nėra tokio klausimo, jis nebus svarstomas ir M. Navickienė neketina pereiti į Biudžeto ir finansų komitetą.

PIRMININKAS. Dėkui. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė dėl vedimo tvarkos.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Aš tik paantrindama, kad bus pakeitimų mūsų frakcijoje dėl komiteto narių pakeitimų, tačiau M. Navickienės šis klausimas neliečia.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau irgi pasisakyti, jeigu būtų galima.

PIRMININKAS. Galima.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Jokių komiteto pokyčių, susijusių su manimi, nebus, aš atsiskaitau eiti į Biudžeto ir finansų komitetą, kad jokių regimųjų, insinuacijų net jums nekiltų, gerbiamas Aidai.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama premjere, nenuraminote šiauliečių, tai aš pratęsiu D. Griškevičiaus pradėtą pokalbį ir noriu kreiptis į M. Navickienę ir G. Skaistę. Ar ne per daug tokių sutapimų, kad nuo 2010 metų viskas iš Šiaulių išgijama į Panevėžį? 2010 metais muitinė iškelia į Panevėžį, geležinkelis praėjo pro Šiaulius, nors buvo vilties, kad eis per Šiaulius. Dabar „Sodra“ aprūkusi stovi, „Sodra“ iškelia į Panevėžį faktiškai, tai močiutės dėl pensijos turi važiuoti aiškintis į Panevėžį. Dabar pakibo muitinės problema. Kur šita regioninė politika? Šiauliai ne sumažėjo, o didėja, 17 tūkst. gyventojų padidėjo, Lietuvos didmiestis niekada nebuvo didesnis ir svarbesnis už Panevėžį, bet kažkaip nuo 2010 metų tarsi Šiauliuose...

PIRMININKAS. Laikas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...buvo tokie gandai, kad atsirado įtakingų konservatorių, kurie rūpinasi Panevėžiu. Tai, gerbiamosios, ar nereikėtų nuvažiuoti su A. Kubiliumi už Vilniaus ir pasižiūrėti, kad Šiauliai gyvena rimtą, solidų gyvenimą ir nereikėtų visko išguiti į Panevėžį? Tai čia yra rimti dalykai. Ačiū.

PIRMININKAS. Kam klausimas adresuotas?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Dabar, kadangi VMI ir „Sodra“ paminėjau, tai dviem ministrėms, nes premjerės lyg ir išgirdome jau atsakymą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, mano atsakymas buvo analogiškas, bet tikrai jūsų klausime turbūt buvo suponavimas apie konservatorių įtaką Panevėžyje. Nežinau, mano nuomone, jina yra identiška Šiauliuose ir Panevėžyje.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tai, kad ir kaip norėčiau atsakyti, galiu tik reziumuoti, kad ministrai nekilnoja pavaldžių įstaigų iš vieno miesto į kitą, tai yra daroma su tam tikrais skaičiais, tam tikrais srautais, tam tikromis pačių įstaigų strategijomis. Aišku, tai nepaneigia fakto, kad paslaugos pasiekiamos turi būti visiems. Jeigu yra kokių konkrečių situacijų, kur žmonės negali gauti tų paslaugų arba jiems iškyla per daug apsunkinimų ir apribojimų, turime ieškoti sprendimų, kaip tą pakeisti.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Kolega posėdžio pirmininke, atkreipsiu jūsų dėmesį, kad jau ne kartą jūs demonstruojate tam tikrą asmeniškumą kai kurių Seimo narių atžvilgiu ir mano atžvilgiu. Šio posėdžio metu buvo kolegų, kurie kalbėjo net 2 minutes, pažeisdami reglamentą, gerbiamas D. Griškevičius minutę ir 21 sekundę ir panašiai. Jūs kažkaip... Arba jūs būkite budrus visų atžvilgiu, arba tai vertintina kaip kažkoks konkretus nusiteikimas.

PIRMININKAS. Tikrai jūsų atžvilgiu neturiu visiškai jokio nusiteikimo ir būsiu budrus. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkui. Mano klausimas bus susisieikimo ministrui. Lyg ir šių metų II ketvirtį turėjo prasidėti Kauno–Prienų kelio pirmo etapo rekonstrukcija, būtent tos dalies ties Garliava. Susisieikimo... dvejus metus diskutavo dėl kelio, ar bus 2+1, ar 2+2, paskui nusprendė ir užsakė nebūtiną erdvinį techninį projektą, kuris dvigubai pabrangino kainą ir dvigubai pailgino laiką. O antradienį vėl eilinį kartą įvyko avarija tame kelyje. Ką jūs manote šiuo klausimu ir ar neįaučiate atsakomybės, ar nėra čia kokių nors papildomų trikdžių, dėl ko tie darbai nevyksta laiku? Ačiū.

M. SKUODIS. Ačiū už klausimą. Žinote, aš norėčiau, kad daugelis kelių būtų tvarkomi dabar, bet, prieš šitai Vyriausybei pradedant darbą, šito kelio rekonstrukcija buvo numatyta, atrodo, tiksliai po 2030 metų ir dar toliau. Pasakęs tai, galiu pasakyti, kad mes priėmėme sprendimus, kad kelias turi būti 2+2, ir šiuo metu vyksta projektavimo darbai. Kai tiksliai projektuotojai parengs savo projektus, kas yra numatyta kitais metais, aš bijau suklysti dėl mėnesio, tai tikrai negaliu pasakyti, kartais projektuotojai ir anksčiau darbus padaro, tiesą pasakius, tada viskas tiesiog priklauso nuo finansų. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Pasveikinkime Kulautuvos gimnazistus, atvykusius iš Kauno rajono.

PIRMININKAS. Valio! Sveiki atvykę. (*Plojimai*)

G. Kinduryš užduoda klausimą.

G. KINDURYŠ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas gerbiamam susisieikimo ministrui. Gerbiamas ministre, jau ne vieni metai nepavyksta sužinoti, kada vienas ar kitas kelio ruožas, esantis remontuotinių kelių eilėje, sulauks tos eilės. Pavyzdžiui, dėl tokio kelio ruožo kaip Ignalina–Palūšė klausiu antri metai, rašiau ir jums, ir „Via Lietuvai“, ir buvusiai Kelių direkcijai, tai atsakymas – kai ateis eilė. Iš tiesų keista, kam tada reikalingas eilių sudarymas, jų viešas paskelbimas, jeigu negalima sužinoti tokio elementaraus dalyko.

Gerbiamas ministre, gal galima tikėtis, kad iki kadencijos pabaigos gal pakeistumėte remontuotinių kelių sudarymo tą eilės tvarką ar, tiksliau, dar ir vadovavimąsi ta eilės tvarka, kad būtų bent jau preliminarai aišku? Aišku, mes nenorime žinoti mėnesio tikslumu, bent jau metų tikslumu, tuo labiau kad...

PIRMININKAS. Laikas!

G. KINDURYŠ (*LVŽSF*). Tokia tada būtų nauda iš to ir mums, ir žmonėms.

M. SKUODIS. Labai trumpas komentaras. Taip, aš norėčiau, kad visų eilių, kurios paskelbtos viešai, būtų numatyti bent jau metai ar ketvirtis, kada yra planuojami darbai. „Via Lietuva“, buvusi Automobilių kelių direkcija, link to juda.

Kita vertus, aš turėčiau atsistoti ir jų pusėje, nes vis dėlto tuos darbus, žvelgiant metus ir kelesius į priekį, labai riboja finansai, kiek jų yra. Vienas dalykas – finansų lūkesčiai, antras dalykas – galimybės. Jeigu mes labai aiškiai žinotume tuos finansus trejiems metams į priekį, galėtume sudėlioti. Prie trimečio biudžeto mes ir judame. Tikrai priimu pastabą. Pažiūrėsime, ką galime padaryti.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turiu paklausti švietimo, mokslo ir sporto ministro. Užuojauta M. Navickienei, kad jai tenka atsakinėti. Gali būti, kad jinai dabar nežinos atsakymo, bet aš tikiuosi atsakymą gauti.

Nacionalinė švietimo agentūra pagal partnerių projektą pakvietė beveik 900 Lietuvos mokyklų dalyvauti tame projekte ir beveik 800 mokyklų atsiliepė, užpildė paraiškas, tačiau tiksliai

dabar sužinojo, kad vadovėlius galės įsigyti... dėl papildomų vadovėlių geriausiu atveju tik rugpjūčio mėnesį bus pasirašomos sutartys su mokyklomis, o vadovėlius – nuo rugsėjo iki lapkričio. Kaip žinote, pirkimo procedūra trunka ne 1 dieną ir ne 1 savaitę – apie porą mėnesių. Vadinasi, gali būti, kad iki gruodžio pabaigos moksleiviai neturės vadovėlių.

PIRMININKAS. Laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Mane labai stebina tokie terminai. Aš suprantu, kad galbūt ministrai nežino, bet aš tikiuosi ne tik atsakymo, bet ir kad kokios nors korekcijos būtų padarytos. Kovo mėnesį pateiktos paraiškos. Ar ne per ilgai trunka tokių paraiškų apdorojimas ir pasirengimas?

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). O pinigai yra skirti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Turbūt suprantate, kad situacijos yra kelios – ir atnaujinta mokymosi programa, pagal kurią turi būti atspausdinti vadovėliai, ir kiti dalykai. Aš pasitikslinsiu konkrečiai dėl šito projekto, apie kurį jūs kalbate, bet su leidėjais dirbame tikrai labai intensyviai. Pati asmeniškai buvau susitikusi ir sukvietausi. Taip pat kartosiu šitą formatą. Stengiamės, kad bent jau vienuoliktos ir dvyliktos klasės nuo mokslo metų pradžios būtų aprūpintos mokymosi medžiaga. Procesas vyksta, tikrai yra nemažai ir vėlavimų, bet dirbame tiesiogiai su leidyklomis ir mokyklas kiek įmanoma greičiau informuosime. O dėl konkretaus šito projekto, kurį jūs paminėjote, tai atsakysiu jums atskirai raštu.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Labai gaila, kad finansų ministrės nebuvo praeitą posėdį, todėl turėsiu du klausimus. Finansų ministre, praeitą posėdį klausiau, jūs užblokavote Kelių fondo kūrimą prie INVEGA'os, tokį, koks yra Lenkijoje, kad keliai būtų labiau finansuojami. Jam reikėjo 100 mln. iš ES lėšų, bet tuos pinigus nukreipėte į INVEGA'ą. Kodėl taip pasielgėte?

Antras klausimas. Gaila, kad jūs Biudžeto ir finansų komitete nebesilankote ir į klausimus nebeatsakinėjate. Ar jūs pateisinate, kad Lietuvos bankas 2023 metais pavogė 307 mln. iš Lietuvos tautos pinigų, padovanojo juos bankams, o per solidarumo mokestį jūs atsiėmėte tik 160? Ar jūs pateisinate tokią vagystę ir kodėl per solidarumo mokestį neatsiėmėte visų pinigų? Per tuos daugiau nei trejus metus Lietuvos bankas pavogs milijardą ir atiduos komerciniams bankams. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Jūs tuos klausimus man užduodate ne pirmą kartą ir aš ne pirmą kartą į juos atsakau. Tiek praėjusį kartą, kai stovėjau tribūnoje, pristatydamą kitą įstatymo projektą, jūs tą patį klausimą man uždavėte, aš į jį atsakiau, jūs vėl man tą patį klausimą užduodate apie Kelių fondo formavimą. Aš dar kartą galiu jums pasakyti, kad tiek Lenkijoje, tiek ir Lietuvoje, jeigu pinigai yra įdedami į fondą, tačiau išleidžiami toms funkcijoms, kurios yra, na, tiesiog biudžetinis finansavimas, o ne atsiperkančios priemonės, kurios generuotų grąžą, tokiu atveju tai yra tiesioginis poveikis valdžios sektoriaus balansui. Tokiu atveju jokio skirtumo nėra, ar jūs kelius asfaltuojate per fondą, ar jūs kelius asfaltuojate per biudžetinę programą, duodami tuos pinigus „Via Lietuvos“ projektams įgyvendinti, nėra jokio skirtumo. Lenkijoje esantis Kelių fondas lygiai taip pat daro poveikį valdžios sektoriaus balansui. Tiek, kiek pinigų valdžia duoda įdėdama į tą fondą, tiek tas fondas išleidžia ir tokį poveikį valdžios sektoriaus balansui padaro. Jokių stebuklingų receptų neturi.

Tai, ką buvo pasiūlusi Susisiekimo ministerija dėl fondo steigimo, vadinasi, tomis priemonėmis, kurios galėtų būti atsiperkančios, pavyzdžiui, įvairiems geležinkelių projektams arba laivybai, arba uostams, arba dar kam nors, kas turi tendenciją atsipirkti ir galėtų būti kaip paskola, kuri yra gražinama, – taip, toks fondas, matyt, galimas. Tokios priemonės taip pat yra galimos finansuoti per tą pačią INVEGA'ą, tačiau kelių tiesimas bet kokių atveju yra tiesioginį poveikį valdžios sektoriaus balansui darančios išlaidos. Laisvų 100 mln. aš asmeniškai, atsiprašau, neturiu. Kai tvirtinsime 2025 metų ir kitų metų biudžetus, matyt, tokias išlaidas galėsime numatyti, jeigu toks rezervas bus nepažeidžiant 3% deficito Maastrichto kriterijaus. Na, o jeigu jūs turite informacijos, kad Lietuvos bankas pavogė kelis šimtus milijonų eurų, prašome kreiptis į prokuratūrą.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas susisiekimo ministre, kada Maironis gražiai rašė: „Kada tik keliu važiauvau pro Trakus, / Man verkė iš skausmo širdis.“

Dabar, kai važiuoju pro Trakus, man džiaugiasi širdis, bet įvažiuojant į Trakus man ji gali netikėtai sustoti. Du didžiuliai logistikos centrai: „Maxima“ ir „Lidl“, ir mažytis šviesoforiukas, kuris tikrai neišgelbės situacijos nei Lentvario gyventojų, nei kurortinių miestų, kaip Trakai ir Birštonas, į kuriuos važiuojame. Kaip jūs sprendžiate šią problemą? Juk buvo numatyta, kad būtų keturių juostų kelias išvažiuojant iš Vilniaus, viadukas. Vis dėlto gal imkitės, ministre, lyderystės. Premjerė jums padės, nes ir pati tuo gražiu keliu važiuoja. Vis dėlto galbūt sudėjus Vilniaus ir Trakų rajonų savivaldybių lėšas, ir „Via Lietuvos“ lėšas, padarytume tikrai normalų projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Jeigu jums širdis stoja, tai čia klausimas būtų sveikatos apsaugos ministrui.

M. SKUODIS. Taip, tas projektas yra suplanuotas iš trijų dalių: Trakų savivaldybė, „Via Lietuva“, valstybė ir Vilniaus miesto savivaldybė. Aktualiausia vieta vis dėlto yra prie Vilniaus, išvažiavimas iš Vilniaus. Vilniaus miesto savivaldybė juda su visais priešprojektiniais ir projektiniais sprendiniais. Kai tik dėl jų turėsime rezultata, tuomet prieisime prie finansų klausimo. Kol kas dar tiesiog neturime projektų.

PIRMININKAS. L. Jonaitis. Prašom.

L. JONAITIS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Čia klausimas susijęs ir su švietimu. Vyriausybės pavedimu Švietimo, mokslo ir sporto ministerija turėjo surinkti duomenis iš ugdymo įstaigų, tai yra iš profesinių mokyklų, kurios naudoja valstybinę žemę, iš Žemės ūkio akademijos, iš Veterinarijos akademijos, iš kitų mokslinių tyrimų institutų, kurie naudoja žemę, apie mokymui skirtą žemę. Bendruomenės yra sunerimusios, ar nėra planuojama atimti iš ugdymo įstaigų, iš institutų, kurie yra prie Kauno, prie miesto, žemių. Programos keičiasi, ne visą laiką būna tos pačios, gal kiek mažėja žemdirbiškų programų. Aš noriu pasakyti, kad mokyklos, dirbdamos šią žemę...

PIRMININKAS. Laikas.

L. JONAITIS (LSDPF). ...užsidirba papildomų pinigų. Ir latviai, estai skatina miškus, nes duoda mokykloms, kad užsidirbtų pinigų. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš galiu atsakyti į šią klausimą. Išties, tokia peržiūra vyksta, bet ne tam, kad kažkas kažką atimtų, o tam, kad būtų įvertinta, kiek iš tikrųjų žemės reikia ugdymo procesui. Vyksta kolegijų optimizavimo, sujungimo, stambinimo ir stiprinimo procesai. Kai kuriais atvejais mes turime tokią situaciją, kad yra ugdymo įstaigų, kurios neturi jokių programų, susijusių su žemės ūkiu, bet iš kažkokios inercijos turi gana ženklus žemės ūkio paskirties plotus, priklausančius valstybei. Tokios situacijos tikrai neturėtų būti. Ten, kur žemė yra reikalinga ugdymo procesui ar kokiems nors moksliniams tyrimams, tikrai.. tarkime, kartais konfliktuoja kai kurie tikslai, nes galbūt tie patys žemės plotai reikalingi ir kitiems dalykams. Tikrai randame sprendimus su ugdymo įstaigomis. Niekas neturi tikslo kaip nors susilpninti ugdymo įstaigų ugdymo proceso. Tačiau akivaizdu, kad pagal paskirtį nenaudojama žemė (tiesiog pasikeitęs ugdymo programų turinys) turėtų būti įdarbinta prasmingiems darbams.

PIRMININKAS. Ir dar yra trys klausimai, kuriuos išbraukėme iš sistemos, bet R. Šarknickas, K. Adomaitis ir K. Mažeika buvo užsiregistravę. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Mano klausimas būtų kultūros ministrui. Neseniai jūs pasisakėte dėl galimo paminklo Prezidentui A. M. Brazauskui pastatymo Prezidentūros kieme Kaune. Būtent Kauno meras inicijavo šią dalyką. Jūs tam paprieštaravote. Ko gero, reikėtų sutikti, tiesiog gali susipainioti laikai, nes A. M. Brazauskas ten nedirbo, dirbo kiti prezidentai. Dabar kalbama, kad prie Valdovų rūmų galėtų atsirasti Prezidentui A. M. Brazauskui, nes jisai inicijavo Valdovų rūmų statymą. Ką darysite, jeigu Kauno meras nepaklus jums, kaip reaguosite? Ačiū.

S. KAIRYS. Ačiū už klausimą ir už tokį, kaip sakyti, girdžiu kaip ir mano pozicijos supratimą, kalbant būtent apie objektą, priklausančią institucijai, kuri pavaldi Kultūros ministerijai. Kiemelis tiek paveldo, tiek meninio sprendimo atžvilgiu, tiek istorinio įamžinimo atžvilgiu yra visiškai pabaigtas. Primesti kokius nors skirtingus daiktus, kurie bylotų visiškai skirtingas epochas, tikrai ne vieta ir ne laikas. Aišku, savivalda yra savivalda, jie pagal savo kompetenciją gali daryti viską, bet tam irgi reikia daugiau skaidrumo, viešumo, aiškumo ir argumentų. Tai, kad vienas ar kitas žmogus čia lankėsi, jam rūpėjo, buvo du kartus atvažiavęs ir panašiai, nėra argumentai. Tuo

labiau kad Prezidentas tame pačiame Kaune yra įamžintas. Pavyzdžiui, Kauno technologijos universitetas, irgi istorinis pastatas, buvusi Prezidento *alma mater*, yra viešai prieinamas, pastate yra būtent A. M. Brazauskui, kaip absolventui, irgi ekspozicija ir visi kiti dalykai. Svarbu, kad kažkaip nesusipyktume visi, nesusiskaldytume ir dėl paminklų, ir dėl visų idėjų mokėtume diskutuoti, o ne bėgtume paskui kažkieno norus. Tai turbūt čia yra svarbiausias dalykas.

PIRMININKAS. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas krašto apsaugos ministre, kažkada televizijos laidoje jūs esate pasakęs tokią frazę įdomią, kad kitose kultūrose vaikai yra mažiau vertinami. Suprask, kad sudėtingose situacijose dėl sienos kirtimo mes neturėtume vaikų traktuoti kaip vaikų, bet labiau kaip pavojų keliančiuosius. Iš tiesų aš norėjau, kad jūs mane nuramintumėte arba kaip tik priešingai, bet vis dėlto, kadangi tą frazę išsakėte viešai, gal galite viešai pasakyti, ar tai buvo tiesiog liapsusas, kažkokia klaida, iš inercijos kilęs pasakymas, ar vis dėlto tai ir yra jūsų tikroji filosofija, kuria remdamasis jūs skambiai pristatote gynybos visas koncepcijas, ir tai yra tikrasis jūsų požiūris? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, Kasparai, už tą hobį, kurį jūs turite, dažniausiai manęs paklausti tokių klausimų. Gerai. Bet jūs turbūt interviu, kurį aš daviau, skaitėte, kur ištraukta iš konteksto? Ar matėte, į ką aš reagavau? Aš atsakau labai paprastai: siūlau pasižiūrėti, kas buvo prie Lenkijos sienos tuo metu, kai vaikams buvo pučiami cigarečių dūmai į akis tam, kad jie dirbtinai apsiverktų, ir tam, kad juos naudotų tame informaciniame kare prieš visus tuos, kurie saugo savo valstybių sieną. Taigi į tai aš reagavau, į nieką kitą daugiau. Esate protingas žmogus, visada žiūrėkite kompleksiskai į kontekstą. Jūs gi žinote, kad nereikia pasitelkti kažkokių naratyvų ir juos po to populiarinti, o juos reikia visą laiką pasistengti permąstyti, įvertinti, kritiškai įvertinti. Laisvės partija yra progresyvi partija, besiremianti kritiniu mąstymu, siūlau tą patį ir jums daryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėjau paklausti premjerės. Gal, premjere, apie žemės ūkį? Tikiuosi, čia ministrei finansų nerodote, kaip ten gražiai žydi jūsų tie svogūnai iš šaldytuvo, kur pasodinote po rinkimų. Bet noriu paklausti dėl situacijos. Vėl girdėti siūlymų naikinti žaliojo kuro lengvatas žemdirbiams, kelti akcizus ir taip toliau, bet prisimename turbūt tas diskusijas po mitingų dėl situacijos žemės ūkyje ir gal galite įvardinti, kas reikšmingai pasikeitė, kad būtų galima grįžti prie tų siūlymų? Dar pasiūlymai neįgyvendinti, tie reikalavimai dar neįgyvendinti, kurie buvo keliami to mitingo metu, nes lyg ir buvo išdalinti tam tikri pažadai. Tai galbūt galite pasakyti tuos pokyčius, kas įvyko? Ar jau čia viskas taip gerai, kad galime vėl prašyti tų pačių ūkininkų prisidėti prie kitų dalykų? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, kalbėkime konkrečiai. Sakėme, kad daugiamečių pievų atkūrimo klausimą išspręsimė. Išsprendėme. Specialiųjų sąlygų įstatymo pataisos į Seimą pateko? Pateko. Akcizų klausimus išsprendėme? Išsprendėme. Rusiškos, baltarusiškos produkcijos importo klausimą išsprendėme? Išsprendėme. Pieno klausimo sprendimas, jūs pats žinote, yra sudėtingas kaip mano gyvenimas, bet kai kurie dalykai vis dėlto sprendžiami. Įstatymas yra Ekonomikos komitete ir manau, kad rasis kažkoks kompromisas, kurį galėtų Seimas priimti.

Dabar, kai kalbame apie kažkokį lengvatų naikinimą, aš nežinau, ar mes apie tą patį dalyką kalbame. Jeigu mes kalbame apie saugumo dedamąją, kurią Vyriausybė pasiūlė dėl kuro, tai, mano supratimu, saugumo dedamoji čia yra ne tas pats, kas lengvatos naikinimas, nes tarifų skirtumas ir toliau išlieka tarp pagrindinio tarifo ir lengvatinio tarifo lygiai toks pats, koks ir buvo. Taigi čia yra tikrai saugumo dedamosios klausimas. Ar mes galime sakyti, kad žemdirbiai yra ta kategorija, kuriai saugumo dedamosios nereikėtų finansuoti? Nepykite, aš šiuo atveju nesutinku, nes, man atrodo, žemdirbiai lygiai taip pat yra suinteresuoti, kad jų dirbama žemė būtų jų, liktų jų, mes kalbame tik apie šią saugumo dedamąją. Manau, kad tikrai rasime sprendimus ir išspręsimė, ir visi solidariai prisidėsime, nesvarbu, kokį darbą dirbame. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Vyriausybės valanda baigta.

Skelbiu posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 385 STENOGRAMA

2024 m. birželio 6 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai, pradėsime vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 66 Seimo nariai.

14.00 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl tvarios miškų politikos“ projektas Nr. XIVP-3850 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Mūsų darbotvarkės 1 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl tvarios miškų politikos“ projektas Nr. XIVP-3850. Kviečiu rezoliuciją pateikti T. Tomiliną.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, leiskite jums pristatyti Seimo rezoliucijos „Dėl tvarios miškų politikos“ projektą. Panašu, kad radome sprendimą, kaip apsaugoti Lietuvos miškus be didelių reformų, ilgų teisės aktų pokyčių. Mes jaučiame, kad šios kadencijos Seimo dauguma tikrai yra palanki miškams. Tiek pozicijoje, tiek opozicijoje skirtingų frakcijų Seimo nariai labai norėtų miškų politikos proveržio, apie tai kalba visuomenė, bet dar niekas nėra pasiūlęs, man atrodo, taip aiškiai įvardinti vieną esminių problemų, kodėl visuomenė nemato progreso, nuolat kalba apie miškus, apie tvarią miškininkystę, o mes vis nerandame sprendimų.

Pirmajame punkte pasiūlymuose Vyriausybei yra pagrindinė mintis – keisti ūkininkavimo valstybiniuose miškuose praktiką ir atsisakyti dalies iškertamos ir parduodamos medienos pelno, numatant, kaip valstybės įmonės negautos pajamos bus kompensuotos iš valstybės biudžeto. Valstybinių miškų urėdijos politika, orientuota vien į medienos gavimą, į pelną, į pardavimą, visada ves prie kirtimų intensyvumo didinimo, o visos kitos paslaugos – ekologinės, gamtosaugos, buveinių apsaugos, miškų socialinės funkcijos visada liks šešėlyje. Todėl mes turime kalbėti apie dalies pelno atsisakymą ir apie tų ekosistemoms apsaugoti, miškingumui didinti, kitoms miško paslaugoms svarbių... mes turime kalbėti apie tas valstybės funkcijas ir sutikti jas vystyti konkurencingumo *sąskaita*. Būtent tai yra pagrindinė šios rezoliucijos mintis ir dar nėra niekas iš Seimo tribūnos būtent to pasakęs.

Mes bendravome su daugybe miškininkų, kaimo ir miesto gyventojų – visi jie nori, kad miškai būtų labiau saugomi, tačiau mes turime labai sąžiningai iš šios tribūnos pasakyti: taip, mes tikimės, kad Valstybinių miškų urėdija gaus mažiau pelno, taip, mes esame pakankamai turtinga valstybė, kad dalies tų dividendų atsisakytume tam, kad miškai būtų saugomi. Taip nėra niekas niekada suformulavęs. Mes žinome istoriją, kaip buvo, kaip mes visi kalbėjome apie tai, kad reikia didesnio efektyvumo, kad reikia daugiau pelno, kad valstybinės įmonės turi uždirbti pelno ir nešti į biudžetą.

Jeigu matėte, Seimas visai neseniai gavo 17 tūkst. Lietuvos piliečių parašų ir ten yra reikalavimas nutraukti Valstybinių miškų urėdijos pertvarką į akcinę bendrovę. Žinoma, kad piliečiai, nematydami, kad Seimas ir Vyriausybė turi aiškią viziją dėl miškų, žinoma, labiausiai bijo šitos pertvarkos, valstybinės miškų įmonės pertvarkos į UAB'ą, juolab kad yra pasirinkta skubos tvarka, tai gąsdina dar labiau. Ministro, man atrodo, jau per užpraeitas Kalėdas buvo žadamas naujas Miškų įstatymas, kuriame atsirastų didesnis miškų saugojimas, mažesni... plynujų kirtimų ribojimai saugomose teritorijose ir visi kiti pozityvūs dalykai, bet to projekto nėra. Vietoj jo yra atneša-

mas atskiras projektas, derinamas skubos tvarka, siekiant paversti valstybinę įmonę akcine bendrove. Tai negali nesukelti žmonių pasipiktinimo, todėl šia rezoliucija, šalia pagrindinės minties, taip pat aš siūlau išreikšti poziciją, kad to daryti nereikia. Galbūt mes taip ir ministrui padėsime, nes toks elgesys labiau atrodo kaip politinė savižudybė šitoje situacijoje, kai aiškios miškų strategijos nematyti.

Taip pat rezoliucijoje mes raginame riboti plynuosius kirtimus saugomose teritorijose. Žinoma, tai jau suponuoja rimtų įstatymo pokyčių poreikį ir dėl to mes laukiame Vyriausybės žadėto Miškų įstatymo projekto. Manau, kad jis galiausiai pasieks Seimą, tikiuosi, kad mes šioje kadencijoje galėtume jį ir priimti, bet vilties yra mažai. Juolab kad pradedame ne nuo to.

Žinote, miškai yra mūsų tautos turtas. Žmonėms labai rūpi miškai. Miškų tema, miškų politikos tema tai yra mūsų šansas kalbėti su žmonėmis apie klimato kaitą, apie išipareigojimus Europos Sąjungai. Žmonės tuo domisi, žmonės rašo laiškus, žmonės aktyviai skatina keisti valstybės politiką. Tai yra tik pozityvu. Jie angažuojasi į dalykus, kurie iš tiesų svarbūs, ir galbūt atsitraukia nuo kokių nors kitų sąmokslo teorijų ir panašiai. Bet jeigu mes juos nuvilsime, jeigu mes tik pasakysime, kad čia greitai padarysime iš valstybinės miškų įmonės UAB'ą ir tiek žinių, tikrai nusivylimas ir demokratija, ir valdžia bus labai didelis.

Lietuva yra viena iš intensyviausiai plynuosius kirtimus vykdančių Europos Sąjungos šalių. Čia matote grafiką – esame tarp lyderių pagal miškų plotą, kuriame galimi plynieji, išplyninantys kirtimai, virš 90 % miško. Kartu su Latvija ir Airija mes čia labai pirmaujame. Čia yra 2022 metų Europos Parlamento ekologinės miškininkystės studija. Aš kol kas negavau šitų skaičių paneigimo, nors rodžiau ir Aplinkos apsaugos komitete, ir su viceministrais bendravome apie tai, bet niekas man neatsiuntė kitų skaičių. Jeigu Europos Parlamentas neteisis, tai įrodykite, kad taip nėra.

Saugomų miškų plotai per dešimt metų Lietuvoje sumažėjo apie 20 tūkst. hektarų, todėl argumentas, kad šiaip miškų Lietuvoje daugėja, jau *negroja*, kolegos. Akivaizdu, kad mes kalbame apie tai, kad vertingų miškų mažėja ir mes turime labiau saugoti miškus, nes miškai yra pagrindinė Lietuvos ekosistema, teikianti reguliavimo, aprūpinimo, kultūrines paslaugas. Iš nemedieninės ekonomikos mes pagaliau galime gyventi ir mokesčius mokėti. Yra suskaičiuota ir Aplinkos ministerijos puslapyje yra puikūs skaičiai apie tai, kiek „Natura 2000“ teritorija sukuria vertės. Ta vertė yra kur kas didesnė negu vertė iš medienos, jeigu mes tą „Natura 2000“ teritoriją būtume iškirte ir pardavę.

Taip pat labai svarbi rezoliucijos dalis yra apeliacija į Lietuvos Konstituciją. Žinoma, konstitucinė vertybė ir konstitucinės piliečių teisės į privačią nuosavybę yra šventos. Tai yra pabrėžta mūsų Konstitucijoje, taip pat šitoje rezoliucijoje. Tačiau mes primename, kad privačios nuosavybės instituto apsauga neprieštarauja (taip pat iš tos pačios Konstitucijos) tiesioginei valstybės ir piliečių pareigai (53 straipsnis) rūpintis natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūrėti, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami (pabrėžiu) ir gausinami gamtos ištekliai. Kolegos, mes turime tiesioginę pareigą, taip pat einančią iš Konstitucijos, gausinti miškus ir juos labiau saugoti.

Taigi yra Konstitucijos straipsniai, kuriais mes turime saugoti ir privačių miškų savininkų interesus. Žinoma, jeigu mes įvesime apribojimus visose saugomose teritorijose, sakykime, vykdyti plynuosius kirtimus, neišvengiamai iškils kompensacijų mechanizmo klausimas, dar didesnių biudžeto lėšų klausimas, tačiau valstybiniuose miškuose mes galime kitaip ūkininkauti jau dabar. Valstybiniai miškai priklauso mums visiems, mes visi esame savininkai ir visi galime suformuoti naują lūkesčių laišką valstybinei įmonei ir atsižvelgti, beje, į Europos Parlamento rezoliuciją, priimtą 2022 metais. Joje Europos Parlamentas ragina valstybes nares, taip pat ir Lietuvą, savo valstybiniuose miškuose rodyti tvarios miškininkystės pavyzdį, siekiant visuomenės gerovės, atsižvelgiant į aplinkos, ekonominius ir socialinius aspektus.

Taigi, kolegos, padarykime tą žingsnį, pasakykime iš Seimo tribūnos, kad taip, mes esame gana turtinga valstybė, kad labiau saugotume miškus, kad nežaistume to žaidimo, kas daugiau iškirs ir kas daugiau parduos – ar valstybiniai miškai, ar privatūs. Sudėkime daugiau pareigos valstybiniams miškams. Jeigu reikia kokios nors kompensacijos iš biudžeto, tai ir pritarkime tai

kompensacijai, nes taip, miškininkai, žinoma, natūraliai sako: jeigu jūs mus ribosite, jeigu reikalausite, kad mes naudotume tvaresnę techniką, mažesnę, jeigu mes nevykdysime tam tikrų įsipareigojimų, visa tai kainuoja – arba nuostolius, arba mažesnius pelnus ir panašiai. Žinoma, tai kainuoja ir visuomenė yra pasiruošusi tą kainą mokėti.

PIRMININKAS. Klausimai. Pirmas klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, aš suprantu tą laiką, priešrinkiminį norą turbūt susirinkti kiek įmanoma daugiau balsų, tačiau nesuprantu tos rezoliucijos prasmės, to oro virpinimo. Iš tikrųjų, kaip jūs ir sakėte, Nacionalinis miškų susitarimas guli ir pas jus giliai stalčiuje. Iš tikrųjų būtų galima sutarti dėl daug ko, bet, aišku, ten yra daug tokių interesų, kurių prieš rinkimus niekas nenori judinti, kad neužsitrauktų ugnies.

Antras dalykas, ką siūlo petijijos teikėjai, teisingai, jie siūlo paprasčiausiai nepriimti įstatymo. Šiuo atveju parlamentinėje valstybėje, Seime, sprendžiame balsavimo būdu. Ko gero, ir nepriimti galime, ir atidėti galime, ir tai sprendžiama be rezoliucijos, paprasčiausia normalia forma, normalia įstatymo priėmimo tvarka.

Tačiau man vienas dalykas kelia nerimą, kad jūs jau žadate kompensuoti tuos nuostolius, kuriuos patirs miškininkai. Man baisiausia, kad jūs tuos pinigus galėsite paimti galbūt iš švietimo, iš krašto apsaugos, nes lygiai taip pat, kaip ir kiti, nesiūlote, kaip didinti biudžeto pajamas. Šiuo atveju jūs norite didinti biudžeto išlaidas nieko nesiūlydami. Iš tikrųjų negaliu to kitaip vertinti kaip tik priešrinkiminę akciją.

T. TOMILINAS (DFVL). Pirma, atsakysiu, kad aš buvau visada nuoseklus, aš lapkričio 15 dieną pasiūliau eiti šiuo keliu. Mes buvome maitinami praeitų metų pažadais, kad tuoj tuoj bus Miškų įstatymas, ten bus visi reikalingi saugikliai, naujas požiūris į miškus. Kur? Parodykite man tą įstatymą, kodėl jo Seime dar nėra? Kai parodysite tą įstatymą, gerai, galėsite kaltinti. Aš visą laiką nuosekliai laikiausi tos pačios pozicijos. Rinkimai ateina, praeina, aš darysiu tą patį ir niekas nesiškęs bent jau mano pozicijoje. Manau, kad...

O tas pinigų klausimas kaip tik yra mano sąžiningumo pavyzdys, ir ne tik mano, bet visų kolegų, kurie pritaria kitokiai miškų politikai. Būtent, kad visi esame turbūt deklaravę savo rinkėjams, kad taip, reikia rūpintis Lietuvos miškais. Taip, taip, labai svarbus klausimas. Turbūt jūsų programose visa tai parašyta. Kai tai neparemta pinigais, tai yra tik tuščias oro virpinimas. Kai tai bus paremta pinigais, kai tai bus paremta aiškia žinia, kad taip, valstybei nereikia 50 mln. dividendų iš valstybinės miškų įmonės, užteks 10, o gal ir 0, nes miškus reikia saugoti ateities kartoms, tada tai bus rimta.

Seime visi rimti klausimai taip ir sprendžiami. Galbūt nereikia nacionalinio stadiono, galbūt vienas kitas kelias nebus suremontuotas, bet mes labiau saugosime miškus. Čia yra ta vieta, kur mes sprendžiame dėl prioritetų, ir akivaizdu, kad Lietuvos žmonėms miškai yra pirmas prioritetas, na, tarp pirmų prioritetų.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs irgi viename iš punktų numatėte... priešinatės Valstybinių miškų urėdijos pavertimui uždara akcine bendrove. Kai pasiklausai gerbiamo generalinio urėdo, perėjus prie uždarnosios akcinės bendrovės, bus efektyvesni sprendimai, bus didesnis atstumas nuo politikų ir panašiai. Kaip jūs manote, kiek tai yra paremti argumentai ir kiek teisingi? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Labai ačiū už klausimą, gerbiamas Kęstuti, ir labai jums ačiū už tai, kad jūs pirmas išėjote su šita pozicija, kad griežtai nepritariate dabartinei situacijai, tai pertvarkai, aš tikrai tą prisimenu ir pabrėžiu. Manau, kad jūs, kaip socialdemokratas, puikiai suprantate, kad didesnio efektyvumo, daugiau pelno, daugiau nepriklausomybės šiuo atveju mums nereikia. Mums kaip tik labiau reikia politizuoti miškų įmonę, gerąją prasme, nes kažkodėl mes, darydami pertvarkas, politizavimą laikome kažkokiu blogiu. Ne, politizavimas reiškia kitų tikslų negu pelnas siekimą. Pavyzdžiui, policija yra politizuota, nepadarysime iš jos UAB'o, nes policija turi kitų tikslų, ne pinigų uždirbti. Mokyklos turi kitų tikslų, ne pelnų siekti. Tai ir miškų įmonė turi kitų tikslų, vadinasi, tai gali kainuoti visuomenei, gali kainuoti visuomenei tam tikrą pelną. Taip, dalies visuomenės aukos turi būti dėl aukštesnių tikslų, jūs visiškai teisus ir aš jus palaikau.

PIRMININKAS. Klausia K. Navickas.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Mielas Tomai, iš tikrųjų, aš tikrai neabejoju paties nuoseklumu ir sąžiningumu, ir ypatingu atsidavimu aplinkosaugos temai, tikriausiai kaip ir jūs neabejotumėte mano. Bet yra keletas dalykų, kurie tikrai mane šokiruoja šitoje pateiktoje rezoliucijoje. Pirmas, tai tikrai šokiruoja netiesa. Jūs per pranešimą sakėte, kad Valstybinių miškų urėdija orientuota tik į pelną, tai kaip tada būtų su priešgaisrine apsauga, rekreacinės infrastruktūros įrengimu, miško kelių taisymu ir kertinių miško buveinių priežiūra?

Kitas dalykas. Pateikti duomenys dėl miškingumo taip pat yra neteisingi. Dėl veidmainiškumo – tikriausiai puikiai žinote: jūsų partijos kolega K. Mažeika blokavo Punios šilo steigimą, rezervato steigimą. Kaip jūs vertinate, ar visa šita veikla nėra miškų problemos sprendimo sabotavimas ir kompromitavimas? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas ministre, buvęs aplinkos apsaugos ministre mūsų ankstesnėje suformuotoje Vyriausybėje, klaidų padarėme visi, ir jūs taip pat. Man tenka girdėti labai daug nevyriausybinių organizacijų nuogastavimų, kad, deja, bet ministras K. Navickas nebuvo idealiausias miškų ministras ir darė daug klaidų. Visi darėme klaidų ir dabar aiškintis, kuris čia padarė daugiau klaidų, mano galva, nėra tikslinga. Aš žiūriu į priekį, siūlau konkrečias formuluotes, dėl kurių bent minimumo turime susitarti, tada atsiras visi miškų susitarimai. Jeigu mes Seime susitarsime dėl žodyno, kas vyksta miškuose? Kas vyksta su plynaisiais kirtimais? Kur mes: ar pirmaujame, ar atsiliekame, ar esame pagrindinis IKEA'os tiekėjas, ar nepagrindinis? Susitarkime dėl bazinių faktų ir tendencijų. Ir kai tik susitarsime, pamatysime, kad mums ilgas tekstas Nacionalinio miškų susitarimo bus kur kas priimtinesnis.

Svarbiausius, sunkiausius klausimus yra patogu spręsti būtent rezoliucijos formatu, nes čia aš siūlau labai sunkius, gana daug politiškai kainuojančius dalykus ir formuluotes. Taip, pripažinti, kad gali rūpintis miškais labiau *pelningumo sąskaita*, yra drąsu, tai nėra taip paprasta. Jūs neteisus, kad mūsų dabartinė Miškų urėdija plečia tas paslaugas. Taip, ji turi, aš sutinku, gera pastaba. Kai jūs darėte reformą, buvo toks pažadas, kad labai daug rūpinsitės kitomis paslaugomis miškuose, ekosistemomis. Bet, deja, to rūpesčio visuomenė nemato arba mato nepakankamai. Todėl mes turime padaryti žymiai daugiau.

PIRMININKAS. Klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Mano požiūriu, kabinti etiketes dėl rinkiminių dalykų, ar ten opozicija, kai reikia išreikšti požiūrį miškų apsaugos atveju, tikrai yra neetiška. Jeigu kalbėtume apie vertę, tai reikėtų turbūt kai kuriems Seimo nariams paskaityti, o ne iš pypkės kalbėti. Yra studija „Natura 2000“ ir ten yra labai aiškiai parodyta vertė, kiek iš grybų ir uogų gauna – net 7,6 mln., jeigu yra teritorinis ir lankytojų ten santykis, yra 30 mln. ir taip toliau. Taigi susipažinkite ir tada kalbėkite.

Mano klausimas pranešėjui: kiek maždaug yra iškirsta miškų? Nes iš tikrųjų, kai važiuoji per Lietuvą, širdį skauda ir norisi A. Baranauską cituoti. Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tiesų kartais mus gali klaidinti įvairios statistikos. Jeigu mes kalbame apie IV kategorijos miškus, tai ten turbūt tų miškų yra padaugėję, nes įvairių statistinių perturbacijų čia buvę ir apskritai ūkiniai miškai yra atsodinami. Taip, mes visi važiuojame į miškasodžius, džiaugiamės, kada sodiname miškus. Tačiau vertingų miškų, nes miškas miškui nelygu, vertingų miškų Lietuvoje per dešimt metų sumažėjo 20 tūkst. hektarų, nuo 13 iki 12 %.

Tai yra labai rimta, nes tokie miškai neauga per metus, per dešimt. Tai yra sengirės, kurios mums reikalingos ir kurių Europoje liko 3–4 %, ir Lietuva toli gražu nepirmauja pagal mūsų senųjų miškų apsaugą. Čia mes turime pasitempti, pažiūrėti į kitas valstybes ir jų praktiką išmokti, ir tikrai labiau rūpintis. Bet tai yra, pripažinkime, turtingesnės visuomenės prabanga. Galų gale, jeigu mūsų visuomenė taip spaudžia, tai pripažinkime, kad turime tą galimybę, turime tų resursų, ir pradėkime rūpintis tais miškais siųsdami tinkamą signalą Valstybinių miškų urėdijai. Taip, rūpinimasis gamtosauga yra pirmas prioritetas. Antras prioritetas yra mediena.

PIRMININKAS. Svarbi tema. Nors laikas baigėsi, aš dar keliems Seimo nariams gal suteiksiu galimybę paklausti. K. Mažeika – pirmas.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū, kolega, už pristatytą rezoliuciją. Čia kai kuriems kolegoms norėtusi tikrai palinkėti nuvažiuoti į Punios šilą ir pasivaikščioti tarp tų sausų eglių stuobrių, kurie turbūt jums kelia ypatingą jaudulį, nežinau kokį, ar jums tai džiaugsmas, ar verksmas. Bet man tai labiau graudu nei džiaugsminga, nes tai, kas ten dabar yra, tai turbūt yra būtent jūsų to buko nesupratimo pavyzdys, kai nesikalbama su miškininkais, o vadovaujama tikrai kažkokiomis neaiškiomis žmonių grupių nuomonėmis.

Noriu paklausti, gerbiamas pranešėju, būtent apie sanitarinę priežiūrą ir prevenciją, nes klimato kaitos akivaizdoje eglynams yra didžiulė grėsmė, matome tuos raudonus miškus nuo išdžiūvusių eglių. Tai vis dėlto ar neturėtų pirmiausia urėdija rūpintis tais židiniiais, tomis problemomis, o tik po to spręsti turbūt tuos ūkinius dalykus? Nes vis dėlto yra grėsmė, kad galbūt dar gera mediena taps tikrai malkine mediena?

T. TOMILINAS (DFVL). Ačiū, kolega. Kęstuti, aš irgi galvoju, ir aš jau minėjau, kad „Tvari miškų politika“, būtent taip vadinasi rezoliucija, ir yra raktas link sėkmingos klimato politikos. Dėl klimato kaitos miškus vis dažniau puola kenkėjai, ligos, parazitai, ištinka gaivalinės nelaimės, kinta vandens pusiausvyra, galiausiai kyla temperatūra ir taip toliau. Taip, visi tie trikdžiai, tos ekstremaliosios situacijos turi būti mūsų dėmesio centre, bet mes turime suprasti priežastį.

Priežastis yra klimato kaita, kuriai žmonija turi didžiulį poveikį, ir todėl mes turime siekti tvaresnės miškininkystės. Ne tik, aišku, ir transporto politikos, ir žemės ūkio politikos, ir kitos politikos. Bet raktas į visuomenės norą prisidėti prie klimato kaitos mažinimo yra per miškus. Parodydami pavyzdį valstybiniuose miškuose, mes taip pat patrauksime ir privačių savininkus, mes įtrauksime visuomenę ir visuomenei mažiau rūpės kažkokie radikalizmai, ji bus patenkinta būtent tuo, ką daro valdžia.

PIRMININKAS. V. Mitalas klausia. Jo nėra. K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamas Tomai, labai smagu matyti, kaip ryte jūs leidote automobiliams teršti orą, o šiandien po pietų jau kovojate už švaresnį orą miškuose. Bet aš norėjau, kad dar jūs truputį paaiškintumėte dėl tos baimės dėl akcinės bendrovės. Mano supratimu, tiek akcinė bendrovė, tiek valstybinė įmonė gali siekti pelno ir atitinkamai trukdyti kažkokioms transformacijoms miškuose. Kitas dalykas, jeigu mes bijome, kad yra kažkoks ypatingas pelno siekimas, man atrodo, tai ne per valdymo formą turėtų būti reguliuojama, bet per kirtimų normų nustatymą, mažinimą, tarkime, ir panašiai. Tai gal galite logiškai paaiškinti, iš kur ta baimė dėl akcinės bendrovės ir kodėl jinai yra atsiradusi rezoliucijoje?

T. TOMILINAS (DFVL). Aš, gerbiamas Kasparai, jus nukreipsiu į gerbiamo Kęstučio poziciją. Žinote, kai buvo daroma miškų reforma, mus taip pat įtikinėjo, kad kai bus viena įmonė, tai jau tikrai pagerės gamtosauga, jau čia bus taip rūpinamasi miškais, užteks darbo rankų, užteks žmonių, ir dėmesys, ir biudžetai atsiras. Na, neatsirado tokios rimtesnės pažangos.

Su akcine bendrove mes tiesiog eisime link dar didesnio efektyvumo, link dar didesnio akcininkų spaudimo dėl pelno. Taip, teoriškai ir akcinė bendrovė, valdoma valstybės, jeigu kontrolinis paketas yra valstybės rankoje, teoriškai ir akcinė bendrovė gali būti labai tvari, taip irgi gali būti. Tačiau kam rizikuoti antrą kartą, jeigu mes turime normalią valstybės įmonę, jeigu mes galime suformuoti, jei iš šitos tribūnos galima suformuoti užduotis, ir niekas jūsų neapkaltins politikavimu, nes tai yra valstybės įmonė, kuriai užduotis formuoja Seimas ir Vyriausybė. Tuo tarpu, kai bus akcinė bendrovė, prasidės visas tas žaidimas: ai, mes čia akcininkai, mes čia nepriklausomi, mes neklausysime ministro ir panašiai. *Vot* viso šito jovalo nereikia, nes miškų įmonę reikia politizuoti, o ne depolitizuoti.

PIRMININKAS. Paskutinis paklaus S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Tomai, gerbiu jūsų vertybinę poziciją, bet aš noriu truputį dėl procedūrinio dalyko paklausti. 48 Seimo nariai čia pasirašė po šituo projektu...

T. TOMILINAS (DFVL). Kad būtų svarstomas.

S. GENTVILAS (LSF). Taip... Kodėl nėra S. Skvernelio parašo? Gal galėtumėte...

T. TOMILINAS (DFVL). Yra, yra.

S. GENTVILAS (LSF). Jo nėra tarp pasirašiusių. Ar tai nėra ženklas, kad S. Skvernelis, žinodamas, per kokią *peklą* praeitoje kadencijoje ėjo miškų svarstymai...

Aš tiesiogine ir perkeltine prasme sakau: gaisringumas miškuose yra aukščiausio lygio. Aš jūsų teiginius jau paneigiau, daugumą klaidų ištaisiau per pasiūlymą, kuris yra registruotas. Tai mano tiesiog labai didelis prašymas, jums esant vertybiniu politiku, pasiimkite ir buvusio premjero parašą, nes būtent jūs, kaip politinė partija, esate padarę labai daug klaidų, suskaldžiusi bendruomenę. Ką aš visą šitą kadenciją bandžiau kartu su jumis, komiteto pirmininke A. Gedviliene padaryti, tai atnaujinti dialogą tarp susiskaldžiusių pusių per Nacionalinį susitarimą, per kitur.

Dauguma dalykų, faktologinių klaidų, kurias jūs vadiniate rezoliucijoje, yra netiesa. Na, vienas iš tokių, pavyzdžiui, plynieji kirtimai. Lietuvoje plynieji kirtimai skaičiuojami nuo 11 arų – jeigu jūs kertate miške 11 arų...

PIRMININKAS. Laikas.

S. GENTVILAS (LSF). ...tai jau yra plynasis kirtimas, Lenkijoje – tik nuo 1 hektaro. Tai kaip jūs galite lyginti plynuosius kirtimus Lietuvoje ir plynuosius kirtimus Lenkijoje? Na, kam pykdyti ir kiršinti Lietuvos bendruomenę prieš rinkimus, vėl apimant miškus kaip tokią politinę vėliavą? Tai gal paaiškintumėte?

PIRMININKAS. Laikas!

T. TOMILINAS (DFVL). Jūs pažiūrėkite, gerbiamas ministre, į gūglo nuotraukas, kaip atrodo Lietuvos miškai šiandieną ir prieš dešimt metų, ir pamatysite taip pat ir jūsų darbo rezultatus. Mūsų visuomenė yra įkūrusi profesionalias organizacijas, kurios stebi augančių nelegalių kirtimų mastus. Nelegalių kirtimų mastus! Jūs gaudote Šimonių girioje ir kitose giriose nelegalius kirtimus. Tai yra išvis tragedija, kad pas mus jau 2024 metais nelegalių kirtimų mastai didėja.

Taip, jūs teisus, ir Aistė, ir kiti kolegos šioje kadencijoje darė nemažai, kad būtų gerinama situacija miškuose, bet mes nematome to įstatymo, kurį jūs žadėjote. Tai yra esminis dalykas. Jūs galite, kiek norite, apeliuoti į visuomenės Nacionalinį susitarimą. Nacionalinis susitarimas – puikus procesas. Jis yra įvykęs, labai daug pasiekta, reikia padėkoti kiekvienam to susitarimo dalyviui, ir ministerijai galima padėkoti. Viskas gerai, bet reikia politinių rezultatų, reikia politinio veiksmo ir reikia tų sunkiųjų temų iškėlimo čia. Su tomis lengvomis temomis viskas gerai, bet reikia sunkiųjų temų iškėlimo, reikia aiškinti, kas mokės, jeigu dividendų sumažės, reikia visiškai kitus signalus įmonei siųsti. Tai yra įmanoma net Seimo rezoliucija. Žinoma, aš nesureikšminu tos rezoliucijos taip stipriai, bet aš tiesiog neradau kito būdo kalbėtis taip pat ir su jumis. Miškų įstatymo nėra, pavertimas UAB'u yra. Palaukite, kas čia vėluoja? S. Skvernelio parašas yra tarp 48-ių.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjui. Jūs galite grįžti į vietą.

Dabar diskusija. Diskutuoti užsirašė šeši Seimo nariai. Turbūt sutarsime, kad visi turėtų galimybę pasisakyti. Pirmasis – S. Gentvilas. Frakcijos vardu. 7 minutės.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, gerbiamas Tomai, gerbiami iniciatoriai, leiskite šiek tiek priminti istoriją. Aš simboliškai užsiminiau, kad S. Skvernelis nėra pasirašęs šios rezoliucijos teksto, nes per praėjusią kadenciją būtent premjeras ir kiti buvę labai aiškiai suprato, kaip jautru ir sudėtinga yra kalbėti apie miškus.

Priminsiu, kad 2017 metais Lietuva rengėsi stoti į EBPO. Seime buvo įkurta laikinoji Seimo narių grupė, kuriai vadovavo taip pat ir V. Sinkevičius, vėliau tapęs ūkio ministru. Vienas iš pagrindinių tikslų buvo depolitizuoti valstybinių įmonių valdymą. Priešingai negu jūs, gerbiamas Tomai, kuris pasakėte, kad urėdija kaip tik turėtų būti depolitizuota, jūsų deleguotas Europos komisaras kūrė ir darė veiksmus, parengė ir S. Skvernelio Vyriausybė 2018 metų sausio mėnesį patvirtino valstybinių įmonių pertvarkos planą, kuriame numatyta 78 valstybines įmones paversti akcinėmis bendrovėmis. Niekas kitas, bet jūsų XVII Vyriausybė sukūrė planą, kurį mes toliau vykdome. Ir jūsų pertvarkos pasiekė finišą. Urėdija yra paskutinė iš valstybinių įmonių, kuri virsta akcine bendrove. Man atrodo, gražioji tiesa yra ta, kad mes tęsiame jūsų darbus.

Gerbiamas Tomai, jeigu manote, kad aš kažkaip apeliuoju ar neapeliuoju, raskite stiprybės pasakyti – ačiū. Gerbiamas Tomai, gerbiamas Kęstutis Mažeika, aš buvau 71-as, auksinis balsas, 2019 metais po Konstitucinio Teismo nutarimo, kai buvo pakartotinai priversta konsoliduoti, aš buvau vienintelis opozicijos balsas, padėjęs jūsų reformą įgyvendinti. Šiandien mes galime pasidžiaugti tikrai gražiais rezultatais. Urėdija, kaip valstybinė įmonė, tikrai yra investavusi į gam-

totvarką. 2017 metais gamtotvarkos darbai urėdijoje per 42 skirtingus padalinius užėmė vos 335 sektorius, o šiuo metu darbai yra daromi 4 tūkst. hektarų. Urėdijų darbuotojų atlyginimai kilo greičiau negu kariuomenėje, sveikatos apsaugoje. Ir urėdijų profsajungos, ir Nacionalinė profesinių sąjungų konfederacija sako – tai geriausia kolektyvinė sutartis, pasirašyta tarp visų valstybės įmonių. Paklauskite profesinių sąjungų, su kuriomis turite kontaktą.

Eikime toliau. Gerbiamieji, dėl jūsų reformų urėdija tapo labai pelninga įmone. Nors kerta mažiau, moka daugiau darbuotojams, bet urėdija savo pelną sugebėjo padidinti net 5 kartus. Iki reformos vidutiniškai pelnas būdavo 9 mln. Esant tam pačiam miškų kiekiui, šiandien vidutinė urėdijos pelno marža yra 47 mln. Mažesni kirtimai, tie patys darbuotojai, geriausia kolektyvinė sutartis. Kaip čia taip yra? Man atrodo, yra dalykų, kuriuos reiktų vainikuoti, kad jūsų reformos pasisekė. Bet aš, būdamas čia, tribūnoje, norėčiau ir paneigti keletą dalykų, nes akcionavimas dažnai skamba kaip valstybės miškų privatizavimas. Dauguma iš jūsų esate gavę elektroninių laiškų. Keletas faktų ir saugiklių, kurie įrodo, kad taip nenutiks.

Visų pirma, valstybės miškai, kurių buhalterinė vertė yra apie 8 mlrd. eurų, nėra įdedami į įmonės įstatinį kapitalą. Jie perduodami patikėjimo teise. Kiek kirsti ar nekirsti miškų, urėdija, kaip valstybinių miškų patikėtoja, sprendžia pagal penkmetį Vyriausybės nustatomas valstybinių miškų kirtimo normas. Kaip jūs tvirtinote kirtimų normas anoje kadencijoje, taip ši Vyriausybė patvirtino identišką kirtimų normą, jos nei pakeldama, nei numažindama. Taigi, urėdija nevaldo ir neturi miškų kaip savo nuosavybės ir to nebus. Visi darbuotojai, kurie šiandien dirba pagal darbo sutartį, pagal Darbo kodekso 57 straipsnį, pereis tiesiogiai ir jų sutartys net nebus keičiamos. Darbuotojams tai jokios įtakos nedarys, bet priešingai – tai, ką pradėjo V. Sinkevičius, būdamas ūkio ministru premjero S. Skvernelio Vyriausybėje, tęsiame ir mes: depolitizuojame įmonių valdymą, nes šiandien urėdijos generalinis urėdas yra tiesiogiai pavaldus aplinkos ministrui, tiesiogiai pasirašoma sutartis politiškai, deramasi dėl atlyginimo, dėl užduočių, o profesionali valdyba, kuri yra sutelkta iš šalies, yra brangiai apmokamas kavos gėrimo būrelis, nes tai yra tik patariamasis organas. Visą atsakomybę prisiima tiesiogiai ministras ir tai yra ydinga. Birželio 20 dieną Valstybės koordinavimo centras sukvies daugumą iš jūsų pasiklausti, kaip iš tikrųjų vyko ši ilgametė pertvarka pagal EBPO standartus ir kaip mes, tiek XVII, tiek XVIII vyriausybės, įgyvendinome bendrus sprendimus.

Grįžtu prie šitos rezoliucijos. Manau, jos negalima priimti, ir agituojau nebalsuoti, nes tai yra žiežirbų mėtymas į aukšto gaisringumo miškus, kurie yra tiesiogine šio žodžio prasme šiandien Lietuvoje. Ir šiaip miškų politikoje yra labai daug faktinių klaidų, kurias mes esame registravę kaip pasiūlymus su mūsų miškų politikos grupe, yra rezoliucijos ir teksto atitaisymų. Vienas iš tokių faktų (vienintelė skaidrė, kuri čia buvo parodyta), gerbiamas Tomai, buvo plynujų kirtimų procentas. Kaip jūs galite Lietuvą lyginti su Lenkija pagal plynuosius kirtimus, jeigu Lenkijoje plynasis kirtimas yra skaičiuojamas nuo 1 hektaro: jeigu Lenkijoje kerti 99 arus, vadinasi, tai dar nėra plynasis kirtimas. Lietuvoje plynasis kirtimas yra skaičiuojamas nuo 10 arų. Lietuvoje 11 arų kirtimas vadinamas plynuoju kirtimu. Tokios faktinės klaidos yra ne kas kita, kaip priešrinkiminė demagogija, nes lyginami nepalyginami dalykai.

Grįžtu prie kartinio produkto, kurio jūs norite, tai yra prie Miškų įstatymo. Noriu pasakyti, kad jisai Vyriausybėje yra svarstomas kaip Miškų strategija ir Nacionalinio miškų susitarimo išvados. Jis buvo svarstomas šią savaitę tarpinstituciniame pasitarime, tikrai pavasario sesijoje jis turėtų atkelti į Seimą. O miškų akcionavimo paketas yra kaip atskiras įstatymo paketas, nes jis susijęs išskirtinai su įmonės valdysena ir visada buvo šio projekto sudėtinė dalis. Labai kviečiu nedaryti politikos iš miškų ir miškininkavimo, kalbėti remiantis faktais ir statistika, kuri yra oficiali, o ne nežinomų autorių. Kviečiu nepritarti rezoliucijai.

PIRMININKAS. Toliau diskusijoje kalbės K. Vilkauskas. (*Balsai salėje*)

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, čia tokią repliką išgirdau – taip, sekmadieniais einu į bažnyčią.

Klausydamas ministro tikrai neišgirdau argumentų, kodėl mes turėtume akcionuoti Valstybinių miškų urėdiją. Maždaug prieš mėnesį Socialdemokratų frakcija rengė spaudos konferenciją, o prieš tai kalbėjo su daugeliu aplinkosaugininkų, asociacijų vadovų, bet aš neišgirdau iš jų nė

vieno argumento, kad būtų naudinga valstybei ir miškams virsti akcine bendrove. Nė vieno argumento neišgirdau. Tai yra įvairios sąjungos, peticijų autoriai. Neišgirdau. Kai kalbame apie tą ekonominę naudą, jeigu mes skaičiuosime tikrai kietmedžiais, imsime tą formulę, kiek iškirto-me... (*Balsai salėje*) Kietmetriais, ačiū už pataisymą, nesu miškininkas, taip, bet galima ir kitaip skaičiuoti. Vertė yra keliasdešimt milijardų, bet neužmirškime, kad iš tos vertės yra ir rekreaciniai pinigai, turizmo pinigai, yra ir mūsų tie mažieji resursai, juos gerbiama V. Targamadžė pasakė: grybai, uogos, sveikata, kurie irgi yra neįkainojamas turtas, kad pakvėpuotume deguonimi. Taip, Vyriausybės programoje yra numatyta, bet aš manau, kad tikrai galima dar pagalvoti, tikrai neskubėti su Akcinių bendrovių įstatymu ir paversti Valstybinių miškų urėdija.

Dabar, kalbant apie miškininkus, aš su jais pats bendravau ir pats dalyvavau miškasodyje. Iš tikrųjų kai kurios urėdijos labai sustambintos. Dabar kai kuriose kitose urėdijose padaliniai irgi stambinami. Jau dabar, kadangi nėra eiguvų, nėra eigulių, miškininkams sudėtinga prižiūrėti tokius plotus ir, pavyzdžiui, operatyviai nustatyti, kur, sakykime, kenkėjai pažeidžia mišką, kaip operatyviai į tai reikėtų reaguoti. Aš manau, kad tikrai reikia išgirsti miškininkų, mokslininkų, aplinkosaugininkų balsą ir neskubėti su akcine bendrove, o tikrai išnaudoti galimybes. Tuo labiau kad pats ministras, prieš tai kalbėjęs tribūnoje, pasakė, kad Valstybinių miškų urėdija yra pelninga. Labai gerai reikia pasverti, kiek tai atneš naudos mūsų valstybei.

Pabaigai, kadangi ministras susimąstęs klauso, o miškai visuomet atneša įkvėpimą, pavyzdžiui, poetams M. K. Čiurlioniui, A. Baranauskui atnešė, tai ministrui ketureilis: o, ministre, ką dūmoji, kai žvelgi į žalią gojų; nedaryki tu klaidos – visas miškas padėkos.

PIRMININKAS. Gerai, kai papildome diskusijos kalbas ir poetiniais posmais. V. Semeška. Žiūrėsime, kaip pasisakys.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, esu iš miškingiausio Lietuvos krašto – Dzūkijos. 49,3 % teritorijos užima miškai. Gimiau ir augau Druskininkuose, miškuose. Niekada nebijodavau miške pasiklysti, nes pasiklydęs miške tu atrandi tai, ko dar nežinai – kitokį mišką, ir visada žinai, kad vis tiek iš jo išėisi, anksčiau ar vėliau surasi tą kelią namo. Kas yra miškas? Vieniems tai mediena baldams ar statybinei medžiagai, kuro rūšis, kitaip tariant, nauda, tiesiogiai išmatuojama skaičiais, arba tiesiog medienos sektorius, naudojantis medienos išteklius. Dar vieniems, vengiantiems ir prisibijantiems miško, galbūt tik erkės, uodai ir voratinkliai, kitiems – mažiau pažįstami gyviai ir augmenija. Kai kam tai vilkų, šernų, lapių ir kitų žvėrių veisykla – kai kuriems ūkininkams, kurie bijo dėl savo pasėlių. Medžioklės plotai norintiems kuo daugiau mėsos namo parsinešti arba medžiotojams, mylintiems mišką. Man miškas yra žmogaus mažiausiai užteršta vieta. Tai tyras oras, nepakartojamas miško kvapas, tai ramybė, girdima M. K. Čiurlionio simfonijoje „Miške“, ir pušų ošimas, namai daugybei gyvybės formų. Ideali vieta pailsėti, jėgoms atstatyti. Vieta, pilna gėrybių ir teigiamų emocijų. Ne veltui japonai maudynes miške vadina geriausia gydykla sielai.

Kolegos, pažvelkime į statistiką. Europos Sąjungos miškų plotų vidurkis yra 39 %. Palyginus, Latvijoje – 53 %, Švedijoje – 63 %, Portugalijoje – 36 %, Lietuvoje – beveik 34 %. Taigi nesame tokie ir miškingi, kaip mums atrodo. Miškų niekada nebus per daug. Šiandien kalbame apie tvarios miškų politikos rezoliuciją. Kyla natūralus klausimas, kodėl gi mes, kolegos politikai, jeigu mums taip rūpi, nesugebame iki šios dienos susitarti ir pasirašyti Nacionalinio miškų susitarimo? Atsakymo aš neturiu, nedalyvauju, bet tai būtų linkėtina skubos tvarka, jeigu mums visiems taip rūpi susitarti ir pateikti visuomenei susitarimą, kurio turėtume laikytis, nepriklausomai nuo pasikeitusios Vyriausybės.

Mano manymu, svarbiausia yra balansas tarp ūkinio miško, tai yra ūkininkavimo, vadinamosios medienos, ir saugotino miško. Tą balansą politikai, atsižvelgdami į visuomenės lūkesčius, ir turi surasti. Jeigu mes sakome, kad tai nėra mūsų valstybės pagrindinis ir svarbiausias pajamų šaltinis, taip ir balansuokime savo politiką. Pirmiausiai reikalingas Nacionalinis miškų susitarimas, kurį kviečiu priimti. O rezoliucija yra tobulintina. Aš net neabejoju, kad sugebėsime visi kartu patobulinti taip, kad šiame Seime neatsiras nė vieno Seimo nario, kuris nebalsuos už. Kolegos, tobulinkime ir visi balsuokime už. Ačiū.

PIRMININKAS. Pasisakys K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, galbūt tikrai čia nemažai kalbama emocijomis, nes turbūt tiems, kurie daugiau ar mažiau laiko praleidžia miške, tikrai yra tam tikrų sentimentų, pojūčių. Ypač važiuojant per mišką, matant tas rietuves medienos kai kuriems kolegoms irgi kyla blogų jausmų ir minčių. Padedant mintis į šalį reikia kalbėti apie skaičius, kurių čia irgi buvo pasakyta nemažai, ir apie faktus bei tą situaciją, kuri turbūt laukia mūsų artimiausiu metu.

Ministras pristatė, kad urėdijos pajamos nuo maždaug 9 mln. kilo iki 47, kai kuriais atskirais laikotarpiais dar ir daugiau. Bet turbūt tai nėra ta siekiamybė, kurios mums šiandien... dėl ko mes būtume visi laimingi ir turbūt visuomenė. Tas ministro auksinis balsas, dar tada komiteto nario, nereikia, kad galima daryti dabar bet ką. Kodėl sakau bet ką? Nes vis dėlto matant situaciją... Kolegos, irgi kalbatės su miškininkais, kurie dirba miške, su girininkais, su tais, kurie jau nebedirba, buvę eigučiai ir taip toliau, na, situacija tikrai nėra gera. Padalinių stambinimas, girininkijų stambinimas, neadekvačių ribų nustatymas, 100 kilometrų ir daugiau atstumai nuo vieno krašto iki kito. Žinant girininkų darbą, tai yra didžiuliai iššūkiai. Realybė tokia, kad girininkai dabar yra turbūt kaip administratoriai, sėdintys prie kompiuterių, daugiau laiko turbūt sėdintys kabinetuose nei miške. Tai turbūt kels didžiausią grėsmę ir iššūkių ateityje, nes tai, ką matome, jau užsiminiau ir prieš tai klausdamas, raudonuojančius eglynus, išdžiūvusius eglynus, jokios kontrolės, prevencijos, yra didžiausias iššūkis ir tai turbūt mažina miškų vertę, nes ateityje iš tos medienos bus tiktai skiedros. O žinant skiedrų kainą ir medienos kainą, tai yra nepalyginami dalykai.

Tikrai nereikia būti specialistu siekiant įvertinti, kokia yra šiandien situacija, kad vis dėlto reikia imtis tų priemonių. Nors ministras, puikiai prisimenu, kadencijos pradžioje per mėnesį žadėjo atnešti susitarimą dėl miškų ir priimti reikalingus sprendimus, bet to neįvyko. Matau kitą kolegą, kuris... Lyg ir mes Varėnos rajone bandome išplėsti, kad galėtų būti plečiamos pramoninės zonos *miškų sąskaita*, lyg ir čia, Seime, dauguma tam pritariame, bet, kita vertus, galbūt tame miške yra ir buveinių, ir vertybių, ir kitų dalykų ir šioje vietoje mums lyg ir nebegalioja tai, ką mes čia bandome pasakyti.

Bet turbūt esminis dalykas, kad visuomenė yra nežinomybėje. Mes galime čia vienokiais ar kitokiais argumentais dalintis, bet prisimindami visų nuostabą dėl Prezidento rinkimų, kodėl už vienus ar kitus radikalus balsavo daugiau ar mažiau žmonių, matome, kad žmonės šiandien nežinomybėje. Net ir Seimo nariai klausia, kaip čia yra iš tikrųjų, ta akcinė bendrovė – ar čia miškų privatizavimas, ar čia kažkoks parceliavimas, ar čia grėsmė?

Praeita Vyriausybė tikrai ambicingai Valstybinių miškų urėdiją priskyrė prie strateginių įmonių, kurios tikrai negalėtų joks statusas pakeisti ir nieko, ir tai buvo saugiklis. Prisimename, tada Miškų įstatymo pakeitimas tai buvo saugiklis, garantas ir visuomenės nuraminimas. Šiandien akcinės bendrovės iškeltas burbulas visuomenei kelia nerimą. Visuomenė tikrai nežino, kaip bus iš tikrųjų. Todėl yra siūlymas pritarti rezoliucijai, ją patobulinti ir galbūt neskubėti keisti to statuso, nes tai tik dar labiau pakurstys tuos žmones, kurie tiki kažkokiomis socialinių tinklų grupėmis, kurie netikrina informacijos, kur yra tiesa, kur ne. Tai sukelia didžiulį pasipriešinimą ir nepasitikėjimą ne tik Seimu, bet ir valstybe. Todėl jie renka alternatyvius kolegas, bičiulius, kurie galbūt kitame Seime priims kitus sprendimus, dar radikalesnius.

Tikrai siūlau pritarti rezoliucijai ir telkti visuomenę, kad visi suprastų, ko yra siekiama vienu ar kitu žingsniu. Ačiū.

PIRMININKAS. Pasisakys A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū, Tomai, už parengtą rezoliuciją ir atkreiptą visų mūsų dėmesį į miškus. Bet kai jau turime atkreiptą visų mūsų dėmesį į tuos miškus, norisi pakalbėti apie tai, kaip mums sekėsi visą šią kadenciją.

O atėjome mes su noru susitarti dėl ilgalaikės strategijos ir dėl to pakvietėme tikrai plačią visuomenę įsitraukti į Nacionalinį susitarimą dėl miškų. Į šį rengimo procesą įsitraukė apie 40 skirtingų organizacijų ir dalyvavo apie 400 dalyvių. Susirinkimų rengimas ir diskusijos dėl turinio vyko daugiau kaip 150 įvairių formatų ir renginių, o galutinis susitarimo tekstas buvo suformuotas iš devynių sektorių.

Dėl šešių pavyko susitarti ir aš juos noriu pagarsinti, nes, man atrodo, yra likusių neišgirdusių: su miškais susijusių mokslo ir mokymo sistemų vystymas, privačios nuosavybės ir viešojo intereso santykis, miškų sektoriaus atvirumas, išsamesnis visuomenės informavimas ir įtraukimas į sprendimų priėmimą, stabilų ir klimato kaitai atsparesnių miškų formavimas, didesnis anglies kaupimas ir miškingumo didinimas, miškų socialinės, kultūrinės vertės atskleidimas ir padidinimas, patrauklios darbo vietos su miškais susijusiuose sektoriuose, darbuotojų socialinės garantijos ir apsauga.

Atėjome iki Seimo. Seime užstrigome. Šioje pusėje visi sugebėjome susitarti, apsvarstyti frakcijose ir skirti laiko miškams aptarti. Kairėje pusėje, na, tiesiai sakau, socialdemokratai pasakė: ne, nesusitarsime. Visi politikai turėjo galimybę tuose renginiuose dalyvauti. Pusantrų metų mes kalbėjomės su 400 žmonių, pasiekėme šešis susitarimus ir dabar, kai turime suformuluotą dokumentą, mes sakome: ne, jūsų nuomonė mums neįdomi.

Dar ką noriu pasakyti: tarp tų 400 žmonių buvo mokslininkų, nevyriausybinių, bendruomenių atstovų, miškininkų, saugomų teritorijų atstovų, merų, kitų politikų, dalyvaujančių čia, salėje. Visi jie susitarė dėl šešių temų, jas ką tik pagarsiname, bet mes nesugebėjome pasirašyti.

Todėl šiandien aš, skaitydama šią rezoliuciją, ir džiaugiuosi, ir labai liūdžiu. Viena vertus, džiaugiuosi dėl atkreipto dėmesio, kita vertus, man trūksta nuoširdumo. Kai mes kalbame apie ilgalaikį išpareigojimą, apie ilgalaikę viziją ir kryptį, valios nėra, bet kai kalbame apie tai rinkimų išvakarėse, likus 4 dienoms, kad reikia greitai Vyriausybę įpareigoti surasti kompensacijoms pinigų jau kitiems metams, visi suglaudę galvas apsimetame, kad tai darome rimtai.

Tas įstatymo projektas keliauja, keliauja ir keliauja per lėtai. Aš tikrai sutinku, jo labai laukiau ir dedu visas pastangas, kad jis greičiau ateitų. Bet, gerbiami kolegos, man atrodo, tuomet, kai mes dar kartą susėsime ir pasiryšime susitarti dėl to, dėl ko visuomenė, kuria mes čia taip rūpinamės, susitaria, sudėsime parašus ir nebesidairysime į kitas kryptis, tada galėsime sėkmingai Seime tartis dėl kitų likusių trijų temų, dėl kurių nepavyko susitarti. Ten ir yra esminiai dalykai dėl balanso, apie ką labai daug Tomas kalbėjo, ir daugeliui dalykų aš pritariu.

Kita vertus, darysime sprendimus čia, bet tam, kad būtų tikra valia, susitarkime, dėl ko visuomenė jau susitarė.

Dabar dėl akcinės bendrovės. Gerbiamieji, negąsdinkime visuomenės. Tas projektas tik užregistruotas Vyriausybėje. Niekas nežino, koks jo likimas bus, ir galiausiai vis tiek sprendimus priimsime čia. Patys dirbtinai eskaluodami ir gąsdindami visuomenę tikrai jos netelkiame ir nedarome ramesnės ir įtikintos, kad mes nuoširdžiai rūpinamės miškais. Linkiu grįžti prie nacionalinio susitarimo, o rezoliucijai pritarti tiek, kiek galima ją priimti su tam tikrais pataisymais. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskusiją užviršuos A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turbūt visi sutiksime, kad miškas – ne medienos fabrikas. Mes šiandieną diskutuojame būtent apie pajamas iš miško. Jeigu iš miško nebus pajamų, reikės kompensuoti. Dar kartą pasakysiu, ką ne kartą girdėjau iš anapilin jau išėjusio Lietuvos Respublikos Prezidento ir premjero A. M. Brazausko, užaugusio girininko šeimoje, – nedarykite iš miško medienos fabriko. Siūlyčiau įsiklausti ir nesimatuoti istorijos nuo savo gimimo ar nuo atėjimo čia, į Seimą, išrinkimo į Seimą. Klausykite žmonių, kurie visą gyvenimą atidavė Lietuvos valstybei.

Kodėl švedai šiandieną turi du kartus daugiau savo teritorijoje miško – 67 %, negu Lietuva – 33 %? Jeigu pažvelgtumėte iš tam tikro aukščio, pamatytumėte, kad miško žemė niekur nedingo, tačiau vietoje šimtamečių pušų ar vietoje brandžių pušų yra sprindžio dydžio sodinukai, kuriuos per miškasodį gegužę mes sodiname. Todėl miškas matuojamas socialine nauda. Daug projektų, kurie priskiriami neva ekonominei naudai, pavyzdžiui, tokių kaip „Rail Baltica“, kurios grupės pirmininku nuo Seimo man teko būti per įvairius naudos ir kaštų analizų pristatymus. Ponas J. Razma dalyvavo, Jurgi, puikiai prisimenate, Taline aiškiai studijos rengėjai pristatė, kad „Rail Baltica“ matuojama socialine nauda. Jokio ekonominio, sakykime, atsipirkimo čia nebus. Galbūt dabar atsirado kažkokia karinė, strateginė nauda, bet tai yra tie projektai. Miškas juolab labiau yra vertinamas.

Dabar rungtyniaujama, kas pirmas čia kažką padarė, ar ponas V. Sinkevičius, kaip buvo paminėta, dabartinis eurokomisaras, čia jisai neva įgyvendino EBPO reikalavimą akcionuoti visas

valstybines įmones. Be abejo, žingsnis buvo žengtas praėjusios Vyriausybės, džinas paleistas iš butelio.

Dabar atėjo antras etapas. Įmonę reikia... Visas 42 urėdijas, suvartytas į vieną darinį, pabandyti valdyti, gyvą mišką valdyti iš vieno taško tas pats kaip, aš nežinau, 42 šiltnamius valdyti iš vieno taško. Miškas yra gyvas daiktas. Kiekvienas girininkas turi kasdien matyti tą mišką. Tai nėra kažkoks malkų fabrikas, batų fabrikas ar dar kas. Negalima jam taikyti šitų principų. Tą mišką pirmiausia reikia mylėti, kaip miškininkai, urėdai jį mylėjo, bet jie buvo suvartyti į vieną fabriką, dalis žmonių atleista, nebeliko kam vadovauti. Dabar akcionuokime – antras etapas. Pasirinktas laikas panašiai kaip „Igničiui“, kada keičiasi kadencijos, kada visi gyvena rinkimų režimu, dabar akcionuokime, o dar dalį akcijų parduokime.

Kur tas įstatymas, gerbiamas ministre? Jūs čia kalambūrais apkabinote visus, kurie šį klausimą kelia. Visuomenė kelia susirūpinimą miškais. Koks tas antras žingsnis, kada tas žingsnis bus? Čia labai svarbu mums, parlamentarams, atstovaujantiems savo rinkėjams, Lietuvos žmonėms, kad tai nevirstų malkų fabriku. Išsaugokime didelę vertę, socialinę vertę ir nepaverskime kokia nors paprasta akcine bendrove, kur bus tikrai malkos, metrai, pusvelčiui išgabenama mediena iš Lietuvos be didelės pridėtinės vertės.

Aš vis dėlto siūlau atsitokėti (rinkiminis laikotarpis), stabdyti arklius ir tiesiog palaukti sprendimo. Susirinkęs Seimas ir nauja, turbūt jau XVIII, Vyriausybė priims galutinius sprendimus, kaip pasiegti su mūsų didžiausiu turtu ir išlaikyti didžiausią socialinę vertę.

PIRMININKAS. Diskusiją baigėme. Dabar einame link rezoliucijos priėmimo. Motyvai. Gali pasisakyti keturi už, keturi prieš. Tiek ir turime. K. Mažeika – už.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nuskambėjo pasakymas, kad likus 4 dienoms iki rinkimų vyksta kažkokie politiniai pareiškimai. Kolegos, likus 4 mėnesiams iki Seimo rinkimų, tik dabar valdančioji dauguma prisiminė, kad vis dėlto kažką bando daryti dėl miškų ir pakeisti statusą. Aš manau, yra pats didžiausias nesusipratimas šiuo atveju. Jeigu galima palaukti dar 4 mėnesius, tai, manau, būtų teisingiausias žingsnis. Turbūt reikia pasakyti frazę, kad reikia mišką saugoti nuo saugotojų, nes Punios šilas ir visi kiti išdžiūvę, džiūstantys eglynai yra akivaizdus pavyzdys, kad situacija tikrai nėra gera, ir turbūt statuso pakeitimas čia problemos neišspręs.

O tai, kad visuomenė yra nežinomybėje, šitas Vyriausybės sprendimas, kuris dar yra tik projektas, jau dabar apipintas mitais, tai turbūt ir yra signalas mums čia, Seime, kad vis tik turime parodyti visuomenei, kad nėra jokios abejonės, kad mes kažkuris norime... kad, na, tas miškas būtų vienaip ar kitaip išparceliuotas arba atiduotas. Plius dar yra registruota pataisų, pasiūlymų, kad apvali mediena neišvažiuotų į užsienį iš Lietuvos.

Kaip ir kolegos liberalai yra įregistravę, kad vis dėlto jau antrą kadenciją iš eilės tie projektai nepasiekia sprendimų priėmimo, kad ta mediena, kuri gali sukurti pridėtinę vertę Lietuvoje, tegul ir sukuria pridėtinę vertę. Kuo galbūt jos mažiau reikės mūsų pramonei, tai tebūnie didinami saugomų teritorijų plotai, tegu būna didinama miško prevencija, apsauga ir kiti dalykai, kas palaikytų gyvybingą, sveiką mišką ir mes juo visi galėtume džiaugtis. Tai kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. K. Navickas – prieš.

K. NAVICKAS (TS-LKDF). Ačiū. Aš tikriausiai pirmiausia turiu pats įsižnybti į šoną kalbėdamas prieš, bet iš esmės tai nėra mano kalbėjimas ir raginimas balsuoti prieš rezoliuciją, bet labiau apie tai, kad mes negalime nepataisytos rezoliucijos priimti, tokios, kokia yra siūloma.

Keletas dalykų jau preambulėje yra netiesa. Vienas, yra teigiama, kad mes esame žemiau Europos miškingumo, kai Europos miškingumas yra 33 %, mūsų yra beveik 34 %. Taip pat yra kalbama apie Valstybinių miškų urėdiją, kad siekia tikrai pelningumo, bet jinai vykdo labai daug valstybės deleguotų ir pelningumą mažinančių priemonių.

Sutinku su K. Mažeika šiuo atveju, kad iš tikrųjų yra daug taisytinų dalykų, bet pirmiausia reikia pataisyti pačios rezoliucijos tekstą, dėl kurio būtų galima ir, manau, būtina susitarti. Miškų tema yra svarbi tema, jos aplinkosauginės ir bendros ekosisteminės vertės didinimas yra būtinybė ir manau, kad galima tai pasiekti. Mano susilaikymas reiškia tik tiek, kad mums reikia 30 % nepritariančių rezoliucijai, kad ją būtų galima pataisyti, patobulinti tekstą, ištaisyti klaidas ir turėti kokybišką, tikrai svarbią rezoliuciją. Ačiū.

PIRMININKAS. T. Tomilinas kalbės už.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, aš matau, kad rezoliucija savo darbą jau atliko. Visos politinės partijos deklaruoja jai pritarimą, nori tik pataisyti, ištaisyti klaidas, galbūt pateikti kokias nors savo pastabas. Aš tuo labai džiaugiuosi.

Būtent tiek laiko mes turime skirti šiam labai svarbiam klausimui ir Nacionalinio susitarimo dvasia mes būtent tai darome, ką bandė pasakyti Aistė. Iš tiesų, visuomenė dirbo, dabar laikas dirbti mums. Na, ministras pats nusprendė skubėti su pertvarka. Aš tai vadinu politinio kamikadzės strategija, nes iš tiesų visuomenė tam nepritarė. Mes turime palikti šioje rezoliucijoje sakinį, kad reikia pristabdyti (arba visiškai stabdyti) tą akcinės bendrovės sukūrimą, nes tai neduoda jokių papildomų plusų, o tik sukelia nerimą daugybei žmonių. Mes galime šitoje stadijoje su rezoliucija (nenorminis, bet teisės aktas) tiesiog sustabdyti ministrą, na, paraginti ministrą negaišti laiko Vyriausybėje. Per Vyriausybę ateis sprendimas, o Seime paramos, akivaizdu, jam nėra. Tai nežinau, kam gaišti savo laiką? Todėl, jeigu jau ministras, leisiu sau pajuokauti, jeigu jau ministras taip uoliai vykdo mano, kaip buvusio valdančiojo, nurodymus, tai aš nurodau sustoti.

PIRMININKAS. Prieš kalbės V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Čia kaip tik ką tik buvo pasakyta: kam tą savo laiką gaišti. Tai aš galvoju, kad mes šiuo metu ir gaištame savo laiką, kalbėdami apie tai, apie dokumentą, kuris nieko nesprenžia, neturi įstatymo galios, bet kalbame lyg kažkokios visuomenės (lyg visuotinės), kuri nusprendė, kad nereikia daryti akcinės bendrovės ir reikia pereiti prie tokių, sakyčiau, populistinių susitarimų, kurie neįvyko per trejus metus... Dabar bandome kokia nors viena tokia rezoliucija pataisyti reikalus.

Brazilijos prezidentas Ž. Bolsonaras 2010 metais A. Merkel pasakė: pasiimkite savo pinigus ir atsisdinkite savo miškus. Tai turbūt irgi mums kai ką sako apie tai, kaip miškus sodinti, neso-dinti, kur juos sodinti, kaip daryti, kaip elgtis.

Mes šiandien bandome politizuoti. Nesvarstydami Akcinių bendrovių įstatymo, bandome kalbėti, lyg kalbame apie akcinės bendrovės kūrimą arba nekūrimą ir emocijas bandome pavers-ti politika. Čia net eilėraščių girdėjome, po to ir prozos girdėjome apie miškus, kokie jie brangūs, bet dažniausiai tuos miškus mylime būdami ne miškininkai ir ne miškuose. Mes turėtume klausti miškininkų, tų, kurie mokėsi, studijavo ir žinojo. Mes neiname pas *antivakserius* klausti apie tai, kaip man gydytis, – einame pas gydytoją. Dėl miškų lygiai tą patį turėtume daryti.

Miškų politika (šiuo atveju – ir ši rezoliucija) yra tokia skaldanti, kad suskaldė net XVII Vy-riausybę ir suskaldė Socialdemokratų partiją. Manau, kad mums to skaldymo jau reikėtų daugiau neeskaluoti. Viena vertus, mes kalbame apie Gynybos fondą, kita vertus, atsistoję kalbame apie tai, kad reikia naikinti kažkuriuos verslus, kuriuos norėtume apmokestinti dėl Gynybos fondo. Manau, kad mes galėtume būti nuoseklesni ir nežiūrėti į veidrodį kitaip, negu kad matydami sa-vo atvaizdą.

Rezoliuciją papildyti (čia K. Mažeika jau pacitavo mane) – saugoti nuo miškų saugotojų. Tai būtų labai svarbu, jeigu mes tą rezoliuciją pildysime, nes dėl miškų saugotojų (čia kabutėse reikė-tų sakyti) tos pačios girios, dėl kurių čia garsiai kartais verkiame ir net menininkai dėl to verkia... Bet tik dėl to įvyko tos girios žuvimas. Manau, kad vis dėlto mes turėtume kalbėti apie specialis-tus. Kalbame apie visuomenę, bet nepasakome, kokiai visuomenės daliai atstovaujame, kuriai vi-suomenės daliai. Aš manau, kad tie, kurie dirba miškuose, tie kurie gyvena iš miškų, jie taip pat yra visuomenės dalis ir jų nuomonė turi būti svarbi.

PIRMININKAS. Seniai laikas!

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Jeigu seniai, tai seniai. Būkite sveiki.

PIRMININKAS. V. Ažuolas – už.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Šis balsavimas parodys, kas yra kas. Kaip sakant, ne žodžiais, o darbais miškus mylime. Kai praeita Vyriausybė miškų įmonę sujungė, ją iš karto įtraukė į neprivatizuoja-mų įmonių sąrašą. Negalima nei jos akcijų, nei įmonės – nieko negalima parduoti.

Dabar pavertimas UAB'u – viskas aišku, kam. Tam, kad būtų parduota kaip „Ignitis“: iki 30 %, Vyriausybės sprendimu, viskas kaip per sviestą. Ta įmonė sumoka apie 70 mln. eurų įnašą į valstybės biudžetą. Labai paprasta apskaičiuoti: 30 % nuo tos sumos, še tau apie 20 mln. ir turi akcininkai. Matysime, kas už to slypi. O visi puikiai žinome, kodėl viskas yra verčiama akcinėmis

bendrovėmis. Ir nereiktų meluoti dėl EBPO ir kitų reikalų. EBPO tik rekomenduoja, nieko neverčia ir prievarta neliepia daryti. EBPO yra rekomendacijos. O tai, kad mūsų įmonių valdybose yra tik vienas atstovas iš valstybės institucijų, irgi parodo, kad realiai mes tų įmonių nevaldome ir daugumos balsų valdybose neturime. Teoriškai jos yra valstybės, o praktiškai valdo valdybos. Po balsavimo pamatysime, kas yra kas.

PIRMININKAS. J. Urbanavičius – už. Tai yra prieš. Atsiprašau.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Kolegos, aš vis dėlto kviesčiau visus vieną kartą palikti miškininkus ir miškus ramybėje. Jau daugiau kaip dešimt metų politikuoju, tampome į visas puses. Neaišku miškininkams, kaip šiandien elgtis. Aš puikiai pamenu, kai stojau į miškininkystę Miškų fakultete, man jau tada sakė: Justinai, neik, nesimokyk, nes ten ramybės nebus, tu ten neturėsi sau darbo. Aš ir matau, kai tik artėja rinkimai, taip prasideda populizmas ir politika. O miškas augo ir augs. Miškininkai šiandien tikrai puikiai tvarkosi: ir atkuria, ir saugo, ir gaisrus gesina. Aš puikiai atsimenu, kai saugomų teritorijų plotus mes purškinėjome. Buvo valstybės užsakymas didinti saugomas teritorijas. Ir ką jūs manote? Ėjome į geriausius, gražiausius miškus, kur galima ūkininkauti, ten atrėžėme tam tikrus rezervatus. Iki šiol nesuprantu, ką mes ten saugome. Bet nepasirinkome tų plotų, kurie tikrai gamtai yra svarbūs, pelkynai ar kitos vietos, kuriose tikrai galime, sakykime, visą gyvūniją ir augmeniją saugoti.

O šiandieną mes vėl priimame tam tikrus sprendimus. Aš tikrai už saugojimą, aš už tai, kad atsirastų dar na miškuose, bet, manau, tos miškų politikos šiandien šiek tiek per daug. Man atrodo, gal *nusiimkime* savo emocijas ir vieną kartą leiskime miškininkams dirbti. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. A. Navickas – už.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Pirmas daiktas, aš nelabai suprantu... Aš visada galvojau, kad Seime visi esame politikai. Ne miškininkai, ne ekonomistai, ne filosofai, bet visi politikai. Turime ir priimti politinius sprendimus. Aš tikrai nesikišu į miškininkų darbą. Taip, kita vertus, man skaudu ir šiandien girdėti... matome tokį keistą šiaudinės kaliausės pavyzdį, kai apie dar nepriimtą įstatymo projektą, kuriam bent aš nepritariu, jau kalbama kaip apie įvykusį faktą ir jis deginamas.

Šiuo atveju visiškai ne apie tai. Noriu pasakyti, mano įsitikinimu, labai gerai, kad šiandien ši diskusija įvyko. Dėkui T. Tomilui už šią rezoliuciją, nes apie miškus reikia kalbėti ir politikams. Nesutinku, kad tai laiko gaišimas.

Ar man patinka ši rezoliucija? Tik iš dalies. Man patinka jos tema. Man atrodo, yra daug taisytinų dalykų. Jeigu šia rezoliucija siekiama sutarimo, aš tikiuosi, kad ji bus redaguota. Ar reikia bendro nacionalinio susitarimo? Reikia. Bet aš tikrai noriu pasakyti, kad nesusidarytų ir žmonių išpuolis, – politikai turi labai aiškiai pasakyti, kad jie yra už miškus. Taip, jau miškininkai tvarkys, kiti tvarkys, bet mes turime labai aiškiai pasakyti, kad mums tai rūpi. Man atrodo, sakau, šios dienos diskusija yra gera, nepaisant to, kad joje buvo išsakyta pačių keisčiausių argumentų. Bet tikrai balsuosiu už šią rezoliuciją kaip už tam tikrą, sakysime, geresnį pavyzdį, geresnį dalyką, nors, sakau, tekstą dar galėtume paredaguoti.

PIRMININKAS. S. Gentvilas – prieš.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, tikrai atsakingai noriu pasakyti, kad miškams reikia ramybės, bet dėl miškų tikrai yra neramu, daug diskusijų. Nemanau, kad kada nors bus viena nuomonė. Būtent dėl to mes kartu su A. Gedviliene ir Aplinkos apsaugos komitetu pasakėme kadencijos pradžioje, kad sutelksime 400 žmonių į platų formatą, kad vienas kitą išgirstume. Nacionalinis miškų susitarimas įvyko, taip, politinės partijos jo nepasirašė, bet jis įvyko. Mes turime pagrindą eiti į priekį ir tas pagrindas po visuomenės diskusijų virto konkrečiais įstatymų projektais. Jie, taip, ilgainiui derinami, du tris kartus jie buvo derinami su visuomene, dėl jų šiuo metu yra diskutuojama su Vyriausybe, nes kaina, norint įgyvendinti Nacionalinį miškų susitarimą, yra 400 mln. eurų. Maždaug tiek kompensacijų reikia privatiems savininkams dėl sugriežtinimo.

Kadangi miškams negaunama europinių pinigų, nėra specifinių mokesčių, tai yra iš biudžeto finansuojami dalykai. Finansų ministerija nuolat kelia klausimą, iš kur pinigai, kitaip tariant, kaip bus finansuojamas žaliasis kursas. Ir čia yra didysis iššūkis, dėl kurio mes dabar diskutuojame. Šiandieną mes turime beveik galutinį sutarimą, Vyriausybė, man atrodo, netrukus apsispręs ir ateis su paketu į Seimą. Šia rezoliucija taip gudriai užbėgta už akių – lyg nieko nėra daroma, bet daroma visus ketverius metus ir akcentuojama, kad čia akcionavimas yra lyg irgi kažkas iš

skrybėlės ištraukta, nors tai pradėta dar S. Skvernelio ir V. Sinkevičiaus, kaip ūkio ministro, laikais. Taigi labai prašau neįžiebti liepsnos sausuose miškuose, nes niekas kitas, o jūs patys, buvę valstiečiai, dabar demokratai, menate istorijas, menate mitingus, kaip buvo kovoje ir mitinguojama. Prašau nepolitikuoti dėl miškų, didžiukimės tuo, kad pagaliau į miškininkų kursus šiemet sulaukta pirmųjų studentų.

PIRMININKAS. Laikas.

S. GENTVILAS (LSF). Didžiukimės tuo, kad į miškus nori grįžti žmonės, tai yra geroji žinia. Kviečiu nepritari.

PIRMININKAS. Dabar, matau, dėl vedimo tvarkos. Premjerė pirmiausiai. Tuoj įjungsiu. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Norėčiau dalyvauti diskusijoje, nes čia nuskambėjo nemažai netiesos, išsakytos vieno kolegos, kurio pavardės neminėsiu, kad jis nebėgtų prie mikrofono. Norėčiau vis dėlto atkreipti dėmesį į įstatymą, kuris vadinamas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu: jo 1 priede yra įvardyta įmonė, patikėjimo teise valdanti Lietuvos valstybinius miškus, o kitame įstatymo straipsnyje aiškiai parašyta, kad jeigu tokia įmonė yra akcinė bendrovė, tai dėl bet kokio akcijų pardavimo, dėl bet kokio kiekio yra reikalingas Seimo pritarimas. Taigi neklaidinkite kolegų.

PIRMININKAS. Ir A. Vyšniauskas – dėl vedimo tvarkos.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš dėl procedūrinių balsavimo dalykų. Manau, neabejojame, kad ši rezoliucija yra svarbi, yra gerų dalykų, bet, manau, ir opozicija supranta, kad ją reikia redaguoti. Tai tik noriu kolegoms priminti, kad Statuto 184 straipsnyje sakoma, jog redagavimas yra įmanomas tik tai tuo atveju, kai yra bent trečdalis salėje esančių žmonių, kurie nepritaria rezoliucijai, pasisako kitaip. Dėl to didesnė dalis, manau, mūsų frakcijos narių susilaikys, nors širdyje pritaria rezoliucijai, tik tai tam, kad procedūriškai galėtume ją paredaguoti.

PIRMININKAS. Aš patikslinsiu A. Vyšniauską. Tam, kad rezoliuciją turėtume galimybę redaguoti, reikės, kad būtų trečdalis nebalsuojančių už ją nuo visų Seimo narių, tai yra ne mažiau kaip 48 Seimo nariai, tai yra ne nuo esančių salėje, o nuo visų teoriškai maksimaliai galimų Seimo narių. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Tai dėl nuskambėjusios netiesos, nesakysiu, kas ją pasakė, kad privatizuojant tokią įmonę kaip Miškų urėdija be Seimo neapsieisime. Manau, kad „Ignitis“ – ne mažiau svarbi strateginė Lietuvos įmonė, kuri buvo privatizuota paslapčia nuo Seimo.

PIRMININKAS. Tai čia turbūt klausimas buvusiai Vyriausybei, aš neturiu galimybės už ją atsakyti. Premjere, prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš vis tiek pasinaudosiu savo teise kalbėti ir atkreipsiu dėmesį, kad įmonė „Ignitis“ yra įstatymo 2 priede. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, pasiaiškinome dėl strateginių įmonių situacijos, bet dabar vis dėlto sprendžiame dėl rezoliucijos, tuos pasiaiškinimus reikia užbaigti kažkaip. Paskui bus replikos po balsavimo. (*Balsai salėje*) Kaip buvo paaiškinta, pirmiausia bus balsuojama, ar pritarti rezoliucijai be jokių pakeitimų, taip, kaip ji įregistruota autorių. Jeigu atsiras bent trečdalis nepritariančių nuo visų Seimo narių, tai yra kurie balsuoja prieš ar susilaiko, tada atsiras redagavimo galimybė – sudaroma redakcinė komisija.

S. Skvernelis labai nori pakomentuoti.

S. SKVERNELIS (DFVL). Aš tiesiog noriu padėkoti premjeri, kuri bando čia tą sveiko proto iniciatyvą parodyti, nes ta apie visokius privatizavimus skleidžiama demagogija... Vieną kartą, aš suprantu, galima turguje apie tai kalbėti, bet kai išeina Seimo nariai, kurie turi „didelę“ energetikos patirtį ir šneka visiškai nesąmones, visiškai vėjus... Gal vieną kartą padėkime tašką ir pasakykime: galbūt reikėtų Seimo nariui ne pirmą kadenciją būnant Seime suprasti elementarius dalykus, kas yra *listinguavimas*, kas yra privatizavimas ir ką premjerė pasakė apie mūsų strategines įmones, ar jas galima privatizuoti, ar ne. Apgailėtinas turgaus lygis kai kurių mano kolegų politikų, kurie tiek metų Seime trina kėdę ir nežino elementarių dalykų. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerai, tikrai nebetęsime. (*Balsai salėje*) Kolegos... (*Balsas salėje: „Jurgi!“*) ...yra pareiškimų žanras, ten tada prašome reikštis.

Dabar apsispręsimė dėl rezoliucijos. Kaip sakiau, pirmas balsavimas, ar pritariame rezoliucijai taip, kaip ji pateikta, be jokių pataisų.

Už balsavo 50, prieš – 3, susilaikė 53. Šiuo atveju mes ne redagavimo variantą gauname, o tiesiog rezoliucija yra nepriimta. Taigi jeigu kas turėjo kitų minčių dėl redagavimo, gali rengti naują rezoliucijos variantą.

A. Skardžius – replika.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Jeigu mes pagal formą matysime vieną situaciją, pagal formą viskas gerai, o pagal turinį yra vagystė. Mes turime pirmą sąrašą, antrą sąrašą, trečią, bet faktas – „Igničio“ naujieji savininkai, turintys 25 %, atsiriečia nuo 100 mln. dividendų kas metai savo dalį, tai yra ženkliai dalis iškeliauja. Jeigu čia ne privatizavimas, tada žemė tikrai yra dėžės formos.

PIRMININKAS. Toliau eilės tvarka T. Tomilinas turbūt prie mikrofono buvo. Tuoj įjungsiu. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, kurgi jūsų tas poetiškas noras padėti miškams, kurgi jūsų pritarimas rezoliucijai, jeigu taip vieningai ją šiandien atmetėte? Labai keista žiūrėti į tokį pakankamai dviveidišką elgesį.

PIRMININKAS. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Pirmiau buvo Aistė.

PIRMININKAS. Visiems suteiksiu žodį.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aistė pirmiau buvo.

PIRMININKAS. Gerai. Pirma – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, visi esame susirūpinę dėl miškų. Tikrai buvo graži diskusija šiandien, mes ją atmetėme, bet galvoju, kad mes visi bendrai iš visų frakcijų galime pateikti savo rezoliuciją, kuri būtų korektiškesnė, iš karto galėtume ją priimti visi kartu. Kitą savaitę tokią rezoliuciją registruosime, tikiuosi, kartu su Tomu ir visų kitų frakcijų atstovais, ir galėsime padiskutuoti ir priimti, nebus čia tos įtampos.

Dar norėčiau priminti, kad nacionalinio susitarimo klausimas vis dar atviras.

PIRMININKAS. Dabar A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai turėčiau atsiprašyti, nes manau, kad persistengėme siekdami to trečdalis, kuris galėtų leisti rezoliuciją redaguoti. Tokie dalykai nutinka tada, kai galime dėl rezoliucijos susėsti visi kartu, visi kartu ir registruoti, ir ją susidėlioti. Dabar išėjo taip, kaip išėjo. Aš tikrai labai kviečiu atsižvelgti į tai, ką pasakė Aistė, susėsti galbūt rytoj, galbūt pirmadienį, susidėlioti tokią rezoliuciją, kuri būtų priimtina visoms pusėms, ir galėtume bendru sutarimu priimti.

PIRMININKAS. Nebežinau. Galbūt K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Iš tiesų aš norėjau atkreipti dėmesį, kad posėdžio pirmininkas nepaaiškino, kad rezoliucija bus visiškai atmesta, jeigu nebus sukauptas tinkamas balsų skaičius. (*Balsai salėje*) Beje, girdžiu gerą pasiūlymą iš salės perbalsuoti, iš tiesų palaikytume jį. (*Balsai salėje*) Ir siūlau pagalvoti net ir apie Statuto pataisą, nes išeina beprotiška situacija – jei susilaiko 48, tai taisome, nuo 48 iki kažkiek, per 60, dar taisome, po to jau atmetame. Kaip čia išreikšti savo valią, kad pritari rezoliucijai, bet nori ją pataisyti?

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, čia iš tikrųjų yra sudėtingas iššūkis – užtikrinti būtent tuos 48 balsus ir netyčia nepasiekti, kad jie viršytų tuos, kurie balsuoja už. Jeigu opozicija geriau lankytų, tai tas būtų išspręsta, bet yra, kaip yra. (*Balsas salėje: „Gerai, nemoralizuokite dabar.“*) Dabar aš pritariu jūsų minčiai, kad verta pagalvoti apie Statuto pataisą, mes rezoliucijas galėtume svarstyti kaip ir kitus projektus. Mielai pagalvosime apie Statutą.

L. Savickas. (*Balsas salėje: „Aš pirmiau buvau!“*)

L. SAVICKAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, mes matome tokią keistą situaciją dabar, kai konservatoriai pergudravo patys save ir dabar bando pasakyti, kad dar ir opozicija kalta, kad gerus pasiūlymus pateikė. (*Balsas salėje: „Niekas nebando taip pasakyti.“*) Mes girdime, kad iš tikrųjų valia buvo aiški. Valia šitos Seimo daugumos buvo išreikšta ne kartą ir kalbant, ir komunikuojant, ir čia pasisakant dėl argumentų, kad noras yra taisyti rezoliuciją. Tai da-

bar, kadangi patys prisigudravote, patys ne taip parodėte, kaip norėjote, ir apsiskaičiavote, gal tuomet tikrai išgirskime prašymą. Buvo iš valdančiųjų prašymas perbalsuoti, yra iš opozicijos prašymas perbalsuoti, tą ir padarykime.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tikrai nėra jokių statutinių pagrindų perbalsuoti, viskas yra atlikta pagal Statutą. Iš tikrųjų, jeigu yra valia rengti kitą rezoliuciją, būtų lygiai ta pati situacija, jeigu redaguotume šią rezoliuciją. (*Balsai salėje*) Dėl to aš siūlau nebekaitinti čia aistrų, visiems sėsti draugiškai parengti ir pozicijos, ir opozicijos bendrą rezoliuciją ir ją gražiai priimsime.

Premjere, prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Mano siūlymas irgi toks pats buvo. Tikrai turbūt negalima čia galvoti, kad yra kažkokia pikta valia. Jeigu vis tiek būtume redagavę, tai galima galbūt suredaguoti, iš karto įregistruoti antradienio plenariniam posėdžiui ir tiesiog priimti. Tada nereikės čia skaičiuoti, kas čia ką perbalsuos, nubalsuos, ar yra tas skaičius, ar nėra to skaičiaus, nes vis tiek baigtis yra ta pati, vis tiek rezoliuciją reikės redaguoti tiek, kad ji galėtų būti priimta. Aistė, man atrodo, ir kiti kolegos, kurie ta tema dirba, tikrai gali susėsti, gali tą tekstą sudėlioti, kad jisai būtų daugiau mažiau visiems priimtinas, ir tikrai nubalsuosime. Juk čia nėra kokių nors ideologinių skirtumų. (*Balsas salėje: „Taip, protingai pasakyta.“*)

PIRMININKAS. A. Navickas seniai laukia.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Norėčiau, kad protokole mano balsas vis dėlto būtų už, ir labai atsiprašau, nes... (*Balsas salėje*) Prasideda atsiprašau, nes... Ir aš atsiprašau, aš buvau supratęs, kad vis dėlto bus balsavimas ir dėl redagavimo, bet... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi A. Vyšniauskas apgavo Seimą ir sakė, trečdalis jų balsuos, susilaikė, aš skaičiuodama sakiau, kad maždaug gal reikėtų susilaikyti, tai mano balsą dėl protokolo prašau įskaityti už. Kadangi faktinės aplinkybės buvo ne visai tokios, gal tikrai vertėtų perbalsuoti ir mes nieko čia nepažeistume.

PIRMININKAS. Jūs, kaip ir sakėte, balsavote tikrai pagal to meto valią ir čia nėra priimta keisti balsavimo rezultata, jeigu ta valia po 5 minučių pasikeičia. Tiesiog priimkime rezultata.

T. Tomilinas, tikiuosi, racionaliai pasisakys.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš netikiu, kad šiame Seime įmanoma bendrą rezoliuciją priimti, tiesiog reikia valios. Dalis jūsų tiesiog tai pozicijai dėl, pavyzdžiui, akcinės bendrovės negali pritarti. Natūralu, kita nuomonė. Todėl tai jau nebus šita rezoliucija. Jeigu jūs ruošite kitą rezoliuciją, jeigu jūs norite ką nors padaryti dėl miškų, gerai, darykite, tačiau geriausias sprendimas būtų, akivaizdžiai matant, kad žmonės nežinojo, kaip balsuoti, tiesiog perbalsuoti ir padaryti šį sprendimą dabar. Aš sutinku redaguoti. Aš, kaip iniciatorius, sutinku redaguoti. Man nėra jokios problemos redaguoti. Tačiau yra tam tikri principiniai dalykai, kurie yra rezoliucijoje, neįmanoma dėl jų pasiekti konsensuso Seime, nes tai jau nebus rimta rezoliucija.

PIRMININKAS. Matysime, kaip čia bus su tais konsensusais. V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū, sulaukiau eilės. Gerbiami kolegos, mes balsavome ir nusprendėme. Siūlau iš miškinių emocijų daugiau nekurti medinės politikos. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Galų gale baigėme šį klausimą.

15.31 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19 ir 34¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633(2), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3634(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 2-14 klausimas. Jis kaip tik ir buvo numatytas po pirmojo balsavimo intervalo, kurį lygiai dabar ir užbaigėme. Tai Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633(2) ir vienas lydimasis. Svarstymo stadija. Išklausysime Kultūros komiteto išvadą. Ją pateiks turbūt V. Juozapaitis.

Toliau pirmininkauti kviesiu R. Morkūnaitę-Mikulėnienę.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Garbusis Seime, mūsų komitetas apsvaustė Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19 ir 34¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3633 ir jam pritarė bendru sutarimu, tai yra 8 dalyvavę posėdyje balsavo už.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Kol kas pasisakančių nėra, dėl motyvų dėl viso irgi nėra. Apsispręsime per kitą balsavimo langą, kuris turbūt... Ne, langas užsidaręs. (*Balsai salėje*) Prašau. L. Savickas.

L. SAVICKAS (DFVL). Jeigu galima, frakcijos vardu siūlome balsuoti po kiekvieno.

PIRMININKĖ. Apsispręsime. Kitas balsavimo langas numatytas 16 val. 50 min. Iš dabartinės eigos panašu, kad taip ir išliks, nes mes praradome laiko, diskutuodami labai svarbiu miškų klausimu. Nežinau, ar čia buvo pasiūlymas balsuoti, apsispręsti? Bet mes esame apsisprendę, darbotvarkė yra patvirtinta Seniūnų sueigoje. Žiūrėkite, žmonės išėjo iš salės, buvo suplanuota dirbti pagal numatytą darbotvarkę. Mes netaikome tokios praktikos balsuoti pratęsiant, kai žmonėms yra pasakyta, kad balsuosime per kitą balsavimo intervalą. Dėl motyvų nėra.

15.33 val.

Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3487(2), Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3488(2) (svarstymas)

Einame prie kito klausimo. Darbotvarkės 2-15.1 klausimas – Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3487. Svarstymo stadija. Kaip suprantu, Kultūros komiteto pranešėja yra A. Jakavonytė. Prašau į tribūną.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, Kultūros komitetas apsvaustė Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir komiteto išvadas. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ir dėl lydimosio taip pat prašom.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Kultūros komitetas apsvaustė Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3488(2). Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiama pranešėja. Jūs pristatėte išvadas. Pasiūlymų nebuvo jokių.

Dabar – diskusija. A. Pocius. Prašau. Bet jo nematau. Matyt, apsispręsime balsuodami. Pažiūrime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsime per numatytą balsavimą. Čia buvo paketas (2-15 klausimas) iš dviejų įstatymų.

15.35 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3421(2), Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3422(2) (svarstymas)

Dabar yra darbotvarkės 2-16 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3421(2). Svarstymo stadija. Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas – A. Čeponis, bet jo nėra. Ar kas nors galėtų pagarsinti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą?

Pirmininkas M. Lingė dėl Vidaus vandenų transporto kodekso ir susijusio Rinkliavų įstatymo.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip. Gegužės 29 dieną komitetas apsvaustė abu minėtus įstatymų projektus, pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto, atsižvelgiant į Teisės departamento ir Vyriausybės pastabas, patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Šiai išvada yra pritarta ben-

dru sutarimu. Analogiškas sprendimas yra priimtas bendru sutarimu pritarti ir lydimajam Rinkliavų įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymų nebuvo. Užsirašiusių diskutuoti nėra. Dėl motyvų A. Bagdonas – už.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, svarstomo įstatymo projektu suteiktume galimybę savivaldybėms, esančioms greta ar turinčioms savo teritorijoje vandens telkinių, kuriuose vyksta laivyba, rinkti rinkliavas už vidaus vandenų transporto priemonių naudojimąsi viešąja infrastruktūra. Kitaip tariant, priėmus šiuos pokyčius, savivaldybės galės spręsti ilgus metus keliamus klausimus dėl sausumoje laikomų vidaus vandenų transporto priemonių teisinio statuso, galėjimo statyti jas ant kranto ir apmokėjimo už tokią galimybę sąlygų, kai tai daroma naudojantis viešąja infrastruktūra. Be kita ko, savivaldybės galės surinkti papildomų biudžeto lėšų infrastruktūrai tvarkyti.

Įstatymo priėmimas ir Vietinės rinkliavos nuostatų pašalinimas leistų užtikrinti ir tinkamą šios gamtai ir kultūrai reikšmingos teritorijos tvarkymą ir valdymą. Dėkoju ir kviečiu palaikyti įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsispręsimе balsuodami. Dėl motyvų prieš nėra.

Judame toliau pagal darbotvarkę.

15.37 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43³, 43⁶, 43⁷, 47⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3766(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Lietuvos banko įstatymo projektas Nr. XIVP-3766(2). Pranešėjas – BFK pirmininkas M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip. Komitetas gegužės 29 dieną apsvaustė Banko įstatymo keleto straipsnių pakeitimo projektą, kuriuo numatoma galimybė priežiūros institucijai ir rinkos dalyviams sudaryti taikiuosius sutarimus, kai sprendžiama dėl poveikio priemonės. Šiam projektui pritarė bendru sutarimu, atsižvelgdami į Seimo Teisės departamento išvadas, patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nėra norinčių kalbėti. Ar dėl motyvų turime užsirašiusių? Neturime. Apsispręsimе balsuodami.

15.39 val.

Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3830 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 2-18 klausimas – Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3830. Pateikimas. Pranešėja – ministrė G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena. Teikiu įstatymo projektą, kuriuo siūloma pritarti Lietuvos Respublikos kvotos Tarptautiniame valiutos fonde padidinimui. Tarptautinio valiutos fondo valdytojų valdyba 2023 m. gruodžio 15 d. priėmė rezoliuciją dėl 16-osios bendrosios kvotų peržiūros, kurioje pasiūlė 50 % padidinti visų 190 Tarptautinio valiutos fondo valstybių narių, tarp jų ir Lietuvos, kvotas.

TVF'o 16-osios bendrosios kvotų peržiūros tikslas – užtikrinti pagrindinį šalių narių kvotų vaidmenį TVF'o išteklų pakete ir sumažinti TVF'o priklausomybę nuo laikinai šalių kreditorių paskolintų išteklų. Fondo kvotų padidinimas stiprins institucijos finansinius pajėgumus, kurie itin svarbūs dabartiniu padidėjusių rizikų ir neapibrėžtumo laikotarpiu. Lietuvos Respublikos kvota TVF'e sudaro 0,093 % visos TVF'o kvotos. Lietuvos Respublikos kvotą, kaip ir minėjau, kaip ir visų kitų šalių, siūloma padidinti 50 %. Lietuva kartu su Šiaurės ir Baltijos šalimis bei kitomis Europos Sąjungos valstybėmis visada palaikė stiprų ir kvotomis paremtą Tarptautinį valiutos fondą, nes kvotos yra patikimiausi ir efektyviausi naštos pasidalijimą užtikrinantys Tarptautinio valiutos fondo ištekliai.

Pritarus įstatymui, Lietuva išlaikys savo turimą santykinį kvotos dydį, proporciją. Kadangi visų Tarptautinio valiutos fondo valstybių narių kvotas Tarptautiniame valiutos fonde siūloma didinti vienodai, po 50 %, tad, įsigaliojus Tarptautinio valiutos fondo bendrajai kvotų peržiūrai, Lietuvos ir kitų Tarptautinio valiutos fondo valstybių narių balso teisė TVF'e išliks nepakitusi.

PIRMININKĖ. Suprantu, pristatymą baigėte. Tuomet jūsų paklausti nori keli kolegos. A. Sysas – pirmasis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama ministre, iš dalies atsakėte. Aš norėjau paklausti, ar čia kažkas spaudžia, ar čia patys sugalvojome, bet jūs iš dalies atsakėte. Savo klausimą tada šiek tiek performuluoju. O kaip reagavo kitos šalys? Ar jau galite pasakyti, kiek šalių padidino kvotą, kiek dar to nepadarė, kokia yra dabartinė situacija?

Kitas trumpas klausimas. Ar mes ruošiamės pasinaudoti Tarptautinio valiutos fondo pinigėliais, ar tik jų rekomendacijomis ką nors daryti arba nedaryti?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi reikalingas visų šalių narių sutarimas, tai diskusijos dėl kvotų peržiūros vyko labai ilgai, nes buvo šalių, kurios norėjo ne tik pasididinti procentiniu dydžiu, bet ir peržiūrėti pačių kvotų proporcijas tarp šalių narių, tai ten tikrai nebuvo tokio bendro sutarimo.

Bendrą sutarimą pavyko surasti tikrai dėl bendro padidinimo, padidinant visiems proporcingai, nes papildomi ištekliai reikalingi įvairioms programoms vykdyti, taip pat ir pagalbos Ukrainai programai. Toks bendras sutarimas buvo rastas. Dabar visos šalys narės turi priimti atitinkamus sprendimus, ir tik tuomet, kai visos šalys narės priims atitinkamus sprendimus, kvotos bus atitinkamai padidintos.

Šiuo metu Lietuva tikrai neturi intencijų pasinaudoti pinigėmis Tarptautinio valiutos fondo paskolomis. Tokia galimybe Lietuva nesinaudoja jau du dešimtmečius. Šiuo metu labiau yra teikiama ekspertinė pagalba. Kai kitoms šalims narėms yra reikalinga finansinė parama, tokiu atveju Tarptautinis valiutos fondas daro intervencijas ir taip prisideda prie bendro finansų stabilumo, kas taip pat yra ir Lietuvos interesas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamoji ministre, na, jūs minėjote, kad tas padidinimas bus 50 %. Mes turėjome 0,2 %, tai dabar bus 0,4 %. Kokia čia bus nauda Lietuvai? O dėl pasinaudojimo tai buvo tokia Lietuvos politika – nesinaudoti. Jūs puikiai pamenate 2008–2012 metų kadenciją, kada mūsų Vyriausybė skolinosi 7 mlrd. eurų (litais tai buvo, atrodo, 21 mlrd.) ir permokėjo 2 mlrd. palūkanų, lyginant su mūsų kaimyne Latvija, kuri pasinaudojo Tarptautinio valiutos fondo teikiamomis paskolomis. Ir tas išdidumas mūsų žmonėms kainavo ganėtinai daug.

Galbūt mes patys neieškome tų galimybių, kokias čia atveria mums tas 50 % padidinimas? Ar mes ieškome kažkokios sinergijos su mūsų kaimynais, na, kuriuos mes galėtume telkti, kad gautume tą galimybę pasinaudoti?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kvotos yra didinamos proporcingai. Tai reiškia, kad šalių narių indėliai yra didinami 50 %, bet visų yra didinami vienoda proporcija. Vadinasi, mūsų proporcinė dalis bendrame TVF'o pakete išlieka tokia pati, tai yra 0,093 % visos TVF'o kvotos, kas ir priklauso Lietuvai. Visos šalys narės tiesiog įdės papildomų lėšų. Šiuo atveju tai yra Lietuvos bankas, jis suteiks specialiąsias skolinimosi teises, kurios yra jo dispozicijoje. Tai padidins Lietuvos bendrą dalį, kaip ir visų kitų šalių narių.

Poreikio pasinaudoti Tarptautinio valiutos fondo programomis šiuo metu Lietuva tikrai neturi, jomis naudojasi šiuo metu tokios šalys, pavyzdžiui, kaip Ukraina. Tos galimybės pasiskolinti iš Tarptautinio valiutos fondo ateina su papildomais reikalavimais. Tas pats buvo turbūt ir didžiosios finansų krizės metu. Sprendimai paskolinti lėšas ateina su kitais sprendimais, jie dažniausiai yra susiję su sprendimais, kuriuos turi priimti ir nacionaliniai parlamentai. Labai dažnai tai yra nepopuliarūs sprendimai. Matyt, kiekviena šalis renkasi savo kelią išeinant iš sudėtingos situacijos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, kaip jūs vertinate... Vakar komitete kaip tik buvo Lietuvos bankas, kuris pasakė, kad Europos Centrinis Bankas Lietuvos bankui leido dalį Lietuvos

banko turto išdalinti komerciniams bankams. Maksimali riba buvo 4 % ir jie išdalino tą maksimalią ribą. Kaip jūs vertinate, ar Lietuvos bankas turėtų atsižvelgti į Lietuvos interesus ir galbūt ne maksimalią lėšų sumą išdalinti, o minimalią? Ar jūs tai žinote, jums tai žinoma ir kaip tai vertinate? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Manau, kad jūsų klausimas niekaip nesusijęs su teikiamu įstatymo projektu. Jeigu turite pastebėjimų dėl Lietuvos banko vykdomos veiklos, matyt, parlamentinė kontrolė, kviečiant juos į komitetą atsakyti į klausimus, yra vienas iš variantų, kuriuos jūs turite.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausiančių daugiau nėra. Dėl motyvų neužsirašė, bet, ministre, pasilikite tribūnoje.

15.46 val.

Kriptoturto rinkų įstatymo projektas Nr. XIVP-3851, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42, 43⁷, 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3852, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3853, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3854, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36¹ straipsniu ir 25¹, 25³ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3855, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3856, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3857, Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3858, Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3859, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15⁴, 15⁵, 29, 30, 41¹, 41², 41³, 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3860, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3861, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41, 41¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3862, Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3863, Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3864, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3865, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21¹, 22, 23, 25, 25¹, 25², 25³, 26³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3866, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3867 (*pateikimas*)

Eisime prie darbotvarkės 2-19 klausimo, didelis paketas. Įvardinsiu pirmąjį: Kriptoturto rinkų įstatymo projektas Nr. XIVP-3851. Pranešėja – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Yra teikiamas paketas, susijęs su kriptoturto rinkų reguliavimu, juo taip pat yra įgyvendinami trys reglamentai: reglamentas dėl kriptoturto rinkų, reglamentas dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas ir tam tikrą kriptoturtą, ir reglamentas dėl reikalavimo, susijusio su Europos ilgalaikių investicijų fondų investavimo politika ir veiklos sąlygomis. Pagrindinės nuostatos turbūt yra, kad nustatoma kriptoturto paslaugų teikėjų ir emitentų veiklos priežiūra. Tai būtų kriptoturto paslaugų teikėjų, su turtu susietų žetonų emitentų, asmenų, viešai siūlančių ar prašančių įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai, ir elektroninių pinigų žetonų emitentų veiklos priežiūra. Pagrindiniai kriptoturto paslaugų teikėjų veiklos reikalavimai yra susiję su kapitalo, tvaraus verslo modelio, patikimų vidaus kontrolės procedūrų, vadovų reputacijos ir kvalifikacijos reikalavimais.

Šiuo reguliavimu paskiriama už kriptoturto paslaugų teikėjų ir emitentų priežiūrą atsakinga institucija, tai yra Lietuvos bankas. Taip pat yra paskiriamos už kriptoturto paslaugų teikėjų pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priežiūrą atsakingos institucijos, tai yra Lietuvos

bankas ir FNTT. Yra įtvirtinami išsamesni pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimai kriptoturto paslaugų teikėjams: reikalavimai tarptautinių korespondentinių santykių vykdymui, kriptoturto pervedimams iš ir į saviprieglobius adresus, paskyrimas kontaktinio asmens, kuris bendradarbiauja su FNTT ir Lietuvos banku. Yra nustatoma, kad Lietuvos bankas nagrinėja vartojimo ginčus, nurodytus Lietuvos banko įstatyme, dėl finansinių paslaugų ir kitų su kriptoturtu susijusių paslaugų.

Taip pat bus vykdomas kriptoturto paslaugų teikėjų licencijavimas, kas šiuo metu nėra daroma. Taip licencijavimas bus pradėtas nuo šių metų pabaigos ir iki to laiko Lietuvos bankas vykdys rinkos dalyvių konsultavimą, siekdamas kuo geriau pasirengti pačiam licencijavimo procesui. Nuo 2025 m. birželio 1 d. į Juridinių asmenų registro tvarkomą sąrašą įrašyti virtualiųjų valiutų keityklos operatoriai ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginiai operatoriai, ketinantys toliau vykdyti veiklą pagal MiCA reglamentą, privalės turėti Lietuvos banko išduotą licenciją.

Taip pat nustatoma, kad kriptoturto paslaugų teikėjai, elektroninių pinigų įstaigos, įtrauktos į viešojo intereso įmonių sąrašą, ir su turtu susietų žetonų leidėjai tvarkytų finansinę apskaitą, vadovaudamiesi tarptautinės finansinės apskaitos standartais.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama ministre, ar čia toks netyčinis sutapimas, kad jūs teikiate įstatymą apie kriptovaliutas ir spaudoje daug rašoma apie lietuviškas *fin-techo* įmones, kurios galbūt galimai kažkaip išpainioja ir į ne visai skaidrų kriptovaliutų vartojimą ir naudojimą? Ar čia sutapimas, ar čia specialiai darote jau ir įstatymą, kad suvaldytumėte šitą procesą? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kriptoturto sektoriaus griežtinimas buvo vykdomas keletu etapų. Buvo du nacionaliniai sprendimai, vienas prieš tai priimtas, prieš keletą metų. Taip pat visiškai neseniai vėl buvo sugriežtintas kriptoturto rinkos segmentas. Paskutiniai įsigaliojimai pagal tuos įstatymus, kurie jau yra priimti, bus dar šių metų rugpjūčio mėnesį. Tuo tarpu šis įstatymų paketas yra gimęs iš tarptautinių susitarimų. Jau keletą metų buvo diskutuojama apie MiCA reglamentą, būtent su kriptoturtu susijusį reguliavimą, kuris yra bendras visos Europos mastu, ir licencijavimas turi pereinamąjį laikotarpį Europoje. Mes esame pasirinkę įgyvendinti MiCA reglamentą ir licencijuoti tas įmones turbūt sparčiausiai visoje Europoje. Kaip minėjau, kitų metų birželio 1 dieną visos įmonės, kurios neturės Lietuvos banko išduotos licencijos, veikti negalės. Tai reiškia, kad mes esame pasirengę įgyvendinti reglamentą greičiau nei kitos šalys. Tokį sprendimą iš dalies priėmėme turbūt dėl to, kad Lietuvoje yra tikrai labai daug kriptoturto keityklų, kriptovaliutos keityklų, ir matome, kad dabartinis reguliavimas, nepaisant to, kad keletą kartą buvo griežtinamas, vis tiek sudaro gana palankias sąlygas toms įmonėms čia veikti. Tam, kad būtų galima užkardyti daugelį esančių rizikų, sustiprinant ir priežiūrą, ir buvimą būtent Lietuvoje, kad ir vadovas būtų Lietuvoje, ir jo reputacija būtų patikrinta, sugriežtintas yra ir reikalavimas turtui, kurį įmonė turės laikyti savo sąskaitoje, taip pat įvairių sandorių atsekamumas. Manome, kad spartesnis šio reglamento perkėlimas Lietuvoje negu kitose valstybėse prisidės prie to, kad ta rinka taptų skaidresnė. Bet ir iki tol buvo priimta keletas nacionalinių sprendimų, kaip minėjau, paskutiniai pakeitimai dar nėra pasiekę savo baigiamosios stadijos. Tai reiškia, kad įmonės turėjo tam tikrą laikotarpį pakeisti, pavyzdžiui, savo laikomą turtą ir pateikti tą informaciją Registrų centrui. Paskutiniai pakeitimai, kaip minėjau, dar šią vasarą turės įvykti. Tikimės, kad taip pat turėtų sumažėti skaičius kriptokeityklų, registruotų viešuosiuose registruose.

PIRMININKĖ. Dėkui. G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiama ministre, kriptoturtas, ta nauja kapitalo rūšis ar kategorija, matyt, apima ne tik kriptovaliutų keityklas, bet aiškinama ir plačiau, taip, kaip reglamente. Mano klausimas vis tik yra susijęs su teisiniu reguliavimu, kuris panašėja į dabar galiojantį kolektyvinio investavimo subjektų. Bet klausimas yra susijęs su mokestiniu režimu. Mes kitoms kolektyvinio investavimo subjektų turto klasėms valdyti turime lengvatinį mokestinį režimą dėl pelno mokesčio, kaip sakyti, tie pinigai vaikšto ir neapmokestinami pelno mokesčiu. Ar neplanuojate atsisakyti to lengvatinio mokestinio režimo būtent šiai turto klasei, šių valdytojų tokio turto atžvilgiu? Būtent dėl kriptoturto specifikos, didesnės rizikos, didesnės priežiūros poreikio ir panašiai.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kriptoturtas, matyt, neturi tokių pačių lengvatų kaip kitos skatintinos investavimo rūšys, tarp jų ir investicinės sąskaitos projektas, kurį esame pateikę. Jame nėra kriptoturto, kaip kai kuriose valstybėse. Manome, kad visgi tai yra rizikingas sektorius, kuris, matyt, to papildomo valstybės skatinimo neturėtų turėti.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tik neseniai kriptovaliuta buvo nelegali mokėjimo priemonė. Aiškinosi, iš kur ji atsirado, iš Japonijos, kas kur. O dabar jau legalizuojame tokią piramidę. Ta nepatikima valiuta užsiima valstybės. Kas čia atsitiko? Kiek tų kriptovaliutos rūšių? Jų yra daug. Niekas nežino, iš kur ji atsirado, kas ją kontroliuoja. Ir valstybė nori į tą nelegalų buvusį ar dar esantį verslą įlįsti. Ar negresia bankrotais paskui valstybei? Kaip sukontroliuos, jeigu ji neaiškos kilmės?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Iš dalies tie procesai vyko ir be valstybių narių įsikišimo. Matėme, kad kriptorinka vystosi. Buvo daug diskusijų, kaip traktuoti kriptovaliutą, ar kaip valiutą, ar kaip turto vienetą. Matyt, po visų tų diskusijų gimė reglamentai, kuriuos patvirtino Europos Sąjunga bendrai sutardama tam, kad galėtų aiškiau prižiūrėti būtent kriptoturto keliavimą tarp skirtingų subjektų. Šiuo reglamentu kriptovaliutų keityklos ir kiti subjektai įpareigojami ir teikti informaciją, ir ją saugoti, kad visi sandoriai turėtų atsekamumą. Man atrodo, tai tikrai prisidės prie skaidresnės rinkos. O jeigu yra kokių nors subjektų, kurie veikia už jų reguliavimo ribų, tai, matyt, čia yra teisėsaugos institucijų darbo laukas. Tačiau tie, kurie veikia legaliai, o tokių yra nemažai, turės pateikti daugiau informacijos, todėl ir atsekamumo, ir aiškumo, ir skaidrumo šitoje rinkoje tikrai bus daugiau, kai bus reglamentas priimtas.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Rodos, kad dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Apsisprendime per balsavimo intervalą.

15.55 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 1, 2, 7³, 10, 10¹, 16, 20, 20³, 21, 22, 23, 26, 28, 29¹, 29² straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 2¹, 10⁴, 15¹ straipsniais ir 20⁴, 20⁶ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3843 (pateikimas)

Dabar dar vienas jūsų pateikiamas darbotvarkės 2-20 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo projektas Nr. XIVP-3843. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties yra teikiamas Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo pakeitimo projektas, šiuo įstatymo projektu siūloma stiprinti lošėjų, ypač probleminių, apsaugą. Azartiniai lošimai nėra įprasta ekonominė veikla ir, atsižvelgiant į galimas neigiamas socialines ir finansines pasekmes lošėjui, ši veikla valstybės nėra skatintina, o jos reglamentavimas grindžiamas tokiais bendrojo intereso pagrindais kaip vartotojų interesų apsauga, sukčiavimo, nukreipto prieš vartotojus, ar piliečių skatinimo pernelyg išlaidauti lošiant prevencija ir panašiai. Problemnis lošimas – tai priklausomybė, kuri gali sukelti didelių finansinių ir socialinių pasekmių ne tik pačiam priklausomam nuo lošimo asmeniui, bet ir jo artimiesiems, šeimai ar dar platesniam visuomenės ratui. Problemų dėl lošimų turintis ir nesugebantis kontroliuoti savo veiksmų lošimo metu asmuo gali nesustodamas lošti neribotą laiką, pralošti ypač dideles pinigų sumas, o lošimų organizatorius, turėdamas galimybę įsikišti į neatsakingo lošimo procesą ir užkirsti kelią galimiems neigiamiems tokio lošimo padariniams, ne visada tinkamai laikosi atsakingo lošimo organizavimo rekomendacijų ir savo veikloje taiko prevencines priemones.

Registruotis Apribojusių savo galimybę lošti asmenų registre nuo jo veikimo pradžios prašymų gauta išties labai daug. Iš jų šiuo metu galiojančių yra daugiau kaip 16 tūkst. Per mėnesį vidutiniškai šiais metais yra pateikiama 1 tūkst. 156 prašymai. Jeigu 2022 metais vidurkis buvo 949, 2021 – 624, tai skaičiai tikrai auga sparčiais tempais. Manome, kad efektyviai vykdyti probleminių lošimų prevenciją galima tik nustatant aiškius valstybės lošimų kontrolės principus, priežiūros institucijai suteikiant pakankamai funkcijų prevencijos srityje ir įpareigojant lošimų organizatorius vykdyti probleminio lošimo prevenciją, tai yra taikyti atsakingo lošimo priemones, taip pat

lošėjams teikti informaciją apie lošimų galimai daromą žalą, apie pagalbą lošėjams teikiančius asmenis ir panašiai.

Esminės siūlomos priemonės: įtvirtinti valstybės lošimų kontrolės politikos principus, pagrįstus lošimo prieinamumo ir patrauklumo mažinimu, taip pat pareigą lošimų organizatoriams savo veikloje taikyti atsakingo lošimo priemones, griežtesnes už įstatymo pažeidimus bendrovėms taikomas poveikio priemones, kurios būtų veiksmingos ir lošimų organizatoriaus atgrasytų nuo pažeidimų darymo. Įstatymo projekte nustatytos šios pareigos lošimų organizatoriams: taikyti atsakingo lošimo priemones, organizuojant nuotolinius lošimus; turėti sertifikuotą nuotolinių lošimų platformą, kuri užtikrins centralizuotą visų lošėjų, dalyvaujančių lošimų organizatoriaus vykdomame nuotoliniame lošime, tapatybės nustatymą, įregistravimą, lošėjų veiksmų lošiant... įskaitant lošime praleistą laiką ir įmokėtas sumas, taip pat lošimų organizatoriaus veiksmų, įgyvendinant atsakingo lošimo priemones, registravimą; taip pat savo veikloje taikyti lošėjų apsaugos priemones, tai yra lošėjų elgesio stebėseną, nesaikingo lošimo atpažinimą, probleminių lošėjų identifikavimą; taikant probleminio lošimo rizikos vertinimus ir nustačius, kad lošėjo lošimas balansuoja ties problemine lošimo riba, taikyti intervenciją lošėjo atžvilgiu, tai yra informuoti lošėją apie jo probleminį lošimą, būdus ir galimybes gauti pagalbą dėl probleminio lošimo, galimybes apriboti savo lošimą, pateikiant prašymą neleisti lošti ir stabdyti lošėjo lošimą 48 valandoms, tai yra neleisti lošėjo į lošimų organizatoriui priklausančias lošimų organizavimo vietas, o nuotolinio lošimo atveju neleisti prisijungti prie lošėjo lošimų sąskaitos; antžeminėse lošimo organizavimo vietose paskirti atsakingą už probleminio lošimo nustatymą asmenį; taip pat pildyti nustatyto probleminio lošimo elektroninės formos registracijos žurnalą, teikiant nuotolinio lošimo paslaugas; taip pat paskirti asmenį, atsakingą už probleminio lošimo nustatymą, kuris platformoje fiksuotų įstatyme nurodytus atsakingo lošimo užtikrinimo kontrolės sistemos analizės rezultatus; taip pat neleisti dalyvauti nuotoliniuose lošimuose, jeigu lošėjas nenusistato vieno lošimo laiko limito, jeigu lošėjas nenusistato dienos, savaitės ir mėnesio lošimo sumų, vieno statymo sumos, o padidinti sumų ar pakeisti lošimo laiko limitus galima ne anksčiau kaip po 48 valandų po lošėjo prašymo pateikimo. Tikimės, kad tai padidins laiko tarpą nuo tada, kai lošėjas jau tampa probleminis ir jo lošimas jau tampa probleminis, iki tol, kol būtų priimtas konkretus sprendimas, atsirastų galimybė tęsti lošimą. Taip pat ne rečiau kaip kartą per metus lošėjus aptarnaujantiems darbuotojams turi būti organizuojami atsakingo lošimo organizavimo ir pinigų plovimo prevencijos srities mokymai.

Taip pat siūlome gerokai padidinti baudas už pažeidimus. Šiuo metu įstatyme įtvirtintas baudų už padarytus pažeidimus skyrimo mechanizmas dėl nustatytų baudų lubų, pavyzdžiui, maksimali yra 25 tūkst. eurų arba 50 tūkst. eurų už pakartotinį pažeidimą, neatgraso lošimų organizatorių nuo pažeidimų darymo. 2021–2023 metais iš viso ūkio subjektams lošimus organizavo 12 bendrovių. Yra skirtos net 39 baudos. Skirtų baudų suma sudarė 659 tūkst. eurų. Tam pačiam ūkio subjektui Lošimų priežiūros tarnyba yra paskyrusi ne po vieną baudą, tai yra, pavyzdžiui, dviem ūkio subjektams skirta po dešimt baudų, kurių bendra suma yra 190 tūkst. ir 135 tūkst., tačiau akivaizdu, kad net ir didžiausia galima skirti bauda neatrodo reikšminga, lyginant su bendrovių generuojamomis bendrosiomis pajamomis. Palyginimui, didžiausia galima skirti bauda atitiktų 1 dienos lošimų bendrovių bendrųjų pajamų vidurkį, kitaip tariant, tokią sumą vidutinė bendrovė uždirba per 1 dieną, todėl siūloma reikšmingai padidinti pačias galimas skirti baudas. Už pažeidimus, susijusius su lošimo patalpų, atsiskaitymų už lošimus, lošimo įrenginių reikalavimais, ir kitus pažeidimus siūloma nustatyti baudą nuo 2 % iki 4 % praėjusių kalendorinių metų bendrųjų metinių pajamų. Vidutinė bendroji bauda siektų apie 700 tūkst. eurų. Už pažeidimus, susijusius su lošėjų apsauga, atsakingu lošimu, leidžiama skelbti reklama ir skatinimu dalyvauti lošimuose, taip pat reikalavimų dėl įstatinio kapitalo ir mažiausios pinigų sumos nuotolinių lošimų laimėjimams išmokėti nesilaikymą siūloma nustatyti baudą nuo 3 % iki 5 % praėjusių kalendorinių metų bendrųjų metinių pajamų. Tokiu atveju vidutinei bendrovei bauda siektų beveik 1 mln. eurų. Už pakartotinius pažeidimus atitinkamai siūloma nustatyti nuo 6 % iki 8 % ir nuo 8 % iki 10 % praėjusių kalendorinių metų bendrųjų metinių pajamų baudos dydį. Tokie dydžiai daugmaž atitinka ir tarptautinę praktiką.

Projekte numatytos skirtingos atskirų nuostatų įsigaliojimo datos. Siūloma, kad nuostatos dėl įstatymo tikslo ir valstybės lošimų kontrolės politikos principų įsigaliojotų jau nuo 2024 m. lapkričio 1 d., o lošimų bendrovės sertifikuoti ir pritaikyti savo platformas pagal įstatyme nustatytus reikalavimus turėtų iki 2025 m. liepos 1 d. Galutinis prievolės lošimų bendrovėms teikti platformos duomenis į Lošimo automatų kontrolės sistemą terminas – 2026 m. gegužės 1 d.

PIRMININKĖ. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, pirmiausia labai labai noriu padėkoti už viską, ką darote, nes manau, kad galbūt mes dar ir dabar klausydamiesi jūsų nesuprantame iki galo, koks čia yra svarbus darbas, kompleksinis darbas.

Mano klausimas yra daugiau susijęs ne su tuo, ką pateikėte, o su tuo, kas dar liko, turiu omenyje reklamos draudimą, kai kalbame apie azartinių lošimų reklamos draudimą. Žinau, kad tai yra svarstoma. Mano klausimas, kaip jūs vertinate, ar mes spėsime per šią kadenciją šitą įstatymą kaip nors priimti, ar, deja, paliksime kitame įstatyme?.. Suprantu, kad čia yra labai labai daug, toks ir jautrus, ir daug diskusijų reikalaujantis klausimas, dėl kurio, kiek suprantu, dabar kol kas dar turbūt Vyriausybės išvados laukiama, ar ne?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Šiuo metu viskas yra Seimo rankose. Vakar Vyriausybė patvirtino išvadą dėl šio įstatymo ir visų kitų su azartiniais lošimais susijusių įstatymų. Tai reiškia, kad Biudžeto ir finansų komitetas, matyt, tiek šį įstatymą, kuris dabar yra teikiamas, tiek ir tuos įstatymus, kurie buvo pateikti anksčiau, kartu su Vyriausybės išvada galės pradėti svarstyti toliau. Vyriausybės pozicija yra išreikšta. Šiuo metu viskas yra Seimo valioje. Matyt, tikimybė priimti šioje Seimo sesijoje tikrai yra gana didelė, nes manau, kad tai, kas turėjo būti padaryta Vyriausybės, jau yra padaryta.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, prisijungiu prie Andriaus žodžio. Tikrai dėkoju už įstatymą, reikėjo galbūt net anksčiau. Paradoksas toks: kuo jūs ilgiau kalbate, tuo daugiau užsirašo klausti, nes kai jūs pradėjote, tai buvo tik Andrius užsirašęs, buvau antras. Kuo ilgiau kalbi, tuo visada kyla daugiau klausimų. Mano klausimėlis būtų trumpas. Ar tikite, kad priėmus šias įstatymo pataisas Š. Stepukonio antro 2.0 nebus?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Matyt, žmonės, kurie nori lošti ir yra linke į probleminį lošimą, vis dėlto turės galimybę jeigu ne Lietuvoje, tai, matyt, kitur taip pat tą išpildyti, nes didelę dalį savo praloštos sumos minėtas asmuo pralošė, mano žiniomis, net ne Lietuvoje. Tai reiškia, kad jeigu turi tam tikrų reikalų kitoje valstybėje ir įrodo savo santykius su ta valstybe, matyt, gali gauti leidimą lošti ir kitoje valstybėje. Matyt, atsakyti už visas Europos Sąjungos valstybes būtų sudėtinga, ar net už dar platesnio pasaulio. Bet, man atrodo, labai svarbu, kad šiame įstatyme atsiranda ir įrankiai prevencijai, ir ne tik įrankiai prevencijai, kurie buvo šiuo metu įrašyti pačioms lošimo įstaigoms atsakingo lošimo gairėse ir rekomendacijose, kuriomis jos turėtų naudotis tam, kad būtų išvengta tokių situacijų. Matome, kad lošimus organizuojančių subjektų geranoriškumo buvo mažai, jie tomis gairėmis nesivadovavo.

Tai tokiu atveju įstatyme atsiranda pareiga vadovautis nustatytomis gairėmis ir atsiranda reikšmingos baudos už tai, kad lošimus organizuojantys subjektai nesilaiko tų reikalavimų ir ne užtikrina, kad probleminis lošimas būtų bent jau pristabdytas tuomet, kuomet tą galima padaryti. Man atrodo, atsiranda daugiau poveikio ir kontrolės priemonių, nes atsiranda sertifikuotos sistemos, kur bus prievolė registruoti visus lošimus organizuojančių subjektų veiksmus einamuoju momentu, pakeisti juos bus neįmanoma. Vadinasi, tikrintojai vėliau galės patikrinti, kaip buvo laikomasi įstatymo. Todėl man atrodo, kad įrankių atsiranda daugiau, poveikio priemonės yra stipresnės. Tikėčiausi, kad tikrai pagerės situacija per keletą ateinančių metų.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji ministre, liaudies išmintis sako: kam reikia kaltinti veidrodėlį, jeigu veidelis kreivas. Taip ir čia mes sprendžiame „BaltCapo“ 40 mln. vagystės iš fondo problemą. Buvo apvogti pensininkai „Swedbanko“, ir SEB'o, atrodo, pensininkai apvogti, ir žmogus galėjo laisvai pereiti visus barjerus. Čia yra problema. Ir kiek jūs galėtumėte pakomentuoti tą jau iš viešumos žinią, kad „Foxpay“ talkino apeiti tuos visus saugiklius, kurie

ten sudėti? Eilinis pilietis turbūt 1 tūkst. eurų pervesdamas savo giminaičiui turi daugiau problemų. Čia buvo 40 mln. sau ramiai varinėjami į dešinę ir į kairę. Kaip čia bus su tais saugikliais?

Ir kitas klausimas, ar vis dėlto skaitmeniniai žurnalai atsirado lošimų namuose?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš gal atkreipsiu dėmesį, kad didelė dalis veiksmo, apie kurį jūs kalbate, vyko Estijoje, taip pat fondo priežiūra turėjo būti vykdoma Estijoje, todėl, matyt, tyrimas atsakys, ar nustatytas reguliavimas, kuris yra šiuo metu tiek Estijoje, tiek Lietuvoje, užtikrina, kad tokių situacijų neturėtų būti (vis dėlto tai yra nusikaltimas ir reiškia, kad teisės aktais tas asmuo nesivadovavo), ar subjektai, tiek turbūt lošimų organizatoriai, kaip lošimus organizuojantys subjektai, padarė viską, kas jiems numatyta įstatymo, tiek pinigų mokėjimo institucijos, kurios atsakingos už pinigų plovimo prevencijos įstatymų įgyvendinimą, tikrai padarė viską. Mano nuomone, ne, nei vienos, nei kitos, bet tam yra atliekami teisėsaugos tyrimai, jie ir pasakys, ar tos institucijos padarė viską, kas įstatymais yra numatyta. Jeigu tyrimas nustatys, kad tos institucijos nepadarė visko, kas yra numatyta, matyt, tam yra poveikio priemonių, kurios taip pat numatytos įstatymais.

Vis dėlto šio pakeitimo tikslas yra nesusijęs su pinigų plovimo prevencijos reguliavimu – šis įstatymas yra susijęs būtent su azartinių lošimų reguliavimu tam, kad būtų galima sustabdyti probleminių lošėjų lošimą, numatyti prevencines priemones, kurias jie patys proaktyviai galėtų prieš pradėdami lošti nusistatyti. Tuomet, kai jau praloštų daugiau, negu nusistatė pačioje pradžioje, užsidegtų visos raudonos lemputės ir tą akimirką tam laikotarpiui lošimas būtų sustabdomas. Man atrodo, papildomos poveikio priemonės tikrai niekam nepamaisys, apskritai situacija turėtų būti tikrai geresnė ir, kaip minėjau, daugiau poveikio priemonių, jeigu lošimų organizatoriai nesilaiko to, kas yra nustatyta įstatyme, nes, mano nuomone, jie nesivadovavo gairėmis, kurios buvo numatytos anksčiau, ir, ko gero, aplaidžiai vykdė ir pinigų plovimo prevencijos funkciją tiek lošimų organizatoriai, tiek ir mokėjimo institucijos.

PIRMININKĖ. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Ministre, kryptis teisinga ir gerai, kad šia kryptimi judate, bet aš noriu paklausti: ar tikrai šių priemonių užteks žinant, kokios yra lošimų bendrovių apyvartos? Ar negalvojate, kad visgi veiksmingesnė priemonė būtų greičiau naikinti licenciją ir, pavyzdžiui, neleisti toje vietoje kokius penkerius metus atidaryti lošimų namų, jeigu tie pažeidimai yra įgyvendinti? Čia kaip alternatyva finansinėms bausmėms.

Kitas klausimas. Gal būtų verta pagalvoti ir numatyti daugiau tam tikrų fizinių apribojimų? Pavyzdžiui, atstumo nuo ugdymo įstaigų nustatymas arba net ir imperatyvūs reikalavimai neleisti naudoti tam tikrų priemonių, kurios klaidina ten esančius žmones. Pavyzdžiui, yra užtamsinamos patalpos, tai, pavyzdžiui, nustatyti reikalavimą, kad ten nuolat patektų natūrali šviesa ir žmogus galėtų susigaudyti, koks yra paros laikas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Matyt, papildomų priemonių gali būti. Matyt, tai yra nuolatinis procesas stebint situaciją, kokios yra susiformuojančios problemos. Man atrodo, tai, kas yra pasiūlyta, tikrai yra į teigiamą pusę. Atsiranda papildomų poveikio priemonių, atsiranda stebėseną, atsiranda duomenų atsekamumas, kas yra labai svarbu, bet kartu turbūt tai nėra baigtinis taškas.

Mes jau šiuo metu kalbame apie tai, kad reikėtų, matyt, kalbėti apie dar platesnį reguliavimą. Šiuo metu yra nustatoma viskas įmonės mastu. Vadinas, konkrečioje įmonėje lošdamas žmogus nustato sau limitus ir yra vykdoma stebėseną to konkretaus lošimo organizatoriaus. Visgi žmogus gali persijungti tiesiog į kitą lošimo įstaigą ir pratęsti lošimą. Matyt, tie patys limitai jau nebesuveiktų.

Mes diskutuojame, kad, matyt, reikėtų kalbėti apie lošėjo kortelės atsiradimą. Matyt, tai padėtų turėti tolygesnę prevencijos stebėseną ir vykdymą. Matyt, papildomo poveikio priemonių identifikavimas irgi yra galimas. Manau, kad rudens sesijoje galėsime grįžti prie dar stipresnio reguliavimo, bet, manau, tam tiesiog reikalingos ir diskusijos, ir įvertinti papildomus argumentus.

Šiuo metu siūlome tai, ką, matyt, galima padaryti šiandien ir dabar, kas padėtų, matyt, jau ir technologiškai pasiręgti toms įmonėms ir turėti artimesniu metu tuos sprendimus. Bet tikrai nesakau, kad papildomos poveikio priemonės negalėtų būti svarstomos. Man atrodo, tikrai esame atviri papildomiems pasiūlymams.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir paskutinis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama ministre, pirma klausimo dalis dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos. Ar tikrai jiems pakaks resursų? Ir prie to paties: ar jau veikia skaitmeniniai žurnalai, nes pamiršote atsakyti į tą klausimą?

Kita klausimo dalis dėl reklamos. Čia kolega Andrius teisingai paklausė, nes vis dėlto taip masiškai eina reklamos per visus portalus, per televizijas ir panašiai, tai iš tikrųjų labai didelę įtaką daro tiems patiems lošėjams ir juos vilioja. Čia vėlgi visų portalų medijos ir televizijos gauna iki 10 % pajamų. Galbūt realistiškai pažiūrėjus, kad ir jie būtų suinteresuoti, galbūt būtų galima *tų lėšų sąskaita* numatyti medijų fondą padidinti, nes jis yra dabar 6,5? Tai tikrai padidintų tų medijų fondą. Tai skatintų pačių žurnalistų nepriklausomumą ir tiesiog motyvuotų kovoti su įsitraukimu į lošimą. Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Atsiprašau, kolegai užmiršau atsakyti į antrą klausimo dalį. Tuoju pildysiu atsakymą.

Šiame įstatyme yra numatytas papildomas poreikis finansuoti Lošimų priežiūros tarnybą. Reikės keletą papildomų etatų. Finansavimą numatysime drauge su kitų metų biudžetu. Poreikis yra įvardintas įstatymo aiškinamajame rašte. Lošimų elektroniniai žurnalai yra, tačiau priemonė nėra... Tos programos, kuriomis yra vykdoma registracija, nėra sertifikuojamos. Vadinasi, praktikoje yra tokių situacijų, kai yra įtarimas, kad buvo bandoma duomenis pakeisti vėliau, po to, kai priežiūra jau yra vykdoma ir bandoma išrašyti tam tikrą nuobaudą. Todėl šiuo įstatymu yra nustatoma, kad programinė įranga turės būti sertifikuota, vadinasi, pakeitimai nebegalės būti daromi ir realiu laiku Lošimų priežiūros tarnyba galės tuos duomenis gauti ir, matyt, pritaikyti poveikio priemonę, tai yra baudą, jeigu matys, kad yra pažeidimų tų poveikio priemonių ir prevencinių priemonių, kurios yra numatytos įstatyme.

Kalbant apie reklamų draudimą, čia yra turbūt kitame įstatyme svarstomas dalykas. Buvo pateikti trys, man atrodo, įstatymų projektai. Vienas jų ar net pora susiję su reklamos draudimu, buvo paprašyta Vyriausybės išvados. Vakar Vyriausybė savo išvadą patvirtino, vadinasi, komitetas gali prie tų diskusijų grįžti. Vyriausybės išvadoje siūlome iš esmės pritarti įstatymo projektui, tačiau galbūt numatyti išimtis lažyboms, sporto ir kitų realiai vykstančių įvykių lažyboms, kad galėtų vykti dalinis rėmimas būtent šių dalykų, bet kartu labai aiškiai atskiriant nuotolinio lošimo ir kitokio elektroninio lošimo prekių ženklą nuo tų prekių ženklų, kurie yra susiję su lažybomis. Matyt, komitetas įvertins.

Kartu yra siūloma riboti reklamos intensyvumą, kad nebūtų jis toks intensyvus kaip dabar. Tarp tų įstatymų buvo ir pono L. Savicko įstatymo projektas dėl azartinių lošimų mokesčių bazės keitimo. Vyriausybė siūlo bazės nekeisti, nes pagal tarptautinę praktiką visgi yra skaičiuojamas bendrųjų pajamų ir išlošimų, kurie yra išmokami žmonėms, skirtumo mokestis.

Vienas mano asmeninių pasiūlymų dėl to paties įstatymo yra padidinti azartinių lošimų tarifą nuo 20 iki 22 %. Vyriausybė šiam pasiūlymui pritarė. Mano siūlymas šias lėšas skirti būtent prevencinėms programoms, medijai, žiniasklaidai, tai galėtų sušvelninti pasekmes paties įstatymo priėmimo ir toks pakeitimas galėtų generuoti apie 4,5 mln. eurų pajamų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas klausimui pristatyti išseko. Dabar pereisime prie motyvų. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų, turbūt tai yra nemaža problema, nes Peticijų komisija gavo peticiją. Mes šiandien svarstėme kai kurias kitas. Šita peticija pasirašyta apie 4 tūkst. žmonių. Aš paprasčiausiai paskaitysiu ją: manome, kad... Dalį paskaitysiu. „Manome, kad lošimai visais atvejais veda žmones į prarają ir asmeninio gyvenimo destruktiją, nes pirmiausia yra pralošiami asmeniniai arba šeimos biudžeto pinigai. Antra. Asmenys, siekiantys gauti papildomų pinigų lošimams, atlieka įvairius veiksmus, dėl kurių dar labiau griaua savo ar net kitų, trečiųjų asmenų, gyvenimą. Dažnai nutinka, kai ir tretiesiems asmenims pinigai nėra gražinami.

Todėl nenorėtume gyventi tokioje visuomenėje, kurioje būtų leidžiama lošti ir lažintis. Manome, kad be šių ydingų pramogų pasaulis būtų gražesnis tiek mums patiems, tiek mūsų vaikams. Atsižvelgdami į tai, prašome uždrausti visus azartinius lošimus ar lažybas Lietuvoje. Pra-

šome Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatyme įtvirtinti, kad azartiniai lošimai ir lažybos Lietuvoje yra draudžiami, o likusias įstatymo nuostatas panaikinti kaip nebeaktualias.“

Aišku, šiuo atveju turbūt negalima būtų to įvykdyti, nes iš tikrųjų atsiras nelegalių lošimų ir taip toliau, bet piliečiai sako, kad vis dėlto griežtinti reikia, ir turbūt mato tam tikrą pavojų. Tai siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Aš bendrąja prasme nesu lošimų griežtinimo priešininkas, bet išties čia bandoma permesti iešmus nuo vienos problemos ant kitos. Klausimas: kodėl? Tai yra kaip dūmų uždanga. Jeigu pažvelgtume į pastarųjų metų viešąją erdvę, jau turbūt visiems piliečiams įsiėdusi yra lošimų reklama ne mažiau negu tos problemos, kurios susijusios, apie kurias kalbėjo gerbiamas E. Pupinis, ką tik kalbėjęs už tą įstatymą. Mes viena ranka skatiname ir išleidžiame milijonus. Verslas, lošimų verslas, išleidžia milijonus reklamai, reklamos sektorius ir skleidėjai, be abejo, susižeria didelius pinigus, ir pabandykime mes dabar pažaboti.

Ministrė atnešė įstatymo projektą po „BaltCapo“ problemos, po Š. Stepukonio, sakykime, tos amžiaus vagystės. Jis sugebėjo apeiti visus saugiklius, išlaviruoti, lyg būtų genijus. Tačiau jis yra tikrai ne genijus, o tiesiog sistema leido jam taip pasielgti. Ar jis veikė vienas? Greičiausiai ne. Ir dabar ta grupė asmenų, kurie dalyvavo kartu šioje nusikalstamoje veikoje, bando mus kažkur nukreipti, į kitą šoną, nes išties tai yra nusipelnęs žmogus, nusipelnęs šiai valdančiajai daugumai ir net pirmininko šeimos verslui, į kurį investavęs 11 mln. fondo pinigų uždirbo po 20 tūkst., po 8 tūkst. grynojo pelno per metus. Aš manau, čia dar kita problema, kurią reikia spręsti. Tad nedarykime dūmų uždangų. Šiaip pritariu šiems siūlymams, bet jie nesprensdžia tos problemos.

PIRMININKĖ. Laikas. Dėkoju. Apsisprendime balsavimo metu.

Dabar per šoninį mikrofoną – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai jums ačiū. Man tikrai šiandien džiugu vienai akimirkai atitraukti jūsų dėmesį nuo labai svarbaus įstatymo ir pristatyti veteraną, pas mus į Lietuvą atvykusį istorinį herojų, kurio tėvai kilę iš Lietuvos, D. Frydą. Jis 40 metų rėmė mūsų integraciją į NATO, buvo vienas iš kertinių žmonių. Ir Europos Sąjungoje yra iškilus Vašingtono administracijos aukštas veikėjas, iš esmės visą gyvenimą atidavęs Lenkijos ir Baltijos šalių nepriklausomybei. D. Frydas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. *Thank you, welcome. Thank you for your support.* Kolegos, noriu atkreipti dėmesį, kad mums liko nedaug klausimų. Aš manau, kad mes daugmaž 16 val. 30 min. galėtume pradėti balsavimą. Jeigu liks dar vienas kitas nespėtas apsvarstyti klausimas, tada pratęsimе balsavimą po kiekvieno klausimo. Bet, manau, iki 17 valandos viską užbaigsime.

16.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3897(3) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar kviečiu rezervinius klausimus pristatyti J. Razmą. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3897.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, galbūt tikslinga pristatyti visus iš karto, nes jie yra kaip paketas ir vienas su kitu visiškai susiję.

Nutarimų projektai yra susiję tuo, kad yra frakcijų teikiama koreguoti kai kurių komitetų sudėtį. Pirmiausia Tėvynės sąjungos frakcijos teikimas vieną Seimo narį perkelti iš Sveikatos reikalų komiteto į Biudžeto ir finansų komitetą, nes taip jau susiklostė, kad iš Biudžeto ir finansų komiteto neseniai pasitraukė V. Mitalas ir ten dabar yra neišlaikytas balansas.

Pagal mūsų Seimo sudėtį komitetuose turi būti arba valdančiųjų ir opozicijos po lygiai, arba valdančiųjų gali būti vienu daugiau. Tokia šiandien yra Seimo struktūra. Biudžeto ir finansų komitete šiandien yra vienu daugiau iš opozicijos, o Sveikatos reikalų komitete yra vienu daugiau iš valdančiųjų. Tai gali būti lygiai. A. Bilotaitę yra siūloma perkelti iš Sveikatos reikalų komiteto į Biudžeto ir finansų komitetą.

Taip pat neseniai buvo gautas L. Girskienės prašymas išbraukti iš Ateities komiteto. Tai aš įregistravau naują nutarimo projekto variantą, kur yra atsižvelgta ir į šį prašymą. Atitinkamai dėl to yra koreguojama ir komitetų narių pavaduotojų situacija.

Taip pat reikia priimti ir Seimo nutarimo projektą dėl komitetų narių skaičiaus, nes pasikeičia komitetų narių skaičius trijuose komitetuose: Biudžeto ir finansų komitete vienu padidėja, Sveikatos reikalų komitete vienu sumažėja, Ateities komitete vienu sumažėja. Tai tokie projektai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs nori paklausti A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas vicepirmininke, kokie buvo motyvai keisti būtent šiuos asmenis? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Motyvai. Turbūt dėl L. Girskienės aš nieko negaliu pasakyti, ar ji nusi-vylė darbu Ateities komitete, ar tiesiog yra reikalingas laikas svarbesniems darbams. O dėl A. Bi-lotaitės perkėlimo, tai ką gi, tiesiog ji sutiko būti perkelta ir padėjo išspręsti mums tą klausimą. Mes žiūrėjome ir daugiau, ką galima pakviesti pereiti į Biudžeto ir finansų komitetą, bet kiti frak-cijos nariai nesutinka, yra įpratę dirbti tam tikruose komitetuose ir nenori tų pokyčių. Tiesiog aš galiu padėkoti ministrei A. Bilotaitei, kad ji sutiko čia išspręsti tą problemą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš norėjau paklausti. Kolega, kodėl taip atsitinka valdančiojoje daugu-moje, kad ministrai bijo dirbti tuose komitetuose, kurių srities yra ministrai? Tai gal jūs galite šiuo atveju pagelbėti? Kadangi finansų ministrė faktiškai nesirodo Biudžeto ir finansų komitete, gal jūs galite paprašyti, kad ne A. Bilotaitė ateitų, o finansų ministrė? Bent jau paklausti galėtume, kas čia atsitinka, kaip čia yra?

J. RAZMA (TS-LKDF). Mes svarstome Statuto pataisas, kuriose yra reglamentuojama, kad mi-nistrai arba jų įgalioti viceministrai dalyvauja komiteto posėdžiuose. Aš manau, kad tos tvarkos laikomės. Taip pat šiame Seime laikomės tokios nuostatos, kad ministrai neina į savo srities ko-mitetus kaip komiteto nariai, kad jiems nereiktų visą laiką galvoti, ar čia jie gali balsuoti, ar nega-li balsuoti už savo projektą. Manau, kad tai yra gera praktika. (*Balsai salėje*) Šiuo atveju tai būtų išlaikoma.

PIRMININKĖ. Dėkui. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėjau tik papildyti, kad nėra šiaip labai etiška, kada ministras yra narys komiteto, kuris atlieka to ministro veiklos parlamentinę kontrolę. Tai toks...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tai po pateikimo turbūt galime bendru sutarimu pritarti visiems trims pateiktiems projektams? Svarstymo stadijoje turime tuos pasiūlymus pastraipsniui. Taip, svarstymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių kolegų nėra. Ar galima po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Kai ištiks priėmimo stadija, tada eisime pastraipsniui, ar... Atsiprašau, gal dėl viso apsisprę-sime priėmimo laiku, o dėl straipsnių dabar, kaip esame įpratę.

Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime. Prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu.

2 straipsniui bendru sutarimu ar galime? Galime, pritarta bendru sutarimu.

3 straipsniui ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

4 straipsniui ar galima bendru pritarimu? Pritarta, prieštaraujančių nemačiau.

Dėl viso apsispręsimė. Čia tik pagarsinsiu dėl protokolo, kad mes apsisprendėme dėl projek-to Nr. XIVP-3897.

16.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3898(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar apsispręsimė dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeiti-mo“ projekto Nr. XIVP-3898. Svarstymo stadijoje... Po pateikimo bendru sutarimu ar galime? Ne-matau prieštaraujančių, pritarta.

Svarstymo stadijoje diskutuojančių nėra. Ar galima po svarstymo stadijos pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadijoje 1 straipsniui ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

2 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl viso apsisprendime numatytu laiku.

16.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3899(3) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar dėl rezervinio 1.3 klausimo, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3899.

Ar po pateikimo galime bendru sutarimu? Galime, ačiū.

Svarstymo stadijoje diskutuojančių nėra. Ar galima bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Priėmimo stadija. Pastraipsniui. 1 straipsniui ar galima pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

2 straipsniui ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

3 straipsniui ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

4 straipsniui ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

5 straipsniui ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl viso apsisprendime balsavimo metu, kuris prasidės netrukus, bet prieš tai dar norėčiau pakviesti...

16.29 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 8, 13, 44, 56 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3826, Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 18, 22, 25¹, 27, 37, 39, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3827, Notariato įstatymo Nr. I-2882 3, 4, 6, 7, 10¹, 10³, 10⁴, 22, 23, 27¹, 28, 28¹, 34, 42, 66, 72, 73 straipsnių ir V skyriaus pavadinimo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 7² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3828, Teismo ekspertizės įstatymo Nr. IX-1161 5, 7, 9, 10, 11, 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3829 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas ir lydimieji įstatymų projektai. Pagrindinis – Advokatūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3826. Čia pranešėja – ministrė E. Dobrowolska. Prašau.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiami kolegos, dėkoju už galimybę pateikti projektus. Tikslas yra patikslinti nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, keliamus advokatams, advokatų padėjėjams, antstoliams, notarams (asesoriams), teismo ekspertams ir asmenims, norintiems užsiimti šiomis veiklomis, atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo nutarimo išaiškinimus. Notariato ir Antstolių įstatymų projektais taip pat siekiama patikslinti Antstolių garbės teismo, Notarų garbės teismo, Antstolių atestavimo komisijos ir Notarų atestavimo komisijos sudarymo taisykles, suvienodinti jų sudarymo principus, įgyvendinti Valstybės kontrolės rekomendacijas, įtvirtinti, kad teisingumo ir vidaus reikalų ministrai nustatys seniūnų notarinių veiksmų atlikimo tvarką, įteisinti notarų kontrolinius patikrinimus, suteikti teisę notarams tam tikrais atvejais išduoti papildomus paveldėjimo teisės liudijimus, patikslinti atskiras teisinio reguliavimo nuostatas, efektyviau jas taikyti praktikoje (dėl notarų biurų, antstolių kontorų skyrių).

Teismo ekspertizės įstatymo projektu siekiama skaitmenizuoti teismo ekspertų sąrašą ir nustatyti, kad jis tvarkomas ir duomenys apie teismo ekspertus skelbiami Licencijų informacinėje sistemoje. Dėl nepriekaištingos reputacijos reikalavimo, įgyvendinant Konstitucinio Teismo nutarimą dėl nepriekaištingos reputacijos, įstatymų projektuose siūloma numatyti skirtingus terminus, kai asmenys laikomi neatitinkantys nepriekaištingos reputacijos. Kartu siekti, kad tik aukštas elgesio standartus atitinkantys asmenys galėtų vykdyti siūlomuose keisti įstatymuose nurodytas

profesines veiklas. Taip pat siūloma suvienodinti nuostatas dėl asmenų, padariusių baudžiamuosius nusižengimus, numatant tyčinius baudžiamuosius nusižengimus valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, teisingumui, nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams. Taip pat siūloma supaprastinti Antstolių garbės teismo ir Notarų garbės teismo sudarymo tvarką, numatant, kad Notarų garbės teismai susideda iš septynių, Antstolių garbės teismai – iš penkių visuotiniame profesijos atstovų susirinkime išrinktų narių.

Igyvendinant Valstybės kontrolės rekomendaciją, Notariato įstatymo projektu siūloma įtvirtinti, kad teisingumo ir vidaus reikalų ministrai nustatys veiksmų atlikimo tvarką, taip pat įtvirtins notarų kontrolinį patikrinimą. Notarų kontrolinio patikrinimo pagrindas būtų išankstinis, pažeidžiantis klientų teisę laisvai pasirinkti notarą, notaro susitarimas su fiziniu arba juridiniu asmeniu dėl klientų siuntimo pas konkretų notarą, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų įkainių dydžių neatitinkančių įkainių taikymas klientams ar bet kurios formos atlyginimas fiziniam ar juridiniam asmeniui, atsiunčiančiam klientą pas notarą.

Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Norėtų klausti J. Sabatauskas, bet jo nematau. Bet yra A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, ministre. Mes čia su kolegomis kalbame ir šypsomės. Praėjusioje kadencijoje man teko teikti įstatymo projektą dėl kontrolinių pirkimų patikrinimo vaistinėse. Visa ta dešinė pusė rėkė, kad yra baisus nepasitikėjimas vaistininkais, specialistais ir taip toliau. Dabar jūs atnešate projektą, kuris, man atrodo, tikrai yra geras, normalus, reikalingas. Ar aptarėte su kolegomis dešinėje, ar jie palaikys? Ar jie irgi galvoja, kad čia būtų baisus nepasitikėjimas notariais, jeigu kas nors ateitų ir juos patikrintų? Ačiū.

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už klausimą. Girdžiu sarkazmą. Atsiprašau, kad negalėjau dalyvauti ir susipažinti su jūsų projektu. Esu tikra, prisidedame prie to, kad savivalda būtų stipresnė, o paslaugos iš tikrųjų kokybiškesnės tiek jūsų, tiek mano atveju.

PIRMININKĖ. Dėkui, ministre, už pristatymą. Ai, Julius atsirado. Ministre, gal dar sutiktumėte į J. Sabatausko klausimą atsakyti? Čia tokia išimtis. Nevėluokite, Juliau, niekada daugiau!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas toks. Kaip Teisės departamentas pastebėjo, iš pateikto teksto neaišku, ar tai galios ir tiems, kurie jau pripažinti advokatais, notariais ir taip toliau, ar tik tiems, kurie naujai skiriami po įstatymo įsigaliojimo. Šioje vietoje yra neaišku, neapibrėžta.

E. DOBROWOLSKA (LF). Tikrai matėme Teisės departamento pastabas, visas svarstysime, iš to, ką aš matau, daugumai tikrai pritarsime ir tobulinsime komitete. Reguliavimas galiotų ir esamiems advokatams, tiesiog atitinkamai galėtų būti taikoma tiems, kuriems po įstatymų įsigaliojimo atsirado nepriekaištingos reputacijos pažeidimo aplinkybių. Dėl aiškumo komitete tikrai sutvarkysime su jūsų, kolegos, pagalba.

PIRMININKĖ. Dėkoju, į klausimus atsakėte. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Galime dabar balsuoti dėl jau apsvaistytų klausimų. Tai ir pradėkime nuo ką tik pristatyto Advokatūros įstatymo ir lydimųjų. Skelbiu balsavimą dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3826 ir lydimųjų. Advokatūros įstatymas. Kitą balsavimą pagreitinsime.

Užsiregistravo 75, balsavo 75: už – 74, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Dėl visų kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir siūloma svarstyti jau šių metų rudens sesijoje. Galime pritarti? Matyt, kad taip.

16.36 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19 ir 34¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633(2), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3634(2) (svarstymo tęsinys)

Tuomet einame į vakarinio posėdžio pradžią. Jau yra tai, ką po pastarojo balsavimo intervalo svarstėme. Darbotvarkės 2-14 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633. Prašau. Kartu su lydimuoju. Balsuojame.

Užsiregistravo 75, balsavo 75: už – 74, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

16.37 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso Nr. I-1534 papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3421(2), Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3422(2) (svarstymo tęsinys)

Judame toliau. Darbotvarkės 2-16 klausimas – Vidaus vandenų transporto įstatymo projektas Nr. XIVP-3421. Balsuojame.

Užsiregistravo 79, balsavo 79: už – 76, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

16.37 val.

Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3487(2), Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3488(2) (svarstymo tęsinys)

Dar praleidau darbotvarkės 2-15 klausimą. Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo projektas Nr. XIVP-3487 ir su juo susijęs. Balsuojame.

Užsiregistravo 79, balsavo 78: už – 71, prieš – 1, susilaikė 6. Po svarstymo pritarta.

16.38 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43³, 43⁶, 43⁷, 47⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3766(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-17 klausimas – Lietuvos banko įstatymo projektas Nr. XIVP-3766. Svarstymo stadija. Apsispręskime balsuodami.

Užsiregistravo 76, balsavo 76: už – 74, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

16.38 val.

Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3830 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3830. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Balsavo 80: už – 79, prieš – 0, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti šių metų birželio 18 dieną.

16.39 val.

Kriptoturto rinkų įstatymo projektas Nr. XIVP-3851, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42, 43⁷, 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3852, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3853, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3854, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36¹ straipsniu ir 25¹, 25³ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3855, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3856, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3857, Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3858, Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3859, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15⁴, 15⁵, 29, 30, 41¹, 41², 41³, 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3860, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3861, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41, 41¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3862, Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3863, Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3864, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3865, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21¹, 22, 23, 25, 25¹, 25², 25³, 26³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3866, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3867 (*pateikimo tęsinys*)

Toliau darbotvarkės 2-19 klausimas, didžiulis paketas. Įvardinu pirmąjį projektą – Kriptoturto rinkų įstatymo projektas Nr. XIVP-3851. Balsuojame.

Užsiregistravo 80, balsavo 79: už – 75, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta. Dėl viso didžiulio paketo pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 25 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

16.40 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 1, 2, 7³, 10, 10¹, 16, 20, 20³, 21, 22, 23, 26, 28, 29¹, 29² straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 2¹, 10⁴, 15¹ straipsniais ir 20⁴, 20⁶ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3843 (*pateikimo tęsinys*)

Toliau darbotvarkės 2-20 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo projektas Nr. XIVP-3843. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 80, balsavo 80: už – 80. Priimta, galima sakyti, bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti šių metų birželio 20 dieną. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

16.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3897(3) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau einame prie apsvartytų rezervinių klausimų. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3897. Likęs priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 81: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3898(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3898. Čia vėl turime apsispręsti. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 80: už – 79, prieš nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3899(3) (priėmimo tęsinys)

Ir dar vienas susijęs klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3899. Prašau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 82, balsavo 81 – visi 81 pritarė. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.42 val.

Seimo savaitės (2024-06-10 – 2024-06-14) – 2024 m. birželio 11 d. (antradienio) ir 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Ir rezervinis 2 klausimas – savaitės, prasidedančios birželio 10 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Tiesiog kviečiu bendru sutarimu patvirtinti, viliuosi, kad galime. Labai ačiū. Pritarta.

Taip, dabar dar liko trys klausimai. Balsuosime tada po kiekvieno iš jų po pristatymo.

16.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 22 d. išvados Nr. 250-I-12“ projektas Nr. XIVP-3885 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos 2024 m. gegužės 22 d. išvados“ projektas Nr. XIVP-3885. E. Pupinis, prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Peticijų komisija svarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos gegužės 22 dieną priimtą išvadą Nr. 250-I-12“ projektą Nr. XIVP-3885 ir priėmė sprendimą. Lietuvos Respublikos Peticijų komisija šių metų gegužės 22 dienos posėdyje išnagrinėjo pareiškėjo peticiją, kurioje pateiktas siūlymas pakeisti Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 65 straipsnio pavadinimą ir minėtą straipsnį papildyti 6 dalimi. Joje iš esmės būtų nustatyta, kad pareigūnui, kuris pareigūno tarnybos vietoje yra įgijęs būstą su banko paskola, Vyriausybės nustatyta tvarka ir dydžiu būtų ne ilgiau kaip penkerius metus kompensuojamos banko paskolos gyvenamosioms patalpoms įsigyti palūkanos. Pareigūnui banko paskolos palūkanos galėtų būti kompensuojamos tol, kol turimas pareigūno

statusas arba kol pereinama tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą arba kitą tarnybos vietovę, kurioje nėra su banko paskola įgyto būsto.

Peticijų komisija priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą netenkinti šio siūlymo. Peticijų komisija priėmė sprendimą atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuomonę dėl peticijoje pateikto siūlymo. Pareiškėjas savo siūlymą grindžia konstituciniais lygiateisiškumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principais, nes pagal Vidaus tarnybos statuto 65 straipsnio nuostatas pareigūnas, kuris tarnybos vietovėje neturi nuosavybės teise priklausančios vienam asmeniui ar šeimai tinkamos gyventi gyvenamosios patalpos, Vyriausybės nustatyta tvarka iš ministerijos ar centrinės statutinės įstaigos atitinkamoje vietovėje turimo tarnybinių butų fondo gali būti aprūpintas pagal tos gyvenamosios vietovės sąlygas įrengtu, tinkamu gyventi vienam asmeniui ar šeimai ir atitinkančiu statybos bei specialiųjų normų reikalavimus tarnybiniu butu. Arba moka Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuotą gyvenamosios patalpos nuomos mokestį ir mokesčius už energiją, ryšius ir kitas paslaugas. Arba pareigūnui gali būti mokami butpinigiai gyvenamosios patalpos tarnybos vietoje nuomos išlaidoms arba jų daliai kompensuoti. Jie gali būti mokami ne ilgiau kaip penkerius metus per visą pareigūno vidaus tarnybos laikotarpį. Tuo tarpu pareigūnui, kuris pats yra įgijęs būstą su banko paskola, nemokama jokia kompensacija, nors pareigūnas gali visai laisvai disponuoti su banko paskola įgytu būstu.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtinto asmenų lygiateisiškumo principo kontekste pareiškėjo argumentai nepriimtini, nes tarnybinis butas suteikiamas (arba butpinigiai mokami) pareigūnui, kuris tarnybos vietovėje apskritai neturi nuosavybės teise priklausančios gyvenamosios patalpos. Pareigūnas, atleistas iš vidaus tarnybos, taip pat pareigūnas, kuris perėjo tarnauti į kito ministro valdymo srities statutinę įstaigą, privalo išsikelti iš tarnybinio buto. Atleistas iš tarnybos pareigūnas praranda teisę į butpinigius. Taigi taip pat yra prarandami butpinigiai. Vadinas, garantiją į tarnybinių butą (arba butpinigius) pareigūnas turi tol, kol atitinka Vidaus tarnybos statute nustatytus reikalavimus.

Pareigūno aprūpinimo tarnybiniu butu (ar butpinigių mokėjimo) paskirtis – užtikrinti pareigūnui gyvenamąją vietą tarnybos vietovėje, kai pareigūnas tokios vietos neturi. Tuo tarpu pareigūnas, įgijęs būstą (nors ir su banko paskola), gyvenamąją vietą tarnybos vietovėje turi. Todėl pareigūnas, kuris neturi pareigūno tarnybos vietovėje nuosavybės teise priklausančios gyvenamosios patalpos, ir pareigūnas, kuris tarnybos vietoje turi įgijęs būstą (nors ir su banko paskola), netraktuojami kaip vienodoje (lygiavertėje) teisinėje padėtyje esantys asmenys, todėl negali turėti teisėtų lūkesčių, kad būtų kompensuojamos banko paskolos palūkanos.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai netenkinti peticijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Jūsų niekas nenori paklausti. Pagal Statutą, pateikimo stadijoje dėl tokio pobūdžio nutarimo nebalsuojame. Svarstymo stadijoje diskutuojančių nėra. Priėmimo stadija. Šis nutarimas iš dviejų straipsnių. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Taigi dabar galime apsispręsti dėl viso (motyvų nėra) nutarimo projekto Nr. XIVP-3885.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 73, balsavo 72: už – 70, prieš nebuvo, susilaikė 2. Seimo nutarimas priimtas. (Gongas)

16.48 val.

Kelių transporto kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3479(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-23 klausimas – Kelių transporto kodekso 8² ir 18¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3479. Pranešėjas – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, siūlomomis įstatymo pataisomis yra numatoma, jog pavežėjo platformų operatoriai turėtų prievolę, esant klientų sutikimui ir pageidavimui, išreikštam per programėlės informacinę sistemą, fiksuoti kelionės momentą, tai yra vidinį salono vaizdą arba garsą. Priminsiu, jog pirminiu pasiūlymu buvo numatoma, jog turėtų fiksuoti vaizdą, tačiau po diskusijų su rinkos dalyviais vis dėlto buvo papildyta galimybe daryti audioįrašą. Dėl kelių priežasčių. Pirmiausia dėl kaštų, dėl administravimo naštos ir dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento. Taip pat numatoma prievolė tokį įrašą, siekiant išsiaiškinti, jeigu būtų poreikis, kažkokį konfliktą ar incidentą, saugoti 14 dienų. Tai platformos operatorius šią informaciją turėtų saugoti serveriuose ir jos nebūtų galima ištrinti arba kitaip panaikinti būtent tas 2 savaites. Ačiū, kolegos.

PIRMININKĖ. Taigi lyg ir nebuvo norinčių klausti, bet jų padaugėjo. Pirmasis klausia V. Valčiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Gerbiamas pranešėju, jūsų idėja nauja, tačiau, galima sakyti, nenauja. Policija irgi fiksuoja ir čia abejonių sukėlė, kad gali ištrinti. Kokios sankcijos bus, jeigu vis dėlto bus likviduota ar ta kortelė ištraukta? Turi būti ir sankcijos, kad nebūtų... kad atgrasu būtų ir nebūtų ištrinta. Kaip jūs – nustatysite sankcijas ar ne, kaip bus?

G. PALUCKAS (LSDPF). Tikrai siūlymas nėra visiškai kažkaip konceptualiai naujas. Kaip ir minėjote, įvairios specialios tarnybos fiksuoja tuos duomenis, tačiau šiuo atveju duomenų panaikinimo atsakomybė priklausytų nuo to, ar tai yra santykis su vartotoju, incidento tyrimas, tai yra Vartotojų teisių apsaugos tarnyba tokius klausimus tirtų. Bet jeigu tai yra rimtas incidentas ar nusikalstama veika, tokiu atveju, jeigu būtų vykdomas ikiteisminis tyrimas, ikiteisminio tyrimo duomenų, medžiagos ar kitų dalykų sunaikinimas yra baudžiamas pagal kitus įstatymus, yra numatyta.

PIRMININKĖ. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš norėčiau pasiteirauti jūsų: kodėl jūs vis dėlto atsisakėte fiksuoti vaizdą? Jeigu fiksuojamas garsas, tai galėtų būti fiksuojamas ir vaizdas. Jeigu asmens duomenys bus atskleisti garsu, tada ir vaizdu jie bus atskleisti. O jeigu mes laikome taksi viešąją erdvę, kur galima fiksuoti tą erdvę dėl saugumo, dėl kitų aplinkybių, tai tada galima ir garsą, ir vaizdą fiksuoti. Man tokia logika peršasi.

G. PALUCKAS (LSDPF). Tokios galimybės nėra atsisakyta, palikta alternatyva. Yra keli techniškai svarbūs momentai. Pirmiausia, reikia integruoti papildomą įrangą, kas yra ir kaštai, ir tam tikra užduotis platformų operatoriams.

Antras dalykas yra tos informacijos saugojimo kaštai. Jeigu mes paimsime vaizdo įrašą, tai jo apimtis, skaičiuojant gigabaitais, sudaro tikrai ženkliai sąnaudas vietos serveriuose. O garso įrašas yra gerokai mažesnis. Lygiai taip pat garso įrašą gali daryti dabar įdiegtos sistemos, tai yra planšetė ir telefonas.

Be jokios abejonės, šie įrašai gali būti daromi tik pačiam klientui pageidaujant, sutikus. Jeigu kas nors nori privatumo ir nenori tos papildomos saugumo jausmo dedamosios, gali jos atsisakyti. Būtent dėl to palikta alternatyva. Žinau, kad rinkos dalyviai jau yra pasiruošę įdiegti garso įrašo darymą ir saugojimą, nes tai yra galų gale aktualu ir jiems patiems, jų vežėjams, nes dažnai būna konfliktų iš abiejų pusių, ne tik pavežėjas yra kaltas dėl ko nors automatiškai. Čia tokios prielaidos iš karto daryti negalime. Bet būtent tos alternatyvos palikimas reiškia, kad, matyt, pirmiausia būtų realizuotas garso įrašo darymas ir saugojimas, o po to mes matytume – reikėtų griežtinti, nereikėtų griežtinti šios įstatymo nuostatos, padeda surinkti informaciją, spręsti konfliktus ir incidentus ar jos mažoka.

PIRMININKĖ. J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Ačiū. Gerbiamas pranešėju, jūsų idėja iš tiesų yra gera ir aš palaikysiu, bet šiandien jūsų idėja sukėlė ir diskusiją. Per Žinių radiją buvo aptarinėjama ir vienas pilietis paskambinęs pasiūlė tokią idėją, ją norėčiau pagarsinti, kad galbūt taksi arba pavežėjai galėtų prisidėti ir prie viešojo saugumo ir filmuoti ne vien tik vidų, bet turėti ir automatinį registratorių.

Žinote, čia turėjome tam tikrų įvykių, kai buvo pavogtas vaikas ir buvo prašoma visuomenės pagalbos. Galbūt taksi arba pavežėjai galėtų prisidėti. Taigi, jiems ne vien tik prievolė filmuoti

salonus, bet ir turėti registratorius, galėtų ir policijai talkinti. Kaip jūs manytumėte, ar tai būtų tikslinga?

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš manau, kad pasiūlymo nuostatas būtų galima ir plėsti. Jeigu priartumėte, kolegos, po pateikimo, matyt, komitete svarstytume ir šią galimybę. Pirminis motyvas teikti šį siūlymą vis dėlto buvo pavežėjo ir keleivio santykiai ir tam tikri incidentai, kurie sukėlė nemenką atgarsį ir nesaugumo jausmą.

Pirmiausia, aš irgi girdėjau tą laidą ir diskusiją, yra keli momentai ir kelios kategorijos. Vyrų mano, kad jie patys susitvarko, jiems nieko nereikia: mes čia jokių įrašų, mes santykius išsiaiškinsime. Moterys turi daugiau priekaištų. O tėvai, kurie užsako tas paslaugas savo vaikams, kai negali patys, sakykime, iš mokyklos jų parvežti į namus dėl darbo grafiko, apskritai labai pageidauja tokio įrašo, kaip sakyti, galimybės, nes tai didina tiek jų vaikų, tiek jų pačių saugumo jausmą. Tai gi čia yra įvairios kategorijos, įvairios nuomonės. Bet pasiūlymą galima plėsti svarstant komitete.

PIRMININKĖ. Ir I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, aiškinamajame rašte rašote, kad viešumoje yra pasirodę liudijimų apie galimai įstatymus pažeidžiančius veikėjų veiksmus, pavyzdžiui, seksualinio priekabiavimo prie keleivių atvejus. Galbūt turite duomenų, kiek tokių pranešimų fiksuota buvo, kiek nubausta žmonių, kokio masto šita problema galėtų būti?

Kitas dalykas, kaip bus užtikrinama, kad tokie ypatingi duomenys (kol kas projekte yra ir vaizdo, ir garso, bet kuriuo atveju tai yra ypatingi duomenys) nenutekėtų? Mes jau turėjome iš automobilių dalijimosi paslaugos didelį skandalą, kai nutekėjo ypatingi žmonių duomenys. Ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Pirmiausia duomenys turi būti saugomi pagal numatomą reguliavimą, turi būti saugomi pavežėjų, platformų operatorių serveriuose, kur dabar yra įvairūs duomenys saugomi, ir pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą, ir kitus įstatymus yra numatoma, jog toks duomenų tvarkytojas ir valdytojas turi turėti savo tvarkas ir technines priemones jiems apsaugoti ir už tai yra numatoma atsakomybė. Duomenų nutekėjimo ar vagysčių incidentų iš tiesų yra, tačiau kiekvienas juridinis asmuo turi atlikti savo pareigas saugoti ir tvarkyti duomenis taip gerai, kaip įmanoma, tai yra ir investuoti pinigų, ir atitinkamai užtikrinti tokį apsaugos techninį lygį, kuris nebūtų taip lengvai ir paprastai įveikiamas.

Pačių incidentų arba skundų kiekis nuo visų kelionių tikrai nėra, sakykime, kategoriškai didelis, tai išaiškėjo ir diskutuojant su rinkos dalyviais. Tačiau ir vienas priekabiavimo atvejis ar incidentas yra per daug, ir vienas yra per daug. Kaip žinome, deja, jeigu nėra tinkamo teisinio reguliavimo, kuris užtikrina tiek prevenciją, tiek discipliną, ir jeigu įvyksta koks įvykis, ir visuomenėje pasklinda kaip didelį ažiotažą sukėlęs įvykis, tada jau Seimas dažnai užsiima hiperreakcija – pasiūlo tokį reguliavimą, kuris iš tikrųjų labai stipriai padidina tiek administracinę naštą, tiek išlaidas ir panašius dalykus. Todėl šiuo atsargiu, lengvu pasiūlymu aš ir siekiu, kad pirmiausia būtų tų santykių prevencija, disciplina, ir tikėkimės, kad daugiau tokių įvykių ir incidentų nebus, jų bus tik mažiau.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į klausimus. Dabar motyvai. K. Vilkauskas – už.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli kolegos, atsimenate, kaip buvo su vaizdo kameromis, kai jos buvo diegiamos? Vaizdo stebėjimo kameros. Iš tikrųjų, iš pat pradžių buvo skepsis, įvairių skepsių, kaip čia suderinti tą saugumo prevenciją su asmens privatumu. Šitie klausimai išspręsti ir, atrodo, mes beveik neturime tų skundų. Kolegos, manau, šita priemonė irgi geras derinys, kaip galima suderinti ir saugumą, ir asmens privatumą. Manau, aišku, dar galima kažkiek tobulinti dėl pačių, sakykime, techninių dalykų, bet mintis yra tikrai gera ir naudinga abipusiškai tiek vežėjams, tiek klientams. Tai siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – E. Dobrowolska.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiama kolegos, tikrai suprantu, kad gerbiamas Gintautas kaip problemą kelia. Aš tik neįžvelgiu, koku būdu siūlomas sprendimas turi loginę grandinę ir kaip tai atitinka proporcingumą. Jeigu mes matome projekte galimybę galimai ir tik apie garso įrašą kalbėti, nebūtinai apie vaizdo, kaip asmuo, kuris, pavyzdžiui, keliauja kartu... Jeigu jūs iškviečiate pavežėjimo platformą ir mes keliaujame kartu, jūs galite atsisakyti arba sutikti, jūs sutinkate, tada mūsų pokalbiai įrašomi, nors aš nesutinku. Mes matome, kad tikrai dažnai keli asmenys kartu keliauja ir kitas kartu keliaujantis asmuo net negalės pasirinkti.

Kitas dalykas. Kai kalbame, jeigu yra pavienių incidentų, jeigu yra teisės pažeidimų, niekas netrukdo tam asmeniui įrašinėti ir naudoti tą medžiagą, ypač jeigu tai yra teisės pažeidimai. Mes labai neproporcingai mąstome, kai sakome, kad duomenų rinkimas ir kaupimas yra prevencinė priemonė. Tai yra didelio masto informacija, kuri liečia asmeninius duomenis. Manau, tikrai yra siūloma gana neproporcinga priemonė.

PIRMININKĖ. Dėkui, motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuodami dėl Kelių transporto kodekso įstatymo projekto Nr. XIVP-3479.

Užsiregistravo 71, balsavo 68: už – 40, prieš – 2, susilaikė 26. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas, papildomu – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti šių metų rudens sesijoje. Ar galime pritarti? Dėkui, pritarta.

17.00 val.

Valstybinės kalbos įstatymo Nr. I-779 papildymo 8 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3667 (pateikimas)

Ir paskutinis šios dienos darbotvarkės 2-24 klausimas – Valstybinės kalbos įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3667. Pranešėja – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji ir gerbiamosios, aš labai trumpai. Siūlau Valstybinės kalbos įstatymą papildyti 8 straipsniu, kuriame sakoma, kad juridiniai ir fiziniai asmenys, Lietuvos Respublikoje parduodantys prekes arba teikiantys paslaugas, užtikrina tiesioginį aptarnavimą lietuvių kalba, taip pat etiketes ir ženklavinę valstybine kalba pagal vartotojo teisės aktuose nustatytą informaciją.

Taigi labai trumpai. Kadangi užsieniečių, gyvenančių Lietuvoje, skaičius jau viršijo 200 tūkst. ir Valstybinės kalbos įstatymas vis dėlto numato valstybinės kalbos vartojimą viešajame Lietuvos gyvenime, valstybinės kalbos apsaugą, kontrolę ir atsakomybę už Valstybinės kalbos įstatymo pažeidimus, todėl aš manyčiau, kad būtina Kalbos įstatyme numatyti tokį specifinį reikalavimą. Tačiau labai svarbu žinoti, kad būtų reikalavimas pagal Vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas.

Yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. spalio 27 d. nutarimas dėl valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų, lietuvių kalbos mokėjimo lygių taikymo. Čia jau dabar numatyta, kad pirmoji valstybinės kalbos mokėjimo kategorija taikoma paslaugų teikimo, gamybos, prekybos, transporto ir kitų sričių darbuotojams, jeigu jie darbo reikalais turi bendrauti su asmenimis ir (ar) pildyti tipinių dokumentų formas. Ta pirmoji valstybinės kalbos mokėjimo kategorija – tai yra A2 lygis. Tai yra pradedantysis vartotojas, asmuo geba suprasti trumpinius, aiškos sandaros sakytinius, rašytinius tekstus ir taip toliau, ir taip toliau. A2 lygis yra vienas iš žemiausių lygių, kurio reikalaujama iš žmonių, teikiančių paslaugas. Gal trumpai tiek. Lauksiu klausimų, į kuriuos mielai atsakysčiau.

PIRMININKĖ. Nemažai norinčių paklausti. Pirmasis, turbūt nestebina, – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, ką tik Seime taip emociškai buvo išsakytas rūpestis dėl Lietuvos miškų. Pagirtinas ir jūsų noras rūpintis, kad viešojoje erdvėje, parduotuvėse, prekybos centruose skambėtų lietuviškas žodis ir visa informacija būtų pateikiama lietuviškai. Tačiau ar jūsų neapima dvejopas jausmas, kai prieš dvi dienas jūs ir jūsų visa frakcija pritarė atvirkštinio projekto svarstymui, kai sveikatos apsaugos sistemoje buvo įteisinta, leidžiama vartoti įrašus apie medicinos priemones, medžiagas angliškai? Ir dėl to įstatymo, ir čia galioja tas pats. Ar čia jums viskas yra gerai? Ar neatrodo, kad ir čia, ir čia reikia būti vieningiems?

Antras dalykas. Ar ne svarbiau pasirūpinti, kad kursai būtų koreliuojami organizuojant? Pernai 300 tūkst. eurų sugrįžo į biudžetą, nes nebuvo kam organizuoti tų kursų. Tai į du mano tuos tokius abejojimus.

PIRMININKĖ. Ačiū, ačiū.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Aš jums atsakysiu pirmiausia galbūt į antrą klausimą. Užimtumo tarnyba jau teikia nemokamus lietuvių kalbos kursus tiek esantiems Užimtumo tarnybos sąrašuose, tiek ir žmonėms, kurie jau dirba, taip pat universitetai teikia kursus. Tuo labiau kad šito

įstatymo įsigaliojimą siūlome nuo kitų metų balandžio 1 dienos. Taigi užtektų ir laiko, ir galimybių sudėlioti nemokamų kursų teikimo ir prieinamumo problematiką.

O atsakant į pirmą klausimą, tai čia yra du esminiai skirtumai, ką aš dabar siūlau. Aš kalbu apie žmogaus, tai yra piliečio, gaunančio paslaugą, teisę gauti tą paslaugą lietuvių kalba, tai yra valstybine kalba. Tai, ką kolegė J. Sejonienė pateikė, tai yra daugiau skirta tos srities profesionalams, kuriems visų pirma sąvokos kitąkart geriau suprantamos anglų kalba negu klaidingai išverstos. Kita vertus, mes kalbame ir apie trūkstamo medikamento ar įrangos keitimo greitį, kas yra gyvybiškai svarbu medicinos sektoriuje.

PIRMININKĖ. I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, Teisės departamento pastabose yra labai aiškia išsakyta nuostata, kad toks siūlymas yra perteklinis. Jau dabar Valstybinės kalbos įstatymo 7 straipsnyje yra numatytas bendrasis reikalavimas aptarnauti gyventojus lietuvių kalba ir tai yra ir prekių, ir paslaugų srityje. Ar tikrai yra problema, kad trūksta dar naujų reguliavimų ir naujų įstatymų, ar problema yra vis dėlto įgyvendinimo srityje? Tiek ta dalis, kad ir lietuvių kalbos kursų tikrai dar nepakanka ir ne visi norintys patenka, ir galbūt kontrolės... Susijęs dalykas: ką institucijos šiuo atveju sakė? Ar konsultavotės su VLKK ir su Valstybine kalbos inspekcija?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Iš tikrųjų, tokio aiškaus reglamentavimo nėra. Būtų aiškiai nurodomos sritys, kuriose privalomas tam tikras lietuvių kalbos mokėjimo lygis. Kadangi apskritai Valstybinės kalbos įstatymas buvo rengiamas jau trejus metus ir konsultuotasi ne tik su VLKK, bet ir su Teisingumo ministerija, su suinteresuotomis grupėmis (deja, jo pateikti taip ir nepavyko), tačiau šitą straipsnį arba šitą nuostatą, aš manau, reikėtų įtraukti į Valstybinės kalbos įstatymą. Tai yra tikrai labai svarbu, įgalintų institucijas ir pasiruošti, ir vykdyti kalbos kursus, kurie taip reikalingi.

Aišku, iš kitos pusės mes matome (pernai Švietimo ir mokslo komitete buvo klausymai dėl kalbos kursų) ir pačių užsieniečių suinteresuotumą. Matome, kad suinteresuotumas gana mažas, nes galbūt nėra priemonių ar aiškių nuostatų, kuriose srityse privaloma mokėti kalbą, ir galbūt... Aišku, prisideda kalbos mokėjimo moratoriumas ukrainiečiams iki kitų metų. Mes ukrainiečių, arba Ukrainos piliečių, turime 90 tūkst. Visa kita yra kitų valstybių, trečiųjų valstybių piliečiai, dėl kurių moratoriumo nėra ir kurie vis dėlto turėtų mokėti lietuvių kalbą bent jau baziniu lygiu.

PIRMININKĖ. E. Rudelienė, bet jos nėra. E. Dobrowolska.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiama Dalia, pratęsiant I. Pakarklytės klausimą, tai galbūt reikia pažymėti, kad 7 straipsnio paskutinė dalis tiesiogiai numato, kad gyventojai turi būti aptarnaujami valstybine kalba; 6 straipsnio paskutinė dalis numato būtent pagal tas kategorijas, kurias jūs minite. Kitaip sakant, jūs tiesiog iš dviejų straipsnių perrašote, padarote naują, tai nieko naujo.

Bet mano klausimas yra labiau toks: ar jūs manote, kad jūsų pasiūlymas, nepaisant to, kad būtų perteklinis, lemtų, kad, pavyzdžiui, ir Migracijos departamentas ypač užsieniečius arba pabėgėlio statuso prašančius asmenis, arba ir ukrainiečius, turėtų konsultuoti išimtinai valstybine kalba, nes tai irgi yra paslauga?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Mes, ko gero, turime ir nurodymą Migracijos departamentui savo puslapyje pateikti informaciją keliomis kalbomis, kad žmonės, kurie nemoka valstybinės kalbos, tą kalbą mokėtų, tuo labiau, valstybinėse institucijose aiškūs nurodymai, kokia kalba turi aptarnauti. Šito įstatymo pakeitimas nenumato, todėl į valstybinį sektorių tikrai nelendama, daugiausia lendama į privatų sektorių.

PIRMININKĖ. I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama Dalia, aš prisimenu, kad mes visai neseniai svarstėme Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimus, kuriais reglamentavome, na, tokį aiškesnį lietuvių kalbos mokymąsi. Dabar, klausydamasi ir kolegų klausimų, svarstau kelis dalykus: vienas dalykas, ar jūs, kaip pagrindinė teikėja, sutiktumėte šiek tiek nukelti įsigaliojimą, kad labiau susietume su prieš tai priimtu įstatymu, kad iš tikrųjų ir tų kalbos kursų daugiau atsirastų, ir žinojimas, kad, jeigu turi nuolatinį leidimą gyventi Lietuvoje, privalai išmokti lietuvių kalbą tam tikru lygiu? Tai čia vienas aspektas.

Kitas aspektas – dėl privataus ir viešojo sektoriaus santykių. Ar nemanote, kad tas reglamentavimas irgi turėtų ateityje iš principo artėti ir čia, ir čia: jeigu žmonės yra dirbantys, teikiantys kokią nors paslaugą, jeigu jie yra užsieniečiai, jie privalo vis tiek per tam tikrą laiką išmokti lietuvių kalbą?

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Šita nuostata aiškiai pasako, kad, jeigu tu dirbi aptarnavimo sektoriuje, tu turi mokėti lietuvių kalbą baziniu lygiu. Jūsų minėtas Užsieniečių teisinės padėties įstatymo projektas, kurį mes svarstėme, nurodo, kad, norint gauti nuolatinį leidimą gyventi, tai yra po penkerių šešerių metų, tik tada atsiranda prievolė mokėti lietuvių kalbą tam tikru lygiu. Tai čia šiek tiek tas kitas laikotarpis, skiriasi. Jie nėra tapatūs. Bet dėl termino nukėlimo vėlgi priklausys nuo diskusijų Seime. Tai yra tikrai diskutuotinas dalykas, neiškaltas akmenyje.

PIRMININKĖ. V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, Radvile, už suteiktą žodį. Jūs sakote, prievolė, turi išmokyti, o paskui sakote, kad nemokamai visa tai turi būti. Kažkokia klaida turbūt jūsų pasiūlyme, nes turi būti mokami kursai. Jeigu jau prievolė, sakys prievolė jums ir išmokyti per prievartą. Nemokamai teikiama paslauga nėra veiksmi, tik papildoma našta valstybei. Mes negalime užkrauti tos naštos. Ką jūs manote apie tai, kad ne tik universitetams, bet galbūt ir regionų mokykloms būtų atiduota? Nuotoliniu būdu. Būtų daugiau darbo, apkrovimo, tuomet regionų mokytojai irgi galėtų pakelti savo pragyvenimo lygį.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Jeigu valstybė numato tam tikrą prievolę arba reikalavimą, tai, aš manau, valstybė turėtų ir padėti užsieniečiui tą prievolę įgyvendinti, tai yra išmokti lietuvių kalbą tam tikru baziniu lygiu. Čia yra reikalingas ir darbdavių susitelkimas padėti savo darbuotojams, jeigu tai yra tam tikros kvalifikacijos žmogus, reikalingas įmonei, pramokti lietuvių kalbos. Čia, aš manau, ta atsakomybė dalintųsi ir valstybė, ir verslas.

PIRMININKĖ. V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Aš noriu paklausti. Išimtyms taikomos Mokslo ir studijų įstatyme numatyti išimtims, kai reikalavimas mokėti lietuvių kalbą būtų nepagrįstas teisės dirbti ribojimas. Aišku, čia turimi omenyje...

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Dėstytojai.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). ...užsienio mokslininkai ir tyrėjai, bet gali būti ir techninis personalas. Aš manau, kad čia reikėtų sukonkretinti, nes atsivers didesnės galimybės pasinaudoti.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ko gero, jeigu pritarsite po pateikimo, Švietimo ir mokslo komitete galima svarstyti pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – S. Tumėnas. Dėl motyvų, jeigu pageidaujate.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Mielai kolegos, yra įstatymai. Įstatymuose, tarp jų ir Konstitucijos 14 straipsnyje nėra parašyta, ar profesionaliems, ar neprofesionaliems vartotojams skirti. Šitie įstatymai galioja visiems – ir ką mes užvakar svarstėme, ir ką mes svarstome šiandien. Teisės departamentas neatsitiktinai parašė, kad čia yra perteklinių dalykų. Jeigu mes vadovausimės galiojančiu įstatymu, nebus jokio pertekliaus. Deja, to nedarome, kartais elgiamės taip, kartais taip. Kaip čia neprisiminsi tokio tariamo konflikto, su kuriuo susidūrė inspekcijos viršininkas? Prisimenate? Jis turėjo problemų, nes norėjo dirbti vadovaudamasis galiojančiais įstatymais. Tai, ką mes šiandien aptariame, jis irgi numatė tiesiog į priekį, kad taip bus. Jis aiškiai pasakė, atsimenate? Teisiniu požiūriu tai, kas darosi prekybos centruose, viešosiose erdvėse ir panašiai, yra Lietuvos piliečių lingvistinių teisių pažeidimas. Jis tarsi numatė, kad taip ir bus, kad reiks priimti tokį įstatymą, kurį šiandien priimame. Atsimenate? Premjerė I. Šimonytė tokį inspekcijos elgesį pavadino nepagarbiu, Seimo Pirmininkė – atitrūkusi nuo realybės. Ir S. Kairys kritikavo, ir M. Navickienė, ir A. Armonaitė kaltino inspekciją empatijos stoka. Bet, pasirodo, inspekcijos viršininkas buvo teisus.

Taigi, kviečiu pritarti šitam D. Asanavičiūtės teikiamam įstatymo projektui. Jis reikalingas, nes matome, kas vyksta viešosiose erdvėse.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gal ne tiek prieš, bet aš norėčiau apginti ir kitos pusės teises, tai yra tų žmonių, kurie atvyksta į Lietuvą. Mes staiga jiems pasakome, tu tik lietuviškai turi kalbėti. Ką

mes pakeisime tiems žmonėms, įrašydami į įstatymą? Mes pakeisime tik jų mąstymą apie Lietuvą. O tas mąstymas yra toks: mane čia verčia, ir per kažkokį laiką, ir labai staigiai. Mes nepadedame tiems atvažiuavusiems, bet priešingai, motyvuojame juos nusisukti nuo Lietuvos. Aš nesu prieš tą įstatymą, bet manau, kad jis yra perteklinis, todėl gal po pateikimo labai reikėtų apsvarstyti tas dalis, kurios yra reikalingos, bet neversti žmonių išmokti. Šiuo atveju mes pagelbėjame sau, nes mes nesuprantame, ką tas žmogus, dirbantis aptarnavimo sferoje, kalba, arba vaidiname, kad nesuprantame. Lietuviai yra daugiakalbiai ir visi gali suprasti norinčius kalbėti žmones.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsisprendime dėl Valstybinės kalbos įstatymo projekto Nr. XIVP-3667. Balsuojame.

Užsiregistravo 69, balsavo 68: už – 61, prieš nebuvo, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Tikiuosi, galime pritarti? Nematau prieštaraujančių, pritarta. Tai buvo paskutinis, beveik paskutinis, darbotvarkės klausimas. Dabar bus replikos, po to, kas dar turėsite jėgų, išklausysite R. Šarknicko pranešimą. Tai dabar prašau. Pirmasis buvo R. Šarknickas dėl balsavimo motyvų.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš noriu šiek tiek replikuoti V. Pranckiečiui. Daugiausiai pasaulio šalių yra taip, kad duodami penkeri metai išmokti elementariai tą kalbą, kai atvažiuoja tas žmogus iš kaž kurios šalies. Čia yra penkeri metai. Čia niekas neverčia. Aš nesuprantu, kodėl jūs ne už tą lietuviybę esate. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Valkiūnas – per centrinį.

V. VALKIŪNAS (DPF). Visų pirma noriu padėkoti R. Morkūnaitei už korektišką posėdžio vedimą ir palinkėti visiems gerų rinkimų. Ir aš, kaip iš Radvilų miesto Biržų, kviečiu aplankyti Biržus, nes Biržai labai gražūs ir įdomūs.

PIRMININKĖ. Taip, ir dar dėl tų patrankų išspręsim. Ačiū, Valdemarai. Vilija, prašom.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Noriu nesutikti su buvusiu Seimo Pirmininku, kuris sako, kad kai kurie lietuviai neva apsimeta, kad nemoka atvykėlių kalbos. Mielieji, jūs pamiršote – mielas, šiuo atveju, – kad yra žmonių, kurie net gimė tą dieną, kai mes įstojome į Europos Sąjungą. Todėl Lietuvoje yra labai daug jaunų žmonių, kurie puikiai kalba Europos Sąjungos kalbomis, ypač vokiečių, taip pat ir anglų kalba, tačiau visiškai nesupranta NVS, ar kaip čia jie vadinasi, atvykėlių kalbos ir jie pasijunta keistai savo tėvynėje. Ypač kai jie yra keikiami, kai jiems grasinama, kai sakoma, kad tu dar sužinosi, tu dar išmoksi ir panašiai. O tokių skundų man tenka girdėti, nes kažkodėl atvykėliams iš Rytų atrodo, kad mūsų jaunimas apsimeta. Tai aš noriu pasakyti, jis neapsimeta, jie tiesiog yra europiečiai, vakariečiai ir gimę laisvoje Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Per centrinį, kadangi buvo paminėtas, – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Turiu padėkoti už tai, kad aš esu jūsų mielas. *(Juokas salėje)*

PIRMININKĖ. Malonu. Šia džiugia gaida šią diskusiją ir užbaikime.

17.18 val.

Seimo narių pareiškimai

O dabar Seimo narių pranešimai. Ir R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). *Kai mane aplanko senas mano tėvas,*

Aš tarytum jo akim

Žiūriu į miestą,

Į pasaulį,

Į save,

Į daiktus.

Jo veide

Jau nieko nėra bereikalingo —

Lyg prinokusioj

Geltonoj kviečio varpoj —

*Viskas aišku,
Paprasta,
Tikslu
Ir gera.*

*Šiandien grįžo jis iš miesto
Ir pasakė:
– Čia nėra žolės vienybės.
Ir pridūrė:
– Bet užtat yra akmenų vienybė.*

*Vakare jis
Atsidusęs tarė:
– Tai matai,
Išsidalijome pasaulį,
O dabar –
Nežinom,
Kaip sudėti.*

Taigi tada, prieš 34 metus, sudėjome iškovotą laisvę į vieną pievą, miškus, upes, o dabar išsidalinome, kas kur, sau. Iškertami miškai, žeminama mūsų kalba, tradicijos, išsikovota laisvė Lietuvos laukus ponai padalino į dvi dalis, į dvi Lietuvas, pažemintos asmenybės. Prieš keletą dienų viešėjau Šiauliuose gerbiamo Seimo nario S. Tumėno kvietimu. Buvau centriniame parke ir mačiau 15 kartą pakilusią saulę – „Teka saulelė“ renginys yra nuostabus renginys. Tai renginys pasiūtant iškilnę „Dainų šventei – 100“ Vingio parke. Graži šventė, tačiau tūkstantinėje minioje tarp žiūrovų buvo girdimi žodžiai: kažin ar jau nuskambės daina pagal J. Marcinkevičiaus eiles?

Per šiuos metus teko aplankyti ne vieną savivaldybę. Tuos nerimo žodžius, kuriuos išgirdau Šiaulių miesto šventėje, girdžiu ir dabar regionuose: ar mūsų nenubaus, jei per šventes skaitysimė, dainuosime dainas pagal S. Nėries, J. Marcinkevičiaus eiles? Baimės sėkla, pasėta Lietuvos kultūros lauke, it piktžolė duria į žmonių širdis. Kuo nusikalto Laisvės šauklis, vienas iš Sąjūdžio lyderių, poetas J. Marcinkevičius? Žinote, jo niekas iš žmonių širdies neišraus, net jokie neaukštos kultūros kai kurie veikėjai, politikai, jis yra kaip šeimos narys kiekvieno lietuvių namuose.

Grįžtu prie šventės Šiauliuose. Visi buvome nuraminti, kai renginio pabaigoje nuskambėjo J. Marcinkevičiaus eilės. Tūkstančiai žmonių su didžia patriotine emocija atsistojo ir dainavo orkestrui akompanuojant:

*ašara Dievo aky
Lietuva ką tu veiki*

*nieko tavęs neprašau
tik nenutildama šauk*

*volunge šauk ažuole
akmeniu kelio gale.*

Mieli organizatoriai, Lietuvos žmonės, nebijokite, dainuokite Lietuvą garsiai, tik nesustokite! Garbė Jums, mūsų poete Justinai Marcinkevičiai!

PIRMINKĖ. Dėkoju už pareiškimą. Na, ir jūs pageidautumėte registruotis? Na, registruokimės.

Užsiregistravo 16.

Šios dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 74, 76
Adamovič Marina (Adamovič Marina) 190
Adomaitis Kasparas 96, 97, 100, 119, 121, 126, 224,
225, 226, 256, 283, 301, 343, 345, 373, 374, 379, 389
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 189, 268, 269, 270, 414
Aleksna Mykolas 143
Aleksna Virgilijus 31, 143, 149, 315
Aleksnavičius Antanas 294, 296, 297, 301
Anušauskas Arvydas 88, 252, 277, 278, 318, 353
Armonaitė Aušrinė 102, 202, 413
Asanavičiūtė Dalia 411, 412, 413
Ažubalis Audronius 31, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 195, 196,
197, 198, 199, 200, 201, 204, 253, 349, 350, 352, 360

Ą

Ąžuolas Valius 54, 66, 71, 89, 99, 100, 102, 107, 126,
127, 128, 129, 130, 137, 138, 154, 155, 218, 220, 223,
228, 233, 234, 235, 275, 277, 278, 285, 286, 289, 291,
292, 319, 335, 336, 364, 372, 386, 393, 402

B

Bagdonas Andrius 69, 112, 113, 121, 142, 143, 221,
262, 265, 307, 335, 346, 352, 357, 392
Bakas Vytautas 101, 136, 237, 239, 240, 241, 252, 267,
269, 301, 302
Balčytis Zigmantas 100, 101, 104, 166, 183
Baranauskas Antanas 53, 378, 382
Bartoševičius Kristijonas 144
Baškienė Rima 107, 358
Baublys Juozas 180, 181, 182, 183
Bilotaitė Agnė 49, 174, 198, 199, 201, 351, 401, 402
Bogušis Vytautas 78
Bolsonaras Žairas Mesijusas
(Bolsonaro Jair Messias) 386
Brazauskas Algirdas Mykolas 373, 374, 384
Budbergytė Rasa 165
Bukauskas Valentinas 202, 231
Burokienė Guoda 30, 81, 121, 122, 137
Butkevičius Algirdas 88, 170, 227, 242, 257, 327

C

Cidzikas Petras 78

Č

Čepononis Antanas 391
Česnulevičiūtė-Markevičienė Vaida 327, 328, 329
Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 382
Čmilytė-Nielsen Viktorija 29, 74, 76, 77, 78, 80, 121,
193, 259, 341

D

Danielė Morgana 135, 240, 331, 332, 333
Degutienė Irena 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80
Dmitrijev Vitalij 53, 54, 55
Dobrowolska Ewelina 33, 42, 125, 143, 144, 247, 323,
324, 325, 326, 338, 403, 404, 410, 412
Drukeris Piteris Ferdinandas
(Drucker Peter Ferdinand) 162
Dulkys Arūnas 57, 59, 60, 61, 62, 103, 104, 105, 230,
366, 368
Dumbrava Algimantas 91, 110, 116, 117, 118, 244,
317, 334
Džiugelis Justas 31, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 409

F

Fiodorovas Viktoras 250, 251, 255, 286, 290, 367
Frydas Danielis (Fried Daniel) 401

G

Gailius Tomas 267, 268
Gaižauskas Dainius 269, 270, 310
Gedvilas Aidas 61, 103, 164, 165, 220, 223, 229, 230,
283, 299, 304, 324, 370, 371
Gedvilienė Aistė 101, 252, 380, 383, 387, 389
Gentvilas Eugenijus 50, 57, 118, 119, 269, 341, 350,
363, 367
Gentvilas Simonas 112, 113, 118, 144, 145, 146, 147,
177, 180, 183, 247, 255, 256, 364, 379, 380, 387, 388
Genzelis Bronislavas 365
Gimbutaitė Monika 363
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 242, 245, 254
Girskienė Ligita 50, 105, 109, 367, 402
Griškevičius Domas 92, 193, 195, 225, 353, 354, 355,
356, 368, 370, 371
Gudauskas Jonas 184

H

Haase Irena 30, 31, 81, 82, 106, 113, 114, 124, 125, 203,
261, 277, 320, 321, 322, 342, 357, 358
Hitleris Adolfas (Hitler Adolf) 89
Huders Liselot (Hudders Liselot) 56

I

Ivanišvilis Bidzina (Ivanišvili Bidzina) 128

J

Jakavonytė Angelė 391
Jarutis Jonas 124, 189, 190, 336, 350, 351
Jonaitis Liudas 373
Jonauskas Linas 98, 99, 100, 101, 177, 178, 179, 180

Jovaiša Eugenijus 194, 275
 Jovaiša Sergejus 266, 305
 Juozapaitis Vytautas 49, 50, 53, 115, 390, 391
 Juršėnas Česlovas 74, 76, 77
 Juška Ričardas 52, 300, 301, 353, 354, 355, 356

K

Kabišaitis Andrius 208, 209
 Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 114, 137, 196, 244, 246, 257, 265, 390, 412
 Kairys Simonas 373, 413
 Karbauskis Ramūnas 297
 Kareckas Vidmantas 135
 Karpusas Borisas (Karpus Borys) 341
 Kasčiūnas Laurynas 207, 230, 234, 250, 279, 288, 289, 290, 294, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 307, 308, 309, 310, 319, 349, 350, 351, 374
 Kepenis Dainius 56, 60, 62, 103, 127, 131, 141, 163, 169, 231, 232, 235, 241, 274, 291, 297, 298, 300, 364, 365
 Kernagis Vytautas 322, 330
 Kindurys Gintautas 32, 49, 91, 92, 201, 371
 Kofler Rebeka (Koffler Rebekah) 234
 Kreivys Dainius 231, 233, 234, 252, 280, 283, 284, 335
 Krėvė-Mickevičius Vincas 235
 Kubilienė Asta 121, 330, 346, 364
 Kubilius Andrius 370
 Kukuraitis Linas 110, 116, 117, 119, 169, 170, 245
 Kuolys Darius 235
 Kupčinskas Andrius 205, 206, 257, 262, 322, 323, 336
 Kuročkina Erika 108
 Kuzmickienė Paulė 277, 329, 330, 331, 340, 349, 351

L

Landsbergiai 129
 Landsbergis Gabrielius 128, 129, 230, 234
 Lazutka Romas 151
 Leiputė Orinta 45, 46, 371
 Lengvinienė Silva 121
 Lydeka Arminas 31, 127, 320
 Lingė Mindaugas 29, 34, 35, 36, 43, 203, 204, 245, 246, 252, 253, 261, 262, 342, 391, 392
 Lopata Raimundas 80, 102, 124, 126, 127, 128, 287, 349, 350, 351
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 201, 202
 Lukošius Julius 235

M

Macijauskas Mindaugas 162, 168, 169, 171, 172, 173
 Madalovas Sergejus 206
 Maironis-Mačiulis Jonas 372
 Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 275

Maldeikis Matas 98
 Mao Dzedongas (Mao Dzedong, Mao Zedong) 292
 Mao Dzedunas, žr. Mao Dzedongas 292
 Marcinkevičius Justinas 415
 Martišiūtė-Linartienė Aušra 231, 235, 291, 292, 365
 Masiulis Kęstutis 55, 123, 124, 130, 251, 270, 409
 Matulas Antanas 174, 176, 248, 252, 258, 359, 368
 Mazuronis Andrius 31, 237, 288, 292, 294, 303, 304, 305, 306, 307, 312, 333
 Mažeika Kęstutis 146, 147, 181, 210, 223, 230, 232, 239, 298, 344, 345, 373, 374, 378, 379, 380, 383, 385, 386
 Meiliūnaitė Violeta 272
 Merkel Angela (Merkel Angela) 386
 Miliūtė Rūta 124
 Mitalas Vytautas 33, 35, 57, 156, 172, 198, 259, 264, 265, 341, 344, 345, 357, 363, 379, 401
 Mykolaitis-Putinas Vincas 235
 Mogenienė Laima 46, 121, 186
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 74, 88, 89, 131, 156, 294, 304, 370, 375, 391, 414
 Muravjovas Michailas (Muravjov Michail) 275

N

Nagienė Laima 35, 38, 39, 54, 60, 66, 69, 71, 72, 99, 102, 129, 130, 136, 142, 146, 166, 171, 172, 178, 182, 183, 206, 207, 214, 217, 220, 237, 239, 242, 243, 251, 254, 256, 265, 273, 284, 285, 286, 289, 307, 309, 311, 312, 314, 315, 319, 325, 333, 334, 335
 Nausėda Gitanas 234
 Navickas Andrius 94, 189, 322, 387, 390, 398
 Navickas Kęstutis 36, 37, 43, 107, 119, 182, 232, 256, 267, 369, 378, 385
 Navickienė Monika 93, 117, 134, 135, 136, 137, 138, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 209, 210, 211, 230, 231, 232, 233, 235, 241, 245, 246, 247, 253, 255, 256, 329, 340, 365, 366, 367, 370, 371, 372, 413
 Nelson Mišelė R. (Nelson Michelle R.) 56
 Nėris, Bačinskaitė-Bučienė Salomėja 415
 Norisas Čakas (Norris Chuck) 79
 Norkienė Aušrinė 194, 195, 210, 317
 Nugaras Justas 235

O

Obelenienė Birutė 291, 292, 365
 Olekas Juozas 89
 Ošmianskienė Monika 37, 239, 240

P

Pakarklytė Ieva 113, 123, 323, 410, 412
 Paksas Rolandas 270

Palionis Andrius 66, 107, 150, 195, 221, 253
 Paluckas Gintautas 51, 86, 87, 112, 121, 203, 262, 309,
 395, 408, 409, 410
 Pavilionis Žygimantas 129, 238, 277, 350, 351
 Pečkauskas Aurimas 173, 174, 175, 176
 Petkevičaitė-Bitė Gabrielė 75
 Petrošius Audrius 52, 92
 Pietkiewicz Beata 122, 123
 Pinskus Jonas 193, 195, 219, 220, 221, 224
 Pociūnienė Liuda 49, 50, 51, 194, 250, 361, 362, 363
 Pocius Arvydas 276, 277, 313, 314, 315, 316, 317, 318,
 319, 343, 350, 391
 Porteris Džontėjus (Porter Jontay) 205
 Pranckietis Viktoras 148, 179, 184, 251, 259, 287, 327,
 329, 330, 333, 334, 335, 336, 371, 386, 390, 413, 414
 Puidokas Mindaugas 125, 128, 129, 130, 132, 193, 194,
 195, 234
 Pupinis Edmundas 35, 36, 37, 38, 40, 55, 107, 114, 115,
 146, 179, 181, 182, 184, 185, 263, 264, 265, 346, 361,
 377, 400, 401, 407
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 202

R

Radvilos 414
 Rakutis Valdas 38, 39, 40, 63, 87, 88, 89, 108, 109, 115,
 196, 201, 206, 215, 218, 291, 306, 311, 315, 319, 346,
 349, 351
 Raskevičius Tomas Vytautas 32, 44, 45, 46, 47, 126,
 127, 130, 187, 188, 189, 198, 199, 277, 316, 317, 359,
 360, 364
 Razma Jurgis 45, 46, 106, 186, 187, 188, 189, 193, 194,
 195, 209, 241, 249, 250, 260, 266, 268, 307, 322, 325,
 353, 354, 355, 356, 360, 361, 362, 363, 365, 375, 384,
 401, 402
 Romeris (Römeris, Remeris) Mykolas Pijus 194, 195,
 209, 210, 217
 Rudelienė Edita 50, 51, 141, 204, 205, 412

S

Sabatauskas Julius 45, 371, 372, 404
 Sabutis Eugenijus 232, 355
 Sadeckas Darius 64, 65, 66, 67, 68, 69
 Sadūnaitė Felicija Nijolė 74, 75, 76, 78, 79, 80
 Sadūnaitė Marija 80
 Sadūnas Jonas Aloyzas 76, 80
 Saudargas Paulius 29, 48, 49, 74, 76, 78, 79, 80, 121,
 138, 259, 268, 278, 279, 280, 283, 303, 306, 307
 Savickas Lukas 195, 221, 223, 224, 225, 389, 391, 400
 Sejonienė Jurgita 92, 172, 274, 275, 412
 Semeška Vilius 39, 40, 52, 62, 87, 247, 300, 305, 309,
 323, 356, 382

Simulik Valerijus 364
 Sinkevičius Virginijus 380, 381, 384, 388
 Syrskis Oleksandras (Syrskij Oleksandr) 194, 234
 Sysas Algirdas 61, 90, 91, 92, 103, 118, 119, 136, 137,
 138, 151, 153, 164, 169, 170, 214, 215, 217, 218, 228,
 230, 244, 260, 317, 351, 352, 366, 393, 395, 398
 Skaistė Gintarė 34, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 162,
 166, 193, 224, 226, 227, 228, 229, 246, 247, 369, 370,
 372, 392, 393, 394, 395, 396, 398, 399, 400
 Skamarakas Matas 369
 Skardžius Artūras 63, 65, 68, 70, 71, 89, 141, 145, 150,
 151, 152, 153, 179, 208, 219, 222, 227, 230, 233, 267,
 283, 289, 299, 300, 302, 344, 366, 367, 384, 388, 389,
 393, 398, 401, 402
 Skritulskas Mindaugas 367
 Skuodis Marius 102, 104, 230, 371, 373
 Skvernelis Saulius 118, 379, 380, 381, 388
 Slušnys Linas 138, 239, 241, 242, 272, 273, 285, 286, 307
 Smetona Antanas 189
 Starkevičius Kazys 44, 46, 47, 255, 256, 257, 263,
 322, 328
 Stepukonis Šarūnas 236, 398, 401
 Stončaitis Algirdas 164, 321, 326, 332, 343
 Strelčiūnas Algis 121
 Stulginskis Aleksandras 77, 78, 80
 Sūnelaitienė Inga 302, 309, 310
 Surplys Giedrius 48, 201, 270, 320

Š

Šalaševičiūtė Rimantė 135, 136, 138
 Šarknickas Robertas 29, 50, 63, 67, 109, 115, 127, 128,
 137, 144, 179, 181, 240, 255, 269, 275, 284, 285, 286,
 287, 288, 341, 364, 365, 373, 414
 Ščajevienė Sigita 212, 213, 214, 215
 Šilinskas Vytautas 216, 217, 218
 Šimaitis Audrius 367
 Šimonytė Ingrida 156, 163, 164, 165, 166, 230, 323,
 336, 340, 366, 368, 370, 373, 374, 388, 390, 402, 413
 Širakas Žakas René (Chirac Jacques René) 270
 Širinskienė Agnė 109, 111, 144, 165, 213, 215, 260,
 266, 267, 268, 269, 270, 326, 327
 Šiugždinienė Jurgita 212, 239
 Šuchevičius Jurijus (Šuchevič Jurij) 79
 Šuchevičius Romanas (Šuchevič Roman) 79

T

Tamašunienė Rita 87, 88, 92, 93, 109, 110, 115, 147,
 213, 215, 216, 225, 228, 243, 244, 245, 247, 248
 Targamadžė Vilija 39, 122, 165, 210, 240, 311, 333,
 365, 378, 382, 413
 Terleckas Antanas 78

Tomilinas Tomas 35, 36, 48, 92, 94, 97, 111, 116, 117,
118, 345, 375, 377, 378, 379, 380, 386, 387, 389, 390
Tumėnas Stasys 142, 143, 152, 210, 211, 212, 250, 254,
272, 273, 274, 275, 325, 330, 370, 411, 413, 415

U

Urbanavičius Justinas 37, 38, 122, 147, 148, 387

V

Vaiciukevičiūtė Agnė 62, 63
Vaitkus Romualdas 30, 122, 126, 255, 256
Valančius Motiejus 307
Valinskas Arūnas 188, 190, 360
Valkiūnas Valdemaras 45, 46, 47, 51, 55, 87, 88, 109,
113, 121, 132, 196, 208, 209, 211, 220, 221, 285, 290,
300, 307, 328, 331, 333, 396, 409, 413, 414
Varkalys Jonas 90
Veirman Marijke De (Veirman Marijke De) 56
Veryga Aurelijus 59, 174, 175, 248, 317, 399, 404

Vilkauskas Kęstutis 51, 146, 150, 153, 182, 215, 218, 245,
248, 254, 298, 341, 361, 362, 372, 377, 381, 400, 410
Vinkus Antanas 71, 74, 76, 93, 94, 104, 113, 199, 229,
270, 300, 301, 367, 368
Vyšniauskas Andrius 81, 114, 194, 210, 211, 212, 246,
247, 252, 260, 274, 354, 388, 389, 390

Z

Zedelytė-Kaminskė Aistė 139, 141, 142
Zingeris Emanuelis 88, 89, 109, 154, 155, 189, 190,
192, 202, 205, 364, 401
Zurabišvili Salomė (Zurabišvili Salome) 126

Ž

Žemaitaitis Remigijus 174, 186
Žilienė Inga 69, 70, 71
Žukas Vytautas Jonas 89
Žukauskas Artūras 63, 277, 288, 310, 311, 313, 314,
315, 316, 317, 318, 319

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji sesija
2024 m. gegužės 14 d. – birželio 6 d.
374–385 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2025 04 14. 42,5 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2025-0740-1
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*